

BK
K14

83087
Γ.Γ.Α.

Handwritten signature or initials.

Reimpression
various in (subod)
18 1827

(Gregore)

Γρηγορίου Αλεξανδρινου
Ειβολις

Μερος Ια

(εξ. 1094 no II???)

Αριθ. Βιβ. 131048

Η ΚΑΙΝΗ
ΔΙΑΘΗΚΗ

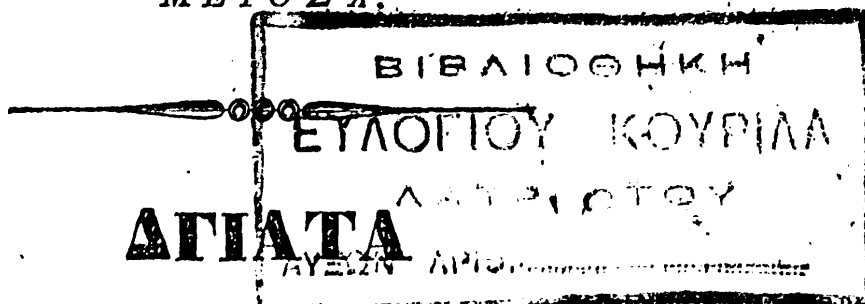
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΔΙΓΛΩΤΤΟΣ,

ΤΟΥΤΕΣΤΙ

ΒΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΚΗ.

ΜΕΡΟΣ Α.

ΔΙΑΤΑ

ΕΡΕ

Ε ΖΟΤΙΤ ΣΟΝΕ ΚΕ ΝΑ ΣΠΕΤΟΥ

ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΙΤ

ΜΗΕ ΔΙΦΙΟΥΧΕ,

ΔΟ ΜΕ ΘΕΝΕ

ΦΕΡΚΙΣΤΕ, Ε ΔΕ ΣΚΙΠΕΤΑΡΤΖΕ.

ΠΓΙΕΣ Ι ΠΑΡΡΙ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΣ Χ. ΝΙΚΟΛΑΙΔΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ.

(Παρά τῇ Πύλῃ τῆς Ἀγορᾶς, ἀριθ. 420.)

1858.

ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

ΤΗΣ

ΑΛΒΑΝΗΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Ψηφία.	Όνόματα.
Α.	α. . . ἄλφα.
Β.	β. . . βῆτα.
Π.	π. . . πῆ.
Γ.	γ. . . γίμμα.
Γ.	γ. . . γάιν.
Δ.	δ. . . δέλτα.
Δ.	δ. . . δάλ.
Ε.	ε. . . ἔψιλον
Ε.	ε. . . εὔ.
Ζ.	ζ. . . ζῆτα.
Η.	η. . . ἦτα.
Θ.	θ. . . θῆτα.
Ι.	ι. . . ἰῶτα.
Κ.	κ. . . κάππα.
Κ.	κ. . . κάφ.
Λ.	λ. . . λάμβδα.
Λ.	λ. . . λάμ.
Μ.	μ. . . μῦ.
Ν.	ν. . . νῦ.
Ν.	ν. . . νούν.
Ξ.	ξ. . . ξι.
Ο.	ο. . . ὀμικρον.
Π.	π. . . πι.
Ρ.	ρ. . . ρῶ.
Σ.	σ. . . σίγμα.
Σ.	σ. . . σιν.
Τ.	τ. . . ταῦ.
Υ.	υ. . . ὑψιλον.
Φ.	φ. . . φι.
Χ.	χ. . . χι.
Χ.	χ. . . χι.
Ψ.	ψ. . . ψι.
Ω.	ω. . . ὠμέγα.

Όλα τὰ ψηφία ταῦτα προφέρονται καθὼς εἰς τὴν Γραικικὴν Γλῶσσαν, ἐξαιρουμένων τῶν ἀκολουθῶν ἐνέπ, τὰ ὅποια ἐκφράζονται εἰς τὸ Ἀλβανητικὸν ἰδίωμα οὕτως. δηλ.

Π.	π.	ὡς μ π ἢ b ἴταλ.	Παρ.	πίριτ,	Κεφ. 1.	Στίχ. 1.	πέρρι,	Κεφ. 1.	Στ. 24.	κτλ. (1)
Γ.	γ.	γ κ ἢ g ἴταλ.	—	ffθε,	—	1.	—	17.	fάζ.	—
Δ.	δ.	ν τ ἢ d ἴταλ.	—	δδ,	—	1.	—	21.	δίτς	—
Ε.	ε.	υ βραχὺ ἢ u Γαλ.	—	Ιούδνε,	—	1.	—	2.	ἀτέ	—
Κ.	κ.	κε ἢ c ἴταλ.	—	σάξβετ,	—	11.	—	16.	κίονς	—
Λ.	λ.	λ μακρόν κτὶ βαρὺ	—	πόλι	—	1.	—	2.	κίελ,	—
Ν.	ν.	νι ἢ gn ἴταλ.	—	νιόχε,	—	6.	—	3.	νιεπ	—
Ξ.	ξ.	sh Ἀγγλικά	—	Κρίστ,	—	1.	—	16.	Σπίρτ,	—
Χ.	χ.	χ πλὴν βαθύτερον	—	λέχετς	—	2.	—	4.	χέρς,	—

(1) Τὰ σημειώματα ἀναφέρονται εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἀγίου Ματθαίου.

ΤΟ
 ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ
 ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
 ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ
 Η ΜΑΤΘΕΟΣ Ε.

Κεφ. α'. 1.

ΒΙΒΛΟΣ τῆς γενεαλογίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ τοῦ Ἀβραάμ.

2. Ὁ Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ·

3. Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρέσ καὶ τὸν Ζαρά ἐκ τῆς Θάμαρ· Φαρέσ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ· Ἐσρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ·

4. Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασών· Ναασών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών·

5. Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοόζ ἐκ τῆς Ραγάβ· Βοόζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὶδ ἐκ τῆς Ρούθ· Ὠβὶδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί·

6. Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα· Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς γυναικὸς τοῦ Οὐρίου·

7. Σολομῶν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ· Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά·

8. Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ· Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν·

9. Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ· Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκιάν·

Κρίε ἐ πάρε α'. 1.

ΚΑΡΤ ἐ γενεαλογήσε Ἰησοῦτ Κρί-
 οῦτ τὲ λίριτ Δαβίδιτ, ἐ δὲ τὲ λί-
 रिτ Ἀβράαμιτ.

2. Ἀβραάμι πόλι Ἰσαάκνε, ἐ Ἰσα-
 άκου πόλι Ἰακώβνε· ἐ Ἰακώβι πόλι
 Ἰούδνε ἐ δὲ θελάζεριτ' ἐτίγ'

3. Ε Ἰούδα πόλι Φαρέσνε ἐ δὲ Ζα-
 ράνε γκά Θαμάρα, ἐ δὲ Φαρέσι πό-
 λι Ἐσρώμνε, ἐ Ἐσρώμι πόλι Ἀρά-
 μνε·

4. Ε Ἀράμι πόλι Ἀμιναδάβνε, ἐ
 Ἀμιναδάβη πόλι Ναασόννε, ἐ Ναασό-
 νη πόλι Σαλμόνε·

5. Ε Σαλμόνι πόλι Βοόζνε γκά
 Ραγάβι· ἐ δὲ Βοόζι πόλι Ὠβίδνε γκά
 Ρούθι· ἐ Ὠβίδη πόλι Ἰεσένε·

6. Ε Ἰεσέου πόλι Μπρέτνε Δα-
 βίδ· ἐ Μπρέτι Δαβιδ πόλι Σολο-
 μόνε γκά Γκρούαγια ἐ Οὐρίουτ.

7. Ε Σολομόνι πόλι Ροβοάμνε, ἐ
 Ροβοάμι πόλι Ἀβιάνε, ἐ Ἀβιάι πόλι
 Ἀσάνε.

8. Ε Ἀσάι πόλι Ἰωσαφίτνε· ἐ Ἰω-
 σαφάι πόλι Ἰοράμνε, ἐ Ἰοράμι πόλι
 Ὀζιάνε.

9. Ε Ὀζία πόλι Ἰωαθάμνε, ἐ Ἰω-
 αθάμι πόλι Ἀχαζνε, ἐ Ἀχαζι πόλι
 Ἐζεκιάνε·

40 Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών· Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸ Ἰωσίαν·

41 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

42 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονία ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ·

43 Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακίμ· Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ·

44 Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ· Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχειμ· Ἀχειμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ·

45 Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Μιθθάν· Μιθθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ·

46 Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.

47 Πᾶσαι λοιπὸν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ. ἕως Δαβὶδ εἶναι γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες.

48 τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦτο, ἀρῶν ἡρᾶθωνίσθη ἡ μήτηρ αὐτοῦ Μαρία μετὰ τοῦ Ἰωσήφ, πρὶν συνέλθωσιν, εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.

49 Ἰωσήφ δὲ ὁ ἄνθρωπος αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων νὰ θεατρίσῃ αὐτήν, ἠθέλησε νὰ ἀπολύσῃ αὐτήν κρυφίως.

20. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς διελογίσθη ταῦτα, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη

40. Ἐ Ἐζεκία πόλι Μανασίε ἐ Μανασίου πόλι Αμόνε, ἐ Αμόνη πόλι Ἰωσίαν·

41. Ἐ Ἰωσία πόλι Ἰεχονίαν ἐ δὲ θελάζριτ' ἐτιγ κούρ ἰσπουνε ρόπ ντὲ Βαβυλώνε.

42. Ἐ πᾶ; ροκέρισ' ε Βαβυλώνεσε, Ἰεχονία πόλι Σαλαθιήλνε, ἐ Σαλαθιήλη πόλι Ζοροβάβελνε·

43 Ἐ Ζοροβάβελι πόλι Αβιούδνε, ἐ Αβιούδη πόλι Ἐλιακίμνε, ἐ Ἐλιακίμη πόλι Αζόρρ·

44. Ἐ Αζόρρι πόλι Σαδώκνε, ἐ Σαδώκου πόλι Αχειμνε, ἐ Αχειμι πόλι Ἐλιούδνε·

45. Ἐ Ἐλιούδι πόλι Ἐλεάζαρνε ἐ Ἐλεάζαρι πόλι Μιθθάν· ἐ Μιθθάνι πόλι Ἰακώβνε·

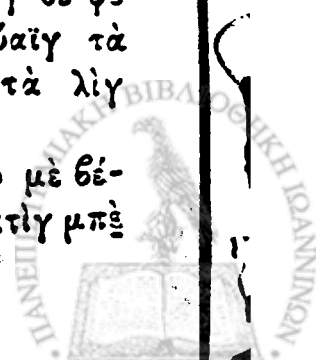
46. Ἐ Ἰακώβι πόλι Ἰωσήφν κούρρ· ἐ Μαρίαςε, κέγκά ἀγιὸ οὐλὲ Ἰησοῦτ' κέ κιοῦχετε Κρίστ·

47. Εἴθε κρέζατε ἀδὰ κέ γκά Αβραάμη ἐ γγέρ τε Δαβιδι γιάνε κρέζα κατερμπεδγέτε, ἐ κέ γκά Δαβιδι ἐ γγέρα μπὲ τε ἡκουρε τε Βαβυλώνεσε γιάνε κρέζα κατερμπεδγέτε, ἐ γκά τε ἡκουριτ' Βαβυλώνεσε γγέρ τε Κρίσττι, γιάνε ἐ κρέζα κὰ τερμπεδγέτε.

48. Ἐ τε λέριτε ἐ Ἰησοῦιτ Κρίσττι οὐ πὲ κέστου, σὲ ψὲ οὐ ἀρραθονίε μέμα ἐ τιγ Μαρία με Ἰωσήφνε, πὰ πᾶσάναρε φάρρε οὐ φέντ με πάρρ· ἐ γκά Σέντι Σπίριτ·

49. Ἐ Ἰωσήφ κούρ' ἰσᾶιγ σὲ ψὲ κέτ' ἰ δρέιγτε, ἐ νοῦκε δούαιγ τὰ τρεφὸν ἀτέ, θούρι ντέρ μέντ τὰ λιγ ἀτέ φτέχουρα ἐ τε ἱκεν.

20. Ἐ τεκ μεντόνειγ κέτὸ με θέτεγ τε τιγ, νὰ ἐ γιοῦ δούκ ἀτιγ μπὲ

κατ' ἄναρ εἰς αὐτόν, λέγων, Ἰωσήφ υἱὸς τοῦ Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς νὰ παραλάβῃς Μαριάμ, τὴν γυναῖκά σου· διότι τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν εἶναι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.

21. Θέλει δὲ γεννήσῃ υἱόν, καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

22. (Τοῦτο δὲ ἔλεγε διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος,

23. αἶδου, ἡ παρθένος θέλει συλλάβει, καὶ θέλει γεννήσῃ υἱόν, καὶ θέλουσι καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ,» τὸ ὅποιον μεθερμηνεύμενον εἶναι, Μετ' ἡμῶν ὁ Θεός.)

24. Ἐξεγενηθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔκαμεν ὡς προσέταξεν αὐτὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

25. Καὶ δὲν ἐγνώριζεν αὐτὴν, ἕως οὗ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς· τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ.

Κεφ. β'. 2.

Ἀφοῦ δὲ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν ἦλθον εἰς Ἱερουσόλυμα, λέγοντες,

2. Που εἶναι ὁ γεννηθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; διότι εἶδομεν τὸν ἀστὴρα αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἦλθομεν διὰ νὰ προσκυνήσωμεν αὐτόν.

3. Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πάντα ἡ Ἱερουσόλυμα μετ' αὐτοῦ.

φιοῦμε Ἐγγεῖλ' ἰ Ζότιτ, ἐ ἰθά, Ἰωσήφ ἰ πέρρι· Δαβίδιτ μῶς οὐ φοβηθῆς νὰ παραλάβῃς Μαριάμ, τὴν γυναῖκά σου· διότι τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν εἶναι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.

21. Ε δὲ τὲ πηγιάλε δγαίαλε ἐ τὲ θέτξ ἔμμερινε Ἰησοῦ, σὲ ψὲ αἰ δὲ τὲ λερτερόσγξ λαὸν ἐτίγ γκά φάγετ' ἐτοῦρε.

22. Ε δὲ φίθξ κεγιά οὐ κὲ κὲ τὲ παφούχτε ἀγιά κὲ οὐ θά γκά Ζότιτ μὲ ἄνε τὲ Προφίτιτ κὲ θότξ.

23. Για Βάτξζα δὲ τὲ πένετξ μετ' ἄρε, ἐ δὲ τὲ πηγιάλε δγαίαλε ἐ δὲ δὲ τὰ θόνε ἔμμεριτ' ἐτίγ Ἐμμανουήλ, κὲ δὲ τὲ θότξ Ἡερντία με νέδετ.

24. Ε σὶ οὐ γκρὲ Ἰωσήφ γκξ φιοῦμι, πέρρι σὶ ἐπορσίτε Ἐγγεῖλ' ἰ Ζότιτ, ἐ μούαρ με θέτξε φρούαν ἐτίγ.

25. Ε νοῦκ' ἐ ἰόχου ἀτὲ φάρε, γγερὰ σὰ πόλι δγαίαλεν' ἐσάιγ τὲ πάρην' ἐ τὲ θέτξμινε, ἐ ἰ βούρι ἔμμεριν' ἐτίγ Ἰησοῦ.

Κρίε εἶδίτε. β'. 2.

Ἐ σὶ λέου Ἰησοῦ ντὲ Βηθλεὲμ τὲ Ἰουδέεσε, μπε δίτε τὲ μπρέτιτ Ἡρώδιτ, νὰ ἐ βίγενε τξά μαφιστγιάρε γκά Ἀνατολία ντὲ Ἱερουσαλίμ ἐ θοῦνε.

2. Κοῦ θάλ ἔιτε μπρέτι ἰ Τξιφούτετ κὲ οὐ λέ; σὲ ψὲ πάμ ἴλν ἐτίγ ντὲ Ἀνατολή, ἐ ἔρδμ' τὶ φάλεμι.

3. Ε μπρέτι Ἡρώδη σὶ δὶφέτ κεῖτοῦ οὐ δροδ, ἐ δὲ πάσξξ με ἀτὲ φίλ' Ἱερουσαλίμι.

4. Καὶ συνάξας πάντας τοὺς ἀρ-
χειεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ,
ἤρῳτα νὰ μάθῃ παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ
Χριστὸς γεννᾶται.

5. Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν,
Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· διότι
οὕτως εἶναι γεγραμμένον διὰ τοῦ
προφήτου,

6. «Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα,
δὲν εἶσαι οὐδόλως ἐλαχίστη μεταξὺ
τῶν ἡγεμόνων τοῦ Ἰούδα· διότι ἐκ
σοῦ θέλει ἐξέλθει ἡγούμενος, ὅστις
θέλει ποιμάνει τὸν λαὸν μου τὸν
Ἰσραήλ.»

7. Τότε δὲ Ἡρώδης, καλέσας
κρυφίως τοὺς μάγους, ἐξηκρίβω-
σε παρ' αὐτῶν τὸν καιρὸν τοῦ
φαινομένου ἀστέρος.

8. Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βη-
θλεὲμ, εἶπε, Πηρευθέντες ἀκριβῶς
ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἀφοῦ
δὲ εὑρητε, ἀπαγγεῖλατέ μοι, διὰ νὰ
ἔλθω καὶ ἐγὼ νὰ προσκυνήσω αὐτό.

9. Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες τοῦ
βασιλέως, ἀνεχώρησαν καὶ ἰδοὺ, ὁ
ἀστήρ, τὸν ὁποῖον εἶδον ἐν τῇ ἀ-
νατολῇ, προεπορεύετο αὐτῶν, ἕως οὗ
ἔλθῶν ἐστάθη ἐπάνω ὅπου ἦτο
τὸ παιδίον.

10. Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστὲρα, ἐ-
χάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα.

11. Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰ-
κίαν, εὔρον τὸ παιδίον μετὰ Μα-
ρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόν-
τες προσκύνησαν αὐτὸ, καὶ ἀνοί-
ξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν,
προσέφεραν εἰς αὐτὸ δῶρα, χρυσὸν
καὶ λίθινον καὶ σμύρναν.

12. Καὶ ἀποκαλυφθέντες θεόθεν
κατ' ὄναρ νὰ μὴ ἐπιστρέψωσι πρὸς
τὸν Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀ-

4. Ἐ σὶ μπεγιόδη Βίθη τὲ πᾶ-
ρετ' ἐ Πρίφτερετ, ἐδὲ τὲ Γρσμ-
ματέψουριτ' ἐ λαύιτ, ἐ ἰ πίετι ἀτὰ
τὲ μψὸν κοῦ βάλῃ λέγετε Κριότι.

5. Ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε ἀτίτ, ντὲ
Βιθλεὲμ τὲ Ἰουδέεσσῃ· σὲ ἀστοῦ εἶστε
ἔκουαρῃ γκα Προφήτη,

6. Ἐ δὲ τὲ Βιθλεὲμ ἔεντ' ἰ Ἰου-
δέεσσῃ νοῦκε γὲ φάρ ἐδόφελῃ ντὲ ζο-
τερίνγ τὲ Ἰουδέεσσῃ, σὲ ψὲ γκα τέγε
δὸ τὲ δάλῃ ζὸτ, κὲ ἀτ δὸ τὲ κου-
λότγῃ λαόνῃ τιμ Ἰσραήλνῃ.

7. Ἀχίερῃ Ἡρώδη θύρῃ Μα-
φιστογιάρετῃ φῶέζουρα, ἐ μψὸτ μίρ-
ρῃ γκα ἀτὰ κὸχῃνε κὲ κοῦρ οὐ δούκ
ἴλι.

8. Ἐ σὶ δερῶτὶ ἀτὰ ντὲ Βιθλε-
εμ, οὐ θά· χᾶτγδενὶ νταστὶ ἐ σὶ
τὲ μψὸνι μίρρῃ πῆρ ἀτὲ τοῦκ ἐ-
ξετάζουρε, ἐ σὶ τὰ φέννι, σὶλμνι
ἐδὲ μούκ εἶλησι (χαπῆρ) κὲ τὲ βιγ
ἐ δὲ οὔνε τὲ φάλεμ.

9. Ἐ δὲ ἀτὰ σὶ διφιούανῃ φγι-
άλῃτ' ἐ Μπρέτιτ, ἴκνε· ἐ γιὰ
περσερὶ ἴλι κὲ κίτνε πᾶρρῃ ντὲ
Ἄνατολῇ, ἐ οὐ ἔκὸν περπάρῃ ἀ-
τοῦρε, γγερᾶ σὲ ζπρίτι ἐ μπέ-
τι ἀτγὲ τῆκ κὲ δγιάλι σίπερ.

10. Ἐ σὶ πᾶνε ἴλε οὐ φεζούανῃ
φᾶζ τὲ μᾶδ φίρετ.

11. Ἐ σὶ γῖνε πῆρῆντῃ ντὲ ἔτεπι,
τῃιούανῃ δγιάλῃνε πᾶσκῃ μὲ τέμῃν
ἐτίγ Μαρίῃνε, ἐ φάνῃ μπῆ δὲ, ἐ
γιοῦ φάλῃ ἀτίγ· ἐ χᾶπνε χαζινέτ'
ἐτοῦρε, ἐ ἰδάνῃ δουρετὶ ἄρρ, ἐ δὲ
θυμγιάμῃ, ἐ δὲ σμύρνῃ.

12. Ἐ σὶ πᾶνε μπῆ φιούμῃ τὲ μῶς
κθένενε ντὲ Ἡρώδη, ἴκνε· ἐ ἔινῃ
γκα τγιάτερε οὐδῃ μπῆ ἔεντ τὲ

νεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13. Ἀφ' οὗ δὲ αὐτοὶ ἀνεχώρησαν, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ, λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔσο ἐκεῖ ἕως οὗ εἶπω σοι· διότι μέλλει ὁ Ἡρώδης νὰ ζητήσῃ τὸ παιδίον, διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτό.

14. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ διὰ νυκτός, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον.

15. Καὶ ἦτο ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς τοῦ Ἡρώδου· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, «Ἐξ Αἴγυπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

16. Τότε ὁ Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη σφόδρα, καὶ ἀποστείλας ἐβόρευσε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄροις αὐτῆς, ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κειωτέρω, κατὰ τὸν καιρὸν τὸν ὁποῖον ἐξηκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων.

17. Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος,

18. «Φωνὴ κλοῦσθῆ ἐν Ῥαμὰ, θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρος πολὺς· ἢ Ῥαχὴλ ἔλκει τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ δὲν ἤθελε νὰ πρηγορηθῇ, διότι δὲν ὑπάρχουσι.»

19. Τελευτήσεντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ ἐν Αἴγυπτῳ,

20. Λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ὑπάγε εἰς γῆν Ἰσραὴλ· διότι ἀπέθانون οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.

21. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,

τοῦρε.

13. Εὐ πὰ σὶ ἔκνε ἀτὰ, γιὰ **Εγγεῖλ'** ἐ ζότιτ γοῦ δοῦκ ντὲ ἐν-τρερε τὲ Ἰωσήφητ, ἐ ἰθά γκρέου ἐ μέρρ δγιάλενε ἐ δὲ μέμεν' ἐτίγ ἐ ἔκνε ντὲ Αἴγυπτο, ἐ ρὶ ἀτγέ, γγε-ρά σὰ τὲ θὸμ οὔνε, σὲ ψὲ Ἡρώ-δη δὸ τὲ κερκόγε δγιάλενε τὰ βρά-σγε.

14. Εὐ δὲ ἀτ σὶ οὐ γκρέ μὀρ-ρί δγιάλενε, ἐ δὲ μέμεν' ἐτίγ νάτενε, ἐ εάτε ντὲ Αἴγυπτο.

15. Εὐ κεντρί ἀτγέ γγερά ντὲ βδέεγε τ' Ἡρώδητ, κὲ τὲ πα-φούχετε ἀγίὸ κὲ οὐ θὰ γκὰ ζό-τι με ἄνε τὲ προφήτητ, κὲ θότε, γκὰ Αἴγυπτογια ἐ θύρρα πέρρε τίμ.

16. Αἰχίερε σὶ πὰ Ἡρώδη κὲ οὐ κιεῖ γκὰ Μαφιῶτγιάρετε, οὐ ζεμερούα φόρτ, ἐ δερβὸι ἐ βρά-ου φίθε δγιέλυτε κὲ κένε ντὲ Βηθ-λεέμ, ἐ δὲ ντὲ φίθε συνόρετ' ἐσάιγ κὲ μπε δι βγιέτ ἐ πόστε σὶ κούντρε μψὸι κόχενε γκὰ Μαφιῶτγιάρετε.

17. Αἰχίερε οὐ παφούα ἀγίὸ κὲ οὐ θὰ γκὰ Προφήτη Ἱερεμία, κὲ θότ, οὐ δὲ οὐ δὲ φιοῦα ντὲ Ῥαμὰ,

18. Ζὲ οὐ δὲ φιοῦα ντὲ Ῥαμὰ, τὲ κιάρε ἐ τὲ οὐλερίγτουρε ἐτὲ βεκούαρε σούμε Ραχίλι κιάν δγι-έλυτ ἐσάιγ, ἐ νοῦκε δούκιγ τὲ πα-ρηγορίσειγ σὲ νοῦκε γιάνε.

19. Εὐ σὶ βδίκι Ἡρώδη, γιὰ **Εγγεῖλ'** ἰ ζότιτ οὐ δοῦκ μπε φι-οῦμε ντὲ Ἰωσήφη νιὲ Αἴγυπτο.

20. Εὐ ἰθότε, γκρέου' ἐ μέρ δγιάλενε, ἐ δὲ μέμεν' ἐτίγ, ἐ ἐτζε μπε βέντ τὲ Ἰσραήλιτ, σὲ ψὲ βδίκνε ἀτὰ κὲ κερκόιγνε σπέρ-τιν ἐ δγάλιτ.

21. Εὐ δὲ ἀτ οὐ γκρέ, ἐ μὀρ-ρί δγιάλενε, ἐ δὲ μέμεν' ἐτίγ,

καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

22. Ακούσας δὲ ὅτι Ἀρχελάος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐροβήθη νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ ἀποκαλυφθεὶς δὲ θεόθεν κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας.

23. Καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ ρηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος θέλει ἑνομασθῆναι.

Κεφ. γ'. 3.

ΕΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἔρχεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς, κηρῦτων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας,

2. Καὶ λέγων, Μετανοεῖτε· ἐπειδὴ ἐπλησίωσεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

3. Διότι οὗτος εἶναι ὁ ρηθὲς ὑπὸ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, «Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου· εὐθείας κίμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.»

4. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦτο ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

5. Τότε ἐξήρχετο πρὸς αὐτὸν ἡ Ἱερουσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πάντα τὰ περίχωρα τοῦ Ἰορδάνου·

6. Καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

7. Ἰδὼν δὲ πολλοὺς ἐκ τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους εἰς τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτούς, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε

ἐ ἐρδι μπε βῆιτ τῆ Ἰσραήλιτ.

22. Ε σὶ μψὸι σὲ μπρετερόν ντῆ Ἰουδαίε Αρχελαοὶ ντῆ βῆντ τῆ Ηρώδιτ πατῆρτ σῆ τῆγ, οὐ τρέμπτε βῆγ ἀτγῆ, εἰσὶ γιοῦ δούκ ντ' ἐντερε, θάτε ντῆ σῖνορ τῆ Γαλιλαίεσε.

23. Ε ἐρδι ἐ κεντρώι ντῆ κιουτῆτ κῆ κιούχτετ Ναζαρέτ, κῆ τῆ παφούχτετ ἀγίῳ κῆ οὐ θα γκὰ προφήτεριτε, σὲ Ναζαραῖο δὲ τῆ θούχτετ.

Κεφ. γ'. 3.

Ε μπε τῆ δῆτ ἀχίερε, ἐρδι Ἰωάννη παφεζόρι ἐ κηρῦζ ντῆ ἐρεμῆ τῆ Ἰουδαίεσε,

2. Ε θόστε, μετανοήτη, σὲ ἀφερέβῆστε μπρετερία ἐ Κιελβετ.

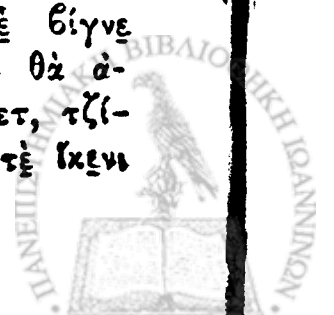
3. Κοίτγῆστ ἀτκῆ οὐθὰ γκὰ Προφήτη Ἡσαία, κῆθόστε, ζῆ ἰ ἀτίτ κῆ θερέτ ντῆ ἐρημί· δερτόνι οὐδενέζότιτ, τῆ κῆνι τῆ δρέιγτα μονοπάτετ ἐτίγ.

4. Ε ἀτ Ἰωάννη ρόλατ ἐτίγ ἰ κῆσ γκὰ λέστ' ἐ δὲ Φαμίλεσε, ἐ δὲ μπε μῆσ τῆ τῆγ κῆζ τῆ λεκούρτε. Ε δὲ τῆ γκορέετ ἐτίγ κῆ βλαστάρε, ἐ δὲ μγιάλτε τ' ἐφκρε.

5. Αχίερε ἐρδε τῆκ ἀτ Φίθῆ τῆ Ἱερουσαλίμιτ, ἐ δὲ Φίθῆ σὰ κῆνε ἀφερέβ Ἰορδάνιτ.

6. Ε παφεζόνεσνε ντῆ Ἰορδάν γκὰ ἰτ, ἐξομολογίσεενε φάγετ' ἐτοῦρε.

7. Ε σὶ πὰ σιούμε γκὰ Φαρισέτε, ἐ Σαδουκέγτε, κῆ βῆγνε ντῆ παφεζίμ τῆ τῆγ, οὐ θὰ ἀτοῦρε πγέλατ' ἐ νεπέρχαεετ, τζῆλι οὐ δερτόι γιοῦβετ κῆ τῆ ἰκῆνι

ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

8. Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας.

9. Καὶ μὴ φαντασθῆτε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοῦς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σὰς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ.

10. Ἦδη δὲ κτὶ ἡ ἀξίνη κείται πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κἄνον καρπὸν καλόν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11. Ἐγὼ μὲν σὰς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος εἶναι ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ βουβάσω τὰ ὑποδήματα· αὐτὸς θέλει σὰς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρὶ.

12. Ὅστις κρατεῖ τὸ πτυάριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἀλώνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συναΐξει τὸν σίτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην· τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσθέστω.

13. Τότε ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, διὰ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ.

14. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἐκώλυεν αὐτὸν, λέγων, Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω νὰ βαπτισθῶ ὑπὸ σοῦ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς ἐμέ;

15. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄφες τώρα· διότι οὕτως εἶναι πρέπον εἰς ἡμᾶς νὰ ἐκπληρώσωμεν πᾶσιν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίνει αὐτόν.

16. Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ, ἠνοίχθησαν εἰς αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ

γὰρ οὐρβίγαι καὶ ἐβγίεν.

8. Ἦνεν δὲ πέμμε καὶ τὲ φιάγε με ματανί.

9. Ἐ μὸς θότι με βέτεχε· καὶ Ἀβράμνε κέμι παπὰ, σὲ ψὲ οὐ θόμ γιούβει, σὲ Περντία μουντ ἐ δὲ γκα κατὰ φούρρε τὲ κρέγε ὀγιέμ τ' Ἀβράμνιτ.

10. Για ἐ δὲ σοπάτα ἀφερρ ῥέζεσ' σὲ λίσαβειτ ἔστε τζὸδ λίσ καὶ ζιέν πέμμε τὲ μίρρε, πρίτετε, ἐ βίχετε μπὲ ζιγάρ.

11. Οὐε παφεζότι γιούβει με οὔγε, καὶ τὲ μετανοήσνι, πὸ αὐ καὶ ἐβγίεν πὰς μέγε ἔστε με ἰ φόρτε γκα μέγε ἀτιγ νόκε γιάμ ἰ ζότι τὲ μπάιγ κεπούτζετ. Αὐ δὸ τοῦ παφεζόγε γιούβει με Σπίρτ τὲ Σενγτερούαρε ἐ δὲ με ζιγάρ.

12. Αὐ κα ντὲ δόρρε τὲ τιγ λιοπάτενε, ἐ δὲ τὲ κερρόγε λέμεν' ἐτιγ, ἐ δὲ τὲ βέρρε νταμπάρ φρούρετ' ἐτιγ, ἐ κάστενε δὲ τὰ ὀγιέγε με ζιγάρ τὲ πὰ σούαρε.

13. Αζιέρε ἔρδη ἐ δὲ Ἰησοῦι γκα Γαλιλαία ντὲ Ἰορδάν ντὲ Ἰωάννη, τὲ παφεζόνειγ πρέιγ τίγ.

14. Πὸ Ἰωάννη ἐμποδὶς ἀτὲ ἐ ἰ θόττε, οὔνε κάμ ὄτρεγγίμ τὲ παφεζόνειμ πρέιγ τέγε, ἐ τί βγίεν τὲκ μέγε;

15. Ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέικ ἐ ἰ θὰ ἀτιγ, λὲ ἀτὸ νταῦτί· σὲ κάστου ἔστ' ἐ οὔδεσε ντὲ νέβειτ, τὲ κέγεμμε φίθε δικαιοσύνε· ἀζιέρε ἐλιά ἀτέ.

16. Ἐ σὶ οὐ παφεζούα Ἰησοῦι, δόλι ἀτε τζάσ γκα οὐ γεττε, ἐ γκα ἐγιού χάπνε. Κίελτε, ἐπὰ ὄπιρτιν' ἐ Περντί-

καταβαίνον ὡς περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν.

17. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκρεστήθην.

Κεφ. δ'. 4.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐφέρθη ὑπὸ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, διὰ τὴν πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου.

2. Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπέειπεν.

3. Καὶ ἐλθὼν πρὸς αὐτόν ὁ πειράζων, εἶπεν, Ἐὰν ᾔσῃ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰπέ νὰ γείνωσιν ἄρτοι οἱ λίθοι οὗτοι.

4. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Εἶναι γεγραμμένον, «Μὴ ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζῆσαι ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον ἐξερχόμενον διὰ στόματος Θεοῦ.»

5. Τότε παραλαμβάνει αὐτόν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ στήνει αὐτόν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ,

6. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐὰν ᾔσῃ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ῥίψον σεαυτὸν κάτω· διότι εἶναι γεγραμμένον, «Ὅτι θέλει προσταῆσαι εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ περὶ σοῦ,» καὶ θέλουσι σὲ σηκῶναι ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.»

7. Εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Πάλλιν εἶναι γεγραμμένον, «Δὲν θέλεις πειράζει Κύριον τὸν Θεόν σου.»

8. Πάλιν παραλαμβάνει αὐτόν ὁ διάβολος εἰς ὄρος πολὺ ὕψηλόν, καὶ

σε, καὶ ζῆ ζῆρίτι πόσει πελούμπε ἐ ἔρδι μπὲ ἀτέ.

17 Ε γιά ζε γκά Κίσελτε καὶ θόσ, κούτεγ εἴστε ἰ πέρρι ἔμ ἰ δάσουρι, καὶ μπὲ τὲ πρέχεμ.

Κρίε ἐκάτατε. δ'. 4.

Ἀχίερε Ἰησοῦ οὐ προὺ γκά σπέρτι ντέ ἔρημι, τὲ Φουζίτεϊγ γκά ἰ προυδι.

2. Β σὶ ἀφερόϊ διζέτ διτ ε δὲ διζέτ νέτ, παστάγε ἰ ἔρδι οὐ.

3. Ε οὐ κιάς τέκ ἀτ Δγιάλι ἰ ἰ θά ντέ εἴστε καὶ γέ πέρρι ἰ Περντίσε, θούαϊγ τὲ πένενε κετὸ Φούρρε πούκε.

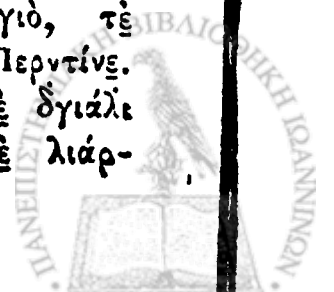
4. Ε ἀτ οὐ περβείκ ε ἰ θά, εἴστε σκρούαρε σὲ νιερίου γιὸ μὲ πούκε βέτεμε μουντ τὲ ρόγε, πὸ ε δὲ μὲ τζδὸ φγιάλε καὶ δέλλ γκά φόγια ε Περντίσε.

5. Αχίερε ε μὸρρι ἀτέ Δγιάλι, ε εἴσπούρι ντέ σῆντ κιουτέτ ε ἐβουρρι μπὲ κουπέ τὲ κέσσε.

6. Ε ἰ θά ἀτίγ ντέ εἴστε καὶ γέ ἰ πέρρι ἰ Περντίσε σγιέρε βέτεχενε πρότε, σὲ εἴστε σκρούαρε καὶ δὸ τὲ πορσίτγε ντέ Ε γγελιτ' ἐτίγ πέρ τι, ε δὸ τὲ τὲ γκρένε ντέ δούαρρ, τὲ μὸς περπγιέξ μπὲ Φούρρ κέμπενε τέντε.

7. ἰ θά ἀτίγ Ἰησοῦϊ, παμέτα εἴστε σκρούαρε ε δὲ κεγιδ, τὲ μὸς πειράξ Ζόντε τέντε Περντίνε.

8. Παμέτα ἐμὸρρι ἀτέ Δγιάλι ε ἐχίπεν ντέ νιὲ μάλ τὲ λιάρ-

δεικνύει εἰς αὐτὸν πάντα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν.

9. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ταῦτα πάντα θέλω σοὶ δώσει, ἐὰν πεσῶν προσκυνήσῃς με.

10. Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὑπαγε, Σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, «Κύριον τὸν Θεόν σου θέλεις προσκυνῆσαι, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.»

11. Τότε ἀφίνει αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσήλθον καὶ ὑπηρετοῦν αὐτόν.

12. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

13. Καὶ ἀφήσας τὴν Ναζαρέτ, ἦλθε καὶ κατόκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν τοῖς ὁρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ·

14. Διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ ρηθὲν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος,

15. «Γῆ Ζαβουλῶν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἔθνων·

16. Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ εἰς τοὺς καθημένους ἐν τῷ σκότει θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν εἰς αὐτούς.»

17. Ἀπὸ τότε ἤρχισεν Ἰησοῦς νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ λέγῃ, Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίωσεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

18. Περιπατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς πέραν τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφοὺς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ῥίπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἀλιεῖς.

19. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἔλθετε ὀπίσω μου, καὶ θέλω σᾶς κά-

τε σοῦμε, ἐἰ δεφτόι ἀτίγ φίθε μπρετερίτε ἐ γέτερε, ἐ δὲ ντέρετ ἐ τοῦρε.

9. Εἰ θὰ ἀτίγ, δὲ τὲ τι ἄπι, ντὲ ράφτιζ τὲ μὲ φάλετιζ μούα φίθε κετό.

10. Ἀχίερε ἰ θότε ἀτίγ Ἰησοῦι, χάιγδε πράπα μέγε σατανᾶ, σὲ ἔσπε σκρούαρε, τὲ φάλετιζ ζότιτ σιτ Περντίσε, ε δὲ ἀτίγ βέτεμε τὲ ἄπιζ λεβδίμ.

11. Ατε χέρε ἴκου ἰ παοῦδι γκά ἀι, ἐ γιά ἔρδε ἔγγελλτ' ἐ ἐ σερπέιγνε.

12. Ε σὶ διφίόι Ἰησοῦι σὲ Ἰωάννη οὐ παραδὸς, ἴκου ἐ βάτε ντὲ Γαλιλαίε.

13. Ε σὶ ἴκου γκά Ναζαρέτι ἔρδι ἐ μπέτι ντὲ Καπερναοῦμ κὲ ἔσπε ἀφερ δέτιτ, ντὲ συνούαρ τὲ Ζαβουλόνιτ ἐ δὲ τὲ Νεφθαλίμιτ.

14. Κὲ τὲ παφουχτε ἀγιὸ κὲ οὐ θὰ γκά προφήτη Ἡσαίου, κὲ θότε,

15. Δέου ἰ Ζαβουλόνιτ, ἐ δὲ δέου ἰ Νεφθαλίμιτ, οὐδεν' ἐ δέτιτ, περτέιγ Ἰορδάνιτ, Γαλιλαία ἐ σὲ παπέσεβετ.

16. Λαθὶ κὲ ρίγ ντὲ ἔρεσίρε, πὰ ὄριτε τὲ μάδε, ἐ δὲ ἀτὰ κὲ ρίγνε ντὲ ἔρεσι, ἐ δὲ ντὲ σκοτάδ τὲ βδέχεγεσε ὄριτε φέξι μπὰ τά.»

17. Ἀχίερε νίσι Ἰησοῦι τὲ διδάξ, ἐ τὲ θὸσ' μετανοήσνη' σὲ ἀφερ ἔσπε Μπρετερία ἐ Κίελβετ.

18. Εσὶ ἔτζεν Ἰησοῦι ἀφερ δέτιτ σὲ Γαλιλαίεσε πὰ δι βελάζεε Σίμονε κὲ κιοῦχαεῖγ Πέτρο, ἐ δὲ Ἀνδρέανε βελάν' ἐτίγ κὲ βίγνε ργιέτετε ντὲ δέτ, (σὲ κένε πισκέτόρε.)

19. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε, ἔγιανι πὰς μέγε, ἐ δὲ τοῦ πείγ γιούβετ πισκέ-

μει ἀλιεῖς ἀνθρώπων.

20. Οἱ δὲ ἀφήσαντες εὐθὺς τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτόν.

21. Καὶ προχωρήσας ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφοὺς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς.

22. Οἱ δὲ, ἀφήσαντες εὐθὺς τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

23. Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς ὄλην τὴν Γαλιλαίαν, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσιν ἀσθένειαν μετὰ τοῦ λαοῦ.

24. Καὶ διήλθεν ἡ φήμη αὐτοῦ εἰς ὄλην τὴν Συρίαν, καὶ ἔφερον πρὸς αὐτόν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ὑπὸ διαφόρων νοσημάτων καὶ βασάνων συνεχόμενους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.

25. Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

Κεφ. ε. 5.

ΙΩΝ δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἀφ' οὗ ἐκάθισεν, πορρῆλθεν πρὸς αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2. Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτούς, λέγων,

3. Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία

τῶν οὐρανῶν.

20. Ἐ δὲ ἀτὰ ἀτὲ τζάστ λιάνε ργιέτετε, ἐ θάνε πὰς τίγ.

21. Ἐ σὶ θάτε με τέγε, πὰ δι τὲ τγιέρε θελάξερ, Ἰάκωβονε ἐ δὲ Ἰωάννε τὲ κίγτε ἐ Ζεβεδέοσε χέ ρίγνε ντέ θάρκε πᾶσκε με πᾶκάν' ἐτοῦρε Ζεβεδέονε, ἐ δερ-τόγνε ργιέτετ' ἐτοῦρε, ἐ ἰ θύρ-ρι ἐ δὲ ἀτὰ.

22. Ἐ δὲ ἀτὰ ἀτὲ τζάστ λιάνε θάρκενε ἐ δὲ πᾶκάν' ἐτοῦρε, ἐ θάνε πὰς τίγ.

23. Ἐ Ἰησοῦτ φεζδίστε ντέ περ φίθε Γαλιλαίε, τοῦκ' ἐδιδάξουρε ντέ Συναγόγε τὲ τοῦρε, ἐ τοῦκ' ἐ κηρύξουρε Οὐγγίλν' ἐ μπρετερίσε, ἐ δὲ ἄερὸν φίθε σεμούντετ' ἐ λαῶιτ, ἐ φίθε τὲ λίφατε.

24. Ἐ ἔμερ ἰ τίγ μὸρρι φίθε συρίανε, ἐ κίγνε ντέ ἀτ φίθ' ἀτὰ χέ κένε σεμούρε χέικ, ἐ βασνίσεσινε γκὰ τζδδ λοτ σεμούντε, ἐ δὲ γκὰ δαιμόνε, ἐ δὲ γκὰ κετάγε, ἐ δὲ γκὰ τὲ μπᾶ-ιγτουρε, ἐ ἰ ἄερὸν ἀτὰ.

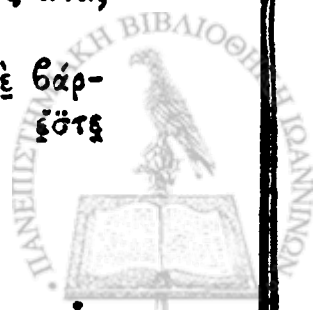
25. Ἐ δὲ γκὰ Γαλιλαία ἔρ-δε ὄνόμε τούρμερα πὰς τίγ, ἐ δὲ γκὰ Δεκάπολι, ἐ Ἰερουσαλίμ, ἐ Ἰουδαία, ἐ δὲ περτέιγ Ἰορδάνιτ.

Κρίε ἐπέσιτε. ε. 5.

Ε σὶ πὰ τούρμετε χίπι μπὶ μάλ, ἐ κεντρὶ ἀτγὲ, ἐ ἔρδε τέκ ἀὶ μαθητίτ' ἐτίγ.

2. Ἐ σὶ χάπι φύγενε, ἰδιδάξ ἀτὰ, ἐ οὐ θόσ.

3. Λιούμ ἀτὰ χέ γιάνε τὲ θάρ-φερε ντέ ὄπέρτ, σὲ ἀτοῦρε ἔστε

των οὐρανῶν.

4. Μακάριοι οἱ πενηθῶντες· διότι αὐτοὶ θέλουσι παρηγορηθῆ.

5. Μακάριοι οἱ πρκεῖς· διότι αὐτοὶ θέλουσι κληρονομήσει τὴν γῆν.

6. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· διότι αὐτοὶ θέλουσι χορτασθῆ.

7. Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἐλεηθῆ.

8. Μακάριοι οἱ καθαρὸὶ τὴν καρδίαν· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Θεόν.

9. Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ὀνομασθῆ υἱοὶ Θεοῦ.

10. Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

11. Μακάριοι εἴσθε, ὅταν σᾶς ἐνειδίωσι καὶ διώξωσι, καὶ εἰπωσιν ἐναντίον σας πάντα κακὸν λόγον ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ.

12. Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, διότι ὁ μισθὸς σας εἶναι πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἐπειδὴ οὕτως ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

13. Σεῖς εἴσθε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας διαφθαρῆ, μὲ τί θέλει ἀλατισθῆ; εἰς οὐδὲν πλέον χρησιμεύει, εἰ μὴ νὰ ῥιφθῆ ἔξω, καὶ νὰ καταπατῆται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

14. Σεῖς εἴσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Πόλις κειμένη ἐπάνω ὄρους δὲν δύναται νὰ κρυφθῆ.

15. Οὐδὲ ἀνάπτουσι λύχνον, καὶ θέτουσιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην καὶ φέγγει εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

16. Οὕτως ἂς λάμψη τὸ φῶς σας

μπροστέρια ἐ Κιελβερ.

4. Λιούμ ἀτὰ χῆ κιάγενε, σὲ ἰτὰ δὲ τῆ πορηγορίσενε.

5. Λιούμ ἀτὰ χῆ γιάνε τῆ οὔρτ ἐ τῆ ποίτε, σὲ ἀτὰ δὲ τῆ κερδέσινε τῆ μίρρῆκτ' ἐ δέουτ.

6. Λιούμ ἀτὰ χῆ κάνε οὐ ἐ δὲ ἔτ πῆρ τῆ δρεῖγτενε, σὲ ἀτὰ δὲ τῆ γγρόσενε.

7. Λιούμ ἀτὰ χῆ ἐλεήσινε, σὲ ἀτὰ δὲ τῆ ἐλεήσενε.

8. Λιούμ ἀτὰ χῆ κάνε ζέμερε τῆ παστρούρε, σὲ ἀτὰ δὲ τῆ ὄχῆνε Περντίνε.

9. Λιούμ ἀτὰ χῆ πακτζόγενε κότενε σὲ ἀτὰ δὲ τῆ θούχενε τῆ κίγτ' ἐ Περντίσε.

10. Λιούμ ἀτὰ χῆ ντίκενε πῆρ τῆ δρεῖγτενε, σὲ ἀτούρε ἔστε μπροστέρια ἐ Κιελβερ.

11. Τῆ λιούμουρε γένη κοῦρ τοῦ ὀίγνε γιούβετ ἡ ἐρέζιτε, ἐ τοῦ ντιγιέχενε, ἐ τοῦ θόνε κόντρε γιούβετ τζδὲ φγιαλέ τῆ λίφε, μὲ τῆ βέμε σὲ ψὲ δόι μούα.

12. Φέζβουνι ἐ δὲ λιουμπουρόνι· σὲ πάφα γιούαῖγ ἔστε ὀούμε ντὲ Κιελ. σὲ ἀττοῦ ντῆκνε ἐ δὲ Προφήτεριτε χῆ κένε περπάρα γιούβετ.

13. Γιούβετ γένη κρίπ' ἐδέουτ' ἐ κοῦρ τῆ πρίσσετε κρίπα, χῆ ὀ μούντ τῆ κρίπγε τῆ τγιέρα, ζβῆγὲν μὲ πῆρ τγιέτερ, πὸ τῆ ὀτίχτε γιάσσε ἐ τῆ ὀκέλετε γκα ἡ ἐρέζιτε.

14. Γιού γένη δρίτ' ἐ δινιάσε, σιμὸν κιοτέτι τῆ φτίχτε κοῦρ ἔστε μπὲ μάγε τῆ μάλλιτ.

15. Ἀς φοτίν' ἐ δέζγενε ἐ ἐ βένε ντῆ ντένε μὸδ (ὀνίικ), πὸ ἐ βένε ντῆ ὀκμντάν, ἐ ντριτ μπὲ φίθ' ἀτὰ χῆ γιάνε ντῆ ὀτεπί.

16. Κεῖστοῦ τῆ λάμψγε δρίτα

Ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ ἴδωσι τὰ καλά σας ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα σας τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17. Μὴ νομίσητε ὅτι ἤλθον νὰ καταλύσω τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· δὲν ἤλθον νὰ καταλύσω, ἀλλὰ νὰ ἐκπληρώσω.

18. Διότι ἀληθῶς σὰς λέγω, ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν, ἢ μία κεραία δὲν θέλει παρελθεῖ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως οὗ ἐκπληρωθῶσι πάντα.

19. Ὅστις λοιπὸν ἀθετήσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος θέλει ὀνομασθῆν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅστις δὲ ἐκτελέσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας θέλει ὀνομασθῆν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

20. Ἐπειδὴ σὰς λέγω ὅτι, ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη σας πλεῖστον τῆς τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, δὲν θέλετε εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21. Ἰκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, «Μὴ φονεύσῃς», ὅστις δὲ φονεύσῃ, θέλει εἰσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν·

22. Ἐγὼ ὁμοίως σὰς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος ἀνακτιῶς κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, θέλει εἰσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν· καὶ ὅστις εἶπη πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ῥακά, θέλει εἰσθαι ἔνοχος εἰς τὸ συνέδριον· ὅστις δὲ εἶπη, Μωρὲ, θέλει εἰσθαι ἔνοχος εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

23. Ἐὰν λοιπὸν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐκεῖ ἐνθυμηθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ,

γιοῦαίγ περπάρὰ νιέρεζετ, καὶ τὲ ὀόχενε πόννερατε τούαίγ τὲ μίρρατε, λεβδὸγενε τάτενε τούαίγ καὶ ἔστενετὲ Κιέλι.

17. Εἰ μὲν οὖν θεὸς σὲ ἔρδα τὲ πρίσθ Νόμνε, ἂ προφήτεριτε, νοὺκ ἄρτιζε τί πρίσθ, πὸ τί δερτοίγ.

18. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὴμ γιούβετ, σὲ γγερά σὰ τὲ πρίσθετε Κιέλι, ἐ δὲ δέου, καὶ νὲ γιότε, ἂ νὲ κερε δὸ τὲ μὲν πρίσθετε γκα Νόμι, γγερά σὰ τὲ πέχενε φίθε.

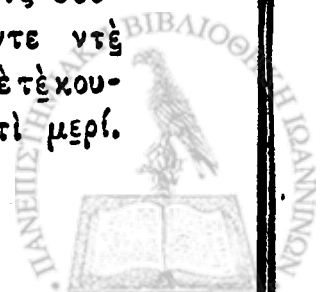
19. Αἰ δὰ καὶ τὲ ζιγὸγε νὲ γκα κατὸ πορσι τὲ βόφελια, ἐ τὲ διδάζε νέρζιτε καστου, αἰ δὸ τὲ θούχετε ἰ βόφελε ντὲ μπρετερι τὲ Κιέλβετ. ἐ αἰ καὶ τὲ πέγε ἐ τὲ διδάζε, αἰ δὸ τὲ θούχετε ἰ μὰδ ντὲ μπρετερι τὲ Κιέλβετ.

20. Εἰ οὐ θὴμ γιούβετ, σὲ ντὲ μὲν τεπερόφτε ἐ δρεῖγτα γιούαίγ μὲ τέπερ σὲ τὲ γραμματικὸβετ, ἐ τὲ Φαρισεύγετ δὸ τὲ μὲν χίνι ντὲ μπρετερι τὲ Κιέλβετ.

21. Α διφιούατε, σὲ οὐ ἔστε θένε σὲ λιάσθεβετ. μὲν βράτζ νιερὶ, σὲ αἰ καὶ βρέτ, δὸ τὲ γέτε φαγετούαρ ντὲ Φιούικ.

22. Ε οὖνε οὐ θὴμ γιούβετ, σὲ τζίλι δὸ καὶ ζεμερόνετε τὲ βελάε τιγ πὰ φάιγ; δὸ τὲ γέτε φαγετούαρ ντὲ Φιούικ. ἐ δὲ τζίλι δὸ καὶ θότε βελάετ σὲ τιγ ρακά (πρὸς τι,) δὸ τὲ γέτε φαγετούαρ μπὰ τὰ καὶ Φιουκόγενε ἐ δὲ τζίλι δὸ καὶ τί θότε μορε, δὸ τὲ γέτε φαγετούαρ ντὲ πίσε τὲ ζιγάριτ.

23. Β κοῦρ δὸ τὲ πίεςτζ δουρετίνε, (μἔσσε, ἂ κερ!) τέντε ντὲ θυσιαστήριο (ντὲ κίτσε) ἐ ἀτγέτε κουιγτόνετς, σὲ βελάετ ἰτ κα με τι μερι.

24 Ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε, πρῶτον φιλιώθητι μὲ τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τότε ἔλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου.

25. Εἰρήνευσον μὲ τὸν ἀντιδικόν σου ταχέως, ἐνὸσω εἴσαι καθ' ὁδὸν μετ' αὐτοῦ· μήποτε σὲ παραδώσῃ ὁ ἀντιδικὸς εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ῥιφθῆς εἰς φυλακὴν.

26. Ἀληθῶς σοὶ λέγω, Δὲν θέλεις ἐξέλθει ἐκεῖθεν, ἕως οὗ ἀποδώσῃς τὸ ἔσχατον λεπτόν.

27. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, «Μὴ μοιχεύσῃς.»

28. Ἐγὼ ὁμοίως σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα διὰ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴν, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

29. Ἐὰν δὲ ὁ ὀρθαλμὸς σου ὁ δεξιὸς σὲ σκανδαλίξῃ, ἐκβαλε αὐτόν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν.

30. Καὶ ἐὰν ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σὲ σκανδαλίξῃ, ἐκκοψον αὐτὴν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν.

31. Ἐρρέθη πρὸς τοῦτοις, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἅς δώσῃ εἰς αὐτὴν διαζύγιον.

32. Ἐγὼ ὁμοίως σᾶς λέγω, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτός λόγου πορνείας, κάμνει αὐτὴν νὰ μοιχεύηται, καὶ ὅστις λάβῃ γυναῖκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός.

33. Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη

24. Λέε ἀτγὲ δουρετίνε τέντε μπε θυσιαστήριο (κίσσε) ἐ ἔτξε μὲ περπάρα, ἐ παϊγτόου μὲ βελάνε τέντ, ἐ ἀχίερε σὶ τὲ κθένειτ ὄπιγερε δουρετίνε (μέσενε, ἀκερίνε) τέντε.

25. Παϊγτόου μὲ χάζμινε τέντ ὄπέιγτ, γγερά σὰ γὲ πάσκε μὲ τὲ μπούδε, σὲ μὸς τὲ ἄπε χάζμιντε φουκάτεσι, ἐ φουκάτεσι τὲ ἔπτε κοπιλ ἰ τίγ, ἐ βίχετξ ντε χάζμινε.

26. Τὲ βερτέτενε τὲ θὸμ τίγ, σὲ νούκε δὸ τε δάλτξ ἀτέγε, γγερά σὰ τὶ παφούατξ φίθε.

27. Διφιούατε ξὲ ἔστε θένε σὲ λιᾶστέβετ, μὸς κουρβερό.

28. Ε οὖν οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ τζίλι δὸ ξὲ βεῖστρον φρούα περ δεῖσεριμ τὲ σάιγ, πόσι κούρ ἐ κουρβερόι ἀτέ ντε ζέμερε τὲ τίγ.

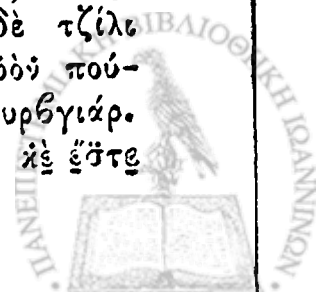
29. Ντέσπε κὲ σκαδαλις τὶ σίου ἔτ ἰ δγιαθῆτε πρέε ἀτέ ἐ ὄτγιερε γκὰ τέγε, σὲ μὲ μίρρε ἔσπε περ τι τὲ χουμπάσε ἢ τζόπε πρέιγ τέγε ἐ τὲ μὸς βίχετε φίθε κούρμι ἔτ ντε πίσε.

30. Ε δὲ ντε σκανδαλις τὶ δόρρα γιότε ἐ δγιαθῆτα, πρέε ἀτε ἐ ὄτγιερε γκὰ τέγε, σὲ μὲ μίρρε ἔσπε περ τι, τὲ χουμπάσε ἢ τζόπε πρέιγ τέγε ἐ τὲ μὸς βίχετε φίθε κούρμι ἔτ ντε πίσε.

31. Ε δὲ ἔστε θένε, σὲ ἀχίε τὲ λέρρε φρούαν' ἐτίγ, λὲ τὶ ἄπε κάρτεν ἐ σὲ ντάριτ.

32. Ε οὖν οὐ θὸμ γιούβετ, τζίλι δὸ ξὲ τὲ ντάγε φρούαν' ἐτίγ, βέτεμε ντε οὐ κουρβερόφτε, ἐ πέν ἀτέ τὲ πένετε κούρβε, ἐ δὲ τζίλι δὸ ξὲ τὲ μάρρε φρούα ξὲ ρόν πούρι, ἐκὰ λένε, κιούχετε κουρβγιάρ.

33. Πάμετα διφιούατε, ξὲ ἔστε

εἰς τοὺς ἀρχαίους, Μὴ ἐπιορκήσῃς, ἀλλὰ ἐκπλήρωσον εἰς τὸν Κύριον τοὺς ὄρκους σου.

34. Ἐγὼ ὁμῶς σᾶς λέγω, νὰ μὴ ὀμόσητε μηδὲ ὅλως· μήτε εἰς τὸν οὐρανὸν, διότι εἶναι θρόνος τοῦ Θεοῦ·

35. Μήτε εἰς τὴν γῆν, διότι εἶναι ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διότι εἶναι πόλις τοῦ μεγάλου βασιλέως.

36. Μήτε εἰς τὴν κερκλὴν σου νὰ ὀμώσῃς, διότι δὲν δύνασαι μίαν τρίχην νὰ κάμῃς λευκὴν ἢ μέλαιναν.

37. Ἀλλ' ἅς ἦναι ὁ λόγος σῆς, Ναί, ναι· Οὐ, οὐ· τὸ δὲ πλειότερον τούτων εἶναι ἐκ τοῦ πονηροῦ.

38. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, «Ὁφθαλμὸν ἀντι ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντι ὀδόντος.»

39. Ἐγὼ ὁμῶς σᾶς λέγω, νὰ μὴ ἀντισταθῆτε πρὸς τὸν πονηρὸν· ἀλλ' ὅστις σὲ ῥαπίσῃ εἰς τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλην·

40. Καὶ εἰς τὸν θέλοντα νὰ κριθῆ μετὰ σοῦ, καὶ νὰ λάβῃ τὴν χιτῶνά σου, ἄρες εἰς αὐτὸν καὶ τὸ ἱμάτιον.

41. Καὶ ἂν σὲ ἀγγαρεύσῃ τις μίλιον ἓν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ ἡμέραν ἓν.

42. Εἰς τὸν ζητοῦντα πρὸς σοῦ δίδε· καὶ τὸν θέλοντα νὰ δανεισθῆ ἀπὸ σοῦ μὴ ἀποστραφῆς.

43. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, «ἀγάπα τὸν πλησίον σου,» καὶ μίσει τὸν ἐχθρὸν σου.

44. Ἐγὼ ὁμῶς σᾶς λέγω, ἀγαπήτε τοὺς ἐχθροὺς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς καταρῶνται, εὐεργετεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς μισοῦσι, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες σᾶς βλάπτουσι· καὶ σᾶς κατατρέχουσι·

θῆναι ντὲ τὲ λιχίττε, τὲ μὸς πέττζ πὲ με τὲ ῥέμε, πὸ τὲ θούατζ τὲ ζότι πὲτ' ἐτούα τὲ βερτέτα.

34. Ἐ οὖν οὐ θόμ γιούβει, τὲ μὸς πέγι· πὲ φάρεσεγε, ἅς μπὲ Κί-ελ, σε ἔσττε Φρόν ἢ Περντίσε.

35. Ἄς μπὲ δὲ, σὲ ἔσττε Φρόν ἢ ἔμπεβετ σὲ τίγ, ἅς μπὲ Ἱερουσαλίμ, σε ἔσττε κίουτὲτ ἢ μπρέτιτ σὲ μάδ.

36. Τὲ μὸς πέττζ ἅς ντὲ κρίε τὰτ, σὲ νοῦξ μούντ τὲ πέττζ νὲ κί-με τὲ κάρδε ἅ τὲ ζέζε.

37. Πὸ λὲτὲ γέττε φγιάλια γιού-αἶγ, βερτέτ, βερτέτ, ἀγίῶ, γιῶ. σὲ ψὲ ἔ τέπερ ἔ κετούρεβετ ἔσττε ἔ σὲ παούδιτ.

38. Διγίουάτε ἔε ἔσττε θῆνε, σίου πὲρ σι, ἔ δέμπι πὲρ δέμπ.

39. Ἐ οὖνε οὐ θόμ γιούβει, τὲ μὸς ἢ ῥίγι κερῆτ σὲ λίφουτ. πὸ ντὲ τὲ ῥάρτε νιερὶ ὄουπλιάκε μπὲ φά-κε τέντε τὲ ὀγιάθιτε, κθῆί ἀτίγ ἔ δὲ τὲ μέγγερενε.

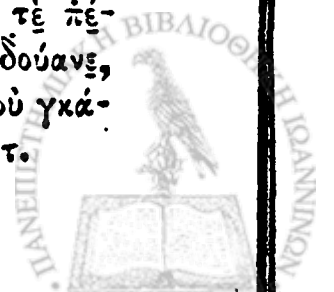
40. Ἐ δὲ ἀτίγ ἔε δὸ τὲ Γιουκό-νεττ με τίγ, ἔ τὲ τὲ μάρρε Γούνενε, ἔπι ἔ δὲ ἔμίττενε.

41. Ἐ δὲ ντὲ τὲ ἀγγαρεύττε τι νιερὶ νιὲ μίλλ', ἔτττε με ἀτὲ δί.

42. Ἐπι ἀτίγ ἔε ἔερκόν, δὲ γκκ ἂτ ἔε ἔερκόν τὲ χούχτε γκὰ τέγε, μὸς κθὲ κριετὲ μπὲ νιάνε.

43. Διγίουάτε ἔε ἔσττε θῆνε τὲ δούατζ Φιτόνε τέντ, ἔ χάζμινε τὲ μὸς τὰ δούατζ.

44. Ἐ οὖνε οὐ θόμ γιούβει, τὲ δόνι χάζμεριτε τούαἶγ, τὲ πεκόνι ἀτὰ, ἔε μαλεκόγενε γιούβει, τὲ πέ-νι τὲ μίρρε ἀτούρε ἔε σοῦ δούανε, ἔ δὲ τὲ λιούτενι πὲρ ἀτὰ ἔε οὐ γκὰ-σῆνε, ἔ δὲ οὐ ζπόγενε γιούβει.

45. Διὰ νὰ γείνητε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, διότι αὐτὸς ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

46. Διότι ἐὰν ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποῖον μισθὸν ἔχετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσι τὸ αὐτό;

47. Καὶ ἐὰν ἀσπασθῆτε τοὺς ἀδελφοὺς σας μόνον, τί περισσότερον κάμνετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσιν οὕτως;

48 Ἔστε λοιπὸν σεῖς τέλειοι, καθὼς ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς εἶναι τέλειος.

ΚΕΦ. 5'. 6.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ νὰ μὴ κάμνητε τὴν ἐλεημοσύνην σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ βλέπησθε ὑπ' αὐτῶν· εἰ δὲ μὴ, δὲν ἔχετε μισθὸν πλησίον τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

2. Ὅταν λοιπὸν κάμνης ἐλεημοσύνην, μὴ σκλπίσης ἔμπροσθέν σου, καθὼς κάμνουσιν οἱ ὑποκριταὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, διὰ νὰ δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀληθῶς σὰς λέγω, ἔχουσιν ἥδη τὸν μισθὸν αὐτῶν.

3. Ὅταν δὲ σὺ κάμνης ἐλεημοσύνην, ἃς μὴ γνωρίσῃ ἡ ἀριστερὰ σου τί κάμνει ἡ δεξιὰ σου·

4. Διὰ νὰ ἦναι ἡ ἐλεημοσύνη σου ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

5. Καὶ ὅταν προσεύχηται, μὴ ἔσο ὡς οἱ ὑποκριταί· διότι ἀγαπῶσιν νὰ προσεύχωνται ἰστάμενοι ἐν ταῖς

45. Κεῖ τὲ πέννι πῖγτ' ἐ γιά-
τιτ σοῦαῖγ κῆ ἔσττε ντῆ Κίελ, σὲ
κτ' ἐπ' διέλιν' ἐτίγ ντῆ τῆ χεκίνγ, ἐ
δὲ ντῆ τῆ μίρρῆ ἐ δὲ σῖνε ἐ ἔπ ντῆ
τῆ δρῆίγτε, ἐ δὲ ντῆ τῆ στρέμπερε.

46. Σὲ ψὲ ντῆσττε κῆ τῆ δόνι ἀ-
τὰ κῆ οὐ δούανε γιούβετ ὄκνε ντο-
νῆ πάφε, μὲς νοῦκ' ἐ πέγενε ἀτῆ ἐ
δὲ Γελῶνεριτε.

47. Ε δὲ ντῆσττε κῆ πούθενι μὲ βε-
λάξερ, τοῦαῖγ βέτεμε, τζπῆνι μὲ
τέπερ; νοῦκε πέγενε κῆστου ἐ δὲ
Γελῶνεριτε;

48 Πέχουσι ἀδὰ τῆ τελιόσουρε,
σὶ κουντρ' ἔσττε ἐ δὲ γιάτι γιού-
ατγ ἰ Κίελβετ.

Κρίε ἐ Φιάσττε. 5'. 6.

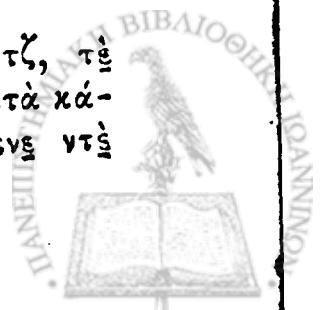
Βεῖτόνι τῆ μὲς πέγι ἐλεημοσύ-
νε τοῦσῖγ περπάρκ νιέρεζετ, περ
τῆ δούκουρε ντὰ τὰ σὲ ντῆ κῆφτς·
ἀστου νοῦκ' κῆνι ντονὲ πάφε γκὰ
γιάτι γιούκῖγ ἰ Κίελβετ.

2. Πὸ κούρ τῆ πῆτς ἐλεημοσύνε,
μὲς διφιόνετς περπάρκ βέτεχεσε, σὶ
κούντρε πέγενε Ὑποκριτέτε πρέντα
ντῆ Συναγόγε, ἐ δὲ μπουδῆερ, κῆ
τῆ μπουρενε γκὰ νιέρεζιτε· βερτέτ
οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ἀτὰ ἐ χουμπά-
σενε πάφεν' ἐτουρε.

3. Πὸ τί κούρ τῆ κῆζ ἐλεημοσύν,
λὲ τῆ μὲς νιόχε δόρρα ἴτε ἐ μέγγε-
ρ, ἀτῆ κῆ πῆν ἐ δγιάθητ.

4. Κεῖ τῆ πένετε ἐλεημοσίνοι ἴτ
φῆέχουρα, ἐ γιάτ ἴτ κῆ ὄεχ ντῆ τῆ
φῆέχουρε, ἀτ' δὲ τῆ τὰ ἄπε τί φά-
κεζα.

5. Ε δὲ κούρ δὲ τῆ φάλετς, τῆ
μὲς πῆτς σὶ Ὑποκριτέτε σὲ ἀτὰ κά-
νε ζακὸν τῆ ρίνε ἐ τῆ φάλνε ντῆ

συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἀλλ' ὡς σὰς λέγω ὅτι ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν·

6. Σὺ ὁμοῦς, ὅταν προσεύχησαι, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, καὶ, κλείσας τὴν θύραν σου, προσευχήθητι εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

7. Ὅταν δὲ προσεύχησθε, μὴ βατολογήσετε, ὡς οἱ ἔθνηκοὶ διότι νομίζουσιν ὅτι μὲ τὴν πολυλογίαν αὐτῶν θέλουσιν εἰσακουσθῆναι.

8. Μὴ ὁμοιωθῆτε λοιπὸν μὲ αὐτούς· διότι ἐξεύρει ὁ Πατὴρ σας τίνων ἔχετε χρεῖαν, πρὶν σεῖς ζητήσῃτε παρ' αὐτοῦ.

9. Οὕτω λοιπὸν προσεύχεσθε σεῖς, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·

10. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·

11. Τὸν ἄρτον τῶν ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός εἰς ἡμᾶς σήμερον·

12. Καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καθὼς καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς ἡμᾶς.

13. Καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· διότι σοῦ εἶναι ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

14. Διότι ἐὰν συγχωρήσῃτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐτῶν, θέλει συγχωρήσει καὶ εἰς ἐσᾶς ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος.

15. Ἐὰν ὁμοῦς δὲν συγχωρήσῃτε

τὴν μπιέδουρα ἐντὶ πῆρ ἄνε τ' οὐδ' ἀραβίτ, καὶ τὴν σόγγενε νιέρεζιτε, μὲ τὴν βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ σὲ ἀτὰ ἔχουμπάσενε πάφεν' ἔτοῦρε.

6. Πὸ τί κούρ τὴν φάλετζ, γίρεπρέντα ντὲ στέπι τέντε τὴν βόφελενε, ἐ σὶ τὴν μπίλτζ δέρρένε τέντε φάλιου τὴν γιάτι ἴτ, καὶ βί μπὲ τὴν φσέχουρε, ἐ γιάτι ἴτ καὶ σὲχ ντὲ τὴν φσέχουρε δὸ τὴν τὰ παφούαγε τὴν φάκεζα.

7. Ε δὲ κούρ τὴν φάλενε, μὸς θὸι φριάλε τὴν τέπερα, σὶ κούντρε πέγγενε Ἐθνηκότε, σὲ ἀτοῦρε οὐ δούζετε, σὲ κούρτε θόνε σοῦμε φριάλε δὸ τὴν διτιόνενε.

8. Πὸ γιούβετ μὸς οὐ γιάνι ἀτοῦρε, σὲ ψὲ γιάτι γιούαῖγ ἰ δι σέτζ οὐ δούζετε, πὰ λερκούαρε ἀκόμα γιούβετ πρέιγ σίγ.

9. Φάλιουσι ἀδὰ γιούβετ λεῦτοῦ. Γιάτι ἴνε καὶ γέ μπὲ κίελ, κίόφτε σεντερούαρε ἔμερι ἴτ.

10. Ἀρτε μπρατερία γιότε· οὐ κέρτε οὐρδερι ἴτ, σὶ κούντρε πέντε ντὲ Κίελ ἀτοῦ εἰ δὲ μπὲ δέ.

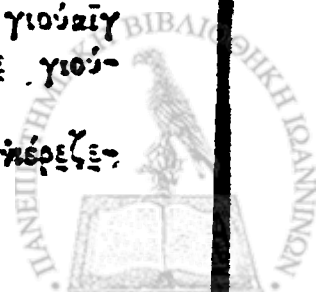
11. Επνα νάβετ κούχεν ἐ σότμε καὶ νὰ δούζετε πῆρ φὺσ τένε.

12. Ε δὲ ντελένα φάγετε τόνα, σὶ κούντρε ντελέγεμε ἐ δὲ νὰ ἀτὰ καὶ φελέγγενε ντὲ νέβετ.

13. Ε δὲ μὸς νλεσότζ νέβετ, ντὲ ντονὲ πιασμοῦ, πὸ σπετόνα νάβετ γκά ἰ λίφου. σὲ γιότεγια ἔσττε μπρατερία, ἐ δὲ φουκία, ἐ δὲ λεβδίμι ντὲ γέτε τὴν πὰ σόσουρε, βερτέτ.

14. Σὲ ψὲ ντὲ ντεγέφι νιέρεζετ φάγετ' ἔτοῦρε, ἐ δὲ γιάτι γιούαῖγ ἰ κίελβετ δὸ τοῦ ντελέγε γιούβετ.

15. Μὴ ντὲ μὸς ντεγέφι νιέρεζετ

εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατὴρ σὰς θέλει συχωρήσει τὰ πταίσματά σὰς.

16. Καὶ ὅταν νηστεύητε, μὴ γίνεσθε, ὡς οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποὶ· διότι ἀφανίζουσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν, διὰ τὸ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουσιν· ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν.

17. Σὺ ὁμοῦς ὅταν νηστεύῃς, ἀλειψὸν τὴν κεφαλὴν σου, καὶ νίψων τὸ πρόσωπόν σου·

18. Διὰ τὸ μὴ φανῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλ' εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

19. Μὴ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σκώληξ καὶ σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διατρυποῦσι καὶ κλέπτουσιν.

20. Ἀλλὰ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σκώληξ οὔτε σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται δὲν διατρυποῦσιν οὐδὲ κλέπτουσιν.

21. Ἐπειδὴ ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σὰς, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδιά σὰς.

22. Ὁ λόγος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ καθαρός, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι φωτεινόν·

23. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ πονηρός, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι σκοτεινόν· Ἐὰν λοιπὸν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ ᾖ σκοτός, τὸ σκοτός πόσον;

24. Οὐδεὶς δύναται δύο κυρίους τὰ δουλεύει· διότι ἢ τὸν ἓνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγα-

πῶς φάγῃ· ἐτοῦρε, ἅς γιὰτι γιούαιγ δὲ τὲ ντεγέγε φάγετε τούαιγ.

16. Ε κοὺρ ἀφερόνι, μὸς βάρρι πούζενε τούαιγ, σὶ κούντρε πέγενε Ἰποκριτέτε· σὲ ἀτὰ λίφεγενε φάκετ' ἐτοῦρε, καὶ τὲ δούκενε ντὲ νιέρεζ σὲ ἀφερόγενε. μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ἀτὰ ἐχουμπάσενε πάφεν ἐτοῦρε.

17. Πὸ τι κοὺρ δὲ τ' ἀφερότζ, λίειγ κριετὲ τὰτ, ἐ δὲ λιάιγ φάκεκ' ἐτούα.

18. Κὲ τὲ μὸς δούκετζ ντὲ νιέρεζ σὲ ἀφερόν, πὸ ντὲ γιὰτι ἴτ καὶ ἔσττε ντὲ τὲ φσέχουρε, ἐ γιὰτι ἴτ καὶ ὄεχ ἐ δὲ ντὲ τὲ φσέχουρε, δὲ τὲ τὰ πκφούαγε τι φάκεζα.

19. Μὸς μπεγίδι γιού φὲ ὄούμε μπε δὲ, ἀτγὲ καὶ ἐ δὲ κριμπι ἐ δὲ κοπίτζα ἐ πρίσ, ἐ δὲ ἀτγὲ καὶ ὄπύγενε κουσάρετ, ἐ ἐγέδενε.

20. Πὸ μπεγιδιφὲ πὲρ βέτεχε τούαιγ ντὲ κίελ, ἀτγὲ καὶ ἅς κριμπι, ἅς κοπίτζα ἐ πρίσ. ἐ ἀτγὲ καὶ κουσάρετ νούκε ὄπύγενε, ἐ νούκ' ἐ ἐγιδενε.

21. Σὲ ψὲ ἀτγὲ καὶ ἔσττε φέρι γιούαιγ, ἀτγὲ δὲ τὲ γέτε ἐ δὲ ζέμερα γιούαιγ.

22. Δρίτ' ἐ κούρμιτ ἔσττε σίου, ἐ ντὲ κίφτε σίου ἴτ ἰ παστρούαρε, φίθε κούρμι ἴτ δὲ τὲ γέτε ἰ ντρίτουρε.

23. Μὰ ντὲ κίφτε σίου ἴτ ἰ λίφκ, φίθε κούρμι ἴτ δὲ τὲ γέτε ἰ ἔρετε. ἐ ντέσττε καὶ δρίτα γιότε ἔσττ' ἐρεσίρε σὰ μὲ τέπερ ἔσττε ἐρεσίρα.

24. Σμοὶν νιέρι τὲ πουνόγε δὲ ζοτερίγ. σὲ γιὰ νιέρινε δὲ τὲ οὐρέγε, ἐ τγιάτερινε δὲ τὲ δόγε. γιὰ

πήσει· ἢ εἰς τὸν ἕνα θέλει προσκολληθῆ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ Μαμμωνᾶ.

25. Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, Μὴ μεριμνᾶτε περὶ τῆς ζωῆς σας, τί νὰ φάγητε καὶ τί νὰ πίητε· μηδὲ περὶ τοῦ σώματός σας, τί νὰ ἐνδυθῆτε. Δὲν εἶναι ἡ ζωὴ τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;

26. Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι δὲν σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· σὰς δὲν εἶσθε πολὺ ἀνώτεροι αὐτῶν;

27. Ἀλλὰ τίς ἀπὸ σᾶς μεριμνῶν δύναται νὰ προσθήσῃ μίαν πῆχυν εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ;

28. Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Παρατηρήσατε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσι· δὲν κοπιάζουσιν, οὐδὲ κλώθουσι.

29. Σᾶς λέγω ὅμως ὅτι οὐδὲ ὁ Σωλομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἐν τούτων.

30. Ἀλλ' ἐὰν τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, ὅστις σήμερον ὑπάρχει, καὶ αὔριον ρίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύη οὕτω, δὲν θέλει ἐνδύσει πολλῶ μᾶλλον ἐσᾶς, ὀλιγόπιστοι;

31. Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν, λέγοντες, Τί νὰ φάγωμεν, ἢ τί νὰ πίωμεν, ἢ τί νὰ ἐνδυθῶμεν;

32. Διότι πάντα ταῦτα ζητοῦσιν οἱ ἔθνη· ἐπειδὴ ἐξεύρει ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος ὅτι ἔχετε χρεῖαν πάντων τούτων.

33. Ἀλλὰ ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ· καὶ ταῦτα πάντα θέλουσιν σᾶς προστεθῆ.

νιέρινε· δὲ τὲ ντερρόγε, ἐ τγιάττε· ρινε δὲ τὲ ξεντερόγε· νούκε μούν· τνι τὲ πουνόνι ντὲ ἰὲ κόχγε Περν· τίνε, ἐ δὲ Μαμμωνάνε.

25. Πρᾶ ἀν·αἰγ οὐ θὸμ γιούβετ; μὸς μεντόνε ντὲ σπῖρτ τούαιγ. τζδὸ τὲ χάι, ἐ δὲ τζδὸ τὲ πῖι, ἐ δὲ ντὲ κούρμ τούαιγ τζδὸ τὲ βίτνι, μὸς νούκ· ἔττε σπῖρτι με ἰ ντέρτζουρε γκά τὲ γκρένετε, ἐ δὲ κούρμι γκά τὲ βέσουριτε·

26. Βεττόνι ντὲ ζόφ τὲ κίελιτ, κὲ ἄς μπιγιέλενε ἄς κούαργενε, ἄς μπεγέδενε ντὰ μπάρε, ἐ γιάτι γι· ούαἰγ ἰ κίελιτ ἰ ούσκεν ἀτά. ἐ κίτ γιούβετ. νούκὲ πέν φάρκ με τέ· περ σὲ ἀτά;

27 Τζίλι γκά γιούβετ με σού· με σολοῖ μούντ τὲ μαδόγε νιὲ κούτ· σιάντ' ἐτίγ.

28. Ε δὲ περ τὲ βέσουρε ψὲ μεν· τόνε νι, βεττόνι λιούλετ' ἐ ἄραβετ, κίτ μαδόνενε· ἄς μουντόχενε ἄς τγιέρνε.

29. Ε οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ ἄς Σωλομόνι μπε φίθε τὲ μάδ τὲ τιγ· σμούντ τὲ βίσσιγ σὶ νιὲ γκά κετὸ.

30. Β ντέττε κὲ θεσ Περντία κε· στοῦ παρβέροττε ἐ ἄρραβετ, κὲ σὸτ γιάνε, ἐ νέσερ βίχενε ντὲ φούρε σού· με με τέπερ γιούβετ πέσεε πάχε.

31. Μὸς οὐ μεντόνι σούμε ἐ θοῖ, τζδὸ τὲ χάμε, ἐ τζδὸ τὲ πῖμε, ἐ δὲ τζδὸ τὲ βέσγεμε.

32. Σὲ ψὲ φίθε κετὸ Εθνηκότε ἰ κερκόγενε, ἐ γιάτι γιούαἰγ ἰ κίελιτ ἐ δι σὲ γιού δούχενε φίθε κετὸ.

33. Πὸ κερκόνι με περπάρα μπρε· τερῖν' ἐ Περντίσε, ἐ δὲ τὲ δρέι· γτεν ἐτίγ, ἐ φίθε κετὸ δὲ τοῦ ἰ· πενε γιούβετ.

34. Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν περὶ τῆς αὔριον· διότι ἡ αὔριον θέλει μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν τὸ κακὸν αὐτῆς.

Κεφ. ζ'. 7.

ΜΗ κρίνετε διὰ τὸ μὴ κριθῆτε·

2. Διότι μὲ ὁποῖαν κρίσιν κρίνετε, θέλετε κριθῆ· καὶ μὲ ὁποῖον μέτρον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἑσᾶς.

3. Καὶ διὰ τί βλέπει; τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δὲν παρατηρεῖς;

4. Ἢ πῶς θέλεις εἰπεῖ πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλάριον ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, ἐνῶ ἡ δοκὸς εἶναι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου;

5. Ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρῶς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλάριον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6. Μὴ δώσητε τὸ ἅγιον εἰς τοὺς κύναι· μὴδὲ ρίψητε τοὺς μαργαρίτας εἰς τὸν ὄμιλον τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς· μὴ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ στραφέντες ἑσᾶς διασχίσωσιν.

7. Αἰτεῖτε, καὶ θέλει ὑμῶν δοθῆ· ζητεῖτε, καὶ θέλετε εὐρεῖ· κρούετε, καὶ θέλει ἀνοιχθῆ·

8. Διότι ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῆ.

9. Ἢ τίς ἄνθρωπος εἶναι ἀπὸ ὑμῶν, ὅστις, ἐὰν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτοι, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν λίθον;

34. Μὸς οὐ μεντόνι δᾶ πέρ τὲ νέσερμενε, σὲ ἔ νέσεμεγια δὸ πῆγιε· ρε τὲ σαίγτενε. ἔ μὲ ἄφτ ντὲ τζδὸ δῖτε τὲ κεκίατ' ἐσαίγ.

Κρίε Εἴτάτετε. ζ'. 7.

Μὸς χῆκνι μπεφόγε, τὲ μὸς οὐ χέκεγνε.

2. Σὲ ψὲ σὶ κούντρε φιοκόνι, δὸ τὲ φιοκόνενοι, ἔ δὲ μετζ μάτες χὲ μάντι, δὸ τοῦ μάτετε ἐδὲ γιούβετ,

3. Ε δὲ ψὲ σὲχ φύτσαδενε χὲ ἔστε ντὲ σὶ τὲ βελάιτ σίτ, ἐνούκε βεστρόν τράνε, χὲ ἔστε ντὲ σὶ τέντ.

4. Α χῆς δὸ τί θούατζ βελάιτ σίτ, λὲ τὲ ντζγιερ γκά σίου ἔτ χάλεγε, κούρ φέντετε τράου ντὲ σὶ τέντ;

5. Ὑποκριτῆ (μὲ δὲ φάκε) ντζιρ μὲ περπάρα τράνε γκά σίου ἔτ, πρᾶ παστᾶιγ μπάσε δὸ τὲ μουντζ τὲ ντζγιερτζ χάλεγε γκά σίου ἰ σίτ βελά.

6. Μὸς ὅτινι τὲ ὄεντερούαρετε κένετ, ἔ δὲ μὸς βίῃ μαργαριτάρετε τοῦαῖγ περπάρα δέρραβετ. σὲ μὸς ἰ ὀκέλγεγε ἀτὸ μὲ χέμπε τὲ τοῦρε, ἔ κθένεγε ἔ οὐ τζιαπελόγεγε ἔ δὲ γιούβετ.

7. Λίπενι, ἔ δὸ τοῦ ἴπετε γιούβετ. χερκόνι, ἔ δὸ τὲ φένι. πῆρι δέρρεσε ἔ δὸ τοῦ χάπετε γιούβετ.

8. Σὲ ψὲ τζίλι δὸ χὲ λίπεν. μέρρ, ἔ δὲ ἀτ χὲ χερκόν φέν. ἔ δὲ ἀτίτ χὲ τζοκανίς πόρτενε δὸ τί χάπετε.

9. Βάλῃ φέντετε ἰερί γκά γιούβετ χὲ τὲ χερκόγε πρέιγ σίγ πῆρρι ἰ τίγ πούκε, μὸς δὸ τί ἀπε ἀτίγ φούρρ;

40. Καὶ ἐὰν ζητήσῃ εὐάριον, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν ἕριν;

41. Ἐὰν λοιπὸν σεῖς, πονηροὶ οὔτεσ, ἐξεύρητε νὰ δίδητε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέλῃα σας, πὸσω μάλλον ὁ Πατήρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλει δώσει ἀγαθὰ εἰς τοὺς ζητοῦντας παρ' αὐτοῦ.

42. Λοιπὸν πάντα ἔσα ἂν θέλητε νὰ κάμνωσιν εἰς ἔσα, οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ σεῖς κάμνετε εἰς αὐτούς· διότι οὗτος εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

43. Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πλατεῖα εἶναι ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἶναι οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς.

44. Ἐπειδὴ στενὴ εἶναι ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἶναι οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

45. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ἔσα, μὲ ἐνδύματα προβάτων, ἔσωθεν ὁμοῦ εἶναι λύκοι ἄρπαγες.

46. Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς· μήποτε συνάγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σαφύλια, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα;

47. Οὕτω πᾶν δένδρον καλὸν κάμνει καλοῦς καρπούς· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον κάμνει κακοῦς καρπούς.

48. Δὲν εἶναι δένδρον καλὸν νὰ κάμνη καρπούς κακοῦς, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν νὰ κάμνη καρπούς καλοῦς.

49. Πᾶν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

20. Ἄρα ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς.

40. Α ντέ ξερκόρτε πύσκ μὸς δὸ τί ἄπε φιάρπερ;

41. Ντέσττε γιούβετ, ντονέ σε γένη τέ ξεκίνγ δίνι τέ ἴπνι τέ δένα τέ μίρρα ντέ ὀγιέμ τούαῖγ, σὰ μέ τέπερ γιάτι γιούαῖγ ἰ κίελβετ δὸ τέ ἄπε τέ μίρρα ντά τὰ ξε κερκόγενε γκά ἀί.

42. Σὰ δὰ τέ μίρρα δόνι τέ γιού πέγενε γιούβετ νιέρεζιτε, τέ τίλια τέ πένι ἰ δὲ γιούβετ μπατά, σὲ ψὲ ξεγιὸ ἔστε νόμι ἰ δὲ προφήτερετε.

43. Χίνι γκά δέρρ' ἐγγούστε σὲ δέρρα ἔστ ἰ φέρρε ἰ δὲ οὔδα ἔστ' ἰ χάπετε ξε πῖε ντέ πῖσε, ἰ γιάνε σούμ' ἀτά ξε σκόγενε γκά ἀγιό.

44. Σὲ ἔστ' ἐγγούστε δέρρα, ἰ δὲ ἰ ζαγμέτετμε οὔδα ξε πῖε ντέ γέτε τέ πὰ σόσουρε, ἰ γιάνε τέ πᾶξε ἀτά ξε ἰ φέγενε ἀτέ.

45. Ε τέ ρούχενι γκά προφήτερι' ἰ ρέμ, σὲ ἀτά βίγενε μπε γιού μὲ λεκούρερα τέ δέλεβετ, πὸ πέρ πρέντα γιάνε σὺλκερ ξε ρεμπέγενε.

46. Γκά πούνερατ' ἔτουρε δὸ τί νίχνι ἀτά. μὸς βγιέλενε γκά γέμπατε ρούσ' ἰ γκά μουρίζατε ριζῆ;

47. Κεστοῦ τζδὸ λισ ἰ μίρρε πέν πέμμερα τέ μίρρα, ἰ λίσι ἰ κάλπετε, πέν πέμμερα τέ λίφα.

48. Σμούντ λισ ἰ μίρρε, τέ κέγε πέμμερα τέ λίφα, ἄς λισ ἰ κάλπετε τέ κέγε πέμμερα τέ μίρρα.

49. Τζδὸ λισ ξε νούχε πέν πέμμερα, πρίτετε, ἰ βίχστε μπὲ ζιάρ.

20. Γκά κέμετε δὰ τέ τούρε, δὸ τί νίχνι ἀτά.

21. Δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν πᾶς ὁ λέγων πρὸς ἔμὲ Κύριε, Κύριε· ἀλλ' ὁ πράττων τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

22. Πολλοὶ θέλουσιν εἰπεῖ πρὸς ἔμὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, δὲν προεφητεύσαμεν ἐν τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξεβάλομεν δαιμόνια, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκίμομεν θαύματα πολλά;

23. Καὶ τότε θέλω ὁμολογήσει πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ποτὲ δὲν σᾶς ἐγνώρισα· φεύγετε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24. Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούει τοὺς λόγους μου τούτους, καὶ κάμνει αὐτοὺς, θέλω ὁμοιώσει αὐτὸν μετ' ἀνδρα φρόνιμον, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν·

25. Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἤλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ δὲν ἔπεσε· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν.

26. Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων τοὺς λόγους μου τούτους, καὶ μὴ κάμνων αὐτοὺς, θέλει ὁμοιωθῆ μετ' ἀνδρα μωρὸν, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον·

27. Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἤλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ ἔπεσε· καὶ ἦτο ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

28. Ὅτε δὲ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήττοντο οἱ ὄχλοι διὰ τὴν διδασχὴν αὐτοῦ·

29. Διότι ἐδίδασκεν αὐτοὺς ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

21. Νούχε δὸ τὲ χίνε ντὲ μπρε-τερὶ τὲ κίελβετ τζδὸ νιερί κὲ μὲ θόττε μούα, ὁ ζὸτ, ζὸτ, πὸ αἶ κὲ πὲν ἀτὸ κὲ δὸ γιάτι ἴμ κὲ ἔσotte ντὲ κίελι.

22. Μπὰ τὲ δίτε σοῦμε δὸ τὲ μὲ θόνε, ὁ ζὸτ ὁ ζὸτ νούχε προφη-τέψμ νάβετ ντὲ ἔμερ τὰτ, ἐδὲ ντὲ ἔμερ τὰτ ντζούαρμ τὲ παούδετε, ἐ δὲ ντὲ ἔμερ τὰτ πὲμ σοῦμε θαυ-ματουργί;

23. Ε ἀχίερε δὸ τοῦ θὸμ ἀ-τοῦρε, σὲ κούρρε νούκ' οὐ νιόχα γιούβετ, γιου κὲ πέγετε τὲ κὲ-κίατε.

24. Τζίλι δὸ ἔστ' αἶ κὲ διφιδὸν κὲ-τὸ φγιαλέτ' ἐμία, ἐ ἰ πὲν ἀτὸ, οὐ δὸ τὰ πείγ ἀτὲ τὲ φιάγε μὲ νὲ νιε-ρί τὲ μέντζουρε, κὲ βούρρι πι-νάν' ἐ ὅτεπίσε τιγ μπὶ φούρρ.

25. Ε δερμόϊ σίου ἐ ἔρδε λι-οῦμερατε, ἐ φρίγτινε ἔρρετε, ἐ οὐ περπὸικνε μπὰ τὲ ὅτεπι ἐ νούχε ρά, σὲ κὲ πινὰ ἐσάιγ μπὶ φούρρ.

26. Ε τζίλι δὸ κὲ διφιδὸν φγι-άλετ' ἐμία, ἐ νούκ' ἰ πὲν ἀτὸ αἶ φιάν μὲ νιερί πὰ μέντ' κὲ βούρ-ρι πινάν' ἐ ὅτεπίσε τιγ μπὶ ρέρρε.

27. Ε δερμόϊ σίου, ἐ ἔρδε λι-οῦμερατε ἐ φρίγτινε ἔρρετε, ἐ οὐ περπὸικνε μπὰ τὲ ὅτεπι, ἐ ρά, ἐ τὲ φρεμίσουριτ ἐσάιγ οὐ πὲ τὲ μάδ.

28. Ε οἱ ἰ σόσι Ἰησοῦ κὲτὸ φγιαλέ, οὐ τζιούδιτνε λαβὶ ντὲ διδαχὶ τὲ τιγ.

29. Σὲ ψὲ ἰ διδάξ ἀτὰ οἱ κὲ κίσ ἐξουσί, ἐ γιὸ οἱ διδάξνε γραμ-ματικότε.

Κεφ. ή. 8.

Κρίε ἐτέτετε. ή. 8.

ΟΤΕ δὲ κατέβη ἀπὸ τοῦ ἔρους, ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί.

2. Καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν προσεύκει αὐτὸν, λέγων, Κύριε, ἐάν θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς.

3. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ὁ Ἰησοῦς, ἤγγισεν αὐτὸν λέγων, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἐκαθαρίσθη ἡ λέπρα αὐτοῦ.

4. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Πρόσεχε μὴ εἴπῃς τοῦτο εἰς μηδένα· ἀλλ' ὕπαγε, δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε τὸ δῶρον, τὸ ὁποῖον προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

5. Ὅτε δὲ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ, προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν,

6. Καὶ λέγων, Κύριε, ὁ δοῦλός μου κεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος.

7. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ἐλθὼν θέλω θεραπεύσει αὐτόν.

8. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος εἶπε, Κύριε, δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην μου· ἀλλὰ μόνον εἶπέ λόγον, καὶ θέλει ἰατρευθῆ ὁ δοῦλός μου.

9. Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ὑπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δοῦλόν μου, Κάμε τοῦτο, καὶ κάμνει.

10. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἀκολουθῶντας, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὔρον τοσαύτη πίστιν.

11. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι πολλοὶ θέλουσιν ἐλθεῖ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ

εἰς ζῆρίτι ἀτ γκά μάλλι, ἰ θάνε πᾶς σίγ σούμε τούρμε.

2. Β γκά ἰεῖ ἰ φελίκιουρε ἔρδι· ἐ γιού φάλλ ἀτίτ, ἐ θόσ. ζότ, ντέ δάτζ τί μούντ τὲ με κερότζ.

3. Ε σὶ ντέρι δόρρνε, ἐ ζούρι ἀτέ Ἰησοῦτ ἐ ἰ θά. δούα, κερόου, ἐ ἄτε τζᾶστ οὐ κερούα λέπρα ἐτίγ.

4. Ε ἰ θότ' ἀτίγ Ἰησοῦι. βεσδδ τὲ μὸς θούατζ ἰερίουτ, πὸ χάϊδε· ἐ δεφτό βέτεχενε ντέ πρίφτη, ἐ σπγι- ἐρε δουρετίνε, ἀτέ κὲ οὐρδερόι Μωϋ- σίου πὲρ μαρτυρί ντὰ τά.

5. Ε σὶ ρίου Ἰησοῦι νιὲ Καπερναοῦμ, ἔρδι ντέ ἀτ νιὲ ἑκατόνταρχ, ἐ ἰ λιούτεϊγ.

6. Ε ἰ θόσ, ζότ, ἰμ πίρρ δέρφετε ντέ στέπι ἰ μπάϊγτουρε, ἐ μουν- τό ετε βεμούαρε.

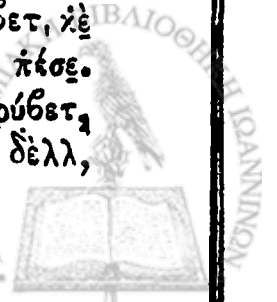
7. Ε δὲ Ἰησοῦι ἰ θότ' ἀτίγ. οὐ- νε δὸ τὲ βίγ, ἐ δὸ τὰ σερόιγ ἀτέ.

8. Ε δὲ ἑκατόνταρχοῖ οὐ περφέ- ἰγκ, ἐ ἰ θά, ζότ, οὔνε νούκε γιάμ· ἰ ζότι κὲ τὲ χίτζ ντέ στέπι τίμε. πὸ θούαϊγ φγιαλέ βέτεμε, ἐ ἰμ πίρρ δὸ τὲ σερόνετε.

9. Σὲ ψὲ ἐ δὲ οὔνε ἰερί γιάμ ντέ- νε ζοτερί, ἐ κάμ ντένε βέτεχε τίμε τρίμα, ἐ ἰ θόμ κερτίγ χάϊγδε, ἐ βέτε, ἐ τγιατέριτ ἔγια, ἐ βγιέν. ἐ δὲ κο- πίλιτ σίμ, πέν κερτέ, ἐ ἰ πέν.

10. Ε δὲ Ἰησοῦι σὶ διφίοι κερτέ οὐ τζιουδίτ ἐ θότε μπὰ τὰ κε βίγνε πᾶς σὶ, με τὲ βερτέτα οὐ θόμ γιούβετ, κὲ ἄς ντέ Ἰσραὴλ νούκε φέτζε κάκε πέσε.

11. Πρὰ ἀντάϊγ οὐ θόμ γιούβετ, σὲ δὸ τὲ βίγνε σούμε γκά δέλλ,

δυσμῶν, καὶ θέλουσι καθίσει μετὰ τοῦ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·

12. Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας θέλουσιν ἐκβληθῆ εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

13. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἑκατόνταρχον, Ἰπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας ἄς γείνη εἰς σέ. Καὶ ἰατρεύθη ὁ δούλος αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

14. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ κατάκοιτον καὶ πάσχουσαν πυρετόν·

15. Καὶ ἐπιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς, καὶ ἀψῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἐσηκώθη, καὶ ὑπηρέτει αὐτούς.

16. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβλε τὰ πνεύματα μετὰ λόγον, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθαράπευσεν.

17. Διὰ τὴν πληρωθῆ τὸ ρηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, «αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.»

18. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ ἑαυτὸν, προσέταξε τὴν ἀναχωρήσασιν εἰς τὸ πέραν.

19. Καὶ πλησιάσας εἰς γραμματεὺς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, θέλω σοὶ ἀκολουθήσει ὑποῦ ἐὰν ὑπάγῃς.

20. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεάς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ ὁ Χῖος τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ τὴν κλίνῃ τὴν κεφαλὴν.

21. Ἄλλος δὲ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, συγ-

ἔδὲ γὰρ περὶ τὸν δῖελοι, ἐδὲ τὲ ρίνε, πᾶσκει μετὰ Ἀβραάμ· ἐδὲ μετὰ Ἰσαάκ, ἐδὲ μετὰ Ἰακώβ· ντὲ μπρετεροὶ τὲ Κίελλετ.

12. Ε τὲ πῖγτε ἐ μπρετερίσε δὲ τὲ βίγνε ντὲ σκοτάδ τ' ἔρετε. ἀτγὲ ἔστε τὲ κιάρετε, ἐδὲ τὲ ὀρέδουρετ' ἐ δέμπεβετ.

13. Ε ἰ ὁ Ἰησοῦ Ἐκατοντάρχουτ, χᾶιδε, ἐ λὲ τὲ πένετε τὲκ τὲγε σὶ κούντρὲ πεσόβε. ἐ ἄτε τζᾶστ οὐ ὄξρουα πῖρρι ἰ τίγ.

14. Ε σὶ ἔρδι Ἰησοῦ ντὲ ὄτε πῖ τὲ Πέτροσε, πᾶ βγέχερεν' ἐτίγ κὲ δέρφεῖγ ντὲ στρόμῃ γὰρ ἔθετε.

15. Ε ἐ ζοῦ γὰρ δόρρα ἐ ἐλιάνε ἀτὲ ἔθετε, ἐ οὐ ὄξρεπὲν αὐοῦρε.

16. Ε πᾶ σὶ οὐ ἔρρ, ἐ οὐ πὲ νάτε, πρὸνε ντὲ ἀτ ὄοῦμε τὲ δαιμονίσουρε, ἐ ἰ ντζῖρ μετὰ φγιαλε βέτεμε τὲ πκούδτε, ἐ δὲ φῖθε ἀτὰ κὲ κένε σεμούρε ἐ φεμούρε ἰ ὄξρόντε.

17. Κὲ τὲ δάλλῃ ἐ βερτέτε ἀγῖο κὲ οὐ ὁ γὰρ προφήτη Ἡσαΐα, κὲ ὄτε ἔστού. ἀτ ναγκρίγτισε μούντετε τόνα, ἐ τὲ λίγκατε νὰ ἰ χόκι.

18. Ε σὶ πᾶ Ἰησοῦ ὄοῦμε πότε ρότουλε τίγ, ἰ πορσίτι κὲ τὲ χῖδενε περτέγε.

19. Ε νὰ ἔρδι ἐ γιοῦ κιάς νιὲ γὰρ γραμματικότε, ἐ ἰ ὁ ἀτίγ. δάσκαλ, δὲ τὲ βίγ πᾶς τὲγε γὰρ δὲ κὲ τὲ βέτζ.

20. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ ὄτ' ἀτίγ. δὲ λπεράτε κᾶνε φωλέτ' ἐ δὲ ζόιγτ' ἐ Κίελλετ τὲ ντένιουριτ' ἐτοῦρε, πὲ ἰ πῖρρι ἰ νιερίουτ σὰ κοῦτὲ βέρρε κριετ' ἐ τίγ.

21. Ε δὲ νιὲ τγιάτερ γὰρ Μαθητίτ' ἀτίγ, ἰ ὁ ἀτίγ. Ζότ, ἄμε

εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοῦ, ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθκνον ἐν τοῖς ὕδασι.

33. Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δεικνυμένων.

34. Καὶ ἰδοῦ, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν νὰ μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Κεφ. 9, 9.

ΚΑΙ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἐκτοῦ πόλιν.

2. Καὶ ἰδοῦ ἔφερον πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν κείμενον ἐπὶ κλίνης· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν, Θάρρει, τέκνον· συγκεχωρημέναι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου.

3. Καὶ ἰδοῦ τινὲς ἐκ τῶν γραμματέων εἶπον καθ' ἑαυτοὺς, Οὗτος βλασφημεῖ.

4. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε, Διατί σεῖς διαλογίζεσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις σας;

5. Διότι τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἶπω, Συγκεχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἶπω, Ἐγέρθητι καὶ περιπάτει;

6. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπι τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (τότε λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,) Ἐγερθεῖς, σήκωσον τὴν κλίνην σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

7. Καὶ ἐγερθεῖς, ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ.

πὲ τὲ δέρραβετ. ἔ γιὰ φίθῃ κοπέ- για ἔ δέρραβετ, οὐ δέρδ μὲ βράπ, ἔ ρὰ γκά φρεμῖα ντὲ δὲτ ἔ οὐ μπῖ- τνε ντὲ οὔγερα.

33. Ε τζοπάνεριτε κὲ ἰ κουλότνε ἴκνε, ἔ σὶ βάνε ντὲ κιουτέτ, ρεφέ- ἴγνε φίθῃ σὰ οὐ πένε, ἔ δὲ πέρ τὲ δαιμονίσουριτε κὲ οὐ σερουάνε.

34. Ε γιὰ ἔ δόλι γιάστῃ φίθῃ κιουτέτι, πέρ τὲ πρίτουρῃ Ἰησοῦνε. ἔ σὶ ἐπάνε, γιού λιούτνε, κὲ τὲ ἔκεγε γκά συνόρετ' ἔτοῦρε.

Κρίε ἐνέντετε 9, 9.

Εἰ σὶ χίρι ντὲ θάρκε οὐ χόδ περτέιγ, ἔ βάτε ντὲ κιουτέτ τὲ τίγ.

2. Ε ἄτε τζάτσο ἰ προῦνε νιὲ τὲ μπάιγτουρῃ (παραλυτικὸ) κὲ λενφόν ντὲ ὄτρατ, ἔ σὶ πὰ Ἰησοῦ πέσεν' ἔτοῦρε, ἰ θότε σὲ μπάιγτουριτ, μὸς οὐ τρέμπ πέρρ, τὲ κίφινε ντεγίερῃ φάγετ' ἔτούα.

3. Αχίερε τζὰ γκά τὲ διαβάσου- ριτε, θάνε μὲ βέτεχε τὲ τοῦρε, κούιγ νιε ρὶ βλασφημῖς.

4. Ε δὲ Ἰησοῦ σὶ κουπετόι ἀτὸ κὲ μεντόνεσινε ἀτὰ μὲ βέτεχε. οὐ θὰ. ψὲ γιούβετ κούιγτόνι ἀτὸ τὲ κῆ- κία ντὲ ζέμερα τοῦαίγ;

5. Τζίλια ἔσῃτε μὲ κολάιγτε τὲ θὸμ, τὲ κίφινε ντεγίερῃ φάγετε. ἄ τὲ θὸμ, γκρέου, ἔ ἔτζε.

6. Πὸ κὲ τὲ ὀίχνι σὲ ἰ πέρρι ἰ νιερίουτκὰ οὔρδερ μπὶ δὲ τῃ ντεγέγε, φάγετε, (ἄτε χέρε ἰ θότε σὲ μπάιγ- τουριτ) γκρέου ἔ μέρρ μπὲ κράχῃ ὄτρανε τέντ, ἔ ἔτζε ντὲ ὄτεπὶ τέντε.

7. Ε σὶ οὐ γκρὲ βάτε ντὲ ὄτεπὶ τὲ τίγ,

8. Ἰδόντες δὲ οἱ ἔγλοι ἐθαύμασαν, καὶ ἐδύξασαν τὸν Θεόν, ὅστις ἔδωκε τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους

9. Καὶ διαβαίνων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄθρωπον καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον· καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀκολούθει μοι. Καὶ σηκωθείς ἠκολούθησεν αὐτόν.

10. Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἰδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες σηνεκάθηντο μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

11. Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τί ὁ διδάσκαλός σας τρώγει μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν;

12. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἰατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες.

13. Ὑπάγετε δὲ καὶ μάθετε τί εἶναι, ἃ ἔλεον θέλω, καὶ οὐχὶ θυσίαν· διότι δὲν ἤλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

14. Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτόν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου, λέγοντες, Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλά, οἱ δὲ μαθηταὶ σου δὲν νηστεύουσι;

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μήπως δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ θυμῶνος νὰ πενθῶσιν, ἐν ὧσιν εἶναι μετ' αὐτῶν ὁ θυμῆος; θέλουσιν ὁμοῦς ελθεῖ ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ θυμῆος, καὶ τότε θέλουσι νηστεύσει.

16. Καὶ οὐδεὶς βάλλει ἐπὶ ῥάμμα ἀγνάφου πανλίου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· διότι ἀφαιρεῖ τὸ ἀναπλήρωμα αὐ-

8. Ἐκὼτα εἶθε σὶ πάνε χετέ' οὐ τζιουδίτνε, ἐ λεβδδίγνε Περντίνε, χε δὰ τὲ τίλε ἐξουσία ντὲ νιέρεζ.

9. Ἐ σὶ ὄκον Ἰησοῦ ἀτγὲ πὰ νιὲ νιερί· χε βίγ ντὲ κουμέρκ, ἐ κιούχα· εἰ Μιτθαῖο, ἐ ἰ θὰ, ἔγια πὰς μέγε, ἐ δὲ ἀὶ σὶ οὐ γκρε, βάτε πὰς σίγ.

10. Ἐ σὶ ἔρδι Ἰησοῦ, ἐ ντὲι ντὲ ὄτρεπὶ τὰ τίγ, νὰ ἔρδε ὄου· με κουμερκιάρε, ἐ δὲ φαγετόρε, ἐ ντὲιγνε πὰσχε με Ἰησοῦνε, ἐ δὲ με μαθητίτ' ἐτίγ.

11. Ἐ σὶ πάνε Φαρισεῖγτε, οὐ θὰ νὲ μαθητίζετ σὲ τίγ, ψὲ Δάτκαλι γι· οὐαίγ χὰ πούχε με κουμερκιάρε, ἐ με φαγετόρε,

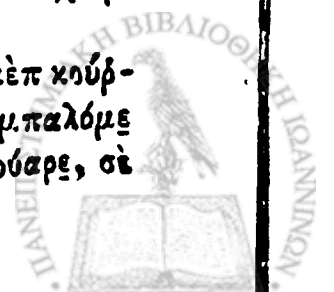
12. Ἐ δὲ Ἰησοῦ σὶ δι·φιδί, οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἀτὰ χε γιάνε τὲ ὄεντόσε νού· χε δούχενε γιατρο, πὸ ἀτὰ χε γιάνε τὲ σεμούρε.

13. Χάιγδενι, ἐ μψόνι τζέστε, ἐλεημοσίιν δούτ, ἐ γιδ κουρπάν, σὲ νούκ' ἄρτζε τὲ θερρὲς ντὲ μετανι τὲ δρέιγτιτε, πὸ φαγετόρετε.

14. Ἀτὲ χέρε ἔρδε ντὲ ἀὶ μαθη· τίτ' ἐ Ἰωάννητ, ἐ ἰ θάνε, ψὲ νὰ, ἐ δὲ Φαρισεῖγτε ἀφερόγεμε ὄοῦμε ἐ μαθητίτ' ἐτούα νούκ' ἀφερόγενε;

15. Ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε Ἰησοῦ, μὸς μούντγενε ἀτὰ χε φτόνενε ντὲ δά· σμε τ' ἀφερόγενε, ἐ τὲ χελμόνενε, γγερά σὰ φέντετε με τὰ πὰσχε δέν· τερι. πὸ δὸ τὲ βίγνε διτ, κούρ τὲ γκρὶχτετε γκὰ ἀτὰ δέντερι, ἐ ἀχίερε δὸ τ' ἀφερόγενε.

16. Ἐ ντοῖ νιερί νούχε κὲπ κλύβ· ῤε μπι ῥόπε τὲ βγιέτερε μπαλόμε τὲ πὰ λιάρε, ἐ τὲ πὰ φερκούρε, σὲ

τοῦ ὑπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ γίνεται σχίσμα χειρότερον.

17. Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, σχίζονται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ φθειρόνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς νέους, καὶ ἀμφοῖτερα διατηροῦνται.

18. Ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἰδοὺ ἄρχων τις ἐλθὼν προσεκύνει αὐτὸν, λέγων, Ὁτιή θυγάτηρ μου ἐτελεύτησε πρὸ ὀλίγου· ἀλλὰ ἐλθέ καὶ βάλε τὴν χειρὰ σου ἐπ' αὐτήν, καὶ θέλει ζῆσει.

19. Καὶ σηκωθείς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτὸν, καὶ οὐ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, πλησιάσασα ὕπισθεν ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ.

21. Διότι ἔλεγε καθ' ἑαυτήν, Ἐάν μόνον ἐγγίσω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, θέλω σωθῆ.

22. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν αὐτήν, εἶπε, Θάρρει, θυγάτηρ· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

23. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητάς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον,

24. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀναχωρεῖτε· διότι δὲν ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ κοιμᾶται. Καὶ κατεγέλων αὐτόν.

25. Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐπίασε τὴν χεῖρα αὐτῆς· καὶ ἐσηκώθη τὸ κοράσιον.

26. Καὶ διεδόθη ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

27. Καὶ ἐνῶ ἀνεχώρει ἐκειθεν ὁ

ἀγιοῦ δὲ τῆ γκρέρε ἀνετ' ἐ ρόπεσε βγιέτερε ἐ δὲ τῆ πένετε με λίκετε τῆ τζιέρετε.

17. Ας ντῆ κατζούπε τῆ βγιέτερα βένε βέρρε τῆρε, μὰ ντῆ βούφσινε, ἐ δὲ κατζούπετε τζίρενε, ἐ δὲ βέρρα δέρδετε. πὸ βέρρε τῆ ρε, βένε ντῆ κατζούπε τῆ ρά, ἐ ρούχενε κῆ τῆ δία.

18. Ε κούρ θὸσ ἀι κετὸ ντὰ τὰ, ἐ ἔρδι ἰε Ἀρχόντ, ἐ ἰ φάλειγ ἀτιγ, ἐ ἰ θὸσ, σὲ θάσεζα ἴμε νταστὲ με πάρε με θδίκ, πὸ ἔγια ἐ βούρρε μπι τῆ δόρρενε τέντε, ἐ δὲ τῆ γγιαλέτε.

19. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ γκρε ἐ βάτε πας τίγ, ἐ δὲ μαθητιτ' ἐ τίγ.

20. Ε για ἰε φρούα κῆ κῆ σεμύρε διμπεδγιέτ βγιέτ γκὰ τῆ ργιέδουριτ' ἐφιάκουτ, ἔρδι πράπαζε, ἐ ἰ ζου ἀνετ' ἐ ρόπεσε τίγ.

21. Ε θὸσ με βέτεχε τῆ σάιγ, ντῆ μούντζια τῆ ζῆ βέτεμε ρόπεν ἐτιγ δὲ τῆ ἔρονεμ.

22. Ε δὲ Ἰησοῦι σὶ οὐ κθε, ἐ πὰ ἀτέ, ἰ θὰ' μὸς οὐ τρέμπ πίγε, σὲ πῆσα γιότε τῆ ἔρόι τι, ἐ οὐ ἔερούα φρούαγια κῆ ἀτέ σαχάτ.

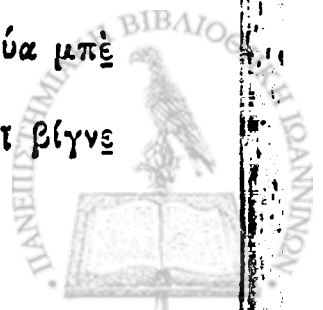
23. Ε σὶ ἔρδη Ἰησοῦι ντῆ ὅτεπι τ' Ἀρχόντιντ, ἐ πὰ μιρολογίστρατε με φλογέρε, ἐ δὲ ἰότενε κῆ κῆγινε φέμε τῆ μάδε.

24. Οὐ θὰ ἀτουρε· Ἰχενι σὲ ψὲ θάσεζα νούκε θδίκ, πὸ φλέ. ἐ ἀτὰ κερκέυνε με τέ

25. Ε σὶ δούαλε γιαῖτε πότα, χίρι πρέντα, ἐ ζουρι δόρρεν' ἐσαῖγ ἐ οὐ γκρε θάσεζα.

26. Ε κεγιὸ θαύμε οὐ διφούα μπῆ φίθ' ἀτέ δέ.

27. Ε σὶ ὅκὸν ἀτγὲ Ἰησοῦι βίγνε

Ἰησοῦς, ἠκολούθησαν αὐτὸν δύο τυφλοὶ, κράζοντες καὶ λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ τοῦ Δαβὶδ.

28. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐπλησίασαν εἰς αὐτὸν οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πιστεύετε ὅτι δύναμαι νὰ κάμω τοῦτο; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ναί, Κύριε.

29. Τότε ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, λέγων, Κατὰ τὴν πίστιν σας ἄς γείνη εἰς ἐσᾶς.

30. Καὶ ἠνοίχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Προσέταξε δὲ αὐτοὺς ἐντόνως ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Προσέχετε ἄς μὴ ἐξεύρη τοῦτο μηδεὶς.

31. Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐξεληθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῆ, ἐκεῖνη.

32. Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἐξήρχοντο, ἰδοὺ, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον.

33. Καὶ ἀφοῦ ἐξεβλήθη τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Ὅτι ποτὲ δὲν ἐφάνη τοιοῦτον ἐν τῷ Ἰσραὴλ.

34. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, Διὰ τοῦ ἀρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

35. Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν ἐν τῷ λαῷ.

36. Ἴδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, διότι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐσκορπισμένοι ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα.

37. Τότε λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι·

38. Παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν

κός σι δὲ τὲ βέρπερε, τοὺκ' ἐθίρτουρε ἐ τοὺκ' ἐ θένε. ὦ πῆρ ἰ Δαβίδιτ, ἐλεήσονα ἐ δὲ νάβητ.

28. Ε σι ἔρδι ντὲ στυπεπὶ ἔρδε ἄφερ τὶγ τὲ βέρπεριτε, ἐ οὐ θὰ ἀτουῦρε. πῆσόνι γιούβετ σὲ οὖνε μούντ τὲ πέιγ λῆτε; Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτιγ, πῆσόγμε ζότ.

29. Α χιέρε οὐ ζοῦ μὲ δόρρε σίτ' ἐτουῦρε, ἐ οὐ θὰ σι κούντρε πῆσόνι γιούβετ, λὲ τὲ πένετε ντὲ γιού.

30. Ε οὐ χάπνε σίτ' ἐτουῦρε, ἐ Ἰησοῦι ἰ ποσίτι μὲ φοβερὶ, ἐ οὐ θὰ βῆστόνι, τὲ μὸς τὰ διφιδόγε ἱερι.

31. Πὸ ἀτὰ σι ἱκνε ἀτέγε, βάνε ἐ κηρύζνε ἀτὲ μπε φῖθ' ἀτὲ δέ.

32. Ε σι ἱκνε ἀτέγε, νὰ, ἐ προύνε ντὲ ἀτ ἱερι βούβ, τε σούρδερε ἐ δὲ τὲ δαιμονίσουρε.

33. Ε σὶ δόλι ἰ παούδι φόλι βούβι, ἐ φῖθε πότα οὐ τζιούδιτνε ἐ θόσνε σὲ κούρρε νούκ' οὐ δούκ' ντὲ ἐ τίλε ντὲ Ἰσραήλ.

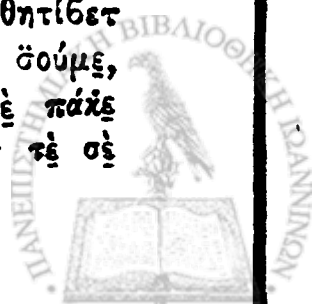
34. Ε Φαρισεῖγτε θόσνε· σὲ μὲ φουκὶ τὲ πάριτ σὲ παούδεβετ, ντζγιερ τὲ παούδετε.

35. Ε Ἰησοῦι γεζδὶς ντὲ πῆρ φῖθε κιοτέτε, ἐ ντὲ φσιάτερα, τοὺκ' ἐ διδάξουρε Οὐγγίλν' ἐ μπρετερίσε, ἐ τοὺκ' ἐ σῆρουαρε τζδὸ σεμούντε, ἐ τζδὸ τὲ λίφε τὲ λαόιτ.

36. Ε σι πὰ τούρμετε, ἰ ἔρδι λίχτε πῆρ τὰ, σὲ κένε λιόδουρε ἐ περγάπουρε, πόσι δέντε κῆ σκάνε τζοπάν.

37. Ατε χέρε οὐ θὰ μαθητίβετ σὲ τὶγ, σὲ τὲ κόρρετε ἔστε σούμε, ἐ ἀτὰ κῆ κούαργενε γιάνε τὲ πᾶλε

38. Λιούτουνη δὰ Ζότιτ τὲ σὲ

κύριον τοῦ θερισμοῦ, διὰ νὰ ἀποστειλῇ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

Κεφ. ι. 10.

ΚΑΙ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε νὰ ἐκβάλλωσιν αὐτὰ, καὶ νὰ θεραπεύωσιν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν.

2. Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων εἶναι ταῦτα· πρῶτος, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ·

3. Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπονομασθεὶς Θαδδαῖος·

4. Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

5. Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ὑπάγητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε·

6. Ὑπάγετε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπυλωτότα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ.

7. Καὶ ὑπάγοντες κηρύττετε, λέγοντες, Ὅτι ἐ πλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

8. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε.

9. Μὴ ἔχετε χρυσὸν, μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας σας.

10. Μὴ σακκίον διὰ τὴν ὁδὸν, μη-

κὸρρίτ, καὶ τὲ ντζιέρε ἐργάτε ντὲ τὲ κὸρρὲ τὲ τίγ.

Κρίε ἐδγιέτετε ι. 10.

Εὶ σὶ θύρρι τὲ δίμπεδγέτε Μαθητῖ· ἐτίγ, οὐ δὰ ἐξουσί κόντρε τὲ παούδβετ, καὶ τί ζπόγενε ἀτὰ, ἐ τὲ σερόγενε τζδὸ σεμούντε ἐ τζδὸ τὲ λίβε.

2. Ε δὲ ἔμερετ' ἐ σε δίμπεδγιέτ' Ἀποστόλεβετ γιάνε κετὸ, ἰ πάρι Σίμωνι, καὶ κίουχαετε Πέτρο. ἐ δὲ Ανδρέα βελάϊ τίγ Ἰάκωβοῖ ἰ Ζεβεδέοσε, ἐ δὲ Ἰωάννη βελάϊ τίγ.

3. Φίλιπποῖ, ἐ δὲ Βαρθολομαίουα. Θωμάϊ, ἐ δὲ ματθαίουα Τελώνη (κουμερκιὰρι) Ἰάκωβοῖ ἰ Ἀλφαίοσε, ἐ δὲ Λεβαίουα, καὶ κίουχαεῖγ Θαδδαῖο.

4. Σίμωνι Κανανίτη ἐ δὲ Ἰούδα Ἰσκαριώτι, αἰ καὶ παραδόσι ἀτὲ.

5. Κετὰ τὲ δίμπεδγιέτε ἰ δερφόϊ Ἰησοῦϊ, σὶ ἰ πορσίτι ἀτὰ, ἐ οὐ θά. ντὲ οὐδε τὲ Εθνηκόβετ μὸς βίγι, ἐ δὲ ντὲ κιοῦτετ τὲ Σαμαρίτεβετ μὸς χίνι.

6. Πὸ τὲ θένι μὲ σούμε ντὲ δέντ τὲ χούμπουρα τὲ στεπίσ ἐ Ἰσραήλιτ.

7. Ε δὲ σὶ τὲ θένι, τὲ κηρύξνι ἐ τὲ θόνι, σὲ ἄφερ ἔστε μπρετερία ἐ Κιέλβετ.

8. Ἰὲ σερόνι τὲ σεμούρετε, τὲ κερρόνι τὲ λεπρόσυριτε, τὲ γγιάλνι τὲ βδέκουριτε, τὲ κρένι τὲ παούδετε, δουρεττί μούαρτε, δουρετὶ ἴπνι.

9. Μὸς ποχίσινι ἀς ἄρρ ἀς ἐρφέντ, ἀς πακέρ ντὲ πρέζα τούαϊγ.

10. Ἀς τὸρβε τὲ χίνι μπούδε

δὲ δύο χιτῶνας, μὴ ὑποδήματα, μηδὲ ράβδον· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

11. Εἰς ὁποίαν δὲ πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς εἶναι ἄξιος ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ μείνατε ἕως οὗ ἐξέλθητε.

12. Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, χαιρετήσατε αὐτήν.

13. Καὶ ἐάν μὲν ἡ οἰκία ᾖ ἡγιασμένη, ἡ εἰρήνη σας ἐπ' αὐτήν· ἀλλ' ἐάν δὲν ᾖ ἡγιασμένη, ἡ εἰρήνη σας ἅς ἐπιστρέψῃ εἰς ἐσᾶς.

14. Καὶ ὅστις δὲν σᾶς δεχθῆ, μηδὲ ἀκούσῃ τοῦ λόγου σας, ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας, ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν σας.

15. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐλαφρότερα θέλει εἶσθαι ἢ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

16. Ἴδού, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε λοιπὸν φρόνιμοι ὡς οἰῶφροι, καὶ ἀπλοῖ ὡς αἰ περιστέραί.

17. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· διότι θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν θέλουσι σᾶς μαστιγῶσαι.

18. Καὶ ἐνώπιον ἔτι ἡγεμόνων καὶ βασιλέων θέλετε φερθῆ ἕνεκεν ἑμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ ἔθνη.

19. Ὅταν δὲ σᾶς παραδίδωσι, μὴ μεριμνήσητε πῶς, ἢ τί θέλετε λαλήσει· διότι θέλει σᾶς δοθῆ ἐν ἐκείνῃ τῇ ᾠρᾷ τί πρέπει νὰ λαλήσητε·

ἀσ δι' ἅλας ῥόπα ἅς λέπούτζε, ἅς στάπντε δόρρ. σὲ ψὲ πουνετόρι ἔστ' ἰζότι πὲρ τὲ γκρένετ' ἐτίγ.

11. Εἰ δὲ ντὲ τζδό κιουτέτ ἅ φσι-ἀτ χὲ τὲ βένη, τὲ πιέτνι. τζίλι ντὰ τὲ ἔστ' ἰμίρρ, ἐ ντὲ αἰ τὲ ρίγι, γγερὰ σὰ τὲ ἴξενι.

12. Εἰ δὲ κούρ τὲ χίνι ντὲ ὅτε-πι, τὰ οὐρόνι ἐ τὰ πεκόνι.

13. Εἰ ντὲ κίοφτε ἀγιο ὅτεπι ἐ μίρρς ἐ ἄξιο, λὲ τὲ μπέτετε οὐράτα γιούαῖγ μπά τὲ ἐ ντὲ μὸς κίοφτε ἄξιο, λὲ τὲ κθένετε οὐράτα γιούαῖγ μπέ γιού.

14. Εἰ δὲ τζίλι δὸ χὲ τὲ μὸς πρέ-σε μίρρς γιούβετ' ἐ δὲ τὲ μὸς διφίοε ε φγιαλέτε τούαῖγ, κούρ τὲ ἴξεγι γκά ἀγιο ὅτεπι, ἅ γκά αἰ κιουτέτ, τὲ ὄκούντνι ἐ δὲ πλιούχουρονε γκά χέμπετε τούαῖγ.

15. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ μὲ ἰ πάχε δὸ τὲ γέτε μουντίμι ντὲ δίτε τὲ φιουκίμιτ ντὲ βέντ τὲ Σοδόμσε, ἐ τὲ Γομόρσε, σὲ μπά τὲ κιουτέτ.

16. Για, οὐνε οὐ δερφύγ γιούβετ πόσι δέντε ντὲ μὲς τὲ οὐλκερετ, πέ-χουνι δὰ τὲ μέντζουρε πόσι φερπίγτε, ἐ δὲ τὲ πούτε πόσι πελούμπατε.

17. Εἰ δὲ τὲ ρούχενι γκά ἰέρε-ζιτε, σὲ ἀτὰ δὸ τοῦ παραδόσινε ντὲ φιούκερα, ἐ δὸ τοῦ ράχενε γιούβετ ντὲ Συναγόγε τὲ τούρε.

18. Εἰ δὲ δὸ τοῦ ὄπιενε περπάρα μπρέτερετ, ἐ δὲ περπάρα ζοτερίνιετ, σὲ ψὲ δόι μούα, πὲρ μαρτυρί ντὰ τὰ, ἐ δὲ ντὲ μιλέτε τὲ τγίερα.

19. Εἰ κούρ τοῦ παρδόσγενε γιούβετ, μὸς οὐ μεντόνι χίσ, ἐ δὲ τζδό περφέφενι, σὲ ψὲ ἀτε χέρε δὸ τοῦ ἴπετε γιούβετ ἀγιο χὲ δούχετε τὲ περφέφενι.

20. Ἐπειδὴ σεῖς δὲν εἴσθε οἱ λα-
λοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Πα-
τρός σας, τὸ ὁποῖον λαλεῖ ἐν ὑμῖν.

21. Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφός
ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέ-
κνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῆ τέκνα
κατὰ γονέων, καὶ θέλουσι θανατώσει
αὐτούς.

22. Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι
ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ
ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει
σωθῆ.

23. Ὅταν δὲ σᾶς διώκωσιν ἐν τῇ
πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην·
διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε
τελειώσει τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραήλ, ἐ-
ωσοῦ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24. Δὲν εἶναι μαθητὴς ἀνώτερος
τοῦ διδασκάλου, οὐδὲ δούλος ἀνώτε-
ρος τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

25. Ἄρκετόν εἶναι εἰς τὸν μαθη-
τὴν νὰ γείνη ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ,
καὶ ὁ δούλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Ἐάν
τὸν οἰκοδεσπότην ὠνόμασαν Βεελζε-
βούλ, πόσω μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς
αὐτοῦ;

26. Μὴ φοβηθῆτε λοιπὸν αὐτούς·
διότι δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμέ-
νον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυ-
φθῆ· καὶ κρυπτόν, τὸ ὁποῖον δὲν θέ-
λει γνωσθῆ.

27. Ὅ,τι σᾶς λέγω ἐν τῷ σκότει,
εἶπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὅ,τι ἀκούετε
εἰς τὸ ὠτίον, κηρύττετε ἐπὶ τῶν δω-
μάτων.

28. Καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν
ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ
ψυχὴν μὴ δυναμένων νὰ ἀποκτείνωσι·
φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον
καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα νὰ ἀπολέσῃ ἐν
τῇ γενέσῃ.

20. Σὲ νοῦξέ γένη γιούβετ ἀτὰ κῆ
φλιάσενε, πὸ ἔσθε ὀπίρτι ἰ Γιάτι
σοῦίγ κῆ φλῆτ με γιού.

21. Ε δὲ δὸ τῆ παραδόσγε βελάϊ
βελάνε πῆρ βδέξεγε, ἐ γιάτι τῆ πῆρ-
ρε, ἐ δὸ τῆ γκρίχενε πῆγτε κόντρε
περίνιετ, ἐ δὸ τί βράσενε.

22. Ε δὸ τῆ γένη τῆ μτζούαρε για
τῆ φίθε πῆρ ἔμερ, τίμ, πὸ αἰ κῆ τῆ
δουρόγε γγέρ τῆ παῶταίγμενε, αἰ δὸ
τῆ σώσετε.

23. Ε δε κούρ τοῦ ντγιέξενε γι-
ούβετ ντῆ κῆτῆ κιοῦτέτ, χαῖγ δενη ντῆ
τγιέτερινε, σὲ μῆ τῆ βερτέτα οὐ θὸμ
γιούβετ, νοῦξέ δὸ τῆ σόσνι κιοῦτέτετ'
ἰσραήλιτ, γγέρα σὰ τε βίγῆ ἰ πῆρρι
ἰ νιερίουτ.

24. Νοῦκ' ἔσθε μαθητῆ (κάλφῆ)
μῆ ἰ μὰδ σὲ δάσκαλι (οὐστάϊ) τίγ,
ἀς κοπίλ μῆ ἰ μὰδ σὲ ζότι τίγ.

25. Μῆ ἄρτ ἰ ἔσθε μαθητίουτ, τῆ
πένετε σὶ δάσκαλι τίγ, ἐ δὲ κοπίλιτ
σὶ ζότι τίγ. ντῆ ἔσθε κῆ ζόντ' ἐ ὅτε-
πίσε ἐ θάνε Βεελζεβούλ, σὰ τέπερ
δὸ τῆ θόνε νιέρεζιτ' ἐ ὅτεπίσε τίγ.

26. Ε γιούβετ μὸς οὐ τρέμπνι γκὰ
ἀτὰ, σὲ νοῦκ' ἔσθε ντοῖνῆ ἐμπουλού-
αρε, κῆ τῆ μὸς ζπουλιόνετε, ἐ ντοῖνῆ
ἐφῶέχουρε κῆ τῆ μὸς νίχετε.

27. Ατὸ κῆ οὐ θὸμ γιούβετ ντῆ ἐ-
ρεσί, τί θόϊντῆ δρίτε, ἐ ἀτὸ κῆ ντί-
ενι ντῆ βεῖτ φῶέχουρα, τί θόϊ ἐ τι
κηρύξνι ντῆ ὅτεπίρα.

28. Ε μὸς οὐ τρέμπνι γκὰ ἀτὰ
κῆ βράσενε κούρμινε, ἐ νοῦξέ μούν-
τγενε τῆ βράσενε ὀπίρτινε, πὸ τῆ
τρέμπνι μῆ τέπερ ἀτῆ κῆ μούντ τῆ
βέρρε ντῆ πῆσε ἐ δὲ ὀπίρτινε ἐ δὲ
κούρμινε.

29. Δύο στρουθία δὲν πωλοῦνται δι' ἐν ἀστάριον; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν δὲν θέλει πέσει ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ θελήματος τοῦ πατρὸς σας.

30. Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς εἶναι πᾶσαι ἠριθμημέναι.

31. Μὴ φοβηθῆτε λοιπόν· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε σεις.

32. Πᾶς λοιπόν ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω ὁμολογήσῃ καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

33. Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῆ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω ἀρνηθῆ αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ βάλω εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· δὲν ἦλθον νὰ βάλω εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν.

35. Διότι ἦλθον νὰ διαχωρίσω ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

36. Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου θέλουσιν εἶσθαι οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.

37. Ὅστις ἀγαπᾷ πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ. καὶ ὅστις ἀγαπᾷ υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ.

38. Καὶ ὅστις δὲν λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἠκολουθεῖ ὀπίσω μου, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ.

39. Ὅστις εὗρη τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ δι' ἐμέ, θέλει εὗρει αὐτήν.

40. Ὅστις δέχεται ἐσᾶς, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμέ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.

29. Νούξε ὄτενε δι ζόιτ πὲρ νὲ ἄσπαρ; ἐ ντονὲ γκα ἀτὰ νούξε δὸ τὲ πγιέρε μπὲ δὲ πὰ οὐρδερί τὲ γιά-τιτ σοῦιγ;

30. Ε γιούβετ ἐ δὲ κίμετ ἐ κίχε-σε σοῦαῦγ φίθε γιάνε νεμερούαρε.

31. Μὸς οὐ τρέμπνι δὰ, σὲ γκα σούμε ζόιτκ πένι φάκ γιούβετ.

32. Ε τζὸδ νιερί χὲ δὸ τὲ μολο-γίσιγ μούα περπάρα νιέρεζετ, δὸ τὰ μολοῖσ ἐ δὲ οὖνε ἀτὲ περπάρα Γιά-τιτ σίμ χὲ ἔσττε ντὲ Κίελ.

33 Ε τζίλι δὸ χὲ τὲ ἀρνίσετε μούα περπάρα νιέρεζε, δὸ τὰ ἀρνίσεμ ἐ δὲ οὖν' ἀτὲ, περπάρα Γιάτιτ σίμ χὲ ἔσττε ντὲ Κίελ.

34. Μὸς παντέχνι σὲ ἄρτζε τὲ βὲ πάιχ μπι δὲ. νούκ' ἄρτζε τὲ βὲ πά-κε, πὸ τὲ βὲ θήχε.

35. Σὲ ἄρτζε τὲ ντᾶίγ νιερίνε κόντρε τὲ γιάτι τιγ, ἐ πίγενε κόν-τρε τέμεσε σάιγ, ἐ νούσενε κόντρε βγιέχερεσ' ἐσάιγ.

36. Ε τὲ πένενε χαζμερ τὲ νιερί-ουτ, ἀτὰ χὲ γιάνε ντὲ ὅτεπι τὲ τίγ.

37. Αὶ χὲ δὸ γιάτνε ἂ μέμενε μὲ τέπερ σὲ μούα νούκ' ἔστ' ἰ ζότι πὲρ μούα, ἐ αὶ χὲ δὸ τὲ πίρβε ἂ πίγενε μὲ τέπερ σὲ μούα νούκ' ἔστ' ἰ ζότι πὲρ μούα.

38. Ε δὲ αὶ χὲ νούχε μὲρ Κρού-κν' ἐτιγ ἐ τὲ μὲ βίγε πᾶς, νούκ' ἔσττε' ἰ ζότι πὲρ μούα.

39. Ε δὲ αὶ χὲ δὸ τὲ βούαγε γέ-τεν' ἐτιγ, δὸ τὰ χουμπάσε, ἐ αὶ χὲ τὲ χουμπάσε γέτεν ἐτιγ πὲρ μούα, δὸ τὰ φέγε.

40. Αὶ χὲ δὸ τὲ πρέσε γιούβετ, αὶ πρέτ μούα, ἐ αὶ χὲ πρέτ μούα, αὶ πρέτ ἀτὲ χὲ μὲ δερφοῖ μούα.

41. Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου θέλει λάβει· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου θέλει λάβει.

42. Καὶ ὅστις ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον μόνον ψυχροῦ ὕδατος εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Κεφ. ιά. 11.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς διατάττων εἰς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν, διὰ νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ κηρύττῃ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

2. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσποτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, ἐπεμψε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

4. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ ἀπαγγείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην ὅσα ἀκούετε καὶ βλέπετε·

5. Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι· λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι· νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.

6. Καὶ μακάριος εἶναι ὅστις δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

7. Ἐνῶ δὲ οὗτοι ἀνεχώρουν, ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδητε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;

8. Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; ἀνθρώπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμά-

41. Ἀὐτὸς γὰρ πρὸς Προφήτ' ντέμερρὸ προφήτιτ, πάφεν' ἐ προφήτιτ δὸ τὲ μάρρρε, ἐ δὲ αὐτὸς γὰρ τὲ πρέσε τὲ δρέιγτινε ντέμερρὸ τὲ σὲ δρέιγτιτ, πάφεν' ἐσὲ δρέιγτιτ δὸ τὲ μάρρρε.

42. Ἐ δὲ αὐτὸς γὰρ τὲ ποτίσγῃ νὲ γκὰ κῆτὰ τὲ βόφελιτε νὲ ποτῆρ οὕγε τὲ φτόχῃτε βέτεμε, μπε ἔμερρὸ τὲ μαθητίουτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ νοῦκῃ τὲ χουμπάσε πάφεν' ἐτίγ.

Κρίε ἐνεμπεδγιέτετε ιά. 11,

Ε σὶ ἰσόσι Ἰησοῦι κῆτὸ πορσὶ γὰρ οὐ θὰ τὲ δίμπεδγιέτε μαθητίβετ σὲ τίγ, οὐ γκρὲ ἀτέγε, ἐ βάτε τὲ διδάζγῃ ἐ τὲ κηρύζγῃ ἐ δὲ ντὲ κιουτέτε τὰ τοῦρε.

2. Ἐ Ἰωάννη σὶ ντγιέο ντὲ χαψάνε πόνερατ' ἐ Κρίστῃτ δερφοῖ δι γκὰ μαθητίτ ἐτίγ.

3. Ἐ ἰθὰ ἀτίτ· τί γὲ αὐτὸς γὰρ ἔσῃτε περ τ' ἀρδουρε, ἢ τγιέτερ πρέσεμε;

4. Ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέϊγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε. σὶ τὲ βένι, θοῖ Ἰωάννητ, ἀτό γὰρ ντίενι, ἐ δὲ σίχνι·

5. Τὲ βέρπερε σόχενε, ἐ τὲ τζιάλε ἐτζεγενε, τὲ φελίκιουρε κερόνενε, ἐ δὲ τὲ σούρδερε φέφενε, ἐ τὲ βδέκουρε γγιάλενε, ἐ ντὲ τὲ βάρφερε ρεφένετε Οὐγγίλι.

6. Ἐ δὲ ἰλλιούμουρ' ἔστ' αὐτὸς γὰρ νοῦκῃ σκανδαλίστε ντὲ μούα.

7. Β κοῦρ ἴκνε κῆτὰ νῖσι Ἰησοῦι τοῦ θοῦ πότεσε περ Ἰωάννε, ψὲ δούαλτε ντὲ ἐρημὶ τὲ σίχνι; καλάμ κῆ τούντετε γκὰ ἔρρα;

8. Βάλῃ ψὲ δούαλτε τὲ σίχνι; νῖερὶ τὲ βέσουρε μὲ ρόπα τὲ πούτα,

τια; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εὐρίσκονται.

9. Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἰδητε; προφήτην; ναί, σὺς λέγω, καὶ περισσότερον προφήτου.

10. Διότι οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, ἂ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. »

11. Ἀληθῶς σὺς λέγω, Μεταξὺ τῶν γεννηθέντων ὑπὸ γυναικῶν δὲν ἠγέρθη μεγαλύτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, εἶναι μεγαλύτερος αὐτοῦ.

12. Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως τοῦ νῦν, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ οἱ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν.

13. Διότι πάντες οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν.

14. Καὶ ἐὰν θέλητε νὰ δεχθῆτε τοῦτο, αὐτὸς εἶναι ὁ Ἠλίας, ὅστις ἔμελλε νὰ ἔλθῃ.

15. Ὅεχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀσκούῃ.

16. Ἀλλὰ μὲ τί νὰ ὀμειώσω τὴν γενεάν ταύτην; Εἶναι ὁμοία μὲ παιδάκια καθήμενα ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ φωνάζοντα πρὸς τοὺς συντρόφους αὐτῶν,

17. Καὶ λέγοντα, Αὐλὸν σὺς ἐπαΐξαμεν, καὶ δὲν ἐγορεύσατε· σὺς ἐθρηνησάμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε.

18. Διότι ἦλθεν ὁ Ἰωάννης μῆτε τρώγων, μῆτε πίνων· καὶ λέγουσι, Δαιμόνιον ἔχει.

19. Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων· καὶ λέγουσιν, Ἰ-

γὰ, ἀτὰρ ἔβρισεν· τὲ πούτατε ντὲ ὅτε πῖρα τὲ Μπρέτερετ γιάνε.

9. Πὸ τζ'δούαχτε τὲ σίχινι; προφήτ; βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, ἔ μὲ τέπερ γκά προφήτ.

10. Σὲ Κούιγ ἔστ' ἀτὲ ἔπερ τὲ ἔσττε ὅκρούαρε, γιὰ, ἔ ὄυνε δερφόιγ Ἐγγεῖλινε τίμ τὲ ὅκόγε περπάρα τέγε, ἀτὲ δὲ τὲ δερτόγε οὐδενε τέντε περπάρα τέγε.

11. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, νοὺκ οὐ γκρέ ντοῦῆ νιερί γκά ἀτὰρ ἔ γιάνε λέβρε πρέιγ φράβετ, μὲ ἰμάδ σὲ Ἰωάννη Βαπτισίου, πὸ μὲ ἰβόφελι ντὲ μπρετερι τὲ Κιέλβετ, ἔσττε μὲ ἰμάδ γκά ἀτ.

12. Εἰλέγκά διτ' τ' ἐ Ἰωάννητ Βαπτιστίουτ γέροα νταστὶ μπρετερία ἐ Κιέλβετ μίρβετε μὲ τὲ ὀπειγτούαρε, ἐ ἀτὰρ ἔ ὀπειγτόγενε ἐ ρεμπέγενε ἀτέ.

13. Σὲ φίθη Προφήτεριτε, ἐδὲ νόμι γγέραντὲ διτ τὲ Ἰωάννητ προφητέψνε.

14. Ε δὲ ντὲ δόι τὰ δέξινι, ἀτ ἔσττε Ἠλία ἔ δούαῖγ τὲ βίντε.

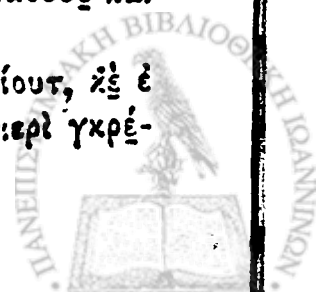
15. Ἰζίλι κὰ βέττε περ τὲ διφιοῦαρε, λὲ τὲ διφιοῦγε.

16. Μὲτζ φάρβε νιερί φιάν ἔεγιδ σιρί ἐ χετοῦρε νιέρεζετ; ἔετὰ φιάγενε μὲ ἀτὰρ δγιέμ ἔ ρινε μπούδε, ἐ θεβρέσενε ὀόλεβετ σὲ τοῦρε.

17. Ε οὐ θόνε, ἐ ράμ φλιοέρεσε περ γιού, ἐ νοὺκ λιούαῖγτιτε βάλε. οὐ κιάγτιμ γιούβετ, ἐ νοὺκ οὐ χελμούατε.

18. Σὲ ψὲ ἔρδι Ἰωάννη ἔ ἄσ χάιγ ἄσ πῖγ, ἐ θόνε, τὲ παούδε κά.

19. Ἐρδι ἐ πῖρρ ἰ νιερίουτ, ἔ ἔ δὲ γά, ἐ δὲ πῖ, ἐ θόνε νὰ νιερί γκρέ-

δοῦ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.

20. Τότε ἤρχισε νὰ ἐνειδίξῃ τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἔγειναν τὰ πλειότερα θαύματα αὐτοῦ, διότι δὲν μετενόησαν.

21. Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζίν, οὐαὶ εἰς σέ, Βηθσαϊδάν, διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν ὑμῖν ἐγένοντο ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσῃ ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ.

22. Πλὴν σὰς λέγω, εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρά εἰς ἐσᾶς.

23. Καὶ σὺ, Καπερναοῦμ, ἡ ὑψωθείσα ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῆ ἕως ἄδου· διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν σοὶ ἐγένοντο ἐν Σοδόμοις, ἤθελον μείνει μέχρι τῆς σήμερον.

24. Πλὴν σὰς λέγω, ὅτι εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρά εἰς σέ.

25. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δοξάζω σε, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς· ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νῆπια.

26. Ναὶ, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστὸν ἔμπροσθέν σου.

27. Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμὲ ἀπὸ τοῦ Πατρὸς μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τὸν Υἱόν, εἰμὴ ὁ Πατήρ· οὐδὲ τὸν Πατέρα γινώσκει τις, εἰμὴ ὁ

νεὸς ἐ δὲ βέβρ̄ π̄ιρες, μίκου ἰ Τελβ-
νεβ̄ετ, ἐ δὲ ἰ φαγετόρεβ̄ετ· ἐ οὐ
φιουκούα σοφία γκᾱ δ̄γιέλμτ' ἐσαίγ.

20. Αχιέρε νίσι τὲ ὄϊαν ἀπὸ κι-
ουτέτε, κ̄ε ντατό οὐ π̄νε μ̄ε τε ὄου-
ματε θαύμερα τὲ τίγ, ἐ νοῦξε μετα-
νοήσνε.

21. Βὲ μπ̄ε τίγ Χοραζίν, β̄ε μπ̄ε
τίγ Βηθσαϊδὰ, σὲ ντὲ ἴσνε π̄νε ντὲ
Τύρο, ἐ δὲ ντὲ Σιδόνε θαυματουρ-
γίτε κ̄ε οὐ π̄νε μπ̄ε γιού, κ̄ε μ̄ε περ-
πάρα δὲ τὲ κ̄ίσνε μετανοήσουρε, ἐ
δὲ τὲ β̄ίσνε θάσσε, ἐ δὲ δὲ τὲ β̄ίγνε
ντὲ κ̄ρίε γί.

22. Πάμετα οὐ θ̄μ̄ γιούβ̄ετ, σὲ
Τύροσε ἐ δὲ Σιδόνεσε δὲ τοῦ γέτε μ̄ε
λ̄εχ̄ντὲ δ̄ίτε τὲ φιουκίμιτ, σὲ γιούβ̄ετ.

23. Ε δὲ τὶ ὦ Καπερναοῦμ, κ̄ε
γὲ γκρίγτουρε γγέρα μπ̄ε Κιελ̄ γγέρα
μπ̄ε π̄ισε δὲ τὲ γκρεμίσ̄ετς, σὲ φ̄ιθε
κ̄ετὸ θαύμαρα κ̄ε οὐ π̄νε τ̄εκ τέγε,
τὲ κ̄ένε π̄νε ντὲ Σοδόμ̄ε δὲ τὲ κ̄ένε
μπ̄ετουρε γγέρα κ̄εσαίγ δ̄ίτε.

24. Πὸ οὖν οὐ θ̄μ̄ γιούβ̄ετ, σὲ
μ̄ε ἰ λ̄εχ̄ δὲ τὲ γέτε μουντίμι ντὲ
β̄εντ τὲ Σοδόμ̄εσε ντὲ δ̄ίτε τὲ φιου-
κίμιτ, σὲ μπ̄ε τίγ.

25. Ατ̄ε χ̄έρε οὐ περρ̄φέκ̄ Ιησοῦι,
ἐ θ̄α ἰ λ̄ε β̄δούαρε κ̄ιότς ὦ τάτε, ζ̄οτ
ἰ Κιελίτ ἐ δὲ ἰ δ̄εουτ, σὲ ἰ φ̄σ̄έγε
κ̄ετὸ γκᾱ σοφύτε ἐ δὲ γκᾱ τὲ μ̄έν-
τ̄ζουριτε, ἐ οὐ ἀδεφτόβε φ̄σ̄ν̄εβ̄ετ.

26. Κε̄σ̄του β̄ερ̄τέτ ὦ τάτε, σὲ
ἀσ̄τού οὐ δ̄ουκ μ̄ίρ̄ε περπάρα τέγε.

27. Τε φ̄ιθ̄α μου δ̄άνε γκᾱ γιάτι
ἴμ, ἐντοῖε ἱερί νοῦξε ν̄εχ τὲ π̄ίρ̄ε,
πὸ β̄ετ̄ζ̄με ἰ γιάτι. ἐ δὲ ἄς τὲ γιά-
νε σ̄ε ν̄εχ ἱερί πὸ β̄ετ̄ζ̄με ἰ π̄ίρ̄ι,

«Ἐλεον θέλω καὶ οὐχὶ θυσίαν,» δὲν ἠθέλειτε καταδικάσει τοὺς ἁθώους.

8. Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ σαββάτου.

9. Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν.

10. Καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἄνθρωπος ἔχων τὴν χεῖρα ξηράν· καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, Συγχωρεῖται τάχα νὰ θεραπεύῃ τις ἐν τῷ σαββάτῳ; διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

11. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίς ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς θέλει εἶσθαι, ὅστις ἔχων πρόβατον ἓν, ἐὰν τοῦτο πέσῃ ἐν τῷ σαββάτῳ εἰς λάκκον, δὲν θέλει πιάσει καὶ σηκώσει αὐτό;

12. Πόσον λοιπὸν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου! ὥστε συγχωρεῖται ἐν τῷ σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιῇ τις.

13. Τότε λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιής ὡς ἡ ἄλλη.

14. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἐξεληθόντες, συνεβουλεύθησαν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν.

15. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς νοήσας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας.

16. Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς αὐστηρῶς διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν·

17. Διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ Ἰσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος,

18. « Ἴδοὺ ὁ δούλος μου, τὸν ὁποῖον ἔκλεξα, ὁ ἀγαπητός μου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ψυχὴ μου εὐηρεστήθη· θέλω θέσει τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν καὶ θέλει ἐξαγγεῖλαι κρίσιν εἰς τὰ ἔθνη.

ὅτε κρηγιά, ἐλεήμοσιν δούα, ἐ γιὸ κουρπάν, νούχε κατηγορίσητε τὲ πὰ φάιγητε.

8. Σὶ ἰ ζήτι ἐ δὲ σὲ ὀετούνησε ἔσθε ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ.

9. Ε σι ἴκου ἀτέγε, ἔρδι ντὲ συναγουαίγ τὲ τοῦρε.

10. Ε γιὰ ἀτγὲ ἔσθε νὲ νιερί κὲ κίσ δόρρηνε τὲ θάτε, ἐ ἐπίετνε ἀτέ, ἐ ἰ θάνε, ντέσθε, ντελίερε τὲ ὀερόγενε τὲ ὀετούνατε πέρ τὲ κατηγορίσουρε ἀτέ.

11. Ε δὲ αἰ οὐ θὰ ἀτοῦρε, τζίλι νιερί γκὰ γιούβετ δὲ τὲ γέτε, κὲ αἰ τὲ ζέτε νὲ δέλλε, ἐ ντι ράφτε κρηγιά δέλλε ντὲ φρόπε τὲ ὀετούνη, νούχε δὲ τὰ μπάγε ἀτέ ἐ τὰ γκρέρε;

12. Σὰ δὰ νιερίου πὲν φάρκ γκὰ δέλεα; πρὰ ἀνταίγ ἔσθε ντελίερε τὲ ὀετούνατε τὲ πέγεμε τὲ μίρρε.

13. Α χιέρε ἰ θότ' ἀτιγ νιερίουτ, ντέτ δόρρηνε τέντε, ἐ ἐ ντέτι, ἐ γιού πὲ ἐ ὀεντόσσε σὶ ἐ δὲ τγιέτερα.

14. Η Φαρισεῖγτε σὶ δούαχε γιὰ ὅτε, οὐ μπεγιούαδε ἐ πένε κουβεντ κόντρ' ἀτιγ, κὲ τὰ βρίσνε ἀτέ.

15. Ε δὲ Ἰησοῦ σὶ ἐ διφίσι φικίρ' ειοῦρε. ἴκου ἀτέγε, ἐ ἰ βάνε πὰς τιγ ὀούμε πότε, ἐ ἰ ὀερόϊ ἀτὰ τὲ φίθε.

16. Ε ἰπορσίτι ἀτὰ μὲ φρίκετ, κὲ τὲ μὲς τὰ δεφτόγενε ἀτέ.

17. Κὲ τὲ παφούχητε ἀγιδ κὲ οὐ θὰ γκὰ Προφήτη Ἰσαΐου, κὲ θότε

18. Γιὰ, πέρρι ἰμ αἰ κὲ ζφιδδα ἰ δάσουρι ἰμ, κὲ μπὲ τὲ πρέχητε ὀπίρτι ἰμ, δὲ τὲ θὲ ὀπίρτινε τιμ μπὰ τὲ, ἐ δὲ τὲ ρεφέγε φιοῦίκνε ντὲ φίθε μιλέτε.

19. Δὲν θέλει ἀντιλογῆσαι, οὐδὲ κραυγᾶσαι· οὐδὲ θέλει ἀκούσαι τις τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς πλατείαις.

20. Κάλχμον συντετριμμένον δὲν θέλει θλάσει, καὶ λινάριον κεννίζον δὲν θέλει σθέσει, ἕως οὗ ἐκφέρῃ εἰς νίκην τὴν κρίσιν.

21. Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ θέλουσιν ἐλπίζει· τὰ ἔθνη.

22. Τότε ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ ἠθεράπευσεν αὐτὸν, ὥστε ὁ τυφλὸς καὶ κωφός καὶ ἐλάλει καὶ ἔβλεπε.

23. Καὶ ἐξεπλήττοντο πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον, Μήπως εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Δαβίδ;

24. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, Οὗτος δὲν ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰμὴ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἀρχοντος τῶν δαιμονίων.

25. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ πᾶτα πόλις ἢ οἰκία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, δὲν θέλει σταθῆ.

26. Καὶ ἐὰν ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλῃ, διηρέθη καθ' ἑαυτοῦ· πῶς λοιπὸν θέλει σταθῆ ἡ βασιλεία αὐτοῦ;

27. Καὶ ἐὰν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ θέλουσιν εἰσθαι κριταί σας.

28. Ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ διὰ πνεύματος Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἐφθασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

29. Ἢ πῶς δύναται τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δυνατοῦ, καὶ

19. Νούχῃ δὲ τὲ πέγῃ φγιαλέ, ἐ δὲ νούχῃ δὲ τὲ θερρέσε, ἄς δὲ τὲ διβύγε νιερί ζέν' ἐτίγ ντὲ οὐδερρά,

20. Καλάμ τὲ στίπουρε νούχῃ δὲ τὲ θίεγε, ἐ λι τὲ τιμόσουρε νούχῃ δὲ τὲ σιούαγε γγέρα σὰ τὲ σόσαγε Φιούκιν' ἐτίγ.

21. Ε δὲ ντέμερ τὲ τίγ δὲ τὲ κένε ἐλπιδενε φίθε μιλέτετε.

22. Αχίερε ἐ προύν' ἀτίγ νὲ τὲ δαιμονίσουρε, τὲ βέρπερε, ἐ δὲ τὲ βουβόσουρε ἐ ἐ σερβί ἀτέ. κάχε κὲ ἰ βέρπερι ἐ δὲ ἰ βουβόσουρ, φόλλι ἐ δὲ πὰ.

23. Ε Φίθε πότα τζιουδίτε σινε ἐ θόσνε, θάλε μὸς ἔστε κουίγ ἰ πέρρι Δαβίδιτ;

24. Ε Φαρισέγτε σὶ διφούανε, θάνε, κούιγ νούχῃ ντζγιερ τὲ παούδετε, πὸ μὲ ἄνε τὲ Βεελζεβούλιτ, τὲ πάριτ σὲ παούδεβετ.

25. Ε δὲ Ἰησοῦ σὶ κουπετόφι κίρετ' ἐτοῦρε, οὐ θὰ ἀτοῦρε τζδὲ μπρετερι κούρ τὲ ντάχετε ντὲ βέτεγε τὲ σάιγ νούχῃ κεντρόν· ἐ δὲ τζδὲ κιουτέτ, ἄ στέπι κούρ ντάχετε ντὲ βέτεγε τε σάιγ, νούχῃ κεντρόν.

26. Ε ντέστε κὲ σατανάι ντζγιερ σατανάνε οὐ ντὰ ντὲ βέτεχε τὲ τίγ, κίσ δὰ δὲ κεντρόγε μπρετερία ἐτίγ;

27. Ε ντέστε κὲ μὲ ἄνε τε βεελζεβούλιτ ντζγιερ οὔνε τὲ παούδετε, πίγτε τούαίγ μὲ κὲ ἰ ντζγιέρνε, πρὰ ἀντάιγ ἀτὰ δὲ τὲ πένενε φιουκάτεσιτε οὐαίγ.

28. Μὰ ντέστε κὲ οὔνε μὲ σπέρτυν' ἐ Περντίσε ντζγιερ τὲ παούδετε, ἀρ· ροῦ ἀδὰ ντὲ γιούβετ μπρετερία ἐ Περντίσε.

29. Ε κίσ μουντ νιερί τὲ χίγε ντὲ στέπι τὲ σε φόρτιτ, ἐ τὲ ρεμ-

νά διαρπάσῃ τὰ σκεύη αὐτοῦ, ἐὰν
πρῶτον δὲν δέσῃ τὸν δυνατὸν, καί τότε
θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ;

30. Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ
εἶναι κατ' ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνά-
γει μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει.

31. Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, Πᾶσα
ἁμαρτία καὶ βλασφημία θέλει συγ-
χωρηθῆ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἢ κατὰ
τοῦ Πνεύματος ὁμῶς βλασφημία δὲν
θέλει συγχωρηθῆ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

32. Καὶ ὅστις εἶπῃ λόγον κατὰ
τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγ-
χωρηθῆ εἰς αὐτὸν ὅστις ὁμῶς εἶπῃ κα-
τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, δὲν θέ-
λει συγχωρηθῆ εἰς αὐτὸν, οὔτε ἐν
τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.

33. Ἢ κάμετε τὸ δένδρον καλὸν,
καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν· ἢ κάμε-
τε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρ-
πὸν αὐτοῦ σαπρὸν· διότι ἐκ τοῦ καρ-
ποῦ γνωρίζεται τὸ δένδρον.

34. Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύ-
νασθε νὰ λαλήτε καλά, ὄντες πονη-
ροί; διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς
καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα.

35. Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ
καλοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλ-
λει τὰ καλά· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρω-
πος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκ-
βάλλει πονηρά.

36. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι διὰ πάντα
λόγον ἀργόν, τὸν ὁποῖον ἤθελον λα-
λήσει οἱ ἄνθρωποι, θέλουσιν ἀποδώ-
σει λόγον δι' αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

37. Διότι ἐκ τῶν λόγων σου θέ-
λεις δικαιοθῆ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου
θέλεις καταδικασθῆ.

38. Τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν
γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγον-
τες, Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν
σημεῖον ἀπὸ σοῦ.

πέγε ἔνετ' ἐτι, ντὲ μὸς λίδτε μὲ περ-
πάρα τὲ φόρτινε, ἐ ἀχίερε τὲ ρεμ-
πέγε ἔνεν' ἐ ὅτεπίσε;

30, Αἱ κὲ σέῳτε μὲ μούα, κόντρε
μούαετ ἔῳτε ἐ αἱ κὲ νούκε μπεγεδ
μὲ μούα ἰ περχάπ.

31. Πρὰ ἀντάιγ οὐ θὸμ γιούβετ,
σὲ τζδὸ φαῖγ, ἐ τὲ σιάρρε, δὸ τὲ
ντεγένετ ντὲ νιέρεζ· μὰ βλασφημία
ἐ τὲ σιάρρετ τὲ Σέντιτ Σπίρτιτ νού-
κὲ δὸτοῦ ντεγένετ νιέρεζετ.

32. Ε δὲ τζίλι δὸ κὲ τὲ θόττε
φγιαλε κόντρε Πίρριτ σὲ νιερίουτ, δὸ
τὲ ντελέχενε ἀτίγ. μὰ αἱ κὲ τὲ
θόττε κόντρε σπέρτιτ σέντιτ, νούκε
δὸ τὲ ντεγένετ ἀτίτ ἄς κετὲ γέτε,
ἄς ντὰ τὲ κὲ δὸ τὲ βίγε.

33. Α πένι λίσνε τὲ μίρρε, ἐδὲ
πέμμετ ἐτίγ τὲ μίρρα, ἄ πένι λίσνε
τὲ κάλιπετ, ἐ δὲ πέμμετ' τὲ κάλ-
πετα, σὲ γκὰ πέμμα νίχετ λίσι.

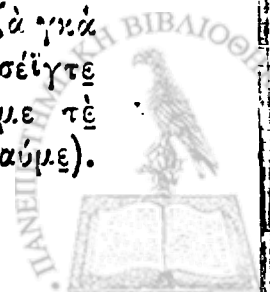
34. Πγιέλατ' ἐ νεπέρκαβετ, κίῳ
μούντινι τὲ φλίτινι τὲ μίρρα κούρ γένη
τὲ κελίνγ; γκὰ τὲ τεπερούαριτ ζέ-
μερεσε φλὲτ βόγια.

35. Νιερίου ἰ μίρρε γκὰ χαζινὲ
ἐ μίρρε ἐζέμερέσε τι ντζγιερ τὲ μίρ-
ράτε, ἐ νιερίου ἰ λίφε γκὰ χαζινὲ ἐ
λίφε ντζγιερ τε λίφατε.

36. Βοὺ θὸμ γιούβετ σέτζ δὸ φγι-
άλε ἐ πὰ βεγίερε, κὲ τὲ φλιάσενε
νιέρεζετ, δὸ τὲ ἄπενε λογαρι πέρ
τὲ ντὲ δίτε τὲ φιουκίμιτ.

37. Σὲ ψὲ γκὰ φγιαλετ' ἐτούα δὸ
τὲ δάλτζ ἰ δρέιγτε ἐδὲ γκὰ φγιαλετ'
ἐτούα δὸ τὲ μουντόνετζ.

38. Ατε χέρε οὐπερφέικνε τζὰ γκὰ
γραμματικότε ἐ δὲ γκὰ φαρισεῖγτε
ἐ ἰ θάνε, δάσκαλ, νέβετ δούαμε τὲ
σὸχέμε πρέιγ τέγε νισάν, (θαύμε).

39. Εκείνος δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.

40. Διότι ὡς ὁ Ἰωνᾶς ἦτο ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτω θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

41. Ἄνδρες Νινευίται θέλουσιν ἀναστηθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ καὶ ἰδοὺ πλείοτερον τοῦ Ἰωνᾶ εἶναι ἐδῶ.

42. Ἡ βασίλισσα τοῦ Νότου θέλει σηκωθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει κατακρίνει αὐτήν· διότι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ τὴν ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλείοτερον τοῦ Σολομῶντος εἶναι ἐδῶ.

43. Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνδρῶν τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν, καὶ δὲν εὕρισκει.

44. Τότε λέγει, Ἄς ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὼν, εὕρισκει αὐτὸν κενόν, σεσαρωμένον καὶ ἐστολισμένον.

45. Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἄλλα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσεληθόντα κατοικοῦσιν ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα τῶν πρώτων. Οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ εἰς τὴν γενεάν ταύτην τὴν πονηράν.

46. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι πρὸς τοὺς ὄχλους, ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ

39. Ε δὲ αὐτὸς οὐ περιείκει, ἐ οὐ θαῦτοῦρε, μιλετ ἰ κέικ, ἐ δὲ κουρβγι-
άρ, νισάν κερκόν, ἐ νισάν δὲ τὲ μὸς
ἰ ἴπετε, πέρ βέτζμε νισάνι ἰ προφή-
τιτ Ἰωνάϊτ.

40. Σὲ ψὲ σικούντρε κὲ Ἰωνάϊ ντὲ
κάρκ τὲ Κίτιτ (πέσκουτ σὲ μάδ) τρὶ
δίτ, ἐ δὲ τρὶ νέτ, κέστου δὲ τὲ γέτε
ἐ δὲ ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ ντὲ ζέμερε
τὲ δέουτ τρὶ δίτ, ἐ δὲ τρὶ νέτ.

41. Πούρατ' ἐ Νινεβίσε δὲ τὲ
γκρίχενε μπε Γιούικ μὲ κέτε μιλετ,
ἐ δὲ τὰ καταδικάσγενε ἀτὲ, σὲ ἀτὰ
μετανοήσνε ντὲ τὲ κηρύζουρε τὲ
Ἰωνάϊτ ἐ γιὰ κέτου μὲ τέπερ γκὰ
Ἰωνάϊ.

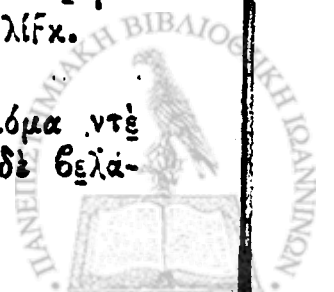
42. Μπρετερέσ' ἐ Ανατολίσε γκὰ
νοτία δὲ τὲ γκρίχετε τὲ Γιουκόνε τὲ
μὲ κέτε φάρρε τὲ νιέρεζετ, ἐ δὲ τὶ
καταδικάσγε ἀτὰ, σὲ ἐρδι γκὰ ἀνετ'
ἐδέουτ πέρ τὲ διφούαρε σοφίνε, ἐ τὲ
δίγτουριτ ἐ Σωλομόιτ ἐ γιὰ, κέτου
μὲ τέπερ γκὰ Σωλομόϊ.

43. Μὰ κούρ τὲ δάλε ἰ πεφέρι ἰ
παούδε γκὰ νιερίου ὄκόν ντὲ πέρ βέν-
τε τὲ θάτα πὰ οὔγε, ἐ κερκόν βέντ
τὲ πρέχετε ἐ νούκε γέν.

44. Ἀχίερε θότε, λὲ τὲ κθένεμ
ντὲ ὅτεπι τίμε γκὰ δόλα, ἐ σὶ βγιέν,
ἐ γέν μπράζετε, τὲ φσίγτουρε ἰ τὲ
στολίσουρε.

45. Ἀχίερε βέτε, ἐ μέρρ μὲ βέ-
τεχε τὲ τιγ ὀτάτε τὲ τιγιέρε τὲ παού-
δε, μὲ τὲ κέκινγ σὲ βέτεχεν' ἐτίγ,
ἐ χίγενε ἐ ρίνε ἀτγὲ, ἐ πένενε τὲ πα-
ὀτάϊμετ' ἐ ἀτιγ νιερίουτ μὲ τὲ κέ-
κία σὲ τὲ πάρατε. κέστου δὲ τὲ γέ-
τε ἐ δὲ ντὲ κέτε μιλετ τὲ λίγκ.

46. Ε τέκ φλίτ αὐτὸς ἀκόμα ντὲ
πότε, νὰ, ἐ ἐρδε μέμα ἐ δὲ βελά-

ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἴσταντο ἔξω, ζητοῦν-
τες νὰ λαλήσωσι πρὸς αὐτόν.

47. Εἶπε δέ τις πρὸς αὐτόν, Ἰδοῦ,
ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἴ-
στανται ἔξω, ζητοῦντες νὰ λαλήσω-
σι πρὸς σέ.

48. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν
εἰπόντα τοῦτο πρὸς αὐτόν, εἶπε,
Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες
εἶναι οἱ ἀδελφοί μου;

49. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐ-
τοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν,
Ἰδοῦ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.

50. Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα
τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς,
αὐτὸς μου εἶναι ἀδελφὸς καὶ ἀδελ-
φὴ καὶ μήτηρ.

Κεφ. ιγ'. 13.

ΕΝ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξεληθὼν ὁ Ἰη-
σοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο πλη-
σίον τῆς θαλάσσης.

2. Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν
ὄχλοι πολλοί, ὥστε ἐμβὰς εἰς τὸ
πλοῖον ἐκάθητο· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἴ-
στατο ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν.

3. Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς
πολλὰ διὰ παραβολῶν, λέγων, Ἰδοῦ,
ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ.

4. Καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλα μὲν
ἔπεσον παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἤλθον
τὰ πετεινὰ, καὶ κατέφαγον αὐτά.

5. Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰ πε-
τρῶδη, ὅπου ὄν ἐῖχον γῆν πολλήν·
καὶ εὐθύς ἀνεφύησαν, ἐπειδὴ δὲν εἴ-
χον βάθος γῆς·

6. Καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἐ-
καυματίσθησαν, καὶ, ἐπειδὴ δὲν εἶχον
ρίζαν, ἐξηράνθησαν.

7. Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰς ἀ-

ζερῖτ' ἐτίγ, ἐ ρίγνε γιάσπε, ἐ ἐ κερ-
κόϊγνε τὶ φλίσνε φγιαλέ.

47. Εἰ θὰ νὲ νιερί ἀτίγ, γιά,
μέμα γιότε, ἐ δὲ βελάζερῖτ' ἐτοῦ,
ρίνε γιάσπε ἐ κερκόγενε τίγ τὲ τὲ
φλιάσνε.

48. Εἰ δὲ αἰ οὐ περφέϊφκ, ἐ ἰθὰ
ἀτίγ κὲ γιά θὰ· τζίλια ἔσπε μέμα
ἴμε, ἐ δὲ τζίλενε γιάνε βελάζερῖτ'
ἐμί;

49. Εἰ σὶ ντέρῖ δόρρεν' ἐ τίγ ντὲ
μαθητίτ' ἐτίγ, οὐ θὰ· κερτὰ γιάνε
μέμα ἴμε, ἐ δὲ βελάζερῖτ' ἐμί.

50. Σὲ ψὲ αἰ κὲ τὲ πέγε θελί-
μεν' ἐ γιάτιτ σὶμ κὲ ἔσπε ντὲ κίελ'
αἰ ἔσπε βελάϊ ἴμ. δὲ μότρα, ἐ δὲ
μέμα ἴμε.

Κρίε ἐτρεμπεδγιέτετε. ιγ'. 13.

Μπὰ τὲ δίτε ἀχίερε, δόλι Ἰησοῦ γκά
ἔτεπία ἐ ντένι πράνε δέτιτ.

2. Εὐ μπεγιούαδε σούμε πότε
πράνε σιγ; κάκε κὲ αἰ χίρι ντὲ νὲ
βάρκε τὲ ρίγ, ἐ φίθε πότα κεντρού-
ανε μπάνε δέτιτ.

3. Εὐ φύλλι ἀτουρε σούμε μὲ
παραβολίρα, ἐ οὐ θὰ· γιά, κὲ δόλι
αἰ κὲ ρπίελ τὲ μπγιέλε.

4. Εἰ τεκ μπίλετε αἰ τζὰ φάρρε
ρὰ μπάνε οὐδεσε, ἐ ἔρδε ζόιγκτ' ἐ
ἐχάγκρε.

5. Εἰ τγιάτερ ρὰ μπὶ βέντ κὲ κέ-
νε φούρρε, ἀτγὲ κὲ σκὲ σούμε παίγτε,
ἐ ἄτε τζάστ πίου, σὲ ψὲ νούκε κὲ
δέου ἐ θέλε.

6. Εἰ πόκε δόλι (λέου) Δίελι οὐ
δὸλκκ, ἐ σὲ ψὲ νούκε κίθ ρένε οὐ θὰ.

7. Εἰ τγιάτερ ρὰ μπὲ φέμπα,

κάνθας, και ανέβησαν αἱ ἄκανθαι, ἐ σὶ οὐ ῥίτνε Γέμπατε, ἐμπίτνε ἀτέ, και ἀπέπνιξαν αὐτά.

8. Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν· και ἔδιδον καρπὸν, τὸ μὲν ἑκατὸν, τὸ δὲ ἐζήκοντα, τὸ δὲ τριάκοντα.

9. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

20. Και προσελθόντες οἱ μαθηταί, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διὰ τί λαλεῖς πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν;

11. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διότι εἰς ἐσᾶ· ἐδόθη νὰ γνωρῖσῃτε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, εἰς ἐκείνους ὁμῶς δὲν ἐδόθη.

12. Διότι ὅστις ἔχει, ἔτι θέλει δοθῆ εἰς αὐτὸν, και θέλει περισσευθῆ· ὅστις ὁμῶς δὲν ἔχει, και ὅ,τι ἔχει θέλει ἀφαιρηθῆ ἀπ' αὐτοῦ.

13. Διὰ τοῦτο λαλῶ πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, διότι βλέποντες δὲν βλέπουσι, και ἀκούοντες δὲν ἀκούουσιν, οὐδὲ νοοῦσι.

14. Και ἐκπληροῦται ἐπ' αὐτῶν ἡ προφητεία τοῦ Ἠσαΐου, ἡ λέγουσα, «Μὲ τὴν ἀκοὴν θέλετε ἀκούσει, και δὲν θέλετε ἐννοῆσει· και βλέποντες θέλετε ἰδει, και δὲν θέλετε καταλάβει.

15. Διότι ἐπαχύνθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, και μὲ τὰ ὦτα βρέως ἤκουσαν, και τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔκλεισαν, μήποτε ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, και ἀκούσωσι μὲ τὰ ὦτα, και νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, και ἐπιστρέψωσι, και ἰατρεύσω αὐτούς.»

16. Ὑμῶν δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι μακάριοι, διότι βλέπουσι και τὰ ὦτά σας, διότι ἀκούουσιν.

17. Ἐπειδὴ ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι

8. Ἐ τριάτερ ρὰ μπι δὲ τὲ μίρρε, ἐ ἴπτε φάρρα πγιέσε, νὲ νεκίντ, ἐ νὲ φιαστέδγιέτε, ἐ νὲ τριδγιέτε.

9. Κουῖσ κὰ βέσσετε πὲρ διφούαρε, λὲ τὲ δίφιόγε.

10. Ε γιού κιάονε μαθητῖτ', ἐ θάνε ἀτίγ· ψὲ μὲ παραβολίρα οὐ φλὲτ ἀτουῖρε;

11. Ε δὲ αἰ οὐ πὲρφέϊφκ, ἐ οὐ θὰ ἀτουῖρε, γιούβετ οὐ ἔσπε δένε τὲ ἰχνι τὲ φσέχουρατ, μπρετερίσε Κιελβετ, ἐ ντὰ τὰ νουκ' ἔσπε δένε.

12. Σὲ ψὲ κουῖσ κὰ, ντὲ αἰ δὲ τ' ἴπετε, ἐ δὲ δὲ τὲ τεπερόνετε, ἐ κουῖσ νουκ' κὰ, ἐ δὲ ἀγιὸ κὲ κὰ δὲ τὲ μίρρετε προεῖγ σί.

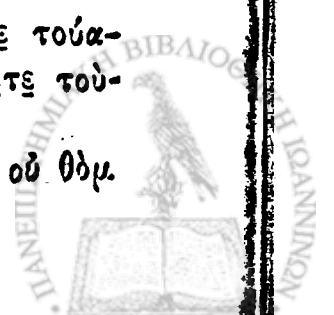
13. Πρὰ ἀντάϊγ μὲ πκραβολίρα φλιᾶσ ντὰ τὰ, σὲ ντόνε, κὲ σόχενε, νουκὲ σόχενε, ἐ ντόνε κὲ δίφιόγενε, νουκὲ δίφιόγενε ἐ δὲ νουκὲ κουπετόγενε.

14. Ε παφούχετε μὰ τὰ προφητεία ἐ Ἠσαΐουτ, κὲ θόττε, μὲ βέσσε δὲ τὲ ντίενι, ἐ δὲ τὲ μὲς δίφιόνι, ἐ δὲ μὲ σὶ δὲ τὲ σίχνι, ἐ δὲ τὲ μὲς σίχνι.

15. Σὲ ψὲ οὐ ντράσ ζέμερα ἐ ζετίτ λαόιτ, ἐ μὲ βέσσε διφιούανε ρέντε, ἐ σίτ' ἔτουρε μπουλιούανε, τὲ μὲς σόχενε ντονὲ χέρε μὲ σί, ἐ τὲ μὲς διφιόγενε μὲ ζέμερε ἐ τὲ κθένενε, ἐ οὐ τί σερρίγ ἀτά.

16. Ε γιούβετ λιούμ σίτε τούαϊγ, σὲ ψὲ σόχενε, ἐ δὲ βέσσετε τούαϊγ, σὲ δίφιόγενε.

17. Σὲ ψὲ τὲ βερτέτα οὐ ὀθμ.

πολλοὶ προφήται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα βλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε καὶ δὲν ἤκουσαν.

18. Σεῖς λοιπὸν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπεύροντος.

19. Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ νοοῦντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς, καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτος εἶναι ὁ σπαρθεὶς παρὰ τὴν ὁδόν.

20. Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρθεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς δεχόμενος αὐτόν·

21. Δὲν ἔχει ὄμως ρίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιρος· ὅταν δὲ γείνη θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται.

22. Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρθεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον· ἔπειτα ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος.

23. Ὁ δὲ σπαρθεὶς ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον, καὶ νοῶν· ὅστις καὶ καρποφορεῖ, καὶ κάμνει, ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

24. Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς λέγων, Ὁμοιόθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἀνθρώπων, ὅστις ἔσπειρε καλὸν σπόρον ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.

25. Ἄλλ' ἐνῷ ἐκοιμῶντο οἱ ἄνθρωποι, ἦλθεν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνά μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀνεχώρησεν.

26. Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος,

γίουβει, καὶ σοῦμε προφήτηρ, ἐ δὲ τὲ δρέιγτε δεσπερούανα τὲ σίχνη κατὸ καὶ σίχνη γίουβει, ἐ νοῦκ' ἰ πάνε, ἐ τὲ διφιόγνε κατὸ καὶ διφιόνι γίουβει, ἐ νοῦκ' ἰ διφιούανε.

18. Γιούβει δὰ διφιόνι παραβλίνο ἐ μ. πγιέλεσιτ, (πούιγκουτ).

19. Ἦε τζίλι δὸ καὶ διφιδὸν φγιαλέν' ἐ μ. πρετερίσε, ἐ νοῦκ' ἐ θε ντε μέντ' βγιέν δγιαλί ἐ ρεμπέν ἀτε καὶ οὐ μ. πούαλ ντε ζεμερε τὲ τίγ, καγιὸ ἔστ' ἀγιὸ καὶ οὐ μ. πεούαλ μ. πάνε οὐδεσε.

20. Ε ἀγιὸ καὶ μ. πούαλ μ. πὶ φούρρε, ἔστ' ἀὶ καὶ διφιδὸν φγιαλένε ἐ μ. ἐρρ σπείγτ μ. ἐ ζίμ.

21. Ε νοῦκα κα ρένεντε βέτεχε, πὸ ἔσττε π. ἐρ π. ἀκ κόχε, ἐ σὶ τὲ πένετε ντοιὲ στρεγγίμ ἀ τε ντιέκουρε π. ἐρ φγιαλέ, ἀτε χέρε σκανδαλίσετε.

22. Ε ἀγιὸ φάρρε κα οὐ μ. πούαλ μ. πὶ φέμ. πα, καγιὸ ἔσττε ἀὶ καὶ διφιδὸν φγιαλένε, πὸ σιλοῖτε ἐ κατάγ γέτετ' ἐ δὲ φ. ἐνέστρα ἐ φέριτ, ἐ μ. π. τίγνε φγιαλένε, ἐ πένετ' ἐ π. ἀ θεγιερε.

23. Ε ἀγιὸ καὶ οὐ μ. πούαλ ντε δὲ τὲ μ. ἐρρε, ἔστ' ἀὶ καὶ διφιδὸν φγιαλένε, ἐ δὲ ἐ βένε ντε μέντ, ἀτλιγ δὰ ἰ προκόψ φάρρα, ἐ πέν ν. ἐ ἰεκίντ, ἐ ν. ἐ φιαστ. ἐ δγιέτε, ἐ ν. ἐ τριδγιέτε.

24. Τγιατέρ παραβολὴ οὐ βοῦ περπ. ἰρα τοῦρε, ἐ οὐ θ. ἀ, μ. π. π. τερία ἐ Κιέλετ φ. ἰάν μ. ἐ ν. ἐ νιερί κα μ. π. ἰ φάρρε τὲ μ. ἐρρ μ. π. ἀρρε τὲ τίγ.

25. Ε κόχενε κα φλίγνε ν. ἐρεζιτ' ἐτλιγ ἔρδι χάζμι τίγ, ἐ μ. π. ὀλι ἔφερρα ντε π. ἐρ μ. ἐς τὲ φρούριτ, ἐ ἰκου.

26. Ε κοῦρ π. ἰου π. ἀρρι, ἐ π. ἐρι

καὶ ἔκαμε καρπὸν, τότε ἐφάνησαν καὶ τὰ ζιζάνια.

27. Προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Κύριε, καλὸν σπóρον δὲν ἔσπειρας ἐν τῷ ἀγρῷ σου; πóθεν λοιπὸν ἔχει τὰ ζιζάνια;

28. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχθρὸς ἄνθρωπος ἔκαμε τοῦτο. Οἱ δὲ δούλοι εἶπον πρὸς αὐτὸν, θέλεις λοιπὸν νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ συλλέξωμεν αὐτά;

29. Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε μετ' αὐτῶν τὸν σίτον·

30. Ἀρῆσατε νὰ συναυξάνωσιν ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ θέλω εἰπεῖ πρὸς τοὺς θεριστάς, Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δέσατε αὐτὰ εἰς δέσμας, διὰ νὰ κατακαύσητε αὐτά· τὸν δὲ σίτον συναΐξατε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31. Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς λέγων, Ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὅποιον λαθὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.

32. Τὸ ὅποιον εἶναι μὲν μικρότερον πάντων τῶν σπερμάτων ὅταν ὁμως αὐξηθῆ, εἶναι μεγαλύτερον τῶν λαχάνων, καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἔρχονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦσιν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

33. Ἄλλην παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ προζύμιον, τὸ ὅποιον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕως οὗ ἔγεινεν ὅλον ἐνζυμον.

34. Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς· διὰ παραβολῶν πρὸς τοὺς δ-

φάρῳ, ἀχίερς οὐ· δούκνε ἐ δὲ ἐφερράτε.

27. Εἰ οὐ κιάσνε κοπίγτε τὲ ζότι ὅτεπίσε, ἰ θάν' ἀτίγ, ζότ, νούξε μπόλε φάρῳ τὲ μίρῳ ντάρρα τὲ τούα; γκα βάλε γιάν' ἀτὸ ἐφερρά;

28. Εἰ δὲ αἱ θὰ ἀτοῦρε, χάζμ νιερὶ ἐ πέρι χετὲ· ἐ δὲ κοπίγτ' ἰ θάνε ἀτίγ, δὸ δὰ τὲ θέμι, τί μπεγέδεμε ἀτό;

29. Εἰ δὲ αἱ θὰ, γιό, σὲ μὸς τούκ' ἐ περμπεγιέδουρε ἐφερράτε, ὅκούλν: ἐ δὲ φρούρρετε μὲ τὸ πάσχε.

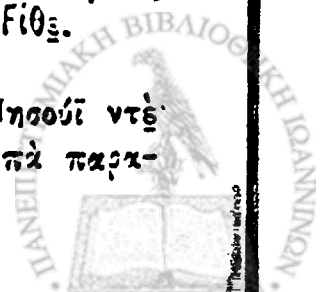
30. Λίρρι τὲ ρίτενε τὲ δία πάσκε, γγέρα ντὲ τὲ κόρρε, ἐ ντὲ κόχε τὲ σὲ κόρριτ, δὸ τοῦ θόμ κόρρεσετ, μπεγίδνι μὲ περπάρα ἐφερράτε, ἐ λίδνι δόρραξε πέρ τὲ δγιέφουρε ἀτὸ, ἐ φρούρρετε μπεγίδνε μπε ἀμπάρε τὲ μία.

31. Τγιάτερ παραβολὶ οὐ βού περπάρα ἀτοῦρε ἐ οὐ θὰ· μπρετερία ἐ Κιέλβετ φιάν μὲ κόχε τὲ συνάπιτ, χὲ ἐ μέρρ ἱεριου, ἐ ἐμπγιέλ ντὲ ἄρρε τὲ τίγ.

32. Αγιό ἔστε μὲ βόφελλε γκα φίθε φάρρετε, μὰ κούρ τὲ ρίτετε ἔστε μὲ μὰδ γκα φίθε λιάχερατε; ἐ πένετε, λιθ, κάχε χὲ τὲ βίγενε ζοίγκτ' ἐ Κιέλιτ, ἐ τὲ ρίνε ντὲ δέφα τὲ τίγ.

33. Τγιάτερ παραβολὶ οὐ θὰ ἀτοῦρε, μπρετερία ἐ Κιέλβετ φιάν μὲ προύμε, χὲ σὶ ἐ μέρρ φρούαγια ἐ φῶεχ πρέντα ντὲ τρε κίλα μιέλ, γγέρα σὰ τὲ μπρούχετε φίθε.

34. Φίθε χετὲ ἐ θόσ Ἰησοῦ ντὲ πότε μὲ παραβολίρα ἐ πὰ παρα-

χλους, καὶ χωρὶς παραβολῆς δὲν ἐλά- βολίρα σοῦ φύλλι ἀτουῦρε.
λει πρὸς αὐτούς·

35. Διὰ νὰ πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, «Θέλω ἀνοίξει ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· θέλω ἀπαγγεῖλει πράγματα κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.»

36. Τότε ἀφήσας τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰησοῦς, καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Ἐξήγησον εἰς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.

37. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, «Ὁ σπείρων τὸν καλὸν σπῶρον εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου·

38. Ὁ δὲ ἀγρὸς εἶναι ὁ κόσμος· ὁ δὲ καλὸς σπῶρος, οὗτοι εἶναι οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἶναι οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ.

39. Ὁ δὲ ἐχθρὸς, ὅστις ἔσπειρεν αὐτὰ εἶναι ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς εἶναι ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος· οἱ δὲ θεριστὰί εἶναι οἱ ἄγγελοι.

40. Καθὼς λοιπὸν συλλέγονται τὰ ζιζάνια καὶ κατακαίονται ἐν πυρὶ, οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου.

41. Θέλει ἀποστείλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ θέλουσι συλλέξει ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς πρᾶττοντας τὴν ἀνομίαν·

42. Καὶ θέλουσι ρίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

43. Τότε οἱ δίκαιοι θέλουσιν ἐκλάμψει ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

35. Κεῖ τὲ παφούχαεῖγ ἀγιὸ κὲ οὐ θὰ γκὰ Προφήτη, κὲ θότε, δὸ τὲ γὰπφύγενε τίμε μὲ παραβολίρα, ἐ δὸ τὲ ντζγιερ ἀτὸ κὲ κένε φσέχουρε κὲ περπάρα γέτεσε

36. Αχίερε λιὰ πότενε Ἰησοῦι, ἐ βάτε ντὲ ὅτεπι, ἐ βάνε ἐ δὲ μαθητὶτ ἐτίγ πὰς σι, ἐ ἰ θάνε, θουαῖ- γνα νέβετ παραβολίν· ἐ ἔφερράβετ σ' ἄρρεσε.

37. Ε δὲ ἀὶ οὐ περφέϊγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτουῦρε, ἀὶ κὲ μπόλι φάρρην' ἐ μίρ- ρε, ἔσττε ἰ πύρρι ἰ νερίουτ.

38. Εδὲ ἄρρα ἔσττε κεγιὸ γέτε ἐ φάρρ' ἐ μίρρ, γιάνε πύγτ' ἐ μπρετερίσε, ἐ ἔφερράτε γιάνε τὲ πύγτε ἐ σὲ παούδιτ.

39. Εχάζμι κὲ μπόλι ἀτὸ ἔσττε δγιαλί, ἐ τὲ κόρρετε ἔσττε τὲ σόσου- ριτ' ἐ γέτεσε, ἐ κόρρεσιτε γιάνε Εγ- γεῖγτε.

40. Ε σὶ κούντρε μπεγίδανε ἔφερ- ρατε, ἐ βίχενε ντὲ ζγιαρ, ἐ δίφενε, ἀστὸυ δὸ τὲ γέτε ντὲ τὲ σόσουρε τὲ κεσαῖγ γέτετ.

41. Δὸ τὲ δερφόγε ἰ πύρρι ἰ νε- ριουτ Εγγεγιτ' ἐτίγ, δὸ τὲ μπε- γέδενε γκὰ μπρετερι ἐτίγ φίθε σκαν- δάλετε, ἐ δὲ ἀτὰ κὲ πέγενε παρανο- μίνε.

42. Ε δὸ τὲ βέν' ἀτὰ ντὲ φούρρε τὲ ζγιαριτ, ἀτγὲ δὸ τὲ γέτε τὲ κιά- ρετε, ἐ δὲ τὲ δρέδουριτ' ἐ δέμπε- βετ.

43. Ἀχίερε τὲ δρέϊγτετς δὸ τὲ λάμψινε· πόσι δῖελε ντὲ μπρετερι τὲ γιάτιτ σὲ τοῦρε. ἀὶ κὲ κὰ βέσε περ τὲ δῖφιούαρε, λὲ τὲ δῖφιόγε.

44. Πάλιν ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μεθ' ἡσαυρὸν κεκρυμμένον ἐν τῷ ἀγρῷ, τὸν ὁποῖον εὐρῶν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς γαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45. Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μεθ' ἄνθρωπον ἔμπορον, ζητοῦντα καλοὺς μαργαρίτας·

46. Ὅστις εὐρῶν ἓνα πολύτιμον μαργαρίτην, ὑπῆγε καὶ ἐπώλησε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

47. Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μεθ' ἰχθυῶν, τὸ ὁποῖον ἐβρίθθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ συνέγαγεν ἀπὸ παντὸς εἶδους·

48. Τὸ ὁποῖον, ἀροῦ ἐγεμίσθη, ἀνεβίβασαν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθήσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ ἀχρεῖα ἐβρίψαν ἔξω.

49. Οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· θέλουσιν ἐξέλθει οἱ ἄγγελοι, καὶ θέλουσιν ἀποχωρίσει τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων,

50. Καὶ θέλουσι ρίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ἐδόντων.

51. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνοήσατε ταῦτα πάντα; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε.

52. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοῖος μεθ' ἄνθρωπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ νέα καὶ παλαιά.

53. Καὶ ἀροῦ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

54. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα

44. Πάμετα μπρετερία ἐ Κιελβε-
φιάν μεθ' ἡ γαζινὲ τὲ φσέχουρε
ντραρρῆ, καὶ σὶ ἐ φέν ἡιερλου, ἐ φσέχ,
ἐ γκα φεζίμι ἰ τιγ βέτε, ἐ σὰ κα
ἰ σὲτ τὲ φίθα, ἐ πλὲν ἀτέ ἀρρε.

45. Πάμετα μπρετερία ἐ Κιελ-
βετ φιάν μεθ' ἡ ἡιερὶ παζερφιάν καὶ
ζερκὸν μαργαριτάρε τε μίρρα·

46. Ε σὶ φέτι ἡ μαργαριτάρ
σοῦμε τε βεγίερε, θάτε ἐ σίτι φίθε
σὰ ζισ, ἐ ἐ πλέου ἀτέ.

47. Πάμετα μπρετερία ἐ Κιελ-
βετ φιάν μεθ' ἡ ῥγιέτ, καὶ ἐ θένε ντέ
δέτ ἐ περμπέγεδ τζδὸ φάρρε φέριτ.

48. Ατέ κούρ μπούσεται, ἐ ντζγιέ-
ρενε μπάνε τε δέτιτ, ἐ ντζγιέρενε
τε μίρρατε ντ' ἔνερα, ἐ τε λίφατε ἰ
στίενε γιάστε.

49. Κεστοῦ δὸ τε γέτε ντέ τε
σόσουρε τε γέτεσε. δὸ τε δάλλενε
ἔγγειγτε, ἐ δὸ τε ντάγενε τε κα-
κίνγτε γκα μὲς ἰ σὲ δρέιγτεθετ.

50. Ε δὸ τι θένε ἀτά ντέ φούρρε
τε ζγιαρίτ, ἀτγὲ δὸ τε γέτε τε
κιάρετε, ἐ δὲ τε δρέδουριτ' ἐ δέμ-
πέβετ.

51. Οὐ θὸτ' ἀτοῦρε Ἰησοῦι, ἐ κου-
πετούατε φίθε κατό; ἐ δὲ ἀτά ἰ θάν'
ἀτιγ, ἰ κουπετούαμ ὦ ζότ.

52. Ε δὲ ἀὶ οὐ θὸ ἀτοῦρε, πρὰ
ἀντάιγ τζδὸ γραμματικὴ καὶ οὐ μφούα
ντέ μπρετερι τε Κιελβετ, ἀὶ φιάν
μεθ' ἡ ζότ στεπίεπ, καὶ ντζγιέρ γκα
καζινὲ ἐτιγ τε ρα, ἐ δὲ τε ἔγιέτερα.

53. Ε σὶ σόσι Ἰησοῦι κατό πα-
ραβολίρα, οὐ γκαρὲ ἀτέγε.

54. Ε σὶ ἐρδι ντέ πατρίδε τε

αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐξεπλήττοντο καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις;

55. Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ τέκτονος; ἡ μήτηρ αὐτοῦ δὲν λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσή, καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας;

56. Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ δὲν εἶναι πᾶσαι παρ' ἡμῖν; πόθεν λοιπὸν εἰς τοῦτον ταῦτα πάντα;

57. Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι προφήτης ἄνευ τιμῆς, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58. Καὶ δὲν ἔκαμεν ἐκεῖ πολλὰ θαύματα διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Κεφ. ιδ'. 14.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν φήμην τοῦ Ἰησοῦ,

2. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Οὗτος εἶναι Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, αὐτῆς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

3. Διότι ὁ Ἡρώδης συλλαβὼν τὸν Ἰωάννην, ἔδεσεν αὐτὸν, καὶ ἔβαλεν ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

4. Διότι ἔλεγε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰωάννης, δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἔγῃς αὐτήν.

5. Καὶ θέλων νὰ θανατώσῃ αὐτὸν, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, διότι εἶχον αὐτὸν ὡς προφήτην.

τίγ ἰ διδάξ ἀτὰ ντὲ Συναγῶιγ τὲ τοῦρε, σὰ κὲ τζιουδίτεσιν' ἀτὰ, ἐ θόσν, γκὰ οὐφέντνε ντὲ κουῖγ κὰ κὲ σοφία, ἐ δὲ κὰ κὲ φουκίρα;

55. Νουκ' ἔσθε κουῖγ ἰ πῖρρι μγιέστριτ, νούκὲ κιούχαετὲ μέμ' ἐ τίγ Μαριάμ, ἐ δὲ βελάζερντ' ἐ τίγ Ἰάκωβο ἐ δὲ Ἰωσή, ἐ δὲ Σίμων, ἐ δὲ Ἰούδε;

56. Ε μότρατ' ἐτίγ νούκὲ γιάνε τὲ φίθα ντὲ νέβετ; γκὰ εὐ φέντνε βάλῃε φίθε κὲτὸ τὲ κουῖγ;

57. Ε σκαδαλίσεσινε μπε τὲ, ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ θὰ ἀτοῦρε, νουκ' ἔσθε Προφῆτ ἰ πὰ ντέρτζιουρε, πὲρ βέτζμε ντὲ βέντ τὲ τίγ, ἐ δὲ ντὲ ὅτε πὶ τὲ τίγ.

58. Ε νούκὲ πὲρι ἀτγὲ θαυματουργίρα (νισάνε) ὄούμε, πὲρ παπὲσλέκν' ἐτοῦρε.

Κρίε ἐκάτερμπεδγιέτετε ιδ'. 14.

Λγίερε μπά τὲ κόχῃ, διότι Ἡρώδης Τετράχη ζέν' Ἰησοῦιτ.

2. Ε οὐ θὰ δγιέλμ.τετ σὲ τίγ, κουῖγ ἔσθε Ἰωάννη Βαπτιστίου, αἰ οὐ γκρὲ γκὰ τὲ βδέκουριτε, ἐ ἀντάιγ πένενε τὲκ αἰ φίθε κὲτὸ τζουδί.

3. Σὲ Ἡρώδης ἐζοῦρι Ἰωάννε, ἐ ἐλίδι, ἐ ἐβοῦρι ντὲ χαψάνε πὲρ Ἡρωδιάδενε φρούαν' ἐ Φίλιπποῖτ βελάιτ σὲ τίγ.

4. Σὲ ἰ θόσ ἀτίγ Ἰωάννη, νουκ' ἔσθε ντεγίερε τὲκ τὶ τὲ κέτζ ἀτέ.

5. Ε δοῦαῖγ τὰ βριτ ἀτὲ πὸ τρέμπεῖγ γκὰ πότα, σὲ ἐ κίσν' ἀτὲ πόσι Προφῆτ.

6. Ὅτε δὲ ἐτελοῦντο τὰ γενέθλια τοῦ Ἡρώδου, ἐχόρευεν ἡ θηγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἤρυσεν εἰς τὸν Ἡρώδη.

7. Ὅθεν μεθ' ὄρκου ὡμολόγησεν εἰς αὐτὴν νὰ δώσῃ ὅ,τι ἂν ζητήσῃ.

8. Ἡ δὲ, παρκινηθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δὸς μοι, λέγει, ἐδώ ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

9. Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὄρκους ὁμῶς καὶ τοὺς συγκαθημένους προσέταξε νὰ δοθῇ.

10. Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

11. Καὶ ἐφέρθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη εἰς τὸ κοράσιον· καὶ ἔφερεν αὐτὴν πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς.

12. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐσῆκωσαν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τοῦτο εἰς τὸν Ἰησοῦν.

13. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτὸν πεζοὶ ἀπὸ τῶν πόλεων.

14. Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς, εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτούς, καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

15. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, προσήλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἐρημος εἶναι ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς κώμας καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τροφάς.

16. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν νὰ ὑπάγωσι· δοτε εἰς αὐτούς σῖτος νὰ φάγωσιν.

6. Ἐ μπε δῖτε τὲ σὲ λέριτ σὲ Ἡρώδητ, λιούαῖγιτ βάλε εἰς τὸν Ἡρωδιάδισε ντὲ μὲς τὲ τοῦρε, ἐ πελκέου Ἡρώδητ σοῦμε.

7. Πρὸ ἀντάιγ ἰ τάξι μὲ πὲ ζὲ τί ἰπ τζὸδ ζὲ τί ζερκόν.

8. Ἐ δὲ ἀγῖο σὶ ἐμφῶδι μὲμ' ἐσάιγ, ἰ θόττε ἄμε μοῦα ζετὸν ντὲ νιζὲ κούπε κριετ' ἐ Ἰωάννητ Βαπτιστίουτ.

9. Ἐ μπρέτι οὐ γελμούα· πὸ πὲρ πὲ ζὲ πὲρι, ἐ δὲ πὲρ ἀτὰ ζὲ ρίγνε μὲ τὲ πᾶσχε. προσίτι κὲ τί ἴπετε.

10. Ἐ δερφόι, ἐ ἰ πρέου κριετὲ Ἰωάννητ ντὲ χαψίνε.

11. Ἐ ἐ πρὸν κριετ' ἐτίγ ντὲ κούπε, ἐ γιὰ δάνε τζούπεσε, ἐ ἐ πρὸρι τὲ ἐμ' ἐσάιγ.

12. Ἐ θάνε μαθητίτ ἐτίγ ἐ γκρίγτινε κούρμινε, ἐ ἐ κάλε ντὲ βάρρ, ἐ ἔρδε ντὲ Ἰησοῦ ἐ ἰ θάν ἀτὲ ζὲ οὐ πὲ.

13. Ἐ δὲ Ἰησοῦ σὶ διφιόι, ἴκου ἀτέγε μὲ θάρχε. ἐ νσέιθι βέτεμε ντὲ βέντι ζὲ σκὲ νιερὶ, ἐ σὶ διφούανε πότα, θάνε πᾶς σιγ μπε ζέμπε γκά κιοτέτετε.

14. Ἐ σὶ δόλι Ἰησοῦ πᾶ σοῦμε πόττε, ἐ ἰ ἔρδι λίχτε πὲρ ἀτὰ, ἐ οὔζερόι τὲ σέμουρετ' ἐτοῦρε.

15. Ἐ σιού πὲ νάτε (οὐ ἔρρ) γιού κιάσν' ἀτίγ μαθητίτ ἐτίγ, ἐ ἰ θάνε, βέντι ἔστ' ἐρημι, ἐ δὲ κόχα ἔσττε ὀκούαρε, λεσὸδ πότενε τε θένε ντὲ πὲρ φσιάτερε, ἐ τὲ πλέγενε τὲ γκρένα πὲρ βέτεχε τὲ τοῦρε.

16. Ἐ δὲ Ἰησοῦ οὐ θότ ἀτοῦρε, νουκέ δούχατε τὲ βένε, ἔπουνι γιού τὲ χάνε.

17. Οἱ δὲ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δὲν ἔχομεν ἐδῶ εἰμὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰψάρια.

18. Ὁ δὲ εἶπε, Φέρετέ μοι αὐτὰ ἐδῶ.

19. Καὶ προστάξας τοὺς ὄχλους, νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὰ χόρτα, καὶ λαβῶν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ἰψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε· καὶ κόψας ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς ὄχλους.

20. Καὶ ἔραγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐτήκωσαν τὸ περισσεύμα τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις.

21. Ὁ δὲ τρώγοντες ἦσαν ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22. Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ ὑπάγωσι πρὸ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.

23. Καὶ ἀφοῦ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν διὰ νὰ προσευχηθῇ. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦτο μόνος ἐκεῖ.

24. Τὸ δὲ πλοῖον ἦτο ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· διότι ἦτο ἐναντίος ὁ ἄνεμος.

25. Ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ὑπῆγε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν.

26. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες, Ὅτι φάντασμα εἶναι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν.

27. Εὐθὺς δὲ ἐλάλησε πρὸς αὐ-

17. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτίγ' νοῦ-
ξε χέμι κετοῦ, πέρ βέτζμε πέσε
πούκε, ἐ δὲ δι πίσκ.

18. Ε δὲ Ἰησοῦι εὐ θότε, πὰ
πγιέρμενι ἀτὸ κετοῦ.

19. Ε σὶ πορσίτι πότενε τὲ ρίγνε
μπὶ πάρερα, ἐ μόρρι πέσε πούκετε,
ἐ δὲ τὲ δι πίσκετε, ἐ βεῶτοῖ ντὲ
Κιελ ἐ ἰ πεκοῖ, ἐ ἰθέου, ἐ οὐ δὰ μα-
θητίθετ πούκετε, ἐ μαθητείγτε ἰ
ντάίγτινε ντὲ πότε.

20. Ε χάγκρε φίθε, ἐ οὐ φρίνε ἐ
γκρίγτινε τζόπατε χέ οὐ τεπερούανε,
δίμπεδγιέτε κοφίνα πλιότ.

21. Ἐ ἀτὰ χέ χάγκρε κένε πούρ-
ρα γγέρα πέσε μίγε, πέρ βέτζμε
φράβετ, ἐ δὲ δγιέλμετ.

22. Ε ἄτε τζάστ ἀναγκάσι Ἰη-
σοῦι μαθητίτ ἐτίγ τὲ χίγνε ντὲ
βάρχε, ἐ τὲ πρέσνε ἄτε περτέγε
γγέρα σὰ τὲ λεῶογε πότενε.

23. Ε σὶ λεῶοῖ πότενε χίπι ντὲ
μάλλ βέτεμε τὲ πέν τὲ φάλτουριτ'
ἐτίγ, ἐ σὶ οὐ ἔρρ, μπέτι βέτεμε ἀτγέ.

24. Ε βάρκα ἴστε ἀχίερε ντὲ μὲς
τὲ δέτιτ, ἐ περπίκείγ γκὰ ταλάζστε,
σὲ κὲ ἔρρ κόντρε.

25. Ε ντὲ τὲ κάτερτενε πγιέσε
τὲ νάτεσε, βάτε μπὰ τὰ Ἰησοῦι,
τούκε ἔτζουρε μπὶ δέτ.

26. Ε σὶ ἐ πάνε ἀτὲ μαθητείγτε,
χέ ἔτζεν μπὶ δέτ, οὐ φρικούανε, ἐ
θούσνε· σὲ ἔῶτε φαντασί, ἐ γκὰ φρίκα
θούρρε.

27. Ε ἄτε τζάστ οὐ φύλλι ἀ-

τοὺς δ' Ἰησοῦς, λέγων, Θαρσείτε· ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε.

28. Ἀποκριθεὶς δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος εἶπε, Κύριε, ἐὰν ᾔσκι σὺ, πρόσταζόν με νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα.

29. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. Καὶ καταβῆς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

30. Βλέπων ὁμοῦς τὸν ἄνεμον δυνατὸν, ἐφοβήθη καὶ ἀρχίσας νὰ καταποντίζηται, ἐκραξε, λέγων, Κύριε, σῶσόν με.

31. Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπάσεν αὐτὸν, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;

32. Καὶ ἀφοῦ εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον, ἔπαυεν ὁ ἄνεμος.

33. Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτὸν, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι.

34. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

35. Καὶ γνωρίσαντές αὐτὴν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας·

36. Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίσωσι μόνον τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤγγισαν, ἰατρεύθησαν.

Κεφ. ιε 15.

ΤΟΤΕ προσέρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες,

2. Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουν· τὴν παραδουσίαν τῶν προ-

τοῦρε Ἰησοῦ, ἐ οἰθά' χίνι θάρος, οἶνε γιάμ, ἐ μὸς οὐ τρέμπνι.

28. Ε Πέτρουα γιου περφέιτκ ἀτιγ, ἐ ἰ θά' ζότ, ντέ γέ τι, θουαῖγμε χέ τῆ βιγ τεκ τιγ μπι οὔγερα.

29. Ε δὲ αἰ ἰ θότῃ. ἔγια, ἐ δὲ Πέτρουα ζιρόιτι γκὰ βάρκα, ἐ ἔτζεν μπι οὔγερα, τῆ βιν ντέ Ἰησοῦι.

30. Ε σὶ πὰ ἔρρνε τῆ φόρτε, οὐ φρικούα, ἐ σὶ νίσι τῆ μπίτειγ, θύρρι, ἐ θλ, ζότ σπετόμε.

31. Ε ἄτε χέρε Ἰησοῦι ντέρι δόρρνε, ἐ ἐ ζούρι, ἐ ἰ θότῃ ντέ τσὲ διατάξε πέσε πάκε;

31. Ε σὶ χίνε ἀτὰ ντέ βάρκε, κεντροῖ ἔρρα.

33. Ε ἀτὰ χέ κένε ντέ βάρκε, ἔρδε, ἐ γιου φάλνε, ἐ ἰ θόσνε, βερτέτ πέρρι ἰ Περντίσε γέ.

34. Ε σὶ σκούανε περτέγε, βάνε ντέ βέντ τῆ Γενισαρέτιτ.

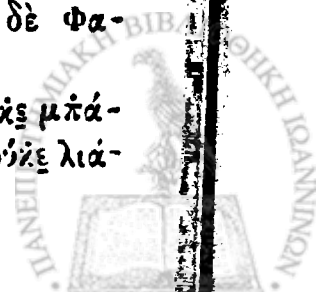
35. Ε σὶ ἐ νύχνε ἀτῆ πούρατ' ἐ ἀτίτ βέντιτ, δεροφούανε ρότουλε Γιθ' ἀτίτ, βέντιτ, ἐ πρύνε ντέ αἰ Γιθ' ἀτὰ χέ ἴνε κέικ ἐ φεμούαρε.

36. Ε ἰ λιούτεσιν ἀτιγ, χέ τῆ ζίγνε πελίγ ἐ ρόλεσε τιγ βέτεμε ἐ σὰ χέ ἐ ζόνε, οὐ σερούανε.

Κρίε ἐπέσεμπεδγιέτετε ιε. 15.

ΑΤΕ χέρε βίγνε τῆ Ἰησοῦι γκὰ Ἰερουσαλίμι Γραμματικότε; ἐ δὲ Φαρισεῖγτε, ἐ ἰ θόνε.

2. Νέ μαθητιτ ἀτούα νούχε μπάγνε κορσίτ' ἐ πλέικετ, σὲ νούχε λιὰ-

σβυτέρων, διότι δὲν νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν τρώγωσιν ἄρτον.

3. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί καὶ σεῖς παραθαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας;

4. Διότι ὁ Θεὸς προσέταξε, λέγων, «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα» καὶ «Ὁ καταλογὼν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατόνηται.»

5. Σεῖς ὅμως λέγετε, ὅστις εἴπη πρὸς τὸν πατέρα, ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Δῶρον εἶναι ὅ,τι ἤθελες ὠφελῆθῃ ἀπ' ἐμοῦ, ἀρκεῖ, καὶ δύναται νὰ μὴ τιμῆσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ.

6. Καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας.

7. Ὑποκριταί, καλῶς προεφήτευσεν περὶ ὑμῶν ὁ Ἰσαΐας, λέγων,

8. «Ὁ λαὸς οὗτος μὲ πλησιάζει μὲ τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ μὲ τὰ χεῖλη μὲ τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία αὐτῶν μακρὰν ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ.

9. Εἰς μάτην δὲ μὲ σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.»

10. Καὶ προσκαλέσας τὸν ὄχλον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούετε καὶ νοεῖτε.

11. Δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα, ἀλλὰ τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

12. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον πρὸς αὐτόν. Ἐξεύρεις ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον τοῦτον ἐσκανδαλίωσαν;

13. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Πᾶσα φυτεία, τὴν ὁποῖαν δὲν ἐφύτευσεν ὁ

γενεὶ δούαρρτε κοῦρ χάνε πούχε.

3. Ε δὲ αἱ οὐ περφέιχ ἀτοῦρε, ἐ οὐ θά. ψὲ ἐ δὲ γιουὺ νούχε μπάνι πορσίν' ἐ Περντίσε, πὲρ πορσί τουαῖγ;

4. Σὲ ψὲ Περντία πορσίτι, ἐ θά· ντερό παπάνε ἐ δὲ μέμενε τέντε, ἐ δὲ αἱ χὲ ὅτε τε λίφε παπάιτ ἀ μέμεσε, λὲ τε βδέσε μὲ βδέλεγε.

5. Μὰ γιουὺ θόι, κοῦσ τὶ θότε παπάιτ ἀ μέμεσε, δουλετι ἔστε, τζδὸ τὲ μίρρε κὲ τὲ σόχτζ τὶ γκά μέγε. ἐ τὲ μὸς ντερόγε παπάν' ἐτίγ, ἀ μέμεν ἐτίγ.

6. Ε πρίστε πορσίτ' ἐ Περντίσε, πὲρ πορσί τουαῖγ.

7. Ὑποκριτίγ (μὲ δι φάκε) μίρρε προφητέψι Ισαΐου πὲρ γιούβετ, ἐ θά,

8 Κούιγ λαὸ ἀφερόνετε τέκ μέγε μὲ φόγε τὲ τοῦρε, ἐ δὲ μὲ ντερόν μὲ πούχε, ἐ ζέμερα ἐτοῦρε ἔστε σούμε λιάρφ γκά μέγε.

9. Ε δὲ πὰ βεγίρε μὲ φάλλνε κοῦρ διδάξινε διδασκαλί πορσίτ' ἐ νιέρεζετ.

10. Ε θύρρι πότενε, ἐ οὐ θά ἀτοῦρε, δέφιόνι, ἐ δὲ κουπετόνι.

11. Νούχε πεφὲν νιερίνε, ἀγιδὸ κὲ χίν μπὶ φόγε, πὸ ἀγιδὸ κὲ δέλλ γκά φόγια, ἀγιδὸ πεφὲν νιερίνε

12. Α χιέρε ἔρδε μαθητίτ' ἐτίγ ἐ ἰ θάν' ἀτιγ· ἐ διφιόβε σὲ Φαρισεῖγτε, σὶ διφιούανε κέτε φγιαλένε οὐ σκανδαλίανε.

13. Ε δὲ αἱ οὐ περφέιχ ἐ θά· τζδὸ φυτι (βρέστε) κὲ νούκ' ἐ φυ-

Πατήρ μου ὁ οὐράνιος, θέλει ἐκρί-
ζωθῆ.

14. Ἀφήσατε αὐτούς· εἶναι ὁδηγοὶ
τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν
ἐάν ὁδηγῆ, ἀμφοτέρω εἰς βόθρον
θέλουσι πέσει.

15. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε
πρὸς αὐτὸν, Ἐξήγησον εἰς ἡμᾶς τὴν
παραβολὴν ταύτην.

16. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Ἔτι καὶ
σεῖς ἀσύνετοι εἴσθε;

17. Δὲν ἐννοεῖτε ἔτι, ὅτι πᾶν
τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κα-
ταβαίνει εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐκ-
βάλλεται εἰς ἀφεδρώνα;

18. Τὰ δὲ ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ
στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχον-
ται, καὶ ἐκεῖνα μολύνουσι τὸν ἄν-
θρωπον.

19. Διότι ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρ-
χονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι,
μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευ-
δομαρτυρίαι, βλασφημίαι.

20. Ταῦτα εἶναι τὰ μολύνοντα
τὸν ἄνθρωπον τὸ δὲ ἐνὶ φάγῃ τις μὲ
ἀνίπτους χεῖρας δὲν μολύνει τὸν
ἄνθρωπον.

21. Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰη-
σοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρ-
ρου καὶ Σιδῶνος.

22. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἐ-
ξελθοῦσα ἀπὸ τῶν ὄριων ἐκείνων
ἐκραύγασε πρὸς αὐτὸν λέγουσα, Ἐ-
λέησόν με, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβὶδ· ἡ
θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.

23. Ὁ δὲ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν
λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ παρεκάλουν αὐτὸν, λέ-
γοντες, Ἀπόλυσον αὐτήν, διότι κρά-
ζει ὑπισθεν ἡμῶν.

24. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν

τέψι παπᾶι ἰ Κιέλβετ, δὸ τὲ ὄκού-
λετε γκα ρέγιατε.

14. Λύβρι ἀτὰ, σὲ ἀτὰ γιάνε τὲ
βέρπερε, καὶ δεφτόγενε οὐδενε σὲ
βέρπερετ· ἐ ἰ βέρπερι ντὲ δεφτόφτε
οὐδενε σὲ βέρπεριτ, καὶ τὲ δι δὸ τὲ
πίενε ντὲ προῦα.

15. Ἐ Πέτρονα οὐ περφέιτκ, ἐ ἰ θὰ
ἀτιγ. θούαῖγνα νέβετ κατὲ πρα-
βολή.

16. Ἐ δὲ Ἰησοῦι ἰ θὰ ἐ δὲ πὸ τὲ
πὰ μὲντ γένι ἐ δὲ γιούβετ;

17. Ἀκόμα νοῦκε κουπετούατε σὲ
τῆδὸ σὰ χίγιενε ντὲ φύγε, ντὲ πὰρκ
βένε, ἐ μπάνε τὲ πόστερμε δάλλενε,

18. Ἐ ἀτὸ καὶ δάλλενε γκα φύγια,
δάλλενε γιάσττε γκα ζέμερα, ἐ ἀτὸ
πεφέγενε ἡιερίνε.

19. Σὲ ψὲ γκα ζέμερα δάλλενε
σιλατὲ τὲ λικίπ, βρέιλια, μιχίερα,
κουρβερίρα, τὲ βγιέδουρα, μαρτυρί
τὲ ρέμε, βλασφημίρα.

20. Κετὸ γιάν' ἀτὸ καὶ πεφέγενε
ἡιερίνε, μὰ τὲ χάγε ἡιερίου πούκα με
δούαρρ τὲ πὰ λιάρρα νοῦκε πεφέχετε.

21. Ἐ σὶ δῆλι ἀτέγε Ἰησοῦι, θάτε
γκα ἄνετ' ἐ Τύροσε, ἐ Σιδόνεσε.

22. Ἐ γιὰ νιὲ φρούα γκα Χανα-
νέα, καὶ δόλι γκα ἀτὸ συνόρε. ἐ θερ-
ρίτ πάστιγ, ἐ θὸσ' ἐλεήσμε, ζὸτ,
πίβρι Δαβίδιτ, πίγια ἱμε δαιμονί-
σετε κέικ.

23. Ἐ ἀὶ νοῦκ' οὐ περφέιτκ ἀ-
σάιγ ἄς νιὲ φγιαλέ, ἐ ἐρδε πρᾶνε
μαθητιτ ἐτιγ, ἐ ἰ λιούτεσινε. ἐ ἰ
θὸσνε· λεσόγε τὲ βέγε, σὲ θερρέτ
πὰς νέβετ.

24. Ἐ ἀιού περφέιτκ ἐ θὰ· νοῦκ'

ἀπεστάλην, εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα
τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ.

25. Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνη
αὐτὸν, λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι.

26. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν
εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον
τῶν τέκνων, καὶ νὰ ρίψῃ εἰς τὰ
κυνάρια.

27. Ἡ δὲ εἶπε, Ναὶ, Κύριε· ἀλλὰ
καὶ τὰ κυνάρια τρώγουσι ἀπὸ τῶν
ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς
τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.

28. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπε πρὸς αὐτήν, Ὡ γύναι, μεγά-
λη σου ἡ πίστις· ἃς γείνη εἰς σέ, ὡς
θέλεις. Καὶ ἰατρεύθη ἡ θυγάτηρ αὐ-
τῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29. Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ὁ Ἰ-
ησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς
Γαλιλαίας· καὶ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος,
ἐκάθητο ἐκεῖ.

30. Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ὄχλοι
πολλοί, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς,
τυφλοὺς, κωφοὺς, κουλλοὺς, καὶ ἄλ-
λους πολλοὺς, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς
εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐθε-
ράπευσεν αὐτούς.

31. Ὡστε οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν
βλέποντες κωφοὺς λαλοῦντας, κουλ-
λοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας,
καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξα-
σαν τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ.

32. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσηλάσας
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε, Σπλαγ-
χνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, διότι τρεῖς
ἡδὴ ἡμέρας μένουσι πλησίον μου,
καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι· καὶ
νὰ ἀπολύσω αὐτοὺς νήστευσι δὲν θέ-
λω, μήποτε ἀποκάμωσι καθ' ὁδόν.

33. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν εἰς ἡμᾶς ἐν

οὐ δερφούατζε, πὸ βέτζμε ντὲ δέντ
τὲ χούμπουρα τὲ ὄτεπίσ' ἐ Ἰσραήλιτ·

25. Ε φρούαγια ἰ φάλειγ ἀτίγ,
ἐ ἰ θόσ, ζότ, ντίχμε μούα.

26. Ε δὲ αἰ γιου περφέιγκ, ἐ
ἰθά. νούκ' ἔστ' ἐμίρρε τὲ μάρρε νι-
ερίου πούλεν' ἐδ ριέλμετ, ἐ τοῦ ἂ
ὄτγιέρε κένετ·

27. Ε δὲ ἀγιὸ θά, βερτέτ, ζότ,
πό ἐ δὲ κέντε χάνε γκά θρίμετε κὲ
πίενε γκά σουφράγια ἐ ζοτερίνετ σὲ
τοῦρε.

28. Α χιέρε οὐ περφέιγκ Ἰησοῦι,
ἐ ἰθά ἀσάιγ, ὦ φρούα, πῆσα γιότε
ἔστ' ἐμάδε, λὲ τὲ κένετε τέκ τέγε
σι κούντρε δὲ τί. ἐ γιου σερούα πί-
για ἐσάιγ κὲ ἀτὲ σαχάτ.

29. Ε σι οὐ γκρὲ ἀτέγε Ἰησοῦι,
ἔρδι ἄφερ δέτιτ σὲ Γαλιέεσε, ἐ χί-
πι ντὲ μάλλ, ἐ ρίγ ἀτγέ.

30. Ε ἔρδε ντὲ αἰ σούμε πότε,
κὲ κίσνε μὲ θέτεχε τὲ τζιάλε, τὲ
βέρπερε, τὲ σούρδερε, τὲ κουσπου-
λούαρε, ἐ δὲ σούμε τὲ τγιέρε, ἐ ἰ
χούαδε ἀτὰ περπάρα κὲ μ. πῆβετ σὲ
Ἰησοῦιτ, ἐ ἰ σερὸι ἀτά.

31. Κάκε κὲ οὐ τζιουδίτνε φίθε
πότα κούρ πάνε βούβεριτε κὲ φλί-
σνε, τὲ κουσπουλούαρετε τὲ σεντόσε,
τὲ τζιάλετε κὲ ἔτζεῖγνε, ἐ τὲ βέρ-
περιτε κὲ σίχνε, ἐ λεβδούανε Περ-
ντίν' ἐ Ἰσραήλιτ.

32. Ε Ἰησοῦι θύρρι μαθητίτ' ἐ-
τίγ, ἐ οὐ θά' μὲ θγιέν λικέτε πέρ
φίθε κὲ τὲ πότε. σὲ γιάνε τρι διτ κὲ
μὲ πρέσενε, ἐ νούλε δούα τι λεσόιγ
ἀτὰ πὰ γκρένε, σὲ μὲσ οὐ βίγε δίλε
μπούδε.

33. Ε ἰ θόν' ἀτίγ μαθητίτ ἐτίγ.
κούτ τὲ φέγεμε νάβετ ντ' ἐρημι κάκε

τῆ ἐρημίας ἄρτοι τόσοι, ὥστε νὰ χορτάσωμεν τόσον ὄχλον;

34. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἐπτὰ, καὶ ὀλίγα ὑψάρια.

35. Καὶ προσέειπε τοῖς ὄχλοις, νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὴν γῆν.

36. Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τὰ ὑψάρια, ἀφου εὐχαρίστησεν, ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τὸν ὄχλον.

37. Καὶ ἔραγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσεν τὸ περισσεύμα τῶν κλισμάτων ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις.

38. Οἱ δὲ τρώγοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.

39. Ἀφου δὲ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά.

Κεφ. ις'. 16.

ΚΑΙ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, ἐζήτησαν νὰ δεῖξῃ εἰς αὐτοὺς σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

2. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν γείνη ἑσπέρα, λέγετε, Καλωσύνη· διότι κοκκινίζει ὁ οὐρανός.

3. Καὶ τὸ πρῶτον, Σήμερον χειμῶν· διότι κοκκινίζει σκυθρωπῶν ὁ οὐρανός. Ὑποκριταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν δὲν δύνασθε;

4. Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον

σοῦμε πούληρα, σὰ τὲ φρίζενε κάκε σοῦμε ἱερέζ;

34. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ θὰ ἀτοῦρε· σὰ πούληρα κίνι; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε, ὅτᾶτε, ἐ δὲ πάλεζε πίσκε.

35. Ε πορσίτι φίθε πότενε τὲ ρίγνε πόστε μπι δέ.

36. Ε σὶ μούρρὸ τὲ ὅτᾶτε πούλητε ἐ δὲ πίσκετε, ἐ σὶ εὐχαριστίσι, ἐ ἰ πεκόι, ἰ θεοῦ ἐ γιου ἀδὰ μαθητίβεν σὲ τίγ, ἐ μαθητείγτε ἰ δάνε ντὲ φίθε ἱερέζ.

37. Ε χάγκρε τὲ φίθε ἐ οὐφρίνε, ἐ γκρίγτινε ἐ τὲ τεπερούαρατ' ἐ τζόπαβεν, ὅτᾶτε σπόρτα πλιότ.

38. Ε ἀτὰ κὲ χάγκρε ἰῶνε κάτερ μίγε πούρρα, πέρ βίτζμε φράβεν, ἐ δὲ δγιέλμετ.

39. Ε σὶ λιῶοι τούρματ' ἐ ἱερέζεν, γίπι ντὲ δάρλε, ἐ θάτε ντὲ συνόρε τὲ Μαγδαλάσε.

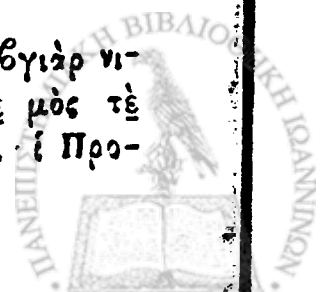
Κρίε ἐφιάστέδπεδγιέτε ις'. 16.

Ε ἰ ἔρδε πρᾶνε Φαρισεῖγτε, ἐ δὲ Σαδουκεῖγτε, ἐ δοκιμάσνε, ἐ ἰ θόῶνε ἀτιγ, τὲ γιου δεφτόν ἀτοῦρε νισᾶν (τζιουδι) γκὰ Κίελι.

2. Ε δὲ ἀὶ οὐ περφέιτζ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε. κοῦρ ἐρρτε. θάτ δὲ τὲ πένετὲ κόχα ἐμίρρε, σὲ ψὲ ἔστ' ἰ κούτκ Κίελι.

3. Ε ντὲ μεγγέσ θότ, σὲτ ἔσττε δίμερ σὲ οὐ γγούτκ ἐ οὐ θρὲ κίελι. ἱερέζ με δὲ φάκε. (Υποκριτεῖγ) φάκεν' ἐ Κίελιτ δίνι τὰ νίχνι, ἐ νισᾶνετ' ἐ κόχρεβεν νούκε μούντι, τὲ ἱίχνι;

4. Σόγ ἰ κέικ ἐ δὲ κουρβγιάρ νισᾶν κερκόν ἐ νισᾶν δὲ τὲ μὲσ τὲ ἔπετὲ, πέρ βέτζμε νισᾶνι ἰ Προ-

Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Καὶ ἀφήσας φήτιτ Ἰωνάιτ. Ἐ ἰ λιά ἀτᾶ, ἐ ἴκου. αὐτοὺς ἀνεχώρησε.

5. Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐλησμόνησαν νὰ λάβωσιν ἄρτους.

6. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Βλέπετε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

7. Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες, Ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβομεν.

8. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβετε;

9. Ἔτι δὲν καταλαμβάνετε, οὐδὲ ἐνθυμείσθε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε;

10. Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε;

11. Πῶς δὲν καταλαμβάνετε ὅτι περὶ ἄρτου δὲν σᾶς εἶπον νὰ προσέχητε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων;

12. Τότε ἐνόησαν ὅτι δὲν εἶπε νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13. Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τῆς Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι ἐγὼ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

14. Οἱ δὲ εἶπον, Ἄλλοι μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ Ἡλίαν· καὶ ἄλλοι Ἰερουμίαν, ἢ ἓνα τῶν προφητῶν.

15. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ

5. Ε σὶ ἔρδῃ μαθητίτ' ἐτίγ μπάνε τὲ περτέιγμε, χαρούανε τὲ μίρρε πούχε μὲ βέτεχε.

6. Ε Ἰησοῦί οὐ θὰ ἀτουῖρε. βε- ὄτόνι, ἐ χίνι κουίγδες γκά προύμ- μα ἐ Φαρισέγετ, ἐ δὲ Σαδουκέ- γετ.

7. Ε ἀτὰ μεντόνεῖνε μὲ βέτε- χε τὲ τουῖρε, ἐ θόῖνε, σὲ νούχε μού- ἀρρῖμ. πούχε.

8. Ε Ἰησοῦί ἐκουπετόιτ, ἐ οὐ θὰ ἀτουῖρε. ψεμεντόνενε μὲ βέτεχε τοῦ- αἶγ πέσε πάχε, σὲ πούχε νούχε μού- ἀρρῖτε;

9. Ακόμα νούχε κουπετόνι, ἐ νούχε μπάνι μέντ τὲ πέσε πούχετε, κούρ χάγκρε τὲ πέσε μίγετε νιέρεζ, ἐ δὲ σὰ κοφίνα μούαρρῖτε;

10. Λ; τὲ ὄτάτε πούχετε κούρ χάγκρε τὲ κάτερ μίγετε νιέρεζ, ἐ δὲ σὰ κοφίνα μούαρρῖτε;

11. Κι ὄ νούχε κουπετόνι 'σὲ νούκ' οὐ θὰτζε γιούβετ πὲρ πούχε, τὲ ρούχενι γκά προύμετ' ἐ Φαρισείγετ, ἐ τὲ Σαδουκέγετ,

12. Λχίερε ἐ κουπετούανε σὲ νούκ' οὐ θὰ τὲ ρούχενε γκά προύμετ' ἐ πούχεσε, πὸ γκά διδαχίε ἐ Φαρι- σέγετ, ἐ δὲ Σαδουκέγετ.

13. Ε σὶ ἔρδι Ἰησοῦί ντὲ συνόρε τὲ Καισαρίσε σὲ Φιλίπουτ, ἰ πἱετι μαθητίτ' ἐτίγ ἐ οὐ θόῖ. τζίλινε ἰόνε νιέρεζιτε μούα σὲ γιάμ ἰ πίρ- ρι ἰ νιέρλουτ;

14 Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάνε, τζὰ θόνε Ἰωάννε Βαπτιστίνε, ἐ τὲ τγιέρε Ἡ- λίανε. ἐ τὲ τγιέρε πὰ Ἰερεμίανε, ἀ νιὲ γκά προφήτεριτε.

15. Οὐ θότ' ἀτουῖρε, ἐ γιούβετ

σεῖς τίνα μὲ λέγετε ὅτι εἶμαι;

16. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων Πέτρος, εἶπε, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

17. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Μακάριος εἶσαι, Σίμων υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ, διότι σὰρξ καὶ αἷμα δὲν σοὶ ἀπεκάλυψε τοῦτο, ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

18. Καὶ ἐγὼ δὲ σοὶ λέγω, Ὅτι σὺ εἶσαι Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς πέτρας θέλω οἰκοδομήσει τὴν ἐκκλησίαν μου· καὶ πύλαι ἁδου δὲν θέλουσιν ἰσχύσει κατ' αὐτῆς.

19. Καὶ θέλω σοὶ δώσει τὰ κλειδιά τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὅ,τι ἐὰν δέσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, θέλει εἶσθαι δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὅ,τι ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, θέλει εἶσθαι λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

20. Τότε παρήγγειλεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μὴ εἰπωσι πρὸς μηδένα, ὅτι αὐτὸς εἶναι Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

21. Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ δεῖκνῃ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ νὰ πάθῃ πολλὰ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστῆθῃ.

22. Καὶ παραλαβὼν αὐτόν ὁ Πέτρος κατ' ἰδίαν, ἤρχισεν νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτόν, λέγων, Γενοῦ ἴλεως εἰς σεαυτὸν, Κύριε· δὲν θέλει γείνει τοῦτο εἰς σέ.

23. Ἐκεῖνος δὲ στραφεὶς εἶπε πρὸς τὸν Πέτρον, Ἰπαγε ἔπίσω μου, Σατανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶσαι· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

24. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς

τῆζιλι θοῖ σὲ γιάμ οὔνε;

16. Εὐὸ περφέιξ Σίμων Πέτρουα, ἐ ἰ θά· τί γὲ Κρίστι, ἰ πέρρι ἰ Περντίσε σὲ φιάλε.

17. Ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέιξ, ἐ ἰ θά ἀτίγ· ἰ λιούμωρε γὲ τί Σίμων, ἰ πέρρι ἰωνάιτ, σὲ κούρμ ἐ δὲ φιάκ νοῦκ' ἰ δερτόι ντὲ τί κἔτῳ, πὸ παπάι ἰμ, κἔ ἔστῃ ντὲ Κίελ.

18. Ἐ δὲ οὔνε τὲ θὸμ τίγ, σὲ τί γὲ Πέτρο, ἐ σίπερ μπι κἔτῃ φούρρῳ δὲ τὲ θὲ πινάν' ἐκίσεσε σίμε, ἐ δὲ ἐρρῳτ' ἐ πίσεσε δὲ τὲ μὸς μούντγενε τί βίγενε κόντρ' ἀσαίγ.

19. Ἐ δὲ τὲ τὲ ἄπ τίγ κίτζετῃ τὲ μπρετερίσ' ἐ' Κίελβετ, ἐ ἀτὲ κἔ τὲ λιδιτζ τί μπι δὲ, τὲ γέτε λίδουρε ἐ δὲ ντὲ Κίελ, ἐ ἀτὲ κἔ τὲ ζγιδιτζ τί μπι δὲ, τὲ γέτε ζγίδουρε ἐ δὲ ντὲ Κίελ.

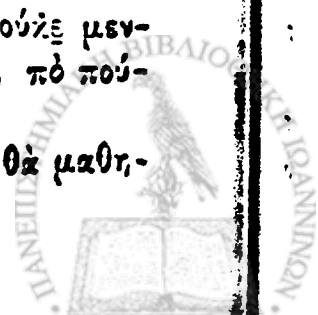
20. Ἀχίερε πορσίτι μαθητίτ' ἐ-τίγ, τὲ μὸς θόνε ντοῖκὲ νιερίουτ σὲ αἰ ἔστῃ Ἰησοῦι Κρίστι.

21. Κἔ ἀτὲ γέρε ζουρι Ἰησοῦι τὲ γιού τρεφὸν μαθητίβετ σὲ τίγ, σὲ δούχετῃ τὲ βέγε αἰ ντὲ Ἰερουσαλιμ, ἐ τὲ πεσόγε σούμε γκὰ πλέκτε, ἐ γκὰ τὲ πάρετ' ἐ Πρίφτερετ, ἐ τὲ Γραμματέψουριτε, ἐ τὲ βρίτετε, ἐ τὲ τρέτενε δίτε τὲ γγιαλέτε.

22. Ἐ Πέτρουα ἐ μούαρ βετζ ἐ ζού τὰ κερτόν, ἐ τί θὸσ. κουρτζὲ βέτεχενε τέντε ζὸτ, μὸς κίόφτε κἔ-γιό τέκ τέγε.

23. Ἐ δὲ αἰ οὐ κθὲ ἐ ἰ θά Πέ-τροσε, ἰκὲ πράπα μέγε σατανᾶ, σκάν-δαλ' γὲ ἐ μὲ μποδὶς, σὲ νοῦκὲ μεν-τόνε πούνερατ' ἐ Περντίσε, πὸ πού-νερατ' ἐ νιέρεζετ.

24. Ἀχίερε Ἰησοῦι οὐ θά μαθη-

μαθητάς αὐτοῦ, Ἐάν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἄς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἄς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἄς μὲ ἀκολουθῇ.

25. Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, θέλει εὐρεῖ αὐτήν.

26. Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐάν τὸν κοσμὸν ὅλον κερδήσῃ; τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῆ; ἢ τί θέλει δώσει ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

27. Διότι μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε θέλει ἀποδώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ.

28. Ἀληθῶς σὺ λέγῳ, εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῆ θάνατον, ἐωσοῦ ἰδῶσι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Κεφ. ιζ'. 17.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας ἐξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν.

2 Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν λευκὰ ὡς τὸ φῶς.

3 Καὶ ἰδοῦ, ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ.

4 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, καλὸν εἶναι νὰ ἤμελα ἐδῶ· ἐάν θέλῃς, ἄς κάμω-

τίβῃ σε τιγ. αἰ κὲ δὸ τὲ βίγε πὰς μέγε, λὲ τὲ ἀρίστετε βέτεχον' ἐτίγ, ἔ λὲ τὲ γκρέρε Κρουτκν ἐτίγ, ἔ λὲ τὲ βίγε πὰς μέγε.

25. Σὲ ψὲ ἀτ κὲ δὸ τὲ ρούαγε ὀπίρτιν' ἐτίγ, δούχαετε κὲ τὰ χουμπάσε, ἔ ἀτ κὲ τὰ χουμπάσε ὀπίρτιν ἐτίγ, πὲρ μούα δὸ τὰ φέγε.

26. Σὲ ψὲ τζι βεγὲν ἱερίουτ ντὲ κερδέστε φίθε δινιανε, ἔ τὲ δεμετόνε-τὲ ὀπίρτιν' ἐτίγ, ἀτζδὸ τὲ ἄπε ἱερίου πὲρ τὲ κεμπιέρε ὀπίρτιν' ἐτίγ;

27. Σὲ ψὲ ἰ πῆρρι ἰ ἱερίουτ κὰ πὲρ τ' ἄρδουρε μὲ φίθε ντέρρετε, ἔ λεβδίμετε τὲ παπάιτ σὲ τιγ, πὰσχε μὲ ἔγγεγτ' ἐτίγ, ἔ ἀχίερε δὸ τὲ ἄπε μπε τζίλε δὸ σικούντρε κὰ πονούαρε.

28. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιού-θετ, γιάνε τζά γκὰ κετὰ κὲ ρίνε κετοῦ, κὲ ἀτὰ δὸ τὲ μὸς ὀόχονε βδέλεγε, γγέρα σὰ τὲ ὀόχονε τὲ πῆρρ ἔ ἱερίουτ, κὲτὲ βίγε ντὲ μπρετερετὶ τέτιγ.

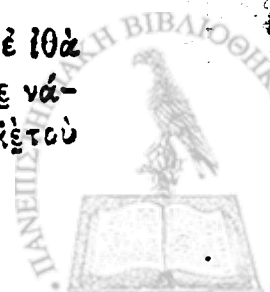
Κρίε Εἶστατεμπεδγιέτετε ιζ. 17.

Ε πὰς φιάστὲ δίτετ, μούαρρ Ἰησοῦ Πέτρονε ἔ δὲ Ἰάκωβονε, ἔ δὲ Ἰωάννε θελάν' ἐτίγ, ἔ ἰ χίπι ἀτὰ ντὲ νῆ μάλλ τὲ λιάρτε βέτζε μπε γιάνε.

2. Ε οὐ μεταμορφὸς (ντεροῖ τὲ πάρετε) περπάρα ἀτουρε, ἔ φάκια ἐτίγ ἱντρίτιπόσι Διέλι, ἔ ρόπατ ἐτίγ οὐ πένε τὲ πάρδα πόσι δρίτα.

3. Ε νὰ ἔ οὐ δούκ ντὰ τὰ Μωϋσίου ἔ δὲ Ἡλία, ἔ κουβεντόιγνε πὰσχε μὲ τέ.

4. Ε Πέτρονα οὐ περφέιφκ, ἔ ἰθὰ Ἰησοῦιτ, ζὸτ, μῆρρε ἔστὲ τὲ ρίμε νὰ-βετ κετοῦ· ντὲ δὸ τὲ κέγεμε κετοῦ

μεν ἔδω τρεῖς σκηνάς, διὰ σέ μίαν, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν.

5 Ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοῦ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοῦ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὅποιον εὐηρεστήθην· αὐτοῦ ἀκούετε.

6 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταί, ἔπεσον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.

7 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίσεν αὐτούς, καὶ εἶπεν, Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε.

8 Ὑψώσαντες δὲ τοὺς ὀφθαλμούς, αὐτῶν, δὲν εἶδον οὐδέν, εἰμὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

9 Καὶ ἐνῶ κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους, παρήγγειλεν εἰς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Μὴ εἴπητε πρὸς μηδένα τὸ ὄραμα, ἕως οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστήθῃ ἐκ νεκρῶν.

10 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταί αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί λοιπὸν λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ἡλίας πρῶτον;

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ Ἡλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ θέλει ἀποκαταστήσει πάντα·

12 Σὺς λέγω ὑμῶς, ὅτι ἦλθεν ἤδη ὁ Ἡλίας, καὶ δὲν ἐγνώρισαν αὐτὸν, ἀλλ' ἐπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ πάθῃ ὑπ' αὐτῶν.

13 Τότε ἐνόησαν οἱ μαθηταί, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπε πρὸς αὐτούς.

14 Καὶ ὅτε ἦλθον πρὸς τὸν δόχλον, ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸν ἄνθρωπος εἰς, γονυπετῶν εἰς αὐτὸν,

τρεῖς τέντα, νιέ πέρ τι, ἐ νιέ πέρ Μωσίνε, ἔ νιέ πέρ Ηλίανε.

5. Ε τέκ φλίτ αἰ ἀκόμα, νά, ἐ ἔρδι νιέ ρε ἐ φέξουρε, ἐ ἰ μπουλιόι ἰτά. ἐ νά, νιέ ζε γκά βέγια χε θόσ· κουῖγ ἔστε πέρρι ἴμ ἰ δάσουρι, χε μπά τε πρέχεμ οῦνε, ἀτίτ τι διφιόνι.

6. Ε σὶ ἰδιφούανε μαθητείγτε ράνε περμπίς μπι φάκε τε τούρε, ἐ οὐ φρικούανε σούμε.

7. Ε ἰητούι ἔρδι πράνε, ἐ ἰ ζούρι ἰτά, ἐ οὐ θά· γκρέουνι, μὸς οὐ φρικόνι.

8. Ε κουρ γκρίγτινε σίτ' ἔτουρε, σπάνε ντοῖε τγιατέρ περ βέτζμε ἰησοῦνε βέτεμε.

9. Ε κουρ ζήριτν' ἰτά γκά μάλλι, ἰ πορσίτι ἰτά ἰησοῦι, ἐ οὐ θά· μὸς θόι νιερίουτ χετέ χε πάτε γγέρα σά τε γγιαλέτε γκά τε βδέκουρίτε ἰ πέρρι νιερίουτ.

10. Ε ἐ πιετν' ἀτέ μαθητίτ ἐτίγ, ἐ ἰ θάνε· ψε γραμματείγτε θόνε δά, σὲ Ηλία δὸ τε βίγε περπάρα;

11. Ε δὲ ἰησοῦι οὐ περφέιτκ, ἐ οὐθὰ ἀτουρε· σὲ Ηλία βγιέν περπάρα, ἐ δὸ τε βέρρε φίθε πότενε ντέ τάζ.

12. Πὸ οὐ θόμ γιούβετ σὲ Ηλία ἔρδι ντασίτ· ἐ νούκ' ἐ νιόχν' ἀτέ, ἐ ἰ πένε ἀτίγ, σά χε δέσνε. χεστού ἐ δὲ ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ δὸ τε πεσόγε γκά ἰτά.

13. Α χιέρε κουπετούανε μαθητείγτε σὲ περ ἰωάννε βαπτιστίνε γιού θού ἀτουρε.

14. Ε σὶ ἔρδ' ἰτά τέκ κε τούρμ· ἐ νιέρεζετ, ἔρδι ντέ αἰ νιέ νιερί, ἐ γιού φάλ.

15. Καὶ λέγων, Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, διότι σεληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· διότι πολλάκις πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ.

16. Καὶ ἔφερα αὐτὸν πρὸς τοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ θεραπεύσωσιν αὐτόν.

17. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε θέλω ὑποφέρει ὑμᾶς; φέρετέ μοι αὐτὸν ἐδῶ.

18. Καὶ ἐπειμύησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη τὸ παιδίον ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

19. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν κατ' ἰδίαν, εἶπον, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό;

20. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τὴν ἀπιστίαν σας· διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, θέλετε εἰπεῖ πρὸς τὸ ἕρος τοῦτο, Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ θέλει μεταβῆ, καὶ δὲν θέλει εἶσθαι οὐδὲν ἀδύνατον εἰς ἐσᾶς.

21. Τοῦτο δὲ τὸ γένος δὲν ἐξέρχεται, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας.

22. Καὶ ἐνῶ διέτριβον ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῆ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων·

23. Καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτόν, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστῆθῆ. Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

24. Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Καπερναοῦμ, προσήλθον πρὸς τὸν Πέτρον οἱ λαμβάνοντες τὰ δίδραχμα, καὶ

15. Ἡ ἰ θοῦ ζῶτ, λὲ τὲ τὲ βίγῃ λίκζετῃ πὲρ τῖμ πῖρρ, σὲ. ἔ ζῆ πῆτάγια, ἔ μουντόνετῃ σούμῃ, σούμῃ χῆρε πῖε ντὲ ζγιαρ, ἔ σούμῃ χῆρε ντὲ οὔγε.

16. Ε ἔ προύβα ἀτὲ ντὲ μαθητῖ τὲ τούα ἔ νούκῃ μούντνε τὰ σερόγγνε.

17. Ε δὲ Ἰησοῦτῖ οὐ περφέιτκ, ἰθά' ὦ σόιγ ἰ πὰ πῆσε, ἔ δὲ ἰ στρέμπερε, γγέρα κούρ τὲ γέμ. μὲ γιούβετ; γγέρα κούρ τὲ οὐ δουροῖγ γιούβετ; πῖμανι ἀτὲ κῆτου.

18. Ε ἔ κερτοῖ ἀτὲ Ἰησοῦτῖ, ἔ δόλιγκὰ ἀί ἰ παοῦδι, ἔ οὐ σερούα ἀτὲ σαχὰτ δγιαλι.

19. Α χιέρε ἔρδε μαθητῖτε ντὲ Ἰησοῦτῖ θέτεμῃ μπὲ νιάνε, ἔ ἰ θάνε. ψὲ νάβετ νούκῃ μούντμ τὰ κρέγεμῃ ἀτὲ;

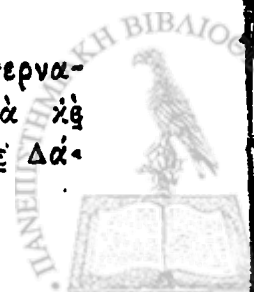
20. Ε δὲ Ἰησοῦτῖ οὐ θὰ ἀτοῦρε, σὲ νούκῃ πῆσονι μῖρρῃ. σὲ οὐ θόμ. μὲ τὲ βερτέτα, ντὲ πάτζι πῆσε σὰ νιὲ κόκκε σινάπιτ, δὲ τὲ θοῖ κῆτιτ μάλιτ, γκρέου κῆτέγε, ἔ χαῖδε ἀτγῆ, ἔ δὲ τὰ πῆγε, ἔ δὲ τὲ μὲς γέτε ντὲ γιου ντοῖῃ κῆ τὲ μὲς πῆνετε.

21. Πὲ κούιγ σόιγ ἰ δγιαγῆτ νούκῃ δὲλλ ντρίσε, πῆρ θέτζμῃ μὲ τὲ φάλτουρε. ἔ δὲ μὲ τ' ἀφερούαρε.

22. Ε σὶ βίγνε ἀτὰ ρότουλ ντὲ Γαλιλαίε, οὐ θὰ ἀτοῦρε Ἰησοῦτῖ δὲ τὲ ἴπετε ἰ κῖρρι νιερῖουτ ντὲ δούάρρ τὲ νιέρῆζετ.

23. Ε δὲ τὰ θράσνε ἀτὲ, ἔ τὲ τρέτενε δῖτε δὲ τὲ γκρίχῆτε ἔ οὐ χελμούανε σούμῃ.

24. Ε σὶ ἔρδε ἀτὰ ντὲ Καπερναοῦμ. γιου κιάσνε Πέτροσε ἀτὰ κῆ μπεγέδενε χαράτζετε, ἔ ἰ θάνε δά·

εἶπον, Ὁ διδάσκαλός σου δὲν πλη-
ρώνει τὰ δίδαγμα;

25. Λέγει, Ναί. Καί ὅτε εἰσῆλ-
θεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέλαβεν αὐτὸν
ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοὶ φαίνεται,
Σίμων; Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ
τίνων λαμβάνουσι φόρους, ἢ δι-
ασμόν; ἀπὸ τῶν υἰῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν
ξένων;

26. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος,
'Απὸ τῶν ξένων. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ
Ἰησοῦς, Ἄρα ἐλεύθεροί εἶναι οἱ υἱοί.

27. Πλὴν διὰ νὰ μὴ σκανδαλί-
σωμεν αὐτοὺς, ὑπάγε εἰς τὴν θά-
λασσαν, καὶ ῥίψον ἄγκιστρον, καὶ
τὸ πρῶτον ὑψάριον, τὸ ὁποῖον ἀνα-
βῆ, λάβε, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐ-
τοῦ, θέλεις εὐρεῖ στατήρα· ἐκεῖνον
λαβὼν ὁδὸς εἰς αὐτοὺς δι' ἐμὲ καὶ σέ.

ΚΕΦ. ιζ'. 18.

ΕΝ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἦλθον οἱ μαθη-
ταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες, Τίς
ἄρα εἶναι μεγαλύτερος ἐν τῇ βασι-
λείᾳ τῶν οὐρανῶν;

2. Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς
παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ
αὐτῶν,

3. Καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σᾶς λέγω,
εἰ δὲν ἐπιστρέψητε, καὶ γένητε
ὡς τὰ παιδιά, δὲν θέλετε εἰσελθεῖν εἰς
τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

4. Ὅστις λοιπὸν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν
ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτος εἶναι ὁ
μεγαλύτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν.

5. Καὶ ὅστις δεχθῆ ἐν τοιοῦτον
παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέ-
χεται.

6. Ὅστις ὁμοῦς σκανδαλίσῃ ἓνα
τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόν-

σκαλι γιούαιγ νούχε παφούαν χα-
ράτζνε;

25. Οὐ θόττε, παφούαν, ἐ κούρ
χίρι ντὲ ὄτεπι, ἰ θὰ ἀτίγ μὲ περ-
πάρα Ἰησοῦ σὶ τὲ δούκετε Σίμων;
μπρέτεριτ' ἐ δέουτ γὰ τζίλετε μᾶ-
ρνε τὲ δένατε ἀ χαράτζνε; γὰ
πίγτ' ἐτοῦρε, ἀ γὰ τὲ χουαίγτε;

26. Ε ἰ θότ' ἀτίγ Πέτροα, γὰ
τὲ χουαίγτε, ἰ θότ' ἀτίτ Ἰησοῦ ντὲ-
ὄτε κευτοῦ τὲ λίγτε γιάν' ἐλεύθερο.

27. Πὸ ζὲ τὲ μὸς σκανδαλίσεμ
ἀτὰ, χαιγδε ντὲ δέτ, ἐ βούρρε ἀγ-
γίστρνε, ἐ ἀτὲ πίσκ ζὲ τὲ δάλλε
πρεπαρα, γκρέε, ἐ χάπι φόγεν' ἐτίγ,
ἐ δὸ τὲ φετζ ἰε στατήρε, ἐ σὶ τὰ
μάρτζ ἀτὲ ἔπουα ἀτοῦρε πέρ μούα
ἐ δὲ πέρ τίγ.

Κοίε Ετέτεμπεδγιέτετε ἰη'. 18

Ατε τζάστ ἔρδε μαθητίτε ντὲ Ἰη-
σοῦ, ἐ ἰ θάνε· βάλε τζίλι ἔστε μὲ
ἰ μὰδ ντὲ μπρετερι τὲ Κιελβετ;

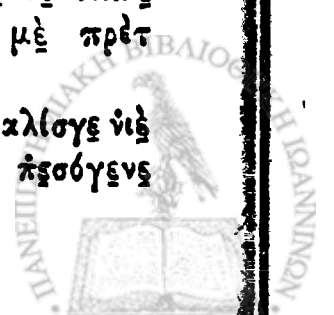
2 Ε Ἰησοῦ ὀύρρι νίε δγιαλλε,
ἐ ἔβουρι ἀτὲ στούαρα ντὲ μὲε τὲ
τοῦρε.

3. Ε θὰ' μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ
γιούβετ, ντὲ μὸς οὐ κθέφι, ἐ τὲ πὲ-
νε σὶ ἐ δὲ δγιέλμετ, δὸ τὲ μὸς
χίρι ντὲ μπρετερι τὲ Κιελβετ.

4. Ε ἀτ δὰ ζὲ τὲ ταπινόσγε βέ-
τεχεν' ἐτίγ σὶ κούιγ δγιαλλε, ἀτ ἔ-
στε μὲ ἰμὰδ ντὲ μπρετερι τὲ Κιελ-
βετ.

5. Ε ἀτ κὲ τὲ πρέσε νίε τὲ τίλλε
δγιαλλε μπὲ ἔμερ τιμ, μὲ πρέτ
μούα.

6. Ε ἀτ πὰ ζὲ τὲ σκανδαλίσε νίε
γὰ κτὰ τὲ βόφελιτε, ζὲ πρεόγενε

των εἰς ἔμε, συμφέρει εἰς αὐτὸν νὰ κρεμασθῆ μύλου πέτρα ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ νὰ καταποντισθῆ εἰς τὸ πῆλαγος τῆς θαλάσσης.

7. Οὐαὶ εἰς τὸν κόσμον διὰ τὰ σκάνδαλα· διότι ἀνάγκη νὰ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.

8. Καὶ ἐὰν ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ ποὺς σου σκανδαλίζῃ, ἔκκοψον αὐτὰ, καὶ ρίψον ἀπὸ σοῦ· καλῆτερον σοὶ εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν χωλὸς ἢ κουλλὸς, παρὰ ἔχων δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας νὰ ριφθῆς εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

9. Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς σου σκανδαλίζῃ, ἔκβαλε αὐτὸν, καὶ ρίψον ἀπὸ σοῦ· καλῆτερον σοὶ εἶναι μονόφθαλμος νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, παρὰ ἔχων δύο ὀφθαλμοὺς νὰ ριφθῆς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

10. Προσέχετε, μὴ καταφρονήσῃτε ἓνα τῶν μικρῶν τούτων· διότι σὰς λέγω, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

11. Ἐπειδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε διὰ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

12. Τί σὰς φαίνεται; Ἐὰν ἄνθρωπός τις ἔχη ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῆ ἐν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἑννεήκοντα ἑννέα, καὶ ὑπάγων ἐπὶ τὰ ὄρη ζητεῖ τὸ πλανώμενον;

13. Καὶ ἐὰν συμβῆ νὰ εὕρῃ αὐτὸ, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι χαίρει δι' αὐτὸ μᾶλλον παρὰ διὰ τὰ ἑννεήκοντα ἑννέα τὰ μὴ πεπλανημένα.

14. Οὕτω δὲν εἶναι θέλημα ἔμ-

μπε μουα, ἔστω με μίρρε πέρ τε, κῆ τι θάρετε ντε κιάφε τε τίγ μόχερο ἐ μουλίουτ, ἐ τε ὅτιχετε ντε φούντ τε δέτιτ.

7. Βε ντε πότε γκά σκανδάλετε. σέ ἔστε στρεγγίμ τε βίγενε σκάνδαλετε πό θε μπά τε νιερί, κῆ γκά ἀτ βγιέν σκανδάλι.

8. Ε ντέστω κῆ δόρρα γίοτε ἀ χέμπα γίοτε τε σκανδαλις τι, πρέι ἀτό, ἐ ὅτιγιέρι γκά θέτεχεγια, σέ ἔστω με μίρρε πέρ τίγ τε χιτζ ντε γέτε ιτζάλε, ἀ πᾶ δόρρε, σέ τε κέτζ δι δούάρρ, ἐ δι χέμπε, ἐ τε βίχειτζ ντε φλιάχε τε πᾶ σόσουρε.

9. Ε ντέστω σίου ἴτ κῆ τε σκανδαλις, πρέε ἀτε, ἐ ὅτιγιέρε γκά θέτεχεγια, σέ ἔστω με μίρρι πέρ τίγ τε χιτζ ντε γέτε με νιέ σι, σέ τε κέτζ δι σι, ἐ τε βίχειτζ ντε πίσε τε ζγιαρίτ.

10. Βεστρονι τε μὸς καταφρονίσνι ντονιέ γκά κετὰ τε θόφελιτε, σε οὐ θόμ γιούβετ. κῆ Εγγέλιτ' ἐτοῦρε ντε Κιελ κούρ δὸ ὄβχενε φάκεν' ἐ γιάτιτ σίμ, κῆ ἔστω ντε Κιελ.

11. Σέ ἔρδι ἰ πίρρι ἰ νιερίουτ πέρ τε λεφτερόσουρε τε χούμπουρενε.

12. Τζιού δούχετε γιούβετ, ντε πάστω ντονιέ νιερί νιεκίντ δέντ, ἐ τι χουμπάσε νιέ γκά ἀτό, νούχε λε τε νεντεδγιέτ' ἐνέντα, ἐ θέτε ντε πέρ μάλλε τε κερκόγε τε χούμπουρενε;

13. Ε ντε κίοφτε κῆ τὰ φέγε ἀτε, με τε θερτέτα οὐ θόμ γιούβετ, σέ φεζόνετε πέρ ἀτε με τέπερ, σέ πέρ τε νεντεδγιέτ' ἐνέντα, κῆ σκένε χούμπουρε.

14. Κεστού νούκ' ἔστ' οὐρδερί

προσθεν τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν οὐρανοῖς, νὰ ἀπολεσθῇ εἰς τῶν μικρῶν τούτων.

15. Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε, καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐὰν σοῦ ἀκούσῃ, ἐκέρδισας τὸν ἀδελφόν σου.

16. Ἐὰν ἔμωσ δὲν ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἓτι ἓνα ἢ δύο, διὰ νὰ βεβαιωθῇ πᾶς λόγος ἐπὶ στόματιος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν.

17. Καὶ ἐὰν παρακούσῃ αὐτῶν, εἶπε τοῦτο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ἐὰν καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἄς εἶναι εἰς σὲ ὡς ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης.

18. Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅσα ἐὰν δέσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἐὰν λύσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ.

19. Πάλιν σὰς λέγω, ὅτι ἐὰν δύο ἀπὸ σας συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ παντὸς πράγματος, περὶ τοῦ ὁποῖου ἤθελον κάμει αἴτησιν, θέλει γέινει εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

20. Διότι ὅπου εἶναι δύο ἢ τρεῖς συναγμένοι εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμαι ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

21. Τότε προσελθὼν πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, εἶπε, Κύριε, ποσάκις ἂν ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, θέλω συγχωρῆσαι αὐτόν; ἕως ἑπτάκις;

22. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ λέγω, ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά.

23. Διὰ τοῦτο ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοιώθη μὲ ἀνθρώπον βα-

περπάρα γιὰτιγ τοῦαίγ κὲ ἔσῃτε ντὲ Κίελ, κὲ τὲ χουμπάσε νιὲ γκά κρετὰ τὲ βόφεγιτε.

15. Ε ντέσττε κὲ τὲ φεγέν τι βε- λάϊ ἱτ, χᾶϊ-γδε ἐ κερτόγε ἀτέ βέτε- με, τι ἐ δὲ ἀτ κάσχε, ἐ ντέ τὲ δι- φιόφτε, ἐ κερδέσε βελάνε τέντ.

16. Ε ντέ μὸς τὲ διφιόφτε, μέρρ με βέτεγε νιὲ ἂ δι βέτε ἀκόμα κὲ περ πάρα φόγεσε δι ἂ τρὲ μάρτυρε- βετ, τὲ κεντρόγε τζδδ φγιαλε.

17. Ε ντέ μος διφιόφτε ἐ δὲ ἀτά, θούαγια Κίσεσε ἐ δὲ λαόιτ, ἐ ντέ μὸς διφιόφτε ἐ δὲ κίσεσε, λὲ τὲ γέτε τέκ τέγε αὶ κούντρε ἔστε Εθνηκότ ἐ δὲ Τελόνι.

18. Σὲ οὐ θὸμ μὲ τὲ βερτέτα, σά τὲ λίδνι μπὶ δὲ, δὸ τὲ γένε λίδουρε, ντέ Κίελ, ἐ σά τὲ ζγίδνι μπὶ δὲ δὸ τὲ γένε ζγίδουρε ἐ δὲ ντέ Κίελ.

19. Περσερί οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ντέσττε κὲ τὲ συμφωνίσεγενε δι γκά γιούβετ περ τζδδ φάρρε πούνε κὲ τὲ κερκύγενε, δὸ τοῦ πένετ' ἀτοῦρε γκά γιὰτι ἱμ κὲ ἔσῃτε ντέ Κίελ.

20. Σὲ τέκ γιάνε δι ἂ τρὲ μπε- γέδουρε μπὲ ἔμερ τιμ, ἀτγὲ ἐ δὲ οὔνε γιάμ ντέ μὲς τὲ τούρε.

21. Ατε χέρε γιού κιὰς ἀτίγ Πέτροσα, ἐ ἱ θᾶ ζότ, σά χέρε τὲ φεγέγε τέκ οὐ βελαϊ ἱμ ἔτε γιά ντε- λέϊγ ἀτίγ; γγὲρ μπὲ ὄτάτε;

22. Ἰ θᾶ ἀτίτ Ἰησοῦτ' νοῦκὲ τὲ θὸμ τι γγέρα μπὲ ὄτάτε, πὸ γγέρρα μπὲ ὄτατε διγιέτε χέρε γκά ὄτάτε.

23. Πρᾶ ἀνταίγ φιάν μπρετερία ἐ Κίελβετ μὲ νιερὶ μπρετ, κὲ δέσι

σιλέα, ὅστις ἠθέλησε νὰ θεωρήτῃ λογαριασμὸν μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ.

24. Καὶ ὅτε ἤρχισε νὰ θεωρῆ, ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν εἰς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων.

25. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ ἀποδώσῃ, προσέταξεν ὁ κύριος αὐτοῦ νὰ πωληθῇ αὐτός, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ νὰ ἀποδοθῇ τὸ ὀφειλόμενον.

26. Πεσὼν λοιπὸν ὁ δούλος προσεύκει αὐτὸν, λέγων, Κύριε, μακροθύμησον εἰς ἐμὲ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει.

27. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν εἰς αὐτόν.

28. Ἀφοῦ ὁμως ἐξῆλθεν ὁ δούλος ἐκεῖνος, εὔρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὅστις ἐχρεώσται εἰς αὐτὸν ἑκατὸν δηνάρια· καὶ πιάσας αὐτὸν ἔπνιγε, λέγων, Ἀπόδος μοι ὅ,τι χρεώσταις.

29. Πεσὼν λοιπὸν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτόν, λέγων, Μακροθύμησον εἰς ἐμὲ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει.

30. Ἐκεῖνος ὁμως δὲν ἤθελεν, ἀλλ' ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδώσῃ τὸ ὀφειλόμενον.

31. Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἐλθόντες ἐφανέρωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα.

32. Τότε προσκαλέσας αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτόν, Δούλε πονηρὲς, πᾶν τὸ χρέος ἐκεῖνο σοὶ ἀφῆκα, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσας·

τὲ πὲν λογαρί με κοπίγτ' ἐτίγ.

24. Ε κοῦρ νίσι τὲ πὲν λογαρί ἰ προυν ἀτίγ νιέ νιερί κὲ ἰ δούαιγ δγιέτῃ μίγῃ κουλέτα.

25. Ε σὶ νουῃε κίσῃ ἀτ τὲ γιὰ ἰπ ἐ πορσίτι ἀτὲ ζότι τίγ τὲ σίτετε ἀτ, ἐ δὲ φρούαγια ἐτίγ, ἐ δὲ δγιέλμετε, ἐ δὲ φίθη σα κίσι, ἐ τὲ παφούχατε.

26. Ε κοπίλι ρὰ πόστε, ἐ ἰ λιούτεϊγ ἀτίγ, ἐ ἰ θὸσ' ζότ, μὸς οὐ ζεμερὸ τέκ μέγε, πὸ πρίτμε, ἐ δὲ τὲ τί ἀπ τὲ φίθα.

27. Ε ζότιτ σατίτ κοπίλιτ ἰ ἔρδι λίκζτε ἐ ἐλεσσί ἀτὲ, ἐ δὲ φίθη πόρτζινε γιὰ δερόι.

28. Ε σὶ δόλι ἀτέγε ἀτ κοπίλ, φέτι νιέ τγιάτερ κοπίλ ὄκν' ἐτίγ, κὲ ἰ δούαιγ ἀτίτ νικίντ δηνάρε, ἐ σὶ ἐ ζουρι ἀτὲ ἐ μπίτ, ἐ ἰ θὸσ, ἀμὲ ἀτὸ κὲ μὲ δό.

29. Ε ἀτ κοπίλ ὄκου ἰ τίγ σὶ ἰ ρὰ ντὲ κέμπε τὲ τίγ, ἰ λιούτεϊγ ἀτίτ, ἐ ἰ θὸσ' μὸς οὐ ζεμερὸ τέκ μέγε, πὸ πρίτμε, ἐ δὲ τὲ τί ἀπ τὲ φίθα.

30. Ε ἀτ νουῃε δούαιγ, πὸ βάτε, ἐ βουρι ἀτὲ ντὲ χαψάνε, γγέρα σα τί ἀπε ἀτὸ κὲ ἰ δούαιγ.

31. Ε σὶ πάνε κοπίγτ' ἐ τγιέρε ἀτὸ κὲ οὐ κένε, οὐ χελμούανε ὄουμε, ἐ ἔρδε, ἐ ἰ ρεφίενε ζότιτ σὲ τούρε φίθ' ἀτὸ κὲ οὐ πένε.

32. Α χιέρε θύρρι ἀτὲ ζότι τίγ, ἐ ἰ θὰ' κοπίλ ἰ κέιχ, ούνε τὲ δερόβα τί φίθ' ἀτὲ πόρτζ κὲ μὲ δόγε, σὲ ψὲ μού λιούτε.

33. Δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ ἐλεήσῃς τὸν σύνδουλόν σου, καθὼς καὶ ἐγὼ σὲ ἠλέησα;

34. Καὶ ἐργασθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τοὺς βασιανιστάς, ἕως τοῦ ἀποδώσῃ πᾶν τὸ ἐφειλόμενον εἰς αὐτόν.

35. Οὕτω καὶ ὁ Πατὴρ μου ὁ ἐπουράνιος θέλει κάμει εἰς ἐσᾶς, ἂν δὲν συγχωρήσῃτε ἐκ καρδίας ἑκάστος εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὰ πταίσματα αὐτῶν.

Κεφ. ιη'. 19.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

2. Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί· καὶ ἰθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

3. Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτόν, καὶ λέγοντες πρὸς αὐτόν, Συγχωρεῖται εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ πᾶσαν αἰτίαν;

4. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Δὲν ἀνεγνώσατε, ὅτι ὁ πλάσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐπλασεν αὐτούς;

5. Καὶ εἶπεν, ἅ ἕνεκεν τούτου θέλει ἀφήσει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῆ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν;

6. Ὡστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος ἅ μὴ χωρίζῃ.

7. Δέγουσι πρὸς αὐτόν, Διὰ τί λοιπὸν ὁ Μωϋσῆς προσέταξε νὰ

33. Νούχῃ δούχαιγ τὲ δερὸγε ἐ δὲ τί κελίλιτ ὄκουτ σίτ, κούντρε τὲ δερὸβα ἐ δὲ οὐ;

34. Ε σὶ οὐ ζεμερούα ζότι τίγ. ἐ δά ἀτέ ντὰ τὰ κὲ μουντύγενε, γγέ-
ρα σὰ τὲ ἀπε ρίθ' ἀτὸ κὲ κίθ ὄορτζ.

35. Κεῦτοῦ ἐ δὲ γιάτι ἰμ ἰ Κίελ-
θετ, δὲ τὲ πέγε ντὲ γιούθετ, ντὲ
μὸς λιάφαζ. τζίλι δὲ ἐξίλιτ σὲ τίγ
γκὰ ζέμερα γιούαγ, φάγετ' ἐτοῦρε.

Κριε Ενεντεμπεδγιέτετε. ιη'. 19.

Ε κούρ σόσι Ἰησοῦ κετὸ φγιά-
λε, οὐ γκε γκὰ Γαλιλαία, ἐ ἔρδι
ντὲ συνόρε τὲ Ἰουδαίεσε, περτέιγ
Ἰορδάνιτ.

2. Ε ἰ θάνε πὰς σὶ οὐόμε πότε,
ἐ ἰ ὄερόι ἀτὰ ἀτγέ.

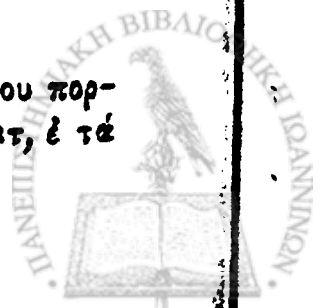
3. Ε οὐ κιάσνε ντὲ αἰ Φαρισείγ-
τε, ἐ ἐ πιράζν' αἰε, ἐ ἰθόσνε ντὲ
μουντ νιερίου τὲ ντάγε φρούαν ἐτίγ
μὲ τζδὸ λοῖ σεπέπ.

4. Ε δὲ ἀτ οὐ περφέιτκ, ἐ οὐ θὰ
ἀτῶρε νούχῃ διαβάστε, σὲ αἰ κὲ
ἰπέρι κὲ χέρεν' ἐπάρε μᾶσκούλ ἐ δὲ
φέμερε ἰ πέρι ἀτά;

5. Ε θὰ πέρ κετὲ δὲ τὲ λέρε νιε-
ρίου παπᾶν' ἐ τίγ ἐ δὲ μέμενε, ἐ δὲ
τὲ πασκόνετε μὲ φρούαν' ἐτίγ, ἐ δὲ
τὲ γένε τὲ δι νιὲ κούρμ.

6. Νὰ, κὲ νούχῃ γιάνε δι πὸ νιὲ
κούρμ. ἀτέ ἀδὰ κὲ πάσκόι Περντία,
κερίου λὲ τὲ μος ἐντάγε.

7. Ἰ θόν' ἀτίγ' ψὲ Μωϋσίου πορ-
οῖτι τάπειμε κάρτε τὲ σενιάριτ, ἐ τὰ

δώση ἔγγραφον διαζυγίου καὶ νὰ χωρισθῆ αὐτήν;

8. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διότι ὁ Μωϋσῆς διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας συνεχώρησεν εἰς ἐσᾶς ἀπ' ἀρχῆς ὁμῶς δὲν ἔγεινεν οὕτω.

9. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ὅστις χωρισθῆ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἐκτὸς διὰ πορνείαν, καὶ νυμφευθῆ ἄλλην, γίνεται μοιχός· καὶ ὅστις νυμφευθῆ γυναῖκα κεχωρισμένην γίνεται μοιχός.

10. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἐὰν οὕτως ἔχη ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἀνδρός πρὸς τὴν γυναῖκα, δὲν συμφέρει νὰ νυμφευθῆ.

11. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν δύνανται πάντες νὰ δεχθῶσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι δεδομένον.

12. Διότι εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνοχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὅστις δύναται νὰ δεχθῆ τοῦτο, ἂς δεχθῆ.

13. Τότε ἐφέρθησαν πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ νὰ ἐπιθέσῃ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ, καὶ νὰ εὐχηθῆ· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληξαν αὐτὰ.

14. Πλὴν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδία, καὶ μὴ ἐμποδίζητε αὐτὰ νὰ ἔλθωσι πρὸς ἐμέ· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

15. Καὶ ἀφοῦ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὰ τὰς χεῖρας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

16. Καὶ ἰδοὺ προσελθὼν τις εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε ἀγαθε,

ντάγμε.

8. Οὐ θότ' ἀτοῦρε· σὲ Μωϋσίου γὰ ζέμερα γιούαιγ, ἐ λίφα ἐ ἐλέκια οὐ δά οὔρδεσ γιούβετ τὲ ντάνι φράτε τούαιγ, πὸ μὲ περπάρα νούχε κὲ ζεστού.

9. Ε δὲ οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ αἶ κὲ τὲ ντάγε φρούαν' ἐτίγ πὰ κένε κουρβερί ντὲ μέε, ἐ τὲ μάρρε τγιάτερ, πένετε μιχὸ (κουρβγιάρ) ἐ δὲ αἶ κὲ τὲ μάρρε φρούα τὲ ντάρρε, κὲ ρὸν πούρι σάιγ, πένετε κουρβγιάρ.

10. Ἰθόν' ἀτίγ μαθίτ' ἐτίγ ντέ· ὅτε ζεῦτοῦ πούν' ἐνιερίουτ μὲ φρούαν' ἐτίγ, νούκ' ἔστ' ἐμίρρε τὲ μαρτόνετε.

11. Ε δὲ αἶ οὐ θὰ ἀτοῦρε, νούχε μούντ τὰ δέζεῖγνε φίθε κετε φγιαλε, πὲρ θέτζε ἀτοῦρε κὲ γιου ἔστε δένε.

12. Σὲ γιάνε τὲ δρέδουρε, κὲ οὐ λένε ζεστού γὰ πάρκου ἰ μέμεσε ἐ γιάνε τὲ δρέδουρε, κὲ οὐ δρόδε γὰ νιέρεζιτε, ἐ γιάνε τὲ δρέδουρε, κὲ δρούαδε θέτε· γεν' ἐτοῦρε πὲρ μπρετερίν' ἐ Κιέλβετ, αἶ κὲ μούντ τὲ χίγε, λὲ τὲ χίγε.

13. Ἀτε χέρε ἰ προύν' ἀτίγ δγιέλιμ, κὲ τὲ βίγμπὰ τὰ δούαρτε, ἐ τι πικόν, ἐ μαθητίτε ἰ κερτόιγνε ἀτά.

14. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ οὐ θὰ· λίρι δγιαλίμτε, ἐ μὸε ἰ μπάνι ἀτά τὲ βίγενε τέκ μέγε, σὲ τὲ τίλιβετ ἔστε μπρετερία ἐ Κιέλβετ.

15. Ε σὶ βούρι μπι ἀτά δούαρτρρε, ἰκου ἀτέγε.

16. Ε γὰ νιέ νιερί οὐ κιάε ντε αἶ, ἐ ἰθὰ· δάσκαλ ἰ μίρρε, τζτε

τί καλὸν νὰ πράξω διὰ νὰ ἔχω ζωὴν αἰώνιον;

17. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰμὴ εἶς, ὁ Θεός. Ἀλλ' ἐὰν θέλῃς, νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, φύλαξον τὰς ἐντολάς.

18. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ποίαις; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Τὸ «Μὴ φονεύσης· Μὴ μοιχεύσης· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσης·

19. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα» καὶ «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.»

20. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νεανίσκος, Πάντα ταῦτα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου· τί μοὶ λείπει ἔτι;

21. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν θέλῃς, νὰ ᾗσαι τέλειος, ὕπαγε, πώλησον τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ δός εἰς πτωχοὺς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἐλθέ ἀκολουθεῖ μοι.

22. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπούμενος· διότι εἶχε κτήματα πολλά.

23. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δυσκόλως θέλει εἰσελθεῖ πλούσιος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

24. Καὶ πάλιν σὰς λέγω, Ἐυκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ κάμπλος διὰ τρυπήματος βελόνης, παρά πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

25. Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήττοντο σφόδρα, λέγοντες, Τίς λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ;

26. Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατον εἶναι, παρὰ τῷ Θεῷ ὅμως· ἅπαντα εἶναι δυνατά.

μίρρη τὲ πέιγ, κὲ τὲ κἄμ γέτε τὲ πᾶ σόσουρε;

17. Ε δὲ αὐτὸς ἰθὺς ἀτίγ' ψὲ με θούα τε μίρρη; ντοῦε εἶπ' ἰμίρρη· πῆρ βέτζμε νίε, Περντίξ. ἔ ντὲ δὸ τὲ χίτζ ντὲ γέτε, βούαίγ πορσίτε.

18. Ἰ θὺτ' ἀτίγ, τζίλιατε; ἔ δὲ Ἰησοῦι ἰ θὰ κἄτὸ τὲ μὸς θράτζ νιερί, τὲ μὸς κουβερὸτζ, τὲ μὸς βγιέδτζ, τὲ μὸς μαρτυρίτζ βέμ.

19. Τὲ ντερότζ παπάνε, ἔ δὲ μέμενε, ἔ δὲ τὲ δούατζ φιτόνε τέντ σὶ ἔ δὲ βέτεγενε τέντε.

20. Ἰ θὺτ' ἀτίτ τριμῶρι, φίθῃ κἄτὸ ἰ βούαίγτα κὲ ντὲ τὲ φὶ τίμ, τζέμῃ δούγετ' ἀκόμα;

21. Ἰ θὰ ἀτίτ Ἰησοῦι, ντὲ δὸ τὲ γέτζ τέλιο, χᾶίγδε ἔ σὶτ πλιάτζκατ ἱτούα, ἔ ἔπουα σὲ θάρφερετ, ἔ δὸ τὲ κἄτζ χᾶζινὲ ντὲ Κίελ, ἔ ἔγια πᾶς μέγε.

22. Ε σὶ διφιδὶ τριμῶρι φγιαλένε, ἰκου χελμούαρε· σὲ κε κὲ κίτ σούμῃ μούλκε.

23 Ε Ἰησοῦι οὐ θὰ μαθητίβετ σὲ τίγ' μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ μὲ ζαχμέτ δὸ τὲ χίγῃ ἰ πάτουρι ντὲ μπρέτερι τὲ Κίελβετ.

24. Ε παμέτα οὐ θὸμ γιούβετ· μὲ κολάίγ εστε τὲ σκόγε γκὰ βέρρα ἔ φελπέρεσε φαμίλια, σὲ τὲ χίγῃ ἰ πάσουρι ντὲ μπρετερι τὲ Περντίσε.

25. Ε σὶ διφιδύανε μαθητίτ' ἔτιγ οὐτζιουδίτνε σούμῃ, ἔ θόσνε· θαλίε κούσ μόντ τὲ σούσετε.

26. Ε δὲ Ἰησοῦι στίου σίτε, ἔ βεστί, ἔ οὐ θὰ ἀτοῦρε, ντάνε τὲ νιέρεζετ κἄγιὸ 'ἔατ' ἔ ζαχμέτζμε, πὸ ντάνε τὲ Περντίσε φίθῃ γιάνε τὲ κολάίγτα.

27. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ σοὶ ἠκολουθήσαμεν· τί λοιπὸν θέλει εἶσθαι εἰς ἡμᾶς;

28. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι σεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίση ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ, θέλετε καθίσει καὶ σεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ.

29. Καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλάσια θέλει λάβει, καὶ ζωὴν αἰώνιον θέλει κληρονομήσει.

30. Πολλοὶ ὁμῶς πρῶτοι θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

Κεφ. κ'. 20.

ΔΙΟΤΙ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοία μὲ ἀνθρώπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα τῷ πρωτῷ διὰ νὰ μισθώσῃ ἐργάτας διὰ τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

2. Ἀφοῦ δὲ συνεφώνησε μετὰ τῶν ἐργατῶν πρὸς ἓν δηνάριον τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἰσταμένους ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς.

4. Καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπεν, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅτι εἶναι δίκαιον θέλω σᾶς δώσει. Καὶ ἐκείνοι ὑπήκον.

5. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ τὴν ἕκτην

27. Ἀχίερε οὐ περιεΐψεν Πέτρον, ἐὶ θὰ ἀτίγ, γὰρ νάβητ καὶ ἰ λιὰμ φίθε, ἐ ἔρδμ. πᾶς τέγε· βάλε τζδὸ τέ γέτε με νέβετ.

28. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ θὰ ἀτοῦρε· με τέ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβητ, σὲ γιού καὶ ἔρδτε πᾶς μέγε, ντέ γέτε τε ῤε, κούρ δὸ τέ ῤίγε ἰ πύρρι νιερίουτ μπι φρόν τε λεβδούαρε τε τίγ, ἀχίερε δὸ τέ ῤίνι ἐ δε γιούβητ μπι δίμπεδγιέτε φρόνε, τε φιουκόνι τε δίμπεδγιέτε φιλίτ' ἐ Ἰσραήλιτ.

29. Ε τζίλι δὸ καὶ λιὰ ὅτεπίρα, ἀ βελάζερ, ἀ μότρον, ἀ παπᾶ, ἀ μέμε, ἀ ὀγιέλμ, ἀ ἄρρα, πέρ εμμερ τίμ, νιεκίντ πέρ νιέ δὸ τέ μάρρε, ἐ δὲ γέτε τε πᾶ σόσουρε δὸ τέ κληρονομίσε.

30. Ε δὲ ὄοῦμε καὶ πάρε δὸ τέ ῤένενε τε παστᾶίγμε ἐ τε παστᾶίγμε τε πάρρε.

Κρίε Εὐιεζέτμε. κ'. 20.

Σὲ μπρετερία ἐ Κιελβετ καὶ τε φιάρε με νιέ νιερί ζὸτ ὅτεπίετ, καὶ ἀτ δόλι καὶ ντέ μεγγές τε ζιγ πουνετόρε ντέ βέῶτε τε τίγ.

2. Ε σὶ πέρι παζάρ με πουνετόρε γκα νιέ δηνάρ δίτενε ἰ δερφοὶ ντέ βέῶτε τε τίγ.

3. Ε πᾶ σὶ δόλι ντέ τρέ σαχάτ, πᾶ τε τγιέρε καὶ ῤίγνε ντέ παζάρ πᾶ πούνε.

4. Ε δὲ ἀτοῦρε οὐ θὰ· χαῖγδενι ἐ δὲ γιούβητ ντέ βέστε, ἐ ἀγιὸ καὶ τε γέτε ἐ οὐδέσε, δὸ τοῦ ἀπ ἐ δε γιούβητ. Ε δὲ ἀτὰ βάνε.

5. Ε πάμετα σὶ δόλι ντέ φιάρε

καὶ ἐνάτην ὥραν ἔκαμεν ὡσαύτως·

6. Περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν, εὗρεν ἄλλους ἰσταμένους ἄργους, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Διὰ τί ἴστασθε ἐδῶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἄργοι;

7. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διότι οὐδεις ἐμίσθωσεν ἡμᾶς. Λέγει πρὸς αὐτούς, Ὑπάγετε καὶ σεις εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον, θέλετε λάβει.

8. Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἐσπέρα, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος πρὸς τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, Κάλυσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος εἰς αὐτούς τὸν μισθὸν, ἀρχίσας ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων.

9. Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν μισθωθέντες, ἔλαβον ἀνὰ ἓν δηνάριον.

10. Ἐλθόντες δὲ οἱ πρώτοι ἐνόμισαν ὅτι θέλουσι λάβει πλεיותרὰ· ἔλαβον ἕως καὶ αὐτοὶ ἀνὰ ἓν δηνάριον.

11. Καὶ λαβόντες, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου,

12. Λέγοντες, Ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἔκαμον, καὶ ἔκαμες αὐτοὺς ἴσους μὲ ἡμᾶς, οἵτινες ἐβαστάσαμεν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα.

13. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς ἓνα ἐξ αὐτῶν, Φίλε, δὲν σὲ ἀδικῶ· δὲν συνεφώνησας ἓν δηνάριον μετ' ἐμοῦ;

13. Λάβε τὸ σὸν, καὶ ὑπάγε· θέλω δὲ νὰ δώσω εἰς τοῦτον τὸν ἔσχατον, ὡς καὶ εἰς σέ.

14. Ἡ δὲν ἔχω τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμω ὅ,τι θέλω εἰς τὰ ἐμά; ἢ ὁ ὀφθαλμὸς σου εἶναι πονηρὸς, διότι ἐγὼ εἶμι ἀγαθός;

ὅτε ἐντὲς νέντε σαχάτ, πέρι αὐτοῦ οἱθάμ.

6. Ἐπεὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν, εὗρεν ἄλλους ἰσταμένους ἄργους, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Διὰ τί ἴστασθε ἐδῶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἄργοι;

7. Ἰθάν' ἀπὸ σὲ οὐκ ἐμίσθωσεν ἡμᾶς. Λέγει πρὸς αὐτούς, Ὑπάγετε καὶ σεις εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον, θέλετε λάβει.

8. Ἐπεὶ οὐκ ἐστὶν ἔσπέρα, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος πρὸς τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, Κάλυσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος εἰς αὐτούς τὸν μισθὸν, ἀρχίσας ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων.

9. Ἐπεὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν μισθωθέντες, ἔλαβον ἀνὰ ἓν δηνάριον.

10. Ἐλθόντες δὲ οἱ πρώτοι ἐνόμισαν ὅτι θέλουσι λάβει πλεיותרὰ· ἔλαβον ἕως καὶ αὐτοὶ ἀνὰ ἓν δηνάριον.

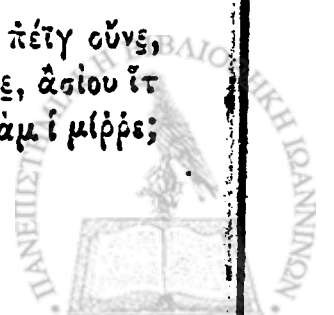
11. Καὶ λαβόντες, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου,

12. Λέγοντες, Ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἔκαμον, καὶ ἔκαμες αὐτοὺς ἴσους μὲ ἡμᾶς, οἵτινες ἐβαστάσαμεν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα.

13. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς ἓνα ἐξ αὐτῶν, Φίλε, δὲν σὲ ἀδικῶ· δὲν συνεφώνησας ἓν δηνάριον μετ' ἐμοῦ;

13. Λάβε τὸ σὸν, καὶ ὑπάγε· θέλω δὲ νὰ δώσω εἰς τοῦτον τὸν ἔσχατον, ὡς καὶ εἰς σέ.

14. Ἡ δὲν ἔχω τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμω ὅ,τι θέλω εἰς τὰ ἐμά; ἢ ὁ ὀφθαλμὸς σου εἶναι πονηρὸς, διότι ἐγὼ εἶμι ἀγαθός;

16. Οὕτω θέλουσιν εἶσθαι οἱ ἕσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἕσχατοι· διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

17. Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητάς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς,

18. Ἴδού, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῆ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ θέλουσι καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον.

19. Καὶ θέλουσι παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰ ἔθνη διὰ νὰ ἐμπαίζωσι καὶ μαστιγώσωσι καὶ σταυρώσωσι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστηθῆναι.

20. Τότε προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνούσα, καὶ ζητοῦσά τι παρ' αὐτοῦ.

21. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Τί θέλεις; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Εἰπέ νὰ καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοὶ μου, εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

22. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε τί ζητεῖτε· δύνασθε νὰ πίνετε τὸ ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ μέλλω νὰ πῶ, καὶ νὰ βαπτισθῆτε τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δυνάμεθα.

23. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Τὸ μὲν ποτήριόν μου θέλετε πίνει, καὶ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῆναι· τὸ νὰ καθίσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω εἰμὴ εἰς ὅσους εἶναι ἡτοιμασμένον ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου.

16 Κεῖντοῦ δὲ τὲ γένε τὲ πασταίγμετε τὲ πάρρε ἐ τὲ πάρρετε τὲ πασταίγμε, σούμε γιάνε τὲ θίρτουρε, ἐ τὲ πάχε γιάνε τὲ ζγιέδουριτε.

17. Ἐ κοῦρ χίπι Ἰησοῦ ντὲ Ἱεροσόλυμα, μόρρι τὲ διμπεγδγιέτε μαθητίτε μπὲ νιάνε ντὲ οὔδε, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε.

18, Για κὲ χίπεγεμε ντὲ Ἱεροσόλυμα ἐ ἰ πέρρι νιερίουτ δὲ τὲ παραδόσετε ντὲ τὲ πάρεν' ἐ Πρίφτερετ, ἐ ντὲ τὲ Γραμματέψουριτε, ἐ δὲ τὰ Γιουκόγενε ἀτὲ πὲρ βδέκεγε.

19. Ἐ δὲ τὰ ἄπενε ντὲ φιλι τὲ τγιέρα πὲρ τὲ περκέσουρε, ἐ πὲρ τὲ ράχουρε μὲ καμτζι, ἐ πὲρ τὲ μπερθίερε ντὲ κρουίκ, ἐ τὲ τρέτενε δίτε δὲ τὲ γγιάλετε.

20. Λχίερε ἔρδι πρὰν' ἀτίγ ἔμμα ἐ πίγεσ σὲ Ζεβεδέοσε, πὰτχε μὲ δγιέλτ' ἐσάίγ, τί φάλειγ, ἐ τί κερκὸν ντοῖε τὲ κερκούρε πρέιγ σίγ.

21. Ἐ δὲ αἱ ἰ θὰ ἀσάίγ, τζδδ; ἰ θὸτ' ἀτίγ, Πορσίτ, κὲ τὲ ρίνε κετὰ δγιέλτ' ἐ μί τὲ δι, νιέρι μπάνε τὲ δγιάθετε τέντε, ἐ τγιάτερι μπάνε τὲ μέγγερε, ντὲ μπερετερι τέντε.

22. Ἐ δὲ Ἰησοῦ οὐ περφεῖγκ, ἐ ἰ θὰ· νοῦκε δῖνι σέτζ κερκόνι. μούντι τὲ πῖνι ποτήρε κὲ δὲ τὲ πῖ οὔνε, ἐ δὲ παφεζῖμνε, κὲ δὲ τὲ παφεζόνεμ οὔνε, τὲ παφεζόνεμ ἐ δὲ γιούβετ; ἰ θὰν' ἀτίγ, μούντγεμε.

23. Ἐ οὐ θὸτ ἀτοῦρε, ποτήρε τιμ δὲ τὰ πῖνι, ἐ δὲ παφεζῖμνε, ἀτὲ κὲ παφεζόνεμ οὔνε δὲ τὲ παφεζόνεμ, μὰ τὲ ρίνι μπάνε τὲ δγιάθετε τίμε νοῦκ' ἔστὲ ἴμεα τοῦ ἄπ, πὲρ ἔστε πὲρ ἀτὰ κὲ γιού εστε πένε γάτι γκὰ παπαί ἴμ.

24. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤγα-
νάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν.

25. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας
αὐτοὺς εἶπεν, Ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἀρ-
χοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν
αὐτὰ, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζου-
σιν αὐτά.

26. Οὕτως ὁμοῦς δὲν θέλει εἶσθαι
ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλη νὰ γείνη
μέγας ἐν ὑμῖν, ἄς ᾖ ἡναι ὑπηρετικὸς
ὑμῶν.

27. Καὶ ὅστις θέλη νὰ ᾖ ἡναι πρῶ-
τος ἐν ὑμῖν, ἄς ᾖ ἡναι δούλος ὑμῶν.

28. Καθὼς ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
δὲν ἦλθε διὰ νὰ ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ
διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ, καὶ νὰ δώσῃ τὴν
ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29. Καὶ ἐνῶ ἐζήρχοντο ἀπὸ τῆς
Ιεριχῶ, ἠκολούθησεν αὐτὸν ὄχλος
πολύς.

30. Καὶ ἰδεὺ, δύο τυφλοὶ καθή-
μενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντες ὅτι
ὁ Ἰησοῦς διαβαίνει, ἔκραζαν, λέγον-
τες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ
Δαβὶδ.

31. Ὁ δὲ ὄχλος ἐπέπληξεν αὐτοὺς
διὰ νὰ σιωπήσωσιν· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἔ-
κραζον δυνατώτερα, λέγοντες, Ἐ-
λέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβὶδ.

32. Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ἔκρα-
ξεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ
σᾶς κάμω;

33. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Κύριε,
νὰ ἀνοιχθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

34. Καὶ ὁ Ἰησοῦς σπλαγγισθεὶς,
ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν· καὶ
εὐθὺς ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί,
καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

24. Ἐ σὶ διφιούανε τὲ δγιέτετε, οὐ
ζεμερούανε πέρ τὲ δι βελάζερ.

25. Ἐ Ἰησοῦι ἰ θύβρι ἀτά, ἐ οὐ
θὰ ἐ δίνι, κὲ ἀρχόντετε ἐ σὲ τγιέ-
ραβετ φιλί, ἰ οὐρδερόγνε ἀτά, ἐ τὲ
μεδίνγτε ἰ μουντόγνε ἀτά.

26. Μὰ ντὲ γιούβετ νούκὲ δὸ τὲ
γέτε κέστου, πὸ αὶ κὲ δὸ τὲ πένετε
μὰδ ντὲ γιού, λὲ τὲ γέτε χουσμε-
κιάρι γιούαῖγ:

27. Ἐ δὲ αὶ κὲ δὸ τὲ γέτε ἰ πὰ-
ρε, λὲ τὲ γέτε κοπίλι γιούαῖγ.

28. Σὶ ἐ δὲ ἰ πῖρρῖ ἰ ἡερίουτ,
κὲ σέρδι τὲ σερπένετε πὸ τὲ σερπέγε,
ἐ δὲ τὲ ἄπε σπῖρτιν ἐτιγ ξεσπερ-
πλίμ πέρ σούμε.

29. Ἐ σὶ δούαλε ἀτά γκὰ Ιεριχό-
για θάνε πὰς σίγ σούμε τούρμε ἡέ-
ρεζετ.

30. Ἐ νὰ δι τὲ θέρπερε ρίγνε ἄ-
φερ οὐδεσε, ἐ σὶ διφιούανε σὲ Ἰησοῦι
σκόν, ἰ θύρρε, ἐ ἰ θόσνε, ἐλεήσνα
νέβετ, ζὸτ, πῖρρῖ ἰ Δαβίδιτ.

31. Ἐ τούρμ' ἐ ἡερέζετ ἰ κερτόγν'
ἀτά κὲ τὲ μὸς θερίωνε, ἐ ἀτά μὲ
φὸρτ θερίωνε ἐ θόσνε, ἐλεήσνα νέβετ,
ζὸτ, πῖρρῖ ἰ Δαβίδιτ.

32. Ἐ σὶ κεντρώι Ἰησοῦι ἰ θύρβρι-
τά, ἐ οὐ θὰ τζδόνι τὲ γιού πέτγ
γιούβετ;

33. Ἐ ἰ θάν' ἀτιγ' ζὸτ, τὲ νὰ
χάπενε σίτε τόνα.

34. Ἐ σὶ ἰ ἔρδι κέικ Ἰησοῦιτ,
ζού μὲ δόρρε σίτ' ἐτοῦρε, ἐ πάνε
λιάρφκ σίτ' ἐτοῦρε, ἐ θάνε πὰς σίγ.

Κεφ. κβ. 21.

ΚΑΙ ὅτε ἐπλησίασαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγῆ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητάς, λέγων πρὸς αὐτοὺς,

2. Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν καὶ εὐθὺς θέλετε εὐρεῖν ὄνον δεδεμένην, καὶ πωλᾶριον μετ' αὐτῆς· λύσατε καὶ φέρετέ μοι.

3. Καὶ ἐάν τις σᾶς εἴπη τι, θέλετε εἰπεῖ, ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτῶν καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλει αὐτά.

4. Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε, διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος,

5. «Εἶπατε πρὸς τὴν θυγατέρα Σιών,» Ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται πρὸς σὲ πρᾶυς, καὶ καθήμενος ἐπὶ ὄνου, καὶ πώλου υἱοῦ ὑποζυγίου.»

6. Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

7. Ἐφεραν τὴν ὄνον καὶ τὸ πωλᾶριον, καὶ ἔβαλον ἐπάνω αὐτῶν, τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπάνω αὐτῶν.

8. Ὁ δὲ περισσότερος ὄχλος ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν.

9. Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

10. Καὶ ὅτε εἰσηλθεν εἰς Ἱερο-

Κρίε Εὐιέζετ ἐνιέτε, κβ. 21.

Εσὶ οὐ κιάσνε ντέ Ἱερουσαλίμ, ἐ ἔρδε ντέ Βηθφαγί, ἀφερ μάλλιτ σὲ οὐλίετ, ἀτέ χέρε Ἰησοῦ δερφοῖ δι μαθητι, ἐ οὐ θὰ ἀτουρε.

2. Χάϊγδενι ντέ φσιὰτ χέ εἴτε περτέϊγ γιούβετ, ἐ μὲ νιέ δὸ τὲ φένη νιέ φομάρε λίδουρε, ἐ δὲ κρότζνε μὲ τὲ πάσχε, ἐ σὶ τὰ ζγίδνι πίμανι μούα.

3. Ε ντέ γιού βάστε γιούβετ νιερί φέ, θοῖ, ζοῖ ἰ τουρε ἰ δὸ, ἐ δὸ τι δερφογῆ ἀτὸ μὲ νιέ χέρε.

4. Ε δὲ φίθε χεγιοῦ οὐ πὲ, χέ τὲ παφούχαιτε ἀγιοῦ χέ οὐ θὰ γκά προφήτη, χέ θότε,

5. Θοῖ βάσζεζετε τὲ Σιόνιτ, γιὰ, μπρέτι ἰτ θγιέν τέκ τιγ ἰ πούτε, ἐ ἰ χίπουρε καλιούαρ μπι φομάρε, ἐ μπι κρότζ πέρρ τὲ φομάρεσε σὲ μουντούαρε.

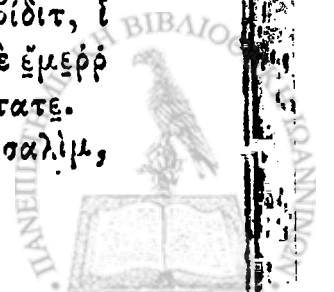
6. Ε σὶ βάνε μαθητίτε, πένε σὶ κούντρε πορσίτι ντὰ τὰ Ἰησοῦι.

7. Ε προύνε φομάρενε, ἐ δὲ κρότζνε, ἐ βούνε μπι ἀτὸ ρόπατ' ἐτουρε, ἐ χίπι σίπερ μπι τό.

8. Ε τούρμ' ἐ νιέρεζετ, ὄτρύγνε ρόπατ' ἐτουρε μπούδε, ἐ τὲ γιέρε πρίσνε δέφα γκά λίσατε, ἐ ἰ στρόϊγνε μπ' οὐδε.

9. Ε τούρματ' ἐ νιέρεζετ χέ βίγνε περπάρα, ἐ δὲ πράπα, θερίσνε, ἐ θοῦνε Ὡσανὰ τὲ πέρρ Δαβίδιτ, ἰ πεκούαρε εἴτ' ἀτ χέ θγιέν μπε ἔμερρ τὲ ζοῖτιτ, ὡσανὰ μπε τὲ λιάρτατε.

10. Ε σὶ χίρι ἀτ ντέ Ἱερουσαλίμ,

σόλυμα, ἐσεῖσθι πᾶσα ἡ πόλις, ἰε-
γυσα, τίς εἶναι οὗτος;

11. Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτος
εἶναι Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Να-
ζαρέτ τῆς Γαλιλαίας.

12. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς
τὸ ἱερόν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάν-
τας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζον-
τας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας
τῶν ἀργυραμοσίων ἀνέτρεψε, καὶ τὰ
καθίσματα τῶν πωλούντων τὰς πε-
ριστεράς.

13. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοῦς, Εἶναι
γεγραμμένον, «Ὁ οἶκός μου, οἶκος
προσευχῆς θέλει δομαζέσθαι» σεις
δὲ ἐκάματε αὐτὸν «σπήλαιον λη-
στῶν.»

14. Καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν
τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ
ἐθεράπευσεν αὐτούς.

15. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια τὰ ὁ-
ποῖα ἔκαμε, καὶ τοῦ παιδὸς κρά-
ζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, Ὁ-
σαννά τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἠγανάκτησαν,

16. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀ-
κούεις τί λέγουσιν οὗτοι; Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς λέγει πρὸς αὐτούς, Ναί· ποτὲ
δὲν ἀνεγνώσατε, «Ὅτι ἐκ στόματος
νηπίων καὶ θηλαζόντων ἠτοίμασας
αἰνεσιν;»

17. καὶ ἀφήσας αὐτούς, ἐξῆλθεν
ἐξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ
διενυκτέρευεν ἐκεῖ.

18. Ὅτε δὲ τὸ πρωτὶ ἐπέστρεφεν
εἰς τὴν πόλιν, ἐπέινασε·

19. Καὶ ἰδὼν μίαν συκῆν ἐπὶ τῆς
ἁδοῦ, ἦλθε πρὸς αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὔ-
ρεν ἐπ' αὐτήν, εἰμὴ φύλλα μόνον· καὶ
λέγει πρὸς αὐτήν, Νὰ μὴ γείνη πλέον
ἀπὸ σοῦ καρπὸς εἰς τὸν αἰῶνα, Καὶ
παρθυβὺς ἐξηράνθη ἡ συκὴ.

οὐ δρόδ φίθῃ κιουτέτι, ἐ θόσνε, τζίλι
ἔστε κούιγ;

11. Ε τούρμοτ' ἐ νιέρζετ θόσνε,
κούιγ ἔστε Ἰησοῦι προφήτη, κὲ ἔστε
γκὰ Ναζαρέτι Γαλιλαίεσε.

12. Ε χίρι Ἰησοῦι ντὲ κίσε τὲ
Περντίσε, ἐ ντζόρι γιάστε φίθ' ἀτὰ
κὲ σίτνε ἐ πλεῖγνε ντὲ κίσε, ἐ δὲ
τραπέζετ, ἐ σαράρεβετ γιου ἀ γκρε-
μίσι, ἐ δὲ φρόννετ' ἐ ἀτοῦρε κὲ σίτνε
πελούμπατε.

13. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε, ἔστε
ἄκρούαρε, «ὅτεπία ἰμε δὲ τὲ κιού-
χατε ὅτεπί ἐ σὲ φάλτουριτ;» ἐ γιου
ἐ πέτε ἀτὲ σπηλὲ τὲ κουσάρεβετ.

14. Ε οὐ κιάσνε ντὲ αἰ τὲ βέρ-
περε, ἐ τὲ τζάλε ντὲ ἱερὸ, ἐ ἰ σερὸτ
ἀτὰ.

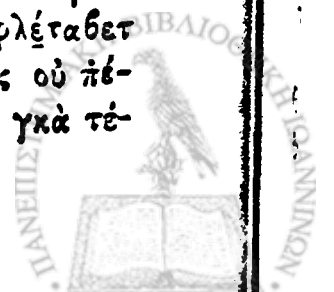
15. Ε σὶ πάνε τὲ πάρετ' ἐ πρί-
οτρετ, ἐ δὲ Γραμματικὸτε κὲ τὸ
τζουδῖρα κὲ πέρι, ἐ δγιέλμτε κὲ θε-
ρίσνε ντὲ κίσε,, ἐ θόσνε. Ὁσαννά τὲ
πίρρι Δαβίδιτ, οὐ ζεμερούανε.

16. Ε ἰ θάνε ἀτιγ, ἀ διφιδ σέτς
θόνε κέτὰ; ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ θὰ ἀτοῦ-
ρε· διφιδίφ' νούκὲ διαβάστε κούρρε,
σὲ γκὰ φύγια ἰ φόσνεβετ, ἐ δὲ ἀτοῦρε
κὲ θίθεγενε κιούμισετ δὲ τὲ ντζγιερ
λεθδίμ;

17. Ε σὶ ἰ λιά ἀτὰ δόλι γιάστε
γκὰ κιουτέτι ντὲ Βιθανί; ἐ μπέτι
ἀτγέ.

18. Ε ντὲ μεγγέσ κούρ κθένειγ
ντὲ κιουτέτ, ἐ μούρρι οὔγια,

19. Ε σὶ πὰ νιέ ρένε φίλ ντὲ οὔ-
δε ἔρδι μπέ τὲ, ἐ νούκὲ φέτι τγιά-
τερ μπέ τὲ, πέρ βέτζμε φλέταβετ
βέτεμε, ἐ ἰ θότὲ φίκουτ. μὸς οὐ πέ-
φτε πέμε κούρρε ντὲ γέτε, γκὰ τέ-
γε, ἐ οὐ θὰ ἀτὲ χέρε φίκου.

20. Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν, λέγοντες, Πῶς παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκῆ. !

21. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ δὲν διστάσητε, οὐχὶ μόνον τὸ τῆς συκῆς θέλετε κάμει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὄρος τοῦτο ἂν εἶπητε, Σηκώθητι καὶ ῥιφθῆτι εἰς τὴν θάλασσαν, θέλει γείνει.

22. Καὶ πάντα ὅσα ἂν ζητήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, ἔχοντες πίστιν, θέλετε λάβει.

23. Καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ ἱερόν, προσῆλθον πρὸς αὐτόν, ἐνῶ ἐδίδασκεν, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; καὶ τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

24. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, τὸν ὁποῖον ἐὰν μοὶ εἶπητε, καὶ ἐγὼ θέλω σᾶς εἰπεῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

25. Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου πόθεν ἦτο; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ πρὸς ἡμᾶς, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν;

26. Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον διότι πάντες ἔχουσι τὴν Ἰωάννην ὡς προφήτην.

27. Καὶ ἀποκριθέντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπον, Δὲν ἐξέυρομεν. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς καὶ αὐτός, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

28. Ἀλλὰ τί σᾶς φαίνεται; Ἀνωρῶπός τις εἶχε δύο υἱούς· καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν πρῶτον, εἶπε, Τέκνον,

20. Ἐ σὶ πάνε μαθητείγτε οὐ τζιουδίτνε, ἐ θάνε· κίουσ οὐθα φίκου μὲ νιῆ χέρε;

21. Ἐ ζότι Κρίστ οὐ περφέιχ, ἐ οὐ θα ἀτουρε· μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, ντὲ πάτζι πέσε ἐ ντὲ μὸς κίοφι μὲ δι ζέμερα, γιὸ βέτεμε χετὲ χε οὐ πὲ ντὲ φίκου δὸ τὲ πένι, πὸ ἐ δὲ χετίτ μάλλιτ ντὲ ἰ θέφτζι, γκρέου ἐ πγίερε ντὲ δὲτ, δὸ τὲ πένεττε.

22. Ἐ σὰ τὲ λίπενι ντὲ τὲ φάλτουρε μὲ πέσε, τὲ φίθα δὸ τὲ μίρρι.

23. Ἐ σὶ ἔρδι αἰ ντὲ κίσε, οὐ κιάσνε ντὲ αἰ τὲκ διδάξ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτρετ, ἐ δὲ πλεκεσίτ ἐ λαύιτ, ἐ ἰ θόσνε· μετζ οὐρδερ πέν χετὸ, ἐ δὲ κούσ τὰ δὲ τὲ χετὲ οὐδερ;

24. Ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέιχ, ἐ οὐ θα ἀτουρε· δὸ τοῦ πῖεν ἐ δὲ οὐνε γιούβετ νιῆ φγιαλε, ἐ ντε μὰ θάτζι μούα ἀτὲ, ἐ δὲ οὐνε δὸ τοῦ θὸμ γιούβετ μετζ οὐρδερ πείγ χετὸ.

25. Παφεζίμι ἰ Ἰωάννητ γκά κίελι κὲ, ἂ γκά νιέρεζετε; ἐ ἀτὰ μεντόνισνε μὲ βέτεχε τὲ τοῦρε, ἐ θόσνε, ντὲ θάφτζιμ γκά κίελι, δὸ τὲ νὰ θόττε νέβετ, ψὲ ἀδὰ νούχε πεσούατε;

26. Ἐ ντὲ θάφτζιμ γκά νιέρεζετε; τρέμπερι πότενε, σὲ τὲ φίθε, ἐκάνε, Ἰωάννε πῆσι προφήτ.

27. Ἐ γιὸ περφέιχνε Ἰησοῦιτ, ἐ ἰ θάν' νούχε δίμε, ἐ δὲ αἰ οὐ θα ἀτουρε· ἐ δὲ οὐνε νούκ' οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ μετζ οὐρδερ πείγ χετὸ.

28. Τζίου δούχετε γιούβετ; νιῆ νιερὶ χίσ δι ὀγιέλιμ, ἐ γιὸ κιάσ σὲ πάριτ, ἐ ἰ θὰ πίρρ, χάιγδε σὲτ, ἐ

ὑπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου.

29. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε. Δὲν θέλω ὑστερον ὁμως μετανοήσας, ὑπήγε.

30. Καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν δεύτερον εἶπεν ὡσαύτως. Καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἐγὼ ὑπάγω κύριε καὶ δὲν ὑπήγε.

31. Τίς ἐκ τῶν δύο ἔκαμε τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ὁ πρῶτος λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σαῖς λέγω, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ὑπάγουσι πρότεροι ὑμῶν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

32. Διότι ἦλθε πρὸς ὑμᾶς ὁ Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν· οἱ τελῶναι ὁμως καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· σεῖς δὲ ἰδόντες, δὲν μετεμελήθητε ὑστερον, ὥστε νὰ πιστεύσητε εἰς αὐτόν.

33. Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε· Ἦτο ἄνθρωπος τις οἰκοδεσπότης, ὁστις ἐφύτευεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβαλεν εἰς αὐτὸν φραγμὸν, καὶ ἔσκαψεν ἐν αὐτῷ ληνὸν, καὶ ὠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργούς, καὶ ἀπεδήμητην.

34. Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργούς, διὰ νὰ λάβωσι τοὺς καρπούς αὐτοῦ.

35. Καὶ πιάσαντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν, ἄλλον δὲ ἐλιθοβόλησαν.

36. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλειοτέρους τῶν πρώτων· καὶ ἔκαστον εἰς αὐτοὺς ὡσαύτως.

37. Ὑστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς

πουνὸν ντὲ βέῶτε τίμ.

29. Ε δὲ αὐτὸ οὐ περφέιτκ, ἐ ἰθά' νούχε δούα, μὲ παῶταίγ ντερού μέντε, ἐ βάτε.

30. Η γιου κιάς ἐ δὲ σὲ δίτιτ, ἐ ἰθά' ἐ δὲ ἀτίγ, ἀῶτου· ἐ αὐτὸ γιου περφέιτκ, ἐ ἰθά' οὔνε ζότ, ἐ νούχε βάτε.

31. Τζίλι δὰ γκα τὲ δι πέρι θελίμενε ἐ σὲ γιάτιτ; ἐ ἰθάνε ἰπάρι, οὐ θότ' ἀτούρε Ἰησοῦ, μὲ τὲ βερετάα οὐ θόμ γιούβετ, σὲ τελόνεριτε, ἐ δὲ κουρβγιάρετε, δὲ τὲ ἐένε μὲ περπάρα σὲ γιούβετ ντὲ μπερετερί τὲ Περντίσε.

32. Σὲ ἔρδι ντέρ γιου Ἰωάννη μὲ οὔδε τὲ σὲ δρέιγτεσε ἐ νούκ' ἐ πεσούατε· ἐ Τελόνετε ἐ δὲ κουρβγιάρετε πέσούανε μπε τὲ, ἐ γιούβετ ντονιὲ σὲ πάτε νούχε ντερούτε μέντε παῶταίγ τὲ πέσόγετε μπε τὲ.

33. Τγιέτερ παραβολὴ διφίονι. Ἰῶ νιὲ νιερί ζότ ὅτεπίετ, ἐ αὐτὸ βούρι (φυτέψι) νιὲ βέῶτε, ἐ ἐ θούρι ἀτέ μὲ φάρδε, ἐρεμόι μπε τὲ παρητίρ, ἐ κτίσι μπε τὲ πύργο (κούλλα) ἐ ἐδά ἀτέ ντὲ κούιγκ, ἐ ἴκου.

34. Ε κούρ ἀφερού κόχ' ἐ πέμεβετ, δερφού κοπίλτ' ἐτίγ ντὲ πούιγκερ τὲ μίρρε πέμμετ ἐτίγ.

35. Ε δὲ πούιγκεριτε οἱ ἰ ζούνε κοπίγτ ἐτίγ, νιέρινε ἐ ράχενε, ἐ τγιάτεριν' ἐ μούάρρε μὲ φούρρε.

36. Πάμετα δερφού τε τγιέρε κοπίγ, μὲ τὲ σούμε σὲ τὲ πάρετε, ἐ οὐ ἀ πένε ἐ δὲ ἀτούρεβετ ἀῶτου.

37. Ε μὲ τὲ παῶταίγμενε δερφού

αυτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων, Θέλουσιν ἐντραπῆ τὸν υἱὸν μου.

38. Ἄλλ' οἱ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν, εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἅς φονεύσωμεν αὐτὸν, καὶ ἅς κατακρατήσωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

39. Καὶ πιάσαντες αὐτὸν, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελώνου καὶ ἐφόνευσαν.

40. Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελώνου, τί θέλει κάμει εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκείνους;

41. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Κακοὺς κακῶς θέλει ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπελώνα θέλει μισθώσει εἰς ἄλλους γεωργοὺς, ὥτινες θέλουσιν ἀποδώσει εἰς αὐτὸν τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

42. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν ταῖς γραφαῖς, «Ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας· παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

43. Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ὑμᾶς, ὅτι θέλει ἀφαιρηθῆ ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θέλει δοθῆ εἰς ἔθνος κάμνον τοὺς καρποὺς αὐτῆς.

44. Καὶ ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, θέλει συντριφθῆ εἰς ὄντινα δὲ ἐπιπέσῃ, θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.

45. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἐνόησαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει·

46. Καὶ ζητοῦντες νὰ πιάσωσιν αὐτόν, ἐφθέθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ εἶχαν αὐτόν ὡς προφήτην.

μὰ τὰ τὲ πῖρρ' ἐτίγ, ἐ θά' δὸ τὲ χένε τούρπ γκά πῖρρι ἴμ.

38. Ε δὲ πούιγκεριτε σὶ πάνε τὲ πῖρρῃ θάνε μὲ βετέχνε τετοῦρε. κούιγ ἔσῃτε κληρονόμι, ἔγιανι τὰ θράσεμῃ ἀτέ, ἐ τὶ μπάγεμῃ κληρονομίν' ἐτίγ.

39. Ε σὶ ἐ ζούνε ἀτέ, ἐκρίνε γιάστῃ γκά βέσῃτι, ἐ ἐ θράνε.

40. Ε πὸ κούρ, τὲ βίγε ἰ ζάτι ἰ βέσῃτιτ, τζδὸ τὲ γιὼ πέγε ἀτοῦρε πούιγκερετ;

41. ἰ θάτ' ἀτίγ' ζετὰ τὲ κελίνγ σούμε χέικ δὸ τὶ θράσε, ἐ βέσῃτενε δὸ τὰ ἄπε ντέ τὲ τγιέρῃ πούιγκερ, κὲ ἀιὰ δὸ τὶ ἄπενε ἀτίτ πέμμετε μ.πέ κόχε τὲ τούρε.

42. Θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦι, νούζε διαβάστε κούρρῃ ντέ κάρτερα, ἀτέ φούρρ' κὲ καταφρονίσανε μγιέστρετε, ἀὶ οὐ πὲ ἐ οὐ βού κριε ντέ κιοσῆ, γκά ζότι οὐ πὲ κεγιό, ἐ δούκετε τζιουδὶ νιῆ σὶ τόνα;

43. Πρὰ ἀντάιγ οὐ ἠδμ. γιούβετ, σὲ μπρετερία ἐ Περντίσε δὸ τὲ γκρίγετε γκά γιούβετ, ἐ δὸ τὲ ἴπετε ντέ μιλέτ, κὲ τὲ πέγε πέμετ' ἐσάιγ.

44. Ε δὲ ἀτ' κὲ τὲ πγιέρῃ μ.πὶ χετὲ φούρρ', δὸ τὲ δερμόνετε, ἐ δὲ ντέ τζίλι κὲ τὲ πγιέρῃ σίπερ, ἀτέ δὸ τὰ πέγε πλιούγουρ.

45. Ε σὶ ντίενε τὲ πάρετ' ἐπρίφτερετ, ἐ δὲ φαρισεῖγτε παραβολέτ' ἐτίγ, κουπετούανε σὲ πέρ ἀτὰ ἰ θότε.

46. Ε χερκούινε, κὲ τὰ ζίνε ἀτέ, πὸ οὐ τρέμνε γκά πότα, σὲ ἐ κίσανε ἀτέ πόσι προφήτ.

Κεφ. κβ'. 22.

ΚΑΙ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, λέγων,

2. Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἀνθρώπον βασιλέα, ὅστις ἔκαμε γάμους εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

3. Καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ νὰ καλέσωσι τοὺς προσκεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ δὲν ἤθελον νὰ ἔλθωσι.

4. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων, Εἴπατε πρὸς τοὺς προσκεκλημένους, Ἴδού, τὸ γεῦμά μου ἡτοίμασα· οἱ ταῦροι μου καὶ τὰ θρεπτὰ εἶναι ἐσφαγμένα, καὶ πάντα εἶναι ἑτοίμα· ἔλθετε εἰς τοὺς γάμους.

5. Ἐκεῖνοι ὁμῶς ἀμελήσαντες ἀπέβησαν, ὁ μὲν εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, ὁ δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον αὐτοῦ.

6. Οἱ δὲ λοιποὶ, πιάσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἐφόνευσαν.

7. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν κατέκαυσε.

8. Τότε λέγει πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος εἶναι ἑτοιμος, οἱ δὲ προσκεκλημένοι δὲν ἦσαν ἄξιοι.

9. Ἰπάγετε λοιπὸν εἰς τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ἔσους ἂν εὕρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους.

10. Καὶ ἐξεληθόντες οἱ δούλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάσας ἔσους εὕρον, κακοὺς τε καὶ καλοὺς· καὶ ἐγεμίσθη ὁ γάμος ἀπὸ ἀνακεκλημένων.

11. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς διὰ

Κεφ. κβ'. 22.

Ε Ἰησοῦ οὐ περὶ τῆς πόλεως αὐτοῦ με παραβολῶν, ἐοὺ θός,

2. Μπρεταρία ἐ Κίελθετ κα τὲ γιάρε με ἡερί μπρετ, κα αὶ κέρρι δάσμετ ἐ διάλιτ σὲ τίγ.

3. Ε δερσί κοπίγ· ἐτίγ τὲ θερρίσνε ἀτὰ κα κένε φτούαρε ντὲ δάσμερα, ἐ νοὺκὲ δούαῖγνε τὲ εἴγνε.

4. Πάμετα δερσί τὲ τγιέρε κοπίγ, ἐ οὐ θά, θόι μπὰ τὰ κα γιάνε φτούαρε, νὰ κα δρέκα ἴμε ἔστε χαζερ, εἴτζερετ· ἐμία ἐ δὲ κέρατ· ἐμαῖγμε γιάνε θερτούρε ἐ δὲ φίθε σὰ δούγνε γιάνε χαζερ, πὸ ἐγιανι ντὲ δάσμερα.

5. Ε ἀτὰ περτούανε, ἐ σθάνε, πὸ ἡερί εἶατε ντάρρε τὲ τίγ· ἐ τγιέτερι ντὲπραματὶ τὲ τίγ.

6. Ε τὲ τγιέρετε σὶ ζούνε κοπίγ· ἐτίγ ἰ σαῖγτινε, ἐ δὲ ἰ θράνε.

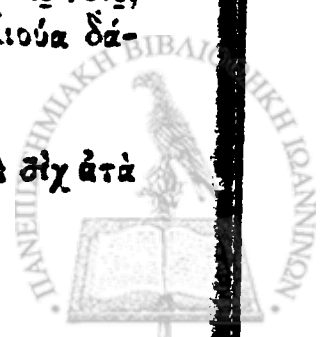
7. Ε σὶ ἐδίφιδὶ μπρέτι οὐ ζεμερούα, ἐ δερσί ἀσκέρετ· ἐτίγ, ἐ θράου ἀτὰ κα θράνε κοπίγ· ἐτίγ, ἐ δὲ κιουτέτν· ἐτούρε ἐπερθελιδί.

8. Αχίερε οὐ θότε κοπίγ· σὲ τίγ, σὲ δάσμα ἔστε χαζερ, πὸ ἀτὰ κα κένε τὲ φτούαρε νοὺκὲ κένε τὲ ζότε (ἄξιο.)

9. Χαῖγδενι δὰ ντὲ περ τὲ δάλιουρα τὲ οὐδεραβετ, ἐ σὰ κα τὲ γένι, τὶ φτόνι μπὲ δάσμερα.

10. Ε σὶ δούαλε ἀτὰ κοπίγ μπὲ οὐδερα, μπεγιούαδε φίθ· ἀτὰ κα γένε, τὲ λίφα ἐ τὲ μίρρε, ἐ οὐ μπλιούα δάσμα γκα ἀτὰ κα ρίγνε.

11. Ε σὶ χίρι μπρέτι τὲ σὶχ ἀτὰ

νά θεωρήσῃ τοὺς ἀνακεκλιμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον μὴ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου·

12. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Φίλε, πῶς εἰσῆλθες ἐνταῦθα μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἀπεστομώθη.

13. Τότε εἶπαν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, Δέσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, στήκωσατε αὐτὸν, καὶ ῥίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ᾄδόντων.

14. Διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

15. Τότε ὑπῆγον οἱ Φαρισαῖοι καὶ συνεβουλεύθησαν πῶς νὰ παγιδεύσωσιν αὐτὸν ἐν λόγῳ.

16. Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ἀληθὴς εἶσαι, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ δὲν σὲ μέλει περὶ οὐδενός· διότι δὲν ἐλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων.

17. Εἶπέ λοιπὸν πρὸς ἡμᾶς, Τί σοὶ φαίνεται; εἶναι συγκεχωρημένον νὰ δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί;

18. Γνωρίσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε, Τί μὲ πειράζετε, ὑποκριταί;

19. Δεῖξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ δασμοῦ. Οἱ δὲ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν δηνάριον.

20. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;

21. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Καίσαρος. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς

τὸν Θεόν, πᾶ ἀτγὲ νιῆ νιερί κῆ νούκῆ· κῆ βέσσυρε ρόπα τῆ δάσμεσε.

12. Εἰ θότ' ἀτίτ μιζ, κῆσ χῆρε χετοῦ, κούρ νούκῆ κῆ ρόπα τῆ δάσμεσε; ἐ δὲ ἀτ σμεῦντ τῆ φλίτ.

13. Αἰχίερε οὐ θότῃ μ.πρέτι πουνετόρεβετ, σῖ τι λίδνι ἀτίτ δούκρητῃ, ἐ δὲ κῆμπετῃ γκρένιε ἀτῃ, ἐ θῖνιε γιάστῃ ντῆ ἐρρεσίρε τῆ θέλῃ ἀτγῆ δὸ τῆ γέτῃ τῆ κιάρετῃ, ἐ δὲ τῆ δρέδουριτ ἐ δῆμπεβετ.

14. Σῆ ψῆ σούμε γιάνῃ τῆ φτούαρε ἐ τῆ πάκῃ τῆ ζγιέδουριτῃ.

15. Αἰχίερε θάνῃ φαρισείγτῃ, ἐ πῆνε τῆ μπεγέδουρε, ἐ μεντόνεσῖνε, κῆσ τὰ ζιγνε ἀτῃ ντῆ σγιάλῃ.

16. Εἰ δερφούανῃ ντῆ ἀτ μαθητίτ' ἐτοῦρε, πᾶσῃ με Ἡρωδιανότῃ, ἐ ἰθάνε, Δάσκαλ, ἐ δίμῃ κῆ γῆ ἰ βερτέτῃ, ἐ δὲ διδᾶξ οὐδεν' ἐ Περντίσε με τῆ βερτέτῃ, ἐ νούκῃ κῆ δῆρτ τῆ πῆρ ντονιῆ, σῆ νούκῃ βῆστρὸν ντῆ φάκε τῆ νιέρεζετ.

17. Θούαῖγνα δᾶ νέβετ, σῖ τῆ δούκῃτῃ τι; ἔστ' ἐ οὐδῆσε τῆ ἄπεμε κῆνσο (χαράτζ) ντῆ Καίσαρι, ἢ γιό;

18. Εἰ σῖ νιόχου Ἰησοῦῖ πονηρίν' ἐτοῦρε, οὐ θᾶ, ψῆ με πειράξνι Ἰποκριτέγ (μὲ δί φάκε.).

19. Δεφτόμενι ἄσπρεν' ἐ Κῆνσοσε, ἐ δὲ ἀτά ἰ προύνῃ νιῆ δηνάρ.

20. Εἰ οὐ θότ' ἀτοῦρε' ἐκούιγτ' ἔστῃτῃ κῆγιὸ κόνῃ ἐ δὲ τῆ σκρούαριτῃ μπι τῆ;

21. Ἰ θόν' ἀτίγ' τῆ Καίσαριτ, ἀτῃ χῆρε οὐ θᾶ ἀτοῦρε. παφούανι δᾶ ἀτὸ κῆ γιάνῃ τῆ Καίσαριτ, ντῆ Καίσαρι. ἐ ἀτὸ κῆ γιάνῃ τῆ Περντίσε, ντῆ Περ-

τὸν Θεόν.

22. Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν καὶ ἀφῆσαντες αὐτὸν ἀνεχώρησαν.

23. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθον πρὸς αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες,

24. Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς εἶπεν, « Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, θέλει νυμφευθῆ, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλει ἀναστήσει σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

25. Ἦσαν δὲ πρὸ ἡμῶν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἀφ' οὗ ἐνυμφεύθη ἑτελεύτησε καὶ μὴ ἔχων τέκνον, ἀρῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

26. Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ.

27. Ἰσχυρότερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνὴ.

28. Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν τίνος τῶν ἑπτὰ θέλει εἶσθαι γυνή; διότι πάντες ἔλαβον αὐτήν

29. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτούς, Πλανᾶσθε, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ.

30. Διότι ἐν τῇ ἀναστάσει οὔτε νυμφεύονται, οὔτε νυμφεύουσιν, ἀλλ' εἶναι ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῶ.

31. Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ῥηθὲν πρὸς ἑσᾶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος,

32. « Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ; » Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς Θεός, νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

ντία.

22. Ἐ σὶ ἐντίενε, οὐ τζιουδίτνε, ἐ ἐλιάνε ἀτέ, ἐ ἱκνε.

23. Ντὰ τέ δίτε ἔρδε ντέ ἀτ σαδουκείγ, ἀτὰ χέ θόνε σὲ νούχε γγιάλνε τέ ἐδέκουριτε, ἐ ἐπίετνε ἀτέ, ἐ ἰ θόνε.

24. Δάσκαλ, Μωϋσίου θί· ντέ ἐδέκτε νιερί χέ τέ μὸς λέρρε δγιέλιμ, τέ μαρτόνετε με φρούαν ἐτίγ βελαίτιγ, ἐ τέ γγιάλγε φάρρε ντέ βελαίτιγ.

25. Ἐ πράνε νέβετ κένε στάτε βελάξερ, ἐ σὶ οὐ μαρτούα ἰ πάρρε βδίκ, ἐ σὲ ψὲ νούχε χίσ φάρρε, λιὰ φρούον' ἐτίγ ντέ βελαίτιγ.

26. Αῦτοῦ ἐ δὲ ἰδίτι, ἐ δὲ τρίτι, γγέρ ντέ τέ στάτε.

27. Ἐ με παστάιγε γκα τέ φίθε, βδίκι ἐ δὲ φρούαγια.

28. Ἐ πὸ κούρ τέ γγιάλλνε τέ ἐδέκουριτε, τζίλιτ γκα τέ στάτε δὸ τέ γέτε φρούαγια; σὲ ψὲ φίθε ἐ πάντε ἀτέ.

29. Ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέιτκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε. γένη φενίερε, σὲ ψὲ νούχε κουπετόνι κάρτερατε ἄς φουκίν' ἐ Περντίσε.

30. Σὲ ντέ κόχε χέ δὸ τέ γγιάλνε τέ ἐδέκουριτε ἄς μαρτόγενε ἄς μαρτόνενε, πὸ γιάνε πόσι ἐγγελι ἐ Περντίσε ντέ κίελ.

32. Ἐ πέρ τέ γγιάλτουρε τέ σὲ ἐδέκουρετ νούχε διαβάστε ἀτέ χέ ἔστε θένε ντέ γιούβετ γκα Περντίτ χέ θότε.

32. Οὔνε γιάμ Περντία ἰ Αβραάμιτ, ἐ δὲ Περντία ἰ Ἰσαάκουτ, ἐ δὲ Περντία ἰ Ἰακώβιτ, νούκ' ἔστε Περντία, Περντί ἐ σὲ ἐδέκουρετ, πὸ ἐ σὲ φιάλεβετ.

33. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἔχλοι, ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδασχὴν αὐτοῦ.

34. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες, ὅτι ἀπεστόμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ὁμοῦ.

35. Καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν, νομικὸς, ἠρώτησε πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων,

36. Διδάσκαλε ποία ἐντολὴ εἶναι μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ ;

37. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, « Ἀγάπα Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου. »

38. Αὕτη εἶναι πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολὴ.

39. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῆς, « Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. »

40. Ἐν ταύταις ταῖς δύο ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται.

41. Καὶ ἐνῶ ἦσαν συνηγμένοι οἱ Φαρισαῖοι, ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

42. Λέγων, Τί σᾶς φαίνεται περὶ τοῦ Χριστοῦ ; τίνας υἱὸς εἶναι ; λέγουσι πρὸς αὐτόν, Τοῦ Δαβίδ.

43. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λοιπὸν ὁ Δαβὶδ διὰ Πνεύματος ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον, λέγων,

44. « Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου ; »

45. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Δαβὶδ ὀνομάζῃ αὐτὸν Κύριον, πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ ;

46. Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν λόγον· οὐδ' ἐτόλ-

33. Ἐ σὶ διφούανε τούρμετ' ἐ νιέρεζετ, οὐ τζιουδίτνε νιέ διδαχί τὲ τίγ.

34. Ἐ Φαρισεῖγτε σὶ διφιούανε, κὲ οὐ μπίλι φόγνε Σαδουκεῖγτε, οὐ μπεγιούαδε τὲ φίθε ντὲ νιέ βέντ.

35. Ἐ νιέ γκα ἀτὰ κὲ διδάξινε νόμνε, ἐ πίετι τούχ' ἐ γκατίγτουρε ἀτὲ, ἐ ἰ θόϋ,

36. Δάσκαλ, τζίλια πορσί ἔσθε μὲ ἐμάδε ντὲ νόμ.

37. Ἐ δὲ Ἰησοῦ ἰ θὰ ἀτίτ' « Τὲ δούατζ ζότνε Περντίνε τέντε μὲ φίθε ζέμμερε τέντε, ἐ δὲ μὲ φίθε ὀπίρτινε τέντ, ἐ δὲ μὲ φίθε μέντινε τέντε. »

38. Κεγιὸ ἔσθε ἐ πάρρα, ἐ δὲ ἐμάδε πορσί.

39. Ἐ ἐδίτε κὲ φιάν μὲ ἀτὲ « Τὲ δουατζ φιτόνε τέντ, σὶ ἐ δὲ βέτεχενε τέντε. »

40. Ντὲ κετὸ τὲ δι πορσίρα φίθε νόμι, ἐ δὲ προφήτεριτε βάρβενε.

41. Ἐ σὶ οὐ μπεγιούαδε φαρισεῖγτε, ἰ πίετι ἀτὰ Ἰησοῦ.

42. Ἐ οὐ θότνε σὶ γιου δούκετε γιούβετ πὲρ Κρίστίνε, ἰ κούιγ πίρρ ἔσθε ; ἰ θάν' ἀτὰ, ἰ Δαβίδιτ.

43. Οὐ θότ' ἀτουρε ψὲ ἀδὰ Δαβίδι μὲ ὀέντ Σπίρτ, ἐ Οερρέτ ἀτὲ ζότ ; ἐ θότνε.

44. Θὰ ζότι, ζότιτ σίμ' ρὶ μπάνε τίμε τὲ δγιάθετες γγέρα σὰ τὲ βε χάσμεριτ' ἐτού, ντένε κέμπε τὲ τούα.

45. Ἐ ντὲ ἐ Οερρέτ ἀτὲ Δαβίδι ζότ, κισ ἔσθε πίρρι τίγ ;

46. Ἐ Ντονιέ νούχε μουντ τί περφέφειγ ἀτίγ φγιάλε, ἄς κουτουρίαι

μησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας νὰ ἐρωτήσῃ πλέον αὐτόν.

ΚΕΦ. κγ'. 23.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς τοὺς ὄχλους, καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2. Λέγων, Ἐπὶ τῆς καθέδρας τοῦ Μωϋσέως ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι.

3. Πάντα λοιπὸν ὅσα ἂν εἴπωσι πρὸς ἐσᾶς νὰ φυλάττητε, φυλάττετε καὶ πράττετε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ πράττετε· ἐπειδὴ λέγουσι, καὶ δὲν πράττουσι.

4. Διότι δένουσι φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιθέτουσιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων· δὲν θέλουσιν ὅμως οὐδὲ διὰ τοῦ δακτύλου αὐτῶν νὰ κινήσωσιν αὐτά.

5. Πράττουσι δὲ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν, διὰ νὰ βλέπωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ πλατύνουσι τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν.

6. Καὶ ἀγαπῶσι τὸν πρῶτον τόπον ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς,

7. Καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ νὰ ὀνομάζωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων 'Ραββί, 'Ραββί.

8. Σεῖς ὅμως μὴ ὀνομασθῆτε 'Ραββί· διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητὴς σας, ὁ Χριστός· πάντες δὲ σεῖς ἀδελφοὶ εἶσθε.

9. Καὶ πατέρα σας μὴ ὀνομάσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς· διότι εἷς εἶναι ὁ Πατήρ σας, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

10. Μηδὲ ὀνομασθῆτε καθηγηταί, διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητὴς σας, ὁ Χριστός.

11. Ὁ δὲ μεγαλύτερος ἀπὸ σᾶς,

ἵερὸν καὶ γὰρ ἅγιον διτετὲ πῆσσε ἀτὲ μὲ.

Κρίε Ἐνιέζιτ ἐτρέτε. κγ'. 23.

Ἄχίερε Ἰησοῦι οὐ φύλι τούρμαβεν σὲ ἱέρεζεν, ἐ δὲ μαθητίβεν σὲ τίγ.

2. Ἐ οὐ θά' μπι φρόν τὲ Μωϋσί-ουτ ντέϊγνε Γραμματέϊγτε, ἐ δὲ Φα-ρισείγτε.

3. Φίθε σα τὲ θένε ντέ γιούβεν τὲ βρούανι, τί βρούανι, ἐ δὲ τί πένι, πὸ σὶ πούνερατ' ἐ ἀτοῦρε μὸς πένι, σὲ ψὲ θόνε ἐ νοῦζε πέγενε.

4. Σὲ λίδγενε πάρε τὲ μεδὰ, ἐ δὲ τὲ βέντα σοῦμε, ἐ ἰ γκαρχόγενε μπι κράχε τὲ ἱέρεζεν, πὸ ἄς με φί-στίν' ἐτοῦρε νοῦζε δούανε τί τούντινε ἀτό.

5. Ἐ δὲ φίθε πούνερατ' ἐτοῦρε ἰ πέγενε πέρ τὲ δούκουρε ντέ ἱέρεζ, ἐ ζγερόγενε φύλακατ' ἐτοῦρε, ἐ μα-δύγενε κλόσσετ' ἐ ρόπαβεν σὲ τοῦρε.

6. Ἐ δούανε ντέ τὲ γκρένε τὲ βίνε με σίπερ σὲ φίθε, ἐ ντέ τὲ μπε-γέδουρα τὲ χένε βέντν' ἐ πάρρε.

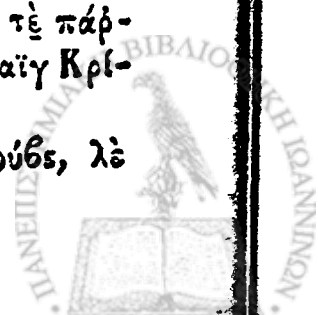
7. Ἐ δὲ τὲ πούθουρατε ντέ πα-ζάρε, ἐ τὲ θερρίτενε γὰρ ἱέρεζιτε, δάσκαλ, δάσκαλ.

8. Πὸ γιούβεν τὲ μὸς θερρίτενι δάσκαλλε, σὲ ψὲ ἱέ εἶστε δάσκαλι γιούαϊγ, Κρίστι· ἐ φίθε γιούβεν γένι βελάζερ.

9. Ἐ δὲ καπὰ τουαϊγ τὲ μὸς θερ-ρίσινι μπι δέ, σὲ ἱέ εἶστε καπὰ γιού-αϊγ, αἱ καὶ εἶστε ντέ Κίελ.

10. Ἐ δὲ τὲ μὸς θερρίτενι τὲ πάρ-ρε, σὲ ἱέ εἶστε ἰ πάρρι γιούαϊγ Κρί-στί.

11. Ἐ με ἰ μάδι γὰρ γιούβε, καὶ

θέλει εἶσθαι ὑπηρετῆς σας.

12 Ὅστις δὲ ὑψώσῃ ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῆ· καὶ ὅστις ταπεινώσῃ ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῆ.

13. Ἄλλ' οὐκί εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ἐπειδὴ σεῖς δὲν εἰσέρχεσθε οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίνατε νὰ εἰσέλθωσιν.

14. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κατατρώγετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνετε μακρὰς προσευχάς· διὰ τοῦτο θέλετε λάβει μεγαλητέραν καταδίκην.

15. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι περιέρχεσθε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, διὰ νὰ κάμητε ἓνα προσήλυτον· καὶ ὅταν γείνη, κάμνετε αὐτὸν υἱὸν τῆς γειννης διπλότερον ὑμῶν.

16. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες, Ὅστις ὁμῶς ἐν τῷ ναῷ, εἶναι οὐδέν· ὅστις ὅμως ὁμῶς ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὑποχρεοῦται.

17. Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τίς εἶναι μεγαλήτερος, ὁ χρυσός, ἢ ὁ ναός ὁ ἀγιαζών τὸν χρυσόν;

18. Καὶ, Ὅστις ὁμῶς ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, εἶναι οὐδέν· ὅστις ὅμως ὁμῶς ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὑποχρεοῦται.

19 Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τίς εἶναι μεγαλήτερον, τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιαζόν τὸ δῶρον;

20. Ὁ ὁμῶσας λοιπὸν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνυεῖ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ.

21. Καὶ ὁ ὁμῶσας ἐν τῷ ναῷ

τὲ γέτε χουσμειάρι γιούαῖγ.

12. Εἰ δὲ αἱ χεῖτε γκρέρε βέτεχεν' ἐτίγ, δὸ τὲ οὔνετε, εἰ αἱ χεῖ τὲ οὔνείγε βέτεχεν' ἐτίγ δὸ τὲ γκρίχετε.

13. Εἰ βὲ μπὲ γιούβετ Γραμματικότε εἰ δε Φαρισεῖγτε ὑποκριτέιγτε, σὲ μπίλνι μπρετερίν' εἰ Κίελβετ περπάρα νιέρεζετ, σὲ γιούβετ νούχε χίνι, ἄς ἀτὰ χεῖ χίγενε νούκ' εἰ λίρι τὲ χίγενε.

14. Βὲ μπὲ γιούβετ Γραμματικότε εἰ δε Φαρισεῖγτε ὑποκριτέιγτε, σὲ χάνι ὅτεπίτ' εἰ σὲ θάβετ, μὲ ἀφορμί, σὲ λιούτενι οὔμε, εἰ ἀντάιγ δὸ τὲ μίρρι μὲ τέπερ φινάχ.

15. Βὲ μπὲ γιούβετ Γραμματικότε, εἰ Φαρισεῖγτε ὑποκριτέιγτε, σὲ κθένενι δέτνε εἰ δε στερένε τὲ πρίρι νιὲ ντὲ πέσε τούαῖγ, εἰ κούρ τὲ πένετε, εἰ πένι ἀτὲ πίρρ' εἰ πίσεσε δι πγιέσε γκὰ βέτεχεγια γιούαῖγ.

16. Βὲ μπὲ γιούβετ δάσκαλε τὲ βέρπερε, κε θοῖ, αἱ χεῖ τὲ πετόνετε ντὲ Κίσε νούκ' ἔστε φε, πὸ αἱ χεῖ τὲ πετόνετε ντὲ ἄρρ' τὲ Κίσεσε, φεγέν.

17. Τὲ πὰ μέντ, εἰ δε τὲ βέρπερε, τζίλια ἔστε μὲ μάδε, ἄρρι, εἰ Κίσα χεῖ σεντερόν ἄρρε;

18. Εἰ δὲ αἱ χεῖ τὲ πετόνετε ντὲ βέντ χεῖ βένε δουρετίνε, νούκ' ἔστε φε, πὸ αἱ χεῖ τὲ πετόνετε ντὲ δουρετὶ χεῖ ἔστε μπὶ τὲ φεγέν.

19. Τὲ πὰ μέντ, εἰ δε τὲ βέρπερε, τζίλια ἔστε μὲ μάδε, δουρετία, εἰ βέντι χεῖ σεντερόν δουρετίνε;

20. Σὲ αἱ χεῖ τὲ πετόνετε ντὲ βέντ χεῖ βίχετε δουρετία, πετόνετε μπὰ τὲ, εἰ δε μπὶ φεθ ἀτὸ χεῖ γιάνε αἰπερ μπὶ τὲ.

21. Εἰ αἱ χεῖ πετόνετε ντὲ Κίσε,

ὀμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ κατοικούντι αὐτόν.

22. Καὶ ὁ ἁμάρτανος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

23. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἴδιον σμῆλον καὶ τὸ ἄνιθον καὶ τὸ κύμινον· καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔπρεπε νὰ πράττειτε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφίνητε.

24. Ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἵτινες διῶλίζετε τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνετε.

25. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, ἔσωθεν ὁμως γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας.

26. Φαρισαῖοι τυφλοὶ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, διὰ νὰ γείνη καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρὸν.

27. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι παρομοιάζετε μὲ τάφους ἀσβεστωμένους, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν ὁμως γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν, καὶ πίστεως ἀκαθαρσίας.

28. Οὕτω καὶ σεις ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε εἰς τοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, ἔσωθεν ὁμως εἴσθε πλήρεις ὑποκρισεως καὶ ἀνομίας.

29. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ στολίζετε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων·

30. Καὶ λέγετε, Ἐὰν ἡμεῖς ἐν

πέτοντες μὴ ἀτὲ, ἐδὲ ντὲ ἀτὲ καὶ ῥὶ πρέντα μπι τῆ.

22. Εἰ ἀτὲ καὶ πέτοντες ντὲ Κιελ, πέτοντες ντὲ φρόν τῆ Περνίσε, ἐδὲ ντὲ ἀτὲ καὶ ῥὶ σίπερ μπά τῆ.

23. Βὲ μπε γιούβει Γραμματικότῆ, ἐ Φαρισεῖγτῆ ὑποκριτέγτῆ, σὲ δεκατίσιν δγιόσμονε, ἐ δὲ μαράγνε, ἐ δὲ κίμινονε, ἐ μῆ τῆ βέντατ ἐ νόμιτ ἰ λιάτῆ, φιοῦκνε, ἐ δὲ ἐλεημοσίνε, ἐ δὲ πέσενε· ἐ δὲ κατὸ δούχαεσ τὶ πέγετῆ, ἐ δὲ ἀτὸ τῆ μὸς τὶ λέβρετῆ.

24. Δάσκαλε τῆ βέρπερε, καὶ ὄτριδνι κουνούπνε, ἐ φαμίλενε ἐ χάι τῆ τέρρε.

25. Βὲ μπε γιούβει Γραμματικότῆ, ἐ Φαρισεῖγτῆ, σὲ παστρόνι τῆ γιάστῆμεν· ἐ κέλκιτ, ἐ δὲ τῆ κούπεσε, ἐ περ πρέντα γιάνε πλιότ γκά τῆ βεμπέρα ἐ δὲ τῆ λίφα.

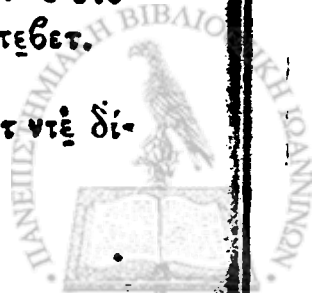
26. Φαρισεῖγ ἰ βέρπερε κερὸ μῆ περπάρα τῆ πρέντεν· ἐ κέλκιτ, ἐ δὲ τῆ κούπεσε, καὶ τῆ πένετῆ ἐ δὲ ἐ γιάστῆμεγια ἐ πάχμε.

27. Βὲ μπε γιούβει Γραμματικότῆ, ἐ Φαρισεῖγτῆ ὑποκριτέγτῆ, σὲ Γιάνι μῆ βάρρε τῆ λέρα μῆ κέλκερε, καὶ ἀτὰ περγιάστα δούκνε τῆ πούκουρα, ἐ πρέντα γιάνε πλιότ ἔστῆρα τῆ σὲ ἐδίκουρετ, ἐ δὲ τζδὸ λὸι τῆ πεφέρα.

28. Αὐτοῦ ἐ δὲ γιούβει περγιάστα δούκνε ντὲ ἰέρεζ τῆ δρέγτῆ, ἐ περ πρέντα γένι πλιότ γκά δγιαλέζι, ἐ τῆ πεχία.

29. Βὲ μπε γιούβει Γραμματικότῆ, ἐ Φαρισεῖγτῆ ὑποκριτέγτῆ σὲ δερτόνι βάρρετ· ἐ προφήτερετ· ἐ στολίσινι μνημόρετ· ἐ σὲ δρέγτεβετ.

30. Εἰ θεῖ τῆ γέσεμ νέβετ ντὲ δι-

ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, δὲν ἠθέλομεν εἶσθαι συκοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν.

31. Ὡστε μαρτυρεῖτε εἰς ἐχυτοὺς, ὅτι εἰσθε υἱοὶ τῶν φονευσάντων τοῦ προφήτας.

32. Ἀναπληρώσατε καὶ σεῖς τὸ μέτρον τῶν πατέρων σας.

33. Ὅφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς θέλετε φύγει ἀπὸ τῆς καταδίκης τῆς γεέννης;

34. Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ἐσᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε θανατώσει καὶ σταυρώσει, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε μαστιγώσει ἐν ταῖς συναγωγαῖς σας, καὶ διώξει ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν·

35. Διὰ νὰ ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, υἱοῦ Βαραχίου, τὸν ὁποῖον ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ὕψιστου.

36. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Πάντα ταῦτα θέλουσιν ἐλθεῖ ἐπὶ τὴν γενεάν ταύτην.

37. Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς σέ, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συναζῶ τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον συναγει ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε;

38. Ἰδοὺ, ἀφίεται εἰς ἐσᾶς ὁ οἰκός σας ἔρημος.

39. Διότι σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ εἰς τὸ ἐξῆς, ἕωσοῦ εἶπητε, Ἐυλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

τὲ τὲ γιάτρετ σένε, νοὺκ' οὐγδίσιμ. μὲ ἀτὰ ντὲ φιάκ τὲ προφήτερετ.

31. Κάκε κὲ μαρτυρίσιν βέτεχενε τούαιγ, σὲ γένι πῆγτε ἔ ἀτοῦρε κὲ βράνε προφήτεριτε.

32. Ε δὲ γιούβετ μπούσιν μάτσιν ἔ γιάτρετ σουαῖγ.

33. Φερπίνγ, πγιάλατ' ἔ νεπέροκαβετ, κίσ δὸ τὲ ὄπετόνι γκά φιουκίμι ἔ πίσσεσε.

34. Πρὰ ἀντάιγ, γιά οὔνε δερφόιγ ντὲ γιούβετ προφήτερ' ἔ δὲ σοφόρα, ἔ δὲ τὲ γραμματέψουρε, ἔ γκά ἀτὰ δὸ τὲ βρίντι, ἔ δὸ τὲ μπερθένι ντὲ κρούικ. ἔ δὲ γκά ἀτὰ δὸ τὲ ρίχνι μὲ λαμτζι ντὲ συναγόγερα τούαιγ, ἔ δὸ τι ντίκνι κιοτέτ μπεκιοτέτ.

35. Κὲ τὲ βίγε σίπερ μπι γιούτζδὸ φιάκ ἰ δρέιγτε, κὲ οὐ δερδ σίπερ μπι δὲ, κὲ γκά φιάκου ἰ τὲ δρέιγτιτ Ἀβελιτ, γγέρα σὲ φιάκου ἰ Ζαχαρίασε. πῆριτ σὲ Βαραχίασε ἀτιγ κὲ ἔ βράνε ντὲ πέρ μες τὲ Κίσσεσε, ἔ δὲ τὲ βέντιτ κὲ βίχετε δουρετία.

36. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, δὸ τὲ βίγενε φίθε κετὸ μπε κὲ τὲ μιλέτ.

37. Ἱερουσαλίμ, Ἱερουσαλίμ, κὲ βράσε προφήτεριτε, ἔ μάρβε με φούρρε ἀτὰ κὲ οὐ δερφούανε τεκ τέγε, σὰ χέρε δέσα τὲ μπεγέδε δγιέλμτ' ἔτοῦα, σὶ κούντρε μπεγέδ πούλια ζόιγκτ' ἐσαῖγ περπόσ πέντεβετ ἔ νοὺκε δέσσε;

38. Για κὲ μπέτετε ὅτεπικ γιούαιγ ἔ ὄκρέτε.

39. Σὲ ψὲ οὐ θὸμ γιούβετ, δὸ τὲ μὸς μὲ ὄιχνι κὲ νταστί ἐπερπάρα γγέρα σὰ τὲ θοῖ. ἰ πεκούαρε ἔστ' αἰ κὲ βγιέν ντέμερ τὲ ζότιτ.

ΚΕΦ. κδ'. 24.

ΚΑΙ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρει ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ διὰ νὰ ἐπιδειξῶσιν εἰς αὐτὸν τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ.

2. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν θέλει ἀφεθῆ ἑδῶ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημνισθῆ.

3. Καὶ ἐνῶ ἐκάρθητο ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες, εἶπὲ πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γείνει ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς παρουσίας σου, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;

4. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βλέπετε μὴ σὰς πλανήσῃ τις·

5. Διότι πολλοὶ θέλουσιν ἐλθεῖ ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός· καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανήσει.

6. Θέλετε δὲ ἀκούσει πολέμους καὶ φήμας πολέμων· προσέχετε μὴ ταραχθῆτε· ἐπειδὴ πάντα ταῦτα πρέπει νὰ γείνωσιν· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐτι τὸ τέλος.

7. Διότι θέλει ἐγερθῆ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ θέλουσι γείνει πείνας καὶ λοιμοί, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους.

8. Πάντα δὲ ταῦτα εἶναι ἀρχὴ ὠδίνων.

9. Τότε θέλουσι σὰς παραδώσει εἰς θλίψιν, καὶ θέλουσι σὰς θανατώσει· καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου.

Κρε ἐκείζετ ἐκάτερε. κδ'. 24.

Εἰ δόλι Ἰησοῦ εἶκου γὰ Κίπα· ἰ θάνε πράνε μαθητίπ' ἐτίγ, τὲ δεφτόγενε ντὲ αἰ τὲ δερτούαρατ' ε Κίσεσε.

2. Ε δὲ Ἰησοῦ οὐ θὰ ἀτοῦρε νοῦκ' ἰ σίχνι φίθε κετό; μὲ τὲ θερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, δὸ τὲ μὸς μπέτετε φούρρ μπι φούρρ, κὲ τὲ μὸς γκρεμίστετε.

3. Εἰ σὶ βίγ αἰ σίπερ ντὲ μάλλ' τὲ οὐλλίνετ, ἔρδε ντὲ αἰ μαθητίτε θέτεμε εἰ θάνε· θούατγνα. νέβετ κούρ δὸ τὲ γένε κετό; ε δὲ τζίλι ἔστε νι· σάνι τὲ σ' ἄρδουριτ σάτε, ε δὲ τὲ σὲ σόσουρεσε γέτεσε;

4. Ε δὲ Ἰησοῦ οὐ περφέιτκ, ε οὐ θὰ ἀτοῦρε σίχνι σὲ μὸς οὐ κέσγε νιερί.

5. Σὲ δὸ τὲ θίγενε σούμεντὲ ἔμερ τίμ, ε δὸ τὲ θόνε, οὐνε γιάμ Κρίστι, ε δὲ σούμ ε δὸ τὲ κέσγενε.

6. Ε δὸ τὲ διφίονι λιούφτερα, ε δὲ ζέρα τὲ λιούφτεραβετ, θεστρόνι ε μὸς οὐ φρικόνι, σὲ δούχαενε τὲ κένενε φίθε κετό, πὸ ἀκόμα νοῦκ' ἔστε τὲ σόσουριτ' ε γέτεσε.

7. Σὲ ψὲ δὸ τὲ γκρίχετε φιλι μπι φιλι, ε μπρετερι μπι μπρετερι, ε δὸ τὲ γέτε οῦρι, ε δὲ μουρτάγε ντὲ θέντε θέντε.

8. Ε φίθε κετό γιάνε τὲ νίσουρατ' ε σὲ δέμπουραβετ.

9. Αγιέρσ δὸ τοῦ ἄπενε γιούβετ ντὲ στρεγγίμε, ε δὸ τοῦ θράσενε, ε δὸ τὲ γένι τὲ μτζούαρε γὰ φίθε φιλίτε πέρ ἔμερ τίμ.

10. Καὶ τότε θέλουσι σκανδαλισθῆ πολλοί· καὶ θέλουσι παραδώσει ἀλλήλους, καὶ θέλουσι μισήσει ἀλλήλους.

11. Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται θέλουσιν ἐγερθῆ καὶ πλανήσει πολλούς·

12. Καὶ ἐπειδὴ θέλει πληθυνθῆ ἡ ἀνομία, ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν θέλει ψυχρανθῆ.

13. Ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους οὗτος, θέλει σωθῆ.

14. Καὶ θέλει κηρυχθῆ τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ τότε θέλει ἔλθει τὸ τέλος.

15. Ὅταν λοιπὸν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ λαληθὲν διὰ τοῦ προφήτου Δανιὴλ, ἰστάμενον ἐν τῷ τόπῳ τῷ ἁγίῳ, (ὁ ἀναγινώσκων ἄς ἐννοῆ·)

16. Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἄς φεύγωσιν ἐπὶ τὰ ὄρη·

17. Ὅστις εὐρεθῆ ἐπὶ τοῦ δώματος, ἄς μὴ καταβῆ διὰ νὰ λάβῃ τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

18. Καὶ ὅστις εὐρεθῆ ἐν τῷ ἀγρῷ, ἄς μὴ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω διὰ νὰ λαβῆ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

19. Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

20. Προσεύχεσθε δὲ διὰ νὰ μὴ γείνη ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι, μηδὲ ἐν σαββάτῳ.

21. Διότι τότε θέλει εἶσθαι ὀλίφαις μεγάλη, ὅποια δὲν ἐγείνεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γείνει.

22. Καὶ ἂν δὲν συνετέμνοντο αἱ ἡμέραι ἐκείναι, δὲν ἤθελε σωθῆ οὐ-

10. Εἰ ἀτὲ χέρι δὲ τὲ σκανδαλίσει ἑσῶμε, ἐ δὲ τὲ παραδόσγενε ἡἱερί γιάτερινε, ἐ δὲ τὲ μτζόγενε ἡἱερί γιάτερινε.

11. Εἰ δὲ τὲ γκρίχενε ἑσῶμε προφήτερ τὲ ῥεμ, ἐ δὲ τὲ κέσγενε ἑσῶμε.

12. Εἰ δὲ σὲ ψὲ δὲ τὲ τεπερόγε ἐ κέκια, δὲ τὲ φτόχετε δασουρία ἐ σὲ ἑσῶμεθετ.

13. Εἰ αἱ κὲ τὲ δουρόγε γγέρα ντάνε, αἱ δὲ τὲ σόσετε.

14. Εἰ δὲ τὲ διδάξετε κούιγ Οὐγγέλ' ἰ μπρετερίσε μπὲ φίθε δὲ κὲ γιάνε ἡἱερέζ, πὲρ μαρτυρι ντὲ φίθε μιλέτε, ἐ ἀχίερι δὲ τὲ βίγε τὲ σόσουριτ' ἐ γέτεσε.

15. Εἰ πὰ κούρ τὲ σίχνι ἰδὲλνε κὲ δεφτόν τὲ σκρετούαριτε, κὲ ἑσῶτε θένε γκὰ προφήτη Δανιὴλ, τὲ βίγε ντὲ ἑντ τὲ σενγτερούαρε. (αἱ κὲ διαβάς λὲ τὲ κουπετόγε.)

16. Ἀχίερε ἀτὰ κὲ γιάνε ντὲ Ἰουδαίε, λὲ τὲ ἰζεγενε ντὲ μάλλε.

17. Ἀὶ κὲ φέντετε μπὲ ὅτεπι, λὲ τὲ μὸς ζπρίτγε τὲ μάρε φὲ, γκὰ ὅτεπι ἐτίγ.

18. Εἰ δὲ αἱ κὲ ἑσῶτε ντ' ἀρρε, λὲ τὲ μὸς κθένετέ πράπα τὲ γκρέρε ῥόπατ' ἐτίγ.

19. Εἰ δὲ ἑὲ μπὰ τὲ κὲ γιάνε τὲ μπάρσουρα, ἐ μπὰ τὲ κὲ κάνε ὀγιέλιμ μπὲ σίσε ντὰ τὲ δὲτ ἀχίερε.

20. Πὲρ λιούτουνη τὲ μὸς πένετε τὲ ἱκουριτε τούαἱγ ντὲ δὲμερ, ἄς ντὲ τὲ ἑετούνε.

21. Σὲ ψὲ ἀχίερε δὲ τὲ γέτε ὄτρεγγίμ ἰμάδ, κὲ ἰ τῆλλι νούκ' οὐ πὲ κούρρε κὲ κούρ οὐ πὲ πότα, γγέρα νταστὶ, ἐ δὲ ἄς δὲ τὲ πένετε.

22. Εἰ δὲ τὲ μὸς κένε σκουρτούαρε ἀτὲ δὲτ, σμούντ τὲ σόσειγ, τζδδ

δεμίξ σάρξ· διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς ὁ-
μως θέλουσι συντμηθῆ αἱ ἡμέραι
ἐκεῖναι.

23. Τότε ἐάν τις εἶπῃ πρὸς ὑμᾶς,
ἰδοὺ, ἐδῶ εἶναι ὁ Χριστὸς, ἢ ἐδῶ, μὴ
πιστεύσητε.

24. Διότι θέλουσιν ἐγερθῆ ψευδό-
χριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ θέ-
λουσι δεῖξει σημεῖα μεγάλα καὶ τέ-
ρατα, ὥστε νὰ πλανήσωσιν, εἰ δυνα-
τὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς.

25. Ἰδοὺ, προεῖπα πρὸς ὑμᾶς.

26. Ἐάν λοιπὸν εἶπωσι πρὸς ὑ-
μᾶς, ἰδοὺ, ἐν τῇ ἐρήμῳ εἶναι, μὴ ἐ-
ξέλθητε· ἰδοὺ, ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ
πιστεύσητε.

27. Διότι, καθὼς ἡ ἀστραπὴ ἐξέρ-
χεται ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φαίνεται
ἕως δυσμῶν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ
ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

28. Διότι ὅπου εἶναι τὸ πτω-
μα, ἐκεῖ θέλουσι συναχθῆ οἱ ἄστοι.

29. Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν θλίψιν
τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος θέλει
σκοτισθῆ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει
δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέ-
ρες θέλουσι πέσει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλου-
σι σαλευθῆ.

30. Καὶ τότε θέλει φανῆ τὸ ση-
μεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ
οὐρανῷ· καὶ τότε θέλουσι θρηνήσει
πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ θέλου-
σιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρ-
χόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐ-
ρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης
πολλῆς.

31. Καὶ θέλει ἀποστείλει τοὺς
ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγος φω-
νῆς μεγάλης· καὶ θέλουσι συναῖξει
τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσ-

κούριμ, πὸ πέρ τῆ ζφέδουριτε δὸ τῆ
σκουρτόνενε ἀτὸ δίτ.

23. Αἰχίερε ντῆ θάστῃ νιερί γιού-
βετ, κῆτου ἔστῃ Κρίστῃ, ἃ κῆτου,

24. Σὲ ψῆ δὸ τῆ γκρίχενε Κρί-
στῆρ τῆ ρέμ, ἐ δὲ προφήτῆρ τῆ ρέμ,
ἐ δὸ τῆ ἄπενε νισάνε τῆ μεδᾶ, ἐ δὲ
τζιουδίρα, γγέρα σᾶ τῆ ζγέδουριτε.

25. Για, κῆ σὺ θάτζε γιούβετ μὲ
περπάρα.

26. Ε πᾶ ντῆ οὐ θάφτιζινε γιού-
βετ, για, ντ' ἐρημί ἔστῃ, μὸς δίλλι
γιάστῃ, για ντῆ κελήρα ἔστῃ τῆ
μὸς πετόνι.

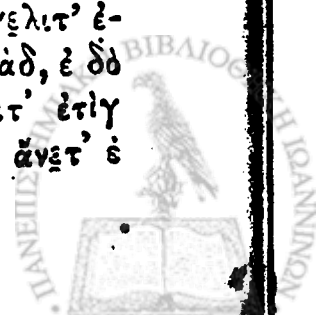
27. Σὲ σὶ κούντρε δέλλ βερετίμα
γκᾶ δέλλ Δίελι, ἐ δούχτε γγερ ἄ-
τγῆ κῆ περεντόν, ἄστου δὸ τῆ γέτῃ
ἐ δὲ τάρδουριτ ἐ πέρριτ σὲ νιερίουτ.

28. Σὲ ψῆ ἀτγῆ κῆ ἔστῃ λέσι ἀτ-
γῆ δὸ τῆ μπεγίδενε ἐ δὲ Σκιπώματα.

29. Ε μονόνιῆ πᾶς ὄτρεγῆματ
σ' ἀτουρε δίτετ, δὸ τῆ μὸς ἄπε ντρίτγῃ
Δίελι· ἐ δὲ χένεζα δὸ τῆ μὸς ἄπε δρί-
τεν' ἐσᾶϊγ, ἐ δὲ οὐλλετῃ δὸ τῆ πένε
γκᾶ Κίελι, ἐ δὲ τῆ φόρτατ' ἐ Κίελ-
βετ δὸ τῆ τούντενε.

30. Αἰχίερε δὸ τῆ δούχτε νισάνι
ἰ ὄε πέρριτ νιερίουτ ντῆ Κίελ' ἐ ἀτῆ
χίρε δὸ τῆ κιάγενε φίθῃ φιλίτ' ἐ δέ-
ουτ, ἐ δὸ τῆ ὄχενε τῆ πέρρ' ἐ νιε-
ρίουτ κῆ δὸ τῆ ρίγῃ ὄπερ μπί ρῆ τῆ
Κίελιτ μὲ φουκί, ἐ δὲ μὲ σούμῃ
λεβδίμ.

31. Ε δὸ τῆ δσρβόγε Ἐγγελιτ' ἐ-
τίγ μὲ ζουρνᾶ κῆ κᾶ ζῆ τῆ μᾶδ, ἐ δὸ
τῆ μπεγέδενε τῆ ζγίέδουριτ' ἐτίγ
γκᾶ τῆ κᾶτερ ἔρρετῃ, γκᾶ ἀνετ' ἐ

σάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν.

32. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γείνη ἤδη ἀπαλός, καὶ ἐκβλαστάνῃ τὰ φύλλα, γνωρίζετε ὅτι πλησιάζει τὸ θέρος.

33. Οὕτω καὶ σεῖς ὅταν ἴδῃτε πάντα ταῦτα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς θύρας.

34. Ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως οὗ γείνωσι πάντα ταῦτα.

35. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

36. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰμὴ ὁ Πατήρ μου μόνος.

37. Καὶ καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

38. Διότι καθὼς ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ ἦσαν τρώγοντες καὶ πίνοντες, νυμφευόμενοι καὶ νυμφεύοντες, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτόν·

39. Καὶ ὁ δὲν ἐνόησαν, ἕως οὗ ἦλθεν ὁ κατακλισμὸς, καὶ ἐσῆκωσε πάντας, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

40. Ὡς τότε δύο θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἰς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἰς ἀφίεται.

41. Δύω γυναῖκες θέλουσιν ἀλέθει ἐν τῷ μύλῳ· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται.

42. Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε ποῖα ὥρα ἔρχεται ὁ Κύριος ὑμῶν.

Κιέλβει, γγέρα ντὲ τγιέτερατ' ἀνετ' ἐ τοῦρε.

32. Ε γκα φίκου κουπετόνι παραβολίνε κούρ δα πένετε δίφα ἐτίγ ἐπούτε, ἐ ἰ δάλλενε φλέτετε, ἐ δὲ-φίονι σὲ ἄφερ ἔστε τὲ κόρρετε.

33. Αῶτου ἐ δὲ γιούβετ, κούρ τὲ σίχνι φίθε ξετό, δίφίονι σὲ ἄφερ ἔστε μπὲ διέρρ.

34. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, δὸ τὲ μὸς σκόγε κούιγ πρέζ ἰ νιέρεζετ, γγέρα σὰ τὲ πένενε φίθε ξετό.

35. Κιέλι ἐ δὲ δέου δὸ τὲ ντερόνενε, ἐ φγιαλλετε ἐμία δὸ τὲ μὸς ντερόνενε.

36. Πὸ πέρ ἀτέ δίτε ἐ δὲ σαχὰτ νιερὶ νούχε δι, ἄς Ἐγγελλιτ' ἐ Κιέλβετ, πέρ βέτζμι γιάτι ἴμ βέτεμε.

37. Ε σὶ κούντρε κένε δίτετ' ἐ ἐ Νόεσε, ἀττύ δὸ τὲ γέτε ἐ δὲ τ' ἄρδουριτ' ἐ πέρριτ σὲ νιερίουτ.

38. Σὲ σὶ κούντρε κένε ντὲ δίτ περπάρα κατακλησμοῖτ, τούκ' ἐγκρένε, ἐ τούκ' ἐπίρε, μαρτόνεσινε, ἐ μάριτόινε, γγέρα ντὰ τὲ δίτε ξὲ χίρι Νώεα ντὲ Κιβοτό.

39. Ε νούχε δίφιούανε γγέρα σὰ ἔρδι κατακλησμοῖ, ἐ ἰ φρίγτι τὲ φίθε, ἀῶτου δὸ τὲ γέτε ἐ δὲ τ' ἄρδουριτ' ἐ πέρριτ σὲ νιερίουτ.

40. Α χιέρε δι δὸ τὲ γένε ντ' ἄρρε, νιέρι μίρρετε; ἐ νιέρι λίχετε.

41. Δὶ ξὲ πλιούαγενε ντὲ μουλί, νιέρα μίρρετε, ἐ νιέρα λίχετε.

42. Ρ'ίνι ζγούαρε δα, σὲ νούκ ἐ δὲνι μπέτζε σαχὰτ βγιέν ζότι γούαίγ.

43. Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι ἐὰν ἤξυρεν ὁ οἰκοδεσπότης ἐν ποίᾳ φυλακῇ τῆς νυκτός ἔρχεται ὁ κλέπτης, ἤθελεν ἀγρυπνήσει, καὶ δὲν ἤθελεν ἀρήσει νὰ διορυχῆῃ ἡ οἰκία αὐτοῦ.

44. Διὰ τοῦτο καὶ σεῖς γίνεσθε ἑτοιμοὶ· διότι καθ' ἣν ὥραν δὲν στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

45. Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δούλος, τὸν ὁποῖον ὁ κύριος αὐτοῦ κατέστησεν ἐπὶ τῶν ὑπηρετιῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ δίδῃ εἰς αὐτοὺς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ;

46. Μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριος αὐτοῦ, θέλει εὑρεῖ πράττοντα οὕτως.

47. Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει καταστήσει αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

48. Ἐὶν δὲ εἶπη ὁ κακὸς ἐκεῖνος δούλος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου·

49. Καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς συνδούλους, νὰ τρώῃ καὶ νὰ πίνῃ μετὰ τῶν μεθύοντων·

50. Θέλει ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν ἐξεύρει.

51. Καὶ θέλει ἀποχωρίσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσει μετὰ τῶν ὑποκριτῶν· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

ΚΕΦ. ΚΕ'. 25.

ΤΟΤΕ θέλει ὁμοιωθῆ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν με δέκα παρθένας, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐ-

43. Ε δὲ ἀτὲ τὲ δίνι, σὲ χὲ τὲ δὶγ ἰ ζότι ὄπεπίσε ντὲτζ κόχε τὲ νάιεσε θγιέν κουσάρι, δὲ τὲ μὸς φλίγτε, ἐ δὲ τὲ μὸς λίγτε τὶ ὄπνεῖγ ὄτεπι ἐτίγ.

44. Πρὸ ἀντάιγ ἐδὲ γιούβετ πέ-
νουνι χαζέρ, σὲ μπάτὲ σαχάτ χὲ νού-
χὲ παντέχνι ἰ πύρρι νιερῖουτ θγιέν.

45. Τζίλι θάλε ἔστε ἀτ κοπίλ ἰ-
πὲσούρε ἐ δὲ ἰ μέντζουρε, χὲ ἀτε,
ἐ θου πιτρόπ ζότ' ἐτίγ ντὲ κοπίγ τὲ
τίγ, τὲ γιού ἀπε τὲ γκρένιτ,

46. Ἰλιούμουρι ἔστ' ἀτ κοπίλ, χὲ
ἀτὲ κούρ τὲ βίγε ζότ' ἐτίγ, δὲ τὰ
φέγε χὲ πὲν κερστού.

47. Μὲ τὲ θερτέτα οὐ θόμ γιού-
κετ, σὲ μπε γίθε φέν' ἐτίγ δὲ τὰ
θέρρε ἀτὲ πιτρόπ.

48. Μὰ ντὲ θάστε ἀτ κοπίλ
ντὲ ζέμερε τὲ τίγ, σὲ ζότι ἰμ μόνου
τὲ θίγε.

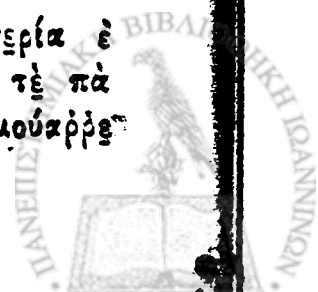
49. Ε τὲ νίσγε τὲ ράχε κοπίγτε
ὄχλετ' ἐτίγ, ἐ τὲ χάγε, ἐ τὲ πὶ
πάσχε μὲ τὲ δέιγμιτε.

50. Δὲ τὲ θίγε ζότι ἰ ἀτίγ κοπί-
λιτ, ντὲ νιὲ δίτε χὲ σὲ πρέτ, ἐ ντὲ
νιὲ σαχάτ χὲ νούκ' ἐδί.

51. Ε δὲ τὰ ντάγε μπε δι, ἐ δὲ
θέντ' ἐτίγ δὲ τὲ γέτε πάσχε μὲ ἰ-
ποκριτέιγτε, ἀτγὲ ἔστε τὲ κιάρτε
ἐ δὲ τὲ δρέδουριτ' ἐ δέμπεβετ.

Κρίε Ενιέζετ ἐπέσετε. κε'. 25.

Αἰχίερσ δὲ τὲ φιάγε μπερετερία ἐ
Κιελβετ μὲ θγιέτε· θάσεζα τὲ πὰ
νιόχουρε πούρρε, χὲ ἀτὸ σὶ μούάρρε·

ξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου.

2. Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι, καὶ πέντε μωραί.

3. Αἴτινες μωραί, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, δὲν ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον.

4. Αἱ φρόνιμοι ὁμῶς ἔλαβον ἔλαιον ἐν ταῖς ἀγγείαις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν.

5. Καὶ ἐπειδὴ ὁ νυμφίος ἐβράδυνεν, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκοιμῶντο.

6. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς νυκτὸς ἔγεινε κραυγὴ, Ἴδού, ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.

7. Τότε ἐσηκώθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἠτοίμασαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν.

8. Καὶ αἱ μωραὶ εἶπον πρὸς τὰς φρονίμους, Δότε εἰς ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐλαίου σᾶς· διότι αἱ λαμπάδες ὑμῶν σβύνονται.

9. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι, Μήποτε δὲν ἀρκέσῃ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἐσᾶς· ὅθεν ὑπάγετε κάλλιον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε εἰς ἑαυτάς.

10. Ἐνῷ δὲ ἀπήρχοντο διὰ τὴν ἀγοράσασιν, ἦλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἔτοιμοι ἐξῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα.

11. Ἰσπερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι, Κύριε, Κύριε, ἀνοίξον εἰς ἡμᾶς.

12. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀλλοθῶς σᾶς λέγω, δὲν σᾶς γνωρίζω.

13. Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

λαμπάδατ' ἐτοῦρε, δούαλῃ τῆ πρίτνε δέντερινε περπάρα.

2. Ε γκα ἀτό, τῆ πέσα κένε τῆ μέντζουρα, ἐ τῆ πέσα τῆ μάρρα.

3. Ε ἀτό τῆ μάρρατε, σὶ μούαρε λαμπάδατ' ἐτοῦρε, νούχε μούάρρε θάϊγ με θέτεχε.

4. Ε τῆ μέντζουρατε μούάρρε θάϊγ ντῆ ἐνε τῆ τοῦρε πάσχε με λαμπάδατ' ἐτοῦρε.

5. Ε σὶ οὐ σοῦαλ δέντερι τῆ βίγ, ἰ ζού Φιούμι τῆ φίθα ἐ φλίγνε.

6. Ε ντῆ μες τῆ νάτεσε οὐπὲ νιῆ τῆ θίρτουρε, γιά, Δέντερι βγιέν, δίλλι περπάρα ἀτίγ τὰ πρίτνι.

7. Ατε χέρε οὐ γκρένε φίθ' θάσαζετε ἐ ζούνε τῆ ντρέϊκνε λαμπάδατ' ἐτοῦρε.

8. Ε τῆ μάρρατε οὐ θάνε ὅε μέντζουραβετ, ἔπναι ἐ δὲ νέβετ γκα θάγι γιούαϊγ, σὲ λαμπάδατε τόνα νὰ οὐχένε.

9. Ε δὲ τῆ μέντζουρατε οὐ περφέϊκνε, ἐ οὐ θάνε, μὸς νούχε νὰ σόσχε νάβετ ἐ δὲ γιούβετ, πὸ με μίρρε χάϊγδενι ντὰ τὰ χῆ ὅεσενε, ἐ πλένι περ θέτεχε τοῦαϊγ.

10. Ε σὶ θάν' ἀτό τῆ πλείγνε, ἔρδι δέντερι; ἐ ἀτό χῆ κένε χάζερ, χίνε με ἀτῆ πάσχε ντῆ δάσμερα, ἐ οὐμπιλ' δέρρα.

11. Ε με παστᾶϊγ ἐρδε ἐ δὲ τῆ τγιέρατε θάσεζα, ἐ θόσνε, ζότι, ζότ, χάπνα ἐ δὲ νέβετ.

11. Ε δὲ ἀὶ οὐ περφέϊκ, ἐ οὐ θά· με τῆ βερτέτα οὐ θόμ γιούβετ, σὲ νούκ' οὐ νιέχ γιούβετ.

13. Ρίνι δᾶ ζγιούαρε. σὲ νούχε δίνι δίτενε, ἄς σαχάτνε, ντὰ τῆ χῆ βγιέν ἐ πίρρι ἰ νιερίουτ.

14. Διότι θέλει ελθεῖ ὡς ἄνθρωπος, ὅστις ἀποδημῶν, ἐκάλεσε τοὺς δούλους αὐτοῦ, καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

15. Καὶ εἰς ἄλλον μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, εἰς ἄλλον δὲ ἓν· εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἰκανότητα· καὶ ἀπεδήμησεν εὐθύς.

16. Ἰπῆγε δὲ ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, καὶ ἐργαζόμενος δι' αὐτῶν ἔκαμεν ἄλλα πέντε τάλαντα.

17. Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο.

18. Ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἓν, ὑπῆγε καὶ ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

19. Μετὰ δὲ καιρὸν πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ θεωρεῖ λογαριασμὸν μετ' αὐτῶν.

20. Καὶ ἐλθὼν ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, προσέφερεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντα μοὶ παρέδωκας· ἰδοὺ, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

21. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου.

22. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα, εἶπε, Κύριε, δύο τάλαντα μοὶ παρέδωκας, ἰδοὺ ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

23. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

24. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὸ ἓν τάλαντον, εἶπε, Κύριε, σὲ

14 Σὲ ψὲ πόσι νιῆ νιερί χῆ δουαίγ τῆ βιγ ντῆ ξενιτι, θύρρι κοπίγτ' ἐτίγ, ἐ οὐ δὰ ἀτουρε φῆν' ἐτίγ.

15. Ε νιέριτ ἰ δὰ πέσε κουλέτα, ἐ τγιάτεριτ δι, ἐ τγιάτεριτ νιε, φίθη κουίγτ σὲ κουντρε χίτ φουκίνε, ἐ ἀτῆ τζῶστ ἱκου.

16. Ε αἰ χῆ μούαρρ τε πέσε κουλέτατε, σὶ θάτε, πουοῖ μὲ ἀτό, ἐ φυτόι τῆ τγίερα πέσε κουλέτα.

17. Λῶτου ἐ δὲ αἰ μὲ τῆ δια, φυτόι ἐ δὲ αἰ δι τῆ τγίερα.

18. Ε αἰ χῆ μούαρρ νιέρενε θάτε, ἐ ρεμόι μπῆ δε, ἐ ἐ φσέχου ἔφῆντν' ἐ ζῶτιτ σὲ τίγ.

19. Ε πὰς σούμε κόχρετ νὰ· ἐ βγιεν ἰ ζῶτι ἀτουρε κοπίγρε, ἐ ζου τῆ πῆν μὲ ἀτὰ λογαρί.

20. Ε γιου κιάς αἰ χῆ μούαρρ τε πέσε κουλέτατε, ἐ προὺ τῆ τγίερα πέσε κουλέτα, ἐ θὰ ζῶτ, πῆν κουλέτα μὲ δὲ μούα, θῆσῶτ, ἐ τῆ τγίερα κουλέττα φυτόβα μὲ ἀτό.

21. Ε δὲ ζῶτ' ἰ τίγ ἰ θὰ ἀτίτ, ἀφεριμ κοπίλ ἰ μίρρε, ἐ δὲ ἰ πεσοῦαρρ ντῆ τῆ πάκα οὐ πέρρε ἰ πεσοῦαρρ, ντῆ τῆ σούμα δὲ τῆ πεσόιγ, χίρε πῆντα ντῆ φῆζιμ ἐ ζῶτιτ σίτ.

22. Ε σὶ γιου κιάς ἐ δὲ αἰ χῆ μούαρρ τε δι κουλέτατε, ἰ θὰ ζῶτ, δι κουλέτο μὲ δὲ μούα, θῆσῶτ ἐ δὲ δι τῆ τγίερα κουλέτα φυτόβα μὲ ἀτό.

23. Ε θὰ ἀτίγ ζῶτ' ἰ τίγ· ἀφεριμ κοπίλ ἰ μίρρε, ἐ δὲ ἰ πεσοῦαρρ, ντῆ τῆ πάκα οὐ πέρρε ἰ πεσοῦαρρ, ντῆ τῆ σούμα δὲ τῆ πεσόιγ, χίρε πῆντα ντῆ φῆζιμ τῆ ζῶτιτ σίτ.

24. Ε σὶ γιου κιάς ἐ δὲ αἰ χῆ μούαρρ νιέρενε κουλέτε, ἰ θὰ ζῶτ, οὔνε τῆ

ἐγνώρισα ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος, θερίζων ὄπου δὲν ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν δὲν διεσκόρπισας·

25. Καὶ φοβηθεὶς ὑπῆγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῆ ἰδοῦ, ἔχει τὸ σόν.

26. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτόν, Πονηρὸν δούλε καὶ δόκνηρὸν, ἤξευρες ὅτι θερίζω ὄπου δὲν ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν δὲν διεσκόρπισα·

27. Ἐπροσπε λοιπὸν νὰ βάλῃς τὸ ἀργύριόν μου εἰς τοὺς τραπεζίτας· καὶ ἔλθῶν ἐγὼ, ἤθελον λάβει τὸ ἐμὸν μετὰ τόκου.

28. Λάβετε λοιπὸν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα τάλαντα.

29. Διότι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῆ, καὶ περισσευθῆ· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ.

30. Καὶ τὸν ἀχρεῖον δούλον, δίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· καὶ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ἡ τριγμὸς τῶν ἐδόντων.

31. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε θέλει καθίσει ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ.

32. Καὶ θέλουσι συναχθῆ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ θέλει χωρίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, καθὼς ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων.

33. Καὶ θέλει στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἀριστερῶν.

34. Τότε ὁ βασιλεὺς θέλει εἰπεῖ πρὸς τοὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, Ἐλθετε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κλη-

υῖόχα τί κέ γέ νιερὶ ἰ πράπε, κέ κούαρρ ἀτγέ κέ νούκῃ μπόλε, ἐ μπεγέδ ἀτγέ· κέ νούκῃ περχάπε.

25. Ε σέ ψέ οὐ τρέμτζε βάϊγτα ἐ φσέχα κουλέτενε τέντε μπέ δέ, βέστὸ ἐ κέ τέντενε.

26. Ε ζότ' ἰ τίγ οὐ περφέϊφκ, ἐ ἰ θά ἀτίγ, κοπίλ' ἰ κέϊκ ἐ δέ ἰπερτούαρε, τί δίγε σέ οὖνε κούαρρ ἀτγέ κέ νούκῃ μπόλα, ἐ μπεγέδ ἀτγέ κέ νούκῃ περχάπα.

27. Δούχαεῖγ δά ἐρφέντενε τιμ τὰ βέρρε ντὰ τὰ κέ λεμπέγενε ἄσπρετε, ἐ σὶ τῆ βίγε οὖνε, δόγε τὰ μάρρε τιμενε μὲ φαϊγδέ.

28. Μίρρι δά γκά ἀτ κουλέτενε, ἐ ἔπνιε ντὲ ἀτ κέ κὰ τῆ διγιέτε κουλέτατε.

29. Σέ ψέ ντὲ ἀτ κέ κὰ δὸ τῆ ἰπετε, ἐ δὸ τῆ τεπερόνετε ἐ γκά ἀτ κέ σκά, ἐ δὲ ἀγίω κέ κὰ, δὸ τῆ γκρίγετε γκά ἀτ.

30. Ε δὲ κοπίλν' ἐ πὰ βεγίερε ὀτίριε γιάστῃ ντὲ σκοτάλ τῆ θέλε, ἀτγέ δὸ τῆ γέτε τῆ κιάρετε; ἐ δὲ τῆ δρέδουριτ' ἐ δέμπεβετ.

31. Ε δὲ σὶ τῆ βίγε ἰ πίρρι ἰ νιερίουτ μὲ λεβδίμ τῆ τίγ, ἐ δὲ φίθε ὀνγτερ ἔγγεγιτε μὲ τῆ πιάσχε', ἀχίερε δὸ τῆ βίγε μ.πὶ φρόν τῆ λεβδίμιτ σέ τίγ.

32. Ε δὸ τῆ μπεγίδενε περπάρα τίγ φίθε φιλίτε, ἐ δὸ τὶ βετζόγε ἀτὰ νιέρινε γκά γέτερι, σὶ κούντρε βετζιόν τζοπάνι δέντε γκά δίτε.

33. Ε δέντε δὸ τὶ βέρρε μ.πάνε τῆ τίγ τῆ διγιάθετε, ἐ δίτε μ.πάνε τῆ μέγγεγε.

34. Αχίερε δὸ τῆ ὀβτε μ.πρέτι ντὰ τὰ κέ γιάνε μ.πάνε τῆ διγιάθετε τῆ τίγ, ἐγιανι γιούβετ τῆ πεκούαριτ

ρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην εἰς ἐσᾶς βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

35. Διότι ἐπέινασα, καὶ μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ μὲ ἐποτίσατε· ξένος ἤμην, καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε·

36. Γυμνός, καὶ μὲ ἐνεδύσατε· ἠσθένησα καὶ μὲ ἐπεσκέφθητε· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρὸς ἐμέ.

37. Τότε θέλουσιν ἀποκριθῆ πρὸς αὐτὸν οἱ δίκαιοι, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν;

38. Πότε δὲ σὲ εἶδομεν ξένον, καὶ ἐφιλοξενήσαμεν; ἢ γυμνόν, καὶ ἐνεδύσαμεν;

39. Πότε δὲ σὲ εἶδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ;

40. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, καθ' ὅσον ἐκάμετε εἰς ἕνα τοῦτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων εἰς ἐμέ ἐκάμετε.

41. Τότε θέλει εἰπεῖ καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ἀριστερῶν, Ἰπάγετε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ.

42. Διότι ἐπέινασα, καὶ δὲν μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε·

43. Ξένος ἤμην, καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε. γυμνός, καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε· ἀσθενής, καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέφθητε.

44. Τότε θέλουσιν ἀποκριθῆ πρὸς αὐτὸν καὶ αὐτοὶ λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα,

ἢ γιὰ τί σίμ, τραῦξόνι μπροτερίνε κὲ εἴστε πένε γάτι πέρ γιούβτε, πὰ, πέν' ἐ δὲ λῆγιδ δινιά.

35. Σὲ ψὲ μὲ μούαρρ οὐγια, ἐ μὲ δάτε τὲ γὰ μὲ μούαρρ ἔτια, ἐ μὲ δάτε τὲ πὶ γέσσε χούαιγ, ἐ μὲ περμπεγιούαδτε.

36. Ἰ σβέσουρε, ἐ μὲ βέσσε οὐ σεμούρτζε ἐ μὲ πάτε κουϊγδέσ· ντὲ χαψάνε γέσσε, ἐ ἔρδτε τὲκ μέγε,

37. Ἀγίερε δὸ τὲ περφέφενε ντὲ αἰ τὲ δρέιγτιτε, ἐ δὸ τὲ θόνε· ζὸτ, κούρ τὲ πὰμ τὲ οὐρρέτε, ἐ τὲ οὐκίεμ; ἂ τὲ ἔτουρρε ἐ τὲ δὰμ ἐ πίθε;

38. Ε δὲ κούρ τὲ πὰμ τὲ χούαιγ, ἐ τὲ περμπεγιούαδμ; ἂ τὲ σβέσουρε ἐ τὲ βέσσε;

39. Α δὲ κούρ τὲ πὰμ τὲ σεμούρε, ἂ τὲ πὰμ τὲ σεμούρε, ἂ ντὲ χαψάνε, ἐ ἔρδτε τὲκ μέγε;

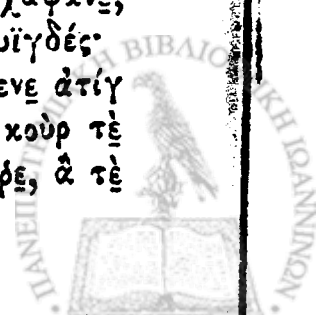
40. Ε δὲ μπρέτι δὸ εοῦ περφέφενε, ἐ δὸ τοῦ θότ' ἀτουρρε, μὲ τὲ βέρτετα οὐ, θάμ γιούβτε, σὰ τὲ μίρρε πέτε ντὲ νὲ γκὰ κετὰ βελάζεριτ' ἐμὶ τὲ βάρφεριττετὲκ μέγε ἐ πέτε.

41. Ἀγίερε δὸ τὲ θότ' ἐ δὲ μπὰτὰ κὲ γιάνε μπάνε τὲ λενερε, ἴκενι γκὰ μέγε γιού τὲ μαλεκούκριτε ντὲ ζιγάρ τὲ πὰ σούαρρ, κὲ εἴστε πένε χαζερ πέρ δγιάλινε, ἐ δὲ ἐγγεγιτ' ἐτίγ.

42. Σὲ ψὲ μὲ μούαρρ οὐγια, ἐ νούκε μὲ δάτε τὲ χάγε. μὲ μούαρρ ἔτια, ἐ νούκε μὲ δάτε τὲ πίγε.

43. Ἰ χούαιγ γέσσε ἐ νούκε μὲ περμπεγιούαδτε, ἰ σβέσουρε, ἐ νούκε μὲ βέσσε, ἰ σεμούρε, ἐ ντὲ χαψάνε, ἐ νούκε ἔρδτε τὲ μὲ κένι κουϊγδέσ·

44. Ἀγίερε δὸ τὲ περφέφενε ἀτίγ ἐ δὲ ἀτὰ, ἐ δὸ τὲ θόνε· ζὸτ, κούρ τὲ πὰμ τὲ οὐρρέτε, ἂ τὲ ἔτουρρε, ἂ τὲ

ἢ ξένον, ἢ γυμνόν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμεν;

45. Τότε θέλει ἀποκριθῆ πρὸς αὐτοῦ, λέγων, Ἀληθῶς σὺ λέγῳ, καθ' ὅσον δὲν ἐκάμειτε εἰς ἓνα τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ εἰς ἐμὲ ἐκάμειτε.

46. Καὶ θέλουσιν ἀπέλθει οὗτοι μὲν εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Κεφ. κς'. 26.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,

2. Ἐξείρετε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας γίνεται τὸ πάσχα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται διὰ νὰ σταυρωθῇ.

3. Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα,

4. Καὶ συνεβουλεύθησαν νὰ συλλάβωσι τὸν Ἰησοῦν μὲ δόλον, καὶ νὰ θανατώσωσιν.

5. Ἐλέγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, διὰ νὰ μὴ γείνη θόρυβος ἐν τῷ λαῷ.

6. Ὅτε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ,

7. Προσῆλθε πρὸς αὐτὸν γυνὴ ἕχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου, καὶ κατέχευεν αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν.

8. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠγανάκτησαν, λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη;

χοῦαῖγ, ἃ τὲ σβεῖσουργε, ἃ τὲ σβουούρε, ἐ βούχε τὲ πέμ. τί χουσμὲτ ἐ ντίχμυ;

45. Ἀχίερε δὲ τὲ προφέετε μπά τὰ, ἐ δὲ τοῦ θότε, μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ. γιούβετ, σὰ τὲ μίρρε βούχε πέτε ντὲ νιὲ γκά χετὰ τὲ θάρφεριτε, ἃς τέκ μέγε βούχε πέτε.

46. Ε δὲ τὲ βένε χετὰ ντὲ πίσσ τὲ πὰ σόσουρε, ἐ τὲ δρέιγτιτε ντὲ γέτε τὲ πὰ σόσουρε.

Κρίε Εἰςζετ ἐ Φιάστετε. κς'. 26.

Εἰ σὺ σὺσι Ἰησοῦι φίθε χετὸ φιάλε, οὐ θὰ μαθητίβετ σὲ τίγ.

2. Ε δίνι χε πὰς δι δίτετ' πένετὸ πάσχα. Ε ἰ πίρρι ἰ βιερίουτ ἴπετε τὲ μπερθένετ ντὲ κρούικ.

3. Ἀχίερε οὐ μπεγιούαδε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ τὲ γραμματέφουριτε, ἐ δὲ πλέχεριτ' ἐ λαόιτ, ντὲ αὐλή τὲ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ, χε κιούχαεῖγ Καγιαφῆ.

4. Ε πένε μουσάβερε χε τὲ ζένε Ἰησοῦνε μὲ δγαλεζι ἐ τὰ θράσενε-

5. Ε δὲ θόσνε' μὸς τὰ πέγεμυ τὲ κρέμπτενε, σὲ μὸς πένετε καὶ λαμπαλέκ ντὲ πότε.

6. Ε σὶ θάτε Ἰησοῦι ντὲ Βιθανί, ντὲ ὅτεπι τὲ Σίμωνιτ σὲ λεπρόσουριτ.

7. Οὐ κιάς ντὲ αἰ νιὲ φρούα χε χιὸ νιὲ κέλικ μὲ μύρο γκά ἐστρέιγτα, ἐ ἐ δέρδι σίπερ μπι κριε τὲ τίγ ἀτγὲ τέκ ρίγ.

8. Ε σὶ ἐ πάνε μαθητίτ' ἐτίγ, ο. ζεμερούανε, ἐ θάνε ντὲ σὲ βεγέν χετὰ τὲ χούμπουρε.

9. Διότι ἡδύνατο τοῦτο τὸ μύρον νὰ πωληθῇ μὲ πολλὴν τιμὴν, καὶ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πτωχοὺς.

10. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διατί ἐνοχλεῖτε τὴν γυναῖκα; διότι ἔργον καλὸν ἔπραξεν εἰς ἐμέ.

11. Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν· ἐμὲ ὁμῶς πάντοτε δὲν ἔχετε.

12. Ἐπειδὴ χάρισα αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, ἔκαμε τούτο διὰ τὸν ἐνταριτισμὸν μου.

13. Ἀληθῶς σὺ λέγω, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, θέλει λαληθῇ καὶ τοῦτο τὸ ὅποιον ἔπραξεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

14. Τότε ὑπῆγεν εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς,

15. Καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ μοὶ δώσητε, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς παραδώσει αὐτόν; Καὶ ἐκεῖνοι ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τριάκοντα ἀργύρια.

16. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐξήτει εὐκαιρίαν διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

17. Τὴν δὲ πρώτην τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες πρὸς αὐτόν, Ποῦ θέλεις νὰ σοὶ ἐτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πάσχα;

18. Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ἰπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δαίνα, καὶ εἴπατέ πρὸς αὐτόν, Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ὁ καιρὸς μου ἐπλησίασεν· ἐν τῇ οἰκίᾳ σου θέλω κάμειν τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.

19. Καὶ ἔκαμον οἱ μαθηταὶ καθὼς παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

9. Σὲ ψὲ μούνη τὲ σίτειν καγιὸ μύρο, πὲρ σούμε, ἐ τὲ ἵππεσινε ντὲ τὲ θάρφερε,

10. Ε σὶ κουπετόι Ἰησοῦ, οὐ θὰ ἀτοῦρε· ψὲ ἵπνε ζαχμέτ ντὲ βρούαγια, σὲ ψὲ ἀγιὸ πὲρὶ κούνη τὲ μίρρε τέκ μέγε.

11. Σὲ ψὲ τὲ θάρφεριτε ἰ κένη κούρ, δὲ μὲ θέτεγε, ἐ μούα κούρ δὲ νούχε μὲ κένη.

12. Σὲ ἀγιὸ χὲ δερδι κατέ μύρο σίπερ μπι κούρ τῆμ, πὲρ τὲ κάλτουρε μούα ντὲ θάρρ ἐ πὲρ.

13. Μὲ τὲ θερτέττ οὐ θὲμ γιούβετ, κούδὸ χὲ τὲ κηρύζετε κούιγ Οὐγγίλ ντὲ φίθε δινιά, δὲ τὲ θούχετε ἰ δε καγιὸ χὲ πὲρὶ ἀγιὸ, πὲρ τὲ κούιγτούαρρε τὲ σίιγ.

14. Ἀχίερε θάτε νιὲ γκά τὲ διμπεδγιέτε, χὲ κούχασιγ Ἰούδε Ἰσκαριότ, ντὲ τὲ πάρρετ' ἐ πρίφτερετ.

15. Ε οὐ θὰ τζὲδὸ τὲ μὲ ἵπνε μούα, ἐ οῦνε τὲ προδὸς ἀτέ ντὲ γιού; ἐ δε ἀτὰ ἰ τάζνε ἀτιγ τριδγιέτε ἀργύρια. (τ' ἐρφέντα).

16. Ε χὲ ἀτέ χέρε κερκὸν κόχε τὲ προδὸς ἀτέ.

17. Ε τὲ πάρενε δίτε τὲ λιψόβετ, οὐ κιάσνε μαθητίτε τὲ Ἰησοῦ. ἐ ἰ θάν' ἀτιγ κού δὲ τὲ τὲ πέγεμε χαζέρ τὲ γάτζ πάσκενε;

18. Ε δε ἀτ οὐ θὰ χάιγδενι ντὲ κιουτέτ τὲ ἀχὲ τζίλι, ἐ θὲι ἀτιγ, δάσχαλι θότε; κόχα ἰμὲ ἀφερ ἔστε, τέκ τέγε πέιγ πάσκενε με μαθητίτ' ἐμῆ, κᾶσχε.

19. Ε μαθητίτε πένε σὶ κούντρε ἰ πορσίτε ἀτὰ Ἰησοῦ, ἐ πένε χαζέρ πάσκενε.

20. Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἐκάθιστο εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τῶν δώδεκα.

21. Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει.

22. Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρχισαν νὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν ἕκαστος αὐτῶν, Μήπως ἐγὼ εἶμαι, Κύριε;

23. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ πινακίῳ τὴν χεῖρα, οὗτος θέλει μὲ παραδώσει.

24. Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐκ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὑποκίτου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ἂν δὲν ᾔθελε γεννηθῆ.

25. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰούδας, ὅστις παρέδιδεν αὐτὸν, εἶπε, Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ῥαββί; λέγει πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶπας.

26. Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμα μου.

27. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες.

28. Διότι τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

29. Σὰς λέγω δὲ, ὅτι δὲν θέλω πίνειν εἰς τὸ ἕξῃς ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης· ὅταν πίνω αὐτὸ νέον μεθ' ὑμῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς μου.

20. Ἐ σὶ οὐ ἔρρ, ρίγ πάσκε μὲ τὲ διμπεδγιέτε,

21. Ἐ τὲκ χάιγνε ἀτὰ πούχε, οὐ θότε· μὲ τὲ βερτέτα οὐ θόμ γιούβει; σὲ νιὲ γκὰ γιούβει δὸ τὲ μὲ παραδόσγε.

22. Ἐ σὶ οὐ χελμούανε σούμε, νι-σνε νιὲ γκὰ νιὲ τι θόσν' ἀτιγ, μὸς γιάμ οὖνε ζότ;

23. Ἐ δὲ αἱ οὐ περφέιφκ ἐ θά· αἱ κὲ γγέου δόρρνε πάσκε μὲ μούα ντὲ τζανάκε αἱ δὸ τὲ μὲ παραδόσγε.

24. Ἐ ἰ πέρρι νιερίουτ βέτε, σὶ κούντρ' ἔσθε σκρούαρε πέρ τὲ, πὸ βὲ μπά τὲ νιερὶ, κὲ γκὰ αἱ παραδόσγε ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ, μὲ μίρρε κὲ ντὰ τὲ κὲ τὲ μὸς κὲ λέρε αἱ νιερὶ.

25. Ἐ δὲ Ἰούδα, αἱ κὲ παραδόσι ἀτὲ, οὐ περφέιφκ ἐθά· μὸς γιάμ οὖνε δασκάλ; ἰ θότε ἀτιγ, τί ἐ θό.

26. Ἐ κούρ χάιγνε ἀτὰ μόρρι Ἰησοῦτ πούχενε, ἐ σὶ ἐ πεκὸν, ἐ θεου, ἐ ἐ ἴπτε μαθητιβει, ἐ οὐ θά· μίρρι, ἐ χάι, σὲ κούτγ ἔσθε κούρμι ἴμ.

27. Ἐ μούαρρ ἐ δὲ ποτήρνε, ἐ σὶ εὐχαριστίσι, ἐ δὰ ντὰ τὰ, ἐ οὐ θά· πίγι γκὰ κέγιὸ τὲ φιθε.

28. Σὲ κέγιὸ ἔσθε φιάκου ἴμ, ἐ διάτεσε σὲ ρε, κὲ δέρδετε πέρ σούμε, πέρ τὲ ντεγλερε φάγετε.

29. Ἐ δὲ οὐ θόμ γιούβει, σὲ δὸ τὲ μὸς πὶ σὸτ ἐ πάρρε γκὰ κέγιὸ πέμ, ἐ δρῖσε γγέρα μπά τὲ δίτε κούρ τὰ πὶ ἀτὲ τὲ ρε μὲ γιούβει πάσκε, ντὲ μίρρετερι σὲ γιάτιτ σίμ.

30. Καὶ ἀφοῦ ὑμνησαν, ἐξήλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

31. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πάντες ὑμεῖς θέλετε σκανδαλισθῆ ἕν ἑμοί τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, α θέλω πατάξει τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῆ τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς.

32. Ἀφοῦ δὲ ἀναστῆθῶ, θέλω ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

33. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Καὶ ἂν πάντες σκανδαλισθῶσιν ἕν σοί, ἐγὼ ποτὲ ἂν θέλω σκανδαλισθῆ.

34. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ταύτην τὴν νύκτα πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρεῖς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῆ.

35. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Καὶ ἂν γείνη χρεῖα νὰ ἀποθάνω μετὰ σοῦ, ἂν θέλω σὲ ἀπαρνηθῆ. Ὁμοίως εἶπον καὶ πάντες οἱ μαθηταί.

36. Τότε ἐρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῆ· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς, Καθίσατε αὐτοῦ, ἐσφραδῶ ὑπάγω καὶ προσευχηθῶ ἐκεῖ.

37. Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, ἤρchiσε νὰ λυπηταὶ καὶ νὰ ἀδημονῆ.

38. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Περιλυπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου, μείνατε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε μετ' ἐμοῦ.

39. Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἐπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος καὶ λέγων, Πάτερ μου, εἰ ἂν ἦναι δυνατόν, ἅς παρελθῇ ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐκ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σὺ.

30. Ε σὶ οὐ φάλλε, δοῦαίε ἐβάνε ντὲ μάλλ τὲ Οὐλίγιετ.

31. Ἀχίερε θότε μπὰ τὰ Ἰησοῦ, φίθῃ γιούβετ δὸ τὲ σκανδαλίσειν μπὲ μοῦα ντὲ χετὲ νάτε, σὲ ἔστε σκρούαρε δὸ τί πῖε τζοπάνιτ, ἐ δὸ τὲ περ-χάπενε δέντ' ἐ στάνιτ.

32. Ε πὰς σὲ γγιάλτουριτ σ'ιμ δὸ τὲ βέτε μὲ περπάρα σὲ γιούβετ ντὲ Γαλιλαίε.

33. Ε Πέτροα οὐ περφέιγκ, ἐ θὰ ἀτίγ, ἐ δὲ τὲ φίθῃ ντὲ οὐ σκανδαλίσειν μπὲ τί, οὐνε δὸ τὲ μὸς σκανδαλίσειμ κοῦρῆ.

34. Ἰ θὰ ἀτίγ Ἰησοῦ, βερτέτ θὸμ τεκ τίγ' σὲ ντὲ χετὲ νάτε πὰ χεντούαρε ἐ δὲ κοῦσί, τρι χέρε δὸ τὲ μὲ ἀρνίσε-ζ μοῦα.

35. Ἰθὸτ' ἐτίγ Πέτροα, ἐ δὲ ντὲ οὐ δάστε τὲ βδέε μὲ τί πᾶσχε, δὸ τὲ μὸς τὲ ἀρνίσειμ τί, αἴτοῦ θάνε ἐ δὲ φίθῃ μαθητίτε.

36. Ἀτε χέρε ἐγιέν πᾶσχε μὲ ἀτὰ Ἰησοῦ ντὲ ρσιὰτ χὲ κούχετε Γεθσιμανί, ἐ οὐ θότε μαθητίβειτ, βίγι χετοῦ, γγέρα, σὰ τὲ βέτε ἀτγὸ τὲ φάλλεμ.

37. Ε σὶ μὸρῆι Πέτρονε, ἐ δὲ τὲ δι δγιέλυτ' ἐ Ζεβεδέοσε, ζοῦ τὲ χελμόνεϊγ, ἐ τὲ πιχέτόνεϊγ.

38. Ἀχίερε οὐ θὸτ' ἀτοῦρε χελμούαρε ἔστε σπῆρτι ἰμ γγέρα ντὲ ἐδέχεγε, μπέτουνι χετοῦ, ἐ βῆνι ζγιούαρε πᾶσχε μὲ μοῦα.

39. Ε σὶ βάτε πᾶχεζε μὲ τέγε, βὰ περμιε μπὲ φάχε τὲ τίγ, τοῦκ' ἐ λιούτουρε, ἐ τοῦκ' ἐ θένε' παπαῖ ἰμ, ντὲ μούντ τὲ πένετε, λὲ τὲ σκόγε γκὰ μέγε κούιγ ποτήρ, πὸ γιὸ σὶ δοῦα οὐνε, πὸ σὶ δὸ τί.

40. Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ εὕρισκει αὐτοὺς κοιμωμένους, καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Οὕτω δὲν ἠδυνήθητε μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσητε μετ' ἐμοῦ;

41. Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

42. Πάλιν ἐκ δευτέρου ὑπῆγε καὶ προσευχήθη, λέγων, Πάτερ μου, ἐὰν δὲν ἦναι δυνατόν τοῦτο τὸ ποτήριον νὰ παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ, χωρὶς νὰ πῶ αὐτὸ, γενηθῆτω τὸ θέλημά σου.

43. Καὶ ἐλθὼν εὕρισκει αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους· διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι.

44. Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, ὑπῆγε πάλιν καὶ προσευχήθη ἐκ τρίτου, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

45. Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ ἐπλησίασεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν.

46. Ἐγέρθητε, ἅς ὑπάγωμεν· ἰδοὺ, ἐπλησίασεν ὁ παραδίδων με.

47. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ, ὁ Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα ἦλθε· καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ.

48. Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων, Ὅντινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι· πιάσατε αὐτόν.

49. Καὶ εὐθὺς πλησιάσας πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε, Χαῖρε, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

40. Ἐ βγιέν ντὲ μαθητιγ, ἐ ἰ φέν ἀτὰ κὲ φλίγνε, ἐ ἰθότε Πέτροσε· κὲ ὅτου νούκὲ μούντε τὲ ρίγετε νιὲ σαχὰτ τὲ ζγιούαρὲ πᾶσὲ με μούα.

41. Ῥίνι ζγιούαρὲ, ἐ λιούτουני, κὲ τὲ μὸς ρίγι ντὲ πираξί, σὲ ὄπῆρτι ἔστ' ἰ φόρτε, ἐ κούρμι νούκὲ μούντ.

42. Πάμετα πὲρ σὲ δίτιτ βάτε, ἐ οὐ φάλλ, ἐ θόσ' παπαί ἴμ, ντὲ μὸς μούντ τὲ ὄκόγε κούιγ ποτήρ γκὰ μέγε, κὲ τὲ μὸς ἐ πἰ ἀτὲ λὲ τὲ πένε-τε οὐρδερι ἴτ.

43. Ἐ σὶ ἔρδι, ἴ φέτι περσερὶ κὲ φλίγνε, σὲ ψὲ κένε βέντουρε γκὰ φιούμι σίτ' ἐ τοῦρε.

44. Ἐ σὶ ἰ λιὰ ἀτὰ, βάτε πάμετα ἐ οὐ λιούτ πὲρ σὲ τρέτιτ, τούκ' ἐ θένε ἀτὲ φγιαλέ.

45. Αἰχίερε ἔρδι ντὲ μαθητιγ τὲ τιγ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἐ δὲ πὸ φλίγι, ἐ πρέχενι, γιὰ, οὐ ἀφερούα κόχα, ἐ ἰ πῆρρι νιερίουτ ἴπετε ντὲ δούαρρ τὲ φαγετόρεβετ.

46. Γκρέουნი, ἐ λὲ τὲ βέμι, νὰ, ἔρδι ἄφερ ἀἰ κὲ δὸ τὲ παραδόσγε μούα.

47. Ἐ πὰ κὲσσυρε ἀἰ φγιαλένε, νὰ, ἰούδα νιὲ γκὰ τὲ δίμπεδγιέτε ἔρδι, ἐ δὲ με ἀτὲ πᾶσὲ τούρμ' ἐ μάδε, με θήκερα, ἐ με δρούνιερ γκὰ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ πλείκτ' ἐ λαίιτ.

48. Ἐ ἀἰ κὲ παραδόσι ἀτὲ, δὰ ντὰ τὰ νισάν, ἐ οὐ θὰ ἀτὲ κὲ τὲ πούθ, ἀἰ ἔσττε πὸ ζίριε ἀτὲ.

49. Ἐ ἄτε τζᾶστ οὐ κιάσ ντὲ ἰησοῦ, ἐ ἰ θὰ φέζὸ δάσκαλ, ἐ δὲ ἐ πούθε ἀτὲ.

50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Φίλε, διὰ τί ἤλθες; Τότε προσελθόντες, ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπίασαν αὐτόν.

51. Καὶ ἰδοὺ, εἰς τῶν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἔσυρε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ κτυπήσας τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ.

52. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐπίστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· διότι πάντες ὅσοι πιάσωσι μάχαιραν, διὰ μαχαιρας θέλουσιν ἀπολεσθῆναι.

53. Ἢ νομίζεις ὅτι δὲν δύναμαι ἤδη νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου, καὶ θέλει στήσῃ πλησίον μου περισσοτέρους παρὰ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων;

54. Πῶς λοιπὸν θέλουσι πληρωθῆναι αἱ γραφαί, ὅτι οὕτω πρέπει νὰ γείνη;

55. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ἄγγελους, ὡς ἐπὶ λησστήν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων νὰ μὲ συλλάβητε; καθ' ἡμέραν ἐκαθήμην πλησίον ὑμῶν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ δὲν μὲ ἐπίασατε.

56. Τοῦτο δὲ εὐὼν ἔγεινε, διὰ νὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαί τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφῆσαντες αὐτόν, ἔφυγον.

57. Οἱ δὲ πιάσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἔφεραν πρὸς Καϊάφην τὸν ἀρχιερέα, ὅπου συνήχθησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

58. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτὸν ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, διὰ νὰ εἶδῃ τὸ τέλος.

50. Ε δὲ Ἰησοῦί ἰ θὰ ἀτίγ' μίχ ψέ ἔρδε; ἄτε χέρε οὐ κιάσνε, ἐ ὅτινε δούαρρτε μπι Ἰησοῦνε, ἐ ἐ ζούνε.

51. Ε νιέ γκα ἀτὰ κέ κόνε με Ἰησοῦνε, ντέρι δόρρνε ἐ κρέου θήλα; ἐτίγ, ἐ φοδίτι κοπίλν' ἐ σέ πάριτ σε πρίφτερετ, ἐ ἰ πρέου βέσν' ἐτίγ.

52. Ατε χέρε ἰ θότ' ἀτίγ Ἰησοῦί, κθὲ θήκενε ντέ βέντ τὲ σάγ, σὲ φίθ' ἀτὰ κέ ζένε θήκε, με θήκε δὲ τε χουμπάσνε.

53. Α τὲ δούκετὲ σὲ νοῦκε μούντ νταστί τι λιούτεμ γιάτιτ σίμ, ἐ τὲ μὲ δερφόγε μὲ τέπερ σὲ διμπεδιέτε τάγμε ἔγγει;

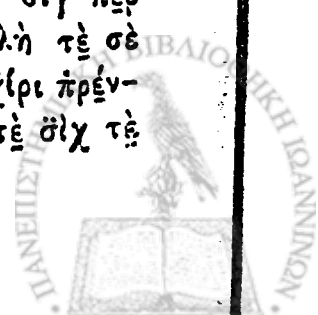
54. Κίθ δὰ δὲ τὲ παφούχενε κάρτερατε, σὲ κέστού δούχατε τὲ πένετε.

55. Ατε σαχάτ οὐ θὰ Ἰησοῦί τούρ μεβετ, πόσι μπεχουσαρ δούκατε με θήκερα, ἐ δὲ με δρούκερ τὲ ζέρι μούκ. γκα δίτε με γιούβετ ρίγε, ἐ διδάξγε ντέ κίσε, ἐ νοῦκε με ζούνε.

56. Ε χεγιὸ φίθ οὐ πὲ, κέ τε παφούχαενε κάρτερατ' ἐπροφήτερετ. Ατε χέρε φίθ μαθητέιγτὲ ἐ λιάεσ ἀτὲ, ἐ ἴκνε.

57. Ε ἀτὰ σὶ ἐζούνε ἐ προῦνε ντί Καγιάφα τὲ ἰ πάρι πρίφτερετ, ἀτγὲ κέ οὐ μπεγιόδε Γραμματέιγτε, ἐ δὲ πλεκεσία.

58. Ε Πέτρουα βίγ πὰς σίγ πέρ σε λιάρφουτ, γγέρα ντέ αὐλή τὲ σὲ πάριτ σε πρίφτερετ, ἐ σὶ χίρι πρέντα, ρίγ πάσκε με κοπίγ, τὲ σίχ τὲ παστάιγμενε.

59. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν·

60. Καὶ δὲν εὔρον· καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, δὲν εὔρον. Ἵστερον δὲ προσελθόντες, δύο ψευδομάρτυρες,

61. Εἶπον, Οὗτος εἶπε, Δύναμαι νὰ χαλάσω τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν νὰ οἰκοδομήσω αὐτόν·

62. Καὶ σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπε πρὸς αὐτόν, Δὲν ἀποκρίνεσαι; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ;

63. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὲ ὀρκίζω εἰς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, νὰ εἶπῃς πρὸς ἡμᾶς, ἂν σὺ ἦσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

64. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Σὺ εἶπας· πλὴν σὰς λέγω, Εἰς τὸ ἐξῆς θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

65. Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέσχισε τὰ ἡμάτια αὐτοῦ, λέγων, Ὅτι ἐβλασφήμησε· τί χρειᾶν ἔχομεν πλέον μαρτύρων; ἰδοὺ, τώρα ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ.

66. Τί σὰς φαίνεται; Καὶ ἐκεῖνοι ἀποκριθέντες εἶπον, Ἐνοχὸς θανάτου εἶναι.

67. Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγρόνθισαν αὐτόν· ἄλλοι δὲ ἐρράπισαν,

68. Λέγοντες, Προφήτευσον εἰς ἡμᾶς, Χριστέ, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτύπησε;

69. Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσήλθε πρὸς αὐτόν

59. Ἐ σὲ πάρειτ ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ πλεκεσία, ἐ δὲ φίθε συνόδι κερκόϊγνε μαρτυρὶ τὲ ρέμε κόντρ' Ἰησοῦιτ, κὲ τὰ θρίσνε.

60. Ἐ νούκε φένε, ἐ ντόνε σὲ ἔρδε σούμε μαρτύρε τὲ ρέμ, νεύκε φένε, ἐ μὲ παστὰϊγ σὶ ἔρδε δι μαρτύρε τὲ ρέμ·

61. Θάνε' κούϊγ, θὰ μούντ τὲ γκρεμὶς Κίσεν' ἐ Περντίσε, ἐ ντὲ τρι δὶτ τὰ δερτόϊγ ἀτέ.

62. Ἐ σὶ οὐ γκρὲ ἰ πάρι πρίφτερετ, ἰ θὰ ἀτίγ· φάρβε νούκε περφέρε; τζθόνε κετὰ κόντρε τίγ;

63. Ἐ Ἰησοῦι πουσόντε, ἐ οὐ περφέϊφκ ἰ πάρι πρίφτερετ, ἐ ἰθὰ ἀτίγ, τὲ θὲ μπε πὲ Περντίν' ἐ γγιαλέ, τὲ νὰ θουατζ νέβετ ντὲ γὲ τί κριστι, ἰ πέρρι ἰ Περετίσε;

64. Ἐ θότ' ἀτίγ Ἰησοῦι, τί ἐ θε, πὸ οὐ θόμ γιούβετ, κὲ σότι ἐ τούτγε δὸ τὲ σίχνι τὲ πέρρε ἐ νιερίουτ, κὲ τὲ ρίγε μπάνε τὲ δγιαθέτε τὲ φουκίσε, ἐ τὲ θίγε μπὶ ρὲ τὲ Κελιτ.

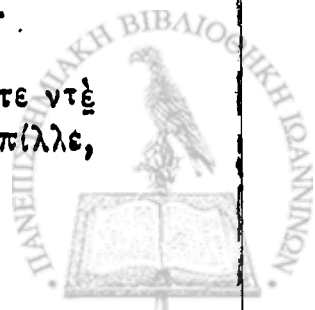
65. Ἀχίερε ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ τζόρι ρόπατ' ἐτίγ, ἐ θόσ. σὲ βλασφημίση· ντζὰ δούχαενε μὲ μαρτύρε, νὰ, ντζότι ἐ διφούατε βλασφημίν' ἐ τίγ.

66. Σὲ γιού δούκατε γιούβετ, ἐ δὲ ἀτὰ οὐ περφέϊφκνε, ἐ θάνε' ἔστε φαγετούαρ πὲρ ἔδέζεγε.

67. Ἀχίερε πεστίγτινε μπε φάκε τὲ τίγ, ἐ δὲ ἰ θάνε μὲ πουγγί, ἐ δὲ τζὰ ἰ ράνε μὲ σουπλιάκα.

68. Ἐ θόσνε προφητέψ ντὲ νέβετ Κριστ, τζίλι ἔστ' ἀτ κὲ τὲ ρά.

69. Ἐ Πέτροα ρίγ γιάστε ντὲ αὐλή, ἐ ἔρδι ἄφερ τίγ νιὲ κοπίλλε,

μία δούλη, λέγουσα, Καὶ σὺ ἦσο μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου.

70. Ὁ δὲ ἤρνήθη ἔμπροσθεν πάντων, λέγων, Δὲν ἐξεύρω τί λέγεις.

71. Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλοι, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἐκεῖ, Καὶ οὗτος ἦτο μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου.

72. Καὶ πάλιν ἤρνήθη μεθ' ἑρ-
κου, Ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον.

73. Μετ' ὀλίγον δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες, εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον, Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι· διότι ἡ λαλιά σου σὲ κάμνει φανερόν.

74. Τότε ἤρχισε νὰ καταναθεματίζῃ καὶ νὰ ἐμύη, Ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθὺς ἐρώναξεν ὁ ἀλέκτωρ.

75. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις εἶχεν εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, Ὅτι πρὶν φωνάζῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρίς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῆ. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἐκλαυσε πικρῶς.

Κεφ. κς'. 27.

ΟΤΕ δὲ ἔγεινε πρῶτῃ, συνεβουλεύθησαν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.

2. Καὶ δέσαντες αὐτόν, ἔφεραν καὶ παρέδωκαν αὐτόν εἰς τὸν Πόντιον Πιλάτον τὸν ἡγεμόνα.

3. Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδόσας αὐτόν, ὅτι κατεδικάσθη, μεταμεληθεὶς ἐπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τοὺς πρεσβυτέρους,

4. Λέγων, Ἥμαρτον παραδόσας αἷμα ἀθῶον. Οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει.

5. Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ

ἔειπεν, ἐγὼ δὲ τί γέσσε πάσῃ με Ἰησοῦν Γαλιλαίονε.

Ἐὰν πᾶσι ἄρνοι περπᾶρα φησέτω, ἐθ' νούξ' δι' σέτζ θούα.

71. Ἐ ἰ δόλι ἀί ντέ πόρτε ἐ πᾶτε νιέ τγιέτερε, ἐ θότε ντὰ τὰ χέ κένε ἀτγέ· ἐ δὲ κούιγ τῷ πάσῃ με Ἰησοῦνε Ναζωρέονε.

72. Ἐ πάμετα σὺ ἄρνοι με πέ, χέ νούξ' ἐ δι' νιερίνε.

73. Ἐ με νιετζίχζε, σὶ ἔρδε ἄφερ-
ἀτὰ χέ ρίγνε ἀτγέ, ἰ θάνε Πέτροσε, βερτέτ ἐ δὲ τί γκά, ἀτὰ γέ, σὲ τὲ φύλτουριτε τὰτ τὲ δερτότ τι.

74. Ἀτε χέρε νίσι τὲ ἀναθεματί-
σγε ἐ τὲ πᾶτόνετε, χέ νούξ' ἐ νιόχ νιερίνε· ἐ ἀτὲ τζᾶστ χεντόι κοχόσι.

75. Ἐ σὺ κούιγτούα Πέτρονα φγιαλέσσε Ἰησοῦτ, χέ ἰ χίσθνε ἀτγ, σὲ πᾶ χεντούαρε κοχόσι, τρίς τρε δὲ τὲ με ἄρνισετζ, ἐ δόλι γιάστε, ἐ κιάου με πιχελίμ.

Κρίε ἔνεζέτ ἐ στάτετε. κς'. 27.

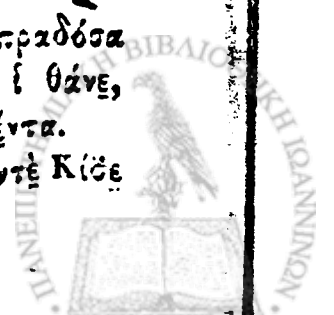
Εσὶ οὐ κῆ μεγγές, οὐ μπεγιούα·
φίθε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ πλεκεσία ἐλαόιτ, ἐ κουβεντούανε κόν-
τρε Ἰησοῦτ περ τὲ θράρε ἀτὲ.

2. Ἐ σὶ ἐ λίδνε ἀτὲ, ἐ ὑπούνε ἐ ἐ δάνε ντὲ Ἡγεμόνι Πόντιο Πιλάτουα.

3. Ἀχίερε σὶ πᾶ Ἰούδα χέ παρα-
δόσι ἀτὲ, σὲ οὐ δεμετούα· οὐ μεν-
μενδούα, ἐ κθέου πράπε τὲ τριδιγιέ-
τε τ' ἐρφέντατε, ντὲ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ ἐ δὲ ντὲ πλεκεσί.

4. Ἐ οὐ θά· φεγέβα, χέ παραδόσα
φιάχ τὲ πᾶ φάγε. Ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε,
τζδέρτ χέμι νᾶ, ντὲ κιάρε τέντα.

5. Ἐ σὶ χόδι ἄσπρετὲ ντὲ Κίσε

ναῶ ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν ἐκρεμάσθη.

6. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον, Δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ θάλωμεν αὐτὰ εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον· διότι εἶναι τιμῆ αἵματος.

7. Καὶ συμβουλευθέντες ἠγόρασαν μὲ αὐτὰ τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, διὰ νὰ ἐνταφιάζωνται ἐκεῖ οἱ ξένοι.

8. Διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον.

9. Τότε ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ ἐκτιμηθέντος, τὸν ὁποῖον ἐξετίμησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,

10. καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὼς μοι παρήγγειλεν ὁ Κύριος.»

11. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ λέγεις.

12. Καὶ ἐνῶ ἐκατηγορεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίθη.

13. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Δὲν ἀκούεις πόσα σοῦ καταμαρτυροῦσι;

14. Καὶ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδὲ πρὸς ἓνα λόγον· ὥστε ὁ ἡγεμὼν ἐθαύμαζε πολὺ.

15. Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἐσυνείθιζεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἀπολύῃ εἰς τὸν ὄχλον ἓνα δέσμιον, ὃντινα ἤθελον.

16. Καὶ εἶχον τότε δέσμιον πε-

ῖλου, ἐ βάτε ἐ οὐ βουάρρ.

6. Ε δὲ τὲ πάρετ ἐ πρίφτερετ, τὲ μούάρρῃ ἄσπρετε, θάνε, νούκ' ἔστ' ἐ οὐδεσεε τι βέμεε ξετὸ ντὲ Κορβανά, σὲ ψὲ γιάνε τὲ ὄπερπλίεριτ' ἐ φιάκουτ.

7. Ε σὶ πένε κουβέντ, πλένε μὲ ἀτὸ ἄρρῆν' ἐ κεραμιδτζίουτ, πὲρ τὲ κάλτουρε ντὲ βάρρε τὲ χουαίγτε.

8. Πρὰ ἀντάιγ ἰ θόν' ἀσαίγτ ἄρρετ γγέρα σὸτ ἄρρ ἐ φιάκουτ.

9. Α χιέρε παφούα ἀγιδὸ κὲ οὐ θὰ γκὰ προφήτη Ἰερεμία, κὲ θόττε, μούάρρῃ τὲ τριδγιέτε τ' ερφέντατε, τὲ ὄπερπλίεριτ' ἐ ἀτιγ κὲ πλένε μὲ παζάρ γκὰ τὲ πίγτ' ἐ Ἰσραήλιτ.

10. Ε ἰ δάτε ντ' ἄρρε τὲ κεραμιδτζίουτ, σὶ κούντρε μὲ δεφτό μούα ζότι.

11. Ε Ἰησοῦι οὐ προὐ περπάρρα Ἠγεμόνιτ, ἐ ἐ πίετι ἀτὲ Ἠγεμόνι, ἐ ἰ θόσ, τι γὲ μπρέτι ἰ Τζιφούτετ; ἐ δὲ Ἰησοῦι ἰ θότ' ἀτιγ' τι ἐ θούα.

12. Ε κούρ ἐκαλεζόγινε ἀτὲ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ πλέκτε, νούκε περφέφειγ φάρρε.

13. Α χιέρε ἰ θόττε Πιλάτουα, νούκε διφιδν σὰ θόνε ξετὰ κόντρε τιγ;

14. Ε νούκε γιού περφέφικ ἀτιγ ἄς ντὲ νιὲ φγιαλέ, κάκε κὲ οὐ τζιουδίτ Ἠγεμόνι σούμε.

15. Ε ντὰ τὸ διτ τὲ πάσκεισε κίσπε ζακὸν Ἠγεμόνι κὲ τὲ λεσδὸν λαόιτ νιὲ τὲ ζιντζίριτ τζίλινε κὲ τὲ δούαίγινε.

16. Ε ἄτε χέρε κίσνε ντὲ ζιντζίρ

ριβόητον, λεγόμενον Βαραββᾶν.

17. Ἐνῶ λοιπὸν ἦσαν συνηγμένοι εἶπε πρὸς αὐτοῦ; ὁ Πιλάτος, Τίνα θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω; τὸν Βαραββᾶν, ἢ τὸν Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;

18. Ἐπειδὴ ἤξευρεν ὅτι διάφθονον παρέδωκαν αὐτόν.

19. Ἐνῶ δὲ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα, Ἄπεγε τοῦ δικαίου ἐκείνου· διότι πολλὰ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.

20. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐπεισαν τοὺς ὄχλους νὰ ζητήσωσι τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν νὰ ἀπολέσωσι.

21. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἡγεμὼν, εἶπε πρὸς αὐτοῦ; Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο νὰ σᾶς ἀπολύσω; Οἱ δὲ εἶπον, Τὸν Βαραββᾶν;

22. Αἰεὶ πρὸς αὐτοῦ; ὁ Πιλάτος, Τί λοιπὸν νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; λέγουσι πρὸς αὐτόν πάντες, Σταυρωθήτω.

23. Ὁ δὲ ἡγεμὼν εἶπε, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ περισσότερον ἔκραζον, λέγοντες, Σταυρωθήτω.

24. Καὶ ἰδὼν ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μάλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ, ἐνίψε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐμπροσθεν τοῦ ὄχλου, λέγων, Ἄθῶς εἶμαι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ἔψασθε.

25. Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε, Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἄς ἦναι ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

26. Τότε ἀπέλυσεν εἰς αὐτοῦς τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν μαστιγώσας, παρέδωκε διὰ νὰ σταυ-

ρῆσθε τὸν δίκαιον καὶ ἐθῶνε Βαραββᾶν.

17. Ἐ σὶ κείε μπεγέδουρε ἀτά, οὐ θά ἀτοῦρε Πιλάτουα. τζίλινε δόι τὲ οὐ λεσόιγ γιούβετ, Βαραβάνε, ἀ Ἰησοῦνε, καὶ κιούχαετ Κρίστι;

18. Σε ψὲ ἐκουπετόι καὶ γὰρ ζηλία ἐ ζιόν' ἀτὲ παραδόσουρε.

19. Ἐ σὶ ντένι αἰ μπι φρόν ἰ δερφοῖ φρούαγια ἐτίγ, ἐ ἰ θά, μὸς οὐ τραζὸ ντὲ πόνερα τὰ τίγ ἡιερίουτ' σὲ δρέιγτε, σὲ ψὲ σούμεε πεσόδα σὸτ μπε γιούμεε περ ἀτὲ.

20. Ἐ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ πλεκεσία μπούσνε κόλνε πόνεσε, καὶ τὲ κερκόγενε Βαραβάνε, ἐ Ἰησοῦνε τὰ θρίσνε.

21. Ἐ δὲ ἡγεμόνι οὐ περφέιτ, ἐ οὐ θά ἀτοῦρε, τζίλινε δόι γὰρ τὲ δι τὲ οὐ λεσόιγ γιούβετ; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε, Βαραβάνε.

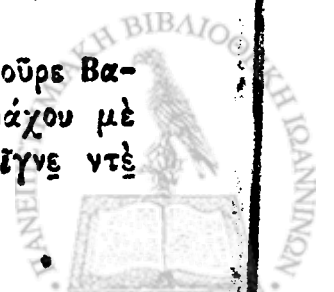
22. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Πιλάτουα τζτὰ πέιγ δὰ Ἰησοῦνε καὶ κιούχαεσ. Κρίστ; ἰ θάν' ἀτίγ τὲ φίθε λὲ τὲ μπερθένετε ντὲ Κρούικ.

23. Ἐ δὲ ἡγεμόνι οὐ θά σέτζ τὲ κέικ πέρρι; ἐ ἀτὰ μὲ τέπερ θερίσνε, ἐ θῶσνε, λὲ τὲ μπερθένετε ντὲ κρούικ.

24. Ἐ σὶ ἐ πὰ Πιλάτουα, καὶ μόντ τὲ πέγε φὲ, πὸ μὲ σούμεε καλαμπαλέκ πένετε, μὸρρι οὐγὲ; ἐ λιάου δούάρρτε περπάρα λαβίτ, ἐ θά γιάμ πὰ φαίγ γὰρ φιάκου ἐτίγ σὲ δρέιγτιτ, γιού ἐ πᾶτζε μπε κιάρε.

25. Ἐ οὐ περφέιτκ φίθε λαβί ἐ θά φιάκου ἰ ἀτίγ μπι νάβετ, ἐ δὲ μπι δγιέμ τάνε.

26. Ἀχίερε οὐ λεσόι ἀτοῦρε Βαραβάνε, ἐ Ἰησοῦνε, σὶ ἐ ράχου μὲ καμτζι, ἐ δὰ τὰ μπερθέιγνε ντὲ

ρωθῆ.

27. Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήθρυσαν ἐπ' αὐτὸν ὄλον τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν.

28. Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, ἐνέδυσαν αὐτὸν χλαμύδα κοκκίνην.

29. Καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον εἰς τὴν δεξιάν αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐτὸν, λέγοντες, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

30. Καὶ ἔμπτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

31. Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιζαν αὐτὸν, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἔφεραν αὐτὸν διὰ νὰ σταυρώσωσιν.

32. Ἐνῶ δὲ ἐξήρχοντο, εὔρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ἐνομαζόμενον Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

33. Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅστις λέγεται Κρανίου τόπος,

34. Ἔδωκαν εἰς αὐτὸν νὰ πῆ ὄξος μεμιγμένον μετὰ χολῆς· καὶ γευθεὶς δὲν ἤθελε νὰ πῆ.

35. Ἀφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν αὐτὸν διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλοντες κλῆρον· διὰ νὰ πληρωθῆ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, «Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἑαυτοὺς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον».

36. Καὶ καθήμενοι, ἐφύλαττον αὐτὸν ἑκεῖ.

37. Καὶ ἔθεσαν ἐπάνωθεν τῆς

Κρούϊκ.

27. Αἰχίερε τρίματ' ἐ Ηγερόνιτ, ἐμούαῖρε Ἰησοῦνε ννὲ Πρετόριο, ἐ μπεγιούαδε μπι ἀτὲ ῤίθε ὄβλετε;

28. Ε σὶ ἐ σβέσνε, ἰ θούνε σίπερ νιὲ Χλαμίδε τὲ κούχε.

29. Ε πλέξνε κουρόρε γκα ῤέμπα, ἐ θούνε μπι κριε τὲ τιγ, ἐ ἰ δάνε ἐ δὲ καλάμ. μπὲ δόρρε τὲ δγιάθετε τὲ τιγ. ἐ πίγνε μπε ῤιούνε περπάρα τιγ, ἐ περκέσνε μὲ ἀτὲ ἐ ἰ θόσνε, ῤεζὸ ὦ μπρετ ἰ τζιφούτετ.

30. Ε σὶ πεστίγνε ντὲ ἀῖ μούαῖρε καλάμνε ἐ ἰ πίγνε μπὲ κόχε τὲ τιγὲ

31. Ε σὶ ἐ περκέσνε ἀτὲ, ἰ ντζούαρε χλαμίδνε, ἐ ἰ θέσνε ρόπατ' ἐ τιγ, ἐ ἐ ὄπουνε τὰ μπερθέιγνε ντὲ Κρούϊκ.

32. Ε σὶ δούαλε ῤένε νιὲ νιερὶ γκα Κυρῖνι, κὲ ἐ θόσνε Σίμον, ἀτὲ μούαῖρε ἀγκαρὶ, κὲ τὲ γκρέρε Κρούϊκν' ἐτίγ.

33. Ε σὶ ἔρδι ντὲ βέντ κὲ κιούχατε Γολγοθᾶ, ἀῖ ἔσνε κὲ θούχατε βέντ' ἰ κρέρεβετ.

34. ἰ δάνε ἀτίγ τὲ πίγ οὔθουλε τραζούαρε μὲ βερέρ, ἐ σὶ ἐβουρὶ ντὲ ῤόγε, νούλε δούαῖγ τὲ πίγ.

35. Ε σὶ ἐ κρουκιάσνε ἀτὲ, ντάῖγτινε ρόπατ' ἐτίγ, σὶ ὄτούνε σόρτε, κὲ τὲ παφούχατε ἀγιδ κὲ κὲ θένε γκα προφήτη, ἰ ντάῖγνε ρόπατ' ἐμία μὲ θέτεγε τὲ τοῦρε, ἐ μπι ῤόπε τίμε ὄτίνε ὄόρτ.

36. Ε ῤίγνε, ἐ ῤούαῖγνε ἀτὲ ἀτγὲ.

37. Ε θούνε μπι κριε τὲ τιγ φαῖγν'

κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν αὐ-
του γεγραμμένην, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ
ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥ-
ΔΑΙΩΝ.

38. Τότε ἐσαυρώθησαν μετ' αὐ-
του δύο λησται, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ
εἷς ἐξ ἀριστερῶν.

39. Οἱ δὲ διαβχίνοντες ἐβλασ-
φήμουν αὐτόν, κινούντες τὰς κεφαλὰς
αὐτῶν,

40. Καὶ λέγοντες, Ὁ χαλῶν τὸν
ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδο-
μῶν, σῶσον σεαυτόν· ἂν ἦται Υἱὸς
τοῦ Θεοῦ, κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυ-
ροῦ.

41. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιε-
ρεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμμα-
τέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον,

42. Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν
δύναται σῶσαι· ἂν ἦναι βασιλεὺς τοῦ
Ἰσραὴλ, ἅς καταβῆ τῶρα ἀπὸ τοῦ
σταυροῦ, καὶ θέλομεν πιστεύσει· εἷς
αὐτόν·

43. Πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν· ἅς
σῶσαι τῶρα αὐτόν, ἐὰν θέλῃ αὐτόν·
ἐπειδὴ εἶπεν, Ὅτι Θεοῦ Υἱὸς εἶμαι.

44. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ οἱ λησται οἱ
συσταυρωθέντες μετ' αὐτοῦ, ὠνείδι-
ζον εἰς αὐτόν.

45. Ἀπὸ δὲ ἑκτης ὥρας σκό-
τος ἔγεινεν ἐπ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥ-
ρας ἐνάτης.

46. Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν
ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς με-
γάλης, λέγων, «Ὡὶ, Ὡὶ, λαμὰ
σαβαχθανί;» τουτέστι, «Θεὲ μου,
Θεὲ μου, διὰ τί με ἐγκατέλιπες;»

47. Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἐσώτων
ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ὅτι τὸν Ἡλίαν
φωνάζει οὗτος.

ἐτίγ ἔκρούαρε· ΚΟΥΙΓ ΕΞΤΕ ΙΗ-
ΣΟΥΙ ΜΠΡΕΤΙ Ι ΤΖΙΦΟΥΤΕΤ.

38. - Ἀτε γέρε οὐμπερθίενε ντέ
Κρούιτ με ἀτέ πᾶσζε δι κουσάρε
νιέρι μπάνε τὲ δγιαθίτε, ἔ νιέρι
μπάνε τὲ μέγγερε.

39. Ε ἀτὰ χὲ ἔκθίγνε ἔ σᾶίγνε
ἀτέ, τούκ' ἔ τούντουρε κόλεν' ἔτοῦρε.

40. Ε τούκ' ἔ θένε· τι χὲ γκρεμί-
σγε Κίσινε, ἔ μπὲ τρι δὶτ ἔ δερτόγε,
ἔπετὸ βέτεχενε τέντε· ντέ γέ ἰ πύρρι
Περντίσε, ζήριτ γκά Κρούϊκι.

41. Αὐτοῦ ἔ δὲ τὲ πάρετ' ἐπρί-
φτερετ, ἔ περκέσνε πᾶσζε με Γραμ-
ματικότε ἔ δὲ με πλεκεσίνε, ἔ θόσνε.

42. Τὲ τγέρε ἔπετόι, ἔ βέτεχεν'
ἐτίγ νούζε μούντ τὲ ἔπετόγε. ντέ
ἔστε μπρέτ ἔ Ἰσραήλιτ, λὲ τὲ ζήρέτε
νιαστί γκά Κρούϊκι, ἔ δὲ τὲ πεσό-
γεμε μπὲ τὲ.

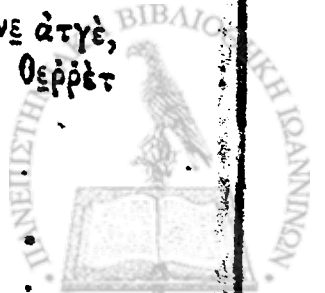
43. Κὰ θάρσνε ντέ Περντία, λὲ
τὰ ἔπετόγε νιαστί ἀτέ νιέσσε χὲ ἔ
δὲ ἀτέ, σὲ αἰ θὰ· χὲ πύρρι ἰ Περντίσε
γιάμ.

44. Τὲ τίλιατε θόσσε ἔ δὲ κου-
σάρετ χὲ κένε κρουκιάσουρε με τὲ
πᾶσζε, ἔ ἔσᾶίγνε ἀτέ.

45. Ε χὲ γκά τὲ φιάσσε σαχάτε,
γγέρα ντέ νέντε, οὐ πὲ ἔρεσίρε ντέ
φίθε δέ.

46. Ε μπὲ τὲ νέντενε σαχάτ,
θούρρι Ἰησοῦτ με ζὲ τὲ μάδ, ἔ θὰ·
Πλί, «Ὡὶ, λαμὰ σαβαχθανί,» χὲ δὲ
τὲ θότε, «Περντία ἰμε, Περντία ἰμε,
Περντία ἰμε, πὲρ σὲ με λὲ;»

47. Ε τζὰ γκα ἀτὰ χὲ ρίγνε ἀτγέ,
οἱ ἐδίφιούανε θάνε, σὲ κούιγ θερρέτ
Ἡλίανε.

48. Καὶ εὐθὺς ἔδραμεν εἰς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον, καὶ γεμίσας ὄξους, καὶ περιθέσας εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτόν.

49. Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, Ἄφες, ἅς ἴδωμεν ἂν ἔρχηται ὁ Ἡλίας νὰ σώσῃ αὐτόν.

50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράξας μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

51. Καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν·

52. Καὶ τὰ μνημεῖα ἠνοίχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἀνέστησαν,

53. Καὶ ἐξεληθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς πολλούς.

54. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ φυλάττοντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦτο οὗτος.

55. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλοί, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· αἵτινες ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὑπηρετοῦσαι αὐτόν.

56. Μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

57. Ὅτε δὲ ἐγεινεν ἑσπέρα, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

58. Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον, ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος προσέταξε νὰ ἀποδοθῇ τὸ σῶμα.

48. Ε ἄτε τζάστ οὐ λεσούα νιέ γκά ἀτά, ἐ μόρρι νιέ σφογγάρ, ἐ σὶ ἐμποῦσι μὲ οὔθουλε, ἐ βοῦ ντέ νιέ καλάμ. ἐ ἐ ποτισ ἀτέ.

49. Ε τετγιέρε θόσνε, λέ τε λέμε, τε ὄχμε, ντέ θγιέν Ηλία τὰ ὄπετόγε ἀτέ.

50. Ε δὲ Ἰησοῦι θύρρι πάμετα μὲ ζέ τὲ μάδ, ἐ δὰ ὄπίρτινε.

51. Ε γιὰ περδέγια ἐ ναοίτ οὐ τζιούαρ μπὲ δι, κὲ σίπερ ἐ γγέρα περ πὸσ ἐ δὲ δέου οὐ τούντ, ἐ φούρρετε οὐ τζάιγτινε.

52. Ε δὲ βάρρετε οὐ χάπνε, ἐ δὲ σούμε κούρμε τε ὄενγτόρεβετ κὲ φλίγνε οὐ γγιάλνε.

53. Ε σὶ οὐ γγιαλέ γκά βάρρετε, πὰς σὲ γγιαλόουριτ' ἐ ἀτίγ, χίνε ντέ κιοιτέτ τε ὄεντερούαρ ἐ οὐ δούκνε ντέ σούμε.

53. Ε Κίντεσι ἐ δὲ ἀτά κὲ κίνε μὲ τε πάσχε, ἐ ρούαῖγνε Ἰησοῦνε, σὶ πάνε τερμέτνε, ἐ δὲ ἀτὸ κὲ οὐ πένε, οὐ φρικούανε σούμε, ἐ θάνε, βερτέτ πίρρι ἰ Περντίσε κὲ κούιγ.

55. Ε Ατγὲ κένε ἐ δὲ φρά σούμε, ἐ βεστροῖγνε πὲρ σὲ λιάρφουτ, ἀτὸ ἔρδε πὰς Ἰησοῦιτ γκά Γαλιλαία, ἐ ἐ βερπέιγνε ἀτίγ.

56. Πάσχε μὲ ἀτὸ ἰσ Μαγδαλινὴ Μαρία, ἐ δὲ Μαρία μέμα ἐ Ἰακώβιτ, ἐ δὲ Ἰωσίουτ, ἐ δὲ μέμα ἐ πίγχετ σὲ Ζεβεδαίσε.

57. Ε σὶ οὐ ἔρρ, ἔρδι νιέ νιερί ἐ πάτουρε γκά Αριμαθία, κὲ κιούχα-εῖγ Ἰωσήφ, κὲ ἐ δὲ αἱ κὲ μαθητι ἐ Ἰησοῦιτ.

58. Κούιγ βάτε ντέ Πιλάτου, ἐ κερκόι κούρμιν' ἐ Ἰησοῦιτ, ἀτέ χέρε Πιλάτου πορσίτι τε ἴπετε κούρμι.

59. Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ, ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδῶνα καθαράν,

60. Καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν τῷ νέῳ αὐτοῦ μνημείῳ, τὸ ἐποίησεν ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου, ἀνεχώρησεν.

61. Ἦτο δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62. Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἧτις εἶναι μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τὸν Πιλάτον,

63. Λέγοντες, Κύριε, ἐνεθυμήθημεν, ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἐπιζῶν, Μετὰ τρεῖς ἡμέρας θέλω ἀναστῆθαι.

64. Πρόσταξον λοιπὸν νὰ ἀσφαλίσθῃ ὁ τάφος ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν, καὶ εἰπωσὶ πρὸς τὸν λαόν, Ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ θέλει εἰσθαι ἡ ἐσχάτη πλάνη χειροτέρα τῆς πρώτης.

65. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἔχετε φύλακας· ὑπάγετε, ἀσφαλίσατε καθὼς ἐξεύρετε.

66. Οἱ δὲ ὑπήγον, καὶ ἠσφάλισαν τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, καὶ ἐπιστήσαντες τοὺς φύλακας.

Κεφ. κη'. 28.

ΑΦΟΥ δὲ ἐπέρασε τὸ σάββατον, περὶ τὰ χαράγματα τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, διὰ νὰ θεωρήσωσι τὸν τάφον.

2. Καὶ ἰδοὺ, ἔγεινε σεισμὸς μέ-

59. Ἐσὶ μὲρρι κούρμνε Ἰωσήφ, ἐ τιλιξι ντέ νιῆ τζαρτζάφ, τὲ παστρουάρε.

60. Ἐ ἐ βουρι ἀτέ ντέ θάρρ τὲ τὶγ τὲ ρί, ἕ ἐ χιῶ ρεμούαρε ντέ ὀπέλε, ἐ σὶ βουρι νιῆ φούρρ τὲ μάδ ντέ δέβρε, ἴκου.

61. Ἐ ἀτγὲ κὲ Μαγδαλινὴ Μαρία, ἐ δὲ τγιατέρα Μαρία, κὲ βίγνε περτόιγ θάρριτ.

62. Ἐ τὲ νέσερμνε κὲ ἔστε πὰς τὲ πρέμτεσε οὐ μπεγιούαδε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ φαρισεῖγτε ντέ Πιλάτουα.

63. Ἐ ἰ θάνε· ζότ, οὐ κουῖγτούαμ σὲ αἱ φενεῶτγιαρι θὰ κούρ κὲ ἰ φιάλε, τὲ πὰς τρι δίτετ δὸ τὲ γγιαλέγ.

64. Ποροῖτ δὰ τὲ ρούχετε θάρρι, γγέρα τὲ τρέτενε δίτε· σὲ μὸς βίγενε μαθητέιγτ' ἐτίγ νάτενε, ἐ ἐ θγιέδινε ἀτέ, ἐ θόνε τὲ λαόι, οὐ γγιαλγκὰ τὲ θδέκουριτε, ἐ δὸ τὲ πένετε φενιέστρα ἐ παστὰίγμε, μὲ ἐ λίφε σὲ ἐ πάρα.

65. Ἐ δὲ Πιλάτουα οὐ θὰ ἀτουρε· κένι κουστοδίνε (τρίματε κὲ ρουαῖγνε) γαῖγδενι, ἐ ρουαῖγνι σὶ κούντρε δίνι.

66. Ἐ δὲ ἀτὰ σὶ θάνε, ρουαῖγνι κὲ θάρρι· ἐ βουλιόσνε φούρρε μὲ κουστοδίνε πάσχε.

Κρίε Ἐνιζέτ ἐτέτετε, κη'.

Ἐ τὲ ὀετούνε μπρέμα, κούρ νιῖσι τὲ κδίχειγ ἐ Διελια ἐ πάρα δίτε ἐ γιάβεσε, ἔρδι Μαγδαλινὴ Μαρία ἐ δὲ τγιατέρα Μαρία τὲ σίχνε θάρρε

2. Ἐ γὰρ οὐ πὲ τερμέτ ἰ μάδ, σὶ

γας· διότι ἄγγελος Κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ, ἦλθε καὶ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ.

3. Ἦτο δὲ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ἀστραπή, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιῶν.

4. Καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐταράχθησαν οἱ φύλακες, καὶ ἔγειναν ὡς νεκροί.

5. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς τὰς γυναῖκας, Μὴ φοβεῖσθε σεῖς· διότι ἐξεύρω, ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε.

6. Δὲν εἶναι ἐδῶ· διότι ἀνέστη, καθὼς εἶπεν· ἔλθετε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος.

7. Καὶ ὑπάγετε ταχέως, καὶ εἶπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὅτι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδοὺ, ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν· ἰδοὺ, σὰς εἶπον.

8. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχέως ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

9. Ἐνῶ δὲ ἤρχοντο νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἰδοὺ, ὁ Ἰησοῦς ἀπήνητησεν αὐτὰς, λέγων, Χαίρειτε. Καὶ ἐκείναι προσελθοῦσαι, ἐπίσταν τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτόν.

10. Τότε λέγει πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ ἐκεῖ θέλουσι μὲ ἰδεῖ.

11. Ἐνῶ δὲ αὐταὶ ἀπήρχοντο, ἰδοὺ, τινὲς τῶν φυλάκων, ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς πάντα τὰ γενόμενα.

ἔγγελ' ἰ ζότιτ ζπρίτι. γκά Κίελι, ἐ ἔρδι ἐ ρουκουλίσι. Φούρρε γκά δέρρα, ἐ βάρριτ, ἐ ρίγ σίπερ μπι τέ.

3. Ε κὲ πουκουρία ἐτίγ πόσι βε-τετίμε, ἐ τὲ βέσουριτ ἐτίγ. τὲ πάρδε πόσι ζπόρρα.

4. Ε γκά φρίκ' ἐτίγ οὐ δρούαδε ἀτὰ κὲ ρουαίγνε, ἐ οὐ πένε πόσι τὲ ἔδέκουρε.

5. Ε ἔγγελι οὐ περφέϊγκ, ἐ οὐ θότῃ φράβητ, μὸς οὐ τρέμπνι γιού σὲ οὖν' ἐ δὲ κὲ κερκόνι Ἰησοῦνε τὲ μπερ-θίερνε ντὲ Κρούϊκ.

6. Νούκ' ἔσθε κερτοῦ, πὸ οὐγγιάλ, σὶ κούντρῃ θὰ ἔγιανι ἐ σίχνι βέντνε τὲκ κὲ ζότι.

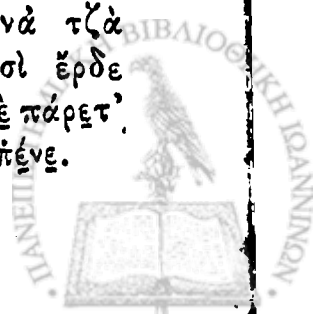
7. Ε χάϊγδενι κερτὲ τζάστ, ἐ θοῖ μαθητίβητ σὲ τίγ, σὲ οὐ γγιάλ γκά τὲ ἔδέκουριτε, ἐ γιὰ βέτε μὲ περπά-ρα γκά γιούβητ ντὲ Γαλιλαίε. ἀτγὲ δὲ τὰ σίχνι ἀτὲ, γιὰ, οὐ ἀθάτζε γιούβητ.

8. Ε δούαλε ἀτὲ τζάστ γκά βάρ-ρι μὲ φρίκε, ἐ δὲ μὲ φάζ τὲ μάδ, ἐ βάνε μὲ βράπ τοῦ ρουφείγνε μαθη-τίβητ σὲ τίγ.

9. Ε τὲκ βείγνε τοῦ ρεφείγνε μα-θητίβητ σὲ τίγ, νὰ, ἐ οὐ δούαλ περ-πάρα ντὰ τὸ Ἰησοῦι ἐ οὐ θὰ, φε-ζόνι. Ε δὲ ἀτὸ οὐ κιάσνε ἐ ἰ ζούνε κέμπετ' ἐτίγ, ἐ γιού φάλλε.

10. Ατὲ χέρε οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦι, μὸς οὐ τρέμπνι, πὸ χάϊγ-δενι, ἐ ρεφένι βελάζερετ σὲ μί, τὲ βίγνε ντὲ Γαλιλαίε, ἐ ἀτγὲ δὲ τὲ μὲ ἔόχενε.

11. Ε κούρ βείγν' ἀτὸ, νὰ τζὰ γκά τρίματε κὲ ρουαίγνε, σὶ ἔρδε ντὲ κιοτέτ, δεφτούανε ντὲ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, φίθ' ἀτὸ κὲ οὐ πένε.

12. Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ συμβουλευθέντες, ἔδωκαν εἰς τοὺς στρατιώτας ἀργύρια ἱκανά,

13. Λέγοντες, Εἶπατε, ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς ἔκλειψαν αὐτόν, ἐνῶ ἡμεῖς ἐκοιμώμεθα.

13. Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς θέλομεν πείσει αὐτόν, καὶ ἐσῶς θέλομεν κάμει ἀμερίμνους.

15. Ἐκεῖνοι δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἔπραξαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.

16. Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ὑπήγον εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, ὅπου παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.

17. Καὶ ἰδόντες αὐτόν, προσεκύνησαν αὐτόν· τινὲς δὲ ἐδίστασαν.

18. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἐδόθη εἰς ἐμὲ πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῶ καὶ ἐπὶ γῆς.

19. Πορευθέντες λοιπὸν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος,

20. Διδάσκοντες αὐτοὺς νὰ φυλάττωσι πάντα ὅσα παρήγγειλα εἰς ἐσῶς· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ εἶμαι μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

12. Εἰ σὶ οὐ μπεγιοῦαδε πᾶσῃ με πλεκεσίνε, ἐ πένε μουσαβερε, οὐ δᾶνε τρίμαβετ σοῦμε ἄσπρε.

13. Εὐ θάνε, τὲ θότ σὲ μαθητίτ' ἐτίγ ἔρδε νάτενε, κούρ φλέρεμ νάβετ, ἐ ἐβούαδε ἀτέ.

14. Εὐ ντοῦ διφιόφτε κεγιὸ ντὲ ἡγεμόνι, νέβετ ἐ τζιούτγεμ ἀτέ, ἐ γιούβετ οὐ πέγεμ τὲ μὸς κένι ντονιὲ τὲ κέικ.

15. Εὐ δὲ ἀτὰ σὶ μούαρε ἄσπρετε πένε σὶ κούντρ' ἰ μψούανε, ἐ δόλι κεγιὸ φγιαλε γκα τζιφούτε γγέρα σότ.

16. Εὐ τὲ δίμπεδγιέτε μαθητέτε θάνε ντὲ Γαλιλαίε, ντὲ μάλλ κὲ οὐ θά Ἰησοῦι ἀτοῦρε.

17. Εὐ σὶ ἐ πάνε ἀτέ, γιου φάλλε, ἐ τζὰ κένε με δι μέντ

18. Εὐ σὶ ἔρδι ἄφερ Ἰησοῦι, οὐ φόλλι ἀτοῦρε, ἐ οὐ θά· μὲ δᾶ τζδὸ οὔρδετ ντὲ δέ.

19. Κατγδενι ἀδᾶ, ἐ διδάξνι φίθε φιλίτε, ἐ τί παφεζόνι ἀτὰ ντ' ἔμετ τὲ Γιάτιτ, ἐ δὲ τὲ Πίριτ, ἐ δὲ τὲ Σέντιτ Σπίριτ.

20. Εὐ διδάξνι ἀτὰ τὲ ρούαγενε φίθε σὰ οὐ ποσίτα γιούβετ, ἐ γιὰ οὔνε γιάμ με γιούβετ φίθε δίτε, γγέρα ντὲ τὲ σόσουρε τὲ γέτεσε· βερτέτ.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α'. 1.

ΑΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ·

2. Καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, « Ἴδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. »

3. « Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ. »

4. Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύττων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν.

5. Καὶ ἐξήρχοντο πρὸς αὐτὸν ὄλος ὁ τόπος τῆς Ἰουδαίας, καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπὸ αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

6. Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ἔχων ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ τρώγων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

7. Καὶ ἐκήρυττε, λέγων, Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος σκύψας νὰ λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ.

8. Ἐγὼ μὲν σᾶς ἐβάπτισα ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

9. Καὶ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γα-

ΣΕΝΤΙΟΥΓΓΙΛΙ

* Ι ΜΑΡΚΟΣ Ε.

Κρίε Επάρε α'. 1.

ΝΙΣΕΤΕ ἐ Οὐγγίλιτ ἐ Ιησοῦιτ Κρί-
ῶτιτ Πίρριτ σὲ Περντίσε.

2. Σὶ κούντρε ἔστε ὄχρούαρε ντὲ προφήτερο, νὰ, οὔνε δερφόιγ Εγγελίνε τιμ περπάρα φάκσε σατε, ἀτὲ κε δὸ τὲ δερτόγε οὔδνε τέντε περπάρα τέγε.

3. Ζὲ νιερίουτ κὲ θερετ ντ' ἐρημι, πένι φάτι οὔδεν' ἐζότιτ, πένι τὲ ὄτρούαρα μονοπάτετ' ἐτίγ.

4. Οὐ πὲ σὶ παφεζόντε Ιωάννη μπ' ἐρημι, ἐ κηρύξ παφεζιμ: τὲ μετανίσε, πὲρ τὲ ντεγίερε φάγετε.

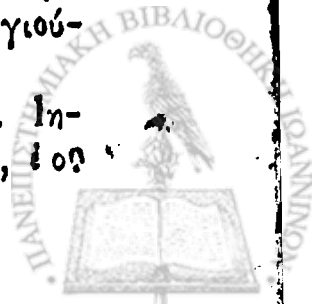
5. Ε βίγνε ντὲ ἀτ φίθε βέντι Ιουδαίεσε, ἐ δὲ Ἱεροσολομίτε' ἐ παφεζόνεσινε φίθε πρέιγ σιγ μπὲ λιούμε τὲ Ιορδάνιτ, ἐ βεφείγνε φάγετ' ἐτούρε.

6. Ε Ιωάννη ἴστε βέσουρε μὲ λέσ τὲ φαμίλεσε, ἐ δὲ πρέζ τὲ λεκούρτε μπὲ μὲς τὲ τιγ, ἐ δὲ χάιγτε φιλαστάρε, ἐ δὲ μγιαλτε τ' ἔφκε.

7. Ε κηρύξ, ἐ θόσττε, βγιέν πάς μέγε ἀτ κὲ ἔσττε μὶ φουκίτζιμ. σὲ οὔνε, κὲ ἀτιγ νούξε γιάμ οὔνε ἰζότι τὲ οὔνεμ. ἐ τι σγιδ ρίπν' ἐ κεπούτζε-βουτ σὲ τιγ.

8. Σε οὔνε παφεζόβα γιούβετ μὲ οὔγε, πὸ ἀτ δὸ τοῦ παφεζόγε γιούβετ μὲ Σπίρτ Σένγτ.

9. Ε μπὰ τὸ διτ, ἔρδι Ιησοῦι γκά Ναζαρέτι Γαλιλαίεσε, ἐ οἱ

λιλαίας, και ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην.

10. Καὶ εὐθὺς ἐνῶ ἀνέβαινεν ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε τοὺς οὐρανοὺς σχιζομένους, καὶ τὸ πνεῦμα καταβαίνον ὡς περιστερὰν ἐπ' αὐτόν.

11. Καὶ φωνὴ ἔγεινεν ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ἑποῖον εὐπρεστήτην.

11. Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα ἐκβάλλει αὐτόν εἰς τὴν ἔρημον.

13. Καὶ ἦτο ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· καὶ ἦτο μετὰ τῶν θηρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι ὑπηρετοῦν αὐτόν.

14. Ἀποῦ δὲ παρεδόθη ὁ Ἰωάννης ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

15. Καὶ λέγων, Ὅτι ἐπληρώθη ὁ καιρὸς, καὶ ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε εἰς τὸ εὐαγγέλιον.

16. Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε τὸν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ῥίπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἀλιεῖς·

17. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐλθετε ὀπίσω μου, καὶ θέλω σᾶς κάμει νὰ γείνητε ἀλιεῖς ἀνθρώπων.

18. Καὶ εὐθὺς ἀφήσαντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

19. Καὶ προχωρήσας ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα.

20. Καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφήσαντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζε-

παφεζούα πρέιγ Ἰωάννητ μπέ Ἰορδάν.

10. Ε ἄτε τζᾶστ σὶ δόλι γκά οὐγετε, πᾶ κίελτε ἕξ οὐ χάπνε, ἐ δὲ Σπίρτινε ἕξ ζήριτι μπέ τε πόσι Πελοῦμπε.

11. Ε οὐ πὲ ζε γκά κίελτε· τί γὰ πέρρι ἰμί δάσουρι, ἕξ μπέ τιγ πρέζευ.

12. Ε ἄτε τζᾶστ ἐ φκρίγιτι ἀτέ Σπίρτι μπ' ἐρημί.

13. Ε ἴστε ἀτγὲ ἐρημί διζέτ διτ, ἐ φουτζίτεϊγ γκά σατανᾶϊ, ἐ ἴστε πᾶσῃε μὲ ἐφκρεσίρα, ἐ ἐσερπέϊγν' ἀτέ ἐγγεϊγτε.

14. Ε πασαντάϊγ σὶ οὐ παραδὸς Ἰωάννητ, ἐρδι Ἰησοῦϊ μπέ Γαλιλαίε, ἐ κηρῦξ Οὐγγίλ' ἐ μπρετερίσε Περντίσε.

15. Ε θύστε· σὲ κόχα οὐ σὸς, ἐ μπρετερία ἐ Περντίσε ἄφερ ἔστε, μετανοήσι, ἐ πεσόνι μπέ Οὐγγίλ.

16. Ε τέκ ἐτζεντε μπάνε δέτιτ σὲ Γαλιλαίεσε, πᾶ Σίμωνε, ἐ δὲ Ἀνδρένε βεῖλάν' ἐτιγ ἕξ ὀτίγνε ῥγιέτετε μπέ δέτ (σὲ ψὲ κένε πισῃετόρε.)

17. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε Ἰησοῦϊ· Ἐγιανι πᾶς μέγε, ἐ δὸ τοῦ πείγ γιούβετ τε πένενη πισῃετόρε τε νιερζέτ.

18. Ε ἄτε τζᾶστ λιάνε ῥγέτετ' ἐτοῦρε, ἐ θάνε πᾶς σίγ.

19. Ε πόκε βᾶτε πᾶξεζε μὲ τέγτ, πᾶ Ἰάκωβονε τε πέρρε ἐ Ζεβεδαιοσε, ἐ δὲ Ἰωάννε τε βεῖλάν' ἐτιγ, ἕξ μπαλόσνε ἐ δὲ ἀτὰ ῥγέτετε μπέ βάρχε.

20. Ε ἄτε τζᾶστ ἰ θύρρι ἀτὰ, ἐ σὶ λιάνε πᾶπᾶν' ἐτοῦρε Ζεβεδαιοσε

βεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μι-
σθωτῶν, ὑπῆγον ὀπίσω αὐτοῦ.

21. Καὶ εἰσέρχονται εἰς Καπερ-
ναοῦμ· καὶ εὐθὺς ἐν τῷ σαββάτῳ εἰς-
ελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν συναγωγὴν
ἐδίδασκε.

22. Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν
διδασχὴν αὐτοῦ· διότι ἐδίδασκεν αὐ-
τοὺς ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς
οἱ γραμματεῖς.

23. Καὶ ἦτο ἐν τῇ συναγωγῇ
αὐτῶν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκά-
θαρτον, καὶ ἀνέκραξε,

24. Λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μεταξὺ
ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρινέ; ἤλ-
θες νὰ μᾶς ἀπολέσῃς; σὲ γνωρίζω
τίς εἶσαι, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ.

25. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰ-
ησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἐξελθε ἐξ
αὐτοῦ.

26. Καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον
ἀφου ἐσπάραξεν αὐτὸν, καὶ ἔκραξε
μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἐξῆλθεν ἐξ
αὐτοῦ.

27. Καὶ πάντες ἐξεπλάγησαν,
ὥστε συνεζήτουν πρὸς ἀλλήλους, λέ-
γοντες, Τί εἶναι τοῦτο; τίς αὕτη ἡ
νέα διδασχὴ; διότι μετ' ἐξουσίας
προστάζει καὶ τὰ ἀκάθαρτα πνεύμα-
τα, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν.

28. Ἐξῆλθε δὲ ἡ φήμη αὐτοῦ εὐ-
θὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γα-
λιλαίας.

29. Καὶ εὐθὺς ἐξελθόντες ἐκ τῆς
συναγωγῆς, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν
Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ τοῦ Ἰα-
κώβου καὶ Ἰωάννου.

30. Ἡ δὲ πενθερὰ τοῦ Σίμωνος
ἦτο κατάκοιτος πάσχουσα πυρετόν·
καὶ εὐθὺς ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν περὶ
αὐτῆς.

31. Καὶ πλησιάσας ἤγειρεν αὐτήν,

μπε βάρχε πάσχε με ἐργάτε, ἰ θάν'
ἀτίγ πάς.

21. Ἐ χίνε πρέντα ντέ Καπερ-
ναοῦμ. Ἐ ἄτε τζάστ τὲ σῆτούνε χίρι
μπὲ συναγόιγ, ἐ διδάζτε.

22. Ἐ τζιουδίτειγνε μπὲ διδαχί
τὲ τίγ, σὲ ἰ διδάξ ἀτά σὶ νιὲ κὲ κὰ
οὔρδερ, ἐ γιὸ σὶ Γραμματείγτε.

23. Ἐ ἴστε ντέ συναγοῦαίγ τὲ
τοῦρε νιὲ νιερί κὲ κίσ Σπίρτ τὲ πε-
φέρε, ἐ θιβρίτ.

24. Ἐ θούτε· λένα, τζκὲ μὲ νέβετ
ὦ Ἰησοῦ Ναζαριότι ἔρδε - ἐ νὰ πρίτζ
νάβετ; οὔνε τὲ δι τίγ σὲ τζίλι γέ.
Σένγτι ἰ Περντίσε.

25. Ἐ ἐ κερτόι ἀτέ Ἰησοῦ. ἐ ἰ
θὰ· βουβόσου, ἐ διλλ γκὰ αἰ.

26. Ἐ σὶ ἐ δρόδι ἀτέ Σπίρτι ἰ
πεφέρε, δόλι γκὰ αἰ τούκ' ἐ οὔλεριγ-
τουρε.

27. Ἐ οὐ τζιουδίτνε φίθε κάκε κὲ
πιέτισνε νιέρι με τγιατέρινε, ἐ θούνε,
τζέσττε κέγιό, τζέσττε κέγιό διδασχὴ ἐ
ρέ κὲ με οὔρδερι πορσίτ ἐ δὲ Σπίρτε-
ρατ ἐ πεφέρα, ἐ διφιδόγενε πορσίν'
έτιγ.

28. Ἐ ζέρι ἰ τίγ οὐ λιφούα ἄτε
τζάπ ντέ πέρ φίθε βέντε κὲ γιάνε
ἄφερ Γαλιλαίσε.

29. Ἐ ἄτε χέρε σὶ δούαλε γκὰ
συναγόγι, θάνε μπὲ ὅτεπὶ τὲ Σίμω-
νιτ ἐ τὲ Ἀνδρέασε, πάσχε με Ἰακω-
βονε ἐ δὲ με Ἰωάννε.

30. Ἐ θγιέχερα ἐ Σίμωνιτ δέρφεϊγ
γκὰ ἔθετε, ἐ ἄτε τζάστ ἰ θόν' ἀτίγ
πέρ ἀτέ.

31. Ἐ σὶ γιού κιάς ἄφερ, ἐ ζούρι

πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς· καὶ ἀφήκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθύς, καὶ ὑπῆρέτει αὐτούς.

32. Ἀφοῦ δὲ ἐγεινεν ἑσπέρα, ὅτε ἔδυσεν ὁ ἥλιος, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πάντα τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους.

33. Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἦτο συνηγμένη ἔμπροσθεν τῆς θύρας,

34. Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς πάσχοντας διαφόρους ἀρρώστιας· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ δὲν ἄφινε τὰ δαιμόνια νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτόν.

35. Καὶ τὸ πρωτὶ, ἐνῶ ἦτο ἔρθρος βαθύς, σηκωθείς ἐξῆλθε, καὶ ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἐκεῖ προσήυγετο.

36. Καὶ ἔδραμον κατόπιν αὐτοῦ ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ.

37. Καὶ εὐρόντες αὐτόν, λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ὅτι πάντες σὲ ζητοῦσι.

38. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὰς πλησίον κωμοπόλεις, διὰ νὰ κηρύξω καὶ ἐκεῖ· ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐξῆλθον.

39. Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐξέβαλλε τὰ δαιμόνια.

40. Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν λεπρός, παρακαλῶν αὐτόν, καὶ γονυπετῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ λέγων πρὸς αὐτόν, Ὅτι ἐάν θέλης, δύνασαι νὰ με καθάρῃς.

41. Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἥγγισεν αὐτόν καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Θέλω, καθάρῃσθαι.

42. Καὶ ὡς εἶπε τοῦτο, εὐθύς ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη.

ἀτὲ γὰρ δόρρα, ἐ ἐγκρίγτι, ἐ ἄτε τζάστ ἐ λιά ἀτὲ ἔθεα, ἐ ζοῦ ἐ σερπὲν μπά τὰ·

32. Ε σὶ περεντόϊ Δίελι ἐ οὐ ἔρρ, προυνε ντὲ αἱ φίθῃ τὲ σεμούρετε, ἐ δὲ τὲ δαιμονίσουριτε.

33. Ε φίθῃ κιουτέτι κένε μπεγέδουρε μπάνε δέρρετε.

34. Ε σερβὶ σοῦμε τὲ σεμούρε τζδὸ λοῖ σεμούντε, ἐ δὲ σοῦμε τὲ παοῦδε κρέου, ἐ νοῦκ' ἐ λίγ τὲ παοῦδετε τὲ θόσνε περ ἀτὲ σὲ ἐδίγνε.

35. Ε σὶ οὐ φκρὲ νέσερετ σοῦμε μεγγές, δόλι γιάστε, ἐ θάτε ντὲ νιὲ βεντ χῆ νοῦκῃ κένε νιέρεζ, ἐ ἀτγὲ φάλειγ,

36. Ε θάνε πὰς σιγ Σίμωνι, ἐ δὲ φίθ' ἀτὰ χῆ κένε πάσκε με τὲ,

37. Ε σὶ ἐφένε ἰ θάνε ἀτιγ' χῆ τὲ χερκόγενε φίθῃ.

38. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἐγιανι τὲ θέμι μπὲ φσιάτερα τ' ἄφερα, χῆ τὲ κηρύξ ἐ δὲ ἀτγῆ· σὲ οῦνε περ χετὲ (πούνε) δόλια.

39. Ε κηρύξτε μπὲ συναγόγε τὲ τοῦρε, ἐ δὲ μπὲ φίθῃ Γαλιλαίῃ, ἐ κρὲν τὲ παοῦδετε.

40. Ε θγιέν ντὲ αἱ νιὲ νιερί ἰ λεπρόσουρε, ἐ ἰ λιούτεϊγ, ἐ πίγτε μπὲ χέμπτε τὲ τιγ, ἐ ἰ θόστε· χῆ ντὲ δάτζ μούντ τὲ μὲ σερδτζ.

41. Ε σὶ ἔρδι χέϊκ Ἰησοῦτ, ντέρι δόρρενε, ἐ ἐζοῦρι ἀτὲ, ἐ ἰ θότε, δούα, σερδού.

42. Ε με τὲ θέν' αἱ, ἄτε τζάτσ ἱκου πρέϊγ σιγ λέπρα, ἐ οὐ κερούα.

43. Καὶ προστάξας αὐτὸν ἐντό-
ως, εὐθὺς ἀπέπεμψεν αὐτὸν,

44. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Πρόσε-
χε, μὴ εἴπῃς πρὸς μηδένα μηδέν·
ἀλλ' ὑπαγε, δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν
ἱερέα, καὶ πρόσφερε περὶ τοῦ καθα-
ρισμοῦ σου ὅσα προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς,
διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

45. Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐξεληθὼν ἤρchiσε
νὰ κηρύττῃ πολλὰ, καὶ νὰ διαφημίζῃ
τὸν λόγον, ὥστε πλέον δὲν ἠδύνατο
αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ φανερὰ εἰς τὴν πό-
λιν· ἀλλ' ἦτο ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις,
καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν παντα-
χόθεν.

Κεφ. β'. 2.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας πάλιν εἰσῆλθεν εἰς
Καπερναοῦμ'· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἶναι
εἰς οἶκον.

2. Καὶ εὐθὺς συνήχθησαν πολλοί,
ὥστε δὲν ἐχώρουν πλέον αὐτούς οὐδέ
τὰ πρόθυρα· καὶ ἐκήρυττεν εἰς αὐτούς
τὸν λόγον.

3. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν, φέ-
ροντες παραλυτικὸν, βασταζόμενον
ὑπὸ τεσσάρων.

4. Καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ πλησιά-
σωσιν εἰς αὐτὸν ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου,
ἐγάλασαν τὴν στέγην ὅπου ἦτο, καὶ
διατρύπησαντες, καταβιβάζουσι τὸν
κράββατον, ἐφ' οὗ κατέκειτο ὁ πα-
ραλυτικός.

5. Ἴδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν
αὐτῶν, λέγει πρὸς τὸν παραλυτικὸν,
Τέκνον, συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σέ
αἱ ἁμαρτίαι σου.

6. Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμμα-
τέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογι-
ζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν,

7. Διὰ τί οὗτος λαλεῖ τοιαύτας

43. Εἰς ἐπορεύσει ἀτὲ μέ κανοσί,
ἄτὲ χέρε εἰ κρέου ἀτὲ γιάστε.

44. Εἰ ἰ θότ' ἀτίγ' βεστρό μίρρε
τὲ μὸς ἰ θούατζ νιερλουτ φάρε φε, πὸ
χάϊγδε εἰ δεφτὸ θέτεχενε τέντε ντὲ
πρίφτη, εἰ ὄπγιέρε πέρ τὲ κερουάριτε
τάτ, ἀτὸ κὲ πορσίτι Μωϋσίου, πέρ
μαρτυρί τὲ τοῦρε.

45. Εἰ ἀτ σὶ δόλι γιάστε νίσι τὲ
κηρύξ σούμε, εἰ τὲ μπιλ φγιαλλενε,
κάκε κὲ νούκε μούντ τὲ χίντε ἀντὲ
ντοῦιε κιουτέτ φάκεζα, πὸ ρίγτε γιά-
στὲ μπὲ βέντ κὲ σκένε νιέρεζ, εἰ βί-
γνε ντὲ ἀτ γκὰ τζδὸ ἀνε τὲ βέντιτ.

Κρίε Εδίτε. 6. 2.

Ε πὰς τζὰ δίτετ χίρι πάφενε ντὲ
Καπερναοῦμ'· εἰ οὐ διφιοῦα σὲ ἔστὲ
ντὲ ὄτεπί.

2. Εἰ ἄτε τζὰστ οὐ περμπεγιοῦαδε
σούμε, κάκε κὲ νούκε μούντ τι ντζίντε
ἄς βέντι κὲ κὲ περπάρα πόρτεσε, εἰ
διδαξ ἀτὰ διδαχίνε.

3. Εἰ ἔρδε ντὲ ἀτ εἰ ἰ προύνε νιὲ τὲ
μπάϊγτουρε, κὲ ἐφκρίγνε κάτερ βέτε.

4. Εἰ σὶ σμούντνε τὲ κιάσειγνε
ἄφερ ἀτίγ γκὰ τούρμα, ζκουλιούανε
τζάτιν'· εἰ ὄτεπίσε κὲ κὲ πρέντα, εἰ σὶ
χάπνε ζπρίτνε ὄτράτνε κὲ δέρφεῖγ
μπὲ τὲ ἰ μπάϊγτουρι.

5. Β δὲ Ἰησοῦ σὶ πὰ πέσεν' ἐτοῦ-
ρε, ἰ θότε σὲ μπάϊγτούριτ, πίρρ, τοῦ
ντεγίενε τίγ χάγετ' ἐτούα.

6. Εἰ κένε τζὰ γκὰ Γραμματέιγτε
κὲ ρίγνε ἀτγέ, εἰ μεντόνειγνε με ζέ-
μερα τὲ τοῦρε.

7. Ψὲ βλασφιμὶς κούϊγ κέστου;

βλασφημίας; τίς δύναται νά συγχωρή ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός;

8. Καὶ εὐθὺς νοήσας ὁ Ἰησοῦς διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ ὅτι οὕτω διαλογίζονται καθ' ἑαυτοὺς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί διαλογίζεσθε ταῦτα ἐν ταῖς καρδίαις σας;

9. Τί εἶναι εὐκολώτερον, νά εἶπω πρὸς τὸν παραλυτικόν, Συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νά εἶπω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει;

10. Ἀλλὰ διὰ νά γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νά συγχωρῇ ἁμαρτίας, (λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,)

11. Πρὸς σέ λέγω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

12. Καὶ ἠγέρθη εὐθὺς, καὶ σηκώσας τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐνώπιον πάντων ὥστε ἐξεπλήττοντο πάντες, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Ὅτι οὐδέποτε εἶδομεν τοιαῦτα.

13. Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.

14. Καὶ διαβαίνων εἶδε Λευῖν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον· καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀκλούθει μοι. Καὶ σηκωθείς ἠκολούθησαν αὐτόν.

15. Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, συνεκάθητο καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διότι ἦσαν πολλοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

16. Οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐτὸν τρώγοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἔλεγον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τί με-

τρίζετε μόντ τὲ ντεγέγε φαγε βέτζμε υἱε, Περντία;

8. Ε ἄτε τζάστ σὶ ἐκουπετότ Ἰησοῦ μὲ Σπίρτ τὲ τίγ, κὲ μεντόνειγνε κεστοῦ μὲ βέτεχε τὲ τούρε, οὐ θότ' ἀτούρε· ψὲ μεντόνει κετὸ μὲ ζέμερα τούαίγ;

9. Τζέστε μὲ κολάιγτζμε τί θόμ σὲ μπάιγτουριτ τοῦ ντεγιένε φαγετ' ἐτούα, ἂ τί θόμ γκρέου ἐ μὲρ ὄτρατθινε τέντ, ἐ ἔτζε οὐδεσε σάτε;

10. Πὸ κὲ τὲ σίγνι σὲ ἰ πέρρι μερίουτ κὰ οὐδερ μπὶ δὲ τὲ ντεγέγε φαγετε, (ἰ θότε σὲ μπάιγτουριτ.)

11. Τί τὲ θόμ, γκρέου, ἐ μὲρ ὄτρατθνε τέντ, ἐ χαίγδε μπὲ ὄτεπι τέντε.

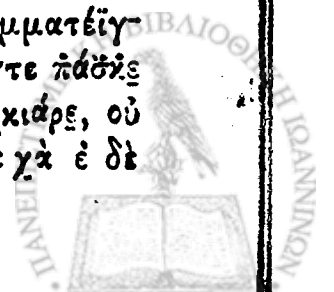
12. Ε ἄτε τζάστ οὐ γκρέ, ἐ σὶ μόρι ὄτρατθνε, δόλι περπάρα σὲ φίθβετ, κὰκε κὲ οὐ τζιουδίτνε φίθε, ἐ λεβδόιγνε Περντίνε, ἐ θόσνε· σὲ κεστοῦ νούχε πὰμ κούρε.

13. Ε δόλι πάφενε γκὰ ἄν' ἐ δέτιτ, ἐ φίθε τούρμα θίντε ντὲ ἀτ, ἐ ἰ διδάξ ἀτά.

14. Ε τέκ ὄκόντε μπουδέ πὰ Λεβίνε τὲ πέρρ ἐ Ἀλφαίσε, κὲ ρίγτε μπὲ κουμέρκ, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ· ἔγια πὰς μέγε, ἐ οὐ γκρέ, ἐ θάτε πὰς τίγ.

15. Ε κούρ ρίγτε ἀτ ντὲ μεσάλε ντὲ ὄτεπι τὰ τίγ, ρίγνε πὰ ὄχε μὲ Ἰησοῦνε, ἐ δὲ μὲ μαθητίτ' ἐτίγ ὄούμε κουμερκιάρε ἐ δὲ φιναγκιάρε, σὲ ψὲ κένε ὄούμε, ἐ ἔρδε πὰς τίγ.

16· Ε σὶ ἐ πὰν' ἀτὲ γραμματείγτε, ἐ δὲ φαρισίγτε κὲ χαιίγτε πὰσχε μὲ κουμερκιάρε, ἐ δὲ φιναγκιάρε, οὐ θόσνε μαθητίβετ σετίγ, ψὲ χὰ ἐ δὲ

24. Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον πρὸς αὐτὸν, Ἰησοῦ, διὰ τί πράττουσιν ἐν τοῖς σάββασιν ἐκεῖνο τὸ ἔποιοι δὲν συγχωρεῖται;

25. Καὶ αὐτὸς ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε τί ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἔλαβε χρεῖαν, καὶ ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;

26. Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγχωρημένον εἰμὴ εἰς τοὺς ἱερεῖς νὰ φάγωσι, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ;

27. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ σάββατον ἔγεινε διὰ τὸν ἄνθρωπον, οὐχὶ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον.

28. Ὡστε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

Κεφ. γ'. 3.

ΚΑΙ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος ἔχων ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα.

2. Καὶ παρετήρουν αὐτὸν, ἂν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλη θεραπεύσει αὐτὸν, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

3. Καὶ λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα, Σηκώθητι εἰς τὸ μέσον.

4. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι συγχωρημένον ἐν σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; Οἱ δὲ ἐσιώπων.

5. Καὶ περιελέψας αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, λυπούμενος διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτείνων τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ

24. Ἐ Φαρισεῖγτε ἰ θόσν' ἀτίγ' βεστρὸ σέτζ πέγενε τὲ σετούνε, ἀτὲ χὲ νοῦκ' ἔστ' ἐ οὔδεσε;

25. Ἐ δὲ ἀτ' οὐ θόσ' ἀτούρε' νοῦχε διαβάστε κούρε σέτζ πέρι Δαβίδι κούρ πάτι στρεγγίμ, ἐ ἰ ἔρδι οὐ ἀτίγ, ἐ δὲ ἀτούρε χὲ χιῶ μὲ θέτεχε τὲ τίγ;

26. Κούϊσ χίρι μπὲ στέπι τὲ Περντίσε ντὲ κόχε τὲ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ Ἀβιάθαριτ, ἐ γάφκρι πούχετ' ἐ πρόθεσιτ, ἀτὸ χὲ νοῦκ' ἴστε ντεγίερε πὲρ θέτζμε πρίφτερετ, ἐ οὐ δὲ ἐ δὲ σόχεθετ χὲ πάτι μὲ θέτεχε;

27. Ἐ οὐ θόστε ἀτούρε' ἐ Σετούνα πὲρ ἱερίνε οὐπὲ, ἐ γιὸ ἱερίου πὲρ τὲ σετούνενε.

28. Ἐ ντ' ἔστε ἀστοῦ, ἰ πῆρι ἰ ἱερίουτ ἔστε ζότ ἐ δὲ σὲ σετούνεσε.

Κρίε Ετρέτε. γ' 3

Ε χίρι πάφενε ντὲ συναγούατγ, ἐ ἀτγὲ ἴστε νιὲ ἱερί χὲ χιῶ δόρρενε τὲ θάτε.

2. Ἐ θίγνε ρὲ ἀτὲ τὲ σίγνε ντὲ δούαν τὰ σερόν ἀτὲ τὲ σετούνε, χὲ τὰ καλεζέιγνε ἀτὲ.

3. Ἐ ἰ θότε ἱερίουτ χὲ χιῶ δόρρενε τὲ θάτε, γκρέου ἐ ἔγια ντὲ μέσ.

4. Ἐ οὐ θότ, ἀτούρε' ἔστε ντεγίερε τὲ πέγε ἱερίουτ τὲ μίρρε τὲ σετούνατε ἂ τὲ πέγε τὲ χέικ; τὲ σόσγε Σπίρτ, ἂ τὰ χουμπάσγε; ἐ ἀτὰ νοῦχε φλίσνε.

5. Ἐ σὶ ἰ βεστρὸβὶ ἀτὰ μὲ τὲ ζεμερούαρε, σὲ ψὲ ἰ ἐλεημονίσειγ πὲρ τὲ θερπούαριτ' ἐ ζέμερρεσε τοῦρε, ἰ θότε ἱερίουτ, Ντέρ δόρρενε τέντε, ἐ ντέρι, ἐ οὐ πὲ δόρρ' ἐτίγ ἐ σεντόσε,

χειρ αὐτοῦ ὑγιᾶς ὡς ἡ ἄλλη.

6. Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι, συνεβουλευθήσαν εὐθύς μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν.

7. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,

8. Καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἔπραττεν, ἦλθον πρὸς αὐτόν.

9. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μένη πλησίον αὐτοῦ ἐν πλοιαρίον ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, διὰ νὰ μὴ συνθλίβωσιν αὐτόν.

10. Διότι ἐθεράπευσε πολλοὺς, ὥστε ἐπιπτον ἐπ' αὐτόν, διὰ νὰ ἐγγίσωσιν αὐτόν, ὅσοι εἶχον ἀρρώστιας.

11. Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅτε ἐθεώρουν αὐτόν, προσέπιπτον εἰς αὐτόν, καὶ ἔκραζον, λέγοντα, Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

12. Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτὰ, διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν.

13. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖ ὅσους αὐτὸς ἠθέλει· καὶ ὑπῆγον πρὸς αὐτόν.

14. Καὶ ἐκλεξε δώδεκα, διὰ νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ, καὶ διὰ νὰ ἀποστέλλῃ αὐτοὺς νὰ κηρύττωσι,

15. Καὶ νὰ ἔχωσιν ἐξουσίαν νὰ θεραπεύωσι τὰς νόσους, καὶ νὰ ἐκβάλλωσι τὰ δαιμόνια·

16. Σίμωνα, τὸν ὀποῖον ἐπωνόμασε Πέτρον·

17. Καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβε-

πόσι ἐ δὲ τγιέτερα.

6. Ε ἄτε τζᾶστ σὶ δούαλε Φαρισεῖγτε πάσχε με Ἡρωδιανότε, πένε μουσαβερὲ κόντρ' ἀτιγ, κὲ τὰ βρῖσνε ἀτέ.

7. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ χόικ μπὲ νιάνε, ἐ θάτε γκὰ ἄν' ἐ δέτιτ πάσχε με μαθητίτ' ἐτιγ, ἐ σούμε τούρμε γκὰ Γαλιλαία θίντε πὰς τιγ, ἐ δὲ γκὰ Ἰουδαία.

8. Ε δὲ γκὰ Ἱεροσαλίμι, ἐ δὲ γκὰ Ἰδουμαία, ἐ δὲ γκὰ ἄνετ' ἐ περτεῖγμε τὲ Ἰορδάνιτ, ἐ δὲ γκὰ ἄνετε κὲ γιάνε ρότουλε Τύροσε, ἐ δὲ Σιδόνεσε, σούμε νιέρεζ σὶ διφούανε ἀτὸ κὲ πέντε Ἰησοῦι, ἔρδε ντὲ αἱ.

9. Ε οὐ θὰ μαθητίβειτ σὲ τιγ, κὲ τὲ πρέσε ἀτὲ νιὲ θάρχε τὲ χίγε μπὲ τὲ πέρ τούρμε, κὲ τὲ μὸς ἐστίπειγνε ἀτὲ τούρμ' ἐ νιέρεζετ.

10. Σὲ ψὲ σερσί σούμε, κάχε κὲ πίγνε μπι τὲ, ἀτὰ κὲ χίσνε τὲ χέικ, κὲ τὲ γχίσνε με δόρρε πρέιγ σὶ.

11. Ε Σπίρτετ' ἐ πεφέρα πόχ' ἐ σίγνε ἀτὲ, πίγνε μπὲ κέμπε τὲ τιγ, ἐ θερρίσνε, ἐ θόσνε· Σὲ τί γὲ ἰ πίρρι ἰ Περντίσε.

12. Ε ἰ κερτόν ἀτὰ σούμε, κὲ τὲ μὸς ἐδεφτῶιγνε ἀτέ.

13. Ε σὶ χίπι μπὲ νιὲ μὰλλ, θύρρι πὰς τιγ ἀτὰ κὲ δέσι αἱ, ἐ θάνε ἄφερ.

14. Ε σφέδι διμπεδγιέτε, κὲ τὲ γένε πάσχε με τὲ, ἐ δὲ τί δερφόγε ἀτὰ τὲ διδάζγενε.

15. Ε δὲ τὲ κένε οὔρδετ τὲ σερόγεγε σεμούντετε, ἐ δὲ τὲ ζπόγεγε τὲ παοῦδέτε.

16. Σίμωνιγε κὲ ἰ βοῦρι ἔμερινε Πέτρο,

17. Ε δὲ Ἰάκωβονε τὲ πίρρε ἐ Ζε-

δαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοὺς Βοανεργές, τὸ ὅποιον σημαίνει Υἱοὶ βροντῆς·

18. Καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Μιθιθαιον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφραίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην,

19. Καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην ὅστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

20. Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον τινα· καὶ συναθροίζεται πάλιν ὄχλος, ὥστε αὐτοὶ δὲν ἠδύναντο μηδὲ νὰ φάγωσιν ἄρτον.

21. Καὶ ὅτε ἤκουσαν οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, ἐξῆλθον διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν· διότι ἔλεγον, Ὅτι εἶναι ἐξω ἑαυτοῦ.

22. Καὶ οἱ γραμματεῖς, οἵτινες κατέβησαν ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἔλεγον, Ὅτι ἔχει Βεελζεβούλ, καὶ ὅτι διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

23. Καὶ προσκαλέσας αὐτοὺς, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, Πῶς δύναται Σατανᾶς νὰ ἐκβάλλῃ Σατανᾶν;

24. Καὶ ἐὰν βασιλεία διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἡ βασιλεία ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ·

25. Καὶ ἐὰν οἰκία διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἡ οἰκία ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ.

26. Καὶ ἂν ὁ Σατανᾶς ἐσθκώθῃ καθ' ἑαυτοῦ καὶ διηρέθῃ, δὲν δύναται νὰ σταθῇ, ἀλλ' ἔχει τέλος.

27. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἄρπάσῃ τὰ σκεύη τοῦ δυνατοῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἐὰν πρῶτον δὲν

βηδαίωσῃ, ἐ δὲ Ἰωάννε τὲ βελάν' ἐ Ἰάκωβοῦτ, (ἐ οὐ βοῦρι ἀτοῦρε ἔμερε Βοανεργές, καὶ δὲ τὲ θένε τὲ πύγτ' ἐ ἡρουμπουλίμιτ.)

18. Ε δὲ Ἀνδρέαν, ἐ δὲ Φιλίππε, ἐ δὲ Βαρθολομαῖον, ἐ δὲ Ματθαῖον, ἐ δὲ Θωμάν, ἐ δὲ Ἰάκωβον τὲ πύρρ' ἐ Ἀλφραῖο, ἐ δὲ Θαδαῖον, ἐ δὲ Σίμωνε Κανανίτην.

19. Β δὲ Ἰσκαριότην Ἰούδην, ἀτὲ καὶ ἐ παραδόσι.

20. Ε βίγενε μπε ὅτεπί, ἐ οὐ περμπεγιοῦαδὲ πάφενε τούρμε, καὶ καὶ καὶ νούκα μούντην ἄς πούκα τὲ χάϊγενε.

21. Ε σὶ διφούανε κατὸ νιέρεζιτ ἐτίγ, δούκα καὶ γιάῶτε τὰ μπάϊγενε ἀτὲ, σὲ θόσνε καὶ δόλι γκα μέντε.

22. Ε Γραμματέϊγτε καὶ ἔρδε γκα Ἱερουσαλίμι θόσνε· σὲ κα Βεελζεβούλε, ἐ με ἄνε τὲ σὲ πάριτ σὲ παούδεβετ, κρέν τὲ παούδετε.

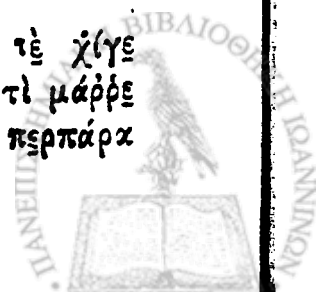
23. Ε σὶ θύρρι ἀτὰ Γιθ, οὐ θόσ ἀτοῦρε με παραβολίρα· κίθ μούντ Σατανάτ τὲ κρέγε σατανάνε;

24. Ε ντὲ κίφτε καὶ τὲ ντάχτε νιὲ μπρετερι μπε βέτεχε τὲ σάϊγ, νούκα μούντ τὲ κεντρόγε ἀγίὸ μπρετερί.

25. Ε δὲ ντὲ κίφτε καὶ τὲ ντάχτε νιὲ ὅτεπί μπε βέτεχε τὲ σάϊγ νούκα μούντ τὲ κεντρόγε ἀγίὸ ὅτεπί.

26. Ε ντὲ οὐ κρέφτε σατανάϊ κόντρε βέτεχεσε τίγ, ἐ τὲ ντάχτε, νούκα μούντ τὲ κεντρόγε, πὸ ἔστε σόσεγ' ἐτίγ·

27. Σμούντ ντονιὲ νιερὶ τὲ χίγε ντὲ ὅτεπί τὲ σὲ φόρτιτ, ἐ τί μάρφε ἄρμετε, ντὲ μὸς λίδτε με περπάρκα

ση τὸν δυνατὸν· καὶ τότε θέλει διαρ-
πάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

28. Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι πάντα
τὰ ἁμαρτήματα θέλουσι συγχωρηθῆ
εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, καὶ
αἱ βλασφημίαι ὅσας βλασφημήσωσιν·

29. Ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ εἰς
τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, δὲν ἔχει συγχώ-
ρησιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' εἶναι ἔνοχος
αἰωνίου καταδίκης.

30. Διότι ἔλεγον, Πνεῦμα ἀκά-
θαρτον ἔχει.

31. Ἐρχονται λοιπὸν οἱ ἀδελφοὶ
καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ σταθέντες
ἔξω ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔ-
κραζον αὐτόν.

32. Καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐ-
τόν· εἶπον δὲ πρὸς αὐτόν, Ἴδου ἡ μή-
τηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἔξω σὲ
ζητοῦσι.

33. Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς,
λέγων, Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ
ἀδελφοί μου;

34. Καὶ περιβλέψας κύκλῳ πρὸς
τοὺς καθημένους περὶ αὐτόν, λέγει,
Ἴδου ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί
μου.

35. Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα
τοῦ Θεοῦ, οὗτος εἶναι ἀδελφός μου,
καὶ ἀδελφή μου, καὶ μήτηρ.

Κεφ. δ'. 4.

Καὶ πάλιν ἤρχισε νὰ διδάσκῃ πλη-
σίον τῆς θαλάσσης· καὶ συνήχθη πρὸς
αὐτόν ὄχλος πολὺς, ὥστε εἰσελθὼν
εἰς τὸ πλοῖον, ἐκάθητο εἰς τὴν θάλασ-
σαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἦτο ἐπὶ τῆς
γῆς πλησίον τῆς θαλάσσης.

2. Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς διὰ πα-
ραβολῶν πολλὰ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐ-
τοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,

τὲ φόρτιναι, ἐ παῖτάϊγ τὶ φραπίτγαι
ἄρεπίν' ἐτίγ.

28. Μὲ τὲ βροτέτα οὐ θῆμ. γιού-
βει, σὲ φίθῃ φάγετε δὲ τοῦ ντεγέ-
νενε πίγαι σὲ νιέρεζαι, ἐ δὲ βλα-
σφημίρα σὰ κῆ τὲ βλασφημίσγεναι.

29. Πὸ αἶ κῆ τὲ βλασφημίσγεναι ντὲ
Σῆγγι Σπίρτ, νούκῃ κὰ τὲ ντεγίρε
μπῆ φίθῃ γέτε, πὸ ἔῶτε φαγετούαρ
πῆρ φιοῦκ τὲ πὰ σόσουρε.

30. Σὲ ψὲ θῶναι Σπίρτ τὲ πῆ-
φῆρε κὰ.

31. Εἰ βίγναι δὰ βελάζεραι ἐ δὲ
ἔμ' ἐτίγ, ἐ σὶ κεντρούαναι γιάῶτε,
δερφούαναι ντὲ αἶ τὰ θερρίσναι.

32. Βρίγναι τούρμει ρότουλ ἀτίγ,
ἐ ἰ θάν' ἀτίγ, γιά, ἔμμα γιότῃ, ἐ δὲ
βελάζεραι' ἐτοῦ, τὲ κερκόγεναι τὶ γιά-
ῶτε.

33. Εὐ οὐ περφέκ ἀτοῦρε, ἐ οὐ
θά' τζίλια ἔῶτε μέμα ἴμε, ἀ βελά-
ζεραι' ἐμί;

34. Εὐ σὶ βεῶτρί ρότουλ μπὰ τὰ
κῆ βρίγναι πρᾶναι τίγ, ὅτῃ· νὰ μέμα
ἴμε, ἐ δὲ βελάζεραι' ἐμί.

35. Σὲ αἶ κῆ τὲ πέγαι ἀτὸ κῆ ἰ
πελκῆγεναι Περντίσαι, αἶ ἔῶτε βελάί
ἴμ, ἐ δὲ μότρα ἴμε, ἐ δὲ μέμα.

Κρίε Ἐκάτερτε.

Ἐ περσερὶ νῆσι τὲ διδάξ μπᾶναι τὲ
δέτιτ, ἐ οὐμπεγιοῦαδαι ντὲ αἶ οῦμῃ
τούρμει, κὰκῃ σὰ χίρι αἶ μπῆ νιῆ
βάρκῃ, ἐ ρίγαι μπῆ δέτ, ἐ φίθῃ τούρμει
ρίγναι μπῆ δὲ μπᾶναι τὲ δέτιτ.

2. Εἰ διδάξ ἀτὰ οῦμῃ μὲ πα-
ραβολίρα, ἐ οὐ θῶ ἀτοῦρε μπῆ δι-
δαχῇ τὲ τίγ.

3. Ἀκούετε· ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ τὰ σπείρα.

4. Καὶ ἐνῶ ἔσπειρον, ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγον αὐτό.

5. Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου δὲν εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθύς ἀνεφύη, ὅτι· δὲν εἶχε βάθος γῆς·

6. Καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε ῥίζαν, ἐξηράνθη.

7. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκάνθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν δὲν ἔδωκε.

8. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἔδιδε καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔδωκεν ἑν τριάκοντα, καὶ ἑν ἐξήκοντα, καὶ ἑν ἑκατόν.

9. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἔχων ὦτα διὰ τὰ ἀκοῆν, ἀς ἀκούῃ.

10. Ὅτε δὲ ἔμεινε καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν μετὰ τῶν δώδεκα περὶ τῆς παραβολῆς.

11. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς ἑσᾶς ἐδόθη τὰ γνωρίσματα τοῦ μυστηρίου τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς ἐκείνους δὲ τοὺς ἕξω, διὰ παραβολῶν τὰ πάντα γίνονται·

12. Διὰ τὰ βλέπωσι βλέποντες, καὶ τὰ μὴ ἴδωσι καὶ τὰ ἀκούωσιν ἀκούοντες, καὶ τὰ μὴ νοήσωσι μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ συγχωρηθῶσιν εἰς αὐτοὺς τὰ ἁμαρτήματα,

13. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἐξεύρετε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς θέλετε γνωρίσει πάσας τὰς παραβολάς;

14. Ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει.

3. Διψίωνι, τὰ, δόλι πούργου πὲρ τῆ μπιγέλι.

4. Ε ἀτγὲ τέκ μπίλτε, τζὰ φάρε ρὰ μπούδε, ἐ ἔρδε ζούιγτ' ἐ Κίελιτ ἐ ἰχάγκρε ἀτέ.

5. Ε τγιατέρ ρὰ μπε βεντ χε κένε φούρρε, ἀτγὲ τέκ σκὲ πάιγτε σοῦμε, ἐ σὲ ψὲ νούχε κίσ δὲ τὲ θέλε πλου μὲ νιὲ γέρε.

6. Ε σὶ λέου Διέλι, οὐ σκουμπούα γὰ εάπα, ἐ σὲ ψὲ νούχε κίσ βέρε, οὐ θά.

7. Ε τγιατέρ ρὰ μπι γέμπα, ἐ οὐ μαδούανε γέμπατε, ἐ ἐμπίτνε ἀτέ, ἐ νούχε ζούρι πούχε.

8. Ε τγιατέρ ρὰ μπι δὲ τὲ μίρρε, ἐ δὰ φάρε χε γίπεν, ἐ οὐ στούα, ἐ πέρ· κού νιὲ τριδγιέτε, ἐ κού νιὲ Γιαστεδγιέτε, ἐ κού νιὲ νικέντ,

9. Ε οὐ θότ' ἀτούρε· ἀτ χε κὰ θέσε πὲρ τὲ διψιούαρε, λὲ τὲ διψιόγε.

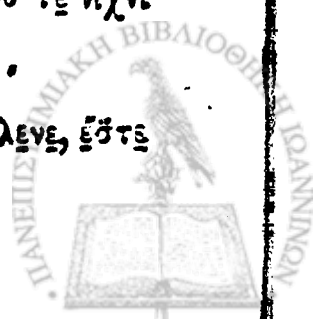
10. Ε κούρ μπέτι θέτεμε, ἐ πιέν' ἀτέ, ἀτὰ χε κένε πρᾶνε τίγ πάσκε μὲ τὲ διμπεγγιέτε παραβολίνε.

11. Ε οὐ θότ' ἀτούρε· γιούβετ οὐ ἔστε δένε τὲ νίχνι τὲ φσέχουρατ' ἐ μπρετερίσε, ἐ μπά τὰ τὲ γιάστεσμιτε τὲ φίθα μὲ παραβολίρα πένε.

12. Κε τούκ ἐπάρε τὲ σόγενε, ἐ τὲ μὸς κρουπετόγενε, ἐ τούκ' ἐντίερε μὲ θέσε τὲ ντιέγενε, ἐ τὲ μὸς διψιόγενε, μὸς βίγενε ντὲ μέντ, ἐ τοῦ ντεγένενε φάγετ' ἐτούρε

13. Ε οὐ θότ' ἀτούρε, νούκ' ἐ δίνι χε τὲ παραβολί; ἐ πὸ κίσ δὲ τὲ νίχνι φίθα παραβολίτε;

14. Ατ χε μπιγιέλλ φγιαλένε, ἔστε πούργου.

15. Οί δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οὔτοι, εἰς τοὺς ὁποίους σπεύρεται ὁ λόγος· καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθύς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.

16. Καὶ ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πειρώδη σπειρόμενοι εἶναι οὔτοι, οἵτινες, ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθύς μετὰ χαρᾶς δέχονται αὐτόν·

17. Δὲν ἔχουσιν ὅμως ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιροι· ἔπειτα, ὅταν γείνη θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθύς σκανδαλίζονται.

18. Καὶ οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι εἶναι οὔτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον·

19. Καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ ἐπιθυμίαι τῶν ἄλλων πραγμάτων εἰσερχόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος.

20. Καὶ οἱ εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες εἶναι οὔτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.

21. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Μήπως ὁ λύχνος ἔρχεται, διὰ νὰ τεθῆ ὑπὸ τὸν μῦθον ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχὶ διὰ νὰ τεθῆ ἐπὶ τὸν λυχνόστατον;

22. Διότι δὲν εἶναι τι κρυπτόν τὸ ὅποιον δὲν θέλει φανερωθῆ· οὐδ' ἔγεινέ τι ἀπόκρυφον, τὸ ὅποιον δὲν θέλει ἐλθεῖ εἰς τὸ φανερόν.

23. Ὅστις ἔχει ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

24. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε ἵ ἀκούετε· μὲ ὅποιον μέτρον μετρεῖτε, θέλει μετρηθῆ εἰς ἐσᾶς, καὶ θέλει γείνει προσθήκη εἰς ἐσᾶς τοῦ;

15. Ἐὰτὰ κὲ οὐ μπούαλλε μπάνε τ' οὐδέσε, γιάν' ἀτὰ κὲ μπίλλετε φγιαλία, πὸ σὶ ἐ διφιόγενε, ἀτε τζάστ βγιέν σατανάϊ, ἐ οὐ ἀμὲρ φγιαλένε, κὲ ἔστε μπγιέλε ντὲ ζέμερα τὲ τούρε.

16. Αὐτοῦ γιάν' ἐ δὲ κετὰ, κὲ οὐ μπούαλλε μπὲ θέντ, κὲ κένε Γούρε, ἀτὰ κούρ διφιόγενε φγιαλένε, ἐμάβρενε μὲ νιὲ χέρε ἀτε μὲ φεζίμ.

17. Ἐ νούκε κάνε ρένε μπὲ βέτε-χε τὲ τούρε, πὸ γιάνε πὲρ πὰκ κό-χε, ἐ κούρ πένετε ὅτρεγγίμ, ἀ ντγιέ-κεγε πὲρ φγιαλέ, σκανδαλίσενε μὲ νιὲ χέρε.

18. Ἐ κετὰ κὲ γιάνε μπγιαλέ μπὲ φέμπα, γιάν' ἀτὰ κὲ διφιόγενε φγιαλένε.

19. Πὸ τὲ λιακεμούαριτ' ἐ κε-σάϊγ γέτετ, ἐ δὲ τὲ φενίεριτ' ἐ φέριτ, ἐ δὲ δεσέριμετε κὲ κάνε μπὲ τὲ τγιέρα, σὶ γιουὸ χίγενε πρέντα ἐ μπίτ-γενε, ἐ πένετε ἐ πὰ βεγίερε.

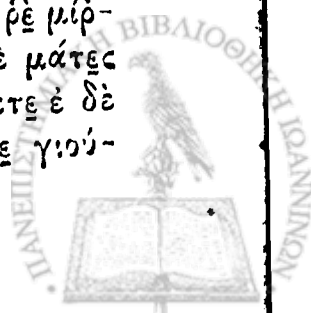
20. Ἐ κετὰ κὲ γιάνε μπγιέλε μπὲ δὲ τὲ μίρρε, γιάν' ἀτὰ, κὲ διφιόγενε φγιαλένε, ἐ ἐμάρενε· ἐ πέγενε φάρε, τζίλι τριδγιέτε, ἐ τζίλι φιάστε δγιέ-τε, ἐ τζίλι νιὲ κίντ.

21. Ἐ οὐ ὁδὸ ἀτοῦρε· μὸς βγιέν φωτία κὲ τὲ βίχετε ντένε ὀνικ, ἀ ντένε ὅτρατ; νούκε βγιέν πὲρ τὲ θένε μπὶ ὄαμπτάν;

22. Σὲ ψὲ νούκ' ἔστε ντονιὲ ἐ φσέ-χουρε, κὲ τὲ μὸς τὲ δάλε μπὲ μεϊγ-δάν, ἄς οὐ πὲ ντονιὲ ἐφσέχουρε, κὲ νούκ' οὐ τζφάκ·

23. Αἶ κὲ κὰ βέσε πὲρ τὲ διφού-αρρ, λὲ τὲ διφιόγε.

24. Ἐ οὐ ὁδὸ ἀτοῦρε· βίρι ρὲ μίρ-ρε μπὰ τὸ κὲ διφιόνι· μὲ ἀτε μάτεσ κὲ μάτνι, μὲ ἀτε δὸ τοῦ μάτετε ἐ δὲ γιούβετ· ἐ δὲ δὸ τοῦ ὄτόνετε γιού-

ἀκούοντας.

25. Διότι ὅστις ἔχει, θέλει δοθῆναι αὐτόν· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἐκείνο τὸ ὅποιον ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῆναι ἀπ' αὐτοῦ.

26. Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐὰν ἄνθρωπος ῥίψῃ τὸν σπῆρον ἐπὶ τῆς γῆς,

27. Καὶ κοιμᾶται καὶ σπκόνηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπῆρος, βλαστάνῃ, καὶ αὐξάνῃ, καθὼς αὐτὸς δὲν ἐξεύρει.

28. Διότι ἀγ' ἐαυτῆς ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον γρότον, ἔπειτα ἀστάχυον, ἔπειτα πλήρη σίτον ἐν τῷ ἀσταχύῳ.

29. Ὄταν δὲ ὠριμάσῃ ὁ καρπὸς, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, διότι ἤλθεν ὁ θερισμὸς.

30. Ἔτι ἔλεγεν, Μὲ τί νὰ ὁμοιωσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ μὲ ποῖον παραβολὴν νὰ παραβάλωμεν αὐτήν;

31. Εἶπαι ὁμοίᾳ μὲ κόκκον σινάπεως, ὅστις ὅταν σπαρῆ ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς·

32. Ἀροῦ δὲ σπαρῆ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται μεγαλύτερος πάντων τῶν λαχάνων, καὶ κάμνει κλάδους μεγάλους, ὥστε ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ δύνανται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ νὰ κατασκηνώσι.

33. Καὶ διὰ τοιούτων πολλῶν παραβολῶν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς τὸν λόγον, καθὼς ἠθέλοντο νὰ ἀκούωσι.

34. Χωρὶς δὲ παραβολῆς δὲν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς· κατ' ἴδιαν ὁμῶς ἐξήγει πάντα εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

35. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτε ἔγειναν ἐσπέρας,

ἔειπεν καὶ διδόναι.

25. Σὲ ἀτίγ καὶ κα, δὸ τί ἴπετε ἐδὲ τγαίτερ. ἐ ἀτίγ καὶ σα, ἐ δὲ ἀγιο καὶ κα δὸ τί μίρρετε πρέιγ σί.

26. Ε θύστε' κεῦτεῦ ἔστε μπρατερία ἐ Περντίσε, σί νιὲ νιερί καὶ τὲ ὄτγιόρε φάρνε μπε δέ.

27. Ε φλέ, ἐ γκοίχτε νάτ' ἐ δίτε· ἐ φάρα πιν, ἐ ρίτετε, κούρ αὶ σὲ δί.

28. Σὲ ψὲ βετίουτ δέου πγιάλ, μὲ περπάρα πάρρ, παστάιγ καλί, ἐ μὲ παστάιγ πλιότ μὲ κόκε.

29. Ε σί τὲ ζέρε πούκε, ἀτέ χέρε ἔερφόν δράπερινε, σὲ ἔρδι τὲ κόρρτε.

30. Ε θύστε' μετζ φάρε νιερί τὰ κέφεμε τὲ φιάγε μπρατερία ἐ περντίσε; ἀ μετζ παραβολί τὰ παραλαρισγεμὲ ἀτέ.

31. Πόσι μὲ νιὲ κόκε τὲ σινάπιτ, καὶ ἀγιο κούρ μπίλετε μπε δέ, ἔστε μὲ ἔοφλε γκα φίθε φάρετε καὶ γιάνε μπι δέ.

32. Ε κούρ τὲ μπίλετε, ρίτετε, ἐ κένετε μὲ μάδε γκα φίθε λιάχερατε, ἐ κέν δέγα τὲ μεδὸ, κάκε κα μόντγενε ζόιχτε ἐ κίελιτ τὲ λέγενε φωλέρα ντένε χιὲ τὲ σαίγ.

33. Ε μὲ ὄουμε παραβολίρα τὲ τίλια οὐ φλίτ ἀτοῦρε διδαχίνε, σί κούντρε μόντνε τὲ διδίοιγνε.

34. Ε πὰ παραβολί νούκ' οὐ φλίτ ἀτοῦρε· ἐ κούρ μπέτειγνε ἔετμε, οὐ ἀ ξιγίστε τὲ φίθα μαθητίβετ σὲ τίγ.

35. Ε σί οὐ ἔρρ ἄτε δίτε, οὐ θότ' ἀτοῦρε· λέ τὲ χίδεμι μπάνε τὲ τέιγμε

Ἄς δ' ἐέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.

36. Καὶ ἀφήτηντες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦτο ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦσαν μετ' αὐτοῦ.

37. Καὶ γίνεται μέγας ἀνεμοστρόβιλος· καὶ τὰ κύματα εἰσέβαλλον εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη ἐγεμίζετο.

38. Καὶ αὐτὸς ἦτο ἐπὶ τῆς πρύμνης κοιμώμενος· ἐπὶ τὸ προσκεφάλιον· καὶ ἐξυπνίζουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δὲν σὲ μέλει ὅτι χανόμεθα;

39. Καὶ σηιωθεὶς ἐπετίμησεν τὸν ἄνεμον, καὶ εἶπε πρὸς τὴν θάλασσαν, Σιώπα, ἡσύχασον. Καὶ ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη.

40. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοῦς, Διὰ τί εἴσθε οὕτω δειλοὶ; πῶς δὲν ἔχετε πίστιν;

41. Καὶ ἐρροβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

Κεφ. ε'. 5.

ΚΑΙ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν.

2. Καὶ ὡς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ἀπήντησεν αὐτὸν ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος, ἔχων πνεῦμα ἀκάθαρτον,

3. Ὅστις εἶχε τὴν κατοικίαν ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ δέσῃ αὐτὸν οὐδὲ μὲ ἀλύσει.

4. Διότι πολλάκις εἶχε δεθῆ μὲ ποδόδεσμα καὶ μὲ ἀλύσεις, καὶ διεσπάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις,

τὲ δέτι.

36. Ἐ σὶ λιάνε τούρμενε, ἐ μού-
αῖρε ἀτὲ ντὲ θάρχε σὶ κούντρε ἰσ, ἐ
μὲ ἀτὲ πᾶύχε κένε ἐ δὲ τὲ τγιέρα
θάρχα.

37. Ἐ πένετε θελίμ ἰμάδ μπε δέτ
γκά ἔρρε, ἐ κρεζέιγνε ταλάζετε ἐ
χίγνε πρέντα ντὲ θάρχε, κᾶκε κὲ πέρ
νιετζίχεζε τὲ μ.πούσεϊγ.

38. Ἐ ἀτ κὲ μᾶνε τὲ πράπεσμε
τὲ θάρχεσε μπι νιὲ γιαστὲκ, ἐ φλί-
γτε, ἐ ἐ ζφιούανε ἀτὲ, ἐ ἰ θόνε δα-
σκάλ νούχε τὲ πρέτ τίγ, κὲ νιεμῆντ
χουμπάσεμε;

39. Ἐ σὶ οὐ γκρε, κερτόι ἔρρενε,
ἐ δὲ δέιτ ἰ θά· πουῖ·ή, μὸς οὐ ντί-
εϊγ· ἐ μπέτι ἔρρα, ἐ οὐκὲ πουνάτζ'
ἐμάδε.

40. Ἐ οὐ θότ' ἀτούρε· ψὲ ἴνι κᾶ-
στοῦ τρεμπελιάχε; κίσ νούχε κίνε
πέσε;

41. Ἐ οὐ φρικούανε φρίχε τὲ μά-
δε, ἐ θόνε νιέρι μὲ γιάτερινε, βάλχε
τζίλι ἔυτε κούγ, κὲ ἐ δὲ ἔρρα, ἐ δὲ
δέτι ἐ διφ·όγενε;

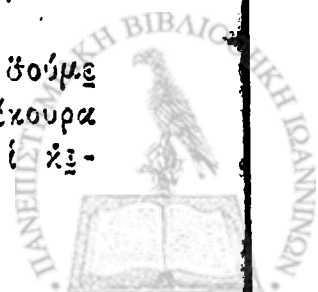
Κρίε Ἐπέσετε. ε'. 5.

Ἐ οὐ χόδε μπάνε τὲ τέιγμε τὲ δέ-
τιτ, μπε φῖιάτ τὲ Γαδαρινέβετ.

2. Ἐ πὸκε δόλι ἀτ γκά θάρχα,
ἄτε χέρε ἐ πὸκι ἀτὲ νιὲ νιέρι μὲ
Σπίρτ τὲ πεφέρε, κὲ δούαλ γκά θάρ-
ρετε.

3. Ἀτ κίστε τὲ ντένιουριτ' ἐτίγ
ντὲ θάρρε, ἐ ἄς μὲ ζινιζίρε σμούντ
τὰ λιδ' ἀτὲ νιέρι.

4. Σὲ ντόνε σὲ ἐλίδε ἀτὲ οὐόμε
χέρε μὲ ζινιζίρε, ἐ δὲ μὲ χέκουρα
μπε κέμπε; ἐ δὲ ζινιζίρετε ἰ κᾶ-

και τὰ ποδύδεσμα συνετρίφθησαν. και ουδεις ισχυε να δαμάσῃ αὐτόν.

5. Και διαπαντός νύκτα και ἡμέραν ἦτο ἐν τοῖς ὄρεσι και ἐν τοῖς μνημείοις, κράζων και κατακόπτων ἑαυτόν με λίθους.

6. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε, και προσεκύνησεν αὐτόν.

7. Και κράζας μετὰ φωνῆς μεγάλης, εἶπε, Τί εἶναι μεταξὺ ἐμοῦ και σοῦ, Ἰησοῦ, γιὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰψίστου; ὀρκίζω σε εἰς τὸν Θεόν, μὴ με βρασνίσῃς.

8. Διότι ἔλεγε πρὸς αὐτόν, Ἐξέλθε ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον.

9. Και ἠρώτησεν αὐτόν, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Και ἀπεκρίθη, λέγων, Λεγεὼν εἶναι τὸ ὄνομά μου· διότι πολλοὶ εἴμεθα.

10. Και παρεχάλει αὐτόν πολλά, γὰρ μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω τῆς χώρας.

11. Ἦτο δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ἔρη ἀγέλη μεγάλη χοίρων βρασκομένη.

12. Και παρεκάλεσαν αὐτόν πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες, Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους; διὰ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς αὐτούς.

13. Και ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἐπέτρεψεν εἰς αὐτούς. Και ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· και ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦσαν δὲ ἕως δύο χιλιάδες.) και ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ.

14. Οἱ δὲ βρασκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον, και ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν και εἰς τοὺς ἀγρούς. Και ἐξῆλθον διὰ νὰ ἰδῶσι τί εἶναι τὸ γεγονός.

ποῦτ, ἐ δὲ χέλουρατ' ἐ ζέμπεβητ, ἐ ντοῖνὲ σμοῦντ τὰ μπάντε ἀτέ.

5. Ε. Φίθῃ κόχενε νάτ' ἐ δίτε ρίγτε ντέ πέρ μάλλε, ἐ ντέ πέρ θάρρε, τούκ' ἐ πέρρε βέτεχεν' ἐτίγ με φούρε.

6. Ε σὶ πὰ Ἰησοῦνε πέρ σὲ λιάρτ φουτ, σὺ λεσούα με θράπ, ἐ οὐ φάλλ ντέ ἀί.

7. Ε σὶ πρίτι με ζέ τὲ μάδ, ἰ θά· τζέ τὲ πέρ ζ τί με μούα Ἰησοῦ ἰ πέρρι ἰ Περντίσε τὲ λιάρτε; τὲ πετόγ γιὰ Περντία τὲ μὸς με μουντόζ.

8. (Σὲ ψὲ ἰ θόσ ἀτίγ· δὲλλ γιάστε γκά νιερῖου Σπίρτ ἰ πέρρε.)

9. Ε ἐπιέτ ἀτέ, τζέστε ἔμερι ἴτ; ἐ οὐ πέρφέϊκ, ἐ θά· λεγεὼν ἔστε ἔμερι ἴμ, σὲ γέμι σούμε.

10. Ε ἰ λιούτεϊγ ἀτίγ σούμε· κὲ τὲ μὸς ἰ δερφὸν ἀτὰ γιάστε γκά βέντι.

11. Ε ἀτγὲ ρότουλ μάλλεβητ ἴστε νιὲ κοπέ δέρραβητ ἐμάδε, κὲ κουλότνε.

12. Ε ἰ λιούτεϊγν' ἀτίγ Φίθῃ τὲ παούδετε, ἐ θόσνε· δερφὸνα νάβητ τὲ χίγιεμε μπὲ δέρρα, ἐ τὲ ρίμε μπὰ τὰ.

13. Ε ἀτε χέρε οὐ δὰ οὐρδεοῖνε ἀτουρε Ἰησοῦ. Ε σὶ δούαλε Σπίρτετ' ἐ πέρρα, χίνε μπὲ δέρρα, ἐ οὐ θερσουλ κοπέγια με θράπ, ἐ οὐ γκρεμῖς μπὲ δέτ, (κὲ κένε γγέρα δι μίγε,) ἐ οὐ μπίτνε μπὲ δέτ.

14. Ε ἀτὰ κὲ κουλότνε δέρρατε ἴκνε, ἐ θάνε τὲ ρεφεῖγνε ντέ κιοτέτ ἐ δὲ ντέ φσιάτερα. Ε δούαλε τὲ σίχνε τζέστε κέγιδ κὲ οὐπέ.

15. Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον, ὅστις εἶχε τὸν λεγεῶνα, καθήμενον, καὶ ἐνδεδυμένον, καὶ σωφρονοῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν·

16. Καὶ διηγήθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ ἰδόντες, πῶς ἔγεινε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν δαιμονιζόμενον, καὶ περὶ τῶν χειρῶν.

17. Καὶ ἤρρισαν νὰ παρακαλῶσιν αὐτὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῶν ὄριων αὐτῶν.

18. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς νὰ ἔναι μετ' αὐτοῦ.

19. Πλὴν ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἰπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς οἰκείους σου, καὶ ἀνάγγειλον πρὸς αὐτοὺς ὅσα ὁ Κύριος σοὶ ἔκαμε, καὶ σὲ ἠλέησε.

20. Καὶ ἀνεχώρησε, καὶ ἤρρισε νὰ κηρύττῃ ἐν τῇ δεκαπόλει ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

21. Καὶ ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς διεπέρασε πάλιν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὸ πέραν, συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολὺς· καὶ ἦτο πλησίον τῆς θαλάσσης.

22. Καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάειρος· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ·

23. Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, λέγων, Ὅτι τὸ θυγάτριόν μου πνέει τὰ λῶσθια· νὰ ἔλθῃς καὶ νὰ θάλῃς τὰς χεῖράς σου ἐπ' αὐτήν, διὰ νὰ σωθῇ· καὶ θέλει ζῆσει.

24. Καὶ ὑπήγε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτὸν ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

25. Καὶ γυνή τις ἔχουσα ῥύσιν

15. Ἐ βίγενε τεκ ἴστε Ἰησοῦν· ἔ ὄχενε τε δαιμονίσουρινε ἀτε κέ κισ λεγεόνε κέ ρίγτε βέσουρε ῥόππατε, ἐ δὲ οὔρτετζούαρε, ἐ οὐ φρικούανε.

16. Ἐ ἀτὰ κέ ἐ πάνε οὐ ρεφίενε ἀτούρε τε ρίθα τζου πένε τε ἰ δαιμονίσουρι, ἐ δὲ τζου πὲ ντε δέρρξ.

17. Ἐ νίονε τὶ λιούτειν' ἀτιγ, κέ τε δὶλλ γκά συνόρετ' ἐτούρε.

18. Ἐ οἱ χίροι ἀτ μπε θάρξε, ἰ λιούτειγ ἀτιγ ἀτ κέ πὰτ τε παούδετε κέ τε ρίγ πᾶσθε με τε·

19. Ἐ Ἰησοῦν νούκ' ἐ λιὰ ἀτε, πὸ ἰ θᾶ ἀτιγ χαιγδε μπε ὅτεπι τέντε, μπε νιέρεζ τε του, ἐ θοῖαιγ ἀτούρε τὰ πὲρι τεκ τέγε ζότι, ἐ ἰ ἔρδι κέιχ πὲρ τί.

20. Ἐ θάτε· ἐ νίσι τε ρεφέντε ντε δεκαπόλ, σὰ πὲρι ντε ἀτ Ἰησοῦν, ἐ τζιουδίτεσινε τε ρίθε.

21. Ἐ σὶ ὄκοί πάφενε Ἰησοῦν μπάνε τε περτέιγμε με θάρξε, οὐ μπεγιοῦαδε ντε ἀτ ὄούμε τούρμε· ἐ κέ μπάνε δέτιτ.

22. Ἐ νὰ, ἐ θγιέν νιέ γκά τε πάρετ' ἐ συναγόγιτ, κέ κισ ἔμερινε ἰάιρο, ἐ σὶ ἐ πὰ ἀτε, ἰ ρὰ μπε κέμπε τε τίγ.

23. Ἐ ἰ λιούτειγ ἀτιγ ὄούμε, ἐ ἰ θδ'· σὲ θάπεζα ἰμε ἔστε μπε τε ἔδέκουρε· ντζιτὸ, ἐ τε θέτζ μπι τε δούαρτε, τε ὄπετόγε, ἐ τε ῥύγε.

24. Ἐ θάτε πᾶσθε με τε, ἐ βίντ' πὰς σὶ ὄούμε τούρμε, ἐ ἔστρεγγόιγνε ἀτε.

25. Ἐ νιέ φρούα κέ κισ τε ργιέ-

αἷματος δώδεκα ἔτη,

26. Καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτῆς, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χειρὸν ἐλθοῦσα,

27. Ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἦλθε μεταξὺ τοῦ ὄχλου ὀπισθεν, καὶ ἤγγισε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.

28. Διότι ἔλεγεν, "Ὅτι, καὶ ἂν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγγίσω, θέλω σωθῆναι."

29. Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ ἤσθάνθη ἐν τῷ σώματι αὐτῆς ὅτι ἰατρεύθη ἀπὸ τῆς μάστιγος.

30. Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς νοήσας ἐν ἑαυτῷ τὴν δύναμιν τὴν ἐξεληούσασιν ἀπ' αὐτοῦ, στραφείς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε, Τίς ἤγγισε τὰ ἱμάτια μου;

31. Καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, Τίς μου ἤγγισε;

32. Καὶ περιέβλεπε διὰ νὰ ἴδῃ τὴν πράξασαν τοῦτο.

33. Ἡ δὲ γυνὴ, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, ἐπειδὴ ἤξευρε τί ἔγεινεν ἐπ' αὐτήν, ἦλθε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.

34. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσο ὑγιής ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.

35. Ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες, "Ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί πλέον ἐνοχλεῖς τὸν διδάσκαλον;

36. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, εὐθὺς ὅτε ἤκουσε τὸν λόγον λαλούμενον, λέγει πρὸς

δοῦρε τὸν φίλον· δὲ μὲν δεικνύει ἑγείεσθαι,

26. Ἐξίστε χέλιουρε σούμε γκα σούμε τζεράζε, ἐξίστε πρίσουρε φίθε φέν' ἐσάιγ πὰ μπρόδουρε, πὸ ἴσπε ἰξερε μὲ ξέιζ.

27. Σὶ διφιδί πέρ Ἰησοῦνε, ἔρδι πράπαζε ντέ τούρμε, ἐ ζουρι ρόπεν' ἐτίγ.

28. Σὲ ψὲ θού· ξὲ ἐ δὲ ρόπεν' ἐτίγ ντέ ζούφτζα, δὸ τὲ σερόνεμ.

29. Ἐ ἄτε τζάστ γιού θὰ τὲ ργιέδουρε· τ' ἐ φίκουτ σὲ σάιγ, ἐ διφιδί μπὲ κούρμ τὲ σάιγ, σὲ οὐ σερούα γκα ἀγιὸ πλιάζε.

30. Ἐ Ἰησοῦ ἄτε τζάστ σὶ διφιδί πρέντζα μπὲ θέτεχε τὲ τίγ φουκίνε ξὲ δόλι γκα θέτεχεγια ἐτίγ, οὐ κθίε ντέ τούρμε, ἐ θούτε, τζίλι μὲ ζουρι γκα ρόπατε;

31. Ἐ μαθητίτ' ἐτίγ ἰ θούνε ἀτίγ, σὲχ τούρμενε ξὲ τὲ στερεγγόν, ἐ θούα τζίλι μὲ ζουρι;

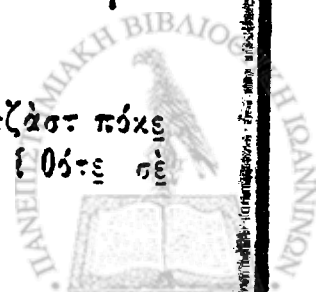
32. Ἐ βεστρὸν ρότούλε τὲ σίγ ἀτέ, ξὲ πέρ: ξετέ.

33. Ἐ φρούαγια, σὶ ἐδίγ ἀτέ ξὲ οὐ πὲ μπὲ τὲ, οὐ φουκούα, ἐ δρίδειγ, ἐ ἔρδι ἐ ἰ ρὰ μπὲ ξέμπε τὲ τίγ, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ φίθε τὲ βερτέτενε.

34. Ἐ δὲ ἀτ' ἰ θὰ ἀσάιγ, πίγιε, κέσα γιότε τὲ σόσι τί, ἐτζε ντέ τὲ μίρρε τέντε, ἐ σερόου γκα τὲ ξέιγτε τάτ.)

35. Ἐ πὰ σόσουρε ἀτ' φγιαλένε βίγενε γκα ἰ πάρι συναγώγιτ, ἐ θόνε, σὲ βάξζεζα γιότε βδίκι, ψὲ ἰ ἔπ τγιατέρο ζαχμέτ δασχάλιτ:

36. Ἐ δὲ Ἰησοῦ ἄτε τζάστ πόκε διφιδί φγιαλένε ξὲ θάνε, ἰ θούτε σὲ

τὸν ἀρχισυνάγωγον, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε.

37. Καὶ δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτόν, εἰμὴ τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου.

38. Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ βλέπει θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά.

39. Καὶ εἰσελθὼν, λέγει πρὸς αὐτούς, Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται.

40. Καὶ κατεβῆκεν αὐτοῦ. Ὁ δὲ, ἀφοῦ ἐξέβαλεν ἅπαντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μεθ' αὐτοῦ, καὶ εἰσέρχεται ὅπου ἔκειτο τὸ παιδίον.

41. Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου, λέγει πρὸς αὐτήν, Ταλιθά κούμι, τὸ ὅποιον μεθερμηνεύμενον εἶναι, Κοράσιον, σοὶ λέγω, σηκώθητι.

42. Καὶ εὐθὺς ἐσηκώθη τὸ κοράσιον, καὶ περιεπάτει· διότι ἦτο ἑτῶν δώδεκα· καὶ ἐξεπλάγησαν μὲ ἐκπληξίν μεγάλην.

43. Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτούς πολλά νὰ μὴ μαθῆ μηδεὶς τοῦτο· καὶ εἶπε νὰ δοθῆ εἰς αὐτήν νὰ φάγῃ.

ΚΕΦ. ς'. 6.

ΚΑΙ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2. Καὶ ὅτε ἦλθε τὸ σάββατον, ἤρχισε νὰ διδάσκη ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήττοντο, καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ταῦτα;

πάριτ σὲ συναγώγιτ, μὲς οὐ τρέμ. πὸ θέτεμε πῆσὸ·

37. Ε νούξε λιὰ νιερὶ τῆ εἶντε πᾶς σὶ περβείζμε Πέτρονε, ἐ δὲ Ἰάκωβονε ἐ δὲ Ἰωάννε τῆ βελάν' ἐ Ἰάκωβονε.

38. Ε βγιέν μπῆ ὅτεπι τῆ σὲ πάριτ σὲ συναγώγιτ, ἐ ὅςχ' οὐόμε νακατοσί, ἐ οὐόμε κῆ κιάννε, ἐ δὲ οὐλερίγνε φόρτ.

39. Ε σὶ χίρι κρέντα οὐ θότ' ἀτούρε' ψὲ νακατόσενι, ἐ κιάνι; βᾶσῆζα νούξε ἑδίκι, πὸ φλέ.

40. Ε ἐπερκέσνε ἀτέ' ἐ δὲ ἀὶ σὶ κρέου τῆ φιθῆ γιά' ὅτε, μὲρρι μὲ θέτεχε τῆ γιάνν' ἐ ὀγιάλιτ, ἐ δὲ μέμενε, ἐ δὲ ἀτὰ κῆ πᾶτ μὲ βιτεχε, ἐ θάτε πρέντα τέκ κῆ βᾶσῆζα ὀτρίγτουρε.

41. Ε σὶ ἐζούρι βᾶσῆζνε γὰ ἐόρρα, ἰ θότ' ἀσάιγ' τολιθὰ κούμι κῆ ὀ μὲ ὀνε βᾶσῆζα (τὶ τῆ θῆμ.) γκρέου

42. Ε οὐ γκρὲ ἀτε τζᾶστ βᾶσῆζα μπῆ κῆμπῆ, ἐ ἔτζεντε· σὲ ψὲ ἴσπε διμπεδγιέτε βγιέτζ, ἐ οὐ τζουδίτνε τζουδι τῆ μάδε.

43. Ε ἰ ποροίτε ἀτὰ οὐόμε, κῆ τῆ μὲς ἐ δίγε ντοιῆ νιερὶ κῆτε· ἐ οὐ θὰ τὶ ἀπνε ἀσάιγ τῆ γᾶγε.

Κριε Εἰδιάτετε. ς'. 6.

Ε δόλι ἀτέγε, ἐ θάτε ντῆ πατρίδε τῆ τιγ, ἐ θάνε πᾶς τιγ ἐ ἔε μαθητίτ' ἐτίγ.

2. Ε σὶ ἔρδι ἐ ὀετούνα νίσι τῆ διδάξ ντῆ συναγούαιγ' ἐ οὐόμε κούρ ἐδιδιούανε τζουδίτεϊγνε, ἐ ὀόννε γὰ ἰ ἔρδε κῆτιγ κῆτῶ; ἐ τζῆστῆ κῆγιό

και τις η σοφια η δοθεισα εις αυτον, ωστε και θαυματα τοιαυτα γινονται δια των χειρων αυτου;

3. Δεν ειναι ουτος ο τεκτων, ο υιος της Μαρίας, αδελφος δε του Ιακωβου και Ιωση και Ιουδα και Σιμωνος; και δεν ειναι αι αδελφαι αυτου ενταυθα παρ' ημιν; και εσκανδαλιζοντο εν αυτω.

4. Ελεγε δε προς αυτους ο Ιησους, 'Οτι δεν ειναι προφητης ανευ τιμης, ειμη εν τη παριδι αυτου, και μεταξυ των συγγενων, και εν τη οικια αυτου.

5. Και δεν εδυνατο εκει ουδεν θαυμα να काम, ειμη οτι επι ολιγους αρρωστους επιθεσας τας χειρας, εθεραπευσεν αυτοις.

6. Και εθαυμαζε δια την απιστιαν αυτων. και περιηρχετο τας κωμας και κωκλω, διδασκων.

7. και προσκαλεσας τους δωδεκα, ηργισε να αποστελλη αυτους δυο δυο και εδιδεν εις αυτους εξουσιαν κατα των πνευματων των ακαθαρτων.

8. και παρτηγγειλεν εις αυτους να μη βασταζωσι μηδεν εις την οδον, ειμη ραβδον μονον μη σακκιον, μη αρτον, μη χαλκον εις την ζωνην.

9. Αλλα να ηναι υποδεδεμενοι σκανδαλια και να μη ενδυνωνται δυο χιτωνας.

10. και ελεγε προς αυτους, 'Οπου εαν εισελθητε εις οικιαν, εκει μενετε εωσου εξελθητε εκειθεν.

11. και όσοι δεν σας δεχθωσι, μηδε σας ακουσωσιν, εξερχόμενοι εκειθεν εκτιναζατε τον κονιορτον τον υποκατω των ποδων σας, δια μαρτυριαν εις αυτου. αληθως σας λεγω ελαφροτερα θελει εισθαι η τιμωρια

σοφι, και γιου δε χειρι; ε τσφάρε θαυματουργιαν πένενε γκα δούαρρτ' ε χειρι;

3. Πούκ' εστε κούγ αι και πέν αρκαζε ι κίβρι Μαρίσε, ε θελάι ι Ιακωβούτ, ε Ιωσίουτ, ε ι Ιούδεσε ε ι Σίμωνιτ; ενούχε γιάνε μόντρατ ετιγ χετου πάσχε με νέβετ; ε σκανδαλίσειγνε μπε τέ.

4. Ε Ιησουί ου θόσ ατούρε σέ νούκ' εστε προφήτ' ι πά ντέρτζουρε, περβέτζμε ντέ κίφτε ντέ βέντ τέ τιγ, ε ντέ νιέρζ τέ τιγ, ε ντέ στεπι τέ τιγ.

5. Ε νούχε μούντ άτγέ τέ πέντε ντούε θαύμε, περ βέτζμε ντέ πάχεζε τέ σεμούρε, θούρι δούαρρτε, ε ι σερβι.

6. Ε τζούδιτεϊγ περ παπεσλέκν' έτούρε' ε εζζδίστε ρότουλε φσιάτεραβετ τούκ' εδιδάζουρε.

7. Ε θύβρι τέ διμπεδγιέτε, ε νίσι τι δερφόν αιτά δι ε δι' ε ου ίπτε ατούρε ουδεο μπι Σπίρτερα τέ πεφέρα.

8. Ε ι πορσίτι άτά και τέ μός μάρενε εμκούδε, περ βέτζμε στάπιτ θέτεμε, ας τραίγστε, ας κούχε, ας παχεο μπε πρέζ τέ τούρε.

9. Πό τέ μπάθειγνε σόλλε, ε τέ μός χένε δι πάλλε ρόπα τέρ τέ βέσουρε'

10. Ε ου θόστε ατούρε' μπε τζδδ στεπι και τέ γίνι, άτγέ τέ κεντρονι γγέρα σα τέ δίλλι άτέγε.

11. Ε άτά και τέ μός ου δέζγενε γιούβετ, ε δε τέ μός ου διφιόγενε γιούβετ, κούρ τέ δίλλι άτέγε, τέ σκούντι ε δε πλούχουριν' ε χέμπεβετ σούαϊγ, περ ματυρι τέ τούρε. σέ πά τγιατερ ου θόμ γιούβετ, και με

εἰς τὰ Σόδομα ἢ Γόμορρα ἐν ἡμέ-
ρα κρίσεως, παρά εἰς τὴν πόλιν ἐ-
κείνην.

12. Καὶ ἐξελθόντες, ἐκήρυττον νὰ
μετανοήσωσι·

13. Καὶ ἐξέβαλλον πολλά δαι-
μόνια· καὶ ἤλειπον πολλοὺς ἀρρώ-
στους μὲ ἔλαιον, καὶ ἐθεράπευον.

14. Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡ-
ρώδης, (διότι φανερόν ἔγεινε τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ,) καὶ ἔλεγον, "Ὅτι Ἰωάν-
νης ὁ Βαπτιστῆς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν,
καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις
ἐν αὐτῷ.

15. Ἄλλοι ἔλεγον, "Ὅτι ὁ Ἡλίας
εἶναι. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, "Ὅτι προ-
φήτης εἶναι, ἢ ὡς εἰς τῶν προ-
φητῶν.

16. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης εἶπεν,
Ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Ἰωάννης, τὸν ὁ-
ποῖον ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· αὐτὸς ἀνέ-
στη ἐκ νεκρῶν.

17. Διότι αὐτὸς ὁ Ἡρώδης ἀπέ-
στειλε καὶ ἐπίασε τὸν Ἰωάννην, καὶ
ἔδεσεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, διὰ τὴν
Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἶχε λάβει
αὐτὴν εἰς γυναῖκα.

18. Διότι ὁ Ἰωάννης ἔλεγε πρὸς
τὸν Ἡρώδη, "Ὅτι δὲν σοὶ εἶναι συγ-
κεχωρημένον νὰ ἔχῃς τὴν γυναῖκα τοῦ
ἀδελφοῦ σου.

19. Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐμίσει αὐτὸν,
καὶ ἤθελε νὰ θανατώσῃ αὐτόν· καὶ
δὲν ἠδύνατο.

20. Διότι ὁ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν
Ἰωάννην, γνωρίζων αὐτὸν ἄνδρα
δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ διεφύλαττεν
αὐτόν· καὶ ἔκαμνε πολλὰ, ἀκούων
αὐτοῦ, καὶ εὐχαρίστως ἤκουεν αὐ-
τοῦ.

21. Καὶ ὅτε ἦλθεν ἀρμόδιος ἡμέ-

τὲ λέχ μουντίμ. δὲ τὲ χένε σοδομίτε,
ἐ δὲ γομορίτε ντὲ δίτε τὲ Γιούκιτ,
σὲ αἰ κιουτέτ.

12. Ε σὶ δούαλε γιάστε, θάνε τὲ
κηρύζνε, καὶ τὲ μετανοήσινε.

13. Ε σοῦμε τὲ πάουδε ντζούαρε,
ἐ λείγνε μὲ θάιγ σοῦμε τὲ σεμούρε,
ἐ ἰ σερόιγνε.

14. Ε διφιόι μπρέτι Ἡρώδη (σὲ
ψὲ οὐ διφιούα ἔμερ' ἰ τιγ) ἐ θόστε,
σὲ Ἰωάννη καὶ παφεζόν οὐ γκρὲ γκά
τὲ εδέκουριτε, πρὰ ἀντάιγ πένενε κα-
τὸ τζουδι πρέιγ σί.

15. Ε τὲ τγιέρε πὰ θόσνε, σὲ ἔστ
Ἡλίαγια, ἐ τὲ τγιέρε θόσνε πάμετα
σὲ ἔστε προφήτ, ἀ σὶ νίε γκά προ-
φήτεριτε.

16. Ε κοῦρ διφιόι Ἡρώδη, θὰ σὲ
Ἰωάννη, καὶ ἰ πρέβα εῦνε κρίετε. ἀτ
ἔστε, ἀτ οὐ γγιαλ γκά τὲ εδέκουριτε.

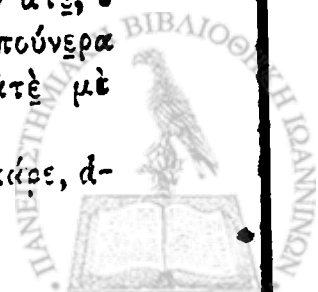
17. Σὲ ψὲ ἀτ Ἡρώδη χίστε δερφού-
αρε ἐ ζοῦρι Ἰωάννε ἐ ἐ λίδι ἀτὲ ντὲ
χαψάνε, πὲρ σεπὲπ τὲ Ἡρωδιάδεσε
φρούασε φιλίπουτ βελάιτ, σὲ τιγ, καὶ
ἐ μούαρ ἀτὲ φρούα.

18. Σὲ ψὲ Ἰωάννη ἰ θόστε Ἡρώ-
δητ, νοῦχε τέστε ντεγιέρε, τὲ κατζ τι
φρούαν' ἐ βελάιτ σίτ.

19. Ε Ἡρωδιάδα χίσ ἰνάτ μπὲ τὲ,
ἐ δούαν τὰ βριτ ἀτὲ, πὸ νοῦχε μούντε·

20. Σὲ ψὲ Ἡρώδη ἰ τρέμπειγ Ἰω-
άννιτ, σὲ ἔδιγ ἀτὲ καὶ κὲ ἰερί ἰ δρέ-
ἰγτε, ἐ δὲ σὲνγτ, ἐ ἐμπουρὸν ἀτὲ, ἐ
σὶ ἐ μπάν βίε, κέντε σοῦμε πούνερα
μὲ ἀνε τὲ τιγ, ἐ ἐδιφιὸν ἀτὲ μὲ
σοῦμε τ' ἐμπλε.

21. Ε σὶ ἐρδι νίε δίτε ἐμπάρε, ἀ-

ρα, καθ' ἣν ὁ Ἡρώδης ἔκαμνεν ἐν τοῖς γενεθλοῖς αὐτοῦ δεῖπνον εἰς τοὺς μεγιστάνους αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς χιλιάρχους καὶ τοὺς πρώτους τῆς Γαλιλαίας,

22. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ θυγάτηρ αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ἐχόρευσε, καὶ ἤρρεσεν εἰς τὸν Ἡρώδη καὶ τοὺς συγκαθημένους, εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ κοράσιον, Ζήτησόν με ὅ,τι νὰ θέλῃς, καὶ θέλω σοὶ δώσειν.

23. Καὶ ὤμωσε πρὸς αὐτήν, Ὅτι θέλω σοὶ δώσειν ὅ,τι με ζητήσῃς, ἕως τοῦ ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου.

24. Ἡ δὲ ἐξεληθούσα εἶπε πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς, Τί νὰ ζητήσω; Ἡ δὲ εἶπε, Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

25. Καὶ εὐθὺς εἰσελθοῦσα μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν βασιλεῖα, ἐζήτησε, λέγουσα, Θέλω νὰ μοὶ δώσῃς πάρχυντα ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

26. Καὶ ὁ βασιλεὺς, ἂν καὶ ἐλυπήθη πολὺ, διὰ τοὺς ὄρκους ὅμως καὶ τοὺς συγκαθημένους δὲν ἤθέλησε νὰ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν αὐτῆς.

27. Καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς δῆμιον, προσέταξε νὰ φερθῇ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ.

28. Ὁ δὲ ἀπελθὼν, ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ καὶ ἔφερε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὸ κοράσιον καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς.

29. Καὶ ἀκολουσάντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον, καὶ ἐσήκωσαν τὸ πτωμα αὐτοῦ, καὶ ἔθεσαν αὐτὸν ἐν μνημείῳ.

χίερε καὶ πέν Ἡρώδη φοστί πέρ δίτε τὲ σὲ λέριτ σὲ τίγ, ἐ θύρρι ἀρχόντετ' ἐτίγ ἐ δὲ χιλιάρχετῆ, ἐ δὲ τὲ πάρετ' ἐ Γαλιλαίεσε.

22. Ε οἱ χίρι πρέντα ἐ δὲ βάσεζα ἐ ἀσαίγ Ἡρωδιάδεσε ἐ λιουαίγτι θάλε ἐ ἰ πελκέου Ἡρώδητ ἐ δὲ ἀτούρε καὶ κένε με ἀτέ πασχε ντέ σουφρά, ἰ θά μπρέτι θάσεξεσε, κερκό τζδὸ καὶ τὲ δούατζ ἐ δὸ τὲ τὰ ἀπ τίγ.

23. Ε ἰ πέρι ἀσαίγ πὲ καὶ τζδὸ καὶ τὲ με κερκότζ, δὸ τὲ τὰ ἀπ τίγ, ἐ δὲ ντέ κίφτε φιούσμεν' ἐμπρετερίσε σίμε.

24. Ε δὲ ἀγιο οἱ δόλι, γιὰ θὰ μέμεσε σαίγ, τζτε κερκόιγ; ἐ δὲ ἀγιο ἰ θὰ κριετ' ἐ Ἰωάννητ Βαπτιστίουτ.

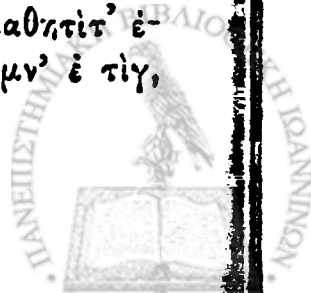
25. Ε ἀτε τζάστ οὐ κθίε ἐ χίρι ντέ μπρέτι με τὲ σπέιγτα, ἐ ἰ κερκόι, ἐ ἰ θι, δούα τὲ μ' ἀπτζ μούα νταστὶ μπε νιὲ κούπε κριετ' ἐ Ἰωάννητ Βαπτιστίουτ.

26. Ε μπρέτι ντόνε σὲ οὐ χελμούα σούμε, πὸ λέρ πὲ καὶ πέρι, ἐ δὲ πέρ τούρπ τὰ τούρε καὶ ρίγνε με τὲ πασχε, νούλε δέωι τί πριὸ ζέμερενε.

27. Ε ἀτε τζάστ δερφοῖ μπρέτι τζελιατ, ἐ πορσίτι τὲ πίρετε κριετ ἐτίγ.

28. Ε αἰ οἱ θάτε, ἐ πρέου ἀτ πρέντα ντέ χαψάνε, ἐ ἐ προύρι κριετ' ἀτίγ, ντέ μάστρεκ, ἐ γιὰ δὰ ἀτέ τζούπεσε, ἐ τζούπα γιὰ δὰ μέμεσε σαίγ.

29. Ε πὲ ἐδιφιούανε μαθητιτ' ἐτίγ, ἔρδε, ἐγκρίγτινε κούρμν' ἐ τίγ, ἐ ἐκάλε ντέ θάρ.

30. Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς αὐτὸν πάντα, καὶ ἕσα ἔπραξαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.

31. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐλθετε σεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· διότι ἦσαν πολλοὶ οἱ ἐργόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες, καὶ οὐδὲ νὰ φάγωσιν νῦν καίρου.

32. Καὶ ὑπήγον εἰς ἔρημον τόπον μετὰ τὸ πλοῖον κατ' ἰδίαν.

33. Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι, καὶ πολλοὶ ἐγνώρισαν αὐτόν· καὶ συνέδραμον ἐκεῖ πεζοὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων, καὶ φθάσαντες πρὸ αὐτῶν, συνήχθησαν πλησίον αὐτοῦ.

34. Ἐξελθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολλὸν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, ἐπειδὴ ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκῃ αὐτοὺς πολλά.

35. Καὶ ἐπειδὴ εἶχεν ἤδη παρέλθει ὥρα πολλή, προσελθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν, Ὅτι ἔρημος εἶναι ὁ τόπος, καὶ παρήλθει ἤδη πολλή ὥρα·

36. Ἀπόλυσον αὐτοὺς, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τοὺς περίξ ἀγροὺς καὶ κώμας, καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς ἄρτους· διότι δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσιν.

37. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσι. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτόν, Νὰ ὑπάγωμεν ἢ ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων ἄρτους, καὶ νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν;

38. Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ ἀφοῦ εἶδον, λέγουσι, Πέντε, καὶ

30. Εὐὸ μπεγιούαδε ἀποστόίγτε ντὲ Ἰησοῦι, ἐ ἰ βξοίεν' ἀτίγ τὲ βίθα ἐ δὲ σὰ πένε, ἐ δὲ σὰ διδάξνε.

31. Εὐὸ θὰ ἀτοῦρε, ἔτζε νι γιούβετ βέτζε ντὲ βέντ τὲ σκιούαρε, ἐ πρὲχουν πάξζε, σὲ κέν' ἀτὰ ξὲ βίγνε, ἐ δὲ ἀτὰ ξὲ ἰκξίγνε κὰξε σούμε, ξὲ ἄς πούξε τὲ χὰίγνε νούξε κίσνε κήξε.

32. Εὐὸ βάνε βείξε με βάρκε μπὲ βέντ τὲ σκιούαρε.

33. Εὐὸ τούματ' ἰ πάν' ἀτὰ κούρ βίγτε, ἐ ἐνιόχνε ἀτὲ σούμε, ἐ οὐ λεσούχνε ἐ βάν' ἀτγὲ μπὲ ξέμπε γκὰ βίθε φσιάτερατε, ἐ ἀρίγτιν' ἀτγὲ με περπάρα σὲ ἀτὰ, ἐ οὐ περμπεγιούαδε ντὲ ἀί.

34. Εὐὸ σὶ δόλι Ἰησοῦι γιάστε γκὰ βάρκα, πὰ σούμε τούρμε, Εὐὸ ἰ ἔρδι κέιξ πὲρ ἀτὰ, σὲ κένε πόσι δέντε πὰ δξλίμερ, ἐ νίσι τί διδάξ ἀτὰ σούμε.

35. Εὐὸ σὶ σκόϊ κόχα, γιού κιάσνε μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ ἰ θάνε' σὲ βέντι ἔστ' ἔρημι, ἐ δὲ κόχα ἔσπε σκούαρε.

36. Λεξόι ἀτὰ τὲ βένε ρότουλ φσιάτεραβετ, ἐ κιουτέτεβετ, τὲ πλέγνε πούχερα πὲρ βέτεχε τὲ τοῦρε' σὲ ψὲ σκάνε σέτζ τὲ χάνε.

37. Εὐὸ δὲ ἀί οὐ περφέιξ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε' ἔπουνι γιούβετ ἀτοῦρε τὲ χάνε' ἐ δὲ ἀτὰ ἐ θόν' ἀτίγ' τὲ βέμι τὲ πλέγεμε δίκιντ δηνάρε πούχερα, ἐ τοῦ ἀπεμε ἀτοῦρε τὲ χάνε;

38. Εὐὸ δὲ ἀί οὐ θότ' ἀτοῦρε' σὰ πούχερα κένε; χὰίγδενι ἰσίχνι' ἐ σὶ βάνε ἐ πάνε, ἰ θάνε' πάσε, ἐ δὲ δι

δύο ἑψάρια.

39. Καὶ προσέταξεν αὐτοὺς νὰ καθίσωσι πάντας ἐπὶ τοῦ γλωροῦ χόρτου συμπόσια συμπόσια.

40. Καὶ ἐκάθισαν πρᾶσαι πρᾶσαι, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα.

41. Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ἑψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε καὶ κατέκοψε τοὺς ἄρτους, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ δύο ἑψάρια ἐμοίρασεν εἰς πάντας.

42. Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν.

43. Καὶ ἐσήκωσαν ἀπὸ τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἑψαρίων.

44. Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

45. Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ προῦπάγωσιν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕωσοῦ αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον.

46. Καὶ ἀπολύσας αὐτοὺς, ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ προσευχηθῇ.

47. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, τὸ πλοῖον ἦτο ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς.

48. Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους εἰς τὸ νὰ κωπηλατῶσι· διότι ἦτο ὁ ἄνεμος ἐναντίος εἰς αὐτούς· καὶ περὶ τὴν τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτούς. περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε νὰ περάσῃ αὐτούς.

49. Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐνόμισαν ὅτι εἶναι φάντασμα, καὶ ἀνέκραξαν.

πίστ.

39. Εἰ ποροῖτε ἀτὰ κὲ τί θένε τὲ φίνε τὲ φίθ, σουφρά μπι σουφρά πάρρ τὲ νιόμε.

40. Ε ντέϊγνε πόστε τζέτε τζέτε· τζά γκά νιεκίν, ἐ τζά γκά πεσε-δγιέτε.

41. Ε σὶ μὲρρι τὲ πέσε πούχετε, ἐ δὲ τὲ δι πίσκιτε, ἐ σὶ βεστρόι λιάρτ ντέρ Κιελ, ἰ πεκόι, ἐ ἰ θεοῦ πούχετε, ἐ οὐ ἀδὰ μαθητίβετ σὲ τίγ, τὲ βίγνε περπάρα ἀτοῦρε ἐ δὲ τὲ δι πίσκιτε ἰ ντάου ντὲ φίθ.

42. Ε χάγκρε τὲ φίθ, ἐ οὐ φρίνε.

43. Ε γκρίγτινε γκά τζόπατε διμπεδγιέτε ὄπορτα πλιότ, ἐ δὲ γκά πίσκιτε.

44. Ε ἀτὰ κὲ χάγκρε πούχετ ἰόνε γγέρα πέσε μίγε πούρρα.

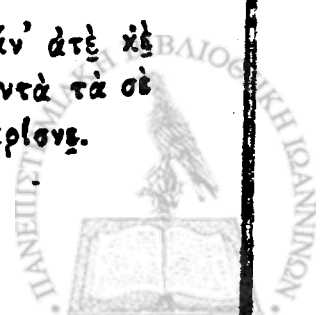
45. Ε ἄτε τζάστ ἀναγκάσι μαθητίτ' ἐτίγ τὲ χίγινε ντὲ θάρκε, ἐ τὲ ὄκόγινε μὲ περπάρα περτέϊγ ντὲ Βηθσαϊδὰ γγέρα σὰ τὲ λεσόγιε ἀτ τούρμενε.

46. Ε ἀί σὶ ἰ λεσόβι ἀτὰ, θάτε μπὲ μάλλ τὲ φάλεϊγ.

47. Ε σὶ οὐ ἔρρ θάρκα κὲ μπὲ μέσ τὲ δέτιτ, ἐ ἀί κὲ θέτεμε ντὲ δὲ·

48. Ε ἰ πὰ ἀτὰ κὲ μουντόνεϊγνε τούκ' ἐ χέκιουρε κουπίτε, (σὲ ψὲ ἔρρα κὲ κόντρε ντὰ τὰ), ἐ μπὲ τὲ κατερ-τενε τὲ νάτεσε. θάτε μπὰ τὰ τούκ' ἐ ἔτζουρε μπι δέτ, ἐ δούαϊγ τοῦ ὄκὸν μὲ πάρε.

49. Ε δὲ ἀτὰ σὶ ἐπὰν' ἀτὲ κὲ ἔτζεν μπι δέτ, οὐ δούκ ντὰ τὰ σὲ ἔσττε φαντασί, ἐ νίονε τὲ θερίονε.

50. Διότι πάντες, εἶδον αὐτὸν καὶ ἐταράχθησαν. Καὶ εὐθὺς ἐλάλησε μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Θαρσεῖτε· ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβείσθε.

51. Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτούς εἰς τὸ πλοῖον· καὶ ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος. Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ἑαυτοῦς, λίαν καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἐθαύμαζον.

52. Διότι δὲν ἐνόησαν ἐκ τῶν ἄρτων, ἐπειδὴ ἡ καρδία αὐτῶν ἦτο κωπωμένη.

53. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ, καὶ ἐλιμενίσθησαν.

54. Καὶ ὅτε ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς γνωρίσαντες αὐτὸν,

55. Ἐδραμον εἰς πάντα τὰ περὶχωρὰ ἐκεῖνα, καὶ ἤρχισαν νὰ περιφέρωσιν ἐπὶ τῶν κραθβάτων τοὺς ἄρβύστους, ὅπου ἤκουον ὅτι εἶναι ἐκεῖ.

56. Καὶ ὅπου εἰσῆρχετο εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγρούς, ἔθετον εἰς τὰς ἀγορὰς τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίῃσιν καὶ τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤγγιζον αὐτὸ, ἐθεραπεύοντο.

Κεφ. ζ'. 7.

ΚΑΙ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων.

2. Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τρώγοντας ἄρτους μὲ χειρᾶς μεμολυσμέναις, τουτέστιν ἀνίπτους, ἐμέμψθησαν αὐτούς.

3. (Διότι οἱ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν δὲν νίψωσι μέχρη τοῦ ἀγκῶνος τὰς χεῖρας, δὲν τρώγου-

50. (Σὲ ψὲ ἐ πάν' ἀτὲ τὲ F(θ)ε ε οὐ δροδε), ἐ ἔτε τζάστ οὐ φόλλι ἀ- τοῦρε, ἐ οὐ θότε· λίνι θαρὸς, σὲ οὔνε γιάμ, μὸς οὐ τρέμπνι.

51. Ε χίπι μπὲ τὰ σίπερ μπὶ βάρξε, ἐ πουσὶ ἐρῶκ, ἐ κάκε μὲ τέπερ τρομάξνε μὲ βέτεγε τὲ τοῦρε, ἐ οὐ τζιουδίτνε.

52. Σὲ νοῦκ' ἐλίσνε κουπετούαρε μίρρε ἀτὲ κὲ οὐ πὲ ντὲ πούξρο, σὲ οὐ κὲ θερπούαρε ζέμερ' ἐτοῦρα.

53. Ε σὶ οὐ χόδε περτέιγ Fιδίλιτ, ἐρδε μπὲ βέντ τὲ Γενισαρέτιτ' ἐ ἀτγὲ ἀράξνε ντὲ λιμάν.

54. Ε πόκε κούκλε ἀτὰ γκά βάρκα, ἄτε τζάστ ἐνίβχνε ἀτὲ.

55. Ε σὶ φεζδίσνε ντὲ πὲρ Fίθ' ἀτὸ βέντε κὲ κένε-ρότουλ, νίσνε τὲ πίγνε μπὶ ὄτράτε Fίθ' ἀτὰ κὲ κένε σεμούρε κέικκ, τέκ δὲ κὲ διφίλιγνε σὲ ἀτγὲ ἔῤτε.

56. Ε δὲ τέκ δὲ κὲ βιγ ντὲ φσιά- τερα, ἀ ντὲ κιουτέτε, ἀ ντὲ τζιφλι- κε βίγνε οὐδεβεν τὲ σεμούρετε, ἐ ἰ λιοῦτέιγν' ἀτίγ, κὲ τί ζίγνε βέτεμε- πεκίν' ἐ ρύπαβεν σὲ τίγ, ἐ σὰ κὲ ἐ ζίγνε, ὄερβνεῖγνε γκά σεμόντα.

Κρίε Εῶτάτετε. ζ. 7.

Ε οὐ μπεγιούαδε ντὲ αἱ Φαρισεῖγτε, ἐ δὲ τζὰ γκά Γραμματέιγτε, κὲ ἐρδε γκά Ἱερουτλίμι.

2. Ε σὶ πάννε τζὰ γκά μαθητίτ' ἐτίγ, κὲ χάιγνε πούκνε μὲ δούαρρ τὲ πεφέρκ (δὲ μὲ θένε τὲ πὰ λιάρα) ἰ σάιγτινε.

3. (Σὲ ψὲ Φαρισεῖγτε, ἐ δὲ Fίθ)ε τζιφούτε, ντὲ μὸς λιάφινε δούαρρτε γγέρκ μπὲ πιλίουρε, νοῦκε χάνε, σὲ

σι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων.

4. Καὶ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, ἐν δὲν νιθῶσι δὲν τρώγουσιν εἶνα· καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ὁποῖα παρέλαβον νὰ φυλάττωσι, πλύματα ποτηρίων, καὶ ξεστῶν, καὶ σκευῶν χαλκίων καὶ κλινῶν·

5. Ἐπειτα ἐρωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου δὲν περιπατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ μὲ χειρὸς ἀνίπτους τρώγουσι τὸν ἄρτον;

6. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι καλῶς προφητεύσεν ὁ Ἡσαίας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς εἶναι γεγραμμένον, «Ὁὗτος ὁ λαὸς διὰ τῶν χειλέων μὲ τιμᾶ, ἢ δεκαρδία αὐτῶν μακρὰν ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ.

7. Εἰς μάτην δὲ μὲ σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.»

8. Διότι ἀρήσαντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, πλύματα ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ κάμνετε.

9. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ φυλάττητε τὴν παράδοσιν σας.

10. Διότι ὁ Μωϋσῆς εἶπε, «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου» καὶ, «Ὁ καταλογὼν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατόνηται.»

11. Σεῖς ὁμοῦ λέγετε, Ἐν ἄνθρωπος εἶπη πρὸς τὴν πατέρα ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Κορβάν, τουτέστι δῶρον εἶναι ὁ, τι ἤθελες ὡς ἐλπίθῃ ἐξ ἐμοῦ, ἀρχεῖ.

ψὲ μπάγετε πορσί· ἐ πλείκετε.

4. Ε δὲ κούρ κθένενε γκὰ παζάρι, ντὲ μὲς οὐ λιάφινε νοῦζε γάνε, ἐ δὲ σοῦμε τὲ τγιέρα γιάν' ἀτὸ κὲ μούαρσ τι ρούαῖγνε, τὲ λιάρα τὲ ποτήρεβετ, ἐ τὲ ξέστραβετ, ἐ τὲ πιάρεβετ, ἐ τὲ στράτεβετ.)

5. Πασαντάιγ ἐ πιστν' ἀτὲ Φαρισεῖγτε, ἐ δὲ Γραμματεῖγτε, πέρ σὲ μαθητίτ' ἐτοῦ, νοῖκ' ἐτξεγενε σὶ κούντρε πορσίτνε πλείκετε, πὸ γάνε κούζε μὲ δούαρρ τὲ πὰ λιάρα;

6. Ε δὲ ἀτ οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θά ἀτοῦρε· σὲ μίρρε προφητέψι Ησαίου πέρ γιούβετ φθεχεράχκετε, σὶ κούντρ' ἐστὲ σκρούαρρ· κούιγ λαὸ μὲ ντερὸν μούα μὲ κούζε, ἐ ζέμερ' ἐτοῦρε ἐστὲ σοῦμε λιάρφ γκὰ μέγε

7. Ε μὲ τὲ μπράζετε μὲ ντερόγενε, κούρ διδάζεγενε διδαχίρα, πορσίτ' ἐ νιέρεζετ.

8. Σὲ ψὲ λιάτε πορσί· ἐ Περντίσε, ἐ μπάνι πορσί· ἐ νιέρεζετ, τὲ λιάρατ' ἐ ξέστραβετ, ἐ τὲ ποτήρεβετ, ἐ δὲ σοῦμε τὲ τγιέρα πούνερα τὲ τίλια σὶ ἐ δὲ κετὸ πένι.

9. Ε οὐ θὲτ' ἀτοῦρε, γιού μίρρε προῖσνι πορσί· ἐ Περντίσε, πέρ τὲ ρούαῖγτουρε πορσίνε τοῦαῖγ.

10. Σὲ ψὲ Μωϋσίου θά· ντερὸ καζάνε τέντ, ἐ δὲ μέμενε τέντε· ἐ δὲ χί κὲ τὲ ὅτε φγιάλε τὲ λίφε ντὲ παζάι τιγ, ἀ ντὲ μέμ' ἐτιγ, λὲ τὲ μουντόνετε μὲ τὲ βράρε.

11. Ε γιούβετ θά, ντὲ θάττε ντοῖε νιερὶ γιάτιτ ἀ σέμεσε τζὸδ λοῖ κορβάν (κεγιὸ ἐστὲ δουρετι) κὲ πέιγ Περντίσε, ὃδ τὲ βεγεγε.

12. Καὶ δὲν ἀφίετε πλέον αὐτὸν
νὰ κάμη οὐδὲν εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ
ἢ εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ,

13. Ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας, τὴν
ὁποῖαν παρεδώκατε· καὶ κάμνετε πα-
ρόμοια τοιαῦτα πολλά.

14. Καὶ προσκαλέσας πάντα τὸν
ὄχλον, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούετε
μου πάντες, καὶ νοεῖτε.

15. Δὲν εἶναι οὐδὲν εἰσερχόμενον
ἐξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰς αὐτὸν, τὸ ὁ-
ποῖον δύναται νὰ μολύνη αὐτὸν, ἀλ-
λὰ τὰ ἐξερχόμενα ἀπ' αὐτοῦ, ἐ-
κεῖνα εἶναι τὰ μολύνοντα τὸν ἄν-
θρωπον.

16. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἅ,
ἀκούῃ.

17. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον
ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἠρώτων αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παρα-
βολῆς.

18. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Οὕτω
καὶ σεῖς ἀσύνετοι εἴσθε· δὲν καταλαμ-
βάνετε ὅτι πᾶν τὸ ἐξωθεν εἰσερχόμε-
νον εἰς τὸν ἄνθρωπον δὲν δύναται νὰ
μολύνη αὐτόν;

19. Διότι δὲν εἰσεργεταὶ εἰς τὴν
καρδίαν αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν·
καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸν ἀφεδρῶνα, κα-
θαρίζον πάντα τὰ φαγητά.

20. Ἐλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐξερχόμενον
ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, ἐκεῖνο μολύνει τὸν
ἄνθρωπον.

21. Διότι ἐσωθεν ἐκ τῆς καρ-
δίας τῶν ἀνθρώπων ἐξέρχονται οἱ
διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ, μοιχεῖαι, πορ-
νεῖαι, φόνοι,

22. Κλοπαί, πλεονεξίαι, πονη-
ρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, βλέμμα πονη-
ρὸν, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφρο-
σύνη.

12. Ε νούκ' ἐ λίρι μὲ ἀτέ τὲ πέγε
ντοῖἔ ντίχμῃ ντὲ γιάτι τίγ, ἅ ντὲ
μέμα ἐτίγ.

13. Η-ὄκἔλνι φγάλεν' ἐ Πιρντίτε
πῆρ ἀτέ πορσι τούαίγ, κῆ γιού δάτε·
ἐ οὔμῃ τὲ τίλια σὶ κῆτὸ πῆνι.

14. Ε σὶ θύβρι φίθῃ τούρμενε, οὐ
θός' ἀτουρε· διφόνι μούα τῆ φίθῃ, ἐ
ἐ μψόνι.

15. Ντοῖἔ φῆ κῆ ἔϋτε γιάϋτε
νιερίουτ, ἐ χίν μπῆ φόγε τὲ τίγ,
νούκῃ μούντ τὰ πεφέγε νιερίνε, πὸ
ἀτὸ κῆ δάλλενε πρέιγ σίγ, ἀτὸ γιάνε
κῆ ἐ πεφέγενε νιερίνε.

16. Αὶ κῆ κὰ θέϋῃ πῆρ τὲ διφίου-
αρε, λὲ τῆ διφίόγε.

17. Ε σὶ ὄκῆ γκὰ τούρμα, ἐ
ἔρδι ντὲ ὅτεπὶ, ἐ πιέτν' ἀτέ μαθη-
τίτ' ἐτίγ πῆρ παραβολί.

18. Ε οὐ θός' ἀτουρε· κάκῃ τῆ
πὰ μῆντ γένι ἐ δὲ γιούβετ; νούκῃ
κουπετόνι σὲ φίθ' ἀγίὸ κῆ χίν τὲ νιε-
ρίουτ περγιάϋτα, νούκῃ μούντ τὰ πε-
φέγε ἀτέ;

19. Σὲ ψὲ νούκῃ χίν ντὲ ζέμερε
τὲ τίγ, πὸ ντὲ πᾶρκ, ἐ μπάνε τῆ
πὸ῅τερμε δέλλ, γκὰ κερόνενε φίθῃ τῆ
γκρένατε.

20. Ε οὐ θός' τε· σὲ ἀγίὸ κῆ δέλλ
γκὰ νιερίου, ἀγίὸ πεφέν νιερίνε.

21. Σὲ ψὲ κῆρένταζι γκὰ ζέμερ·
ἐ νιερέζετ, δάλλενε συλοίτ' ἐ κῆκία,
μοιχίτε, κOURBERITE, ἐ θρέγελιατε.

22. Κουσερίτε, λιακῆμίμετῆ, δρε-
κῆζίτε, φενιῆστρατε, δεῖσερίμι. ζηλία,
τῆ ὀιάρατε, περιφανία, μαρεζία.

23. Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐξέρχονται, καὶ μολύνουσι τὸν ἄνθρωπον.

24. Καὶ σηκωθείς ἐκεῖθεν, ὑπῆγεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἤθελε νὰ μᾶθη τοῦτο μηδεὶς· δὲν ἠδυνήθη ὁμοῦς νὰ κρυφθῆ.

25. Διότι ἀκούσασα περὶ αὐτοῦ γυνὴ τις, τῆς ὁμοίας τὸ θυγάτριον εἶχε πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἦλθε καὶ προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ.

26. Ἦτο δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς, Συροφοίνισσα τὸ γένος· καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἐκβάλῃ τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.

27. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Ἄφες πρῶτον νὰ χειρασθῶσι τὰ τέκνα· διότι δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ νὰ ρίψῃ εἰς τὰ κυνάρια.

28. Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναί, Κύριε· ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης τρώγουσιν ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν παιδίων.

29. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπαγε· ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον ἀπὸ τῆς θυγατρὸς σου.

30. Καὶ ὅτε ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὔρεν ὅτι τὸ δαιμόνιον ἐξῆλθε, καὶ τὴν θυγατέρα κειμένην ἐπὶ τῆς κλίνης.

31. Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν δόριων Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνά μέσον τῶν ὄριων τῆς Δεκαπόλεως.

32. Καὶ φέρουσι πρὸς αὐτὸν κωφὸν μογιλάλον· καὶ παρεκαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐπιθήσῃ τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτόν.

33. Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν κατ'

23. Εἶθε λέτὸ τὲ χεχία πρέντα-ζιτ δάλλενε γιαστε, ἐ πεφέγενε νιερὶνε.

24. Ε σὶ οὐ γκρὲ ἀτέγε, θάτε γκὰ συνόρετ' ἐ Τύροσε, ἐ τὲ Σιδῶνεσε, ἐ σὶ χίρι πρέντα ντὲ νιὲ ὅτεπι, νούξε δούαν τὰ δίγειν νιερὶ, πὸ νούξε μούντ τὲ μπέτεγ πὰ νιόγουρε.

25. Σὲ πόκε διφιότι πὲρ ἀτὲ νιὲ φρούα, κὲ ζιτ βαῶξεν' ἐσάιγ μὲ Σπίροτ τὲ πεφέρε, ἐρδι ἐ ρὰ μπέ λέμπε τὲ τίγ.

26. (Ε ἀγιὸ φρούα κὲ Ἑλληνίδε γκὰ φυλι ἐ Συροφινίκετ) ἐ ἰ λιούτεγ ἀτίγ, κὲ τὲ νιζίρ τὲ παρούδνε γκὰ θάτσεζ' ἐσάιγ.

27. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ θὰ ἀσάιγ, λὲ τὲ γγῶσενε μὲ περπάρα ὀγιέλματε· σὲ νούκ' ἔστε πούν' ἐμίρρε τὲ μάρρε νιερίου πούξεν' ἐ ὀγιέλματ, ἐ τοῦ ἀ χίδε κένετ.

28. Ε δὲ ἀγιὸ οὐ περφέιτκ, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ' θερτέτ. ὦ ζότ, πὸ ἐ δὲ κέντε περπῆσ ντένε σουφρὰ χάνε γκὰ θρίματ' ἐ ὀγιέματ.

29. Ε ἰ θὰ ἀσάιγ, πὲρ λέτὲ φγιαλε χάιγδε, δόλι ἐ παούδι γκὰ τζούπα γιότι.

30. Ε σὶ θάτε ντὲ ὅτεπι τὲ σάιγ, φέτι τὲ παούδινε δάλλε ἐ δὲ τὲ πίγενε κὲ ἴστε ὅτρίγτουρε μπι ὅτρατ.

31. Ε σὶ οὐ κθίε περσερι γκὰ συνόρετ' ἐ Τύροσε, ἐ τὲ Σιδῶνεσε. ἐρδι ντὲ δὲτ τὲ Γαλιλαίσε, τὸκ' ἐ ὄκούαρε ντὲ πὲρ μέε τὲ συνόρεβετ σὲ Δεκαπόλιτ.

32. Ε προυνε ντὲ ἀὶ νιὲ τὲ ὄούρδερε, ἐ τὲ βουβόσουρε. ἐ ἰ λιούτεγνε ἀτίγ, τὲ βιγ δόρρενε μπι τέ,

33. Ε σὶ ἐ χόκι ἀτὲ μπέ νιάνε

ιδίαν ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ πτύσας ἤγγισε τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,

34. Καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἐφφαθά, τουτέστιν, Ἀνοίχθητι.

35. Καὶ εὐθὺς ἠνοιχθησαν τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ἕρθῶς.

36. Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ εἰπωσι τοῦτο εἰς μηδένα· πλὴν ὅσον αὐτὸς παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, τόσον περισσότερο ἐκείνοι ἐκήρυττον.

37. Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ὑπερβολὴν, λέγοντες, Καλῶς ἔπραξε τὰ πάντα· καὶ τοὺς κωφοὺς κάμνει νὰ ἀκούωσι, καὶ τοὺς ἀλάλους νὰ λαλῶσι.

ΚΕΦ. η'. 8.

ΕΝ ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἐπειδὴ ἦτο πάμπολυς ὄχλος, καὶ δὲν εἶχον τί νὰ φάγωσι, προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτοὺς,

2. Σπλαγχνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, ὅτι τρεῖς ἡμέρας μένουσι πλεθρῶν μου, καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι·

3. Καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστευσι εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, θέλουσιν ἀποκάμει καθ' ὁδόν· διότι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦλθον μακρόθεν.

4. Καὶ ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν θέλει τις δυναθῆναι νὰ χορτάσῃ τούτους ἀπὸ ἄρτων ἐδῶ ἐπὶ τῆς ἐρημίας;

5. Καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, Πό-

γὰ τούρμα, ἐ βούρι βίστρετε μπε θέσσε τὲ τίγ, ἐ σὶ πεστίγτι, ζούρι φιούχεν' ἐτίγ.

34. Ε σὶ βεστρόϊ μπε Κίελ, βικκοῖ, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ, ἐφφαθά, κὲ δὲ τὲ θότε, χάπου.

35. Ε ἄτε τζάστ γιού χάπνε ἀτίγ θέσσετε, ἐ γιού σγιδ τὲ λίδουριτ ἐ φιούχσε τίγ, ἐ φλιτ κερούαρε.

36. Ε ἰ ποροῖτι ἀτὰ κὲ τὲ μὸς γιὰ θόσνε ντοῖέιτ, ἐ σὰ ἰ ποροῖτι ἀἰ ἀτὰ, κάκε μὲ τέπερ ἐ κηρύχνε ἀτὰ.

37. Ε κάκε μὲ τέπερ τζουδίτεϊγνε, ἐ θόσνε, ἰ πέρι μίβρε βίθε πούχετε, ἐ δὲ τὲ σούδεριτε ἰ πέν τὲ ντίεγενε, ἐ δὲ βούβεριτε τὲ φλιάσνε

Κρίε Ετέτετε, η'. 8

Απὸ δὲτ ἀχίερε, σὲ ψὲ ἴσνε μπεγέδουρε, σούμε τούρμ' ἐμάδε, ἐ νούκε κίσνε σέτζ τὲ χάιγνε, θούρι Ἰησοῦ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε.

2. Μὲ βγιέν κέικ πέρ χετὲ τούρμε, σὲ ψὲ γιάνε ἄφερ τρι δὲτ σὲτ, κὲ μὲ πρέσνε μουά, ἐ νούκε κάνε σέτζ τὲ χάνε.

3. Ε ντὲ ἰ λεσόφτζα ἀτὰ τὲ βένε μπε ὅτεπίρα τὲ τοῦρε τ' οὔρετε' δὲ τὲ παγιαλδίλογνε μπουδέ γκὰ οὔγια· σέτζὰ γκὰ ἀτὰ κάνε ἄρδουρε λιάρφουτ.

4. Ε γιού περφέϊφν' ἀτίγ μαθητίτ' ἐτίγ, γκὰ δὲ τὲ μούντγεμε κετου ντ' ἐρημι τὲ γκόσγεμε χετὰ μὲ πούχε;

5. Β ἰ πῖετ ἀτὰ σὰ πούχε κένι;

σους ἄρτους ἔχετε ; Οἱ δὲ εἶπον, ἔ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε, ὀτάτε.
Ἐπτά.

6. Καὶ προσέταξε τὸν ὄχλον νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, ἀφοῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου· καὶ ἔβαλον.

7. Εἶχον καὶ ὀλίγα ὀψαράκια· καὶ εὐλογήσας, εἶπε νὰ βάλωσι καὶ αὐτά.

8. Ἐφαγον δὲ καὶ ἔχορτάσθησαν· καὶ ἐσῆκωσαν περισσεύματα κλασμάτων, ἑπτὰ σπυρίδας.

9. Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

10. Καὶ εὐθὺς ἔμβας εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

11. Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρχισαν νὰ κἀμνωσιν ἐρωτήσεις πρὸς αὐτόν, καὶ ἐζήτησαν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐράνου, πειράζοντες αὐτόν.

12. Τότε ἀναστενάξας ἐκ καρδίας αὐτοῦ, λέγει, Διὰ τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ζητεῖ; Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν θέλει δοθῆ εἰς τὴν γενεάν ταύτην σημεῖον.

13. Καὶ ἀφῆσας αὐτούς, εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.

14. Ἐλησμονήσιν δὲ νὰ λάβωσιν ἄρτους, καὶ δὲν εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰμῆ ἓνα ἄρτον.

15. Καὶ παρήγγελλεν εἰς αὐτούς, λέγων, Βλέπετε, προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης τοῦ Ἡρώδου.

16. Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Ὅτι ἄρτους δὲν ἔχομεν.

6. Ε πορσίτι τούρμενε τὲ ρίγνε πόστὲ μπὲ δὲ, ἐ σὶ μὲρρί τὲ ὀτάτε πούχετε, ἐ εὐχαριστίσι, ἰ θεου, ἐ οὐ ἀδὰ μαθητίβει σὲ τίγ, τοῦ ἂ βίγνε περπάρα, ἐ οὐ ἂ βούνε περπάρα τούρμεσε.

7. Ε χίσνε ἐ δὲ πάχεζε πύσν τὲ βύβεϊγ, ἐ σὶ ἰ κεκοῖ, θὰ τοῦ ἂ βίγνε ἐ δὲ ἀπὸ περπάρα.

8. Ε χάγκρε, ἐ οὐ φρίνε, ἐ γκρίγτινε, τὲ τεπερούαρατ' ἐ τζόπαβετ ὀτάτε ζιμπίλε.

9. Ε ἂσὰ χὲ χάγκρε κένε γγέρα κάτερ μίγε, ἐ ἰ λεσὸί ἀτά.

10. Ε ἄτε τζᾶστ σὶ χίρι ντὲ βάρχε, πᾶσχε μὲ μαθητίτ' ἐτίγ, ἔρδι γκά ἄν' ἐ Δαλμανουθάϊτ.

11. Ε δούαλε φαρισεῖγτε, ἐ νίσνε τὲ κερτόϊγνε μὲ ἀτέ, ἐ τὲ κερκοῖγνε γκά ἀτ νισᾶν γκά Κίελι, τούκ' ἐ Φουτζίτουρε ἀτέ.

12. Σ σὶ πτζερετίγτι μὲ Σπίρτ τὲ τίγ, οὐ θότὲ τζφάρε νισᾶν κερκόν κείγδ φιλί; μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ δὲ τὲ μὸς ἰ ἴπετε κεσᾶϊγ φυλίετ νισᾶν.

13. Ε σὶ ἰ λιὰ ἀτὰ, χίρι περσερὶ ντὲ βάρχε, ἐ βάτε μπάνε τὲ περτέϊγμε.

14. Ε χαρούανε τὲ μίρρε πούχε, ἐ νούκε χίσνε τγιατέρ, πὲρ βέτζμε νίε πούχε, χὲ χίσνε ντὲ βάρχε.

15. Ε ἰ πορσίτι ἀτὰ, ἐ οὐ θὸσ' βεῦτρόνι, ἐ βρούχουνι γκά προύμετ' ἐ Φαρισεῖγτε, ἐ δὲ γκά προύμετ' ἐ Ηρώδιτ.

16. Ε ἀτὰ μεντόνεσινε, ἐ θὸσνε νίερι μὲ γέτερινε, σὲ πούχε νούχε χέμι.

17. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἴδι διαλογίζεσθε, ὅτι δὲν ἔχετε ἄρτους; Ἔτι δὲν νοεῖτε, οὐδὲ καταλαμβάνετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν σας;

18. Ὄφθαλμοὺς ἔχοντες δὲν βλέπετε; καὶ ὤτα ἔχοντες δὲν ἀκούετε; καὶ δὲν ἐνθυμεῖσθε;

19. Ὅτε ἔκοψα τοὺς πέντε ἄρτους εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δώδεκα.

20. Καὶ ὅτε τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσας σφυρίδας πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἐπτὰ.

21. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Πῶς δὲν καταλαμβάνετε;

22. Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθθαϊδάν· καὶ φέρουσι πρὸς αὐτὸν τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐγγίσῃ αὐτόν.

23. Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ τυφλοῦ, ἔφερεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ πύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἂν βλέπῃ τι.

24. Καὶ ἀναβλέψας, ἔλεγε, Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα βλέπω περιπατοῦντας.

25. Ἐπειτα πάλιν ἐπέθεσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν νὰ ἀναβλέψῃ· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ ὄρασις αὐτοῦ, καὶ εἶδε καθαρῶς ἅπαντας.

26. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὴν οἶκον αὐτοῦ, λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσεέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς τοῦτο εἰς τινὰ ἐν τῇ κώμῃ.

27. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας τῆς

17. Εἰ σὶ ἐ κουπετόϊ Ἰησοῦϊ, οὐ θότ' ἀτοῦρε' ψὲ μεντόνεσι σὲ σῆνι πούχε; ἀκόμα νούχε κουπετόνι, ἄς σμούντ τὲ διφίονι; ἐ δὲ πὸ τὲ βέρπερε ἐ κένι ζέμερνε τούαϊγ;

18. Ντόνε σὲ κίνι σὶ νούχε σίγχι, ἐ δὲ ντόνε σὲ κίνι βέσε νούχε διφίονι ἄς μπάνι μέντ;

19. Κούρ θέβα τὲ πέσε πούχετε, ντὲ τὲ πέσε μίγετε, σὰ κανίστρα πλιότ γκά τζόπατε κὲ τεπερούανε, μπεγιούαδτε; ἰ θάν' ἀτίγ δίμπεδγιέτε.

20. Εἰ κούρ ντάβα τὲ ὄτάτε ντὲ τὲ κότερ μίγετε, σὰ ζιμπίλε πλιότ γκάτζόπατε κὲ τεπερούανε μπεγιούαδτε; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε, ὄτάτε.

21. Εἰ οὐ θόσ' ἀτοῦρε, κίς νούκ' ἐ βίρι ντέρ μέντ τούαϊγ;

22. Εἰ ἐγιέν ντὲ Βηθθαϊδὰ· ἐ ἰ κίεν' ἀτίγ κὲ τὲ βέρπερε ἐ ἰλιούτεϊγνε κὲ τὰ ζιγ ἀτὲ μὲ δόρρε.

23. Εἰ σὶ ἐ ζούρι γκά δόρρε τὲ βέρπερνε, ἐ κρέου γιάστε γκά φσιάτι, ἐ σὶ πεστίγτι ντὲ σὶ τὲ τίγ, βούρι δούάρτε μπι τὲ, ἐ ἐπίετ ἀτὲ ντέσπε κὲ σὲχ γέ;

24. Εἰ σὶ βεστροῖ ἀτ μπε τὲ λιάρτε θόσ' σίγ κὲ νέρεζιτε πόσι λίτα κὲ ἐτζεγενε.

25. Εἰ περσερί ἰ βούρι πάμετα δούάρτε μπι σὶ τὲ τίγ, ἐ ἐπὲρι ἀτὲ τὲ σίγ· ἐ οὐ κερουά κάκε, κὲ πὰ βίθε μίρρε ἐ δὲ κερουάρε.

26. Εἰ ἐ βερφόϊ ἀτὲ ντὲ ὄτεπὶ τὲ τίγ, ἐ ἰ θὰ ἄς ντὲ φσιάτ πρέντα τὲ μὸς χίτζ, ἄς ντονιέϊτ μὸς γιά θουάτζ ντὲ φσιάτ.

27. Εἰ δόλι Ἰησοῦϊ, ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτίγ ντὲ φσιάτερα τὲ Καισαρίσε κὲ

Καισαρείας Φιλίππου· και καθ' ὁδὸν ἤρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων πρὸς αὐτοὺς, τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι;

28. Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· και ἄλλοι τὸν Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ἓνα τῶν προφητῶν.

29. Και αὐτὸς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἄλλὰ σεις τίνα με λέγετε, ὅτι εἶμαι; Και ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτόν, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός.

30. Και παρήγγειλεν αὐστηρῶς εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ λέγωσιν εἰς μηδένα περὶ αὐτοῦ.

31. Και ἤρχισε νὰ διδάσκη αὐτοὺς ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλά, και νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων και ἀρχιερέων και γραμματέων, και νὰ θανατωθῇ, και μετὰ τρεῖς ἡμέρας νὰ ἀναστηθῇ.

32. Και ἐλάλει τὸν λόγον παρήρησια. Και παραλαβὼν αὐτόν ὁ Πέτρος κατ' ἴδιαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτόν.

33. Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, και ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τὸν Πέτρον, λέγων, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34. Και προσκαλέσας τὸν ὄχλον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις θέλει νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτόν, και ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, και ἅς μὴ ἀκολουθῇ.

35. Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· και ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ και τοῦ εὐαγγελίου, αὗτος θέλει σώσει αὐτήν.

θούχατε ἐ Φιλίππου· ἐ μπούδε πιετ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ οὐ θὸσ' ἀτοῦρε· τζίλε θόνε νιέρεζιτε σὲ γιάμ οῦνε;

28. Ε δὲ ἀτὰ γιοῦ περφέϊφνε· θόνε σὲ γὲ Ἰωάννη βαπτιστίου· ἐ τὲ τγιέρε Ἡλία, ἐ τὲ τγιέρε νιέ γκά προφήτετ.

29. Ε δὲ ἀτὸυ θότ' ἀτοῦρε· ἐ πὸ γιούβετ, τζίλι θότ' σὲ γιάμ οῦνε; ἐ οὐ περφέϊφνε Πέτρουα, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ τὶ γὲ Κρίστῖ.

30. Ε ἰ πορσίτι ἀτὰ τὲ μὸς θόνε ντουιέτ περ ἀτέ.

31. Ε νίσι τὶ διδάξ ἀτὰ, σὲ δούχατε τὲ πεσόγε σούμει πέρρι ἰ νιέριουτ, ἐ τὲ στίρετε πὸστε, ἐ τὲ σάχετε γκά πλείκτ' ἐ λαότῖ, ἐ δὲ γκά τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ γκά γραμματέιγτε, ἐ δὸ τὲ βρίτετε, ἐ πὰς τρεδίτιτ δὸ τὲ γγιάλετε.

32. Ε οὐ φλίτ φγιάλενε φάκεζα, ἐ ἐ μέρρι ἀτέ Πέτρουα μπε νιάνε, ἐ νίσι τὰ κερτόν ἀτέ.

33. Ε δὲ ἀτὶ σὶ οὐ κθίε, ἐ βεστρότῖ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ κερτότῖ πέτρονε, ἐ ἰ θὰ· χάϊγδε πράπα μέγε σατανᾶ, σὲ νούχε μεντόνε πούνερατ' ἐ Περντίσε, πὸ τὲ νιέρεζετ.

34. Ε σὶ θύρρι ἄφετ τὶγ τούρμενε, πᾶσχε με μαθητίτ' ἐτίγ, οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἀτὶ χέ δὸ τὲ βίγνε πὰς μέγε, λὲ τὲ ἀρνίσγε βέτεχεν' ἐτίγ, ἐ λὲ τὲ γκερέε κρούικν' ἐτίγ, ἐ λὲ τὲ βίγνε πὰς μέγε.

35. Σὲ ἀτὶ χέ δὸ τὲ ρούαγε βέτεχεν ἐτίγ, δὸ τὰ χουμπάσε, ἐ ἀτὶ χέ τὲ χουμπάσε βέτεχεν' ἐτίγ περ μούα, ἐ δὲ περ Οὐγγίλ τιμ, ἀτὶ δὸ τὰ ρούαγε ἀτέ.

36. Ἐπειδὴ τί θέλει ὠφελῆσαι τὸν ἄνθρωπον, ἂν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;

37. Ἡ τί θέλει δώσει ὁ ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

38. Διότι ὅστις αἰσχυνθῇ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τοὺς λόγους μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει αἰσχυνθῇ δι' αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων.

ΚΕΦ. θ'. 9.

ΚΑΙ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἰσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῆ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐλθοῦσιν μετὰ δυνάμεως.

2. Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν.

3. Καὶ τὰ ἰμάτια αὐτοῦ ἔγειναν στιλπνὰ λευκὰ ὡς χιῶν, ὅποῖα λευκαντῆς ἐπὶ τῆς γῆς δὲν δύναται νὰ λευκάνῃ.

4. Καὶ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ Ἥλιος μετὰ τοῦ Μωϋσέως· καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες μετὰ τοῦ Ἰησοῦ.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ῥαββί, καλὸν εἶναι νὰ ἤμεθα ἐδῶ· καὶ ἃς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, διὰ σὲ μίαν, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ διὰ τὸν Ἥλιον μίαν.

36, Σὲ ψὲ τζὶ θεῖγὲν ἰερίουτ ντὲ κερδέστῃ ρίθῃ δινιάνῃ, ἐ τὲ δεμετόνετῃ Σπίρτιν' ἐτίγ;

37. Α τζὸδ τὲ ἄπεῖ ἰερίουτ ξεσπερὶ λὲμ. πὲρ Σπίρτ τὲ τίγ;

38. Σὲ τζίλιτ δὸ κὲ τί βίγῃ τούρπ πὲρ μούα. ἐ δὲ φγιάλῃτ' ἐμία ντὲ κερτὲ σόγ κουρβγιάρ ἐ δὲ φαγετούαρ, ἐ δὲ ἰ πέρρι ἰερίουτ δὸ τὲ τουρπερόνετῃ πὲρ ἄτῃ κούρ τὲ βίγῃ, μὲ λεβδίμ τὲ γιάτιτ σὲ τίγ, πᾶσῃ μὲ σενγτόρετῃ Ἐγγεῖγ.

Κρὶς Ενέντετε. θ'. 9.

Ε οὐ θῶσ' ἀτούρε· μὲ τὲ θερτέτα οὐ θῆμ. γιούβετ' σὲ γιάνῃ τζὰ γκὰ κερτὰ κὲ ρίνῃ κερτού, κὲ ἄτὰ δὸ τὲ μὸς σόχενε βδέλεγε γγέρκ σὰ τὲ σόχενε μπερετρίν' ἐ Περντίσῃ τ' ἄρδουρε μὲ φουκὶ τὲ σάιγ.

2. Ε πᾶς ριάσῃτῃ δίτετ μέρρ Ἰησοῦι μὲ θέτεχῃ Πέτρονε, ἐ δὲ Ἰάκωβονε, ἐ δὲ Ἰωάννε ἐ ἰ χίπεν ἄτὰ ντὲ ἰε μάλλ τὲ λιάρτε θέτεμε, ἐ μεταμορφόσετε περπάρα τούρε.

3. Ε οὐ πένῃ ρόπατ' ἐτίγ τὲ ντρίτουρα, ἐ τὲ πάρδα σούμε πόσι ζπόρα, τὲ τίλια κὲ ἄτ κὲ ζπάρδ μπι δὲ νούχῃ μούντ τὲ ζπάρδῃ κερτού.

4. Ε οὐ δούκ μπὰ τὰ Ἰλια πᾶσῃ μὲ Μωϋσίνῃ, ἐ κουβεντόγνε πᾶσῃ μὲ Ἰησοῦνε.

5. Ε οὐ περφέιγκ Πέτρουα, ἐ ἰ θότ' Ἰησοῦιτ, δάσκαλ, μίρρε ἔσῃτε τὲ ρίμῃ νάβετ κερτού, ἐ τὲ πέγεμε τρὶ κασόλῃ, ἰε πὲρ τὲ, ἐ ἰε πὲρ Μωϋσίνε, ἐ δὲ ἰε πὲρ Ἠλίανῃ.

6. Διότι δὲν ἤξερε τί νὰ εἶπῃ· ἐπειδὴ ἦσαν πεφοβισμένοι.

7. Καὶ νεφέλη ἐπισκίασεν αὐτούς· καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε.

8. Καὶ ἐξαίφνης περιβλέψαντες δὲν εἶδον πλέον οὐδένα, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἐτυγῶν.

9. Ἐνῶ δὲ κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους, πρὴγγειλεν εἰς αὐτούς νὰ μὴ διηγηθῶσιν εἰς μηδένα ὅσα εἶδον, εἰμὴ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν.

10. Καὶ ἐρύλαζαν τὸν λόγον ἐν ἑαυτοῖς συζητοῦντες πρὸς ἀλλήλους τί εἶναι τὸ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν.

11. Καὶ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Διὰ τί λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ἡλίας πρῶτον;

12. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ Ἡλίας μὲν ἔλθων πρῶτον, ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ ὅτι εἶναι γεγραμμένον περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι πρέπει νὰ πάθῃ πολλὰ καὶ νὰ ἐξουθενωθῇ.

13. Σὺς λέγω ὁμῶς, ὅτι καὶ ὁ Ἡλίας ἦλθε, καὶ ἔπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ.

14. Καὶ ὅτε ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδε περὶ αὐτοῦ ὄχλον πολὺν, καὶ γραμματεῖς κἀμνοντας συζητήσεις μετ' αὐτῶν.

15. Καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν, ἐγεινεν ἐκθαμβος, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν.

16. Καὶ ἠρώτητε τοὺς γραμματεῖς, τί συζητεῖτε μετ' αὐτῶν;

17. Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἓκ τοῦ ὄχλου, εἶπε, Διδάσκετε, ἔπειρα πρὸς

6. Σὲ ψὲ νοῦκῃ διγ τζτῆ θῶσ, σὲ ψὲ κένε τῆ ρίθῃ τρομάζουρε γκά φρίκx.

7. Ε οὐ γκαρὲ νιῆ μυιέρφουλιῃ, ἐ ἰ μπουλιόι ἀτά, ἐ ἔρδι ζε γκά μυιέρφουλα ζῆ θῶσ· κούϊγ ἔστῃ πέρρι ἰμ ἰ δάσσυρι, ἀτιγ τί διφίονι.

8. Ε ἄτε τζᾶστ κούρ βεστρουάνε ρότουλ, νοῦκῃ πάνε με ντογιῆ, πὸ βέτεμε Ἰησοῦνε μὲ ἀτά κᾶτκε.

9. Ε σὶ ζῆρίτνε ἀτά γκά μάλλι, ἰ πορσίτι ἀτά φῶρτ, ζῆ τῆ μὸς ρεφέγενε ντογιῆτ· ἀτὸ ζῆ πάνε, πέρ βέτζμε κούρ τῆ γγιάλετε ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ γκά τῆ βδέκουριτε.

10. Ε ἀτά ἐμπάϊγτινε φγιάλενε φῶτέγουρε, ἐ κερκόϊγνε τζῶδ με κένε τῆ γγιάλετε γκά τῆ βδέκουριτε.

11. Ε ἐπίετν' ἀτέ, ἐ ἰ θῶσνε ψὲ θῶνε γραμματέϊγτε, σὲ Ἡλία δὸ τῆ βίγνε προτοπάρε;

12. Ε δὲ αἰ οὐ περφέϊγκ, ἐ οὐ θᾶ ἀτούρε· Ἡλία βγιέν περπάρα, ἐ βῆ ρίθῃ πούνερατε μπουδέ, ἐ σὶ κούντρ' ἔστῃ σκρούαρε πέρ τῆ πέρρι ἐ νιερίουτ, δὸ τῆ πεσόγε σούμε, ἐ δὸ τῆ ζεντερόνετε.

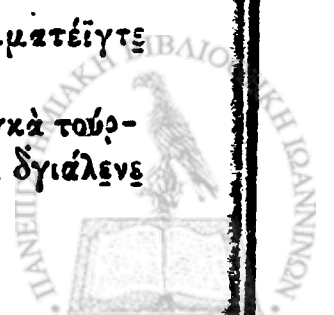
13. Πὸ οὐ θῶμ γιούβετ, ζῆ Ἡλία ἔρδι, ἐ ἰ πένε ἀτιγσᾶ δέσνε, σὶ κούντρε κῆ σκρούαρε πέρ ἀτέ.

14. Ε σὶ ἔρδι ντῆ μαθητι, πᾶ ρότουλ ἀτούρε σούμε τούρμε νιέρεζετ, ἐ δὲ γραμματέϊγ, ζῆ ἰ πίστν ἀτά.

15. Ε ἄτε χέρε πὸκ' ἐπᾶν' ἀτέ ρίθῃ τούρματ, οὐ τζιουδίτνε, ἐ βεϊγνε με βράπ. ἐ ἰ φάλεϊγν' ἀτιγ.

16. Ε ἰ πῖετι γραμματέϊγτε τζῆρκόνι με ἀτά;

17. Ε οὐ περφέϊγκ νιῆ γκά τούρμα, ἐ ἰ θᾶ· δάσκαλ, προύρα δγιάλενε

σὲ τὸν υἱὸν μου ἔχοντα πνεῦμα ἄ-
λαλον·

18. Καὶ ὅπου πιάσῃ αὐτόν, σπα-
ράττει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει·
τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ζηρύνεται·
καὶ εἶπον πρὸς τοὺς μαθητάς σου·
νά ἐκβάλωσιν αὐτὸ, ἀλλὰ δὲν ἠ-
δυνήθησαν.

19. Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς
αὐτόν λέγει, Ὡ γυνεὰ ἄπιστος, ἕως
πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως
πότε θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; φέρετε
αὐτὸν πρὸς ἐμέ.

20. Καὶ ἔφεραν αὐτόν πρὸς αὐτόν·
καὶ ὡς εἶδεν αὐτόν, εὐθύς τὸ πνεῦμα
ἐτπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς
γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων.

21. Καὶ ἠρώτησε τὸν πατέρα αὐ-
τοῦ, Πόσος καιρὸς εἶναι ἀφοῦ τοῦτο
ἔγεινεν εἰς αὐτόν; Ὁ δὲ εἶπε, Πι-
διόθεν.

22. Καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς
πῦρ ἔρριψε καὶ εἰς ὕδατα, διὰ νὰ ἀ-
πολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' ἐὰν δύνασαι τι,
βοήθησον ἡμᾶς, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡ-
μᾶς.

23. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐ-
τόν, τὸ, Ἐὰν δύνασαι νὰ πιστεύ-
σῃς, πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν
πιστεύοντα.

24. Καὶ εὐθύς κρῖξας ὁ πατὴρ
τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων, ἔλεγε,
Πιστεύω, Κύριε· βοήθει εἰς τὴν ἀ-
πιστίαν μου.

25. Ἴδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπι-
συντρέχει ὄχλος, ἐπετίμητε τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἀκαθαρτον, λέγων πρὸς αὐτόν,
Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ
σὲ προστάζω, Ἐξέλθε ἀπ' αὐτοῦ, καὶ
μὴ εἰσέλθῃς πλέον εἰς αὐτόν.

26. Καὶ τὸ πνεῦμα κρῖξαν, καὶ
πολλὰ σπαράξαν αὐτόν, ἐξῆλθε· καὶ

τίμ. τὲκ τέγε, κὲ κα Σπίρτ τὲ βου-
βόσουρε, ἐ τὲ πὰ φγιαλε.

18. Ε τὲκ δὸ κὲτὰ φέγε ἀτὲ, ἐ
ὄττις μπὲ δὲ, ἐ ὄκουμὸν, ἐ κερτζελὶν
δὲμπετ' ἐτίγ, ἐ τὲ δὲ δὲλε, ἐ οὐ θά-
τξε μαθητὶ βετ σὲ τοῦ, ἐ νοῦκὲ μούν-
τνε νὰ ντζίρε.

19. Ε δὲ ἀτ γιού πᾶρφέϊφκ ἀτίγ,
ἐ ἰ θότῃ ὦ φυλλ ἐ πὰ πέσε, γγέρα
κούρ δὸ τὲ γέμ οὔε με γιούβετ πᾶ-
σῃς; γγέρα κούρ δὸ τοῦ δουρόϊγ γιού-
βετ; ἰρίε ἀτὲ τὲκ μέγε.

20. Ε ἐ προὺν ἀτὲ ντὲ ἀτ, ἐ σὶ ἐ
πὰ ἀτὲ ἔτῃ τζῖστ ἐ ὄρόδι ἀτὲ Σπίρ-
τι, ἐ σὶ ρὰ μπὲ δὲ, κιλίσειγ τοῦκ' ἐ
ὄκουμούρε.

21. Ε πῖετι γιάτν' ἐτίγ· σὰ μὸτ
κὰ κὲ κούρ ἰ φιάου κεγιὸ ἀτίγ; ἐ δὲ
ὄτ ἰ θὰ κὲ πᾶρ σὲ βόφελιτ.

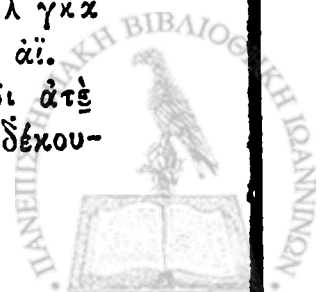
22. Ε ὄούμε χέρε ἐ ὄτιου ἀτὲ ἐ
δὲ μπὲ ζγιαρ, ἐ δὲ μπ' οὔγερα, κὲ
τὰ χουμπάσε ἀτὲ, πὸ τζδὸ κὲ μούντ,
ντίχνα νάβετ, ἐ λὲ τὲ τὲ βίγε κέϊκ
πᾶρ νάβετ.

23. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ θὰ ἀτίγ, ντὲ
μούντ τὲ κετὸτζ, σὲ φίθα γιάνε τὲ
κολαίγτα ντὲ ἀτ κὲ κεσόν.

24. Ε ἀτὲ τζῖστ θόρρι με τὲ
φόρτε ἰ γιάι δγιάλιτ, ἐ ὀόστε με
λιότ, κεσόιγ, ὦ ζότ, ντίχμε μούκ
ντὲ παπεπεσλέκ τίμ.

25. Ε σὶ πὰ Ἰησοῦ κὲ μπᾶγι-
δὲϊγνε ὄούμε τούρμε, ἐ φοβερίσι
Σπίρτιν' ἐ πᾶφῆρε, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ' τι
Σπίρτ ἐ βουβόσουρε, ἐ δὲ ἰ ὄούρ-
δερε, οὔνε τὲ πᾶϊγ πορσι, δὲλλ γκὰ
αὶ νιερί, ἐ τὲ μὸς χλιτζ με ντὲ ἀτ.

26. Ε σὶ ἰρίτι, ἐ σὶ ἐ ὄρόδι ἀτὲ
ὄούμε, δόλι· ἐ οὐ πὲ πόσι ἰ βδέκου-

ἔγεινεν ὡς νεκρός, ὥστε πολλοὶ ἔλεγον ὅτι: ἀπέθικεν.

27. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πιάσας αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἐσηκώθη.

28. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτόν· κατ' ἰδίαν, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό;

29. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τοῦτο τὸ γένος δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ δι' οὐδενὸς ἄλλου τρόπου, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας.

30. Καὶ ἐξεληθόντες ἐκείθεν διέβαινον διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ δὲν ἤθελε νὰ μάθῃ τοῦτο οὐδεὶς.

31. Διότι ἐδίδασκε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτόν· καὶ θανατωθεὶς τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστῆθῃ.

32. Εκείνοι ὅμως δὲν ἐνόουν τὸν λόγον, καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν.

33. Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναοῦμ· καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἠρώτα αὐτούς, Τί διελογίζεσθε καθ' ὁδὸν πρὸς ἀλλήλους;

34. Οἱ δὲ ἐσιώπων· διότι καθ' ὁδὸν διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, τίς εἶναι μεγαλύτερος.

35. Καὶ καθίσας ἐκάλεσε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ὅστις θέλει νὰ ἦναι πρῶτος, θέλει εἶσθαι πάντων ἔσχατος καὶ πάντων ὑπηρέτης.

36. Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτὸ, εἶπε πρὸς αὐτούς,

37. Ὅστις δεχθῆ ἑνὶ τῶν τοιούτων

ρε, ἅκε καὶ θύσῃ σούμῃ σὲ ὀδίκι.

27. Ἐ δὲ Ἰησοῦς οἱ ἐζούρι ἀτέ γκα δόρα, ἐγκρίγει ἀτέ, ἐ οὐ γκρέ.

28. Ἐ οἱ χίρι· ἀτὶ ντέ ὅτεπι, ἐ πιέτν' ἀτέ μαθητίτ' ἐτίγ βείζε, ψὲ νάβειτ νούχε μούντμ. τὰ ντζγιέρεμ ἀτέ;

29. Ἐ οὐ θὰ ἀτούρε· κούιγ σιρί τὲ πκούδιτ, μὲ ντοιέ τγιατέρ νούχε μούντ τὲ δάλλε, βέτζμε μὲ τὲ φάλε, ἐ δὲ μὲ ἄξερίμ.

30. Ἐ οἱ δούχε ἀτέγε, ὅκούγε ντέ πέρ μὲς τὲ Γαλιλαίεσε, ἐ νούχε δούχι τὰ νίγ ἀτέ νιερί.

31. Σὲ διδᾶξ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ οὐ θύσ' ἀτούρε· σὶ ἰ πύρρι ἐ νιερίουτ, δὸ τὲ ἴπειτ ντέ δούρρ τὲ νιέρεζετ, ἐ δὸ τὰ βράτενε ἀτέ, ἐ οἱ τὲ βρίτετε, τὲ τρέτενε δίτε δὸ τὲ γγιαλέτε.

32. Ἐ ἀτὰ νούκ' ἐ κουπετόιγε νφγιαλένε, ἐ τρέμπείγε τὰ πιέτν' ἀτέ.

33. Ἐ ἔρδ· ντέ Καπερναοῦμ· ἐ οἱ χίρι ντέ ὅτεπι, ἐ πιέτ ἀτὰ, τζμεν· τόνεσιτὲ μπούδε μὲ βέτεχε τούαιγ;

34. Ἐ ἀτὰ νούχε φλίονε, σὲ ψὲ μπούδε κέιγε κουβέντ νιέρι μὲ γιάτερινε, σὲ τζίλι ἔσττε μί μάδ.

35. Ἐ οἱ ντένι, θύρρι τὲ διμπεδγιέτε, ἐ οὐ θότ' ἀτούρε· ἀὶ καὶ δὸ τὲ γέτε ἰ πάρε, λὲ τὲ γέτε μί παστάιγι· γκα τὲ φίθε, ἐ δὲ ὅτεπετῆρ' ἰ σὲ φίθεβετ.

36. Ἐ οἱ μύρρι νιέ δγιαλέ, ἐ εούρι ἀτέ ὅτρουρα ντέ μὲς τὲ τούρε· ἐ οἱ ἐ ἀγκαλιάσι ἀτέ, οὐ θὰ ἀτούρε.

37. Ἀὶ καὶ τὲ δέζεγε νιέ γκα τὲ

παιδίων εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέ-
χεται· καὶ ὅστις δεχθῆ ἔμὲ, δὲν δέ-
χεται ἐμὲ, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαν-
τά με.

38. Ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ
Ἰωάννης, λέγων, Διδάσκαλε, εἶδο-
μέν τινα ἐβάλλοντα δαιμόνια εἰς
τὸ ὄνομά σου, ὅστις δὲν ἀκολουθεῖ
ἡμᾶς· καὶ ἐμποδίσαμεν αὐτὸν, διότι
δὲν ἀκολουθεῖ ἡμᾶς.

39. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ ἐμπο-
δίσετε αὐτόν· διότι δὲν εἶναι οὐδεὶς
ὅστις θέλει κάμει θαῦμα εἰς τὸ ὄνομά
μου, καὶ θέλει δυνηθῆ εὐθύς· νὰ μὲ
κακολεγῆσῃ·

40. Ἐπειδὴ ὅστις δὲν εἶναι καθ'
ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

41. Διότι ὅστις σᾶς ποτίσῃ πο-
τήριον ὕδατος εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐ-
πειδὴ εἴσθε τοῦ Χριστοῦ, ἀληθῶς σᾶς
λέγω, δὲν θέλει χάσει τὴν μισθὸν
αὐτοῦ.

42. Καὶ ὅστις σκανδαλίση ἓνα
τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐ-
μὲ, συμφέρει εἰς αὐτόν καλῆτερον νὰ
περιτεθῆ μύλου πέτρα περὶ τὸν τρά-
χηλον αὐτοῦ, καὶ νὰ ριφθῆ εἰς τὴν
θάλασσαν.

43. Καὶ εἴαν σὲ σκανδαλίση ἡ χεὶρ
σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλῆτερόν σοι
εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν κουλ-
λός, παρά ἔχων τὰς δύο χεῖρας νὰ
ἀπέλθῃς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ
τὸ ἄσβεστον·

44. Ὅπου «ὁ σώληξ αὐτῶν δὲν
τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.»

45. Καὶ εἴαν ὁ πούς σου σκαν-
δαλίση, ἀπόκοψον αὐτόν· καλῆτερόν
σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν
χωλός, παρά ἔχων τοὺς δύο πόδας
νὰ ριφθῆς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ
τὸ ἄσβεστον.

τίλετε δγιέλυ πέρ ἔμερ τίμ, μούαμ
δέξ· ἐ αὶ κέ τὲ δέξγε μούα, νούχε
δέξ μούα, πὸ ἀτέ κέ μὲ δερφόι μούα.

38. Εἰ οὐ περφέιγκ ντὲ αἰ Ἰωάννη,
ἐ ἰ θὰ· δάσκαλ,· πάμ. νιὲ νιερὶ κέ
κρέν τὲ παούδετε μὲ ἔμερ τέντ, κέ
αὶ νούχε βγιέν πὰς νέσ, ἐ ἐμποδίσμ'
ἀτέ, σὲ νούχε βγιέν πὰς νέσ.

39. Εἰ δὲ Ἰησοῦ ἰ οὐ θὰ· μὸς ἐμ-
ποδίσιν ἀτέ, σὲ ὀέστε ντονιὲ, κέ τὲ
πέγε θαύμ μὲ ἔμερ τίμ, ἐ τὲ μούν-
τγε παστᾶίγ τὲ φλιάσε τὲ κέικ πέρ
μούα.

40. Σὲ αὶ κέ ὀέστε κόντρε νέβετ,
ἔστε πέρ ντίχμὲ τόνε.

41. Σὲ τζίλι δὸ κέ τοῦ ἄπε γιού-
βετ νιὲ κούπε οὔγε μπε ἔμερ τίμ,
σὲ ψὲ ἰνι τὲ Κρίστῖτ, μὲ τὲ βερτέτα
οὐ θὸμ. γιούβετ, δὸ τὲ μὸς χουμπά-
σε μουντίμ· ἐτίγ.

42. Εἰ δὲ τζίλι δὸ κέ τὲ σκανδα-
λίσε νιὲ γκὰ κετὰ τὲ βόφειγτε, κέ
πεσόγγνε μούα, ἔστε μὲ μίρρε ντὲ ἀί
κέ τί θάρετ νιὲ μόχερε μουλρίτ μπε
κιάφε τὲ τίγ, ἐ τὲ στίχετε μπε δέτ.

43. Εἰ ντὲ τὲ σκανδαλίσι τὶ δόρρα
γιότε, πρέε ἀτέ, μὲ μίρρε ἔστε πέρ
τὶ τὲ χίτζ ντὲ γέτε μὲ νιὲ δόρρε, σὲ
τὲ κέτζ τὲ δι δούάρτε, ἐ τὲ βέτζ
ντὲ πίσε, ντὲ ζγιάρ τὲ πὰ σόσουρε.

44. Ατγὲ κέ κρίμπ' ἐτοῦρε νούχε
βδὲς, ἐ δὲ ζγιάρι νούχε οὔχετε.

45, Εἰ ντ' ἔστε κέ τὲ πεγγόν τὶ
κέμπα γιότε, πρέε ἀτέ, μὲ μίρρε ἔστε
πέρ τὶ τὲ χίτζ ντὲ γέτε ἰ τζιάλε, σὲ
τὲ κέτζ τὲ δι κέμπετε, ἐ τὲ βίχετζ
μπε πίσε, ντὲ ζγιάρ τὲ πὰ σόσουρε.

46. Ὅπου α δ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.»

47. Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς σου σὲ σκανδαλίζη, ἐκβαλε αὐτόν· καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς μονόφθαλμος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, πκρά ἔχων δύο ὀφθαλμούς· νὰ ριφθῆς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός·

48. Ὅπου α δ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.»

49. Διότι πᾶς τις μὲ πῦρ θέλει ἀλατισθῆ, καὶ πᾶσα θυσία μὲ ἄλας θέλει ἀλατισθῆ.

50. Καλὸν τὸ ἄλας· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἄλας γείνη ἀνάλατον, μὲ τί θέλετε ἀρτύσει αὐτό; ἔχετε ἄλας ἐν ἑαυτοῖς, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

ΚΕΦ. ι. 10.

ΚΑΙ σηκωθείς ἐκεῖθεν ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ συνέρχονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καὶ ὡς ἐσυνείθιζε πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

2. Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἠρώτησαν αὐτόν. ἂν συγχωρῆται εἰς ἄνδρα νὰ χωρισθῆ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· πειράζοντες αὐτόν.

3. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί προσέταξεν εἰς ἐσᾶς ὁ Μωϋσῆς;

4. Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Μωϋσῆς συνεχώρησε νὰ γράψῃ ἔγγραφον διαζυγίου, καὶ νὰ χωρισθῆ αὐτήν·

5. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας ἔγραψεν εἰς ἐσᾶς τὴν ἐντολὴν ταύτην·

6. Ἀπ' ἀρχῆς ὁμως τῆς κτίσεως, ἔσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς

46. Ἀτγὲ ξὲ κρίμπ' ἔτουρε νούξε βδῆς, ἐ δὲ ζγιαρί νούξε σούχετε.

47. Ε ντ' ἔστε ξὲ τὲ σκανδαλίστι σίου ἱτ, ντζίρε ἀτέ, μὲ μίρρε ἔστε πέρ τι τὲ χιτζ ντέ μπρετερι τὲ Περντίσε μὲ νιέ σι, σὲ τὲ χετζ τὲ δι σίτε, ἐ τὲ βίχετζ ντέ πίσε τὲ ζγιαρίτ

48. Ἀτγὲ ξὲ κρίμπ' ἔτουρε νούξε βδῆς, ἐ δὲ ζγιαρί νούξε σούχετε.

49. Σὲ τζίλι δὸ μὲ ζγιαρ δὸ τὲ κρίπετε, ἐ δὲ τζδὸ κουρπὰν μὲ κρίπε δὸ τὲ κρίπετε.

50. Ε μίρρε ἔστε κρίπα, πὸ ντ' ἔστε ξὲ τὲ πένετε κρίπα ἐ πὰ πουλμέτμε, μὲ σὲ δὸ τὰ πουλμίτνι γιούβετ ἀτέ; κίνι μπε βέτεχε τουαῖγ κρίπε, ἐ κίνι πὰτζ νιέρι μὲ γιάτερνε.

Κρίε Εδγιέτετε, ι'. 10.

Ε σὶ οὐ γκρὲ ἀτέγε, βγιέν ντέ συνόρε τὲ Ἰουδαίεσε, περτέιγ Ἰορδάνιτ' ἐ πᾶμετα βίγενε μὲ τὲ πᾶσχε σούμε τούρμε νιέρεζετ, ἐ περσερι ἰ διδάχ' ἀτζ σι ἐ δὲ περπάρα.

2. Ε σὶ γιού κιάσνε πράνε Φαρισεῖγτε, ἐπιέτν' ἀτέ, ντέστε ντεγιερε τὲ ντάγε πούρρι φρούανε, τούκ' ἐ φουτζίτουρε ἀτέ.

3. Ε δὲ ἀτ' οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτουρε' τζιού πορσίτι γιούβετ Μωϋσίου;

4. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάνε' Μωϋσίου νὰ πορσίτι τὲ σκρούαῖγμε κάρτε τὲ σὲ ντάριτ, ἐτὰ ντάγεμε.

5. Ε δὲ Ἰησοῦ οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτουρε' σὶ πὰ ζέμερενε τουαῖγ τὲ χέκενε οὐ σκρόι γιούβετ χετέ πορσί.

6. Πὸ ξὲ κούρ οὐ πὲ πλάσι, μᾶσκουλ ἐ δὲ φέμερε ἰ πέρι ἀτὰ Περ-

ὁ Θεός.

7. «Ἐνεκεν τούτου θέλει ἀφήσει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῆ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,

8. Καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν» ὥστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ.

9. Ἐκεῖνο λαιπὸν τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος ἅς μὴ χωρίζῃ.

10. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ τοῦ αὐτοῦ.

11. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις χωρισθῆ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νυμφευθῆ ἄλλην, πράττει μοιχείαν εἰς αὐτήν.

12. Καὶ ἐὰν γυνὴ χωρισθῆ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ συζευχθῆ μετ' ἄλλον, μοιχεύεται.

13. Καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ τὰ ἐγγίσει αὐτά· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληττον τοὺς φέροντας.

14. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀφήσατε τὰ παιδία νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμέ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

15. Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅστις δὲν δεχθῆ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς αὐτήν.

16. Καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτὰ ἔθετε τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ, καὶ νυλόγει αὐτά.

17. Ἐνῶ δὲ ἐξήρχετο εἰς τὴν δόδον, ἔδραμέ τις καὶ γονυπετήσας ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἠρώτα αὐτόν, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί νὰ κάμω διὰ νὰ

ντία.

7. Ἐπερ χεῖτε δὸ τὲ λέρε νισρίου παπὰν' ἐτίγ. ἐ δὲ μέμενε, ἐ δὸ τὲ πασκόνετε με φρούα τὲ τίγ.

8. Ἐ δὸ τὲ πένενε τὲ δι νιέ κούρμ, κάκε χὲ σγιάνε με δι, πὸ νιέ κούρμ.

9. Ατὲ δὰ χὲ πασκόϊ Περντία, νιερίου λὲ τὲ μὸς ἐ ντάγε.

10. Ἐπάμετα ντὲ ὅτεπι ἐ πιέτν' ἀτὲ μαθητί' ἐτίγ περ ἀτὲ.

11. Ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· τζδὸ νιερί χὲ τὲ ντάγε φρούαν' ἐτίγ, ἐ τὲ μαρτόνετε με τγιάτερ πέν μιχί μπὲ τὲ.

12. Ἐπάμετα ντὲ ντάιγτιτε φρούαγια πούρρεν' ἐσάιγ, ἐ τὲ μαρτόνετε με τγιάτερ, ἀγιὸ πέν μιχί, (κουρβερί.)

13. Ἐ ἰ προύν' ἀτίγ δγιέλμ, χὲ τὲ βιγ δούάρρτε μπί τὰ, ἐ μαθητίτε ἰ κερτόϊγνε ἀτὰ χὲ ἰ προύνε.

14. Ἐ σὶ πὰ Ἰησοῦϊ, οὐ ζεμερούα, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· λίρι δγιέλμτε τὲ βίγνε ντὲ κού, ἐ μὸς ἰ μποδίσι ἀτὰ, σὲ σὲ τίλεβετ ἔῶτε μ.πρετερία ἐ Περντίσε.

15. Με τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, ἀτὲ χὲ τὲ μὸς μάρρε μ.πρετερίν' ἐ Περντίσε πόσι δγιαλε, δὸ τὲ μὸς χίγμε μπὲ τὲ.

16. Ἐ σὶ ἰ ἀγκαλιάσι ἀτὰ, ἐ βοῦρι δούάρρτε μπί τὰ, ἰ πεκόϊ ἀτὰ.

17. Ἐ τέκ δόλι ἀτὲ τὲ μίρρ εῦδε, οὐ λεσοῦα νιέ με βράπ, ἐ ἰ βὰ μπὲ χέμπε, ἐ ἐπιετ ἀτὲ, ἐ ἰθὸσ' δάσκαλ ἰ μίρρε, τζτὲ πείγ χὲ τὲ μάρρ πγιέσε

κληρονομίῳ ζωῆν αἰώνιον ;

18. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν ; οὐδεις ἀγαθός, εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός.

19. Τὰς ἐντολάς ἐξεύρεις, α Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψης· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Μὴ ἀποσηρήσης· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.»

20. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου.

21. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐμβλέψας εἰς αὐτόν, ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. Ἐν σοὶ λείπει ὑπαγε, πώλησον ὅσα ἔχεις, καὶ δός εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἐλθέ, ἀκολούθει μοι σηκώσας τὸν σταυρόν.

22. Ἐκεῖνος ὁμοῦς σκυθρωπάσας διὰ τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπόμενος· διότι εἶχε κτήματα πολλά.

23. Καὶ περιβλέψας ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πόσον δυσκόλως θέλουσιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα ;

24. Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς, λέγει πρὸς αὐτούς, Τέκνα, πόσον δύσκολον εἶναι νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὸ θάβρος αὐτῶν εἰς τὰ χρήματα ;

25. Εὐκολώτερον εἶναι κάμηλος νὰ περάσῃ διὰ τῆς τρύπης τῆς βελόνης, παρά πλούσιος νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

26. Ἐκεῖνοι δὲ σφόδρα ἐξεπλήττοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυτούς, Καὶ τίς δύναται νὰ σωθῇ ;

27. Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτούς ὁ Ἰη-

γέτεν ἐ πὰ σόσουρες ;

18. Ἐ δὲ Ἰησοῦς ἰ θὰ ἀτίγ, ψὲ μὲ θούα τὲ μίρρῃ; σέστε ντονιὲ ἰ μίρρῃ, πὲρ βέτζμε ἰ.ἔ, Περντία.

19. Πορσίτε ἰ δι' μὸς μιχέψ ἰ κουρβερὸτζ, μὸς βράτζ ἰερι, μὸς βιδ' μὸς πὲν μαρτυρὶ μπὲ τὲ βέμ' μὸς δεσσεροτζ' ντερὸ παϊάνῃ ἰ δὲ μέμενε τέντε.

20. Ἐ δὲ αἰ οὐ περφέϊγκ ἰ ἰ θὰ ἀτίγ' δάσκαλ χετὸ τὲ φίθα ἰ ρού-αἶγτα χὲ ντὲ τὲ βὶ τίμ.

21. Ἐ δὲ Ἰησοῦς οἰ βεστρόι ντὲ αἰ μὲ σὶ τὲ μίρρῃ, ἰ δεῖσι ἀτέ, ἰ ἰ θὰ ἀτίγ' ἰ δὲ νιὲ τὲ λίβετε' χαίγδε ἰ σὰ χὲ σίτι, ἰ ἔπουα σὲ θάρφρετ, ἰ δὸ τὲ χετζ χαζινὲ ντὲ Κίεζ, ἰ ἔγια, ἰ σὶ τὲ γκρέτζ Κρούϊκνε, ἔτζῃ πὰς φιούρμεβετ σὲ μία.

22. Ἐ δὲ αἰ οὐ βρῃ πὲρ χετὲ φγιαλέ, ἰ ἴκου χελμούαρῃ, σὲ ψὲ χί-στε φὲ σούμῃ.

23. Ἐ οἰ βεστρόι ρότουλ Ἰησοῦς· οὐ θὰ μαθητίβετ σὲ τίγ' σὲ τὲ πά-σουριτε μὲ σούμῃ στρογγίμ δὸ τὲ χίγνε ντὲ μπρετερὶ τὲ Περντίσε.

24. Ἐ μαθητίτε τζοδίτεϊγνε πὲρ φγιαλέ τὲ τίγ' ἰ Ἰησοῦς πάμετα οὐ περφέϊγκ, ἰ οὐ θὰ ἀτοῦρε' δγιέμ, σὰ ζαχμέτ ἔστε τὲ χίγνε ντὲ μπρετερὶ τὲ Περντίσε, ἀτὰ χὲ κάνῃ ὁμούθνε ντὲ φῃ.

25. Μὲ κολαίγτε ἔστε τὲ σκόγῃ φαμίλια ντὲ πὲρ βέρρε τὲ φελπέρε-σε, σὲ τὲ χίγῃ ἰ πάσουρι ντὲ μπρε-τερὶ τὲ Περντίσε.

26. Ἐ ἀτὰ μὲ τέπερ τζιουδίτεϊγ-νε, ἰ θόσνε μὲ βίτεχε τὲ τοῦρε' χὲ τζίλι θάλε μουντ τὲ σόσετε;

27. Ἐ οἰ βεστρόι μ.πὰ τὰ Ἰησοῦς,

σοῦς, λέγει, Παρὰ ἀνθρώποις εἶναι ἀδύνατον, ἀλλ' οὐχὶ παρὰ τῷ Θεῷ· διότι τὰ πάντα εἶναι δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.

28. Καὶ ἤρχισεν ὁ Πέτρος νὰ λέγῃ πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν.

29. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις, ἀφῆσας οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου,

30. Δὲν θέλει λάβει ἑκατονταπλασίονα τώρα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζωῆν αἰώνιον.

31. Πολλοὶ ἔρωσιν πρῶτοι θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.

32. Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱερουσόλυμα· καὶ ὁ Ἰησοῦς προεπορεύετο αὐτῶν, καὶ ἐθαύμαζον, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτόν·

33. Ὅτι ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῆ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τοὺς γραμματεῖς, καὶ θέλουσι καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον, καὶ θέλουσι παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰ ἔθνη·

34. Καὶ θέλουσιν ἐμπαίξει αὐτόν, καὶ μαστιγώσει αὐτόν, καὶ θέλουσιν ἐμπτύσει εἰς αὐτόν, καὶ θανατώσει αὐτόν· καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῆ.

θότε· μπάνε ἰερέζετ σμουντ τὲ κένετ, πὸ γιὸ μπάνε τὲ περντίσε· σὲ μπάνε τὲ Περντίσε τὲ φίθα γιάνε τὲ κολαίγτα.

28. Ε Πέτρουα νίσι τὶ θὸσ ἀτίγ· γιὰ νάβητ κὲ ἰ λιὰμ. τὲ φίθα ἔ ἔρδμ. πὰς τέγε.

29. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέϊφκ, ἔ οὐ θὰ· μὲ τὲ θερτέτα οὐ θὸμ. γιούβητ, νούκ' ἔσπε ντονιὲ κὲ τὲ λέρε σπεπι, ἄ βελάζερ, ἄ μότρα, ἄ παπά, ἄ μέμε, ἄ φρούα, ἄ δγιέλμ, ἄ ἄρρα πὲρ μούκ ἔ δὲ πὲρ Οὐγγίλ.

30. Κὲ τὲ μὸς μάρβρε ἰνεκίντ πὲρ ἰὲ νταστί ντὲ κετὲ γέτε, σπεπίρα, ἔ βελάζερ, ἔ μότρα, ἔ μέμε, ἔ δγιέλμ, ἔ ἄρρα, ντὲ μὸς τὲ βδέκεγεσε, ἔ δὲ ντὲ γέτε κὲ βγιέν, γέτε τὲ πὰ σόσουρε.

31. Ε σούμε γκὰ τὲ πάρετε δὸ τὲ κένενε τὲ παστίγμε, ἔ γκὰ τὲ παστίγμιτὲ τὲ πάρε.

32. Ε ἰσνε μπούδε κὲ χίπειγνε πρέϊγ Ἱερουσαλίμτ, ἔ Ἰησοῦι οὐ σκὸν περπάρα ἀτοῦρε, ἔ τζοδίτειγνε, ἔ ἰ βίγνε πὰς μὲ φρίξε· ἔ σὶ μόρρι πάμετα μπε ἰάνε τὲ διμπεδγιέτε, νίσι τοῦ βεφέν ἀτοῦρε ἀτὸ κὲ δούαϊγτε τὶ βίγνε ἀτίγ.

33. Σὲ γιὰ κὲ θέμι νάβητ λιάρτ ντὲ Ἱερουσαλίμ, ἔ ἰ πίρρι ἰερίουτ δὸ τὲ ἴπετε ντὲ τὲ πάρετ' ἔ πρίφτερετ, ἔ δὲ ντὲ Γραμματεῖγ, ἔ δὸ τὰ γιουκόγενε ἀτὲ πὲρ βδέκεγε, ἔ δὸ τὰ ἄπενε ἀτὲ ντὲ μιλέτε τὲ τγιέρα.

34. Ε δὸ τὰ περκέσγενε ἀτὲ, ἔ δὸ τὰ βάχγενε μὲ καμτζι, ἔ δὸ τὰ πεστίγενε μπε φάκε, ἔ δὸ τὰ βράσενε, ἔ τὲ τρέτενε δίτε δὸ τὲ γγιάλετε.

35. Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, λέγοντες διδάσκαλε, θέλομεν νὰ κάμῃς εἰς ἡμᾶς ὅ, τι ζητήσωμεν.

36. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, τί θέλετε νὰ κάμω εἰς ἑσᾶς;

37. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δὸς εἰς ἡμᾶς νὰ καθίσωμεν εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν σου ἐν τῇ δόξῃ σου.

38. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἐξεύρετε τί ζητεῖτε; δύνασθε νὰ πῖντε τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, καὶ νὰ βαπτισθῆτε τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι;

39. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δυναμέσθω. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ μὲν ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, θέλετε πίνειν καὶ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῆναι;

40. Τὸ νὰ καθίσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι ἠτοιμασμένον.

41. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρχισαν νὰ ἀγανακτῶσι περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

42. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτοὺς, λέγει πρὸς αὐτοὺς. Ἐξεύρετε ὅτι οἱ νομιζόμενοι ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτά.

43. Οὕτως ὅμως δὲν θέλει εἶσθαι ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλει νὰ γείνη μέγας ἐν ὑμῖν, θέλει εἶσθαι ὑπηρετὸς ὑμῶν.

44. Καὶ ὅστις ἐξ ὑμῶν θέλει νὰ

35. Ἐγὼ οὐκ ἔχω ἀφ' ἑσέως ἰσχύος, ἀλλ' ὁ θεὸς ἐστὶν ὁ ποιῶν τὰς ἐξουσίας. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, τί θέλετε νὰ κάμω εἰς ἑσᾶς;

36. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, τί θέλετε νὰ κάμω εἰς ἑσᾶς;

37. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δὸς εἰς ἡμᾶς νὰ καθίσωμεν εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν σου ἐν τῇ δόξῃ σου.

38. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἐξεύρετε τί ζητεῖτε; δύνασθε νὰ πῖντε τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, καὶ νὰ βαπτισθῆτε τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι;

39. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δυναμέσθω. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ μὲν ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, θέλετε πίνειν καὶ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῆναι;

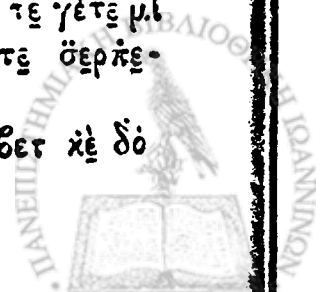
40. Τὸ νὰ καθίσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι ἠτοιμασμένον.

41. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρχισαν νὰ ἀγανακτῶσι περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

42. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτοὺς, λέγει πρὸς αὐτοὺς. Ἐξεύρετε ὅτι οἱ νομιζόμενοι ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτά.

43. Οὕτως ὅμως δὲν θέλει εἶσθαι ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλει νὰ γείνη μέγας ἐν ὑμῖν, θέλει εἶσθαι ὑπηρετὸς ὑμῶν.

44. Καὶ ὅστις ἐξ ὑμῶν θέλει νὰ

γείνη πρῶτος, θέλει εἶσθαι δούλος πάντων.

45. Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε διὰ νὰ ὑπηρετηθῆ, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

46. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ· καὶ ἐνῶ ἐξήρχετο ἀπὸ τῆς Ἱεριχῶ αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὄχλος ἰκανός, ὁ υἱὸς τοῦ Τιμαίου Βαρτίμαιος, ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ζητῶν·

47. Καὶ ἀκούσας ὅτι εἶναι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ἤρχισε νὰ κοάζῃ καὶ νὰ λέγῃ, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με.

48. Καὶ ἐπέπληττον αὐτὸν πολλοί, διὰ νὰ σιωπήσῃ· ἀλλ' ἐκεῖνος πολλῶ μᾶλλον ἐκραζεν, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.

49. Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε νὰ κραχθῆ· καὶ κράζουσι τὸν τυφλόν, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Θάρσει, σηκώθητι· σὲ κοάζει.

50. Καὶ ἐκεῖνος ἀπορρίψας τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, ἐσηκώθη καὶ ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

51. Καὶ ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τί θέλεις νὰ σοὶ κάμω; Καὶ ὁ τυφλὸς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ῥαββουνὶ, νὰ ἀναβλέψω.

52. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰπαγε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τὸν Ἰησοῦν ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ΙΑ'. 11.

ΚΑΙ ὅτε πλησιάζουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει

τὲ γέτε ἰ πάρε δὸ τὲ γέτε κοπιλ ἰ σὲ φίθεβετ.

45. Σὲ ψὲ ἰ πῖρρι ἰ νιέρλουτ νοῦκ· ἔρδι τὲ ἔερπένετε πὸ τὲ ἔερπέγε, ἔ τὲ ἄπε Σπίρτιν· ἐτιγ πέρ ξεῶπερπλιμ τὲ σὲ σοῦμεβετ.

46. Ε εἰγενε ντὲ Ἱεριχῶ ἔ σὶ δόλι· αἱ ἔ δὲ μαθητίτ' ἐτιγ, ἔ δὲ σοῦμε τούρμε γὰ Ἱεριχόγια, Βαρτίμεοῖ ἰ βέρπερι ἰ πῖρρι Τιμέοσε, ρίγτε μπάνετ' οὔδεσε, ἔ λίπεν.

47. Ε σὶ διφίω σὲ ἔῶτε Ἰησοῦ· Ναζαρινού νίσι τὲ θερρίτ, ἔ τὲ θῶ· Ἰησοῦ ἰ πῖρρι· Δαβίδιτ· λειγμονίσε μούα.

48. Ε ἔ κερτόγν' ἀτὲ σοῦμε, ζὲ τὲ πουσόγε ἔ αἱ σοῦμε μὲ τέπερ θερρίτ, ἰ πῖρρι· Δαβίδιτ, λειγμονίσε μούα.

49. Ε σὶ κεντρόι Ἰησοῦ, ὀὰ τὰ θερρίσν' ἀτὲ. εἰ θερρέσενε τὲ βέρπεριτ, ἔ ἰ θῶσνε, ζίγ θαρὸς, γκρέου, τὲ θερρέτ τιγ.

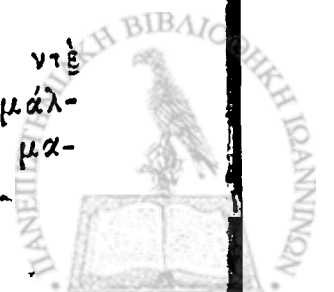
50. Ε δὲ αἱ σὶ σβέσι· φούνεν' ἐτιγ, οὐ γκρὲ ἔ ἔρδι τὲ Ἰησοῦ.

51. Ε γιού περφέιφκ Ἰησοῦ, ἔ ἰ θῶτε· τζῶδ τὲ τὲ πείγ τι; ἔ δὲ ἰ βέρπερι ἰ θῶτ' ἀτιγ, δάσκαλ, κὲ τὲ ὄχ·

52. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ θῶτ' ἀτιγ, χάιδε· πέσα γιῶτε τὲ σῶσι τι· ἔ ἀτε τζῶστ, πὰ, ἔ βάτε πὰς Ἰησοῦτ μπὲ οὔδε.

Κριε Ενεμπεδγιτέτε. ια'. 11.

Ε σὶ ἔρδε ἄφερ Ἱερουσαλιμτ ντὲ Βηθφαγι, ἔ ντὲ Βηθανί, ἄφερ μάλλιτ σὲ οὐλλίγιετ, δερφὸν δὲ γὰ μα-

δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

2. Καί λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθὺς εἰσερχόμενοι εἰς αὐτὴν θέλετε εὐρεῖ πωλᾶριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐκάθισεν· λύσατε αὐτὸ καὶ φέρετε·

3. Καὶ ἐάν τις εἴπῃ πρὸς ἐσᾶς, Διὰ τί κάμνετε τοῦτο; Εἶπατε, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ· καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλει αὐτὸ ἐδῶ.

4. Καὶ ὑπῆγον, καὶ εὗρον τὸ πωλᾶριον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τῆς διόδου, καὶ λύουσιν αὐτό.

5. Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἰσταμένων ἔλεγον πρὸς αὐτοὺς, Τί κάμνετε λύοντες τὸ πωλᾶριον;

6. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτοὺς καθὼς παρήγγειλεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτοὺς.

7. Καὶ ἔφεραν τὸ πωλᾶριον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔβαλον ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτοῦ.

8. Πολλοὶ δὲ ἐστρωσαν καὶ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ ἐκροπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρωνον εἰς τὴν ὁδόν.

9. Καὶ οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

10. Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου, τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβὶδ· Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.

11. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἀφοῦ περιέβλεψε πάντα, ἐπειδὴ ἡ ὥρα

θηεῖτ' ἐτίγ.

2. Ε οὐ θότ' ἀτούρε· χαίγδενι μπέ φσιὰτ χέ ἐστὲ περτέιγ γιούβετ, ἐ ἄτε τζάστ χέ τὲ χίγι πρέντα δὸ τὲ φέγι νιέ κρότζ λίδουρε, χέ μπὰ τὲ νούλε χίγι ντοινέ νιερί, ἐ σὶ τὰ σγίδνι ἄτέ, πῆριε χετού.

3. Ε ντοῦ θάστὲ νιερί γιούβετ, ψὲ ἐ πῆνι χετέ; θότ' σὲ ἰ δούχαετὲ ζότιτ σὲ τίγ' ἐ ἄτε χέρε δὸ τὰ δερφόγε ἄτε χετού.

4. Ε θάνε ἐ φένε κρότζνε περγιάστὰ δέρεσε λίδουρε, ντὲ νιέ σὺδὲ κροῦικεγε, ἐ ἐσγίδνε ἄτέ.

5. Ε τζὰ γκα ἄτὰ χέ βίγνε ἄτγέ, οὐ θόν' ἀτούρε· τζῆνε, χέ σγίδνι κρότζνε;

6. Ε δὲ ἄτὰ οὐ θάν' ἀτούρε, σὶ κούντρε ἰ κορσίτι Ἰησοῦι, ἐ ἰ λιάτ' ἄτσ.

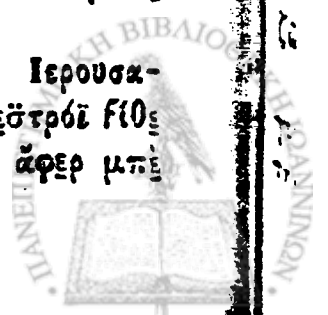
7. Ε ἐ προίνε κρότζνε ντὲ Ἰησοῦι ἐ θόνε μπὶ τὲ ρόκατ' ἐτούρε, ἐ ντένι μπὶ τέ.

8. Ε σούμε στρούγνε ρόκατ' ἐτούρε μπουδὲ ἐ τὲ γιέρε πρίσνε δέγα γκα λίσατε, ἐ ἰ περχάπνε μπουδὲ.

9. Ε ἄτὰ χέ βίγνε περπάρα, ἐ δὲ ἄτὰ χέ βίγνε πῆς θερρίσνε, ἐ θόνε Ὡσαννά, ἰ πεκούαρε ἐστ' ἄτ' χέ βγιέν μπ' ἔμερ τὲ ζότιτ.

10. Ε πεκούαρε μπρετερία χέ βγιέν μπ' ἔμερ τὲ ζότιτ, τὲ γιάτιτ σόνε Δαβίδιτ. Ὡσαννά ντὲ μὲ τὲ λιάρτινε Κίελ.

11. Ε χίγι Ἰησοῦι ντὲ Ἱεροσολίμ, ἰ δὲ ντὲ ἱερό' ἐ σὶ βεστρόι φίθε ρότουλε, σὲ ψὲ κόχα χέ ἄφερ μπέ

ἦτο ἤδη πρὸς ἑσπέραν, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

12 Καὶ τῆ ἑπαύριον ἀφοῦ ἐξῆλθον ἀπὸ Βηθανίας, ἐπέειπασε.

13 Καὶ ἰδὼν μακρόθεν συκῆν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν ἄν τυχὸν εὔρητι ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτήν, οὐδὲν εὔρεν εἰρῆ φύλλα· διότι δὲν ἦτο καιρὸς σύκων.

14. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτήν, Μηδεὶς πλέον εἰς τὸν αἰῶνα νὰ μὴ φάγη καρπὸν ἀπὸ σοῦ. Καὶ ἤκουον τοῦτο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ Ἱερόν, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀργυραμοιβῶν, καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλοῦντων τὰς περιστράς ἀνέτρεψε·

16 Καὶ δὲν ἄφινε νὰ περάσῃ τις σκευὸς διὰ τοῦ ἱεροῦ.

17 Καὶ ἐδίδασκε, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον, « Ὅτι ὁ οἶκος μου θέλει ὀνομάζεσθαι οἶκος προσευχῆς· διὰ πάντα τὰ ἔθνη; » οἱ δὲ ἐκάμετε αὐτὸν « σπήλαιον ληστῶν. »

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο αὐτόν. ἐπειδὴ πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήττετο εἰς τὴν διδαχὴν αὐτοῦ.

19 Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἐξήρχετο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ τὸ πρῶτ' διαβαίνοντες, εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν.

21 Καὶ ἐνθυμηθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτόν, Ῥαββί, ἰδὲ, ἡ συκῆ, τὴν ὁποίαν κατηράσθης, ἐξηράνθη.

τέρτουρε· δόλι ἐ βάτε ντὲ Βηθανι πᾶσῃ με τὲ διμπεδγιέτε.

12. Ε νέσερετ σὶ δούαλε ἀτὰ γκά Βηθανία ἐ μούαρ οὔγια.

13. Ε σὶ πᾶ νιὲ φικ πέρ σὲ λιάρ-
φοιτ κὲ λῖσ φλέτα, οὐ ἀφερούα τὲ
φέν φὲ μ.πὶ τὲ· ἐ σὶ ἔρδι μ.πὲ τὲ νού-
κὲ φέτι τγιάτερ, πέρ βέτζμε φλέτα,
σὲ νούκὲ κὲ κόχ' ἐ φίκετ.

14. Ε οὐ περφέλιζ Ἰησοῦε μ.πὲ τὲ,
ἐ θά' μὸς χάγκρετε μὲ νιερὶ γκά τέγε
πέμε ἐ τὲ γέτε· ἐ μαθητίτ' ἐτίγ ἐδι-
φιούανε.

15. Ε εἶγενε ντὲ Ἱερουσαλιμ, ἐ
σὶ χίρι Ἰησοῦε ντὲ Ἱερό, ζοῦρι τὲ
τζίο γιάστε ἀτὰ κὲ σίτνε ἐ πλέιγνε
ντὲ Ἱερό, ἐ δὲ τραπέζετ' ἐ σαράφε-
βει, ἐ δὲ φρόνετ' ἐ ἀτουρε κὲ σίτνε
πελούμ.πατε οὐ ἀ κθέου μ.πάνε
τγιάτερ.

16. Ε νούκὲ λίγτε νιερὶ κὲ τὲ
σὸκὸν ντονιὲ ἔνε ντὲ πέρ μες τὲ
ναβίτ.

17. Ε ἰ διδάξ ἀτὰ, ἐ οὐ θόσ,
νούκ' ἔσπε σκρηύαρε, σὲ σπεπία ἴμε
δὸ τὲ θούχαετε σπεπὶ ἐ σὲ φάλτουριτ
πέρ φίθε μιλέτε, ἐ γιούβειτ ἐ πέτε
ἀτὲ σπηλὲ τὲ κουσάρεβει.

18. Ε διφιούανε Γραμματεῖγτε, ἐ
δὲ τὲ πάρετ' ἐ Πρίφτερετ, ἐ κερκό-
ιγνε μετζ φάρε τρόπο τὰ εἰσνε ἀτὲ,
σὲ ψὲ ἰ τρέμ.πε.γν' ἀτίγ σὲ φίθε τούρ-
μα τζουδίτεγνε ντὲ διδαχὶ τὲ τίγ.

19 Ε σὶ οὐ ἔρρ δόλι γιάσπε γκά
κιουτέτι.

20. Ε ντὲ μεγγέσ σὶ σκὸίγν' ἀ-
τέγε, πάνε φικνε κὲ ἴσπε θάρβε κὲ
γκά ρένιατε.

21. Ε Πέτρουα οὐ κιοιγτούα, ἐ
ἰ θότ' ἀτίγ δάσκαλ, γιά φίκου κὲ
ἰ δὲ νέμενε, οὐ θά.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἔχετε πίστιν Θεοῦ.

23 Διότι ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ὅστις εἶπη πρὸς τὸ ὄρος τοῦτο, Σηκώθητι καὶ ῥιφθήτι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ δὲν διστάσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὅποια λέγει γίνονται, θέλει γείνει εἰς αὐτὸν ὅ,τι ἐὰν εἶπη.

24 Διὰ τοῦτο σὰς λέγω, Πάντα ὅσα προσευχόμενοι ζητεῖτε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ θέλει γείνει εἰς ἐσᾶς.

25 Καὶ εἰταν ἵστασθε προσευχόμενοι, συγχωρεῖτε, ἐὰν ἔχητέ τι κατὰ τινος, διὰ νὰ συγχωρήσῃ εἰς ἐσᾶς· καὶ ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τὰ ἁμαρτήματά σας.

26 Ἀλλ' ἐὰν σεῖς δὲν συγχωρήτε, οὐδὲ ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλει συγχωρήσει τὰ ἁμαρτήματά σας.

27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱερουσόλυμα· καὶ ἐνῶ περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

28 Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; καὶ τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταῦτα; καὶ νὰ πράττης ταῦτα;

29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σὰς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον· καὶ ἀποκριθήτε μοι, καὶ θέλω σὰς εἰπεῖ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα·

30 Τὸ βράπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκριθήτε μοι.

31 Καὶ διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ

22. Εὐ οὐ πρὸς εἶψα Ἰησοῦ, ἐὸ ὅτ' ἀτοῦρε· ζῖνι πῆσε μπε Περντίνε.

23. Σὲ μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ· ἔξ τζίλι δὸ κὲ τί θότῃ κὲ τὴ γ μάλλιτ· γκρέου, ἐ πγιέρε μπε δὲτ ἐ τὲ μὸς κέτε δὲ μέντε ντὲ ζέμερε τὲ τίγ, πὸ τὲ πεσόγε σὲ ἀτὸ κὲ θότῃ κένενε, δὸ τὲ κένενε ντὲ ἀτ τζὸδ κὲ τὲ θότῃ.

24. Πρὰ ἀντάιγ οὐ θὸμ γιούβετ· γίθῃ σὰ τὲ κερκόνι κούρ φάλει, κερσόνι, σὲ ἰ μίρῃ, ἐ δὸ τοῦ κένενε γιούβετ.

25. Εὐ κούρ τὲ ρίγι ντὲ τὲ φάλλε, ντεγένι ντὲ κένι ρὲ χασμερὶ μὲ ντογιέ, κὲ τοῦ ντεγέγε γιούβετ ἐ δὲ γιάτι γιούαῖγ κὲ ἔστῃ ντὲ Κιελ φάγετῃ τούαῖγ.

26. Εὐ ντὲ μὸς ντεγέφι γιούβετ, ἄς γιάτι γιούαῖγ κὲ ἔστῃ ντὲ Κιελ δὸ τοῦ ντεγέγε φάγετῃ τούαῖγ.

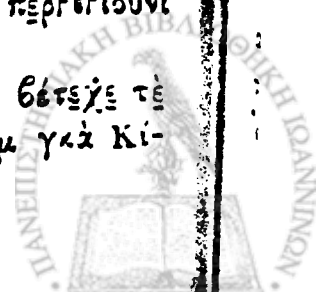
27. Εὐ βίγενε περσερὶ ντὲ Ἱερουσαλίμ, ἐ τέκ ἐτζεντε αἰ ντὲ Ἱερὸ βίγενε ἀφερ τίγ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ Γραμματέιγτε, ἐ δὲ πλέικτε.

28. Εὐ ἰ θόν' ἀτίγ· μετζ οὔρδερ κέν τι κετό; ἐ δὲ τζίλι τὰ δὰ τί κέτῃ οὔρδερ τὲ κέντιζ κετό;

29. Εὐ δὲ Ἰησοῦ οὐ πρὸς εἶψα, ἐ οὐ ὅτ' ἀτοῦρε· δὸ τοῦ πίες ἐ δὲ οὔνε γιούβετ ντὲ φγιαλλε, ἐ τὲ μὲ περρίφενι μούα, ἐ δὲ οὔνε δὸ τοῦ θὸμ γιούβετ μετζ οὔρδερ ἰ κέιγ κέτό.

30. Πάβεζίμι ἰ Ἰωάννητ γὰ Κιελίτε, κὲ, ἄ γὰ νιέρεζιτε; περρίφουσι μούα.

31. Εὐ μεντόνειγνε μὲ βέτεχε τὲ τοῦρε, ἐ θόσνε· ντὲ θέντζιμ γὰ Κι-

οὐρανοῦ, θέλει εἶπει, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν;

32 Ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· διότι πάντες εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅτι ἦτο τῶντι προφήτης.

33 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Δὲν ἐξεύρομεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

Κεφ. ιβ'. 12.

ΚΑΙ ἤρτισε νὰ λέγη πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, Ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβαλεν εἰς αὐτὸν φραγμὸν, καὶ ἔσκαψεν ὑπολήνιον, καὶ ὑχοδόμησε πύργον, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησε.

2 Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν καρπῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δούλον, διὰ νὰ λάβῃ παρὰ τῶν γεωργῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος.

3 Ἐκεῖνοι δὲ πιάσαντες αὐτόν, ἔδειραν καὶ ἀπέπεμψαν κενόν.

4 Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δούλον καὶ ἐκεῖνον λιθοβολήσαντες, ἐπλήγωσαν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπέπεμψαν ἠτιμωμένον.

5 Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλον καὶ ἐκεῖνον ἐφόνευσαν· καὶ πολλοὺς ἄλλοι, τοὺς μὲν ἔδειραν, τοὺς δὲ ἐφόνευσαν.

6 Ἔτι λοιπὸν ἔχων ἕνα υἱὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων, Ὅτι θέλουσιν ἐντραπῆ τὸν υἱὸν μου.

εἴτε, δὲ νὰ θότιε νάβειτ, ἐ πὸ γιού ψὲ νοῦκε πῆσουάτε ἀτίγ;

32. Ε πάμετα ντὲ θέντζιμ γκά νιέρεζίτε, τρέμπειγνε τούρμενε, σὲ τὲ φίθῃ ἐ κίῶνε Ἰωάννε σὲ κὲ προφῆτ ἰ θερτέτε.

33. Ε γιού περφέιγκνε ἐ ἰ θάν' Ἰησοῦιτ' νοῦκ' ἐδίμε· ἐ δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἄς οὔνε νοῦκ' οὐ θόμ γιούβετ μετζ οὔδερ ἐ πέιγ κρετό.

Κρίε Εδιμ.πεδγιέτετε ιβ'. 12.

Ενίσι τοῦ φλίτ ἀτοῦρε μὲ παραβολίρα, ἐ τοῦ θόσ, νιῆ νιερὶ φυτέψι βέστέ, ἐ πέρρι ρότουλ γάρδ, ἐ ρεμὸι ἰκέλες, ἐ δερτόι κούλλε, ἐ οὐ ἀδὰ πούιγκετ, ἐ ἴκου λιάρφ.

2. Ε μπε κόχε τὲ σὲ βγιελιτ δερφόι μπε πούιγκ κοπίλλε, τὲ μάρρε γκά πούιγκετε πέμε τὲ βέστιτ.

3. Ε δὲ ἀτὰ σὶ ἐζούν' ἀτέ, ἐ ράχνε, ἐ ἐδερφοῦανε μὲ δούαρρ μπράζετε.

4. Ε πάφενε δερφόι μπά τὰ τγιάτερ κοπίλλ, ἐ δὲ ἀτὰ σὶ ἰ πίγνε μὲ γούρρε, ἰ τζάιγτινε κριετε, ἐ ἐδερφοῦανε τουρπερούαρε.

5. Ε περσερι δερφόι τγιάτερ, ἐ δὲ ἀτὰ ἐ θράνε· ἐ δὲ σούμεε τὲ τγιέρε κὲ δερφόι τζὰ ἰ ράχνε ἐ τζὰ ἰ θράνε.

6. Δκόμα δὰ κίῶ νιῆ πίρρ τὲ δάσουρε τὲ τίγνε, ἐ ἐ δερφόι ἐ δὲ ἀτὰ μπά τὰ μὲ τὲ πασταίγμενε, ἐ θόσ, σὲ ἀτὰ δὲ τὲ τουρπερόνε, ἐ τὲ ντερόγνε τιμ πίρρ.

7 Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ὅτι οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἅς φονεύσωμεν αὐτὸν, καὶ θέλει εἶσθαι ἡμῶν ἡ κληρονομία.

8 Καὶ πιάσαντες αὐτὸν ἐφόνευσαν καὶ ἔρριψαν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος.

9 Τί λοιπὸν θέλει κάμει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; θέλει ἔλθει καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους.

10 Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην δὲν ἀνεγνώσατε ἡ ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας·

11 Παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη, καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

12 Καὶ ἐζήτουν νὰ πιάσωσιν αὐτὸν· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἐπειδὴ ἐνόησαν οὗτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν· καὶ ἀφῆσαντες αὐτὸν, ἀνεχώρησαν.

13 Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, διὰ νὰ παγιδεύσωσιν αὐτὸν εἰς λόγον.

14 Καὶ ἐκεῖνοι ἐλθόντες, λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι εἶσαι ἀληθὴς, καὶ δὲν σὲ μέλει περὶ οὐδενός· διότι δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις· εἶναι συγκεχωρημένον νὰ δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; νὰ δώσωμεν, ἢ νὰ μὴ δώσωμεν;

15 Ὁ δὲ γνωρίσας τὴν ὑπόκρισιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί μὲ πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον, διὰ νὰ ἴδω.

7. Πὸ ἀτὰ πούγκερ θάνε μὲ θέ-
τεχε τὲ τούρε, σὲ κούιγ ἔσττε κλη-
ρονόμι· ἔγιανι τὰ βράσεμμε ἀτέ, ἐ δὸ
τὲ μπέτετε ντὲ νάβετ πγιέσε.

8. Ε σὶ ἐμούαρε ἀτέ, ἐ βράνε, ἐ
ὶ ὅτινε περγιάῳτα θέῳτιτ.

9. Ἰζδὸ τοῦ πέγε δὰ ἰ ζότι θέ-
ῳτιτ; δὸ τὲ θέγε, ἐ δὸ τὲ χουμπάσε
ἀτὰ πούγκ, ἐ δὲ θέῳτενε δὸ τὰ
ἄπε ντὲ τὲ τγιέρε.

10. Ας χετὲ κάρτε νούχε διαβά-
στε; ἀτέ Γουρρὸ χὲ ἐ ἔῳτινε πόῳτε
μγιέῳτρετε, κούιγ οὐ πὲ χρίε ἐ κιοῳτζ
ἰ κιοῳῆσε.

11. Πρέιγ ζότιτ οὐ πὲ χεγιὸ, ἐ
ἔῳτ' ἐ τζιουδίτουρε περπάρα σίβετ
σόνα;

12. Ε χερκόιγνε τὰ ζιγν' ἀτέ,
πὸ τρέμπειγνε γκὰ τούρμα, σὲ ἐκου-
πειτούανε, χὲ πὲρ ἀτὰ ἐ θὰ παραβο-
λίνε, ἐ ἐλιάνε ἀτέ, ἐ ἱάνε.

13. Ε δερφόγενε τέκ ἀτὰ τζὰ γκὰ
Φαρισείγτε, ἐ δὲ Ἡρωδιανότε, χὲ τὰ
ζιγν' ἀτέ μπε ντοῳιὲ φγιάλε.

14. Ε δὲ ἀτὰ σὶ ἐρδε, ἰ θόν' ἀ-
τιγ' δάτκαλ, νάβετ ἐδίμε χὲ γὲ
ἰθερτέτε, ἐ νούχε χερκόν φέ, σὲ
νούχε θεῳττόν χατέρ' ἐ νιέρεζετ,
πὸ διδάξ δρέιχ οὐδεν' ἐ Περντίσε,
ἔῳτε ντεγιέρε τ' ἄπεμε χαράτζνε
Καίσαριτ, ἂ γιό; τὲ ἄπεμε, ἂ τὲ μὸς
ἄπεμε;

15. Ε δὲ ἀτὰ σὶ κουπετῳί τὲ φῆ-
χουρεν' ἐτούρε, οὐ θὰ ἀτούρε· ψὲ μὲ
φουτζίτνι; πῳρμενι μούκα χετουὸ νιὲ
δηνάρ τὰ ὄοχ.

16 Καὶ ἐλείνοι ἔφεραν. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Καίσαρος.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ἐθαύμασαν δι' αὐτόν.

18 Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἵτινες λέγουσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, λέγοντες,

19 Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, ὅτι ἐάν ἀποθάνῃ τινὸς ὁ ἀδελφός, καὶ ἀφήσῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα δὲν ἀφήσῃ, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

20 Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων δὲν ἀφῆκε σπέρμα.

21 Καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ὁ δεύτερος καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως.

22 Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ δὲν ἀφῆκαν σπέρμα· τελευταία πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.

23 Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, ὅταν ἀναστηθῶσι, τίνος αὐτῶν θέλει εἶσθαι γυνή; διότι καὶ οἱ ἑπτὰ ἔλαβον αὐτὴν γυναῖκα.

24 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν πλανᾶσθε διὰ τοῦτο, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ;

25 Διότι ὅταν ἀναστηθῶσιν ἐκ νεκρῶν, οὔτε νυμφεύουσιν οὔτε νυμφεύονται· ἀλλ' εἶναι ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

26 Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι

16. Ε δὲ ἀτὰ ἰ προύνε, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἐ κούγια ἔσθε κέγιθ κόνε, ἐ δὲ κούιγ ἔμερ; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτιγ, γιάνε τὲ Καίσαριτ.

17. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέιτκ, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔπνι ἀτὸ κὲ γιάνε τὲ Καίσαριτ, τὲ Καίσαρι, ἐ ἀτὸ κὲ γιάνε τὲ Περντίσε, τὲ Περντία· ἐ οὐ τζιουδίτνε, ἐ λίγνε μέντε μπε τὲ.

18. Ε βίγνε ντὲ αἰ Σαδουκέιγτε, ἀτὰ κὲ θόνε σὲ νούκε γγιαλένε τὲ βδέκουριτε, ἐ ἐπιέτν' ἀτὲ, ἐ ἰ θάνε,

19. Δάσκαλ, Μωσίου νὰ ἔκρόβ νάβετ, σὲ ντὲ βδέκτε ντονιέιτ θελάι, ἐ τὲ λέρε φρούαν' ἐτίγ, ἐ τὲ μὸς λέρε δγιέλμ, τὲ μάρρὲ βελάι τιγ φρούαν' ἐτίγ, ἐ τὲ γγιαλγε φάρρὲ τὲ βελάι τιγ.

20. Κένε δὰ ἔτάτε βελάζερ, ἐ ἰ πάρι μάρρὲ φρούα, ἐ κούρ βδίκι νούκε λιὰ φάρρὲ.

21. Ε ἐ μάρρὲ ἐ δὲ ἰ δίτι ἀτὲ, ἐ βδίκι, ἄ; αἰ λιὰ φάρρὲ, ἐ δὲ ἰ τρίτι κέστού.

22. Ε ἐ μούάρρὲ ἀτὲ κὲ τὲ ἔτάτε· ἐ νούκε λιάνε φάρρὲ, μὲ παστάιγ γκά τὲ βίθ ἀτὰ βδίκι ἐ δὲ φρούαγια.

23. Ε πὸ ντὲ τὲ γγιαλτουρε, ἀχίερε κὲ δὸ τὲ γγιαλένε, ἐ τζίλιτ γκά ἀτὰ δὸ τὲ γέτε φρούα; σὲ κὲ τὲ ἔτάτε ἐ πάτνε ἀτὲ φρούα.

24. Ε οὐ περφέιτκ Ἰησοῦι, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, νούκε γένη γιού τὲ βεῖλερε πέρ κέτε, σὲ ψὲ νούκε κουπετόνι κάρτερατε, ἄ; φουκίν' ἐ Περντίσε;

25. Σὲ ψὲ κούρ τὲ γγιαλένε γκά τὲ βδέκουριτε, ἄ; μαρτόνενε, ἄ; φράτε ἰ ἄπενε ντὲ κούρρα, πὸ γιάνε πόσι ἔγγεῖγτε κὲ γιάνε ντὲ Κιέλ.

26. Ε πέρ τὲ βδέκουριτε κὲ

ἀνίστανται, δὲν ἀνεγνώσατε ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ Μωϋσέως, πῶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς βράτου, λέγων, « Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ; »

27 Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ Θεὸς ζώντων· σεῖς λοιπὸν πλανᾶσθε πολὺ.

28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ὅστις ἤκουσεν αὐτοῦ συζητοῦντας, γνωρίζων ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοῦς, ἠρώτησεν αὐτὸν, Ποία ἐντολὴ εἶναι πρώτη πασῶν;

29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, Ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν εἶναι, « Ἄκουε Ἰσραὴλ· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι εἷς Κύριος.

30 Καὶ θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου· ἡ αὕτη εἶναι ἡ πρώτη ἐντολή.

31 Καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη, « θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν. » Μεγαλητέρα τούτων ἄλλη ἐντολὴ δὲν εἶναι.

32 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ γραμματεὺς, Καλῶς, Διδάσκαλε, ἀληθῶς εἶπας, ὅτι εἶναι εἷς Θεός, καὶ δὲν εἶναι ἄλλος ἐκτὸς αὐτοῦ.

33 Καὶ τὸ νὰ ἀγαπᾶ τις αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεως, καὶ τὸ νὰ ἀγαπᾶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, εἶναι πλειότερον πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν ὀυσιῶν.

34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν, ὅτι φρονίμως ἀπεκρίθη, εἶπε πρὸς

γγιάλενε νοῦξ κίνι διαβάσουρε ντέ κάρτε τῆ Μωϋσίουτ, ντέ φέρρε, κίτ ἰ φόλλι ἀτίγ Περντία, ἐ ἰ θά, οὔνε γιά Περντία ἐ Ἀβράμιτ, ἐ δὲ Περντία ἐ Ἰσαάκουτ, ἐ δὲ Περντία ἐ Ἰακώβιτ.

27. Νούκ' ἔσττε Περντία, Περντι ἐ σὲ εἰδέκουρετ, πὸ Περντι ἐ σὲ γγιάλεβετ' γιούβετ ἰνι δὰ σούμε φενίερε.

28. Ε σὶ γιού ἀφερούα νιέ γκά Γραμματέιγτε, κὲ κίτ διφιούαρε τῆ πιέτουρατ' ἐ ἀτουρε, ἐ κουπετόι κὲ οὐ περφέιτκ μπὰ τὰ μίρρε' ἐ πίετι ἀτέ, τζίλια ποροσι ἔσττε ἐ πάρε γκά τῆ φίθα;

29. Ε δὲ Ἰησοῦτ γιού περφέιτκ ἀτίγ' σὲ ἐ πάρα γκά τῆ φίθα ποροσιτῆ ἔσττε, διφιὸ ὦ Ἰσραήλ, ζότι Περντία γιότε, ζότ νιέ ἔσττε.

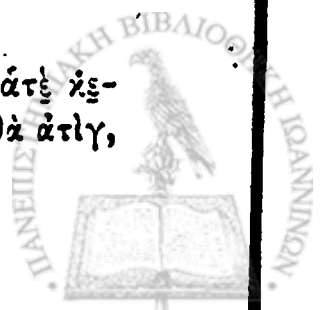
30. Ε δὲ τῆ δούατζ ζόννε Περντινε τέντε με φίθε ζέμερε τέντε, ἐ δὲ με φίθε Σπίρτ τέντ, ἐ δὲ με φίθε μέντ τέντ, ἐ δὲ με φίθε φουκί τέντε' κὲ γιὸ ἔσττε ποροσι ἐπάρε.

31. Ε ἐ δίτε σὶ ἐ δὲ κὲ γιὸ, ἔσττε κὲ γιὸ' τῆ δούατζ φιτόνε τέντ πόσι ἐ δὲ θέτεχενε τέντε' με ἐμάδε γκά κὲ τὸ τγιάτερ ποροσι νοῦκ' ἔσττε.

32. Ε δὲ Γραμματέι' ἰ θά ἀτίγ, μίρρε ὦ δάσκαλ, τῆ βερτέτενε φόλλε, σὲ νιέ ἔσττε Περντία, ἐ τγιάτερ νοῦκ' ἔσττε πὲρ θέτζμε ἀσαίγ'

33. Ε δὲ τῆ δόγῃ ἀτέ νιερίου με φίθε ζέμερε, ἐ με φίθε μέντ, ἐ με φίθε Σπίρτ, ἐ με φίθε φουκί, ἐ δὲ τῆ δόγῃ φιτόνε πόσι θέτεχεν' ἐτίγ, ἔσττε με σούμε σὲ φίθε δουρετίτε, ἐ φίθε κουρπάνετῆ.

34. Ε δὲ Ἰησοῦτ σὶ ἐπὰ ἀτέ κὲ γιού περφέιτκ μέντζουρε, ἰ θά ἀτίγ,

αὐτὸν, Δὲν εἶσαι μακρὰν ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς πλέον ἐτόλμα νὰ ἐρωτήσῃ αὐτόν.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβὶδ;

36 Διότι αὐτὸς ὁ Δαβὶδ εἶπε διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, « Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. »

37 Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Δαβὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πῶθεν εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτὸν εὐχαρίσως.

38 Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ, Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νὰ περιπατῶσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς,

39 Καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρώτους τόπους ἐν τοῖς δείπνοις·

40 Οἵτινες κατατρώγουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς· οὗτοι θέλουσι λάβει μεγάλην καταδίκην.

41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς ἀπέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος ἔβαλλε χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλὰ.

42 Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ, ἔβαλε δύο λεπτά, τοιούστιν ἓνα κοδράντην.

43 Καὶ προσκαλέσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτούς, Ἄληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἢ πτωχὴ ἔβαλε περισσότερον πάντων

νοῦ καὶ γὰρ λιάρει γὰρ πρετερία ἐ Περντίσε, ἐ νιερί νούχε ρουτζὸν τὰ πιέτ μὲ ἀτέ.

35. Ε οὐ περφέεικ Ἰησοῦ τούκ, ἐ διδάζουρε ντέ ἱερὸ, ἐ θὰ κίσ θόνε Γραμματεῖγτε σὲ Κρίστι ἔστε ἰ πέρρι Δαβίδιτ.

36. Σὲ ψὲ ἀτὶ Δαβιδι θὰ μὲ Σπίρτνε Σένγτ, θὰ Ζότι ντέ Ζότι ἱμ, ρὶ μπάνε τίμε τὲ δγιάθετε, γγέρα σὰ τὲ βὲ χάζσμεριτ ἐτοῦ περπὸσ ντένε χέμπε τὲ τούκ.

37. Ατὶ ἀδὰ βέτε Δαβίδι ἐ θὸτ ἀτέ ζὸτ, ἐ πὸ γὰ ἔστε πέρρ' ἐ τίγ; ἐτούρμ' ἐ σούμε ἐ διφιόγνε ἀτέ μὲ τὲ πελκίερε.

38. Ε οὐ θὸσ ἀτοῦρε ντέ διδασκὰ τὲ τίγ· ρούχουνι γὰ γραμματεῖγτε, καὶ δούανε τὲ ἐτζεγεγε μὲ στολίρα, ἐ μὲ τὲ περσεντέτουρα μπουδέ,

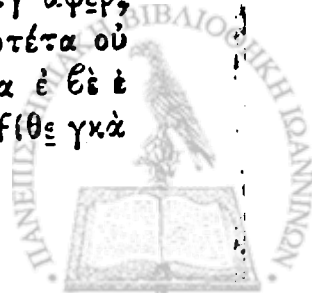
39. Ε καὶ δούανε βέντν' ἐ πάρε ντέ μπεγέδεγια, ἐ τὲ ρίνε ντέ κριε. τὲ σουφράσε ντέ φουτίρα·

40. Ατὰ καὶ χάνε ὅτεπιτ' ἐ φράβετ' σὲ θὰ, φιόγια σὲ φάλνε σούμε, χετὰ δὸ τὲ μουντόνε μὲ σούμε.

41. Ε οἱ ντέγι Ἰησοῦ καρτὶ κουτίσε καὶ μπεγίδνε ἐλεημοσύνε, ἐ εἴγτε ρὲ κίσ εἴγνε τούρμα ἄσπερ ντέ κουτὶ τὲ ἐλεημοσύνιτ, ἐ σούμε τὲ πάσουρε εἴγνε σούμε.

42. Ε οἱ οὐ κιάς νιὲ φρούα ἐ ἐε ἐ βάρφερε, βουρι δι ἄσπερ, καὶ ἔστε νιὲ κοδράντ.

43. Ε θύρρι μαθητίτ' ἐτίγ ἄφερ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, καὶ χεγιδ φρούα ἐ ἐε ἐ βάρφερε βουρι μὲ σούμε σὲ φίθε γὰ

οιοι έβαλον εις τὸ γαζοφυλάκιον.

44 Διότι πάντες ἐκ τοῦ περισεύοντος εἰς αὐτοὺς ἔβαλον αὐτῆς ὅμως ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλε πάντα ὅσα εἶχεν, ὅλην τὴν περιουσίαν αὐτῆς.

Κεφ. ιγ'. 13.

ΚΑΙ ἐνῶ ἐξήρχετο ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἰδὲ, ὅποιοι λίθοι καὶ ὅποιοι οἰκοδομαί!

2 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; δὲν θέλει ἀφεθῆ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις νὰ μὴ κατακρημνισθῆ.

3 Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἠρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας,

4 Εἶπε πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γέινει ταῦτα, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν ταῦτα πάντα μέλλωσι νὰ συντελεσθῶσιν;

5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισε νὰ λέγῃ, Βλέπετε μὴ σὰς πλανήσῃ τις.

6 Διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθεῖ ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανῆσαι.

7 Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ φήμας πολέμων, μὴ ταραττεσθεῖ διότι πρέπει νὰ γείνωσι ταῦτα ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔτι τὸ τέλος.

8 Διότι θέλει ἐγερθῆ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ θέλουσι γέινει σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ θέλουσι γέινει πείναι καὶ ταραχαί. Ταῦτα εἶναι ἀρχαί

ἀτὰ καὶ θούνε ντὲ κουτὶ τὲ ἔλημο-
σύνιτ.

44. Σὲ ψὲ τὲ Γιθῆ θούνε γκα ἀγιδὸ καὶ οὐ τεπερόν, ἐ καγιὸ γκα λίψετγ' ἐστίγ βουρι σὰ καὶ κίσ, Γιθῆ Γέν' ἐσάίγ.

Κρίε Ετρεμπεδγιέτετε. ιγ'. 13.

Εκουρ δίλλτε ἀί γκα ἱερόι, ἰ θότ' ἀτιγ ἰῆ γκα μαθητίτ' ἐτίγ δάσκαλ, σίχ τζφάρε φούρρε, ἐ δὲ τζφάρε τὲ δερτούρα γιάνε;

2. Ε δὲ Ἰησοῦι οὐ περφέιτκ, ἐ ἰθα ἀτιγ σὲχ κατὸ πινάρα τὲ μεδὰ, δὸ τὲ μὸς μπέτετε φούρρ, καὶ τὲ μὸς φρεμίσετε.

3. Ε σὶ ρίγτε ἀί ντὲ μάλλ τ' Οὐλίγιετ, καρσί ἱερόιτ, ἐ πιέτν' ἀτὲ μπὲ γιάνε Πέτρουα, ἐ δὲ Ἰάκωβοι, ἐ δὲ Ἰωάννη, ἐ δὲ Ἀνδρέα.

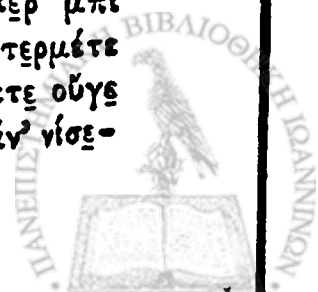
4. Θουαίγνα νάβετ κουρ δὸ τὲ πένενε κατὸ, ἐ τζίλι ἔστε νισάνι ἀχίερε καὶ δὸ τὲ πένενε Γιθῆ κατό;

5. Ε δὲ Ἰησοῦι σὶ οὐ περφέιτκ μπὲ τὰ, νισὶ τοῦ θόσ, θεστρόνι τὲ μὸς οὐ φενιέγε γιούβετ ἰερί.

6. Σὲ σούμε δὸ τὲ βίγενε μπ' ἔμερ τιμ, ἐ δὸ - ἐ θόνε, σὲ οὔνε γιάμ, ἐ δὸ τὲ φενιέγενε σούμε.

7. Ε κουρ τὲ ντίενη λιούφτερα, ἐ δὲ ζὲ τὲ λιούφτεραβετ, μὸς οὐ τρέμνι, σὲ δούχαετε τὲ πένενε κατὸ, πὸ σέστ' ἐ δὲ τὲ σόσουριτ' ἐ γέτεσε.

8. Σὲ δὸ τὲ γκρίχτε φυλὴ σίπερ μπὶ φυλὴ ἐ μπρετερὶ σίπερ μπὶ μπρετερὶ, ἐ δὸ τὲ πένενε τερμέτε ντὲ τζὰ βέντε, ἐ δὸ τὲ πένετε οὔγε ἐ δὲ νακατοσίρα. Κατὸ γιάν' νίσε-

ὠδίνων.

9 Σεις δὲ προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς, διότι θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς θέλετε δαρθῆ, καὶ ἐνώπιον ἡγεμόνων καὶ βασιλέων θέλετε σταθῆ ἕνεκεν ἐμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

10. Καὶ πρέπει πρῶτον νὰ κυρηχθῆ τὸ εὐαγγέλιον εἰς πάντα τὰ ἔθνη.

11. Ὅταν δὲ σᾶς φέρωσι διὰ νὰ σᾶς παραδώσωσι, μὴ προμεριμνᾶτε τί θέλετε λαλήσει, μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ' ὅ,τι δοθῆ εἰς ἑσᾶς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· διότι δὲν εἶσθε σεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

12. Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῆ τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτούς.

13. Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὃ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῆ.

14. Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ λαληθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἰστάμενον ὅπου δὲν πρέπει, (ὁ ἀναγινώσκων ἄς ἐννοῆ,) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἄς φεύγωσιν εἰς τὰ ἔρη·

15. Καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, ἄς μὴ καταβῆ εἰς τὴν οἰκίαν, μηδ' ἄς εἰσέλθῃ διὰ νὰ λάβῃ τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ·

16. Καὶ ὅστις εἶναι εἰς τὸν ἀγρὸν, ἄς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω διὰ νὰ λάβῃ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.

17. Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας, καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

γιατ' ἐπιχέλιμιτ.

9. Πὸ γιούβετ ρουαῖγνι βέτε χενε τουαῖγ' σὲ δὸ τοῦ ἄπενε γιούβετ ντὲ φιουκάτες, ἐ ντὲ μπεγέδεγια δὸ τὲ ρίχενι, ἐ δὸ τὲ δίλλι περπάρα ζοτε-ρίνιεν, ἐ μπρέτερετ πέρ μούα, κὲ τοῦ γέτε μαρτυρὶ ἀτοῦρε.

10. Ε δὸ τὲ κηρύζετε μὲ περ-πάρα Οὐγγίλι ντὲ φίθς φυλίρα.

11. Ε κοῦρ τοῦ ἄπενε γιούβετ, ἐ τοῦ ὀπιενε ντὲ χαψάνε, μὸς οὐ μεντόνι μὲ περπάρα τζδὸ τὲ θόϊ, ἄς μὸς οὐ συλλοήσνι πὸ ἀγιὸ κὲ τοῦ ἱπετε γιούβετ μπὰ τὲ κόχε, ἀτὲ θόϊ· σὲ νούχε ἴνι γιούβετ κὲ φλίτνι, πὸ ἔστε Σένγιτι Σπίρτ.

12. Ε δὸ τὲ ἄπε ντὲ ἐδέχεγε βε-λαὶ βελάνε, ἐ γιάτι πέρρε, ἐ δὸ τὲ γκρίχενε δγιέλμτε σίπερ μπι περλίγγ, ἐ δὸ τὲ ἐράσενε ἀτῆ.

13. Ε δὸ τὲ κένι φίθε πότενε ἀρ-μὶκ πέρ ἔμερ τιμ' πὸ αἶ κὲ τὲ δου-ρόγε γγέρα μπάνε, αἶ δὸ τὲ σόσετε.

14. Ε κοῦρ τὲ ὀίχνι Ἰδὸλενε κὲ δεφτόν τὲ ὀκρετούαριτε, κὲ θὰ προ-φήτη Δανιήλ, κὲ τὲ ρίγε τεκ νούχε κίῶ βέντ (αἶ κὲ διαβὰς λέ τὲ νοήσγε) ἀχίερε ἀτὰ κὲ φένδενε ντὲ Ἰουδαίε, λὲ τὲ ἱέγεγε ντὲ μάλλι.

15. Ε δὲ αἶ κὲ ἔστε μπι ταρα-τζε, λὲ τὲ μὸς ζπρέσε μπὲ ὀτεπι, ἄς τὲ μὸς χίγε πρέντα τὲ μάρρε φὲ γκά ὀτεπι ἀτίγ.

16. Ε ἐὲ αἶ κὲ τὲ φέντετε ντὲ ἄρρε λὲ τὲ μὸς κθένετε πράπα, τὲ μάρρε ρύπατ' ἐτίγ.

17. Ε βὲ μπὰ τὸ φρά κὲ γιάνε μὲ ἱάρρε, ἐ δὲ μπὰ τὸ κὲ κάνε δγιέλμ-ντὲ σίσε μπὰ τὸ δίτ.

18. Προσεύχεσθε δὲ διὰ νὰ μὴ γείνη ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι.

19. Διότι αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θέλουσιν εἶσθαι θλίψις τοιαύτη, ὅποια δὲν ἔγεινεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς κτίσεως τὴν ὁποίαν ἔκτισεν ὁ Θεός, ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γείνει.

20. Καὶ ἐὰν ὁ Κύριος δὲν ἤθελε συντέμει τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, δὲν ἤθελε σωθῆ οὐδεμία σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξε, συνέτεμε τὰς ἡμέρας.

21. Καὶ τότε ἐὰν τις εἶπῃ πρὸς ὑμᾶς, Ἴδου, ἐδῶ εἶναι ὁ Χριστός, ἢ, Ἴδου, ἐκεῖ, μὴ πιστεύσητε.

22. Διότι θέλουσιν ἐγερθῆ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφήται· καὶ θέλουσι δεῖξει σημεῖα καὶ τέρατα, διὰ νὰ ἀποπλανῶσιν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς.

23. Σεῖς ὁμως προσέχετε· ἰδοὺ, σᾶς προεῖπον πάντα.

24. Ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος θέλει σκοτισθῆ, καὶ ἡ σελήνη, δὲν θέλει δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,

25. Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ θέλουσι πίπτει, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλουσι σαλευθῆ.

26. Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης.

27. Καὶ τότε θέλει ἀποσεῖλει τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συναῖξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ.

28. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν· ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γείνη ἤδη ἀπχλός, καὶ ἐκθλαστάνη τὰ

18. Ἐλιούτουνι τὲ μὸς οὐ πένετε τ' ἴκουριτε τούογ μπε δῖμερ.

19. Σὲ μπὰ τὸ δῖτ δὸ τὲ γέτε ὄτρεγγίμ ἱμάδ, κάκε κὲ ἰτίλλι νοὺκ' οὐ κὲ κούρε, κὲ ντὲ τὲ νίσουρε τὲ δινιάσε κὲ πέρι Περντία, γγέρα ντα- ὄτι ἄς μὸς οὐ πέρτε.

20. Ἐ τὲ μὸς κῖσ ὄκουρτούαρε ζότι δῖτε, δὸ τὲ μὸς ὄπετόντε νιερί, πὸ πέρ τὲ ζγιέδουριτε, ἀτὰ κὲ ζγιόδι ὄκουρτί δῖτε.

21. Ἐ ἀχίερε ντὲ γιού θάστε νιερί γιούβετ, γιά, κὲ τοῦ εἴστε Κρί- ὄτι, ἄ γιά ἀτγὲ, μὸς πῆσόνι.

22. Σὲ δὸ τὲ γκρίχενε Κρίστερ τὲ βέμ, ἐ δὲ προφήτερ τὲ βέμ, ἐ δὸ τὲ ἄπενε νῖσάνε, ἐ τζιουδῖρα, πέρ τὲ φενίερε ντὲ μούντζινε, ἐ δὲ τὲ ζγιέ- δουριτε.

23. Πὸ γιούβετ βῆστρονι, γιά κὲ οὐ ἄ θάτζε γιούβετ τὲ φίθα μὲ περπάρκ.

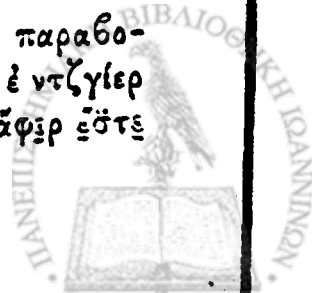
24. Πὸ μπὰ τὸ δῖτ, πὰς ἀτιγ ὄτρεγγίμιτ, Δῖελι δὸ τὲ ἔρρετε, ἐ δὲ κένεζα δὸ τὲ μὸς ἄπε ὄρίτεν' ἐσάιγ.

25. Ἐ δὲ Οὐλλετ' ἐ Κῖελιτ δὸ τὲ πῆνε, ἐ δὲ φουκίτε κὲ γιάνε ντέρ Κῖελ δὸ τὲ τούντενε.

26. Ἐ ἀχίερε δὸ τὲ ὄσχενε τὲ πῖρρ' ἐ νιερίουτ κὲ βγιέν μπι μγιέρ- φουλα μὲ ὄούμε φουκί, ἐ δὲ λῆβδίμ.

27. Ἐ ἄτε χέρε δὸ τὲ δερφόγε Ἐγγεῖγτ' ἐτίγ ἐ δὸ τὲ μπεγέδενε τὲ ζγέδουριτ ἐτίγ γκὰ τὲ κάτερ ἔρρετε γκὰ ἄν' ἐ δέουτ, γγέρα μπάνε τὲ Κῖελιτ.

28. Ἐ γκὰ φίκου μψόνι παραβο- λίνε, κούρ ζπούτενε δέφατ' ἐ ντζιέρ φλέτατε, ἐ κουπετόνι σὲ ἄφῆρ εἴστε

φύλλα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι τὸ βέροα.
 ὕερος.

29. Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς ὕρας.

30. Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕωσοῦ γείνωσι πάντα ταῦτα.

31. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθῃ, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθῃ.

32. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱὸς, εἰμὴ ὁ Πατήρ.

33. Προσέχετε ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε· διότι δὲν ἐξεύρετε πότε εἶναι ὁ καιρὸς.

34. Ἐπειδὴ τοῦτο θέλει εἶσθαι ὡς ἄνθρωπος ἀποδημῶν, ὅστις ἀφῆκε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ εἰς ἕκαστον τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν θυρωρὸν προσέταξε νὰ ἀγρυπνῇ.

35. Ἀγρυπνεῖτε λοιπόν· (διότι δὲν ἐξεύρετε πότε ἔρχεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας, τὴν ἐσπέραν, ἢ τὸ μεσονύκτιον, ἢ ὅταν φωνάζῃ ὁ ἀλέκτωρ, ἢ τὸ πρωῖ·)

36. Μήποτε ἐλθὼν ἐξαίφνης, σὰς εὔρη κοιμωμένους.

37. Καὶ ὅσα λέγω πρὸς ἐσᾶς, πρὸς πάντας λέγω. Ἀγρυπνεῖτε,

Κεφ. ιδ'. 14.

ΜΕΤΑ δὲ δύο ἡμέρας ἦτο τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς νὰ συλλάβωσιν αὐτὸν μὲ δόλον καὶ νὰ θανατώσωσιν.

βέροα.

29. Κεῖτοῦ ἐ δὲ γιούβει, κούρ τὲ σίχνι κετὸ κὲ τὲ πένενε, νίχνι σὲ ἄφερ ἔστε μπεῖ δίερ.

30. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβει, κὲ δὸ τὲ μὸς σκόγε κούγ πρέζ, γγέρα σὰ τὲ πένενε φίθε κετὸ.

31. Κίελτε ἐ δὲ Δέου δὸ τὲ σκόγενε, ἐ φγιάλετ' ἐμία δὸ τὲ μὸς σκόγενε.

32. Πὸ πέρ ἀτὲ δίτε, ἐ δὲ πέρ ἀτὲ σαχάτ νούχε δι νιερὶ, ἄς ἔγγειτε κὲ γιάνε μπεῖ Κιελ, ἄς ἰ πέρρι, πέρ βέτμε γιάτι βέτεμε.

33. Βεῖτόνι, μὸς φλίγνι, ἐ λιούτουνι, σὲ νούχε δίνι κούρ ἔστε κόχα.

34. Πόσι νιὲ νιερὶ κὲ βέτε ντὲ ξενιτὶ, ἐ κὲ λιὰ ὅτεπίν' ἐτίγ, ἐ δὰ ντὲ κοπιγ τὲ τίγ οὔρδερινε, ἐ δὲ ντὲ τζίλι δὸ πούνεν' ἐτίγ, ἐ πορτάρε ἐ πορσίτι τὲ ρίγε ζγιούαρε.

35. Ρίγι δὰ ζγιούαρε (σὲ νούχε δίνι τζκόχε θγιέν ἰ ζότι ὅτεπίσε, μπρέμανετ, ἄ ντὲ μὲς τὲ νάτεσε ἄ κούρ θερρέτ κοκόσι, ἄ ντὲ μεγγές.)

36. Σὲ μὸς βίγε πὰ παντέχουρε, ἐ οὐ φέγε γιούβει μπεῖ φιούμε.

37. Κετὸ κὲ οὐ θὸμ γιούβει, οὐ ἀθὸμ φίθεβει, ρίγι ζγιούαρε.

Κριεῖ Ἐκατερμπεδγιέτετε. ιδ'. 14.

Επὰς δι δίτετ κὲ Πάσχα ἐ δὲ λιψότε, ἐ τὲ πάρετ' ἐ Πρίφτερετ, ἐ δὲ Γραμματεῖγτε κερκόγνε κισ τὰ ζίγν' ἀτὲ μὲ δελπερί, ἐ τὰ βρίνε.

2. Ἐλεγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε γείνη θόρυβος τοῦ λαοῦ.

3. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, καὶ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν, ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρδου καθαρᾶς πολυτίμου· καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον, ἔχυσε τὸ μύρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.

4. Ἦσαν δὲ τινες ἀγανακτοῦντες καθ' ἑαυτοὺς, καὶ λέγοντες, Διὰ τί ἔγεινεν ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου;

5. Διότι ἠδύνατο τοῦτο νὰ πωληθῇ ὑπὲρ τριακόσια δηνάρια, καὶ νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς πτωχοὺς; καὶ ὠργίζοντο κατ' αὐτῆς.

6. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε αὐτὴν· διὰ τί ἐνοχλεῖτε αὐτήν; καλὸν ἔργον ἔπραξεν εἰς ἐμέ·

7. Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑχυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε νὰ εὐεργετήσητε αὐτούς; ἐμὲ ὁμῶς πάντοτε δὲν ἔχετε.

8. Ὅτι ἠδύνατο αὕτη, ἔπραξε· προέλαβε νὰ ἀλείψῃ με μύρον τὸ σῶμά μου διὰ τὸν ἐνταφιασμόν.

9. Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ἐκεῖνο τὸ ἔπος ἔπραξεν αὕτη. θέλει λαληθῇ εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

10. Τότε ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν δώδεκα, ὑπῆγε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτούς.

11. Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν· καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύρια· καὶ ἐζήτησι πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν ἐν εὐκαιρίᾳ.

12. Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν

2. Πὸ θόσυνε, γιὸ ντὲ τὲ κρέμπτενε, σὲ μὸς πένετε νκαταοσι ντὲ λαό.

3. Ε κοῦρ ἴστε αἰ ντὲ Βιθανί, μπὲ ὅτεπὶ τὲ Σίμωνιτ σὲ λεπρόσουριτ, τέκ βίγτε αἰ ντὲ σουφρά, ἔρδι νιὲ φρούα, ἐ χίστε νιὲ γαράφε πὰ δόρρε, πλιότ με μύρο γκα Νάρδο τὲ κερούαρε, σούμε τὲ ὄτρεγτε, ἐ σὶ ἐ θεοῦ γαράφενε πὰ δόρρε, γιὰ δέσδι μπι κρίε τὲ τίγ.

4. Ε κένε τζὰ χὲ οὐ ζεμερούανε με βέτεχε τὲ τουρε, ἐ θόσνε· μπὲ σὲ οὐ πὲ τὲ χούμπουριτ' ἐ χεσαίγ μύροσε;

5. Σὲ χεγιὸ μούντ τὲ σίτειγ με τέπερ σὲ τρεκίντ δηνάρε, ἐτ' ἴπειγνε τὲ θάρφερετ, ἐ ζεμερόνειγνε μπὲ τὲ.

6. Ε Ἰησοῦι θὰ· λίριε ἀτέ, ψὲ ἰ ἴπνι ἀσαίγ μουντίμ; τὲ μίρρε πούνε πέρι μπὲ μούα.

7. Σὲ τὲ θάρφεριτε ἰ κένι κουρδὸ με βέτεχε τουαίγ, ἐ κουρδὸ τὲ δότ, μούντινι τὲ πένι ντὰ τὰ τὲ μίρρε, πὸ μούα νούχε με κένι κουρδὸ.

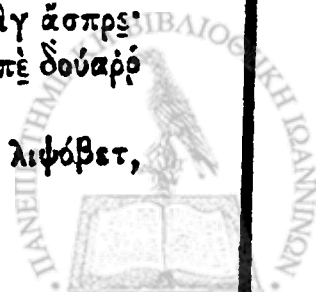
8. Ατέ χὲ μούντι χεγιὸ ἐ πέρι, ἰρίγτι με περπάρα τὲ λιεγε κούρμινε τίμ με μύρο, περ τὲ βένε ντὲ θάρρ.

9. Με τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, τέκ δὸ χὲ τὲ ρέφένετε κούγ ουγγιλ ντὲ φίθε πότε, δὸ τὲ χουβεντόνετ ἐ δὲ τζέρι χεγιὸ χὲ τὲ μπάχετε μέντ ἀγιό.

10. Ε Ἰούδα Ἰσκαριώτη νιὲ γκα τὲ διμπεδγιέτε, βάτε ντὲ τὲ πάρετ' ἐ Πρίφτερετ χὲ τοῦ ἰπ ἀτέ μπὲ δούαρρ.

11. Ε ἀτὰ σὶ διφιούανε οὐ φεζούανε· ἐ ἰ τάχνε τι ἴπνε ἀτίγ ἄσπερ· ἐ χερκὸν χὲ τοῦ ἰπ ἀτέ μπὲ δούαρρ με κολαίγ.

12. Ε δίτεν' ἐ πάρε τὲ λιφόβετ,

ἀζύμων, ὅτε ἐθυσίαζον τὸ πάσχα, λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ ἐτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πάσχα;

13. Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἰπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ θέλει σᾶς ἀπαντήσῃ ἄνθρωπος βραστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτόν,

14. Καὶ ὅπου εἰσέλθῃ, εἶπατε πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην, Ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου;

15. Καὶ αὐτὸς θέλει σᾶς δεῖξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἑτοιμον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς.

16. Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὔρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτούς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

17. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἔργεται μετὰ τῶν δώδεκα.

18. Καὶ ἐνῶ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἔτρωγον, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι εἰς ἕξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει, ὅστις τρώγει μετ' ἐμοῦ.

19. Οἱ δὲ ἤρχισαν νὰ λυπῶνται, καὶ νὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν εἰς ἕλαστος, Μήπως ἐγώ; καὶ ἄλλος, Μήπως ἐγώ;

20. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβάπτων μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ πινάκιον τὴν χειρα.

21. Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐκὶ δὲ εἰς τὸν ἄνθρω-

ποῦ χάϊγνε Πάσχενε, ἰ θὸν' ἀτίγ μαθητίτ' ἐτίγ, κού δὴ τὲ βέμι, ἐ τὲ πέγεμε φατὶ τὲ χὰτζ Πάσχενε;

13. Ε δερβὸν δι γκά μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ οὐ θὸν' ἀτοῦρε· ἔτζενη ντὲ κιουτὲτ, ἐ δὸ τὲ πικετὲ μὲ γιου νιὲ νιερί χὲ μπάν νιὲ στάμνε μὲ οὔγε, ἐ χὰτζδενη πὰς τίγ.

14. Ε τέκ δὸ χὲ τὲ χίγνε θὸν ζότιτ σὲ ὅτεπίσε, σὲ δάσκαλι θόττε, κού ἔῶτε κονάκου χὲ δὸ τὲ χὰ πὰσχενε πὰσχε μὲ μαθητίτ' ἐμι;

15. Ε ἀὶ δὸ τοῦ δερτόγε γιούβετ νιὲ τζαρδάκ τὲ μὰδ ὄτροῦαρὲ μὲ μεσάλε, φατὶ, ἀτγὲ πένανι φατὶ πὲρ νάβετ.

16. Ε δούαλε μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ βάνε ντὲ κιουτὲτ, ἐ φένε σὶ κούντρ' οὐ θὰ ἀτοῦρε· ἐ πένι φατὶ πὰσχενε.

17. Ε σὶ οὐ ἔρρ βγιέν πὰσχε μὲ τὲ διμπεδγιέτε.

18. Ε τέκ βίγν' ἀτὰ μπὲ σουφρά ἐ χάϊγνε, οὐ θὰ Ἰησοῦτ' μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ νιὲ γκά γιουῦ δὸ τὲ μὲ παραδόσγε, ἀτ χὲ χὰ μὲ μούα πὰσχε.

19. Ε νίσνε τὲ χελμόνειγνε, ἐ τί θὸν' ἀτίγ νιέρι πὰς γιάτεριτ, μὸς γιάμ οὔνε; ἐ τγιάτερι μὸς γιάμ οὔνε;

20. Ε δὲ ἀτ οὐ περφέιφκ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε, νιὲ γκά τὲ διμπεδγιέτε, ἀτ χὲ γγιέν δόρρενε νιὲ κούπε πὰσχε μὲ μούα.

21. Ε ἰ κίρρι νιερίουτ βέτε σὶ κούντρὲ ἔῶτε ὄκρούαρὲ πὲρ ἀτὲ, πὸ βὲ ἀτίγ νιερίουτ, χὲ πρέιγ ἀτίγ παρα-

πον εκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον εκείνον, ἂν δὲν ἤθελε γεννηθῆ.

22. Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτούς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου.

23. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτούς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες.

24. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυμένον.

25. Ἀληθῶς σὺ λέγω, ὅτι δὲν θέλω πίνει πλέον ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν πίνω αὐτὸ νέον ἐν τῇ βουσίᾳ τοῦ Θεοῦ.

26. Καὶ ἀρῶ ὑμνησῶν, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλιζῶν.

27. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι πάντες θέλετε σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, ἃ θέλω πατάξαι τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῆ τὰ πρόβατα.

28. Ἀρῶ ὁμῶς ἀνσταθῶ θέλω ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

29. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτόν, Καὶ ἐάν πάντες σκανδαλισθῶσιν, ἐγὼ ὁμῶς οὐχί.

30. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι σήμερον τὴν νύκτα ταύτην, πρὶν ὃ ἀλέκτωρ φωνάξῃ δις, τρίς θέλεις μὲ ἀπρνηθῆ.

31. Ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἔλεγεν, Ἐάν γείνη χρεῖα νὰ συναποθάνω μετὰ σοῦ, δὲν θέλω σὲ ἀπρνηθῆ. Ὡσαύτως, δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

δοσετε ἰ πῖρρι ἰ υἱερλουτ, με μῖρρε κὲ περ ἀτὲ υἱερὶ τὲ μὸς κὲ λέρε.

22. Ε τέκ χάϊγν' ἀτὰ, μὸρρι Ἰησοῦι πούχε, ἐ σὶ ἐ πεκόβι, ἐ θεου, ἐ οὐ ἀδὰ ἀτούρε· ἐ οὐ θά· μῖρρι, χάϊ, κὲ γιό ἐστέ κούρμι ἰμ.

23. Ε σὶ μὸρρι ποτήρε, ἐ εὐχαριστίσι, οὐ ἀ δὰ ἀτούρε, ἐ πίνε πρέϊγ σίγ φίθ.

24. Ε οὐ θά ἀτούρε· κούϊγ ἐστέ φίχου ἰμ ἰ ὀγιάτεσε σὲ ρὲ κὲ δὸ τὲ δέρδετε περ σούμε.

25. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, δὸ τὲ μὸς πὶ με γκὰ ζπιέλ βέϊτι γγέρα μπὰ τὲ δίτε, κούρ τὰ πὶ ἀτὲ τὲ ρὲ ντὲ μπρετερὶ τὲ Περνίσι.

26. Ε σὶ εὐχαριστίσνε δούαλε ντὲ μᾶλλ τὲ οὐλίγιετ.

27. Ε οὐ θότ' ἀτούρε Ἰησοῦι, κὲ φίθ δὸ τὲ σκανδαλίσνε περ μούα ντὲ κὲτὲ νάτε· σὲ ἐστέ σκρούαρε, δὸ τὲ φοδιτ δὲ λμούαρε, ἐ δὸ τὲ περχάπενε δέντε.

28. Ε πὸ πὰς σὲ γιάλουριτ σίμ, δὸ τὲ βέτε περπάρα γιούβετ ντὲ Γαλιλαίε.

29. Ε Πέτρουκ ἰ θά ἀτιγ' ἐ δὲ τὲ φίθ ντοῦ σκανδαλίτζινε, πὸ οὔνε γιό.

30. Ε ἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦι, με τὲ βερτέτε τὲ θὸμ τίγ. κὲ σὸτ ντὲ κὲτὲ νάτε, πὰ κεντούαρε ἐ δὲ κοκόσι δι χέρε, δὸ τὲ με ἀρνίσετζ τρὶ χέρε.

31. Ε ἀτ σιόντε ἐ θόσ' ἐ δὲ ντοῦ δάστε κὲ τὲ βδὲς με τὶ πάσχε, νοῦκὲ δὸ τὲ τ' ἀρνίσεμ τίγ' ἐ ἀστοῦ θόσνε ἐ δὲ τὲ φίθ τὲ τυίερετε.

32. Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Γεθσημανή· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε ἐδῶ, ἕως οὗ προσευχηθῶ·

33. Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ ἤρχισε νὰ ἐκθαμβῆται καὶ νὰ ἀδημονῇ.

34. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Περιλύπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ἐδῶ, καὶ ἀγρυπνεῖτε.

35. Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο νὰ παρέλθῃ ἂν ἦναι δυνατὸν ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα ἐκείνη.

36. Καὶ ἔλεγεν, Ἀβῶ, ὁ Πατήρ, πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς σέ· ἀπομάκρυνον ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· οὐχὶ ὁμῶς ὁ, τι θέλω ἐγὼ, ἀλλ' ὁ, τι σύ.

37. Καὶ ἔρχεται, καὶ εὕρισκει αὐτοὺς κοιμωμένους· καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Σίμων, κοιμᾶσαι; δὲν ἠδυνήθης μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσῃς;

38. Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

39. Καὶ πάλιν ὑπῆγε καὶ προσηγήθη, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

40. Καὶ ἐπιστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι, καὶ δὲν ἤξευρον τί νὰ ἀποκριθῶσι πρὸς αὐτόν.

41. Καὶ ἔρχεται τὴν τρίτην φοράν καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἀρκεῖ ἤλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ, παραδίδεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν.

32. Ἐ εἶγενε ντὲ νιὲ φῶιάτ κῆ κιούχαεῖγ Γεθσιμανί· ἔ οὐ θόττε μαθητίβητ σὲ τίγ· ρίγι· κῆτου γγέρα σὰ τὲ φάλεμ.

33. Ἐ μέρρ πάσκε με βέτεχε τὲ τίγ Πέτρουνε· ἔ δὲ Ἰάκωβονε· ἔ δὲ Ἰωάννε, ἔ ζοῦρι τὲ τρομάξ, ἔ τὲ χελμόνεῖγ.

34. Ἐ οὐ θότ ἀτοῦρε· σούμε χελμούαρε· ἔστε Σπίρτι ἕμ γέρα μπε δδέχεγε· μπέτουνι ἔ ρίι κῆτου, ἔ μὸς φλίγι.

35. Ἐ σὶ βάτε πάχεζε με τέιγ, ὁὰ περμπις· ἔ φάλεῖγ, ντὲ μούντ, τὲ μερφόνεῖγ γκά αἰ κούιγ σαχάτ.

36. Ἐ θόστε· ἀβῶ ὦ γιάτ, φίθε τὲ κολάῖγτα γιάνε τὲκ τί, μερρὸ γκά μέγε κῆτε ποτήρ· πὸ γιὸ ἀτὲ κῆ δούα οὔνε, πὸ ἀτὲ κῆ δὸ· τί.

37. Ἐ βγιέν, ἔ ἰ φέν ἀτὰ κῆ φλίγνε· ἔ ἰ θόττε Πέτροσε· Σίμων, φλέ; νοῦξε μούντε τὲ ρίγε ζγιούαρε νιὲ σαχάτ;

38. Ρίγι ζγιούαρε, ἔ δὲ φάλλι, κῆ τὲ μὸς κίινι ντὲ πιραξί· Σπίρτι ἔστε φατι, πὸ κούρμι· ἔστ' ἰ σμούντουρε.

39. Ἐ πάμετα βάτε ἔ οὐ φάλλ, τούκ' ἔ θένε ἀτὲ φγιαλλε.

40. Ἐ σὶ οὐ κθίε ἰφέτι ἀτὰ περσερὶ κῆ φλίγνε, (σὲ ψὲ κένε σίτ' ἔτοῦρε ρεντούαρε) ἔ νοῦξε δίγνε τζτί περφέφειν' ἀτίγ.

41. Ἐ βγιέν τὲ τρέτενε χέρε· ἔ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔ δὲ πὸ φλίγι, ἔ πρέχενι· σαδὸ, ἔρδι σαχάτι, νὰ, ἰ πέρρι νιερίουτ κῆ ἱπετε μπε δούαρρ τὲ φαγετόρεβετ.

42. Ἐγέρθητε, ὑπάγωμεν, Ἰδοῦ,
ὁ παραδίδων με ἐπλησίασε.

43. Καὶ εὐθὺς ἐνῶ ἐλάλει εἶτι
ἐρχεται ὁ Ἰούδας, εἰς ὧν τῶν δώδε-
κα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ
μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρ-
χιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ
τῶν πρεσβυτέρων.

44. Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν εἶχε
δώσει εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων,
Ὅντινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι, πιά-
σατε αὐτὸν καὶ φέρετε ἀσφαλῶς.

45. Καὶ ὅτε ἤλθεν, εὐθὺς πλη-
σιάσας εἰς αὐτὸν, λέγει, Ῥαββί, Ῥαβ-
βί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

46. Καὶ ἐκεῖνοι ἐπέβαλον ἐπ' αὐ-
τὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐπίασαν
αὐτόν.

47. Εἰς δέ τις τῶν παρεστώτων
σύρας τὴν μάχαιραν, ἐκτύπησε τὸν
δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψε
τὸ ὠτίον αὐτοῦ.

48. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶ-
πε πρὸς αὐτοὺς, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλ-
θετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων νὰ
μὲ συλλάβητε;

49. Καθ' ἡμέραν ἤμην πλησίον
ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ δὲν
μὲ ἐπίασατε· πλὴν τοῦτο ἔγεινε διὰ
νὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.

50. Καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν πάντες,
ἔφυγον.

51. Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολού-
θει αὐτόν, περιτετυλιγμένος σινδόνα
εἰς τὸ γυμνὸν σῶμα αὐτοῦ· καὶ πιά-
νουσιν αὐτόν οἱ νεανίσκοι.

52. Ὁ δὲ ἀφήσας τὴν σινδόνα,
ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν γυμνός.

53. Καὶ ἔφεραν τὸν Ἰησοῦν πρὸς
τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται πρὸς
αὐτόν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς.

42. Γκρίχι τὲ βέμι νὰ, αἱ κὲ δὸ
τὲ μὲ ἄπε, ἔρδι ἄφερ.

43. Ε ἄτε τζᾶστ πὰ σόσουρε αἱ
φγιαλένε, βγιέν Ιούδα, κὲ κὲ νιέ γκὰ
τὲ διμπεδγιέτε, ἐ δὲ πᾶσχε μὲ ἀτέ
σοῦμε τούρμε μὲ θίκερα, ἐ δὲ μὲ δρού-
νιερ, γκὰ τὲ πάρετ' ἐ Πρίφτερετ ἐ
δὲ γκὰ Γραμματέιγτε, ἐ δὲ πλείκτε.

44. Ε αἱ κὲ ἐ παραδόσι ἀτέ, οὐ
κίσ δένε ἀτουρε νισᾶν, ἐ οὐ κίσ θένε·
σὲ ἀτέ κὲ δὸ τὲ πούθ, αἱ ἔστε ζίριε
ἀτέ, ἐ ὀπίριε μὲ κελίμ.

45. Ε πόκε ἔρδι, ἄτε τζᾶστ γιού
κιάσ ἀτιγ, ἐ ἰ θότε· δάσκαλ, δά-
σκαλ, ἐ ἐ πούθι ἀτέ.

46. Ε δὲ ἀτὰ ὅτινε δούαρρτε μπι
τὲ ἐ ἐ ζούν' ἀτέ.

47. Ε νιέ γκὰ ἀτὰ κὲ ρίγν' ἀτγέ,
κρέου θίκενε, ἐ φοδίτι κοπίλ' ἐ σὲ πά-
ριτ σὲ πρίφτερετ, ἐ ἰ πρέου ἀτιγ βέσνε-

48. Ε οὐ κερφέιτκ Ιησοῦι, ἐ οὐ θὰ
ἀτουρε· πότι μπε κουσάρ δούαλτε
μὲ θίκερα ἐ μὲ δρούνιερ τὲ ζίριε μούα;

49. Γκὰ δίτα πᾶσχε μὲ γιούβετ
γέσσε τούκ' ἐδιδάζουρε ντε ἱερό ἐ
νούκε μὲ ζούτε, πὸ δούχαεττε τὲ δάλ-
λενε τὲ θερτέτα κάρτερατε.

50. Ε ἐλιάνε ἀτέ τὲ φίθε ἐ ἱνε.

51. Ε νιέ δγιαλλῶσ βίγτε πὰς
τιγ, κὲ κὲ τιλίζουρε μὲ τζαρτζάφ
μπι λέκουρε, ἐ ἐζέν' ἀτέ τρίματε.

52. Ε δὲ αἱ οἱ λεσσί τζαρτζάφνε,
ἱκου γκὰ ἀτὰ λιακουρίκ.

53. Ε ἐ ὀπούνε Ιησοῦνε τεκ ἰ πάρι
πρίφτερετ, ἐ οὐ μπεγιόδε ἀτγέ μὲ τὲ
πᾶσχε φίθε τὲ πάρετ' ἐπρίφτερετ, ἐ
δὲ πλείκτε, ἐ δὲ γραμματέιγτε.

54. Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτὸν ἕως ἔνδον τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ συνεκάλητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ ἐθερμαίνετο εἰς τὸ πῦρ.

55. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὄλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, καὶ δὲν εὗρισκον.

56. Διότι πολλοὶ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' αἱ μαρτυρίαι δὲν ἦσαν σύμφωνοι.

57. Καὶ τινες σηκωθέντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγοντες,

58. "Ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτὸν λέγοντα, "Ὅτι ἐγὼ θέλω γαλάσαι τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον θέλω οἰκοδομήσει.

59. Πλὴν οὐδὲ οὕτως ἦτο σύμφωνος ἡ μαρτυρία αὐτῶν.

60. Καὶ σηκωθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον, ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Δὲν ἀποκρίνεσαι οὐδέν; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ;

61. Ὁ δὲ εἰώπα, καὶ δὲν ἀπεκρίθη οὐδέν, Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἠρώτηα αὐτὸν, λέγων πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ;

62. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγὼ εἰμαι· καὶ θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

63. Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διασχίσας τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγει, Τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτύρων;

64. Ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν· τί σὰς φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες, κατέκριναν αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἐνοχος θανάτου.

54. Ε Πέτρουα εἰγ πὰς τῆγ πῆρ σὲ λιάρφουτ, γγέρα πῆντα ντὲ ἀβλι τὲ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερρετ, ἐ ρίγτε πᾶσῃε μὲ κοπίγ, ἐ γκρόχειγ μπὲ ζγιάρ.

55. Ε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερρετ, ἐ δὲ φίθῃε μπεγέδεγια κερκοίγνε μαρτυρὶ κόντρ' Ἰησοῦίτ, πῆρ τὲ θοάρε ἀτῆ, πὸ νοῦλῃε φέϊγνε.

56. Ε σοῦμῃε μαρτυρίσνε ρῆμ, κόντρ' ἀτιγ, πὸ νοῦλῃε κένε πᾶραϊγ μαρτυρὶτ' ἐτοῦρε.

57. Ε οὐ γκρένε τζᾶ, ἐ μαρτυρίσνε ρῆμ κόντρ' ἀτιγ, ἐ θᾶνε,

58. Σὲ νάβετ διφιοῦαμ ἀτῆ κῆ ἰθῶ· σὲ οὔνε δὲ τὲ πρίῶ κῆτῆ Ναὸ κῆ εὔτε πῆρε μὲ δούαρρ, ἐ πῆρ τρι διτ δὲ τῆ πῆγ νιὲ τγιάτσο τὲ πᾶ πῆρρῃε μὲ δούαρρ.

59. Ε ἄς κῆτῶ τοῦ νοῦλῃε κὸ νιὲ μαρτυρία ἐτοῦρε.

60. Ε σὶ οὐ γκρέ ντὲ μὲς ἰ πᾶρι ἰ πρίφτερρετ, ἐ πιέτι Ἰησοῦνε, ἐ θῶ· νοῦλῃε πῆρφέρε φᾶρε; τζμαρτυρὶ θῶνε κῆτᾶ κόνιρῃε τέγε;

61. Ε ἀτ' πουῶντε, ἐ νοῦκ' οὐ πῆρφέϊφκ φᾶρε· ἐ ἐ πιέτι ἀτῆ πῆρσερὶ ἰ πᾶρι ἰ πρίφτερρετ, ἐ ἰ θῶτ' ἀτιγ, τί γῆ Κρῶτι ἰ πῆρρῃε ἰ σὲ πῆκοῦαριτ;

62. Ε δὲ Ἰησοῦί ἰ θᾶ, οὔνε γιάμ, ἐ δὲ δὲ τὲ ὄιχνι τὲ πῆρρ' ἐ νιερῖουτ τῆ ρίγνε μπᾶνε τὲ δγιάθῆτε τὲ φουκίσε, ἐ δὲ τὲ ρίγνε μπὲ ρῆ τὲ Κίελιτ.

63. Ε ἰ πᾶρι πρίφτερρετ σὶ τζῶρε ρόικατέτιγ, θῶτε· τζνᾶ δούχαενε μαρτυρῆτε.

64. Ε διφιοῦατε βλασφημίνε, τζοῦ δοῖκετε γιούβετ; ἐ δὲ ἀτᾶ τὲ φίθῃε ἐ ἀποφασίσνε ἀτῆ ἐ θᾶνε, κῆ εὔτε φαγετοῦαρ πῆρ βῶδεκεγε.

65. Καὶ ἤρχισαν τινες νὰ ἐμπύωσιν εἰς αὐτόν, καὶ νὰ περικαλύπτωσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ νὰ γρονθίζωσιν αὐτόν, καὶ νὰ λέγωσι πρὸς αὐτόν, Προφήτευσον. Καὶ οἱ ὑπῆρξαι ἔτυπτον αὐτόν με ῥαπίσματα.

66. Καὶ ἐνῶ ἦτο ὁ Πέτρος ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν θεραπειδῶν τοῦ ἀρχιερέως·

67. Καὶ ὅτε εἶδε τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐβλέψασα εἰς αὐτόν, λέγει, Καὶ σὺ ἦσο μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ.

68. Ὁ δὲ ἤρνήθη, λέγων, Δὲν ἐξέρω, οὐδὲ καταλαμβάνω τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξήλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον· καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώναξε.

69. Καὶ ἡ θεράπαινα ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς παρεστῶτας, Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν εἶναι.

70. Ὁ δὲ πάλιν ἤρνεῖτο. Καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον πρὸς τὸν Πέτρον, Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶσαι· διότι Γαλιλαῖος εἶσαι, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει.

71. Ἐκεῖνος δὲ ἤρχισε νὰ ἀναθεματίζῃ καὶ νὰ ὀμνύῃ, Ὅτι δὲν ἐξέρω τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, τὸν ὁποῖον λέγετε.

72. Καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώναξεν ἐκ δευτέρου. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι πρὶν ὁ ἀλέκτωρ φωνάξῃ δις, θέλεις μὲ ἀρνηθῆ τρίς. Καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πικρῶς.

Κεφ. ιε'. 15.

Καὶ εὐθὺς τὸ πρῶτ' συνεβουλευθήσαν οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέ-

65. Εἰς αὐτὸν τζὰ τὰ περὶ αὐτοῦ ντὲ φάκε, ἐ τὲ μπουλιόινγε σουράτν' ἐτίγ, ἐ τὲ πίνγε ἀτίγ μὲ σουπλιάκα, ἐ τὲ θόσνε· προφητέψ' ἐ δὲ κοπίγτε ἰ πίνγ' ἀτίγ μὲ σουπλιάκα.

66. Εἰς τὴν κὲ Πέτρον περπὸς ντὲ ἀβλί θγιέν νιὲ γκὰ κοπίγτε' ἐ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ.

67. Εἰς οἱ πὰ Πέτρον κὲ γκρόχעיγ, ἐ θεστρὸν μίρβ' ἀτὲ, ἐ ἰ θότ' ἐ δὲ τὲ γέσ' κὰσ' μὲ Ἰησοῦνε ναζαρινόνε.

68. Εἰς ἀτ' ἀρνίσειγ, ἐ θόσ' νούκ' δὲ, ἀς κουπετόιγ ἀτὸ κὲ θούα τί' ἐ δὲ γιὰσ' μπε ρούγε, ἐ κοκόσι κεντόι.

69. Εἰς οἱ ἐπὰ ἀτὲ περσερὶ κοπίλιζ, νίσι τοῦ θόσ' ἀτοῦρ κὲ ρίγνε ἀτγὲ κὲ κούιγ γκὰ ἀτὰ ἔσ' τε.

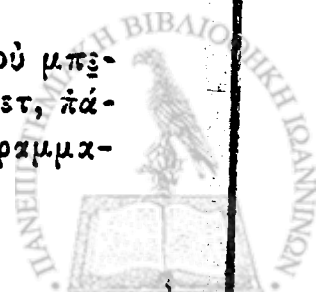
70. Εἰς αἱ πὰμετα ἀρνίσειγ' ἐ πὰς νιετζίλκ' ἰ θόνε Πέτροσε ἀτὰ κὲ ρίγν' ἀτγ' μὲ τὲ θερτέτα γκὰ ἀτὰ γ' σὲ Γαλιλαῖο γ' ἐ τὲ φόλτουριτ τὰτ φιάν.

71. Εἰς αἱ νίσι τὲ ἀναθεματίς, ἐ τὲ κεντόνעיγ, κὲ σὲ δὲ κεντὲ νιερὶ κὲ θόι.

72. Εἰς πέρ σὲ δὲ τίτ κεντόι κοκόσι' ἐ οὐ κουίγτοῦα Πέτρον φιάλεσε κὲ ἰ θὰ ἀτίγ Ἰησοῦ' κὲ πὰ κεντούαρ κεντόι δὲ χέρε, δὲ τὲ μὲ ἀρνίσετ' μούα τρι χέρε, ἐ νίσι ἐ κιάντε.

Κοίε Επεσεμπεδγιέτετε. ιε'. 15.

Ἐ ἀτὲ τζάστ ντὲ μεγγέ: οὐ μπεγιούαδ' ἐ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, πὰσ' κὲ μὲ πλέιγτε, ἐ δὲ μὲ γραμμα-

δριον, και δέσαντες τὸν Ἰησοῦν ἔφεραν και παρέδωκαν εἰς τὸν Πιλάτον.

2. Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ λέγεις.

3. Καὶ κατηγοροῦν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς πολλὰ.

4. Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Δὲν ἀποκρίνεσαι οὐδέν; ἰδὲ, πῶσα σοῦ καταμαρτυροῦσιν.

5. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἀπεκρίθη οὐδέν, ὥστε ὁ Πιλάτος ἐθαύμαζε.

6. Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἀπέλυεν εἰς αὐτοὺς ἓνα δέσμιον, ὄντινα ἐζήτουν.

7. Ἦτο δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς δεδεμένος μετὰ τῶν συνωμοτῶν οἵτινες ἐν τῇ σάσει ἔπραξαν φόνον.

8. Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος, ἤρχισε νὰ ζητῇ νὰ κάμῃ καθὼς πάντοτε ἔκαμνεν εἰς αὐτοὺς.

9. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

10. Ἐπειδὴ ἤξευρεν ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.

11. Οἱ ἀρχιερεῖς ὅμως διήγειραν τὸν ὄχλον νὰ ζητήσωσι νὰ ἀπολύσῃ εἰς αὐτοὺς μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν.

12. Καὶ ὁ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί λοιπὸν θέλετε νὰ κάμω τοῦτον τὸν ὁποῖον λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

13. Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν.

14. Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὴν ἔπραξεν; Οἱ δὲ

τεῖγτε, ἐ δὲ μὲ φίθῃ μπεγέδεγενε, ἐ σὶ ἐ λίδνε Ἰησοῦνε, ἐ ὄποῦνε, ἐ ἐ δάνε μπε δούαρρ τὲ Πιλάτοσε.

2. Ε ἐπιέτι ἀτὲ Πιλάτουα, τί γὲ μπρέτι ἰ Τσιφούτετ; ἐ δὲ αἰ οὐ περφέιγκ, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ, τί ἐ θούα.

3. Ε ὀῶνε ὄοῦμε κατηγορὶ κόντρ' ἀτίγ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ.

4. Ε Πιλάτουα ἐ πιέτι ἀτὲ πάφενε, ἐ ἰ ὀῶτε νούκε περφέε φάρρε; ὄιχ μπε σὰ τὲ καλεζόγενε κετὰ τίγ.

5. Ε Ἰησοῦ μὲ νούκ' οὐ περφέιγκ φάρρε, κάκε κὲ οὐ τζιουδίτ πιλάτουα.

6. Ε ντὲ τζῶδὸ τὲ κρέμπτε οὐ λεῶν ἄτοῦρε νιὲ τὲ χαψόσουρε, τζιλινε δὸ κὲ τὲ κερκίγνε.

7. Ε κὲ νιὲ κὲ κιούχαιγ Βαραββᾶ λίδουρε ντὲ χαψάνε πάσχε μὲ ὄῶκετ' ἐτίγ, κὲ κίῶνε πέρε βρέσεγε ντὲ νακατοσί.

8. Ε οἱ πρίτνε τούρμα, νίῶνε τὲ κερκίγνε, σὶ κούντρ' οὐ πέντε ἄτοῦρε κουρδὸ.

9. Ε δὲ Πιλάτουα οὐ περφέιγκ ἄτοῦρε, ἐ οὐ θὰ δὲ τοῦ λεῶν γιούβετ Μπρέτν' ἐ τζιφούτετ;

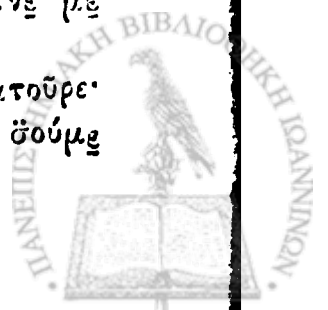
10. (Σὲ ἐ δίγ κὲ γκὰ ζηλία ἐ δάν' ἀτὲ ντὲ αἰ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ.)

11. Ε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ βούνε τούρμενε κὲ τὲ κερκίγνε πρέιγ σίγ τοῦ λεῶν μὲ τέπερ Βαραββᾶνε.

12. Ε Πιλάτουα οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θὰ ἄτοῦρε πάφενε τζῶδὸ δὲ τοῦ ἀ πείγ ἀτὲ κὲ ὀῶ Μπρέτ τὲ τζιφούτετ;

13. Ε δὲ ἀτὰ πάφενε πρίτνε μὲ φῶρτ, μπερθέε ἀτὲ ντὲ Κρούεκ.

14. Ε Πιλάτουα οὐ ὀῶ ἄτοῦρε τζῶτὲ κίετ οὐ πέρι; ἐ ἀτὰ μὲ ὄοῦμε

περισσότερον ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν.

15. Ὁ Πιλάτος λοιπὸν θήλων νὰ κάμῃ εἰς τὸν ὄχλον τὸ ἀρεστόν, ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν, ἀφοῦ ἐμαστῆγωσεν αὐτόν, διὰ νὰ σταυρωθῇ.

16. Οἱ δὲ στρατιῶται ἔφεραν αὐτὸν ἐνδὸν τῆς αὐλῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ πραιτώριον καὶ συγκαλοῦσιν ἕλον τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν.

17. Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον βάλλουσι περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ,

18. Καὶ ἤρχισαν νὰ χαιρετῶσιν αὐτόν, λέγοντες, Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων.

19. Καὶ ἔτυπον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μὲ κάλαμον, καὶ ἐνέπτυσον εἰς αὐτόν καὶ γονυπετοῦντες, προσκύνουν αὐτόν.

20. Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιξαν αὐτόν, ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔφεραν αὐτόν ἔξω, διὰ νὰ σταυρώσωσιν αὐτόν.

21. Καὶ ἀγγαρεύουσι τινὰ Σίμωνα Κυρηνάιον διαβαίνοντα ἐνῶ ἤρχετο ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, τὸν πατέρα τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Ρούφου, διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

22. Καὶ φέρουσιν αὐτόν εἰς τὸν τόπον Γολγοθᾶ, τὸ ὁποῖον μεθερμηνεύμενον εἶναι, Κρανίου τόπος.

23. Καὶ ἐδίδον εἰς αὐτόν νὰ πῆ οἶνον μεμιγμένον μὲ σμύρναν· ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἔλαθε.

24. Καὶ ἀφοῦ ἐσταύρωσαν αὐτόν, διεμερίζοντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλήρον ἐπ' αὐτὰ, τί ἕκαστος νὰ λάβῃ.

θερρίσινε μπερβέε ἀτὲ ντὲ Κρούκε.

15. Ε δὲ Πιλάτουα σὲ ψὲ δέσι τὲ πὲν ζέμερεν' ἐτούρμεσε, οὐ λεῖοτὶ ἄτουρε Βαραββᾶνε, ἐ Ἰησοῦνε σὶ ἐράχου μὲ καμτζί, ἐ δὰ τὲ μπερβένεγε, ντὲ κρούτζ.

16. Ε ἐρούαρρὲ ἀτὲ τρίματε ἐ ἐσπούνε ντὲ αβλί, τὲκ' εἴστε Πραιτόρι, ἐ θερρίετνε γίθε κίλικνε.

17. Η ἐ θέινε ἀτὲ μὲ ρόπε τὲ κούκε· ἐ πλέζνε νιὲ κουρόρε γκά γέμπα, ἐ γιὰ θούνε μπὲ κόζε.

18. Ε νίονε τὰ περβεντέτν' ἀτὲ, ἐ τί θούνε, γέζο ὦ μπρέτ ἰ τζιφούτετ.

19. Ε ρίγνε κόζεν' ἐτίγ μὲ καλάμ, ἐ πεῖτιγνε μπὲ τὲ, ἐ πίγνε μπὲ δὲ, ἐ ἐ φάλεγν' ἀτίγ.

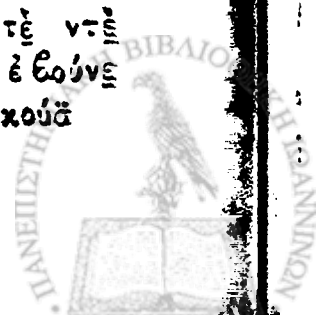
20. Ε κούε περκέσνε μὲ τὲ, ἐ σθεῖνε ρήπεν' ἐκούκε, ἐ ἰ θέινε ρόπατ ἐτίγ, ἐ ἐ ντζούτρε γιζάττε τὰ μπερβέεγν' ἀτὲ ντὲ Κρούκε.

21. Ε ἀγγαρέψνε τὲκ σκόν ἀτέγα νιὲ Σίμων Κυρινέο (κὲ θίντε γκά ἄββα. παπάν' ἐ Ἀλέξανδρετ ἐ δὲ Ρούφοσε) τὲ μίρρ Κρούκεν' ἐτίγ.

22. Ε ἐλίενε ἀτὲ ντὲ θέντ τὲ Γολγοθάτ, κὲ δὸ μὲ θένε θέντ ἰ κρέρεβετ.

23. Ε ἰ ἴπνε ἀτίγ τὲ πῖγ θέρρνε νακατόσουρε μὲ σμύρνε, ἐ ἀτ νοῦκ' ἐ μύρρε.

24. Ε σὶ ἐ μπερβένε ἀτὲ ντὲ κρούκε, ντάιγτινε ρόπατ ἐτίγ, ἐ θούνε σόρτ μπὲ τὸ, τζέτὲ μίρρ γίθε κούσ

25. Ἦτο δὲ ὦρα τρίτη, καὶ ἐσχύρωσαν αὐτόν.

26. Καὶ ἡ ἐπιγραφὴ τῆς κατηγορίας αὐτοῦ ἦτο ἐπιγεγραμμένη, Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

27. Καὶ μετ' αὐτοῦ σταυρόνουσι δύο ληστές, ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ.

28. Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα, « Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. »

29. Καὶ οἱ διαβαίνοντες ἐβλάσφημουν αὐτόν, κινούντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, Οὐχ, ὁ χαλῶν τὸν ναόν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν,

30. Σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

31. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων, ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύναται νὰ σώσῃ.

32. Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ δὲ καταβῆ τῶρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι μετ' αὐτοῦ ὠνείδιζον αὐτόν.

33. Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ ἕκτη ὦρα, σκότος ἐγένεον ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐνάτης.

34. Καὶ τὴν ὥραν τὴν ἐνάτην ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, « Ἐλωὶ, Ἐλωὶ, λαμῶ σαβαχθανὶ; » τὸ ὅποιον μεθερμηνευόμενον εἶναι, « Θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί με ἐγκατέλιπες; »

35. Καὶ τινες τῶν παρεστώτων ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ἰδοὺ, τὸν Ἰλίαν φωνάζει.

36. Δραμὸν δὲ εἷς, καὶ γεμίσας

25. Ε κὲ σαχάτι τρέ, ἔ ἐ μπερθίενε ἀτέ ντέ κρούτζ.

26. Ε γράμ' ἐ κατηγορίσε τίγ κὲ ὄκρούσε ΜΠΡΕΤΙ Ι ΤΖΙΦΟΥΤΕΥ.

27. Ε πάσχε με ἀτέ μπερθίενε ντέ κρούτζ δι' κουσάρε ιέρινε μπάνε τὲ δγιάθετε ἐ τγιάερινε μπάνε τὲ μέγγερε τὲ τίγ.

28. Ε δόλι ἐ βερτέτε κάρτα κὲ ὀδὺ ἐ δὲ με παρανόμε οὐ μενιούα.

29. Ε ἀτὰ κὲ ὄκόνγε οὐδεσε ἐ βλασφημίον' ἀτέ τούκ' ἐ τούντουρε κόχεν' ἐτούρε μπὲ τὲ, ἐ θόσνε' ποπὸ μπὲ τίγ κὲ πρίσ Ναβνε, ἐ μπὲ τρέ διτ ἐ δεριτόν.

30. Σπετό βέτεχενε τέντε, ἐ ζήριτ γκά κρούτσι.

31. Κεῖτοῦ ἐ δὲ τὲ πάρετ' ἐπρίφτερετ θόσνε τούκ' ἐπερκέσουρε ἡέρι με γιάτερινε, πάσχε με γραμματέυγετ' τὲ τγίερε ὄπετότ, ἐ βέτεχεν' ἐτίγ σροὺντ τὲ ὄπετόγε.

32. Κρέζτε μπρέτι ἰ Ἰσραήλιτ, λὲ τὲ ζήρεσε νταῖτι γκά κρούτσι, κὲ τὲ ὄόχεμε ἐ τὲ πεσόγεμε. ἐ δὲ ἀτὰ κὲ κένε μπερθίερε πάσχε με τὲ ντέ κρούτσι, ἐδῶγιγ' ἀτέ.

33. Ε σὶ οὐ πὲ σαχάτι φιάστε, οὐ πὲ ἐρεσίρε μπὲ εἶθε δὲ, γγέρα μπὲ νέντε σαχάτ.

34. Ε ντέ τὲ νέντενε σαχάτ, θύβρι Ἰησοῦ με ζὲ τὲ μάδ, ἐ θά' ἐλοῖ, ἐλοῖ, λαμῶ σαβαχθανί; κὲ δὲ με θένε, ὦ Περντι, ὦ Περντι, ψὲ με λέ;

35. Ε σὶ ἐ διφιοῖανε τζὰ γκά ἀτὰ κὲ ρίγιγ' ἀτγέ, θόσνε, γιά, Ἰλίανε θερρέτ.

36. Ε οὐ λεσούα ιέ, ἐ μπούσι

σπόγγον ἀπὸ ὄξους, καὶ περιθέσας αὐτὸν εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων, Ἀφήσθε, ἃς ἴδωμεν ἂν ἐργηται ὁ Ἰλλίας νὰ καταβιβάσῃ αὐτόν.

37. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκβαλὼν φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε.

38. Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.

39. Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος, ὁ παριστάμενος ἀπέναντι αὐτοῦ, ὅτι αὐτῷ κράζας ἐξέπνευσεν, εἶπεν, Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο Υἱὸς Θεοῦ.

40. Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνῆ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἡ Σαλώμη.

41. Αἵτινες καὶ ὅτε ἦτο ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτόν, καὶ ὑπηρέτουν αὐτόν· καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵτινες συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα.

42. Καὶ ὅτε ἐγεινεν ἤδη ἑσπέρα, (διότι ἦτο παρασκευῆ, τουτέστι, προσάββατον,)

43. Ἦλθεν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ἐντιμὸς βουλευτῆς, ὅστις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς τὸν Πιλάτον, καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

44. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν ἂν ἤδη ἀπέθανε· καὶ προσκαλέσας τὸν ἑκατόνταρχον, ἠρώτησεν αὐτόν, ἂν πρὸ πολλοῦ ἀπέθανε.

45. Καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ ἑκατοντάρχου, ἐχάρισε τὸ σῶμα εἰς τὸν Ἰωσήφ.

46. Καὶ οὗτος ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καταβιβάσας αὐτόν, ἐτύλιξε μὲ τὴν

νιῆ σφογγὰρ οὐθουλε, ἐ σὶ ἐ βουρι νιῆ νιῆ καλάμ, γιά ἴπ τῆ πιγ, ἐ θόσ' λίρι τῆ σόχ'εμε, ντῆ θγιέν Ηλίαγια τὰ ζπρῆσγ' ἀτέ.

37. Ε Ἰησοῦι σὶ ντζόρι νιῆ ζῆ τῆ μὰδ δὲ Σπίρτινε.

38. Ε περδέγια ἐ νάβιτ εὐ τζιού-αρ μπέ δ', κῆ σίπεριτ, ἐ γγέρα περ-πόσ.

39. Ε σὶ ἐπά Κεντυρίονι κῆ ρίγ καρσὶ ἀτιγ, κῆ σὶ θύρρι κῆστού δὰ Σπίρτινε, θὰ βερτέτ ἰ κίρρι ἰ Περ-ντίσε κῆ κούτγ ἡιερί.

40. Ε ἰόνε ἐ δὲ φρὰ κῆ θεσπρέιγνε πέρ σῆ λιάρφουτ, ἐ πάσ'ε με ἀτὸ κῆ ἐ δὲ Μαγδαλινῆ Μαρία, ἐ δὲ Μαρία μέμ' ἐ Ἰάκοβοιτ σῆ βόφ'ελε, ἐ δὲ Ἰω-σίουτ, ἐ δὲ Σαλόμι.

41. Ατὸ κῆ ἐ δὲ κούρ κῆ ντῆ Γα-λιλαίε βίγνε πὰς σίγ, ἐ ἰ ἔσ'οπέγι' ἀτιγ' ἐ δὲ σούμε τῆ τγιέρα κῆ πὰτν' ἄρδουρε πάσ'ε με ἀτέ ντῆ Ἱερουσα-λίμ.

42. Ε πόκ'ε οὐ ἔρρ' (σῆ ψῆ κῆ ἐπρέμ.τε, ἐ πάρε ἐ σῆ Σετούνεσε.)

43. Ερδι Ἰωσήφη κῆ κῆ γκὰ Αρι-μαθία, πλιάκ πουγιάρ, κῆ ἐ δὲ ἀί κῆ κῆ πρίτ μπρετερίν' ἐ Περντίσε, ἐ Φου-τζέι ἐ γίρι ντῆ Πιλάτουα, ἐ κερ-κόι κούρμιν' ἐ Ἰησοῦιτ.

44. Ε Πιλάτουα οὐ τζιουδίτ ντῆ-στέ κῆ ἔδ'ίκι, ἐ σὶ θύρρι Κεντυρίονε, ἐ πιέτι πὰ ἀτέ ντῆ βδ'ίκι.

45. Ε σὶ μψέι γκὰ Κεντυρίονι, γιά δερρέ κούρμινε Ἰωσήφ'ιτ.

46. Ε σὶ κλέου νιῆ τζαρτζάρ, ἐ σὶ ἐ δερμόι ἀτέ γκὰ Κρούκι, ἐ πῆ-

σινδόνα· και ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἦτο λελατομημένον ἐκ πέτρας· και προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.

47. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ και Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰωσή ἔβλεπον ποῦ τίθεται.

Κεφ. ις'. 16.

ΚΑΙ ἀφοῦ ἐπέρασε τὸ σάββατον, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ και Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου, και ἡ Σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα, διὰ νὰ ἔλθωσι και ἀλείψωσιν αὐτόν.

2. Και πολλὰ πρωτ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἔρχονται εἰς τὸ μνημεῖον, ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος.

3. Και ἔλεγον πρὸς ἐξυτάς, Τίς θέλει ἀποκυλίσει εἰς ἡμᾶς τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;

4. Και ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ὁ λίθος ἦτο ἀποκεκυλισμένος· διότι ἦτο μέγας σφόδρα.

5. Και εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον εἰς τὰ δεξιὰ, ἐνδεδυμένον στολὴν λευκὴν· και ἐτρόμαξαν.

6. Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτάς, Μὴ τρομάζετε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἀνέστη, δὲν εἶναι ἐδῶ· ἰδοὺ ὁ τόπος ὅπου ἔθεσαν αὐτόν.

7. Ἀλλ' ὑπάγετε, εἶπατε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, και πρὸς τὸν Πέτρον, ὅτι ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν, καθὼς εἶπε πρὸς ἐσᾶς.

8. Και ἐξεληθοῦσαι ταχέως, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτάς τρόμος και ἔκστασις· και δὲν εἶπον οὐδὲν πρὸς οὐδένα· διότι ἐφοβοῦντο.

Ἰτόλι· ντὲ τζαριζάφ· ἐ ἐ βουρι ἀτὲ ντὲ θάρρ κὲ ἴστε πελεκίσουρε γκά ὀπέλε, ἐ λουκουρίσι νιὲ φούρ τὲ μὰδ μπὲ δέρρὲ τὲ θάρρ:τ.

47. Ε Μαγδαλινὴ Μαρία ἐ δὲ Μαρία ἐ Ἰωσίουτ, βῆστρόιγνε κού ἐ κλάσινε.

Κρίε Εφιαστὲμπὲδγιέτετε. ις' 16.

Ε σὶ ὀκίε Σῆτοῦνα, Μαγδαλινὴ Μαρία, ἐ δὲ Μαρία μέμ' ἐ Ἰακωβοῖτ ἐ δὲ Σαλόμι, κλένε μύρο, τὲ βίγνε, ἐ τὰ λείγνε ἀτὲ.

2. Ε δίτεν' ἐπάρε τὲ γιάβεσε ὀούμε μεγγεσ βίγνε μπὲ θάρρ, κούρ λέου Διέλι.

3. Ε θόσνε νιέρε γιάτερεσε, κούτ ὀδ τὲ νὰ ρουκουλίσεγε νάβιετ φούρρὲ γκά δέρρ' ἐ θάρρ:τ;

4. Ε κούρ βῆστρόιγνε ὀόχενε κὲ φούρρι κὲ ὀτεμέγγουρε, σὲ ψὲ ὀούμ' ἰμάδ.

5. Ε σὶ χίνε κρέντα ντὲ θάρρ, ὀόχενε νιὲ δγιαλλόσ, κὲ ρίγτε μπάνε τὲ δγιαθέτε, βέτουρε μὲ ρόπα τὲ κάρδα, ἐ οὐ τζουδίτνε.

6. Ε αἶ οὐ θότ' ἀτοῦρε· μὸς οὐ τζουδίτνε· Ἰησοῦνε Ναζαρινόνε, τὲ μπερθίερινε ντὲ Κρούικ κερκόνι, οὐ γγιάλ, σέττε κέτου' γιά βέντι τέκ' ἐ κίσνε κάλτουρε.

7. Πὸ χάϊγδενι ἐ ὀσὶ μαθητίβιετ σὲ τίγ, ἐ δὲ Πέτροσε, σὲ ἀρρίου περπάρα γιούβετ, ἐ οὐ πρέτ ντὲ Γαλιλαίε, ἀτγὲ δὲ τὰ ὀίχνη ἀτὲ, σὶ κούντρ' οὐ ὀά γιούβετ.

8. Ε σὶ δούαλ' ἀτὸ γκά θάρρὲ μὲ τὲ ὀπέγιτε, ἴκνε· πὸ ἰ μάρρὲ ἀτὸ φρίκὲ, ἐ δὲ τζουδι, ἐ νούκὲ ὀάνε νιερλουτ φέ· σὲ ψὲ τρέμπείγνε.

9. Ἀφοῦ δὲ ἀνέστη τὸ πρῶτὴ τῆς πρώτης τῆς ἐξουσίας, ἐφάνη πρῶτον εἰς τὴν Μαοίαν τὴν Μαγδαληνὴν, ἐξ ἧς εἶχεν ἐκβάλλει ἑπτὰ δαιμόνια.

10. Ἐκείνη ὑπῆγε καὶ ἀπήγγειλε πρὸς ἐκείνους οἵτινες εἶχον σταθῆ μετ' αὐτοῦ, ἐνῶ ἐπένθουν καὶ ἐκλαίου.

11. Καὶ ἐκεῖνοι, ἀκούσαντες ὅτι ζῆ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, δὲν ἐπίστευσαν.

12. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐφανερώθη ἐν ἄλλῃ μορφῇ εἰς δύο ἐξ αὐτῶν, ἐνῶ περιεπάτουν καὶ ἐπορεύοντο εἰς τὸν ἀγρὸν.

13. Καὶ ἐκεῖνοι ὑπῆγαν καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς λοιπούς· ἀλλ' οὐδὲ εἰς ἐκείνους ἐπίστευσαν.

14. Ὑστερον ἐρίνη εἰς τοὺς ἐνδοκα ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, διότι δὲν ἐπίστευσαν εἰς τοὺς ἰδόντας αὐτὸν ἀναστάνα.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰπάγαγετε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν κτίσιν.

16. Ὅσους πιστεύσῃ καὶ βαπτισθῆ, θέλει σωθῆ· ὅσους ὁμως ἀπιστήσῃ, θέλει κτεκριθῆ.

17. Σημεῖα δὲ εἰς τοὺς πιστεύσαντας θέλουσι παρακολουθεῖ ταῦτα, Ἐν τῷ ὀνόματι μου θέλουσιν ἐκβάλλει δαιμόνια· θέλουσι λαλεῖ νέας γλώσσας·

18. Ὅρεις θέλουσι πιάνει· καὶ ἐὰν θανάσιμόν τι πῶσι, δὲν θέλει βλάψει αὐτοὺς· ἐπὶ ἄρρώπτους θέλουσιν ἐπιθέσει τὰς χεῖρας, καὶ θέλουσιν ἰατρούσθαι.

19. Ὁ μὲν λοιπὸν Κύριος, ἀφοῦ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, ἀνελήφθη εἰς

9. Ἐ σὶ οὐ γγιάλ ντὲ μεγγῆς τὲ πᾶρνε διτὲ τὲ γιαθῆσι, οὐ δούκ γέρεν ἐπᾶρε Μαγδαληνὴ Μαρίσας, καὶ ἰλιτ κριερε τὲ ὅτᾶτὲ δγιάγτῆ.

10. Ἐ ἀγιδ θάιτε ἐ οὐ δᾶ χηπὲρ ἀτουρε καὶ ἴνε πᾶσῆ με τὲ, καὶ κένε τὲ γελμουῶρε, ἐ κωτῆνε.

11. Ἐ δὲ ἀτᾶ σὶ διτῶύανε σὲ ἀτῆρον, ὁ οὐ δούκ τὲκ' ἀγιδ, νοῦξε δᾶνε κῆσῆ.

12. Παστόγ οὐ δεφτούα μετγιάτερ σουράτ μπὲ διγκά ἀτᾶ καὶ ἐτζετῆνε, ἐ βίγνε ντὲ ἄρρε.

13. Ἐ δὲ ἀτᾶ σὶ θᾶνε οὐ βερῆνε σὲ τγιέρθετ, ἐ ἄς ἀτουρε νοῦκ' οὐ δᾶνε κῆσε.

14. Ἐ πασαντάγ οὐ δούκ μπᾶ τᾶ τὲ ἰεμπεδγιέτῆ ἀτῆ τὲ ρίγνε, ἐ ἰ κερτῆ σὲ ψὲ νοῦξε κῆσουανε μπᾶ τᾶ καὶ ἐ πᾶνε ἀτὲ τὲ γγιάλτουρε, ἐ δὲ πῆρ ζῆμερεν' ἐτουρε τὲ πᾶ κθῆσε.

15. Ἐ οὐ θᾶ ἀτουρε· χᾶτῆνε ντὲ φίθῆ πῶτῆ, ἐ κηρύξνε Οὐγγίλε ντὲ φίθε δινιά.

16. Αἰ καὶ τὲ κῆσῆ, ἐ τὲ παφῆζόνετῆ, δὲ τὲ σῶσετῆ, ἐ ἀτῆ καὶ τὲ μὸς κῆσῆ, δὲ τὲ κολάσετῆ.

17. Ἐ κατὸ γιᾶνε ὀθύμετῆ καὶ δὲ τὲ θῆνε πᾶς ἀτουρε καὶ κῆσῆγενε' ντὲ ἔμερ τιμ δὲ τὲ ζῆσῆγενε τὲ πκῶδετῆ, φιούχε τὲ ῥᾶ δὲ τὲ φλιάσενε.

18. Ἐρπίνγτῆ δὲ τὲ ζῆνε με δῶρρε, ἐ δὲ ντουῆ τὲ γελμουᾶρε ντὲ πῆρτῆνε, δὲ τὲ μὸς ἰ δεμετόγε' μπι τὲ σεμούρε δὲ τὲ θῆνε δούάρρετῆ, ἐ δὲ τὲ ὀρῶνενε.

19. Ἐ πᾶς κῆτουρε κωβῆντεθετ, καὶ οὐ θᾶ ἀτουρε ζῶι, χῆπι ντὲρ Κί-

καιώμασι τοῦ Κυρίου ἀμεμπτοι.

7. Καὶ δὲν εἶχον τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦτο στειῖρα, καὶ ἀμφότεροι ἦσαν προβεβηκότες εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῶν.

8. Ἐνῶ δὲ ἱεράτευεν αὐτὸς ἐν τῇ τάξει τῆς ἑφημερίας αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,

9. Κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἐπεσεν εἰς αὐτὸν ὁ κληρὸς νὰ θυμιάσῃ, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου.

10. Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ προσήχετο ἔξω ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος.

11. Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἰστάμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος·

12. Καὶ ὁ Ζαχαρίας ἰδὼν ἐταράχθη, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν.

13. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ θέλει γεννήσει υἱὸν εἰς σέ, καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.

14. Καὶ θέλει εἶσθαι εἰς σέ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις· καὶ πολλοὶ θέλουσι χαρῆν διὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ.

15. Διότι θέλει εἶσθαι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα δὲν θέλει πίνει, καὶ θέλει πληρωθῆ Πνεύματος Ἁγίου ἐτι ἐκ κοιλίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

16. Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ θέλει ἐπιστρέψει εἰς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν.

17. Καὶ αὐτὸς θέλει ἔλθῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἐν Πνεύματι καὶ δυνάμει Ἰλλίου, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰς καρδίας τῶν πατέρων εἰς τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀπειθεῖς εἰς τὴν φρόνησιν τῶν

σφίδων.

7. Ἐνοῦζε πάντῃ ἀτὰ διγιάλλε, σὲ ὕε Ἐλισάβετγια κὲ ὀτέρπε, ἐ τὲ δι κένε τὲ σκούαρ ντὲ μὸτ τὲ τοῦρε.

8. Ἐ φιάου τὲκ πέντε ἀτὶ κούνετ' ἐ πριφτερίσε (μεσόντε) μπὲ τὰξ τὲ ἑφημερίσε τίγ, περπάρα περντίσε,

9. Σὶ κούντρ' ἔστε ἀδέτι ἰ ἑφημερίσε, οὐ ντὸδ κὲ θυμγιατίς, ἐ χίρι ντὲ Ναὸ (κίσε) τὲ ζότιτ.

10. Ἐ φίθε τούρμ' ἐ λαίτ' ἔσνε κὲ φάλειγνε γιάστε ντὲ κόχε τὲ θυμγιάμεσε.

11. Ἐ οὐ δούκ ντὲ ἀτὶ Ἐγγελ' ἰ Ζότιτ κὲ ρίγτε μπάνε τὲ διγιάθετε τὲ θυσιαστίριτ σὲ θυμγιάμεσε.

12. Ἐ σὶ ἐπὰ Ζαχαρία οὐ δρόδ, ἐ ρὰ μπὶ τὲ τὲ τρέμπουρε.

13. Ἐ θὰ Ἐγγελε ντὲ ἀτ, μὸς οὐ τρέμπ ὦ Ζαχαρία, σὲ οὐ διφιούα τὲ λιούτουριτε τὰτ' ἐ Ἐλισάβετγια φρούαγια γιότε δὸ τὲ τὲ πγιέλε τι πίρρ, ἐ δὸ τι ἔετ' ἔμερινε Ἰωάνν.

14. Ἐ δὸ τὲ γέτε τὲκ τι φεζίμ ἐ λιόδρε, ἐ οὐόμε δὸ τὲ φεζόνενε μπὲ τὲ λέρε τὲ τίγ.

15. Σὲ δὸ τὲ γέτ' ἰ... περπάρα ζότιτ, ἐ δὸ τὲ μὸς πίγε ἄς θέρρε ἄς σίκερα, ἐ δὸ τὲ μπούστετε γὰ Σπίρτ Σένγτ κὲ γὰ πάρκου ἰ μέμεσε τίγ.

16. Ἐ οὐόμε γὰ κίγτ' ἐ Ἰσραήλιτ δὸ τὲ κθέγε μπὲ ζόντε Περντίν' ἐτοῦρε.

17. Ἐ ἀτὶ δὸ τὲ βίγε περπάρα ἀτίγ μὲ Σπίρτ ἐ μὲ φουκὶ τὲ Ἡλίασε, τὲ κθέγε ζέμερατ' ἐ γιάτετ μπὶ δγιέμ, ἐ τὲ πὰ διφιούαριτε ντ' οὐρτετ' ἰ τὲ σὲ δρίγτεβετ, ἐ τι κέγε

δικαίων, διὰ τὴν ἐτοιμίαν εἰς τὸν Κύριον λαὸν προδιατεθειμένον.

18. Καὶ εἶπεν ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλω γνωρίσει τοῦτο; διότι ἐγὼ εἶμαι γέρον, καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκυῖα εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῆς.

19. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐγὼ εἶμαι Γαβριήλ ὁ παριστάμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπεστάλην διὰ τὴν λαλήσω πρὸς σέ, καὶ νὰ σὲ εὐαγγελίσω ταῦτα.

20. Καὶ ἰδοὺ, θέλεις εἰσθαι σιωπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ λαλήσῃς, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θέλουσι γέιναι ταῦτα· διότι δὲν ἐπίστευσας εἰς τοὺς λόγους μου, οἵτινες θέλουσιν ἐκπληρωθῆναι εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

21. Καὶ ὁ λαὸς περιέμενε τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι ἐβράδυνεν ἐν τῷ ναῷ.

22. Ὅτε δὲ ἐξῆλθε, δὲν ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ πρὸς αὐτοὺς· καὶ ἐνόησαν ὅτι ὀπτασίαν εἶδεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἔκαμνεν εἰς αὐτοὺς νεύματα, καὶ διέμενε κωφός.

23. Καὶ ἀφ' οὗ ἐτελείωσαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

24. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ ἔκρυπτεν ἑαυτὴν πέντε μῆνας, λέγουσα,

25. Ὅτι οὕτως ἔκαμνεν εἰς ἐμὲ ὁ Κύριος ἐν ταῖς ἡμέραις καθ' ἃς ἐπέβλεψε νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ὄνειδός μου μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

26. Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἐνομαζομένην Ναζαρέτ.

27. Πρὸς παρθένον ἠρραβωνισμέ-

νῆσιν λέγει· ζῶτι λαὸν τὸν δευτερεύοντα.

18. Ἐ Ζαχαρία ἰθὺ Ἐγγελιτ' κίθ' δὸ τὰ κουπετόγ' χετέ πούνε; σὲ οὔνε γιάμ πλιάγ, ἐ φρούαγια ἴμε ὄκούαρε γκά κόχ' ἐσάιγ.

19. Ἐ γιού περφέιτ' Ἐγγελι, ἐ ἰθὺ ἀτίγ' οὔνε γιάμ Γαβριήλη χε ῥί περπάρα Περντίσε, ἐ γιάμ δερφούαρε τὲ τὲ ὄμ' τιγ, ἐ τὲ τὲ ἀπ' τιγ χετέ χαλῆρ τὲ μίρρε.

20. Ἐ δὲ γιά δὸ τὲ πουσὸτ'ζ σὸτ' δι' ἐ τούτγε, ἐ τὲ μὸς μούντζ τὲ φλιάτζ, γγέρα μπά τὲ δίτε χε τὲ κένενε χετὸ' σὲ ψὲ νούχε πεσόβε ντὲ φγιαλλε τὲ μία, χε δὸ τὲ παφούχενε μπὲ κόχε τὲ τούρε.

21. Ἐ λαίε ἐ πρίτνε Ζαχαριάνε, ἐ τζουδίτεινε κέρ τὲ μένούαρε τὲ τιγ ντὲ ναὸ (κίθ'ε.)

22. Ἐ σὶ δόλι νούχε μούντ' τοῦ φλίτ' ἀτοῦρε, ἐ κουπετούανε χε πὰ ντονὲ τζουδί ντὲ ναὸ· ἐ ἀτ' οὐ κέντε ἀτοῦρε ἰσαρέτ, ἐ μπέτι πὰ φόγε.

23. Ἐ οὐ πὲ σὶ οὐ σόννε διτ' τ' ἐ πούνεσε σὲ πριφτέρισε τιγ, ἔατε μπὲ ὄτεπι τὲ τιγ.

24. Ἐ πὰς χετοῦρε δίτετ' οὐ μπάρσ' Ἐλισαβετγια φρούαγια ἐτιγ ἐ φσιχ' ἔετρεχεν' ἐσάιγ πέσε μούαγ, ἐ ὄττε.

25. Σὲ χεσὸτ'οῦ πέρι ζῶτι τὲκ μέγε, μπά τὸ διτ' κούρ' δέσι τὲ κθένειγ τὲ βεστρὸν πέρ τὲ γκρίγτουρε δούνενε τῆμε γκά νιέρεζιτε.

26. Ἐ ντὲ τὲ φιάστνε μούαγ' σὶ δερφούα Ἐγγελι Γαβριήλ γκά Περντίε, ντὲ νιέ κιοιτέτ' τὲ Γαλιλαίσε, χε κιούχαετ'ε Ναζαρέτ,

27. Μπὲ νιέ βερφερέσε χε κὲ ἀρ-

νην με̄ ἄνδρα ὀνομαζόμενον Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου, Μαριάμ.

28. Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε, Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί.

κ' 29. Ἐκείνη δὲ ἰδοῦσα, διεταράχθη διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ· καὶ διελογίζετο ὅπως τάχα ἦτο ὁ ἀσπασμὸς οὗτος.

30. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· διότι εὖρες χάριν παρὰ τῷ Θεῷ.

31. Καὶ ἰδοὺ, θέλεις συλλάβει ἐν γαστρὶ, καὶ θέλεις γεννήσει υἱόν· καὶ ἔλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΘΗΣΟΥΤΝ.

32. Οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας, καὶ Τίος Ἰψίστου θέλει ὀνομασθῆ· καὶ θέλει δώσει εἰς αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ·

33. Καὶ θέλει βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ δὲν θέλει εἶσθαι τέλος.

34. Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλει εἶσθαι τοῦτο, ἐπειδὴ ἄνδρα δὲν γνωρίζω;

35. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς αὐτὴν, Πνεῦμα Ἅγιον θέλει ἐπέλθει ἐπὶ σέ, καὶ δυνάμις τοῦ Ἰψίστου θέλει σέ ἐπισκιάσει· διὰ τοῦτο καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, θέλει ὀνομασθῆ Τίος Θεοῦ.

36. Καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενῆς σου, καὶ αὐτὴ συνέλαβεν υἱόν εἰς τὸ γῆρας αὐτῆς· καὶ οὗτος εἶναι μὴν ἕκτος εἰς αὐτὴν τὴν καλουμένην στείραν.

37. Διότι οὐδὲν πρᾶγμα θέλει

ῥαβωνιάσουρε με̄ πούρρε γκᾱ ὅτεπι ἐδαβίδιτ κᾱ κιούχαετγ Ἰωσήφ, ἐθερ-
φερέσα κιούχαετγ Μαριάμ·

28. Εἰ σὶ χίρι Ἐγγε̄λι τέκ ἁγίὸ ἰ θότῃ· Φεζὸ, ὦ ἐ φεζούαρε, Ζότι ἔστῃ πάσῃ με̄ τίγ, τί γέ ἐπεκούαρε ντῃ με̄; τῃ φράβετ.

29. Ε ἁγίὸ σὶ ἐ πᾶ, οὐ δρόδ πέρ κετῃ φγιαλλε, ἐ μεντόνετγ με̄ θέτεχε τῃ σάτγ, τζδὸ τῃ γέτε κούτγ χαιρετισμὸ.

30. Ε Ἐγγε̄λι ἰ θότ' ἀσάτγ μὸς οὐ τρέμπ Μαριάμ· σὲ ψε̄ φέτε ντέρ ἄφερ Περντίσε.

31. Ε γιὰ δὸ τῃ κένετζ με̄ πάρρε, ἐ δὸ τῃ πγιε̄λτζ δγιάλλε, ἐ δὸ τῃ κέτζ ἔμερινε Ἰησού.

32 Κούτγ δὸ τῃ γέτε ἰμάδ, ἐ δὸ τῃ θούχαετῃ ἰ πέρρι ἰ σῃ λιάρτιτ, ἐ δὸ τῃ ἄπε̄ ἀτγ Περντία φρόν' ἐ Δαβίδιτ πᾱπάτῃ σῃ τίγ.

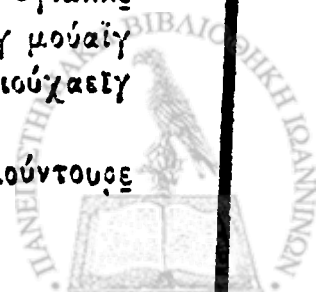
33. Ε δὸ τῃ μπερετερόγε̄ μπῆ ὅτεπι τῃ Ἰακώβιτ πέρ ρίθε γέτε· ἐ μπερετερία ἐτγ νούλε̄ κᾱ τῃ σόιουρε.

34. Ε δὲ Μαριάμι ἰ θᾶ Ἐγγε̄λιτ· κίτδ δὸ τῃ γέτε̄ κεγίὸ σὲ οὖνε̄ πούρρε νούλε̄ νύχ;

35. Ε οὐ περφέτκ Ἐγγε̄λι, ἐ ἰ θότ' ἀσάτγ· Σπίρι Σένγτ δὸ τῃ βίγε̄ μπι τίγ, ἐ φουκί ἐ σῃ λιάρτιτ δὸ τῃ τῃ μπουλιόγε̄ τίγ· πρᾶ ἀν-ἀτγ ἐ δὲ ἁγίὸ ἀκούα κᾱ τῃ λέγε̄ γκᾱ τέγε Σένγτ, δὸ θούχαετῃ πέρρι ἰ Περντίσε.

36. Ε γιὰ Ἐλισάβετγικ φερία γιότε, ἐ δὲ ἁγίὸ οὐ μπάρε δγιάλλε ντ' πλεκερὶ τῃ σάτγ· ἐ κούτγ μούατγ ἔστῃ ἰ φιᾱστί ἰ ἀσάτγ κᾱ κιούχαετγ ὅτερπε.

37. Σὲ νοὺκ' ἔστ' ἐ πᾶ μούντουρε

εἶσθαι ἀδύνατον παρὰ τῷ Θεῷ.

38. Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ, Ἰδοὺ ἡ δούλη τοῦ Κυρίου· γένοιτο εἰς ἐμὲ κατὰ τὸν λόγον σου. Καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

39. Σηκωθείσα δὲ ἡ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ὑπῆγε μετὰ σκουδῆς εἰς τὴν ὄρεινὴν, εἰς πόλιν Ἰούδα.

40. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶνον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσθη τὴν Ἐλισάβετ.

41. Καὶ ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ.

42. Καὶ ἀνεφώνησε μετὰ φωνῆς μεγάλης, καὶ εἶπεν, Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί. καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

43. Καὶ πόθεν μοι τοῦτο, νὰ ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με;

44. Διότι ἰδοὺ, καθὼς ἦλθεν ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.

45. Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα διότι θέλει γείνει ἐκπλήρωσις τῶν λαληθέντων πρὸς αὐτὴν παρὰ Κυρίου.

46. Καὶ εἶπεν ἡ Μαριάμ, Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον,

47. Καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου εἰς τὸν Θεὸν τὸν σωτῆρά μου·

48. Διότι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἰδοὺ, ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσι μὲ μακαρίζει πᾶσαι αἱ γενεαί·

49. Διότι ἔκαμεν εἰς ἐμὲ μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

50. Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν.

ντοῖνιέ πούνε ἄφερ Περντίσε.

38. Ε Μαριάμι ἰθά' γιὰ κοπίλια ἐ Ζότιτ, οὐ πέφτε τέκ μέγε σὶ κούντρε θούα' ἐ ἴκου γκά ἀγιὸ Ἐγγεῖλι.

39. Ε Μαριάμι οὐ γκρέ μπὰ τὸ δῖτ, ἐ βάτε με τέ ὀπέιγτα μπὲ νιὲ μάλλ τε Ἰουδαίσε.

40. Ε χίρι μπὲ ὀτεπὶ τε Ζαχαρίασε, ἐ ἰ θότ' Ελισάβετσε, φεζβ.

41. Ε πόκε διφίλι Ελισάβετγια φεζίμν' ἐ μαρίασε κετζέου δγιαλλι ντέ πάρκ τε σάιγ, ἐ οὐ μπουῶ πρέιγ Σένγτιτ Σπίρτ Ελισάβετγια.

42. Ε Ούρρι με ζε τε μάδ, ἐ θά' ἐ πεκούαρε γε τι ντέ μες τε φράβετ, ἐ δὲ πέμμ' ἐ πάρκουτ σὶτ ἔστ' ἐ πεκούαρε;

43. Ε γκά με ἔρδι κεγιὸ, τε βίγε τέκ οὐ, μέμ' ἐ Ζότιτ σίμ;

44. Σε γιὰ πόκε ἔρδι ζέρι ἰ φεζίμιτ σὶτ ντέ θέσε τε μία, κετζέου δγιαλλι ντέ πάρκ τιμ γκά φεζίμι.

45. Ε ἐλιούμουρα ἀγιὸ κὲ πεσύχ, κὲ δὸ τε τελιόσενε ἀτὸ κὲ οὐ φόλλε γκά ζότι τέκ τίγ.

46. Ε Μαριάμι θά' μαδετζὸν Σπίρτι ἴμ Ζότνε.

47. Η φεζόνετε Σπίρτι ἴμ μπὲ Ζότνε, κὲ με ὀπετόι μούα.

48. Σε ψὲ κέου σίτε τε ὀιχ μούα κοπίλεν' ἐτιγ τε βόφελνε, σε γιὰ κὲ νταῖτι ἐ σὸτ δι πάρε, δὸ τε με θόνε τε λιούμουρε φλοε φυλίτε.

49. Σε ψὲ κὲ κὲ ἔσττε ἰφόρτε πέρι πούνερα τε γεδὰ τέκ οὐ' ἐ ἔμερ' ἰ τιγ ἔσττε Σένγτ.

50. Ε δὲ ντεγέσ' ἐτιγ ἔσττε πρέζ πὰς πρέζιτ, μπὰ τὰ κὲ κὰνε φρίξεν' ἐτιγ.

51. Ἐνήργησε κραταιῶς διὰ τοῦ βρυχίονος αὐτοῦ· διεσκόρπισε τοὺς ὑπερηφάνους κατὰ τὰ διανοήματα τῆς καρδίας αὐτῶν.

52. Ἐκρήμνισε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινοὺς.

53. Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀπὸ ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξάπέστειλε κενούς.

54. Ἐβοήθησεν Ἰσραὴλ τὸν δούλον αὐτοῦ, ἐνθυμηθεὶς τὸ ἔλεος αὐτοῦ,

55. Καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, πρὸς τὸν Ἀβραάμ, καὶ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.

56. Ἐμεινε δὲ ἡ Μαριάμ μετ' αὐτῆς ὡς τρεῖς μῆνας· καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

57. Εἰς δὲ τὴν Ἑλισάβετ συνεπληρώθη ὁ καιρὸς τοῦ νὰ γεννησῆ· καὶ ἐγέννησεν υἱόν.

58. Καὶ ἤκουσαν οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεὶς αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνεν ὁ Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς αὐτήν· καὶ συνέχαιρον αὐτήν.

59. Καὶ ἐν τῇ ὄγδῳῃ ἡμέρᾳ ἦλθον διὰ νὰ περιτέμωσι τὸ παιδίον· καὶ ὠνόμαζον αὐτὸ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν.

60. Καὶ ἀποκριθεὶσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν, Οὐχί, ἀλλ' Ἰωάννης θέλει ὀνομασθῆ.

61. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν, Ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὅστις καλεῖται μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο.

62. Ἡρώτων δὲ διὰ νευμάτων τὸν πατέρα αὐτοῦ, τί ὄνομα ἤθελε νὰ δοθῆ εἰς αὐτό.

63. Καὶ ζητήσας πινακίδιον, ἔγραψε, λέγων, Ἰωάννης εἶναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐθαύμασαν πάντες.

64. Ἡνοίχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ

51. Πέρι πούνερα τὲ φόρτα μὲ λέξῃ τὲ τίγ· περχάπι φοδούλετε μὲ συλοὶ τὲ ζέμεραβετ σὲ τοῦρε·

52. Ζήριτι τὲ φόρετετε γὰ φρόνετε, ἐ γκρίγι τὲ βόφειγτε.

53. Τ' οὔρετιτε ἰ μπούσι τὲ μίρρα, ἐ τὲ πάσουριτε ἰ δερφέι μπράζετε.

54. Ἰ ντίχου Ἰσραήλιτ ρόπιτ σὲ τίγ, τὲ μὲς χαρόγε ἐλεημοσίν' ἐτίγ.

55. (Σὶ κούντε οὐ τάξι παπαλάβετ σάνε Ἀβραάμιτ ἐ δὲ φάρσε τίγ) πέρ φίθι γέτε.

56. Β μπέτι Μαριάμι μὲ ἀτέ πάσκε γγέρα μπὲ τρὲ μούχιγ, ἐ πασαντάιγ οὐ κθίε ντὲ ὅτεπι τὲ σάιγ.

57. Ε Ἐλισάβεσε ἰ ἔρδι κόχα πέρ τὲ πγιέλιε, ἐ πόλι δγιάλλε.

58. Ε διφιούανε τὲ ἄφεριτε, ἐ φερὶτ' ἐσάιγ, κὲ ὅτε Ζότι ἐλεημοσίν' ἐ τίγ τέκ ἀγιό, ἐ φεζόνειγνε πάσκε μὲ ἀτέ.

59. Ε οὐ κὲ ντὲ τὲ τέτενε δίτε, ἔρδε τὲ περιτέμνε δγιάλλενε, ἐ ἰ βίγνε ἔμεριν' ἐτίγ μπὲ ἔμερ τὲ γιάτιτ σὲ τίγ Ζαχαρία.

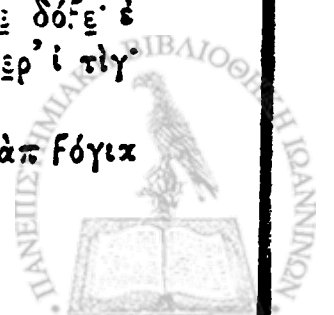
60. Ε ἔμμα ἐτίγ οὐ περφέιτκα, ἐ θά, γιό, κὲ δὲ τὲ κιούχατε Ἰωάν.

61. Ε ἰ θάν' ἄσάιγ· σὲ νοúk' ἔστε ὑερί ντὲ φερὶ τούχιγ, κὲ τὲ κιούχατε μὲ κὲτὲ ἔμερ.

62. Ε ἰ πέιγνε Ἰσαρέτ ἐ δὲ γιάτιτ σὲ τίγ, τζὸδ κὲ τὲ κιούχατε' αἱ.

63. Ε σὶ χερκίε ἡε τζόπιε δόφε' ἐ ὅκρί, ἐ θόσ, Ἰωάνν ἔπτε ἔμερ' ἰ τίγ· ἐ οὐ τζοδίτνε τὲ φίθι.

64. Ε ἄτε τζέστ γιού χὰπ φόγιε

πάραυτα και ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· και ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν.

65. Και ἔπεσε φόβος ἐπὶ πάντας τοὺς γείτονας αὐτῶν· και καθ' ὄλην τὴν ὄρεινὴν τῆς Ἰουδαίας διελαλοῦντο πάντα τὰ πράγματα ταῦτα.

66. Και πάντες οἱ ἀκούσαντες ἔβαλον αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα θέλει εἶσθαι τὸ παιδίον τοῦτο; Και χεὶρ Κυρίου ἦτο μετ' αὐτοῦ.

67. Και Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου· και προεφήτευσεν, λέγων

68. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐπεσκέφθη και ἔκαμε λύτρωσιν εἰς τὸν λαόν αὐτοῦ·

69. Και ἀνήγειρεν εἰς ἡμᾶς κέρασ σωτηρίας ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ δούλου αὐτοῦ,

70. Καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ,

71. Σωτηρίαν ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, και ἐκ τῆς χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς.

72. Διὰ τὴν ἐκπληρώσιν τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, και τὴν ἐνθυμηθῆν τὴν ἁγίαν διαθήκην αὐτοῦ·

73. Τὸν ὄρκον τὸν ὁποῖον ὤμοσεν πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, ὅτι θέλει δώσει εἰς ἡμᾶς,

74. Νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἐκ τῆς χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, και νὰ λατρεύωμεν αὐτὸν ἀσφόδως,

75. Ἐν ἐσιότῃ και δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

76. Και σὺ, παιδίον, προφήτης τοῦ Ἰψίστου θέλεις ὀνομασθῆν· διότι

ἐτίγ, ἐ δὲ Γιούχα ἐτίγ· ἐ φλίτ, ἐ λεβδὸν Περντίε.

65. Ε φίθ· φιτονίνε ἰ μούαῖρ φρίκα· ἐ φλίτειγνε ζετὸ φγιαλλε ντε φίθ· μάλλ τὲ Ἰουδαίεσε.

66. Ε φίθ' ἀτὰ ζε ἰ διφιοίγνε ἰ βίγνε ντεῖρ μέντ τὲ τουρε. ἐ θόσνε θάλε τζὸδ τὲ γέτε κούεγ δγιαλλε; ἐ δόρρ' ἐ ζότιτ κὲ μὲ τὲ.

67. Ε γιάτι ἰ τίγ Ζαχαρία σὸ μπουσγκά Σπίρτ Σίνγτ, ἐπροφητέψι, ἐ θά.

68. ἰ λεβδούαρε κιόφτε Ζότι Περντία ἐ Ἰσραήλιτ, σὲ ψὲ κθέου σίνε, ἐπά, ἐ λεφτερόσι λαόν' ἐτίγ.

69. Ε γκρίγτι πὲρ νέβετ ντε ὅτε· πὶ τὲ Δαβιδὶτ δγιαλλιτ σὲ τίγ φουκί· ἐ δὸ τὲ νὰ σπετόγε·

70. Σὶ κούντρε πὰτ φόλλε μὲ φόγε τὲ Σενγτόρε·εστ Προφήτετ ζὲ χέρεν' ἐ πάρε.

71. Γκρίγτι ὅπετιμ τὲ νὰ ὅπετόγε γκὰ δούαῖρρ' ἐ χάσμερετ σόνε, ἐ δὲ γκὰ φίθ' ἀτάζὲ νὰ δούανε νιὲ ζέιζ.

72. Τὲ πέγε ντεγέγε μὲ περίνγτε τάνε, ἐ τὲ κουιγτόγε δγιατέν' ἐτίγ σὲ Σενγτερούαρενε.

73. Πένε ζὲ κὲ πετούαρε ντε Ἀβραάμι παπαί ἰνε, τὲ νὰ ἰπ νέβετ.

74. Κὲ τὲ νὰ ὅπετὸν γκὰ δούαῖρρ' ἐ χάτμερετ σόνε, ἐ τὰ λεβδόγεμὲ ἀτὲ πὰ φρίκε.

75. Μὲ Σενγτερι ἐ δὲ μὲ τὲ βερτέτε περπάρκ τίγ, φίθ· δίτ' ἐ γέτεσε σόνε.

76. Ε δὲ τὲ δγιαλε δὸ τὲ κιού· χαιεζ προφήτ ἰ σὲ λιάρτιτ· σὲ δὸ τὲ

Θέλεις προπορευθῆ πρὸ προσώπου τοῦ ἑκδοτῆ περπάρρα φάκετε Ζότιτ, τὲ Κυρίου, εἰς τὸ νὰ ἐτοιμάσης τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ,

77. Εἰς τὸ νὰ δώσης γνώσιν σωτηρίας εἰ τὸν λαὸν αὐτοῦ, διὰ τῆς κρησεως τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν,

78. Διὰ σπλάγγνα ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπεσκέφθη ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,

76. Διὰ νὰ φωτίσῃ τοὺς καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, ὥστε νὰ κατευθύνῃ τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80. Τὸ δὲ παιδίον ἠΰξανε, καὶ ἐδυναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, καὶ ἦτο ἐν ταῖς ἐρήμοις, ἕως τῆς ἡμέρας καλῆς θν ἐμελλε νὰ ἀναδειχθῆ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

Κεφ. β'. 2.

ΕΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθε διάταγμα παρὰ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου νὰ ἀπογραφῆ ἡ πᾶσα ἡ οἰκουμένη.

2. Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ ἐγένετο πρώτη ὅτε ἠγεμόνευε τῆς Συρίας ὁ Κυρήνιος.

3. Καὶ ἤρχοντο πάντες νὰ ἀπογράφωνται, ἕλαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.

4. Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεὲμ, (ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτο ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τῆς πατριᾶς τοῦ Δαβὶδ),

5. Διὰ νὰ ἀπογραφθῆ μετὰ τῆς Μαρίας τῆς ἠρραθωνισμένης μὲ αὐτὸν εἰς γυναῖκα, ἣτις ἦτο ἐγκυος.

6. Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐκεῖ, ἐπληρώ-

77. Τὲ ἀπτιζ ντὲ λαὸ τὲ τὶγ τὲ δίνε τζέσττε σπετιμ ἰ τουρε, πέρ τὲ ντρίττε φάγετ' ἐτουρε.

78. Μὲ ἀνε τὲ ζέμερσεσ λείγμο-νιάρε τὲ περντίσε σόνε, κὲ μὲ ἀτὸ νὰ πὰ Διέλι κὲ λὲν λιάρταζιτ.

79. Πέρ τὲ ντρίτουρε ντὰ τὰ κὲ ρίγνε ντὲ γίε, ἔ ντὲ σκοτάδ τὲ ἑδέ-κεγεσε, πέρ τὲ ντρέκιουρε κέμπεσε τόνα μπουόε τὲ πάικεσε.

80. Ε δγιαλλι ρίτειγ, ἐ φορτζό-νεϊγπρέιγ ἀνετ σὲ Σπίρτιτ, ἐ ἴσττε μπ' ἐρημίρα, γγέρα μπὲ δίτε, κὲ οὐ τζφάικ αἰ ντὲ ἰσραήλ.

Κρίσ Εδίτε, β'. 2.

Ε οὐ πὲ μὰ τὸ δὲτ ἀχίερε, δόλι λι οὐρδερ πρέιγ αὐγουσοῖτ καίσαριτ κὲ τὲ σκρούχχισνε πέρ πάφε ρίθι πό-τα σὰ οὐρδερόντε αἱ.

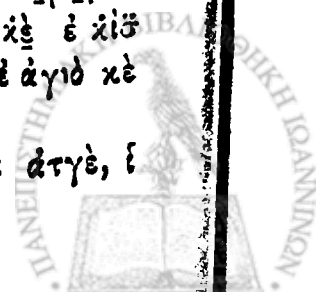
2. (Κετὰ τὲ σκρούαρε τὲ πᾶρε, οὐ πεκούρ χίτ ζστερίν' ἐ συρίσε κυ-ρινιοῖ')

3. Ε βίγνε ρίθι τὲ σκρούχατνε, ἐ τὲ ἴπνε ἔμερινε τζίλι δὲ ντὲ κιοιτέτ τὲ τὶγ.

4. Χίπι ἐ δὲ Ἰωσήφη γὰ γαλι-λαία πρέιγ ναζαρέτιτ ντὲ Ἰουδαίε ντὲ κιοιτέτ τὲ Δαβίδιτ κὲ κιούχετε Βηθλεὲμ (σὲ αἱ ἴτ γὰ στεπία, ἐ δὲ γὰ φεμίγ' ἐ Δαβίδιτ.)

5. Τὲ σκρούχεγ, ἐ τίπ ἔμεριν' ἐτίγ πάσχε μὲ Μαρίαςνε, κὲ ἐ χίτ ἀρραθωνιάσουρε πέρ φρούα, ἐ ἀγιδ κὲ μὲ πάρρε.

6. Ε ριάου κούρ κέν' ἀτὰ ἀτγὲ, ἰ

Οησαν αἱ ἡμέραι τοῦ νά γεννήσῃ.

7. Καὶ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ κατέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διότι δὲν ἦτο τόπος δι' αὐτοῦ ἐν τῷ καταλύματι.

8. Καὶ ποιμένες ἦσαν κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος διανυκτερεύοντες ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ φυλάττοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς· ἐπὶ τὸ ποιμνιον αὐτῶν.

9. Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐξείφνης ἐφάνη εἰς αὐτοὺς, καὶ δόξα Κυρίου ἔλαμψε περὶ αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.

10. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε· διότι ἰδοὺ, εὐαγγελίζομαι εἰς ἐσᾶς χαρὰν μεγάλην, ἣτις θέλει εἶσθαι εἰς πάντα τὸν λαόν.

11. Διότι σήμερον ἐγεννήθη εἰς ἐσᾶς ἐν πόλει Δαβὶδ σιωτῆρ, ὅστις εἶναι Χριστὸς Κύριος.

12. Καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι τὸ σημεῖον εἰς ἐσᾶς, Θέλετε εὐρεῖ βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.

13. Καὶ ἐξαίφνης μετὰ τοῦ ἀγγέλου ἐφάνη πλῆθος στρατιᾶς οὐρανόου, ὑμνοῦντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων,

14. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

15. Καὶ καθὼς οἱ ἄγγελοι ἀνεχώρησαν ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ἄς ὑπάγωμεν λοιπὸν ἕως Βηθλεὲμ, καὶ ἃς ἴδωμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο τὸ γεγονός, τὸ ἔποιον ὁ Κύριος ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς.

16. Καὶ ἦλθον μετὰ σπουδῆς, καὶ εὗρον τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.

ἄρριγιτινε δῖτε ἀσάιγ πέρ τε πγιέλε.

7. Ε πόλι τε πέρρ' ἐσάιγ τε παριτ' ἐ τε θέτεμινε, ἐ ἐλίδι ἀτέ. ἐ ἐ βουρι ντέ φράστ' σέ νούχε κέ βέντ τεκ κίσην κονέψουρε.

8. Ε κένε δελμέρε μπά τὸ ἀνε τὰ τιτ βέντιτ χέ ρούαγινε με ράδε κοπέτ' ἐ δέντατ φιθε νάτενε ρότουλλ.

9. Ε για Ἐγγελιί Ζότιτ οὐ δούκ μπά τὰ ἀφερ, ἐ δρίτε γκά Ζότιί θαμπόσι ἀτά· ἐ οὐ φρικούανε φρίχε τε μάδε.

10. Ε οὐ θότε Ἐγγελιί ἀτουρε, μὸς τρέμπι· σέ ψε οὐ θαγγελίς γιούβητ φεζιμ. τε μάδ, χέ τὸ τε γέτε ντέ φίθε λαό.

11. Σέ οὐ λέου γιούβητ σὸτ ντέ κιουτέτ τε Δαβιδιτ αἰ χέ οὐ ὄπετόν, ἐ αἰ ἔσθε Κρίστι Ζότι.

12. Ε κούιγ ἔσθε νισᾶν μπέ γιούβητ· δὸ τε φένι φόσνι τε φασιόσουρε, χέ φέντετε ντέ φράστ.

13. Ε ἄξαφνα πάσχε με Ἐγγελινε φίκου ντέ τούρμ' ἀσκέρ Ἐγγεγετ Κίελετ, χέ λεβδίγινε Ζότνε, ἐ θόσνε,

14. Λεβδίμ ντέ περντια χέ ἔσθε μπέ τε λιάρτινε Κίελ, ἐ πάικ μπέ δε, ντέ νιέρεζ χέ κάνε ζέμερε τε μίρρε.

15. Ε οὐ πῆ σι οὐ χόικνε πρέιγ ἀτουρε Ἐγγεγιτε, ἐ θάνε νιέρ Κίελ, ἐ νιέρέζιτε δελμέρετε θάνε νιέρι με γιάτερινε· λέ τε θέμι γγέρκ μπέ Βιθλε-ἐμ, ἐ τε ὄόχεμε χετέ πούνε χέ οὐ πῆ, σι κόντρε νά ἐ δεφτίε Ζότι νάβετ,

16. Ε ἔρδε με τε ὄπέγιτα, ἐ φένε Μαριάμνε, ἐ δε Ἰωσήφνε, ἐ δε δγιαλ-λενε χέ ἔσθε ντέ φράστ.

17. Καὶ ἰδόντες, διεκήρυξαν τὸν λόγον τὸν λαληθέντα πρὸς αὐτοῦ, περὶ τοῦ παιδίου τούτου.

18. Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες, ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς.

19. Ἡ δὲ Μαριάμ ἐφύλαττε πάντα τούτους λόγους, διαλογιζομένη περὶ αὐτῶν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

20. Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δεξάζοντες καὶ ὑμνοῦντες τὸν Θεόν, διὰ πάντα ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐσλήθησαν πρὸς αὐτούς.

21. Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ἑκτὼ ἡμέραι διὰ τὰ περιτέμνωσι τὸ παιδίον, ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ ὀνομασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὶν συλληφθῆ ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22. Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθηρισμοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ τὰ παραστήσωσιν εἰς τὸν Κύριον.

23. Καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, «Ὅτι πᾶν ἀρσενικὸν διανοίγον μήτραν, θέλει κληθῆ ἅγιον εἰς τὸν Κύριον.»

24. Καὶ διὰ τὰ προσφέρωσι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρηκένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, «Ζεῦχος τρυγῶνων, ἢ δύο νεοσσὺς περιστερῶν.»

25. Καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἄνθρωπος τι ἐν Ἱερουσαλήμ, ὀνομαζόμενος Συμεὼν· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσμένων τὴν παρηγορίαν τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦτο ἐπ' αὐτόν.

26. Καὶ ἦτο εἰς αὐτόν ἀποκεκαλυμμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, ὅτι δὲν θέλει ἰδεῖ θάνατον πρὶν ἰδῆ τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου.

17. Β σὶ ἐ πάνε ἐ κιουπετούανε φγιαλλενε ζέ οὐ κέ θέν' ἀτούρε πέρ ζετέ δγιαλλε.

18. Ε fιθ' ἀτά ζέ ἐ διφιούανε οὐ τζιουδίτνε, πέρ ἀτὸ ζέ οὐ ρεφίενε ἀτούρε δελμέρετε.

19. Ε Μαριάμι ἰ βρετρὸν fιθε κετὸ φγιαλλε, ἐ ἰμπάν ντέ ζέμερε τε σάιγ.

20. Ε οὐ κθίενε δελμέρετε, τούκ' ἐλεξδούρε, ἐ τούκ' ἐμπούτουρε περνίνε, πέρ fιθ' ἀτὸ ζέ διφιούανε ἐ πάνε, σὶ κούντρ' οὐ κέ θέν' ἀτούρε με περπάρα.

21. Ε σὶ οὐ μπούνε τε τέτε δίε περ τε πρέρε ἐέτεγεν' ἐ δγιαλλε, ἐ γιού θου ἔμερ' ἐτίγ Ἰησοῦ, σὶ κούντρε ἰ κέ θένε γκά Εγγελι, πὰ κένε δέ ζένε ἀτ ντέ πόρχ τε μέμμεσε.

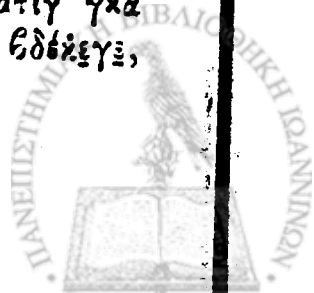
22. Ε κούρ ἔρδε δίτε τε κερούαριτ σέ σάιγ, σὶ κούντρε θόστε νόμι ἰ Μωϋσίουτ, ἐσπούν' ἀτέ ντέ Ἱερουσαλιμ, τὰ ντζίρε περπάρα Ζότιτ.

23. (Σὶ κούντρ' ἔστε ὄκρούαρε ντέ νόμ τε Ζότιτ' σέ τζὸδ μάσκουλ ζέ ἐέλλ περπάρα γκά πάρκου ἰ μέμμεσε, δὲ τε θούχαετε Σέγγτ ἰ Ζότιτ.)

24. Ε τε ἴπνε κουρπάν σὶ κούντρε ἔστε ὄκρούαρε ντέ νόμ τε Ζότιτ, νίε πάρ τούρα, ἂ δι λιτζούνε πελούμπαθετ.

25. Ε γιά, ἴστε νίε νίε ντέ Ἱερουσαλιμ, ζέ κιοίγαεγ Συμεών, ἐ κούγγ νίε ντέ ἰ δρέιγτε, ἐ με φρίζε τε Περντίσε, ἐ πρίτ παρηγορίν' ἐ Ἰσραήλιτ, ἐ Σπίρτι Σέγγτ κέ μπὰ τέ.

26. Ε ἰ κέ δεφτούαρε ἀτίγ γκά Σέγγτι Σπίρτ, ζέ τε μὲς σίχ ἐδέχεγε, πὰ πάρε Κρίϋτίν' ἐ Ζότιτ.

27. Καὶ ἦλθε διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ὄτε οἱ γυνεῖς εἰσέφεραν τὸ παιδίον Ἰησοῦν, διὰ νὰ κάμωσι περὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ νόμου,

28. Αὐτὸς ἐδέχθη αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε,

29. Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ·

30. Διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,

31. Τὸ ὅποιον ἠτοίμασας ἐνώπιον πάντων τῶν λαῶν·

32. Φῶς εἰς φωτισμὸν τῶν ἔθνων, καὶ δόξαν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ.

33. Καὶ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐθαύμαζον διὰ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτοῦ.

34. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ, τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον·

35. (Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν ῥομφαία θέλει διαπεράσει·) διὰ νὰ ἀνακαλυφθῶσιν οἱ διαλογισμοὶ πολλῶν καρδιῶν.

36. Καὶ ὑπῆρχε τις Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη ἦτο πολὺ πρεβεσκαυία εἰς ἡλικίαν, ἧτις ἔζησε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἑπτὰ ἔτη ἀπὸ τῆς προθενίας αὐτῆς.

37. Καὶ αὕτη ἦτο γῆρα ὡς ἑτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἧτις δὲν ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεύουσα τῷ Θεῷ ἐν νηστεύσει καὶ προσευχαίᾳ.

27. Εἰ ἐπρὸς Σένγτι Σπίρτ ντὲ ναή, ἐ κοὐρ ὀπὸννε περὶνγτε δγαίλανε Ἰησοῦνε, κὲ τὲ πέρν' ἀτὰ πέρ τὲ σὶ κούντρε κὲ ἀδέτι ἰ νόμυτ.

28. Εἰ αἰ ἐ πρίτι ἀτὲ ντὲ λέρρα τὲ τιγ, ἐ λεβδοί Περντίνε, ἐ θά.

29. Ντασι τὲ ἰεσότζ ῥόπνε τέντ, ὦ Ζότ, μὲ παίχ σὶ κούντρε κὲ θένε.

30. Σὲ πάνε σὶτ' εἰμία λεφτερίνε κὲ οὐ δὰ γκα τέγε.

31. Κὲ ἐ πέρρε φατὶ περπάρκ φίθε φυλίθετ.

32. Δρίτε πέρ τὲ ντρίτουρε φυλίτε, ἐ πέρ ντέρ τὲ λαβίτ σὶτ Ἰσραήλιτ.

33. Εἰ Ἰωσήφ, ἐ δὲ μέμ' ἐτίγ τζιουδίτεγνε πέρ ἀτὸ κὲ θούχαῖσνε πέρ τὲ.

34. Εἰ ἰ κεκίτ ἀτὰ Συμεῶνι, ἐ θά ντὲ μέμ' ἐτίγ Μαριάμι, γιά κοὐίγ γέντετὲ πέρ τὲ Γκρεμίσουρε, ἐ πέρ τὲ γκρόιτουρε ὀούμεθετ ντὲ Ἰσραήλ, ἐ δὲ πέρ νισάν κὲ δὸ τὲ θόνε κόντρε πέρ τὲ.

35. (Εἰ δὲ ντὲ πέρ ζέμερε τέντε δὸ τὲ ὀκόγε κὸρδε) κὲ τὲ τζφάκνε γκα ὀούμε ζέμερα σολοήρα.

36. Εἰ ἴστε Ἄννα προφητέσα ἐ λίγ ἐ Φανουήλιτ, πρίγ φυλίς ἐ Ἀσήριτ. ἀγίὸ κὲ ὀούμε ἐ μότζμε, ἐ ῥότὶ μὲ κοὐρρε τὲ σάγ ὀτάτε θγιέτ γκα θασεζέγια ἐσάιγ.

37. Εἰ ἀγίὸ κὲ ἐθε γγέρα τετε-δγιέτε ἐκίτεθ θγιέτζ, κὲ ἀγίὸ νούλε χίκειγ γκα ναβὶ τὲ φάλετγ νατ' ἐ δίτε μὲ ἀξέριμ ἐ μὲ τὲ λιούιουρα.

38. Καί αὕτη φθίσασα ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἐδοξολόγει τὸν Κύριον, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς προσμένοντας λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ.

39. Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ.

40. Τὸ δὲ παιδίον κῦζανε, καὶ ἐδυναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, πληρούμενον σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦτο ἐπ' αὐτό.

41. Ἐπορεύοντο δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα.

42. Καὶ ὅτε ἐγεινεν ἐτῶν δώδεκα, ἀφοῦ ἀνέβησαν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς,

43. Καὶ ἐτελείωσαν τὰς ἡμέρας, ἐνῶ αὐτοὶ ὑπέστρεφον, τὸ παιδίον ὁ Ἰησοῦς ἐμεινεν ὀπίσω ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ δὲν ἐνόησεν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

44. Νομίσαντες δὲ ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἤλθον μιᾶς ἡμέρας ὁδόν· καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν γνωρίμων.

45. Καὶ μὴ εὐρόντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ζητοῦντες αὐτόν.

46. Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὔρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθήμενον ἐν μέσσω τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτοὺς, καὶ ἐρωτῶντα αὐτούς.

47. Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτόν, διὰ τὴν σύνεσιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις αὐτοῦ.

48. Καὶ ἰδόντες αὐτόν, ἐξεπλάγησαν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, Τέκνον, διὰ τί ἐπραξας εἰς ἡμᾶς οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου καὶ

38. Ἐ δὲ ἀγίῳ οὐ δούκ ἀτγὲ ἀτὲ σαχάτ, ἐ κέντε εὐχοριστὶ ντὲ Ζότι, ἐ φλίτ πὲρ ἀτὲ φίθῃβετ ἀτουρε κὲ πρίτνε ὕπετιμ ντὲ Ἱερουσαλίμ.

39. Ἐ σὶ ἰ κένε φίθ' ἀτὸ κὲ θού νόμι ἰ Ζότιτ, οὐ κθίενε ντὲ Γαλιλαίε, ντὲ κιοιτὲτ τὲ τουρε ντὲ Ναζαρέτ.

40. Ἐ δγιάλλι ρίτεϊγ, ἐ φορτζό-νεϊγ μὲ Σπίρτ, ἐμπούσειγ μὲ σοφί' ἐ δουρετὶ Περντίσε κὲ μπὲ τέ.

41. Ἐ βίγνε περίντ' ἐτίγ γκὰ μὸτ ντὲ Ἱερουσαλίμ, ντὲ τὲ κρέμτε τὲ πᾶσῃσε.

42. Ἐ κούρ οὐ κὲ διμπεδγιέτε βγιέτζ, χίπνε ἀτὰ ντὲ Ἱερουσαλίμ, σὶ κούντρε κὲ ἀδέτι ἰ σὲ κρέμπτεσε.

43. Ἐ σὶ τελείονε δίτε μπὲ τέ κθίερε τὲ τουρε, Ἰησοῦ δγιάλλι μπέτι ντὲ Ἱερουσαλίμ, ἐ νοὺκ' ἐ κουπετὸτὶ Ἰωσήφτ, ἐ δὲ μέμ' ἐτίγ.

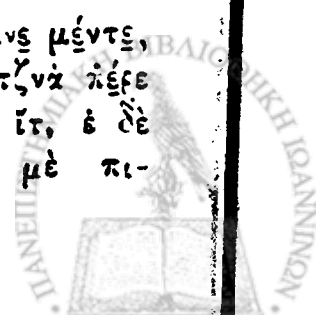
44. Σὲ ψὲ θάνε σὲ ἴττε ἀτ ντὲ ὁ-χερί ἐ ἐτζνε νιὲ δίτε οὕδε ἐ ἐχερκέτ-γνε ἀτὲ ντὲ φερὶ, ἐ ντὲ τὲ νιόχουρε.

45. Ἐ σὶ νοὺκ' ἐ φέν' ἀτὲ, οὐ κθί-ενε ντὲ Ἱερουσαλίμ τουκ' ἐ χερκούαρ' ἀτὲ.

46. Ἐ οὐ κένε τρι δίτ σα ἐ φέν' ἀτὲ, ντὲ ἱερὸ κὲ ρίγτε ντὲ μὲς τὲ δασκαλεβετ, ἐ ἰ διφίον ἀτὰ, ἐ δὲ ἰ πιέτ.

47. Ἐ τζουδίτεϊγνε φίθ' ἀτὰ κὲ ἐδίφιδίγν' ἀτὲ, μπὲ οὐρτετζί, ἐ δὲ μπὲ τὲ περφέϊουρε τὲ τίγ.

48. Ἐ σὶ ἐπᾶν' ἀτὲ λιάνε μέντε, ἐ ἰ θότῃ ἐμμα ἐτίγ' κίρρ, τζνά κέρε νάβετ κέστου; γιὰ γιὰτι ἰτ, ἐ δὲ οὐνε τὲ χερκόγεμῃ τίγ μὲ πι-

ἐγὼ κατὰ λυπούμενοι σὲ ἐζητοῦμεν. κελίμ.

49. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί με ἐζητεῖτε; δὲν ἐξεύρετε ὅτι πρέπει νὰ ἦμαι εἰς τὰ τοῦ Πατρὸς μου;

50. Καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐλάλησε πρὸς αὐτούς.

51. Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦτο ὑποκασσόμενος εἰς αὐτούς. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

52. Καὶ ὁ Ἰησοῦς προέκοπτεν εἰς σοφίαν, καὶ ἡλικίαν, καὶ χάριν παρὰ Θεῶ καὶ ἀνθρώπων.

49. Εὐὸ θότ' ἀτοῦρε ψὲ με κερ-
κόγενε γιούβετ μουά; νοὺκ' ἐ δίγετε
σὲ εὔνε δὸ τὲ γέμ ντὲ πούνερα τὲ
παπάιτ σίμ;

50. Εὐ ἀτὰ νοὺκ' ἐκουπετούανε
φγιαλένε κὲ οὐ θὰ ἀτοῦρε.

51. Εὐ ζικρίτι καὶ ἔχε με τὰ, ἐ ἔρδι
ντὲ Ναζαρέτ, ἐ ἴστε ντὲ εὔρδερ τὲ
τοῦρε, ἐ ἐμ.μ' ἐτίγ φίθε κὲ τὸ φγιαλλε
ἰ μπεγιδ ἐ ἰ μπάντε ντὲ ζέμερε τὲ
σάιγ.

52. Εὐ Ἰησοῦι τζιούτεϊγ μπὲ σο-
φί, ἐ μπὲ τὲ ρίτουρε τὲ κούρμιτ, ἐ
μπὲ δουρετί περπάρα Περντίσε, ἐ
περπάρα ἰέρεζετ.

Κεφ. γ'. 3.

Κρίε Ετρέτε, γ'. 3.

ΕΝ δὲ τῷ δεκάτῳ πέμπτῳ ἔτει τῆς ἡγεμονίας Γιβεριῦ Καίσαρος, ὅτε ὁ Πόντιος Πιλάτος ἡγεμόνευε τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετράρχης τῆς Γαλιλαίας ἦτο ὁ Ἡρώδης, Φίλιππος δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τετράρχης τῆς Ἰτουραίας καὶ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ ὁ Λυσανίας τετράρχης τῆς Ἀβιληνῆς.

2. Ἐπὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἔγεινε λόγος Θεοῦ πρὸς Ἰωάννην τὸν υἱὸν τοῦ Ζαχαρίου, ἐν τῇ ἐρήμῳ·

3. Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περιχώρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύττων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄρεσιν ἀμαρτιῶν·

4. Ὡς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν λόγων Ἠσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, «Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

5. Πᾶσα φάραγξ θέλει γεμισθῆ,

Ντὲ τὲ πεσεμπεδγιέτινε βίτ τὲ
μπρετερίσε Καίσαριτ Τιθέριούτ. κούρ
μπρετερόν Πιλάτουα γκὰ Πόντουα
ντὲ Ἰούδαιε· ἐ Ἡρώδη κίσ Τεταρχίν'
ἐ Γαλιλαίεσε, ἐ βελότ τίγ Φίλιππει
κίσ Τεταρχίν' ἐ Ἰτουραίεσε, ἐ δὲ τὲ
θέντιτ σὲ Τραχωνίσε, ἐ Λυσανίου
κίσ Τεταρχίν' ἐ Ἀβιληνίσε.

2. Ντὲ κόχε κὲ ἴσνε τὲ πάρε τὲ
πρίφτερετ Ἄννα, ἐ δὲ Κοιάφα, ἔρδι
φγιαλε Περντίετ μπὲ Ἰωάννε, τὲ πίρρ'
ἐ Ζαχαρίουτ ντ' ἐρημί.

3. Εὐ θάτε μπὲ ἴθ' ἀτὲ θέντ κὲ
κὲ ρότουλ Ἰορδάνιτ, τοὺκ' ἐκηρύξου-
ρε παφεζίμ τὲ μετανίσε, πὲρ τὲ ντε-
γίερε φάγετε.

4. Σὶ κούντρ' εὔτε ὄκρουαρε ντὲ
κάρτε τὲ φγιαλεβειτ τὲ προφήτιτ Ἠ-
σαίουτ, κὲ θότε· ζὲ ἰερίουτ κὲ θὲρ-
ρέτ ντ' ἐρημί, ἐ θότε· κένι φατὶ οὐ-
δεν' ἐ Ζότιτ, κένι τὲ ὄσουαρε μο-
νοπάτετ' ἐτίγ.

5. Ἰζδὸ προῦα δὸ πὲ μπούσεται.

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνός θέλει ταπεινωθῆ, καὶ τὰ σκολιὰ θέλουσι γείνει εὐθεῖα, καὶ αἱ τραχεῖαι ὁδοὶ ὀμαλαί.

6. Καὶ πᾶσα σὰρξ θέλει ἰδεῖ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.

7. Ἐλεγε δὲ πρὸς τοὺς ὄχλους τοὺς ἐξερχόμενους διὰ νὰ βαπτισθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, Γεννήματα ἐχιθῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;

8. Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· καὶ μὴ ὀργίσσητε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ.

9. Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη κεῖται πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων· πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10. Καὶ ἠρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Ἦ λοιπὸν θέλομεν κάμει;

11. Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας ἅς μεταδώσῃ εἰς τὸν μὴ ἔχοντα· καὶ ὁ ἔχων τροφᾶς ἅς κάμῃ ὁμοίως.

12. Ἦλθον δὲ καὶ τσῶναι διὰ νὰ βαπτισθῶσι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, τί θέλομεν κάμει;

13. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ εἰσπράττετε μηδὲν περισσώτερον παρὰ τὸ διατεταγμένον εἰς ἐσᾶς.

14. Ἦρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατιωτικαὶ, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τί θέλομεν κάμει; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βιάσσητε μηδένα, μηδὲ συκοφαντίσσητε· καὶ ἀρκείσθε εἰς τὰ σιτηρέσιά σας.

15. Ἐνῶ δὲ ἐπρόσμενον ὁ λαὸς, καὶ διελογίζοντο πάντες ἐν ταῖς καρδίαις

ἔδὲ τζῶδὸ μάλλ' ἐπρέφα δὸ τὲ οὐίε-
τῆ ἐ οὐδῆρατῆ κῆ γιάνε τῆ στρέμπε-
ρα δὸ τῆ κῆνενε τῆ δρέιγτα, ἐ φχε-
μίνατε δὸ τῆ κῆνενε οὐδῆρα τῆ σε-
σοῦαρα.

6. Ε δὸ τῆ σὸχενε φίθε· νιέρεζιτε
σπετίμν' ἐ Ζότιτ.

7. Ε θόστε ντῆ τούρμερα κῆ βί-
γνε τῆ παφεζόνειγνε πρέιγ σί· πγιέ-
λατ' ἐ νεπέρακαθετ, τζίλι γιουῦ δε-
φτοῖ γιουῦβετ τῆ ἱκενι γκα οὐρφία κῆ
θγιέν μπῆ γιού;

8. Πῆνι ἀδᾶ πέμε τῆ μίρρα τῆ
μετανίσε, ἐ μὸς ζίρι τῆ θότι με ἔετε-
χε τούοιγ, νέβετ κῆμι πακά Αβραά-
μνε, σῆ οὐ θίμ γιουῦβετ, κῆ μουντ
Περντία γκα ζετᾶ γούρρε τῆ γγιᾶλγε
δγιέμ. τ' Αβραάμιτ.

9. Σῆ ψῆ γιά ἐ δὲ σοπάτα μπάνε
βῆιζαθετ σῆ λισαθετ εῖστῆ· ἐ τζῶδὸ λισ
ἀδᾶ κῆ νούκῆ κῆν πέμε τῆ μίρρε, πρί-
τετε, ἐ βίγτετε μπῆ ζιᾶρ.

10. Ε ἐ πιέτιε ἀτῆ τούρμετε, ἐ ἰ
θόσνε· τζιτῆ κῆγεμε νὰ οδᾶ;

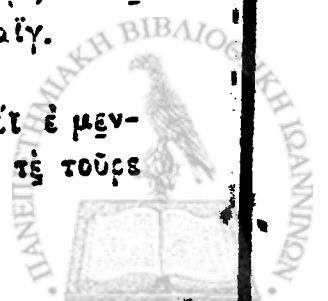
11. Ε ἀτ οὐ περφέιγ ἀτούρε, ἐ
οὐ θότῆ· κοῦτ' κᾶ εἰ πάλῃ ρόλια, λῆ τι
ἀπε ἀτιγ κῆ σκα, ἐ δὲ ἀτ κῆ κᾶ φῆ
πέρ τῆ γχερένε; λῆ τῆ κῆγε κῆστού.

12. Ε ἔρδε ἐ δὲ κευμερκαίρε τῆ
παφεζόνισνε· ἐ ἰ θάν' ἀτιγ, δάσκαλ,
τζιτῆ κῆγεμε;

13. Ε δὲ ἀτ οὐ θότ' ἀτούρε· μὸς
χερχόνι μῆ τέπερ γκα ἀγιὸ κῆ γένι
πορσίτούρε.

14. Ε ἐ πιέτν' ἀτῆ ἐ δὲ τρίματε,
ἐ ἰ θόσνε· ἐ νὰ τζιτῆ κῆγεμε; ἐ οὐ
νὰ ἀτούρε, μὸς μίρρι μῆ πχιρ φέν'
ἐ πότεσε ἅς τῆ καλεζόνι νιέρι, πὸ τῆ
ἱνι χροσνούτ ντῆ λιουφῆ τούαίγ.

15. Ε κοῦρ σπερέντε λαῖτ' ἐ μεν-
τόνειγνε τῆ φίθε· ντῆ ζέμερε τῆ τούρε

αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐ-
τὸς εἶναι ὁ Χριστός,

16. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης πρὸς πάντας, λέγων, Ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω βαπτίζω ἐν ὕδατι· ἔρχεται ὁμοίως ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος, νὰ λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς θέλει σαῖς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρὶ·

17. Τοῦ ὁποίου τὸ πτυάριον εἶναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἄλῳνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συναῖξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ.

18. Καὶ ἄλλα πολλὰ προτρέπων εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.

19. Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων τῶν κακῶν ὅσα ἔπραξεν ὁ Ἡρώδης,

ἔ 20). Προσέθεσε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

21. Ἀφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη πᾶς ὁ λαὸς, βαπτισθέντος καὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ προσευχομένου, ἠνοίχθη ὁ οὐρανός,

22. Καὶ κατέβη τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν σωματικῇ μορφῇ, ὡς περιστερὰ, ἐπ' αὐτόν· καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσα, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς σὲ εὐηρεστήθην.

23. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἤρχιζε νὰ ἦναι ὡς τριάκοντα ἐτῶν, ὧν (καθῶς ἐνομίζετο) υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἰλίου,

24. Τοῦ Μαθθαί, τοῦ Λευί, τοῦ Μελχί, τοῦ Ἰαννά, τοῦ Ἰωσήφ,

25. Τοῦ Ματθαίου, τοῦ Ἀμῶς, τοῦ Ναοὺμ, τοῦ Ἑσλί, τοῦ Ναγγαί,

περὶ Ἰωάννε, βάλε μὲς εἶσ' αἱ Κρίστι.

16. Οὐκ ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης φθίζε, ἐοὺ θόστέ· οὐνε οὐ παφεζόγχιούβετ με οὕγε, πὸ θγιέν ιεῖ μι. φόρτε σὲ οὐνε· κὲ οὐν' ἀτιγ νούχε γιάμ ι ζότι τι ζγιδ ρίπν' ἐ κεπούτζεβετ σὲ τιγ, αἱ δὸ τοῦ παφεζόγε γιούβετ με Σπίρτ Σένγτ, ἐ δὲ με ζγιαρ.

17. Ε αἱ δὸ τὲ κέτε λιοπάτενε μπε δόρρε τὲ τιγ· ἐ δὸ τὲ κερόγε λέγεγ' ἐτιγ, ἐ δὸ τὲ μπεγέδε κρουρέτε ντ' ἀμπάρ τὲ τιγ· ἐ κάστενε δὸ τὰ δγιέγε με ζγιαρ τὲ πὰ σούαρ.

18. Ε δὲ σούμε τὲ τγιέρα πούνερα διδάζτε, ἐ μ.ψὸν λαόνε.

19. Ε Τετράρχη Ἡρώδη σὲ ψὲ ἴσθε κερτούαρ κρείγ σι πὲρ Ἡρωδιάδνε φρούαν' ἐ Φιλλιππίτ βελάτ σὲ τιγ, ἐ δὲ πὲρ τὲ τγιέρα τὲ κέκλια κὲ κίσ πέρε Ἡρώδη.

20. Σίσι ἐ δὲ κέτε μπε τὲ φίθα, ἐ μ.πίλι Ἰωάννε ντὲ χαψάνε.

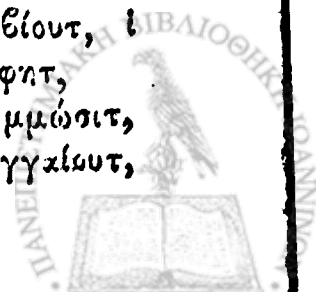
21. Ε φίου σι οὐ παφεζούανε φίθι λαύι, οὐ παφεζούα ἐ δὲ Ἰησοῦκ, ἐ σι οὐ φάλλ, τὲ γάπεγ Κίελι,

22. Ε τὲ ζκρίτ Σένγτι Σπίρτ μπε τὲ, ἐ μπε τὲ δούκουρε τὲ τιγ, δούκείγ πόσι πελούμπε· ἐ φίου τὲ πένεγ ζὲ γκά Κίελι, ἐ τὲ θόσ' τι γὲ πίρρι ἱμ ι δάσουρι, κὲ μπι τι οὐνε πρέχεμ.

23. Ε Ἰησοῦί νίσι τὲ κίστε ἀχίερε τριδγιέτε θγιέτ μπε τὲ νίσουρε, κὲ ἴσθε (σι κούντρ' ἐ θόνσε) ι πίρρι ι Ἰωσήφτ, ι Ἰλιουτ,

24. Ι Μαιθάτιτ, ι Λεβίουτ, ι Μελχίουτ, ι Ἰαννάιτ, ι Ἰωσήφτ,

25. Ι Ματθαίουτ, ι Ἀμῶσιτ, ι Ναοῦμιτ, ι Ἑσλιουτ, ι Ναγγαίουτ,

26. Τοῦ Μιάθ, τοῦ Μιτταθίου, τοῦ Σεμεί, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰούδα,

27. Τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ῥησαῖ, τοῦ Ζοροβιάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρι,

28. Τοῦ Μελγί, τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ Κωσάμ, τοῦ Ἐλωωδάμ, τοῦ Ἰερ,

29. Τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἐλιέξερ, τοῦ Ἰωρείμ, τοῦ Ματθάτιτ, τοῦ Λευί,

30. Τοῦ Συμεών, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνάν, τοῦ Ἐλιακείμ,

31. Τοῦ Μελεῖτ, τοῦ Μαϊνάν, τοῦ Ματταθᾶ, τοῦ Ναθάν, τοῦ Δαβίδ,

32. Τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ὠβήδ, τοῦ Βοὺζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Νασσών,

33. Τοῦ Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἐσρώμ, τοῦ Φαρῆ, τοῦ Ἰούδα,

34. Τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ,

35. Τοῦ Σαρούχ, τοῦ Ραγαῦ, τοῦ Φαλέκ, τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαλά,

36. Τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρραξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ,

37. Τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν,

38. Τοῦ Ἐνῶς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. δ'. 4.

Ο δὲ Ἰησοῦς πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην καὶ ἐφέρετο διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον,

2. Πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ δὲν ἔφαγεν οὐδὲν τὰς ἡμέρας· ἐκεῖνας· ἀφοῦ δὲ αὐταὶ ἐτελείωσαν, ὕστερον ἐπείνασε.

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Ἐάν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἶπε πρὸς τὸν λίθον τοῦτον νὰ γείνη ἄρτος.

4. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς

26. Ἴ Μιάθιτ, Ἴ Μιτταθίουτ, Ἴ Σεμείουτ, Ἴ Ἰωσήφτ, Ἴ Ἰούδαισε.

27. Ἴ Ἰωαννάιτ, Ἴ Ρησαίτ, Ἴ Ζοροβιάβελιτ Ἴ Σαλαθιήλιτ, Ἴ Νηρίουτ,

28. Ἴ Μελγίουτ, Ἴ Ἀδδίουτ, Ἴ Κωσάμιτ, Ἴ Ἐλωωδάμιτ, Ἴ Ἰεριτ.

29. Ἴ Ἰωσίουτ, Ἴ Ἐλιέξεριτ, Ἴ Ἰωρείμιτ, Ἴ Ἰ Ματθάτιτ, Ἴ Λεβίουτ,

30. Ἴ Συμεώνιτ, Ἴ Ἰούδαισε, Ἴ Ἰωσήφτ, Ἴ Ἰωνάνιτ, Ἴ Ἐλιακίμιτ,

31. Ἴ Μελεσίτ, Ἴ Μαϊνάνιτ, Ἴ Ματταθᾶιτ, Ἴ Ναθάνιτ, Ἴ Δαβίδιτ,

32. Ἴ Ἰεσσέουτ, Ἴ Ὠβήδιτ, Ἴ Βοῦζιτ, Ἴ Σαλμώνιτ Ἴ Νασσόνιτ,

33. Ἴ Ἀμιναδάβιτ, Ἴ Ἀράμιτ, Ἴ Ἐσρώμιτ, Ἴ Φαρῆιτ, Ἴ Ἰούδαισε,

34. Ἴ Ἰακώβιτ, Ἴ Ἰσαάκουτ, Ἴ Ἀβραάμιτ, Ἴ Θάραισε, Ἴ Ναχώριτ,

35. Ἴ Σαρούχουτ, Ἴ Ραγαῖτιτ, Ἴ Φαλέκουτ, Ἴ Ἐβέριτ, Ἴ Σαλαίτ.

36. Ἴ Καϊνάνιτ, Ἴ Ἀρραξάδιτ, Ἴ Σήμιτ, Ἴ Νώαισε, Ἴ Λαμέχουτ,

37. Ἴ Μαθουσάλασε, Ἴ Ἐνώχουτ, Ἴ Ἰαρέδιτ, Ἴ Μαλελεήλιτ, Ἴ Καϊνάνιτ,

38. Ἴ Ἐνώσιτ, Ἴ Σήθητ, Ἴ Ἀδάμιτ, Ἴ Περντίαισε.

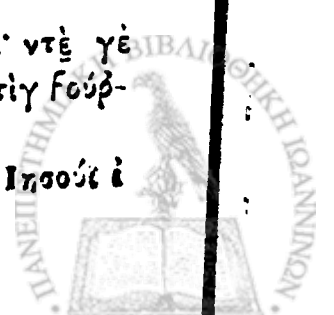
Κριε Ἐκάτεριε δ'. 4.

Ε Ἰησοῦι πλιότ γκά Σένγιτι Σπίριτ οὐ κθίε γκά Ἰορδάνι· ἐσπίρειγ πρέιγ Σπίριτιτ ντ' ἐρπιμί,

2. Ε πέρ διζέτ διε φουτζίτειγ γκά ἱ παούδι· ἐ σγάγκρι φάρε φῆ μπά τὸ διτ· ἐ σι οὐ σόνε ἀτὸ διτ, πασταίγ ἱ ἔρδι οὐ.

3. Ε ἱ θότ ἀτιγ ἱ παούδι· ντῆ γέ ἱ πῆρι ἱ Περντίαισε, θούαιγ κέτιγ φούρπιτ τῆ πένετε πούλε.

4. Ε γιού περφέιγ ἀτιγ Ἰησοῦι ἱ

αὐτὸν, λέγων, εἶναι γεγραμμένον, « Ὅτι μὲ ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζῆσει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον Θεοῦ. »

5. Καὶ ἀναβιβάσας αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ἕρος ὑψηλόν, ἔδειξεν εἰς αὐτὸν πάντα τὰ βασίλεια τῆς οἰκουμένης ἐν μιᾷ σιγμῇ χρόνου·

6. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, εἰς σὲ θέλω δώσει ἅπασαν τὴν ἐξουσίαν ταύτην καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· διότι εἰς ἐμὲ εἶναι παραδεδομένα, καὶ εἰς ὄντινα θέλω, δίδω αὐτήν·

7. Σὺ λοιπὸν ἐὰν προσκυνήσης ἐνώπιόν μου, σοῦ θέλουσιν εἶσθαι πάντα.

8. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἵπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, « Θέλεις προσκυνήσει Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει. »

9. Καὶ ἔφερεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν ἦσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψον σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω·

10. Διότι εἶναι γεγραμμένον, « Ὅτι εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ θέλει προστάξει περὶ σοῦ, διὰ νὰ σὲ διαφυλάξωσι. »

11. Καὶ « ὅτι θέλουσι σὲ σηκῶναι ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. »

12. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι εἶναι εἰρημένον, « Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεόν σου. »

13. Καὶ ἀφ' οὗ ἐτελείωσε πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπεμακρύνθη ἀπ' αὐτοῦ μέχρι καιροῦ.

14. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ὑπέστρεψεν ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν

ἰθά· ἔσθε ἄκροβαρε· καὶ νοῦνε ρὸν μὲ πούνε βέτεμε νιερίου, πὸ μετζ δὸ φγιαλε τὲ Περντίσε.

5. Εἰ εἰ χίπι ἀτὲ ἰ παούδι ντὲ νιὲ μάλλ τὲ λιάρτε, ἰ δεφτόι ἀτιγ σὰ τὲ περπιεκτζ σίνε φίθε μπρετερίτ' ἐ γέτεσε.

6. Εἰ ἰ θότ ἀτιγ ἰ παούδι· τί δὸ τὲ τὰ ἄπ φίθε κατὲ οὔρδερ, ἐ δὲ ντέρετ' ἐτοῦρε· σὲ μούα μὲ ἔσθε δένε, ἐ κοῦίγτ τὲ δούα οὔνε γιὰ ἄπ ἀτὲ.

7. Τί ἀδὰ ντὲ οὐ οὔνιετζ περπάρα μέγε τὲ μὲ φάλετζ, δὸ τὲ γένε φίθε τὲ τούατε.

8. Εἰ γιὸν περφέιγκ ἀτιγ, ἐ ἰ θότε ἰησοῦι ἴκε γκὰ μέγε σατανᾶ, σὲ ἔσθε ἄκροβαρε· τί φάλετζ Ζότιτ Περντίσε σάτε, ἐ ἀτιγ βέτεμε τί πέτζ λεβδίμ, ἐ λατρί.

9. Εἰ ἐ προῦ ἀτὲ ντὲ Ἱερουσαλίμ, ἐ ἰβούρι μπι κοῦλμ. τὲ Ἱερούιτ, ἐ ἰ θὰ ἀτιγ· ντὲ γὲ ἰ πέρρι ἰ Περντίσε φκρεμὶς βέτεχενε κατέγε περπὸσ μπε δέ.

10. Σὲ ἔσθε ἄκροβαρε· σὲ δὸ τὲ πορσίγτε Εγγεῖγτ' ἐτιγ πέρ τι, καὶ τὲ τὲ ρούαίγνε.

11. Εἰ δὲ σὲ δὸ τὲ τὲ γκρένε τί μπε δούαρρ, καὶ τὲ μὸς πέρπιεκτζ κέμπενε τέντε μπε φούρρ.

12. Εἰ γιὸν περφέιγκ, ἐ ἰ θότ ἀτιγ ἰησοῦι, σὲ ἔσθε θένε πάμετα, τὲ μὸς φουτζίτζ Ζότνε Περντίνε τέντε.

13. Εἰ σὲ σὲ ἰ παούδι φίθε φουτζίτε, ἴκου πρέιγ σὲ γγέρα μπε τγιέτερ κόχε,

14. Εἰ οὐ κὸιε ἰησοῦι μὲ φουκι τὲ Σπίρτιτ ντὲ Γαλιλαίε, ἐ ζέρι δόλι

Γαλιλαίαν· και ἐξῆλθε φήμη περὶ αὐ-
τοῦ καθ' ὄλην τὴν περίχωρον.

15. Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς
συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξάζομενος ὑπὸ
πάντων.

16. Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ,
ὅπου ἦτο ἀνατεθραμμένος· και εἰσῆλ-
θε κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ εἰς τὴν
συναγωγὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββά-
του, και ἐσηκώθη νὰ ἀναγνώσῃ.

17. Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ βι-
βλίον Ἡσαίου τοῦ προφήτου· και ἀ-
νοιξας τὸ βιβλίον εὔρε τὸν τόπον,
ὅπου ἦτο γεγραμμένον,

18. α Πνεῦμα Κυρίου εἶμαι ἐπ'
ἐμέ· διὰ τοῦτο με ἐχρῖσε· με ἀπέ-
στειλε διὰ νὰ εὐαγγελίζωμαι πρὸς
τοὺς πτωχοὺς, διὰ νὰ λατρεύσω τοὺς
συντετριμμένους τὴν καρδίαν, νὰ κη-
ρύξω πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους ἐλευθε-
ρίαν, και πρὸς τοὺς τυφλοὺς ἀνάβλε-
ψιν, νὰ ἀποσελῶ τοὺς συντεθλασμέ-
νους ἐν ἐλευθερίᾳ,

19. Διὰ νὰ κηρύξω εὐπρόσδεκτον
Κυρίου ἐνιαυτόν. β

20. Καὶ κλείσας τὸ βιβλίον, ἀπέ-
δωκεν εἰς τὸν ὑπηρέτην, και ἐκάθισε·
πάντων δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐν τῇ
συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς αὐτόν.

21. Καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐ-
τοὺς, Ὅτι σήμερον ἐπληρώθη ἡ γρα-
φὴ αὕτη εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν.

22. Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν εἰς
αὐτόν, και ἐθαύμαζον διὰ τοὺς λόγους
τῆς χάριτος τοὺς ἐξερχομένους ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ, και ἔλεγον, Δὲν εἶ-
ναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ;

23. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βεβαί-
ως θέλετε με εἰπεῖ τὴν παραβολὴν
ταύτην, Ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν·
ὅσα ἠκούσαμεν ὅτι ἐγείναν ἐν τῇ Κα-

πὲρ τὲ ντὲ φίθ' ἀτὸ βέντε ρότουλε.

15. Ε αἱ διδάξ ντὲ συναγόγε τὲ
τοῦρε, ἐ ντερόνειγ γκα φίθε.

16. Ε ἐρδι ντὲ Ναζαρέτ τὲκ πὰτ
κένε ρίτουρε, ἐ χίρι σὶ κούντρε κὲ
μψούαρε, ντὲ συναγοῦαῖγ τὲ ὄετούνε,
ἐ οὐ γκρὲ τὲ διαβάς.

17. Ε γιού δὰ ἀτίγ μπὲ δόβρε
νιὲ κάρτε ἐ προφήτιτ Ἡσαίουτ. ἐ σὶ
ἐ χάπι κάρτενε, γέτι βέντνε τὲκ κὲ
ὄκρούαρε.

18. Σπίρτ' ἰ Ζότιτ μπὲ μούα, πρὰ
ἀντάιγ με χρίσι· τὲ βαγγελίς τὲ βάρ-
φερίτε με κὰ δερφούαρε, τὲ ὄερόιγ
ἀτὰ κὲ κάνε ζέμερενε τζόπα τζόπα,
τὲ δερφέιγ σκλέβετ ὄπετίμν' ἐτοῦρε,
ἐ τὲ βέρπερετ κὲ τοῦ χάπενε σίτε,
ἐ τὲ λεφτερός ἀτὰ κὲ γιάνε ντὲ
ὄτρεγγίμ.

19. Πὲρ τὲ διδάζουρε βίτν' ἐ δε-
ἄερούαρε τὲ Ζότιτ, ἐ δίτεν' ἐ ὄπε-
τίμιτ.

20. Ε σὶ μπίλι κάρτενε, ἐ γιὰ
δὰ κοπίλιτ, ντένι μπὲ δὲ' ἐ σίτ' ἐ
φίθε συναγόγιτ κένε κήιερε, ἐ βε-
ἄτρώιγνε μπὲ τὲ.

21. Ε νίσι τοῦ θόῶτε ἀτοῦρε· σὲ
σὸτ διφιούατε τὲ βερτέτεν' ἐ χεσαῖγ
κάρτετ με βέῶε τούαῖγ.

22. Ε φίθε θόῶνε σὲ κεῶτου ἐῶτε,
ἐ τζουδίτεῖγνε πὲρ φγιαλλε τέμπλια,
κὲ δίλε γκα φόγ' ἐτίγ, ἐ θόῶνε, νοὺκ'
ἔστε κούιγ ἰ πίρρι ἐ Ἰωσήφτ;

23. Ε οὐ θόῶτ' ἀτοῦρε· βερτέτ δὲ
τὲ με θόῶ κέτε παραβολί' γιατρὲ,
ἄερό βέτεχενε τέντε· φ'θ' ἀτὸ πο-
νερα κὲ διφιούαμ, κὲ οὐ πένε ντὲ

περναούμ, κάμε καί ἐδῶ ἐν τῇ πατρίδι σου.

24. Εἶπε δὲ, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι οὐδεὶς προφήτης εἶναι δεκτὸς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ.

25. Καί ἐπ' ἀληθείας σὰς λέγω, Πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡλίου, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, καθ' ὃν καιρὸν ἔγεινε πείνα μεγάλη ἐφ' ὅλην τὴν γῆν.

26. Καί πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ὁ Ἡλίας εἰμὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδῶνος πρὸς γυναῖκα χήραν.

27. Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰμὴ Νεεμάν ὁ Σύρος.

28. Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα.

29. Καὶ σηκωθέντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἔφεραν αὐτὸν ἕως τῆς ὄφρου τοῦ ὄρους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ πόλις αὐτῶν ἦτο ὠκοδομημένη, διὰ νὰ κατακρημνίσωσιν αὐτόν.

30. Αὐτὸς ὅμως περάσας διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο.

31. Καὶ κατέβη εἰς Καπερναοῦμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι.

32. Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδασχὴν αὐτοῦ· διότι ὁ λόγος αὐτοῦ ἦτο μετὰ ἐξουσίας.

33. Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦτο ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης,

34. Λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μεταξύ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἢ λ-

Καπερναοῦμ, πένι ἐ δὲ χετοῦ ντὲ πατρίδε τέντε.

24. Ε οὐ θά, μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ντογιέ προφῆτ νοῦκ' ἔστ' ἰ πελκίερν ντὲ πατρίδε τὲ τίγ.

25. Ε οὐ θὸμ γιούβετ μὲ τὲ βερτέτα, σοῦμν φρά τὲ θά κένν μπε δὶτ τὲ Ηλίουτ ντὲ Ἰσραὴλ, κούρ οὐμπλ Κίελι τρι βγιέτ, ἐ δὲ φιάστε μούαγ, σά οὐ κὲ οὐ ἐ μάδε μπε φίθε δέ.

26. Ε μπε ντογιέ γκά ἀτὸ νοῦκ' οὐ δερφούα Ηλίου, περβέτζμε ντὲ Σάρεπτα βέντ τὲ Σιδόνεσε μπε φρούαν' ἐβέ.

27. Ε δὲ σοῦμν τὲ λεπρόσουρε κένν ντὲ κόχε τὲ προφήτητ Ελισσαίουτ ντὲ Ἰσραὴλ, ἐ ντογιέ γκά ἀτὰ νοῦκ' οὐ κερούα, περβέτζμε Νεεμάνιτ Σύροσε.

28. Ε σὶ δερφούανν χετὸ φίθε σά κένν ντὲ συναγούαγ, οὐ φρίνε φίθε μὲ τὲ ζεμερούαρε.

29. Ε οὐ γκρένν ἐ ἐ κρίενν ἀτὲ περγιαῖστα κιοιτέτιτ' ἐ ἐπρούνε ντὲ πούζε τὲ μάλλιτ, τέκ κὲ βένν πινάγια ἐ κιοιτέτιτ σὲ τοῦρε, κὲ τὰ γκρεμίτνε ἀτέ.

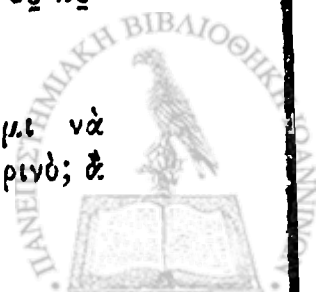
30. Ε αἰ ὄκλι ντὲ πὲρ μὲς τὲ τοῦρε, ἐ ἴκου.

31. Ε ζήριτι ντὲ Καπερναοῦμ, κιοιτέτ τὲ Γαλιλαίεσε' ἐ διδάξετε ἀτὰ τὲ ὄετόνατε.

32. Ε τζιουδίτειγνε πὲρ διδαχι τὲ τίγ κὲ οὐ πέν' σὲ ψὲ διδαχι ἐτίγ ἔτ' μὲ ἐξουσί, ἐ μὲ οὔρδερ.

33. Ε ἴστε ντὲ συναγούαγ νιὲ νιερί κὲ κίσ Σπίρτ τὲ δαίμονιτ σὲ πεφίρε, ἐ πρίτι μὲ ζὲ τὲ μάδ.

34. Ε θόστε' λένα, τζέμι νὰ τὲ πέγεμν μὲ τι Ἰησοῦ Ναζαρινὸ; ἄ

Θες νὰ ἀπολέσῃς ἡμᾶς; σὲ γνωρίζω τίς εἶσαι· ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ.

35. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ τὸ δαιμόνιον ἐρρίψεν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ βλάβῃ αὐτὸν παντελῶς.

36. Καὶ ἐξεπλάγησαν πάντες, καὶ συναλάουον πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς εἶναι ὁ λόγος οὗτος, ὅτι μετὰ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως προστάζει τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ἐξέρχονται;

37. Καὶ διεδίδετο φήμη περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38. Σηκωθείς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος· ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἐκρατεῖτο ὑπὸ πυρετοῦ μεγάλου· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς.

39. Καὶ σταθείς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τὸν πυρετὸν, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· καὶ παρευθὺς σηκωθείσα ὑπηρέτει αὐτούς.

40. Ἐνῶ δὲ ἔδυσεν ὁ ἥλιος, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας ὑπὸ διαφόρων νόσων, ἔφεραν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν· ἐκεῖνος δὲ ἐπιθέσας τὰς χεῖρας εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, ἐθεράπευσεν αὐτοίς.

41. Ἐξήρχοντο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα, Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν αὐτὰ δὲν ἄφινε νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγιώριζον αὐτὸν ὅτι εἶναι ὁ Χριστὸς.

42. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτὸν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ ἐκράτουν αὐτὸν, διὰ νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν.

43. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις πρέπει νὰ

ἔρδῃς τὲ νὰ πρίτζ νέβει; οὐνε τὲ δι τζίλι γὲ τίγ, Σίνγτι ἰ Περντίσε.

35. Εἰ ἐ κερτόι ἀτὲ Ἰησοῦ, εἰ θά, πουσιδ, εἰ δὲλλ γκά αἰ. Εἰ σὶ εἰ ὅτιου ἀτὲ μπὲ δὲ ἰ παούδι, δόλι γκά αἰ πὰ πέρε ντογιέ τὲ ζέλι.

36. Εἰ τρομάζνε τὲ φίθη, εἰ κουβεντόγγνε νιέρι μὲ γιάτρινε, εἰ θόσνε, τζέσττε κεγιδ ογιάλε, κὲ μὲ οὔρδερ, εἰ μὲ φουκι πορσιτ Σπίοτρετ' εἰ πεφῆρα, εἰ δάλλενε;

37. Εἰ ζέρ' ἰ τίγ βέιγ τοῦκ' εἰ περχάπουρε μπὲ τζδὸ θέντ, μπὲ τζδὸ ἄνε.

38. Εἰ σὶ οὐ γκρὲ γκά συναγόγι, χίρι ντὲ ὅτεπι τὲ Σίμονιτ, εἰ θγιέχερα εἰ Σίμονιτ μπάχεγ γκά νιέ ἔθε εἰ ζέκε, εἰ ἰ λιούτεϊγν' ἀτιγ πέρ ἀτὲ.

39. Εἰ σὶ οὐ χίας μπὲ τὲ, ἐπορσίτι ἔθενε, εἰ ἐλιά ἀτὲ ἄτε τζάστ, εἰ ἀγιδ οὐ γκρὲ, εἰ οὐ ὅερπέν ἀτουρε.

40. Εἰ σὶ περνετὲ Διέλι, φίθη πὰ ζίσνε τὲ σεμούρε, μὲ τζδὸ φάρε σεμούντερα, ἰ πίνγν' ἀτὰ τέκ αἰ, εἰ αἰ σὶ βιγ δούαρτε μπὲ τζ δὸ νιέ γκά ἀτὰ, ἰ ὅερόν' ἀτὰ.

41. Εἰ δὲ δαιμόνετε δὲλλε γκά ὄσόμε, εἰ θερρίσνε, εἰ θόσνε· σὲ τί γὲ Κρίσττι ἰ πέρρι ἰ Περντίσε, εἰ ἰ κερτόν, εἰ νοῦκ' ἰ λίγτε ἀτὰ τὲ θόσνε, σὶ κούντρ' ἐδίγνε, κὲ αἰ ὅσττε Κρίσττι.

42. Εἰ σὶ οὐ κιδί, δόλι εἰ θάτε ντὲ θέντ ἐρηλι, εἰ τούρμετ' ἐκερκίγν' ἀ-ε, εἰ ἐρδε γγέρα τέκ κὲ αἰ, εἰ ἐμπάϊγν' ἀτὲ κὲ τὲ μὸς ἴκεν γκά ἀτὰ.

43. Εἰ αἰ οὐ θά ἀτουρε, κὲ δούχα-τὲ τὲ Βαγγελιε μπρετερίν' εἰ Περντί-

εὐαγγελίσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ εἰς τοῦτο εἶμαι ἀπεσταλμένος.

44. Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

Κεφ. ε'. 5.

ΕΝΩ δὲ ὁ ὄχλος συνέθλιβεν αὐτὸν διὰ τὴν ἀκοιήν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἴστατο πλησίον τῆς λίμνης Γεννησαρέτ.

2. Καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἰστάμενα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἐξέπλυναν τὰ δίκτυα.

3. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, τὸ ἑποῖον ἦτο τοῦ Σίμωνος, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἀπομακρύνῃ αὐτὸ ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

4. Καθὼς δὲ ἔπαυσε λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα, Ἐπανάγαγε τὸ πλοῖον εἰς τὰ βαθύα, καὶ ρίψατε τὰ δίκτυα ὑμῶν διὰ τὴν ψαρεύσῃτε.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες δὲν ἐπιιάσαμεν οὐδέν· ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τῷ λόγῳ σου θέλω ρίψαι τὸ δίκτυον.

6. Καὶ ἀφοῦ ἔκαμον τοῦτο, συνέκλεισαν πλῆθος πολὺ ἰχθύων, καὶ διεσχίζετο τὸ δίκτυον αὐτῶν.

7. Καὶ ἔκαμον νεῦμα εἰς τοὺς συντρόφους τοὺς ἐν τῷ ἄλλῳ πλοίῳ, διὰ τὴν ἔλθωσι νὰ βοηθήσωσιν αὐτούς· καὶ ἦλθον, καὶ ἐγένισαν ἀμφοτέρα τὰ πλοῖα, ὥστε ἐδυθίζοντο.

8. Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε πρὸς τὰ γόνατα τοῦ Ἰησοῦ, λέγων, Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ, διότι εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλός, Κύριε.

9. Ἐπειδὴ ἐκπληξίς κατέλαβεν

σε, ἐδὲ ντὲ τὲ τγιέρατε κιουτέτε, σὲ πὲρ χετὲ γιάμ δερφούαρ.

44. Ε διδάξτε ντὲ συναγόμε τὲ Γαλιλαίεσε.

Κρίε Επέσετε, ε'. 5.

Ε οὐ πὲ κούρ οὐ περμπεγιοιάδ τούρμα τὲ διγίγιγνε φγιαλέν· ἐ Περντίσε, ἐ ἀτὶ ρίγτε μπάνε φιόλλιτ σὲ Γεννησαρέτιτ.

2. Ε πὰ δι βάρκα κὲ ἴσνε μπάνε τὲ φιόλλιτ, ἐ πισχετόρετε σὶ δούαλε γκά ἀτό, λιάγινε ργιέτετε.

3. Ε σὶ χίρι ντὲ νιὲ γκά ἀτό βάρκα κὲ κὲ ἐ Σίμονιτ, ἐ ὅτε τὲ λιαρφὸν πάχεζε γκά δέου, ἐ ντένι ἐ διδάξτε τούρμετε γκά βάρκα.

4. Ε σὶ πουσόι γκά διδαχία ἐ ὅτε Σίμωνιτ, χίικνι μὲ πρέντα ντὲ φιόλ, ἐ ὅτιρι ργιέτετε τούατγ πὲρ φιά.

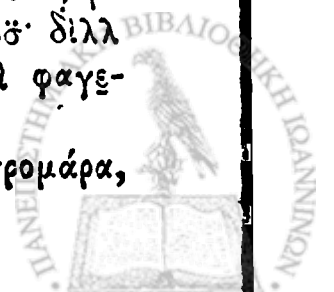
5. Ε γιου περφέιγκ Σίμωνι, ἐ ἐ ὅτ' ἀτιγ' δάσκαλ, φίθε νάτενε οὐ μουντούαμ, ἐ νούκε ζούμ. φε, ντόνιε σὲ μὲ φγιαλένε τέντε τὲ ὅτι ργιέτινε.

6. Ε σὶ πένε χετὲ οὐ μπίλε νιὲ τούρμ' ἐμάδε πισκετ, ἐ οὐ τζίρειγ ργιέτι τούρε.

7. Ε οὐ πένε ἴσαρέτ σόχεβετ κὲ κένε ντὲ τγιέτερενε βάρκα, τὲ βίγινε, ἐ τοῦ ντίγινε ἀτούρε· ἐ ἔφδε ἐ ἰμπούσνε τὲ δι βάρκατε, σὰ κὲ μπίτεσιν' ἀτό.

8. Ε σὶ πὰ Σίμων Πέτρου, ρὰ ντέρ κέμπε τὲ Ἰησοῦιτ, ἐ ἐ ὅσ' διλλ γκά μέγε, ζότ, σὲ γιάμ νιερὶ φαγετούαρ.

9. Σὲ ψὲ ἐ ζούρι ἀτὲ τρομάρα,

αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, διὰ τὴν ἄγραν τῶν ἰχθύων τὴν ὁποίαν συνέλαβον·

10. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, οἵτινες ἦσαν σύντροφοι τοῦ Σίμωνος. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπου· θέλεις ἀγρεύει.

11. Καὶ ἀποῦ ἔρρασαν τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀρῆσαντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτόν.

12. Καὶ ἐνῶ ἦτο ἐν μιᾷ τῶν πλοίων, ἰδοὺ ἄνθρωπος πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσε κατὰ πρόσωπον, καὶ παρεκάλει αὐτόν, λέγων, Κύριε, ἐάν θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς.

13. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤγρισεν αὐτόν, καὶ εἶπε, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἡ λέπρα ἔρυγεν ἀπ' αὐτοῦ.

14. Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτόν νὰ μὴ εἴπῃ τοῦτο πρὸς μηδένα· ἀλλ' ὕπαγε, λέγει, καὶ δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε πρὸς τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

15. Ἀλλ' ὅτι μᾶλλον διήρχετο ἡ φήμη περὶ αὐτοῦ· καὶ συνηθοροῦζοντο ὄχλοι πολλοί, διὰ νὰ ἀκούωσι, καὶ νὰ θεραπεύωνται ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν.

16. Αὐτὸς δὲ ἀπεσύρτετο εἰς τὰς ἐρήμους, καὶ προσηύχετο.

17. Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἐνῶ αὐτὸς ἐδίδασκεν, ἐκάθηντο Χριστιανοὶ καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἵτινες εἶχον ἔλθει ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ δύναντες Κυρίου ἦτο εἰς τὸ νὰ λατρεύη

ἔδὲ ἀτὰ καὶ κένε πᾶσαι με ἀτὲ, γκα φιάγια ἐ μάδε ἐ πῖσκετ καὶ ζούνε.

10. Αὐτοῦ ἐ δὲ Ἰάκωβον ἐ δὲ Ἰωάννη. τὲ πῖγτ' ἐ Ζεβεδέουσε, καὶ κένε σῖόκε τὲ Σίμονιτ, ἐ ἰ θότ' Ἰησοῦ ἰ Σίμονιτ· μὲ οὐ τρέμπ σὶ σὸτ δι ἐ πάρε, δὸ τὲ ζέτζ νιέρεζ.

11. Ε σὶ γόανε θάρκατε μπε δὲ, ἰ λιάνε τὲ φίθα, ἐ θάνε πὰς σίγ.

12. Ε οὐ καὶ κοῦρ φέντειγ ἀὶ ντὲ νιὲ κιουτέτ, γιὰ ἐ θγιέν νιὲ νιερὶ μπλιούαρε μὲ λέπρε, ἐ πὸκα πὰ Ἰησοῦνε ρὰ περμπίς, ἐ ἰ λιοῦτειγ, ἐ ἰ θότ' ζότ, ντὲ δάτζ μουντ τὲ μὲ κερότζ.

13. Ε ντέρι δόρρνε, ἐ σὶ ἐ ζοῦρι ἀτὲ μὲ δόρρε, ἰ θὰ δούα κερόου, ἐ ἄτε τζίστ ἰκου λέπρα πρέιγ σίγ.

14. Ε ἀτ ἐ πορσίτι ἀτὲ τὲ μὲ οὐ θότ νιερῖουτ· πὸ χάιδε ἐ δεφτὸ βέτεχενε τέντε πρίφτιτ, ἐ σπιέρε δουρετίνε πέρ τὲ κερούαρε τὰτ, σὶ κούντρε πορσίτι Μωϋσίου πέρ μαρτυρὶ τὲ τοῦρε.

15. Ε ζέρι περχάπειγ μὲ τέπερ κουδὸ, ἐ μπεγίδεσνε σούμε τούρμε τὲ διφιδίγνε, ἐ τὲ σερνιῶνε πρέιγ σὶ γκα σεμούντετ' ἐτοῦρε.

16. Πὸ ἀτ ὅτεμέγγειγ ντὲ θέντε καὶ θκένε νιέρεζ, ἐ φάλειγ.

17. Ε οὐ καὶ νιὲ δίτε τὲκ διδάξ ἀτ, ἐ ρίγνε παρισέιγτε, ἐ δὲ δασκάλετ' ἐ νόμιτ καὶ κίτνε ἄρδουρε γκα τζδὸ φτῖατ τὲ Γαλιλαίσε, ἐ τὲ Ἰουδαίσε, ἐ τὲ Ἱερουσαλίμιτ, ἐ φουκὶ ἐ Ζότιτ καὶ ἀτγὲ, κέρ τὲ δένε σέντετ

αυτούς.

18. Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο παραλυτικός· καὶ ἐζήτουν νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω, καὶ νὰ θέσωσιν ἐνώπιον αὐτοῦ.

19. Καὶ μὴ εὐρόντες διὰ ποίας εἰσόδου νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ διὰ τῶν κεραμίδων κατεβίβασαν αὐτὸν μετὰ τοῦ κλινιδίου εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ.

20. Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄνθρωπε, συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου.

21. Καὶ ἤρχισαν νὰ διαλογιζώνται οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες, Τίς εἶναι οὗτος, ὅστις λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, εἰμὴ ὁ μόνος ὁ Θεός;

22. Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί διαλογιζέσθε ἐν ταῖς καρδίαις σας;

23. Τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἶπω, Συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἶπω, Σηκώθητι καὶ περιπάτει;

24. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς, νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν)· Πρὸς σὲ λέγω, Σηκώθητι, καὶ σήκωσον τὸ κλινίδιον σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

25. Καὶ παρευθὺς ἐγερθεὶς ἐνώπιον αὐτῶν, ἐσήκωσε τὸ κλινίδιον ἐφ' οὗ κατέκειτο, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν.

26. Καὶ ἔκστασις κατέλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες, Ὅτι ἐ-

ατοῦρεθετ.

18. Ἐ γὰρ τὰ νιέρεζ πίγνε ντὲ νιὲ ὄτρατ νιὲ νιερὶ τὲ μπάιγτουρε, ἐ κερκὸίγνε τὰ ὄπίγν' ἀτὲ κρέντα, ἐ τὰ βίγνε περπάρα τίγ.

19. Ἐ σὶ νούχε φένε οὐδε γκα τὰ κλίονε ἀτὲ, πέρ τούρμε τὲ μάδε ἀε κέ, χίπνε μπι ὄτεπι, ἐ ἐλλεσούαν' ἀτὲ πᾶσχε μὲ ὄτρατ γκα κεραμίδετς, ντὲ μὲς τὲ ὄτεπίσε περπάρα Ἰησοῦτ.

20. Ἐ σὶ πὰ κέσεν' ἐτοῦρε, ἰ θότ' ἀτίγ' ὦ νιερὶ, τὲ γιάνε ντεγίερε τίγ φάγετ' ἐτούα.

21. Ἐ Γραμματεῖγτε νίονε τὲ μεντόνεϊγνε, ἐ τὲ θόσνε' τζέστε κούιγ κὲ φλέτ βλασφιμίρα; κούσ μουντ τὲ ντεγέγε φάγετε, περβέτζμε βέτεμε Περντίσε;

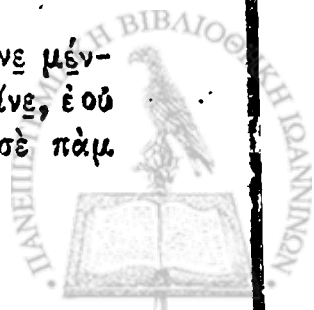
22. Ἐ Ἰησοῦ σὲ ψὲ κουπετόλ σιλοῖτ' ἐτοῦρε, οὐ περφέιγκ, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε' ψὲ μεντόνε ντὲ ζέμερα τού-αίγ;

23. Τζίλια ἔστε μὲ κολαῖίγτε, τὲ θόμ' τὲ κίφινε τεγίερε φάγετ' ἐ τούα, ἀ τὲ θόμ, γκρέου, ἐ ἔτζε;

24. Πὸ κὲ τὲ ὄίγνι σὲ ἰ κίρρι νιερίουτ κὰ ἐξουσι τὲ ντεγέγε φάγετε μπι δὲ (ἰ θότ' σὲ μπάιγτουριτ) τὲ τὲ θόμ, γκρέου, ἐ μερὸ ὄτρατνε τέντ, ἐ χάλγδε ντὲ ὄτεπι τέντε.

25. Ἐ σὶ οὐ γκρὲ ἀτε τζᾶστ περπάρα φίθετ, μὸρρι ὄτρατθινε κὲ δέρφειγ μπέ τὲ, ἐ βᾶτε ντὲ ὄτεπι τὲ τίγ τούκ' ἐλεβδούαρε Περντίνε.

26. Ἐ τζιουδίτεϊγνε, ἐ λίγνε μέντε τὲ φίθε, ἐ λεβδόγνε Περντίνε, ἐ οὐ μπούσνε φρίχεν, ἐ θόσνε, σὲ πὰμ

δομεν παράδοξα σήμερον.

27. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ εἶδε τελώνην τινα Λευὴν τὸ ὄνομα, καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀκολούθει μοι.

28. Καὶ ἀρήσας ἅπαντα, ἐσηκώθη καὶ ἠκολούθησεν αὐτόν.

29. Καὶ ἔλαμεν εἰς αὐτόν ὁ Λευὴς ὑποδοχὴν μεγάλην ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ ἦτο πλήθος πολὺ τελωνῶν, καὶ ἄλλων, οἵτινες ἐκάθηντο μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν.

30. Καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί μετὰ τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν τρώγετε καὶ πίνετε;

31. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρειαὴν ἰατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες.

32. Δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου νηστεύουσι συχνά, καὶ κάμνουσι δεήσεις, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ ἰδικαί σου τρώγουσι καὶ πίνουσιν;

34. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μήπως δύνασθε νὰ κάμητε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος νὰ νηστεύωσιν, ἐνόσω εἶναι μετ' αὐτῶν ὁ νυμφίος;

35. Θέλουσιν ὁμοῦς ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος· τότε θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

36. Ἐλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι οὐδεὶς βάλλει ἐπίρραμμα ἱματίου νέου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, καὶ τὸ νέον σχίζει, καὶ μετὰ τὸ παλαιὸν δὲν συμφωνεῖ τὸ ἐπίρραμμα

τζίουδῖρα σότ.

27. Ἐ πασαντάγ δόλι, ἐ πὰ νιέ κουμερκιάρ, καὶ κινούχαεῖγ Λεβι, καὶ ῥίγτε μπέ κουμέρκ, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ, ἔγια πὰς μέγε.

28. Ἐ σὶ λιὰ τὲ φίθα, οὐ γκρέ, ἐ βράτε πὰς τίγ.

29. Ἐ ἰ πέρι φοῦτι τὲ μάδε ἀτίγ Λεβίου ντὲ ὅτεπὶ τὲ τίγ, ἐ ἴσνε τούρ- με κουμερκιάρεβετ ἐμάδε, ἐ πότρεσε τγιέρε, καὶ κένε με τὲ πάσχε ντὲ με- τάλε.

30. Ἐ μτζέγνε Γραμματίγτ' ἐτούρε, ἐ δὲ Φαρισείγτε μπέ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ οὐ θόσνε ψὲ γάι ἐ πὶ πάσχε με κουμερκιάρε, ἐ με φαγετόρε;

31. Ἐ δὲ Ἰησοῦ ἰ οὐ περφέιτ, ἐ οὐ θὰ ἀτούρε· νούχε δούχαενε τὲ ὅεντό- ὅετε γιατρό, πὸ ἀτὰ καὶ κένε τὲ κέιτ.

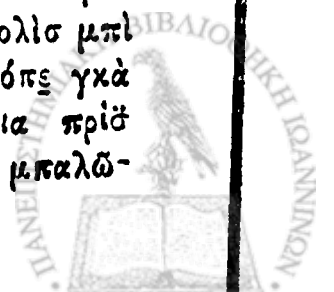
32. Νούτ' ἀρτζε τὲ θεβρέε τὲ δρέιγ- τετε ντὲ μετανί, πὸ φαγετόρετε.

33. Ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θὰν ἀτίγ, ψὲ μα- θητίτ' ἐ Ἰωάννητ' ἀστὸν ἐ δὲ ἀτὰ τὲ Φαρισείγτετ ἀφερόγενε νέντουρε, ἐ δὲ φάλενε, ἐ τὲ τούτε χάνε ἐ πίνε;

34. Ἐ δὲ ἀτὶ οὐ θότ' ἀτούρε· μὸς μούντινι γιούβετ τὲ πένε ὀόχετ' ἐ δέντεριτ τ' ἀφερόγενε κουρ κένε δέν- τερινε μπάνε τὲ τούρε;

35. Πὸ δὲ τὲ βίγενε δίτ, κουρ τὲ μίρρετε δέντερι γκά ἀτὰ, ἐ ἀχιέ- ρε μπὰ τὸ δίτ δὲ τ' ἀφερόγενε.

36. Ἐ οὐ θότ' ἀτούρε ἐ δὲ παρα- βολὶ καὶ ντοῦιέ νιερί νούχε κολισ μπὶ νιέ ῥόπε τὲ βγιέτρε νιέ τζόπε γκά ῥόπε τὲ ῥὲ ἐ ντὲ μὸς ἐ ῥέγια πριῶ- τὲ βγιέτερενε ἐ νούτ' οὐγδιῶ μπαλῶ-

τὸ ἀπὸ τοῦ νέου.

37. Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ὁ νέος οἶνος θέλει σχίσει τοὺς ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς θέλει ἐκχυθῆ, καὶ οἱ ἀσκοὶ θέλουσι φθαρθῆ.

38. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐάλληται ὁ νέος οἶνος εἰς ἀσκοὺς νέους· καὶ ἀμφοτέρα διατηροῦνται.

39. Καὶ οὐδεὶς ἀφοῦ πῆ οἶνον παλαιὸν, θέλει εὐθὺς νέον· διότι λέγει, Ὁ παλαιὸς εἶναι καλῆτερος.

Κεφ. 5'. 6.

ΚΑΤΑ δὲ τὸ δευτερόπρωτον σάββατον διέβαινον αὐτὸς διὰ τῶν σπαρτῶν· καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνέσπων τὰ στάχυα, καὶ ἔτρωγον, τρίβοντες μὲ τὰς χεῖρας.

2. Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί πράττετε ὅ,τι δὲν συγχωρεῖται νὰ πράττητε ἐν τοῖς σάββασι;

3. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ὅποιον ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὁπότε ἐπέλασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες;

4. Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαθε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ φάγωσιν εἰμὴ μόνοι οἱ ἱερεῖς;

5. Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

6. Καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ σαββάτῳ εἰσῆλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐδίδασκε· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος, τοῦ ὀποίου ἡ δεξιὰ χεὶρ ἦτο ξηρά.

μα ἐρέ.

37. Ἐ ἄς ντοινὲ νούκx βῆ βέρρε τῆ ρῆ ντῆ κατζούπε τῆ βγιέτερα, μὰ ντῆ βούφτε δὸ τῆ σπόγε βέρρα ἐ ρῆ κατζούπετε, ἐ δὲ ἀγιὸ δὸ τῆ δέρδετε, ἐ δὲ κατζούπετε δὸ τῆ χουμπάσενε.

38. Πὸ βέρρεν' ἐ ρῆ ντῆ κατζούπε τῆ ρὰ δούχαετῆ τὰ βῆμx ἐ τῆ δία δὸ τῆ ρούχαενε.

39. Ἐ ἄς ντοινὲ κῆ πὶ βέρρεx, τῆ βγιέτερεx ἄτε τζάστ δὸ τῆ ρῆ' σὲ ψῆ ὀότεx ἐ βγιέτερα ἔσῆτε μὲ μίρρε.

Κρίε Εφιάσῆτετε, 5'. 6.

Ἢ τῆ πάρενε ἔετῶνε κῆ κῆ γκὰ ἐ δίτα δίτεx ἐ πάσῆσεx, οὐ ντὸδ τῆ σκὸν ντῆ πῆρ μῆx τῆ ἄρραβετ σὲ μπγιέλα, ἐ μαθητίτ' ἐτίγ μπεγίδνε κάλῆσε, ἐ σὶ ἰ φερκίγνε μὲ δούαρρ, ἰ χάϊγνε.

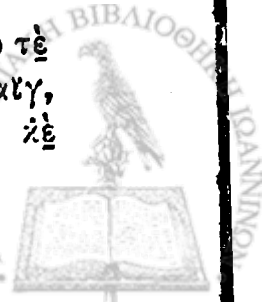
2. Ἐ τζὰ γκὰ φαρισεύτεx οὐ θάν' ἀτοῦρε' ψῆ πῆνι γιούβετ ἄτε κῆ νούκ' ἔσῆτε ντεγίερεx τῆ πῆνετεx ντῆ τῆ ἔετῶνεx;

3. Ἐ οὐ περφέιτῆx ἀτοῦρε Ἰησοῦ. ἐ οὐ θὰ, ἄς κῆτεx νούκx διαβάσῆτεx κῆ κῆρι Δαβίδι, κούρ πάτι οὐ ἄτ, ἐ δὲ ἄτὰ κῆ κένεx μὲ τῆ πάσῆx.

4. Κιουῦσ χίρι ντῆ ὄτεπὶ τῆ Περντίσεx, ἐ μῶρρι πούκxετ' ἐ πρόθεσιτ ἐ ἰ χάγκρι, ἐ οὐ δὰ ἐ δὲ ἀτοῦρε κῆ κένεx μὲ τῆ πάσῆx κῆ ἀτὸ σῆσῆτε ντεγίερεx τὶ χάγῆ νιερί, περβῆτῆμε πρίφτερετ.

5. Ἐ οὐ θὸσ ἀτοῦρε' κῆ ἰ πῆρρι ἰ νιερίουτ ἔσῆτεx Ζὸτ ἐ δὲ ἰ σῆ ἔετῶνεx.

6. Ἐ οὐ ντὸδ ἐ δὲ ντῆ τγιάτερ τῆ ἔετῶνεx τῆ χῆν ἄτ ντῆ συναγοῦαγ, ἐ τῆ διδάξ, ἐ ἀτγῆ κῆ νῆ νιερί κῆ κῆισ δῶρρεν' ἐ δγιάθετεx τῆ ὀάτεx.

7. Πικρῆθουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἃν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλη θεραπεύσει, διὰ τὴν εὐρωσι κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ.

8. Αὐτὸς ὁμοίως ἐγνώριζε τοὺς διολογισμοὺς αὐτῶν· καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα τὴν χειρὰ, Σηκώθητι, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον. Καὶ ἐκείνος σηκωθείς, ἐστάθη.

9. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σαῶς ἐρωτήσαι τί, εἶναι συγκεχωρημένον ἢ ἀγαθοποιήσῃ τις ἐν τοῖς σαββάσιν, ἢ ἢ νὰ κακοποιήσῃ; ἢ νὰ σώσῃ ψυχὴν, ἢ νὰ ἀπολέσῃ;

10. Καὶ περιβλέψας πάντας αὐτοὺς εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτεινον τὴν χειρὰ σου. Ὁ δὲ ἔκαμιν οὕτως· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη.

11. Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν μανίας καὶ συνωμίλουν πρὸς ἀλλήλους, τί νὰ κάμωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12. Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῆ· καὶ διενυκτέρευεν ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.

13. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἔκραξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐξέλεξεν ἐξ αὐτῶν δώδεκα, τοὺς ἐποίους καὶ ὠνόμασεν ἀποστόλους.

14. Τὸν Σίμωνα τὸν ὀπίθων καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον,

15. Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφραίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν.

16. Ἰούδαν τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ὅστις καὶ ἔγεινε προδότης.

17. Καὶ καταβάς μετ' αὐτῶν, ἐστάθη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ· καὶ παρῆ-

7. Εἰ ἐβροῦν ἀτὲ γραμματέ-
ιγτε, ἐ δὲ Φαρισεῖγτε ντ' ἐσέρων τὲ
σεταιύνε, καὶ τὶ φείγν' ἀτὶγ τὲ σιάρε.

8. Εἰ ἀτὶ δὶγ σιλοῖτ' ἐτοῦρε, ἐ ἰ
θότ' ἀτὶγ νιερῖουτ καὶ καὶ δόρβρενε τὲ
θάττ' γκρέου ἐ κεντρὸ ντὲ μέσ' ἐ δὲ
ἀτὶ οὐ γκρέ, ἐ κεντρὸτ μπε καὶ κέμπε.

9. Οὐ θότ ἀδὰ Ἰησοῦτ ἀτοῦρε· δὸ
τοῦ πῆσ γιούβετ νῆ φιάλτ' ἐστ' ἐ
οὔδεσε τὲ σεταιύνατε τὲ πέγεμε τὲ
μῖρρε, καὶ τὲ πέγεμε τὲ καὶ τὲ, τὲ σόσγε-
με σπῖρε, ἀ τὰ χουμπάσεμε;

10. Εἰ σὶ οὐ καὶ ἐ βροῦτὶ φῖθ'
ἀτὰ, ἰ θὸ νιερῖουτ ντὲγ δόρβρενε τέν-
τε, ἐ δὲ ἀτὶ πῆρι σὶ ἰ θὸ· ἐ γιού πῆ
δόρβρα ἐτὶγ ἐσεντόσε σὶ ἐ δὲ τγιέτερα.

11. Εἰ ἀτὰ οὐ μπουσνε γκα πικε-
λίμ, ἐ κουβεντόγνε νῆρι με γιάτε-
ρινε, τζφάρε πούνε τὶ πῆγνε Ἰησοῦτ.

12. Εὐ πῆ μπε τὸ δὶτ δόλι ντὲ
μάλλ τὲ φάλεγ, ἐ σκόντε φῖθε νάτε-
νε μπε τὲ φάλλε τὲ Περοντίτε.

13. Εἰ κούρ οὐ καὶ ἐ οὐ πῆ δῖτε,
θόρρι μαθητῖτ' ἐτὶγ, ἐ σὶ ζφῖδι γκα
ἀτὰ διμπεδγιέτε μπε τὰ δὲ ἐ δὲ ἔ-
μερινε Ἀποστῖγ.

14. (Σίμωνε καὶ ἰ βροῦρι ἐμερινε Πέ-
τρο ἐ δὲ Ἀνδρέανε βελάν' ἐτὶγ, ἰά-
κωβονε ἐ δὲ Ἰωάννε, Φίλιππονε, ἐ δὲ
Βαρθολομαῖονε.

15. Ματθαῖονε ἐ δὲ Θωμάνε, ἰά-
κωβονε τὲ πῖρρ' ἐ Ἀλφαιόσε, ἐ δὲ
Σίμωνε καὶ θούχαετὲ Ζηλωτῆ.

16. Ἰούδενε τὲ πῖρρ' ἐ ἰάκωβοῖτ,
ἐ δε Ἰσκαριότνε Ἰούδε· ἀτὲ καὶ οὐ πῆ
προδότη.)

17. Εἰ σὶ ζπῖριτὶ με τὰ πάσε
κεντρὸτ ντὲ νῆ βέντ τὲ σῆσοῦρε

σαν ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πληθὸς πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς παραλίας Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἵτινες ἦλθον διὰ τὸ ἀκούσασιν αὐτὸν, καὶ νὰ ἰατρευθῶσιν ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν.

18. Καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων καὶ ἐθεραπεύοντο.

19. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτηε νὰ ἐγγίξη αὐτόν· διότι δύναιμι ἐξήρχετο παρ' αὐτοῦ, καὶ ἰάτρειε πάντας.

20. Καὶ αὐτὸς σηκῶσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἔλεγε, Μκαῖριοι σεῖς οἱ πτωχοὶ, διότι ὑμετέρα εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21. Μκαῖριοι οἱ πεινῶντες τώρα, διότι θέλετε χορτασθῆ. Μκαῖριοι οἱ κλαίοντες τώρα, διότι θέλετε γελάσει.

22. Μκαῖριοι εἰσθε ὅταν σᾶς μισήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν σᾶς ἀφορίσωσι, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομά σας ὡς κακόν, ἐνεκεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

23. Χαίρετε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· διότι ἰδοὺ, ὁ μισθὸς σας εἶναι πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· ἐπειδὴ οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς προφῆτας οἱ πατέρες αὐτῶν.

24. Πλὴν οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς πλουσίους, διότι ἀπηλάσασατε τὴν πρηγορίαν σας.

25. Οὐαὶ εἰς ἐτᾶς οἱ κεχορτασμένοι, διότι θέλετε πεινάσει. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ γελῶντες τώρα, διότι θέλετε πενθήσει καὶ κλαύσει.

26. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὅταν πάντες οἱ ἄνθρωποι σᾶς εὐφημήσωσι· διότι

αὐτὸ ἐστὶν ὡς μαθητῆς· ἐτίγ. ἐ δὲ νιῆ τούρμ. ἐμάδε λαοίτ γκα φίθε βέντ' ἰ Ιουδαίεσε, ἐ δὲ Ἱερουσαλίμιτ, ἐ δὲ πρέιγ ἀνεβητ δέτιτ τῆ Τύροσε, ἐ δὲ τῆ Σιδώνεσε, καὶ κατὰ ἔρθε τῆ διφιλίγνε ἀτῆ, ἐ τῆ ὀξρόνισνε γκα σεμούντετ' ἐτοῦρε.

18. Ε δὲ ἀτὰ καὶ πικρῆισνε γκα Σπίρτετ ἐ πεφέρα βίγνε ἐ ὀξρόνισνε.

19. Ε φίθε λαοίτ κερκόν τὰ ζιγ με δόρρε, σε ψὲ δίλλτε γκα ἀτ νιῆ φουκί, ἐ ἰ ὀξρόν τῆ φίθε.

20. Ε ἀτ σὶ γκρίγιτ σίτε μπὲ μαθητῆτ' ἐτίγ, οὐ θῶσ' λιούμ γιού τῆ βάρφεριτε, σε γιούαγια ἔσττε μπρετερίτ ἐ Περντίσε.

21. Λιούμ γιού καὶ κίνι νταστὶ οὐ· σε δὲ τῆ φρίχι· λιούμ γιού καὶ κιάτ νταστὶ σε δὲ τῆ κῆσνι.

22. Τῆ λιούμουρῆ δὲ τῆ γένη ἀχίερε κούρ τοῦ ζιόγενε γιούβετ νιέρεζιτε, ἐ δὲ κούρ τοῦ βετζιόγενε γιούβετ, ἐ τοῦ δουνόγενε, ἐ τοῦ κρέγενε ἔμερινε τούαϊγ σὶ τῆ λιφκ ἐ τῆ ντεγέτε περ σεπέπ τῆ πέρριτ σε νιερίουτ.

23. Γεζόνι μπὰ τῆ δίτε, ἐ χίδι, σε ψὲ, βεστρόνι σὰ ἐμάδε ἔσττε πάφα γιούαϊγ ντῆ Κιελ, σε τῆ τίλιατε πένε μπὲ προφήτερ πακαλάρετ' ἐτοῦρε.

24. Πὲ θε μπὲ γιού τῆ πάσουριτε, σε φεζίμνε τούαϊγ ἐ μούαρτε.

25. Βὲ μπὲ γιούβετ καὶ γένη τῆ γκόμετε· σε δὲ τοῦ βίγε οὐ· θε μπὲ γιούβετ καὶ κῆσνι νταστὶ, σε δὲ τῆ χελμόνε, ἐ δὲ τῆ κιάτ.

26. Βὲ μπὲ γιούβετ κούρ τοῦ πεκόμενε, ἐ τοῦ ντερόγενε νιέρεζιτε, σε

οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς ψευδοπροφήτας οἱ πατέρες αὐτῶν.

27. Ἀλλὰ πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἀκούοντας λέγω, Ἀγαπήτε τοὺς ἐχθροὺς σας ἀγαθοποιεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς μισοῦσιν·

28. Εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς καταρῶνται· καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες σᾶς βλάπτουσιν.

29. Εἰς τὸν τύπτοντά σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πρόσφερε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀραιοῦντος τὸ ἱμάτιόν σου, μὴ ἐμποδίσῃς καὶ τὸν χιτῶνα.

30. Εἰς πάντα δὲ τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ, δίδε· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀραιοῦντος τὰ σᾶ, μὴ ἀπαίτει.

31. Καὶ καθὼς θέλετε νὰ πράττωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ σεῖς πράττετε ὁμοίως εἰς αὐτούς.

32. Καὶ ἐὰν ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποῖα χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀγαπῶντας αὐτούς.

33. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντάς σας, ποῖα χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ πράττουσι.

34. Καὶ ἐὰν δανείζετε εἰς ἐκείνους πρὸς ὧν ἐλπίζετε πάλιν νὰ λάβητε, ποῖα χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς ἁμαρτωλοὺς δανείζουσι, διὰ νὰ λάβωσι πάλιν τὰ ἴσα.

35. Πλὴν ἀγαπήτε τοὺς ἐχθροὺς σας, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε, μηδεμίαν ἀπολαβὴν ἐλπίζοντες· καὶ θέλει εἶσθαι ὁ μισθός σας πολλός, καὶ θέλετε εἶσθαι υἱοὶ τοῦ Ἰψίστου· διότι αὐτοὺς εἶναι ἀγαθὸς πρὸς τοὺς ἀχαρίστους καὶ κακοὺς.

36. Γίνεσθε λοιπὸν οἰκτιρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ σας εἶναι οἰκτιρ-

ῥεστοῦ πείνην ντὲ προφήτηρ τὲ ῥεμ παπαλάρετ' ἔτοῦρε.

27. Πὸ γιούβειτ οὐ θὸμ κὲ διφιόνι· δὸι χάσμεριτε τούαῖγ' πένι τὲ μίρρῃ μπά τὰ κὲ νούκ' οὐ δούανε γιούβειτ.

28. Οὐρόνι ἀτὰ κὲ οὐ νέμγενε γιούβειτ, ἐ οὐ μαλῆκόγενε· ἐ λιούτουνι πὲρ ἀτὰ κὲ οὐ φουτζίτηνε γιούβειτ.

29. Ντὲ αἰ κὲ τὲ τὲ πῆγιερε τιγ μὲ ἄουπλιάκε ντὲ νιέρενε φάκε, κθὲι ἀτιγ ἐ δὲ τγιάτερενε· ἐ ἀτιγ κὲ τὲ τὲ μίρρῃ τιγ φούνε κέι ἐ δὲ κερμίσενε.

30. Τζίλιτ δὸ κὲ τὲ κερκόγε, ἔπι· ἐ δὲ ἀτιγ κὲ τὲ μάρρῃ τὲ τούατε, μὸς γιὰ κερκὸ πράπε.

31. Ε δὲ σὶ κούντρῃ δόιτ' οὐ πέγενε νιέρεζιτε γιούβειτ, ἀστοῦ πένι ἐ δὲ γιούβειτ ἀτοῦρε.

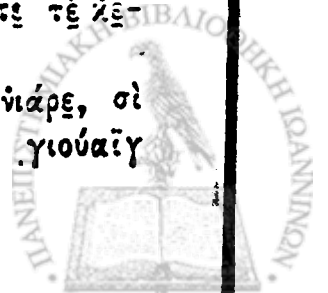
32. Ε νιέστε κὲ τὲ δὸι ἀτὰ κὲ οὐ δούανε γιούβειτ, τζδουρετι ζίνι γιούβειτ; σὲ ψὲ ἐ δὲ φαγετόρετε δούανε ἀτὲ κὲ ἰ δὸ ἀτὰ.

33. Ε ντέστε κὲ τὲ πένι τὲ μίρρῃ μπά τὰ κὲ οὐ πέγενε γιούβειτ τὲ μίρρῃ. τζπάγε ζίνι γιούβειτ; σὲ ψὲ ἐ δὲ ἱνακχιάρετε τὲ τίλιατε πέγενε.

34. Ε ντέστε κὲ τὲ χούανι μπά τὰ κὲ ζίνι ὁμούθ κὲ τί μίρρῃ πράπε, τζπάγε ζίνι γιούβειτ; σὲ ψὲ ἐ δὲ φαγετόρετε χούαγενε φαγετόρεβειτ, κὲ τὲ μάρρῃνε τὲ τίλιατε.

35. Πὸ τὲ δὸι χάσμεριτε τούαῖγ' ἐ τοῦ πένι τὲ μίρρῃ, ἐ τὲ χούανι πὰ ὁμούθ τὲ μίρρῃ φὲ· ἐ δὲ τὲ γέτε πάφα γιούαῖγ' ἐμάδε, ἐ δὸ ἱνι τὲ πῆγτ' ἐ σὲ λιάρτιτ, σὲ ψὲ αἰ ἔστε ἰ μίρρῃ μπά τὰ κὲ ἐ μτζόγενε, ἐμπὲ τὲ κερκίγ.

36. Πένουνι δὰ λεγμοῦιάρε, σὶ κούντρῃ ἔστε ἐ δὲ παπάτ γιούαῖγ'

μων.

37. Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ δὲν θέλετε κριθῆ· μὴ καταδικάζετε, καὶ δὲν θέλετε καταδικασθῆ· συγχωρεῖτε καὶ θέλετε συγχωρηθῆ.

38. Δίδετε, καὶ θέλει δοθῆ εἰς ἑσᾶς· μέτρον καλῶν, πεπιεσμένον καὶ συγκεκαθισμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον θέλουσι δώσει εἰς τὸν κόλπον σας· διότι μὲ τὸ αὐτὸ μέτρον μὲ τὸ ὅποιον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἑσᾶς.

39. Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς· Μήπως δύναται τυφλὸς νὰ ὀδηγῆ τυφλόν; δὲν θέλουσι πέσει ἀμφοτέροι εἰς βόθρον;

40. Δὲν εἶναι μαθητῆς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ· πᾶς δὲ τετελειωποιημένος θέλει εἶσθαι ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

41. Καὶ διὰ τί βλέπεις τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ σου ὀφθαλμῷ δὲν παρατηρεῖς;

42. Ἢ πῶς δύνασαι νὰ λέγῃς πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἀδελφε, ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, ἐνῶ σὺ δὲν βλέπεις τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; Ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρώς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

43. Διότι δὲν εἶναι δένδρον καλὸν τὸ ὅποιον κάμνει καρπὸν σαπρὸν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν τὸ ὅποιον κάμνει καρπὸν καλόν.

44. Ἐπειδὴ ἕκαστον δένδρον ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ γνωρίζεται· διότι δὲν συνάγουσιν ἐξ ἀκανθῶν βύκα, οὐδὲ τρυγῶσιν ἐκ βάτου σταφύλια.

45. Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ

λεῖγμονιάρ.

37. Ε μὸς χίκνι μπῆ βόγε, κῆ τῆ μὸς οὐ χέικεῖγνε· μὸς καλεζόνι, τῆ μὸς καλεζόνε· ντεγένι, κῆ τοῦ ντεγέγενε.

38. Ἰπνι, ἐ δὸ τοῦ ἴπετ' ἐ δὲ γιούβετ'· μάτεσ τῆ μίρρε τῆ γγέσουρε, ἐ τῆ τούντουρε, ἐ τῆ ξεχιλίσουρε δὸ τ' ἄπενε ντῆ βι τοῦαῖγ'· σὲ μὲ ἀτῆ μάτεσ κῆ μάτνι, μὲ ἀτῆ δὸ τοῦ κθένετε τοῦ μάτετ' ἐ δὲ γιούβετ.

39. Ε οὐ θὰ ἀτουρε ἐ δὲ νιῆ παραβολι, μὸς μουντ ἰ βέρπερ: τῆ χέικε τῆ βέρπερινε; νούκε δὸ τῆ πένε τῆ δι ντῆ τράπ;

40. Νούκ' ἔστε μαθητὶ μπὶ δάσκαλιν'· ἐτίγ'· μὰ τζίλι δὸ τῆ γέτε ἰ σόσουρε σὶ δάσκαλ' ἐτίγ.

41. Ε πὸ ψὲ σῆχ χάλλενε κῆ ἔστε ντῆ σὶ τῆ βελάτ σὶτ, ἐ νούκε κουπετόν τράνε κῆ ἔστε ντῆ σὶ τέντ;

42. Α κίσ μουντ τὶ θουατζ βελάτ σὶτ, λὲ ὦ βελά τῆ τζγιέρ χάλενε κῆ ἔστε ντῆ σὶ τέντ· κούρ νούκε σῆχ τίγ τράνε κῆ ἔστε ντῆ σὶ τέντε; Ὑποκριτὶ (μὲ δι φάκε) ντζίρ μὲ περπάρα τράνε γκά σίρι ἴτ, ἐ ἀχίερε δὸ τῆ σῶχτζ τῆ ντζγιέρτζ χάλενε κῆ ἔστε ντῆ σὶ τῆ βελάτ σὶτ.

43. Σὲ ἔστε ντονῆ λίσ ἰ μίρρε κῆ τῆ πέγε πέμμε τῆ κάλπετε· ἄς λίσ ἰ κάλπετε τῆ πέγε πέμμε τῆ μίρρε.

44. Τζδὸ λίσ γκά πέμμε ἐτίγ νίχτε, σὲ ψὲ νούκε μπεγέδνε φιχ γκά βέμπατε, ἄς γκά φέρρα βγιέλενε βούσ.

45. Νιερίου ἰ μίρρε γκά χαζινέκ ἐ

ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ κακοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ κακόν· διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46. Διὰ τί δὲ με κράζετε, Κύριε, Κύριε, καὶ δὲν πράττετε ὅσα λέγω;

47. Πᾶς ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμὲ, καὶ ἀκούει τοὺς λόγους μου, καὶ κήμνει αὐτοῦς, θέλω σᾶς δεῖξει με ὁ ποῖον εἶναι ὅμοιος·

48. Εἶναι ὅμοιος με ἄνθρωπον οἰκοδομοῦντα οἰκίαν, ὅστις ἐσκύψε καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἐβάλε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· ὅτε δὲ ἔγεινε πλημμύρα, προσέβαλεν ὁ ποταμὸς κατὰ τῆς οἰκίας ἐκείνης, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ σαλεύσῃ αὐτήν· διότι ἦτο θεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν.

49. Ὅστις ὅμως ἀκούσῃ καὶ δὲν κάμῃ, εἶναι ὅμοιος με ἄνθρωπον οἰκοδομήσαντα οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμέλιον· κατὰ τῆς ὁποίας προσέβαλεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἔγεινεν ὁ κρημνισμὸς τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγας.

Κεφ. 5'. 7.

ΑΦΟΥ δὲ ἐτελείωσε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοάς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοῦμ.

2. Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δούλος ὅστις ἦτο πολύτιμος εἰς αὐτόν, κακῶς ἔχων ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

3. Καὶ ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων· παρκαλῶν αὐτόν νὰ ἔλθῃ νὰ διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ.

4. Οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν

μίρρῃ ἐ ζέμερῃσῃ τὶγ ντζγιέρ τῆ μίρρῃ. ἐ νιέρου ἰ λίφκ γκά χαζινέγια ἐ λίφῃ ἐ ζέμερῃσῃ τὶγ ντζγιέρ τῆ λίφῃ· σὲ γκὰ ἀγίὸ χῆ τεπερὸν ντῆ ζέμερῃ φλέτ φόγια ἐτίγ.

46. Ε ψῆ με θότ γιούβετ μούα Ζότ, ὦ Ζότ, ἐ νούχῃ πῆνι ἀτὸ χῆ οὐ θόμ;

47. Τζίλι δὸ χῆ θγιέν τέκ οὐ, ἐ διφιδὸν φγιαλέτ' ἐμία, ἐ ἰ πῆν ἀτὸ, δὸ τοῦ δεφτόιγ γιούβετ με τζίλινε φιάν.

48. Αἰ φιάν με νιῆ νιερὶ χῆ κούρ πῆν ὄτεπίνε βεμόν, ἐ θελόν· ἐ θῆ πινάνε μπι ὄπέλε, ἐ κούρ ἔρδι οὐγῆτε, ἐ ἰ ρὰ λιούμι ἀσάιγ ὄτεπίετ, σμούντι τὰ λιούαν ἀτῆ ὄτεπὶ, σὲ ψῆ χίθ πινάνε μπι φούρρ.

49. Ε αἰ χῆ διφιδὸν ἐ νούχῃ πῆν, φιν με νιῆ νιερὶ χῆ πῆν ὄτεπίνε μπι δὲ πὰ πινὰ· μπὲ τῆ ρὰ λιούμι, ἐ ἄτε τζάστ ρὰ, ἐ οὐ πῆ τῆ ράριτ' ἐ ἀσάιγ ὄτεπίετ τῆ μάθ.

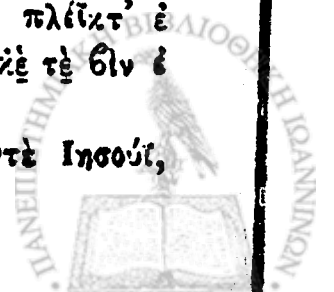
Κοίε ἐστάτετῃ. 5'. 7.

Κοίε ἰ σόσι φίθῃ φγιαλέτ' ἐτίγ βέσῃ ντῆ τῆ λαόιτ, χίρι ντῆ Καπερναοῦμ.

2. Ε κοπίλι ἰ νιῆιτ Ἐκατοντάρχουτ, χῆ ἐ χίθ τῆ δάττουρῃ, κῆ οὐμῃ σεμούρῃ ἐ κῆ ἄφερ πῆρ τῆ βδέκουρῃ·

3. Ε σὶ διφιδὸν χῆ φλίτνε πῆρ Ἰησοῦνε, δεφτόιντῆ αἰ γκὰ πλίτκ' ἐ Τζιφούτῆτ, ἐ ἰ λιούτειγ, χῆ τῆ θιν ἐ τῆ ὄπερὸν κοπίλ' ἐτίγ.

4. Ε δὲ ἀτὰ σὶ βάνε ντῆ Ἰησοῦι,

παρεκάλουν αὐτὸν ἐπιμόνως, λέγοντες, ὅτι εἶναι ἄξιός ἐκεῖνος εἰς τὸν ὅποιον θέλεις κάμει τοῦτο·

5. Διότι ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὠκοδόμησεν εἰς ἡμᾶς.

6. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν. Ἐνῶ δὲ ἀπειχεν ἤδη οὐ μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν, ὁ ἑκατόνταρχος φίλους, λέγων πρὸς αὐτὸν, Κύριε, μὴ ἐνοχλεῖσαι· διότι δὲν εἶμαι ἄξιός νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην μου·

7. Ὅθεν εὐδὲ ἑμαυτὸν ἔκρινα ἄξιον νὰ ἔλθω πρὸς σέ· ἀλλὰ εἶπέ λόγον καὶ θέλει ἱατρευθῆ ὁ δούλός μου.

8. Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑποκείμενος εἰς ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ἵπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον, Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δούλόν μου, Κάμε τοῦτη, καὶ κάμνει.

9. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτὸν, καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν ὄχλον τὸν ἀκόλουθον αὐτὸν εἶπε, Σὰς λέγω, Οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὔρον τοσαύτην πίστιν.

10. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπεσταλμένοι εἰς τὸν οἶκον, εὔρον τὸν ἀσθενῆ δούλον ὑγιαίνοντα.

11. Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Ναὶν· καὶ συνεπερεύοντο μετ' αὐτοῦ ἱκανοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς.

12. Ὡς δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πόλιν τῆς πόλεως, ἰδοὺ ἐφέρετο ἔξω νεκρὸς, υἱὸς μονογενῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἦτο χήρα· καὶ ὄχλος πολὺς τῆς πόλεως ἦτο μετ' αὐτῆς.

ἰλιούτισιν ἐτίγξις, ἐὶ θούνη· σὲ εἶπ' ἐ οὐδέσσε καὶ τὶ πέτς κατέτε τε μίρρε.

5. Σὲ ψὲ δὲ φιλίνε τένε, ἐ δὲ συναγούγνε αὐτὰ ἐ δερτιοὶ νάβει.

6. Ε δὲ Ἰησοῦς βίγτε μὲ τὰ πάσχε· ἐ κοῦρ καὶ πὰκ λιάρφκ γὰ ὅτε-πία δερφίτ ντὲ αἶ ἑκατοντάρχου, μίκκ, ἐὶ θούσ ἀτίγ· μὸς οὐ μουντὸ Ζὸτ· σὲ νοίχε γιάμ ἰ ζότι καὶ τὲ χίτς μπε ὅτεπι τίμε.

7. Πρὰ ἀντάγ νούκ· ἐσιλοῆσα μίρρε καὶ τὲ βίγε θέτε ἐ δὲ οὐ τέκ τιγ πὸ θούκίγ μὲ φγιαλε, ἐ δὲ τὲ ὅρονετε κοπίλι ἴμ.

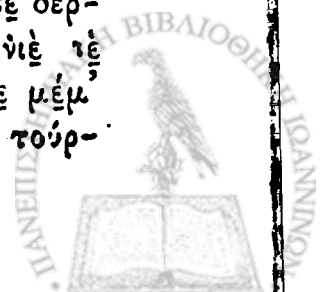
8. Σὲ ἐ δὲ οὐνε γιάμ νιερί ντένε οὐρδερ, ἐ κάμ ντένε βέτεχε τίμε τρίμα, ἐὶ θούμ κατέιγ, χαιγδε, ἐ βέτε· ἐ τγιάτεριτ ἔγια, ἐ θγιέν, ἐ δὲ κοπίλιτ σίμ πέν κατέτε, ἐ ἐ πέν.

9. Ε σὶ διφίόι κατέτὸ Ἰησοῦι, οὐ τζουδίτ μπε τὲ· ἐ οὐκθίε ἐ θὰ μπε τούρμ καὶ ἰ θιν πράπα· οὐ θούμ γιούβειτ, σὲ ἄ· ντὲ Ἰσραὴλ νούχε φέτςε κάκε πέσε.

10. Ε σὶ οὐ κθίενε τὲ δερφούαριτε ντὲ ὅτεπι, ἐφένε κοπίλε ὅερούαρε, ἀτὲ καὶ κὲ σεμούρε.

11. Ε φιάου τγιέτερενε δίτε, βίγ ντὲ νίε κιουτέτ καὶ κιούχαετε Ναὶν, ἐ βίγνε μὲ τὲ πάσχε ὅούμ γὰ μαθητίτ ἐτίγ, ἐ δὲ τούρμ' ἐμάδε.

12. Ε κοῦρ οὐ ἀφερούα μπε δέρρε τὲ κιουτέτιτ, γιά ἐ ντζίρε νίε τὲ ὅδέκουρε, καὶ ἐ χίτς τὲ θέτεμ καὶ μέμ ἐτίγ· ἐ ἀγίὸ κὲ ἐβὲ ἐ κὲ ὅούμ τούρμ καὶ κιουτέτιτ πάσχε μὲ τέ.

13. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτὴν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μὴ κλαῖς.

14. Καὶ πλησιάσας ἤγγισε τὸ νεκροκράββατον· οἱ δὲ βαστάζοντες ἐστάθησαν· καὶ εἶπε, Νεανίσκε, πρὸς σὲ λέγω, σηκίωθητι.

15. Καὶ ἀνεκάθησεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρχισε νὰ λαλήῃ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ.

16. Κατέλαθε δὲ πάντας φόβος, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες, Ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέφθη ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

17. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος περὶ αὐτοῦ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς περιχώροις.

18. Καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τὸν Ἰωάννην οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.

19. Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰωάννης δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

20. Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, εἶπον, Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

21. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων, καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ εἰς τυφλοὺς πολλοὺς ἐχάρισε τὸ βλέπειν.

22. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰπάγετε καὶ ἀπαγγείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην ὅσα εἶδετε καὶ ἤκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.

13. Εἰ σὶ ἐπὰ ἀτέ Ζότι, ἰ ἔρδι λίχξετε πέρ τε, ἐ ἰ θά ἀσάιγ' μὸς καίαιγ.

14. Εἰ σὶ οὐ ἀρερούα, ζοῦρι ὀτράτνε μὲ δόρρε (ἐ αἰὰ κὲ ἐ χίονε μπε κράχε κεντρούανε) ἐ ἰ θά' τριμῶρ' τι κὲ θὸμ, γκρέου,

15. Εὐ γκρέ μπε πίθε ἰ βδέκουρι, ἐ νίσι τὲ φλίτ' ἐ γιά δὰ ἀτέ μέμεσε τίγ.

16. Εἰ ζοῦ τὲ φίθε νίε φρίχε, ἐ λεβδόλγνε· Περντίνε, ἐ θόσνε· σὲ προφήτ ἰμάδ οὐ γκρέ ντέρ νε ἐ χὲ κθέου σίτε Περντία μπε λαὸ τὲ τίγ.

17. Εὐ οὐ περχάπ ἀγίὸ φγιάλε πέρ τε ντέρ φίθε Ἰουδαίε, ἐ δὲ ντέρ φίθε ἀτέ βεντ ῥότουλε.

18. Ε μαθητίτ' ἐ Ἰωάννητ ἰ ῥεφίενε ἀτίγ πέρ φίθε χετό.

19. Ε Ἰωάννη σὶ θύρρε· δι γὰ μαθητίτ ἐτίγ, ἰ δερφέι ντέρ Ἰησοῦ, ἐ ἰ θύτ'· τί γὲ αἰ κὲ δὸ τὲ βίγε, ἂ πρέσεμε τγιάτερ;

20. Ε ἀτά σὶ θάνε τέκ αἰ ἰ θάνε· Ἰωάννη Βαπτιστίου νὰ δερφοῖ νάβετ τέκ τέγ [redacted] ἐ θένε· τί γὲ αἰ κὲ δὸ τὲ βίγε, ἂ πρέσεμε τγιάτερ.

21. Ε ἄτε χέρε ὀερί σούμε γὰ σεμόντε, ἐ γὰ πλιάφα, ἐ γὰ Σπίρτερα τὲ πεφέρα, ἐ μπε σούμε τὲ βέρπερε δερύι δρίτενε.

22. Ε οὐ περφέιτ' Ἰησοῦ, ἐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· σὶ τὲ θένι ῥεφένι Ἰωάννητ ἀτὸ κὲ πάτε, ἐ δὲ διφιούατε, σὲ τὲ βέρπερε ὀόχενε, τὲ τζάλλε ἐτζεγενε, ἐ τὲ λεπρόσουριτε κερόνενε, τὲ σούρδεριτε διφιόγενε, τὲ βδέκουριτε γγιάλενε, τὲ θάρφεριτε βαγγελίσενε.

23. Καὶ μακάριος εἶναι ὅστις δὲν σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοί.

24. Ἀφοῦ δὲ ἀνεχώρησαν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰωάννου, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδητε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;

25. Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδοὺ, οἱ λαμπρῶς ἐνδεδυμένοι καὶ τρυφῶντες, εὐρίσκονται ἐν τοῖς βασιλικαῖς παλατίοις.

26. Ἀλλὰ τί ἐξήλθητε νὰ ἴδητε; προφήτην; Ναί, σὰς λέγω, καὶ περισσότερον προφήτου.

27. Οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, « Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. »

28. Διότι σὰς λέγω, μεταξὺ τῶν γεννηθέντων ἐκ γυναικῶν οὐδεὶς προφήτης εἶναι μεγαλύτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, εἶναι μεγαλύτερος αὐτοῦ.

29. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου.

30. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.

31. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Μὲ τί λοιπὸν νὰ ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ μὲ τί εἶναι ὅμοιοι;

32. Εἶναι ὅμοιοι μὲ παιδία καθήμενα ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ φωνάζοντα πρὸς ἄλληλα, καὶ λέγοντα, Ἀὐτὸν σὰς ἐ-

23. Εἰ λιοῦμουρ' ἔστ' αἱ κὲ τὲ μὸς σκανδαλίσετε μπε μουά.

24. Εἰ σὶ ἴκνε ἀτὰ κὲ κένε δερφούαρῃ γκὰ Ἰωάννη, νίσι τὲ θὸσ μπε τούρμῃ περ Ἰωάννε· ψὲ δούαλτε τὲ ὄσχετε ντὲ ἐρημί; καλάμ κὲ τούντετε γκὰ ἔρρα;

25. Μὰ περ σὲ δούαλτε τὲ ὄσχετε; νιερί βέσουρε μὲ ρόπα τὲ πούτα; γιὰ ἀτὰ κὲ κάνε ρόπα τὲ νιέρτζούρα, ἐ κὲ ρόγενε μὲ; γουζούρε, ἀτὰ γιάνε ντὲ ὅτε πέρα τὲ μπρέτερετ.

26. Πὸ τζέστε κὲ δούαλτε τὲ ὄσχετε; προφήτ; βερτέτ οὐ θὸμ γιούβειτ, ἐ δὲ μὲ τέπερ σὲ προφήτ.

27. Κούγῃ ἔστ' αἱ κὲ περ τὲ ἔστε ὄκρούαρῃ, γιὰ οὖνε δερφοῖγ Ἐγγελίνε τὴμ περπάρα φάκεσε σάτε, ἀτὲ κὲ ἔδ τὲ δερτόγε οὐδενε τέντε περπάρα τέγε.

28. Σὲ ψὲ οὐ θὸμ γιούβειτ γκὰ ἀτὰ κὲ λένε γκὰ Γρά προφήτ μὲ μὰδ γκὰ Ἰωάννη Βαπτιστίου νοῦκ' ἔστε ντογιέ· ἐ μὲ ὄφελι ντὲ μπρετερετὶ τὲ Περντίσε ἔστε μὲ μὰδ σὲ αἱ.

29. Εἰ φίθῃ λαὸι σὶ διφιούανε, ἐ δὲ κουμερκιάρετε, δάνε λεβδίμ Περντίσε, σὲ ψὲ παφεζόνισνε μὲ παφεζίμ τὲ Ἰωάννητ.

30. Εἰ Φαρισεῖγτε, ἐ δὲ δασκάλετ' ἐ νόμιτ περ δέμ τὲ τούρε λιάνε σκοπόν' ἐ Περντίσε, σὲ ψὲ νοῦκ' οὐ παφεζούανε πρέιγ σί.

31. Εἰ θὰ Ζότι μὲ σὲ τί σεμπελίγ νιέρεζιτ' ἐ κρετιγ πρέζιτ; ἐ μετζ φάρῃ Γέριτ σεμπελλέγενε;

32. Ἀτὰ κάνε τὲ φιάρε μὲ δγιέλιμ κὲ ρίνε μπούδε, ἐ θερρέεενε νιέρι μὲ γιάτερινε ἐ θόνε· ἰ ράμ φλιοέ-

παίξαμεν, καὶ δὲν ἐγορεύσατε· σὰς ἐθρηνωδίσσαμεν, καὶ δὲν ἐκλάυσατε.

33. Διότι ἦλθεν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς μῆτε ἄρτον τρώγων, μῆτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει.

34. Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδοὺ ἄνθρωπος, φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν.

35. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς,

36. Παρεκάλει δὲ αὐτὸν εἰς ἐκ τῶν Φαρισαίων νὰ καθῆται μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.

37. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ τις ἐν τῇ πόλει, ἧτις ἦτο ἁμαρτωλὴ, μαθοῦσα ὅτι καθήσεται εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἔφερεν ἀλάβαστρον μύρου·

38. Καὶ σταθεῖσα πλησίον τῶν ποδῶν αὐτοῦ ὀπίσω κλάουσα, ἤρχισε νὰ βρέγῃ τοὺς πόδας αὐτοῦ μετὰ δάκρυα, καὶ ἐσκόγγιζε μετὰ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ κατερίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε μετὰ τὸ μύρον.

39. Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, λέγων, Οὗτος, ἐὰν ἦτο προφήτης, ἤθελε γνωρίζει τίς καὶ ὅποια εἶναι ἡ γυνὴ, ἧτις ἐγγίζει αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἁμαρτωλὴ.

40. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σίμων, ἔχω νὰ σοὶ εἶπω τί. Ὁ δὲ λέγει, Διδάσκαλε, εἰπέ.

41. Εἴχῃ τις δανειστῆς δύο χρυσοφειλέτας· ὁ εἷς ἐχρεώσται δηνάρια

μεσση, ἐγιούβητ νούξε λιούαἰγτιτε· ἑάλλε, οὐλερίγτιμ, ἐγιούβητ νούξε κιάιγτιτε.

33. Σὲ ψὲ ἐρδι Ἰωάννη Βαπτιστίου, κὲ ἄς πούχε σγὰ, ἄς ἐέρρε σπὶ, ἐ θόϊ σὲ τὲ πκούδε κά.

34. Ερδι ἰ πέρρι ἰ νερίουτ κὲ γὰ ἐ πὶ, ἐ θόϊ γὰ ἰερί χάμες, ἐ ἐέρρε πέρρε· μίκου ἰ κουμερκιάρεβετ, ἐ δὲ ἰ φαγετόρεβετ.

35. Ε οὐ ντερούα σοφία γὰ φίθε πύγ· ἐσάιγ.

36. Ε ἰ λιούτεἰγ ἀτιγ ἰε γὰ Φαρισεῖγτε τὲ γάγε μετὲ πᾶσῃε, ἐ σὶ χίρι ντὲ σπεπὶ τὲ φαρισεούτ ντὲνι ντὲ μεσάλλε.

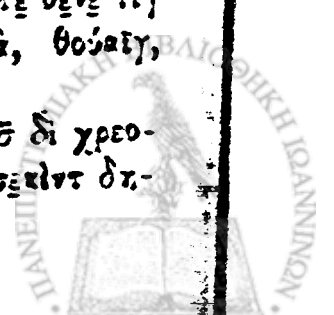
37. Ε γὰ ἰε φρούα κὲ κὲ φαγετόρε ντὲ κιουτέ-, πόκε διφίσι κὲ γέντετε ντὲ μεσάλλε ντὲ σπεπὶ τὲ φαρισεούτ, μούρρι ἰε ρογὲ πὰ δούρρε με μύρο.

38. Ε σὶ κεντρί πρᾶπαξε ἄφερ χέμπεβετ σὲ τιγ τούκ· ἐκίάρε, νίσι τὲ λιὰκ χέμπετ· ἐτιγ με λιύτ, ἐ τὶ φσὶν· με λέσερατ· ἐ κρέιτ σὲ σάιγ, ἐ ἰ πούθ χέμπετ· ἐτιγ, ἐ ἰ λιέν με μύρο.

39. Ε σὶ ἐπὰ φαρισαίουα, αἰ κὲ ἐ χίθ θίρτουρε ἀτὲ, θὰ, με ἐέτεχε τὲ τιγ ντὲ κὲ κούιγ προφήτ τούαἰγ, τὰ διγ τζίλια ἐ τζάρρε φρούα ἐστὶ ἄγιό κὲ ἰ ζὲ ἀτὲ σὲ ἀγιό ἐστὲ φαγετόρε.

40. Ε οὐ περφέιτκ Ἰησοῦι, ἐ ἰ θότ· ἀτιγ, Σίμων, τὲ κάμ πέρ τὲ θένε τιγ ἰε φγιαλλε· ἐ δὲ αἰ ἰ θὰ, θούαἰγ, δασκάλ.

41. Νίε μαμελετζὶ χίθ δι χρεοφιλέτε, ἰερί ἰ δούαἰγ πεσεἰντ δι-

πεντακόσια, ὁ δὲ ἄλλος πενήκοντα.

42. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον νὰ ἀποδώσωσιν, ἐχάρισεν αὐτὰ εἰς ἀμφοτέρους. Τίς λοιπὸν ἐξ αὐτῶν, εἶπε, θέλει ἀγαπήσει αὐτὸν περισσότερο;

43. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Νομίζω ὅτι ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐχάρισε τὸ περισσότερο. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὁρθῶς ἔκρινας.

44. Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, εἶπε πρὸς τὸν Σίμων, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν σου, ὕδωρ διὰ τοὺς πόδας μου δὲν ἔδωκας· αὕτη δὲ μὲ τὰ δάκρυα ἔβρεξε τοὺς πόδας μου, καὶ μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐσπόγγισε.

45. Φίλημα δὲν μοι ἔδωκας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, δὲν ἔπαυσε καταφιλοῦσα τοὺς πόδας μου.

46. Μὲ ἔλαιον τὴν κεφαλὴν μου δὲν ἤλειψας· αὕτη δὲ μὲ μύρον ἤλειψε τοὺς πόδας μου.

47. Διὰ τοῦτο, σοὶ λέγω, συγχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς· αἱ πολλάι· διότι ἠγάπησε πολὺ· εἰς ὄντινα δὲ συγχωρεῖται ὀλίγον, ὀλίγον ἀγαπᾷ.

48. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Συγχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου.

49. Καὶ ἤρχισαν οἱ συγκαθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν νὰ λέγωσι καθ' ἑαυτοὺς, Τίς εἶναι οὗτος ὅστις καὶ ἁμαρτίας συγχωρεῖ;

50. Εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Πίστις σου σὲ ἔσωσεν, ὕπαγε εἰς εἰρήνην.

νάρε, ἐ τγιάτερι πεσεδγιέτε.

42. Ε σὲ ψὲ νούχε λίσνε ἀτὰ τὲ γιὰ ἴπνε, οὐ ἂ δερὶ κὲ σὲ δίθετ· τζίλι ἀδὰ γκὰ ἀτὰ, θούαιγμα δὸ τὰ δόγε ἀτὲ μὲ σούμε;

43. Ε δὲ Σίμωνι οὐ περφέιγκ ε Ὁά· μὲ δούκετε σὲ ἀτ κὲ ἰ δερὶ μὲ τὲ σούμενε, ἐ δὲ ἀτ ἰ θότ' ἀτιγ· μίρρε οὐ περφέιγκ.

44. Ε σὶ οὐ κθίε γκὰ φρούαγια, ἰ θόττε Σίμωνιτ' ἐ σὲχ κετὲ φρούα; χίρα νιὲ ὅτεπὶ τέντε, ἐ τὶ οὐγε ντὲ κέμπε τὲ μία νούχε μὲ δέρδε· ἐ κεγιὸ λιάγου κέμπετ' ἐμία μὲ λιότ, ἐ δὲ μὶ φτίου μὲ λέσερατ' ἐ κρέιτ σὲ σάιγ.

45. Τὶ τὲ πούθουρα νούχε μὲ δὲ, ἐ κεγιὸ κὲ ἄτε χέρε κὲ ἔρδι νούχε πουσὸι τούκ' ἐ πούθουρε κέμπετ' ἐ μία.

46. Μὲ βάιγ κριετὲ τιμ νούχε μὰ λέβε, ἐ κεγιὸ μὲ λέου κέμπετ' ἐμία μὲ μύρο.

47. Πὲρ κετὲ πούνε τὲ θόμ τιγ, ἰ ντεγένενε φάγετ' ἐσάιγ τὲ σούματε, σὲ ψὲ δέσι σούμε· πακ δὸ ἀδὰ ἀτ κὲ ἰ ντεγένενε πακ.

48. Ε ἰ θότ' ἀσάιγ· τὲ ντεγένενε φάγετ' ἐτούα.

49. Ε νίσνε ἀτὰ κὲ κένε ντὲ φο· ὅττὶ τὲ θούνε μὲ βέτεχε τὲ τούρε, τζίλι ἔῶτε κούιγ κὲ ντεγέν ἐ δὲ φάγετε,

50. Ε ἰ θὰ φρούασε, πέσα γιότε τὲ σόσιτι, χάιγδε μπε τὲ μίρρε;

Κεφ. η'. 8.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα διήρχετο αὐτὸς πᾶσαν πόλιν καὶ κώμην, κηρύττων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ δώδεκα ἦσαν μετ' αὐτοῦ,

2. Καὶ γυναῖκες τινές, αἵτινες ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευματικῶν πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἐκ τῆς ὁποίας εἶχον ἐκβῆ ἑπτὰ δαιμόνια,

3. Καὶ Ἰωάννα ἡ γυνὴ τοῦ Χουζᾶ ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου, καὶ Σουσάνα, καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵτινες διακόνουν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν.

4. Ἐπειδὴ δὲ συνέτρεχεν ὄχλος πολὺς καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ἀπὸ πάσης πόλεως, εἶπε διὰ παραβολῆς·

5. Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπῆρον αὐτοῦ· καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε πρὸς τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτό·

6. Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ ἀναφύεν, ἐξηράθη, διότι δὲν εἶχεν ἰκμάδα.

7. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυτρώσασαι αὐτὰ ἀκανθαί, ἀπέπνιξαν αὐτό.

8. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἀναφύεν, ἔκαμει καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων, ἐρώναζεν, Ὁ ἔχων ὠτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

9. Ἠρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη;

10. Ὁ δὲ εἶπεν, Εἰς ἑσᾶς ἐδόθη

Κρίσις Ἐτέτετε. η'. 8.

Εοὐ πῆ πῆς λητούρε, ἐ ἀτ βιγ κιοιτέτ μπῆ κιοιτέτ, ἐ φσιὰτ μπῆ φσιὰτ τούκ' ἐ διδάζουρε, ἐ τούκ' ἐ βηγγαλίσουρε μπρετερίν' ἐ Περνίσιε, ἐ δὲ τῆ διμπεδγιέτε πάσχε με τῆ.

2. Ε δὲ τζὰ γρά χῆ πῆτνε κένε ὀερούρε γκὰ Σπίοτερα τῆ χεκία, ἐ δὲ γκὰ ὀεμούντερα Μαρία χῆ κιούχαιε Μαγδαλινή, χῆ γκὰ ἀγιὸ πᾶτνε δᾶλλε ὀτάτε ὀγιαίγ.

3. Ε δὲ Ἰωάννα φρούαγια ἐ Χουζαίτ ἐ πιτρόπιτ σὲ Ἡρώδητ, ἐ δὲ Σουσάνα, ἐ δὲ σούμε τῆ τγιέρα, ἀτὸ χῆ ἐ ὀερέγιγε ἀτῆ με γῆ τῆ τούρε.

4. Ε σὶ ῥόδη σούμε τούρμε, ἐ μπῆ γίδισνε ντῆ ἀτ γκὰ ἰέρι κιοιτέτ ἐ γκὰ τγιατέρι, θᾶ χετῆ παραβολί.

5. Δόλι πούγκου τῆ μπῆ φάρρεν' ἐτίγ, ἐ τῆκ μπῆλιτε ἀτ, τζὰ ῥὰ μπούδε, ἐ οὐ ὀχῆλλ, ἐ ἐχάγκρε ζόιγκ' ἐ Κιέλιτ.

6. Ε τγιατέρ ῥὰ μπῆ φούρρ' ἐ πόχε πῆου οὐ θᾶ, σὲ ψῆ νούχε λῆσ νετί.

7. Ε τῆ φῆρ ῥὰ μπῆ μέε τῆ γέμπαβετ' ἐ ποχε πῆνε γέμπατε ἐ μπῆτνε ἀτῆ.

8. Ε τγιατέρ ῥὰ μπῆ δὲ τῆ μῆρρε, ἐ σὶ πῆου, πῆρι φάρρε ἰεσκιντ πῆρ ἰε. ἐ σὶ θᾶ χετῆ θύρρι, ἀτ χῆ κὰ βῆσε πῆρ τῆ διφῆουρε, λῆ τῆ διφῆουγε.

9. Ε ἐ πῆετν' ἀτῆ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ ἰθῆσνε, τζφάρε παραβολῆετ ἔσῆτε χεγῆ;

10. Ε δὲ ἀτ οὐ θᾶ γιούβετ οὐ ἐ-

νά γνωρίσητε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς διὰ παραβολῶν, διὰ νὰ μὴ βλέπωσιν ἐνῶ βλέπωσι, καὶ νὰ μὴ καταλαμβάνωσιν ἐνῶ ἀκούωσιν.

11. Αὕτη ἔστιν ἡ παραβολή, Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

12. Οἱ δὲ σπειρόμενοι παρὰ τὴν ἐδὸν εἶναι οἱ ἀκούοντες, ἔπειτα ἔργεται ὁ διάβολος, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ πιστεύσωσι καὶ σωθῶσιν.

13. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ῥίζαν δὲν ἔχουσιν· οἵτινες πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀποστατοῦσι.

14. Τὸ δὲ πεσὸν εἰς τὰς ἀκάνθας οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἤκουσαν, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, ὑπάγουσι, καὶ συμπνίγονται, καὶ δὲν τελεσφοροῦσι.

15. Τὸ δὲ εἰς τὴν καλὴν γῆν, οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἀκούσαντες τὸν λόγον, κρατοῦσιν ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας, σκεπάζει αὐτὸν μὲ σκεῦος, ἢ θέτει ὑποκάτω κλίνης· ἀλλὰ θέτει ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι.

17. Διότι δὲν ὑπάρχει κρυπτόν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γέινει φανερόν· οὐδὲ ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γέινει γνωστὸν, καὶ ἐλθεῖ εἰς τὸ φανερόν.

18. Προσέχετε λοιπὸν πῶς ἀκούετε· διότι ὅστις ἔχει θέλει δοθῆ εἰς αὐτόν, καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον νομίζει ὅτι ἔχει, θέλει ἀ-

στεῖν δέξασθαι τὴν ἰσχύϊν τὴν φθόγουσαν· ἐμπρετερίσει· σὲ Περντίσει, ἐ σὲ τγιέρε· βετ οὐ θὸμ μὲ παραβολίρα, καὶ τούκ' ἐπάρει τὴν μὸς σόχενε, ἐ τούκ' ἐδιφιούαρε τὴν μὸς κουπετόγενε.

11. Παραβολία δὲ ἔστιν, καὶ γιό, φάρρα ἔστιν φγιαλία ἐ Περντίσει.

12. Εἰς τὰ καὶ γιάνε μπουδέ, γιάν' ἀτὰ καὶ σὶ διφιόγενε, παστάγ θγιέν διγιάλι ἐ μέρρ φγιαλένε γκά ζέμερατ' ἐ τοῦρε, καὶ τὴν μὸς σόσενε μὲ τὴν πεσοῦαρε.

13. Εἰς τὰ πὰ καὶ μούαρε φγιαλένε μπί φούρρ' ἀτὰ κούρ διφιόγενε μάρενε φγιαλένε μὲ φέζιμ, πὸ κατὰ σκάνε ῥέ· νιέ, τὴν τίλετε πεσόγενε πέρ τζὰ κό· χε, ἐ κούρ θγιέν ντογιέ τὴν φουτζίτου· ρε λιαρβόνενε.

14. Εἰς φάρρα καὶ ῥὰ μπε φέμπα σε· νόν, ἀτὰ καὶ διφιόγενε, πὸ γκά τὴν λια· κεμούαριτ' ἐ φέριτ, ἐ γκά τὴν πελκία· ρατ' ἐ καστάγ γέτετ, μπίτενε ἐ νούχε πέγενε τὴν μπρόδουρε.

15. Εἰς ἀγιὸ καὶ ῥὰ μπε δὲ τὴν μί· ρε σε· νόν ἀτὰ, καὶ τὴν τίλετε σὶ διφιό· γενε μὲ ζέμερε τὴν μί· ρε, μπάγενε φγιαλένε καὶ διφιόγενε, ἐ πέγενε φάρ· ρε μὲ ἀνε τὴν δουρίμιτ.

16. Εἰς ντογιέ νούχε δέξ φωτίνε. ἐ ἐ μπουλιὸν ἀτὲ μὲ ντογιέ ἔνε, ἀ ἐ βε· ντένε στράτ' πὸ ἐ βε μπί σαμπτάν, καὶ τὴν σόχενε δρίτενε ἀτὰ καὶ χίγενε ντέ ὅτεπί.

17. Σὲ νούκ' ἔστιν ντογιέ ἐ ἔρετε, καὶ νούχε δὲ τὴν τζφάκετε, ἀς ἐφθέγου· ρε, καὶ δὲ τὴν μὸς ἰχέτε, ἐ τὴν μὸς δού· λετε.

18. Βε· στρόι ἀδὰ καὶ διφιόνι' οὐ ἐ ἀτιγ καὶ κα δὲ τί ἴπετε, ἐ γκά ἀὶ κα· σκά, ἐ δὲ ἀγιὸ καὶ δούκετε σὲ. κα δὲ τὴν μί· ρετε πρέιγ σὶ.

φαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ.

19. Ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ δὲν ἠδύναντο διὰ τὸν ὄχλον νὰ πλησιάσωσιν αὐτόν.

20. Καὶ ἀπηγγέλη πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τινῶν, λεγόντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἴστανται ἔξω, θέλοντες νὰ σὲ ἴδωσιν.

21. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοὶ μου εἶναι οὗτοι, οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ πράττοντες αὐτόν.

22. Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰσῆλθεν εἰς πλοῖον αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἄς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ ἐσηκώθησαν.

23. Ἐνῶ δὲ ἔπλεον, ἀπεκοιμήθη. Καὶ κατέβη ἀνεμοστρόβιλος εἰς τὴν λίμνην· καὶ ἐγεμίζετο τὸ πλοῖον, καὶ ἐκινδύνευον.

24. Προσελθόντες δὲ ἐξύπνισαν αὐτόν, λέγοντες, Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, χανόμεθα. Ὁ δὲ σιχωθεὶς ἐπετίμησε τὸν ἀνεμον καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος· καὶ ἔπλευσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη.

25. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Ποῦ εἶναι ἡ πίστις σας; Καὶ φοβηθέντες ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ τοὺς ἀνέμους προστάζει καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

26. Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἧτις εἶναι ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας.

27. Καὶ καθὼς ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτόν ἄνθρωπός τις ἐκ τῆς πόλεως, ὅστις εἶχε δαιμόνια ἀπὸ χρόνων πολλῶν, καὶ ἱμάτιον δὲν ἐνεδύετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ δὲν ἔμενον, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν·

19. Εἶρδε ντὲ ἰτ ἔμμα ἐ δὲ βελάζεριτ' ἐ τίγ, ἐ νοῦξε μούντυε τὰ πίζνε ἀτέ γκά τούρμ' ἐμάδε.

20. Εἰ ῥεφίενε ἀτίγ, ἐ ἰθάνε μέμα γιότε, ἐ δὲ βελάζεριτε τὰτ ῥίνε γιάττε ἐ δούανε τέ τε ὄχινε τίγ.

21. Ε δὲ ἀτὶ οὐ περφέιτκ, ἐ οὐ θὰ ἀτούρε μέμα ἴμε, ἐ δὲ βελάζεριτ' ἐμὶ κετὰ γιάνε, κὲ διφίόγενε ογιάλεν' ἐ περντίσε, ἐ ἐπέγενε ἀτέ.

22. Ε φιάου νιὲ δίτε, ἐ χίπι ἀτὶ ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτίγ ντὲ βάρχε, ἐ οὐ θὸτ' ἀτούρε λὲ τέ χίδεμι μπάνε τέ περτέγμε τέ φιόλιτ' ἐ λεσούανε.

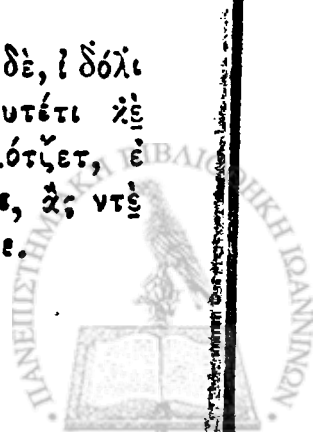
23. Ε κούρ πένε ἀτὰ πλεχούρε, ἐ μόρρι φιούρι ἐ ζπρίτι νιὲ θελίμ ἔρρετ ντὲ φιόλ' ἐ μπούσινονε οὔγε, ἐ ριζικούτιγενε.

24. Ε σὶ ἔρδε ἄφερ, ἐ ζγιούανε ἀτέ, ἐ ἰ θόνε, δάσκαλ, ὦ δάσκαλ, μενιέντ χουμπάσεμε' ἐ δὲ ἀτ σὶ οὐ γκρὲ κερτέε ἔρρενε, ἐ δὲ θελίμν' ἐ οὐγιτ' ἐ πουσῶι, ἐ οὐ πὲ πουνάτζε.

25. Ε οὐ θὰ ἀτούρε' κού ἔστε πέσα γιούαῖγ; ἐ οὐ τρέμενε, ἐ οὐ τζιουδίτυε, ἐ θόσνε, νιέρι με γέτερινε βάλε τζίλι ἔστε κούιγ, κὲ πορσίτ ἔρρετε, ἐ δὲ οὔγετε, ἐ ἐ διφίόγενε ἀτέ;

26. Ε οὐ χουαδὲ ντὲ βέντ τέ Γαδαρινόβετ, κὲ ἔστε περτέγ Γαλιλαίσε.

27. Ε πόκε δόλι ἀτ μπὲ δὲ, ἰ δόλι περπάρκ νιὲ νιερί γκά κιουτέτι κὲ γιότ τε παούδε κὲ σούμε μόντζετ, ἐ ῥόπε νοῦξε μπάν ντὲ βέτεχε, ἄς ντὲ ὅτεπι χίν, πὸ ρίγ ντὲ βάρρε.

28. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνέκραξε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτόν, καὶ μετὰ φωνῆς μεγάλης εἶπε, Τί εἶναι μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ μὲ βασανίσῃς.

29. Διότι προσέταζεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν χρόνων εἶχε συναρπάσει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο μὲ ἀλύσεις, καὶ ἐφυλάττετο μὲ ποδόδεσμα· καὶ διασπῶν τὰ δεσμά, ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους.

30. Καὶ ἠρώτησεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Ὁ δὲ εἶπε, Λεγεὼν· διότι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν.

31. Καὶ παρεκάλουν αὐτόν νὰ μὴ προστάξῃ αὐτὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὴν ἄβυσσον.

32. Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτόν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὰ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς ἐκείνους· καὶ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτά.

33. Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη.

34. Ἰδόντες δὲ οἱ βοσκοὶ τὸ γινόμενον, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς.

35. Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὔρον τὸν ἀνθρώπον, ἐκ τοῦ ὀπίου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, καθήμενον παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἐνδεδυμένον καὶ σωφρονοῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν.

28. Ε σὶ ἐ πὰ Ἰησοῦνε ἰ ρὰ ντέρ χέμπε, ἐ θύρρι μὲ ζέ τὲ μὰδ, ἐ θὰ τζκάμ οὔνε τὲ πῆϊγ μὲ τὶ Ἰησοῦ ἰ πῆρρι ἰ Περντίσε σὲ λιάρτιτ' τὲ λιούτεμ τιγ τὲ μὸς μὲ μουντότζ.

29. Σὲ ἐπορσίτι Σπίρτιν' ἐ πεφέρε τὲ δῖλλ γκὰ ἰιερίου, σὲ σοῦμε βίτερα ἐ μπὰν ἀτέ, ἐ κὲ λίδουρε μὲ χέκουρα, ἐ ἐ ρούαγνε ν' ἐ κούτζουρ, ἐ κεπούτ χέκουρατε, ἐ ζπὸνεϊγ γκὰ ἰπαοῦδι ντ' ἐρημίρα.

30. Ε Ἰησοῦ ἰ ἐ πῆτι ἀτέ, ἐ ἰθὰ τζέσττε ἔμερι ἴτ; ἐ δὲ ἀ ἰ θὰ Λεγεὼν' σὲ λῖσνε χίρε τεκ ἀ ἰ σοῦμε τὲ παοῦδε.

31. Ε ἰ λιούτεϊγ ἀτιγ τὲ μὸς' ἐ πορσίτγε ἀτὰ τὲ χίγνε ντὲ δέτ.

32. Ε κὲ ἀτγὲ ἰε κοπὲ ἐμάδε δέρραβετ, κὲ κουλήτνε ντὲ μὰλλ, ἐ ἰ λιούτισνε ἀτιγ τοῦ ἄπε οὔρδετ τὲ βένε μπε δέρρα, ἐ ἰ πορσίτι τὲ βένε.

33. Ε σὶ δούαλε τὲ παοῦδετε γκὰ ἰιερίου, χίνε ντὲ δέρρα· ἐ οὐ βερσοῦλ κοπέγια μ.πὶ Γκρεμίνε, ἐ οὐ μπῖτ ντὲ φῖλλ.

34. Ε σὶ ἐ πάνε ἀτὰ κὲ ρούαγνε δέρρατε ἀτέ κὲ οὐ πὲ, ἴκνε ἐ βάνε, ἐ ρεφίενε ντὲ κιοιτέτ ἐ ντὲ τζιφλίκε.

35. Ε δούαλε τὲ σίχνε ἀτέ κὲ οὐ πὲ, ἐ ἔρδε τεκ Ἰησοῦ, ἐ βένε νιερίνε κὲ δούαλε πρέϊγ σὶ τὲ παοῦδετε, κὲ ρίγτε ντὲ χέμπε τὲ Ἰησοῦτ, βέσοῦρε, ἐ οὔρτετζούαρε, ἐ οὐ τρέμπε,

36. Διηγήθησαν δὲ πρὸς αὐτοὺς καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονιζόμενος.

37. Καὶ ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν, διότι κατείχοντο ὑπὸ μεγάλου φόβου· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν.

38. Ὁ δὲ ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ, ὁ Ἰησοῦς ὁμοίως ἀπέλυσεν αὐτὸν, λέγων,

39. Ἐπίστρεψον εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἔκαμεν εἰς σὲ ὁ Θεός. Καὶ ἀνεχώρησε κηρύττων καθ' ὅλην τὴν πόλιν ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.

40. Ὅτε δὲ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἀπιδέχθη αὐτὸν ὁ ὄχλος· διότι πάντες ἦσαν περιμένοντες αὐτόν.

41. Καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰάειρος, ὅστις ἦτο ἄρχων τῆς συναγωγῆς, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

42. Διότι εἶχε θυγατέρα μονογενῆ, ὡς ἑτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν. Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο, οἱ ὄχλοι συνέθλιβον αὐτόν.

43. Καὶ γυνή τις ἔχουσα ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, ἣτις δαπανήσασα εἰς ἰατροὺς ὅλον τὸν βίον αὐτῆς, δὲν ἠδυνήθη νὰ θεραπευθῇ ὑπ' οὐδενός·

44. Πλησιάσασα ὀπίσθεν, ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παρευθὺς ἐστάθη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς.

45. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς μου ἤγγισε; Καὶ ἐνῶ ἤρνούοντο πάντες, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ,

36. Ε δὲ ἀτὰρ καὶ ἐ πάνε οὐ δευτοόανε ἀτούρε κίθ οὐ σερρούα ἰ δαιμονίσουρι.

37. Ε γιού λιούτνε ἀτίγ φίθε τούρμα καὶ δόλι γκά ἐέντι ἰ Γαδαρινόβετ τὲ ἴξεν γκά ἀτὰ, σὲ ἰ ζούρι νιὲ φρίξ ἐμάθε· ἐ αἰ γίρι ντὲ βάρχε, ἐ οὐκθε μπε τὲ πράπε.

38. Ε νιερλου καὶ δούαλε πρέιγ σὶ τὲ παούδετε, ἰ λιούτειγ ἀτίγ τὲ ῤίγ με τὲ πάσκε· ἐ Ἰησοῦ ἰ λεσοῦ ἀτὲ ἐ ἰθά,

39. Χαίγδε ντὲ ὅτεπι τέντε ἐ ῤε φὲ σὰ πέρι Περντία πέρ τιγ; ἐ αἰ ἐάτε, ἐ κηρύξ ντὲ πέρ φίθε κιοιτέτ σὰ πέρι ντὲ αἰ Ἰησοῦ.

40. Ε κούρ οὐ κθιε Ἰησοῦ, ἐ πρί· τι ἀτὲ τούρμα, σὲ ψὲ φίθ' ἐ δεσσερόιγνε.

41. Ε γιά ἐγιέν νιὲ νιερὶ καὶ κίθ ἔμερινε ἰάτρο, ἐ κούγ ἴσθε ἰ πάρι ἰ Συναγόγιτ, ἐ σὶ ρὰ ντὲ κέμπε τὲ Ἰησοῦτ, ἰ λιούτειγ ἀτίγ, τὲ βίγ ντὲ ὅτεπι τὲ νίγ.

42. Σὲ κίθ νιὲ θάσεξε τὲ βέτεμε γγέρα διμπεδγιέτε ἐγιέτζ, ἐ κέγιδ μενιέντ ἰ βδιθ' ἐ μπούδε τέκ βίγ, ἐ μπιτ ἀτὲ τούμ' ἐ νιέρεζετ.

43. Ε νιὲ φρούα καὶ γίκτη γκά τὲ ῤγιέδουριτ' ἐ φιάκουτ διμπεδγιέτε βγιέτ, ἐ καὶ κίθ· πρίσους φίθε φέν' ἐσάιγ ντὲ τζεράχε, ἐ σμούντ τὲ σερρόνειγ γκά ντονιέ.

44. Σὶ γιού ἀφερούα ἀτίγ πράπα· ξε, ζούρι ἄνεγ' ἐ ρόπεσε τιγ' ἐ ἄτε τζάστ ἰ μπετι τὲ ῤγιέδουριτ' ἐ φιάκουτ σὲ σάιγ.

45. Ε Ἰησοῦ ὁά· τζίλι ἔστ' ἀτ καὶ με ζού μούα; ἐ σὶ ὁόνεγ φίθε σὲ γιό, Πέτρουα ἐ δὲ ὁόλετ' ἐτίγ ἰ ὁάνε· δά-

Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι σὲ συμπιέζουσι, καὶ σὲ συνθλίβουσι, καὶ λέγεις, Τίς μου ἤγγισεν;

46. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μοῦ ἤγγισέ τις· διότι ἐγὼ ἐνόησα ὅτι ἐξῆλθε δύναμις ἀπ' ἐμοῦ.

47. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι δὲν ἐκρύφθη, ἦλθε τρέμουσα, καὶ προσπεσοῦσα εἰς αὐτὸν, ἀπήγγειλε πρὸς αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ διὰ ποίαν αἰτίαν ἤγγισεν αὐτὸν, καὶ ὅτι παρευθὺς ἰατρεύθη·

48. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Θάρρει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην.

49. Ἐνῶ δὲ ἐλάλει ἔτι, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ ἐνόησει τὸν διδάσκαλον.

50. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, λέγων, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε, καὶ θέλει σωθῆ.

51. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ εἰσέλθῃ, εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ τὸν πατέρα τῆς κόρης καὶ τὴν μητέρα.

52. Ἐκλαιον δὲ πάντες, καὶ ἐθρήνουν αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε, Μὴ κλαίετε· δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται.

53. Καὶ κατεγέλων αὐτὸν, ἐξεύροντες ὅτι ἀπέθανεν.

54. Ἀλλ' αὐτὸς ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ πιάσας τὴν χειρὰ αὐτῆς, ἐφώνησε, λέγων, Κοράσιον, σηκώθητι.

55. Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρευθὺς· καὶ προσέταξε νὰ δοθῇ εἰς αὐτήν νὰ φάγῃ.

56. Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, νὰ μὴ εἰπωσιν εἰς μηδένα τὸ γεγονός.

σκαλ, τὲ πουστί τούρμα, ἐ τὲ στίπε-
τγνε, ἐ πιέτ, σὲ τζίλι μὲ ζούρι;

46. Ε δὲ Ἰησοῦι θά, τζιόκουσὸ μὲ ζούρι· σὲ οὔνε διφίβρα κὲ δόλι γκα μέγε φουκί.

47. Ε σὶ πὰ φρούαγια κὲ οὐ τζφάχι, ἔρδι τούκ' ἐ δρέδουρε, ἐ σὶ ρά περ-
πάρα τίγ, ἰ ρεφέου ἀτίγ περπάρα φί-
θε λαόιτ περ σὲ ἐ ζούρι, ἐ δὲ κὲ κίσ
οὐ ὄερούα μὲ νιὲ χέρε.

48. Ε δὲ αἰ ἰ θά ἀσάιγ· κίγ θαρὸς
ὦ κίγε, σὲ κέσα γιότε τὲ σόσι τίγ·
χάιγδε μπε τὲ μίβρε.

49. Ε πὰ σόσουρε αἰ ἐ δὲ φιά-
λενε, βγιέν νιὲ γκα ἰ πάρι ἰ συναγώ-
γιτ, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ, σὲ βδίκι βάσσεζα
γιότε πὸ μὲς μουντὸ δασκάλε.

50. Ε δὲ Ἰησοῦι σὶ διφίβι, γιοσ
περφέιτκ ἀτίγ, ἐ ἰ θά, μὲς οὐ τρέμπ,
πὸ πεσὸ βέτεμε, ἐ δὲ τὲ ὄπετόγε.

51. Ε σὶ χίρι ντὲ ὄτεπὶ νούκὲ λιὰ
νιερὶ τὲ χίν κρέντα, πὸ Πέτρονε, ἐ δὲ
Ἰάκωβονε, ἐ δὲ Ἰωάννε, ἐ δὲ γιάτν' ἐ
ὄε μέμεν' ἐ βάσσεζεσε.

52. Ε κιάιγνε φίθε ἐ βίχεσινε περ
τὲ, ἐ δὲ αἰ οὐ θότε μὲς κιάι, νούκε
βδίκι, πὸ φλέ.

53. Ε ἐπερκέσνε ἀτὲ σὲ δίγνε κὲ
βδίκι.

54. Ε αἰ σὶ ἰ ντζόρι τὲ φίθε γιά-
ὄτε, ἐ ἐμπάιγτι ἀτὲ γκα δόρρα, θίρ-
ρι, ἐ ἰ θά, ὦ τζούπε, γκρέου.

55. Ε οὐ κθὲ ὄπῖρτι μπε τὲ, ἐ οὐ
γγιάλ ἀτὲ χέρε· ἐ πορσίτι τί ἴπνε ἀ-
σάιγ τὲ χάιγ.

56. Ε οὐ τζιουδίτνε, ἐ λιάνε μέν-
τε περίνγτ ἐσάιγ· ἐ αἰ ἰ πορσίτι ἀτὰ
τὲ μὲς θόσνε νιερίουτ ἀτὲ κὲ οὐ πὲ.

Κεφ. θ'. 9.

ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΣ δὲ τοὺς δώδεκα μαθητάς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν κατὰ πάντων τῶν δαιμονίων, καὶ νὰ θεραπεύωσι νόσους.

2. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς διὰ νὰ κηρύττωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἰατρεύωσι τοὺς ἀσθενοῦντας.

3. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βαστάζετε μηδὲν εἰς τὴν ὁδὸν, μήτε βίβδους, μήτε σακκίον, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε νὰ ἔχητε ἀνά δύο χιτῶνας.

4. Καὶ εἰς ἣντινα οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε.

5. Καὶ ὅσοι δὲν σᾶς δεχθῶσιν, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἀποτινάξατε καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν σας διὰ μαρτυρίαν κατ' αὐτῶν.

6. Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο ἀπὸ κώμης εἰς κώμην, κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

7. Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης πάντα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ· καὶ ἦτο ἐν ἀπορίᾳ, διότι ἐλέγετο ὑπὸ τινων, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.

8. Ὑπὸ τινων δὲ, ὅτι ὁ Ἡλίας ἐφάνη ὑπ' ἄλλων δὲ, ὅτι ἀνέστη εἰς τῶν ἀρχαίων προφητῶν.

9. Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης, Τὸν Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ εἶναι οὗτος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτηε νὰ ἴδῃ αὐτόν.

10. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀποστολοὶ διηγήθησαν πρὸς αὐτόν ὅσα ἔπραξαν· καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ἀπεσύσθη κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον.

Κρίε Ενέντετε. θ'. 9.

Ε σὶ θύρῃ τῆ διμπεδγιέτε μαθητί' ἐτίγ, οὐ δά ἀτοῦρε φουκί, ἐ δὲ οὔρδερ μπι φίθῃ τῆ παούδετε, ἐ δὲ τῆ σερρόγενε σεμούντετε.

2. Εἰ δερφόι ἀτὰ τῆ κηρύζνε μπρετερίν' ἐ Περντίσε, ἐ τοῦ ἱπνε σεντένε σε σεμούρεβετ'.

3. Εὐὸ θά ἀτοῦρε· μὸς μέρρι φάρβε φῆ μπουόδε. ἄς σταπ, ἄς τόρβε, ἄς πούχε, ἄς ἄσπρε· ἄς δι πάλλε ρόπα τῆ χίνι.

4. Ε δὲ μπῆ τζδὸ στέπι χῆ τῆ χίνι μπέτι ἀτγῆ γγέρα σά τῆ δίλλι.

5. Κουδὸ χῆ τῆ μὸς οὐ κιάσγενε γιούβετ, κουρ τῆ δίλλι γκά ἀτ κιουτέτ, σκούντι ἐ δὲ πλιούχουρινε γκά χῆμπετε τούαῖγ, πῆρ μαρτυρί κόντρ' ἀτοῦρε.

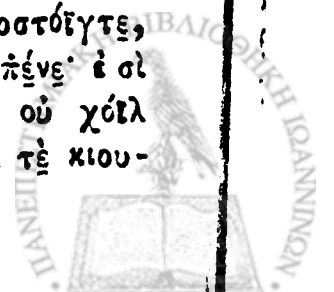
6. Ε σὶ δούαλε νίσνε τῆ βίγνε ρότουλε ντέ πῆρ φσιάτερα, τούκ' ἐβαγγελίσουρε, ἐ τούκ' ἐσερούαρῃ πότενε μπῆ τζδὸ ἄνε.

7. Ε διφιόι Ἡρώδη Τετράρχη ἀτὸ χῆ πῆνίσνε γκά ἀτ τῆ φίθ' ἐ τζιουδίτειγ· σὲ ψῆ θόσνε τζά, χῆ Ἰωάννη οὐγκρε γκά τῆ βδέκουριτε.

8. Ε τζά τῆ τγιέρε θόσνε· χῆ οὐ δούκ Ἡλία, ἐ τῆ τγιέρῃ πὰ χῆ οὐ γκρε νῆ προφήτ ἰλιάστε.

9. Ε θά Ἡρώδη Ἰωάννητ οὖν' ἐ πρέβα κρίτε· πὸ τζίλι ἔστε κούτεγ, χῆ διφιόιγ τῆ θόνε πῆρ τῆ κάκε πούνερα; ἐ χερκόντε τὰ σίχ ἀτέ.

10. Ε σὶ οὐ κθίενε ἀποστόγιτε, ἐ βερρίενε ἀτίγ φίθ' ἀτὸ χῆ πῆνε· ἐ σὶ ἰμόρρι ἀτὰ μὲ βέτεχε, οὐ χόιλ μπῆ νῆ βῆντ τῆ σκεούαρῃ τῆ κιου-

πόλεως τινος ὀνομαζομένης Βηθσαϊδά.

11. Οἱ δὲ ὄχλοι νοήσαντες, ἠκολούθησαν αὐτόν· καὶ δεχθεὶς αὐτούς, ἐλάλει πρὸς αὐτούς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἔχοντας χρεῖαν θεραπείας ἰάτρειεν.

12. Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρχισε νὰ κλίνη· καὶ προσελθόντες οἱ δώδεκα εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς πέριξ κώμας καὶ τοὺς ἀγρούς, καὶ νὰ καταλύσωσι, καὶ νὰ εὖρωσι τροφάς· διότι ἐδῶ εἴμεθα ἐν ἐρήμῳ τόπῳ.

13. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Δότε σεῖς εἰς αὐτούς νὰ φάγωσιν. Οἱ δὲ εἶπον, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν πλεיותרον παρὰ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάγωμεν ἡμεῖς καὶ ἀγοράσωμεν τροφάς δι' ὅλον τὸν λαὸν τοῦτον.

14. Διότι ἦσαν ὡς πεντακισχίλιοι ἄνδρες. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε αὐτούς κατὰ ἄθροισματα ἀνά πεντήκοντα.

15. Καὶ ἔπραξαν οὕτω, καὶ ἐκάθισαν ἅπαντας.

16. Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ κατέκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου.

17. Καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἐσηκώθη τὸ περισσεῦσαν εἰς αὐτούς ἐκ τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνα.

18. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς προσηύχετο καταμόνας, ἦσαν μετ' αὐτοῦ οἱ μαθηταί· καὶ ἠρώτησεν αὐτούς, λέγων, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ὄχλοι ὅτι εἶμαι;

19. Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον,

τέτιτ καὶ κιούχαετῃ Βηθσαϊδά.

11. Ἐ σὶ διφιούανε κατῃ πούνε τούρμετε, ἰ θάνε πὰς σὶ ἔ σὶ ἰ πρίτι ἀτὰ, οὐ κουβεντὸν ἀτοῦρε πῆρ μπερτερὶ τῃ Περντίσε, ἔ ἔρρόντε ἀτὰ καὶ κίονε ἔτρεγγίμ.

12. Ἐνίσι δίτα τῃ θίχρειγ· ἔ γιου ἀφερούανε ἀτίγ τῃ διμπεδγιέτε, ἔ ἰ θόν· ἀτίγ, λεῖδὸ τούρμενε, τῃ θένε ρότουλε φσιάτεραβετ ἔ τζεφλίκεβετ, τῃ κονέψγενε, ἔ τῃ γέγενε τῃ γκρένε, σὲ κατὸ γέμι ντῃ θέντ ἐρημί.

13. Ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔπουνι γιούβετ ἀτοῦρε τῃ χάνε. Ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε· νούλε καὶ νάβετ κατὸ μῆ τέπερ πῆρ βέτζε πέσε πούκεβετ, ἔ δὲ δι πίσκετ· βέτζμε ντῃ θάφτζιμ· νάβετ τῃ πλέγεμῃ τῃ γκρένα πῆρ φίθε κατῃ λαό.

14. Σὲ ψὲ κένε γγέρα πέσε μίγε πούρρα· ἔ οὐ θὰ μαθητίβετ σὲ τίγ· θίρι ἀτὰ τῃ ρίνε τυύφα τυύφα γκά πεσεδγιέτε.

15. Ἐ πένε κατὸ· ἔ ἰ θούνε ἰ ντέγγε τῃ φίθε.

16. Ἐ σὶ μόρρι τῃ πέσε πούλετε, ἔ δὲ τῃ δι πίσκιτε, ἔ γκρίγιτι σίτε ντῆρ Κίελ, ἰ πεκόι ἀτό, ἔ ἰ Θεου, ἔ οὐ ἔ π μαθητίβετ, τοῦ ἀ βίγνε τούρμεσε περπάρα.

17. Ἐ χάγκρε, ἔ οὐ φρίνε τῃ φίθε· ἔ γκρίγινε ἀτῃ καὶ οὐ τεπερδί ἀτοῦρε, διμπεδγιέτε κοφίνα.

18. Ἐ οὐ πῆ κουρ ἀτ καὶ μπῆ νιάνε καὶ φάλειγ, κέν· ἔ δὲ μαθητίτ· ἐτίγ πὰσλε μῆ τῃ· ἔ ἰ πῆτι ἀτὰ, ἔ οὐ θὰ· τζίλι θόνε τούρμετε σὲ γιάμ· οὔνε;

19. Ἐ δὲ ἀτὰ οὐ περφέιφνε, ἔ ἰ

Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν ἄλλοι δὲ, Ἡλίαν ἄλλοι δὲ, ὅτι ἀνέστη τις τῶν ἀρχαίων προφητῶν.

20. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Σεις δὲ τίνα μὲ λέγετε ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.

21. Ὁ δὲ προπέταξεν αὐτοὺς σφοδρῶς καὶ παρήγγειλε νὰ μὴ εἰπωσιν εἰς μηδένα τοῦτο,

22. Εἰπὼν, Ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ νὰ ἀναστηθῇ.

23. Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας, Ἐάν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ἐπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἅς μὲ ἀκολουθῇ.

24. Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἐνεκεν ἐμοῦ, οὗτος θέλει σώσει αὐτήν.

25. Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος, ἔάν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσῃ, ἢ ζημιωθῇ;

26. Διότι ὅστις ἐπισχυνοθῇ δι' ἐμὲ καὶ τοὺς λόγους μου, διὰ τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἐπαισχυνοθῇ, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων.

27. Λέγω δὲ πρὸς ὑμᾶς ἀληθῶς, Εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῆ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

28. Μετὰ δὲ τοὺς λόγους τούτους παρήλθον ἕως δεκτῶ ἡμέρῃ, καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος διὰ

θάνει· Ἰωάννη Βαπτιστίνε, ἔ τῆ τγιέρε Ἡλίανε, ἔ τῆ τγιέρε, σὲ ντοινῆ προφήτῃ ἱλιάστῃ οὐ γγιαλί.

20. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· ἔ πὸ γιούβετ τζίλι θεί σὲ γιάμ; ἔ οὐ περφέϊκ Πέτρουα, ἔ ἱ θά· Κρίστι ἱ Περντίσε.

21. Ε ἀτῖ φοβερίσι ἀτὰ φὸρτ, ἔ ἱ πορσίτι τῆ μὸς ἔ θόνε νιερίουτ χετέ.

22. Ε οὐ θά· σὲ ἱ πέρρι ἱ νιερίουτ δὸ τῆ πρῶγε σοῦμε ἔ δὸ τῆ ὀτίρετῃ ἔ τῆ ξεντερόνετῃ γκά πλείκτῃ, ἔ τῆ πάρετ' ἔ πρίφτερετ, ἔ γραμματέγτε, ἔ τῆ ἐρίτετῃ, ἔ τῆ τρέτενε δίτε τῆ γγιαλέτε.

23. Ε θόστε πὰ ντῆ φίθῃ· ἀτῖ χῆ δὸ τῆ εἶγε πὰς μέγε, λῆ τῆ ἀρνίσγε ἐτέρεν' ἐτίγ, ἔ λῆ τῆ μάρβε Κρούεν' ἐτίγ, δίτε πέρ δίτε, ἔ λῆ τῆ εἶγε πὰς μέγε.

24. Σε ψῆ ἀτῖ χῆ δὸ τῆ σόσγε ὀπρίτιν' ἐτίγ, δὸ τὰ χουμπάσε ἀτῆ, ἔ ἀτῖ χῆ τὰ χουμπάσε Σπρίτιν' ἐτίγ πέρ μούα, κούγ δὸ τὰ σόσγε ἀτῆ.

25. Σε ψῆ τζι βεγὲν νιερίουτ τῆ ποχτίσγε φίθῃ δινιάνε, ἔ τῆ χουμπάσε ἐτέρεν' ἐτίγ, ἔ τὰ δεμετόγε.

26. Σε ψῆ κούσ δὸ τῆ χετέ τούρπ πέρ μούα, ἔ δὲ πέρ φγιαλέτ' ἐμία, πέρ ἀτῆ δὸ τῆ χετέ τούρπ ἔ δὲ ἱ πέρρι ἱ νιερίουτ κούρ τῆ βίγῃ ντῆ ντέρ τῆ τίγ, ἔ δὲ τῆ γιάτιτ σὲ τίγ, ἔ δὲ τῆ ὀενγτόρεβετ Ἐγγεγετ.

27. Ε βερτέτ οὐ θάμ γιούβετ, γιάνε τζὰ γκά χετὰ χῆ βίνε χετοῦ, χῆ ἀτὰ δὸ τῆ μὸς βδέσνε, γγέρα σὰ τῆ ὀόχνε μπρέτερίν' ἔ Περντίσε.

28. Ε ὀκούανε σὶ θά χετὸ φγιαλέ γγέρχ τέτε δίτ, ἔ μόρρι μὲ ἐτέρε Πέτρονε, ἔ δὲ Ἰωάννε, ἔ δὲ Ἰάκωβονε, ἔ χίπι ντῆ μάλλ τῆ φάλειγ,

νά προσευχηθῆ.

29. Καὶ ἐνῶ προσήγετο, ἠλλοιωθή η ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγείναν λευκὰ ἐξαστράπτοντα.

30. Καὶ ἰδοῦ, ἄνδρες δύο συνελάλουν μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας.

31. Οἵτινες φανέντες ἐν δόξῃ, ἐλεγον τὸν θάνατον αὐτοῦ, τὸν ὅποιον ἔμελλε νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν Ἱερουσαλήμ.

32. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἦσαν βεβραχημένοι ὑπὸ τοῦ ὕπνου· καὶ ὅτε ἐξύπνησαν, εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς ἰσταμένους μετ' αὐτοῦ.

33. Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἐχωρίζοντο ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλὸν εἶναι νὰ ἤμεθα ἐδῶ καὶ ἃς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ σέ, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν, μὴ ἐξεύρων τί λέγει.

34. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, ἦλθε νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἐπληρώθησαν ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὴν νεφέλην.

35. Καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε.

36. Καὶ ἀφοῦ ἔγεινεν ἡ φωνή, εὑρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσιώπησαν, καὶ πρὸς οὐδένα εἶπον ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ἐξ ὧν εἶδον.

37. Τὴν δὲ ἀκλόουθον ἡμέραν, ὅτε κατέβησαν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὑπήνητησεν αὐτὸν ὄχλος πολὺς.

38. Καὶ ἰδοῦ, ἄνθρωπός τις ἐκ τοῦ ὄχλου ἀνέκραξε, λέγων, Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, διότι μονογενῆς μου εἶναι.

29. Ε φιάου τέκ φάλεϊγ αἱ, ἐ γιου πῆ τε δούκουριτ' ἐ φάκεσε τὶγ τγιατέρ λοῖ, ἐ ρόπατ' ἐτίγ τε πάρδα κῆ λάμπουρίτνε πόσι βετετίμε.

30. Ε γιά δι πούρα κῆ κουβεντόγνε με τε πάσχε, ἐ ἀτὰ κένε Μωϋσίου ἐ δὲ Ηλία.

31. Κῆ ἀτὰ οὐ δούκνε με ντέρ, ἐ θύσνε πέρ τε δάλλε τε τίγ κῆ δὸ τε πῆν ντε Ἱερουσαλήμ.

32. Ε Πέτρουκ, ἐ δὲ σόχετ' ἐτίγ κένε ρεντούσαρε γκά φιούμι, ἐ σὶ οὐ ζγιούανε πάνε τε μάδτ' ἐτίγ, ἐ δὲ τε δι πούρρατε κῆ ρίγνε με τε πάσχε.

33. Ε κούρ οὐ ντάνε ἀτὰ πρέιγ σὶ, ἰ θύτε Πέτρουκ Ἰησοῦτ, δάσκαλ, πούν' ἐ μίρρε ἔστε τε ρίμε νάβετ κῆ τοῦ· λέ τε πῆγεμε τριτέντα, νῆ πέρ τι, ἐ νῆ πέρ Μωσίνε, ἐ νῆ πέρ Ηλίανε, πὰ διφιούαρε σέτζ θόσ.

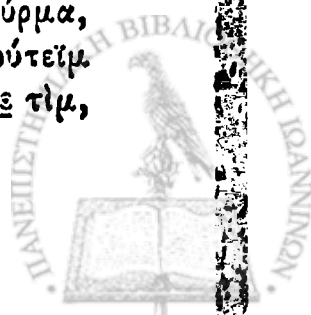
34. Ε τέκ θόσ αἱ κῆ το φγιαλλε, οὐ γκρέ νῆ μγιέρφουλε, ἐ ἰ πουστρόι ἀτὰ, ἐ οὐ τρέμπνε κούρ χίνε ἀτὰ, ντε μγιέρφουλε.

35. Ε δόλι νῆ ζῆ γκά μγιέρφουλα κῆ θόσ, κούγ ἔστε πίρριμι ἰ δάσουρι, ἀτίγ τι διφίονι.

36. Ε πῆς κῆ τίγ ζέριτ, οὐ φῆντ Ἰησοῦκ βέ τε με· ἐ ἀτὰ πεσούανε, ἐ νούκ' ἰ θάνε με νιερίουτ μπ' ἀτὸ διτ φάρε πέρ ἀτὸ κῆ πάνε.

37. Ε οὐ πῆ δίτεν' ἐ παστάιγμε· κούρ ζπρίσνε ἀτὰ γκά μάλλι, ἰ δόλι ἀτίγ μ.πούδε νῆ τούρμ ἐμάδε.

38. Ε γιά νῆ νιερί γκά τούρμα, θύρρι, ἐ θὰ· δάσκαλ, τε λιούτειμ τίγ, τε ροτουλδτζ σίνε μ.πέ πίρρε τιμ, σὲ μέστε ἰ βέτεμε.

39. Καὶ ἰδοὺ, δαιμόνιον πιάνει αὐτόν, καὶ ἐξάφνης κράζει, καὶ σταράττει αὐτόν μετὰ ἄρρου, καὶ μόλις ἀναχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον αὐτόν.

40. Καὶ παρεκάλεσα τοὺς μαθητάς σου διὰ νὰ ἐκβάλωσιν αὐτὸ, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν.

41. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ἢ γενεὰ ἄπιστος καὶ διστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν, καὶ θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; φέρε τὸν υἱόν σου ἐδῶ.

42. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔτι προσήρχετο, ἔρριψεν αὐτόν κάτω τὸ δαιμόνιον, καὶ κατεσπάραξεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ ἰάτρευσε τὸ παιδίον, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ.

43. Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες ἐπὶ τὴν μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐνῶ πάντες ἐθαύμαζον διὰ πάντα ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ,

44. Βάλτε σεῖς εἰς τὰ ὦτά σας τοὺς λόγους τούτους· διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ παραδοθῆ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.

45. Ἐκείνοι ὁμῶς δὲν ἐνόουν τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἦτο ὑποκεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ νοήσωσιν αὐτόν· καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν περὶ τοῦ λόγου τούτου.

46. Εἰσῆλθε δὲ εἰς αὐτοὺς διαλογισμὸς, τίς τάχα ἐξ αὐτῶν ἦτο μεγαλύτερος.

47. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπίασε παιδίον, καὶ ἔστησεν αὐτὸ πλησίον ἑαυτοῦ·

48. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις δεχθῆ τοῦτο τὸ παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῆ

39. Ἐ γὰρ, ἐ ζεῖ ἀτὲ ἰ παούδι, ἐ θερρέτ ἄζαφνα, ἐ ἐ περσκιέν ἀτὲ με σκούμε, ἐ με ζεῖ ἐ λεῖ ἀτὲ, σὶ ἐ θερμόν ἐ πασταίγ.

40. Ἐ οὐ λιούτζε μαθητίβετ σὲ τοῦ, χεῖ τὰ ντζίρε ἀτὲ, ἐ νούκε μούντνε..

41. Ἐ Ἰησοῦι οὐ περφέγκ, ἐ θὰ, ὦ φυλι ἐ πὰ πέσε, ἐ ἐ στρέμπερε, γγέρα κούρ δὸ τὲ γέμ με γιού, ἐ τοῦ δουρδίγ γιούβετ; πγιέρρε χετοῦ πέρρε τέντ.

42 Ἐ τὲκ ἀφερρόι ἀτ τὲ βιν, ἐ ὅτιου ἀτὲ ἰ παούδι μπὲ δὲ, ἐ ἐ περσκιέν· ἐ Ἰησοῦι ἐ πορσίτι ὀπίρτιν' ἐ πεφέρε με ούρφι, ἐ ἐ σερρόι δγιαλένε, ἐ γιὰ δὰ ἀτὲ γιάτιτ σὲ τίγ.

43. Ἐ τζιουδίτισνε φίθε πὲρ τὲ μάδτ' ἐ Περντίσε· ἐ κούρ λίγνε μέντ-τὲ φίθε πὲρ φίθ' ἀτὸ χεῖ πὲρι Ἰησοῦι, οὐ θὰ μαθητίβετ σὲ τίγ.

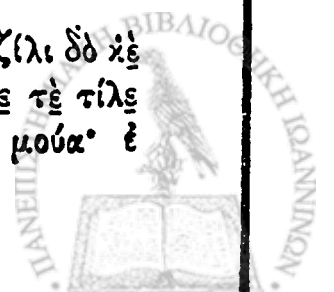
44. Πίρι γιούβετ ντὲ βέσεσ τούαιγ χετὸ φγιαλέ, σὲ ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ δὸ τὲ ἴπετε ντὲ δούάρρ τὲ πέρρεζετ.

45. Ἐ ἀτὰ νούκε κουπετόγινε χετὲ χεῖ οὐ θὰ, ἐ κὲ μπουλιούαρε γκὰ ἀτὰ, χεῖ τὲ μὸς ἐ κουπετόγινε ἀτὲ, ἐ τρέμπισνε τὰ πιέτν' ἀτὲ πὲρ χετὲ φγιαλέ.

46. Ἐ σολοήσιονε με βέτεχε τὲ τοῦρε σὲ τζίλι ἔστε μι μὰδ ντὲ τά.

47. Ἐ Ἰησοῦι σὶ πὰ ἀτὸ χεῖ μεντόνισνε με ζέμερε τὲ τοῦρε, μὸρρι γκὰ δόρρα νιὲ δγιαλλάε, ἐ ἐ βούρι μπάνε τὲ τίγ.

48. Ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε, τζίλι δὸ χεῖ τὲ περμπεγέδε νιὲ δγιαλλάε τὲ τίλε μπὲ ἔμερ τιμ, περμπεγέδ μούα' ἐ

ἐμὲ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· διότι ὁ ὑπάρχων μικρότερος μεταξὺ πάντων ὑμῶν, οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας.

49. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ὀνόματί σου· καὶ ἐμποδίσασμεν αὐτὸν, διότι δὲν ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν.

50. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ ἐμποδίζετε· διότι ἕστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

51. Καὶ ὅτε συνεπληροῦντο αἱ ἡμέραι διὰ τὴν ἀναληφθῆναι, τότε αὐτὸς ἔκαμε στερεὰν ἀπόφασιν τὴν ὑπάγη εἰς Ἱερουσαλήμ.

52. Καὶ ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ μηνυτὰς, οἵτινες πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, διὰ τὴν κάμωσιν ἐτοιμασίαν εἰς αὐτὸν.

53. Καὶ δὲν ἐδέχθησαν αὐτὸν, διότι ἐφαίνετο ὅτι ἐπορεύετο εἰς Ἱερουσαλήμ.

54. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον, Κύριε, θέλεις τὴν ὑπάγημεν τὴν καταβῆναι πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὴν ἀφανίσαι αὐτούς, καθὼς καὶ ὁ Ἡλίας ἔκαμε;

55. Στραφεὶς δὲ ἐπέπληξεν αὐτούς, καὶ εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε ποίου πνεύματος εἰσθε σεῖς·

56. Διότι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε τὴν ἀπολέσθαι ψυχὰς ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὴν σώσθαι. Καὶ ὑπῆγον εἰς ἄλλην κώμην.

57. Ἐνῶ δὲ ἐπορεύοντο, εἶπέ τις πρὸς αὐτὸν καθ' ὁδὸν, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς, Κύριε.

58. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Λί ἄλώπεκες ἔχουσι φωλεὰς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει πού τινος

τζίλι δὲ καὶ τὴν περμπεγέδ μούα, περμπεγέδ ἀτὲ καὶ καὶ δερφούαρ μούα· σὲ αὐτὸ καὶ ἔστει μὴ βόφελε ντὲ γιού φίθε, αὐτὸ ἔστει μὴ μάδ.

49. Ἐ Ἰωάννη οὐ περφέιτκ ἐ θά· δασκάλ, πὰμ. νιὲ νιερί καὶ ντζγερ τὲ πακούδετε μπε ἔμερ τέντ, ἐ ἐμποδισμ. ἀτὲ, σὲ ψὲ νούκα βγιέν πὰς νέβετ.

50. Βί θότ' ἀτιγ Ἰησοῦι, μὸς ἐμποδισνι ἀτὲ· σὲ ψὲ κούσ νούκ' ἔστει κόντρε νάβετ, ἔστει πὲρ νάβετ.

51. Ε κούρ οὐ ἀφερούα κόχα τὲ σὲ γκρίτουριτ σὲ τίγ, ἐ αὐτὸ κθέου φάκεν' ἐτιγ τὲ βιγ ντὲ Ἱερουσαλίμ.

52. Ε δερφού χαπερδάρε περπάρα φάκεσε τίγ, ἐ σὲ θάνε χίνε ντὲ νιὲ κιουτέτ τὲ Σαμαρίτετ τὲ πέιγνε φατὶ ἀτιγ θέντ.

53. Ε νούκ' ἐ δέζνε ἀτὲ, σὲ οὐ ἔπτε τὲ νίγνε ἀτὰ καὶ βιγ ντὲ Ἱερουσαλίμ.

54. Ε σὲ πάνε κατὲ μαθητίτ' ἐτιγ Ἰάκωβοῦ, ἐ δὲ Ἰωάννη, ἰ θόνε· Ζότ, δὲ τὲ θόμι τὲ ζπρέσε ζγιαρ γκά Κιέλι, ἐ τὴν δγιέφε ἀτὰ, σὲ κούντρε πέρι ἐ δὲ Ἡλία;

55. Ε οὐ κθίε ἐ ἰ κερτόι ἀτὰ με φοβερί, ἐ οὐ θά· νούκα δίγι γιού, γκατζ λοί Σπίρτιτ ἰνι γιού.

56. Σὲ ψὲ ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ νούκ' ἔρδι τὲ χουμπάσε ὄπριτε νιέρεζετ, πὸ τὲ σόσγε, ἐ θάνε ντὲ τγιατέρ φσιάτ.

57. Ε τὲλ βίγνε ἀτὰ μπουδέ ἰ θότ' ἐ νιὲ νιερί, Ζότ, τὲ βιγ πὰς τέγε, κού τὲ βέτζ τί.

58. Ε ἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦι· δέλπερατὲ κάνε φωλέτ' ἐτοῦρε· ἐ δὲ ζόφτ' ἐ Κιέλιτ τὲ ντένιουρε· ἐ ἰ πέρρι ἰ νιερίουτ νούκα καὶ κού τὲ κουμπίσγε

κλίνῃ τὴν κεφαλὴν.

59. Εἶπε δὲ πρὸς ἄλλον, Ἄκο-
λούθει μοι. Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, συγ-
χώρησόν μοι νὰ ὑπάγω πρῶτον νὰ
θάψω τὸν πατέρα μου.

60. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐ-
τὸν, Ἄφες τοὺς νεκροὺς νὰ θάψωσι
τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· οὐ δὲ ἀπελθὼν
κῆρυττε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

61. Εἶπε δὲ καὶ ἄλλος, Θέλω σὲ
ἀκολουθήσει, Κύριε· πρῶτον ὁμῶς
συγχώρησόν μοι νὰ ἀποχαιρετήσω
τοὺς εἰς τὸν οἶκόν μου.

62. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
Οὐδεὶς βελῶν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ
ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω,
εἶναι ἀρμόδιος διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ.

Κεφ. ι. 10.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα διώρισεν ὁ Κύριος·
καὶ ἄλλους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέ-
στειλεν αὐτοὺς ἀνά δύο ἔμπροσθεν
αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον,
ὅπου ἔμελλεν αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ.

2. Ἐλεγε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς, Ὁ
μὲν θερισμὸς εἶναι πολὺς, εἰ δὲ ἐρ-
γάται ὀλίγοι· παρακαλέσατε λοιπὸν
τὸν Κύριον τοῦ θερισμοῦ νὰ ἀποστείλῃ
ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

3. Ὑπάγετε· ἰδοὺ, ἐγὼ σᾶς ἀπο-
στέλλω ὡς ἀρνία ἐν μέσῳ λύκων.

4. Μὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ
σακκίον, μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μη-
δένα χαιρετήσητε κατὰ τὴν ὁδόν.

5. Εἰς ἣντινα δὲ οἰκίαν εἰσέρχεσθε,
πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη εἰς τὸν οἶκον
τουτοῦ.

6. Καὶ ἐὰν μὲν ἦναι ἐκεῖ υἱὸς ει-
ρήνης, θέλει ἀναπαυθῆ ἐπ' αὐτῶν, ἢ

κόζενε.

59. Εἰ θότς νίετ τγιατέριτ, ἔγια
πᾶς μέγε· ἐ δὲ ἀτ ἰ θά, Ζότ, ἄμε οὐρ-
δερ τὲ βέτε με περπᾶρα τὲ κλάσ τιμ
ἄτ μπὲ δέ.

60. Εἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦτ, λὲ τὲ βδέ-
κουριτὲ τὲ κλάσενε τὲ βδέκουριτ' ἐ-
τοῦρε· ἐ τί σι τὲ βέτζ ρεφέ μπρ
ρίν' ἐ Περντίσε.

61. Εἰ νίε τγιατέρ ἰ θά· Ζότ, οὔνε
δὲ τὲ βιγ πᾶς τέγε, πὸ λέμε με περ-
πᾶρα τὲ περσεντέτ ἀτὰ τὲ ὄτεπίσε
σίμε.

62. Εἰ δὲ Ἰησοῦτ ἰ θά ἀτιγ, κούρρε
ντοῦιέ σι τὲ βέρρε δόρρεν' ἐτιγ ντὲ
πάρμεντε, ἐ τὲ κθένετὲ τὲ βεστρόγε
πράπα, σέστε ἰ ζότι πέρ μπρετερί τὲ
Περντίσε.

Κεφ. Ιδγιέτετε. ι'. 10.

Πασαντάγ ζγιόδι Ζότι ἐ δὲ ὄτα-
τεδγιέτε τὲ τγιέρε, ἐ ἰ δερφέι ἀ-
τὰ περπᾶρα φάκεσε τιγ, γκά δι ἐ δι,
ντὲ τζδὸ κιοῦτέτ ἐ βέντ κὲ δούν
τὲ βιγ αἰ.

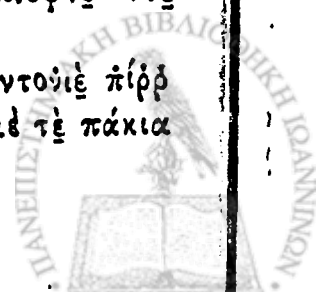
2. Εἰ οὐ θόσ ἀτοῦρε τὲ κόρρετε
ζότε σούμε, πὸ κόρρεσιτε γιάννε τὲ
πάκε λιούτου· ἀδὰ ζότιτ τὲ σὲ κόρ-
ρίτ, κὲ τὲ δερφέγε ἀργάτε ντὲ τὲ κορ-
ρετέ τιγ.

3. Χάιδενι, γιὰ, οὐ δερφέιγ γιού-
βετ οὔνε πόσι ὄτγιέραντέ μες τὲ
οὔγκετ.

4. Μὸς μπᾶι με βέτεχε ἄς κου-
λέτε, ἄς τράιστε, ἄς κεπούτζε ἐ ἄς
τὲ μὸς χαιρετίσνι ντοῦιέ μπούδε.

5. Εἰ ντὲ τζδὸ ὄτεπί κὲ τὲ χίνι,
πρωτοπᾶρε θύε, πάκια κίφτε ντὲ
κετέ ὄτεπί.

6. Εἰ ντὲ κίφτ' ἀτγὲ ντοῦιέ πῖρρ
ἰ πάκιτ, δὲ τὲ τρέχετε με τὲ πάκια

εἰρήνη σας· εἰ δὲ μὴ, θέλει ἐπιστρέψει εἰς ἑσᾶς.

7. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε τρώγοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν διδόμενα· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ· μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.

8. Καὶ εἰς ἤντινα πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ σᾶς δέχωνται, τρώγετε τὰ παρατιθέμενα εἰς ἑσᾶς,

9. Καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε πρὸς αὐτοὺς, Ἐπλησίασεν εἰς ἑσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

10. Εἰς ἤντινα ἄλλως πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δὲν σᾶς δέχωνται, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε,

11. Καὶ τὸν κονιορτὸν ὄσους ἐκόλληθη εἰς ἡμᾶς ἐκ τῆς πόλεώς σας ἐκτινάσσομεν εἰς ἑσᾶς· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἐπλησίασεν εἰς ἑσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

12. Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία εἰς τὰ Σόδομα, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

13. Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζὶν· οὐαὶ εἰς σέ, Βηθσαϊδᾶ· διότι ἐὰν ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἤθελον γεῖναι τὰ θαύματα τὰ γινόμενα ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσει καθήμενοι ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ.

14. Πλὴν εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν τῇ κρίσει, παρὰ εἰς ἑσᾶς.

15. Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ, ἣτις ὑψώθη ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῆ ἕως ἄβου.

16. Ὅστις ἀκούει ἑσᾶς, ἐμὲ ἀκούει· καὶ ὅστις ἀθετεῖ ἑσᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἀθετῶν ἐμὲ, ἀθετεῖ τὸν

γιούργῃ· ἐντὲ μὲς, δὲ τὲ κθενετὲ πάκια μπε γιούβετ.

7. Ε μπά τὲ ὅτεπὶ μπέτι, ἐ χάτ, ἐ πίτ, γκά ἀγιὸ κὲ κἀνε, σὲ ψὲ ἀργάτι ἔστ' ἰ ζότι πὲρ πάφε τὲ τίγ, ἐ μὲς γκρίχι γκά ὅτεπὶ πμὲ τγιάτερ ὅτεπὶ.

8 Ε μπε τζδὸ κιοιτέτ κὲ τὲ χί-νι, ἐ κὲ τὲ οὐ δέξγενε γιούβετ, χατ γκά ἀτὸ κὲ τοῦ θένε περπάρα γιούβετ,

9. Ἐ ὅτερόνι τὲ ὅτεμούρετ' ἐσάτγ, ἐ θ'ι ἀτοῦρε, κὲ οὐ ἀφερούκ μπε γιούβετ μπερετερία ἐ Περντίσε.

10. Ε νιὲ τζδὸ κιοιτέτ κὲ τὲ χί-νι ἐ τὲ μὲς οὐ δέξγενε γιούβετ, σὶ τὲ δίλλι ντὲ ρούγερα τὲ σάτγ θίτ,

11. Ε δὲ πλιούγουρινε κὲ κὲ κολίσουρε ντὲ νάβετ γκά κιοιτέτι γιού-αίγ, οὐ ἀσκούντγεμμε γιούβετ· πὸ κὲ τὲ δίγι σὲ οὐ ἀφερούα μπε γιούβετ μπερετερία ἐ Περντίσε.

12. Ε οὐ θὲμ γιούβετ, σὲ μὲ ἰ λέχ ἔσττε μουντίμι ἰ Σοδόμσε μπά τὲ δίτε, σὲ ἀτίγ κιοιτέτιτ.

13. Ε βὲ μπε τίγ ὦ Χοραζίν, βὲ μπε τί ὦ Βηθσαϊδᾶ, σὲ τὲ κένε πέρ-ρὲ ντὲ Τύρο, ἐ ντὲ Σιδόνε τζιουδίτε κὲ οὐ κένε ντὲρ γιού, κὲ νιὲ χέρε δὲ τὲ κίνε ποστρεύχε με θεσ, ἐ δὲ τὲ βίγνε ντὲ χί τὲ μετανοήσε.

14. Πὸ Τύροσε, ἐ δὲ Σιδόνεσε μὲ ἰ λέχ δὲ τοῦ γέτε μουντίμι ντὲ δί-τε τὲ Γιούκιτ, τὲ γιούβετ.

15. Ε δὲ τί Καπερναοὺμ κὲ οὐ γκρίγτε γγέρα μπε Κιελ, δὲ τὲ δερ-μὸτζ γγέρα μπε πίσε.

16. Αὶ κὲ οὐδίγιὸν γιούβετ, δι-γιὸν μούα, ἐ αὶ κὲ ζεντερόν γιούβετ, ζεντερόν μούα· ἐ αὶ κὲ ζεντερόν μούα,

ἀποστελλαντά με.

17. Ἰπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδόμηκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται εἰς ἡμᾶς ἐν τῷ ὀνόματί σου.

18. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα.

19. Ἴδου, δίδω εἰς ἐσᾶς τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ πατῆτε ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν θέλει σᾶς βλάψει.

20. Πλὴν εἰς τοῦτο μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑποτάσσονται εἰς ἐσᾶς· ἀλλὰ χαίρετε μᾶλλον, ὅτι τὰ ὀνόματά σας ἐγράφησαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιᾶσθη κατὰ τὸ πνεῦμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, Εὐχαριστῶ σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νηπιαῖ· ναί, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστὸν ἐμπροσθέν σου.

22. Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμὲ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς εἶναι ὁ Υἱός, εἰμὴ ὁ Πατήρ, καὶ τίς εἶναι ὁ Πατήρ, εἰμὴ ὁ Υἱός, καὶ εἰς ὅτινα θέλη ὁ Υἱός νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτόν.

23. Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶπε κατ' ἰδίαν, Μακάριοι οἱ ὀρθοκλμοὶ οἱ ἐβλέποντες ὅσα ἐβλέπετε.

24. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα σεῖς ἐβλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε, καὶ δὲν ἤκουσαν.

25. Καὶ ἰδου, νομικός τις ἐσηκώθη, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων,

ξέντερόν ἀτὲ καὶ με δερφοῖ μουα.

17. Εὐ οὐ κθίενε τὲ ὄστατεδγιέτε με φεζ.μ. ἐ ἰ θόνε Ζήτ, ἐ δὲ τὲ παούδετε νὰ διφιώγενε νάβετ μπ' ἐμερ τέντ.

18. Εὐ οὐ θότ' ἀτοῦρε, ἐ ὄδγε σατανάνε καὶ πηγ γκα Κίελι πόσι ὄκρεπετίμε.

19. Εὐ γιά οὐ ἀπ γιούβετ ἐξουσί τὲ ὄκέλι μ.πὶ φερκίγγ, ἐ μπὶ σφούρκε, ἐ δὲ μπὶ φίθε φουκὶ τὲ ἀρμίκουτ, ἐ δὲ τὲ μὸς οὐ δὲμετόγε γιούβετ ντοῖε πούνε.

20. Πὸ πέρ κατὲ μὸς οὐ φεζόνι σέ γιού διφιώγενε γιούβετ τὲ παούδετε πὸ τὲ φεζόνε μὲ τέπερ, σὲ ἐμμερετε τούατγ οὐ γιάνε ὄκρούαρε ντὲ Κίελ.

21. Εὐ ἀτὲ τζᾶστ οὐ μ.ποῦὄ φεζίμ πρέγγ Σένγτιτ Σπίρτ Ἰησοῦε, ἐ θὰ λεβδίμ μπὲ τὶ πᾶπᾶ, Ζήτ ἐ Κίελιτ, ἐ δε ἰ δέουτ, σὲ. ψὲ ἰ φῶε· γε κατὸ γκα σοφίτε ἐ τὲ κουπετούαριτε, ἐ ἰ ζπουλιόθε ἀτὸ ντὲ τὲ ὄγγετγ. Κεῖτοῦ εἶτ' ὦ Γιάτ, σὲ ἀῶτοῦ τὲ πελκίεου τί.

22. Μοῦ δάνε φίθε πούνερατε γκα κακότ ἰρ. ἐ ντοῖε νούλε νίεγ τζέῶτε ἰ πέρρι, πέρ θέτζμε γιάτι, ἐ δε τζέῶτε ἰ γιάτι, πέρ θέτζμε πέρρι· ἐ δε αὶ καὶ τὲ ὄγε πέρρι τὲ γιά ζπουλιόγε.

23. Εὐ σὶ οὐ κθίε πρέγγ μαθητέετ οὐ θότε μπὲ νιάνε, λιούμ ἀτὸ σὶ καὶ ὄγγενε ἀτὸ καὶ ὄγι νιούβετ.

24. Σε οὐ θόμ γιούβετ, καὶ ὄούμ με προφήτερ ἐ μπρέτερ δέσνε τὲ ὄιχνε, ἀτὸ καὶ ὄγι νιούβετ, ἐ νούκ' ἰ πάνε· ἐ τὲ διφιώγενε, ἀτὸ καὶ διφίονι, ἐ νούκ' ἰ διφιούνε.

25. Εὐ γιά, ἐ οὐ κγρέ νίε δασκάλ ἰ νόμιτ, πέρ τὲ φουτζίτουρε ἀτὲ, ἐ

Διδάσκαλε, τί πράξα; θέλω κληρονομήσει ζωὴν αἰώνιον;

26 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἐν τῷ νόμῳ τί εἶναι γεγονημένον; πῶς ἀναγινώσκεις;

27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, «θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου» καὶ «τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.»

28 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, Ὁμοίως ἀπεκρίθη; τοῦτο κάμνε, καὶ θέλεις ζῆσαι.

29 Ἀλλ' ἐκεῖνος, θέλων νὰ δικαιώσῃ ἑαυτὸν, εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς εἶναι ὁ πλησίον μου;

30 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄνθρωπος τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼ, καὶ περιέπεσεν εἰς ληστὰς· οἵτινες καὶ γυμνώσαντες αὐτὸν, καὶ καταπληγώσαντες, ἀνεχώρησαν ἀφήσαντες αὐτὸν ἡμιθανῆ·

31 Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινε δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

32 Ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης, φάσας εἰς τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

33 Σαμαρείτης δὲ τις ὁδοπορῶν, ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη·

34 Καὶ πλησιάσας ἔδωκε τὰς πληγὰς αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· καὶ ἐπιβιάσας αὐτὸν ἐπὶ τὸ κτῆνος αὐτοῦ, ἔφερεν αὐτὸν εἰς ξενοδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ.

35 Καὶ τὴν ἐπαύριον ὅτε ἐξήρχετο, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν εἰς τὸν ξενοδόχον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν,

ἰ ὅτι; δασκάλ, τζιτέ πέγγ κῆ τε μὲρρ πιέσε γέτεν' ἐ πὰ σῖσουρε;

26. Ε δὲ αὐτὸς ἰ ὅτι' ἀτίγ, ντῆ νόμ. τζῆστῃ σκρούαρε; κίσ διαβάς τίγ;

27. Ε δὲ αὐτὸς οὐ περφέϊξ, ἐ ἰ ὅτι' τε δούατζ ζόντε Περντίνε τέντε μὲ φίθῃ ζέμερε τέντε, ἐ δὲ μὲ φίθῃ Σπίρτ τέντ, ἐ δὲ μὲ φίθῃ φουκί τέντ· ἐ δὲ μὲ φίθῃ μέντι τέντ· ἐ δὲ φιτόνε τέντ σί ἐ δὲ βέτεχενε τέντε.

28. Ε ἰ ὅτι' ἀτίγ, μὲρρῃ οὐ περφέϊξ· κῆ τε πέν ἐ δὲ τῆ ρότζ.

29. Ε δὲ αὐτὸς σί δούαν τῆ δεφτόνι βέτεχεν' ἐτίγ τε δρέϊγτε, ἰ ὅτι' Ἰησοῦστ, ἐ τζίλι ἔστῃ φιτόνι ἴμ;

30. Ε δὲ Ἰησοῦτ μὲρρῃ φγιαλένε, ἐ ἰ ὅτι' νιῆ νιερὶ ζῆρὶτ γκὰ Ἱερουσαλίμι ντῆ Ἱεριχὼ, ἐ ρὰ μπε κουςάρε, ἐ ἀτὰ ἐ ρόπν' ἀτέ, ἐ σί ἐ πένε φίθῃ κλιάφα, ἐ λιάνε τῆ βδέκουρε περφίσαμε, ἐ ἴκνε.

31. Ε οὐ ντόδ τῆ σκόν μπάτε οὐδε νιῆ πριρτ, ἐ σί ὅ πὰ ἀτέ, λιὰ οὐδενε, ἐ σκί.

32. Ἄστοῦ ἐ δὲ νιῆ Λεβίτ, σί ἔρδι μπάτε βέντ, ἐ ἐ. πὰ, σκότ περπάρα.

33. Μὰ νιῆ Σαμαρίτ κῆ σκόν οὐδεσε τίγ, ἀρρίου τέκ ἀτ, ἐ σί ἐ πὰ ἀτέ, ἐ ἔρδι κῆτῃ περ τέ.

34. Ε γιού κιάς ἐ ἰ λίδι κλιάφατ' ἐτίγ, ἐ ἰ δέρδι μπι τὸ βάτγ ἐ δὲ βέρρε, ἐ σὲ ἐ χίπι ἀτέ μπε κάφσῃ τῆ τίγ, ἐσπούρι ντῆ χάν, ἐ ἐ πὰτ, κουγδές.

35. Ε δῖτεν' ἐπαστάγμε ντζόρι δὲ δηνάρε, ἐ γιά δὰ χαντζλουτ, ἐ ἰ ὅτ, κίγε κουγδές ἀτέ, ἐ τζιτέ ποίτζ·

Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ καὶ ὅτι ἂν δαπανήσης περιπλέον, ἐγὼ, ὅταν ἐπανέλθω, θέλω σοὶ ἀποδώσει.

36 Τίς λοιπὸν ἐκ τῶν τριῶν τούτων σοὶ φάνηται ὅτι ἔργεινε πλησίον τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστές;

37 Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος εἰς αὐτόν. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἰπαγε, καὶ οὐ κάμνε ἑμοίως.

38 Ἐνῶ δὲ ἀπῆρχετο αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινὰ καὶ γυνή τις ὀνομαζομένη Μάρθα, ὑπεδέχθη αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

39 Καὶ αὐτηεἶχεν ἀδελφὴν καλουμένην Μαρίαν, ἣτις καὶ καθίσασα παρὰ τοῦ πόδου τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ.

40 Ἢ δὲ Μάρθα ἐνησυχολεῖτο εἰς πολλὴν ὑπηρεσίαν· καὶ ἐλθούσα ἐμπροσθεν αὐτοῦ, εἶπε, Κύριε, δὲν σὲ μέλει ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μὲ ἀρῆκε μόνην νὰ ὑπηρετῶ; εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτὴν νὰ μοὶ βοηθήσῃ.

41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ ἀγωνίζεσαι περὶ πολλὰ·

42 Πλὴν ἐνός εἶναι χρεῖα. Ἢ Μαρία ὁμῶς ἐξέλεξε τὴν ἀγαθὴν μερίδα, ἣτις δὲν θέλει ἀραιρεθῆαι ἀπ' αὐτῆς.

Κεφ. ια'. 11.

Καὶ ἐνῶ αὐτὸς προσήχετο ἐν τόπῳ τινί, καθὼς ἔπαυσεν, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, Κύριε, διδάξον ἡμᾶς νὰ προσευχώμεθα, καθὼς καὶ ὁ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν

μὲ τέπερ, κούρ τῆ κθένεμ οὔνε δὸ τῆ τὶ ἄπ τίγ.

36. Τζίλι δὲ γκὰ ζετὰ τῆ τρέ τῆ δούλετε τίγ σέ γιού κῆ φιτόν ἀτίγ κῆ βῆ μπέ κουσάρε;

37. Ε δὲ κούγ ἰ θότῃ ἀτ κῆ πέρι μπέ τῆ τῆ μίρρετε· ἐ δὲ Ἰησοῦ ἰ θότ' ἀτίγ· χῆγδε δὲ, ἐ κῆν ἐ δὲ τὶ τῆ τίλιατε.

38. Ε οὐ κῆ κούρ ἔττεινε ἀτὰ μπούλε, ἐ ἀτ χίρι ντῆ νιέ φῶατ, ἐ νιέ φρούκ κῆ κισούχαιγ Μάρθε, ἐ πρίτι ἀτῆ μπέ ὅταπι τῆ σάιγ.

39. Ε κῆγιο κίτ νιέ μῆτρε κῆ κισούχαιγ Μαρίε, ἐ κῆγιο σὶ ντένι μπάνε κῆμπεβετ σέ Ἰησοῦτ, διφίον φγιαλέν' ἐτίγ.

40. Ε Μάρθα μουντόνειγ ὄοῦμε ντῆ πούνε τῆ ὅταπίσε· ἐ δόλι περπάρα, θότῃ, Ζήτ, νόλε κῆ κουγδῆς κῆ μότρα ἰμε μῆ λιὰ θέτεμε τῆ πουνόγ; θούαίγ δὲ ἀσάιγ τῆ μαπε δόβρε ἐ τῆ μῆ ντίχνε.

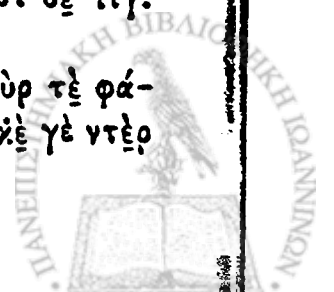
41. Ε δὲ Ἰησοῦτ οὐ περφέιτκ, ἐ ἰ θῆ ἀσάιγ· Μάρθε, Μάρθε τὶ χολιάς, ἐ βγιέν ρότουλε πῆρ ὄοῦμε πούνερα.

42. Ντόνε σέ νιέ πούνε θέτεμε λίφετε· ἐ Μαρία ζγιόδι μῆ τῆ μίρρενε πγιέσε, κῆ δὸ τῆ μὸς μίρρετε γκὰ ἀγιο.

Κρίε Ενεμπεδγιέτετε ια'. 11.

Ε οὐ κῆ κούρ ἔστε αἱ ντῆ νιέ βεντ ἐ φάλείγ, πόκῃ σόσι τῆ φάλε, τῆ ἰ θότῃ νιέ γκὰ μαθητίτ' ἐτίγ, Ζήτ, δεφτόνα νάβητ τῆ φίλεμι, σὶ κούντρε οὐ δεφτόβι ἐ δὲ Ἰωάννη μαθητίβετ σέ τίγ.

2. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· κούρ τῆ φάλενι θούαίγνι, Παπάϊ ἰνε κῆ γέ ντέρ

τοῖς οὐρανοῖς, ἀγισοθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῶ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

3 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδε εἰς ἡμᾶς καθ' ἡμέραν·

4 Καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· διότι καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς πάντα ἁμαρτάνοντα εἰς ἡμᾶς· καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλ' ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

5 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἔχη φίλον, καὶ ὑπάγη πρὸς αὐτὸν τὸ μεσονύκτιον, καὶ εἶπῃ πρὸς αὐτόν, Φίλε, δάνεισόν μοι τρεῖς ἄρτους,

6 Ἐπειδὴ ἦλθε φίλος μου πρὸς ἐμὲ ἐξ ὁδοπορίας, καὶ δὲν ἔχω τι νὰ θάλω ἔμπροσθεν αὐτοῦ·

7 Καὶ ἐκείνος ἀποκριθεὶς ἔσωθεν εἶπῃ, Μὴ μὲ ἐνόχλει· ἡ θύρα εἶναι ἤδη κεκλεισμένη, καὶ τὰ παιδία μου εἶναι μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κλίνην· δὲν δύναμαι νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ σοὶ δώσω.

8. Σᾶς λέγω, Καὶ ἂν δὲν σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτόν, διότι εἶναι φίλος αὐτοῦ, τοῦλάχιστον διὰ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ θέλει σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτόν, ὅσα χρειάζεται.

9 Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σᾶς δοθῆ· ζήτετε καὶ θέλετε εὐρεῖ· κρούετε, καὶ θίλει σᾶς ἀνοιχθῆ.

10 Διότι πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει· καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῆ.

11 Καὶ ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἦναι πατὴρ, καὶ οὐδὲς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει δώσῃ εἰς αὐτόν λίθον; καὶ ἐάν ὄψαριον, μήπως ἀντὶ ὄψαριου

Κίελ, κιάφτε λεβδούαρξ ἔμμερι ἴτ, ἄρδ-
τε μπρετερία γιότε, οὐ πέφτε θελί-
μα γιότε, σὶ ντέρ Κίελ, ἐ δὲ ντέ δέ.

3. Πούξενε τόνε κέ νὰ μπάν ἔπνα γκά δίτε νάβετ.

4. Ελένα νάβετ φάγετε τόνα, σὲ ψὲ ἐ δὲ νάβετ λέμε, τζίλιτ δὲ κέ νὰ κὰ νάβετ ἐ μὸς νὰ κἀλε νάβετ ντέ πιραξί, πὸ ὄπετόνα νάβετ γκά ἰ λίφου.

5. Ε οὐ θότ' ἀτούρε, τζίλι γκά γι-
ούβετ δὲ τὲ χέτε νιὲ μίχ· ἐ δὲ τὲ
βέγε τὲκ ἀτ ντέ μες τὲ νάτεσε, ἐ τι
θότε, μίχ, χούγιμε τρι πούξε,

6. Σὲ νιὲ μίκου ἴμ γκά οὐδα ἔρδι
τὲκ οὐ, ἐ σκάμ σέτζ τι βέ ἀτιγ περ-
πάρα.

7· Ε αὐτὸ δὲ τι περφέετε κρένταζι,
ἐ τι θότε· μὸς μὲ ἔπ ζαχμέτ σὲ ντα-
ὄτι ἔῴτε πόρτα μπίλτουρε, ἐ δγιέλμτ
ἐμὶ κἀνε ῥάρξ μὲ μούα πᾶσξ ντέ
στρόμε, νούξε μούντ τὲ γκρίχεμ. τὲ τι
ἄπ τιγ.

8. Οὐ θὸμ γιούβετ, ἐ δὲ ντέ μὸς
οὐ γκρέφτε τι ἄπε ἀτιγ, σὲ ψὲ ἔῴτε
μίχ ἰτιγ, ντόνε σὲ, δὲ τὲ γκρίχετε τι
ἄπε ἀτιγ σᾶ ἰ δούχαετ, σὲ ψὲ ἔῴτ' ἰ
πᾶ τούρπτζιμ·

9. Ε δὲ οὐνε οὐ θὸμ γιούβετ, λι-
πενι, ἐ δὲ τοῦ ἴπετε γιούβετ· κερκόκι
ἐ δὲ τὲ φένι· τζοκανίσι, ἐ δὲ τοῦ χά-
πετε γιούβετ·

10. Σὲ τζίλι δὲ κέ λίπεν μὲρρ' ἐ
αὐτὸ κέ κερκὸν φέν· ἐ ἀτιγ κέ τζοκανίς·
δὲ τι χάπετε.

11. Ε ντέ κερκόφτε ντοινὲ δγιαλ-
λε γκά τούριγτε γιάτιτ σὲ τιγ πούξε,
μὸς δὲ τι ἄπε ἀτιγ φούρρ; ἐ ντέ
κερκόφτε πίσκ, μὸς δὲ τι ἄπε ἀτιγ

Θέλει δώσει εἰς αὐτὸν ἕρπυς

12 Ἢ καὶ ἂν ζητήσῃ ὧν, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν σκορπίον;

13 Ἐάν λοιπὸν σεῖς, πονηροὶ ὄντες, ἐξεύρετε νὰ δίδῃτε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πῶσω μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὁ οὐράνιος θέλει δώσει Πνεῦμα ἅγιον εἰς τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ;

14 Καὶ ἐξέβαλλε δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦτο κωρὸν ἄρου δὲ ἐξήλθε τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωρὸς καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι.

15 Τινὲς ὁμῶς ἐξ αὐτῶν εἶπον, Διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

16 Ἄλλοι δὲ πειράζοντες ἐξήρουν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ.

17 Πλὴν αὐτὸς νοήσας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται καὶ οἶκος διαιρεθείς καθ' ἑαυτοῦ, πίπτει.

18 Ἐάν λοιπὸν καὶ ὁ Σατανᾶς διηρέσῃ καθ' ἑαυτοῦ, πῶς θέλει σταθῆ ἡ βασιλεία αὐτοῦ; Ἐπειδὴ λέγετε ὅτι ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια διὰ τοῦ Βεελζεβούλ.

19 Ἄλλ' ἔάν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ σὺς διὰ τίνος ἐκβάλλουσι; διὰ τούτου αὐτοὶ θέλουσιν εἰσέλαι κριταί σας.

20 Ἄλλ' ἔάν διὰ τοῦ δακτύλου τοῦ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἐφθασεν εἰς ἱσὺς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάττῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, τὰ ὑπάχοντα αὐτοῦ εἶναι ἐν εἰρήνῃ.

22 Ὅταν ὁ ἰσχυρότερος

ντὲ θέντ τὲ πίσκουτ φιάρπερ;

12. Α ντὲ χερκόρτε θε, μὲ δὲ τι ἄπε ἀτίγ σφούρι;

13. Ε ντέσττε χε γιούβετ ντόνε σέ ἰνι τὲ χεκίνγ, δίνι τὲ ἰπνι ντὲ ὄγιεμ τούαίγ τὲ δένχ τὲ μίρρι, σά μὲ τὲ περ γιάντι γιούπεγ ἐ Κίελιτ, δὲ τὲ ἄπε Σπίρτ Σίγγτ μ.πὰ τὰ χε γιὰ χερκόγενε ἀτίγ.

14. Ε ἄτε χερε χιῶ ντζγιέρε νίε τὲ παούδε, χε κὲ βουβὰκ, ἐ κούρ δόλι ἰ παούδι, φόλι βουβι, ἐ τούρμετε οὐ τζιουδίτνε.

15. Ε τζι γκα ἀτὰ θάνε μὲ φουκί τὲ βερζεβούλιτ, τὲ σὲ πᾶριτ σὲ ὄγιαγετ, ἰ ντζγιέρ ὄγιαγτε.

16. Ε τὲ γγιέρε περ τὲ πιαόζουρε, χερκόγινε πρέιγ σὶ νισάν γκα Κίελιτ.

17. Ε ἀὶ σὶ οὐ νίχ λογιμοτ' ἐ τούρε, οὐ θότ' ἀτούρε τζδὸ μπρετερι κούρ τὲ ντάχετε μπε σούμε πγιέσε γουμπέτ' ἐ δὲ τζδὸ ὅτεπι ντὲ οὐ ντάρτε γκα βατλου φρεμίσετε.

18. Ε ντέσττε χε οὐ ντὰ σατανάτ γκα θέτεχ' ἐτίγ, χιῶ δὲ τὲ κεντρόγε μπρετερία ἐτίγ; σὲ ψὲ θίε, χε μὲ φουκί τὲ βερζεβούλιτ ντζγιέρ οὐνε τὲ παούδετε.

19. Ε ντέσττε χε οὐνε ἰ ντζγιέρ τὲ παούδετε μὲ φουκί τὲ βερζεβούλιτ, πίγτε τούαίγ μὲτζφουκί ἐ ντζγιέρενε; πρὰ ἀντίγ ἀτὰ δὲ τὲ γένε φουκάτεσιτε τούαίγ.

20. Ε ντέσττε χε μὲ φιῶτ τὲ Περντίσε ντζγιέρ οὐνε τὲ παούδετε, ἀρβίου ἀδὰ μπρετερία ἐ Περντίσε μπε γιούβετ.

21. Κούρ ἐ φόρτι ἀματόσουρε ρούαν ὅτεπιν' ἐτίγ, γιάνε σούγιε φίθε πλιαῶκατ' ἐτίγ χε κὰ.

22. Μὰ ντὲ οὐ ντόδτε τὲ τίγε

αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, ἀφαι-
ρει τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ὀ-
ποίαν ἐθάρρει, καὶ διχμοιράζει τὰ
λάφυρα αὐτοῦ.

23 Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ,
εἶναι καὶ ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνά-
γει μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει.

24 Ὄταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα
ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται
δι' ἀνύδρων τόπων καὶ ζητεῖ ἀνά-
ψυξιν· καὶ μὴ εὐρίσκον, λέγει, Ἄς
ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν
ἐξῆλθον.

25 Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει αὐτόν σε-
σαρωμένον καὶ ἐστολισμένον.

26 Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμ-
βάνει ἐπτὰ ἄλλα πνεύματα πονηρό-
τερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοι-
κοῦσιν ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα
τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα τῶν
πρώτων.

27 Καὶ ἐνῶ αὐτῆς ἔλεγε ταῦτα,
γυνή τις ἐκ τοῦ ὄχλου ὑψώσασα φω-
γὴν, εἶπε πρὸς αὐτόν, Μακάρια ἡ
κοιλία ἣτις σὲ ἐβάστασε, καὶ οἱ μα-
στοὶ τοὺς ὁποίους ἐθήλασας.

28 Αὐτῆς δὲ εἶπε, Μακάριοι μᾶλ-
λον οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
καὶ φυλάττοντες αὐτόν.

29 Καὶ ἐνῶ οἱ ὄχλοι συνηθροί-
ζοντο, ἤρχησε νὰ λέγῃ, Ἦ γενεὰ αὔ-
τη εἶναι πονηρὰ σημεῖον ζητεῖ· καὶ
σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς αὐτήν,
εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.

30 Διότι καθὼς ὁ Ἰωνᾶς ἔγεινε
σημεῖον εἰς τοὺς Νινευίτας, οὕτω
θέλει εἰσθαι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
εἰς τὴν γενεάν ταύτην.

31 Ἡ βασίλισσα τοῦ νότου θέλει
σκηώθῃ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀν-
θρώπων τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει

ὑπὲρ τῆ μι φόρτι, ἔ τὰ μούντγες ἀτέ,
ὀ μέρρ ἄρμετε κὲ χιῶ ὁμούθνε μπε τὸ,
ἔ ντάν πρέν' ἐτίγ.

23. Αἶ κὲ σέσῃτε με μούα, ἔσῃτε
κόντρε μούα, ἔ αἶ κὲ νούκῃ μπεγέδ
με μούα, πῆρχάπ.

24. Κούρ τὲ δάλλε Σπίρτι ἰπεφέρε
γκὰ νιερίου, βέτε ντὲ πέρ βέντε τὲ.
θάατα, ἔ κερκὸν τὲ πρέιγτουρε· ἔ σὶ
νούκῃ γέν, θότρε· λὲ τὲ κθένεμ ντὲ
ἔτεπὶ τίμε γκὰ δούα.

25. Ε σὶ βγιέν, ἔ γέν τὲ φσίρε, ἔ
τὲ παστρούαρε.

26. Α χιέρε βέτε ἔ μέρρ μὲ βέτε-
χε ἔ δὲ ἔτάτε τὲ τγιέρα Σπίρτερα
μὲ τὲ κερκίγ σὲ βέτεχεν' ἐτίγ, ἔ χι-
γενε ἔ ρίνε ἀτγὲ ἔ κένενε τὲ παστά-
γμει' ἔ ἀτίγ νιερίουτ μὲ τὲ λίφα σὲ
τὲ πάρατε.

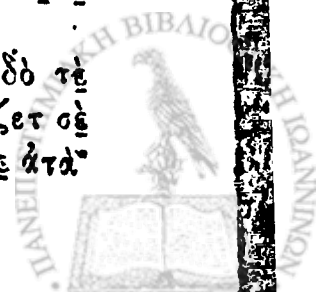
27. Ε φιάου κούρ οὐ θόῃτε αἶ κὲ-
τὸ, νιὲ φρούα πρέντα γκὰ τούρμα
γκρίγτι νιὲ ζέ, ἔ ἰ θὰ ἀτίγ' λιούμ.
κάρκου κέτε κὰ μπαίγτουρε τίγ, ἔ
δὲ σίσετε κὲ οἶθε.

28. Ε δὲ αἶ θὰ· μὲ τέπερ γιάνε
τὲ λιούμτουρε ἀτὰ κὲ διφιδγενε
φγιαλέν' ἰ Περντίσε, ἔ ἔ ρούαχεν'
ἀτέ.

29. Ε κούρ οὐ μπεγιοάδε τούρ-
μετε, νίσι τοῦ θόῡ· κερκὶδ φυλί ἔστ'
ἔστρέμπερε· νισάν κερκὸν ἔ νισάν δὲ
τὲ μὲς ἰ ἴπετε ἀσάιγ, πὸ νισάν· ἰ
προφήτιτ Ἰωνάιτ.

30. Σὲ σὶ κόντρε' οὐ κὲ νισάν ἰ
Νινεβίτετ Ἰωνάι, κέστου δὲ τὲ γέτε
ἔ δὲ ἰ πέρρ· ἰ νιερίουτ μπε κέτε
φυλί.

31. Μπετερέῡα ἔ Νοτίσε δὲ τὲ
γκρίχενε νιὲ φιοῦκ κόντρε ἰέρεζετ σὲ
κῆσάιγ φυλίετ, ἔ δὲ τὲ δεμετόγε ἀτὰ

κατακρίνει αὐτούς· διότι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ πλειότερον τοῦ Σολομῶντος εἶναι ἐδῶ.

32 Οἱ ἄνδρες τῆς Νινευί θέλουσιν ἀναστηθῆ ἔν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Ἰωνᾶ εἶναι ἐδῶ.

33 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας θέτει εἰς τόπον ἀπόκρυφον, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνοστάτην, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι.

34 Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι· ὁ ὀφθαλμὸς· ὅταν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμὸς σου εἶναι καθαρὸς, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου ἦναι φωτεινόν· ἀλλ' ὅταν ἦναι πονηρὸς, καὶ τὸ σῶμά σου εἶναι σκοτεινόν.

35 Πρὸς σε χε λοιπὸν μήποτε τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ εἶναι σκότος.

36 Ἐάν λοιπὸν ὅλον τὸ σῶμά σου ἦναι φωτεινόν, μὴ ἔχον τί μέρος σκοτεινόν, θέλει εἶσθαι φωτεινόν ὅλον, καθὼς ὅταν ὁ λύχνος σὲ φωτίσῃ διὰ τῆς λάμπειας.

37 Καὶ ἀφοῦ ἐλάλησε ταῦτα, Φαρισαῖός τις παρεκάλει αὐτὸν νὰ γευματίσῃ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· εἰσελθὼν δὲ ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.

38 Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθύμασεν, ὅτι δὲν ἐνέφθη πρῶτον πρὶν τοῦ γεύματος.

39 Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τώρα σεὶς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου καθαρίζετε· τὸ δὲ ἐσωτερικόν σας γέμει ἀρπυγῆς καὶ πονηρίας.

40 Ἄφρονες, ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε τὸ ἔξωθεν, δὲν ἔκαμε καὶ τὸ ἔσωθεν,

σὲ ψὲ ἀγιοῦ ἔρδι γὰρ ἔν' ἐδέουτ, πέρ τὲ δὲ φιοῦαρε σοφίν' ἐΣολομοῖτ, ἐ γιά χετουῦ ἔστε μὲ σούμε σὲ Σολομοῖ.

32. Νιέρεζιτ' ἐ Νινεβίσε δὲ τὲ γκρίχενε μπε φιοῦλ κόντρε χεσαίγ φυλίετ, ἐ δὲ τὰ δεμετόγενε ἀτέ, σὲ ψὲ μετανότηνε μπε διδχι τὲ Ἰωνάτ ἐ γιά μὲ σούμε σὲ Ἰωνάτ χετουῦ.

33. Εντονιέ κούρ δέζ φωτίνε νοῦκ' ἐ θε ντέ θέντ τὲ φσέχουρε, ἄς ντένε σινιχ, πὸ μπι σαμπτάν, χὲ τὲ σόχε· νὲ δρίτενε ἀτὰ χὲ χίγενε πρένττ.

34. Φωτὶ ἐ κούρμιτ ἔστε σίρρι, ἐ κούρ τὲ γέτε σίρρι ἴτ' ἱ παστρουάρε, φίθε κούρμι ἴτ' δὲ τὲ γέτε ἱ ντρίτουρε· ἐ κούρ τὲ γέτε ἱ λίγκ, ἐ δὲ κούρμι ἴτ' δὲ τὲ γέτε ἱ ἔρρετε.

35. Βεστρόδ δὰ τὲ μὲς γέτε δρίτα γιότε σκοτάδ.

36. Ε ντέ κιοφτε φίθε κούρμι ἴτ' ἱ ντρίτουρε ἐ τὲ μὲς χέτε ντονιέ ἄνε τ' ἔρρετε, δὲ τὲ γέτε ἱ ντρίτουρε φίθε, πόσι φωτία κούρ τὲ ντρίτ τιγ μὲ δρίτε τὲ σάιγ.

37. Ε κούρ κουθεντόντε ἱ λιού· τειγ ἀτίγ νιέ Φαρισεό, χὲ τὲ βιγ τὲ δρέκειγ μὲ τὲ· ἐ σὶ χίρι ντέ ὅτεπὶ ντένι ντέ μεσάλε.

38. Ε Φαρισαίουα σὶ πὰ χὲ νοῦκ' οὐ λιὰ περπάρα πούχεσε, οὐ τζιουδίτ.

39. Ε δὲ ζότι ἱ θὰ ἀτίγ· νταστὶ γιούβετ φαρισείγτε λιάνι τὲ περγιά· ὅτεσμεν' ἐ κούρμαε ἐ τὲ σκουρέσε ἐ ἐ πρέντεσμεγια γιούβεγ ἔστε πλιότ γκὰ τὲ βεμπιέρα ἐ ὄγιαλεζίρα.

40. Τὲ πὰ μέντ, κούτ' πέρρι τὲ περγιά· ὅτεμενε, νοῦχε καὶ πὲ βὲ αἰ

41 Πλὴν δότε ἐλεημοσύνην τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ ἰδοὺ, τὰ πάντα εἶναι καθαρὰ εἰς ἐσᾶς.

42 Ἄλλ' οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἥδυσμον καὶ τὸ πηγανόν καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παραβλέπετε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα ἔπρεπε νὰ κάμητε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφήσητε.

43 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπαρμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.

44 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαιρσαῖοι, ὑποκριταί, διότι εἰσθε ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ὅποια δὲν φαίνονται, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω δὲν γνωρίζουσιν.

45 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν, λέγει πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις.

46 Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς οὐαὶ, διότι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ σεῖς μὲ ἕνα τῶν δακτύλων σας δὲν ἐγγίζετε τὰ φορτία.

47 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, διότι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες σας ἐφόνευσαν αὐτοὺς.

48 Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συμφωνεῖτε εἰς τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας· διότι αὐτοὶ μὲν ἐφόνευσαν αὐτοὺς, σεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα αὐτῶν.

49 Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπε, Θέλω ἀποστελεῖν εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλουσι φονεύσει καὶ ἐκδιώξει.

ἔ δὲ τὲ πρέντεσμενε;

41. Ντόνε σὲ ἴπνι ἐλεημοσίῳ γὰ ἀτὸ κῆ οὐ τεπερόγενε, ἐ παστὰίγ ρίθε γιάνε τὲ παστρουάρα πῆρ γιούβετ.

42. Πὸ θε μπε γιούβετ φαρισείγτε, σὲ ἴπνι τὲ δγιέτεν' ἐ δγιόσμοσε, ἐ τὲ πίγανοντ, ἐ τὲ ρίθε λιάξεραβετ, ἐ λίνι ριούικνε ἐ δὲ δασουρίν' ἐ Περντίσε· δούχαίγ τὲ πέγετε ξετὸ ἐ δὲ ἀτὸ τὲ μὸς ἰ λέρετε.

43. Βὲ μπε γιούβετ φαρισείγτε, σὲ δὸι βέντν' ἐπάρε ντὲ συναγόγε, ἐ δὲ τοῦ περσέντέτεγενε μπ' οὐδρα.

44. Βὲ μπε γιούβετ γραμματέίγ, ἐ φαρισείγ μὲ δὲ φάκε, σὲ ψὲ ἴνι πῆσι βάρρετε κὲ νούκε δούχενε, ἐ νιέρεζίτε ἔτζεγενε μπὶ τὸ, ἐ νούκ' ἰ δίνε.

45. Ε νιέ γκὰ δασκάλετ' ἐ νόμιτ οὐ περφέλεκ, ἐ ἰ θὰ ἀτιγ' δασκάλ, μὲ ξετὸ κῆ θούα νὰ ὄαν ἐ δὲ νέβετ.

46. Ε δὲ ἀτ' ἰ θότε· βὲ ἐ δὲ μπε γιούβετ δασκάλετ' ἐ νόμιτ, σὲ γκαρκόνι νιέρεζίτε πάρρε κῆ νούκε γκρίχενε, ἐ γιούβετ ξετὸ πάρρε νούκε δὸτ' ἰ νγκίσι ἄς μὲ ρίστ τούαγ.

47. Βὲ μπε γιούβετ σὲ ψὲ δερτόνι βάρρετ' ἐ προφήτετ, ἐ παπαλάρετε τούαγ' ἰ θράνε' ἀτά.

48. Μὲ τὲ βερτέτα κένι τοῦ νιόχενε πότα. κῆ βεβαιύσι πούνετ' ἐ παπαλάρεβετ τούαγ' σὲ ἀτὰ ἰ θράνε' ἀτά, ἐ γιούβετ οὐ δερτόνι βάρρετ' ἰ ετοῦρε.

49. Πρὰ ἀντὰίγ ἐ δὲ σοφία ἐ Περντίσε θὰ δὸ τὲ δερφόγ μπὰ τὰ προφήτετ, ἐ δὲ Ἀποστόλε, ἐ γκὰ ἀτὰ τζὰ δὸ τὲ θράσενε, ἐ τζὰ δὸ τὲ ντιέχενε.

50 Διὰ νὰ ἐκζητηθῆ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐχχυνόμενον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης,

51 Ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Ἄβελ, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ φονευθέντος μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ· ναί, σὰς λέγω, θέλει ἐκζητηθῆ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

52 Οὐαί εἰς ἑσᾶς τοὺς νομικοὺς, διότι ἀφηρέσατε τὸ κλειδίον τῆς γνώσεως· σεῖς δὲν εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐμποδίσατε.

53 Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νὰ διεγειρώσιν αὐτὸν σφόδρα, καὶ νὰ ἐιᾶζωσιν αὐτὸν νὰ ὀμιλήσῃ, ἐρωτῶντες περὶ πολλῶν,

54 Ἐνεδρεύοντες αὐτὸν καὶ ζητούντες νὰ ἀρπάσωσιν τι ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. β'. 12.

ΕΝ τῷ μεταξὺ αὐτοῦ συνηθροίσθησαν αἱ μυριάδες τοῦ ὄχλου, ὥστε κατεπάτουν ἀλλήλους, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πρῶτον προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἧτις εἶναι ὑπόκρισις.

2. Ἀλλὰ δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὅποιον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῆ καὶ κρυπτόν, τὸ ὅποιον δὲν θέλει γνωρισθῆ.

3. Ὅθεν ὅσα εἶπτε ἐν τῷ σκότει, ἐν τῷ φωτὶ θέλουσιν ἀκουσθῆ· καὶ ὅτι ἐλάλησατε πρὸς τὸ ὠτίον ἐν τοῖς ταμείοις, θέλει κερυχθῆ ἐπὶ τῶν δωμάτων.

50. Κετὲ ξερκόνετεε φιάκου ἰφίθη προφήτερετ, κέ εἴστε δέρδουρε κέ ντέ τε νίσουρε τε γέτεσεε, γκα κέγιό φυλί.

51. Κε γκα φιάκου ἰ'Αβελιτ γγέρα μπέ φιάκ τε Ζαχαρίτε, κέ οὐ θρά ντέ μος τε θυσιασίριτ, ἐ τε ὄτεπίσεε (Περντίσεε)· θερτέτ οὐ θυμ. γιούβετ, ὁδ τε ξερκόνετεε γκα κέγιό φυλί.

52. Βε μπέ γιούβετ δασκάλετ' ἐ νόμιτ, σέ ψε μούαρτε κιούτζνε ἐ σέ δίγτουριτ' ἐ ἄς γιούβετ νούκε χίνι, ἐ δὲ μποδίστεε ἀτὰ κέ χίγνε.

53. Ε κούρ θόστεε ἀτ κέτοε μπὰ τὰ, νίσνε γραμματέιγτε, ἐ δὲ φαρτείγτε τε βίγνε κοντρε με σούμε φουκί, ἐ τὰ αντραλόσνε ἀτέ τούκ' ἐ πιέτουρε περ σούμε πούνερα.

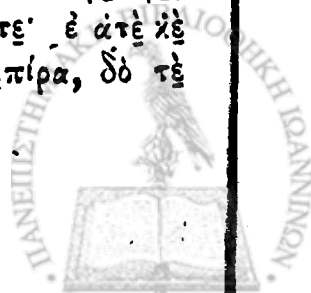
54. Ε ἐ περφιδίγνε ἀτέ ἐ κερφιδίγνε τε ντζίρεε φέ γκα φόιγ' ἐτίγ, κέ τὰ καλεζόιγνε ἀτέ.

Κρίε Βδιμπεδγιέτετε. ιβ'. 12.

Ντέ μος τε κέτοῦρε, οὐ μπεγιούαδε σούμε μίγερα τούρμετ, σὰ ὀκέννε ἰέρι γιάτερινε' ἐ νίσι τοῦ θόσ μαθητίβετ σέ τίγ' πρωτοπάρε ρούαγινη θέτεχενε τούαγ γκα προύμετ' ἐ φαρισείγτε, κέ εἴστ' ὑποκρισί.

2. Ε νούκ' εἴστε ντονιέ ἐμπουλιούαρε, κέ τε μος ζπουλιόνετε, ἐ ἐφσέχουρε κέ τε μος νίχετε.

3. Αντάιγ σὰ θάτε νι' ἐρεσίρε, ὁδ τε διφιδόνενε ντέ ὀρίτε' ἐ ἀτέ κέ θάτε ντέ βίεε μπέ ὄτεπίρα, ὁδ τε διφιδόνετεε μπί κираμίδε.

4. Λέγω δὲ πρὸς ἑσᾶς τοὺς φίλους μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ δυναμένων περισσότερόν τι νὰ πράξωσι.

5. Θέλω δὲ σᾶς δεῖξει ποῖον νὰ φοβηθῆτε· φοβήθητε ἐκεῖνον ὅστις ἀφοῦ ἀποκτείνῃ, ἔχει ἐξουσίαν νὰ ρίψῃ εἰς τὴν γέενναν· ναί, σᾶς λέγω, τοῦτον φοβήθητε.

6. Δὲν πωλοῦνται πέντε στρουθία διὰ δύο ἀσάρια, καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι λελησημονημένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ·

7. Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν εἶναι πᾶσαι ἠριθμημέναι. Μὴ φοβεῖσθε λοιπόν· ἀπὸ πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

8. Σᾶς λέγω δε, Πᾶς ὅστις μὲ δολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἠμολογήσῃ αὐτὸν ἔμπροσθεν τῶν Ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

9. Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῆ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἀρνηθῆ αὐτὸν ἐνώπιον τῶν Ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

10. Καὶ πᾶς ὅστις θέλει εἰπεῖ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῆ εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἰς αὐτὸν δὲν θέλει συγχωρηθῆ.

11. Ὅταν δὲ σᾶς φέρωσιν εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς, ἢ τί νὰ ἀπολογηθῆτε, ἢ τί νὰ εἴπητε.

12. Διότι τὸ ἅγιον Πνεῦμα θέλει σᾶς διδάξει ἐν αὐτῇ τῇ ᾠρᾷ τί πρέπει νὰ εἴπητε.

13. Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄχλου, Διδάσκαλε, εἶπέ πρὸς τὸν ἀ-

4. Εὐ δὲ οὐ θόμ γιούβητ μίκετ σὲ μί, μὸς λίνι φρίκῃ γκά ἀτὰ κῆ οὐ θράσενε κούρμινε, ἐ κῆ παστάγε νούκῃ κᾶνε σέτζ τοῦ πῆγενε μῆ τέπερ.

5. Πὸ οὔνε δὸ τοῦ δεφτόιγ γιούβητ γκά τζίλι τῆ κῆνε φρίκῃ. Τῆ τρέμπι ἀτῆ κῆ σὶ τοῦ γκρέρε γέτενε, κᾶ ἐξουσι τῆ θέρε ντῆ πίσε· κῆτῆ οὐ θόμ θερτέτ τῆ τρέμπι.

6. Νούκ' ἔστῃε θερτέτ δὲ πέσε ζούκ σίτενε περ δὲ ἄσπερ; ἐ ἄς νιῆ γκά κῆτᾶ νούκ' ἔστῃε χαρούαρα περπᾶρα Περντίσε·

7. Πὸ ἐ δε κίμετ' ἐ κρέιτ σούαιγ οὐ γιάνε νεμερούαρε· μὸς οὐ τρέμπι ἀδᾶ σὲ γιούβητ ἔνι μῆ τῆ λιᾶοτε γκά οὔμε ζούκ.

8. Εὐ οὐ θόμ γιούβητ, κῆ τζίλι δὸ κῆ τῆ κουϊτόγε μούα περπᾶρα νιέρεζετ, ἐ δὲ ἰ κίρρι νιερίουτ δὸ τὰ κουϊτόγε ἀτῆ περπᾶρα Ἐγγεγετ σὲ Περντίσε.

9. Εὐ ἂτ κῆ τῆ μ'ἀρνίσεγε μούα περπᾶρα νιέρεζετ, ἐδὲ κίρρι νιερίουτ δὸ τ' ἀρνίσετε περπᾶρα Ἐγγεγετ σὲ Περντίσε.

10. Εὐ δὲ τζίλι δὸ κῆ τῆ φλιάσε φγιαλέ κόντρε κίρριτ σὲ νιερίουτ, δὸ τὶ ντεγένετε ἀτιγ' μᾶ ἀτιγ κῆ τῆ βλασφημίσγε κόντρε Σένγιτ Σπίρτ, δὸ τῆ μὸς ἰ ντεγένετε.

11. Εὐ κούρ τοῦ πίεγε γιούβητ ντῆ συναγόγε, ἐ περπᾶρα ἀρχόντεβητ ἐ δὲ ζοτερίνετ, μὸς κίρρι ντέρ μᾶντ κίρρι, ἐ τζφάρε λατ τῆ περφέρι, ἂ τζτῆ θού.

12. Σὲ Σένγιτ Σπίρτ δὸ τοῦ διδάζεγε γιούβητ ἀτῆ χέρε ἀτὸ κῆ δούχαενε τῆ θού.

13. Εὐ ἰ θᾶ ἀτιγ νιῆ γκά τούρμα· δασκάλ, θούαιγ βελάτ σίμ τῆ ντάγε

δελφόν μου νὰ μοιρασθῆ μετ' ἰμοῦ τὴν μὲ μούα κληρονομίαν.
κληρονομίαν.

14. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς;

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε καὶ φυλάττεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· διότι ἐάν τις ἔχη περισσὰ, ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν συνίσταται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

16. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, λέγων, Ἄνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐτύχησαν τὰ χωράφια·

17. Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί νὰ κάμω; διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συναῶω τοὺς καρπούς μου.

18. Καὶ εἶπε, Τοῦτο θέλω κάμει· θέλω χυλάσαι τὰς ἀποθήκας μου, καὶ θέλω οἰκοδομήσει μεγαλητέρας, καὶ συναῶει ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου·

19. Καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς τὴν ψυχὴν μου, Ψυχὴ, ἔχεις πηλλὰ ἀγαθὰ ἐναποτεταμιευμένα δι' ἔτη πολλὰ· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου.

20. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός, Ἄφρον, ταύτην τὴν νύκτα τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ ὅσα δὲ ἠτοίμασας, τίνας θέλουσιν εἰσθαι;

21. Οὕτω θέλει εἰσθαι ὅστις θησαυρίζει εἰς ἑαυτὸν, καὶ δὲν πλουτεῖ εἰς Θεόν.

22. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἑσᾶς, Μὴ μεριμνᾶτε διὰ τὴν ζωὴν σας, τί νὰ φάγητε· μηδὲ διὰ τὸ σῶμα, τί νὰ ἐνδυθῆτε.

23. Ἡ ζωὴ εἶναι τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος.

24. Παρατηρήσατε τοὺς κόσκακας, ὅτι δὲν σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἵτινες δὲν ἔχουσι ταμίον, οὐδὲ ἀ-

14. Ε δὲ αὐτὸς εἶπε αὐτῷ, ὦ ἄνθρωπε, τίς σε κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς;

15. Εὐὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε καὶ φυλάττεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· διότι ἐάν τις ἔχη περισσὰ, ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν συνίσταται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

16. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, λέγων, Ἄνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐτύχησαν τὰ χωράφια·

17. Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί νὰ κάμω; διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συναῶω τοὺς καρπούς μου.

18. Καὶ εἶπε, Τοῦτο θέλω κάμει· θέλω χυλάσαι τὰς ἀποθήκας μου, καὶ θέλω οἰκοδομήσει μεγαλητέρας, καὶ συναῶει ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου·

19. Ε δὲ τίς εἶπε πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, Ψυχὴ, ἔχεις πηλλὰ ἀγαθὰ ἐναποτεταμιευμένα δι' ἔτη πολλὰ· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου.

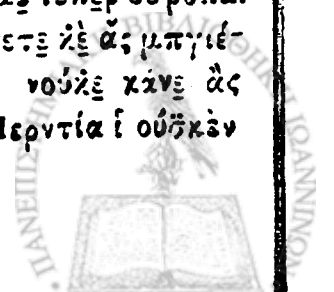
20. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός, Ἄφρον, ταύτην τὴν νύκτα τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ ὅσα δὲ ἠτοίμασας, τίνας θέλουσιν εἰσθαι;

21. Οὕτω θέλει εἰσθαι ὅστις θησαυρίζει εἰς ἑαυτὸν, καὶ δὲν πλουτεῖ εἰς Θεόν.

22. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἑσᾶς, Μὴ μεριμνᾶτε διὰ τὴν ζωὴν σας, τί νὰ φάγητε· μηδὲ διὰ τὸ σῶμα, τί νὰ ἐνδυθῆτε.

23. Ἡ ζωὴ εἶναι τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος.

24. Παρατηρήσατε τοὺς κόσκακας, ὅτι δὲν σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἵτινες δὲν ἔχουσι ταμίον, οὐδὲ ἀ-

ἀποθήκην, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς·
πόσω μᾶλλον σεῖς διαφέρετε τῶν
πτηνῶν;

25. Καὶ τίς ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύ-
ναται νὰ προσθήσῃ εἰς τὸ ἀνάστημα
αὐτοῦ μίαν πῆχυν;

26. Ἐὰν λοιπὸν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον
δύνασθε, τί μεριμνᾶτε περὶ τῶν λοι-
πῶν;

27. Παρατηρήσατε τὰ κρίνα πῶς
αὐξάνουσι· δὲν κοπιᾶζουσιν, οὐδὲ κλω-
θοῦσι· σὰς λέγω ὁμῶς, οὐδὲ ὁ Σολομῶν
ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἐν
τούτων.

28. Ἄλλ' ἐὰν τὸν χόρτον, ὅστις
σήμερον εἶναι ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ αὔ-
ριον ῥίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς
ἐνδύη οὕτω, πόσω μᾶλλον ἐσὰς ὀ-
λιγόπιστοι;

29. Καὶ σεῖς μὴ ζητῆτε τί νὰ φά-
γητε, ἢ τί νὰ πίνητε· καὶ μὴ ᾔσθε
μετέωροι·

30. Διότι ταῦτα πάντα ζητοῦσι
τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου· ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ
ἐξεύρει ὅτι ἔχετε χρείαν τούτων·

31. Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα θέλουσι
σὰς προστεθῆ.

32. Μὴ φοβοῦ, μικρὸν ποιμνιον·
διότι ὁ πατὴρ σας εὐδόκησε νὰ σας
δώσῃ τὴν βασιλείαν.

33. Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντά σας,
καὶ δότε ἐλεημοσύνην· Κάμετε εἰς
ἑαυτοὺς βαλάντια τὰ ὅποια δὲν πα-
λαιοῦνται, ὠθησαυρὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς·
ὅστις δὲν ἐκλείπει, ἔπου κλέπτῃς δὲν
πλησιάζει, οὐδὲ ὁ σκιάληξ διαφθείρει.

34. Διότι ὅπου εἶναι ὁ ὠθησαυρὸς
σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδιά
σας.

ἀτά· σὰ φάρκ πῆνι γιούβει γὰ ζέει-
κτε;

25. Κούσ ἔστε γὰ γιούσ κῆ με-
σοῦμε τῆ συλοήσουρε τῆ μέντιτ σῆ
τιγ, μούντ τῆ ὄτογε ντῆ ὄτάτ τῆ
τιγ νιῆ κούτ;

26. Ε ντῆ μὸς μούντι ντῆ τῆ βό-
φελενε, ψῆ ἔριτινι κόκνε περ τῆ τιέ-
ρατε;

27. Βεῖτρῶνι λιούλετε κίσ ῥίτενε·
νούχε μουντόνε, ἄς τιέρενε· ε οὐ
θὸμ γιούβει, κῆ ἄς Σολωμόνι με φίθε
ντέρ τῆ τιγ οὐ βεῖσ σὶ νιῆ γὰ κῆτό.

28. Ε ντέστε κῆ πάρρε, κῆ σὸτ
ἔστε ντῆ φούσε, ε νέσερ βίχτε ντῆ
φούρρε· ε βεῖσ Περντία κῆστοῦ, σὰ με
τέπερ δὸ τῆ βεῖσγε γιούβει ἄεσε πάχε;

29. Ε δὲ γιούβει μὸς κερκοῖ τζτῆ
χάι. ἄ τζτῆ πῆ, ε μὸς δὸι τῆ γκρίχι
σοῦρε λιάρτ.

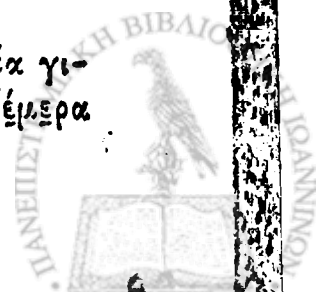
30. Σῆ ψῆ τῆ φίθα κῆτό· πούνερα
νιέρεζιτ' ε κῆσάιγ γέτετ ἰ κερκόγενε,
μὰ πακῆι γιουάιγ ἐδί κῆ οὐ δούχενε
φίθε κῆτό.

31. Πὸ κερκόνι μπρετερίν ε Περ-
νίσε, ε φίθε κῆτό δὸ τοῦ ἴπνε γιού-
βει με τῆ ὄτοῦαρε.

32. Μὸς οὐ τρέμπ τι ὦ φρικ ἰ
βόφελε σῆ κῆστοῦ ἰ πελκέου πακῆιτ
σουάιγ τοῦ ἄπε γιούβει μπρετερίνε.

33. Σίτινι πλιάσκατε τοῦαῖγ κῆ
κίνι ε ἴπνι ἐλεημοσύν· ἄνι περ βέτε-
χε τοῦαῖγ κουλῆτα κῆ νούχε ἔγιετε-
ρόνε, χαζινῆ ντῆ Κίελ κῆ νούχε
πρίστετ· τέκ νούχε κιάσετε κουσάρ,
ἄς κρίμπι ε πρέτ.

34. Σῆ ψῆ τέκ' ἔστε χαζινῆα γι-
ουάιγ, ἀτγῆ δὸ τῆ γέτε ε δὲ ζέμερα
γιουάιγ.

35. Ἄς εἶναι αἱ ὀσφύες σας περι-
εξιοσμέναι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι.

36. Καὶ σεις, ὅμοιοι μὲ ἀνθρώπους
οἵτινες προσμένουσι τὸν κύριον αὐ-
τῶν, πότε θέλει ἐπιστρέψαι ἐκ τῶν
γάμων, διὰ νὰ ἀνοίξωσιν εὐθύς εἰς
αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ καὶ κρούσῃ.

37. Μακάριοι οἱ δούλοι ἐκεῖνοι,
τοὺς ὁποίους ἔλθων ὁ κύριος θέλει
εὐρεῖ ἀγρυπνοῦντας· ἀληθῶς σὰς λέ-
γω, ὅτι θέλει περιζωσθῆ, καὶ κα-
θίσει αὐτοὺς εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ
ἔλθων εἰς τὸ μέσον θέλει ὑπηρετῆσαι
αὐτούς.

38. Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ
φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ,
καὶ εὖρη οὕτω, μακάριοι εἶναι οἱ δού-
λοι ἐλεῖνοι.

39. Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι, ἐὰν
ἤξυρεν ὁ οἰκοδεσπότης ποῖαν ὥραν
ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἤθελεν ἀγρυπνή-
σει, καὶ δὲν ἤθελεν ἀφήσει νὰ διορυ-
χθῇ ὁ οἶκος αὐτοῦ.

40. Καὶ σεις λοιπὸν γίνεσθε ἕτοιμοι·
δίδοι καθ' ἡν ὥραν δὲν στοχάζεσθε,
ἔρχεται ὁ Κύριος τοῦ ἀνθρώπου.

41. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Πέτρος,
Κύριε, πρὸς ἡμᾶς λέγεις τὴν παρα-
βολὴν ταύτην, ἢ καὶ πρὸς πάντας;

42. Καὶ ὁ Κύριος εἶπε, Τίς λοιπὸν
εἶναι ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνι-
μος, τὸν ὁποῖόν θέλει καταστήσει ὁ
κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐ-
τοῦ, διὰ νὰ διδῇ ἐν καιρῷ τὴν δι-
ωρισμένην τροφήν;

43. Μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος τὸν
ὁποῖον ἔλθων ὁ κύριος αὐτοῦ θέλει
εὐρεῖ πράττοντα οὕτως.

44. Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει
καταστήσει αὐτόν ἐπὶ πάντων τῶν
ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

45. Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δούλος ἐκεῖνος

35. Ἀς τῆ γενε μέσετε τούαιγ
γγέσουρε, ἐ δὲ λαμπάδατε δέζουρε.

36. Ε πένι γιούβετ σι ἀτὰ κὲ πρέ-
σενε ζότν' ἐτουρε, κούρ δὲ τὲ κθένε-
τε γκά δάσμετε· κὲ κούρ τὲ βίγε, ἐ
τι ἡγιέρε πόρτεσε, ἄτε τζάστ τί χὰ-
πγενε ἀτίγ.

37. Λιούμ ἀτὰ κοπίγ, κὲ κούρ τὲ
βίγε ζότι δὲ τί φέγε ζφιούαρε· μὲ τὲ
βερτέτα οὐ θάα γιούβετ, κὲ δὲ τὲ
περβέτγε ρόκατε, ἐ δὲ τί βέρρε ἀτὰ
τὲ ρίνε· ἐ δὲ τὲ ἰκόγε τὲ γιού πέγε
χουσετ ἀτουρε.

38. Ε νάρτε μπε τὲ δίτε τὲ νά-
τετε, ἂ μπε τὲ τρέτε τὲ νάτεσε, ἐ τί
φέγε ἀεστού, τὲ λιούμουρε γιάν' ἀτὰ
κοπίγ.

39. Ε δὲ κὲτε δίγι, σὲ τὰ δίγ ἰ
ζότι ἰ ἰτεπίσε τζκόγε ἔγιεν κουσάρι,
δὲ τὲ ρίγτε ζφιούαρε, ἐ νούκε δούαιγ
τὲ λίγ τί ἰπόμεγ ἰτεπία ἐτίγ.

40. Ε δεγιοίβετ δὰ πένουни φατι,
σὲ μπὰ τὲ κόχε κὲ νοιά' ἐ παντέχνι
βγιεν ἰ πίρρι ἰ νιερίουτ.

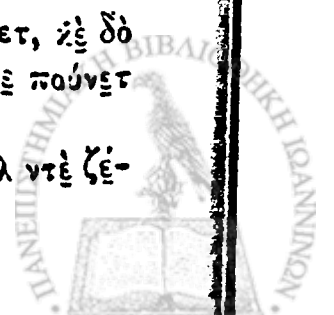
41. Ε ἰ θότ' ἀτίγ Πέτρουα, Ζότ,
πὲρ νέβετ ἐ θούα κὲτε παραβολι, ἂ
ἐ δὲ τὲρ τὲ φίθε;

42. Ε δὲ Ζότι! θὰ, τζίλι θάλε ἐ-
ἴτε κονόμι ἰ πεσουάρι, ἐ ἰ οὔρι, κὲ
δὲ τὰ βέρρε ζότι μπε φεμίγε τὲ τίγ,
πὲρ τὲ δένε μπε κόχε μάζεν' ἐ φρού-
ριτ;

43. Λιούμ ἀτὰ κοπίλ, κὲ κούρ τὲ
βίγε ζότι ἰ τίγ δὲ τὰ φέγε κὲ πέν κε-
στού.

44. Βερτέτ οὐ θάμ γιούβετ, κὲ δὲ
τὰ βέρρε ἀτε πιτρὸπ μπε φίθε πούνετ
ἐτίγ.

45. Ε ντέ θάῦτε ἀτὰ κοπίλ ντέ ζέ-

ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου· καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς δούλους καὶ τὰς δούλας, καὶ νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ καὶ νὰ μεθύῃ.

46. Θέλει ἐλθεῖ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν ἐξεύρει· καὶ θέλει ἀποχωρίσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσει μετὰ τῶν ἀπίστων.

47. Ἐκεῖνος δὲ ὁ δούλος ὅστις γνωρίσας τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, δὲν ἠτοίμασεν, οὐδὲ ἔκαμε κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει δαρθῆ πολὺ.

48. Ὅστις ὅμως μὴ γνωρίσας ἔπραξεν ἄξια δαρμῶν, θέλει δαρθῆ ὀλίγον. Εἰς πάντα δὲ εἰς τὸν ὅποιον ἐδόθη πολὺ, πολὺ θέλει ζητηθῆ παρ' αὐτοῦ· καὶ εἰς ὅντινα ἐνεπιστεύθη πολὺ, περισσότερον θέλουσιν ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ.

49. Πῦρ ἦλθον νὰ βάλω εἰς τὴν γῆν· καὶ τί θέλω, ἐὰν ἤδη ἀνήφθῃ;

50. Βάπτισμα δὲ ἔχω νὰ βαπτισθῶ, καὶ πῶς στενοχωροῦμαι ἕως οὗ ἐκτελεσθῇ;

51. Νομίζετε ὅτι ἦλθον νὰ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ; οὐχί, σὰς λέγω, ἀλλὰ διαχωρισμόν.

52. Διότι ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσιν εἶσθαι πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διακεχωρισμένοι, οἱ τρεῖς κατὰ τῶν δύο, καὶ οἱ δύο κατὰ τῶν τριῶν.

53. Θέλει διαχωρισθῆ πατὴρ κατὰ υἱοῦ, καὶ υἱὸς κατὰ πατρός· μήτηρ κατὰ θυγατρὸς, καὶ θυγάτηρ κατὰ μητρός· πενθερὰ κατὰ τῆς νύμφης αὐτῆς, καὶ νύμφη κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

54. Ἔλεγε καὶ πρὸς τοὺς ὄχλους, Ὅταν ἴδῃτε τὴν νεφέλην ἀνυψουμένην ἀπὸ δυσμῶν, εὐθὺς λέγετε, Βροχὴ

μερὲς τὴν τιγ, μὲνὸν ἴμ ζῶτ τὴν βίγῃ υἱός τὴν νίσγε τὴν ῥάχε κοπίγτε, ἐ δὲ κοπίγτε, ἐ τὴν χάγῃ, ἐ τὴν πίγῃ, ἐ τὴν δέχετε.

46. Δὸ τὴν βίγῃ ζῶτι ἰ ἀτίγ κοπίλιτ, ντὰ τὴν δίτῃ χῆ σὲ παντέχ, ἐ μπά τὴν σαχάτ χῆ νοῦκ' ἐ δι' ἐ δυτὰ πῆγῃ ἀτῆ δι τζόπα, ἐ πγίεσεν' ἐτίγ δὸ τὰ βῆρῆ μὲ τὴν παπέσετε,

47. Ε ἀτ κοπίλ χῆ δι θελίμῃν ἐ ζῶτιτ σὲ τιγ, ἐ σῆῶτε πῆβῆρῃ φατῖ, ἐ ἄς κὰ θάτουρῃ πὰς θελίμῃσε τιγ δὸ τὴν ῥίγῃτε σούμῃ σκοπίγγ.

48. Ε ἀί χῆ σὲ δι' ἐ κὰ πένε πούνερα πῆρ τὴν βάγουρῃ, δὸ τὴν ῥίγῃτε πὰχῆζῆ' ἐ ντῆ τζίλι δὸ χῆ ἔῶτε δένε σούμῃ, σούμῃ δὸ τὴν χερκόνετε γκὰ ἀτ' ἐ δὲ ντῆ ἀτ χῆ ἐπεσούανε, ἐ ἰ δάνε σούμῃ, μὲ τέπερ δὸ τὴν χερκόνετε ἀτίγ.

49. Ζγιάρ ἄρτζε τὴν βῆ μπε δὲ, ἐτζδούα, ντ' ἔῶτε χῆ οὐ δῆζ νταῶτι

50. Ε παφεζιμ κὰμ τὴν παφεζόνεμ; ἐ σὰ μουντίμ κὰμ γγέρα σὰ τὴν σῶσετε,

51. Παντέχνι σὲ ἄρτζε τὴν βῆ μπε δὲ πὰτῆ; γιῶ, οὐ θὸμ γιούβετ, πὸ τὴν περτζούαρῃ.

52. Σὲ σὸτ δι' ἐ πάρῃ, δὸ τὴν γένε πέσε ντῆ υἱῆ ὅτεπί περτζούαρῃ, τρὲ κόντρε δίβετ, ἐ δι κόντρε τρέβετ.

53. Ε δὸ τὴν ντάχετε παπάι πρέιγ πῆρῆιτ, ἐ πῆρῆι πρέιγ παπάιτ, ἐ μέμα πρέιγ πῆγῃσε, ἐ πῆγια πρέιγ μέμῃσε, βγιέχερα πρέιγ νοῦσεσε σάτῃ, ἐ νοῦσια πρέιγ βγιέχερεσε σάτῃ.

54. Ε οὐ θῶῶτε ἐ δὲ τούρμαβετ, κούρ σῆχνι μγιέρφουλε χῆ δῆλλ γκὰ περῃντόν Λίελι, ἄτε χῆρε θῶι, οἱ βγιέν

ἔρχεται· καὶ γίνεται οὕτω.

55. Καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε, Ὅτι καύσων θέλει εἶσθαι, καὶ γίνεται.

56 Ἰποκριταί, τὰ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε, τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς δὲν διακρίνετε;

57. Διὰ τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν δὲν κρίνετε τὸ δίκαιον;

58. Ἐνῶ λοιπὸν ὑπάγετε μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου πρὸς τὸν ἄρχοντα, προσπάθησον καθ' ὁδὸν νὰ ἀπλλαγῇς ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε σὲ σύρῃ πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ὁ ὑπηρέτης σὲ βάλλῃ εἰς φυλακὴν.

59. Σοὶ λέγω, δὲν θέλεις ἐξέλθαι ἐκεῖθεν, ἕως οὗ ἀποδώσῃς καὶ τὸ ἔσχατον λεπτόν.

ΚΕΦ. ιγ'. 13.

ΚΑΤ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν ἦλθον τινὲς ἀπαγγέλλοντες πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν Γαλιλαίων, τῶν ὁποίων τὸ αἶμα ὁ Πιλάτος ἔμιξε μετὰς θυσίας αὐτῶν.

2. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Νομίζετε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς Γαλιλαίους, διότι ἔπαθον τοιαῦτα;

3. Οὐχί, σὰς λέγω· ἀλλ' ἐάν δὲν μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῆ.

4. Ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτῶ, ἐπὶ τοὺς ὁποίους ἔπεσαν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτούς, νομίζετε ὅτι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ;

ἔ πένετε αὐτοῦ.

55. Εἰκοὺρ σίγῃ καὶ φρίν ἔρρε νοτί, θλί σὲ βάπῃ δὸ τὲ πέγε, ἔ πένετε.

56. Νιέρεζ με δι φάκε, τὲ δούκουριτ ἔ δέουτ ἔ δὲ τὲ Κίελιτ δέε τὲ νίγῃ, ἐξετὲ κόχε νταῦτι σὶ τούχε μούντι τὲ νίγῃ;

57. Ε κίθ νούχε μούντι τὲ νίγῃ καὶ θετίου τὲ δρέιγτενε;

58. Κοὺρ τὲ θετζ πά με ἀρμίννε τέντ τέκ αἱ καὶ οὐρδερόν, πέν μπούδε τζδὸ λοῖ πούνε καὶ μούντ τὲ σπετότζ πρέιγ σὶ σὲ μὸς ντόδετε ἔ τὲ χέιλεγε τίγ τὲ φιουκάτεσι, ἔ φιουκάτεσι τὲ ἔπ τὲ Τζπίρι, ἔ τζπίρι τὲ θε ντὲ χαψάνε.

59. Τὲ θὸμ τίγ, δὸ τὲ μὸς δάλτζ ἀτέγε, γγέρα σὰ τὲ παφούατζ ἔ δὲ ἄσπερῖν ἔ πασταίγμε.

Κρίε Ετρεμπεδγιέτετε. ιγ'. 13.

Μπὰ τὲ κόχε κέν' ἀτγὲ περπάρα ἔ δε τζά καὶ ἰ θόσν' ἀτιγ πέρ ἀτὰ Γαλιλέιγτε, καὶ οὐ περζέου Πιλάτουα φιάκν' ἐτοῦρε πᾶσχε με κουρπάνε τὲ τοῦρε.

2. Ε οὐ περφέιγκ Ἰησοῦι, ἔ οὐ θὰ ἀτοῦρε παντέγῃ γιού σὲ χετὰ Γαλιλέιγτε οὐ πένε με φαγετόρε σὲ γκα φίθῃ Γαλιλέιγτε, σὲ ψὲ πεσοῦανε τὲ τίλιατε;

3. Γιὸ. οὐ θὸμ γιούβετ' πὸ ντὲ μὸς μετανοήτζι, φίθ' αὐτοῦ δὸ τὲ χουμπίσι.

4. Α ἀτὰ τὲ τετεμπεδγιέτε, καὶ ῥὰ μπὶ τὰ ταράτζα ντὲ Σιλωάμ, ἔ ἰ θράου ἀτὰ, παντέγῃ σὲ χετὰ κένε με φαγετόρε γκα φίθε νιέρεζιτε καὶ φίνε ντὲ Ἱερουσαλίμ;

5. Οὐχί, σᾶς λέγω, ἀλλ' ἐάν δὲν μετανοήτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῆ.

6. Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν, εἶχε τις συκὴν πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ δὲν εὔρε.

7. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἀμπελοφυγόν, Ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ δὲν εὕρισκω· ἔκκοψον αὐτήν· διὰ τί καταργεῖ καὶ τὴν γῆν;

8. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἄφε, οὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν, καὶ βάλω κοπρίαν·

9. Καὶ ἐάν μὲν κάρη καρπὸν, καλῶς· εἰ δὲ μὴ, θέλεις ἐκκόψει αὐτήν μετὰ ταῦτα.

10. Ἐδίδασκε δὲ ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν τὸ σάββατον·

11. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ τις εἶχε πνεῦμα ἀσθενείας δεκαοκτὼ ἔτη, καὶ ἦτο συγκύπτουσα, καὶ δὲν ἠδύνατο παντελῶς νὰ ἀνακύψῃ.

12. Ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Γύναι, ἐλευθερωμένη εἶσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας σου.

13. Καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτήν τὰς χεῖρας· καὶ παρευθὺς ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

14. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι εἰς τὸ σάββατον ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε πρὸς τὸν ὄχλον, Ἐξ ἡμέραι εἶναι, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζησθε ἐν ταῦταις λοιπὸν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

15. Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος καὶ εἶπεν, Ὑποκριτὰ, δὲν

5. Γιὸ, οὐ θὸμ γιούβετ' πο νιέ μὸς μετανοήτζι, Γιθ' αὐτοῦ δὸ τῆ χουμπίσι.

6. Ε δὲ οὐ θὸς κετὲ παραβολί· νιέ νιερὶ κίτ' φυτέψουρῃ ντῆ βέστῃ τῆ τιγ νιέ φικ, ἐ ἔρδι τῆ κερκὸν μπῆ τῆ πέμμε ἐ νοῦκῃ γέτι.

7. Ε ἰ θὸτ ἀτιγ κῆ πουνὸν βέστῃ νῆ· γιὰ, τριβγιέτ βιγ τοῦκ' ἐ κερκούαρῃ πέμμε μπῆ κετὲ φικ, ἐ νοῦκῃ γέτιγ· πρέε ἀτῆ, ψῆ τῆ λέρε ἐ δὲ θέντνε σκρέτ;

8. Ε δὲ αἰ οὐ περφέτκ, ἐ ἰ θὰ ἀτιγ· ζὸτ, λῆε ἀτῆ ἐ δὲ κετὲ βιτ' γγῆρα σὰ τῆ ρεμὸιγ ρότουλε τιγ, ἐτὶ ὅτιε πλέζῃ.

9. Ε ντῆ κέφτῃ πέμμε, μίρρῃ, ἐ ντῆ μὸς τὰ πρέτζ ἀτῆ μόντνε κῆ θγιέν.

10. Ε κῆ κῆ διδάζτε ντῆ συναγούτιγ νιέ τῆ ἔστουνε.

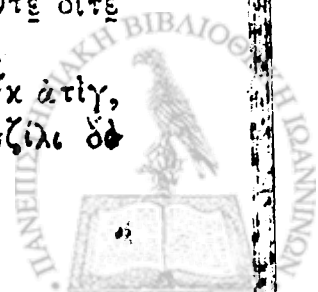
11. Ε γιὰ ἐ θγιέν νιέ φρούα κῆ κίτ' τετεμπεδγιέτῃ θγιέτ νιέ Σπίοτ κῆ ἐμπκὴν τῆ σεμούρε· ἐ νῆ καμπουργιάσουρε, ἐ νοῦκῃ μούντ τῆ γκριγ σίτε φάρεσε λιόρτιτ.

12. Ε σὶ ἐ πὰ ἀτῆ Ἰησοῦ, ἐ θύρρι ἄφερ, ἐ ἰ θὰ ἀσὸγ' ὦ φρούα, γῆ λεϊούαρῃ γκὰ σεμούντα γιότῃ.

13. Ε θοῦρι δούαρτ' ἐτιγ σίπερ μπῆ τῆ, ἐ ἄτῃ τζάστ οὐ γκρῆ λιάρτ, ἐ οὐ ντρ'ιγ, ἐ λεβδὸν Περντίνε.

14. Ε ἰ πὰρι ἰ συναγόγιτ οὐ περφέτκ τοῦκ' ἐ ζεμερούαρῃ σῆ ψῆ ἐ ἔρδι Ἰησοῦ τῆ ἔστουνε ἐ θῆσ ντῆ τούρμε, φιάτῃ δὲτ γιάνε κῆ μπῆ κετὸ ἔστ' ἐ οὐδεσε τῆ πουνόγεμε ντῆ κετὸ δὰ ἔγιανι, ἐ ἔρδουνι, ἐ γιὸ ντῆ δὲτῃ τῆ ἔστουνε.

15. Ε δὲ ζὸτι γιὸν περφέτκ ἀτιγ, ἐ ἰ θὰ, ὦ νιερὶ μῆ δι φάκε τζίλι ὀθ

λόει ἕκαστος ὑμῶν ἐν τῷ σαββάτῳ τὸν βούν αὐτοῦ ἢ τὸν ἄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ φέρων ποτίζει;

16. Αὕτη δὲ, ὡσαυτά θυγάτηρ τοῦ Ἀβραάμ, τὴν ὁποίαν ὁ Σατανᾶς ἔδωκεν ἰδοῦ δεκαοκτὼ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῆ ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῆς ἡμέρας τοῦ σαββάτου;

17. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλθεις ταῦτα, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἐναντίοι αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρέ δι' ὅλα τὰ ἐνδοξα ἔργα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ.

18. Ἐλεγε δὲ, Μὲ τί εἶναι ὁμοία ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; καὶ μὲ τί νὰ ὁμοιώσω αὐτήν;

19. Εἶναι ὁμοία μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἄνθρωπος ἔρριψεν εἰς τὸν κῆπον αὐτοῦ· καὶ κῦξῆσε καὶ ἔγεινε δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσαν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

20. Καὶ πάλιν εἶπε, Μὲ τί νὰ ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ;

21. Εἶναι ὁμοία μὲ προζύμιον, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρουσεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕως οὗ ἀνέβη ὅλον τὸ φάρμακον.

22. Καὶ διήρχετο τὰς πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ ὁδοιπορῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.

23. Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτόν, Κύριε ὀλίγοι ἄρα εἶναι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς,

24. Ἀγωνίζεσθε νὰ εἰσέλθητε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πολλοί, πᾶς λέγω, θέλουσι ζητῆσαι νὰ εἰσέλθωσι, καὶ δὲν θέλουσι δυνηθῆ.

25. Ἀφοῦ σηκωθῆ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀπακλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἀρχίσῃτε νὰ στέκησθε ἔξω, καὶ νὰ κρούητε πᾶν θύραν, λέγοντες, Κύριε, Κύριε, ἀ-

γὰ γινούβει νούκτε ζῆτὸν κᾶν' ἐτίγ, ἂ φομάρε γκὰ φράσῃτε τὲ ὄετούνε, ἐ ἐ ὄπιε τί ἄπε οὔγε;

16. Ε κατὲ κὲ ἔσῃτε ἐ κίγ' ἐ Αβραάμιτ κὲ ἐ κα λίδουρε σατανάι γιά τετρεπεδγιέτε βγιέτ, νούκτε δούχκειγ τὲ ζῆδεῖγ γκὰ κὲτὰ τὲ λίδουρε ντὲ δίτε τὲ ὄετούνε.

17. Ε κούρ θόσῃτε ἀτὲ κὲτὸ φγιάλε τουρπερόνισνε ἀτὰ κὲ ἰ ρίγνε κόντρ' ἀτίγ' ἐ φίθε τούρμα φεζόνισνε πέρ φίθε πούνετ ἐ ντέρτζουρα κὲ κένισνε πρέιγ σί.

18. Ε θόσῃτε· μετζ φάρε φέιτ κα τὲ φιάρε μπερετερία ἐ Περντίσε; ἐ μετζ φάρε πούνε τὰ παραπάρικ ἀτέ;

19. Κα τὲ φιάρε μὲ φάρε τὲ σινάπιτ, κὲ ἐ μόρι νίε ἱερί, ἐ ἐ μπόλι ντὲ κόρσῃτε τὲ τίγ, ἐ οὐ ρίτ, ἐ οὐ πὲ κίμ ἐμάδε, ἐ ἐρδε ἐ ντέγιγνε ντὲ δέφα τὲ σάιγ ζίλιτ' ἐ Κίελιτ.

20. Ε πάφενε θὰ· μετζ φάρε πούνε τὲ παραπάρικ μπερετερίν ἐ Περντίσε;

21. Κα τὲ φιάρε μὲ ἀτὰ προύμε κὲ νίε φρούα ἐ νκατόσι μὲ τρέ μάτεσε μίελ, γγέρα σὰ οὐ μπροῦ φίθε.

22. Ε βίγ τοῦκ ἐ διδάξουρε κιουτέτ μπὲ κιουτέτ, ἐ φσιὰτ μπὲ φσιὰτ, ἐ πέν οὔδε πρέιγ Ἱερουσαλίμιτ.

23. Ε τζιὸ τζίλι ἰ θὰ ἀτίγ, Ζότ, ντὲ γιάνε τὲ πᾶκὲ ἀτὰ κὲ σόσενε, ἐ δὲ ἀτὸ οὐ θὰ ἀτοῦρε.

24. Φορτζόουνι τὲ χίνι, ντὲ πέρ δέρρε τὲ γγούσῃτε σὲ ψὲ οὐ θόμ γιούβειτ, κὲ ὄούμε δὲ τὲ κερκόγενε τὲ χίγενε, ἐ δὲ τὲ μὲς μούντγενε.

25. Κούρ τὲ γκρίχεται ἰ ζότι ἰ ὄτεπισε, ἐ τὲ μπίλγε δέρρενε, δὲ τὲ ζίρι τὲ ρίγι γιάσῃτε, ἐ τὲ πίρι δέρρεσε τούκ' ἐ θένε· Ζότ, ὦ Ζότ, χάπνα νέ-

νοιζον εἰς ἡμᾶς, καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς
σᾶς εἶπη, Δὲν σᾶς ἐξεύρω πόθεν εἴσθε·

26. Τότε θέλετε ἀρχίσεινὰ λέγητε,
Ἐπάγομεν ἔμπροσθέν σου καὶ ἐπίομεν,
καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδιδάχθης.

27. Καὶ θέλει εἶπει, Σᾶς λέγω, δὲν
σᾶς ἐξεύρω πόθεν εἴσθε· φύγετε ἀπ'
ἐμοῦ, πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας.

28. Ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς
καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ἴδῃτε
τὸν Ἀβραάμ. καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ, καὶ
πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ
τοῦ Θεοῦ, ἑαυτοῦ; δὲ ἐκβαλλομένους
ἔξω.

29. Καὶ θέλουσιν εἰσεῖν ἀπὸ ἀνα-
τολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ
νότου, καὶ θέλουσι καθίσει ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

30. Καὶ ἰδοῦ, εἶναι ἔσχατοι, οἵτινες
θέλουσιν εἰσεῖν πρῶτοι, καὶ εἶναι πρῶ-
τοι, οἵτινες θέλουσιν εἰσεῖν ἔσχατοι.

31. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν προ-
σῆλθον τινὲς Φαρισαῖοι, λέγοντες πρὸς
αὐτὸν, Ἐξέλθε, καὶ ἀναχώρησον ἐν-
τεῦθεν, διότι ὁ Ἠρώδης θέλει νὰ σε
θανατώσῃ.

32. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπά-
γητε καὶ εἶπατε πρὸς τὴν ἀλώπεκα
ταύτην, Ἰδοῦ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ
κάννω θεραπείας σήμερον καὶ αὔριον,
καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν τελειοῦμαι.

33. Πλὴν πρέπει ἐγὼ σήμερον καὶ
αὔριον καὶ τὴν ἐφεξῆς ἡμέραν νὰ ὑπά-
γῳ· διότι δὲν εἶναι δυνατόν προφήτης
νὰ ἀπολεσθῇ ἔξω τῆς Ἱερουσαλήμ.

34. Ἱερουσαλήμ Ἱερουσαλήμ, ἡ
φονεύουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθο-
βολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐ-
τήν, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συναῶξω τὰ

θετ' ἐὰν δὲ τοῦ περφέεσθε, ἐδὲ τοῦ
θότῃ γιούβετ νοῦκ' οὐ δι γιούβετ γκὰ
γίνι.

26. Α χιέρε δὲ τῆ νίσι τῆ θότ' νὰ
χάγκρεμ περπᾶρα τέγε, ἐπίμ, ἐ δὲ
ντῆ ρούγερα τόνα διδάζε.

27. Ε δὲ τοῦ θότῃ· οὐ θόμ γιού-
βετ, κῆ νοῦκ οὐ δι γκὰ γίνι γιούβετ·
μερφόουσι γκὰ μέγε γιούβετ κῆ πῆγε-
τῆ παρανομίτῃ.

28. Α τῆ δὲ τῆ γέτῃ τῆ κιάρῃτῃ
ἐ τῆ δρέδουριτ ἐ δέμπεβετ κοῦρ τῆ σί-
χνι Αβραάμνε, ἐ δὲ Ἰσαάκνε, ἐ δὲ Ἰα-
κώβνε, ἐ δὲ Ἰθῆ προφήτῃτῃ ντῆ μπε-
τῆρὶ τῆ Περντίσε, ἐ γιούβετ τοῦ
ντῆ γιέρνε γιάτῃτῃ.

29. Ε δὲ τῆ βίγενε πότῃ γκὰ δέλλ,
ἐ δὲ γκὰ περντόν Διέλι, ἐ πρέτῃ γε-
ρλουτ ἐ νοτίσε, ἐ δὲ τῆ ρίνε ντῆ μπε-
τῆρὶ τῆ Περντίσε.

30. Ε γιά, γιάνε τῆ παῶτάγμε,
κῆ ἀτὰ δὲ τῆ γένε τῆ πάρε, ἐ γιάνε
τῆ πάρε κῆ ἀτὰ δὲ τῆ γένε τῆ παῶτά-
γμε.

31. Μπὰ τῆ δίτῃ ἔρδε ἄφερ τζὰ
γκὰ Φχρισέτῃτῃ, ἐ ἰθὸν' ἀτίγ, δέλλ,
εἶκῃ κῆτέγε, σὲ Ἠρώδη δὲ τῆ τῆ ἐράτ-
σῃ τῃγ.

32. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε, χάτῃδενι ἐ
θότ' κῆσάτῃ δέλπῃρεσε· γιά κῆ ντῆ γιέρ
τῆ πκούδετῃ, ἐ δὲ πῆτῃ σῆρῃμε σὺτ ἐ
δὲ νέσερ, ἐ τῆ τρέτῃνε δίτῃ τελιόσεμ.

33. Πὲ πῆρ σὺτ ἐ δὲ νέσερ ἐ πῆρ
δίτῃνε κῆ ἐγιέν δούχαεσε τῆ κῆτῃ οὔ-
δῃνε τίμε· σὲ γούκῃ μούνι τῆ ἐρίτετε
προφῃτ περγιάτῃτα Ἱερουσαλίμῃτ.

34. Ἱερουσαλίμ, Ἱερουσαλίμ, κῆ
βρέτ προφῃτῃτῃ, ἐ κῆ ὅτῃπ με φούρρε
ἀτὰ κῆ δερφόνενε τέκ τέγε· σὰ χῆρε
δέσα τῆ μπῆγέδε δῃγιέλμτ' ἔτοῖα, σὲ

τέχνα σου, καθ' ἕν τρόπον ἢ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἐζυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε;

35. Ἰδοὺ σὺς ἀφίεται ὁ οἶκός σου ἔρημος, Ἀληθῶς δὲ σὰς λέγω, ἔτι δὲν θέλετε μεῖ ἰδεῖ ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ καιρὸς, οὗ θέλετε εἶπει, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. ΙΔ'. 14.

ΚΑΙ ὅτε ἦλθεν αὐτὸς εἰς τὸν οἶκον τινὸς τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων τὸ σάββατον διὰ τὸ φάγει ἄρτον ἐκεῖνοι παρετήρουν αὐτὸν.

2. Καὶ ἰδοὺ ἄθροπὸς τις ὕδρωπιχὸς ἦτο ἐμπροσθεν αὐτοῦ.

3. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων, Εἶναι τάχα συγκεχωρημένον τὸ θεραπεύει τις ἐν τῷ σάββατῳ; Οἱ δὲ ἐσιώπησαν.

4. Καὶ πιάσας ἰάτρευσεν αὐτὸν, καὶ ἀπέλυσε.

5. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε, Τίνος ἡμῶν ὁ ὄνος ἢ ὁ θῶς θέλει πέσει εἰς φρεσίν, καὶ δὲν θέλει εὐθύς ἀνασύρει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

6. Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν τὰ ἀνταποκριθῆσιν εἰς αὐτὸν πρὸς ταῦτα.

7. Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς τοὺς κεκλημένους, ἐπειδὴ παρετήρει πῶς ἐξέλεγον τὰς πρωτοκαθεδρίας, λέγων πρὸς αὐτούς·

8. Ὅταν προσκληθῆς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ καθίσθης εἰς τὸν πρῶτον τόπον, μήποτε εἶναι προσκεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ ἐντιμότερός σου,

9. Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ὅστις ἐκά-

κούντρε μπεγέδ πούλια ζέειτ ἐσόντ, ντένε πέντε τὲ σάιγ, ἐ νούχε δέστε.

35. Για χέ οὐ λίχτετε ὅτεπία γιούαιγ ἐ ὅκρέτε, ἐ οὐ θὴμ γιούβετ με τὲ βερτέτα, χέ νούχε δὸ τὲ σίγνι μούα με γέρα σὰ τὲ βίγε χέ τὲ με θόι, ἐ πεκούαρε αἱ χέ βγιέν μ' ἕμερ τὲ Ζότιτ.

Κρίε Ἐκατέρμπεδγιέτετε ιδ'. 14.

Κοῦρ θάτε αἱ ντέ ὅτεπι τὲ νιέτ γκά τὲ πάρετ' ἐ Φαρισείγτετ τὲ ὅε-τούνε τὲ χίγνι πούχε, ἐ ἀτὰ βίγνε, ἐ βερτέριγνε ἀτέ.

2. Ε γιά νιέ νιερὶ ἰδροπικιχούρε, ἰ βγιέν περπάρα ἀτίγ.

3. Ε οὐ περφέιτ Ἰησοῦτ ἐ θὰ μπε δάσκαλε τὲ νόμιτ, ἐ δὲ μπε φαρισείγ, ντ' ἔστε ντεγιέρε τὲ ὅε-τούνε τὲ ὅερού-αιγτουριτε; Ε ἀτὰ πουσιούανε.

4. Ε ζοῦρι ἐ ἐ ὅερόι ἀτέ, ἐ δὲ ἐ λεῖσῶι.

5. Ε οὐ περφέιτ μ' πὰ τὰ, ἐ θὰ, τζιλίτ γκά γιούβετ ντέ ἰ βίγτε ντέ πούσ φομάρι, ὅ κάου, ἐ νούχε δὸ τὰ ντζγιέρε ἀτέ ἀτε τζαστ ντέ δίτε τὲ ὅε-τούνε;

6. Ε ἄς ντέ χετὸ νούχε μούντε τι περφέισνε ἀτίγ.

7. Ε οὐ θήστε ἐ δὲ τὲ ὅε φτούαρετ ντέ φουσι παραβολί' σὲ ὅε πὰ χέ ζγι-δνε βέντετ' ἐ πάρα, ἐ οὐ θὰ ἀτούρε'

8. Κοῦρ τὲ φτόνετζ γκά νιερὶ μπε δάσμε, μὸς βίτζ ντέ βέντ τὲ πάρετ' σὲ μὸς ντόδετε ἐ κα φτούαρε ἰ ζότι ἰ ὅτεπισε ντογιέ με τὲ ντέρτζουρε γκά τέγε.

9. Ε σὶ τὲ βίγε ἀτ χέ κα φτούαρε

λεσε σὲ καὶ αὐτὸν, σοὶ εἶπη, Δὸς τόπον εἰς τοῦτον· καὶ τότε ἀρχίσῃς μὲ αἰσχύνῃν νὰ λαμβάνῃς τὸν ἔσχατον τόπον.

10. Ἄλλ' ἔταν προσκληθῆς, ὕπαγε καὶ κάθισον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, διὰ νὰ σοὶ εἶπη ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος ὅστις σὲ ἐκάλεσε, Φίλε. ἀνάβῃ ἀνωτέρω. Τότε θέλεις ἔχει δόξαν ἐνώπιον τῶν συγκαθημένων μετὰ σοῦ.

11. Διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν θέλει ταπεινωθῆ· καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν θέλει ὑψωθῆ.

12. Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὅστις προσεκάλεσεν αὐτὸν, Ὅταν κάμνης γεῦμα ἢ δεῖπνον, μὴ προσκάλει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ σὲ ἀντικαλέσωσι, καὶ γείνη εἰς σὲ ἀνταπόδοσις.

13. Ἄλλ' ὅταν κάμνης ὑποδοχὴν, προσκάλει πτωχοὺς, θεβλαμμένους, χωλοὺς, τυφλοὺς·

14. Καὶ θέλεις εἶσθαι μακάριος· διότι δὲν ἔχουσι νὰ σοὶ ἀνταποδώσωσιν· ἐπειδὴ ἡ ἀνταπόδοσις θέλει γείνη εἰς σὲ ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

15. Ἀκούσας δὲ ταῦτα εἰς τῶν συγκαθημένων, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος ὅστις φάγη ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

16. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄνθρωπος τις ἔκαμε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς·

17. Καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου, διὰ νὰ εἶπη πρὸς τοὺς κεκλημένους, Ἔρχεσθε, ἐπειδὴ πάντα εἶναι ἤδη ἔτοιμα.

18. Καὶ ἤρχισαν πάντες μὲ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Ὁ πρῶτος

τίγ ἐ δὲ ἀτέ, δὸ τὲ τὲ θότῃ τίγ, λὲ βὲντ χετίγ ἐ ἀχίερε μὲ τούρπ δὸ τὲ ρίτζ ντὲ βὲντ τὲ παστᾶϊγμ.

10. Πὸ κούρ τὲ φτόνετζ, χᾶίγδε ἐ ρὶ ντὲ βὲντ τὲ παστᾶϊγμ, χὲ κούρ τὲ βιγῆ αὶ χὲ τὲ κὰ φτούαρῃ τίγ, τὲ τὲ θότῃ τίγ, μὶκ, ὅκὸ μὲ λιάρτ' ἀχίερε δὸ τὲ τὲ γέτῃ τίγ ντὲρ περπύρα φίθε-βῆτ ἀτούρῃ ρίνε ντὲ χὲ μεσαλε.

11. Σὲ -ζίλι δὲ χὲ λιαρτζὸν βέτε-χενί ἐτίγ, δὸ τὲ οὔνιετῃ, ἐ αὶ χὲ οὔνιετῃ, δὸ τὲ γκρίχῃτῃ.

12. Εἰ ἰ θόσ ἐ δὲ ἀτίγ χὲ ἐ χίτθ θήρτουρῃ ἀτέ, κούρ τὲ κέτζ δρέχῃ, ἀ δάρεχῃ. μὸς φτὸ μίκτ' ἐτοῦ, ἀς βελά-ζερίτ ἐτοῦ, ἀς φερίτ ἐτοῦ. ἂς φιτόνε τὲ πάσουρῃ, σὲ μὸς ντόδατῃ ἐ τὲ φτό-γενε ἐ δὲ ἀτὰ τίγ, ἐπὲ παφούχῃτῃ φούτῃα φίότῃ.

13. Πὸ κούρ τὲ κέτζ φούτῃ θούρρῃ τὲ θάρφῃρῃ, σακάτερ, τὲ τζιάλλῃ, ἐ τὲ βερῃρῃ.

14. Εἰ δὸ τὲ γέτῃ ἰ λιούμουρῃ σὲ νούχῃ κἀνε τὲ τὰ ξεσπερῃλέγενῃ τίγ, ἐ δὸ τὲ τὲ ξεσπερῃλένετῃ τίγ κούρ τὲ γγιαλένε τὲ δρεῖγτῃτῃ.

15. Εἰ σὶ διφίότῃ νιῃ γκὰ τὲ φτού-οριτῃ ντὲ φούτῃ χετὸ, ἰ θότ' ἀτίγ, λιοῦμ ὅτ χὲ τὲ χᾶγῃ κούχῃ ντὲ μπρε-τῃρὶ τὲ Περντίσῃ.

16. Εἰ δὲ αὶ ἰ θότ' ἀτίγ, νιῃ νιερί κίερί νιῃ δρέχῃ τὲ μᾶδε, ἐ φτῃτῃ οὔμῃ.

17. Εἰ δερφῃ κοπίλ ἐτίγ ντὲ κὸ-χῃ τὲ δρέχῃσε τοῦ θόσ σὲ φτούαρῃτ' ἔγιανι σὲ μενιέντ τὲ φίθα γιάνῃ φατί.

18. Εἰ ζούνῃ τὲ φίθῃ πῆρ νιῃ φγια-λε τὲ χίχισνε ἰ πάρῃ ἰ θότ' ἀτίγ ἡλέ-

εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄγρον ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκη νὰ ἐξέλθω καὶ νὰ ἴδω αὐτόν· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον.

19. Καὶ ἄλλος εἶπεν, ἠγόρασα πέντε ζεύγη βοῶν, καὶ ὑπάγω νὰ δοκιμάσω αὐτά· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον.

20. Καὶ ἄλλος εἶπε, Γυναίκα ἐνομφεύθην· καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω.

21. Καὶ ἐλθὼν ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ, Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, καὶ εἰσάγαγε ἐδῶ τοὺς πτωχοὺς καὶ βεβλαμμένους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς.

22. Καὶ εἶπεν ὁ δούλος. Κύριε, ἔγεινεν ὡς προσέταξας, καὶ εἶναι ἔτι τόπος.

23. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον, Ἐξέλθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ πλατείας, καὶ ἀνάγκασον νὰ εἰσέλθωσι, διὰ νὰ γεμισθῇ ὁ οἶκός μου.

24. Διότι σὰς λέγω, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων θέλει γευθῆ τοῦ δείπνου μου.

25. Ἦρχοντο δὲ μετ' αὐτοῦ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

26. Ἐάν τις ἔρχεται πρὸς με, καὶ δὲν μισῇ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναίκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, δὲν δύναται νὰ ᾔηται μαθητῆς μου.

27. Καὶ ὅστις δὲν βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, δὲν δύναται νὰ ᾔηται μαθητῆς μου.

βα νιῆ ἄρρε, ἐ κάμ. ὄτρεγγίμ τῆ βέτε τὰ ὄχ ἀτέ· τῆ λιούτεμ, τῆ μέ ντεγέτζ.

19. Ε νιῆ τγιάτερ ἰθᾶ, πλέβα πέσε πέντε κέ, ἐ δὸ τῆ βέτε τι ὄχ ἀτά, τῆ λιούτεμ τῆ μέ ντεγέτζ.

20. Ε νιῆ τγιάτερ θᾶ, μὸρρα φρούα· πρᾶ ἀντάιγ νούχε μουντ τῆ βίγ.

21. Ε σὶ ἔρδι ἀτ κοπίλ ἰ ρεφέου χετὸ ζότιτ σὲ τιγ· ἀχιέρε οὐ ζεμερούα ζότι ἰ ὄτεπίσε, ἐ ἰ θότε κοπίλιτ σὲ τιγ, χάιγδε. ὄπείγτὸ, ντῆ πῆρ ὄέσε, ἐ ντῆ πῆρ βούγα τῆ κιουτέτιτ, ἐ κάλμε χετοῦ πρέντα τῆ βάρφερε, σακάτερ, τῆ τζάλε, ἐ τῆ βέρπερε.

22. Ε ἰ θότε κοπίλι ζότιτ, ἐ πῆρα σὶ κούντρε μὲ πορσίτε, ἐ τεπερόν ἐ δὲ βέντ.

23. Ε ἰ θότε ζότι· κοπίλιτ, διλλ μπουόδερα, ἐ μπῆ γάρδε, ἐ ἀναγκάσι τῆ βίγενε, κῆ τῆ μπλιόνετε ὄτεπίγια ἰμε.

24. Σὲ οὐ θὸμ γιούβετ, κῆ ντοινῆ γκά ἀτᾶ νιέρεζιτ· ἐ φτούαρῆ δὸ τῆ μὸς χάγχε δρέκενε τίμε.

25. Ε βίγ μὲ τῆ πάσχε τούρμ· ἐμάδε νιέρεζετ, ἐ σὶ οὐ κθίε οὐ θότ· ἀτοῦρε.

26. Ντῆ βγιέν νιερί τέκ οῦνε, ἐ νούχε μτζόν παπάν· ἐτίγ, ἐ δὲ μέμενε, ἐ δὲ φρούανε, ἐ δὲ ὄγιέλμτε, ἐ δὲ βελάζεριτε, ἐ δὲ μότρατε, ἐ ἀκόμα ἐ δὲ Σπίρτιν· ἐ τιγ νούχε μουντ τῆ γέτε μαθητίου ἰμ.

27. Ε δὲ ἀτ κῆ νούχε μιζὸ μπῆ κράχε κρούιχ· ἐτίγ, ἐ μὲ βγιέν πάσ μαγε, νούχε μουντ τῆ γέτε μαθητίου ἰμ.

28. Διότι τίς ἐξ ὑμῶν, θέλων νὰ οἰκοδομήσῃ πύργον, δὲν κάθηται πρῶτον καὶ λογαριάζει τὴν δαπάνην, ἂν ἔχη τὰ ἀναγκαῖα διὰ νὰ τελειώσῃ αὐτόν;

29. Μήποτε ἀποῦ βάλλῃ θεμέλιον, καὶ δὲν δύναται νὰ τελειώσῃ αὐτόν, ἀρχίσωσι πάντες οἱ βλέποντες νὰ ἐμπαίζωσιν αὐτόν, λέγοντες,

30. Ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε νὰ οἰκοδομῇ, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ.

31. Ἢ τίς βασιλεὺς ὑπάγων νὰ πολεμήσῃ ἄλλον βασιλέα, δὲν κάθηται πρῶτον καὶ σκέπτεται, ἂν ἦναι δυνατὸς μὲ δέκα χιλιάδας νὰ ἀπαντήσῃ τὸν ἐρχόμενον κατ' αὐτοῦ μὲ εἴκοσι χιλιάδας;

32. Εἰ δὲ μὴ, ἐνῶ αὐτὸς εἶναι ἔτι μακρὰν, ἀποστέλλει πρέσβεις καὶ ζητεῖ εἰρήνην.

33. Οὕτω λοιπὸν πᾶς ὅστις ἐξ ὑμῶν δὲν ἀπαρνείται πάντα τὰ ἑαυτοῦ ὑπάρχοντα, δὲν δύναται νὰ ἦναι μαθητὴς μου.

34. Καλὸν τὸ ἅλας· ἀλλ' ἐάν τὸ ἅλας διαφθαρή, μὲ τί θέλει ἀρτυθῆ;

35. Δὲν εἶναι πλέον χρήσιμον οὔτε διὰ τὴν γῆν, οὔτε διὰ τὴν κοπρίαν· ἔξω ρίπτουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

ΚΚΦ. ιε'. 15.

ΕΠΛΗΣΙΑΖΟΝ δὲ εἰς αὐτόν πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, διὰ νὰ ἀκούωσιν αὐτόν.

2. Καὶ διεγόγγυζον οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες, Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλὸς δέχεται, καὶ συντρώγει μετ' αὐτῶν.

28. Σὲ ψὲ τζίλι γὰ γιούβετ κούρ δὸ τὲ κέγγε νιὲ ταράτζε, νούχε ρί πρωτοπάρε τὲ συλοήσεγε ξοδίνε κὲ δούχαετς, ἐ ντὲ κά μὲ σὲ τὰ σόσγε;

29. Σὲ μὸς σὶ τὲ βέρρε πινάνε ἐ τὲ μὸς μούντζε τὰ σόσγε, νίσγενε ρίθ' ἀτὰ κὲ ἐ σόχγενε τὲ κέσγενε μὲ σέ,

30. Ε τὲ θόνε· κούιγ νιερί ζούρι τὲ δερτον ὄτεπι, ἐ νούχε μούντι τὰ σόσ.

31. Α τζίλι ἔστ' ἀτ' μπρέτ, κὲ κούρ δὸ τὲ κέγγε λιούφτε μὲ νιὲ τγιάτερ μπρέτ, νούχε ρί πρωτοπάρε τὲ συλοήσετε, ντέσττε ἰ ζότι τί δάλλε περπάρα μὲ δγιέτε μίγε τγιάτεριτ κὲ θγιέν μπι τὲ μὲ νιεζέτ μίγε;

32. Ε ντὲ μὸς κούρ ἔστ' ἀτ' ἀκόμα λιάρφ, δερφὸν ἐλτζι ἐ ἰ λιούτετε τὲ κέγγε πάλζ.

33. Κεστου δὰ τζίλι δὸ γὰ γιούβετ κὲ νούκ' ἰ μτζὸν ρίθ' ἀτὸ κὲ κά, νούχε μούντ τὲ γέτε μαθητίου ἰμ.

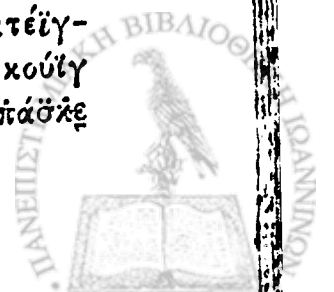
34. Ε μίρρε ἔσττε κρίπα· πὸ ντὲ κίφτε κρίπα ἐ πὰ πουλμίμε, μὲ σὲ δὸ τὲ κρίπετε;

35. Νούκ' ἔστ' ἐ βεγίερε ἄς πέρ δὲ ἄς πέρ πλέχε, πὸ ἐ ὄτλενε ἀτὲ πόσττε ἀτ' κὲ κά θέσσε πέρ τὲ διφούαρε, λὲ τὲ διφίόγε.

Κρίε Επεσεμπεδγιέτετς ιε'. 15.

Ε γιου ἀφερούανε ἀτιγ ρίθε κουμερκιάρετς ἐ δὲ φαγετόρετς, πέρ τὲ διφούαρε ἀτὲ.

2. Ε φαρισείγτε ἐδὲ Γραμματείγτε μουρμουρίσε, ἐ θόσνε· σὲ κούιγ μέρρ' ἀφερ φαγετόρετς, ἐ χὰ πᾶσχε μὲ ἰά.

3. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων.

4. Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν, εἰν ἔχη ἑκατὸν πρόβατα, καὶ χάσῃ ἐν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἐνενηκονταεννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ὑπάγει ζητῶν τὸ ἀπολωλός, ἕω τοῦ εὑρεῖ αὐτό;

5. Καὶ εὑρὼν αὐτό, θίλλει ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ, χαίρων.

6. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Συγχαρήτε μοι, ὅτι εὑρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός.

7. Σὺ λέγω ὅτι οὕτω θέλει εἶθαι χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοῶντα μᾶλλον, πρᾶ διὰ ἐνενηκονταεννέα δικαίους, οἵτινες δὲν ἔχουσι χρεῖαν μετανοίας.

8. Ἢ τίς γυνὴ ἔχουσα δέκα δραχμάς, εἰν χάσῃ δραχμὴν μίαν, δὲν ἀνάπτει λύχνον, καὶ σαρόνει τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὑρῇ αὐτήν;

9. Καὶ ἀφοῦ εὑρῇ, συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα, Συγχαρήτε μοι, διότι εὑρον τὴν δραχμὴν τὴν ὁποῖαν ἔχασα.

10. Οὕτω, σὺς λέγω, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοῶντα.

11. Εἶπε δὲ, Ἄνθρωπος τις εἶχε δύο υἱούς.

12. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα, Πάτερ, δός μοι τὸ ἀνήκον μέρος τῆς περιουσίας. Καὶ διέμελλον εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

13. Καὶ μετ' ὀλίγου ἡμέρας συνά-

3. Εὐὸς βοῦρι ἀτοῦρε περπάρὰ χετὲ παραβολὴ. ἐ οὐ θά.

4. Τζίλι νιερὶ πρέιγ γιούβετ τὲ χέτε νιελντ δέντ, ἐ ντὲ χούμπτε νιὲ γκὰ ἀτὸ, νοῦξὲ λὲ τὲ νεντε-δγιέτ' ἐνέντα ντ' ἐρημί, ἐ νοῦξὲ θέτε τὲ χερκόγε τὲ χούμπουρενὲ γγέρα σὰ τὰ φέγε χτέ;

5. Εὐ σὶ τὰ φέγε, ἐ βὲ μπε κρά-χε τὲ τίγ τούτ' ἐ φεζούαρ.

6. Εὐ σὶ τὲ θίγε μπε ὅτεπι, θερ-ρέτ μίχτε ἐ δὲ φιτόντε, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε. φεζούου νιάσχε με μούα, σὲ φέτα δέλλενε τίμε τὲ χούμπουρεν.

7. Οὐ θόμ γιούβετ σὲ χεῖτου δὸ τὲ γέτε φεζίμ ντὲρ Κιελ πὲρ νιὲ φαγετούαρ χὲ μετανοίς, σὲ πὲρ νεντε-δγιέτ' ἐνέντε τὲ δρέιγτε χὲ νοῦξὲ κάνε χρι πὲρ μετανί.

8. Α τζίλια εἶτ' ἀγιό φρούα χὲ τὲ χίστε δγιέτε δραχμίρα, ἐ τὲ χουμπίτ νιὲ δραχμί, νοῦξὲ δὲξ φω-τίνε, ἐ νοῦξὲ φῆιν ὅτεπίνε, ἐ νοῦξὲ χερκὸν με κουγδὲς γγέρα σὰ τὰ φέγε;

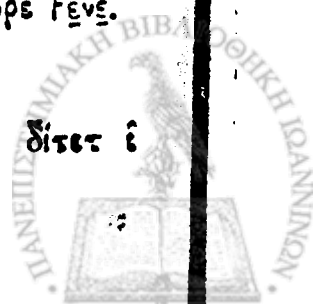
9. Εὐ σὶ τὰ φέγε, θερρέτ μίχτε, ἐ δὲ φιτόντε, ἐ οὐ θότ' ἐ φεζούου νιάσχε με μούα, τὲ φέτξε δραχμίνε χὲ κιάτξε χούμπουρε.

10. Κεῖτου οὐ θόμ γιούβετ, φεζίμ πέντετε περπάρὰ Εγγεγετ σὲ Περ-νίστε, πὲρ νιὲ φαγετούαρ χὲ μετα-νοίς.

11. Εὐ θά νιὲ νιερὶ χιῖ δὲ δγιέμ.

12. Εὐ με ρίου γκὰ ἀτὰ ἰθότε σὲ γιάτιτ, τάτε νέμε πγιέσεν' ἐ φέρετ χὲ με πίος ἐ οὐ ντάου ἀτοῦρε φένε.

13. Εὐ πὰς γιὸ σούμε δίτετ ἐ

ξας πάντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπεδήμη-
σεν εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ διε-
σκόρπισε τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ζῶν
ἀσώτως.

14. Αφοῦ δὲ ἐδαπάνησε πάντα, ἔ-
γεινε πείνα μεγάλη ἐν τῇ χώρᾳ ἐκεί-
νῃ, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ στερεῖται.

15. Τότε ὑπῆγε καὶ προσεκολλήθη
εἰς ἓνα τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκεί-
νης, ὅστις ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀ-
γροὺς αὐτοῦ διὰ νὰ βόσκη χοίρους.

16. Καὶ ἐπεθύμει νὰ γεμίσῃ τὴν
κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ζυλοσκεράτων
τὰ ὁποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδεὶς
ἔδιδεν εἰς αὐτόν.

17. Ἐλθὼν δὲ εἰς ἑαυτὸν, εἶπε, Πόσοι
μισθωτοὶ τοῦ πατρὸς μου, περισσεύου-
σιν ἄρτον, καὶ ἐγὼ χάνομαι ὑπὸ τῆς
πεινῆς!

18. Σηκωθείς θέλω ὑπάγει πρὸς
τὸν πατέρα μου, καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς
αὐτόν, Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρα-
νὸν καὶ ἐνώπιόν σου·

19. Καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ
ὀνομασθῶ υἱός σου· κάμε με ὡς ἓνα
τῶν μισθωτῶν σου.

20. Καὶ σηκωθείς ἦλθε πρὸς τὸν
πατέρα αὐτοῦ. Ἐνῶ δὲ ἀπειχενέτι μα-
κράν, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ
ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν
ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφι-
λησεν αὐτόν.

21. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ υἱός,
Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ
ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄ-
ξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου.

22. Καὶ ὁ πατὴρ εἶπε πρὸς τοὺς
δούλους αὐτοῦ, φέρετε ἔξω τὴν στο-
λην τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν,
καὶ δότε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρα
αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πό-
δας.

μπεγιόδι φίθῃ μι ῥίου πῖρρ' ἔ ἱκου,
ἔ θάτε ντῆ θέντ τῆ λιάρφῃ· ἔ ἀτγῆ
περχάπι φέν' ἀτίγ, ντῆ πούνερα τῆ
λίφα.

14. Ε σὶ ἔ πρίσι ἀτ φίθῃ, οὐ πῆ
οὐ ἐμάδῃε μπά τῆ θέντ: ἔ ἀτ νῖσι τῆ
μὸς κίῃ.

15. Ε θάτε ἔ οὐ κολῖς μὲ νῖῃ γκά
φῶιατάρῃτ ἔ ἀτίγ θέντιτ, ἔ ἔ δερ-
φῶι ἀτῆ ντῆ τζιφλίκῃ τῆ τίγ τῆ ρούαν
δέρρατῃ.

16. Ε κίῃ δεῖθῃρῖμ τῆ γγῶς πάρ-
κουν' ἐτίγ γκά λέντετε κῆ χάτγῃε
δέρρατῃ, ἔ νούκ' ἔ ἱπτε νιερί ἀτίγ.

17. Ε σὶ ἔρδι ντῆ θέτεγῃε τῆ τίγ;
θᾶ, σᾶ ροφῃετάρῃ ντῆ ὄτεπῖ τῆ κάκάλτ
σίμ. κᾶνῃ πούκῃ κῆ οὐ τεπερὸν, ἔ
οὐνε κῆτου θῶδῃ οὐρίετ;

18. Δὸ τῆ γκρίχῃμ τῆ θέτε τῆ
παπάι ἱμ; ἔ τῖ θῶμ, παπά· φεγῃεθα
κόντρε Κίελιτ, ἔ δῆ κόντρε τέγε.

19. Ε μῆ νούκῃ γιάμ ἔ ζῶτι τῆ
κιούγαεμ πῖρρῃ ἱτ· κῆμῃε πόσι νῖῃ
γκά ροφῃετάρῃτ' ἔτοῦα.

20. Ε οὐ κῆ ἔρδι ντῆ παπάι
τίγ· ἔ σὶ κῆ ἀκόμα λιάρφ γκά ἀτ,
ἔ πα ἀτῆ κάκάλτ τίγ, ἔ ἔ ἔρδι κῆῖκ
πῆρ τῆ· ἔ οὐ λεῖθῶα ἔ ἔ ἔτῖου δοθαῖρ-
ῖτῃ μῆ κιάφῃ τῆ τίγ, ἔ ἔ πούθε
ἀτῆ.

21. Β ἔ πῖρρῃ ἔ θῶτ' ἀτίγ· παπά,
φεγῃεθα κόντρε Κίελιτ, ἔ δῆ κόντρε
τέγε, ἔ νούκῃ γιάμ ἔ ζῶτι μῆ τῆ κιού-
γαεμ πῖρρῃ ἱτ.

22. Ε παπάι οὐ θῶτε ὄερπετό-
ρεθετ σῆ τίγ· κῆνι γιάῖτῃ μῆ τῆ
μῖρρῃτῃ ρῶπα, ἔ θῖῶνιῃ ἀτῆ, ἔ θῖρρῃ
οὐνάκῃ μῆ δῶρῃε τῆ τίγ· ἔ τῆ μπά-
θουρα ντῆ κῆμπε τῆ τίγ.

23. Καὶ φέροντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, σφάζατε, καὶ φαγόντες ἅς εὐφρανθῶμεν.

24. Διότι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται.

25. Ἦτο δὲ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱὸς ἐν τῷ ἀγρῷ· καὶ καθὼς ἐργάζμενος ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίαν καὶ χοροῦς.

26. Καὶ προσκαλέσας ἓνα τῶν δούλων ἠρώτα τί εἶναι ταῦτα;

27. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ ἀδελφὸς σου ἦλθε· καὶ ἐσφαζεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, διότι ἀπέλαυσεν αὐτὸν ὑγιαίνοντα.

28. Καὶ ὠργίσθη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτόν.

29. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς τὸν πατέρα, Ἰδοὺ, τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ ἐντολήν σου δὲν παρέβην· καὶ εἰς ἐμὲ οὐδὲ ἐρίφιον ἔδωκας ποτὲ, διὰ νὰ εὐφρανθῶ μετὰ τῶν φίλων μου.

30. Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἐσφαξας δι' αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν.

31. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶσαι· καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ εἶναι·

32. Ἐπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφὸς σου οὗτος νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὐρέθη.

ΚΕΦ Ις'. 16.

Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Ἦτο ἀνθρωπὸς τις πλούσιος,

23. Ἐ πίνι βίτζν' ἐ οὐσκίερε με φρούρε, ἐ θερρίε· ἐ τὲ χάμε, ἐ τὲ φεζόνευι.

24. Σὲ κούιγ πέρρι ἱμ, κὲ ἰ ἐδέ-κουρε, ἐ πὰ ρότι, ἐ ἰ χούμπουρε, ἐ οὐ φέντ' ἐ νίσνε τὲ φεζόνισνε.

25. Ἐ πέρρι μὲ μὰδ' ἰ τὶγ κέμπ' ἄρρε, ἐ μπε τὲ κθίερε πόκε οὐ ἀφροῦα ὅτεπίσε, δι·φίτ' τὲ κεντούαρα ἐ θάλερα.

26. Ἐ σὶ θύρρε νιὲ γκὰ κοπίγτε, ἐ πιέτι τζδὸ τὲ γένε ζετό.

27. Ἐ δὲ αἰ ἰ θὰ ἀτίγ' σὲ βε-λάι ἰτ ἔρδι, ἐ θερρί παπάι ἰτ βίτζν' ἐ οὐ σκίερε με φρούρε, σὲ ψὲ ἐ πρίτι ἀτὲ με ὅεντέτ.

28. Ἐ ἀτ' οὐ ζεμερούα, ἐ νούχε δούαν τὲ χίν πρέντα, ἐ παπάι τὶγ, ὄλι γιαῶτε, ἐ ἰ λιούτεγ ἀτίγ.

29. Ἐ αἰ οὐ περφέιτκ, ἐ ἰ θὰ παπάιτ σὲ τὶγ' για, κάκε βγιέτ τὲ πουνόιγ τί, ἐ ντονιὲ πορσί νούχε τὲ ὄκελια, ἐ μούα νούχε μὲ δὲ κούρε νιὲ κέτζ, τὲ φεζόνεμ με μίκτ' ἐμί.

30. Ἐ κούρ ἔρδι κούιγ πέρρι ἰτ, κὲ τὲ χάγκρι φένε με φρά τὲ λίφα, ἰ θερρίε ἀτίγ βίτζν' ἐ οὐσκίερε με φρούρε.

31. Ἐ δὲ αἰ ἰ θότ' ἀτίγ' πέρρ, τί κουρδὸ με μούα πάσχε γέ, ἐ φίθε τὲ μίατε τὲ τούατε γιάνε.

32. Πὸ ἴσπε ἐ οὐδισε τὲ πέγε-με φοῦτι ἐ φεζίμ, σὲ ψὲ κούιγ βε-λάι ἰτ κὲ ἰ ἐδέκουρε ἐ πὰ ρόν, ἐ οὐ φέντ.

Κρίε Ἐφιαῶτεμπεδγιέτετε. ις'. 16.

Ἐ θόῦτε ἐ δὲ ντὲ μαθητίτ' ἐ-τίγ' νιὲ νιερί κὲ ἰ πάσουρε, αἰ ζί-

ὅστις εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος κατηγορήθη πρὸς αὐτὸν ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

2. Καὶ κράξας αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὅποσον ἀκούω περὶ σοῦ; δὸς τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομίας σου· διότι δὲν θέλεις δυναθῆῃ πλέον νὰ εἶσαι οἰκονόμος.

3. Εἶπε δὲ καθ' ἑαυτὸν ὁ οἰκονόμος, Τί νὰ κάμω ἐπειδὴ ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖ ἀπ' ἐμοῦ τὴν οἰκονομίαν; νὰ σκάπτω δὲν δύναμι, νὰ ζητῶ ἐντρέπομαι.

4. Ἐνόησα τί πρέπει νὰ κάμω, διὰ νὰ μὲ δεχθῶσιν εἰς τοὺς οἶκους αὐτῶν, ὅταν ἀποβληθῶ τῆς οἰκονομίας.

5. Καὶ προσκαλέσας ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ εἶπε πρὸς τὸν πρῶτον, Πόσον χρεωστεῖς εἰς τὸν κύριόν μου;

6. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλατὸν μέτρον ἐλάιου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα.

7. Ἐπειτα εἶπε πρὸς ἄλλον, Σὺ δὲ πόσον χρεωστεῖς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἡκατὸν μόδια σίτου. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν; Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.

8. Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν ἀδικὸν οἰκονόμον, ὅτι φρονίμως ἐπραξέ· διότι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι φρονιμώτεροι εἰς τὴν ἑαυτῶν γενεάν, παρὰ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός.

9. Καὶ ἐγὼ σὺς λέγω, κάμτε εἰς ἑαυτοὺς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, διὰ νὰ σὺς δεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ὅταν ἐκλείψητε.

10. Ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ πιστός, καὶ ἐν τῷ πολλῷ πιστός εἶναι· καὶ ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἀδικός, καὶ ἐν τῷ πολλῷ ἀδικός εἶναι.

ὅτε υἱὲς κωνόμ' ἐ ἀτέ ἐ καλεζούανε τέκ αἱ σὲ ἰ περχάπ φέν' ἐτίγ.

2. Ε σὶ ἐ θύρρι ἀτέ, ἰ θότ' ἀτίγ· τζέϋτε κεργὸ κὲ διφιόγ πέρ τι; ἐπ λογαρίν' ἐ κονομλέκουτ σίτ, σὲ νοῦ- κέ μούντ τὲ κονομίτ', σὸτ δι πάρε.

3. Ε κονόμι θότε μὲ βέτεχε τὲ τίγ· τζτέ κέγ, σὲ ζότι ἴμ. δὸ τὲ μὲ ντζιέρε μούα γκά πούνα; τὲ ρε- μύγ νοῦκε μούντ, τὲ λίπειγ μὲ βγιέν τούρπ.

4. Κιουπετόβα σέτζ τὲ κέγ, κὲ κούρ τὲ δάλλ γκά κονομλέκου τὲ μὲ δέζγενε ντὲ ὅτεπίρα τὲ τούρε.

5. Ε σὶ θύρρι ἄφερ υἱὲ γκά υἱὲ κερτζλίτ' ἐ ζότιτ σὲ τίγ, ἰ θότε σὲ πίριτ, σὰ ἰ δὸ ζότιτ σίμ;

6. Ε δὲ ἀἰ ἰ θότε· υἱεκίντ που- τζέλια βόγ· ἐ ἰ θότ' ἀτίγ· μέρρ κάρτενε τέντε, ἐ ρὶ ἐ ὄκρούαιγ ὀπίγτ πεσεδγιέτε.

7. Πισαντάγ ἰ θότε τγιέτεριτ· ἐ τίδ σὰ ἰ δὸ; ἐ δὲ ἀἰ ἰ θότε· υἱεκίντ μάτεσε φρούρε· ἐ ἰ θότ' ἀτίγ· μέρρ κάρτενε τέντε, ἐ ὄκρούαιγ τετε- δγιέτε.

8. Ε ἐ μπουρι ζότι κωνόμ' ἐ πὰ λέσε, σὲ κέρι μὲ μέντ. Σὲ ψὲ τὲ κίγ· ἐ κεσάγ γέτετ γιάνε ντὲ πρέζ τὲ τούρε μὲ τὲ μένιζουρε σὲ τὲ πίγτ' ἐ ὄρίτεσε.

9. Ε οῦνε οὐ θήμ. γιούβετ' κέρι μίλ γκά φέρι ἰ ἀδικίσε· κὲ κούρ τὲ βδίσινι τοῦ δέζγενε γιούβετ ντὲ τέντερα τὲ πὰ σόσουρα.

10. Αἱ κὲ ἔστ' ἐ πέσεσε ντὲ τὲ πάκενε ἔστ' ἰ πέσεσε ἐ δὲ ντὲ τὲ σού- μενε· ἐ αἱ κὲ ἔστ' ἰ ὄτρέμπερε ντ τὲ πάκενε, ἔστ' ἰ ὄτρέμπερε

23. Καὶ φέροντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, σφάζατε, καὶ φαγόντες αὐτὸν εὐφρανθῶμεν.

24. Διότι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε καὶ ἀπολωλὼς ἦτο, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται.

25. Ἦτο δὲ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱὸς ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ καθὼς ἐργάζομενος ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἠκούσε συμφωνίαν καὶ χοροῦς.

26. Καὶ προσκαλέσας ἓνα τῶν δούλων ἠρώτα τί εἶναι ταῦτα.

27. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦλθε· καὶ ἔσφαξεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, διότι ἀπῆλαυσε αὐτὸν ὑγιαίνοντα.

28. Καὶ ὠργίσθη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτόν.

29. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς τὸν πατέρα, Ἰδοῦ, τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ ἐντολὴν σου δὲν παρέβην· καὶ εἰς ἐμὲ οὐδὲ ἐρίφιον ἔδωκας ποτὲ, διὰ νὰ εὐφρανθῶ μετὰ τῶν φίλων μου.

30. Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου αὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔσφαξας δι' αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν.

31. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Γέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶσαι καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ εἶναι.

32. Ἐπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὐρέθη.

ΚΕΦ. ΙΣ'. 16.

Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Ἦτο ἀνθρωπὸς τις πλούσιος,

23. Ἐ πίνι βίτζν' ἐ οὐσκίερε μὲ φρούρε, ἐ θεέρριε ἐ τὲ χάμε, ἐ τὲ φεζόνεμι.

24. Σὲ κούιγ πιρρι ἱμ, κὲ ἱ θδέκουρε, ἐ πὰ ρόι, ἐ ἱ χούμπουρε, ἐ οὐ φέντ' ἐ νίσνε τὲ φεζόνισνε.

25. Ἐ πιρρι μὲ μάδι τιγ κέμπ' ἄρρε, ἐ μπὲ τὲ κθίερε πόκε οὐ ἀφερουά ὅτεπίσε, διφίσι τὲ ζεντούαρα ἐ θάλερα.

26. Ἐ σὶ θύρρε νιὲ γκά κοπίγτε, ἐ πιέτι τζδὸ τὲ γένε ζετό.

27. Ἐ δὲ αὶ ἱ θὰ ἀτιγ' σὲ θελάι ἱτ ἔρδι, ἐ θεέρρι παπάι ἱτ βίτζν' ἐ οὐ σκίερε μὲ φρούρε, σὲ ψὲ ἐ πρίτι ἀτὲ μὲ ὅεντέτ.

28. Ἐ αὶ οὐ ζεμερούα, ἐ νούξε δούαν τὲ χίν κρέντα, ἐ παπάι τιγ, δόλι γιαῶτε, ἐ ἱ λιούτειγ ἀτιγ.

29. Ἐ αὶ οὐ περφέιγκ, ἐ ἱ θὰ παπάιτ σὲ τιγ' γιά, κάκε θγιετ τὲ πουνόιγ τι, ἐ ντοῦιὲ πορσί νούξε τὲ ὀκέλια, ἐ μούα νούξε μὲ δὲ κούρε νιὲ κέτζ, τὲ φεζόνεμ μὲ μίκτ' ἐμί.

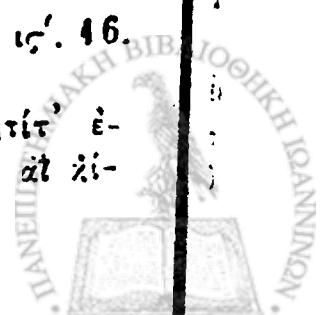
30. Ἐ κούρ ἔρδι κούιγ πιρρι ἱτ, κὲ τὲ χάγκρι φένε μὲ φρά τὲ λίφα, ἱ θεέρρε ἀτιγ βίτζν' ἐ οὐσκίερε μὲ φρούρε.

31. Ἐ δὲ αὶ ἱ θὸτ' ἀτιγ' πιρρ, τι κουρδὸ μὲ μούα πάσχε γὲ, ἐ φίθι τὲ μίαιτε τὲ τούατε γιάνε.

32. Πὸ ἱῶτε ἐ οὐδέσε τὲ πέγεμὲ φοῶτι ἐ φεζίμ, σὲ ψὲ κούιγ θελάι ἱτ κὲ ἱ θδέκουρε ἐ πὰ ρόν, ἐ οὐ φέντ.

Κρίε ἐφιαῶτεμ. πεδγιέτετε. ις'. 16.

Ἐ θόῶτε ἐ δὲ ντὲ μαθητίτ' ἐ τιγ' νιὲ νιερί κὲ ἱ πάσουρε, αὶ χί-

ὅστις εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος κατηγορήθη πρὸς αὐτὸν ὡς διασκορπιζὼν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

2. Καὶ κραξάσας αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὅποσον ἀκούω περὶ σοῦ; δὸς τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομίας σου· διότι δὲν θέλεις δυναθῆναι πλέον νὰ εἶσαι οἰκονόμος.

3. Εἶπε δὲ καθ' ἑαυτὸν ὁ οἰκονόμος, Τί νὰ κάμω ἐπειδὴ ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖ ἀπ' ἐμοῦ τὴν οἰκονομίαν; νὰ σκάπτω δὲν δύναμαι, νὰ ζητῶ ἐντρέπομαι.

4. Ἐνόησα τί πρέπει νὰ κάμω, διὰ νὰ μὲ δεχθῶσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ὅταν ἀποβληθῶ τῆς οἰκονομίας.

5. Καὶ προσκαλέσας ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ εἶπε πρὸς τὸν πρῶτον, Πόσον χρεωστεῖς εἰς τὸν κύριόν μου;

6. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλατὸν μέτρον ἑλάσιου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα.

7. Ἐπειτα εἶπε πρὸς ἄλλον, Σὺ δὲ πόσον χρεωστεῖς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν μόδια σίτου. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.

8. Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν ἄδικον οἰκονόμον, ὅτι φρονίμως ἐπραξέ· διότι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι φρονιμώτεροι εἰς τὴν ἑαυτῶν γενεάν, παρὰ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός.

9. Καὶ ἐγὼ σὺς λέγω, κάμετε εἰς ἑαυτοὺς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, διὰ νὰ σὺς δεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ὅταν ἐκλείψητε.

10. Ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ πιστός, καὶ ἐν τῷ πολλῷ πιστός εἶναι· καὶ ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν τῷ πολλῷ ἄδικος εἶναι.

ὅτε υἱὸς κονομ' ἐ ἀτὲ ἐ καλεζούανε τέκ αὐτὸς ἰ περιχάπ φέν' ἐτίγ.

2. Ε σὶ ἐ θύρρι ἀτὲ, ἰ θότ' ἀτιγ' τζέσττε κεγιὸ κὲ διφίσιγ πέρ τι; ἐπ λογαρίν' ἐ κονομλέκουτ σίτ, σὲ νοῦ- κὲ μούντ τὲ κονομίτ', σὸτ δι πάρε.

3. Ε κονόμι θόττε μὲ θέτεχε τὲ τίγ' τζιτὲ κέτιγ, σὲ ζότι ἰμ δὸ τὲ μὲ ντζιέρε μούα γκά πούνα; τὲ βε- μούγ νοῦκὲ μούντ, τὲ λίπειγ μὲ βγιέν τούρπ.

4. Κιουπετόβα σέτζ τὲ κέτιγ, κὲ κούρ τὲ δάλλ γκά κονομλέκου τὲ μὲ δέζγενε ντὲ ὅτεπίρα τὲ τούρε.

5. Ε σὶ θύρρι ἄφερ υἱὲ γκά υἱὲ πορτζλίτ' ἐ ζότιτ σὲ τίγ, ἰ θόττε σὲ πίριτ, σὰ ἰ δὸ ζότιτ σίμ;

6. Ε δὲ ἀτ ἰ θόττε· υἱεκίντ που- τζέλια θόγ' ἐ ἰ θότ' ἀτιγ' μέρρ κάρτενε τέντε, ἐ ρὶ ἐ ὄκρούαιγ ὄπίγτ πεσεδιγιέτε.

7. Πασαντάιγ ἰ θόττε τγιέττεριτ' ἐ τίδ σὰ ἰ δὸ; ἐ δὲ ἀτ ἰ θόττε· υἱεκίντ μάττεσε φρούρε· ἐ ἰ θότ' ἀτιγ' μέρρ κάρτενε τέντε, ἐ ὄκρούαιγ τετε- διγιέτε.

8. Ε ἐ μπουρι ζότι κονομν' ἐ πὰ κέσε, σὲ κέρι μὲ μέντ. Σὲ ψὲ τὲ κέιγ' ἐ κέσάιγ γέτετ γιάνε ντὲ κρέζ τὲ τούρε μὲ τὲ μέντζουρε σὲ τὲ πίγτ' ἐ ὄρίτεσε.

9. Ε οὔνε οὐ θὸμ γιούβετ' πένι μιλ' γκά φέρι ἰ ἀδικίσε· κὲ κούρ τὲ ἑδίσι. τοῦ δέζγενε γιούβετ ντὲ τέντερχ τὲ πὰ σόσουρα.

10. Αὶ κὲ ἔστ' ἐ κέσεσε ντὲ τὲ πάκενε ἔστ' ἰ κέσεσε ἐ δὲ ντὲ τὲ σού- μενε· ἐ ἀτ κὲ ἔστ' ἰ ὄτρέμπερε· ἐ τὲ πάκενε, ἔστ' ἰ ὄτρέμπερε

11. Ἐάν λοιπόν εἰς τὸν ἄδικον μαμωνᾶ δὲν ἐφάνητε πιστοὶ, τὸν ἀληθινὸν πλοῦτον τίς θέλει σᾶς ἐμπιστευθῆ;

12. Καὶ ἐάν εἰς τὸν ξένον δὲν ἐφάνητε πιστοὶ, τίς θέλει σᾶς δώσει τὸ ἰδικόν σας;

13. Οὐδεὶς δοῦλος δύναται νὰ δουλεύῃ δύο κυρίους· διότι ἢ τὸν ἓνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσει· ἢ εἰς τὸν ἓνα θέλει προσκολληθῆ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ μαμωνᾶ.

14. Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὄντες· καὶ περιεγέλων αὐτόν.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Σεῖς εἰσθε οἱ δικαιογνώστες ἐχυτοῦς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ Θεὸς ὁμῶς γνωρίζει τὰς καρδίας σας· διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὑψηλόν, βδελυγμὰ εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

16. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου ὑπῆρχον· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς τις θιάζεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

17. Εὐκολώτερον δὲ εἶναι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ νὰ παρέλθωσι, παρά μίαν κεφαλα τοῦ νόμου νὰ πέσῃ.

18. Πᾶς ὅστις χωρίζεται τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ νυμφεύεται ἄλλην, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὅστις νυμφεύεται κεχωρισμένην ἀπὸ ἀνδρός, μοιχεύει.

19. Ἦτο δὲ ἀνθρωπιὸς τις πλούσιος, καὶ ἐνεδύετο πορφύραν καὶ στολὴν εὐσσεῖνην, εὐφραίνόμενος καθ' ἡμέραν μεγαλοπρεπῶς.

νιῆ τὴ εὐόμενε;

11. Ε. ντέϋτ' ἀδά, κὲ νοῦκ' οὐ δούκτε τὲ πέσεσε ντὲ γὲ κὲ γκά αδικι, τζίλι δὸ τοῦ πέσόγε γιούβετ μπὲ τὲ θερτέτενε;

12. Ε. ντέϋτε ἀδά κὲ νοῦκ' οὐ δούκτε τὲ πέσεσε ντὲ τὲ χουαῖνε, τζίλι δὸ τοῦ ἀπε γιούβετ τουαῖνε;

13. Ντοῦιὲ σερρετουαρ νοῦξε μούντ τὲ σερπέγε δι ζοτερίνγ· σὲ ψὲ γιά δὸ τὲ μὲς δόγγε νιέρινε, ἐ δὸ τὲ δόγγε τγιέτερινε· γιά δὸ τὲ πελκέγε νιέρινε, ἐ δὸ τὲ μὲς πελκέγε τγιέτερινε· νοῦξε μούντι τὲ πουνόνι Περντίσε, ἐ δὲ μαμονάνε· (λιακεμίμενε.)

14. Ε. ἰ διφίτγνε φιθὲ· κετὸ ἐ δὲ Φαρισεῖγτε, κὲ κένε τὲ ὄτρεῖγτε, ἐ περκέϋνε μὲ τέ.

15. Ε. οὐ θὸτ' ἀτοῦρε, γιούβετ γίνι ἀτὰ κὲ δεφτόνι βέτεχενε τουαῖγ τὲ δρέγτε περπᾶρα νιέρεζετ· μὲ Περντία νιέχ ζέμερατε τουαῖγ, σὲ ψὲ ἀγιὸ κὲ ἔϋτε ἐ λιάρτε περπᾶρα νιέρεζετ, περπᾶρα Περντίσε ἔϋτ' ἐ νγιέτε.

16. Νόμι ἐ δὲ προφῆτετε γγέρα τὲ Ἰωάννη κένε· κὲ ἀχίερε ἐ παστάγε διδάξετε μπρετερία ἐ Περντίσε, ἐ τζίλι δὸ μὲ ὄτρεγγίμ χλιν μπὲ τέ.

17. Μὲ κολάγτε ἔϋτε τὲ σκὴγε Κιέλι ἐ δὲ δέου, ἀ τὲ πγιέρε μπὲ δὲ νιέ μάγε γκά νόμι.

18. Τζίλι δὸ κὲ ζπὸν φρούαν' ἐτιγ, ἐ μαρτόνετε γὲ τγιαττερ ἔϋτε κουρβγιάρ· ἐ δὲ τζίλι δὸ κὲ μερρ φρούα τὲ ζπούαρε γκά πούρρι, ἐ τὲ πᾶ ντάρε, πέν κουρβερί.

19. Κὲ νιέ νιερί ἰ πάσουρε, ἐ βι-
σσιγ μὲ πορφύρε. ἐ δὲ μὲ βιϋνιε, ἐ πέν φοστέρα τὲ μεδὰ γκά δίτα.

20. Ἦτο δὲ πτωχός τις ὀνομαζόμενος Λάζαρος, ὅστις ἔκειτο πεπληρωμένος πλησίον τῆς πύλης αὐτοῦ,

21. Καὶ ἐπεθύμει νὰ χορτασθῆ ἀπὸ τῶν ψυγίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐγλείφον τὰς πληγὰς αὐτοῦ.

22. Ἀπέθανε δὲ ὁ πτωχός, καὶ ἐφέρθη ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη.

23. Καὶ ἐν τῷ ἔθῳ ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐνῶ ἦτο ἐν βασάνοις βλέπει τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ τὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ.

24. Καὶ αὐτὸς φωνάζας εἶπε, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον, διὰ νὰ βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ εἰς ὕδωρ, καὶ νὰ καταδροσίσῃ τὴν γλῶσσάν μου· διότι βασανίζομαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ.

25. Εἶπε δὲ ὁ Ἀβραάμ, Τέκνον, ἐνθυμήθητι ἔτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ὁ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· τὴν ὥρην μὲν παρηγορεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι.

26. Καὶ ἐκτὸς τούτων πάντων, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα εἶναι ἐστηριγμένον, ὥστε οἱ θέλοντες νὰ διαβῶσιν ἐντεύθεν πρὸς ἑσᾶς, νὰ μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν νὰ διαπερῶσι πρὸς ἡμᾶς.

27. Εἶπε δὲ, Παρακαλῶ σε λοιπὸν, πάτερ, νὰ πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου·

28. Διότι ἔχω πέντε ἀδελφούς· διὰ νὰ μαρτυρήσῃ εἰς αὐτούς, ὥστε νὰ μὴ ἔλθωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον ποῦτον τῆς βασάνου.

29. Λέγει πρὸς αὐτὰν ὁ Ἀβραάμ,

20. Ἐ καὶ ἀτγὲ νιῆ νιερί καὶ κιοῦ-
χαιεῖγ Λάζαρο, καὶ δερφεῖγ ντὲ πόρτε
τὲ τίγ, πλιότ με πλιάφα.

21. Ἐ δεῦερὸν τὲ γριχαιεῖγ γκα θρι-
μετε καὶ πίννε γκα μεσάλα ἐ σὲ πά-
σουριτ· πὸ ἐ δὲ κέντε βίγνε ἐ ἰ λῆ-
πίννε πλιάφατ' ἐτίγ.

22. Ἐ ἐρδικόχα καὶ βδίκι ἰ θάρ-
φερι, ἐ ἐ σπίννε Ἐγγεγτε ἀτὲ ντὲ
φι τὲ Ἀβραάμιτ· ἐ βδίκι ἐ δὲ ἰ πά-
σουρι. ἐ ἐ κάλε ντὲ θάρρ.

23. Ἐ γκριγιτ σίτ' ἐ τίγ ντὲ
πίσε καὶ κέ, σὲ κέ ντὲ μουντίμ, ἐ
σὲχ Ἀβραάμνε πέρ σὲ λιάρφουτ, ἐ
δὲ Λαζαρίνε ντὲ φι τὲ τίγ·

24. Ἐ αἰ θύρρι ἐ θά· γιάτ Ἀβρα-
άμ, λὰ τὲ τὲ βίγε κέλι πέρ μούα,
ἐ δερφο Λάζαρινε, τὲ γγιέγε μάγεμ'
φιότιτ σὲ τίγ με οὔγε, ἐ τὲ με λιάρφ-
γε φιούχενε τίμε· σὲ δίφεμ ντὲ κετὲ
φλιάχε.

25. Ἐ δὲ Ἀβραάμι ἰ θόττ· κίρρ,
κουγιτόου σὲ τί ἰ μόρρε τὲ μίρρατ.
ἐτούα ντὲ γέτε τέντε· ἀστού ἐ δὲ
Λάζαρι τὲ κελιάττ· ἐ νταστί κούιγ
πρόχτε, ἐ τί γέχ μουντίμ.

26. Ἐ δὲ μπι φιθὲ κετὸ, ντὲ μεσ
τούατγ ἐ δὲ νέβετ ἔσττ νιῆ γκρε-
μίν' ἐμάδε καὶ τὲ μὸς μούντγενε τὲ
σκόγενε ἀτὰ καὶ δούανε τὲ βίγενε κα-
τέγε ντὲ γιού, ἀς ἀτὰ καὶ δούανε τὲ
βίγενε γκα γιούβετ ντὲ νέ.

27. Ἐ δὲ αἰ ἰ θόττ· οὔνε τὲ λιού-
τεμ, ὦ γιάτ, τὰ δερφόττ ἀτὲ ντὲ
στέπι τὲ κακάτ σίμ.

28. Σὲ κάμ πέσε θελάζερ, καὶ
τοῦ δεφτόγε αὐτοῦρε πέρ κετὲ, καὶ τὲ
μὸς βίγενε ἐ δὲ ἀτὰ κετού ντὲ κετὲ
βέντ τὲ μουντίμιτ.

29. ἰ θότ' ἀτίγ Ἀβραάμι· κάνε

ἔχουσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφή-
τας ἃς ἀκούσωσιν αὐτοὺς.

30. Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχὶ πάτερ, Ἀ-
βραάμ· ἀλλ' εἴν τι ἀπὸ νεκρῶν ὑπά-
γη πρὸς αὐτοὺς, θέλουσι μετανοῆσαι.

31. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, Ἐὶν τὸν
Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφήτας δὲν ἀ-
κούωσιν, οὐδὲ εἴν τι ἀναστηθῆ ἐκ
νεκρῶν, θέλουσι πεισθῆ.

ΚΕΦ. ΙΣ' 17.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἀδύνα-
τον εἶναι νὰ μὴ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα·
πλὴν οὐκ εἰς ἐκεῖνοι, διὰ τοῦ ὁ-
ποίου ἔρχονται.

2. Συμφέρει εἰς αὐτὸν νὰ κρεμα-
σθῆ περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ μύλου
πέτρα, καὶ νὰ ριφθῆ εἰς τὴν θάλασσαν,
παρὰ νὰ σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν
τούτων.

3. Προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς. Ἐάν
δὲ ὁ ἀδελφός σου ἁμαρτήσῃ εἰς σέ,
ἐπίπληξον αὐτὸν καὶ εἴν μετανοήσῃ,
συγχώρησον αὐτόν.

4. Καὶ εἴν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας
ἁμαρτήσῃ εἰς σέ, καὶ ἐπτάκις τῆς
ἡμέρας ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ, λέγων,
Μετανοῶ, θέλεις συγχωρήσει αὐτόν.

5. Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν
κύριον, Αὐξήσον εἰς ἡμᾶς τὴν πίστιν.

6. Ὁ δὲ κύριος εἶπεν, Ἐάν εἴχετε
πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἠθέλετε
εἰπεῖ εἰς τὴν συκάμινον ταύτην, Ἐκ-
ριζώθητι, καὶ φυτεύθητι εἰς τὴν
θάλασσαν· καὶ ἠθελε σαῖς ὑπακούσει.

7. Τίς δὲ ἀπὸ σαῖς ἔχων δούλον
ἀροτριῶντα, ἢ ποιμαίνοντα, θέλει
εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν εὐθὺς ἀφροῦ ἔλθῃ ἐκ
τοῦ ἀγροῦ, Ἵπαγε κάθισον νὰ φάγῃ;

Μωϋσίνε, ἐ δὲ προφήτετε, λέ τοῦ
διφιόγενε ἀτοῦρε.

30. Ε δὲ αἱ ἰθα, γιὸ, ὦ γιάτ
Αβραάμ, πὸ ντὲ βάρτε· ἱερεὶ μπὰ
τὰ γκά τὲ βδέκουριτε, δὸ τὲ μετα-
νοήσγενε.

31. Ε ἰ θότ' ἀτιγ, ντὲ μὸς διφιό-
γενε Μωϋσίουτ, ἐ δὲ προφήτεβετ.
ἐ δὲ γκά τὲ βδέκουριτε ντὲ οὐγ-
γιάλιτε ἱερεὶ ἰούζε δὸ τὲ πεσόγενε.

Κρίε Εὔτατε μπεδγιέτετε. ις'. 17.

Ε οὐ θότε μαθητίβετ νοὺζ' εὔτε
μουμακίμ τὲ μὸς βίγενε σκανδάλετε·
πὸ βὲ ἀτιγ κὲ πρέιγ σὶ βίγενε.

2. Μὲ μίββε κὲ πὲρ τὲ κὲ τί κὲ
λίθουρε μπε κιάφε τὲ τιγ ἱε Γουρρ
μουλίριτ, ἐ τὲ κὲ χέδουρε ντὲ δὲτ,
σὲ τὲ πένετε σκάνδαλο ντὲ ἱε γκά
κὲτὰ τὲ βόγειτε.

3. Κίνι κουιγδὲς βέτεχενε τού-
αίγ' ἐ ντέβτε κὲ τὲ φεγέγε βελίτ
ἱε τέκ τέγε, κερτόγε ἀτέ' ἐ ντὲ με-
τανοήστε, τὰ ντεγέτζ ἀτέ.

4. Ε δὲ ντὲ φεγέφτε ὄτάτε χέρε
δίτενε κόντρε τέγε, ἐ ὄτάτε χέρε
δίτενε τὲ κθένετε τέκ τί, ἐ τὲ θότε'
μετανοήσ' τὰ ντεγέτζ ἀτέ.

5. Ε ἀποστοῖγτε ἰ θάνε Ζότιτ'
ὑτόνα νάβετ πέσε.

6. Ε οὐ θά Ζίτι, ντὲ κέσσετε πέ-
σε σὰ κόκε σινάπιτ, δὸ τὲ θόσσετε
κὲτιγ λίσιτ μάνιτ, σκούλιου, ἐ φυ-
τέψου ντέδτε, ἐ δὸ τοῦ διφιόν' γιού-
βετ.

7. Ε τζίλι εὔτε γκά γιούβετ κὲ
κὰ ἱε ἔερπετύαρ κὲ λιρόν ντάρρε,
ἂ κὲ ρούαν δέντε, κούρ κθένετ' αἱ
γκὰ ἄρρη ἰ θότε μὲ ἱε, ἔγια, ἐ ρί
ντὲ μεσάλε;

8. Καὶ δὲν θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, Ἐτοίμασον τὴν νᾶν δειπνήσω, καὶ περιζωσθεὶς ὑπηρετεῖ με, ἕως οὗ φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα θέλεις φάγει καὶ πίει σὺ;

9. Μήπως γνωρίζεις χάριν εἰς τὸν δούλον ἐκεῖνον, διότι ἔκαμε τὰ διαταχθέντα εἰς αὐτόν; Δὲν μοὶ φαίνεται.

10. Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν κάμητε πάντα τὰ διαταχθέντα εἰς ἐσᾶς, λέγετε, ὅτι δούλοι ἀχρεῖοι εἴμεθα· ἐπειδὴ ἐκάμαμεν ὅ,τι ἐχρεωστοῦμεν νὰ κάμωμεν.

11. Καὶ ὅτε αὐτὸς ἐπορεύετο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διέβαινε διὰ μέσου τῆς Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.

12. Καὶ ἐνῶ εἰσήρχετο εἰς τινὰ κώμην ἀπήντησαν αὐτόν δέκα ἄνθρωποι λεπροὶ, οἵτινες ἐστάθησαν μακρόθεν.

13. Καὶ αὐτοὶ ὕψωσαν φωνὴν, λέγοντες, Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς.

14. Καὶ ἰδὼν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰπάγετε καὶ δείξατε ἐαυτοὺς εἰς τοὺς ἱερεῖς. Καὶ ἐνῶ ἐπορεύοντο ἐκαθαρίσθησαν.

15. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι λατρεύθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν.

16. Καὶ ἔπεσε κατὰ πρόσωπον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἦτο Σαμαρείτης.

17. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Δὲν ἐκαθαρίσθησαν οἱ δέκα; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ εἶναι;

18. Δὲν εὐρέθησαν ἄλλοι νὰ ὑποστρέψωσι διὰ νὰ δοξάσωσι τὸν Θεόν, εἰμὴ ὁ ἄλλογενὴς οὗτος;

19. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σηκωθείς ὑπάγε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν.

8. Ε νούκ' ἰ θότ' ἀτίγ μὲ τέπερ πέμε δάρκῃ, ἐ περβίσου τὲ μὲ πέτς χουσμῆτ, γγέρα σὰ τὲ χὰ ἐ τὲ πὶ· ἐ παστάγε δὸ τὲ χὰτς ἐ τὲ πὶτς ἐ δὲ τίγ;

9. Μὸς ἰ νιέχ ντονιέ χατέρ ἀτίγ ἔερπετόριτ, σὲ ψὲ πέρρι ἀτὸ κὲ ἐ ποροῖτι ἀτὲ; μὲ δούκετε γιό.

10. Κεῖστοῦ ἐ δὲ γιούβετ κούρ, τὲ πένη φίβ' ἀτὸ χὲ οὐ ποροῖτγενε γιούβετ, θοῖ σὲ γέμη κοπιγ τὲ πὰ βεγίερε, σὲ ψὲ ἀτὸ κέῖῆμ. πόρτζ τὲ πέγερ. πέμ.

11. Ε κούρ εἴντε ἀτὶ ντὲ Ἱερουσαλήμ, ἔκον ντὲ πέρ μὲς τὲ σαμαρίσε, ἐ τὲ Γαλιλαίσε.

12. Ε κούρ δὸ τὲ γίν ἀτὶ ντὲ νιέ φσιὰτ, δούαλε περπάρα τιγ δγιέτε νιέρεζ τὲ λεπρόσουρε, ἐ ἀτὰ κεντρούανε πέρ σὲ λιάρφουτ.

13. Ε γκρίγτινα ζένε, τούκ' ἐ θένε· Ἰησοῦ δάσκαλ, λὲ τὲ τὲ βίγε κέικ περνέβετ.

14. Ε σὶ ἰ πὰ, οὐ θὰ ἀτοῦρε· χαίγδενι, ἐ δεφτόνι βέτεχενε τούαίγ ντὲ πρίφτερ' ἐ τέκ βίγν' ἀτὰ μπούδε, οὐ κερούανε.

15. Ε νιέ γιὰ ἀτὰ, σὶ πὰ χὲ οὐ ἔερουά, οὐ κθίε ἐ λεβδὸν Περντίνε μὲ ζὲ τὲ μὰδ.

16. Ε ρὰ περμπις περπάρα χέμ πεβετ σὲ Ἰησοῦτ, ἐ ἐφχαριστίς ἀτὲ· ἐ ἀτὶ κὲ Σαμαρίτ.

17. Ε δὲ Ἰησοῦτ οὐ περφέιφκ ἐ, θὰ· νούκ' οὐ κερούανε τὲ δγιέτε; ἐ πὸ τὲ νέντετε κού γιάνε;

18. Νούκ' οὐ φέντνε τὲ κθένεσινε τὲ ἴπνε λεβδιμ. Περντίσε, πέρ βέτς· με χετίγ σὲ χούαῖγιτ;

19. Ε ἰ θὰ ἀτίγ, γκρέου, ἐ χάιγ· δὲ· πέσα γίοτε τὲ σόσι τίγ.

20. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Δὲν ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ οὕτως, ὥστε νὰ παρατηρηταί·

21. Οὐδὲ θέλουσιν εἶπει, Ἰδοὺ ἔδω εἶναι, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· διότι ἰδοὺ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐντὸς ὑμῶν.

22. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, θέλουσιν ἔλθει ἡμέραι, ὅτε θέλετε ἐπιθυμήσει νὰ ἴδῃτε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ δὲν θέλετε ἰδεῖ.

23. Καὶ θέλουσι σὰς εἶπει, Ἰδοὺ, ἔδω εἶναι, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ ὑπάγητε, μηδ' ἀκολουθήσῃτε.

24. Διότι ὡς ἡ ἀστραπή ἢ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν λάμπει εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, οὕτω θέλει εἰσθαι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.

25. Πρῶτον ὅμως πρέπει αὐτῆς νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

26. Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἰσθαι καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

27. Ἐτρωγον, ἐπινον, ἐνούμφευσον, ἐνουμφεύοντο, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτὸν· καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.

28. Ὀμοίως καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Λώτ· ἔτρωγον, ἐπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ἠκοδόμουν·

29. Καθ' ἣν δὲ ἡμέραν ἐξῆλθεν ὁ Λῶτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβριξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.

εἰς.

20. Εἰ σὶ ἐπιένῃ παρὰ Φαρισεῖγτες, κοῦρ ἔσῃτε πὲρ τ' ἄρδουρε μπρετερία ἐ Περντίσε, οὐ περφέλῃ ἀτοῦρε, ἐ οὐ θὰ μπρετερία ἐ Περντίσε νοῦξε ἔγειν με τὲ πέρρη φατί.

21. Ἄς νοῦξε θόνε· γιάβουα χετοῦ, ἄ γιάβουα ἀτγέ· σὲ ψὲ γιά μπρετερία ἐ Περντίσε ντὲ μες τοῦαῖγ ἔσῃτε.

22. Εὐ οὐ θὰ ἐ δὲ μαθητίβρετ, δὲ τὲ θίγενε δὲ τὲ δεσπερόνι τὲ σίγχι νιέ γκὰ δῖτε τὲ πέρρη· σὲ νιερίουτ ἐ δὲ τὲ μὸς ἐ σίγχι.

23. Εὐ δὲ τοῦ θόνε γιούβρετ, γιάβουα χετοῦ, ἄ, γιάβουα ἀτγέ· μες εἶτ, ἄς μες ἰ ντίχνι πὰς ἀτὰ.

24. Σὲ ψὲ σὶ κούντρος λαμπουρίτ βεττετίμα γκὰ νίερα ἄν' ἐ Κίελιτ, ἐ γγέρα μπάνε τγιάτερ φέξ, χεστού δὲ τὲ γέτε ἐ δὲ ἰ πέρρη ἰ νιερίουτ ντὲ δῖτε τὲ τίγ.

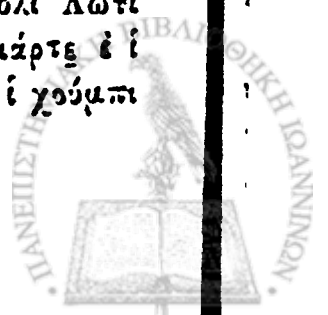
25. Πὸ περπάρα δούγαετὲ τὲ πεσόγε ἀτ σούμε, ἐ τὲ ὑτρίρετε πόσῃτε, γκὰ χεγιὸ φυλί.

26. Εἰ σὶ κούντρος Γιάου ντὲ δῖτε τὲ Νώεσε· χεστού δὲ τὲ γέτε ἐ δὲ ντὲ δῖτε τὲ πέρρη· σὲ νιερίουτ.

27. Χάιγνε, ἐ πίγνε, μαρτόιγνε, ἐ μαρτόνισνε, γγέρα μπὰ τὲ δῖτε χε χίρι Νώεα ντὲ κιβωτό· ἐ ἔρδι κατακλυσμῆ, ἐ ἰ χούμπι τὲ φίθε.

28. Κεστού Γιάου ἐ δὲ ντὲ δῖτε τὲ Λώπιτ· χαιγνε, ἐ πίγνε, πλείγνε, ἐ σῖτνε, φυτέψνε, ἐ δεφτόιγνε ὅτε-πίρα.

29. Πὸ ἄτε δῖτε χε δόλι Λώτι γκὰ Σοδόμα, βὰ σὶ ἰ ζγιάρτε ἐ ἰ σκιούφουριτ γκὰ Κίελι, ἐ ἰ χούμπι φίθε.

30. Ὡσαύτως θέλει εἶσθαι καθ' ἣν ἡμέραν ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου θέλει φανερωθῆ.

31. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὅστις εὐρεθῆ ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἃς μὴ καταβῆ διὰ τὴν νῆα λάβῃ αὐτά· καὶ ὅστις ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁμοίως ἃς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω.

32. Ἐνθυμείσθε τὴν γυναῖκα τοῦ Λῶτ.

33. Ὅστις ζητήσῃ τὴν σωσὴν τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ αὐτήν, θέλει διαφυλάξει αὐτήν.

34. Σὺς λέγω, ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ θέλουσιν εἶσθαι δύο ἐπὶ μιᾶς κλιβάνης· ὁ εἰς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ ἄλλος ἀφίεται.

35. Δύο γυναῖκες θέλουσιν ἀλέθει ὁμοῦ· ἡ μία παραλαμβάνεται· καὶ ἡ ἄλλη ἀφίεται.

36. Δύο θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἰς παραλαμβάνεται καὶ ὁ ἄλλος ἀφίεται.

37. Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ποῦ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅπου εἶναι τὸ σῶμα, ἐκεῖ θέλουσι συναχθῆ οἱ ἄετοί.

ΚΕΦ. ιη'. 18.

Ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ ὅτι πρέπει πάντοτε τὴν προσεύχωνται, καὶ τὴν νῆα μὴ ἀποκάμνωσι,

2. Λέγων, Κριτῆς τις ἦτο ἐν τινὶ πόλει, ὅστις τὸν Θεὸν δὲν ἐφοβεῖτο, καὶ ἀνθρώπων δὲν ἐντρέπετο.

3. Ἦτο δὲ γῆρα τις ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει· καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, Ἐχδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου.

30. Κεῖτο δὲ ἐπὶ τὴν γῆρα μὲν εἶτε καὶ δὲ τὴν δευτέρω ἐπὶ τὴν νῆα.

31. Μὴ τὴν εἶτε αἶ καὶ τὴν γῆρα τετὴ μὴ ταρατῆ, ἐ τὴν γῆρα μὲν ὅτε πὶ ῥόπατ' ἐτίγ, λὲ τὴν μὲν ζῆρε· τί μάρρη ἀπὸ· ἐ αἶ καὶ γῆρα τετὴ ντ' ἄρρη, ἀπὸ τοῦ ἐ δὲ αἶ λὲ τὴν μὲν κῆρα τετὴ πρᾶπη.

32. Μπαῖ μὲντ φρούαν' ἐ Λῶτιτ.

33. Τζίλι δὲ καὶ κῆρα τὴν ὅτε πὶ Σπῆρτιν' ἐ τίγ, δὲ τὰ χουμπᾶσε ἀτέ, ἐ τζίλι δὲ καὶ τὰ χουμπᾶσε ἀτέ, δὲ τὰ ῥούαγε ἀτέ.

34. Εὐὸ θὲμ γιούβετ, καὶ ντὴ κατὴ νάτε δι δὲ τὴν γῆρα ντὴ νιὲ στρόμῃ, νιὲρι δὲ τὴν μίρρητε, ἐ τγιάτερι δὲ τὴν λίγετε.

35. Δι δὲ τὴν γῆρα πᾶσῃ καὶ τὴν πλιούαγνε, νιέρα δὲ τὴν μίρρητε, ἐ τγιάτερα δὲ τὴν λίγετε.

36. Δι δὲ τὴν γῆρα ντ' ἄρρη νιὲρι δὲ τὴν μίρρητε, ἐ τγιάτερι δὲ τὴν λίγετε.

37. Ε γιού προφέτῃκα, ἐ ἰ θάν, ἀτίγ· καὶ, ὦ Ζότ; ἐ δὲ αἶ οὐ θότ ἀτούρε· τῆκ ἔστῃ κουφώμα, ἀτγὲ δὲ τὴν μπεγίδεγε ἐ δὲ ὀκιπόνιατε.

Κρίε Ετετεμπεδγίετετε. ιη'. 18.

Εὐὸ θὲσ ἀτούρε ἐ δὲ παραβολὴ πῆρ τὴν φάλτουρε γίθε νιὲ, ἐ τὴν μὲν λιόδεγε.

2. Τούκ' ἐ θῆρα ντὴ νιὲ κιοτετ καὶ νιὲ φιοκάτασ, καὶ νούκα τρέμπεγ Περντίσε, ἃς γίθ τούρπν' ἐ νιερζετ.

3. Ε μπα τὴν κιοτετ ἴσῃ νιὲ φρούα ἐβῆ, ἐ ἀγίθ βίγ τῆκ αἶ, ἐ θὲσ· κῆμῃ φιούκα μὲ ἀρμίκνε τῆμ.

4. Καὶ μέγροι τινὸς δὲν ἠθέλησε· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπε καθ' ἑαυτὸν, ἂν καὶ τὸν Θεὸν δὲν φοβῶμαι, καὶ ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπωμαι,

5. Τοῦλάχιστον ἐπειδὴ μὲ ἐνοχλεῖ ἡ γῆρα αὐτῆ, ἃς ἐκδικήσω αὐτήν, διὰ νὰ μὴ ἔρχηται πάντοτε καὶ μὲ βασανίζῃ.

6. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Ἄκουσατε τί λέγει ὁ ἄδικος κριτής.

7. Ὁ δὲ Θεὸς δὲν θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βιοῶντων πρὸς αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα, ἂν καὶ μακροθυμῇ δι' αὐτούς;

8. Σὺς λέγω, ὅτι θέλει κάμει τὴν ἐκδικησιν αὐτῶν ταχέως. Πλὴν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὅταν ἔλθῃ ἄρα γὰρ θέλει εὔρει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

9. Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τινὰς, τοὺς θαρρόντας εἰς ἑαυτούς ὅτι εἶναι δίκαιοι, καὶ καταφρονούντας τοὺς λοιπούς, τὴν παραβολὴν ταύτην.

10. Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὴν ἱερὸν διὰ νὰ προσευχηθῶσιν· ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης.

11. Ὁ Φαρισαῖος σταθεῖς προσήγγητο καθ' ἑαυτὸν ταῦτα. Ἐὐχαριστῶ σοι, Θεέ, ὅτι δὲν εἶμαι καθὼς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ, ἢ καὶ καθὼς οὗτος ὁ τελώνης.

12. Νηστεύω δις τῆς ἐβδομάδος, ἀποδεκατίζω πάντα ὅσα ἔχω.

13. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἰστάμενος δὲν ἠθέληεν οἰδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων, Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

14. Σὺς λέγω, Κατέβη οὗτος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δεικνωμένος μᾶλλον, παρὰ ἐκεῖνος· διότι πᾶς ὁ ὑψῶν

4. Εὐ πέρ ᾄδομε κόχῃ νούχῃ δέσι· τί πέν· μὲ τὲ πασταίγμενε θότῃ μὲ θέτεχῃ τὲ τίγ· ντόνε σὲ Περντίσε σὶ τρέμπεμ, ἐ γὰρ ἰερί νούχῃ κάμ τούρπ,

5. Μὲ σὲ ψὲ μὲ βεντὸν χεγίθ φρούα ἐθέ, λὲ τί πέτγ φιοῦϊκνε· χὲ τὲ μὸς βίγῃ φίθῃ ἰέ, τὲ μὲ τζιάγῃ κριέτῃ.

6. Εὐ διφιοῦατῃ, θὰ Ζότι, σέτζ θὰ φιοκάτῃτι ἰ ὄτρέμπερῃ.

7. Εὐ πὸ Περντία δὸ τὲ μὸς πέγῃ φιοῦϊκνε τὲ ζγιέδουρετ σὲ τίγ, χὲ θεβρέσῃνε ντὲ αἰ δὶτ ἐ νάτῃ· ἐ δὸ τὲ πέρ τόγῃ πέρ δέμ τὲ τούρε;

8. Οὐ θὸμ γιούβετ χὲ δὸ τὲ πέγῃ φιοῦϊκν' ἐτούρε ὄπέιγτ' πὸ κούρ τὲ βίγῃ ἰ ἰῖβῃ ἰ ἰερίουτ, δὸ τὲ φέγῃ βάλῃ πέσῃνε μπε δέ;

9. Εὐ θὰ ἐ δὲ χέτῃ παραβολὴ πέρ τζὰ χὲ χίπνε ὀμουθ μπε θέτεχῃ τὲ τούρε, σὲ κένῃ τὲ ὄρέιγτῃ, ἐ σιάγνε τὲ τγιέρετῃ.

10. Δὶ ἰερέζ χίπνε ντὲ ἱερὸ τὲ φάλισνε, ἰερί Φαρισαῖο, ἐ τγιάτερι κουμερκιάρ.

11. Φαρισαῖουα χεντροῖ ἐ φάλειγ χέτῃ μὲ θέτεχῃ τὲ τίγ· ὦ Περντί τὲ λεβδότῃ, σὲ νούχῃ γιάμ σὶ ἰερέζιτ' ἐ τγιέρε· βέμπεῃς, τὲ ὄτρέμπερῃ, κουρβγιάρε, ἃς σὶ ἐ δὲ κούτῃ Κουμερκιάρ.

12. Αφερότῃ δι χέρε μπε γιάβε, ἀπ τὲ ὄγιέτετενε ντὲ σὰ ἰῃ χὲ κάμ.

13. Εὐ κουμερκιάρ χεντροῖ πέρ σὲ λιάρφουτ, ἐ νούχῃ δούαίγ ἃς σίτε τὲ γκρίγ ντὲ Κιελ' πὸ ρίγτε φιοῦζν' ἐτίγ, ἐ θότ' ντεγέμε, ὦ Περντί, μούα φαγετούρε.

14. Οὐ θὸμ γιούβετ, χὲ κούτῃ οὐ κθὲ ἰ ὄρέιγτῃ ντὲ ὄτεπὶ τὲ τίγ, ἐ γιο τγιάτερι. Σὲ τζίλι δὸ χὲ γκρέ

ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῆ· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῆ.

15. Ἐφερον δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ τὰ βρέφη, διὰ νὰ ἐγγίξῃ αὐτὰ· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταί, ἐπέπληξαν αὐτοὺς.

16. Ὁ Ἰησοῦς ὁμῶς προσκαλέσας αὐτὰ, εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδιὰ νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμὲ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτὰ· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

17. Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅστις δὲν δεχθῆ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς αὐτήν.

18. Καὶ ἄρχων τις ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί νὰ πράξω διὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον;

19. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἰς, ὁ Θεός.

20. Τὰς ἐντολάς ἐξεύρεις «Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψης· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.»

21. Ὁ δὲ εἶπε, Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου.

22. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐτι ἐν σοὶ λείπει πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διαμοίρασον εἰς πτωχοὺς, καὶ θέλεις ἔχει ὀθησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἔλθε, ἀκολουθεῖ μοι.

23. Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἔγεινε περίλυπος· διότι ἦτο πλούσιος σφόδρα.

24. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον, εἶπε, Πῶς δυσκόλως θέλουσιν εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα.

βέτερον· ἐτιγ, δὸτ ἐ γκρεμίσετε, ἐ αὐτὸν οὐ· βέτερον· ἐτιγ, δὸ τὲ γκρίχετε.

15. Εἰ πῖνε ἀτιγ, ἀκόμα ἐ δὲ φόσνιετε, κὲ τὶ ζιγ ἀτά, ἐ σὶ πάνε μαθητίτ' ἐτιγ, ἰ κερτούανε ἀτά.

16. Εἰ Ἰησοῦ ἰ θύρρι ἀτά, ἐ 'ἀ' λίρι δγιέλμτε τὲ βίγενε τέκ οὐ ἐ μὸς ἰ μπάνι ἀτά, σὲ τὲ τίλλεβετ ἔσττε μπρετερία ἐ Περντίσε.

17. Μὲ τὲ βερτέτα σὸ θὸμ γιούβετ, σὲ αὐτὸν κὲ τὲ μὸς δέξγε μπρετερίν' ἐ Περντίσε πόσι φόσνιε δὸ τὲ μὸς χίγε μπὲ τέ.

18. Εἰ ἐπιέτι ἀτὲ νιὲ γκα τὲ πάρετε, ἐ θά' ὦ δάσκαλ ἰ μίρρε τζτὲ πῆιγ οὐνε κὲ τὲ μάρρ πγιέσε γέτεν' ἐ πὰ σόσουρε;

19. Εἰ δὲ Ἰησοῦ ἰ θά' ἀτιγ' ψὲ μὲ θούα τὲ μίρρε; ντονιὲ νοῦκ' ἔστ' ἰ μίρρε πὲρ βέτζμε περντίσε βέτεμε.

20. Πορσίτε ἰ δι, μὸς κOURBEPD, μὸς βρά, μὸς βιδ, μὸς πῆν μαρτυρί· τὲ βέμε· ντερο παϊάνε τέντ, ἐ δὲ μέμενε τέντε.

21. Εἰ δὲ αὐτὸν ἰ θά' τὲ φίθα κετὸ ἰ κάμ. ρούαίγτουρε κὲ μπὲ τὲ ρὶ τίμ.

22. Εἰ σὶ διφιδί κετὸ Ἰησοῦ, ἰ θά' ἀτιγ, ἐ δὲ νιὲ ἀκόμα τὲ λίψετε τιγ' οἷτ φίθε σά κὲ, ἐ ντάγιουα σὲ θάρφερετ, ἐ δὸ τὲ κέτς χαζινὲ ντὲ κλει, ἐ ἔγια πὰς μέγε.

23. Εἰ αὐτὸν σὶ διφιδί κετὸ, οὐ χέλμουα, σὲ ψὲ κὲ οὐμ' ἰ πάσουρε.

24. Εἰ σὶ ἐ πὰ ἀτὲ Ἰησοῦ, κὲ οὐ χελμούα, θά' σὲ μὲ οὐμὲ ζαχμέτ δὸ τὲ χίγενε ἀτά κὲ κάνε φὲ, ντὲ μπρετερι τὲ Περντίσε.

25. Διότι εὐκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ κάμηλος διὰ τρύπης βελόνης, παρά πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

26. Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, Καί τις δύναται νὰ σωθῆ;

27. Ὁ δὲ εἶπε, Τὰ ἀδύνατα παρά ἀνθρώποις εἶναι δυνατὰ παρά τῷ Θεῷ.

28. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἰδοῦ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν.

29. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις ἀφήκῃ οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

30. Ὅστις δὲν θέλει ἀπολαύσει πολλαπλάσια ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζῶν αἰώνιον.

31. Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰδοῦ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ θέλουσιν ἐκτελεσθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

32. Διότι θέλει παραδοθῆναι εἰς τὰ ἔθνη, καὶ θέλει ἐμπαυχθῆναι, καὶ ὑβρισθῆναι, καὶ ἐμπτυσθῆναι.

33. Καὶ μαστιγώσαντες θέλουσι θανατώσει αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστῆθῆναι.

34. Καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν οὐδὲν ἐκ τούτων· καὶ ἦτο ὁ λόγος οὗτος κεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, καὶ δὲν ἐνόησαν τὰ λεγόμενα.

35. Ὅτε δὲ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ἱεριχὼν, τυφλὸς τις ἐπάθητο παρά τὴν ὁδὸν ζητῶν.

25. Μὲ κολαίγῃτε ἔσθε τὴν ὄχλην τῆς φαμίλιας ντὲ πὲρ βέρρε τὴν φελπέρε σὲ, σὲ τὴν χίγῃ ἡ πάσουρι ντὲ μπρετρεὶ τὴν Περντίσε.

26. Ε ἀτὰ χὲ διφιδίγνε θάνε· ἐ κούσ μὸντ τὲ σόσετε;

27. Ε δὲ αἶ οὐ θά, ἀτὸ χὲ ὀγιάνε τὲ κολαίγῃτα μπάνε τὲ νιέρεζετ, γιάνε τὲ κολαίγῃτα μπάνε τὲ Περντίσε.

28. Ε Πέτρουα ἡ θότῃ γιὰ νάβουετ χὲ ἡ λιὰμ τὴν φίθα, ἐ ἔρδμ πὰς τέγε.

29. Ε δὲ αἶ οὐ θότ' ἀτουρε· μὲ τὴν βερτέτα οὐ θόμ γιούβετ, σὲ νούκ' ἔσθε ντοῦνε χὲ κα λένε ὀτεπί, ἀ περίνγ, ἀ βελάζερ, ἀ φρούα, ἀ δγιέλμ, πὲρ δασουρί τὴν μπρετρερίσε σὲ Περντίσε.

30. Κὲ τὴν μὸς μάρρε μὲ σούμε ντὲ χετὲ κόγῃ, ἐ γέτε τὴν πὰ σόσουρε ντὲ γέτε χὲ βγιέν.

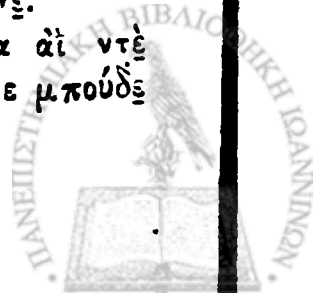
31. Ε σὶ μέρρι τὴν διμπεδγιέτε μπὲ νιάνε, οὐ θότ' ἀτουρε· γιὰ, χὲ βέμι ντὲ Ἱερουσαλιμ, ἐ δὲ τὴν παφούχανε φίθ' ἀτὸ χὲ γιάνε ὀχρούαρε γκὰ προφήτετε πὲρ τὴν πέρρ ἐ νιερρίουτ.

32. Σὲ ψὲ δὲ τὴν ἴπετε ντὲ δούαρρ τὴν σὲ παπέσεβετ, ἐ δὲ τὴν περκέσετε, ἐ δὲ τὴν πεστίχετε.

33. Ε σὶ τὰ ράχνε μὲ χαμτζι, δὲ τὰ βράσεν' ἀτέ, ἐ τὴν τρέτενε δίτε δὲ τὴν γγιάλετε.

34. Ε ἀτὰ νούχε κουπετούανε φάρε φὲ γκὰ χετὸ· ἐ κὲ χεγιὸ φγιάλλε ἐ φσέχουρε γκὰ ἀτὰ, ἐ νούχε νοήσνε ἀτὸ χὲ οὐ θούχατῃνε.

35. Ε κούρ οὐ ἀρερούα αἶ ντὲ Ἱεριχὸ, νιὲ ἡ βέρπερε ρίγτε μπουδὲ ἐ λίπεν.

36. Ἀκούσας δὲ ὄχλον διαβαίνοντα, ἠρώτα τί εἶναι τοῦτο.

37. Ἀπήγγειλαν δὲ πρὸς αὐτόν, ὅτι Ἰησοῦς, ὁ Ναζωραῖος, διαβλίνει.

38. Καὶ ἐφώνησε, λέγων, Ἰησοῦ, γιὰ τοῦ Δαβίδ, ἐλέησόν με.

39. Καὶ οἱ προπορευόμενοι ἐπέπληττον αὐτόν διὰ τὸ νὰ σιωπήσῃ· ἀλλ' αὐτὸς πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, γιὰ τοῦ Δαβίδ, ἐλέησόν με.

40. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς προσέταξε νὰ φερθῇ πρὸς αὐτόν· καὶ ἀφοῦ ἐπλησίασεν, ἠρώτησεν αὐτόν,

41. Λέγων, τί θέλεις νὰ σοὶ κάμω; Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, νὰ ἀναβλέψω.

42. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν. Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέ ἔσωσε.

43. Καὶ παρευθὺς ἀνέβλεψε, καὶ ἠκουλούθει αὐτόν δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἤνεσε τὸν Θεόν.

Κεφ. ιθ'. 19.

Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἰεριχῶ.

2. Καὶ ἰδεὺς ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ζακχαῖος, ὅστις ἦτο ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦτο πλούσιος.

3. Καὶ ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν τίς εἶναι· καὶ δὲν ἠδύνατο διὰ τὸν ὄχλον, διότι ἦτο μικρὸς τὸ ἀνάστημα.

4. Καὶ δραμῶν ἐμπρὸς ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν διὰ νὰ ἴδῃ αὐτόν· ἐπειδὴ δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ ἔμελλε νὰ περάσῃ.

5. Καὶ ὡς ἦλθεν εἰς τὸν τόπον, ὁ Ἰησοῦς ἀναβλέψας εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ζακχαῖε, κατάβα

36. Εἰ σὺ διψοῦς τούρμενε καὶ ὄχλον, πῆτε τζέστε καγιό;

37. Εἰ ῥεφίενε ἀτιγ καὶ ὄκοντε Ἰησοῦ Ναζαρινόι.

38. Ε θύρρι, ἐ θά, Ἰησοῦ ἰ πύρρι Δαβίδιτ, λειγμονίσιμε μούα.

39. Ε ἀτὰ καὶ βίγνε περπάρρα ἐ κερκόιγν' ἀτὲ τὲ πουσόν· ἐ ἀτ φίθε νιὲ θερρίτ με τέπερ· ἰ πύρρι Δαβίδιτ, λειγμονίσιμε μούα.

40. Ε Ἰησοῦ κεντροῖ, ἐ ποροσίτι τὲ γιὰ πῆνε ἀτὲ περπάρρα, ἐ κούρ ἔρδι ἀτ ἄφερ. ἐ πιέτι ἀτὲ;

41. Ε ἰ θά, τζδὸ τὲ τὲ πέιγ τί; ἐ δὲ ἀτ ἰ θά, Ζότ, τὲ ὄχ.

42. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ θά ἀτιγ ὄιχ; πῆσα γιότε τὲ ὄπετόι τί.

43. Ε ἄτὲ τζάστ πὰ ἀτ, ἐ ἰ βίγ πὰς σι, τούκ' ἐλεβδούαρε Περντίνε· ἐ φίθε λαοῖ σι πάνε κατὲ, δάνε λεβδίμ Περντίσε.

Κρίε Ενντεμπεδγέτετε. ιθ'. 19.

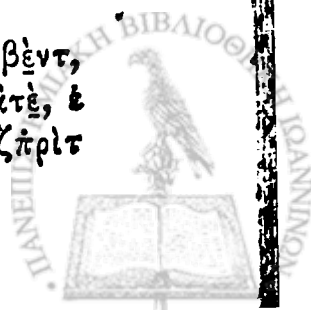
Εἰ σὺ χίρι ντὲ Ἰεριχὸ, ὄκοντε ντὲ πέρ μες τὲ κιουτέτιτ.

2. Ε γιὰ, νιὲ νιερί, καὶ κιοῦκαεγ Ζακχαῖο, ἐ ἀτ ἴστε ἰ πὰρι ἰ κουμερκιάρβετ, ἐ ἴστε σούμ' ἰ πάσουρε.

3. Ε δεσέρρον τὲ ὄιχ Ἰησοῦνε ντὲ φάκε, ἐ νούκε μούντ γκά τούρμα, σὲ ψὲ κὲ ἰ βόφελλε ντὲ ὄτάτ.

4. Ε ὄκῶι περπάρρα, ἐ χίπι μπὲ νιὲ μάνεζε, τὰ ὄιχ ἀτὲ, σὲ γκά ἀγιὸ οὔδε δούαγ τὲ ὄκον.

5. Ε σὺ ἔρδι μπὰ τὲ βέντ, γκρίγτι σίτε Ἰησοῦ, ἐ ἐ πὰ ἀτὲ, ἐ εἰ θότ' Ζακχαῖο, ὄπειγτό, ζπρίτ

ταχέως· διότι σήμερον πρέπει νὰ μείνω ἐν τῷ οἴκῳ σου.

6. Καὶ κατέβη ταχέως, καὶ ὑπέδεχθη αὐτὸν μετὰ χαρᾶς.

7. Καὶ ἰδόντες ἅπαντες ἐγόγγυζον, λέγοντες, Ὅτι εἰς ἀμαρτωλὸν ἄνθρωπον εἰσῆλθε νὰ καταλύσῃ.

8. Σταθεὶς δὲ ὁ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν κύριον· Ἰδοὺ, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδω εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ ἐὰν ἐσυκοφάντησά τινα εἰς τι ἀποδίδω τετραπλοῦν.

9. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι σήμερον ἐγένεω σωτηρία εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ εἶναι·

10. Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

11. Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἤκουον ταῦτα, προσθέσας εἶπε παραβολὴν, διότι ἦτο πλησίον τῆς Ἰερουσαλήμ, καὶ αὐτοὶ ἐνόμιζον ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔμελλεν εὐθὺς νὰ φανῇ.

12. Εἶπε λοιπὸν, ἄνθρωπός τις εὐγενῆς ὑπῆγεν εἰς χώραν μακρὰν, διὰ νὰ λάβῃ εἰς ἑαυτὸν βασιλείαν, καὶ νὰ ὑποστρέψῃ.

13. Καὶ καλέσας δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δέκα μνάς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πραγματευθήτε ἕωσὸς ἔλθω.

14. Οἱ συμπολιταὶ αὐτοῦ θυμῶς ἐμίσησαν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν κατόπι αὐτοῦ πρέσβεις, λέγοντες, Δὲν θέλομεν τοῦτον νὰ βασιλεύσῃ ἐφ' ἡμᾶς.

15. Καὶ ἀφ' οὗ ὑπέστρεψε λαθῶν τὴν βασιλείαν, εἶπε νὰ προσκληθῶσι πρὸς αὐτὸν οἱ δούλοι ἐκεῖνοι, εἰς

μπερὲ δὲ, σὲ σὸτ δὸ τὲ κονέψ ντὲ ὅτε-πὶ τέντε.

6. Βζπρίτι μὲ τῆ ὀπέγτα, ἐ ἐπρίτι ἀτὲ μὲ φεζίμ.

7. Ε σὶ πάνε χετὲ μουρμουρίσνε φίθη, ἐ θότνε, κὲ βάτε τὲ κονέψγε ντὲ ὅτεπὶ τὲ νιέτ νιερίουτ φαγε-τόριτ.

8. Ε Ζακχαίουα, δόλι περπάρα Ζότιτ, ἐ ἰ θότνε· γιά, κὲ οὔνε ὦ Ζότ, φίσμεν' ἐ φέριτ σίμ ἐ ἀπ μπερὲ τὲ θάρφερε' ἐ ντὶ κάμ μάρρε νιερίουτ φὲ μὲ τέπερ γκά χάκα, γιά ἀπ πρά-πε κότερ πγιέσε.

9. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ θότ' ἀτιγ, σὸτ χεγιδ ὅτεπὶ μόρρι ὀπετίμενε, σὲ ψὲ ἐ δὲ κούγι ἰ πύρρι Ἀβραάμιτ ἔῶτε.

10. Σὲ ἰ πύρρι νιερίουτ ἔρδι τὲ χεραβγε, ἐ τὲ σόσγε ἀτὰ κὲ κένε τὲ χούμπουρε.

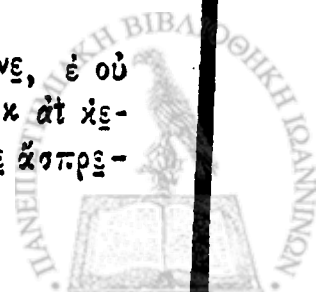
11. Ε σὶ διφιούανε ἀτὰ χετὸ, ὅτὸ ἰ θά νιὲ παραβολὴ, σὲ ψὲ ἰῶτε ἀὶ ἄφερ Ἰερουσαλίμιτ, ἐ σὲ ψὲ πε-σὸγγ' ἀτὰ σὲ ἄτε τζάστ δούαιγ τὲ τζφάκειγ μπερετερία ἐ Περντίσε.

12. Θὰ δ' νιὲ νιερί πουφιάρ βά-τε ντὲ νιὲ θέντ τὲ λιάρφε τὲ μίρρ νιὲ μπερετερί περ θέτεχε τὲ τιγ, ἐ τὲ κθένεϊγ πάφενε.

13. Ε σὶ Θύρρι δγιέτε γκά ὄερ-πετόρετ' ἐτιγ, οὐ δὰ ἀτούρε δγιέτε μνάρα, ἐ οὐ θότ' ἀτούρε· πουνόνι χετὸ γγέρα σὰ τὲ κθένεμ.

14. Ε φῶιχάρετ' ἐτιγ νοὺκ' ἐ δούαιγνε ἀτὲ, ἐ δερφούανε πλεκεσι πὰς τιγ, ἐ θότνε· νοὺκὲ δούαμε χετὲ τὲ μπερετερόγε μπερὲ νέβετ.

15. Ε σὶ μόρρι μπερετερίνε, ἐ οὐ κθίε, πορσίτι τὲ θερρίσνε τέκ ἀτ χε-τὰ ὄερπετόρε, κὲ οὐ κίτ δένε ἄσπε-

τοὺς ὁποίους ἔδωκε τὸ ἀργύριον, διὰ νὰ μάθῃ τί ἐκέρδησεν ἕκαστος.

16. Καὶ ἦλθεν ὁ πρῶτος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐκέρδησε δέκα μνᾶς.

17. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Εὖγε, ἀγαθὲ δοῦλε· ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἐφάνης πιστὸς, ἔχε ἐξουσίαν ἐπάνω δέκα πόλεων.

18. Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων, Κύριε ἡ μνᾶ σου ἔκαμε πέντε μνᾶς.

19. Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τοῦτον, Καὶ σὺ γενοῦ ἐξουσιαστὴς ἐπάνω πέντε πόλεων.

20. Ἦλθε καὶ ἄλλος, λέγων, Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, τὴν ὁποίαν εἶχον πεφυλαγμένην ἐν μανδηλίῳ.

21. Διότι σὲ ἐφοβοῦμην· ἐπειδὴ εἶσαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς· λαμβάνεις ὅ,τι δὲν κατέβαλες, καὶ θερίζεις ὅ,τι δὲν ἔσπειρας.

22. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἐκ τοῦ στόματός σου θέλω σὲ κρίνει, πονηρὲ δοῦλε· ἤξευρες ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς, λαμβάνων ὅ,τι δὲν κατέβαλον, καὶ θερίζων ὅ,τι δὲν ἔσπειρα·

23. Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου εἰς τὴν τράπεζαν, ὥστε ἐγὼ ἐλθὼν ἤθελον συναῖξει αὐτὸ μετὰ τοῦ τόκου;

24. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παρестῶτας, Ἀφαιρέσατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε εἰς τὴν ἔχοντα τὰς δέκα μνᾶς.

25. (Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.)

26. Διότι σὰς λέγω, ὅτι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῆ· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὅ,τι ἔχει θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ.

27. Πλὴν τοὺς ἐχθροὺς μου ἐκεί-

τε, τὲ μψὸν σὲτζ φτιτῖμ χιῶ πένε φίθε κούῶ

16. Ε βγιέν ἰ πάρι ἐ θότῃ, ζότ, μνάγια γιότε τζῶι δγιέτῃ τῃ τγιέρα.

17. Ε ἰ θότ' ἀτιγ, μίρρε πῆρ τι κοπίλ ἰ πεσοῦαρῃ, σὲ ψὲ ντῃ τῃ πά- κῆνε οὐ πέρρε ἰ πέσεσῃ δὸ τῃ γέτῃ ζότ ντῃ δγιέτῃ κιοῦτέτε.

18. Ε βγιέν ἰ δίτι, ἐ θότῃ· ζότ, μνάγια γιότε, τζῶι πέσε μνάρα.

19. Ε ἰ θά ἐ δὲ ἀτιγ, ἐ δὲ τιγ δὸ τῃ γέτῃ ζότ ντῃ πέτῃ κιοῦτέτε.

20. Ε βγιέν τγιατέρ, ἐ θότῃ· ζότ, γιὰ μνάγια γιότε, κῆ ἐ ρούαῖγτα πε- στιέλε ντῃ νιῆ δεῶτεμέλλ.

21. Σὲ ψὲ οὐ τρέμτζε τιγ, σὲ γὲ νιερί ἰ ἄσπρε, γκρῆ ἀτῃ κῆ νούκῃ βοῦρε, ἐ κούαρρ ἀτῃ κῆ νούκῃ μπόλε.

22. Ε ἰ θότ' ἀτιγ, γκὰ φγιαλία ὅτε δὸ τῃ τῃ φιοκίγι τι σερπετόρ ἰ λίγκ, ἐ δίγε κῆ γιάμ οῦνε νιερί ἰ ἄ- σπρε, ἐ γκρῆ ἀτῃ κῆ σβούρρα, ἐ κού- αρρ ἀτῃ κῆ νούκῃ μπόλα.

23. Ε ψὲ νούκῃ δὲ ἄσπρετ' ἐμία ντῃ σαράφι, κῆ ντῃ τῃ κθίερῃ τιμ δόγῃ τι μάρρε μὲ δγιαφούαρ;

24. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε κῆ κένε περπάρα, μέρρι γκὰ αἰ μνάνῃ, ἐ ἐπ- γιανι ἀτιγ κῆ κὰ τῃ δγιέτῃ μνάτῃ.

25. Ε γιού περφέιγκνε ἀτιγ, ζότ, αἰ κὰ δγιέτῃ μνάρα.

26. Ε οὐ θόμ. γιούβετ, κῆ τζίλιτ δὸ κῆ κὰ δὸ τι ἴπετῃ, ἐ γκὰ αἰ κῆ σκὰ, ἐ δὲ ἀγιὸ κῆ κὰ, δὸ τῃ μίρρετῃ πρέιγ σί.

27. Πὸ σὰ πῆρ ἀτὰ χάσμεριτ'

νους οἵτινες δὲν μὲ ἠθέλησαν νὰ βασιλεύσω ἐπ' αὐτοὺς, φέρετε ἐδῶ, καὶ κατασφάζατε ἔμπροσθέν μου.

28. Καὶ εἰπὼν ταῦτα, προεχώρει, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

29. Καὶ ὡς ἐπλησίασεν εἰς Βηθθαγῆ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

30. Εἰπὼν, Ἰπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην· εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβαίνοντες θέλετε εὑρεῖ πωλᾶριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδαίς ἀνθρώπος ἐκάθησέ ποτέ· λύσατε αὐτὸ, καὶ φέρετε.

31. Καὶ ἐάν τις σᾶς ἐρωτήσῃ, Διὰ τί λύετε αὐτό; οὕτω θέλετε εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ.

32. Ἰπῆγαν δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι καὶ εὔρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτούς.

33. Καὶ ἐνῶ ἔλυον τὸ πωλᾶριον, εἶπον πρὸς αὐτούς οἱ κύριοι αὐτοῦ, Διὰ τί λύετε τὸ πωλᾶριον;

34. Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ.

35. Καὶ ἔφεραν αὐτὸ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ῥίψαντες ἐπὶ τὸ πωλᾶριον τὰ ἱμάτια αὐτῶν, ἐπεκάθισαν τὸν Ἰησοῦν.

36. Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο, ὑπέστρωνον τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν.

37. Καὶ ὅτε ἐπλησίαζεν ἤδη εἰς τὴν κατάβασιν τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἤρχισαν ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες νὰ ὑμνῶσι τὸν Θεὸν μεγαλοφώνως διὰ πάντα τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα εἶδον,

38. Λέγοντες, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· εἰρήνη ἐν οὐρανῶ, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

ἐμὶ, καὶ νοῦκα δέσνε τὲ μπερερεῖγ μπε τῆ, πέρμενι καποῦ, ἐθέρρι περπάρα μέγε.

28. Β σὶ θὰ καποῦ, σκόντε περπάρα σὲ τγιέρεβετ, ἐ χίπεν ντὲ Ἱερουσαλίμ.

29. Ε κοῦρ οὐ ἀφερούα ντὲ Βηθαγῆ, ἐ ντὲ Βηθανί, ντὲ μάλλ καὶ θούχαετῆ ἰ οὐλίγιετ, δερφόι δι γκα μαθητίτ' ἐτίγ.

30. Ε οὐ θὰ, χάιγδενι ντὲ φσιὰτ τὲ περτέιγμε, ἐ σὶ τὲ χίνι ἀτιγέ, δὸ τὲ γένι ντὲ κρότζ λίδουρε, καὶ ἐ δεσκα χίπουρε μπι τὲ νιερί, ζιγίδνιε ἀτὲ, ἐ πέρμανι καποῦ.

31. Ε ντοῦ πίεςτε νιερί γιούβετ, ψὲ ἐ ζιγίδνι καποῦ, δὸ τί θέι ἀτιγ' σὲ ἰ δούχαετῆ ζότιτ σὲ τίγ.

32. Ε σὶ θάνε ἀτὰ καὶ ἰ δερφόι, ἐ γένε σὶ κούντρ' οὐ θὰ ἀτοῦρε.

33. Ε κοῦρ ζιγίδννε ἀτὰ κρότζνε, οὐ θάν' ἀτοῦρε ζοτερίνγτ' ἐτίγ, ψὲ ἐ ζιγίδνι κρότζνε;

34. Ε δε ἀτὰ οὐ θάνε, καὶ ζότιτ σὲ τίγ ἰ δούχαετῆ.

35. Ε ἐ προύνε ἀτὲ τὲξ Ἰησοῦ, ἐ σὶ στίνε ἀτὰ ῥόλιατ' ἐτοῦρε μπι κρότζνε, χίπνε μπι τὲ Ἰησοῦνε.

36. Ε ἀτέγε καὶ σκόντε ἀτ, στρόγινε πότα ῥόπατ' ἐτοῦρε μπ' οὐδε.

37. Ε κοῦρ οὐ κιάσ ἀτ μπε τὲ ζιπρίτουρε τὲ μάλλιτ σὲ οὐλίγιετ, νίσιε φίθε τούρμα ἐ μαθητίβετ τὲ λεβδόγινε Περντίνε τούκ' ἐξζούαρε μὲ ζε τὲ μὰδ περ φίθ' ἀτὸ τζιουδίρα καὶ πάνε.

38. Ε θόσνε ἰ πεκούαρε μπρέτι, ἀτ καὶ βγιέν μπε ἔμερ τὲ ζότιτ, παίτχ ντέρ Κιελ, ἐ λεβδιμ ντὲ μὲ τὲ λιάρετῆ.

39. Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ἐπίπληξον τοὺς μαθητάς σου.

40. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σὰς λέγω, ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι θέλουσι φωνάζει

41. Καὶ ὅτε ἐπλησίασεν, ἰδὼν τὴν πύλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν.

42. Λέγων, Εἴθε νὰ ἐγνώριζες καὶ σὺ τοῦλάχιστον ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην σου ἀποβλέποντα· ἀλλὰ τώρα ἐκρύφθησαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου·

43. Διότι θέλουσιν ἔλθει ἡμέραι ἐπὶ σέ, καὶ οἱ ἐχθροί σου θέλουσι κάμει χαράκωμα περὶ σέ, καὶ θέλουσι σέ περικυκλώσει, καὶ θέλουσι σέ στενοχωρήσει πανταχόθεν·

44. Καὶ θέλουσι κατεδαφίσει σέ, καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ δὲν θέλουσιν ἀφίσει ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθον· διότι δὲν ἐγνώρισας τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκέψεώς σου.

45. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας,

46. Λέγων πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι γεγραμμένον, «Ὁ οἶκός μου εἶναι οἶκος προσευχῆς·» σεῖς δὲ ἐκάμετε αὐτὸν «σπήλαιον ληστῶν.»

47. Καὶ ἐδίδασκε καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ ἐζήτουν νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν·

48. Καὶ δὲν εὕρισκον τὸ τί νὰ πράξωσι· διότι πᾶς ὁ λαὸς ἦτο προσηλωμένος εἰς τὸ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

39. Ἐ τζὰ γὰρ Φαρισεῖγτε πασκούαρξ με τούρμε ἰ θόν' ἀτιγ' δασκάλ, κερτὸ μαθητίτ' ἐτούα.

40. Ἐ γισὸ πρφέετκ ἀτοῦρε, ἐ οὐ θά· οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ ντὲ πουζόφτζινε κερτά, δὸ τὲ θερρέεσενε φούρρετε.

41. Ἐ σὶ οὐ ἀφερούα, ἐ πὰ κιουτέτνε, κιάου πέρ τὲ,

42. Ἐ θά· σὲ τὲ νιόγχε ἐ δὲ τιγ, ἐ δὲ ντὲ κερτὲ δίτς, ἀτὲ κὲ θυιέν πέρ τὲ μίρρξ τέντε· μὰ νταστὶ κεργιδ ἔσττε μπουλιούαρξ γὰ σίτ' ἐτούα.

43. Σὲ ψὲ δὸ τὲ βίγανε δίτ πέρ τι, κούρ τὲ τὲ πρῶτγιέλλενε χάσμεριτ' ἐτοῦ με χεντέκ, ἐ τὲ τὲ μπουλιόγενε ρότουλε, ἐ τὲ τὲ ὄτρεγγόγενε μπε τὲ φιθ' ἄνε.

44. Ἐ τὲ τὲ γκρεμίσγενε πέρ δέουτ τι, ἐ δὲ δγιέλμτ' ἐτούα με τι πᾶσῃς, ἐ δὸ τὲ μὸς λένε τέκ τέγε φούρρ μπι φούρρ· σὲ ψὲ νούκε νιόχε κόχενε τὲ πάριτ κὲ οὐ πὲ τέκ τέγε.

45. Ἐ σὶ χίρι ντὲ ἱερὸ, ζουρι τὲ κρὲν γιάσττε ἀτὰ κὲ ὀίτνε ἐ κλέγγνε πρέντα μπε τὲ.

46. Ἐ οὐ θὸσ ἀτοῦρε· ἔσττε ὀκρούαρξ, ὀτεπία ἴμε, ἔσττε ὀτεπὶ ἐ σὲ φάλτουριτ, ἐ γιούβετ ἐ πέτε ἀτὲ σπιλλὲ τὲ κουσάρεβετ.

47. Ἐ διδάζτε γὰ δίτε ντὲ ἱερὸ· πὸ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ γραμματέλγτε, ἐ δὲ τὲ πάρετ' ἐ λαόιτ, κερκόιγνε τὰ χουμπιόννε ἀτέ.

48. Ἐ νούκε δίγνε σετζ τὲ πέγγνε πέρ τὲ, σὲ φιθὲ λαόι ρίγτε με φόγξ χάπετε τὰ δίφιδν ἀτέ.

ΚΕΦ. κ'. 20.

Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἐνῶ αὐτὸς ἐδίδασκε τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐηγγελίζετο, ἦλθον ἐξαίφνης οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων.

2. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, λέγοντες, εἶπε πρὸς ἡμᾶς, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττετε ταῦτα; ἢ τίς εἶναι ὅστις σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

3. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσει καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, καὶ εἶπατέ μοι·

4. Τὸ θάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο ἢ ἐξ ἀνθρώπων;

5. Οἱ δὲ ἐσυλλογίσθησαν καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ὅτι ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ, διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν;

6. Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς θέλει μᾶς λιθοβολήσει· ἐπειδὴ εἶναι πεπεισμένος ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶναι προφήτης.

7. Καὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν ἐξεύρουσι πόθεν ἦτο.

8. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ σᾶς λέγω ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

9. Ἦρχισε δὲ νὰ λέγῃ πρὸς τὸν λαὸν τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπος πρὸς τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησε πολὺν καιρὸν.

10. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν καρπῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δούλον, διὰ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· οἱ γεωργοὶ ὁμῶς δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν.

11. Καὶ πάλιν ἐπέμψεν ἄλλον δού-

Κρίε ἐνιεζέτε, κ'. 20.

Ἐντὲ τίε γὰ ἀτὸ διτ, τέκ διδάξ αἰ λαόνε ντέ ἱερὸ, ἐ βαγγελισ, οὐ μπεγιούαδε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτεροτ, ἐ δὲ γραμματέτγτε, μὲ πλεξισίνε πιάσχε.

2. Εἰ πιέτνε ἀτὲ εἰ θάνε· θού- αἶγνα νέβετ μετζ οὐρδερ πέν τι χετό πούνερα; ἀ τζίλι εῦτ' ἀτ χε τὲ δὰ τι χετὲ οὐρδερ;

3. Εὐ οὐ περφέτγκ, ἐ οὐ θὰ ἀτου- ρε' δὲ τοῦ πίες ἐ δὲ οὐνε γιούβετ νιὲ φγιαλε, ἐ τὲ μὰ θούανι.

4. Παξεζίμι ἰωάννητ γὰ Κίελι κὲ, ἀ γὰ νιέρεζιτε;

5. Εἰ ἀτὰ μεντόνισνε μὲ θέτεγχε τὲ τοῦρε, ἐ θούνε· σὲ ντέ θάρτζιμ γὰ Κίελι, δὲ τὲ νὰ θότε, ψὲ ἀδὰ νούε' ἰ ἡεσοῦατε ἀτίγ;

6. Εὐ πὰ ντέ θάρτζιμ γὰ νιέρε- ζιτε, δὲ τὲ νὰ θράσε νάβετ εἶθε λαόι μὲ φούρρε· σὲ οὐ ἴσθε μπού- σουρε κόκα σὲ ἰωάννη ἴσ προφήτ.

7. Εὐ οὐ περφέτγκνε, νούχε δίμε σὲ γκάχα εῦτε.

8. Εὐ δὲ ἰησοῦι οὐ θὰ ἀτουρε' ἀς οὐνε οὐ θὸμ γιούβετ, μετζ οὐρδερ ἰ πείγ χετό.

9. Εὐ νίσι τὲ θόσ λαόιτ χετὲ πα- ραβολι, νιὲ νιερὶ θούρι νιὲ θέττε· ἐ οὐ ἀδὰ ἀτὲ πούγχετ· ἐ ἀτ θάτε τζὰ βγιέτ ντέ τγιατέρ θέντ.

10. Εὐ μπε κόχε δερφόι νιὲ κο- πιλ ντέ πούγκ χε τί ἴπνε ἀτίγ γὰ πέμετ· ἐ θέττιτ· ἐ πούγκτε σὲ ἐ βάχνε ἀτὲ, ἐ δερφούανε μὲ δούαρρ μπράζεττε.

11. Εὐ περσερι δερφόι ἐ δὲ νιὲ

λον· πλὴν αὐτοὶ δείσαντες καὶ ἐκεῖνον καὶ ἀτιμώσαντες, ἐξάπεστειλαν κενόν.

12. Καὶ πάλιν ἐπεμψε τρίτον· ἀλλ' ἐκεῖνοι καὶ τοῦτον πληγώσαντες ἀπεδίωξαν.

13. Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελώνου, Τί νὰ κάμω; ἄς πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως ἰδόντες τοῦτον θέλουσιν ἐντραπή.

14. Πλὴν ἰδόντες αὐτὸν οἱ γεωργοὶ, διελογίζοντο καθ' ἑαυτοῦ λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἄς φονεύσωμεν αὐτόν, διὰ τὴν γείνη ἡμῶν ἢ κληρονομία.

15. Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελώνου, ἐφρόνευσαν. Τί λοιπὸν θέλει κάμει εἰς αὐτοὺς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελώνου;

16. Θέλει ἐλθεῖ καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους. Ἀκούσαντες δὲ εἶπον, Μὴ γένοιτο.

17. Ὁ δὲ ἐμβλέψας εἰς αὐτοὺς εἶπε, Τί λοιπὸν εἶναι τούτο τὸ γεγραμμένον « Ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας; »

18. Πᾶς ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον ἐκεῖνον θέλει συντριφθῆ· εἰς ἕντινα δὲ ἐπιπέσῃ θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.

19. Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς νὰ θάλωσιν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· πλὴν ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· διότι ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν ταύτην.

20. Καὶ παραφυλάξαντες ἀπέστειλαν ἐγεθρευτάς, ὑποκρινομένους

τῆς ἀγάτης κοπίλ· ἐὰν σὶ ἐ φάχνε ἐ δὲ ἀτέ, ἐ ἐξεντερούανε, ἐ δερφούανε μὲ δούαρρ μ. πράζετε.

12. Εἰ περσοὶ δερφοὶ ἐ δὲ νιὲ τῆ τρέτε· ἐ δὲ ἀτὰ σὶ ἐπλιαφόσανε ἐ δὲ ζετέ, ἐ νιζούανε γιαῖτε.

13. Εἰ θὰ ἰ ζότι ἰ βέῖτι· τζτέ πᾶγι; δὲ τὲ δερφίγ πῆρρε τιμ τὲ δάσουρινε· μπάσε σὶ τὲ ὄχενε ζετέ, δὲ τὲ τουρπερόνε.

14. Εἰ κούεγκτε σὶ ἐπάνε ἀτέ, συλοήσισνε μὲ βέτεχε τὲ τούρε, ἐ θάνε· κούεγ ἔστ' ἰ ζότι βέῖτι, κὲ ἰ πῆε πγιέσε· ἔγιαν τὰ βράσμε ἀτέ, τὲ νὰ μπέτετε νέβετ κληρονομία.

15. Εἰ σὶ ἐ νιζούανε ἀτέ γιαῖτε γκὰ βέῖτι, ἐ θράνε· τζδὲ τοῦ πέγε δὰ ἀτούρε ἰ ζότι βέῖτι;

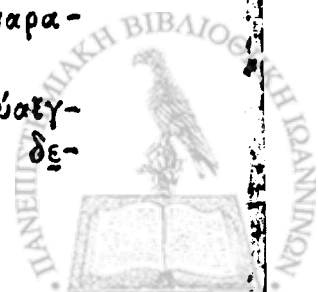
16. Δὲ τὲ βίγε, ἐ δὲ τὲ σιούαγε ζετὰ κούεγκ· ἐ δὲ τὰ ἀπε βέῖτενε σὲ τγιέρεβετ, ἐ ἀτὰ σὶ διφιούανε ζετέ θάνε· μὲς κίφτε κούρε κειγὶ πόνε.

17. Εἰ δὲ ἀτ σὶ οὐ κθίε, ἐ βεῖ· ὄτρί μπε τὰ, οὐ θὰ· τζέστε δὰ κειγὶ κὲ ἔστε ὄκρουαρε· φούρρ κὲ ἔ· ὄτινε πῶτε μγιέστρετε κὲ πέγινε· ὄτεπίτε, κούεγ οὐ πὲ κινούτ' ἰ κιοῖεσε;

18. Εἰ τζίλι δὲ κὲ τὲ πγιέρε μπι ἀτέ φούρρ δὲ τὲ θερμόνετε, ἐ μπι τζίλινε δὲ κὲ τὲ πγιέρε αἰ, δὲ τὰ πέγε πλιούγορ.

19. Εἰ σὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ γραμματεῖγτε κερκόγινε τὰ ὄτινε δούαρρτε μπι τὲ ἀτέ τζάστ· πὲ οὐ τρέμπνε γκὰ λαδὶ· σὲ ψὲ ἐ· νιόχνε κὲ πέρ ἀτὰ ἐ θὰ κειτέ παραβολί.

20. Εἰ σὶ ρίγινε τούκ' ἐ ρούαγ· τούρε δερφούανε κουλαούζε, κὲ δε-

ὅτι εἶναι δίκαιοι, ἐπὶ σκοπῶ νὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου, διὰ νὰ παρδώσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἡγεμόνου.

21. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ὀρθῶς ὁμιλεῖς καὶ διδάσκεις, καὶ δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις.

22. Εἶναι συγκεχωρημένον εἰς ἡμᾶς νὰ δώσωμεν φόρον εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί;

23. Ἐνοήσας δὲ τὴν πανουργίαν αὐτῶν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί με πειράζετε;

24. Δεῖξατέ μοι δηνάριον· τίνος εἰκόνα ἔχει καὶ ἐπιγραφὴν; Καὶ ἀποκριθέντες εἶπον, Τοῦ Καίσαρος.

25. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν.

26. Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ· καὶ θαυμάσωντες διὰ τὴν ἀπόκρισιν αὐτοῦ, ἐσιώπησαν.

27. Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἵτινες ἀρνοῦνται ὅτι εἶναι ἀνάστασις, ἠρώτησαν αὐτὸν,

28. Λέγοντες, Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, Ἐάν τις ὁ ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀποθάνῃ ἄτεκνος, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ νὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

29. Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος.

30. Καὶ ἔλαβεν ὁ δεῦτερος τὴν

φτερίνην θέτηζεν' ἐτοῦρε πὲ γιάνε ἠιέρεζ τὲ δρέιγτε' χὲ τὰ ζίγνε ἀτέ ντὲ ντονιὲ φγιαλε, ἔ τὰ ἴπνε ἀτέ ντὲ δούαρρ τὲ ζοτερίσε, ἔ δὲ ντὲ δούαρρ τὲ μπρέτιτ.

21. Εἰ ἐπιέτνε ἀτέ, ἐί θάνε' δα. σκάλ, νάβετ ἔ δίμε χὲ τί φλέτ ἔ διδάξ τὲ δρέιγτενε, ἔ νούκε μπάν χατέρ νιερίουτ, πὸ δεφτόν οὐδὲν' ἔ ζότιτ μὲ τὲ θερτέτα.

22. Ἐῶτε ντεγίσερ τ' ἄπεμε νάβετ πάφε ντὲ Καίσαρι, ἄ γιό;

23. Εἰ σὶ οὐ κουπετότ' ἀτοῦρε δοσκέζινε, οὐ θά ἀτοῦρε, ψὲ μὲ φουτζίτινι;

24. Ἀεφτόμενι νιὲ δηνάρ' ἔ κούγια εῶτε κόνα, ἔ δὲ εἰμερι χὲ κὰ κούιγ σίπερ, γιου περφέιγκνε ἔ ἰ θάνε' ἔ Καίσαριτ.

25. Εἰ δὲ ἀτ' οὐ θά ἀτοῦρε' ἔπνε ἔδὰ ἀτὸ χὲ γιάνε τὲ Καίσαριτ τὲ Καίσαρι, ἔ ἀτὸ χὲ γιάνε τὲ Περντίσε, ντὲ Περντία.

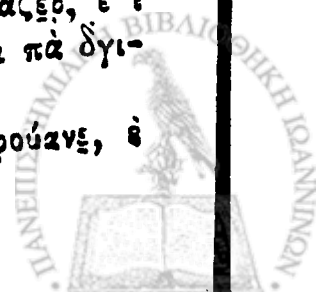
26. Εἰ νούκε μόντνε τὰ ζίγνε μπὲ φγιαλλε προπέρα λαόιτ' ἔ σὶ οὐ τζιουδίτνε ντὲ τὲ περφέιγουρε τὲ τὶγ πουσιούανε.

27. Εἰ σὶ δούαλε περπέρα τζὰ γκὰ Σαδουκέιγτε (ἀτὰ χὲ νούκε πεσόγνε σε δὸ τὲ γέτε τὲ γγιαλτουρε) ἔ πιέτν' ἀτέ.

28. Εἰ ἰ θάνε' δασκάλ, Μωϋσίου νὰ λιὰ νάβετ σχροούαρ, χὲ ντὲ ἰ βδέκτε ἰτονιέτ βελάι, χὲ εῶτ' ἰ μαρτούαρ ἔ τὲ μὸς λέρε δγιέλμ, τὲ μάρρὲ φρούαν' ἐιγί βελάι τὶγ, ἔ τὲ λέρε φάρρὲ βελάιτ σε τὶγ.

29. Κένε δὰ ὅτατε βελάζεο, ἔ ἰ πάρι μάρρὲ φρούα, ἔ βδίχι πὰ δγιέλλμ.

30. Εἰ ἐ μάρρὲ ἰ δίτι φρούανε, ἔ

γυναῖκα καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος,

31. Καὶ ὁ τρίτος ἔλαθεν αὐτήν· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ καὶ δὲν ἀφῆκαν τέκνα, καὶ ἀπέθικνον.

32. Ὑστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.

33. Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; διότι καὶ οἱ ἑπτὰ ἔλαβον αὐτήν γυναῖκα.

34. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου νυμφεύουσι καὶ νυμφεύονται·

35. Οἱ δὲ καταξιωθέντες, νὰ ἀπολαύσωσιν ἐκεῖνον τὸν αἰῶνα καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, οὔτε νυμφεύουσιν, οὔτε νυμφεύονται.

36. Διότι οὔτε νὰ ἀποθίνωσι πλέον δύνανται, ἐπειδὴ εἶναι ἰσάγγελοι· καὶ εἶναι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, ὄντες υἱοὶ τῆς ἀναστάσεως.

37. Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ ὁ Μωϋσῆς ἐφανέρωσεν ἐπὶ τῆς θάτου, ὅτε λέγει Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ Ἀβραάμ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ.

38. Ὁ δὲ Θεὸς δὲν εἶναι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· διότι πάντες ζῶσιν ἐν αὐτῷ.

39. Ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων εἶπον, Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας.

40. Καὶ δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ ἐρωτῶσιν αὐτὸν οὐδέν.

41. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν, ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβὶδ;

42. Καὶ αὐτὸς ὁ Δαβὶδ λέγει ἐν τῇ βίβλῳ τῶν Ψαλμῶν, «Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

43. Ἐωσὼ θέσω τοὺς ἐχθρούς

δὲ κούϊγ ἑδίκι πὰ δγιέλλμ.

31. Εἰ ἐ μὲρρί ἀτέ ἐ δὲ ἰ τρέτι, ἐ ἕστου ἐ δὲ τὲ ὄτάτ, ἐ νοῖνε λιάνε δγιέλλμ, ἐ ἑδίκνε.

32. Εἰ παῦτάγε γκά τὲ φιθὲ ἑδίκι ἐ δὲ φρούαγια.

33. Εἰ ντὲ τὲ γγιαλτουρε δὰ τὲ σὲ ἑδέκουρετ, τζίλι γκά ἀτὰ δὲ τὰ χίτε φρούα; σὲ ἕτὲ ὄτάτ ἐ πάτνε ἀτέ πὲρ φρούα.

34. Εἰ δὲ Ἰησοῦ ἰ οὐ περφέικ, ἐ οὐ θὰ ἀτουρε· δγιέλλμτ' ἐ ἕσαγγ γέτετ μαρτόγενε ἐ δὲ μαρτόνενε.

35. Μὰ ἀτὰ τὲ γιάνε φικουάρε πὲρ ντὰ τὲ γέτετ τὲ ζότε, ἐ τὲ γγιαλένε γκά ἑδέκεια ἄς μαρτόγενε ἄς μαρτόνενε.

36. Σὲ ἄς τὲ ἑδέσνε μούγενε μὲ πὲ γιάνε πάραιγ μὲ Ἐγγέιγτε, ἐ γιάνε πίγτ' ἐ Περντίσε, κούρ γιάνε τὲ πίγτ' ἐ σὲ γγιαλτουριτ.

37. Εἰ πὰ ἕ γγιαλένε τὲ ἑδέκουριτε, ἐ δὲ Μωϋσίου ἐ διφτότ μπάνε τὲ φέρρίτε, κούρ θότε Ζότνε, Περντίν' ἐ Ἀβραάμιτ, ἐ Περντίν' ἐ Ἰσαάκουτ, ἐ Περντίν' ἐ Ἰακώβιτ.

38. Εἰ Περντία νού' ἕστ' ἰ σὲ ἑδέκουρετ, πὲ ἰ σὲ φιάλεβετ, σὲ ψὲ πὲρ ἀτέ γιάνε τὲ φιθὲ τὲ φιάλε.

39. Εἰ οὐ περφέικνε τζὰ γκά Γραμματέιγτε, ἐ ἰ θάνε· δασκάλ, μίρρὲ θε.

40. Εἰ νοῖνε φουτζὸν μὲ τὰ πῖστ ἀτέ ἕρετ φέ.

41. Εἰ οὐ θὰ ἀτουρε· κῖσὲ θόνε Κρίστινε ἕ ἕστὲ κίρρ ἰ Δαβίδιτ;

42. Εἰ ἕτε Δαβίδι θότε ντὲ κάρτε τὲ Ψαλμόβετ· Θὶ Ζότι, Ζότιτ σῖμ· ῤὶ μπάνε τίμε τὲ δγιαθετε,

43. Γγέρκ σὰ τὲ ἑ ἀρμίκτ' ἐ-

σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

44. Ὁ σαβίδ λοιπὸν ἀνομιᾶζει· αὐτὸν Κύριον· καὶ πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ;

45. Καὶ ἐνῶ ἤκουε πᾶς ὁ λαὸς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,

46. Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νὰ περιπατήσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπήσιν ἀσπασμούς· ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδραῖς· ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρώτους τόπους ἐν τοῖς δαιπνοῖς.

47. Οἵτινες κατατρώγουσι τὰς οἰκίας τῶν γηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπιπροράζει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς. Οὗτοι θέλουσι λάβει μεγαλύτεραν καταδίκην.

ΚΕΦ. κ'. 21.

ΑΝΑΒΛΕΨΑΣ δὲ εἶδε τοὺς πλουσίους τοὺς θύλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γυζοφυλάκιον.

2. Εἶδε δὲ καὶ γήρην τινὰ πτωχὴν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά,

3. Καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἡ πτωχὴ αὕτη γήρα ἔβαλε περισσότερον πάντων.

4. Διότι ἅπαντες οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύματος αὐτῶν ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλεν ὅλην τὴν περιουσίαν ὅσῃν εἶχε.

5. Καὶ ἐνῶ τινὲς ἔλεγον περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι εἶναι ἐστολισμένον με λίθους ὠραίους καὶ ἀριερώματα, εἶπε,

6. Ταῦτα τὰ ὅποια θεωρεῖτε, θέλουσιν ἔλθει ἡμέραι, εἰς τὰς ὁποίας δὲν θέλει ἀρθῆ ἑλίθω ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημισθῆ.

7. Πρώτησαν δὲ αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, πῶς λοιπὸν θέλουσι

τοῦα πόσι φρονεῖ ντέρε κέμπε τὲ τοῦα.

44. Διδίδι δὲ ἐθὺτ' ἀτέ, Ζὸτ, ἐκίτ' ἔστ' ἀτὶ ἰλίβι τίγ;

45. Ε τὰκ διφίοντε φίθῃ λαβῆ, θὶ μαθητίθετ σὲ τίγ·

46. Ροῦαγίουν γὰ Γραμματέιγ-τε, κὲ δούανε τὲ ἐτ' ἔγγενε με ρόπα τὲ φιατα, ἐ δούανε τὶ περ' ἐντέτ' ἐγγε πύτα μπουδερὰ, ἐ δὲ θέντετ' ἐπάρα ντὲ τὲ μπεγέδουρα, ἐ τὲ ρίνε ντὲ κριε τὲ μεσάλεθετ ντὲ φοσίρα.

47. Ε ἀτὰ κὲ με σεπέπ κὲ φά- λνε σοῦμε χάνε στεπίτ' ἐ σὲ βά- θετ' ἕτ' ἄδο τὲ μάρ' ἔγγε μουντίανε με τὲ τέπερε.

Κριε Εἰνεζέτ' ἐνέτε· κὰ 21.

Β σὶ γκοίγτι σίτε, ἐ εἴγτε ρὲ, πὰ τὲ πάσουριτε κὲ εἴγνε δουρετίτ' ἐ- τοῦρε ντὲ κουτὶ τ' ἐλεημοσύνητ.

2. Ε πὰ ἐ δὲ νίε Γρούα τὲ ἐς τὲ εἴρ' ἔγγε κὲ βούρι ἀτγὲ δι ἄσπερε,

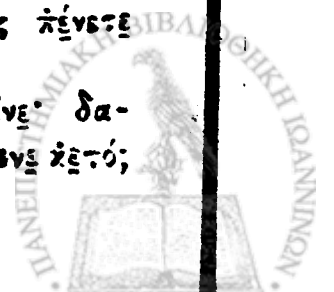
3. Ε θὰ βερτέτ οὐ θόμ γιούβετ, κὲ κέγιθ ἐ θέγια ἐ εἴρ' ἔγγε βούρι με σοῦμε σὲ φίθῃ.

4. Σὲ φίθῃ κέτ' ἄ βούνε ντὲ δου- ρετί τὲ Περντίσε γὰ ἀγίθ κὲ οὐ τε- περὸν' ἀτοῦρε· ἐ κέγιθ γὰ τὲ πὰ πῆτουριτ ἐ σίγ βούρι φίθ' ἀτὲ φὲ κὲ κίτ'.

5. Ε κούρ θήνε τζὰ πὲρ ἱερὸ (κίτ' ἔστ' ἐ δεφτούρε με φούρ' ἔτ' ἐ μίρ' ἔτ' ἐ στολίσουρε με δουρετίρα, οὐ περ' ἔτ' κ.

6. Κέτ' ἔτ' ἐ σίγνι γιούβετ, δὲ τὲ εἴγγε διτ, κὲ δὲ τὲ μὸς μπέτετε φούρ' μπι φούρ', κὲ τὲ μὸς κέντετ' ἑρίμε.

7. Ε ἐπιέντ' ἀτέ, ἐ ἰ θάνε· δα- σκάλ, κούρ ἀδὰ δὲ τὲ κέννε κέτ' ἔτ'.

γείνει ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν μέλλωσι ταῦτα νὰ γείνωσι;

8. Ὁ δὲ εἶπε, Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθει ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι· καὶ ὁ καιρὸς ἐπλησίασε. Μὴ ὑπάγητε λοιπὸν ὀπίσω αὐτῶν.

9. Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ φοβηθῆτε· διότι πρέπει ταῦτα νὰ γείνωσι πρῶτον· ἀλλὰ δὲν εἶναι εὐθὺς τὸ τέλος.

10. Τότε ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Θέλει ἐγεσθῆ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν.

11. Καὶ θέλουσι γείνει κατὰ τόπους σεισμοὶ μεγάλοι, καὶ πείναι καὶ λοιμοὶ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι ψέθητρα καὶ σημεῖα μεγάλα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

12. Πρὸ δὲ τούτων πάντων θέλουσιν ἐπιβάλλει ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ θέλουσι σᾶς καταδιώξει, παραδίδοντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακὰς, φερομένους ἔμπροσθεν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου.

13. Καὶ τοῦτο θέλει ἀποβῆ εἰς ἑσᾶς πρὸς μαρτυρίαν.

14. Βάλετε λοιπὸν εἰς τὰς καρδίας σας, νὰ μὴ προμελετᾶτε τί νὰ ἀπολογηθῆτε·

15. Διότι ἐγὼ θέλω σᾶς δώσει στόμα καὶ σοφίαν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ ἀντιλογησῶσιν, οὐδὲ νὰ ἀντισταθῶσι πάντες οἱ ἐναντίοί σας.

16. Θέλετε δὲ παραδοθῆ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων· καὶ θέλουσι θανατώσει τινὰς ἐξ ὑμῶν.

17. Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμε-

ναι· ἐδὲ πζίλι, ἔσῃτε νισάνι κούρ τ' ἀφρογένε τὲ πένε νε χετό;

8. Ε δὲ αἱ οὐ θα· χίνι κουϊγδες τὲ μὸς φενιένε νι, σὲ σούμε δὸ τὲ βίγενε ντὲ ἔμερ τίμ, ἐ τὲ θόνε· σὲ γιάρ οἴνε ἐ κόχα οὐ ἀφερούα, μὸς βίγι δὰ πὰς ἀτούρε.

9. Επὰ κούρ τὲ διφίονι λιούφτε-ρα ἐ κιάστερα, μὸς οὐ τρέμπνι, σὲ ψὲ χετό δὸ τὲ πένε νε πρωτοπάρε· πὸ νοὺκ' ἔσῃτε μὲ νιὲ χέρε σὲ σέγια.

10. Ατὲ χέρε οὐ θού ἀτούρε δὸ τὲ γκρίχετε νιὲ φυλί κόντρε τγιάτερε-σὲ φυλί, ἐ νιὲ μπρετερι, κόντρε τγιά-τερε σὲ μπρετερι.

11. Ε δὸ τὲ γένε τερμέτε τὲ με-δὰ ντὲ σούμε βέντε, ἐ οὔγε, ἐ μουρ-τάγερα, ἐ νισάνε τὲ φρικούαρα ντέρ κίεζ, ἐ τζιουδύρα τὲ μεδά.

12. Ε περπάρα φίθε· χετούρεβετ, δὸ τὲ θένε μπὲ γιούβετ δούάρρτ' ἐ-τούρε, ἐ δὸ τοῦ ντγιέλινε, ἐ δὸ τοῦ ὀπιένε ντὲ συναγώγα, ἐ ντὲ χαψάνα, ἐ τοῦ ζιρανίσγενε ντὲ μπρετερι, ἐ ντὲ τὲ πάρε πὲρ ἔμερ τίμ.

13. Ε χεγιὸ δὸ τὲ βίγε πὲρ μαρ-τυρὶ τοῦαγ.

14. Βίρι δὰ κεντριμ ντὲ ζέμερα τοῦαγ, τὲ μὸς σολήσνι μὲ περπάρα σὲτζ δὸ τὲ περφέφενι·

15. Σὲ ψὲ οὔνε δὸ τοῦ ἀπ γιούβετ φόγε ἐ δὲ σοφι, χὲ μπὰ τὲ δὸ τὲ μὸς μούντγενε τὲ οἴνε κόντρε, ἐ τὲ περ-φέφενε ἀρμίκτε τούαγ.

16. Ε δὸ τὲ προδόσενι ἐ δὲ γιὰ παπαλάρετε τοῦαγ, ἐ δὲ γιὰ βε-λάζεριτε, ἐ δὲ γιὰ φερία, ἐ δὲ γιὰ μίχτε, ἐ τζὰ γιὰ γιούβετ δὸ τοῦ βρά-σενε.

17. Ε δὸ τὲ γένι τὲ μτζούαρε γιὰ

νοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου·

18. Πλὴν θρίξ ἐκ τῆς κεφαλῆς· σὰς δὲν θέλει γυθῆ.

19. Διὰ τῆς ὑπομονῆς σας ἀποκτῆσατε τὰς ψυχὰς σας.

20. Ὄταν δὲ ἴδῃτε τὴν Ἱερουσαλήμ περικυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων, τότε γνωρίσατε ὅτι ἐπλησίασεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς.

21. Τότε οἱ οὔτιες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἄς φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἄς ἀναχωρῶσιν ἐξω· καὶ οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἄς μὴ ἐμβαίνωσιν εἰς αὐτήν.

22. Διότι ἡμέραι ἐκδικήσεως εἶναι αὐταί, διὰ τὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα.

23. Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· διότι θέλει εἶσθαι μεγάλη στενοχωρία ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὄργη κατὰ τοῦ λαοῦ τούτου.

24. Καὶ θέλουσι πέσει ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ θέλουσι φερθῆναι αἰχμάλωτοι εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ θέλει εἶσθαι πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἕως οὗ ἐκπληρωθῶσιν οἱ καιροὶ τῶν ἐθνῶν.

25. Καὶ θέλουσιν εἶσθαι σημεῖα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ καὶ τοῖς ἀστροῖς· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς στενοχωρία ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, καὶ θέλει ἡγεῖσθαι ἡ θάλασσα καὶ τὰ κύματα·

26. Οἱ ἄνθρωποι θέλουσιν ἀποψυχεῖν ἐκ τοῦ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων δεινῶν εἰς τὴν οἰκουμένην· διότι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουσι σαλευθῆναι.

27. Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖν τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

28. Ὄταν δὲ ταῦτα ἀρχίσωσι νὰ

βίθῃ πότα πὲρ ἕμερ τίμ.

18. Μὰ νῆ κίμι γκά κρίτετε τοῦ-αγ δὲ τὲ μὸς γουμπάσῃ.

19. Ε με ὑπομονίνε τούαῖγ, δὲ τὲ φυτόνι Σπίρτετε τούαῖγ.

20. Ε κούρ τὲ εἶχνι πὰ Ἱερουσαλίμνε πῆστγιέλτουρῃ γκά ἀσκέρετε, ἄτε χῆρῃ κουπετόνι σὲ εἶστ' ἄφερ τὲ σκροτούαριτ ἐσαῖγ.

21. Ἀχίερῃ ἀτὰ χῆ φέντενε ντὲ Ἰουδαίῃ, λὲ τὲ ἐχῆγενε ντὲ μάλλε, ε ἀτὰ χῆ γιάνε πρέντα μπὲ τὲ, λὲ τὲ χῆκενε μπὲ γιάνε· ε ἀτὰ χῆ φέντενε ντὲ φσιάτερα λὲ τὲ μὸς χῆγενε μπὲ τὲ.

22. Σὲ χετὸ γιίνε δίτε ε τεκδικήσουριτ, χῆ τὲ παφούχαενε βίθ' ἀτὸ χῆ γιάνε σκρούαρε.

23. Ε βῆε μπὰ τὸ φρά χῆ γιάνε με πάρβῃ, ε μπὰ τὸ χῆ κάνε δγιέλιμ μπὲ σίσε μπὰ τὸ δῖτ' σὲ ψὲ δὲ τὲ γέτε στρεγγίμ. ἱμάδ μπι δὲ, ε δὲ οὐρβῖ μπὲ χετὲ λάθ.

24. Ε δὲ τὲ εδέσενε με θήχῃ, ε δὲ τὲ σκλαβόσενε ντὲ βίθῃ φυλίρα· ε Ἱερουσαλίμι δὲ τὲ σῆέλετε γκά τὲ τγιέρα φυλί, γγέρα σὰ τὲ σόσενε μότε ε χετούρε φυλίβετ.

25. Ε δὲ τὲ γένε νισάιεντὲ Δίελ, ε ντὲ Χένεζῃ, ε ντὲ ὕλλε· ε ντὲ δὲ βίθῃ φυλίτε μπὲ τὲ δρέδουρῃ γκά φρίκα χῆ πέν πρέτγ φεμίμιτ σὲ δέ-τιτ ε πρέτγ θελίμιτ.

26. Τὲ εδέσενε νιέρεζιτε γκά φρίκα, ε γκά ἀτὸ χῆ πρέσενε τὲ βίγενε ντὲ βίθῃ δινιά· σὲ ψὲ δὲ τὲ τούντενε φουκίτ' ε Κιέλβετ.

27. Ε ἀχίερῃ δὲ τὲ σόχενε τὲ πῆρβ ε νιερίουτ τὲ βίγε μπι νῆ ρε με σούμῃ φουκί, ε με ἐτέρ.

28. Ε κούρ τὲ νισγενε χετὸ πού-

γίνονται, ἀνακύψατε καὶ σηκώσατε τὰς κεφαλὰς σας· διότι πλησιάζει ἡ ἀπολύτρωσις σας.

29. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, Ἰδέτε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα·

30. Ὅταν ἤδη ἀνοιξῶσι, βλέποντες γνωρίζετε ἀφ' ἐαυτῶν ὅτι ἤδη τὸ θέρος εἶναι πλησίον.

31. Οὕτω καὶ σεις, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι εἶναι πλησίον ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

32. Ἀληθῶς σας λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως οὗ γείνωσι πάντα ταῦτα.

33. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

34. Προσέχετε δὲ εἰς ἐαυτοὺς, μήποτε θαρανηθῶσιν αἱ καρδίαι σας ἀπὸ κραιπάλης καὶ μέθης καὶ μερμυγῶν βιωτικῶν, καὶ ἐπέλθῃ αἰρνίδιός ἐφ' ὑμᾶς ἡ ἡμέρα ἐκείνη.

35. Διότι ὡς παγὶς θέλει ἐπέλθει ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

36. Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν δεόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ νὰ καταζιωθῆτε νὰ ἐκφύγετε πάντα ταῦτα τὰ μέλλοντα νὰ γείνωσι, καὶ νὰ σταθῆτε ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37. Καὶ τὰς μὲν ἡμέρας ἐδίδασκεν ἐν τῷ ἱερῷ· τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος διενυκτέρευεν εἰς τὸ ὄρος τὸ ὀνομαζόμενον Ἐλαιῶν.

38. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήρχετο πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ διὰ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

νερα τὲ πένενε, βεῖτρὸνι λιάρτ ἐ γκρίνι κρίετς τούτιγ' σὲ ψὲ ὄπετιμι γιούαιγ ἔστ' ἄφερ.

29. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρς νιὲ ποραβολί· βεῖτρὸνι φικνε ἐ δὲ φίθε λίσατε·

30. Κοῦρ κρέγενε πουπούκετε, σίχνι βετίουτ, ἐ κουπετόνι, κὲ ἔστς ἄφερ τὲ κόβρετε.

31. Κεῖτοῦ ἐ δὲ γιούβετ, κοῦρ τὲ σίχνι κετὸ κὲ τὲ πένενε, διφίονι σὲ ἄφερ ἔστς μπρετερία ἐ Περντίσε.

32. Μὲ τὲ βερτέτα οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ δὸ τὲ μὸς ὄκόγε κούιγ πρέζ, γγέρα σὰ τὲ πένενε φίθε.

33. Κίελι ἐ δὲ δέου δὸ τὲ ὄκόγενε, ἐ φγιαλέτ' ἐ μία δὸ τὲ μὸς ὄκόγενε.

34. Ρίγι ζφιούαρς μπε βέτεχε τούαιγ τὲ μὸς οὐ βεντόνενε ζεμερατε τούαιγ μπε τὲ πέρρε, ἐ μπε τὲ δέιγτουρς, ἐ μπε συλοή τὲ κεσαίγ γέτετ, ἐ γιού βίγς σίπερ μπι γιού μὲ ξαφνὶ ἀγιδόιτε.

35. Σὲ ψὲ δὸ τὲ βίγς πόσι λιὰκ κὲ δὸ τὲ πγίερς μπι φίθ' ἀτὰ κὲ ρίνε μπι φάκε τὲ φίθε δέουτ.

36. Ρίγι ἀδὰ ζφιούαρς μπε τζδὸ κόχε τούκ' ἐ λιούτουρς κὲ τὲ πέχι τὲ ζότε πέρ τ' ἔκουρς φίθε κετὸ κὲ γιάνε πέρ τὲ λένε, ἐ τὲ ρίγι περπάρα πέρρετ σὲ νιερίουτ.

37. Ε κοῦρ ἔτε δίτε ρίγτε Ἰητοῦι, ἐ διδάξ ντε ἱερό· ἐ νάτενε δίλλ ἐ πέντε τὲ ντένιουριτε ντε μάλλ κὲ κιούχαιγ ἰ Οὐλίγιετ.

38. Ε φίθε λαοὶ βίγ κὲ μεγγές τεκ αἰ ντε ἱερό, τὰ διφίεγν' ἀτέ.

ΚΕΦ. κβ'. 22.

ΕΠΑΗΣΙΑΖΕ δὲ ἡ ἐροτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα.

2. Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς νὰ θανατώσωσιν αὐτόν· διότι ἐφοβούντο τὸν λαόν.

3. Εἰσῆλθε ὁ δὲ Σατανᾶς εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν ἐπονομαζόμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα.

4. Καὶ ὑπῆγε καὶ συνελάλησε μετὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν στρατηγῶν τὸ πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτούς.

5. Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνεβούνησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτόν ἀργύριον.

6. Καὶ ἔδωκεν ὑπόσχεσιν· καὶ ἐζήτηε εὐκαιρίαν νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτούς χωρὶς θορύβου.

7. Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ θυσιάσωσι τὸ πάσχα.

8. Καὶ ἀπέστειλε τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπὼν, Ἵπάγετε καὶ ἐτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς τὸ πάσχα, διὰ νὰ φάγωμεν.

9. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ποῦ θέλεις νὰ ἐτοιμάσωμεν;

10. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἰδού, ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν πόλιν, θέλει σᾶς συναπαντήσῃ ἄνθρωπος βαστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου εἰσέρχεται.

11. Καὶ θέλετε εἰπεῖ πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οἰκίας, Ὁ διδάσκαλος σοὶ λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα, ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου;

12. Καὶ ἐκεῖνος θέλει σᾶς δείξει.

Κοίε Εὐνεζέτ ε δίτε. κβ'. 22.

Βοὐ ἀφερούα ἐ κρέμπτεα ἐ λιψόβετ, κὲ θούγαετὲ πᾶσχε.

2. Ε χερκότγνε τὲ πάρετ' ἐ πρόφτερετ, ἐ δὲ γραμματεῖγτε μετ' φάρε λατ' πούνε τὰ θρίσνε ἀτέ' σὲ ψὲ τρέμπιτνε γκά λαόι.

3. Ε χίρι σατανάι ντὲ Ἰούδα, κὲ κίουχαεῖγ Ἰσκαριώτ, κὲ αἰ κὲ νιὲ γκά τὲ διμπεδγιέτε.

4. Ε βάτε, ἐ κουβεντὶ με τὲ πάρετ' ἐ πρόφτερετ, ἐ με τὲ πάρετ' ἐ βέντιτ, μετ' φάρε πούνε τοῦ ἁ ἱπ αἰ ἀτέ μπε δόρρε ἀτούρε.

5. Ε οὐ φεζούανε ἐ πέννε κουβεντ τὶ ἱπνε ἀτίγ ἄσπρε.

6. Ε οὐ στερξ, ἐ χερκὸν κόχξ τοῦ ἁ ἱπ ἀτέ ἀτούρε μπε δόρρε πὰ νακατοσί.

7. Ε ἔρδι δίτε ἐ λιψόβετ κὲ μπὰ τὲ δούχαεῖγ τὲ θέρρε πὲρ πᾶσχε.

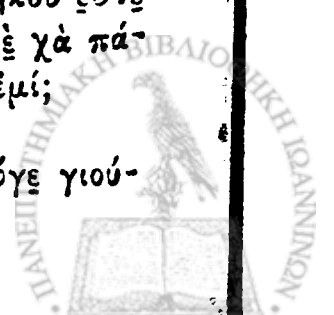
8. Ε δερφοῖ Πέτρονε, ἐ δὲ Ἰωάννε, ἐ οὐ θὰ χαιγδενί, ἐ πένανι φατὶ πᾶσχενε, τὲ χάμε.

9. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτίγ, κοὐ δὸ τὲ πέγεμε φατί;

10. Ε δὲ αἰ οὐ θὰ ἀτούρε γιά, με τὲ χίγτουρε τὲ πάρε τούατγ ντὲ κίουτέτ, δὸ τὲ πίκενι με νιὲ νιερί κὲ μπὰν νιὲ στάμνε με οὐγε, χαιγδενί πὰς ἀτίγ, ντὰ τὲ ὅτεπὶ κὲ τὲ χίγε.

11. Ε δὸ τί θοῖ ζότιτ σὲ ὅτεπίσε, δασκάλι τὲ θότε τίγ, κού ἔστε τὲ ντένιουριτε τέκ δὸ τὲ χὰ πᾶσχενε πᾶσχε με μαθητίτ' ἐμί;

12. Ε αἰ δὸ τοῦ δερτόγε γιού-

ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε.

13. Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγον, εὗρον καθώς εἶπε πρὸς αὐτούς· καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

14. Καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα, ἐκάθισαν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι μετ' αὐτοῦ.

15. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Πολὺ ἐπεθύμησα νὰ φάγω τὸ πάσχα τοῦτο μετὰ σᾶς προτοῦ νὰ πάθω·

16. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω φάγει πλέον ἐξ αὐτοῦ, ἕωσοῦ, ἐκπληρωθῆ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

17. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε καὶ εἶπε, Λάβετε τοῦτο καὶ διαμοιράσατε εἰς ἀλλήλους.

18. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω πίνει ἀπὸ τοῦ γεννηματος τῆς ἀμπέλου, ἕωσοῦ ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

19. Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτούς, λέγων, Τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο κάμνετε εἰς τὴν ἰδικήν μου ἀνάμνησιν.

20. Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, ἀφοῦ ἐδέλπησαν, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον εἶναι ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον.

21. Πλὴν ἰδοὺ, ἡ χεὶρ ἐκείνου ὅστις μετὰ παραδίδει εἶναι μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

22. Καὶ ὁ μὲν Τίδς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει κατὰ τὸ ὀρισμένον· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, δι' οὗ παραδίδεται.

23. Καὶ αὐτοὶ ἤρχισαν νὰ συζητῶσι πρὸς ἀλλήλους, τὸ ποῖος τάχα ἦτο ἐξ αὐτῶν ὅστις ἔμελλε νὰ κάμῃ τοῦτο.

ὅστις νῆξ τζαρδὰν τὲ μὰδ τὲ ὀτρούαρῃ, ἀτγὲ τὲ πένι φατί.

13. Ε σὶ θάνε φένε σὶ κούντρε γιού θὰ ἀτούρε· ἐ πένε φατί πάσχαξενε.

14. Ε κοῦρ ἔρδι κόχα, ντένι ντέ μεσάλε, ἐ δὲ τὲ δίμπεδγιέτε ἀποστέγιτε κάσχε μετέ.

15. Ε οὐθὰ ἀτούρε, με σούμε δεσέρμ. δέσα τὲ χὰ κετέ πάσχε με γιούβετ πάσχε, με περπάρα τὲ πεσούαριτ σίμ.

16. Σὲ οὐ θὸμ γιούβετ, χὲ νούχε δὲ τὲ χὰ με γκα ἀγιό, γγέρα σα τὲ μπούσετε ἀγιό ντέ μπρετερί τὲ Περντίσε.

17. Ε σὶ μὲρρί ποτήρε, ἐφχαριστίσι ἐ θὰ, μέρρι κετέ, ἐ ντάνιε νιέρι με γιάτερνε.

18. Σὲ οὐ θὸμ γιούβετ, χὲ δὲ τὲ μὸς πὶ γκατζ πγιελ ἐξῆτι, γγέρα σατὲ βίγε μπρετερία ἐ Περντίσε.

19. Ε μὲρρί πούχε, ἐ σὶ ἐφχαριστίσι· ἐ θεου, ἐ οὐ ἀδὰ ἀτούρε, ἐ οὐ θὰ, κούγ ἔστε κούρι ἴμ, χὲ ἴπετε πέρ γιούβετ· κετέ πένι πέρ τὲ μπαγτούρε μέντ μούα.

20. Ἀστοῦ ἐ δὲ ποτήρε σὶ δερκέγιτι, ἐ θὰ, κούγ ἔστε ποτήρι ἐ δγιατέτε σε ρὲ μπε φιάκ τιμ, χὲ δὲ τὲ δέρδετε πέρ γιούβετ.

21. Πὸ γιά· δὲρρ' ἐ ἀτιγ χὲ δὲ τὲ με παραδόσε με μούα πάσχε ντέ μεσάλε.

22. Ε σα πέρ τὲ ἰέρρ' ἐ νιερί-ουτ ἀ βέτε σε κούντρ' ἔστε θένε, πὸ βὲ μπά τὲ νιερί, χὲ πρέιγ σὶ παραδόσετε.

23. Ε ἀτὰ ζοῦε τὲ χερκόγινε νιέρι με γιάτερνε, θάλε τζιλι γκα ἀτὰ ἔστε κούγ χὲ δὲ τὰ πέγε κετέ.

24. Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία μεταξύ αὐτῶν περὶ τοῦ, τίς ἐξ αὐτῶν νομίζεται ὅτι εἶναι μεγαλύτερος.

25. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτὰ ὀνομάζονται εὐεργέται.

26. Σεῖς ὅμως οὐχὶ οὕτως· ἀλλ' ὁ μεγαλύτερος μεταξύ σας ἄς γείνη ὡς ὁ μικρότερος· καὶ ὁ προεστάμενος ὡς ὁ ὑπηρετῶν.

27. Διότι τίς εἶναι μεγαλύτερος, ὁ καθήμενος εἰς τὴν τραπέζαν, ἢ ὁ ὑπηρετῶν; οὐχὶ ὁ καθήμενος; ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ ὑπηρετῶν.

28. Σεῖς δὲ εἴθε οἱ διαμειναντες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου·

29. Ὅθεν ἐγὼ ἐτοιμάζω εἰς ἐσᾶς βασιλείαν, ὡς ὁ πατήρ μου ἠτοίμασεν εἰς ἐμέ,

30. Διὰ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνετε ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ νὰ καθίσητε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ.

31. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ, ὁ σατανᾶς σᾶς ἐζήτησε, διὰ νὰ σᾶς κοσκινίσῃ ὡς τὸν σίτον.

32. Πλὴν ἐγὼ ἐδεήθην περὶ σοῦ διὰ νὰ μὴ ἐκλείψῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ, ὅταν ποτὲ ἐπιστρέψῃς, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου.

33. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἔτοιμος εἶμαι μετὰ σοῦ νὰ ὑπάγω καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον.

34. Ὁ δὲ εἶπε, Σοὶ λέγω, Πέτρε, δὲν θέλει φωνάζει σήμερον ὁ ἀλέκτωρ, πρὶν ἀπαρνηθῆς τρίς ὅτι δὲν με γνωρίζεις.

35. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ-

24. Εὐ οὐ πῆ ἐ δὲ κιάρτε ντῆ πῆρ μέσ τῆ τούρε μπι χετέ, τζίλι πρέιγ ἀτούρε δούχτε τῆ γέτε μι μᾶδ.

25. Εὐ δὲ ἀτ οὐ θά ἀτούρε· μπρέ-τεριτ' ἐ φυλίβητ σῆ τγιέρα ἰ ζαπετό-γενε μῆ φουκί, ἐ ἀτὰ χῆ ἰ οὐρδερόγε-νε ἀτὸ θόνε σῆ οὐ πέγενε τῆ μίρρε.

26. Εὐ ντέρ γιού νοὺκ' ἔστε χε-στού· πὸ ἀτ χῆ ἔστε μι μᾶδ ντέρ γιού, λῆ τῆ πένετε πόσι μῆ ἰ βόφελι, ἐ ἰ πάρι πόσι σερπετόρι.

27. Σῆ ψῆ κούσ ἔστε μῆ ἰ μᾶδ, ἀτ χῆ ρί ντῆ μεσάλε, ἀ ἀτ χῆ σερ-πίν; νοὺκ' ἔστε μι μᾶδ ἀτ χῆ ρί; ἐ οὐνε γιάμ ντῆ μῆσ τούατγ πόσι νῆ χῆ σερπέν.

28. Εὐ γιούβητ γίνι ἀτὰ χῆ χίν, μπάτουρε πᾶσῆ μῆ μούα ντῆ πια-σμόνιε τῆ μία.

29. Εὐ σὶ κούντρε μῆ πῆρι μούα φατὶ πακάι ἰμ μπρετερίνε, ἀστού ἐ δὲ οὐνε δὸ τοῦ ἀ χῆιγ γιούβητ,

30. Κῆ τῆ χῆι, ἐ τῆ πῆγι ντῆ με-σάλε τίμε, ντῆ μπρετεροί τίμε, ἐ τῆ ρῆγι μπι διμπεδγιέτε φρόνε, τῆ Γιου-κόνι τῆ διμπεδγιέτε φυλίτ' ἐ Ἰσα-ήλιτ.

31. Εὐ ἰ θᾶ ζῶτι, Σίμωνιτ, Σίμων, γιά, σατανᾶτ χερκόν τοῦ σῆσγε γιού-βητ σὶ κούντρε οὐόσγενε φρούρετε.

32. Εὐ οὐνε οὐ λιούπτζε πῆρ τῆ χῆ τῆ μῆσ τῆ τῆ λίψγε πέσα γιότε, ἐ ντὸ νῆ χῆρε κούρ τῆ κθῆνετζ, στε-ρεὺς βῆλάζερριτ' ἐτούα.

33. Εὐ δὲ ἀτ ἰ θῶτ' ἀτίγ' Ζῆτ, γιάμ. φατὶ τῆ θέτε μῆ τι πᾶσῆ ἐ δὲ ντῆ χαψάνε. ἐ δὲ ντῆ βδέλεγε.

34. Εὐ δὲ ἀτ ἰ θῶτε, τῆ θῶμ τί ὦ Πέτρο, δὸ τῆ μῆσ χεντόγε κοκόσι σῶτ περπάρα σῆ τι τῆ μ' ἀρνίσετζ τρι χῆρε, χῆ σμῆ χῆ νιόχουρε.

35. Εὐ οὐ θᾶ ἀτούρε· κούρ οὐ

τε σᾶς ἀπέστειλα χωρὶς βελαντιῦ καὶ σακκίου καὶ ὑποδημάτων. μήπως ἐστερήθητε τινός; Οἱ δὲ εἶπον, Οὐδενός.

36. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς. Ἀλλὰ τώρα, ὅστις ἔχει βελαντιῶν, ἅς λάβῃ αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ ὁμοίως καὶ σακκίον· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, ἅς πωλήσῃ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἅς ἀγοράσῃ μάχαιραν.

37. Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ εἰς ἐμὲ, τὸ, «Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη»· διότι τὰ περὶ ἐμοῦ γεγραμμένα λαμβάνουσι τέλος.

38. Οἱ δὲ εἶπον, Κύριε, ἰδοὺ ἐδῶ δύο μάχαιραι. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰκανὸν εἶναι.

39. Καὶ ἐξελθὼν ὑπῆγε κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς τὸ ἕρος τῶν Ἑλαιῶν ἐκολούθησαν δὲ αὐτὸν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

40. Ἀποῦ δὲ ἦλθεν εἰς τὸν τόπον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

41. Καὶ αὐτὸς ἐχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν ὡς λιθοβολῆν, καὶ γονατίσας προσκύχετο,

42. Λέγων, Πάτερ, ἂν θέλῃς ν' ἀπομακρύνῃς τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν οὐχὶ τὸ θέλημα μου, ἀλλὰ τὸ σὸν ἅς γένη.

43. Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν.

44. Καὶ ἐλθὼν εἰς ἀγωνίαν, προσήχετο θερμότερον. Ἔγεινε δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡς θρόμβοι αἵματος καταβαλίνοντες εἰς τὴν γῆν.

45. Καὶ σηκωθείς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητάς

δερξάμενος γιούβητ' ἅς κουλέτε, ἔπα τὸρβες, ἔπα κέπότητς, οὐ λίψι φε κούρρες; ἔ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε, νούχε νὰ λίψι φε.

36. Εὐ οὐ θὰ ἀτοῦρε· πὸ νταστὶ ἀτὶ κέ κα νιέ κουλέτε, λὲ τὰ μάρρες, κέστου ἔ δὲ τὸρβες ἔ ἀτ κέ νούχε κα, λὲ τὲ σέσε κερίσεν ἐτίγ, ἔ λὲ τὲ κλέγε θήκε.

37. Σὲ ψὲ οὐ θὸμ γιούβητ, σὲ δούχετε τὲ παφούχετε μπε μούα ἔ δὲ κέγιὸ κέ ἔστε σκρούαρε· κέ ἔ δὲ μὲ τὲ πὰ νόμτε οὐ νεμερούα· σὲ ψὲ πούνετε κέ κένε πέρ μούα γιάνε μπε τὲ σόσουρε τὲ τούρε.

38. Εὐ δὲ ἀτὰ ἰ θάνε· Ζήτ, γιὰ δι θήκερα κέτου· ἔ δὲ ἀτ οὐ θὰ ἀτοῦρε· σαδὸ ἔστε.

39. Εὐ σὶ δόλι βάτε σὶ κούντρε κίτ' ἀδέτνε ντὲ μάλλ τ' Οὐλίγιετ· ἔ ἰ θάνε πὰς ἀτίγ ἔ δὲ μαθητίτ' ἔτίγ.

40. Εὐ πόχε θάτε ντὲ βέντ, οὐ θὸτ ἀτοῦρε· φάλλιουνι κέ τὲ μὸς χίνι ντὲ πιραζί.

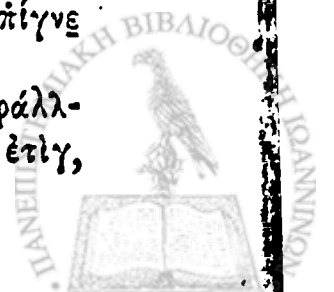
41. Εὐ ὅτ οὐ λιαφούα γκὰ ἀτὰ σὰ τὲ στίετς νιέ φούρρ, ἔ ρὰ μπε φιούνε, ἔ φάλετγ,

42. Εὐ θόστε· καπὰ, ντὲ δὸ λιαρ- ἐδὸ γκὰ μέγε κέτὲ ποτήρ· μὰ λὲ τὲ μὸς πένετε θελίμα ἴμε, πὸ γιό- τεα.

43. Εὐ οὐ δούκ ντὲ ἀτ νιέ Ἐγγέλ γκὰ Κίελι, πέρ τὲ φορτζούαρε ἀτέ.

44. Εὐ σὶ ἔρδι μπε ἔτρεγγίμ, φά- λειγ μὲ νέντουρε· ἔ γιού κὲ τγιέρσ' ἔτίγ πόσι πίκια φιάκουτ κέ πίγνε μπε δέ.

45. Εὐ σὶ οὐ γκρὲ γκὰ τὲ φάλλ- τουριτε, ἔ ἔρδι ντὲ μαθητίτ' ἔτίγ,

αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης.

46. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί κοιμᾶσθε; σπκίθητε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

47. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, ἤρχετο πρὸ αὐτῶν, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ φιλήσῃ αὐτόν.

48. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

49. Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτόν τί ἐμελλε νὰ γείνη, εἶπον πρὸς αὐτόν, Κύριε, νὰ κτυπήσωμεν μὲ τὴν μάχαιραν;

50. Καὶ ἐκτύπησεν εἰς ἑξ' αὐτῶν τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν.

51. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε ἕως τούτου· καὶ πιάσας τὸ ὠτίον αὐτοῦ, ἰάτρευσεν αὐτόν.

52. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ἐλθόντας ἐπ' αὐτόν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ζυλῶν;

53. Καθ' ἡμέραν ἤμην μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ δὲν ἠπλώσατε τῆς χειρὸς ἐπ' ἐμέ. Ἀλλ' αὕτη εἶναι ἡ ὥρα σας, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.

54. Συλλαβόντες δὲ αὐτόν, ἔφερον καὶ εἰσήγαγον αὐτόν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν.

55. Ἀφοῦ δὲ ἀνάψαντες πῦρ ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς συνεκάθισαν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν.

ἰ γέτι ἀτὰ φλέτουρε γκα χέλιμι.

46. Ε οὐ θὰ ἀτοῦρε· ψὲ φλίρι; γκαρίχι, ἐ φάλλιουρι, τὲ μὲς χίμι ντὲ πιραζί.

47. Ε πὰ σότουρε ἐ δὲ ἀτ φγάλενε, νὰ ἐ ἀρβίου ντὲ τούρμε νιέρεζετ, ἐ δὲ ἀτ κὲ θούγατγ Ἰούδε, κὲ κὲ νιέ γκα τὲ διμπεδγιέτε, θίντε περπάρκ ἀτοῦρε· ἐ οὐ ἀφερούα ντὲ Ἰησοῦ, ἐ δούαν τὰ πούθ ἀτέ.

48. Ε δὲ Ἰησοῦ ἰ θὰ ἀτίγ Ἰούδε· μὲ νιέ τὲ πούλουρε παραδὸς τὲ πῖρρ· ἐ νιερίουτ;

49. Η σὶ πᾶν' ἀτὰ κὲ κένε βότουλ' ἀτίγ, ἀτέ κὲ δὲ τὲ πένετγ, ἰ θάν' ἀτίγ, Ζὸτ, δὲ τοῦ κίεμε μὲ θίχες;

50. Ε νιέ γκα ἀτὰ ἰ ρὰ μὲ θήκε κοπίλιτ τὲ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ, ἐ ἰ πρέου ἀτίγ θέσν' ἐ δγιᾶθετε.

51. Ε Ἰησοῦ οὐ περφέτγ, ἐ θὰ, σκδὸ γγέρα χετού' ἐ ζούρι θέσν' ἐ ἀτίγ, ἐ γιὰ σερὸ ἀτέ.

52. Ε οὐ θότε Ἰησοῦ τὲ πάρεβειτ σὲ πρίφτερετ, ἐ τὲ πάρεβειτ σὲ ἱερότ, ἐ πλέκετ κὲ κένε ἀρδουρε μπε τὲ, πόσι μπε νιέ κουσαρ δούαλτε, ἀρματόσουρε μὲ θήχεςα, ἐ μὲ σκαπίνγ;

53. Κούρ φέντεσε οὐνε μὲ γιούβετ γκα δίτγ ντὲ ἱερὸ, νόυκε στίτε δούαρβίτε μπε μουχ' πὸ κεγιδ εἶτε κόγχα γιούατγ, ἐ δὲ φουκι ἐ ἐρεσίρεσε.

54. Ε σὶ ἐ ζόνε ἀτέ, ἐ σπούν' ἀτέ ἰρέντα νιέ στίπε τὲ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ· ἐ Πέτρουα βιγ πὰς αὶ πὲρ σὲ λιάρφουτ.

55. Ε σὶ δέζνε ζιγάρ ντὲ μὲς τὲ βάθιτ, ἐ ντέγγνε ἀτὰ, ντέκ' ἐ δὲ Πέτρουα ντὲ μὲς τὲ τούρε.

56. Ἰδοὺσα δὲ αὐτὸν μίαν τις δούλη καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἐνατεψάσα εἰς αὐτὸν, εἶπε, Καὶ οὗτος ἦτο μετ' αὐτοῦ.

57. Ὁ δὲ ἐκνήθη αὐτῷ, λέγων, Γύναι, δὲν γνωρίζω αὐτόν.

58. Καὶ μετ' ὀλίγον ἄλλος τις, ἰδὼν αὐτόν, εἶπε, Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἄνθρωπε, δὲν εἶμι.

59. Καὶ ἀρῶν ἐπέρασεν ὡς μίαν ὥρα, ἄλλος τις διῆσχυρίζετο, λέγων, Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦτο· διότι Γαλιλαῖος εἶναι.

60. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἄνθρωπε, δὲν ἐξοῦρω τί λέγεις. Καὶ παρουσῆς ἐνώ αὐτῆς ἐλάλει ἔτι, ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ.

61. Καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνόησεν εἰς τὸν Πέτρον· καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι εἶπε πρὸς αὐτὸν, ὅτι πρὶν φωνάζῃ ὁ ἀλέκτωρ, θέλεις με ἀπαρνηθῆ τρίς.

62. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἐκλυσε πικρῶς.

63. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ κρατούντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτὸν δέροντες·

64. Καὶ περικαλύψαντες αὐτόν, ἐβλάπτουν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἤρώτων αὐτόν, λέγοντες, Προφήτευσον, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτύπησε.

65. Καὶ ἄλλα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66. Καὶ καθὼς ἐγεινεν ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνεβίβασαν αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, λέγοντες,

67. Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός; εἶπε πρὸς ἡμᾶς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς,

56. Ε πόκα ε πά ἀτέ ἡε κοπίλε κέ ρέγτε μπάνε τῆ ζιάρτε, ε θεστρόι ἀτέ μίρρε, ε θά· ε δε κοίγ με ἀτέ πάσιε κέ.

57. Ε ἀτ ε ἀρίσει ἀτέ, ε θά· νούα· ε δι ὠ φρούα ἀτέ.

58. Ε πῆο ἡε τζίε σι ε πά ἀτέ ἡε τριάτερ, θά· ε δε τγ γα ἀτά γέ· ε Πέτρουα θά, σγιάμ ὠ ἡιερί.

59. Ε σι σκόι ἀρεο ἡε σαγάτ ε παστάγε, θεθαῖος ἡε τριάτερ, ε θά· ε δε θεστ ε δε κοίγ κέ με ἀτά, σέ φε εἶτε Γαλιλαῖο.

60. Ε Πέτρουα ε θά· ε ἡιερί, νού· κέ δι σιτζ θούα· ε ἀτέ τζάστ πά σόσουρ ἀλ ἡετῆ φγιάλε, κεντί κολόσι.

61. Ε Ζότι σι οὐ κθίε θεστρόι Πέτρονε, ε Πέτρουκ οὐ κουλγτούκ φγιάλλεσε Ζότιτ, ἡε ε θά ἀτίγ, σέ πά κεντούαρε, δε κοκόσι, δὸ τῆ μ' ἀρῖσετζ τρι ἡερε.

62. Ε σι δόλι γιάστῆ Πέτρουα, κέιου με πικέλιμ.

63. Ε ἀτά πούρρα ἡε μπάιγνε ἡεσούνε λίδουρε, ε περκέσνε ἀτέ, ε ε βέγνε.

64. Ε ε μπουλιόιγνε σιτ' εἰγ, ε ε πέγνε σουπλιάκ φάκεβετ, ε ἐπιέτνε, ε ε θά· ε προφητέφ σέ τζι· λι εἶτ' ἀτ ἡε τῆ βά.

65. Ε δε τῆ τριέρα βλασφιμί· σα θά· ε κόντρε τγ.

66. Ε σι οὐ κδι, ε οὐ πῆ δέτε, οὐ μπεγρόδ φίθῆ πλεκεσία ε λαόιτ ε τῆ πάρετ' ε πρίφτερετ, ε γραμ· ματέιγτε, ε ε σπούνε ἀτέ ντῆ μπε· γέδεγε τῆ τούρε, ε ε θά· ε,

67. Ντῆ γέ τῆ Κρίστι θού· αἶγνα ε δε νάβετ, ε οὐ θά· ε

Ἐάν σᾶς εἶπω, δὲν θέλετε πιστεύσει·

68. Ἐάν δὲ καὶ ἐρωτήσω, δὲν θέλετε μοὶ ἀποκριθῆ, οὐδὲ θέλετε μὲ ἀπολύσει.

69. Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

70. Εἶπον δὲ πάντες, Σὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σὺς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι.

71. Οἱ δὲ εἶπον, Τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτυρίας; διότι ἡμεῖς αὐτοὶ ἤκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κγ. 23.

Τότε ἐσηκώθη ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ ἔφεραν αὐτὸν πρὸς τὸν Πιλάτον.

2. Καὶ ἤρχισαν νὰ κατηγορῶσιν αὐτὸν, λέγοντες, Τοῦτον εὖρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ ἐμποδίζοντα τὸ νὰ δίδωσι φόρους εἰς τὸν Καίσαρα, λέγοντα ἑαυτὸν ὅτι εἶναι Χριστὸς βασιλεὺς.

3. Ὁ δὲ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπε, Σὺ λέγεις.

4. Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, Οὐδὲν ἔγκλημα εὐρίσκω ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.

5. Οἱ δὲ ἐπέμενον, λόγοντες, ὅτι ταράττει τὸν λαὸν, διδάσκων καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, ἀρχίσας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ἐδῶ.

6. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀκούσας Γαλιλαίαν, ἠρώτησεν ἂν ὁ ἀνθρώπος εἶναι Γαλιλαῖος.

7. Καὶ μαθὼν ὅτι εἶναι ἐκ τῆς

τουρῆ· ντοῦ ἃ θάφτρια γιούβει, γιού δὲ μὸς μὲ πῆσόνι.

68. Ε δὲ ντὲ γιού πῆτττζα δὲ τὲ μὸς μὲ περφέφει, ἄς δὲ τὲ μὸς μὲ λῆσόνι.

69. Μὰ νταστὶ ἐ παστάγε, δὲ τὲ ρίγε ἰ Πιῆρι νιερίουτ μπάνε τὲ δγιάθετε τὲ φουκίσε Περντίσε.

70. Ε ἰ θάνε τὲ φίθε, τι ἄδα γέ ἰ πῆρρι ἰ Περντίσε; ἐ δὲ ἄτ οὐ θά ἀτουρε· γιούβει θοῖ σὲ οὐνε γιάμ.

71. Ε δὲ ἀτὰ θάνε, τζνά δούχαετε μὲ μαρτυρία, νάβει διφιούαμ γκά βέτε φέιγ' ἐτίγ.

Κρίε Εὐνεζέτ ἐτρέτε. κγ'. 23.

Ε σὶ οὐ γκερένε φίθε τούρμ' ἐ ἀτουρε, ἐ προύνε ἀτὲ τὲ Πιλάτουα.

2. Ε νίονε τὰ καλεζόιγνε ἀτὲ ἐ τὲ θόονε· χετὲ ἐ φέμ χε νὰ νακατὸς φυλίνε τένε, ἐ μποδὶς τὲ παφουαίγμε Καίσαριτ τὲ δένετς· ἐ χε θότε θέτεχεν' ἐτίγ σὲ ἔστε Κριστ μπρέτ.

3. Ε δὲ Πιλάτουα ἐ πιέτι ἀτὲ, ἐ ἰ θά, τι γέ Μπρέτι ἰ Τζιφούτετ; ἐ δὲ ἄτ γιού περφέιγκ ἀτίγ, ἐ ἰ θά, τι ἐθούα.

4. Ε δὲ Πιλάτουα οὐ θά τὲ πᾶρεβει σὲ πρίφτερετ, ἐ δὲ τούρμεβει νούχε φέιγ ντοῖε φάιγ μπεχετὲ νιερί.

5. Ε ἀτὰ ὄτρεγγόνισνε μὲ φόρτ, ἐ θόονε· χε νακατὸς λαόνε, τούκ' ἐδιδάξουρε ντὲ πῆρ φίθ' Ἰουδαίε, σὶ νίσι γκά Γαλιλαία γγέρα χετού.

6. Ε Πιλάτουα σὶ διφιό Γαλιλαίε, πιέτι πᾶ ντ' ἔστε νιερίου γκά Γαλιλαία.

7. Ε σὶ μψοῖ σὲ ἔστε ντένε οὐρ

ἐπικρατείας τοῦ Ἡρώδου, ἐπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδη, ὅστις ἦτο καὶ αὐτὸς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταῦταις ταῖς ἡμέραις.

8. Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐγάρη πολὺ· διότι ἤθελε πρὸ πολλοῦ νὰ ἴδῃ αὐτὸν, ἐπειδὴ ἤκουε πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ ἤλπιζε νὰ ἴδῃ τι θαῦμα γινόμενον ὑπ' αὐτοῦ.

9. Ἡρώτα δὲ αὐτὸν μὲ λόγους πολλούς· πλὴν αὐτὸς δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδὲν.

10. Ἰστάντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγοροῦντες αὐτὸν ἐντόνως.

11. Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἡρώδης μετὰ τῶν στρατευμάτων αὐτοῦ ἐξουθένησεν αὐτὸν, καὶ ἐνέπαιζεν, ἐνέδυσεν αὐτὸν λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν πάλιν πρὸς τὸν Πιλάτον.

12. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὁ Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἔγειναν φίλοι· μετ' ἀλλήλων· διότι πρότερον ἦσαν εἰς ἔχθραν πρὸς ἀλλήλους.

13. Ὁ δὲ Πιλάτος συγκαλέσας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν,

14. Εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐφέρατε πρὸς ἐμὲ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς στασιάζοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἐνώπιόν σας ἀνακρίνας, δὲν εὔρον ἐν τῷ ἄνθρωπῳ τούτῳ οὐδὲν ἔγκλημα ἐξ ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ.

15. Ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἡρώδης· διότι σὰς ἐπεμψα πρὸς αὐτὸν· καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου εἶναι πεπραγμένον ὑπ' αὐτοῦ.

16. Ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτὸν, θέλω ἀπολύσει.

17. Ἐπρέπε δὲ ἀναγκαίως νὰ ἀπολύῃ εἰς αὐτούς ἓνα ἐν τῇ ἐορτῇ.

δεσ τ' Ἡρώδης ἐ δερσί ατέ περ-
σει τὲ Ἡρώδη, καὶ γέντειγ ἀχίερε ἐ
δὲ αὐ ντὲ Ἱερουσαλιμ μπ' ἀτὸ δίτ.

8. Ε Ἡρώδη, σὶ ἐ πὰ Ἰησοῦνε,
οὐ φεζούα σοῦμε· σὲ ψὲ σοῦμε κό-
χε δεξερὲν τὰ σιγ ατέ, σὲ ψὲ κία
διφισαρε καὶ θόσνε σοῦμε περ τὲ,
ἐ ὅπερὲν τὲ σιγ καὶ τὲ πένειγ ντο-
νιὲ θαύμε γκα αὐ.

9. Ε ἐπιέτι ατέ σοῦμε τὲ πιέ-
τουρα· ἐ αὐ νούχε γιού περφέιγ α-
τιγ α; ντὲ ντονιὲ.

10. Ε κένε περπάρα τὲ πάρετ'
ἐ πρόφτερετ, ἐ δὲ γραμματεῖγτε, καὶ
ἐ καλεζόιγνε ατέ σοῦμε φόρτ.

11. Ε Ἡρώδη μὲ ἀσκέρ' ἐτιγ
σὶ ἐ ζεντεροῖ ατέ, ἐ ἐ περκέσι, πορ-
σίτι τὲ θόσνε ατιγ ρόπα τὲ μίρφα
ἐ ἐ δερσί ατέ τὲ Πιλάτουα.

12. Ε ατέ δίτε οὐ κένε μίγ Πι-
λάτουα μὲ Ἡρώδνε νιέρι μὲ γιάτε-
ρινε· σὲ μὲ περπάρα κένε ντὲ χά-
σμερ.

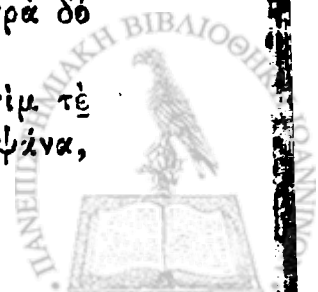
13. Ε σὶ μπεγιόδι Πιλάτουα τὲ
πάρετ' ἐ Πρόφτερετ, ἐ δὲ ἀρχόντετε
ἐ δὲ λαόνε,

14. Οὐ θὰ ἀτοῦρε· μὲ προῦτε
μούα περπάρα κατέ νιέρι, πόσι να-
κατοῖαρ τὲ λαόιτ' ἐ γιά οῦνε ἐ
πιέτα περπάρα γιούβετ, ἐ νούχε
φέτξε μπε κατέ νιέρι ντονιὲ φαίγ γκα
ἀτὸ καὶ ἐ καλεζόνι γιούβετ.

15. Ε ὅς Ἡρώδη φέτι φέ· σὲ ψὲ
τεκ αὐ οὐ δερσία γιούβετ, ἐ γιά
καὶ νούχε πὰτ κέρρε ντονιὲ φαίγ καὶ
τι κγιέρε εδδέλεγε.

16. Δὸ τὰ ράχ ἀδὰ ατέ, πρὰ δὸ
τὰ λεῦσίγ.

17. Ε κίῦτε ἐ δὲ ὅτρογγίμ τὲ
γιού λεῦσίον ἀτοῦρε γκα χαψάνα,

18. Πάντες δὲ ὁμοῦ ἀνέκραζαν, λέγοντες, Σήκωσον τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ εἰς ἡμᾶς τὸν Βαραβᾶν.

19. Ὅστις διὰ στάσιν τινὰ γωνιμένην ἐν τῇ πόλει καὶ διὰ φόνον ἦτο βεβλημένος εἰς φυλακὴν.

20. Πάλιν λοιπὸν ὁ Πιλάτος ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, θέλων νὰ ἀπολύσῃ τὸν Ἰησοῦν.

21. Οἱ δὲ ἐφώναζον, λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν.

22. Ὁ δὲ καὶ τρίτην φοράν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν οὗτος; οὐδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ· ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω οὐτόν, θέλω ἀπολύσει.

23. Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐπέμενον μὲ φωνὰς μεγάλας, ζητοῦντες νὰ σταυρωθῇ· καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων ὑπερίσχυον.

24. Καὶ ὁ Πιλάτος ἀπεφάσισε νὰ γείνη τὸ ζήτημα αὐτῶν.

25. Καὶ ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, τὸν ὁποῖον ἐζήτουν, τὸν δὲ Ἰησοῦν, παρέδωκεν εἰς τὸ θέλημα αὐτῶν.

26. Καὶ καθὼς ἔφεραν αὐτὸν ἔξω, ἐπίασαν Σίμωνα τινὰ Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἔθεσαν ἐπάνω αὐτοῦ τὸν σταυρόν, διὰ νὰ φέρῃ αὐτὸν ὕψισθεν τοῦ Ἰησοῦ.

27. Ἰκολούθει δὲ αὐτὸν πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν, αἵτινες καὶ ᾠδύροντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν.

28. Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτάς ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Θυγατέρες τῆς Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε δι' ἐμὲ, ἀλλὰ δι' ἐαυτάς κλαίετε καὶ διὰ τὰ τέκνα σας.

Ἡμεῖς νερὶ ντὲ δῖτε τὲ σὲ κροῦπίτσα.

18. Εἰς τὴν τούρματε μπεγέδουρὲ κᾶτχε θύρρε ἐ θάνε· γκρένα χετὲ γκά μείσι, ἐ λεισιόνα νέβετ Βαραβάνε.

19. Κούιγ ἴστε βένε ντὲ χαψάνε πέρ νιὲ νακατοσί κὲ κὲ πέρρε ντὲ κιοτὲτ, ἐ πέρ νιὲ βρέγελε.

20. Εἰ περσερὶ οὐ θὰ Πιλάτουα, σὲ δούαν τὲ λεισιόν Ἰησοῦνε.

21. Βατὰ περτίτνε, ἐ θύσνε· μπερθέεν ντὲ Κροῦίχ, μπερθέεν ντὲ Κροῦί ατὲ.

22. Εἰ δὲ Πιλάτουα· οὐ θὰ ἀτοῦρε πέρ σὲ τρίτιτ· σὲ τζτὲ χεῖχ κὰ κέρρε κούιγ; νούχε φέγ τικ ἀντοῖε φαίγ πέρ βδέκεγε· τὰ βᾶχ ἀδὰ ατὲ πρὰ τὰ λεισιόιγ.

23. Εἰ ατὰ ἐ ὄτρεγγίγν' ατὲ μὲ τέπερ μὲ τὲ θύρρε τὲ φόρτε ἐ χερκαίγνε κὲ τὲ μπερθέενεῖγ ντὲ Κροῦίχ· ἐ σὰ βίγνε πο ὄτόνεῖγνε τὲ θίρτουρατ ἐ σὲ πάρεβετ σὲ πρίφτρετ, ἐ δὲ τὲ τούρμασε.

24. Εἰ δὲ Πιλάτουα ἀποφασίσι, κὲ τοῦ κένεγ ἀγιδ κὲ δούαιγνε.

25. Εἰ οὐ λεισιόι ἀτοῦρε ατὲ κὲ κὲ βένε ντὲ χαψάνε πέρ νακατοσί ἐ πέρ βρέγελε, κὲ ἰ χερκόιγν' ατὰ· ἐ Ἰησοῦνε ἐ δὰ ντὲ θελήμνε τὲ τοῦρε.

26. Εἰ κούρ ἐ ὄπιγνε ατὲ ζούνε νιὲ Σίμων γκά Κυρίνι κὲ κθένεῖγ γκά ἄρρα, ἐ ἰ βούνε ἀτιγ μπε κρὰχὲ Κροῦίκνε τὰ πῆγ πὰς Ἰησοῦιτ.

27. Εἰ βίγνε πὰς τιγ ὄοῦμε τούρμασε λεισιόιτ ἐ φράβετ· ἐ ἀτὸ ἐ κιάιγνε, ἐ πρίτεσινε πέρ τέ.

28. Εἰ Ἰησοῦί σι οὐ κθίε μπά τὸ, οὐ θὰ πῆγιατ' ἐ Ἱερουσαλίμιτ, μὲς κιάγ; πὲ μοῖα, πὰ κιάγι πέρ βέτεγε τοῦαῖγ; ἐ δὲ πέρ δγιέλιμ τοῦαῖγ.

29. Διότι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέραι, καθ' ἃς θέλουσιν εἶπει, Μακάριαι αἱ στείραι, καὶ αἱ κοιλίαι αἵτινες δὲν ἐγέννησαν, καὶ οἱ μαστοὶ αἵτινες δὲν ἐθήλασαν.

30. Τότε θέλουσιν ἀρχίσει νὰ λέγωσιν εἰς τὰ ὄρη, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς· καὶ εἰς τὰ βουνά, Σχεπάσατε ἡμᾶς.

31. Διότι, ἂν εἰς τὸ ὑγρὸν ξύλον πράττωσι ταῦτα, τί θέλει γίνεσθαι εἰς τὸ ξηρὸν;

32. Ἐφέροντο δὲ καὶ ἄλλοι δύο μετ' αὐτοῦ, ὅτινες ἦσαν κακοῦργοι, διὰ τὴν θανατωθῶσι.

33. Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τὸν τόπον τὸν ὀνομαζόμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, καὶ τοὺς κακούργους, τὸν μὲν ἐκ δεξιῶν, τὸν δὲ ἐξ ἀριστερῶν.

34. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε, Πάτερ, συγχώρησον αὐτούς· διότι δὲν ἐξουροῦσι τί πράττουσι. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον.

35. Καὶ ἴστατο ὁ λαὸς θεωρῶν. Ἐνέπαιζαν δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες μετ' αὐτῶν, λέγοντες, Ἄλλους ἔσωσεν ἄς σώσῃ ἑαυτὸν, ἐὰν αὗτος ᾖ ὁ Χριστός, ὁ ἐκλεκτός τοῦ Θεοῦ.

36. Ἐνέπαιζον δὲ αὐτὸν καὶ οἱ στρατιῶται, πλησιάζοντες καὶ προσφέροντες ὄζον εἰς αὐτὸν,

37. Καὶ λέγοντες, Ἐὰν σὺ ᾖσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτὸν.

38. Ἦτο δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπάνωθεν αὐτοῦ με γράμματα Ἑλληνικὰ καὶ Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἑβραϊκὰ, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

39. Εἰς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμη αὐτὸν, λέγων, Ἐὰν σὺ ᾖσαι ὁ Χριστός, σῶσον

29. Σὲ ψὲ γὰρ εἶγενε διτ καὶ δὸ τὲ θόνε· λιούμ ὀτέρπατε, ἐ πάρχετε καὶ νούχε· κάναε πγιέλε, ἐ σίσετε καὶ νούχε γιάνε θίθουρε.

30. Αἰχίερε δὸ τὲ ζένε τὲ θόνε μάλλεβετ, πίρι μπι νέβετ, ἐ πρίφεβετ μπουλιόνανι νάβετ.

31. Σὲ ψὲ ντὲ πέγενε τὲ τίλια πούνεθα ντὲ δροῦ τὲ νιόμε, ντὲ τὲ θάτενε τζδὸ τὲ πένετε;

32. Ε βίγενε πάσχε με τὲ ἐ δὲ δὲ τετγιέρε καὶ κένε φιαχέτορε τὲ βρίτεσινε πάσχε με τὲ.

33. Ε κοῦρ θινε ντὲ θέντ καὶ κιοῦχεῖγ ἰ κρέρεβετ, ἀτγὲ ἐμπερθίενε ἀτὲ ντὲ Κρούκχ, ἐ δὲ φιαχέτορετ· νιέρινε μπάνε τὲ δγιάθετε, ἐ νιέρινε μπάνε τὲ μέγγερε.

34. Ε Ἰησοῦι θόσ, παπὰ ντεγέϊ ἀτὰ· σὲ ψὲ νούχε δίνε σετζ πέγενε· ἐ σὶ νταίγτινε ρόπατ' ἐτίγ, ὀτίγνε ὀόρτε.

35. Ε λαὸι ρίγτε, ἐ θεστρόν· ἐ πάσχε με ἀτὰ ἐ δὲ ἀρχόντετε ἐ περκέσνε, ἐ θόσνε, τὲ τγιέρε ὀπετόϊ, λὲ τὲ ὀπετόγε ἐ δὲ θέτεγεν' ἐτίγ, ντέσθε κοῦιγ Κρίστι ἰ ζγέδουρι ἰ Περντίσε.

36. Ε κέσνε με ἀτὲ ἐ δὲ τρίματε, ἰ κιάσειγνε ἄφερ, ἐ ἰπνε ἀτίγ αῦθουλε.

37. Ε ἰ θόσνε· ντὲ γὲ τί μπρέτι ἐ Τσιφούτετ, ὀπετὸ θέτεχενε τέντε

38. Ε χίσνε θένε μπι τὲ νιὲ τὲ ὀχροῦαρε Φερκίσθε, Λατινερίσθε, ἐ δὲ Φζιφουτερίσθε· ΚΟΥΙΓ ΕΣΤΕ ΜΠΡΕΓΙ Ε ΤΣΙΦΟΥΤΕΤ.

39. Ε νιέρι γὰρ φιαχέτορετε καὶ κένε θάρτουρε, ἐ βλασφίμῃς ἀτὲ, ἐ θόσ· ντὲ γὲ τί Κρίστι, ὀπετὸ θέτε-

σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.

40. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄλλος ἐπέ-
πλησεν αὐτὸν, λέγων, Οὐδὲ τὸ
Θεὸν δὲν φοβεῖσαι σὺ ὅστις, εἶσαι ἐν
τῇ αὐτῇ καταδίκῃ;

41. Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· διότι
ἄξια τῶν ἔσθ' ἐπράξαμεν ἀπολαμ-
βάνομεν· οὗτος ὁμῶς οὐδὲν ἄτοπον
ἐπραξε.

42. Καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν Ἰησοῦν,
Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς
ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

43. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
Ἀληθῶς σοὶ λέγω, σήμερον θέλεις
εἶσθαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ.

44. Ἦτο δὲ ὡς ἑκτη ὥρα, καὶ
ἔγεινε σκότος ἐφ' ἕλην τὴν γῆν ἕως
ὥρας ἐνάτης.

45. Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος· καὶ
ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον τὸ καταπέτα-
σμα τοῦ ναοῦ·

46. Καὶ φωνάζας μὲ φωνὴν με-
γάλην ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Πάτερ, εἰς
χειράς σου παραδίδω τὸ πνεῦμά μου.
Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.

47. Ἴδὼν δὲ ὁ ἐλατόνταρχος τὸ
γενόμενον ἐδόξασε τὸν Θεόν, λέγων,
Ὦντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος.

48. Καὶ πάντες οἱ ὄχλοι οἱ συ-
νελθόντες εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην,
βλέποντες τὰ γενόμενα, ὑπέστρεφον
τύπτοντες τὰ στήθη αὐτῶν.

49. Ἰσταντο δὲ μακρόθεν πάντες
οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες
αἵτινες συνηκολούθησαν αὐτὸν ἀπὸ
τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἔβλεπον ταῦτα.

50. Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ τις Ἰωσήφ
τὸ ὄνομα, ὅστις ἦτο βουλευτῆς, ἀνὴρ
ἀγαθὸς καὶ δίκαιος,

51. (Οὗτος δὲν ἦτο σύμφωνος μὲ
τὴν βουλήν καὶ τὴν πράξιν αὐτῶν,) ἀπὸ
Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰου-

γενε τέντε· ἐ δὲ νάβετ.

40. Ε τγιέτερι γιωῦ περφέιτκ μὲ
τὲ κερτούαρ ἐ ἰ θά· ἄς τί νούκε ἰ
τρέμπε Περντίσεχέ γέντε ντὲ τὲ τίλ-
λε μουντίμ;

41. Ε σά πέρ νέβετ κὲ μὲ χά-
χέ· σὲ ψὲ μάρρῆμμε ἀπὸ κὲ πουνούαμ,
ἐ κούτγ νούκε πέρ ντανιὲ τὲ χέιτ.

42. Ε ἰ θὸς Ἰησοῦκ. Ζὸτ κουγ-
τόμμε μούα, κούρ τὲ βιτζ ντὲ μπερτε-
ρί τέντε.

43. Ε ἰ θὸτ' ἀτιγ Ἰησοῦκ. Εξρτέτ
τὲ θὸμ τιγ, κὲ σὸτ δὸ πὲ γέττ πά-
σχε μὲ μούα ντὲ παραδῖς.

44. Ε κὲ γγέρα μπε φιάστε σα-
χάτι, ἐ οὐ πὲ σκοιάδ μπε πὲ φίθ
ὄς, γγέρα μπε νέντε σαχάτ.

45. Ε Δίελι οὐ ἔρρ, ἐ κιοῦλμ' ἐ
Νάσιτ οὐ τζιούαρ ντὲ μέσ.

46. Ε Ἰησοῦκ σὶ θύρρι μὲ ζὲ τὲ
μάδ, θά, Παπά, ντὲ δούαρρ τὲ τούα
δὸ τὲ λὲ Σπίρτινε τίμ' ἐ τὲκ θὸς
χέτὸ δὲ Σπίρτινε.

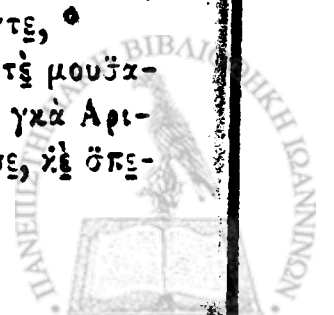
47. Ε σὶ πὰ Κίντεσι ἀτὲ κὲ οὐ
πὲ λεβδὸκ Περντίνε, ἐ θά· βερτέτ
κούτγ νιερί κὲ ἰ δρέιγτε.

48. Ε φίθὲ τούρμετε κὲ χέινε
ἄρδουρ ἀτγὲ, πέρ τὲ πάρε χέτὲ πού-
νε, σὶ πάνε χέτὸ κὲ πένεϊγνε κθένισνε
πράπε τούκ ἰὲ βάχουρ φιόκχ' ἐτούρε.

49. Ε φίθὲ τὲ ἰόχουριτ' ἐτιγ ρί-
γνε πέρ σὲ μερφούαριτ, σὶ ἐ δὲ φράτε
κὲ χέιν' ἄρδουρ πὰς σὶ γκὰ Γαλι-
λαία, ἐ ὄιγνε χέτὸ πούνερα.

50. Ε γιά νιὲ νιερί κὲ κούχαεϊγ
Ἰωσήφ, κὲ κὲ νιὲ γκὰ φιουκάτεσιτε,
νιερί ἰ μίρρ, ἐ δὲ ἰ δρέιγτε,

51. (Κούτγ νούκε κὲ ντὲ μούα-
βερέ ἐ ντὲ πράξ τὲ τούρε) γκὰ Ἀρι-
μαθία, κιοτετ ἰ Ἰουδαίσε, κὲ ὄπε-

δαίων, ὅσους καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

52. Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

53. Καὶ καταβάσας αὐτὸ ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδόνα, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνημείῳ λελατομημένῳ, ὅπου οὐδεὶς ἔτι εἶχεν ἐνταφιασθῆ.

54. Καὶ ἦτο ἡμέρα παρασκευῆ, καὶ ἐξημέρονη σάββατον.

55. Ηκολούθησαν δὲ καὶ γυναῖκες, αἵτινες εἶχον ἐλθεῖ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἶδον τὸ μνημεῖον, καὶ πῶς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ.

56. Καὶ ἄφου ὑπέστρεψαν, ἠτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

ΚΕΦ. κδ'. 24.

Τὴν δὲ πρώτην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, ἐνῶ ἦτο ὄρθρος βαθύς, ἦλθον εἰς τὸ μνῆμα, φέρουσαι τὰ ὅποια ἠτοίμασαν ἀρώματα· καὶ αἱλαι τινὲς μετ' αὐτῶν.

2. Εὐρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου.

3. Καὶ εἰσελθοῦσαι δὲν εὐρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

4. Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ περὶ τούτου, ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐστάθησαν ἔμπροσθεν αὐτῶν μὲ ἱμάτια ἀστράπτοντα.

5. Καθὼς δὲ αὐταὶ ἐφροβήθησαν, καὶ ἐκλινον τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς, Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;

6. Δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλ' ἀνέστη. Ἐνθυμήθητε πῶς ἐλάλησε πρὸς ἐσᾶς, ἐνῶ ἦτο ἔτι ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ,

ρὲν ἐδὲ καὶ ἔμπροσθεν' ἐ Περντίσε.

52. Κούτγ δόλι περπάρὰ Πιλάτοσε, ἐ κερκί κούρμιν ἐ Ἰησοῦτε.

53. Ε σὶ ἐ ζπρίτι ἀτέ, ἐ πεστόλι μὲνιῆ τζαρτζάφ, ἐ ἐ βούρι ἀτέ ντέ νιῆ βάρβ τῆ πελεκίσουρε, κὲ νούκῃ κὲ ἐνε ντ' ἀτέ ντοῖε νιερί κούρρε.

54. Ε ἀγιο κὲ δίτε Εμπρέπτε, ἐ μενιῆτ νίσειγ ἐ Σετούνα.

55. Ε σὶ ἐρδε πὰς σὶ ἐ δὲ φράτε, κὲ λίσονε ἀρδουρε πᾶσῃε μὲ τῆ γκά Γαλιλαία, πᾶνε βάρρε, ἐ δὲ κού κᾶλῃ κούρμιν' ἐτίγ.

56. Ε μπε τῆ κθίερε πένε φατι ἀρόμετε, ἐ μύρατε· ἐ σὲ ψὲ κὲ ἐ Σετούνε νούκῃ λιούαῖγτινῆ σὶ κούντρε θῶσ νόμι.

Κρίε Βιζιζέτ ἐκάτερε. κδ'. 24.

Ἐ τῆ πάρεν' ἐ γιάβεσε, πᾶ κδίρε δὲ, θᾶνε ντέ βάρβ ἐ προυνε ἀρμάτε κὲ πᾶνε πένε φατι, ἐ δὲ τζᾶ τῆ τυιέρε μὲ ἀτὸ πᾶσῃε.

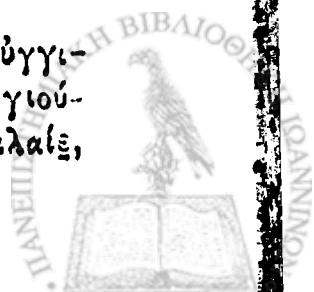
2. Ε φένε φούρρε κὲ κὲ γκρίγτουρε γκά βάρρι.

3. Ε σὶ χίνε κρέντα νούκῃ φένε κούρμνε τῆ Ζότιτ Ἰησοῦτε.

4. Ε τέκ ρίγνε ἐ τζιουδίτεσνε ἀτὸ πέρ ζετέ, νᾶ, ἐ οὐ δούκνε ἄφερ' ἀτοῦρε δι κούρρα μὲ ρόπια κὲ βεττετίγνε.

5. Ε σὶ οὐ φρικούανε ἀτὸ, ἐ οὐγνε φάκενε ντέ δὲ, οὐ ὀν' ἀτοῦρε ψὲ κερκόνι γιούβετ ντέ τῆ ἐδέκουρε, ἀτέ κὲ ἔστ' ἐ φιάλε;

6. Νούκ' ἔστ' αἱ ζετού, πὸ οὐγγι-ἀλ, κούγτόουνη τζιου κᾶ φένε γιούβετ, κούρ κὲ ἀκόμα ντέ Γαλιλαίε,

7. Λέγων, ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῆ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμάρτωλῶν, καὶ νὰ σταυρωθῆ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστῆθῆ.

8. Καὶ ἐνεθυμήθησαν τοὺς λόγους αὐτοῦ.

9. Καὶ ἀφ' οὗ ὑπέστρεψαν ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα πρὸς τοὺς ἑνδεκα καὶ πάντας τοὺς λοιπούς.

10. Ἦσάν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ μετ' αὐτῶν, αἵτινες ἔλεγον ταῦτα πρὸς τοὺς ἀποστόλους.

11. Καὶ οἱ λόγοι αὐτῶν ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡς φλυαρία, καὶ δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτάς.

12. Ὁ δὲ Πέτρος σηκωθείς ἔδραμεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ σάβανα κείμενα μόνα καὶ ἀνεχώρησε θαυμάζων καθ' ἑαυτὸν τὸ γεγονός.

13. Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἐπορεύοντο ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ὀνομαζομένην Ἐμμαοὺς, ἀπέχουσαν ἑξήκοντα στάδια ἀπὸ Ἱερουσαλήμ.

14. Καὶ οὗτοί ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων.

15. Καὶ ἐνῶ ὠμίλουν καὶ συνδιέλεγοντο, πλησιάσας καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν.

16. Ἀλλ' οἱ ἐφθχλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο διὰ νὰ μὴ γνωρίσωσιν αὐτόν.

17. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Τίνες εἶναι οἱ λόγοι οὗτοι, τοὺς ὁποίους συνομιλεῖτε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ εἰσθε σκυθρωποί;

18. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ὀνομα-

7. Κε οὐ θί' ἔστε χρεα τὲ ἔπετε ἔ κίβρι νιερίου ντὲ δούαββ τὲ νιερζέτ' Γουναχιάρε, ἔ τὲ μπερθέ- νετε ντὲ κρούικ' ἔ τὲ τρέτανε δῖτε τὲ γγιαλέτε.

8. Ε οὐ κουϊγτούανε φγιαλέβετ σὲ τίγ.

9. Ε σὶ οὐ κθίενε γκα βάρβι ρεφίενε φίθε ξετὸ τὲ νιεμπεδγιέτεβετ, ἔ δὲ φίθε σὲ γιέρεβετ.

10. Ε ἀτὸ ξὲ οὐ ρεφίενε ξετὸ ἀποστόγετ κένε Μαγδαληνὴ Μαρία, ἔ δὲ Ἰωάννα, ἔ δὲ Μαρία ἔ λιμ' ἔ Ιακώβιτ, ἔ δὲ τὲ κέρρατε ξὲ κένε μὲ τὸ πάσχε.

11. Ε ξετὸ φγιαλέ οὐ δούκνε περπάρα ἀτοῦρε πόσι μαρεζί, ἔ νούχε δάνε πέσε μπε τό.

12. Ε Πέτρουκ οὐ γκρὲ ἔ βάτε ντὲ βάρρ μὲ βράπ, ἔ σὶ οὐ οὐγν ὄεχ' τζαρτζάφετε, μπε δὲ βέτεμε' ἔ οὐ κθίε πρᾶπε, ἔ τζιουδίτειγ μὲ βέτεχε τὲ τίγ πὲρ ἀτὸ ξὲ οὐ πένε.

13. Ε νὰ, δὶ γκα ἀτὰ ξὲ εἶ γενε ἀτὲ δῖτε ντὲ νιὲ ροιάτ κὲ κὲ λιάρφ γκα Ἱερουσαλίμι φιαστεδγιέτε στάδε, ξὲ κίουχαεῖγ Ἐμμαοὺς.

14. Ε ξετὰ κουβεντόιγνε, νιέρι μὲ γιάτερινε πὲρ φίθε ξετὸ ξὲ φιατγιτινε.

15. Ε τέκ κουβεντόιγνε ἀτὰ, ἔ ρεφέιγνε νιέρι γιάτεριτ, οὐ ἀφερούα ἔ δὲ Ἰησοῦι ἔ εἶγ μὲ τὰ πάσχε.

16. Ε σίτ' ἐτοῦρε οὐ κένε θαμπόσουρε ξὲ τὲ μὲς ἔ νίχνε ἀτέ.

17. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε τζκουβέντε γιάνε ξετὸ ξὲ πένε νιέρι μὲ γιάτερινε τούκ' ἔ ἔτζουρε, ἔ ψὲ γίνι τὲ χελμούαρε;

18. Ε νιέρι γκα ἀτὰ κὲ κίουχαεῖγ

ζόμενος Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ δὲν ἔμαθες τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;

19. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Παῖτα; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὅστις ἐστάθη ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ.

20. Καὶ πῶς παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἀρχόντες ἡμῶν εἰς καταδίκην θανάτου, καὶ ἐστύρωσαν αὐτόν.

21. Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ μέλλων νὰ λυτρώσῃ τὸν Ἰσραήλ. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις πᾶσι, τρίτη ἡμέρα εἶναι σήμερον αὕτη, ἀφοῦ ἔγειναν ταῦτα.

22. Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέπληξαν ἡμᾶς, αἵτινες ὑπῆγον τὴν αὐγὴν εἰς τὸ μνημεῖον.

23. Καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι ὅτι εἶδον καὶ ὄπτασιαν ἀγγέλων, οἵτινες λέγουσιν ὅτι αὐτὸς ζῆ.

24. Καὶ τινες τῶν ἡμετέρων ὑπῆγον εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον αὐτὸν ὁμῶς δὲν εἶδον.

25. Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὡ ἀνόητοι καὶ βραβεῖς τὴν καρδίαν εἰς τὸ νὰ πιστεύητε εἰς πάντα ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται.

26. Δὲν ἔπρεπε νὰ πάθῃ ταῦτα ὁ Χριστὸς, καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;

27. Καὶ ἀρχίσας ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρομήνευεν εἰς αὐτοὺς τὰ περὶ ἑαυτοῦ γεγραμμένα ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς.

Κλεόπας, οὐ προσέειπεν, ἐὶ θότ' ἀτίγ, τί θέτεμε γὰρ ἰ χοῦαίγ ντὲ Ἱερουσαλίμ, ἐ νούκῃ δι ζετὸ κὲ γιάνε πένε μπὲ τὲ ντὲ ζετὸ δίτ;

19. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε τζίλιατε; ἐ δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτίγ πούνερατε κὲ οὐ πένε ρότουλε Ἰησοῦίτ Ναζαρέουτ, κὲ κὲ προφῆτ ἰ φόρτε, ντὲ πούνε, ἐ δὲ ντὲ φγιαλέ, περὶ πᾶρα Περντίσι, ἐ δὲ φίθε λαόιτ.

20. Ε δὲ κίθ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτε-ρετ' ἐ δὲ ἀρχόντετε τάνε ἐ δάνε ἀτὲ τὲ μουντόνετε μὲ ἐδέκεγε, ἐ ἐμπερ-θιενε ἀτὲ ντὲ Κρούιζ.

21. Ε νάβετ κέμι ἑμοῦθ σὲ ἀτ' ἔ-στὲ κὲ δὸ τὲ λεφτερόσγε Ἰσραήλνε πὸ ντασῆτι πὲρ βέτζε κέτοῦρε τρι δίτ κα σὸτ κὲ κούρ οὐ πένε κέτὸ.

22. Μὰ ἐ δὲ τζὰ φρά γκὰ νέβετ νὰ ντζούαρε γκὰ μέντε, σὶ θάνε κὲ μεγγέσνε ντὲ θάρρ.

23. Ε σὶ νούκ' ἐ φένε κορμίν' ἐ-τίγ ἔρδε ἐ θάνε κὲ πάνε ἐ δὲ τὲ δού-κουρε Ἐγγεγετ κὲ θόσνε, σὲ ἀτ' ἔστ' ἰ φιάλε.

24. Ε θάνε τζὰ γκὰ νέβετ ντὲ θάρρ, ἐ φένε κέσ-τοῦ, σὶ θάν' ἐ δὲ φράτε, πὸ ἀτὲ νούκ' ἐ πάνε.

25. Ε δὲ ἀτ' οὐ θότ' ἀτοῦρε, ὦ τὲ πὰ μέντ, ἐ τὲ μενούχε πρέιγ ζέμε-ρετ, κὲ τὲ πῆσόνι ντὲ φίθ' ἀτὸ κὲ θάνε προφήτετε.

26. Νούκῃ δούχασιγ τὲ πῆσὸν Κρί-σῆτι τὲ τίλια, ἐ κέσ-τοῦ τὲ χίν ντὲ κέσ-διμ τὲ τίγ.

27. Ε νίσι κὲ γκὰ Μωϋσίου, ἐ γκὰ φίθε προφήτετε, ἐ οὐ ξιγίς ἀτοῦρε ντὲ φίθε κάρτερα, ἀτὸ κὲ κένε θένε πὲρ τὲ.

28. Καὶ ἐπλησίασαν εἰς τὴν κώμην ὅπου ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσηγορεύει ὅτι ὑπάγει μακρότερα.

29. Καὶ παρεβίασαν αὐτὸν, λέγοντες, Μείνον μεθ' ἡμῶν, διότι πλησιάζει ἡ ἑσπέρα, καὶ ἐκλινεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε διὰ νὰ μείνη μετ' αὐτῶν.

30. Καὶ ἀφοῦ ἐκθύσει μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κόψας ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς.

31. Αὐτῶν δὲ διηνοιχθῆσαν ὀφθαλμοί, καὶ ἐγνώρισαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἔγεινεν ἄφαντος ἀπ' αὐτῶν.

32. Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, δὲν ἑκάλετο ἐν ἡμῖν ἡ καρδίη ἡμῶν, ὅτε ἐλάλει πρὸς ἡμᾶς κατ' ὁδόν, καὶ μᾶς ἐξήγει τὰς γραφάς;

33. Καὶ σιωθῶντες τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὖρον συντηρησμένους τοὺς ἕνδεκα, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν.

34. Οἱ κινεσὶς ἔλεγον, Ὅτι ὄντως ἀνέστη ὁ Κύριος, καὶ ἐφάνη εἰς τὸν Σίμωνα.

35. Καὶ αὐτοὶ διηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ πῶς ἐγνώρισθη εἰς αὐτοὺς ἐνῷ ἔκοπτε τὸν ἄρτον.

36. Ἐνῷ δὲ ἐλάλουν ταῦτα, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐστάθη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἰρήνη ὑμῖν.

37. Ἐκεῖνοι δὲ ἐκπλαγέντες καὶ ἐμβροβοὶ γενόμενοι, ἐνόμιζον ὅτι ἔβλεπον πνεῦμα.

38. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί εἴσθε τεταραγμένοι; καὶ διὰ τί ἐναθαίνουσιν εἰς τὰς καρδίας σας διαλογισμοί;

39. Ἴδέτε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰ-

28. Εὐὸ ἀφερούανε ντὲ φῶσιὰτ χῆ βίγνε· ἐ ἀτ δεφτόν σίκουρ δὸ τὲ βιγ μὲ τέγε.

29. Ε ἀτὰ ἐ στρεφούανε ἀτὲ, ἐ ἰ θόδνε· μπέτου μὲ νέβετ· οὐ μὲ οὐ ἔρρ; ἐ οὐ θίε δίτα· ἐ χίρι τὲ ρί, μὲ τὰ πάσχε.

30. Ε φιάου κούρ ντέγι ἀτ ντὲ με- σάχε μὲ ἀτὰ πάσχε, μόρρι πούχνε, ἐ ἐ πεκδί, ἐ σι ἐ θεού, ἐ βου περ- πάρο ἀτοῦρε.

31. Ε ἀχίερε οὐ γάπνε σίτ' ἐτοῦ- ρε, ἐ ἐνίόχνε ἀτὲ, πὸ ἀτ οὐ γούμπι γκά σίτ' ἐτοῦρε.

32. Ε ἀτὰ θίνε ἡέρι μὲ γάπνε, νούχε νὰ δίφειγ ζέμερα γιόνε ντὲ βέ- τεχε τόνε, κούρ νὰ κουθεντόν μ.π. οὐ- δε, ἐ νὰ ζκουλιόν νάβετ κάρτερατε.

33. Ε οὐ γκρένε ἄτε τζάστ, ἐ οὐ κθένε ντὲ Ἱερουταλίμ, ἐ φένε μπεγέ- δουρε πάσχε τὲ ἡεμπεδγιέτε, ἐ δὲ ἀτὰ χῆ κένε μὲ τὰ,

34. Κὲ θόδνε, σὲ Ζήτι μὲ τὲ βερ- τέτα οὐγιάλ, ἐ γιού δούκ Σίμωνι τ.

35. Ε ἀτὰ γιού ρεφείγνε ἀτὸ χῆ οὐ φιάγιτινε μπούδε· ἐ δὲ κίσ ἐ πά- τνε ἡόγουρε ντὲ τὲ θιερβὲ τελοούχεσε.

36. Ε τὲκ κουθεντόγινε ἀτὰ χῆτὸ κουθέντε, βέτε ἀτ Ἰησοῦ κεντροῦ ντὲ μὲς τὲ τοῦρε· ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· πά- τι μπε γιούβετ.

37. Ε ἀτὰ τὲ οὐ τρέμπνε οὐόμε, ἐ οὐ φρικούνε, οὐ δούχειγ σίκουρ σί- χνε ντοῖε Σπίρτ.

38. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε· ψὲ γένι τὲ νκατόσουρε, ἐ ψὲ χίπεγενε ντὲ ζέ- μερα τοῦαῖγ σουλόρα;

39. Σίγνε δούαρτ' ἐμίμ, ἐ δὲ χέμπετ' ἐμία, σὲ οὐνε γιάμ ἀτ βέτε.

μαι ψηλαφήσατέ με και ιδέτε· διότι πνεῦμα σάρκα και ὄστέα δὲν ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα.

40. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας και τοὺς πόδας.

41. Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἠπίστουν ἐτι ἀπὸ τῆς χαρᾶς και ἐθαύμαζον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχέτε τι φαγώσιμον ἐνταῦθα;

42. Οἱ δὲ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν μέρος ὀπτοῦ ἰχθύος, και ἀπὸ κρηθήραν μέλιτος.

43. Καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

44. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Οὗτοι εἶναι οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς, ὅτε ἦμην ἐτι μεθ' ὑμῶν, ὅτι πρέπει νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως και προσφῆταις και ψαλμοῖς περι ἑμοῦ.

45. Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν κοῦν, διὰ νὰ καταλάβωσι τὰς γραφάς.

46. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι οὕτως εἶναι γεγραμμένον, και οὕτως ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς, και νὰ ἀναστῆθῃ ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,

47. Καὶ νὰ κηρυχθῇ ἐν τῷ ὄνοματι αὐτοῦ μετάνοια και ἄφεσις ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, γινομένης ἀρχῆς ἀπὸ Ἱερουσαλήμ.

48. Σεῖς δὲ εἰσθε μάρτυρες τούτων.

49. Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· σεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ, ἕως οὗ ἐδυσθῆτε δύναμιν ἐξ ὕψους.

50. Καὶ ἔφερεν αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν· και ὑψώσας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτοὺς.

51. Καὶ ἐνῶ εὐλόγει αὐτοὺς ἀπε-

ζήρμενι με δόρρε, ἐβίχμενι· σὲ Σπίρτι νοῦξε κα μῖσ, ἐ δὲ ἔστερα, σι κούντρε ὄϊχνι μούα χε κάμ.

40. Β σι οὐ θὰ χετὸ, οὐ δεφτόϊ ατοῦρε δούαρτε ἐ δὲ χέμπετε.

41. Ε τέκ νοῦξε πεσόιγν' ἐ δὲ ἀτὰ, ἐ κένε γιαῖτε θετίουτ γκα φάξι, οὐ θότ' ατοῦρε· χίνι φε χετου πέρ τε χκρένε;

42. Ε δὲ ἀτὰ ἰ ντζούαρε περπάρα νιέ τζόπε πῖσκ τε πγιέκουρε, ἐ δὲ πῖτε μγιαλτε.

43. Ε σι ἐ μούρι, ἐ χάγκρι περπάρα τοῦρε.

44. Ε οὐ θότ' ατοῦρε· χετὸ γιάνε πόνερατε χε οὐ θόξε οὔνε γιούβητ κούρ γέσε φίθε νιέ με γιού, σὲ δούχαετε τῆ παφούχαενε φῖ' ἀτὸ χε γιάνε ἔκρούαρε ντὲ νόμ τε Μωυσίουτ, ἐ νιέ προφήτε, ἐ ντὲ ψαλμόρα πέρ μούα.

45. Α χιέρε οὐ χάπι μέντιεν' ατοῦρε, χε τῆ κουπετόιγνε κάρτερατε.

46. Ε οὐ θὰ ατοῦρε· σὲ χεστού ἔσπε ἔκρούαρε, ἐ χεστού δούχαετ τῆ χεσόν Κρίστι, ἐ τῆ γγιαλέιγ γκα τῆ ἔδέκουριτε τῆ τρέτενε δίτε.

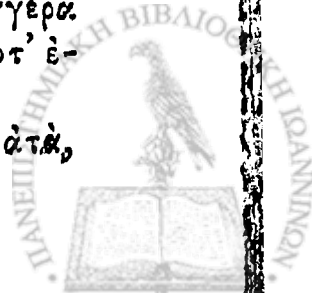
47. Ε τῆ διδαξειγ ντ' ἔμερ τῆ τῖγ μετανι, ἐ τῆ ντεγίερε τῆ φάγεβητ ντῆ φίθε φυλίρα, ἐ δὲ τῆ νιόνι γιούβητ γκα Ἱερουσαλήμ.

48. Ε γιούβητ ἔδ τῆ γένη μαρτύρε τῆ κετοῦρε πόνεραβητ.

49. Ε γιὰ οὔνε χε δεφτόιγ μπῆ γιούβητ τάζεγεγν' ἐ Παπάιτ σιμ· ἐ γιούβητ βίγι ντὲ κικουτέτ Ἱερουσαλιμ γγέρα σα τῆ βίβενι φουκι λιάρταζιτ.

50. Ε ἰ σπούρι ἀτὰ γιαῖτε γγέρα μπῆ Βιθανι, ἐ σι χκρίγιτι δούαρτ' ἐτιγ, ἰ χεκί ἀτὰ.

51. Ε ἀτγῆ τέκ πεκόντε ἀτ ἀτκ,

χωρίσθη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν.

52. Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτόν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης.

53. Καὶ ἦσαν διαπαντός ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

ἔχοντά πρέγγ τοῦρε, ἐ βίντε οἵπερ πρέγγ Κίελιτ.

52. Εἰ ἀτα οἱ γιου φάλλε ἀτίγ· οὐ κήιενε ντέ Ἱερουσαλίμ με φεζίμ τε μάδ.

53. Εἰ οἴγνε φίθε ντέ ντέ Ἱερῷ, τούκ' ἐ λεβδοῦαρε, ἐ τούκ' ἐ πεχούτρε Περντίε. Βερετέ.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ἮΝ ἀρχῆ ἦτο ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦτο παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ Θεὸς ἦτο ὁ Λόγος.

2. Οὗτος ἦτο ἐν ἀρχῇ παρὰ τῷ Θεῷ.

3. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένεον· καὶ χωρὶς αὐτοῦ δὲν ἐγένεον οὐδὲ ἓν τὸ ὅποιον ἐγένεον.

4. Ἐν αὐτῷ ἦτο ζωὴ, καὶ ἡ ζωὴ ἦτο τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων.

5. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φέγγει, καὶ ἡ σκοτία δὲν κατέλαβεν αὐτό.

6. Ἰπῆρξεν ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὀνομαζόμενος Ἰωάννης.

7. Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, διὰ νὰ πιστεύσωσι πάντες δι' αὐτοῦ.

8. Δὲν ἦτο ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλὰ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

9. Ἦτο τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ ὅποιον φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.

10. Ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ὁ κόσ-

ΣΕΝΤΙ ΟΥΓΓΙΑ

Ι ΙΩΑΝΝΗΤ.

Κεῖς Επαρε. α'. 1.

Κεῖ περπᾶρα ἱϋ Φγιαλλία, ἐ Φγιαλλία ἱϋ με Περντίε κᾶσχε, ἐ Φγιαλλία ἱϋ Περντί.

2. Κεγίό ἱϋ κᾶ περπᾶρα κᾶσχε με Περντίε.

3. Τε φίθα πρέγγ ἀσάγγ οὐ κᾶνε, ἐ πᾶ ἀτέ νοῦκ' οὐ κᾶ ντοιῆ γκα σᾶ γιάνε κᾶρρε.

4. Μπᾶ τε ἱϋτε γέτα, ἐ γέτα ἱϋ δρίτ' ἐ νᾶρεζετ.

5. Β δρίτα λιμψ ντέ ἐρεσίρε, ἐ ἐρεσίρε σᾶρουντ τᾶ μπᾶγγε ἀτέ.

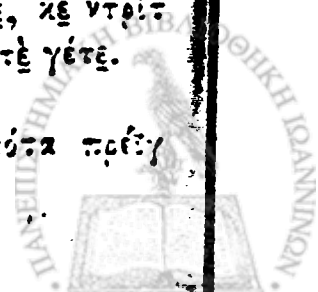
6. Κε νᾶ νᾶερί δερφοῦαρε γκα Περντίε, ἐμᾶρ' ἱτίγ ἱωάνν.

7. Κούγγ ἐρδι πᾶρ μαρτυρί, τε μαρτυρίγγε πᾶρ δρίτε, κᾶ τε κᾶρδῶνε νᾶ φίθε με ἀνε τε τίγ.

8. Αἱ νοῦκᾶ κᾶ δρίτα, πᾶ πᾶρ τε δᾶνε μαρτυρί πᾶρ δρίτε.

9. ἱϋτε δρίτα ἐ βᾶρετέτε, κᾶ ντοιτ τζδὸ νᾶερί κᾶ βγιέν ντέ κᾶτέ γέτε.

10. Ντέ πᾶτε κᾶ, ἐ πᾶτα πᾶτίγ

σμος ἔγεινε δι' αὐτοῦ καὶ ὁ κόσμος δὲν ἐγνωρίσεν αὐτόν.

11. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν.

12. Ὅσοι δὲ ἐδέχθησαν αὐτόν, εἰς αὐτοῦ ἐδωκεν ἐξουσίαν νὰ γείνωσι τέκνα Θεοῦ, εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

13. Οἷτινες οὐχὶ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρῶς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

14. Καὶ ὁ Λόγος ἔγεινε σὰρξ, καὶ κατώκησε μεταξὺ ἡμῶν. (καὶ εἶδομεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ τοῦ Πατρὸς,) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

15. Ὁ Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐφώνηξε, λέγων, Οὗτος ἦτο περὶ οὗ εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, εἶναι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου.

16. Καὶ πάντες ἡμεῖς ἐλάβομεν ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος.

17. Διότι καὶ ὁ νόμος ἐδόθη διὰ τοῦ Μωϋσέως· ἡ δὲ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια ἔγεινε διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18. Οὐδεὶς εἶδὲ ποτε τὸν Θεόν· ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς ἐκείνος ἐφανέρωσεν αὐτόν.

19. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευῖτας, διὰ νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶσαι;

20. Καὶ ὡμολόγησε, καὶ δὲν ἠρνήθη· καὶ ὡμολόγησεν, ὅτι δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστός.

21. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, τί λοιπόν; Ἡλίας εἶσαι σύ; καὶ λέγει,

οἱ καὶ πῆρρι, ἐ ποται νοῦκ' ἐ νόχου ἀτέ.

11. Ντε τὲ τίγτε ἔρδι, ἐ τὲ τίγτε ἀτέ νοῦκ' ἐ δέξνε.

12. Ε σα χε ἐ δέξνε ἀτέ οὐ δά ἀτῶρε ἐζουτὶ τὲ κένισνε πῆγτ' ἐ Περντίσε, μπ' ἀτὰ χε πεσοῦανε μπ' ἔμερ τὲ τίγ.

13. Ατὰ ὄς πρέιγ φιάκουτ, ὄς πρέιγ θελίμετ σε κούρμιτ, ὄς πρέιγ θελίμετ σε κούρριτ, πο πρέιγ Περντίσε λένε.

14. Ε φγιαλίχ οὐ πὲ νισρι, ἐ ντένε μπὲ νέβετ ντέ κούρμ τὲ νιερίουτ, (ἂ πᾶμ λεβδίμν' ἐτιγ, πόσι λεβδίμ τὲ κίρριτ σε θέταμε γκα παπάι) πλιότ με δουρετι, ἐ με τὲ θερτέτε.

15. Ιωάννη ἔπ μαρτυρι πέρ ἀτέ. ἐ θερρέτ ἐ ὅτε κούτγ ἴσ' αἱ χε πέρ ἰὲ θάτζε· αἱ χε ὄδ τὲ εἶγε πᾶς μέγε, οὐ καὶ περπᾶρα μέγετ, σε ἴσ' ἐ πᾶρι ἱμ.

16. Ε γκα ἀγιό καὶ ἰ τεπερὸν ἀτιγ, μούαρμ τὲ φίθε νέβετ, ἐ δουρετι ντάγε δουρετίσε.

17. Σε νόμι οὐ δά με ἄνε τὲ Μωϋσίουτ, δουρετία ἐ δὲ ἐ θερτέτα οὐ καὶ γκα Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18. Περντίνε νιονίε νοῦκ' ἐ πᾶ κούρε, ἰ θέταμε Πίρρ καὶ ἔσ'τε ντέ φι τὲ κακάιτ, ἀτ νὰ ἐ ζκουλλιόι.

19. Ε λεγιή ἔσ'τε μαρτυρία καὶ δά Ἰωάννη, ὄτε χέρε καὶ δεροῦνε Τζιφούτε γκα Ἱερουσαλίμ. Πρίφτερ ἐ δὲ λεβίτερ, καὶ τὰ πιέτν' ἀτέ τζλι γὰ τί;

20. Ε μαρτυρίσι, ἐ νοῦκ' ἀνίσι ἐ μαρτυρίσι, ἐ θά' σε νοῦκ'ε γιάμ οὔνε Κρίστι.

21. Ε ἐ πιέτν' ἀτέ· τζθ.ύχ τι δά; μὸς γὰ Ἡλία τίς; ἐ οὐ θάτε· νού-

Δὲν εἶμι. Ὁ Προφήτης εἶπας σὺ, καὶ ἀπεκρίθη, Οὐχί.

22. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Τίς εἶσαι, διὰ νὰ δώσωμεν ἀποκρίσιν εἰς τοὺς ἀποστείλαντας, ἵνα τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;

23. Ἀπεκρίθη Ἐγὼ εἶμαι σ φωνῆ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Εὐθύνετε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἠσαίας ὁ προφήτης.

24. Οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων.

25. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, διὰ τί λοιπὸν βαπτίζεις, εἰὰν σὺ δὲν ἦσαι ὁ Χριστός, οὔτε ὁ Ἠλίας, οὔτε ὁ προφήτης;

26. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι ἐν μέσῳ ὃς ὑμῶν ἵσταται ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν γνωρίζετε.

27. Αὐτὸς εἶναι ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὅστις εἶναι ἀνώτερός μου τοῦ ὁποίου ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λωρίον τοῦ ὑποδήματος αὐτοῦ.

28. Ταῦτα ἔγειναν ἐν Βηθθαβαρᾷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦτο ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.

29. Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχομένον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, Ἰδοὺ ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἶρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου.

30. Οὕτως εἶπαι περὶ αὐτοῦ ἐγὼ εἶπον, Ὅπισω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὅστις εἶναι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου.

31. Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνωρίζον αὐτόν, ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ εἰς τὸν Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ βαπτίζων ἐν τῷ ὕδατι.

32. Καὶ ἐμαρτύρησεν ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ὅτι εἶδον τὸ Πνεῦμα κα-

λε γιάμ' μὲς γὰρ τί Προφήτης, ἐ οὐ προφῆτα γιό.

22. Μὲ πιστάγει ἰ θάν' ἀτιγ' τζι-λι γέ; καὶ τὲ προφῆταμι μπά τὰ καὶ νὰ δερφούαν νάβει; τζθούα πέρ βέταξε τέντε;

23. Β θότε' οὔνε γιάμ ζέρι; ὅτιγ καὶ θέρβει ντ' ἐρημί' σεζόνι οὐδεν' ἐ ζόπιτ' σὲ κούντρας θ' προφήτη Ἠσαία.

24. Ε κατὰ καὶ κένε δερφούαρῃ ἴονε γκα ἔρεσι; ἰ Φαρισεῖγες.

25. Ε ἐπιέτν' ἀτέ, ἐ ἰ θάν' ἀτιγ' πὸ ψὲ παφζόν, κούρ νοῦκα γὲ τὲ Κρίστι, ἀ; Ἠλία, ἀ; Προφήτη;

26. Ε δὲ Ἰωάννη οὐ προφῆτα. ἐ οὐ θὰ ἀτούρε οὔνε παφζόνιγ ντ' οὔγε' πὸ ντὲ πέρ μὲ; τούτιγ ἔστε νιέ, καὶ γιούβειτ σὲ νίγνι.

27. Ατ ἔστε καὶ θγιέν πὰ; μέγε, καὶ ἀτ ἔστε κέρρε μὲ περπάρα γκα μέγε' καὶ οὔν' ἀτιγ' νοῦκα γιάμ ἰ ζόπιτ' τὲ ζιγιδ' ῥίπιτ' ἐ ὀπίγκαβετ σὲ τίγ.

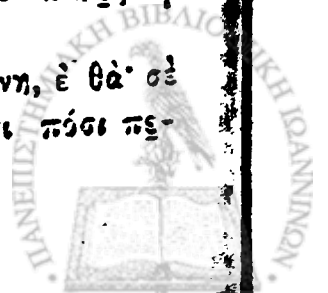
28. Κατὸ οὐ κένε ντὲ Βηθθαβαρᾷ, περτέγ Ἰορδάνιτ, τὲκ καὶ Ἰωάννη καὶ παφζόν.

29. Δίτεν' ἐ νέσερμε σὲγ Ἰωάννη Ἰησοῦν καὶ εἶντε τὲκ ἀτ, ἐ θότε' γιὰ κέγι; ἰ Περντίσε, ὅτ καὶ γκαρὲ φάγαιτ' ἐφίθ; πότσε.

30. Κούτιγ ἔστ' ἀτ καὶ πέρ κατὲ θάτξε οὔνε, πὰ; μέγε θγιέν νιαρὶ καὶ ἔστε κέρρε περπάρα μέγε, σὲ ψὲ καὶ μὲ περπάρα σὲ γέσε οὔνε.

31. Ε οὔνε νοῦκ' ἐ νίγχα ἀτέ, πὸ πέρ τὲ τζθακίουρε ντὲ Ἰσραήλ, πρὰ ἀντάιγ ἀρτζε οὔνε, ἐ παφζόνιγ ντούγε.

32. Ε μαρτυρίσι Ἰωάννη, ἐ θὰ' σὲ πάτξε Σπίρτνε καὶ ζήριτι πόσι πε-

ταβαῖνον ὡς περιστρᾶν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν.

33. Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με διὰ τὸ βάπτίζω ἐν ὕδατι, ἐκεῖνος μοὶ εἶπεν, Εἰς ὄντινα ἴδης τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτος εἶναι ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

34. Καὶ εἶδον καὶ ἐμαρτύρησα, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

35. Τῇ ἐπαύριον πάλιν ἵστατο ὁ Ἰωάννης καὶ δύο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

36. Καὶ ἐμβλέψας εἰς τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα, λέγει, Ἴδου ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ.

37. Καὶ ἤκουσαν αὐτόν οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντα, καὶ ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν.

38. Στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἰδὼν αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τί ζητεῖτε;

39. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ραββί, (τὸ ὅποιον ἐρμηνευόμενον λέγεται, Διδάσκαλε,) ποῦ μένει;

40. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐλθετε καὶ ἴδετε. Πλῆθον καὶ εἶδον ποῦ μένει· καὶ ἔμειναν παρ' αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ἡ δὲ ὥρα ἦτο ὡς δεκάτη.

41. Ἦτο Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν δύο, οἵτινες ἤκουσαν περὶ αὐτοῦ παρὰ τοῦ Ἰωάννου, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

42. Οὗτος πρῶτος εὗρεκεν τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν Σίμωνα, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Εὗρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, τὸ ὅποιον μεθερμηνευόμενον εἶναι ὁ Χριστός.

43. Καὶ ἔφερεν αὐτόν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Σὺ εἶσαι Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ· σὺ θέλεις ὀνομασθῆναι

λούμπη πρέιγ Κίελιτ, ἢ κεντρώ μπί τέ.

33. Ε οὖνε νούκ ἔ νιόγα ἀτέ, πὸ ἀτῆ μὲ σόλιμουά τὲ παφζόγγντ' οὐγε, ἀτ μὲ θὰ μουά· μπί ἀτέ κὲ τὲ ὄγγτ' τὲ ζιρέσε Σπίρτι, ἔ τὲ κεντρώγε μπί τέ, κούιγ εἴτ' ἀτ κὲ παφζόν μὲ Σπίρτ' Σένγτ.

34. Ε δὲ οὖνε ἔ πάτζε, ἔ δάτζε μαρτυρίνε, σὲ κούιγ εἴττε ἰ πέρρι ἔ Περντίσε.

35. Ε νέσερετ περσερι, τέκ ρίγτε Ἰωάννη, ἔ δὲ δι γκά μαθητίτ' ἐτίγ.

36. Ε τέκ εἰורי ρὲ Ἰησοῦνε, κὲ ἔκόντε ἀτγὲ, θὰ γιάβουα κέγγι ἰ Περντίσε.

37. Ε διφιοῖανε φγιαλέτ ἐτίγ τὲ δι μαθητίτ' ἐτίγ, ἔ θάνε πὰς Ἰησοῦιτ.

38. Ε σὶ οὐ κθίε Ἰησοῦι, ἔ ἰ πὰ ἀτὰ κὲ θίγνε πὰς σὶ, οὐ θὰ ἀτουρε.

39. Τζκερκόνι; ἔ δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτγ' Ραββί, (κὲ εἴδ μὲ θένε Δασκάλ) κού εἴττε τὲ ντένιουριτε τὰτ;

40. Οὐ θότ' ἀτουρε' εγγιανι· ἔ σίχνι· βάνε ἔ πάνε τέκ ζιῶ τὲ ντένιουριτε· ἔ μπέτνε πρᾶνε τίγ φιθ' ἀτέ δίτε· ἔ σαχάτι κὲ γγέρα δγιέτε.

41. Ε ἰέρι γκά ἀτὰ τὲ δι ἴττε Ἀνδρέα ἰ βελάϊ Σίμων Πέτροσε, κὲ ζιῶνε διφιοῖανε φγιαλέτε γκά Ἰωάννη, ἔ ζιῶνε θάτουρε πὰς τίγ.

42. ἰ πόρι μπί ἀτέ κὲ οὐ πὸιζ κούιγ μὲ τέ, κὲ ἀτ Σίμωνι βελάϊ τίγ, ἔ ἰ θότ' ἀτγ' φέμ Μεσίανε, κὲ θούχαεττε Κρίστι.

43. Ε ἔ προύρι ἀτέ τέκ Ἰησοῦι· ἔ σὶ ἐβούρι ἀτέ ρὲ Ἰησοῦι μίρρε, ἰ θόττε· τί γὲ Σίμωνι ἰ πέρρι Ἰωνᾶιτ, τί δὲ τὲ κισούχαετζ· Κηφά, κὲ ξηγι;

Κηφῶς, τὸ ὄποιον ἐρμηνεύεται Πέτρος.

44. Ἡ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὕρισκει τὸν Φίλιππον, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθεῖ μοι.

45. Ἦτο δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.

46. Εὕρισκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐκεῖνον τὸν ὄποιον ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὕρηκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.

47. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ναθαναήλ, Ἐκ Ναζαρέτ δύναται νὰ προέλθῃ τί ἀγαθόν; λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Φίλιππος, Ἰσχύου καὶ ἰδέ.

48. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ ἰδοὺ ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, εἰς τὴν ὄποιον δόλος δὲν ὑπάρχει.

49. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ναθαναήλ, Πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Πρὶν ὁ Φίλιππος σε φωνάξῃ, ὄντα ὑποκάτω τῆς συκῆς, εἶδόν σε.

50. Ἀπεκρίθη ὁ Ναθαναήλ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ραββί, σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

51. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐπειλῆ σοὶ εἶπον, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μεγαλῆτερα τούτων θέλεις ἰδεῖ.

52. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀληθῶς ἀληθῶς· σὰς λέγω, ἀπὸ τοῦ νῦν θέλετε ἰδεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν γῆν τοῦ ἀνθρώπου.

Πέτρο.

44. Ἡ τὲ νέσιρμενεῖ δέσει Ἰησοῦι τὲ βίγ ντὲ Γαλιλαίῃ· ἐ οὐ ποῖζ με Φίλιππονῆ, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ' ἔγια πὰς μέγε.

45. Ἐ Φίλιπποῖ ἴστε γὰ Βηθσαϊδαγικα, γὰ φῶιάτε ἰ Ἀνδρέασε, ἐ ἰ Πέτροσε.

46. Ἐν Φίλιπποῖ Ναθαναήλνε, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ' ἔμε ἀτέ, κὲ πὲρ τὲ ὄκροβι Μωϋσίου ντὲ νόμ, ἐ δὲ προφήτεριτε, Ἰησοῦνε τὲ πῖρρ' ἐ Ἰωσήφητ γὰ Ναζαρέτι.

47. Εἰ θότ' ἀτίγ' Ναθαναήλη· γὰ Ναζαρέτι μόντ τὲ δάλλε ντουῖε ἐμῖρρι; ἰ θότ' ἀτίγ' Φίλιπποῖ, ἔγια, ἐ ὄιχ.

48. Ἐ πὰ Ἰησοῦι Ναθαναήλνε κὲ βίν τεκ ἀί τὰ ἔν, ἐ θὰ πὲρ τὲ γὰ Ἰσραηλήτ, ἰ βερτέτε, κὲ μὲ τὲ νούκ' ἔστε δγαλιζζί.

49. ἰ θότ' ἀτίγ' Ναθαναήλη· γὰ σὲ μὲ νιέχ; γιου περφέιτκ Ἰησοῦι, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ, κὲ πὰ θύρτουρε δὲ τί Φίλιπποῖ, κούε γέσε ντένε φικ, τὲ πάτζε τί.

50. Οὐ περφέιτκ Ναθαναήλη, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ' Δάσκκλ τί γὲ ἰ πῖρρι ἐ Περντίσε τί γὲ μπρέτι ἐ Ἰσραήλιτ.

51. Οὐ περφέιτκ Ἰησοῦι, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ' σὲ ψὲ τὲ θάτζε τί, τὲ πάτζε ντένε φικ, πεσόν; δὲ τὲ ὄδχτζ πούνερχ μὲ τὲ μεδὰ σὲ κετό.

52. Εἰ θότ' ἀτίγ' βερτέτ βερτέτ οὐ θόμ. γιούβετ' κὲ νταστὶ ἐ τούτγε δὲ τὲ ὄιχνι. Κίελινε χάπετε, ἐ δὲ Ἐγγεγίτ' ἐ Περντίσε τὲ χίπεγενε, ἐ τὲ δερ μόγενε τεκ ἰ πῖρρι νιερλουτ.

ΚΕΦ. β'. 2.

ΚΑΙ τὴν τρίτην ἡμέραν ἔγεινε γάμος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦτο ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.

2. Προσεκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.

3. Καὶ ἐπειδὴ ἔλειπεν ὁ οἶνος, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτὸν, Οἶνον δὲν ἔχουσι.

4. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Τί εἶναι μετὰ τὸ ἐμοῦ καὶ σοῦ, γυναι; δὲν ἦλθεν ἐτι ἡ ὥρα μου.

5. Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑπηρετὰς, Ὅτι σὰς λέγη κάμετε.

6. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἕξ κείμεναι κατὰ τὸ ἔθος τοῦ καθαρισμοῦ τῶν Ἰουδαίων, χωρεῦσαι ἐκάστη δύο ἢ τρεῖς μέτρα.

7. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγένεσαν αὐτὰς ἕως ἄνω.

8. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀντλήσατε τώρα καὶ φέρετε πρὸς τὸν ἀρχιτρίκλινον. Καὶ ἔφεραν.

9. Καθὼς δὲ ὁ ἀρχιτρίκλινος ἐγεύθη τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μεταβεβλημένον, καὶ δὲν ἤξευρε πόθεν εἶναι, (οἱ ὑπρέταί τιμωρ ἤξευρον οἱ ἀντλήσαντες τὸ ὕδωρ,) φωνάζει τὸν νομφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος,

10. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Πὰς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον βάλλει, καὶ ἀφροῦ πῖωσι πολὺ, τότε τὸν κατώτερον· σὺ ἐρύλαξας τὸν καλὸν οἶνον ἕως τώρα.

11. Ταύτην τὴν ἀρχὴν τῶν θαυμάτων ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Κρίε Εδίτε. β'. 2.

Ετὲ τρίτενε δίτε πένειγ ἡμέ δάσμε ντέ Κανὰ τε Γαλιλαίεσσ, ἐ κὲ ἀτγὲ ἐ δὲ ἔμμα ἐ Ἰησοῦτ.

2. Ε οὐ φτοῦα ἐ δὲ Ἰησοῦτ, ἐ δὲ μαθητίτ' ἐτίγ μπὲ δάσμε.

3. Ε σὶ νῖσι βεῖρρα τε σόσειγ, θότε ἔμμα ἐ Ἰησοῦτ ντέ ἀτ, βεῖρρε νούχε κάνε.

4. Ἰ θότ' ἀσάιγ Ἰησοῦτ τζχὲ μὲ μούα τε πέτς τι, ὦ φρούα, ἐ δὲ σκὰ ἄρδουρε κόγα ἴμε.

5. Οὐ θότε ἔμμα ἐτίγ ἀτοῦρε χὲ ἔερπέννε; ἐ ἐνὶ ἀτὲ χὲ δὸ τοῦ θότε ἀτ.

6. Ε ἀτγὲ φέντεσσ νὲ φιάσσε κιούπε τε φούρρα πένε φατὶ περ τε λίαρρε τε τζιφούτετ, χὲ ντζιγνε πρέντα γκὰ δι ἂ γκὰ τρε μάτρεσσ.

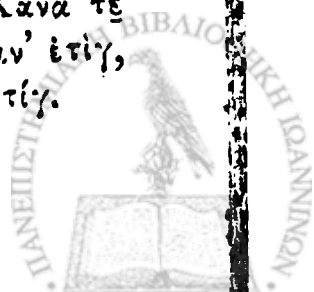
7. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦτ' μπού-ἔνι κιούπετε μὲ οὔγε, ἐ ἰ μπούσνε γγέρα μπὲ γκρούχε.

8. Ε οὐ θότ' ἀτοῦρε νίτζρι νταῖτι, ἐ κίρρι τε κιλιαρτζίου' ἐ ἰ προῦνε.

9. Ε κιλιαρτζίου πόχε ἰ βοῦρι μπὲ κούχε οὔγετε χὲ κὲ πέρρε βεῖρρε, (ἐ νούκ' ἐ διγ γκὰ κὲ, ἐ ἔερπεπόρετε ἐ διγνε χὲ κίσνε μπάσσε οὔγετε) θεῖρ-ρέτ κιλιαρτζίου δέντερινε.

10. Ε ἰ θότ' ἀτγ' τζδὸ ἡερί βὲ βεῖρρεν' ἐ κίρρε μὲ περπάρα, ἐ κούρ τε δέγενε, ἀτὲ χέρε θε τε λίφενε' ἐ τι φούαίγτε βεῖρρεν' ἐ κίρρε γγέρα νταῖτί.

11. Κεῖσσοῦ Ἰησοῦτ ζοῦρι τε πέν μὲ περπάρα θαῦμερα ντέ Κανὰ τε Γαλιλαίεσσ, ἐ δεφτόι λεβδίμν' ἐτίγ, ἐ πεισοῦανε ντέ ἀτ' μαθητίτ' ἐτίγ.

12. Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐχὶ πολλὰς ἡμέρας.

13. Ἐπιπείσασκε δὲ τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

14. Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς ἀργυραμοιβῶν καθημένους.

15. Καὶ ποιήσας μάστιγα ἐκ σχοινίων, ἐδίωξε πάντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ τὰ νομίσματα τῶν ἀργυραμοιβῶν ἔχυσε, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψε.

16. Καὶ πρὸς τοὺς πωλοῦντας τὰς περιστερὰς εἶπε, Σκώσατε ταῦτα ἐντεύθεν· μὴ κτινυετε τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου.

17. Τότε ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι εἶναι γεγραμμένον, «Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου με κατέφαγεν.»

18. Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Τί σημεῖον δεικνύεις εἰς ἡμᾶς, διότι κἀμνεῖς ταῦτα;

19. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Χαλάσατε τὸν ναὸν τούτον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν θέλω ἐγείρει αὐτόν.

20. Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι εἶπον, Εἰς τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτη ὠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ θέλεις ἐγείρει αὐτόν εἰς τρεῖς ἡμέρας;

21. Ἐκείνος ὁμοίως ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ.

22. Ὅτε λοιπὸν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὴν γραφήν, καὶ εἰ-

12. Πὰς ἡσάτιζ ζῆρίτι ντέ Καπερναοὺμ, ἀτ ἐ δὲ ἔμμ' ἐπίγ, ἐ δὲ θελάζερντ' ἐπίγ' ἐ ἀτγὲ μπέτνε πᾶκ διτ.

13. Ε κὲ ἄφρο Πάσχα ἐ τζιφούτατ' ἐ Ἰησοῦ ἔατε ντέ Ἰερουσαλίμ.

14. Ε φέτι ντέ ἱερὸ ἀτὰ χέ σίτνε κέ, ἐ δέντε, ἐ πελούμπα, ἐ δὲ σαράφετε χέ βίγνε ντέ πάγγο.

15. Ε σὶ πέρι ντέ καμτζὶ πρέγ κουλάκουτ' ἐντζόρι τέ φίθῃ γιάσπε, γκά ἱεροῦ. ἐ δὲ δέντε, ἐ δὲ κέτε, ἐ δὲ ἄσπερετ' ἐ σαράφεθετ' οὐ ἀ δέοδι, ἐ δὲ πάγγοτ' οὐ ἀ κθέουμπάνε τγιάτερ.

16. Ε δε ἀτοῦρε χέ σίτνε πελούμπατε οὐ θά, γκρίνι χέτὸ χετέγε' ἐ μὸς πένι στέπιν' ἐ παλάτ' σίμ, στέπλι τέ σὲ σίτουριτ' ἐ σὲ πλέριτ.

17. Ε οὐ κουίγτούανε μαθητίτ' ἐπίγ, χέ ἔϋτε σκρούαρε. Ζηλία ἐ στέπισε σάτε μὲ τρέτι μούα.

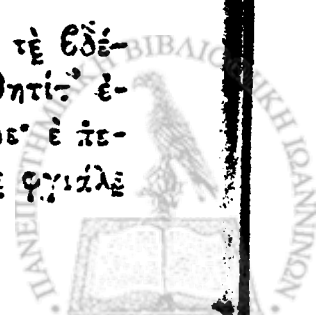
18. Ε οὐ περφέτγκνε τζιφούτε, ἐ ἰ θάν' ἀτίγ' τζφάρε νιόάνιτ' δεφτόν ντέ νέθετ, χέ μουντ' τι πέτζ χετά;

19. Ε οὐ περφέτγκ Ἰησοῦ, ἐ οὐ θά ἀτοῦρε' πρίσνι χετέ Ναὸ, ἐ μπέ τρι διτ' ἐδὲ τὰ γκρέ ἀτέ μπέ χέμπε.

20. Ε δε τζιφούτε ἰ θάνε' μπέ διζέτ' ἐ φιάϋτε ἐγιέτ' οὐ δερτούα κουίγ Ναὸ, ἐ τί μπέ τρι διτ' ἐδὲ τὰ γκρέτζ' ἀτέ;

21. Ε ἀτ' ὁϋσ' πέρ Ναὸ τέ κούρμιτ' σὲ τίγ.

22. Ε κούρ οὐ γγιάλ γκά τέ ἐδέκουριτε εὐ κουίγτούανε μαθητίτ' ἐπίγ χέ οὐ ζίϋθένε χετέ ἀτοῦρε' ἐ πεσούανε ντέ κάρτε, ἐ δὲ ντέ φγιάλε

τὸν λόγον τὸν ὅποιον εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. καὶ θὰ Ἰησοῦτι.

23. Καὶ ἐνῶ ἦτο ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, βλέποντες αὐτοῦ τὰ θαύματα τὰ ὅποια ἔκαμνεν.

24. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐνεπιστεύετο εἰς αὐτούς, διότι ἐγνώριζε πάντας·

25. Καὶ διότι δὲν εἶχε χρεῖαν διὰ τὴν μαρτυρήσασθαι τις περὶ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ αὐτὸς ἐγνώριζε τί ἦτο ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου.

Κεφ. γ'. 3.

Πτο δὲ ἀνθρώπος τις ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὀνομαζόμενος, ἀρχὼν τῶν Ἰουδαίων.

2. Οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτός, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ῥαββί, ἐξεύρομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἦλθες διδάσκαλος· διότι οὐδεὶς δύναται νὰ κάμνη τὰ σημεῖα ταῦτα τὰ ὅποια σὺ κάμνεις, ἐὰν δὲν ἦναι ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

3. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ἐὰν τις δὲν γεννηθῇ ἄνωθεν, δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

4. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος, Πῶς δύναται ἄνθρωπος νὰ γεννηθῇ γέροντων; μήποτε δύναται νὰ εἰσέλθῃ δευτέραν φοράν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ νὰ γεννηθῇ;

5. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ἐὰν τις δὲν γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

6. Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρ-

23. Ἐν τῇ κόχῃ παρὰ τῆς μήτρας ἐγεννήθη ἐν Ἱεροσολύμοις πρὸς τὸ Πάσχα, ἐπεὶ τὸ κρέμνυοντες, οὐδεὶς πεσοῦανεν ντ' ἔμμερ τὲ τίγ σὶ ὄχνη νισάνετς καὶ πέν ἀτ.

24. Ἐ ἀτ Ἰησοῦτι νούκε πεσὸν βέτεχεν' ἐτίγ μπ' ἀτὰ σὲ ψὲ ἐ νίχνη ἀτὲ τὲ φίθς.

25. Ἐ σὲ ψὲ νούκε κισ χρία καὶ τὲ ἔπ ντοῖε τγιάτερ μαρτυρὶ πὲρ νίε τγιέτερ· σὲ ψὲ γκά βέτε βετίου ἐ διγ σὲτς καὶ πρέντα μπε νιερίνε.

Κρίε Ετρέτς. γ'. 3.

Ε καὶ νίε νιερί γκά ἔρεσι ἱ Φαρισαίγες, καὶ κιοῦχαιγ Νικόδημο, γκά τὲ πάρετ' ἐ Ἰσιφούτετ.

2. Κούτγ ἔροδι νάτενετς τὲκ Ἰησοῦκ, ἐ ἱ θότ' ἀτίγ δάσκαλ, ἐ δίμε καὶ γὲ ἔρεφούαρε γκά Περντία, πὲρ τὲ διδάξουρε, σὲ ψὲ ντοῖε σμουντ τὲ πέγε κατὸ θαύμερα καὶ πέν τί, ντὲ μὸς πάπτε Περντίε με βέτεχε.

3. Ἐ γιοῦ περφέτγκ Ἰησοῦτι, ἐ ἱ θότ' ἀτίγ βερτέτ βερτέτ τὲ θόμ τίγ, ντὲ μὸς λέφτε νιερί σίπερετ, νούκε μουντ τὲ ὄχνη μπερετρίν' ἐ Περντίε.

4. ἱ θότ' ἀτίγ Νικόδημοι, κισ μουντ κούρρε νίε νιερί τὲ λέγε πὲρ σὲ δίτιτ κούρ ὄτε πλιάκ; μὸς μουντ ἀτ τὲ χίγε πὲρ σὲ δίτιτ νίε πάρκ τὲ μέμσε τίγ, ἐ τὲ λέγε περσερί;

5. Γιοῦ περφέτγκ Ἰησοῦτι, βερτέτ βερτέτ τὲ θόμ τίγ· κούσ νούκε λέν πὲρ τὲ δίτιτ πρέιγ οὔγιτ, ἐ πρέιγ σπέρτιτ σένγιτ, νούκε μουντ τὲ χίγε ντὲ μπερετρί τὲ Περντίε.

6. Τζδὸ καὶ ἔστε λέρ πρέιγε κούρ-

κός, είναι σὰρξ, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος, εἶναι Πνεῦμα.

7. Μὴ θαυμάσῃς ὅτι σοὶ εἶπον, Πρέπει νὰ γεννηθῆτε ἄνωθεν.

8. Ὁ ἄνεμος ὅπου θέλει πνέει, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλὰ δὲν ἐξεύρεις πῶθεν ἐρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως εἶναι πᾶς ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Πνεύματος.

9. Ἀπεκρίθη ὁ Νικόδημος καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Πῶς δύνανται νὰ γείνωσι ταῦτα;

10. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ εἶσαι ὁ Διδάσκαλος τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ταῦτα δὲν ἐξεύρεις;

11. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐξεύρομεν ἀλλοῦμεν, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶδομεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν δὲν δέχεσθε.

12. Ἐὰν τὰ ἐπίγεια σὰς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύητε, πῶς, ἐὰν σὰς εἶπω καὶ ἐπουράνια, θέλετε πιστεύσει;

13. Καὶ οὐδεὶς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανόν, εἰμὴ ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.

14. Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτω πρέπει νὰ ὑψωθῆ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου·

15. Διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

16. Διότι τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ, διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

17. Ἐπειδὴ δὲν ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, διὰ

μιτ, κούρμ εἶστε, ἐ τζὸδ κὲ εἶστε λέρε πρέιγ Σπίρτιτ, Σπίρτ εἶστε.

7. Μὸς οὐ τζιουδίτ ντέ τέ θάτζε τιγ, κὲ δούχαετῆ τέ λέχενι γιούβετ σίπεριτ.

8. Εἴρρα τὰκ δὸ φρίν, ἐ δὲ ζέν' ἐστίγ για δίφιόν, πὸ νούχε δι γκά θγιέν, ἐ δὲ κού θέτε' κῆστου εἶστε ἐ δὲ τζίλι δὸ κὲ εἶστε λέρε πρέιγ Σπίρτιτ.

9. Γιού πῆρφέιγκ Νικόδημοῖ, ἐ ἰ θότ' ἀτιγ' κίτ μούντγενε τέ πένενε κῆτό;

10. Γιού πῆρφέιγκ Ἰησοῦι, ἐ ἰ θότ' ἀτιγ, τί γέ δάσκαλι ἐ Ἰσραήλιτ, ἐ νούχε κουπετόν κῆτό;

11. Βερτέτ, βερτέτ τέ θόμ τιγ' σὲ νάβετ ἀτὸ κὲ δίμε κουθεντόγεμε, ἐ ἀτὸ κὲ κέμι πάρε μαρτυρίσγεμε. ἐ γιού νούκ' ἴπνι πέσε ντέ μαρτυρί τόνε.

12. Ε ντέετῆ κὲ οὐ θάτζε γιούβετ πῆρ πούνερα τέ δέουτ, ἐ νούχε με πῆσουάτε, ντου θάφτζα γιούβετ πούνερατ' ἐ κίελιτ δὸ τέ πῆσονι;

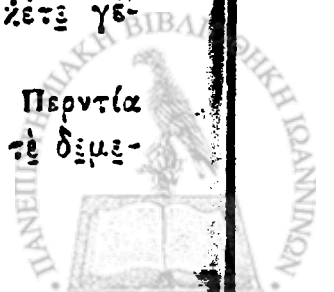
13. Ε ντογιέ νούχε χίπι ντέρ Κίελ, πῆρ θέτζμε ἀτιγ κὲ ζήριτε γκά Κίελι, ἰ κίρρι νιερίουτ, κὲ εἶστε ντέρ Κίελ.

14. Ε σὶ κούντρε γκρίγιτι Μωυσαίου φιάρπερινε ντέρκμι, κῆστου δούχαετῆ τέ γκρίχετῆ ἐ δε ἰ κίρρι νιερίουτ.

15. Κὲ τέ μὸς χουμπάσε τζίλι δὸ κὲ τέ πῆσόγε τεκ αἰ, πὸ τέ κῆτε γέν' ἐ πὰ σόσουρε.

16. Σὲ ψὲ Περντία κάχε ἐ δέσι πότνε, σὰ κὲ δὰ τέ κίρρ' ἐτιγ τέ θέτρινε, κὲ τζίλι δὸ κὲ τέ πῆσόγε ντέ αἰ τέ μὸς χουμπάσε, πὸ τέ κῆτε γέν' ἐ πὰ σόσουρε.

17. Σὲ ψὲ νούχε δερφοῖ Περντία τέ κίρρ' ἐτιγ ντέ πότνε, κὲ τέ δεμε-

νά κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

18. Ὅστις πιστεύει εἰς αὐτήν, δὲν κρίνεται ὅστις ὁμῶς δὲν πιστεύει, εἶναι ἤδη κικριμένος, διότι δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

19. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἠγάπησαν τὸ σκότος μᾶλλον παρὰ τὸ φῶς· διότι ἦσαν πονηρὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

20. Ἐπειδὴ πᾶς ὅστις πράττει φαῦλα, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ δὲν ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ ἐλεγχθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ.

21. Ὅστις ὁμῶς πράττει τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὅτι ἐπράχθησαν κατὰ Θεόν.

22. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν.

23. Ἦτο δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν πλησίον τοῦ Σαλείμ, διότι ἦσαν ἐκεῖ ὕδατα πολλά· καὶ ἦρχοντο καὶ ἐβαπτίζοντο.

24. Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης δὲν ἦτο ἔτι βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν.

25. Ἐγείνε λοιπὸν συζήτησις περὶ καθαρισμοῦ παρὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰωάννου μετ' Ἰουδαίους τινας·

26. Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ῥαββί, ἐκεῖνος ὅστις ἦτο μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν ὅποιον οὐ ἐμαρτύρησας, ἰδοὺ οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

27. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης καὶ εἶπε, Δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ λαμβάνῃ οὐδὲν, εἰὰν δὲν ἦναι δεδομένον

τόγῃ ποτένε, πὸ κἔ τῆ σόσετε πότα με ἄνε τῆ τίγ.

18. Αἱ κἔ πεσὸν τέκ αἱ, νοῦκ' ἔπ ὅτε δεμετούαρε· ἔ αἱ κἔ νοῦκῃ πεσὸν, κἔ νταστί ἔσῃτε δεμετούαρε, σὲ ψῆ νοῦκῃ πεσοῖ μπῆ ἔμερ τῆ κίρριτε σῆ περντίσε σῆ βῆτεμιτ.

19. Ἐ τῆ δεμετούαριτε ἔσῃτε ντῆ λῆτε, σὲ ὄριτα ἔρδι ντῆ πότε, ἔ νίρριζιτε δῆσῃνε με σούμε ἐρεσίρενε, σὲ ὄριτενε· σὲ ψῆ κένε τῆ κἔκία πούνερατ' ἔτουρε.

20. Σῆ ψῆ τζίλι δὸ κἔ πουνὸν πούνερα τῆ λίφα, νοῦκῃ δὸ ὄριτενε, ἔ νοῦκῃ θγιέν ἄφερ δάιτεσε, κἔ τῆ μὸς τζράκενε πούνερατ' ἔτιγ.

21. Ἐ αἱ κἔ πουνὸν σὶ κούντρε ἔσῃτ' ἔ βερτέτα, θγιέν ἄφερ δάιτεσε, κἔ τῆ δούκενε πούνερατ' ἔτιγ, κἔ γιάνε πέρρε σὶ δὸ Περντία.

22. Πισαντάιγ ἔάτε Ἰησοῦι, ἔ δὲ μαθητίτ' ἔτιγ ντῆ Ἰουδαίε, ἔ ἀτγῆ ντένε κἔσῃνε με τὰ, ἔ παφεζόν.

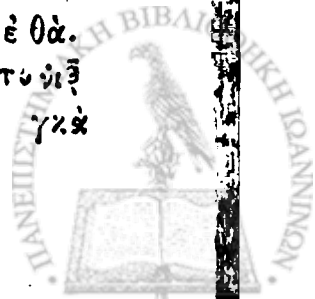
23. Ἰσῃτε ἔ δὲ Ἰωάννη κἔ παφεζόν, μπῆ Αἰνῶν, ἄφερ Σαλίμιτ, σὲ ψῆ ἀτγῆ κένε οὔγερα σούμε, ἔ βίγνε ἔ παφεζόνιῃνε.

24. Σῆ ψῆ νοῦκ' ἔτθ βένε· ἔ δὲ ντῆ χαψάνε Ἰωάννη.

25. Ἐ οὐ κἔ νιάρτε πέρ τῆ λιάρε ντῆ μες τῆ μαθητίθετ σῆ Ἰωάννητ, ἔ δὲ τζιφούτετ.

26. Ἐ θάνε ντῆ Ἰωάννη, ἔ ἰ θάν' ἀτιγ, Δασκάλ, αἱ κἔ κἔ κἔ κἔ με τὶ περτέιγ Ἰορδάνητ, κἔ πέρ ἀτέ δὲ μαρτυρὶ τί, γῆ, κούιγ παφεζόν, ἔ βίθε πότα βένε τῆ αἱ.

27. Ἐ οὐ περφέιγῃ Ἰωάννη, ἔ θά. νοῦκῃ μούντ τῆ μάρρε νιερίου ντο νίθ πόννε, ντῆ μὸς ἔ ἔσῃτε δένε ἀτιγ γκἔ

εις αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

28. Σεις αὐτοὶ εἰδοθε μαρτυρέσ μου ὅτι εἶπον, δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι εἶμαι ἀπεσταλμένος ἔμπροσθεν ἐκείνου.

29. Ὅστις ἔχει τὴν νύμφην, εἶναι νυμφίος· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἰστάμενος καὶ ἀκούων αὐτὸν, χαίρει καὶ ὑπερβολὴν διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη λοιπὸν ἡ χαρὰ ἡ ἰδική μου ἐπληρώθη.

30. Ἐκεῖνος πρέπει νὰ αὐξάνη, ἐγὼ δὲ νὰ ἐλαττώωμαι.

31. Ὁ ἐρχόμενος ἀνωθεν, εἶναι ὑπεράνω πάντων ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς εἶναι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐρχόμενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, εἶναι ὑπεράνω πάντων,

32. Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶδε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ οὐδεὶς δέχεται τὴν μαρτυρίαν οὗτου.

33. Ὅστις δεχθῆ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, ἐπεσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀληθής.

34. Διότι ἐκεῖνος τὸν ὅποιον ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· ἐπειδὴ ὁ Θεός δὲν δίδει εἰς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα με μέτρον.

35. Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα ἔδωκεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

36. Ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Υἱόν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὅστις ὅμως ἀπειθεῖ εἰς τὸν Υἱόν, δὲν θέλει ἰδεῖ ζωὴν, ἀλλ' ἡ ἔργη τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω αὐτοῦ.

ΚΕΦ. δ'. 4.

ΚΑΘΩΣ λοιπὸν ἔμαθεν ὁ Κύριος, ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς πλειοτέρους μαθητὰς κάμνει καὶ σαπτίζει παρὰ ὁ Ἰωάννης,

Κίελι.

28. Γιούθετ βέτε μὲ γίνι μαρτύρε, καὶ θάτζε· σὲ νοῦχε γιάμ οὔνε Κρίστῖ, πὸ γιάμ ἡ δερφοῦαρὲ τὲ ὄκοῖγ περπάρα τίγ.

29. Αὐτὸ καὶ νούσανε, δέντερ εἶ· ὅτε· μὰ μίκου ἡ δέντερῖτ καὶ ρὶ μπε χέμπε περ τὲ διφιούαρὲ ἀτίγ, μπού· ὅτετε μὲ φεζίμ περ ζε τὲ δέντερῖτ· κοῖγ· ἀδὰ φεζίμι ἐμ εἶτ' ἡ σόσουρε.

30. Αὐτὸ δούχαετὲ τὲ ρίτετε, ἐο· νε τὲ οὔνεμ.

31. Αὐτὸ καὶ βγιέν λιάρταζιτ, εἶσπε σίπερ μπι φίθε τὲ τγιέρετ· ἔ αὐτὸ καὶ βγιέν γκά δέου, εἶσπ' ἡ δέουτ, ἐ γκά τὲ δέουτ· κουβεντόν· αὐτὸ καὶ βγιέν γκά Κίελι, εἶσπε σίπερ μπι φίθε τὲ τγιέρετ.

32. Εἰ αὐτὸ καὶ κὰ πάρε, ἐ κα δι· φιούαρὲ. αὐτὸ μαρτυρίσ· ἐ ντονιὲ νού· καὶ ἐπ πέσε ντὲ μαρτυρί τὲ τίγ.

33. Αὐτὸ καὶ πεσὸν μαρτυρίν· ἐτίγ, δεφτόν, καὶ Περντία εἶσπ' ἡ βερτέτε.

34. Σὲ φὲ αὐτὸ καὶ οὐ δερφοῦα γκά Περντία, φγιαλέτ' ἡ Περντίσε θότε· σὲ φὲ Περντία νοῦχε γιά ἐπ Σπίρτινε με μέρε.

35. Παπάι ἐ δὸ τὲ πέρρε, ἐ γιά δὰ φίθε πούνερατὲ ντὲ δόρρε τὲ τίγ.

36. Αὐτὸ καὶ πεσὸν ντὲ ἡ πέρρε καὶ γέτε τὲ πὰ σόσουρε, μὰ κοῦσ νοῦχε ἐπ πέσε μπε τὲ πέρρε, δὸ τὲ μὸς ὄχγε γέτε, πὸ οὔρφι ἡ Περντίσε μπε· τετε μπι τὲ.

Κρίε Ἐκάτρετ·ε. δ'. 4.

Εσὶ κουπετόκ Ζότι σὲ Φαρι· σείγτε κίονε διφούαρὲ καὶ Ἰησοῦ πέν· με σούμεε μαθητὶ ἐ παφζόν σὲ Ἰω· άννη,

2. (Ἄν και ὁ Ἰησοῦς αὐτὸς δὲν ἐθάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.)

3. Ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

4. Ἐπρεπε δὲ νὰ περάσῃ διὰ τῆς Σαμαρείας.

5. Ἐρχεται λοιπὸν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Σιχάρ, πλησίον τοῦ ἀγροῦ τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Ἰακώβ εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

6. Ἦτο δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν κεκοπικῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἐκάθητο οὕτως εἰς τὴν πηγήν. Ὡρα ἦτο περίπου ἕκτη.

7. Ἐρχεται γυνὴ τις ἐκ τῆς Σαμαρείας διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Δός μοι νὰ πῖω.

8. Διότι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶχον θπάγει εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ ἀγοράσωσι τροφάς.

9. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις, Πῶς σὺ, Ἰουδαῖος ὢν, ζητεῖς νὰ πῖης παρ' ἐμοῦ ἡτις εἶμαι γυνὴ Σαμαρεῖτις; Διότι δὲν συκοινωνοῦσιν οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τὸν Σαμαρείτας.

10. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ἐὰν ἤξευρες τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς εἶναι ὁ λέγων σοι, Δός μοι νὰ πῖω. σὺ ἤθελες ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἤθελε σοὶ δώσει ὕδωρ ζῶν.

11. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, οὔτε ἀντλημὰ ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ εἶναι βαθύ· πῶθεν λοιπὸν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν;

12. Μήπως οὐ εἶσαι μεγαλύτερος τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὅστις ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἔπιεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ;

13. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε

2. (Ντόκιε σὲ Ἰησοῦι νοῦχε παφεζὸν βέτε, πὸ μαθητίτ' ἐτίγ.)

3. Εἰλιὰ Ἰουδαίε, ἐβάτε πάφενε ντὲ Γαλιλαίε.

4. Ε κὲ χρία τὲ ἔκόντε ἀὶ ντὲ πέρ Σαμαρί.

5. Κοδι ἀδὰ ντὲ κιουτέτ τὲ Σαμαρείσε, κὲ θούχαετὲ Σιχάρ, ἀφερ βέντιτ κὲ πιτ δένε Ἰακώβη κίβριτ σε τιγ Ἰωσήφητ.

6. Ε ἀτγὲ κὲ πούζι ἰ Ἰακώβιτ· ντένι δὰ Ἰησοῦι σὶ κὲ λιόδουρε γκὰ οὔδα ἀτγὲ ντὲ πούζι· ἐ σαγάτι κὲ γγέρα μπε φιάστε.

7. Βγιέν νίε φρούα γκὰ Σαμαρία πέρ τὲ ντζγιέρε οὔγε, ἐ Ἰησοῦι ἰ θότ' ἀσάιγ' νέμε τὲ πῖ.

8. Σὲ ψὲ μαθητίτ' ἐτίγ πάνε βάτουρε ντὲ κιουτέτ, πέρ τὲ πλέρε τὲ γκρένα.

9. Εἰ θότ' ἀτίγ φρούαγια Σαμαρίτε, κίε κερκόν τι κὲ γὲ τζιφούτ οὔγε πρέιγ μέγε κὲ γιάμ φρούα Σαμαρίτε; σὲ τζιφούτε νοῦχε νακατόσενε μὲ Σαμαρίτ.

10. Ε γιού περφέιτ Ἰησοῦι, ἐ ἰ θότ' ἀσάιγ' τὲ νιόχε τι δουρετίν' ἐ Περντίσε, ἐ δὲ τζίλι ἔστ' ἀὶ κὲ τὲ θότε τι, νέμε τὲ πῖ, τι δέσε τι κερκίγε ἀτίγ, ἐ ἀὶ δέσε τὲ τὲ ἔπ τι οὔγε τὲ φιάλε.

11. ἰ θότ' ἀτίγ φρούαγια· Ζότ, τι κουβά ἔκε, ἐ δὲ πούζι ἔστ' ἰ θέλε· γκὰ ἐ κὲ οὔγετ' ἐ φιάλε;

12. Μὲς γὲ τι μὲ μὰδ γκὰ γιάτι ἴνε Ἰακώβι, κὲ νὰ δὰ νέβετ κετὲ πούζι, ἐ δὲ ἀὶ γκὰ κούιγ πῖου, ἐ δὲ δγιέλ· μετ' ἐτίγ, ἐ δὲ παφετὶ ἐτίγ;

13. Γιού περφέιτ Ἰησοῦι, ἐ ἰ θὰ

πρὸς αὐτήν, Πᾶς ὅστις πίνει ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, θέλει διψῆσαι πάλιν,

14. Ὅστις ὁμῶς πῖνῃ ἐκ τοῦ ὕδατος τὸ ὅποιον ἐγὼ θέλω δώσει εἰς αὐτόν, δὲν θέλει διψῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ τὸ ὅποιον θέλω δώσει εἰς αὐτόν θέλει γείνει ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀναβλύζοντος εἰς ζωὴν αἰώνιον.

15. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνή, Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, διὰ νὰ μὴ διψῶ, μηδὲ νὰ ἐρχομαι ἐδῶ νὰ ἀντλῶ.

16. Λέγει πρὸς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς, Ἵπαγε κάλεσον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθέ ἐδῶ.

17. Ἀπεκρίθη ἡ γυνή καὶ εἶπε Δὲν ἔχω ἄνδρα. Λέγει πρὸς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας, ὅτι δὲν ἔχω ἄνδρα·

18. Διότι πέντε ἄνδρες ἔλαβες, καὶ ἐκεῖνος τὸν ὅποιον ἔχεις τώρα, δὲν εἶναι ἀνὴρ σου· τοῦτο ἀληθὲς εἶπας.

19. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνή, Κύριε, βλέπω ὅτι σὺ εἶσαι προφήτης.

20. Οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς τοῦτο τὸ ἔθος προσεκύνησαν· καὶ σὺς λέγετε ὅτι ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εἶναι ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ προσκυνώμεν.

21. Λέγει πρὸς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε εἰς τὸ ἔθος τοῦτο, οὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα θελετε προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα.

22. Σὺς προσκυνεῖτε ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν ἐξεύρετε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐξεύρομεν· διότι ἡ αἰσθητὰ εἶναι ἐκ τῶν Ἰουδαίων.

23. Πλὴν ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ἕτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ θέλουσιν προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα ἐν

ἀσάτῃ· τζῖλι δὲ καὶ πὶ γκα κατὰ οὔγε, πὰ δὲ τί βίγε ἔτ.

14 Μὰ τζῖλι δὲ καὶ τὲ πίγε γκα ἀτὰ οὔγε καὶ τί ἀπ οὔνε ἀτίγ, δὲ τὲ μὸς κατέτῃ ἔτ ντὲ γέτῃ τὲ πὰ σόσουρε· πὲ οὔγετῃ καὶ δὲ τὸ ἀπ οὔνε ἀτίγ, δὲ τὲ πένετῃ ντὲ αἰ ῥγιέδεγε ντὲ γέτῃ τὲ πὰ σόσουρε.

15. Ἰ θότ' ἀτίγ φρούαγια· Ζότ, νέ-με μούα καὶ τὰ οὔγε κατέτῃ μὸς με βίγε ἔτ, ἐ τὲ μὸς βίγ κατὸ τὲ ντζγιερ οὔγε.

16. Ἰ θότ' ἀσάτῃ Ἰησοῦ· χαιγδε, θύρρι πούρριτ σίτ, ἐ ἔγια κατὸ.

17. Οὐ περφέτῃ φρούαγια ἐ θὰ, νούκα καμ πούρρε· ἰ θότ' ἀσάτῃ Ἰησοῦ· μίρρε θε, σὲ νούκα καμ πούρρε.

18. Σὲ ψὲ πέσε πούρρα πάτε, ἐ νταστὶ ἀτὲ καὶ κα, νούκ' ἔστῃ πούρρι ἰτ' κατὲ βερτέτ ἐ θέ.

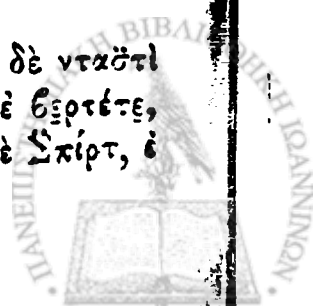
19. Ἰ θότ' ἀτίγ φρούαγια, Ζότ, ὄδγ καὶ προφήτ γέ τί.

20. Πακαλάρετῃ τάνε ντὲ κατέτῃ μάλλ οὐ φάλλε, ἐ γιούβετ θεῖ καὶ ντὲ Ἱερουσαλιμ ἔστῃ θέντι καὶ δούχαστῃ τὲ φάλεμι.

21. Ἰ θότ' ἀσάτῃ Ἰησοῦ, ὦ φρούα, κασόμε, σὲ βγιέν κόχε καὶ ἀε μπε κατέτῃ μάλ, ἀε ντὲ Ἱερουσαλιμ δὲ τὲ φάλλι παπάτ.

22. Γιούβετ λεβδόνη ἀτὲ καὶ νούκα δίγι, νέβετ λεβδόγεμε ἀτὲ καὶ δίμε, σὲ ὄπετίμι ἔστῃ γκα τζιφούτῃ.

23. Πὲ βγιέν κόχε, ἐ δὲ νταστὶ ἔστῃ, καὶ ἀχιέρε λεβδόρετ' ἐ βερτέτῃ, δὲ τὲ λεβδόγενε παπάνε με Σπίρτ, ἐ

πνεύματι και ἀληθείᾳ· διότι ὁ Πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς προσκυνῶντας αὐτόν.

24. Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα· καὶ οἱ προσκυνῶντες αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ πρέπει νὰ προσκυνῶσι.

25. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ. Ἐξεύρω ὅτι ἔργεται ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, θέλει ἀναγγεῖλαι εἰς ἡμᾶς πάντα.

26. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς. Ἐγὼ εἶμαι, ὁ λαλῶν σοι.

27. Καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτο ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι ἐλάλει μετὰ γυναικός· οὐδεὶς ὁμῶς εἶπε, Τί ζητεῖς; ἢ, Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;

28. Ἀφῆκε λοιπὸν ἡ γυνὴ τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους,

29. Ἐλθετε νὰ ἴδῃτε ἄνθρωπον, ὅστις μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔγραξα μήπως οὗτος εἶναι ὁ Χριστός;

30. Ἐξῆλθον λοιπὸν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

31. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ οἱ μαθηταὶ παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες. 'Ραββί, φάγε.

32. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ ἔχω φαγητὸν νὰ φάγω τὸ ὅποιον σεῖς δὲν ἐξεύρετε.

33. Ἐλέγον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μήπως τις ἔφερε πρὸς αὐτόν νὰ φάγῃ;

34. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τὸ ἐμὸν φαγητὸν εἶναι νὰ πράττω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργον αὐτοῦ.

35. Δὲν λέγετε σεῖς, ὅτι τέσσαρες μῆνες εἶναι ἔτι, καὶ ὁ Θερισμὸς ἔρχεται; Ἴδου, σᾶς λέγω, ἰψώσατε τοὺς ὀφθαλμούς σας, καὶ ἴδέτε τὰ χωράφια,

μὲ τὲ βερτέτε· σὲ ψὲ παπαῖ τὲ τίλε κερκὸν ἀτὰ κὲ λεβδόγενε ἀτέ.

24. Περντία ἔσῃτε Σπίρτ, ἐ ἀτὰ κὲ ἐ λεβδόγενε ἀτέ, δούχαετὲ τὰ λεβδόγενε μὲ Σπίρτ, ἐ μὲ τὲ βερτέτε.

25. Ἰ θότ' ἀτίγ φρούαγια· ἐ δι κὲ ὀγιέν Μεσία κὲ θούχαετὲ Κρίστ' κοῖρ, τὲ βίγε ἀί, δὸ τὲ νὰ ἰ δεφτόγε νέβετ τὲ βίθα.

26. Ἰ θότ' ἀσάιγ Ἰησοῦί, οὔνε γιάμ κὲ κουβεντόιγ μὲ τί·

27. Ἐ μπι κὲτὲ φγιαλλε ἔρδε μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ οὐ ζγιουδίτνε κὲ κουβεντὸν μὲ νίε φρούα· πὸ ντονιὲ σὶ θὰ, τζκερκὸν, ἀ τζκουβεντὸν μὲ ἀτέ;

28. Μὰ φρούαγια λιὰ στάμνεν' ἐσάιγ, ἐ βάτε ντζε κιουτέτ, ἐ οὐ θότνε νιέρεζετ.

29. "Ἐγιανι, τὲ σίχνι νίε νιερί κὲ μὲ θὰ μούα σὰ πούνερα πάτζε κέρβε, μὸς ἔσῃτε βάλε κούιγ Κρίστι;

30. Δούαλε δὰ γκά κιουτέτι, ἐ βίγε τὲ ἀί.

31. Ἐ ντὲ μὲς τὲ κετοῦρε, ἰ λιούτειγν' ἀτίγ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ ἰ θόσνε, δασκάλ, γὰ πάλεζε κούχε.

32. Ἐ δὲ ἀί οὐ θὰ ἀτοῦρε· οὔνε κάμ νίε φέλε τὲ χὰ, κὲ γιούβετ νούκ' ἐ δίνι.

33. Ἐ μαθητίτε θόσνε νιέρι μὲ γιάτερινε· μὸς ἰ προῦ βάλε νιερί ἀτίγ πέρ τὲ γκρένε;

34. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦί, τὲ γκρένετὲ τιμ ἔσῃτε, κὲ τὲ κέιγ θελίμεν' ἐ ἀτίγ κὲ μὲ κὰ δεφρούαρε, ἐ τί τελιὸσ ἀτίγ πούνενε.

35. Νούχε θόι γιούβετ, σὲ πὰς κότερ μούαγετ βγιέν τὲ κόρδετ; γιά, κὲ οὐθὸμ γιούβετ, γκρίγι σίτς τουάιγ, ἐ βίρι· ρὲ φούσερατε, κὲ αἰ...

ὅτι εἶναι ἤδη λευκά πρὸς θερισμόν.

36. Καὶ ὁ θερίζων λαμβάνει μισθόν, καὶ συνάγει κέρπον εἰς ζωὴν αἰώνιον· διὰ τὴν χάριν ἡμοῦ καὶ ὁ σπείρων καὶ ὁ θερίζων.

37. Διότι κατὰ τοῦτο ἀληθεύει ὁ λόγος, ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων.

38. Ἐγὼ σὺς ἀπέστειλα νὰ θερίζητε ἐκεῖνο εἰς τὸ ὅποιον σεῖς δὲν ἐκοπιάσατε· ἄλλοι ἐκοπίασαν, καὶ σεῖς εἰσῆλθετε εἰς τὸν κόπον αὐτῶν.

39. Ἐξ ἐκείνης δὲ τῆς πόλεως πολλοὶ τῶν Σαμαρειτῶν ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυροῦσης, ὅτι μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα.

40. Καθὼς λοιπὸν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μείνῃ παρ' αὐτοῖς. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.

41. Καὶ πολλοὶ πλείότεροι ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ.

42. Καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ἔλεγον, ὅτι δὲν πιστεύομεν πλέον διὰ τὸν λόγον σου· ἐπειδὴ ἡμεῖς ἤκούσαμεν, καὶ γνωρίζομεν ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

43. Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

44. Διότι αὐτῆς ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ δὲν ἔχει τιμὴν.

45. Ὅτε λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέχθησαν αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, ἰδόντες πάντα ὅσα ἔκαμεν ἐν Ἱερουσόλοις κατὰ τὴν ἑορτὴν· διότι καὶ αὐτοὶ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

ζῆλός ἐστιν πρὸς τὴν κούρτουρε.

36. Εἰ δὲ αὐτὸς κούρτος μὲρ πάφενε, ἐμπειγὰδ κόχης πῆρ γέτα τὴν πὰ σούρε· ἔξ τὴν φεζόνενε πάσχε αὐτὸς κὲ μπιγιέλ, ἐ δὲ αὐτὸς κὲ κούαρρ.

37. Σὲ ψὲ μτὲ ζετὲ δέλλ ἐ βερτέτε φγιαλία κὲ θότῃ σὲ τγιατῆρ ἔστ' αὐτὸς κὲ μπιγιέλ, ἐ τγιατῆρ αὐτὸς κὲ κούαρρ.

38. Οὐνε οὐ δερφόβα γιούβητ τὴν κούαρρην αὐτὸς κὲ νοῦξὲ κὲνι γιούβητ πουνούαρρ μπετὲ τὴν τγιέρη οὐ μουντούανε, ἐ γιούβητ χίτῃ ντὲ μουντιμ τὴν τούρε.

39. Εἰ γὰρ αὐτὸς κινυτὲτ σούμῃ πεσούανε ντὲ αὐτὸς γὰρ Σαμαρίτῃ πῆρ φγιαλιε τὴν φρούασε, κὲ θόσ, σὲ μὲ θὰ φίθῃ σὲ πάτξῃ κὲρρῃ.

40. Εἰ σὶ ἔρδῃ δὰ Σαμαρίτῃ τὲκ αὐτὸς, ἰλιούτεσιν' αὐτὸς κὲ τὴν κεντρὸν μπά τὰ, ἐ μπέτι αὐτὸς δὲ δὶτ.

41. Εἰ μὲ σούμῃ πεσούανε μπετὲ τὴν γὰρ φγιαλία εἰγ.

42. Εἰ θόσνε φρούασε, νάριετ νοῦξὲ πεσόγῃμῃ μὲ γὰρ φγιαλία γιότῃ, σὲ νέβητ θέτῃ διφισιάμ, ἐ δὲ πὰμ, σὲ κούτγ ἔστῃ μὲ τὴν βερτέτε αὐτὸς κὲ λεφτερός πότενε, Κρίστι.

43. Εἰ πὰς σὲ δὲ δίτετ δόλι ατέγε, ἐ βάτε ντὲ Γαλιλαίε.

44. Σὲ βέτ' αὐτὸς Ἰησοῦ βεσχιώσι, κὲ προσῆτ ντὲ θέντ ἔξ τγι νοῦξὲ κὰ ντέρ.

45. Εἰ σὶ ἔρδι ντὲ Γαλιλαίε, ἐ πρίν' αὐτὸς Γαλιλαίγτῃ, αὐτὰ πάντῃ πάρρ φίθ' αὐτὸς κὲ κέρρῃ ντὲ Ἱερουσαλίμ ντὲ δίτετ τὴν σὲ κρέμπτετῃ· σὲ ψὲ ἐ δὲ αὐτὰ πάνε βάτουρε ντὲ τὴν κρέμπτε.

46. Ἦλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἔκαμε τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἤτό τις βασιλικὸς ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς ἤσθενει ἐν Καπερναοῦμ.

47. Οὗτος ἀκούσας ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὑπῆγε πρὸς αὐτὸν, καὶ παρακάλει αὐτὸν νὰ καταβῆ καὶ νὰ ἰατρευθῇ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· διότι ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

48. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν δὲν ἴδῃτε σημεῖα καὶ τέρατα, δὲν θέλετε πιστεῦσαι.

49. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικὸς, Κύριε, κατὰβα πρὶν ἀποθάνῃ τὸ παιδίον μου.

50. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἰπαγε, ὁ υἱὸς ζῆ. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνεχώρει.

51. Ἐνῶ δὲ οὗτος ἤδη κατέβαινον, ἀπήντησαν αὐτὸν οἱ δούλοι αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλαν, λέγοντες, Ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῆ.

52. Πρώτητε λοιπὸν αὐτοὺς τὴν ὥραν καθ' ἣν ἔγεινε καλῆτερα· καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ὅτι χθὲς τὴν ἐβδόμην ὥραν ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός.

53. Ἐνόησε λοιπὸν ὁ πατήρ ὅτι ἔγεινε τοῦτο κατ' ἐκείνην ὥραν, καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῆ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ὅλη οἰκία αὐτοῦ.

54. Τοῦτο πάλιν δεῦτερον θαῦμα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

46. Ερδι δὰ Ἰησοῦι περσερὶ ντὲ Κανὰ τὲ Γαλιλαίεσε, ἀτγὲ κὲ πέρρι οὔγετε βέρρε· ἐ κὲ νιὲ νιερί ἰμπρέτιτ, κὲ κίτθ' ὀγιάλεν' ἐτίγ σεμούρε ντὲ Καπερναοῦμ.

47. Κούιγ σὶ διφιόι τὲ θόσνε κὲ Ἰησοῦι πὰτ ἄρδουρε γκὰ Ἰουδαία ντὲ Γαλιλαίε. βάτε ντὲ ἀτ, ἐ ἰ λιούτειγ ἀτίγ, κὲ τὲ εἰγ τὲ ὄερὸν τὲ πέρρ' ἐτίγ, κὲ κὲ πέρ τὲ ἐδέκουρε.

48. Ε δὲ Ἰησοῦι ἰ θότ' ἀτίγ, γιου ντὲ μὸς πάφτιζ· θαύμερα ἐ τζιουδία, κὲ κὲ πέρρ' ἰτ ρόν.

49. ἰ θότ' ἀτίγ νιερίου ἰμπρέτιτ, ζότ, ἔγιγ πὰ ἐδέκουρε δὲ ὀγιάλι ἰμ.

50. ἰ θότ' ἀτίγ Ἰησοῦι, χάιγδε, πέρρ' ἰτ ρόν· ἐ δὰ κέσε νιερίου μπε ὀγιάλε, κὲ ἰ θὰ ἀτίγ Ἰησοῦι, ἐ βάτε.

51. Ε κούρ κὲ ἄφερ ὄτεπίσε, οὐ πόικνε μὲ τὲ κοπίγτ' ἐτίγ' ἐ ἰ θάνε. κὲ πέρρ' ἰτ ρόν.

52. Ε ἰ πιέτι ἀτὰ ντὲτζ κὲ κὲ νίσι τὲ πένειγ μὲ μίρρε· ἐ ἰ θὰν' ἀτίγ κὲ ὀγιέθινε μπε ὄτάτε σαχὰτ ἐ λιὰ ἀτὲ ἔθεα.

53. Ε κουπετόι γιάτι κὲ ἀγιὸ κὲ ἐτίλια κὲ κὲ ἰ θὰ ἀτίγ Ἰησοῦι, ζὲ πέρρ' ἰτ ρόν, ἐ πέρρ' ἀτ ἐ δὲ φίθε ὄτεπία ἐτίγ.

54. Κεγιὸ κὲ θαύμε ἐδίτε κὲ πέρρ' Ἰησοῦι περσερὶ σὶ οὐ κὲ κὲ γκὰ Ἰουδαία ντὲ Γαλιλαίε.

ΚΕΦ. ε'. 5.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἦτο ἑρπητὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσόλυμα.

2. Εἶναι δὲ ἐν ταῖς Ἱερουσόλυμας πλησίον τῆς προβατικῆς πόλεως κολυμβήθρα, ἡ ἐπωνομαζομένη Βηθεσδα, ἔχουσα πέντε στοάς.

3. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλήθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ζηρῶν, οἵτινες περιέμενον τὴν κίνησιν τοῦ ὕδατος.

4. Διότι ἄγγελος κατέβαινε κατὰ καιρὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν, καὶ ἐταραττε τὸ ὕδωρ· ὅστις λοιπὸν εἰσῆρχετο πρῶτος μετὰ τὴν παραχρῆν τοῦ ὕδατος, ἐγένετο ὑγιής ἀπὸ ὁποιαυδήποτε νόσον ἔπασχεν.

5. Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπος τις τριάκοντα ὀκτώ ἔτη πάσχων ἀσθενεῖαν.

6. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ ἐξεύρων ὅτι πολὺν ἤδη καιρὸν πάσχει, λέγει πρὸς αὐτόν. Θέλεις νὰ γείνης ὑγιής;

7. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσθενῶν, Κύριε, ἄνθρωπον δὲν ἔχω, διὰ νὰ με βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, ὅταν παραχθῇ τὸ ὕδωρ· ἐνῶ δὲ ἐργουαί ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.

8. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγέρθητι, σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει.

9. Καὶ εὐθὺς ἔγεινεν ὁ ἄνθρωπος ὑγιής, καὶ ἐσήκωσε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. Ἦτο δὲ σάββατον ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

10. Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν θεραπευμένον, Σάββατον εἶναι· δὲν σοὶ εἶναι συγχωρημένον

Κρίε Επέσεσε, ε'. 5.

Πὰς ζετοῦρε καὶ ἐκρέμπτε ἐ τζιφούτετ, ἐ Ἰησοῦί εἶατε ντὲ Ἱερουσαλίμ.

2. Ε ἀτγὲ ντὲ Ἱερουσαλίμ. ἔσττε κολυμβήθρῃ ἐ πίζαετ ἄφερ ντὲ δέρρῃ τὲ δέλεθετ, καὶ θούγαεττε τζιφουτεριστ Βηθεσδά· καγιὸ καὶ πέσε κουπέρα.

3. Εμπά τὸ δέρφειγ τούρμ' ἐμάδε τὲ σεμούρρῃ, τὲ βέρπρετ, τὲ τζιάλεθετ, τὲ μπατγτουρετ, καὶ πρίσσε τὲ λιούαν' οὔγετε.

4. Σε ψὲ Ἐγγέλι ζήριτ μπὲ νιὲ καὶ ντὲ κολυμβήθρῃ, ἐ νακατόσ ουγετε. ἐ τζίλι δὲ καὶ τὲ ζήριτ ἰ πάρι μπὲ τὲ πας τὲ νακατόσουριτ σε οὔγιτ, ὑερόνειγ γκα τζδὲ σεμούντε καὶ τὲ καμπάγτουρε.

5. Ε ἀτγὲ καὶ νιὲ νιερί καὶ ζιῖσ σκούαρῃ τριδγέτ' ἐ τέτεθγιέτ ντὲ σεμούντε τὲ τιγ.

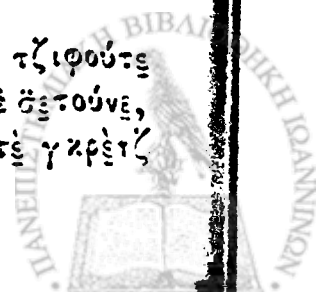
6. Ε Ἰησοῦί σὶ ἐ πὰ καετὲ καὶ δέρφειγ, ἐ σὶ ἐ νιόγω καὶ ζιῖσ σούμῃ καὶ καὶ, ἰ θότ' ἀτιγ' δὲ τί τὲ σερόνετς;

7. Γιού περφέιγκ ἀτιγ ἰ σεμούρι, Ζότ, νούκα καμ νιερί καὶ τὲ με χέδγε ντὲ κολυμβήθρῃ κούρ τὲ νακατόσετῃ οὔγετε· σε ψὲ κούρ κιάσεμ οὔνε τγιατῃρ ζήρετ με περπάρα γκα μέγε.

8. Ἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦί γκρέου, ἐ μερ στράτνῃ τέντ, ἐ χαιγδε.

9. Ε ἀτε τζάστ οὐ καὶ ἰ σεντόσε νιερίου, ἐ γκρίγτι στράτθιν' ἐτιγ, ἐ ἐτζέν· ἐ ἀγιὸ διτῃ ἴσῃτε ἐ Σῆτούνε.

10. Ε ἀντάιγ ἰ θόσνε τζιφούτε νιερίουτ καὶ οὐ σερόσα· ἔστ' ἐ σετούνε, ἐ νούκ' ἔσττε ντεγιερε καὶ τὲ γκρέιτς

νά σκώσης τὸν κράββατον.

11. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἰα-
τρεύσας με, ἐκεῖνος μοι εἶπε, Σήκωσον
τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει.

12. Ἠρώτησαν λοιπὸν αὐτόν, Τίς
εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις σοὶ εἶπε, Σή-
κωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ πε-
ριπάτει;

13. Ὁ δὲ ἰατρευθεὶς δὲν ἤξευρε
τίς εἶναι· διότι ὁ Ἰησοῦς ὑπεξήλθεν,
ἐπειδὴ ἦτο ὄχλος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ.

14. Μετὰ ταῦτα εὕρισκε αὐτόν
ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπε πρὸς
αὐτόν, Ἰδοὺ, ἔγεινες ὑγιής, μηκέτι
ἀμάρτανε, διὰ νὰ μὴ σοὶ γείνη τι
χειρότερον.

15. Ἰπῆγε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ
ἀνήγγειλε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ
Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἰατρεύσας αὐτόν.

16. Καὶ διὰ τοῦτο κατέτρεχον
τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν
νὰ θανατώσωσιν αὐτόν, διότι ἔκαμνε
ταῦτα ἐν σαββάτῳ.

17. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς
αὐτοὺς, Ὁ Πατὴρ μου ἐργάζεται ἕως
τώρα, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι.

18. Διὰ τοῦτο λοιπὸν μᾶλλον ἐ-
ζήτουν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ θανατώσωσιν
αὐτόν, διότι οὐχὶ μόνον παρέβαινε
τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἑαυ-
τοῦ ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον μὲ τὸν
Θεὸν κάμνων ἑαυτόν.

19. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπε πρὸς αὐτοὺς. Ἀληθῶς ἀληθῶς
σὰς λέγω, Δὲν δύναται ὁ Υἱὸς νὰ
πράττῃ οὐδὲν ἄφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν
βλέπῃ τὸν πατέρα πράττοντα τοῦ-
το· ἐπειδὴ ὅσα ἐκεῖνος πράττῃ,
ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς πράττει ὁμοίως.

20. Διότι ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν
Υἱόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτόν πάντα
ὅσα αὐτὸς πράττει· καὶ μεγαλύτερα

ἔστράτηνε.

11. Εἰ αἱ γιοὺ πρὸς εἶναι ἀτοῦρε·
αἱ καὶ με ἔροί μου, οἱ με θὰ μουα
γκρὲ ἔστράτηνε τέντ, ἐ χαίγδε.

12. Εἰ πιέννε δὰ ἀτέ, τζίλι ἔσττε
κούγι νιερί καὶ τὲ θὰ τίγ, γκρὲ ἔστρά-
τηνε τέντ, ἐ ἔτζε;

13. Εἰ νιερίου καὶ οὐ ἔροῦα, νοῦκ'
ἔδιγ τζίλι ἴσ' σὲ ψὲ Ἰησοῦ καὶ στεμέ-
γγουρε γκα τούρμα καὶ καὶ μπὰ τὲ βέντ.

14. Πασανταῖγ ἐ φέν ἀτέ Ἰησοῦ
ντὲ ἱερὸ, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ' θεῖστρὸ, οὐ
ἔροθε· μὸς πῆτζ με φάγε, καὶ τὲ
μὸς τὲ τὲ βίγε ντοῖξ τγιατέρ με ἐ
ζέικε.

15. Εἰ νιερίου θάτε, ἐ οὐ ρεφέου
τζιφούτετ, σὲ Ἰησοῦ ἔσττε αἱ καὶ ἐ
ἔροί ἀτέ.

16. Πρὰ ἀντάιγ ἐ ντίκνε Ἰησοῦνε
τζιφούτετ, ἐ κερκοῖγνε τὰ θρίσνε ἀτέ,
σὲ ψὲ πέν κατὸ τὲ Σῆτῶνε.

17. Εἰ Ἰησοῦ οὐ πρὸς εἶναι ἀτοῦρε·
Ἰαπαῖ ἴμ. γγέρα μ.πὲ σὸτ πουνόν, ἐ
δὲ οὔνε πουνόγι.

18. Πρὰ ἀντάιγ κερκοῖγνε τζιφού-
τε με τέπερ τὰ θρίσνε ἀτέ, σὲ ψὲ
νοῦξε πρίσ βέτεμε τὲ Σῆτῶνε, πὸ
θὸσ με τέπερε παπὰ τὲ τίγνε Περ-
ντίνε, ἐ πέν βέτεχενε πάρα με Περ-
ντίνε.

19. Οὐ πρὸς εἶναι δὰ Ἰησοῦ, ἐ οὐ
θότ' ἀτοῦρε· θερτέτ, θερτέτ οὐ θόμ
γιούβετ· νοῦξε μούντ ἰ πίρρι τὲ πῆγ
ντοῖξ πούνε θετίουτ, ντὲ μὸς πάφτε
παπάνε τὲ πῆγε σὲ ψὲ ἀτὸ καὶ πέν
παπαῖ, ἀτοῦ ἐ δὲ ἰ πίρρι κατὸ πέν.

20. Σὲ ψὲ παπαῖ ἐ δὲ τὲ πίρρε,
ἐ φίθ' ἀτὸ καὶ πέν αἱ, γὰ δεφτόν ἀ-
τίγ, ἐ δὲ με τὲ μεδὰ πούνερα· δὲ π.

τούτων ἔργα θέλει δείξει εἰς αὐτόν, διὰ νὰ θαυμάζητε σεις.

21. Ἐπειδὴ καθὼς ὁ Πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ Υἱὸς οὕστινας θέλει ζωοποιεῖ.

22. Ἐπειδὴ οὐδὲ κρίνει ὁ Πατὴρ οὐδένα, ἀλλ' εἰς τὸν Υἱὸν ἔδωκε πᾶσαν τὴν κρίσιν·

23. Διὰ νὰ τιμῶσι πάντες τὸν Υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν, δὲν τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

24. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ὁ ἀκούων τὸν λόγον μου, καὶ πιστεύων εἰς τὸν πέμψαντά με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν δὲν ἔρχεται, ἀλλὰ μετέβη ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

25. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ὅτε οἱ νεκροὶ θελοῦσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες θελοῦσι ζῆσαι.

26. Διότι καθὼς ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ εἰς τὸν Υἱὸν νὰ ἔχη ζωὴν ἐν ἑαυτῷ·

27. Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν εἰς αὐτόν νὰ κάμνη καὶ κρίσιν, διότι εἶναι Υἱὸς ἀνθρώπου.

28. Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· διότι ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις θελοῦσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν αὐτοῦ·

29. Καὶ θελοῦσιν ἐξέλθει οἱ πρᾶξαντες τὰ ἀγαθὰ εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ πρᾶξαντες τὰ φαῦλα, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30. Δὲν δύναμαι ἐγὼ νὰ κάμνω ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν. Καθὼς ἀκούω, κρινώ· καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία

δέσφτογῃ ἀτίγ, καὶ τὴν τζιουδίτενι γιούβετ.

21. Σὲ ψὲ σὶ κούντρε γγιαλ παπάι τὴν ἐδέκουριτε, ἐ ἰ λέντ τὴν ῥόγενε, κεστού ἐ δὲ ἰ πέρρι πέν τὴν ῥόγενε ἀτὰ καὶ δό.

22. Σὲ ψὲ παπάι νούχε φιουκὸν ντονίε, πὸ φίθε φιούικνε γιά κα δένε σὲ πέρριτ·

23. Κὲ τὴν ντερόγενε τὴν φίθε τὴν πέρρι, σὶ κούντρε ντερόγενε ἐ δὲ παπάνε· ἀτὰ καὶ νούχε ντερόν τὴν πέρρι, νούχε ντερόν παπάνε καὶ ἐ δερφόι ἀτέ.

24. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, σὲ ἀτὰ καὶ διφιδὸν φγιαλένε τιμε, ἐ πεσὸν ντὲ ἀτὰ καὶ μὲ δερφόι μουά, κα γέτε τὴν πα σόσουρε, ἐ μπε φιούιχ νούχε βγιέν, πὸ σκὸν γκα ἐδέξγια μπε γέτε.

25. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, καὶ βγιέν κόχε, ἐ δὲ νταστί ἐστέ, καὶ κούρ τὴν διφιδόγενε τὴν ἐδέκουριτε ζέν' ἐ πέρριτ σὲ Περντίσε· ἐ ἀτὰ καὶ τὴν κένε διφιδούαρε δὲ τὴν ῥόγενε.

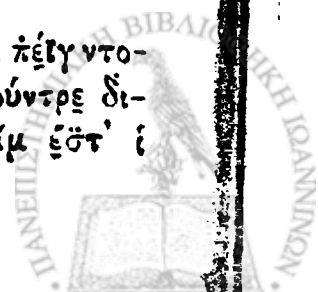
26. Σὲ ψὲ σὶ κούντρε ἐ κα παπάι γέτενε μπε βέτεχε, κεστού γιά δὲ ἐ δὲ σὲ πέρριτ τὰ κατὰ γέτενε μπε βέτεχε.

27. Ε ἰ δὲ οὐροδερ ἀτίγ τὴν πέγε ἐ δὲ φιούιχ, σὶ πέρρι νιερίουτ κα ἐστέ.

28. Μὲς οὐ τζιουδίτενι μπε κατὰ, σὲ βγιέν κόχε κούρ φίθ' ἀτὰ κα γιάνε ντὲ βάρρε δὲ τὴν διφιδόγενε ζέν' ἐτίγ.

29. Ε δὲ τὴν δάλλενε γιάστέ ἀτὰ κα κανε πέρρι πούνερα τὴν μέρρα, τὴν γγιαλένε πέρ τὴν ρούαρε· ἐ ἀτὰ κα κανε πέρρι τὴν κακίκατε, τὴν γγιαλένε πέρ τὴν δεμετούαρε.

30. Νούχε μόντ οὐνε τὴν πέγγντονίε πούνε γκα βετίου· σὶ κούντρε διφιδίγ φιουπόγ, ἐ φιούκι ἴμ ἐστ' ἰ

εἶναι· διότι δὲν ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

31. Ἐάν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου δὲν εἶναι ἀληθής.

32. Ἄλλος εἶναι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ· καὶ ἐξεύρω ὅτι εἶναι ἀληθής ἡ μαρτυρία τὴν ὁποίαν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

33. Σεις ἀπεστείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ ἐμαρτύρησεν εἰς τὴν ἀλήθειαν.

34. Ἐγὼ δὲ παρὰ ἀνθρώπου δὲν λαμβάνω τὴν μαρτυρίαν· ἀλλὰ λέγω ταῦτα διὰ νὰ σωθῆτε σεις.

35. Ἐκεῖνος ἦτο ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φέγγων· καὶ σεις ἠθελήσατε, νὰ ἀγαλλιασθῆτε πρὸς ὥραν εἰς τὸ φῶς αὐτοῦ.

36. Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μεγαλητέραν τῆς τοῦ Ἰωάννου· διότι τὰ ἔργα τὰ ὅποια μοὶ ἔδωκεν ὁ Πατὴρ διὰ νὰ τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα τὰ ὅποια ἐγὼ πράττω, μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ Πατὴρ με ἀπέστειλε.

37. Καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτὸς ἐμαρτύρησε περὶ ἐμοῦ. Οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσατε πώποτε, οὔτε ὄψιν αὐτοῦ εἶδετε.

38. Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ δὲν ἔχετε μένοντα ἐν ἑαυτοῖς· διότι σεις δὲν πιστεύετε εἰς τοῦτον, τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέστειλε.

39. Ἐροευνᾶτε τὰς γραφάς, διότι σεις νομίζετε ὅτι ἐν αὐταῖς ἔχετε ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἐκεῖναι εἶναι αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ.

40. Πλὴν δὲν θέλετε νὰ ἔλθητε πρὸς ἐμὲ, διὰ νὰ ἔχητε ζωὴν.

δρεῖγτε· σὲ ψὲ νοῦξε κερκοῖγ ἀτὲ κῆ δούα οὔνε· πὸ ἀτὲ κῆ δὸ παπαῖ ἱμ. κῆ μὲ δερφί μούα.

31. Ντέσττε οὔνε κῆ τ' ἀπ μαρτυρι πέρ βέτεχε τίμε· μαρτυρία ἱμε νοῦκ' ἔστ' ἐ βερτέτε.

32. Τγιατέρε ἔστ' ἀτὲ κῆ ἔπ μαρτυρι πέρ μουά, ἐ δὲ ἐ δι· κῆ ἔσττε μαρτυρι ἐ βερτέτε ἀγιο μαρτυρι κῆ ἔπ ἀτ πέρ μουά.

33. Γιούβειτ πάτε δερφούαρε τὲ πιέσετ' Ἰωάννε, ἐ ἀτ δὰ μαρτυρι μπὲ τὲ βερτέτε.

34. Μὰ οὔνε νοῦξε μάρρ μαρτυρι γὰ νιὲ νιερί· πὸ κετὸ οὐ θὸμ, κῆ τὲ σόσενι γιούβειτ.

35. Αἱ ἴστε λαμπάδα ἐδέζουρε κῆ φέζτε· ἐ γιούβειτ δέσττε τὲ φεζό- νισττε πέρ πακ κόχε μπὲ δρίτε τὲ τίγ.

36. Πὸ οὔνε κάμ νιὲ μαρτυρι, μὲ τὲ μάδε σὲ τὲ Ἰωάννητ' σὲ ψὲ πούνερατε κῆ μὲ δὰ παπαῖ μουά τὲ τελειὸς ἀτὸ, πούνερα κῆ πῆιγ οὔνε βέτε, δεφτόγενε πέρ μουά, κῆ μὲ κὰ δερφούαρε παπαῖ.

37. Εἰ δὲ παπαῖ, κῆ μὲ κὰ δερφούαρε μουά, ἀτὲ βέτε δὰ μαρτυρι πέρ μουά· ἐ γιούβειτ ἀς γιὰ κίνι διφιού- ἀρρῆ ζέν' ἐτίγ κούρε, ἀς γιὰ κίνι παρρῆ φάκεν' ἐτίγ.

38. Εἰ φγιαλλεν' ἐτίγ νοῦκ' ἐ κίνι τὲ ντέιουρε μπὲ γιούβειτ· σὲ ψὲ ἀτὲ. κῆ δερφί ἀτὲ γιούβειτ ντὲ ἀτὲ νοῦξε πω- σόνι.

39. Χάιγδενι, ἐ βίρρι βὲ κάρτερα- τε, σὲ ψὲ γιούβειτ θὸι σὲ κίνι μπὲ τὸ γέτεν' ἐ πὰ σόσουρε· ἐ ἀτὸ γιάνε κῆ μαρτυρίσγενε πέρ μουά.

40. Εἰ νοῦξε δὸι τὲ βίνι τεκ μέ- γε, κῆ τὲ κίνι γέτε.

41. Δόξαν παρά ανθρώπων δὲν λαμβάνω·

42. Ἀλλὰ σὺς ἐγνώρισα, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

43. Ἐγὼ ἦλθον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, καὶ δὲν μὲ δέχθησθε· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι ἑαυτοῦ, ἐκεῖνον θέλετε δεχθῆ.

44. Πῶς δύνασθε σεῖς νὰ πιστεύσητε, οἵτινες λαμβάνετε δόξαν ὁ εἰς παρά τοῦ ἄλλου, καὶ δὲν ζητεῖτε τὴν δόξαν τὴν παρά τοῦ μόνου Θεοῦ;

45. Μὴ νομίζετε ὅτι ἐγὼ θέλω εἰς κατηγορήσει πρὸς τὸν Πατέρα· ὑπάρχει ὁ κατήγορός σας, ὁ Μωϋσῆς, εἰς τὸν ὁποῖον σεῖς ἠλπίζατε.

46. Διότι, ἐὰν ἐπιστεύετε εἰς τὸν Μωϋσῆν, ἠθέλετε πιστεύσει εἰς ἐμέ· ἐπειδὴ περὶ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.

47. Ἐὰν δὲ εἰς τὰ γεγραμμένα ἐκείνου δὲν πιστεύητε, πῶς θέλετε πιστεύσει εἰς τοὺς ἰδικούς μου λόγους;

ΚΕΦ. ς'. 6.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἀνεχώρησεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος·

2. Καὶ ἠκολούθει αὐτὸν ὄχλος πολὺς, διότι ἔβλεπον τὰ θαύματα αὐτοῦ τὰ ὁποῖα ἔκαμνεν ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.

3. Ἀνέβη δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

4. Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

5. Ἰψώσας λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἰδὼν ὅτι πολὺς ὄχλος

41. Εὖνὲ νοῦξὲ δέξερν ντέρε κὲ βγιέν γκά νιέρεζιτε.

42. Πὸ οὐ κάμ. νιόγουρε γιούβετ κὲ νοῦξὲ χίνι ντὲ βέτεχε τούαῖγ δασουρίν' ἐ Περντίσε.

43. Οὐνὲ ἄρτζε ντ' ἔμερ τὲ παπάιτ σιμ, ἐ νοῦξὲ μὲ δέξινιμῶσα, ντ' ἄρτε ντονιὲ τγιάτερ μπὲ ἔμερ τὲ τιγ, ἀτὲ δὸ τὲ μίρρι.

44. Κιῖσ μούντινι γιούβετ τὲ πεσόνι, κούρ κερκόνι ντέρ νιέρι γκά γιάτερι, ἐ νοῦξὲ κερκόνι ἀτὲ ντέρ κὲ βγιέν βέτεμε γκά Περντία;

45. Μὸς θάι σὲ οὐνὲ δὸ τοῦ καλεζόῖγ γιούβετ περπάρα παπάιτ· κὰ κούτ' τοῦ καλεζόγε γιούβετ, ἀτ Μωϋσίου κὲ γιούβετ χίνι ὀμούθνε ντὲ αἱ.

46. Σὲ ψὲ τὲ κέσσετε πεσούαρὲ ντὲ Μωϋσίου, ἐ δὲ κὲκ μέγε δὸ τὲ κέσσετε πεσούαρὲ· σὲ ἀτ πέρ μούα πὰτ ὄκρουαρὲ.

47. Ε ντὲ μὸς πεσόνι μὰ τὸ κὲ κὰ ἀτ ὄκρουαρὲ, κιῖσ δὸ τὲ πεσόνι μπὲ φγιάλλε τὲ μία;

Κρίε Εφιάσσετε ς'. 6.

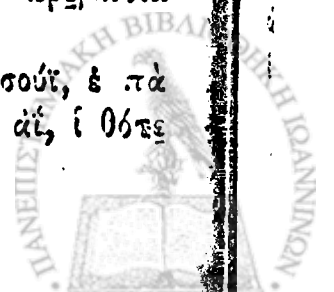
Πασαντάγ βάτε Ἰησοῦι περτεῖγ δέτιτ σὲ Γαλιλαίεσε, δὸ μὲ θένε τὲ Τιβεριάδεσε.

2. Ε ἰ βιν πὰς τιγ νιὲ τούρμ' ἐμάδε, σὲ ψὲ οἵχνε θαύμερατ' ἐτίγ κὲ πέν μπὲ τὲ σεμούρε.

3. Ε χίπι Ἰησοῦι μπὲ νιὲ μὰλλ, ἐ ντένι ἀτγὲ πὰσχε μὲ μαθητίτ' ἐτίγ.

4. Ε ἀφερόντε πὰσκα, ἐ κρέμπτια ἐ τζιφούτετ.

5. Ε σὶ γκρίγτι σίτε Ἰησοῦι, ἐ πὰ κὲ βιν τούρμ' ἐμάδε. ντὲ αἱ, ἰ θήτε

ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον, Πόθεν θέλομεν ἀγοράσει ἄρτους, διὰ νὰ φάγωσιν οὗτοι;

6. (Ἐλεγε δὲ τοῦτο δοκιμάζων αὐτόν· διότι αὐτὸς ἤξευρε τί ἐμελλε νὰ κάμῃ.)

7. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι δὲν ἀρκούσιν εἰς αὐτούς, διὰ νὰ λάβῃ ὀλίγον τι ἕκαστος αὐτῶν.

8. Λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου,

9. Ἐδῶ εἶναι ἓν παιδάριον, τὸ ὅποιον ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί εἶναι εἰς τοσοούτους;

10. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς, Κάμετε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καθίσωσιν. Ἦτο δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἐκάθισαν λοιπὸν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ἕως πεντακισχίλιοι.

11. Καὶ ἔλαβεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἄρτους, καὶ εὐχαριστήσας, διεμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητάς, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς καθημένους· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον.

12. Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθησαν, λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ. Συνάξατε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, διὰ νὰ μὴ χαθῇ τίποτε.

13. Ἐθύναξαν λοιπὸν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, τὰ ὅποια ἐπερίσσευσαν εἰς τοὺς φαγόντας.

14. Οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν, ἰδόντες τὸ θαῦμα τὸ ὅποιον ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον, Ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ μέλλων νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον.

15. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν γνωρίζας ὅτι μέλλουσι νὰ ἔλθωσι, καὶ νὰ ἀρ-

Φίλιπποιτ' μπε τζιάνε δὸ τὲ πλέγεμε πούχε, κὲ τὲ χάνε κετὰ;

6. (Ἐξετέ ἐ θὸσ πέρ τὲ δοκιμάσουρ' ἀτέ, σὲ αἱ ἐ διγ ἀτέ κὲ δούαιγ τὲ πέν.)

7. Γιου πρφέιτκ ἀτιγ Φίλιπποι· δικίντ δηνάρε πούχε νούχε σὸς πέρ κετὰ· κὲ τὲ μάρρε τζίλι δὸ γκὰ κετὰ νιὲ τζίχε.

8. Ἰ θὸτ' ἀτιγ νιὲ γκὰ μαθητίτ' ἐτιγ, Ανδρέου ἰ βελαῖ ἰ Σίμων Πέτροσε.

9. Ἐσῶτε κετου νιὲ δγιάλλε κὲ κὰ πέσε πούχε τὲ ἔλπτα, ἐ δὲ δι πίσκ' πὸ τζιάνε κετὸ ντέ κὰκε νιέρεζ;

10. Ἐ οὐ θὸτ' Ἰησοῦ· πουσίτνε νιέρεζιτε σὲ ρίνε μπε δὲ ἐ κὲ πάρρ' οὔμε μπε τὲ βέντ. Ντέϊγνε δὰ νιέρεζιτε κὲ κένε γγέρα πέσε ρίγε.

11. Ἐ Ἰησοῦ μὸρρι πούχετε· ἐ σὶ ἐφχαριστίσι οὐ ἀδὴ μαθητίβετ, ἐ μαθητέϊγτε οὐ ἀ ντάνε ἀτουρε κὲ ρίγνε, ἄστοῦ ἐ δὲ γκὰ πίσκιτε, σὰ δεβαῖγ φίθε κούσ.

12. Ἐ σὶ οὐ φρίνε, οὐ θὸτε μαθητίβετ σὲ τιγ' περμπεγίδνι τζόπατε κὲ τεπερούανε, τὲ μὸς χουμπάσε φέ.

23. Ἐ δὲ ἀτὰ ἰ μπεγιοῦαδε, ἐ μπουῖνε διμπεδγιέτε κοφίνα τζόπερα, γκὰ τὲ πέσε πούχετ' ἐ ἔλπτα, κὲ τεπερούανε γκὰ ἀτὰ κὲ χάγκρι.

14. Ἐ νιέρεζιτε σὶ πὰν' ἀτέ θαύμε κὲ κέρρι Ἰησοῦ, θύονε· σὲ κούγ' ἔσῶτε μὲ τὲ βερτέτα αἱ προφήτ κὲ δούαιγ τὲ βιν ντέ πότε.

15. Μὰ Ἰησοῦ σὶ ἐ νιόγου κὲ δὰ τὲ βίγνε τὰ μίρρε ἀτέ μὲ παχίρ, ἐ

πάσωσιν αὐτὸν διὰ νὰ κάμωσιν αὐ-
τὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς
τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

16. Καθὼς δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα,
κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν
θάλασσαν·

17. Καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον,
ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς
Καπερναούμ. Καὶ εἶχεν ἤδη γείνει
σκοτός, καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχεν ἔλθει
πρὸς αὐτούς·

18. Καὶ ἡ θάλασσα ὑψόνετο
ἐπειδὴ ἔπνεε δυνατὸς ἄνεμος.

19. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκωπηλάτησαν
ὡς εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα στάδια,
βλέπουσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα
ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ πλησιάζοντα
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐροβήθησαν.

20. Ἐκεῖνος δὲ λέγει πρὸς αὐτούς,
Ἐγὼ εἶμαι, μὴ φοβεῖσθε,

21. Ἦθελον λοιπὸν νὰ λάβωσιν
αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ παρευθὺς
τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς τὴν γῆν εἰς
τὴν ὁποίαν ὑπήγαινον.

22. Τῆ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἰστά-
μενος πέραν τῆς θαλάσσης, ὄτε εἶδον
ὅτι πλοιάριον ἄλλο δὲν ἦτο ἐκεῖ,
εἰμὴ ἓν ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆλθον
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς
δὲν εἰσῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
εἰς τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνεχώρησαν·

23. (Ἦλθον δὲ ἄλλα πλοιάρια
ἐκ τῆς Τιβεριάδος πλησίον τοῦ τέ-
που ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, ἀφοῦ
ὁ Κύριος εὐχαρίστησεν·)

24. Ὅτε λοιπὸν εἶδεν ὁ ὄχλος,
ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, εἰσῆλθον καὶ αὐτοὶ
εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερ-
ναοῦμ. ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

25. Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν

τὰ πῆγινη μπρέτ, οὐ ὅτι μέγχα πὰ αὐ-
ντὲ μάλλ βέτεμε.

16. Ε κοῦρ οὐ ἔρρ ζπρίτνε μαθη-
τίτ' ἐτίγ μπάνε δέτιτ.

17. Ε οἱ χίνε ντὲ βάρχε βέτινε
περτέγε δέτιτ ντὲ Καπερναοῦμ· ἐ κὲ
πέρρε ἀχίερε ἐρεσίρε, ἐ νοῦχε πὰτ
βάτουρε μπὰ τὰ Ἰησοῦ·

18. Ε δέτι νακατόσειγ, σὲ ψὲ
φρίντε ἔρρ ἐμάδε.

19. Ε οἱ βάνε γγέρα μπὲ νιέχῆτ
ἐ πέσε, ἂ τριδγιέτε στάδε, σόχνε
Ἰησοῦνε κὲ ἐτζεν μπὲ δέτ, ἐ κὲ βιν
ἄφερ βάρχεσε, ἐ φρικουάνε.

20. Ε δὲ αὐτὸ οὐ θότ' ἀτοῦρε· οὔνε
γιαμ, μὸς οὐ τρέμπνι.

21. Ε ἀτὰ δέϋνε τὰ μίρρε ἀτὲ ντὲ
βάρχε, ἐ ἀτὲ τζάστ οὐ βέντ βάρκα
μπὲ δὲ, μπ' ἀτὲ βέντ κὲ χίονε πὲρ
τὲ βάτουρε.

22. Ε νέσερετ τούρμα λὲ κιῶ μπέ-
τουρε περτέιγ δέτιτ, οἱ πὰ κὲ νοῦχ'
ἴστε ἀτγὲ τγιατέρ βάρχε, πὲρ βέτζ-
με νιὲ κὲ μπὲ τὲ χίνε μαθητίτ' ἐ-
τιγ, ἐ δὲ κὲ νοῦχε χίρι ἐ δὲ Ἰησοῦ
ντὲ βάρχε μὲ μαθητίτ' ἐτίγ, πὸ
βέτεμε μαθητίτ' ἐτίγ βάνε,

23. Πὸ ἐρδε πὲ τγιέρα βάρκα γκα
Τιβεριάδα, ἄφερ βέντιτ, τὲκ χίονε
γκρένε πούχνε, κοῦρ ἐφχαριστίσι
ζότι.

24. Σὶ πάνε δὰ τούρμα κὲ νοῦχ'
ἔστ' ἀτγὲ δὲ Ἰησοῦ, ἄς μαθητίτ' ἐ-
τιγ, χίπνε ἐ δὲ ἀτὰ νιὲ βάρκα, ἐ
ἐρδε ντὲ Καπερναοῦμ. τούχ' ἐ χερ-
κούαρε Ἰησοῦνε.

25. Ε οἱεῖ ἐ νε ἀτὲ περτέιγ δέτιτ

τῆς θαλάσσης, εἶπον πρὸς αὐτόν, ἰθὺν ἄτιγ' Δασκάλ, κοῦρ ἔρδε λέ-
'Ραββί, πότε ἦλθες ἐδῶ;

26. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς ὁ Ἰη-
σοῦς καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς
σὰς λέγω, μὲ ζητεῖτε, οὐχὶ διότι
εἶδετε θαύματα, ἀλλὰ διότι ἐράγα-
τε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε.

27. Ἐργάζεσθε μὴ διὰ τὴν τροφήν
τὴν φθειρομένην, ἀλλὰ διὰ τὴν τρο-
φήν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον,
τὴν ὁποῖαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει
σὰς δώσει· διότι τοῦτον ἐσφράγισεν
ὁ Πατήρ, ὁ Θεός.

28. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, τί
νά κάμωμεν διὰ νὰ ἐργαζώμεθα τὰ
ἔργα τοῦ Θεοῦ;

29. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε
πρὸς αὐτούς, Τοῦτο εἶναι τὸ ἔργον
τοῦ Θεοῦ, νὰ πιστεύσητε εἰς τοῦτον
τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέστειλε.

30. Τότε εἶπον πρὸς αὐτόν, τί
σημεῖον λοιπὸν κάμνεις σὺ, διὰ νὰ
ἰδῶμεν καὶ πιστεύσωμεν εἰς σέ; τί
ἐργάζεσαι;

31. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἔρχον τὸ
μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς εἶναι γε-
γραμμένον, « Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
ἔδωκεν εἰς αὐτούς νὰ φάγωσιν. »

32. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτούς ὁ
Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω,
Δὲν ἔδωκεν εἰς ἐσὰς τὸν ἄρτον ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ὁ Μωϋσῆς· ἀλλ' ὁ Πατήρ
μου σὰς δίδει τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ τὸν ἀληθινόν.

33. Διότι ὁ ἄρτος τοῦ Θεοῦ εἶναι
ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
δίδων ζωὴν εἰς τὸν κόσμον.

34. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν,
Κύριε, πάντοτε δός εἰς ἡμᾶς τὸν ἄρ-
τον τοῦτον.

35. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς ὁ Ἰη-
σοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς·

ἰθὺν ἄτιγ' Δασκάλ, κοῦρ ἔρδε λέ-
τού;

26. Οὐ περιείψα ἀτοῦρε Ἰησοῦ εἰ
οὐ θότ' ἐβρτέτ, βερτέτ οὐ θόμ γιού-
βετ, μὲ λερκόνι μούα γιδ σὲ ψὲ πάτῃ
θαύμαξα, πὸ σὲ ψὲ γέγκρετῃ γκα
κούχετῃ, ἐ οὐ γκόστῃ.

27. Μὸς φυτόνι τὲ γκρένετῃ κῆ
ἰκόν, πὸ τὲ γκρένετῃ κῆ δουρόν γγέ-
ρα ντὲ γέτῃ τὲ πὰ σόσουρε, ἀτῃ κῆ
δὲ τοῦ ἀπὲ γιούβετ ἐ πέρβι νιερίουτ'
σι απὲ λῆτῃ βούρι βούλεν' ἐτιγ Πι-
καὶ Περντία.

28. ἰθὺν ἄτῃ ἀτιγ, τζτῃ πῆγεμε,
κῆ τὲ πουνόγεμῃ πούνερατ' ἐ Περ-
ντίσε;

29. Οὐ περιείψα Ἰησοῦ, ἐ οὐ θότ'
ἀτοῦρε' λῆγιὸ εἶτε πούν' ἐ Περντίσε,
κῆ τὲ πεσόνι ντὲ αἰ κῆ δερφοῖ αἰ.

30. Πὸ ἀτῃ ἰθὺν ἄτιγ, τζθαύμῃ
λέν τῃ ἀδῃ, κῆ τὲ σόχεμῃ, ἐ τὲ πε-
σόχεμῃ; τζλέν τί;

31. Παπαλάρετῃ τῆνε γάγκρε Μά-
νενε ντ' ἐρημί, σὶ κούντο' εἶτε σκρού-
αρε, Οὐ δὰ ἀτοῦρε τὲ γάγγρε πούκῃ
γκα Κίελι.

32. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦ, βερ-
τέτ, βερτέτ οὐ θόμ γιούβετ, νοῦκ' οὐ
ἀ δὰ γιούβετ Μωϋσίου πούκενε πρέτῃ
Κίελιτ' πὸ παπά ἰμ. οὐ ἐπ γιούβετ
κούκεν' ἐ βερτέτῃ πρέτῃ Κίελιτ.

33. Σὲ ψὲ πούκ' ἐ Περντίσε εἶτ'
αἰ κῆ κὰ ζιρίτουρε γκα Κίελι, ἐ ἐπ
τῃ βούαριτῃ ντὲ πότῃ.

34. Εἰ δὲ ἀτῃ ἰθὺν ἄτιγ, Ζητ,
ἔμνα νάβετ κουρδὸ κῆτῃ πούχε.

35. Εἰ δὲ Ἰησοῦ οὐ θότ' ἀτοῦρε'
οὔνε γιάμ πούκ' ἐ γέτῃσε' αἰ κῆ βγιέν

ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμὲ, δὲν θέλει πεινάσει· καὶ ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, δὲν θέλει διψήσει πώποτε.

36. Πλὴν σὰς εἶπον, ὅτι καὶ με εἶδετε καὶ δὲν πιστεύετε.

37. Πᾶν ὅ,τι μοὶ δίδει ὁ Πατήρ, πρὸς ἐμὲ θέλει εἰθεῖ· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ δὲν θέλω ἐκβάλλει ἔξω·

38. Διότι κατέβην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχὶ διὰ νὰ κάμω τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

39. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός, πᾶν ὅ,τι μοὶ ἔδωκε, νὰ μὴ ἀπολέσω οὐδὲν ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

40. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, πᾶς ὅστις βλέπει τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύει εἰς αὐτόν, νὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

41. Ἐγόγγυζον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·

42. Καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος Ἰησοῦς; οὗτος τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ ὀπίου ἡμεῖς γνωρίζομεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς λοιπὸν λέγει οὗτος, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατέβην;

43. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Μὴ γογγύζετε μεταξύ σας.

44. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ, ἐὰν δὲν ἐλκύσῃ αὐτόν ὁ Πατήρ ὁ πέμψας με· καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

45. Εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, «καὶ πάντες θέλουσιν εἰσθαι διδασκτοὶ τοῦ Θεοῦ.» Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούσῃ παρὰ τοῦ Πα-

τρὸς μέγε, δὲ τὸ μὸς λέτε οὐ· ἐδὲ τί λέει πρὸς μὲ μούα δὲ τὸ μὸς λέτε ἐπὶ κούρῃ.

36. Πῶ οὖν· οὐ θάτζει γιούβετ, λέει δὲ μὲ πάτερ μούα, ἐδὲ νοῦζε πρὸς ὄνι.

37. Γιθ' ἀτέ λέει μὲ ἐπὶ μούα πατὴρ καὶ τὸν μέγε δὲ τὸν βίγε, ἐδὲ οὖνε δὲ τὸ μὸς ντζγιερ γιζῶτε ἀτέ λέει βγιέν τὸν μέγε.

38. Δὲ ψὲ ζκρίτζ γκα Κιέλι, γιθὲ λέει τὸν κέιγ ἀτέ λέει δούα οὖνε, πὸ ἀτέ λέει δὲ ἀτ λέει μὲ καὶ δερφούαρ.

39. Εἰ λέγει ἔστε θελίμ' ἐπάττει λέει μὲ καὶ δερφούαρ. λέει γκα Γιθ' ἀγιὸ λέει μὲ δὲ ἀτ μούα τὸ μὸς γουμπὰς γκα ἀγιὸ, πὸ τὰ γγιαλ ἀτέ ντζ δίτε τὸν πασταίγμε.

40. Εἰ λέγει ἔστε θελίμ' ἐἀτιγ λέει μὲ καὶ δερφούαρ μούα λέει τζίλι δὲ λέει σίγ τὸν πέρζε, ἐ πρὸς ντζ ἀι, τὸ λέει γέτεν' ἐ πὰ σόσουαρ· ἐ οὖνε δὲ τὰ γγιαλ ἀτέ ντζ δίτε τὸν πασταίγμε.

41. Εἰ μουρμουρίσνε διὰ μὲ τὸν πέρ λέει τζιφούτε σὲ ψὲ θὰ οὖνε γιάμ ἀγιὸ κούζε λέει ζκρίτζ γκα Κιέλι·

42. Εἰ θόσνε νούα ἔστε κούγ Ἰησοῦ· ἐ κέρβι Ἰωσήφ, λέει νέβειτ λέει τίγ ἐ δίμε παπάνε ἐ δὲ μέμνε; κίσ θόσε δὲ κούγ σὲ κάμ ζκρίτουαρ γκα Κιέλι;

43. Οὐ πέρφειτ ἀδὰ Ἰησοῦ ἐ οὐ θὰ ἀτούαρ, μὸς μουρμουρίσνε ντζερί μὲ γέτερινε.

44. Ντοινὲ νούζε μούνε τὸν βίγε τὸν μέγε, ντζ μὸς ἐ λέειτ ἀτέ παπάτ λέει μὲ καὶ δερφούαρ μούα, ἐ ἀτέ δὲ τὰ γγιαλ οὖνε ντζ δίτε τὸν πασταίγμε.

45. Ἐστε σκρούαρ ντζ προφήτε· δὲ τὸν γένε Γιθὲ δασκαλέφουαρ γκα Περντία· τζίλι δὲ ἀδὰ λέει τὸν δι- γιούγε ἐ τὸν μψόγε γκα ἀπάτ ὄγιέν

τὸς καὶ μάθη, ἔρχεται πρὸς ἐμὲ.

46. Οὐχὶ ὅτι εἶδέ τις τὸν Πατέρα, εἰμὴ ἐκεῖνος ὅστις εἶναι πρὸ τοῦ Θεοῦ· οὗτος εἶδε τὸν Πατέρα.

47. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον.

48. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

49. Οἱ πατέρες σας ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον.

50. Οὗτος εἶναι ὁ ἄρτος ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, διὰ νὰ φάγη τις ἐξ αὐτοῦ καὶ νὰ μὴ ἀποθάνῃ.

51. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ καταβὼς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, θέλει ζῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ὁ ἄρτος διὰ τὸν ὅποιον ἐγὼ θέλω δώσει, εἶναι ἡ σὰρξ μου, τὴν ὁποίαν ἐγὼ θέλω δώσει ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου.

52. Ἐμάχοντο λιπὴν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς δύναται οὗτος νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς νὰ φάγωμεν τὴν σὰρκα αὐτοῦ;

53. Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ἔάν τις φάγη τὴν σὰρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίητῃ τὴν αἷμα αὐτοῦ, δὲν ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.

54. Ὅστις τρώγει τὴν σὰρκα μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

55. Διότι ἡ σὰρξ μου ἀληθῶς εἶναι τροφή, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς εἶναι πόσις.

56. Ὅστις τρώγει τὴν σὰρκα μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

57. Καθὼς με ἀπέστειλεν ὁ Ζῶν Πατήρ, καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, οὕτως καὶ ὅστις με τρώγει, θέλει ζῆ-

τεκ οὔ.

46. Γιὰ σὲ καὶ πάρος ντοῦξ παπάνε, πέρ θέτουμε ἀτὶ κέ εἴστε γκα Περντία· κούιγ ἐ κα πάρε παπάνε.

47. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβειτ, ἀτὶ κέ πέρσον μπέ μοῦα, κα γέτε τε πὰ σόσουρε.

48. Οὔνε γιάμ, πούκα ἐ γέτεσε.

49. Πακαλάρετε τούιγ χάγκρε Μάννε ντ' ἐρημί, ἐ θόικνε.

50. Κούιγ εἴστε πούκα κέ ζήριτι γκα Κίελι. κέ τε μὸς θόεσε ἀτὶ κέ τε χάγε πρέιγ σέε.

51. Οὔνε γιάμ, πούκα ἐ φιάλε κέ ζήριτα γκα Κίελι· ἀτὶ κέ τε χάγε γκα κέγιὸ πούλε, δὲ τε ρόγε ντέ γέτε τε πὰ σόσουρε, ἐ πούκα κέ δὲ τὰ ἀπ οὔνε κούρμι ἔμ εἴστε, κέ δὲ τὰ ἀπ οὔνε πέρ ὄπετιμ τε πύτεσε.

52. Ε τζιρούτε φκρίντεσινε νίερι με γιάτερινε, ἐ θόσνε· κίσ μουντ κούιγ τε νὰ ἄπε νέβετ κούρμιν' ἐτιγ τε χάμε;

53. Οὐ θὸτ' ἀδὰ ἀτοῦρε Ἰησοῦι· βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβειτ, ντέ μὸς κέγκρετζε κούρμιν' ἐ πέρβιτ σέ νιερίουτ, ἐ δὲ τε πίγι φιάκν' ἐτιγ, νούλε κένε γέτε μπέ θέτεχε τούαίγ·

54. Αὶ κέ γὰ κούρμνε τιμ, ἐ δὲ πὶ φιάκνε τιμ, κα γέτε τε πὰ σόσουρε, ἐ οὔνε δὲ τὰ γγιὰλ ἀτὶ μπέ δίτε τε πασταίγμε.

55. Σέ ψέ κούρμι ἔμ με τε βερτέτα εἴστε τε γκρένε, ἐ δὲ φιάκου ἔμ με τε βερτέτα εἴστε τε πέρβε.

56. Αὶ κέ γὰ κούρμνε τιμ, ἐ δὲ πὶ φιάκνε τιμ, μπέτετε τεκ μέγε, ἐ δὲ οὔνε τεκ ἀτ.

57. Σὶ κούντρε με δερφόι μοῦα ἀτὶ παπάι κέ ρόν, ἐ δὲ οὔνε ρόιγ πέρ παπάνε, ἀστού ἐ δὲ ἀτὶ κέ τε χάγ·

σει καὶ ἐκεῖνος δι' ἐμέ.

58. Οὗτος εἶνα· ὁ ἄρτος ὁ κατα-
θῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· οὐχὶ καθὼς οἱ
πατέρες σας ἔφαγον τὸ μάννα, καὶ
ἀπέθανον· ὅστις τρώγει τούτον τὸν
ἄρτον, θέλει ζῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα.

59. Ταῦτα εἶπεν ἐν τῇ συναγωγῇ
διδάσκων ἐν Καπερναοῦμ.

60. Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ ἀκούσαντες εἶπον. Σκλη-
ρὸς εἶναι οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται
νὰ ἀκούῃ αὐτάν;

61. Νόησας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑ-
αυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτούς,
Τούτο σὰς σκανδαλίζει;

62. Ἐάν λοιπὸν θεωρῆτε τὸν Υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦτο
τὸ πρότερον;

63. Τὸ πνεῦμα εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὀ-
πίον ζωοποιεῖ, ἡ σὰρξ δὲν ὡρε-
λει οὐδέν· οἱ λόγοι τούτους ὁποίους ἐγὼ
λαλῶ πρὸς ἑσᾶς, πνεῦμα εἶναι· καὶ
ζωὴ εἶναι.

64. Πλὴν εἶναι τινὲς ἀπὸ σᾶς οἴ-
τινες δὲν πιστεύουσι. Διότι ἤξευρον
ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἶναι οἱ μὴ
πιστεύοντες, καὶ τίς εἶναι ὁ μέλλων
νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

65. Καὶ ἔλεγε, Διὰ τούτα σᾶς
εἶπον, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ
πρὸς ἐμέ, ἐάν δὲν εἶναι δεδομένον
εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς μου.

66. Ἐκτοτε πολλοὶ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ ἐστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ
δὲν περιεπάτουν πλέον μετ' αὐτοῦ.

67. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς
τούτους δώδεκα, Μήπως καὶ σεῖς θέλε-
τε νὰ ὑπάγητε;

68. Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ
Σίμων Πέτρος, Κύριε, πρὸς τίνα θέλο-
μεν ὑπάγει; λόγους ζωῆς αἰωνίου ἔχεις.

μου· ἀλλὰ δὲ τὴν βότρε, μὲ ἀνετίμε.

58. Κερίθ ἐστ' ἀγίθ κούχε κέ
ζήριτι γκά Κίελι, νούχε δὲ τὲ γέτε
σι ἐ παλαάρεθετ σούρεγ, κέ χάγκρε
Μάννε. ἐ ἑδίκεν· ἀὶ κέ γά ζετέ
κούχε δὲ τὲ βόρε γέτε τὲ πὰ σόσουρε.

59. Κετὸ οὐ θά ἀὶ κούρ διδάζε-
τε ντὲ Συνκρούρεγ τὲ Καπερναοῦμι.

60. Αντάγ εῶμε γκά μαθητί-
ετιγ, σὶ διφιούανε, θάνε· ἐ ἄσπρε
εῶτε κέγιθ φγιάλλε· κούσ μούντ τί
διφιόρε ἀτιγ;

61. Ε σὶ κούγου Ἰησοῦ βετίουτ,
κὲ μουμουρίνε μαθητί· ετιγ πέρ
κὲτε, οὐ θέτ ἀτούρε· πέρ κὲτε σκαν-
δαλίσι· γιούβετ;

62. Ε ντέετε δὰ κὲ τὲ σίγνι τὲ
ἀρῶ· ἐ κερίουτ, κὲ τὲ χίπερε τέκ
ἰθ κὲ περπάρα;

63. Σπίρτι ἐστ' ἀὶ κὲ ἐπ γέτενε,
κούρμι νούχε θεγέν φάρβε φε, φγιά-
λετε κὲ οὐ θύμ ούνε γιούβετ, γιάνε
Σπίρτ, ἐ δὲ γέτε.

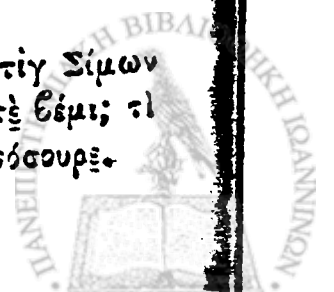
64. Πὸ γιάνε τζὰ γκά γιούβετ
κὲ νούχε πεσόγενε, σὲ ψὲ Ἰησοῦ ἐ
διγ κὲ κριε χέρεσε τζίλετε γιάν' ἀτὰ
κὲ νούχε πεσόγενε, ἐ δὲ τζίλι ἰθ ἀὶ
κὲ δούατγ τὰ παραδὸς ἀτέ.

65. Ε θὸσ, ἀντάγ οὐ θάτρε γι-
ούβετ, σὲ νούχε μούντ τὲ βίγε κερὶ
τέκ οὐ, ντέ μὸς ἰ κούφτε δέν' ἀτιγ
γκά παπά ἰμ.

66. Κὲ ἀχίερε ἐ πασάγε εῶμε
γκά μαθητί· ετιγ, οὐ χότνε μπε τὲ
πράπε, ἐ νούχ' ἐτζέγινε μὲ μὲ τὲ πασάε.

67. Ε ἀντάγ οὐ θά τὲ διμπε-
διγιέτεβετ Ἰησοῦ, μὸς δόγι ἐ δὲ
γιούβετ τὲ βίγι;

68. Ε γιού περφέλετ ἀτιγ Σίμων
Πέτρου· Ζὸτ, ντέ τζίλι τὲ ἑμί; τί
κὲ φγιάλε τὲ γέτεσε πὰ σόσουρε.

69. Καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

70. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν ἐκλεξα ἐγὼ ἐσᾶς τοὺς δώδεκα, καὶ εἰς ἀπὸ σᾶς εἶναι διάβολος;

71. Ἐλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν τοῦ Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην· διότι οὗτος, εἰς ὧν ἐκ τῶν δώδεκα, ἐμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

Κεφ. 7. 7.

ΚΑΙ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· διότι δὲν ἤθελε νὰ περιπατῆ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.

2. Ἐπλησίαζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπηγία.

3. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεύθεν καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, διὰ νὰ ἰδῶσι καὶ οἱ μαθηταὶ σου τὰ ἔργα σου τὰ ὁποῖα κάμνεις·

4. Διότι οὐδεὶς πράττει τί κρυφίως, καὶ ζητεῖ αὐτὸς νὰ ἦναι φανερόν. Ἐὰν πράττῃς ταῦτα, φανέρωσον σεαυτὸν εἰς τὸν κόσμον.

5. Διότι οὐδὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν.

6. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἰδικὸς μου δὲν ἦλθεν ἔτι, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ἰδικὸς σας εἶναι πάντοτε ἕτοιμος.

7. Δὲν δύναται ὁ κόσμος νὰ μισῇ ἐσᾶς· ἐμὲ ὅμως μισεῖ, διότι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ εἶναι πονηρά.

8. Σεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ δὲν ἀναβάνω ἔτι εἰς τὴν

69. Ε νέθετ πεσούαμ, ἐ υιόχμ, σὲ τί γὲ Κρίῦτι ἰ πῖρῶι Περντίσε φιάλιε.

70. Οὐ περφέιφκ ἀτοῦρε Ἰησοῦ· νοῦκ' οὐ ζφιάδα οὔνε γιούβετ τὲ διμπεδγιέτε, ἐ υἱε γκά γιούβετ ἔστε δγιάλ;

71. Ε οὐ θὸς Ἰούδενε, τὲ πῖρῶ' ἐ Σίμωνητ Ἰσκαριώτην· σὲ κούτγ, κὲ κὲ υἱε γκά τὲ διμπεδγιέτε, δούαιγ τὰ προδὸς ἀτέ.

Κρίε Εὐτάτετε. 7. 7.

1. Ε πὰς κῆτοῦρε βιγ Ἰησοῦι τοῦκ' ἔτῶρε ντὲ πὲρ Γαλιλαίε, σὲ νοῦκὲ δούαιγ τὲ βιγ ντὲ Ἰουδαίε, σὲ ψὲ ἐ κερκίλγν' ἀτέ τζιφούτε τὰ βρίνε.

2. Ε ἐ κρέμπτεα ἐ τζιφούτετ, ἐ τένταβετ, ἔτ' ἀφερ.

3. Ε ἰ θόν' ἀτιγ θελάζεριτ' ἐτιγ' ἱκὲ κῆτέγε, ἐ γαίγδε ντὲ Ἰουδαίε, κὲ τὲ σὸχενε ἐ δε μαθητίτ' ἐτοῦ πούνετε κὲ πέν τί.

4. Σε ντονίε κὲ δὸ τὰ μπόργενε πότα, οἱ πέν πούνετ' ἐτιγ φῶε-χουρχ, ντὲ πέν τὲ τίλια πούνερα, δε-ρτὴ βέτεχενε τέντε ντὲ πότε.

5. Σε ψὲ ἀς θελάζεριτ' ἐτιγ νοῦκὲ πεσούγνε ντὲ αἱ.

6. Αντάιγ οὐ θὸτ' ἀτοῦρε Ἰησοῦι· νοῦκ' ἔρδι ἐ δε κόχα ἱμε, μὰ κόχα γιούαιγ ἔστε κουρδὸ φατί.

7. Νοῦκὲ μόντ πότα τοῦ μτζόγνε γιούβετ' μὰ μούα μὲ μτζόν, σὲ ψὲ οὔνε πῆιγ τὲ δούκνε πούνετ' ἐσάιγ κὲ γιάνε τὲ κῆκία.

8. Χαίγδενε γιούβετ ντὲ κῆτε τὲ κρέμπτε, οὔνε νοῦκὲ βέτε ντὲ κῆτε

έορτήν ταύτην, ὅτι ὁ καιρός μου δὲν ἐπληρώθη ἔτι.

9. Καὶ ἀποῦ εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτοῦς, ἔμειναν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

10. Ἀποῦ δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν έορτήν, οὐχὶ ρηνερώς, ἀλλὰ κρυφίως πως.

11. Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ έορτῇ, καὶ ἔλεγον, Πού εἶναι ἐκεῖνος;

12. Καὶ ἦτο πολὺς γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ὄχλων· ἄλλοι μὲν ἔλεγον, Ὅτι εἶναι καλός· ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Οὐχί· ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον.

13. Οὐδεὶς ὁμῶς ἐλάλει παρρησίᾳ περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

14. Καὶ ἐνῶ ἡ έορτὴ ἦτο ἤδη περὶ τὰ μέσα, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐδίδασκε.

15. Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς οὗτος ἐξεύρει γράμματα ἐνῶ δὲν ἔμαθεν;

16. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοῦς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἰδική μου διδασχὴ δὲν εἶναι ἐμοῦ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με.

17. Ἐάν τις θέλῃ νὰ κάμῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει γνωρίσει περὶ τῆς διδασχῆς, ἂν ἦναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἢ ἂν ἐγὼ λαλῶ ἀπ' ἑμαυτοῦ.

18. Ὅστις λαλεῖ ἀφ' ἑαυτοῦ, ζητεῖ τὴν δόξαν τὴν ἰδικήν του· ὅστις ὁμῶς ζητεῖ τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντός αὐτὸν, οὗτος εἶναι ἀληθής, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει.

19. Ὁ Μωϋσῆς δὲν σᾶς ἔδωκε τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἀπὸ σᾶς ἐκπληροῖ τὸν νόμον. Διὰ τί ζητεῖτε νὰ με θανάτωσῆτε;

20. Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε,

τὲ κρέμπετε, σὲ νοῦκ' ἔσῃτε μπουῦσιουρ' εἰ δὲ λόγῳ ἴμε.

9. Εἰ σὶ θὰ μπά τὰ λῆτὸ, μπέτι ντὲ Γαλιλαίᾳ.

10. Μὰ πόκε βάνε θελάζεριτ' ἐτίγ. ἀχίερε βάτε εἰ δὲ αἱ ντὲ τὲ κρέμπετε, γιὸ φάκειζα, πὸ σὶ φσέ-χουρα.

11. Εἰ τζιφούτε εἰ χερκόγιγ' ἀτὲ ντὲ δίτε τὲ σὲ κρέμπετε, εἰ θόσνε· κού ἔστ' αἱ;

12. Εἰ κένεγ ἡε μουρμούρ' ἐμά-δε ντὲ τούρμερα πέρ τὲ τζὰ θόσνε, σὲ ἔσῃτε ἰαίρρε· εἰ τὲ τγιέρε πὰ θόσνε· γιὸ πὸ φνιέν τούρμενε.

13. Πὸ ντοῖε νοῦκε κουβεντὸν με λερτερι πέρ ἀτὲ γὰ φρίκ' εἰ τζιφούτε.

14. Σὶ ὀκούανε δὰ φίσματ' εἰ σὲ κρέμπεθετ, χίπι Ἰησοῦ ντὲ ἱερό, εἰ διδάζτε.

15. Εἰ τζιουδίτισνε τζιφούτε, εἰ θόσνε· κίθ δι κούγ γραμματὶ πὰ μψούαρε;

16. Εἰ δὲ Ἰησοῦ οὐ περφέτκ μπά τὰ, εἰ οὐ θότε· τὲ διδάζουριτε τιμ, νοῦκ' ἔσῃτε τίμτε, πὸ ἀτίγ κὲ με κὰ δερφούαρε.

17. Ντὲ δὸ ἡερι τὲ κέγε θελίμεν' εἰ ἀτίγ, δὸ τὲ νιόχε ντέσῃτε κεγιὸ διδασχί εἰ Περντίσε, ἀ οῦνε κουβεντόγ πρέγ θετίουτ.

18. Ἀτ κὲ κουβεντὸν πρέγ θετίουτ, κερκὸν ντέρ' ἐτίγ' μὰ κούσ κερκὸν ντέρ' εἰ ἀτίγ κὲ εἰ κὰ δερφούαρε ἀτὲ, κούγ ἔστ' ἰ βερτέτε, εἰ σκὰ τὲ βέμε μπε τὲ.

19. Νοῦκ' οὐ δὰ Μωϋσίου γιούθετ νόμνε, εἰ ντοῖε γκὰ γιούτ' σὲ ρούαν νόμνε; ψὲ κερκόνι τὲ με βρίνι;

20. Γιὸν περφέτκ τούρμα, εἰ ἰθὰ,

Δαιμόνιον ἔχεις. Τίς ζητεῖ νὰ σὲ θανατώσῃ;

21. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐν ἔργον ἔκαμον, καὶ πάντες θαυμάζετε.

22. Διὰ τοῦτο ὁ Μωϋσῆς σὺς ἔδωκε τὴν περιτομὴν, (οὐχὶ ὅτι εἶναι ἐκ τοῦ Μωϋσέως, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων,) καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνεται ἄνθρωπον.

23. Ἐάν λαυβάνῃ ἄνθρωπος περιτομὴν ἐν σαββάτῳ, διὰ νὰ μὴ λυθῇ ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως, ὀργίζεσθε κατ' ἐμοῦ διότι ἔκτισον ὀλοκλήρον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐν σαββάτῳ;

24. Μὴ κρίνετε κατ' ἔψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

25. Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, Δὲν εἶναι οὗτος τὸν ὁποῖον ζητοῦσι νὰ θανατώσωσι;

26. Καὶ ἰδοὺ, παρήρσιζα λαλεῖ, καὶ δὲν λέγουσι πρὸς αὐτὸν οὐδέν. Μήπως τρώντι ἐγνώρισαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Χριστός;

27. Ἀλλὰ τοῦτον ἐξεύρομεν κότεν εἶναι· ὁ δὲ Χριστός ὅταν ἔρχεται, οὐδεὶς γινώσκει πότεν εἶναι.

28. Ἐφώνηζε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπε, Καὶ ἐμὲ ἐξεύρετε, καὶ πότεν εἶμαι ἐξεύρετε· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ δὲν ἦλθον, ἀλλ' εἶναι ἀληθινός ὁ πέμψας με, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν ἐξεύρετε·

29. Ἐγὼ ὅμως ἐξεύρω αὐτὸν, διότι παρ' αὐτοῦ εἶμαι, καὶ ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλεν.

30. Ἐζήτησαν λοιπὸν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὴν χεῖρα, διότι δὲν εἶχεν ἐλθεῖ ἐπὶ ἡ ὥρα αὐτοῦ.

31. Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, Ὅτι

τί γὰρ ζῆντοσούρε, καὶ σὺ κερκὸν τὲ τὲ βοάσε;

21. Οὐ περφέεικ Ἰησοῦ, ἐ οὐ θότ' ἀτουρε· ἡ ἐ πούνε βέτεμε πέρσα, ἐ φίθε τζιουδίτενι.

22. Ντόνε σὲ Μωϋσίου, οὐ δὰ γιούβετ περιτομίνε (γιὸ σὲ ἔστε γκὰ Μωϋσίου, πὸ γκὰ πὰ πιλάρετ) ἐ γιουδ περιτέμνι ἡερί τὲ Σιτῶνε.

23. Ε ντέστε κὲ περιτέμνετε ἡερίου τὲ Σιτῶνε, κὲ τὲ μὸς πρίετε νόμι ἰ Μωϋσίουτ· ψὲ ζεμερόνι μπὲ νόμ, σὲ σερὸβα φίθε ἡε ἡερί τὲ Σιτῶνε;

24. Μὸς φιουκόνι σὶ κούντρ' οὐ δούξετε, πὸ φιουκόνι μὲ φιούτκ τὲ δρέτγτε.

25. Ε θόσνε τζὰ Ἱεροσολιμίτ, νόμ' ἔστε κούτγ κὲ ἐ κερκίγνε τὰ θρίσνε;

26. Ε γιά, τὲκ κουθεντόν φάκεζα, ἐ σὶ θόνε φάρβε φὲ ἀτιγ' θάλε μὸς ἐ ἡόγν' ἀρχόντετε, κὲ ἀτ' ἔστε μὲ τὲ θερτέτα Κρίστι;

27. Πὸ κέτε ἐ δίμε γκὰ ἔστε· ἐ Κρίστι κούρ τὲ εἶγε νόμ' ἐ δι ἡερί γκὰ ἔστε.

28. Θύρρι ἀδὰ ντέ ἱερὸ Ἰησοῦτ' ἐ διδάξουρε, ἐ θότ' ἐ δὲ μούα μὲ ἡίγνι, ἐ δὲ γκὰ γιάμ μὲ ἡίγνι, ἐ οὐνε νόμ' κὰμ ἄρδουρε γκὰ θέτεγε· γιά ἡε, πὸ ἔστ' ἰ θερτέτε αἰ κὲ μὲ κὰ δερφούαρε, κὲ γιούβετ σὰ ἡίγνι ἀτέ.

29. Μὰ οὐν' ἐ ἡόγ' ἀτέ σὲ γιάμ γκὰ ἀτ', ἐ ἀτ' μὲ κὰ δερφούαρε μούα.

30. Αντάτγ ἐ κερκίγν' ἀτέ τὰ ζίγνε, μὰ ντοῖε σγὸδι δόβρενε μπὲ τὲ, σὲ ψὲ νόμ' κὲ ἄρδουρε σαχάτ' ἰ τίγ.

31. Ε σούμε γκὰ τούρμα πεσούανε ντέ ἀτ', ἐ θόσνε· σὲ κούρ δὸ τὲ

ὁ Χριστὸς ἔταν ἔλθῃ, μήπως θέλει κάμει ὀνόματα πλείοτερα τούτων τὰ ὅποια οὗτος ἔκαμεν;

32. Ἰκούσαν οἱ Φαρισαῖοι τὸν ὄχλον ὅτι ἐγόγγυζε ταῦτα περὶ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπρέτας, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν.

33. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι ὀλίγον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψόντά με.

34. Θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε μὲ εὔρει; καὶ ὅπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε.

35. Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἀλλήλους, Ποῦ μέλλει οὗτος νὰ ὑπάγῃ, ὥστε ἡμεῖς δὲν θέλομεν εὔρει αὐτόν; Μήπως μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς διασπαρμένους μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ διδάσκῃ τοὺς Ἑλληνας;

36. Τίς εἶναι οὗτος ὁ λόγος τὸν ὁποῖον εἶπε, θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε μὲ εὔρει; καὶ, ὅπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε;

37. Κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τὴν μεγάλην τῆς ἑορτῆς ἵστατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραζε, λέγων, Ἐάν τις διψᾷ, ἄς ἔρχηται πρὸς ἐμὲ, καὶ ἄς πίνη·

38. Ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφὴ, ποταμοὶ ὕδατος ζῶντος θέλουσι ρεῦσαι ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ.

39. (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἔμελλον νὰ λαμβάνωσιν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· διότι δὲν ἦτο ἔτι δεδομένη ἡ Πνεύμα Ἅγιον· ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἐδοξάσθη.)

40. Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τοῦ ὄχλου ἐκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον, Οὗτος

βίγει Κρίστι, μὴ δὲ τὲ πέγει μὲ σοῦμε τζουδῖρα γκα κέτο κὲ κέδρι κούιγ;

32. Διφιούανε Φαρισέιγτε τὲ μουρ-μουρίσουριτ' ἐ τούρμεσε; πέρ ἀτέ; ἐ δερφούανε Φαρισέιγτε; ἐ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερεστ ὑέρεζ, κὲ τὰ ζίγν' ἀτέ.

33. Οὐ θὰ ἀδὰ ἀτούρε Ἰησοῦι, ἐ δὲ πὰκ κόχε γιάμ μὲ γιούβετ, ἐ παστάγε ἔστε τέκ ἀτ' κὲ μὲ κὰ δερφούαρῆ.

34. Δὲ τὲ μὲ κερκόνι, ἐ δὲ τὲ μὴς μὲ φένι; ἐ ἀτγὰ κὲ γιάμ οῦνε, γιούβετ νούχε μούντι τὲ βίγι.

35. Β τζιφούτε θόσνε ὑέρι μὲ γιάττερινε; κού δὲ τὲ βέγε κούιγ, κὲ νέβετ δὲ τὲ μὴς ἐ φέγεμε ἀτέ; βάλε μὴς δὲ τὲ βέγε ντέ φυλίρα τὲ περ-χάπουρα τὲ Ἑλλήνεθετ, ἐ τὲ διδάχεγε Ἑλλήνετε;

36. Τζδὲ μὲ θένε κέγιό φγιαλέ κὲ θὰ δὲ τὲ μὲ κερκόνι μούα, ἐ δὲ τὲ μὴς μὲ φένι; ἐ τέκ γιάμ οῦνε, γιούβετ σιμούντι τὲ βίνι;

37. Ε δίτεν' ἐ παστάγμε τὲ μάδανε; τὲ σὲ κρέμπτεσε, γκούλι κέμ-πεν' Ἰησοῦι, ἐ θύβρι μὲ φῖρτ, ἐ θό'τε' κού' κὰ ἔτ, λὲ τὲ βίγι τέκ οῦ, ἐ λὲ τὲ πίγι.

38. Α τίγ κὲ πῆσον μπὲ μούα (οἱ κούντρε θὰ κάρτα) δὲ τί ργιέδνε λιούμερα γκα κέρκου ἰ τίγ οῦγιτ σὲ φιάλε.

39. (Ε κέτε ἐ θὰ πέρ Σπῖρτ κὲ δούαίγνε τὲ μίβρε; ἀτὰ κὲ κεσσίγνε ντέ ἀτ, σὲ ψὲ ἐ δὲ σὰκὲ δένε Σῖιγτι Σῖιρτ, σὲ σὰκὲ ἐ δὲ νιερούαρῆ Ἰησοῦι.)

40. Αντάτγ σοῦμε γκα τούρμε, σὲ διφιούανε κὲ τὲ φγιαλέ, θόσνε; κούιγ

εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης.

41. Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Μήγαρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἔρχεται ὁ Χριστός;

42. Δὲν εἶπεν ἡ γραφή, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ τῆς κόμης Βηθλεὲμ ὅπου ἦτο ὁ Δαβὶδ, ἔρχεται ὁ Χριστός;

43. Σχίσμα λοιπὸν ἔγεινε μεταξὺ τοῦ ὄχλου δι' αὐτόν.

44. Τινὲς δὲ ἐξ' αὐτῶν ἤθελον, νὰ πιάσωσιν αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.

45. Ἦλθον λοιπὸν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ ἐκεῖνοι εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί δὲν ἐφέρετε αὐτόν;

46. Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος οὕτω, καθὼς οὗτος ὁ ἄνθρωπος.

47. Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς οἱ Φαρισαῖοι, Μήπως καὶ σεῖς ἐπλανήθητε;

48. Μήπως τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων;

49. Ἄλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὅστις δὲν γνωρίζει τὸν νόμον, εἶναι ἐπικατάρατοι.

50. Λέγει ὁ Νικόδημος πρὸς αὐτοὺς (ὃ ἐλθὼν πρὸς αὐτόν διὰ νυκτός, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν),

51. Μήπως ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν δὲν ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ μάθῃ τί πράττει;

52. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶσαι; ἐρεύνησον καὶ ἰδὲ, ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας δὲν ἠγέρθη.

53. Καὶ ὑπῆγεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ἔσθε μὲ τὲ βερετέτε προφήτη.

41. Ε τετγιέρε θόσνε· κούιγ ἔσθε Κρίστῖ· ἐ τετγιέρε πα θόσνε· σὲ μὸς βγιέν Κρίστῖ γκα Γαλιλαία;

42. Νούξε θότε κάρτα, σὲ γκα φάρρ' ἐ Δαβίδιτ, ἐ δὲ γκα κιουτέτε ἰ Βιθλεέμιτ τέκ ρίγ Δαβίδι, βγιέν Κρίστῖ;

43. Ε οὐ πὲ τὲ σκίερε ντὲ τούρμε πὲρ τὲ.

44. Ε τζὰ γκα ἀτὰ δούαίγνε τὰ ζίγν' ἀτέ· πὸ ντονιὲ νούξε βούρι δούαρτε μπὶ τὲ.

45. Οὐ κθιένε δὰ κοπίγτε τὲ ντὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ ντὲ Φαρισεύγ' ἐ ἀτὰ οὐ θάνε· χετοῦρε· ψὲ νούκ' ἐ προύτε ἀτέ.

46. Οὐ περφέιφκνε κοπίγτε· ντονιὲ νιερί σκὰ φόλτουρε χεστού κούρρε, σὶ κούιγ νιερί.

47. Ε Φαρισεύγτε γιού περφέιφκνε ἀτοῦρε, μὸς γίνι φενιέρε μπάσε ἐ δὲ γιού;

48. Μὸς πεσόι ντὲ ἀτ' ντονιὲ γκα ἀρχόντετε, ἂ γκα Φαρισεύγτε;

49. Πὸ χεγιὸ τούρμα, χὲ νούξε κουπετόν νόμνε, ἔστ' ἐ μαλεκούαρε.

50. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Νικόδημοι, χὲ πατ ἀρδουρε νάτενε ντὲ αἰ, ἐ χὲ κὲ νιὲ γκα ἀτὰ.

51. Μὸς νόμι γιούαίγ δεμετόν νιερίνε πα διφιούαρε ἀτέ μὲ περπάρα, ἐ πα νόχουρε σέτζ πέν;

52. Γιού περφέιφκνε, ἐ ἰ θάν' ἀτίγ, μὸς γὲ ἐ δὲ τί γκα Γαλιλαία; χερκὸ κάρτερατε, ἐ σίχ, χὲ προφίτ γκα Γαλιλαία νούκ' οὐ γκρέ.

53. Ε οὐ κθίε φίθε· κούσ ντὲ ὅτε· πὶ τὲ τίγ.

ΚΕΦ. 5. 8.

Ο ΔΕ Ἰησοῦς ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

2. Καὶ τὴν αὐγὴν ἦλθε πάλιν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.

3. Φέρουσι δὲ πρὸς αὐτόν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα συλληφθεῖσαν ἐπὶ μοιχείᾳ· καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν τῷ μέσῳ,

4. Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ συνελήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη.

5. Ἐν δὲ τῷ νόμῳ ὁ Μωϋσῆς προσέταξεν ἡμᾶς νὰ λιθοβολῶνται αἱ τοιαῦται· σὺ λοιπὸν τί λέγεις;

6. Ἐλεγον δὲ τοῦτο δοκιμάζοντες αὐτόν διὰ νὰ ἔχωσι νὰ κατηγορῶσιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κύψας κάτω, ἔγραψε διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὴν γῆν.

7. Καὶ ἐπειδὴ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅστις ἀπὸ σᾶς εἶναι ἀναμάρτητος, πρῶτος ἄς ρίψῃ τὸν λίθον ἐπ' αὐτήν.

8. Καὶ πάλιν κύψας κάτω, ἔγραψεν εἰς τὴν γῆν.

9. Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐζήρχοντο εἰς ἕκαστος, ἀρχίσαντες ὑπὸ τῶν πρῶτον ἐπισημασμένων· ἕως τῶν ἐσχάτων· καὶ ἔμεινε μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἵσταμένη ἐν τῷ μέσῳ.

10. Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μὴ ἰδὼν μηδένα πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπε πρὸς αὐτήν, Γύναι, ποῦ εἶναι ἔκκενοι οἱ κατήγοροί σου; δὲν σε καταδίκησεν οὐδεὶς;

11. Καὶ ἐκεῖνη εἶπεν, οὐδεὶς, Κἀ-

Κρίε Ετέτετε. 5. 8.

Ε Ἰησοῦι βάτε ντέ μάλλ τ' οὐλίγιετ.

2. Ε οῦόμε μεγγές, οὐ κθίε περσε-
ρί ντέ ἱερό, ἐ φίθε λαοῖ βιγ τέκ αἱ,
ἐ ν:έ:ι ἐ ἰ διδάξ ἀτί.

3. Ε Γραμματέιγτε ἐ δὲ Φαρι-
σέιγτε προύε τέκ ἀτ νιέ Γρούα, ζέ
πάνε ζένε τέ κουρβερί, ἐ σὶ ἐ κεν-
τρούανε ἀτέ ντέ μέσ,

4 Ἰθόν' ἀτίγ Δάσκαλ, ζέγιό
Γρούα νταστί οὐ ζού ντέ κουρβερί.

5. Ε Μωϋσίου νὰ κὰ πορσίτουρε
νάβετ ντέ νόμ, ζέ τέ τίλιατε τί
μκουλιόγενε με Γούρρ: πὸ τί τζθούα:

6. Ε ζέτέ ἐ θούνε πέρ τέ Γιουτζί-
τουρε ἀτέ, ζέ τέ μούντε τὰ καλε-
ζόιγνε ἀτέ· μὰ Ἰησοῦι οὐ οῦνγ μπέ
δὲ ἐ σκρούαν με φίστ μπι δέ.

7. Ε σὶ ρίγνε ἐ πιέτν' ἀτὰ φίστ
νιέ ἀτέ, γκρίγτι κριετε ἐ οὐ θότ' ἀ-
τούρε· ἀτ ζέ ἔσθε γκὰ γιούβετ ἰ πὰ
ράίγ κέ τέ στίγιέρε πρωτοπάρε μπι
τέ Γούρρ.

8. Ε περσερί οῦνι κόχενε ἐ σκρούαν
μπέ δέ.

9. Ε ἀτὰ, πόκε διφιούανε ζέτέ, ἐ
δὲ φικίρι τουρε ἰ σιάν, νίανε νιέ γκὰ
νιέ τέ δίλλε γιάστε, ζέ γκὰ πλείκατε
γγέρα ντέ τέ παστέγιμτε· ἐ μπέτι
Ἰησοῦι θέτεμε, ἐ δὲ Γρούαγια ζέ κεν-
τρὸν ντέ μέσ.

10. Ε σὶ γκρίγτι κριετε Ἰησοῦι, ἐ
σπὰ ντοιέ πέρ θέτζε Γρούασε. ἰ θότ'
ἀσάιγ' ὠ Γρούα. κού γιάν' ἀτὰ ζέ τέ
καλεζόιγνε, ντοιέ στέ δεμστὸι τί;

11. Ε δὲ ἀγίὸ θά· ντοιέ Ζότ' ἐ

ρισ· Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Οὐδὲ ἐγὼ σὲ καταδικάζω· ὕπαγε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἁμάρτανε.

12. Πάλιν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὅστις ἀκολουθεῖ ἐμὲ, δὲν θέλει περιπατήσῃ εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ θέλει ἔχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

13. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου δὲν εἶναι ἀληθής.

14. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ ἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου εἶναι ἀληθής· διότι ἐξεύρω πόθεν ἦλθον, καὶ ποῦ ὑπάγω· σεῖς ὅμως δὲν ἐξεύρετε πόθεν ἔρχομαι καὶ ποῦ ὑπάγω.

15. Σεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ δὲν κρίνω οὐδένα.

16. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐγὼ κρίνω, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ εἶναι ἀληθής· διότι ῥόνος δὲν εἶμαι, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με.

17. Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ ὑμῶν εἶναι γεγραμμένον, ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία εἶναι ἀληθινή.

18. Ἐγὼ εἶμαι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

19. Ἐλέγον· λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ὁ Πατὴρ σου; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὔτε ἐμὲ ἐξεύρετε, οὔτε τὸν Πατέρα μου· ἐὰν ἤξεύρετε ἐμὲ, ἠθέλετε ἐξεύρει καὶ τὸν Πατέρα μου.

20. Τούτους τοὺς λόγους ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ θεσσαυροφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτὸν, διότι δὲν εἶχεν ἐλθεῖν ἐτι ἡ ὥρα αὐτοῦ.

21. Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐ-

τὸν Ἰησοῦν, ἰ θότ' ἀσάιγ' ἄς οὔνε στὲ δὲ μετοίγ τί χάιγδὲ ἐ μὸς φέγε μὲ.

12. Περσερὶ Ἰησοῦν οὐ φόλι ἀτοῦρε, ἐ οὐ θά· οὔνε γιάμ· δρίτα ἐ πότρεσ· αἱ κὲ θγιέν πὰς μέγε, δὸ τὲ μὸς ἐπζεγε ντ' ἐρεσίρε, πὸ δὸ τὲ κέτε· δρίτεν' ἐγέτεσε.

13. Αντάιγ ἰ θάν' ἀτίγ φαρισεῖγ· τε· τί ἐπ μαρτυρὶ πέρ βέτεχε· τέντε· μαρτυρία γιότε σέστ' ἐ βερτέτε.

14. Οὐ· περφέιγκ Ἰησοῦν, ἐ θὸ θότ' ἀτοῦρε· ντόνε σὲ οὔνε ἄπ μαρτυρὶ πέρ βέτεχε τίμε, ἐ βερτέτε· ἔσπε μαρτυρία ἴμε· σὲ ψὲ ἐ δι γκά κίμ ἄρδουρε, ἐ κού βέτε· μὰ γιούβετ νού· κὲ δίγι γκά θιγ οὔνε, ἐ κού βέτε,

15. Γιούβετ φιουκόνι σὶ κούντρ' οὐ θότε κούρμι, οὔνε νταστί νούχε φιουκίγ ντοῖε.

16. Ε δὲ ντὲ φιουκόφσια οὔνε, φιούκια ἴμε ἔστ' ἐ βερτέτε· σὲ νούχε γιάμ· βέτεμε, πὸ οὔνε ἐ δὲ γιάτι ἴμ· κὲ μὲ κὰ δερφούαρε.

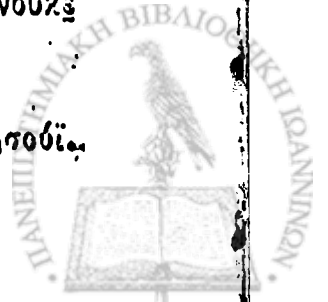
17. Ε δὲ ντὲ νόμ· τουάιγ ἔσπε ἄκρούαρε, κὲ μαρτυρία ἐ δι νιέρεζετ ἔστ' ἐ βερτέτε.

18. Γιάμ· οὔνε δὲ ἄπ μαρτυρὶ πέρ βέτεχε τίμε, ἐ ἐπ μαρτυρὶ πέρ μούκ· παπάι κὲ μὲ δερφόι.

19. Ε δὲ ἀτὰ ἰ θάν' ἀτίγ· κού· ἔσπε παπάι ἴτ; οὐ· περφέιγκ Ἰησοῦν, νούχε· νίγι ἄς μούα, ἄς παπάνε τίμ· τὲ νιόχετε μούα, δὸ τὲ κέσετε· κού· χουρε ἐ δὲ παπάνε τίμ.

20. Κετὸ φγιάλε θά Ἰησοῦν ντὲ Γαζοφυλακί, κούρ· διδάξ ντὲ ἱερό, ἐ ντοῖε νούκ' ἐ ζοῦρι ἀτέ, σὲ νούχε· κίσ ἄρδουρε ἐ δὲ σαχάτ'· ἐτίγ.

21. Οὐ θά· πάφενε ἀτοῦρε Ἰησοῦν.

τοὺς δ' Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ θέ-
λετε με ζητήσαι, καὶ θέλετε ἀποθά-
νει ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν. Ὅπου ἐγὼ
ὑπάγω σεις δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε.

22. Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι,
Μήπως θέλει θανατώσει ἑαυτὸν, καὶ
διὰ τοῦτο λέγει, Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω,
σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε;

23. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεις
εἴσθε ἐκ τῶν κάτω, ἐγὼ εἶμαι ἐκ
τῶν ἄνω. Σεις εἴσθε ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου· ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσ-
μου τούτου.

24. Σὺ εἶπον λοιπὸν ὅτι θέλετε
ἀποθάνει ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν·
διότι ἐὰν δὲν πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἶ-
μαι, θέλετε ἀποθάνει ἐν ταῖς ἀμαρ-
τίαις ὑμῶν.

25. Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν,
Σὺ τίς εἶσαι; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς
ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι σὺς λέγω ἀπ' ἀρχῆς.

26. Πολλὰ ἔχω νὰ λέγω, καὶ νὰ
κρίνω περὶ ὑμῶν· ἀλλ' ὁ πέμψας με
εἶναι ἀληθής· καὶ ἐγὼ ὅσα ἤκουσα
παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσ-
μον.

27. Δὲν ἐνόησαν ὅτι ἔλεγε πρὸς
αὐτοὺς περὶ τοῦ Πατρὸς.

28. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ
Ἰησοῦς, Ὅταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου, τότε θέλετε γνωρίσαι ὅτι ἐ-
γὼ εἶμαι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν κά-
μνω οὐδὲν, ἀλλὰ καθὼς με ἐδίδαξεν
ὁ Πατὴρ μου, ταῦτα λαλῶ.

29. Καὶ ὁ πέμψας με εἶναι μετ'
ἐμοῦ· δὲν με ἀφῆκεν ὁ Πατὴρ μόνον·
διότι ἐγὼ κάμνω πάντοτε τὰ ἀρεστὰ
εἰς αὐτόν.

30. Ἐνῶ ἐλάλει ταῦτα, πολλοὶ ἐ-
πίστευσαν εἰς αὐτόν.

31. Ἐλεγε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς
τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πιστεύσαντας εἰς

οὐνε μένιντ ἕτε, ἐ δὸ τὲ μέ ξερ-
κόνι μούα, ἐ δὸ τὲ βδίσινι ντὲ φάιγ
τούαῖγ· τὲκ ἕτε οὐνε, γιούβετ
σμοῦντι τὲ βίνι.

22. Αντάῖγ θόσνε τζιφούτε· μὸς
δὸ τὲ βράσε βέτεχεν' ἐτίγ, κὲ θότε,
τὲκ ἕτε οὐνε, σμοῦντι γιούβετ τὲ
βίνι;

23. Ε οὐ θότ' ἀτουρε· γιού γίνι
γκά τὲ πύττεριμιτε, οὐνε γιάμ γκά
τὲ λιάρτεριμιτε· γιού γίνι γκά ξεγιό
δινιά, οὐνε σγιάμ γκά ξεγιό δινιά.

24. Αντάῖγ οὐ θάτζε γιούβετ, κὲ
δὸ τὲ βδίσινι μπὲ φάγε τούαῖγ· σὲ
ψὲ ντὲ μὸς πεσόφτζι κὲ οὐνε γιάμ,
δὸ τὲ βδίσινι μπὲ φάγε τούαῖγ.

25. Ε ἰ θόσν' ἀτίγ· τί τζίλι γέ; ἐ
δὲ Ἰησοῦ· οὐ θά ἀτουρε· ἀτ' γιάμ κὲ οὐ
κουβεντόγ γιούβετ κὲ χέρεν' ἐπάρε.

26. Σῶμε κάμ τὲ θόμ πέρ γιού-
βετ, ἐ τοῦ δεμετόγ· πὸ ἀτ' κὲ με
δερφόι ἔστ' ἰ βερετέε· ἐ οὐνε ἀτὸ
κὲ διφίβρα γκά αἰ, ἀτὸ θόμ ντὲ
κότε.

27. Ε ἀτὰ νούξε κουπετούανε, κὲ
πέρ πκπάνε οὐ θόσ' ἀτουρε.

28. Αντάῖγ οὐ θά ἀτουρε Ἰησοῦ·
κούρ τὲ γκρίρρι γκά δέου τὲ πέρρ' ἐ
νιερίουτ, ἀχίερε δὸ τὲ νίχινι σὲ οὐνε
γιάμ, ἐ βετίουτ νούξε πέιγ ντοῦξ
πούνε, πὸ φλιάς σι κούντρε με δι-
δάξι μούα παπάϊ ἱμ.

29. Ε ἀτ' κὲ με δερφόι, ἔσττε με
μούα· νούξε με λιὰ μούα βέτεμε πα-
πάϊ· σὲ ψὲ οὐνε πέιγ κουρδὸ ἀτὸ κὲ
ἰ πελκέγενε ἀτίγ.

30. Ε κούρ θόσ' ἀτ' κέτὸ φγιάλε,
σοῦμε πεσοῦανε ντὲ αἰ.

31. Ε οὐ θόσ' ἀδὰ Ἰησοῦ· ἀτουρε
τζιφούττετ κὲ πάνε πεσοῦαρε ντὲ αἰ·

αὐτὸν, Ἐὰν σεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, εἴσθε ἀληθῶς μαθηταί μου·

32. Καὶ θέλετε γνωρίσει τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια θέλει σᾶς ἐλευθερώσει.

33. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ εἴμεθα, καὶ δὲν ἐγείναμεν δούλοι εἰς οὐδένα πρόποτε· πῶς σὺ λέγεις, ὅτι θέλετε γείνει ἐλεύθεροι;

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, δούλος εἶναι τῆς ἁμαρτίας.

35. Ὁ δὲ δούλος δὲν μένει πάντοτε ἐν τῇ οἰκίᾳ· ὁ υἱὸς μένει πάντοτε.

36. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Υἱὸς σᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι θέλετε εἶσθαι.

37. Ἐξεύρω ὅτι εἴσθε σπέρματα τοῦ Ἀβραάμ· ἀλλὰ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσητε, διότι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς δὲν χωρεῖ εἰς ἐσᾶς.

38. Ἐγὼ λαλῶ ὅ,τι εἶδον πλησίον τοῦ Πατρὸς μου· καὶ σεῖς ὁμοίως κάμνετε ὅ,τι εἶδετε πλησίον τοῦ πατρὸς σας.

39. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ὁ πατὴρ ἡμῶν εἶναι ὁ Ἀβραάμ. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τέκνα τοῦ Ἀβραάμ, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἠθέλετε κάμνει.

40. Τώρα δὲ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσητε, ἄνθρωπον ὅστις σᾶς ἐλάλησα τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο ὁ Ἀβραάμ δὲν ἔκαμε.

41. Σεῖς κάμνετε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς σας. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ἡμεῖς δὲν ἐγεννήθημεν ἐκ πορνείας· ἓνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.

ντὲ ρούαγτισι φγιαλέτ' ἐμία γιούβετ, δὸ τὲ γίνι μαθητίτ' ἐμί τὲ βερτέτε.

32. Ε δὸ τὲ νίγνι τὲ βερτέτενε, ἐ ἐ βερτέτα δὸ τοῦ λεφτερόσγε γιούβετ.

33. Γιού περφέιτνε ἀτίγ' γέμι γκά φάρρ' ἐ Ἀβραάμιτ, ἐ νοῦκ' οὐ πέμ κούρρῃ σκλέβ ντὲ ντοινέ, κισ ἀδα θούα τι, δὸ τὲ λεφτερόσι;

34. Οὐ περφέιτνε μπά τὰ Ἰησοῦτ' βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, κὲ τζίλι δὸ κὲ πέν φάγνε, ἔσττε σκλάβ ἰ σ'γιτ.

35. Ε σκλάβι νοῦκὲ κεντρὸν φίθς νιέ μπε ὅτεπί· πέρρι κεντρὸν φίθς νιέ ντὲ ὅτεπί.

36. Αντάιγ ντοῦ σπετόφτε πέρρι γιούβετ, δὸ τὲ γίνι μὲ τὲ βερτέτε τὲ ὅπετούαρε.

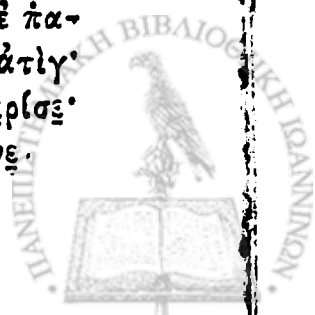
37. Κ δὲ κὲ γίνι γκά φάρρ' ἐ Ἀβραάμιτ· πὸ κερκόνι τὲ μὲ θρίτνε μούα, σὲ ψὲ φγιαλία ἴμε νοῦκὲ χίν μπε γιούβετ.

38. Οῦνε θὸμ ἀτὲ κὲ κάμ· πάρε μπάνε τὲ παπάιτ σίμ'· ἀστοῦ ἐ δὲ γιού ἀτὲ πένι κὲ μψούατε γκά παπάι γιούαίγ.

39. Γιού περφέιτνε ἀτίγ, ἐ ἰ θάνε· παπάι ἴνε ἔστ' Ἀβραάμι· οὐ θὸτ' ἀτοῦρε Ἰησοῦτ' τὲ γέσσετε πίγτ' ἐ Ἀβραάμιτ, δὸ τε πέγετε πούνετ' ἐ Ἀβραάμιτ.

40. Μάνταστὶ κερκόνι τὲ μὲ θρίτνε μούα, νιερὶ κὲ οὐ θάτζε γιούβετ τὲ βερτέτενε, κὲ διφιόβα γκά Περντία· κὲτὲ Ἀβραάμι νοῦκ' ἐ πέρρι.

41. Γιούβετ πένι πούνερατ' ἐ παπάιτ σοῦαίγ· γιού περφέιτνε ἀτίγ· νέβετ σέμι γκά φάρρῃ κουργερίσε· νιέ παπά βέτεμε κέμι, Περντίνε.

42. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐάν ὁ Θεὸς ἦτο πατήρ σας, ἠθέλετε ἀγαπᾶ ἐμέ διότι ἐγὼ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἔρχομαι· ἐπειδὴ δὲν ἦλθον ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλε.

43. Διὰ τί δὲν γνωρίζετε τὴν λαλίαν μου; διότι δὲν δύνασθε νὰ ἀκούητε τὸν λόγον μου.

44. Σεῖς εἰσθε ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς σας θέλετε νὰ πράττητε. Ἐκεῖνος ἦτο ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος, καὶ δὲν μένει ἐν τῇ ἀληθείᾳ· διότι ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει ἐν αὐτῷ. Ὃταν λαλήσῃ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· διότι εἶναι ψεύστης, καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ τοῦ τοῦ ψεύδους.

45. Ἐγὼ δὲ διότι λέγω τὴν ἀλήθειαν, δὲν μὲ πιστεύετε.

46. Τίς ἀπὸ σας μὲ ἐλέγχει περὶ ἁμαρτίας; ἐάν δὲ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί σεῖς δὲν μὲ πιστεύετε;

47. Ὅστις εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο σεῖς δὲν ἀκούετε, διότι ἐκ τοῦ Θεοῦ δὲν εἰσθε.

48. Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, δὲν λέγομεν ἡμεῖς καλῶς, ὅτι Σαμαρείτης εἶσαι σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις;

49. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ δαιμόνιον δὲν ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα μου, καὶ σεῖς μὲ ἀτιμάζετε.

50. Καὶ ἐγὼ δὲν ζητῶ τὴν δόξαν μου· ὑπάρχει ὁ ζητῶν καὶ κρίνων.

51. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σας λέγω, Ἐάν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, θάνατον δὲν θέλει ἰδεῖ εἰς τὸν αἰῶνα.

52. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ

42. Ἐ Ἰησοῦϊ οὐ θότ' ἀτοῦρε· ντὲ κὲ Περντία πακάϊ γιούαϊγ, πὰ γέ-
τερρε δὸ τὲ μὲ δόγετε μούα· σὲ οὔνε γκά Περντία δόλλα, ἔ ἀρτζε· σὲ ψὲ
νούχε καμ. ἀδουρε βειούτ, πὸ ἀτ
μὲ δερφὸτ μούα.

43. Πὲρ τζφάρε πούνε νούχε κουπετόνι γιούβετ φιούχενε τίμε; σὲ ψὲ
νούχε μούντινι τὲ ντίενι φγιαλένε τίμε.

44. Γιούβετ λίνι πὲρ παπὰ δγιαλί-
νε· ἔ δὸτὶ τὲ πένι ἀτὸ χὲ δὲσερὸν πα-
κάϊ γιούαϊγ· ἀτ ἰσὸ χὲ βράου νιερίνε
χὲ χέρην' ἔ πάρε, ἔ ντὲ τὲ βερτέτε
νούχε κεντρόϊ, σὲ ψὲ σὲστ' ἔ βερτέ-
τε ντὲ ἀτ' κούρ φλὲτ φενιέστρενε,
φλὲτ ἀτὲ χὲ φιάν ἀτιγ, σὲ ψὲ ἔσθε
φενιέστγιαρ, ἔ δὲ πακάϊ ἰ φενιέσ-
τρεσε.

45. Πὸ μούα νούχε μὲ πεσόνι, σὲ
ψὲ οὐ θόμ τὲ βερτέτενε.

46. Κουσὸ γκά γιούσ μὲ κερτὸν
πὲρ φαίγ; ἔ ντοῦ θόμ τὲ βερτέτενε,
πὲρ σὲ γιούβετ νούχε μὲ πεσόνι μούα;

47. Ἀτ' χὲ ἔσθε γκά Περντία,
φγιαλέτ' ἔ Περντίσε δ:φιόν' γιούβετ
ἀντάϊγ νούκ' ἰ δ:φιόνι, σὲ ψὲ σγίνι
γκά Περντία.

48. Γιού περφέϊγκνε τζιφούτε, ἔ ἰ
θάν' ἀτιγ, νούχε θόμι νάβετ μίρρε,
σὲ τί γὲ νιὲ Σαμαρίτ, ἔ ἰ τζιντό-
σουρε;

49. Οὐ περφέϊγκ Ἰησοῦϊ, οὔνε σγιαμ
ἰ τζιντόσουρε, πὸ ντερόϊγ παπάνε
τίμ, ἔ γιούβετ μὲ ξεντερόνι μούα.

50. Μὰ οὔνε νούκ' ἔ ζὲ φιλ ντέρρε
τίμ, ἔσθε κουσὸ ἔ κερκόν ἔ δὸ τὲ πέγε
φιούτ.

51. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θόμ γιού-
βετ, κουσὸ τὲ ρούαγε φγιαλένε τίμε,
δὸ τὲ μὸς σὸχὲ βδέλεγε ντὲ γέτε τὲ
πὰ σόσουρε.

52. ἰ θόνε δὰ ἀτιγ τζιφούτε,

Ἰουδαῖοι, Τώρα κατελάβομεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ὁ Ἀβραάμ. ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, Ἐάν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, δὲν θέλει γευθῆ θάνατον εἰς τὸν αἰῶνα.

53. Μήπως σὺ εἶσαι μεγαλύτερος τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε, καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· σὺ τίνα κάμνεις σεαυτόν;

54. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐάν ἐγὼ δοξάζω ἑμαυτόν, ἡ δόξα μου εἶναι οὐδέν· ὁ Πατήρ μου εἶναι ὅστις με δοξάζει, τὸν ὁποῖον εἰς λέγετε ὅτι εἶναι Θεός σας.

55. Καὶ δὲν ἐγνωρίσατε αὐτὴν, ἐγὼ ὅμως γνωρίζω αὐτόν· καὶ ἐάν εἶπω ὅτι δὲν γνωρίζω αὐτόν, θέλω εἶσθαι ὁμοίος σας, ψεύστης· ἀλλὰ γνωρίζω αὐτόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ φυλάττω.

56. Ὁ Ἀβραάμ. ὁ πατήρ σας εἶχεν ἀγαλλίασιν νὰ ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη.

57. Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, Πεντήκοντα ἔτη δὲν ἔχεις ἔτι καὶ εἶδες τὸν Ἀβραάμ;

58. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σας λέγω, Πρὶν γενῆν ὁ Ἀβραάμ. ἐγὼ εἶμαι.

59. Ἐσθήκωσαν λοιπὸν λίθους διὰ νὰ ρίψωσι κατ' αὐτοῦ· πλὴν ὁ Ἰησοῦς ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, περῆσας διὰ μέσον αὐτῶν· καὶ οὕτως ἀνεχώρησε.

ΚΕΦ. θ'. 9.

ΚΑΙ ἐνῶ ἀνεχώρει, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς.

2. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ῥαββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ,

νταστὶ παρ' ἐνὸς ἡμέρας, καὶ τί γὰρ ἰσχύει τὸ σόσον. Ἀβραάμ. ἔδωκε, ἐδὲ προφῆται, ἐτὶ θούα· καὶ οὐ βούαν φιλίανε τίμε, δὲ τὲ μὲς χάγε βδέξεγε ντὲ γέτε τὲ παρ' ὅσους.

53. Μὲς γὰρ τί μὲ μὰδ σὲ Ἀβραάμ, παπαί ἴνε, καὶ ἔδωκε; ἐδὲ προφῆται, ἔδωκε, τζίλινε ἐ πέν τὲ βέτεχενε τέντε;

54. Οὐ περιέριξε Ἰησοῦ, ντὲ ντεροῖγ οὐνε βέτεχενε τίμε, ντέρρια ἴμε σέστε γέ, ἔστε παπαί ἴμ αἰ καὶ μὲ ντεροῖν αἰ καὶ θὸι γιούβει σὲ ἔστε Περντία γιούκιγ.

55. Ε νούκ' ἐνὸς ἡμέρας ἀτέ, μὰ οὐνε ἐνὸς ἀτέ· ἐ ντὲ θάφτιζα καὶ σὲ ἐνὸς ἀτέ, δὲ τὲ γέμ φένεστιγάρ πόσι γιούβει· πὸ ἐδὲ ἀτέ, ἐ φιλίανε' ἐτιγ ἐ ρούκιγ.

56. Ἀβραάμ. παπαί γιούκιγ γὰρ τὲ μὰδ ἐ παρ', καὶ τὲ σὶχ δίτενε τίμε, ἐ δὲ ἐ παρ', ἐ οὐ φέζουα.

57. Ἰ θάνε παρ' τζιφούτ' ἀτιγ, ἐ δὲ πεσεδγιέτε βγιέτ' σγέ, ἐ καὶ παρ' Ἀβραάμνε;

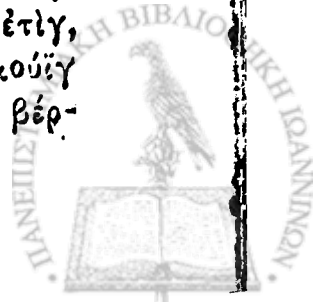
58. Οὐ θὸτ' ἀτοῦρε Ἰησοῦ· βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ. γιούβει, σὲ παρ' ἀρρε δὲ Ἀβραάμ, γιάμ οὐνε.

59. Ἀντάιγ μούαρρε γούρρε τὲ πίγνε μπὶ τὲ· μὰ Ἰησοῦ οὐ φέξ, ἐ δὲ λι γκα ἱεροῖ, ἐ σκόι ντὲ πέρ μες τὲ τοῦρε, ἐ ἀστοῦ βάτε.

Κρίε Ενέντετε. θ'. 9.

Ε μπε τὲ σκούρε παρ' ἐνὸς ἡμέρας ἐνὸς τὲ βέρπερε, καὶ γκα τὲ λέρρετ' ἐτιγ.

2. Ε ἐ πέντ' ἀτέ μαθητίτ' ἐτιγ, ἐ ἰ θάνε, Δασκάλ, τζίλι φεγέου, κούιγ, ἀ πέρινγτ' ἐτιγ, καὶ τὲ λέχτετε ἰ βέρ-

ὥστε νὰ γεννηθῆ τυφλός;

3. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς. Οὔτε οὐτος ἤμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

4. Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐργάζομαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἕως οὗ εἶναι ἡμέρα· ἔρχεται νῦν, ὅτε οὐδεὶς δύναται νὰ ἐργάζεται.

5. Ἐνός μ' εἶμαι ἐν τῷ κόσμῳ εἶμαι φῶς τοῦ κόσμου.

6. Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἔπτυσέ χρομαί, καὶ ἔκαμε πηλὸν ἐκ τοῦ πύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ.

7. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὑπάγε νίφθητι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, (τὸ ὅτι οὗτον ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος). Ὑπήγε λοιπὸν καὶ ἐνίφθη, καὶ ἦλθε βλέπων.

8. Οἱ δὲ γείτονες, καὶ ὅσοι ἐβλεπον αὐτόν πρότερον ὅτι ἦτο τυφλός, ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὅστις ἐκάθητο καὶ ἐζήτει;

9. Ἄλλοι ἔλεγον, Ὅτι οὗτος εἶναι· ἄλλοι δὲ, Ὅτι ὅμοιος αὐτοῦ εἶναι· ἐκεῖνος ἔλεγον, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι.

10. ἔλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Πῶς ἠνοιχθήσαν οἱ ὀφθαλμοί σου;

11. Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς ἔκαμε πηλὸν, καὶ ἐπέχρισε τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ μοι εἶπεν, Ὑπάγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, καὶ νίφθητι. Ἀφοῦ δὲ ὑπήγα καὶ ἐνίφθην, ἀνέβλεψα.

12. Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; λέγει, Δὲν ἐξεύρω.

13. Φέρουσιν αὐτόν τὸν ποτὲ τυφλὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους.

14. Ἦτο δὲ σάββατον, ὅτε ἔκαμε τὸν πηλὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἠνοιξε

πῆρες;

3. Οὐ περιέβλεπε Ἰησοῦς, ἅς κούγ φεγγέου, ἅς περινίγ' ἐτίγ' πὸ κῆ τῆ τζάκινε πούνετ' ἐ Περντίσε μπῆ τῆ.

4. Δούχαετῆ τῆ πέιγ οὔνε πούνετ' ἐ ἀτίγ κῆ μῆ δερφοῖ γγέρα σά ἔστε δῖτε· βγιέν νάτε, κούρ σμουόντ τῆ πουνόγε ντοινῆ.

5. Γγέρα σά γιάμ ντῆ πότε, γιάμ δρίτ' ἐ πότεσε.

6. Ε σὶ θὰ κῆτό· πεστίγιτι μπῆ δῆ, ἐ κέρρῳ μῆ πεστίγιε λιούτζε, ἐ λέου λιούτζεσε μπὶ σὶ τῆ σὲ βέρπεριτ.

7. Ε ἰ θὸτ' ἀτίγ' χάιγδε, λιάου ντῆ Κολυμβήθρε τῆ Σιλωάμιτ, (κῆ δὸ μῆ θένε ἰ δερφουαρῆ) ἐ σὶ βάτε, ἐ οὐ λιά, οὐ κθῖε τούκ' ἐ πάρε.

8. Αντάιγ φιτόντε, ἐ δὲ ἀτὰ κῆ ἐ κῖσνε πάρε ἀτῆ περπάρα κῆ ἰσὶ βέρπερε, θόσνε· νούκ' ἔστε κούγ κῆ ρίγ, ἐ λίπεν;

9. Τζά θόσνε, κῆ κούγ ἔστε· ἐ τετγῆρε πὰ, κῆ τγιάτερ κῆ ἰ φιάν ἀτίγ ἔστε· μὰ αἰ θόστε, σὲ οὔνε γιάμ.

10. Ε ἰ θόν' ἀτίγ, κῖσ τοῦ χάπνε σίτε:

11. Οὐ περιέβλεπε αἰ ἐ θὰ, νῆ ντερὶ κῆ θούχαετῆ Ἰησοῦ, κέρρῳ λιούτζε, ἐ μῆ λέου σίτε, ἐ μῆ θὰ· χάιγδε ντῆ Κολυμβήθρε τῆ Σιλωάμιτ, ἐ λιάου· ἐ δάιγ-α, ἐ οὐ λιάτζε, ἐ σόχ.

12. Ατῆ χῆρε ἰ θάν' ἀτίγ, κού ἔστ' αἰ; οὐ θότε, νούκε δῖ.

13. Ε προύν' ἀτῆ κῆ κῆ νῆ χῆρε ἰ βέρπερε ντῆ Φαρισεῖγ.

14. Ε κούρ κέρρῳ λιούτζεσε Ἰησοῦ, ἐ ἰ χάπνι ἀτίγ σίτε, ἰσ δῖτ' ἐ Σῆ-

τούς ὀφθαλμούς αὐτοῦ.

15. Πάλιν λοιπὸν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψε. Καὶ ἐκεῖνος εἶπε πρὸς αὐτούς, Πηλὸν ἔβαλεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνίφθην, καὶ βλέπω.

16. Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Φαρισαίων, Οὗτος ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι παρὰ τοῦ Θεοῦ, διότι δὲν φυλάττει τὸ σάββατον. Ἄλλοι ἔλεγον, Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς νὰ κάμνη τοιαῦτα θαύματα; Καὶ ἦτο σχίσμα μεταξὺ αὐτῶν.

17. Λέγουσι πάλιν πρὸς τὸν τυφλὸν, Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ὅτι προφήτης εἶναι.

18. Δὲν ἐπίστευσαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦτο τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως οὗ ἐφώναξαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος.

19. Καὶ ἠρώτησαν αὐτούς, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς σας, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγετε ὅτι ἐγεννήθη τυφλός; πῶς λοιπὸν βλέπει τώρα;

20. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτούς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον, Ἐξεύρομεν ὅτι οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι ἐγεννήθη τυφλός.

21. Πῶς δὲ βλέπει τώρα δὲν ἐξεύρομεν ἢ τίς ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲν ἐξεύρομεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ θέλει λαλήσει.

22. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, διότι ἐφοβούντο τοὺς Ἰουδαίους· ἐπειδὴ ἤδη εἶχον συμφωνήσει οἱ Ἰουδαῖοι, εἰάν τις ὁμολογήσῃ αὐτὸν Χριστὸν νὰ γείνη ἀποσυναγωγός.

23. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

τούνε.

15. Περσερὶ πὰ ἐ δὲ Φαρισεῖγτε ἐ πιέτν' ἀτέ, μετζ φάερ'λοῖ πούνε πο-
χτίσι δρίτενε· ἐ δὲ ἀτ' οὐ θότ' ἀτου-
ρε· λιούτζε βοῦρι μπὶ σὶ τὲ μία, ἐ
οὐ λιάτζε, ἐ ὄχ.

16. Αντάιγ τζὰ γκά Φαρισεῖγτε
θόβνε· κούιγ νιερί, κὲ νούκε ρούαν τὲ
Σετούνενε, νούκ' ἔστε γκά Περντία,
τετγιέρε θόβνε· κίτ' μούντ νιὲ νιερί
φαγετούαρ τὲ κέγε τὲ τίλια τζιουδί-
ρα; ἐ κὲ μπὰ τὰ τὲ ὀκίερε.

17. Αντάιγ ἰ θόνε περσερὶ σὲ βέρ-
περιτ, τί τζ'θούα πέρ ἀτέ, κὲ τὲ χά-
πισίτ' ἐτούα; ἐ δὲ ἀτ' θά' σὲ προφήτ
ἔστε.

18. Πὸ τζιφούτε νούκε πεσούανε
πέρ ἀτέ σὲ κὲ ἰ βέρπερε, ἐ ποχτίσε
δρίτενε, γγέρα σὰ θύβρε περίνγτ' ἐ
ἀτίγ κὲ οὐ ὄερούα γκά βερπετζίρα.

19. Ε ἐ πιέτν' ἀτά, ἐ οὐ θάνε·
κούιγ ἔστε κίρρι γιούαγ, κὲ θάε
γιούβετ σὲ λέου ἰ βέρπερε· κίτ' ἀδά
ὄεχ νταστί;

20. Γιού περφέιφκνε ἀτούρε πε-
ρίνγτ' ἐτίγ, ἐ οὐ θάνε· νὰ ἐ δίμε κὲ
κούιγ ἔστε κίρρι ἴνε, ἐ δὲ κὲ λέου ἰ
βέρπερε.

21. Μὰ κίτ' ὄεχ νταστί νούκ' ἐ
δίμε· ἀ κούτ' ἰ χάπι ἀτίγ σίτε, νὰ σὲ
δίμε. ἀτ' ἔστε κούβρε, πιέτνι ἀτέ, ἐ
κί δὸ τοῦ θότ'ε πέρ θέτεχε τὲ τίγ.

22. Κεστὸν θάνε περίνγτ' ἐτίγ, σὲ
φὲ κίβνε φρίκε γκά τζιφούτε· σὲ φὲ
κίβνε κέβρε κουσέντ τζιφούτε κὲ ντὲ
νιόχτε ἀτέ νιερί πέρ Κριστ' τὰ ντζίρε
γκά Συναγωγί.

23. Πρὰ ἀντάιγ θάνε περίνγτ' ἐ-
τίγ· σὲ ἔστε κούβρε, ἐ πιέτνι ἀτέ.

24. Ἐρώναζαν λοιπὸν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο τυφλός, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δόξασον τὸν Θεόν· ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ἁμαρτωλός.

25. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν. Ἄν ἦναι ἁμαρτωλός δὲν ἐξεύρω· ἐν ἐξεύρω, ὅτι ἤμην τυφλός, καὶ τώρα βλέπω.

26. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν πάλιν, Τί σοὶ ἔκαμε; πῶς ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου;

27. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Σὺ εἶπον ἤδη, καὶ δὲν ἤκούσατε· διὰ τί πάλιν θέλετε νὰ ἀκούητε; μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ γείνητε μαθηταὶ αὐτοῦ;

28. Ἐλοιδορήσαν λοιπὸν αὐτὸν, καὶ εἶπον, Σὺ εἶσαι μαθητῆς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσείως εἰμεθα μαθηταί.

29. Ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι πρὸς τὸν Μωϋσῆν ἐλάλησεν ὁ Θεός· τοῦτον ὁμοίως δὲν ἐξεύρομεν πῶθεν εἶναι.

30. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐν τούτῳ μάλιστα εἶναι τὸ θαυμαστόν, ὅτι σεῖς δὲν ἐξεύρετε πῶθεν εἶναι, καὶ ἤνοιξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς.

31. Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλός ὁ Θεός δὲν ἀκούει· ἀλλ' εἴαν τις ἦναι θεοσεβής, καὶ κάμῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ, τοῦτον ἀκούει.

32. Ἐκ τοῦ αἰῶνος δὲν ἤκούσθη, ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμούς γεγεννημένου τυφλοῦ.

33. Ἐὰν οὗτος δὲν ἦτο παρὰ Θεοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ, οὐδέν.

34. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Σὺ ἐγεννήθης ὄλος ἐν ἁμαρτίαις, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ

24. Ε· θύρρξ δὰ πέρ σὲ δίτιτ· νιερὶνὲ ἀτὲ χέ κὲ ἰ βέρπερξ· ἐ ἰ θάν' ἀτὶγ' ἐπ λιβδίμ Περντίσξ· νὰ ἐ δίμξ κὲ κούιγ νιερὶ ἐστὲ φαγετούαρ.

25. Οὐ πέρφέιφκ ἀτ' ἀτουρε, ἐ οὐ θότξ· ντέστξ φαγετούαρ, νούκ' ἐ δι, χετὲ δι, χέ γέσξ; ἰ βέρπερξ, ἐ νταστὶ σόχ.

26. Ε ἰ θάν' ἀτὶγ πέρσερὶ, τζίπέρὶ τέκ τέγε; χίτ' τὲ χάπι σίτ' ἐτούα;

27. Οὐ πέρφέιφκ ἀτουρε· οὐ θάτξξ μὲ πέρπάρξ γιούβετ, ἐ νούχξ διφιούατξ· ψὲ δότ' τὰ δίφιόνι πέρσερὶ, μὸς δότ' τὲ πένενι ἐ δὲ γιούβετ μαθητίτ' ἐτίγ;

28. Μὰ ἀτὰ ἐ σάγγτινε ἐ ἰ θάνε· τί γὲ μαθητίου ἰ τίγ, ἐ νάβετ γέμξ· μαθητίγ τὲ Μωϋσίουτ.

29. Νὰ ἐδίμξ κὲ μὲ Μωϋσίνε κουβεντίτ Περντία· μὰ χετὲ νούκ' ἐ δίμξ γκὰ ἐστὲ.

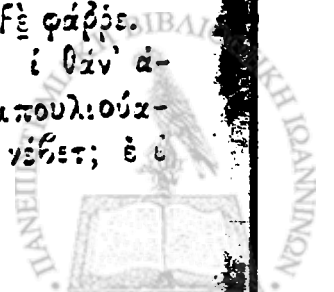
30. Οὐ πέρφέιφκ νιερίου, ἐ οὐ θότ' ἀτουρε· χεγιό ἐστὲ τζιουδία, κὲ γιούβετ σὲ δίγξ γκὰ ἐστ' ἀτ', ἐ μούα μὲ χάπι σίτξ.

31. Μὰ ἐ δίμξ κὲ Περντία νούχξ δίφιόν φαγετόρετξ, πὸ κούσ ντερόν Περντίνε, ἐ πέν ἀτὸ κὲ δὸ Περντία, χετίγ ἐ δίφιόν·

32. Κὲ κούρ ἐστὲ γέτα, νούκ' ἐστὲ δίφιούαρξ τὲ θόνε κὲ τὲ χέτε χάπουρε ντοῦξ σίτ' ἐ ἀτίγ κὲ κὰ λέρρξ ἰ βέρπερξ.

33. Ντέ μὸς ἰσ κούιγ γκὰ Περντία νούχξ μόντ τὲ πέν γὲ φάρξξ.

34. Γιού πέρφέιφκνε, ἐ ἰ θάν' ἀτὶγ· τί οὐ λέξς ἰ τέρε μπουλιούατξ μὲ φάγε ἐ τί νὰ διδάξ νέβετ; ἐ ἰ

ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

35. Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρών αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ;

36. Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, Τίς εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν;

37. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Καὶ εἶδες αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνος εἶναι.

38. Ὁ δὲ εἶπε, Πιστεύω, Κύριε. Καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.

39. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ διὰ κρίσιν ἦλθον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, διὰ νὰ βλέπωσιν οἱ μὴ βλέποντες, καὶ νὰ γείνωσι τυφλοὶ οἱ βλέποντες.

40. Καὶ ἤκουσαν ταῦτα ὅσοι ἐκ τῶν Φαρισαίων ἦσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Μήπως καὶ ἡμεῖς εἴμεθα τυφλοὶ;

41. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τυφλοὶ, δὲν ἠθέλετε ἔχει ἁμαρτίαν τὴν ὄμωσ λέγετε, ὅτι βλέπομεν ἢ ἁμαρτία σας λοιπὸν μένει.

ΚΕΦ. Ι. 10.

ΛΑΠΗΘΩΣ, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅστις δὲν εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλήν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνει ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος εἶναι κλέπτης καὶ ληστής.

2. Ὅστις ὁμῶς εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας, εἶναι ποιμὴν τῶν προβάτων.

3. Εἰς τοῦτον ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ τὰ πρόβατα τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούουσι· καὶ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα κράζει κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά.

4. Καὶ ὅταν ἐκβάλῃ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα, ὑπάγει ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ τὰ πρόβατα ἀκολουθοῦσιν αὐτόν,

ντζούαρξ ἀτὲ γιάστξ.

35. Διφιόι Ἰησοῦι κὲ ε ντζούαρξ ἀτὲ γιάστξ, ε σι οὐ πόικ μὲ τὲ, ἰ θὰ ἀτίγ' πεσὸν τὶγ μπε τὲ πέρρ' ε Περντίσξ;

36. Φιού περφέιξκ ἀτ, ε ἰ θότξ τζίλι ἔστξ, Ζότ, κὲ τὲ πεσόιγ ντὲ ἀτ.

37. ἰ θότ' ἀτίγ Ἰησοῦι' ε δὲ ε κὲ πάρρξ ἀτὲ, ε δὲ ἀτ κὲ κουβεντόν. μὰ τι, ἀτ βέτεξ ἔστξ.

38. Ε δὲ ἀτ ἰ θὰ' πεσόιγ, ὦ Ζότ' ε ρὰ μπε δὲ ε γιοῦ φάλλ.

39. Ε θότ' Ἰησοῦι' οὔνε κάμ ἄρδουρε ντὲ κετὲ δινια τὲ πάλγ φιούιξ' κὲ τὲ σόχενε ἀτὰ κὲ νούκξ σίχνε, ε ἀτὰ κὲ σόχενε τὲ βερπόνενε.

40. Ε διφιούανε τζὰ γκὰ Φαρισέιγτε, κὲ κένε μὲ τὲ, ε ἰ θάν' ἀτίγ' μὸς γέμι ε δὲ νὰ τὲ βέρπερε;

41. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦι' τὲ γέ- ὄστξ τὲ βέρπερε, νούκξ χίσετε φαίγ' μὰ νταστὶ κὲ θὰ σὲ σόχεμεξ' μπέτε- τε, ἀδὰ φάγι γιούαίγ.

Κρὶς Εδγιέτετε, ἰ. 10.

Βερτέτ, βερτέτ οὐ θόμ γιούβετ' ἀ- κὲ σὶν γκὰ δέρρα ντ' ἀβλι τὲ δέντ- τετ, πὸ χίπεν γκὰ τγιάτερ ἄνε, ἀ ἔστξ κουσάρ, ε χαγδούτ.

2. Μὰ ἀτ κὲ χίν γκὰ δέρρα, ἔστξ δελμούαρι ἰ δέντετ.

3. Κετίγ ἰ χάπ πορτάρι, ε δὰ δέντε διφιόγενε ζέν' ἐτίγ' ε δὰ δέντ' ἐτίγ ἰ θέρρέτ μπε ἔμερ, ε ἰ ντζιέρ ἀτὸ γιάστξ.

4. Ε κούρ ἰ ντζιέρ γιάστξ δέντ' ἐτίγ, σὸν περπάρα τοῦρε' ε δέντεξ ἰ βένξ πὰς ἀτίγ, σὲ ἰ νόχενε ζέν'

διότι γνωρίζουσι τὴν φωνὴν αὐτοῦ.

5. Ξένον ὁμως δὲν θέλουσιν ἀκοουθήσει, ἀλλὰ θέλουσι φύγει ἀπ' αὐτοῦ· διότι δὲν γνωρίζουσι τὴν φωνὴν τῶν ξένων.

6. Ταύτην τὴν παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι ὁμως δὲν ἐνόησαν τί ἦσαν ταῦτα τὰ ὅποια ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς.

7. Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ἄληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα τῶν προβάτων.

8. Πάντες ὅσοι ἤλθον πρὸ ἐμοῦ, κλέπται εἶναι καὶ λησταί· ἀλλὰ δὲν ἤκουσαν αὐτοὺς τὰ πρόβατα.

9. Ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ εἴαν τις εἰσέλθῃ, θέλει σωθῆ, καὶ θέλει εἰσελθεῖ καὶ ἐξέλθῃ, καὶ θέλει εὐρεῖ βοσκήν.

10. Ὁ κλέπτης δὲν ἔρχεται, εἰμὴ διὰ τὴν κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἤλθον διὰ τὴν ἔχωσι ζωὴν, καὶ τὴν ἔχωσιν αὐτὴν ἐν ἀφθονίᾳ.

11. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐάλλει ὑπὲρ τῶν προβάτων.

12. Ὁ δὲ μισθωτός, καὶ μὴ ὢν ποιμὴν, τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι τὰ πρόβατα ἰδικά του, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίνει τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα.

13. Ὁ δὲ μισθωτός φεύγει, διότι εἶναι μισθωτός, καὶ δὲν μέλει αὐτὸν περὶ τῶν προβάτων.

14. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γνωρίζω τὰ ἐμά, καὶ γνωρίζομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν.

15. Καθὼς με γνωρίζει ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ γνωρίζω τὸν Πατέρα· καὶ

εἶτιγ.

5. Μὰ νοῦκε δὲ τὲ θένε πὰς σὲ χούαγιτ, πὸ δὲ τὲ ἔξεγενε πρέιγ σί, σὲ ψὲ ζέν' ἐ σὲ χούαγιτ νοῦκ' ἐ νιόχενε.

6. Κετὲ παριμι οὐ θὰ ἀτοῦρε Ἰησοῦι· πὸ ἀτὰ νοῦκε κουπετούανε σετὶζ κένε ἀτὸ κὲ οὐ θὸς ἀτοῦρε.

7. Οὐ θότρε δὰ ἀτοῦρε περσερί Ἰησοῦι, ξερτέτ, ξερτέτ οὐ θὸμ γιούθετ, κὲ αῦνε γιάμ δέρρα ἐ δέντετ.

8. Φίθε σὰ κάνε ἀρδουρε περπάρα μέγε, γιάνε κουσάρε ἐ δὲ χαϊγδούτ, πὸ σοῦ διφιούανε ἀτοῦρε δέντε.

9. Οῦνε γιάμ δέρρα, κούτ τὲ σκόγε ντὲ πέρ μούα, δὲ τὲ σπετόγε' ἐ δὲ τὲ γίγε πρέντα, ἐ δὲ τὲ δάλλε, ἐ δὲ τὲ φέγε τὲ κουλότουρε.

10. Κουσάρι νοῦκε θγιέν, πὸ πέρ τὲ θγιέδουρε ἐ τὲ θέργε, ἐ τὲ χουμπάσε· οῦνε ἀρτζε κὲ τὲ κένε γέτε, ἐ τὲ γένε ντὲ τὲ στούαρε.

11. Οῦνε γιάμ δελμούαρι ἰ μίρρε, δελμούαρι ἰ μίρρε, ἐ Σπίρτιν' ἐτὶγ πέρ δέντ' ἐτίγ.

12. Μὰ ρογετάρι, ἐ ἀτ κὲ σέστε δελμίερ, αἶ κὲ σγιάνε τὲ τίγτε δέντε, σὲχ κὲ θγιέν οὐλκου, ἐ λὲ δέντε ἐ ἔξεν, ἐ οὐλκου ρεμπέν ἀτὸ, ἐ περχαπ δέντε.

13. Ε ρογετάρι ἔξεν, σὲ ψὲ ἔστε ρογετάρ, ἐ σκὰ συλοῖ πέρ δέντ.

14. Οῦνε γιάμ δελμούαρι ἰ μίρρε, ἐ νιόχ τὲ μιάτε, ἐ τὲ μιάτε με νιόχενε μούα.

15. Σὶ κούντρε με νιέχ μούα παπαί, ἐ δὲ οῦνε νιόχ παπάνε, ἐ ἐς

τὴν ψυχὴν μου θάλλω ὑπὲρ τῶν προβάτων.

16. Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, τὰ ὅποια δὲν εἶναι ἐκ τῆς αὐτῆς ταύτης· καὶ ἐκεῖνα πρέπει νὰ συνάξω· καὶ θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν μου· καὶ θέλει γείνει μία ποίμνη, εἰς ποιμῆν.

17. Διὰ τοῦτο ὁ Πατὴρ με ἀγαπᾷ, διότι ἐγὼ θάλλω τὴν ψυχὴν μου, διὰ νὰ λάβω αὐτὴν πάλιν.

18. Οὐδεὶς ἀφαιρεῖ αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ θάλλω αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω νὰ θάλω αὐτὴν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν νὰ λάβω αὐτὴν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρὸς μου.

19. Σχίσμα λοιπὸν ἔγεινε πάλιν μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων διὰ τοὺς λόγους τούτους.

20. Καὶ ἔλεγον πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Δαιμόνιον ἔχει καὶ εἶναι μαινόμενος· τί ἀκούετε αὐτόν;

21. Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτοι οἱ λόγοι δὲν εἶναι δαιμονιζομένου· μήπως δύναται δαιμόνιον νὰ ἀνοίγῃ ὀφθαλμοὺς τυφλῶν;

22. Ἐγίνοντο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἦτο χειμῶν.

23. Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος.

24. Περιεκύκλωσαν λοιπὸν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν; ἐὰν σὺ ᾔσῃ ὁ Χριστὸς, εἰπέ πρὸς ἡμᾶς παρρησίᾳ.

25. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Σὰς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύετε. Τὰ ἔργα τὰ ὅποια ἐγὼ κάμνω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ.

26. Ἀλλὰ σεῖς δὲν πιστεύετε· διότι δὲ εἰσθε ἐκ τῶν προβάτων τῶν

Σπίρτινις τὶμ πέρ δέντ τὲ μία.

16. Ε κάμ ἐ δὲ τὲ τγιέρα δέντ, ἔξ ἀτὸ σγιάνε γκα κούγ φρίκ· πὸ ἐ δὲ ἔξτὸ δούγατε ἔξ τὶ μπεγεδ οὔνε, ἐ δὲ τὲ μὲ διφιδόγενε ζένε τὶμ, ἐ δὲ τὲ πένετε νίε φκρίκ θέτεμε, ἐ νίε δελμίερ.

17. Πρὰ ἀντάιγ μὲ δὲ μούα παπάϊ, σὲ ψε οὔνε θὲ Σπίρτινις τὶμ, ἔξ τὰ μάρρ πάφνε ἀτέ.

18. Ντογιέ σμαμὲρ μούα ἀτέ, πὸ οὔν' ἐ λὲ ἀτέ γκα θετίου· ἔσττε ντούρδερ τὶμ τὰ λὲ ἀτέ, ἐ ντούρδερ τὶμ τὰ μάρρ ἀτέ πάφνε· ἔξγιὸ ἔσττε πορσία ἔξ κάμ μάρρ γκα παπάϊ ἴμ.

19. Τὲ ὄκίερε πὰ οὐ πὲ ντὲ τζιφούτ πέρ ἔξτὸ κουβέντε.

20. Σὲ ψὲ θόσνε σούμε γκα ἀτὰ, ἀὶ ἔστ' ἰ τζιντόσουρε· ἐ κα χούμπουρε μὲντ ἐτίγ' τζρίγι ἐ ἰ διφιδόνι ἀτίγ;

21. Τετγιέρε πὰ θόσνε ἔξτὸ κουβέντε νούξε γιάνε τὲ σὲ τζιντόσουριτ' μὸς μὸντ ἰ παούδι τὲ χάπγε σίτ' ἐ σὲ θέρκερετ;

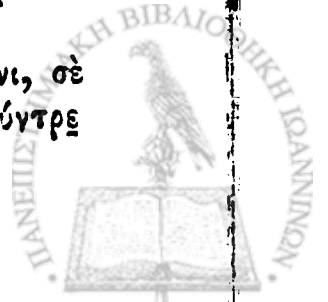
22. Ε πένισνε ντ' Ἱερουσαλίμ, τὲ κρέμπτετ' ἐ ἐγγενίβετ, ἐ κὲ δίμερ.

23. Ε Ἰησοῦι ἔτζεν ντὲ πέρ ἱερὸ, ντὲ κουκὲ τὲ Σωλομύτ·

24. Ε πουστρούανε δὰ ἀτέ τζιφούτε ρότουλε, ἐ ἰ θόσν' ἀτίγ' γγέρα κούρ μπάν Σπίρτινις τόνε βάρτουρε; ντὲ γὲ τὶ Κρίσττι, θούαῖγνα νέβετ φάκεζα.

25. Οὐ περφέιζ· ἀτουρε Ἰησοῦι, οὐ θάτζε γιούβετ, ἐ νούξε πεσόνι· πούνετε ἔξ πείγ οὔνε μπε ἔμερ τὲ παπάιτ σίμ, ἀτὸ φλιάσνε πέρ μούα.

26. Πὸ γιούβετ νούξε πεσόνι, σὲ ψὲ σγίνι γκα δέντ' ἐμία, σὶ κούντρε

ἐμῶν, καθὼς σὰς εἶπον.

27. Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ ἀκούουσι τὴν φωνὴν μου, καὶ ἐγὼ γνωρίζω αὐτά· καὶ μὲ ἀκολουθοῦσι.

28. Καὶ ἐγὼ δίδω εἰς αὐτὰ ζωὴν αἰώνιον· καὶ δὲν θέλουσιν ἀπολεσθῆναι εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐδεὶς θέλει ἀρπάσει αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου.

29. Ὁ πατὴρ μου ὅστις μοι ἔδωκεν αὐτά, εἶναι μεγαλήτερος πάντων· καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρπάσῃ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρὸς μου.

30. Ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἓν εἴμεθα.

31. Ἐπίσταν λοιπὸν πάλιν οἱ Ἰουδαῖοι λίθους, διὰ νὰ λιθοβολήσωσιν αὐτόν.

32. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα εἰς ἑσᾶς ἐκ τοῦ Πατρὸς μου· διὰ ποῖον ἔργον ἐξ αὐτῶν μὲ λιθοβολεῖτε;

33. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Περὶ κελου ἔργου δὲν σε λιθοβολοῦμεν, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ διότι σὺ ἄνθρωπος ὢν, κάμνεις σεαυτὸν Θεόν.

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, «ἐγὼ εἶπα Θεοὶ εἰσθε;»

35. Ἐὰν ἐκεῖνους εἶπε Θεοὺς, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔγεινεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναιρεθῆ ἡ γραφή,

36. Ἐκείνον τὸν ὁποῖον ὁ Πατὴρ ἡγάσασκε, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, σεῖς λέγετε, Ὅτι βλασφημεῖς, διότι εἶπον, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶμαι;

37. Ἐὰν δὲν κάμνω τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε εἰς ἐμέ.

38. Ἄλλ' ἔὰν κάμνω, ἂν καὶ εἰς ἐμὲ δὲν πιστεύητε, πιστεύσατε εἰς τὰ ἔργα· διὰ νὰ γνωρίσητε καὶ πι-

νὸν θάττ' ἐγὼ γιούβετ.

27. Δέντ' ἐμία, διφιόγενε ζένε τιμ, ἐ δὲ οὖνε ἐ νιόχ ἀτά, ἐ ἀτὸ βίγενε πὰς μέγε.

28. Ε δὲ οὖνε οὐ ἄπ ἀτοῦρε γέτε τε πὰ σόσουρε, ἐ δὲ τὲ μὸς χουμπάσενε γέτε πὰς γέτετ, ἐ δὲ τὲ μὸς ἰ ρεμπέγε ἀτὸ ντοινέ γκὰ δόρρα ἴμε.

29. Παπαῖ ἴμ κὲ μί δὰ μούα, ἔ- ὄτε μί μὰδ σὲ φίθε, ἐ ντοινέ σμουντ τί ρεμπέγε γκὰ δόρρ ἐ παπαῖτ τιμ.

30. Οὖνε ἐ δὲ παπαῖ νιέ πούνε γέμι.

31. Αντάιγ πὰ μούαβρε φούρρε τζι φούτε, τὲ φοδίτνε μπε τέ.

32. Οὐ περφέιγκ ἀτοῦρε Ἰησοῦτ' οὐόμε πούνερα τὲ μίρρα οὐ δεφτόθα γιούβετ γκὰ παπαῖ ἴμ· πέρ τζίλενε γκὰ κέτὸ πούνερα μὲ φοδίτνι μούα μὲ φούρρε;

33. Γιὸν περφέιγκνε ἀτιγ τζι- φούτε, ἐ ἰ θάνε, πέρ πούνε τὲ μίρρε στέ πίεμε μὲ φούρρε τιγ, πὸ πέρ βλασφημί, ἐ δὲ σὲ ψὲ τιγ, ντόνε σὲ γὲ νιερί, πέρ βέτεγενε τέντε Περντί.

34. Οὐ περφέιγκ ἀτοῦρε Ἰησοῦτ' νοῦχ' ἔῴτε ὄκρούαρε ντὲ νόμ. τούαιγ, οὖνε θάττ' ἐγὼ γιὸν γίνι Περντίρα;

35. Ντέῴτε κὲ θὰ Περντίρα ἀτά, κὲ κουθεντότ Περντίρα μὲ τὰ ἐ νοῦκε μούντ' τὲ θόττε ντρίσε κάρτα.

36. Ατὲ κὲ ὄενγερότ παπαῖ, ἐ ἐδερτότ ντὲ πότε, γιούβετ θοῖ, κὲ βλασφημίς, σὲ ψὲ οὐ θάττ' ἐ, κὲ πίρ- ροῖ ἐ Περντίσε γιάμ;

37. Ντὲ μὸς πέιγ πούνετ' ἐ πα- παῖτ σίμ, μὸς μὲ πεσόνι.

38. Μὰ ντέῴτε κὲ ἰ πέιγ, τζδοῖ τὲ πεσόνι μούα, πεσόνι ντὲ πούνερα τὲ μία, κὲ τὲ νίχνι, ἐ τὲ πεσόνι κὲ

στεύσητε, ὅτι ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

39. Ἐζήτησαν λοιπὸν πάλιν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ ἐξέφυγεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

40. Καὶ ὑπῆγε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐβάπτιζε καταρχὰς ὁ Ἰωάννης· καὶ ἐμεινεν ἐκεῖ.

41. Καὶ πολλοὶ ἤλθον πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, Ὅτι ὁ Ἰωάννης μὲν οὐδὲν θαῦμα ἔκαμε· πάντα ὅμως ὅσα εἶπεν ὁ Ἰωάννης περὶ τοῦτου, ἦσαν ἀληθινά.

42. Καὶ ἐκεῖ ἐπίστευσαν πολλοὶ εἰς αὐτόν.

ΚΕΦ. ΙΑ. 11.

ΗΤΟ ΔΕ ΤΙΣ ἀσθενής, Λάζαρος, ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

2. (Ἡ δὲ Μαρία ἦτο ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μὲ μύρον καὶ σπογγίσασα τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰς τρίχας αὐτῆς, τῆς ὁποίας ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει).

3. Ἀπέστειλαν λοιπὸν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτόν λέγουσαι, Κύριε, ἰδοὺ, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷς ἀσθενεῖ.

4. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια δὲν εἶναι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.

5. Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.

6. Καθὼς λοιπὸν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινε δύο ἡμέρας ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἦτο.

7. Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὴν

39. Ἐξήκοντες πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐμεινεν ἐκεῖ.

40. Ἐβίβηκε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐμεινεν ἐκεῖ.

41. Ἐβίβηκε οὖν καὶ ἐμεινεν ἐκεῖ· καὶ πολλοὶ ἔβησαν πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπον, ὅτι ὁ Ἰωάννης μὲν οὐδὲν θαῦμα ἔκαμε· πάντα ὅμως ὅσα εἶπεν ὁ Ἰωάννης περὶ τοῦτου, ἦσαν ἀληθινά.

42. Ἐκεῖ ἐπίστευσαν πολλοὶ εἰς αὐτόν.

Κεῖ ἐμεινεν ἐκεῖ. 11.

Κὲ σεμούρει νῆς Λάζαρος γὰρ Βηθανία, γὰρ φησὶν ἡ Μαρία, καὶ δὲ ἡ Μάρθα, καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς.

2. (Ἡ Μαρία ἦτο ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μὲ μύρον, καὶ ἡ σπογγίσασα τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰς τρίχας αὐτῆς, τῆς ὁποίας ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει).

3. Ἀπέστειλαν δὲ αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτόν λέγουσαι, Κύριε, ἰδοὺ, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷς ἀσθενεῖ.

4. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια δὲν εἶναι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.

5. Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.

6. Καθὼς λοιπὸν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινε δύο ἡμέρας ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἦτο.

7. Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὴν

Ἰουδαίαν πάλιν.

8. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταί, Ῥαββί, τώρα ἐζήτουν νὰ σὲ λιθοβολήσωσιν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;

9. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι δώδεκα αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, δὲν προσκόπτει, διότι βλέπει τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου.

10. Ἐάν τις ὁμῶς περιπατῆ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκώπτει, διότι τὸ φῶς ἐν εἶναι ἐν αὐτῷ.

11. Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τούτου λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν ἐκοιμήθη· ἀλλὰ ὑπάγω διὰ νὰ ἐξυπνίσω αὐτόν.

12. Εἶπον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Κύριε, ἂν ἐκοιμήθη θέλει σωθῆ.

13. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶχεν εἰπεῖ περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐκεῖνοι· ὁμῶς ἐνόμισαν ὅτι λέγει περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου.

14. Τότε λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς παρήσει, Ὁ Λάζαρος ἀπέθανε.

15. Καὶ χαίρω διὰ σὰς, διὰ νὰ πιστεύσητε, διότι δὲν ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν.

16. Εἶπε δὲ ὁ Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος πρὸς τοὺς συμμαθητάς, Ἄς ὑπάγωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ νὰ ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

17. Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας, ἔχοντα ἤδη ἐν τῷ μνημείῳ.

18. Ἦτο δὲ ἡ Βηθανία πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων ἀπέχουσα ὡς δεκαπέντε στάδια.

19. Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων εἶχον ἐλθεῖ πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαρτίαν, διὰ νὰ παρηγορήσωσιν αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν.

8. Ἴθὺν ἀτίγ μαθητίτε· Δάσκαλ, νταστὶ τὲ χερκίλινε τὶ τὲ τὲ θρίσνε τζιφούτε με φούρρε, ἐ περσερι βέτε ἀτγέ;

9. Οὐ περφεῖγκ Ἰησοῦτ' νούχε καὶ διμπεδγιέτε σαχὰτ δίτα; κοῦρ ἐτζεν ἱερῖου δίτενε, νούχε σκοντάψ' σὲ ψὲ σὲχ δρίτεν' ἐ χεσαίγ δινιάσε.

10. Μὰ κοῦρ τὲ ἐτζεγε ἱερὶ νάτενε, σκοντάψ, σὲ ψὲ σκὰ δρίτε μπε βέτεχε.

11. Κετὸ θὰ ἐ πασαντάγ οὐ θότ' ἀτοῦρε· Λάζαρι υἱοῦ ἱνε φγιέτι· πὸ βέτε τὰ ζιούγ ἀτὲ γκὰ φιούμι.

12. Ἴθάνε δὰ μαθητίτ' ἐτίγ· Δάσκαλ, ντὲ φλέ, δὸ τὶ γέτε πέρ σεντέτ.

13. Μὰ Ἰησοῦι οὐ θὰ πέρ βδέχεγε τὲ τίγ, ἐ ἀτοῦρε γιού δούκ σὲ οὐ θόσ πέρ τὲ φλέτουριτ' ἐ φιούμιτ.

14. Αἱέρεσ πὰ οὐ θὰ ἀτοῦρε Ἰησοῦι χάπετε· Λάζαρι βδίκι.

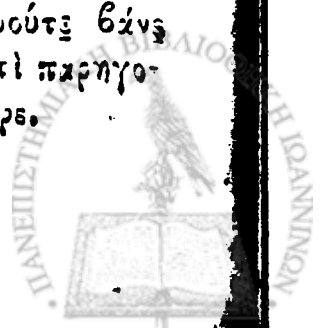
15. Ε καμ φεζιμ πέρ γιούβεν (χὲ τὲ πισόνι) χὲ οὔνε σγέσσε ἀτγέ, πὸ χαίγδενι τὲ βέμι τὲκ ἀτ.

16. Θότε δὰ Θωμάτ χὲ θούχαιγ Δίδυμο σβέβετ σὲ τίγ· χαίγδενι τὲ βέμι ἐ δὲ νὰ, τὲ βδέσεμὲ πὰσχε με ἀτὲ.

17. Ε κοῦρ ἐρδι ἀτγὲ Ἰησοῦι, ἐ φέτι ἀτὲ χὲ χιῶνε σκούαρὲ κάτερο διτ χὲ κὲ ντὲ βάρρο.

18. (Ε Βιθανία κὲ ἄφερ γκὰ Ἱερουσαλίμι γγέρα πεσεμπεδγιέτε στάδε.

19. Ε σούμε γκὰ τζιφούτε βάνε τὲ Μάρθα ἐ τὲ Μάρθα χὲ τὶ παρηγορίσνε ἀτὸ πέρ βελάν' ἐτοῦρε.

20. Ἡ Μάρθα λοιπὸν καθὼς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτόν· ἡ δὲ Μαρία ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ.

21. Εἶπε λοιπὸν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, ἐὰν ᾔσθ' ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελεν ἀποθάνει.

22. Πλὴν καὶ τώρα ἐξεύρω, ὅτι ὅσα ζητήσης παρὰ τοῦ Θεοῦ θέλει σοὶ δώσει ὁ Θεός.

23. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ ἀδελφός σου θέλει ἀναστηθῆ.

24. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ Μάρθα, Ἐξεύρω ὅτι θέλει ἀναστηθῆ ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

25. Εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καὶ ἂν ἀποθάνῃ θέλει ζῆσαι.

26. Καὶ πᾶς ὅστις ζῆ καὶ πιστεύει εἰς ἐμὲ, δὲν θέλει ἀποθάνει εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο;

27. Λέγει πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε, ἐγὼ ἐπίστευσα, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

28. Καὶ ἀφ' οὗ εἶπε ταῦτα, ὑπῆγε καὶ ἐφώνασε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς κρυφίως καὶ εἶπεν, Ὁ διδάσκαλος ἤλλε, καὶ σὲ κράζει.

29. Ἐκεῖνη καθὼς ἤκουσε, σκόνεται ταχέως καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν.

30. (Δὲν εἶχε δὲ ἐλθεῖ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦτο ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτόν ἡ Μάρθα.)

31. Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παρηγοροῦντες αὐτὴν ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ἐσηκώθη ταχέως καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτὴν, λέγοντες. Ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, διὰ τὰ κλυτοὶ ἐκεῖ.

20. Ἡ Μάρθα πόνε διψοῖ καὶ βυῖν Ἰησοῦι, ἰ δόλι περπάρᾳ· ἐ Μαρία ντένι ντέ ὄτεπί.

21. Ἰ θότε δᾶ Μάρθα Ἰησοῦιτ, Ζήτ, τὲ γέσε κέτου, νούκᾳ δούαιγ τὲ βδῖς βελάϊ ἱμ.

22. Πὸ ἐ δὲ νταῶτι ἐ δῖ, σὲ σᾶ κὲ σὶ κερκότζ Περντίσε δὸ τὲ τῖ ἄπε τιγ Περντία.

23. Ἰ θότ' ἀσάιγ Ἰησοῦι· δὸ τὲ γγιαῖτετ βελάϊ ἱτ.

24. Ἰ θότ' ἀτιγ Μάρθα· ἐ δὲ κὲ δὸ τὲ γγιαῖτετ, ντέ τὲ γγιαῖτουρε τὲ δῖτεσε παῶτάιγμε.

25. Ἰ θότ' ἀσάιγ Ἰησοῦι· οὔνε γιάμ τὲ γγιαῖτουριτε, ἐ δὲ γέτα· κούσῳ πεσὸν μπε μούα, ἐ δὲ ντέ βδέκτε, δὸ τὲ ρόγε.

26. Ἐ τζδὸ νιερί κὲ ρόν, ἐ πεσὸν μούα, νούκᾳ βδῖς ντέ γέτετ τὲ πᾶ σούσε· κέσὸν τί κέτε;

27. Ἰ θότ' ἀτιγ Μάρθα, βερτέτ ὦ Ζήτ, οὔνε πεσόβκ κὲ τῖ γὲ Κρίσῳτι ἰ πῖρρι ἰ Περντίσε, κὲ κὲ ἀρδουρε ντέ κότε.

28. Ἐ σὶ θᾶ κέτο φγιαῖλλε ἱκου, ἐ θύρρι φσέγουρα Μαρίενε μόντρν' ἐσάιγ, ἐ ἰ θᾶ· ἔσῳτε κέτου Δάσκαλι, ἐ τὲ θεῖρρέτ.

29. Λγιὸ πόνε διψοῖ, οὐ γκρέ μὲ τὲ ὄπέιγτα, ἐ βᾶτε τέκ αἱ.

30. (Σὲ ψὲ ἐ δὲ νούκᾳ κῖσῳ χῖρε Ἰησοῦι ντέ φῖιάτ, πὸ ἱσῳ ντέ βέντ κὲ ἐ πόνι ἀτέ Μάρθα.)

31. Ἐάντᾶιγ τζιρούτε κὲ ἱόνε μὲ τὲ ντέ ὄτεπί ἐ ἐ παρηγορίσνε ἀτέ, σὶ πᾶνε Μαρίενε, κὲ οὐ γκρέ μὲ τὲ ὄπέιγτα, ἐ δόλι γιᾶῳτε, ἰ βᾶν' ἀσάιγ πᾶς, σὲ ψὲ συλοήσνε κὲ βέτε ντέ βᾶρρ τὲ κῖᾶγε ἀγέ.

32. Ἡ Μαρία λοιπὸν καθὼς ἔλθεν ἔπου ἦτο ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν, ἔπισεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἐάν ἦτο ἔδω, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἔθελεν ἀποθάνει.

33. Ὁ δὲ Ἰησοῦς καθὼς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς ἐλθόντας μετ' αὐτῆς Ἰουδαίους κλαίωντας, ἐστέναξεν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐταράχθη.

34. Καὶ εἶπε, Πῶς ἐβόλατε αὐτόν; λέγουσι πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐλθέ καὶ ἰδέ.

35. Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.

36. Ἐλέγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, ἰδὲ πῶσον ἠγάπα αὐτόν.

37. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον δὲν ἠδύνατο εὗτος, ὅστις ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ νὰ κἀμῃ. ὡς καὶ εὗτος νὰ μὴ ἀποθάνῃ;

38. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν πάλιν στεναζὼν ἐν ἑαυτῷ ἔργεται εἰς τὸ μνημεῖον. ἦτο δὲ σπήλαιον, καὶ ἐκειτο λίθος ἐπ' αὐτοῦ.

39. Λέγει ὁ Ἰησοῦς, Σηκώσατε τὸν λίθον. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἀποθανόντος, ἡ Μάρθα, Κύριε, ὅζαι ἤδη διότι εἶναι τρεσάρων ἡμερῶν.

40. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ εἶπον, ὅτι ἐάν πιστεύσῃς, τίς ληθεις ἰδεῖ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;

41. Ἐσήκωσεν λοιπὸν τὸν λίθον, ἔπου ἐκειτο ὁ ἀποθανών. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, εἶπε, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι μου ἤκουσας.

42. Καὶ ἐγὼ ἐγνώριζον ὅτι πάντοτε μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστώτα εἶπον τοῦτο, διὰ νὰ πιστεύσωσιν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

32. Ἡ Μαρίαγια πόκε ἔατε τὰς κἀκεῖνοῦ, ἐ πόκε ἐ πὰ ἀτέ, βὰ περμπὶς ντὲρ λῆμπε τὲ τὶγ, ἐ ἰ θόσ Ζότ, τὲ γέτε λῆτοῦ, νοῦκε δούαιγ τὲ βόδι, βελαί ια.

33. Ἡ Ἰησοῦς σὶ ἐ πὰ ἀτέ λῆ κἀν, ἐ δὲ τζιφούτε λῆ λῆσὸν ἀρδουρε μὲ τὲ λῆ κἀίγνε, ἰ σῆμπὸι μπε λῆμπε, ἐ δρόδι βέτεχεν ἐτίγ.

34. Ἡ θὶ κού ἐ λῆνι βένε ἀτέ ἰ θόν' ἀτίγ Ζότ, ἐγίτ, ἐ σίχ.

35. Ἡ Ἰησοῦς ἐ μούκρῆς λῆτῆ.

36. Ἀντοῖγ θόσνε τζιφούτε, σίγνι σὰ ἐ δούαιγ ἀτέ.

37. Μὰ τζὰ τεγίερε γκὰ ἀτὰ θανῆ νοῦκε μόντε κούιγ λῆ γάπι σίτ' ἐ σὲ βέρπεριτ, τὲ λῆν λῆ τὲ μὲ βόδι; ἐ δὲ κούιγ.

38. Μὰ Ἰησοῦι περπερι τοῦκ' ἐ σῆμπούρε μπε λῆμπε, θγιέν μπε βάρρ, λῆ λῆ νῆ σῆπλε, ἐ μπε τὲ κῆ βένε νῆ γούρρ σίπερ.

39. Ἡ θότῃ Ἰησοῦι γκρίνε γούρρε, ἰ θότ' ἀτίγ ἐ μότῃ ἐ σὲ βδέκουριτ Μάρθα, Ζότ, κελλῆτε νταῦτι, σὲ ἔστε κἀτερ δῆτζ.

40. ἰ θότ' ἀσάιγ Ἰησοῦι νοῦκε τὲ θάτζῃ τὶγ, λῆ νῆ πεσόφζ δὲ τὲ πῶγτζ λῆ βόδιμ' ἐ Περοντίσε;

41. Γκρίγνινε δὲ γούρρε τὰς δέρτειγ ἰ βδέκουρι. ἐ Ἰησοῦι γκρίγνι σίτε λῆρτ, ἐ θὶ κἀκ' ἐ ἐργαρίσῃς τὶγ σὲ ψὲ μὲ κῆτῆβε.

42. Πὸ εῦν' ἐ δῆγ' λῆ κουρδὸ μὲ δῆτῆν μούα' μὰ ἐ θάτζῃ πῆρ τούρμῃ λῆ γέντετε λῆ τοῦ βότουλε, λῆ τὲ κῆ τῶγενε σὲ τὶ ρῆ λῆ δῆρβούρε.

43. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, μετὰ φωνῆς μεγάλης ἐκράυχτε, Ἀάχαρε, εἰθε εἴω.

44. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκώς δευμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας μετὰ τὰ σάβανα· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦτο περιδεδεμένον μετὰ σουδάριον. λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀύσατε αὐτὸν καὶ ἀφήσατε νὰ ὑπάγη.

45. Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ εἰς τὴν Μαρίαν, καὶ εἶδον ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

46. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς.

47. Συνεκρότησαν λοιπὸν συνέδριον οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἔλεγον, Τί κάμνομεν; διότι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ θαύματα κάμνει.

48. Ἐάν ἀφήσωμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες θέλουσι πιστεύσει εἰς αὐτόν· καὶ θέλουσιν ἐλθεῖ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀρῶσιν καὶ τὸν τόπον ἡμῶν καὶ τὸ ἔθνος.

49. Εἷς δὲ τις ἐξ αὐτῶν, ὁ Καϊάφας, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς δὲν ἐξεύρετε τίποτε;

50. Οὐδὲ σιλλογίζεσθε, ὅτι μᾶς συμφέρει νὰ ἀποθάνῃ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ ὅλον τὸ ἔθνος.

51. Τοῦτο δ' ἄρ' ἐαυτοῦ δὲν εἶπεν, ἀλλ' ἀρχιερεὺς ὡς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἐμελλεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους.

52. Καὶ οὐχὶ μόνον ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ συνάξῃ εἰς ἑν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα.

43. Εἰ οὐ θὰ κρετὸ, οὐρρί μετὰ ζετὲ μαδ, Ἀάχαρ, διλλ γιαστέ.

44. Εἰ δὲ ἰ εἰ βδέκουρι λιδουρς κέμπετε, εἰ δὲ δούαρρτε μετὰ φασκέ, εἰ δὲ φάκε τίγ κὲ πεστγιέλε μετὰ δεστέμελ' οὐ θὸτ' ἀτοῦρε Ἰησοῦι· ζφιδνιε ἀτέ, εἰ λιδόριε τὲ βέγε.

45. Αντάιγ σούμε γκα τζιφούτε κὲ πάντε ἀρδουρς τὲ Μαρία, εἰ πάν' ἀτέ κὲ πέρρι Ἰησοῦι, πρσούανε ντέ ἀτ.

46. Μὰ τζὰ γκα ἀτὰ θάνε ντέ Φαρισεῖγ, εἰ οὐ βερρίσν' ἀτοῦρε ἀτὸ κὲ κέρρι Ἰησοῦι.

47. Οὐ μπεγιοῦαδὲ δὲ πέρ κρετὲ πόννε τὲ πάρετ' εἰ πρίφτερετ. εἰ δὲ Φαρισεῖγτε, εἰ θόσνε' τζτε πέγεμε; σὲ ψὲ κούιγ νιερί πέν σούμε νισάνε, εἰ θούμερα,

48. Ντέ ελιάφτζιμ ἀτέ κρεστού, δὲ τὲ πρσόγενε φίθε ντέ ἀτ, εἰ δὲ τὲ θίγενε Ρωμάνετε τὲ νὰ σκούλγενε εἰ δὲ θέντε, εἰ δὲ φιλίνε τένε.

49. Μὰ νιὲ γκα ἀτὰ κὲ κιοῦχα-εἰγ Καγιαφε, κὲ ἴσ' ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ ἰ ἀτιγ μότιτ, οὐ θὸτ' ἀτοῦρε γιοῦ νούκὲ δίγι φάρρε φέ.

50. Ἀς σολοήσνι, κὲ εἴτ' ἐμπάρε πέρ νέβετ τὲ βδέσε νιὲ νιερί πέρ φίθε λαόνε, εἰ τὲ μὲς χοσμπάσε φίθε φιλία.

51. Εἰ κρετὲ νούκ' εἰ θὰ βέτεγεγια εἰτιγ' πὸ σὲ ψὲ κὲ ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ ἰ ἀτιγ μότιτ, προφητέψι, κὲ δούγαεἰγ τὲ βδὲς Κρίστι πέρ φυλί.

52. Εἰ γιὸ πέρ φυλί βέτεμε, πὸ εἰ δὲ πέρ τὲ περμπεγέδουρε φίθε πάσθε δγιέλμτ' εἰ Περντίσε κὲ κένε πειρχάπουρε.

53. Ἀπὸ ἐκείνης λοιπὸν τῆς ἡμέρας συνεβουλευθήσαν, διὰ νὰ θανάτωσωσιν αὐτόν.

54. Ὅθεν ὁ Ἰησοῦς δὲν περιπατεῖ πλέον παρρησίᾳ μετὰ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν εἰς τὸν τόπον πλησίον τῆς ἐρήμου εἰς πόλιν λεγομένην Ἐφραΐμ, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

55. Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων· καὶ πολλοὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸ τοῦ πάσχα, διὰ νὰ καθαρῶσιν ἐαυτούς.

56. Ἐζήτουν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους ἰστάμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, Τί σὰς φαίνεται; ὅτι δὲν θέλει ἔλθει εἰς τὴν ἐρορτήν;

57. Εἶχον δὲ δώσει προσταγὴν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐάν τις μάθη ποῦ εἶναι, νὰ μηνύσῃ, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ιβ'. 12.

Ο ΙΗΣΟΥΣ λοιπὸν πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν ὑποῦ ἦτο ὁ Λάζαρος ὁ ἀποθνήσκων, τὸν ὁποῖον, ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν.

2. Καὶ ἕκαμον εἰς αὐτόν δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα ὑπηρετεῖ· ὁ δὲ Λάζαρος ἦτο εἰς ἓκ τῶν συγκαθημένων μετ' αὐτοῦ.

3. Τότε ἡ Μαρία λαβοῦσα μίαν λίτρην μύρου νάρδου καθαροῦ πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μετὰ τὰς τρίχας αὐτῆς ἐσπόγγισε τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπλήσθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου.

4. Λέγει λοιπὸν εἰς ἓκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ Ἰούδας Σίμωνος ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις ἔμελλε νὰ παρα-

53. Εἰ γὰρ ἀγνοεῖτε πένε μου· ὁσὰν εἰς τὰ ἔριστεν ἀτέ.

54. Ἰησοῦς ἀδὰ νοῦς' ἔζεν μετὰ φέρετα ντὲ πὲρ τζιφούτ, πὸ ἴκου εἰς βάτε ντὲ νιὲ θέντ· ἄφερ ἐρημίσε, ντὲ κικυτὲτ καὶ κιοῦγαεῖγ Ἐφραΐμ· εἰ ἀτγὲ βίγ πάσχε με μαθητὶτ' ἐτίγ·

55. Εἰ ἴσ' ἄφερ πάσκα εἰς τζιφούτ· εἰ γίπνε σούμε γκα ἀτ θέντ ντὲ Ἱεροσαλίμ. περπάρα πάσχεσε· πὲρ τὲ παστρούαρε θέτεχεν' ἐτούρε.

56. Εἰ εἰς χερκοῖγνε Ἰησοῦνε· ἰεθόσνε νιέρι με γιάτερινε τέκ βίγνε ντὲ ἱερὸ, κισοῦ δούστε γιούβετ, καὶ τὲ μεδ βίγνε θάλε ντὲ τὲ κρέμπτε.

57. Εἰ τὲ πάρετ' εἰς πρίφτερετ' εἰς δὲ Φαρισεῖγτε πάνε δένε πορσι, σὲ κούσ τὰ δίγε σὲ κού ἔστ' ἀτ, τοῦ βεφέγε, καὶ τὰ ζέν' ἀτέ.

Κεφ. ιβ'. 12.

Ἰησοῦς δὲ μετὰ περπάρα φιάστε δέτετ σὲ πάσχεσε· ἔρδι ντὲ Βηθανί τέκ καὶ Λάζαρι θδέκουρε μετὰ πάρε, καὶ εἰς πὰτ γγιαλτούρε γκα θάρρι.

2. Εἰ πένε ἀτίγ ἀτγὲ φοστί, εἰς Μάρθα σερπέν ντὲ μεσάλε, εἰς Λάζαρι καὶ νιὲ γκα ἀτὰ καὶ βίγνε πάσχε μετὰ τὲ ντὲ μεσάλε.

3. Εἰς Μαρία σὶ μόβρι νιὲ λίτρε μύρο τὲ ντζιγίερε γκα Νάρδο τὲ κικιούαρε εἰς τὲ στρίγτε, λέου κέμπετ' εἰς Ἰησοῦτ, εἰς γιά φσίου κέμπετ' ἐτίγ μετὰ λέσσερα τὲ σάιγ· εἰς στέπια οὐ μπουσ γκα μυρουδία εἰς μύροσε.

4. Θόττε δὲ νιὲ γκα μαθητὶτ' ἐτίγ, Ἰούδα εἰς Σίμωνιτ Ἰσκαριώτη· ἀτ καὶ δούαῖγ τὰ παραδὸς ἀτέ.

δώση αὐτόν,

5. Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον δὲν ἐπωλήθη τριακόσια δηνάρια καὶ ἐδόθη εἰς τοὺς πτωχοὺς;

6. Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχὶ διότι ἔμελεν αὐτὸν περὶ τῶν πτωχῶν, ἀλλὰ διότι ἦτο κλέπτης, καὶ εἶχε τὸ γλωσσόκομον, καὶ ἐβάσταζε τὰ βαλλόμενα εἰς αὐτό.

7. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου ἐφύλαξεν αὐτό.

8. Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ ὁμως πάντοτε δὲν ἔχετε.

9. Ἐμαθε δὲ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι εἶναι ἐκεῖ καὶ ἦλθον οὐχὶ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλὰ διὰ νὰ ἴδωσι καὶ τὸν Λάζαρον, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν.

10. Συνεβουλεύθησαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς, διὰ νὰ θανατώσωσι καὶ τὸν Λάζαρον·

11. Διότι πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων δι' αὐτὸν ὑπήγαινον, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12. Τῆ ἑπαύριον ὄχλος πολὺς, ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα,

13. Ἐλάβον τὰ βάραι τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτοῦ καὶ ἔκραζον, Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

14. Εὐρών δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς εἶναι γεγραμμένον,

15. « Μὴ φοβοῦ· θύγατερ Σιών, ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου. »

16. Ταῦτα ὁμως δὲν ἐνόησαν οἱ

5. Ψὲ νοῦκ' οὐ σίτ' ἔξειδ' ἄλλο μύρον τρεκίντ δηνάρε, ἐ τίπειγνε ντὲ τὲ βάρφερρε;

6. Ε ἔξετὲ ἐ θά, γιὸ σὲ ψὲ κίσ' σουλοὶ πὲρ τὲ βάρφερρε, πὸ σὲ ψὲ κὲ κουσάρ, ἐ κίσ' κουλέτερε, ἐ μπάν ἀτὸ κὲ βίγνε πρέντα.

7. Θότ' ἀδὰ Ἰησοῦί· λίρριε ἀτὲ, πὲρ ντὲ δίτε τὲ σὲ κάλτουριτ σίμ ντὲ βάρρ' ἐ δούαίγτι τὰ πέγρε ἔξετὲ.

8. Σὲ ψὲ τὲ βάρφερριτε κουρδὸ μὲ θέτεχε τούαιγ ἰ κίνι, πὸ μούα σμὲ κίνι κουρδὸ.

9. Ε μψοὶ δὰ σοῦμε τούρμε γκά τζιφούτε κὲ ἴσ' μπὰ τὲ βέντ' ἐ ἔρδε γιὸ πὲρ Ἰησοῦνε θέτεμε, πὸ τὲ σίγνε ἐ δὲ Λάζαρινι κὲ ἐ γγιαλί γκά τὲ βδέκουριτε.

10. Β τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ πένε κουβέντ τὲ βρίσνε ἐ δὲ Λάζαρινε.

11. Σὲ ψὲ σοῦμε γκά τζιφούτε πὲρ τὲ πάρρ' ἀτὲ βίγνε, ἐ πεσόίγνε ντὲ Ἰησοῦί.

12. Τὲ νέσερμενε σοῦμε τούρμε, κὲ πάντ' ἄρδουρε ντὲ τὲ κρέμπτε, σὶ διφίθουανε κὲ θγιέν Ἰησοῦί ντὲ Ἱερουσαλίμ,

13. Μούαρρ'ε δέφατ' ἐ κουρμάβετ, ἐ ἰ δούαλε ἀτίγ περπάμα, ἐ θεβρίσνε, Ὡσαννά, ἐ πεκούαρε ἀὶ κὲ θγιέν μπὲ ἔμερ τὲ Ζότιτ, μπρέτι ἰ Ἰσραήλιτ.

14. Ε Ἰησοῦί σὶ φέτι ἰ ἐ Κρὸτζ, ντένι μπὶ τὲ, σὶ κούντρ' ἔσ'τε σκρούαρε,

15. Μὸς οὐ τρέμπ ὦ κίγνε ἐ Σιώνιτ' γιά, μπρέτι ἴτ' θγιέν, καλιοθαρ μπὲ ἰ ἐ κρὸτζ τὲ φομάρεσε.

16. Β μαθητίτ' ἐτίγ νοῦκ' ἰ κου-

μαθηται αὐτοῦ κατ' ἀρχάς· ἀλλ' ὅτι ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐνεθυμήθησαν ὅτι ταῦτα ἦσαν γεγραμμένα δι' αὐτόν, καὶ ταῦτα ἔκαμον εἰς αὐτόν.

17. Ἐμαρτύρει λοιπὸν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἐφώνησε τὸν Λάζαρον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἀνέστησεν αὐτόν ἐκ νεκρῶν.

18. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτὸν ὁ ὄχλος, διότι ἤκουσεν ὅτι ἔκαμε τὸ θαῦμα τοῦτο.

19. Οἱ Φαρισαῖοι λοιπὸν εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Βλέπετε ὅτι δὲν ὠφελεῖτε οὐδέν; ἰδοὺ ὁ κόσμος ἐπίσω αὐτοῦ ὑπήγεν.

20. Ἦσαν δὲ τινες Ἕλληνες μεταξὺ τῶν ἀναβαινόντων διὰ νὰ προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ.

21. Οὗτοι λοιπὸν ἦλθον πρὸς τὸν Φίλιππον τὸν ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες, Κύριε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν.

22. Ἔρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἀνδρέαν· καὶ πάλιν ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Φίλιππος λέγουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

23. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς, λέγων, Ἦλθεν ἡ ὥρα διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω· Ἐὰν ὁ κόκκος τοῦ σίτου δὲν πέσῃ εἰς τὴν γῆν καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἂν ὁμοίως ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.

25. Ὅστις ἀγαπᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν· καὶ ὅστις μισεῖ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον θέλει φυλάξῃ αὐτήν.

26. Ἐὰν ἐμὲ ὑπηρετᾷ τις, ἐμὲ δεῖ ἀκολουθεῖν· καὶ ὅπου εἴμι, ἐγὼ, ἐκεῖ

πετούανε κατὰ χεῖρας ἐπάρε· πὸ κοῦρ οὐ ντερρόνα Ἰησοῦι, ἀχέρε οὐ κουιγτοῦανε καὶ ἀτὸ κένε σκρούαρε πέρ ἀτὲ ἐ κατὸ ἰ κένε ἀτίγ.

17. Ε τοῦομα καὶ κὲ μὲ ἀτὲ μαρτυρίσνε, καὶ Λάζαρινε ἐ θύρρι γκα βάρρι, ἐ ἐ γγιαλι ἀτὲ γκα τὲ βδέκουριτε.

18. Πρὸ ἀνταῖγ ἰ δόκι περπάρα ἀτίγ τοῦομα, σὲ ψὲ διφισὶ καὶ κέρρι ἀτὲ κατὲ θαύμε.

19. Ε φαρισεῖγτε θάνε νίερι μὲ γιάτρινε· σίχνι· καὶ νούκα πέγγμε φὲ νάβετ φάρρε; γιά πότα βένε πὰς ἀτίγ.

20. Ε κένε τζὰ Ἑλλήνε γκα ἀτὰ καὶ κίσνε ἀρδουρε τὲ φάλισνε ντὲ τὲ κρέμπτε.

21. Κετὰ δὰ γιοῦ κιάσνε Φίλιπποῖτ καὶ κὲ γκα Βηθσαϊδάγια ἐ Γαλιλαίσε· ἐ ἰ λιοῦτεῖγν' ἀτίγ, ἐ ἰ θόσνε, Ζότ, δούαμε τὲ σόχεμε Ἰησοῦνε.

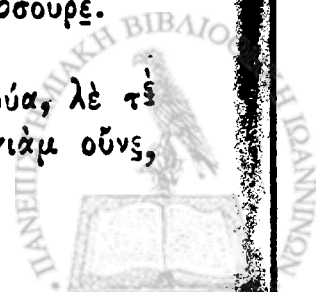
22. Βγιέν Φίλιπποῖ, ἐ ἰ θότ' Ἀνδρέασε, ἐ πὰ Ἀνδρέα ἐ δὲ Φίλιπποῖ ἰ θόν' Ἰησοῦτε.

23. Ε δὲ Ἰησοῦι γιοῦ περφέιτκ ἀτουρε ἐ οὐ θόττε· ἔρδι κόχα καὶ τὲ ντερρόνετε ἰ πέρρι νιερίουτ.

24. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θόμ γιοῦβετ· ντὲ μὸς ράφτε μπε δὲ κόκια ἐ φρούριτ, ἐ τὲ βδέτε, ἀγιὸ βέτεμε μπέτετε· μὰ ντὲ βδέκτε πέν σούμε κόκε.

25. Λὶ καὶ δὸ Σπίρτιν' ἐτίγ, δὸ τὰ χουμπάσε ἀτὲ· ἐ αὶ καὶ οὐρρὲν Σπίρτιν' ἐτίγ ντὲ κατὲ δινια, δὸ τὰ σπετόγ' ἀτὲ πέρ γέτε τὲ πὰ σόσουρε.

26. Κουῖτ μὲ σερπέν μούα, καὶ τὲ βίγε πὰς μέγε· ἐ ἀτγὲ καὶ γιάμ οῦνε,

θέλει εἶσθαι καὶ ὁ ὑπηρέτης ὁ ἐμός· καὶ ἐάν τις ἐμὲ ὑπηρετῆ, θέλει τιμήσει αὐτὸν ὁ Πατὴρ.

27. Τώρα ἡ ψυχὴ ἔρου εἶναι τεταραγμένη· καὶ τί νὰ εἶπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην.

28. Πάτερ, δόξα σὸν σου τὸ ὄνομα. Ἦλθε λοιπὸν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν θέλω δοξάσει.

29. Ὁ ὄχλος λοιπὸν, ὁ παρεστῶς καὶ ἀκούσας, ἔλεγεν ὅτι ἔγεινε βροντή. Ἄλλοι ἔλεγον, Ἄγγελος ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν.

30. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ φωνὴ αὕτη δὲν ἔγεινε δι' ἐμὲ, ἀλλὰ διὰ σᾶς.

31. Τώρα εἶναι κρίσις τοῦ κόσμου τούτου· τώρα ἰ ἀρχῶν τοῦ κόσμου τούτου θέλει ἐκδηληθῆ ἔξω·

32. Καὶ ἐγὼ ἐάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, θέλω ἐλκύσει πάντας πρὸς ἐμαυτόν.

33. (Τοῦτο δὲ ἔλεγε δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ.)

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ ὄχλος. Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, ὅτι πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; τίς εἶναι αὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

35. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι ὀλίγον καιρὸν τὸ φῶς εἶναι μεθ' ὑμῶν. Περιπατεῖτε ἐν ὅτῳ ἔχετε τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ σᾶς καταφθάσῃ τὸ σκότος· καὶ ὅστις περιπατεῖ ἐν τῷ σκότει, δὲν ἐξεύρει ποῦ ὑπάγει.

36. Ἐνόσω ἔχετε τὸ φῶς, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ γείνητε υἱοὶ τοῦ φωτός. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύφθη ἀπ' αὐτῶν.

ἰτγὲ δὲ τὲ γέτε εἰ δὲ αὐτὸς ἔσσερπεν μούα· εἰ κούσ τὲ μὲ ὄσσερπέγε μούα, δὲ τὰ ντερρόγε ἀτὲ παπαί.

27. Νταστί Σπίρτι ἰμ μου δρόδ· ἔτζ τὲ θόμ; ὦ παπα, ὄπετόμε γκα κούιγ σαχάτ' μὰ ἀντάιγ ἄρτζε ντὲ ζετὲ σαχάι.

28. Ὁ παπα, ντερρόδ ἔμμερινε τέντ. ἔρδι ἀχίερε ζε γκα Κίελι, εἰ δὲ εἰ ντερρόβχ, εἰ δὲ πάφενε δὲ τὰ ντερρότγ.

29. Εἰ τούρμα κὲ ρίγν' ἀτγὲ, εἰ κὲ διφιούανε, ὄσνε σὲ οὐ κὲ φεμίμ, τετγιερε ὄσνε, Ἐγγελί φόλλι ἀτίγ.

30. Οὐ προφέιζκ Ἰησοῦι, εἰ οὐ θότε· οὐκ οὐ κὲ κέρ μούα κούιγ ζε, πὲ κέρ γιούβετ.

31. Νταστί ἔσσερ φιούικ ἰ κὲ· σάιγ δινιάσε, νταστί ἀρχόντι ἰ κὲ σάιγ δινιάσε δὲ τὲ χίιδετγ γιασσε.

32. Εἰ οὐνε κούρ τὲ γκρίχεμ λι· ἄρτ γκα δέου, ρίθε δὲ τί χέικ πὰς βετίουτ.

33. (Εἰ ζετὲ εἰ θόσ, πέρ τὲ ὄενδύ· ἀρε μετζ φάρρ· ἔδὲλεγε δὲ τὲ βδίς).

34. Γιού προφέιζκ ἀτίγ τούρμα· νάβετ διφιούκμ γκα νόμι κὲ Κρίστι· ῥονγέτε πὰς γέτετ' εἰ κίσ ὄσά τιγ, κὲ δούχαετγ τὲ γκρίχετγ ἰ κίρρι ἰ νιερίουτ; τζίλι ἔσσερ κούιγ ἰ κέρρι ἰ νιερίουτ;

35. Οὐ θότ' ἀδὰ ἀτούρε Ἰησοῦι· ἀκόμα πὰζιζε κὲ κὲ ἔσσερ μὲ γιούβετ δρίτα, ἔτζε νι γέρα σὰ κέ νι δρίτε; τὲ μδς οὐ ζέρε γιούβετ ἐρεσίρα, εἰ αὐτὸς κὲ ἔτζεν ντ' ἐρεσίρε, νούκε δι σὲ κού βέτε.

36. Γέρα σὰ κέ νι δρίτενε, κὲ σόνι μπε δρίτε, κὲ τὲ κένε νι κίγτ'· εἰ δρίτεσε· κέτθ ὄα Ἰησοῦι, εἰ βάτγ εἰ οὐ φῶεχ πρέιγ σούρρετ.

37. Ἄλλ' ἐνῶ ἔλαμε τόσα θαύματα ἐμπροσθέν αὐτῶν, δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτόν·

38. Διὰ τὴν πληρωθῆ ὁ λόγος τοῦ προφήτου Ησαίου, τὸν ὁποῖον εἶπε, « Κύριε, τίς ἐπίστευσεν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων τοῦ Κυρίου εἰς τίνα ἀπεκαλύφθη; »

39. Διὰ τοῦτο δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύσωσι, διότι πάλιν εἶπεν ὁ Ησαίας,

40. « Ἐτύφλωτε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυνε τὴν καρδίαν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ ἴδωσι με τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ νοήσωσι μετὰ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς. »

41. Ταῦτα εἶπεν ὁ Ησαίας, ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.

42. Ἄλλ' ὅμως καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· πλὴν διὰ τοὺς Φαρισαίους δὲν ὡμολόγουν, διὰ νὰ μὴ γείνωσιν ἀποσυνάγωγοι.

43. Αἰότι ἠγάπησαν τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μάλλον παρὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

44. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκραξέ καὶ εἶπεν, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, δὲν πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με·

45. Καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.

46. Ἐγὼ ἦλθον φῶς εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μὴ μείνη ἐν τῷ σκότει· πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ.

47. Καὶ ἐάν τις ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου, καὶ δὲν πιστεύσῃ, ἐγὼ δὲν κρίνω αὐτόν· διότι δὲν ἦλθον διὰ νὰ κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σώσω τὸν κόσμον.

37. Ἐν τῷ ὅτι ἐπερὶ κάκε θαύματα τὲ μεδὰ αἱ περπαρα ἀτοβρε, νοῦκε πῆσοῦανε ντὲ αἱ.

38. Κε τὲ παφούχαετῆ φγιαλία ἐ προφήτητ Ησαίουτ, κὲ πὰτ θένε, Ζότ, κούτ πῆσὶ ἀτὲ κὲ διφιότ γκά νέσ; ἐ μπῆ τζίλινε εἶσῆτῆ ζκουλιούαρῆ φουκία ἐ Ζότιτ;

39. Πρὰ ἀντάτῃ νοῦκῆ μούντνε τὲ πῆσοῖγνε, σὲ ψὲ πάμετα θὰ Ησαίου.

40. Οὐ βερπότ ἀτοῦρε σίτε, ἐ οὐ φουρε-ζότ ζέμερενε. κὲ τὲ μὲς ὄχενε με σὶ, ἐ τὲ μὲς διφιόγνε με ζέμερε, ἐ τὲ κθένενε ἐ τὲ σεροῖγ ἀτά.

41. Κετὸ θὰ Ησαίου κούρ πὰ ντέρρ' εἶτῃ, ἐ φύλλι πέρ τῆ.

42. Ντόνε σὲ ἐ δὲ γκά ἀρχόντετῆ πῆσοῦανε ὄοῦμε ντὲ αἱ· πὸ γκά φοίχ' ἐ φαρισειγῆτ νοῦκ' ἐ μολοήνε, κὲ τὲ μὲς ἰ ντζίρε γιάτῆτῆ γκά συναγώγι.

43. Σὲ ψὲ δέσνε με τέπερα ντέρρ' ἐ νιέρεζῆτ σὲ ντέρρ' ἐ Περντίσε.

44. Ἐ Ἰησοῦθ θύρρι με φόρτ ἐ ἰθὰ· αἱ κὲ πῆσὸν μπῆ μούα, νοῦκῆ πῆσὸν μπῆ μούα, πὸ μπὰ τὲ κὲ με δερφοῖ μούα.

45. Ἐ δὲ αἱ κὲ ὄεχ μούα, ὄεχ ἀτὲ κὲ με δερφοῖ μούα.

46. Οῦνε ἀρτζῆ δρίτε ντὲ δινια, κὲ κούτ τὲ πῆσόγῆ μπῆ μούα τὲ μὲς μπέτετε ντὲ μες τ' ἐρσεῖορσε.

47. Ἐ τζίλι δὲ κὲ τὲ με διφιόγῆ φγιαλετῆ, ἐ τὲ μὲς πῆσόγῆ, οῦνε νοῦκ' ἐ φουκίγ ἀτὲ, σὲ ψὲ νοῦκ' ἀρτζῆ πέρ τῆ φουκῆσῆρε κότενε, πὸ πέρ τῆ ὄσουρε κότενε.

48. Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ, καὶ μὴ δεχόμενος τοὺς λόγους μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἐλάλησα, ἐκεῖνος θέλει κρίνει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

49. Διότι ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ δὲν ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτὸς μοι ἔδωκεν ἐντολὴν, τί νὰ εἴπω, καὶ τί νὰ λαλήσω·

50. Καὶ ἐξεύρω ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ εἶναι ζωὴ αἰώνιος. Ὅσα λοιπὸν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς μοι εἶπεν ὁ Πατὴρ, οὕτω λαλῶ.

ΚΕΦ. 15. 13.

ΠΡΟ δὲ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα, ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα αὐτοῦ διὰ νὰ μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδιχοὺς του τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, μέχρι τέλους ἠγάπησεν αὐτούς.

2. Καὶ ἀφοῦ ἔγεινε δεῖπνος, (ὁ δὲ διάβολος εἶχεν ἤδη θάλει εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἰούδα Σίμωνος τοῦ Ἰσκαριώτου, νὰ παραδώσῃ αὐτόν·)

3. Ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἔδωκεν εἰς αὐτόν ὁ Πατὴρ εἰς τὰ χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐζήληε, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει,

4. Ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ ἐκδύεται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λαβὼν προσόψιον διεζώσθη.

5. Ἐπειτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρχισε νὰ νίπτῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ νὰ σπογγίζῃ μετὰ τὸ προσόψιον μετὰ τὸ ὁποῖον ἦτο διεζωσμένος.

6. Ἐρχεται λοιπὸν πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον· καὶ λέγει πρὸς αὐτόν ἐκεῖνος, Κύριε, σὺ μου γίπτεις τοὺς πόδας;

48. Αἱ δὲ ὅτι ἐποῦτε μοῦα, ἐνούξε δὲξ φγιαλέτ' ἐμῆα, καὶ κούθ τὰ φιουκόγε ἀτέ· φγιαλία ἴμε κὲ θάτζε, ἀγίὸ δὸ τὰ φιουκόγε ἀτέ, μπε δῖτε τὲ παστάιγμε.

49. Σὲ οὖνε πρέιγ βετίουτ νοῦξε θάτζε φὲ· πὸ παπάι κὲ μὲ δερβὸι μοῦα, ἀτ μὲ πορσίτι μοῦα τζτὲ θὸμ, ἐ τζτὲ κουβεντόιγ.

50. Εἰ ἐ δὲ κὲ πορσί ἐτιγ ἔσττε γέτ' ἐ πὰ σόσουρε· ἀτὸ ἀδὰ κὲ θάτ οὖνε, σὶ κούντρε μὲ θὰ μοῦα παπάι, ἀστου οὐ ἀ θὸμ.

Κριε Ἐτρεμπεδγιέτετε 15. 13.

Επερπάρα σὲ κρέμπτεσε τὲ πάσχεσε, σὶ ἐ δῖγ Ἰησοῦι κὲ ἔρδι λόχα ἐτιγ τὲ σκὸν γκα κὲγιὸ δινιὰ τὰ παπάι, σὲ ψὲ ἰ δέσι τὲ τίγτε κὲ κενε ντὲ πότε, ἐ ἰ δέσι γγέρα μπε τὲ παστάιγμενε.

2. Εἰ κούρ οὐ κὲ δάρχε, (διγιάλε κατ βένε μὲ περπάρα ντὲ ζέμερε τὲ Ἰούδεσε σὲ Σίμωνητ Ἰσκαριώτητ, κὲ τὰ παραδὸς ἀτέ)

3. Σὲ ψὲ ἐ δῖγ Ἰησοῦι, κὲ γιὰ δὰ φίθὲ πούνετρε παπάι μπε δούαρρ τὲ τίγ· ἐ κὲ κῖσ ἄρδουρε γκα Περντία, ἐ τὲ Περντία βίγ,

4. Γκρίχετε γκα δάρκα, ἐ σὶ ντζόρι ρόπατ' ἐτιγ μόρρι· νῖε φουτά, ἐ γγέσι θέτεχενε.

5. Παστάγε βουρι· οὔγε ντὲ νῖε μάφε, ἐ ζου τὲ λιάν κέμπετ' ἐ μαθητίβετ σὲ τίγ· ἐ τὲ φὸιν μὲ φουτά κὲ ἴσ γγέσουρε.

6. Βγιέν ἀδὰ τὲ Σίμων Πέτρονα· ἐ ἰ θότ' ἀτιγ ἀτ· Ζύτ, νῖ μὲ λιάν μοῦα κέμπετε;

7. Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐκεῖνο τὸ ὅπολον ἐγὼ κάμνω σὺ δὲν ἐξεύρεις τώρα, θέλεις ὅμως γνωρίσει μετὰ τῶν τῶν.

8. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Δὲν θέλεις νίψει τοὺς πόδας μου εἰς τον αἰῶνα. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν δὲν σὲ νίψω, δὲν ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ.

9. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴν κεφαλὴν.

10. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ λελουμένος δὲν ἔχει χρεῖαν εἰμὴ τοὺς πόδας νὰ νιθῆ, ἀλλ' εἶναι ὅλος καθαρὸς· καὶ σεῖς εἰσθε καθαροί, ἀλλ' οὐχὶ πάντες.

11. Διότι ἤξευρεν ἐκεῖνον ὅτις ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτὸν· διὰ τοῦτο εἶπε, Δὲν εἰσθε πάντες καθαροί.

12. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐνίψε τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καθίσας πάλιν, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐξεύρετε τί ἔκαμον εἰς ἐσᾶς;

13. Σεῖς μὲ φωνάζετε, Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος· καὶ καλῶς λέγετε, διότι εἶμαι.

14. Ἐὰν λοιπὸν ἐγὼ, ὁ Κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, σᾶς ἐνίψω τοὺς πόδας, καὶ σεῖς χρεωστεῖτε νὰ νίπτητε τοὺς πόδας ἀλλήλων.

15. Διότι παράδειγμα ἔδωκα εἰς ἐσᾶς, διὰ νὰ κάμνητε καὶ σεῖς, καθὼς ἐγὼ ἔκαμον εἰς ἐσᾶς.

16. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν εἶναι δούλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος ἀνώτερος τοῦ πέμπσαντος αὐτόν.

17. Ἐὰν ἐξεύρητε ταῦτα, μακάριοι εἰσθε, ἐὰν κάμνητε αὐτά.

7. Γιού περφέριξα ἐ ἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦ' ἀτέ χέ ἀέτιγ οὔνε, τί νταῦτέ νούκ' ἐ κουπετόν, πὸ πασανταίγ δὸ τὰ κουπετότζ.

8. Ἰ θότ' ἀτιγ Πέτρονα· δὸ τὲ μὸς λιὰτζ χέμπετ' ἐμία ντὲ γέτε πὰς γέτετ' γιού περφέριξα ἀτιγ Ἰησοῦ' ντὲ μὸς τὲ λιαφτζια, νούχε χέ πγιέσε μὲ μούα.

9. Ἰ θότ' ἀτιγ Σίμων Πέτρονα· Ζὶτ, γιὸ θέτμε χέμπετε, πὸ ἐ δὲ δούατζε ἐ δὲ κόχενε.

10. Ἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦ' ἰ λιάρρ: νούχε κα χρεῖα τὲ λιὰχτετὲ πὲρ θέτζμε χέμπεθετ, πὸ ῥῶτε φίθε ἰ κερούαρε· ἐ δὲ γιούθετ τὲ κερούαρε ἰνι, πὸ γιὸ φίθε.

11. Σε ψὲ ἐ διγ ἀτέ χέ ἐ προδὸς ἀτέ, ἐ ἀνταίγ Ἰθᾶ, χέ νούχε γινι φίθε τὲ κερούαρε.

12. Ε σὶ οὐ λιάνου δᾶ χέμπετ' ἀτοῦρε, ἐ θέτ: ῥόκατ' ἐτιγ, ντένι πᾶ ντὲ μεράλε, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· κουπετόνι χέτε χέ οὐ κέρρα οὔνε γιούθετ;

13. Γιού μὲ θερρίτνι μούα, Δασκάλ, ἐ Ζὶτ, ἐ μίρρε θέι, σὲ ψὲ γιάμ.

14. Ντέῦτε ἀδᾶ χέ οὔνε οὐ λιὰβα χέμπετε τοῦαίγ. Ζὶτι, ἐ δὲ Δασκάλι, δούγαετὲ χέ τὲ λιάνι ἐ δὲ γιούθετ χέμπετ' ἐ ἰέει γιάτρεοιτ.

15. Σε οὐ δᾶτζε οὔνε γιούθετ ζόμπλε, χέ σὶ κούντρε κέρρα οὔνε ντέρ γιούθετ, τὲ πένι ἐ δὲ γιούθετ.

16. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θόμ γιούθετ, νούκ' ῥῶτε κοπίλλ μὲ μᾶδ σὲ ζότι τιγ. ἄε ἰ δερφούαρε μὲ μᾶδ σὲ ἀτ χέ ἐ δερφού ἀτέ.

17. Ντὲ κουπετούατε γιού χέτο, δὸ τὲ γινι τὲ λιούμουρε, ντὲ κίφτε χέ τὲ πένι ἀτό.

18. Δὲν λέγω τοῦτο περὶ πάντων ὑμῶν· ἐγὼ ἐξεύρω ποίους ἐκλεξά· ἀλλὰ διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή, « Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐθήλωσεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρυναν αὐτοῦ. »

19. Ἀπὸ τοῦ νῦν σὰς λέγω τοῦτο πρὶν γείνη, διὰ νὰ πιστεύσῃτε ὅταν γείνη, ὅτι ἐγὼ εἰμαι.

20. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅστις δέχεται ὄντινα πέμψω, ἐμε δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμε, δέχεται τὸν πέμψοντά με.

21. Ἀπὸ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐταραχθῆ τὴν ψυχὴν, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν θέλει με παραδώσει.

22. Ἐβλεπον λοιπὸν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀποροῦντες περὶ τίνος λέγει.

23. Ἐλάθητο δὲ κεκλιμένος εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἰησοῦ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς.

24. Νεύει λοιπὸν πρὸς τοῦτον ὁ Σίμων Πέτρος διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τίς εἶναι ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποῖου λέγει.

25. Καὶ πεσὼν ἐκείνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει πρὸς αὐτὸν, Κύριε, τίς εἶναι;

26. Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκεῖνος εἶναι, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ βάρυξ τὸ ψωμίον θέλω δώσει. Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδει εἰς τὸν Ἰούδαν Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην.

27. Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι κάμνεις, κάμε ταχύτερον.

28. Τοῦτο ὅμως οὐδεὶς τῶν καθημένων ἐνόησε πρὸς τί εἶπε πρὸς αὐτόν.

18. Νούλῃ θόμ. πέρ φίθε γιούβετ, οὐν' ἰ δι ἀτὰ κὲ ζφιόδα, πὸ δούχαετὲ κὲ τὲ δάλλε ἐ βερτέτε κάρτα· νιὲ κὲ χὰ πούλενε με μούα γκρίγτι θούν-τρὲν' ἐ κέμπασε τιγ κόντρε μέγε.

19. Κὲ νταστὶ οὐ θόμ. γιούβετ, πὰ φιάρε δὲ, κὲ κούρ τὲ φιάγενε τὲ κεστονι κὲ οὔνε γιάμ.

20. Βερτέτε, βερτέτε οὐ θόμ. γιούβετ· κὲ αἶ κὲ δέξ' ἀτὲ κὲ δὸ τὲ δερ-φόγγ οὔνε, μούα δέξ'· ἐ αἶ κὲ δέξ' μούα, δέξ' ἀτὲ κὲ δερφότ' μούα.

21. Εἰ σὶ θὰ κὲ τὸ Ἰησοῦ, οὐ νακατὸς πρένταζι, ε μαρτυρίσι, ἐ θὰ, βερτέτε, βερτέτε οὐ θόμ. γιούβετ, σὲ νιὲ γκὰ γιούσ' δὸ τὲ με παραδόσγε μούα.

22. Ε μαθητίτε βερτρούγινε νιέρνι γιάτρεννε, ἐ νούλε δίγινε πέρ τζίλινε θότ'

23. Ε νιὲ γκὰ μαθητίτε κὲ κὲ ἰ δάδουρε γκὰ Ἰησοῦ, κὲ κουμπίσουρε ντὲ φὶ τὲ τιγ.

24. Εἰ πέρβρι νούλε Σίμων Πέ-τρονα, κὲ τὰ πίες τζίλι ἔστ' αἶ, κὲ θύτε πέρ τὲ.

25. Ε σὶ ρὰ αἶ μπὶ φιδκὲ τὲ Ἰη-σοῦγ' ἰ θότ' ἀτίγ' Ζδτ, τζίλι ἔστες

26. Γιού πέρφέτρε Ἰησοῦ, ἐ ἰ θὰ, αἶ ἔστὲ κὲ σὶ τὲ γγίεγ οὔνε νιὲ τζόπε κούλε, δὸ τὲ γιά ἄπ' ἐ σὶ ἐ γγέου κούλενε, γιά ἐπλουδέσε κίρριτ σὲ Σίμωνητ Ἰσκαριώτητ.

27. Ε πάς ἀσάιγ καπτζιάτεσε ἀ-χέρε χίρι ντὲ αἶ σατανάι, ἐ Ἰησοῦ ἰ θότ' ἀτίγ' ἀτὲ κὲ κὲ πέρ τὲ πένε, πένε σπέιγτ.

28. Πὸ ντονιὲ γκὰ ἀτὰ κὲ κένε ντὲ μεσάλε σκουπέτοκ πέρ σὲ ἰ θὰ ἀ-τίγ.

29. Διότι τινές ἐνόμιζον, ἐπειδή δ' Ἰούδας εἶχε τὸ γλωσσόκομον, ὅτι λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀγέραςον ὄσων ἔχομεν χρεῖαν διὰ τὴν ἐορτήν· ἢ νὰ δώσῃ τι εἰς τοὺς πτωχοὺς.

30. Λαβῶν λοιπὸν ἐκεῖνος τὸ ψωμίον, ἐξῆλθεν εὐθύς· ἦτο δὲ νύξ.

31. Ὅτε λοιπὸν ἐξῆλθε λέγει ὁ Ἰησοῦς, Τώρα ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ.

32. Ἐὰν ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη, ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς θέλει δοξάσαι αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθύς θέλει δοξάσαι αὐτήν.

33. Τεχνία, ἔτι ὀλίγον εἶμαι μεθ' ὑμῶν. Θέλετε μὲ ζητῆσαι καὶ καθὼς εἶπον πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ὅτι, ὅπου ὑπάγω ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε, καὶ πρὸς ἐσᾶς λέγω τώρα.

34. Ἐντολὴν κενὴν σᾶς δίδω, Νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἐγὼ σᾶς ἠγάπησα, καὶ σεῖς νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

35. Ἐκ τούτου θέλουσι γνωρίσει πάντες, ὅτι εἰσθε μαθηταὶ μου, ἐὰν ἔχητε ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους.

36. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅπου ὑπάγω, δὲν δύνασαι τώρα νὰ με ἀκολουθήσῃς· ὕστερον ὁμως θέλεις με ἀκολουθήσει.

37. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, διατί δὲν δύναμαι νὰ σε ἀκολουθήσω τώρα; τὴν ψυχὴν μου θέλω βάλει ὑπὲρ σου.

38. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ψυχὴν σου θέλεις βάλει ὑπὲρ ἐμοῦ; Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, δὲν θέλει φωνάζει ὁ ἀλέκτωρ, ἐωσὺ μὲ ἀπκρηνθῆς· τρίς.

29. Ἐπεὶ οὐ συλοήσῃς, καὶ σὲ ψὲ καὶ Ἰούδα κουλέτενε, ἰθα Ἰησοῦ ἀτιγ' πλένα γκα ἀτὸ καὶ νὰ δούχαενε, ντὲ τὲ κρέμπτενε· ἀ τ' ἄπεε εἰ τὲ θάρρερετ.

30. Μὰ ἀτὲ πόκε μὸρρι κηπτζιάτενε, ἄτε τζαῶτ ἱκου, ἐ κὲ δὲ νάτε.

31. Ἐ πόκε δότι δὰ ἀτὲ, θόπε Ἰησοῦτι, νταῶττι οὐ ντερούα ἰ κίρρι νιερίουτ· ἐ δὲ Περντία οὐ ντερρόουα μπὲ τὲ.

32. Ντοῦ ντερρόουα Περντία μπὲ τὲ, ἐ δὲ Περντία δὸ τὰ ντερρόουε ἀτὲ μπὲ θέτεχε τὲ σαίγ, ἐ ἄτε τζαῶτ δὸ τὰ ντερρόουε ἀτὲ.

33. Δγιέλλμ, ἐ δὲ πάχεζε κόχε γιάμ με γιούβετ· δὸ τὲ με κερκόνι, ἐ κούντρε θάτζε τζιφούτετ, καὶ τέκ τὲ θέτε οὔνε, γιούβετ σμούντινι τὲ εἶνι, ἐ δὲ γιούβετ οὐ θὲμ νταῶττι.

34. Νιὲ πορσι τὲ ρὲ οὐ ἀπ νταῶττι γιούβετ, καὶ τὲ δὸτι νιέρι γιάτερινε σὶ κούντρ' οὐ δέου οὔνε γιούβετ, ἀῶτου ἐ δὲ γιούβετ τὲ δὸτι νιέρι γιάτερινε.

35. Ντὲ κατὲ δὸ τοῦ νιόχενε φίθη, καὶ γίνι μαθητίτ' ἐμὶ ντὲ πάτζι, δαῶουρι νιέρι με γιάτερινε.

36. Ἰ θότ' ἀτιγ Σίμων Πέτρονα· Ζότ, κού θέτε; γιού περφέιγκ ἀτιγ Ἰησοῦτι· τέκ βέτε οὔνε, νούχε μόντ τὲ με βίτζ πάς νταῶττι, πό παστάγε δὸ τὲ με βίτζ πάς.

37. Ἰ θότ' ἀτιγ Πέτρονα· Ζότ, ψὲ νούχε μόντ τὲ βίγ πάς τέγε νταῶττι; Σπίρτινε τίμ δὸ τὰ βὲ περ τίγ.

38. Γιού περφέιγκ ἀτιγ Ἰησοῦτι· Σπίρτινε τέντ δὸ τὰ βέτζ περ μούα; βερτέτ, βερτέτ τὲ θὲμ τίγ, δὸ τὲ μὸς κεντόγε κοκόσι, γέρα σὰ τὲ μ' ἀρνίσετζ τρι χέρε.

ΚΕΦ. ιδ'. 14.

Ἄς μὴ ταράττηται ἡ καρδία σας· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε.

2. Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρὸς μου εἶναι πολλὰ οἰκήματα· εἰ δὲ μὴ ἤθελον σᾶς εἰπεῖ ὑπάγω νὰ σᾶς ἐτοιμάσω τόπον.

3. Καὶ ἀφοῦ ὑπάγω καὶ σᾶς ἐτοιμάσω τόπον πάλιν ἔρχομαι, καὶ θέλω σᾶς παραλάβει πρὸς ἑμαυτὸν, νὰ ἦσθε καὶ σεις ὅπου εἶμαι ἐγώ.

4. Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ἐξεύρετε, καὶ τὴν ὁδὸν ἐξεύρετε.

5. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Θωμᾶς, Κύριε, δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ ἐξεύρωμεν τὴν ὁδόν;

6. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰμὴ δι' ἐμοῦ.

7. Ἐὰν ἐγνωρίζετε ἐμὲ, καὶ τὸν Πατέρα μου ἠθέλετε γνωρίσει· καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν γνωρίζετε αὐτὸν, καὶ εἶδετε αὐτόν.

8. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Φλιππος, Κύριε, δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς.

9. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τόσον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ δὲν με ἐγνώρισας Φίλιππε; ὅστις εἶδεν ἐμὲ, εἶδε τὸν Πατέρα· καὶ πῶς σ' λέγεις, Δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα;

10. Δὲν πιστεύεις ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί; τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐγὼ λαλῶ πρὸς ὑμᾶς, ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν λαλῶ· ἀλλ' ὁ Πατὴρ ὁ μένων ἐν ἐμοί, αὐτὸς ἐκτελεῖ τὰ ἔργα.

Κρίε Ἐκατέρωθεν γιέτετε. ιδ'. 14.

Ἄς τὲ μὸς οὐ τρομῶν ἰσχυροῦντε ζήμερον γιούαγ, κισόνι. μπὲ Περντίνε, ἐ δὲ μπὲ μούα κισόνι.

2. Ντὲ ὅτε πὶ τὲ παπάιτ σὶμ, σούμ νουμὲ γιάνε, ἐ ντὲ μὸς, δὸ τοῦ ζέτῃ θένε γιούβετ, βέτε τὲ πέιγ φατὶ βέντ πὲρ γιούβετ.

3. Ε κούρ τὲ βέτε, ἐ τοῦ πέιγ φατὶ γιούβετ βέντ, βιγ περσερὶ ἐ δὸ τοῦ μάρρ γιούβετ μὲ βέτεγε, ζὲ τέκ τὲ γέμ οὔνε, τὲ γίνι δὲ ἐ γιούβετ.

4. Ε δὲ τέκ βέτε οὔνε ἐ δίγι, ἐ δὲ οὔθενε ἐ δίγι.

5. Ι θότ' ἀτίγ Θωμά· Ζότ, νούχε δίμ κού βέτε, ἐ κίτ μούντγεμ τὲ δίμ οὔθενε;

6. Ι θότ' ἀτίγ Ἰησοῦ οὔνε γιάμ οὔδα, ἐ δὲ ἐ βερτέτα, ἐ δὲ γέτα· ντοῦ ἐ σβέτε τὲ παπάι, πὲρ βέτζμε μὲ ἄνε τίμε.

7. Τὲ νιόχετε μούα, δὸ τὲ νιόχετε ἐ δὲ παπάνε τίμ· ἐ δὲ ζὲ νταστὶ ἐ νίγι ἀτέ, ἐ δὲ ἐ κίνε πάρε ἀτέ.

8. Ι θότ' ἀτίγ Φίλιπποῦ· Ζήτ, δεφτόνα νάβετ παπάνε; ἐ νὰ ἔσθε σαδό.

9. Ι θότ' ἀτίγ Ἰησοῦ· κάκε κόχε γιάμ μὲ γιούβετ κἀσζε, ἐ νούχε μὲ νιόχε. ὦ Φίλιππο; ἀτὶ ζὲ πὰ μούα, πὰ παπάνε; ἐ κίτ τὶ θούα, δεφτόνα νάβετ παπάνε;

10. Νούχε κισόν ζὲ οὔνε γιάμ τὲ παπάι, ἐ παπάι ἔσθε τέκ οὔ; φιάλετε ζὲ οὔ θόμ γιούβετ, νούκ' ἰ θόμ γκά βετίου· πὸ παπάι ζὲ ἔσθε τέκ οὔ, ἀτὶ ἰ κέν πούνετε.

11. Πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι.

12. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα τὰ ὅποια κἀμὼ καὶ ἐκεῖνος θέλει κάμει, καὶ μεγαλύτερα τούτων θέλω κάμει· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου.

13. Καὶ ὁ,τι ἂν ζητήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλω κάμει τοῦτο, διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ.

14. Ἐάν ζητήσητέ τι ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ θέλω κάμει αὐτό.

15. Ἐάν μὲ ἀγαπάτε, τὰς ἐντολάς μου φυλάσσετε.

16. Καὶ ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα, καὶ θέλει σὰς δώσει ἄλλον Παράκλητον, διὰ νὰ μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἶωνα.

17. Τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὅποσον ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ, διότι δὲν βλέπει αὐτό, οὐδὲ γνωρίζει αὐτό· σεῖς ὁμοῦς γνωρίζετε αὐτό, διότι μένει μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐν ὑμῖν θέλει εἶσθαι.

18. Δὲν θέλω σὰς ἀρῆσει ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ἐσὰς.

19. Ἐπι ὀλίγον, καὶ ὁ κόσμος πλεόν δὲν μὲ βλέπει· σεῖς ὁμοῦς μὲ βλέπετε· διότι ἐγὼ ζῶ, καὶ σεῖς θέλετε ζῆ.

20. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ σεῖς θέλετε γνωρίσει, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ μου, καὶ σεῖς ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν.

21. Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ φυλάττων αὐτάς, ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, θέλει ἀγαπηθῆ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου· καὶ ἐγὼ θέλω ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ θέλω φε-

11. Πισθόμενι μούα κὲ οὔνε γιάμ τε παπάι, ἐπαπάι μπὲ μούα ἔσῃε· ἐ ντὲ μὸς, ὄυλοήσνι κὲτὸ πούνετε, ἐ πεισόμενι μούα.

12. Βερτέτ, βερτέτ οὐ θὸμ γιούβετ, κούσ πεισὸν μπὲ μούα, πούνετε κὲ πῆιγ οὔνε, ἐ δὲ αἰ δὸ τι πῆιγ· ἐ δὲ μὲ τὲ μεδὰ γκὰ κὲτὸ δὸ τὲ πῆιγ, σὲ ψὲ οὔνε βέτε τὲ παπάι ἱμ.

13. Ε τζδὸ κὲ τὲ κερκόνι μπὲ ἔμερ τιμ. δὸ τοῦ ἀ πῆιγ οὐ κὲτὲ· κὲ τὲ ντερρόνετε παπάι μπὲ τὲ πῆιγ.

14. Ε ντὲ κερκόφτζει ντοῦε πούνε μπὲ ἔμερ τιμ. δὸ τοῦ ἀ πῆιγ οὔνε.

15. Ντὲ μὲ δόι μούα, ρούανι πορσίτ' ἐμία.

16. Ε οὔνε δὸ τι λιούτεμ παπάιτ, ἐ δὸ τοῦ ἀπε τγιέτερ Παράκλητο γιούβετ, κὲ τὲ γέτε πάσκε μὲ γιούβετ ντὲ γέτε τὲ πα σόσουρε.

17. Σπίρτιν' ἐ σὲ βερτέτεσε, κὲ ἀτὲ πότα σμούντ τὰ μάρρε, σὲ ψὲ νούκ' ἐ ὄεχ ἀτὲ, ἄ· ἐ νίεχ ἀτὲ· μὰ γιού ἐ νίχνι ἀτὲ, σὲ ψὲ μὲ γιούβετ φέντετε, ἐ μπὲ γιού δὸ τοῦ γέτε.

18. Δὸ τὲ μὸς οὐ λὲ γιούβετ τὲ θάρφρε· κήνεμ μπὲ γιού.

19. Ε δὲ πέρ νίε τζίξε, ἐ πότα μὲ νούκε μὲ ὄεχ· μὰ γιούβετ μὲ ὄιχνι· σὲ ψὲ οὔνε ρόιγ, ἐ δὸ τὲ ρόνι ἐ δὲ γιούβετ.

20. Μπὰ τὲ δίτε δὸ τὲ νίχνι γιούβετ, κὲ οὔνε γιάμ μπὲ παπάνε, ἐ γιούβετ μπὲ μούα, ἐ οὔνε μπὲ γιούβετ.

21. Αἰ κὲ μπάν πορσίτ' ἐμία ἐ ἰ ρούαν ἀτὸ, αἰ ἔσῃε κὲ μὲ δὸ μούα· ἐ αἰ κὲ μὲ δὸ μούα, δὸ τὲ δούχετε γκὰ παπάι ἱμ, ἐ δὲ οὔνε δὸ τὰ δούα ἀτὲ, ἐ ἀτιγ δὸ τι δεφτόιγ βέτεχενε

νερώσει ἑμαυτὸν εἰς αὐτόν.

22. Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰουδαῖος (οὐχὶ ὁ Ἰσκαριώτης), Κύριε, τί συμβαίνει ὅτι μέλλεις νὰ φανερώσης σεαυτὸν εἰς ἡμᾶς, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν κόσμον;

23. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐάν τις με ἀγαπᾷ, τὸν λόγον μου θέλει φυλάζει, καὶ ὁ Πατήρ μου θέλει ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν θέλομεν ἐλθεῖ, καὶ ἐν αὐτῷ θέλομεν κατοικήσει.

24. Ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου δὲν φυλάττει. Καὶ ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἀκούετε δὲν εἶναι ἰδικὸς μου, ἀλλὰ τοῦ πέμφαντός με Πατρός.

25. Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, ἐνῶ εὐρίσκομαι μεθ' ὑμῶν.

26. Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον θέλει πέμψῃ ὁ Πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος θέλει σᾶς διδάξει πάντα, καὶ θέλει σᾶς ὑπενθυμίσει πάντα ὅσα εἶπον πρὸς ἐσᾶς.

27. Εἰρήνην ἀφίνω εἰς ἐσᾶς, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδω εἰς ἐσᾶς· οὐχὶ καθὼς ὁ κόσμος δίδει σᾶς δίδω ἐγώ. Ἄς μὴ ταράττηται ἡ καρδία σας, μηδὲ ἄς δειλιᾷ.

28. Ἰκούσατε ὅτι ἐγὼ σᾶς εἶπον. Ἰπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς. Ἐάν με ἠγαπάτε, ἠθέλετε χαρῆ ὅτι εἶπον, Ἰπάγω πρὸς τὸν Πατέρα· διότι ὁ Πατήρ μου εἶναι μεγαλήτερός μου.

29. Καὶ τώρα σας εἶπον πρὶν γείνη, διὰ νὰ πιστεύσητε ὅταν γείνη.

30. Δὲν θέλω πλέον λαλήσει πολλά μεθ' ὑμῶν· διότι ἔρχεται ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, καὶ δὲν ἔχει οὐδὲν ἐν ἐμοί.

31. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ κόσμος, ὅτι ἀγαπῶ τὴν Πατέρα, καὶ

τίμιε·

22. Ἰθὺς ἀτιγ Ἰουδα (γιὸ Ἰσκαριώτη) Ζήτ, πέρ τζφάρβε πούνε κέ δὸ τὲ δεφτότζ θέτεγενε τέντε ντέ νέβετ, ἐ γιὸ ντέ κότε;

23. Γιὸν περφέιζ Ἰησοῦς, ἐ ἰ θὸς ἀτιγ· κούσ με δὸ μούα, δὸ τὲ ρύαγε φγιαλένε τίμιε· ἐ παπάϊ ἱμ. δὸ τὰ δόγε ἀτέ, ἐ δὸ τὲ βίγεμε ντέ αἰ ἐ δὸ τὲ κέγεμε τέ ντένιούριτε μπάνε τίγ.

24. Κούτ νούχε με δὸ μούα, νούχε ρύαν φγιαλέτ' ἐμία· ἐ φγιαλία κέ δὸ τὸν νούχ' εἶτ' ἐμία, πό ἐ παπάϊτ κέ με κὰ δεροτῶρε.

25. Κετό οὐ θάτζε γιούβετ, κούρ φέντεσῃ με γιού.

26. Μὰ Παράκλητοῖ, Σένγι Σπίρτ, κέ δὸ τὲ δερτόγε παπάϊ μπέ εἶτ' ὑερ τιμ. αἰ δὸ τοῦ διδάζεγε γιούβετ φίθ, ἐ δὸ τοῦ κούιτόγε γιούβετ, φίθ ἀπὸ κέ οὐ θάτζε γιούβετ.

27. Πάκενε οὐ λὲ γιούβετ, πάκενε τίμιε οὐ ἀπ οὔνε γιούβετ, γιὸ σὶ κούντρε ἐ ἐπ κότε. οὐα ἀπ γιούβετ· λὲ τὲ μὸς δρίδετε ζέμερα γιούαίγ, ἄς τὲ μὸς τρέμπετε.

28. Διφισάτε κέ οὐ θάτζε οὔνε γιούβετ· βέτε, ἐ βίγ ντέ γιού. ντέ με δόγετε δὸ τὲ φεζόνιστε, σὲ ψὲ οὐ θάτζε, βέτε τὲ παπάϊ, σὲ ψὲ παπάϊ ἱμ. εἶτε μὶ μὰδ σὲ οὔνε.

29. Ε νταῦτι οὐ θάτζε γιούβετ πὰ κέβρε, ἐ κούο τὲ κένενε τι πεσόνι.

30. Νούχε δὸ τὲ κούβετσίγ με σούμε με γιούβετ, σὲ ψὲ βγιέν ἀρχόντι ἰ κέσαίγ δινιάσε, ἐ σκὰ τὲ πέγε με μούα φάρρε.

31. Πὸ κέ τὲ νιόχενε πότα, κέ οὔνε θούα παπάνε, ἐ σὶ κούντρε με

καθώς με προσέταξεν ὁ Πατήρ, οὕτω κάμνω. Βγέροθτε, ἅς υπάγωμεν ἐντεῦθεν.

ΚΕΦ. ΙΕ'. 15.

Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀμπέλος· ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατήρ μου εἶναι ὁ γεωργός.

2. Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, ἐκκόπεται αὐτό· καὶ πᾶν τὸ φέρον καρπὸν, καθαρίζει αὐτό, διὰ νὰ φέρῃ πλείοτερον καρπὸν.

3. Τώρα σεις εἶσθε καθαρὸί διὰ τὸν λόγον τὸν ὅποιον ἐλάλησα πρὸς ἑσᾶς.

4. Μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα δὲν δύναται νὰ φέρῃ καρπὸν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ σεις, ἐὰν δὲν μείνητε ἐν ἐμοί.

5. Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀμπέλος, σεις τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, οὕτως φέρει καρπὸν πολύν· διότι χωρὶς ἐμοῦ δὲν δύνασθε νὰ κάμετε οὐδέν.

6. Ἐὰν τις δὲν μείνῃ ἐν ἐμοί, ρίπτεται ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ζησάνεται· καὶ συναγουσιν οὐτὰ καὶ ρίπτουσιν εἰς πῦρ, καὶ καίονται.

7. Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί καὶ οἱ λόγοι μου μείνωσιν ἐν ὑμῖν, θέλετε ζητεῖν, ὅ,τι ἂν θέλητε, καὶ θέλει γίνεσθαι εἰς ἑσᾶς.

8. Ἐν τούτῳ δοξάζεται ὁ Πατήρ μου, εἰς τὸ νὰ φέρητε καρπὸν πολύν· καὶ οὕτω θέλετε εἶσθαι μαθηταί μου.

9. Καθὼς ἐμὲ ἠγάπησεν ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα ἑσᾶς, μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου.

10. Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου φυλάξητε, θέλετε μείνει ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς ἐγὼ ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς τοῦ

ποροῦναι· μούα παπαί, χεῖστοῦ πείγ· γκρίχι τὲ ἱξεγμε χετέγε.

Κρίε Επεσεμπεδγιέτετε ιε'. 15.

Οὐνε γιάμ βέστι· βερτέτε, ἐ γιά· τι ἱμ ἔσθε πούγκου.

2. Τζδὸ δρι χε νούχε πέν τέκ οὔ πέμμε, ἐ χεδ πόστ· ἀτέ· ἐ τζδὸ δρι χε πέν πέμμε, ἐ κερὸν ἀτέ, χε τὲ πέ· γε μὲ σούμ· πέμμε.

3. Γιού ν· αστ·ι γίνι τὲ κερούαρ· με ἄνε τὲ φγιαλέσε χε οὔ θάτζε· γιού· βετ.

4. Κεντρόνι μπε μούα, ἐ δὲ οὔνε μπε γιού· σι κόντρε· δρι·α νούχε μούντ· γκα βέτε· χεγία τὲ πέγε πέμμε ντέ· μὸς κεντρόφτε ντέ βέστε· χεῖστοῦ ἐ δὲ γιούβετ ντέ· μὸς κεντρόφι τέκ οὔ.

5. Οὔνε γιάμ χεῖστι, ἐ γιούβετ δρι·τέ· ἀτ χε κεντρὸν μπε μούα, ἐ μπά τὲ χε κεντρόγ· οὔνε, κούγ· πέν σού· με πέμμε· σὲ ψὲ πᾶ μούα νούχε μού· τινι τὲ πένι φάρ·ε· φέ.

6. Ατ χε τὲ μὸς κεντρόγε τέκ οὔ· νε, δὸ τὲ χίδετε πόστ·τε πύσι δρι·α, ἐ δὸ τὲ θά·ζετε, ἐ ἰ μπεγέδενε· ἀτὸ, ἐ ἰ βένε μπε ζγ·άρ· ἐ δίφενε.

7. Ντέ κεντρόφ·ζι μπε μούα, ἐ φγιαλέτ·· εἰς τὲ κεντρόγενε· με γιού· βετ τζδὸ φάρ·ε· πούνε τὲ δόι, ἐ τὲ κερ·κόνι, δὸ τοῦ πένετε· γιούβετ.

8. Μπε χε·ι·ε· οὔ λεβδούα παπαί· ἱμ, χε τὲ πένι σούμ· πέμμε· ἐ τὲ πένε· νι μαθητὶ τὲ μίτε.

9. Σι κόντρε· με δέσι μούα πα· παί, ἀστοῦ ἐ δὲ οὔνε οὔ δέσι·α γι· ούβετ, κεντρόνι ντέ· δασουρί· τίμε·

10. Ε· ντέ· ρούα·ι·γι·τί·σι ποροῦτ·· ἐ· μία, δὸ τὲ κεντρόνι ντέ· δασουρί· τί· με· σι· κόντρε· ρούα·ι·γ· οὔνε ποροῦτ·· ἐ

Πατρός μου, και μένω εν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ.

11. Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς διὰ νὰ μείνη εν ὑμῖν ἡ χαρὰ μου, και ἡ χαρὰ ὑμῶν νὰ ᾔηται πλήρης.

12. Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολή μου, νὰ ἀγαπάτε ἀλλήλους, καθὼς σᾶς ἠγάπησα.

13. Μεγαλητέραν ταύτης ἀγάπην δὲν ἔχει οὐδεὶς, τοῦ νὰ θάλη τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ.

14. Σεῖς εἶσθε φίλοι μου, ἐὰν κάμνητε ὅσα ἐγὼ σᾶς παραγγέλλω.

15. Δὲν σᾶς λέγω πλέον δούλους, διότι ὁ δούλος δὲν ἐξεύρει τί κάμνει ὁ κύριος αὐτοῦ· ἐσᾶς δὲ εἶπον φίλους, διότι πάντα ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ Πατρὸς μου, ἐφανερώσα εἰς ἐσᾶς.

16. Σεῖς δὲν ἐξελέξατε ἐμὲ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξέλεξα ἐσᾶς, και σᾶς διέταξα, διὰ νὰ ὑπάγητε σεῖς και νὰ κάμνητε καρπὸν, και ὁ καρπὸς σας νὰ μὴν ᾧστε, ὅτι ἂν ζητήσητε παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, νὰ σᾶς δώσῃ αὐτό.

17. Ταῦτα σᾶς παραγγέλλω, νὰ ἀγαπάτε ἀλλήλους.

18. Ἐὰν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ, ἐξεύρετε ὅτι ἐμὲ πρότερον ὑμῶν ἐμίσησεν.

19. Ἐἴν ἦσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ὁ κόσμος ἤθελεν ἀγαπᾶ τὸ ἰδικόν του· ἐπειδὴ ὁμοως δὲν εἶσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐγὼ σᾶς ἐξέλεξα ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τούτο σᾶς μισεῖ ὁ κόσμος.

20. Ἐνθυμείσθε τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς· Δὲν εἶναι δούλος μεγαλήτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Ἐὰν ἐμὲ ἐδίωξαν και σᾶς θέλουσι διώξει· ἐὰν τὸν λόγον μου ἐφύλαξαν, και τὸν ὑμέτερον θέλουσι φυλάξει.

παπαῖτ σίμ, ἐ κεντροῖγ ντὲ δασουρι τὲ τίγ.

11. Κετὸ οὐ θάτζε γιούβετ. κὲ τὲ φεζόνι γιού φεζίμνε τίμ, ἐ φεζίμι γιούατγ τὲ γέτε ἰ πλιότε.

12. Κεγιὸ εἴτε πορσία ἴμε, κὲ τὲ δ' ἰ νιέρι γιάτερινε, σὶ κούντρε οὐ δέσια γιούβετ.

13. Ντονιὲ νούξε κα μὲ τὲ μάδε δασουρι τὲ κεγιὸ, κὲ τὲ λέρε νιερί κόξενε πέρ μιν τὲ τίγ.

14. Γιούβετ μιν τὲ μίτε γίνι ντὲ κέφτζι ἀτὸ κὲ παρσίτ' οὔνε γιούβετ.

15. Νούκ' οὐ θερρὲς μὲ γιούβετ ἄρετρε ὄρε, σὲ ἄρετρε ὄρε νούξε δι σέτζ πέν ζότι ἰ τίγ' πὸ οὔνε οὐ θάτζε γιούβετ μιν, σὲ ψὲ φίθ ἀτὸ κὲ διφίθβα γκα παπαῖ ἴμ, οὐ ἀδεφτόβα γιούβετ.

16. Γιούβετ νούξε μὲ ζφιούαδτε μούκ, πὸ οὔν' οὐ κάμ ζφέδουρε γιούβετ. ἐ οὐ βουρρὲκ γιούβετ' κὲ τὲ βίγι, ἐ τὲ πένι πέμμε, ἐ πέμμα γιούατγ τὲ γέτ' ἐ δουρούατζμε· ἐ ἀντάτγ τζδὸ φὲ κὲ τὲ κερκόνι γκα παπαῖ μπε ἔμερ τίμ, δὸ τοῦ ἀ ἄπε γιούβετ.

17. Κετὸ οὐ πορσίτ γιούβετ, κὲ τὲ δάι νιέρι γιάτερινε.

18. Ντὲ οὐ οὐρρὲν γιούβετ πότα, ἐ δίγι κὲ περπάρα γκα γιούβετ μὲ οὐρρὲου μούα.

19. Ντὲ γέεετε πρέτγ πότε, πότα δούατγ τὲ δούαν πούνεν' ἐ σάτγ' πὸ σὲ ψὲ σγίνι πρέτγ πότεσε, πὸ οὔν' οὐ κάμ ζφέδουρε γιούβετ γκα μέσι πότεσε, ἀντάτγ οὐ οὐρρὲν γιούβετ πότα.

20. Μπάνι μέντ φγιαλενε κὲ οὐ θάτζε οὔνε γιούβετ· ἄεετε κοπίλλ μὲ μὰδ σὲ ζότι ἰ τίγ' ντὲ ντὲκνε μούα, δὸ τὲ ντγιέκνε ἐ δὲ γιούβετ· ντὲ βούατγτινε φγιαλενε τίμε, δὸ τὲ βούατγνε ἐ δὲ τούατγνε.

21. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα θέλουσι κάμει εἰς ἐσᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, διότι δὲν ἐξεύρουσι τὸν πέμψαντά με.

22. Ἐάν δὲν ἦλθον καὶ ἐλάλησα πρὸς αὐτοὺς, ἀμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· τῶρα ὁμῶς δὲν ἔχουσι πρόσφατον περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.

23. Ὁ μισῶν ἐμέ, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ.

24. Ἐάν δὲν ἔκαμον μεταξὺ αὐτῶν τὰ ἔργα τὰ ὅποια οὐδεὶς ἄλλος ἔκαμεν, ἀμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· ἀλλὰ τώρα καὶ εἶδον καὶ ἐμίσησαν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου.

25. Ἀλλὰ τοῦτο ἔργετε, διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· «Ὅτι ἐμίσησαν με δωρεάν.»

26. Ὅταν ὁμῶς ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, τὸν ὁποῖον ἐγὼ θέλω πέμψαι πρὸς ἐσᾶς παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὅποion ἐκπορεύεται παρὰ τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος θέλει μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ.

27. Ἀλλὰ καὶ σεῖς μαρτυρεῖτε, διότι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ εἴσθε.

ΚΕΦ. ις'. 16

ΤΑΥΤΑ ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῆτε.

2. Θέλουσι σᾶς κάμει ἀποσυναγωγούς· μάλιστα ἐρχεται ὥρα, καθ' ἣν πᾶς ὅστις σᾶς θανατώσῃ θέλει νομῆσαι ὅτι προσφέρει λατρείαν εἰς τὸν Θεόν.

3. Καὶ ταῦτα θέλουσι σᾶς κάμει, διότι δὲν ἐγνώρισαν τὸν Πατέρα, οὐδὲ ἐμέ.

4. Ἀλλὰ ταῦτα εἶπον πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἐθυμῆσθε αὐτά, ὅταν ἔλθῃ

21. Πὸ ρίθῃ χετὸ δὸ τοῦ ἁ πέγενε γιούβετ πέρ σεπὲπ τὲ ἔμεριτ σίμ, σὲ ψὲ νοῦκ' ἐ δίνε ἀτὲ χὲ μὲ δερφόι μούα.

22. Τὲ μὸς χέσῃ ἄρδουρε, ἐ τὲ μὸς οὐ χέσῃ θέν' ἀτοῦρε, δὸ τὲ μὸς χίσνε φάιγ· μὰ νταστί προφᾶς νούχῃ κάνε πέρ φαίγ τὲ τοῦρε.

23. Αὐ χὲ οὐρῆεν μούα, ἐ δὲ πᾶ πάνε τίμ οὐρῆεν.

24. Τὲ μὸς χέσῃ πάσουρε πέρρῃε μπᾶ τὰ πούνερα τὲ τίλια χὲ κούρῃε νίεροι σὶ πέρρῃε, δὸ τὲ μὸς χίσνε φαίγ, μὰ νταστί ἐ δὲ ἰ πάνε, ἐ δὲ μὲ οὐρῆνε ἐ δὲ μούα, ἐ δὲ πᾶκάνε τίμ.

25. Πὸ δούγατε τὲ δάλλε ἐ βερτέτε ἀγιὸ φγιαλέ χὲ ἔσῃε σκρούρε ντὲ νίμ τὲ τοῦρε· μὲ οὐρῆνε πᾶ τούτγε πᾶ τεχού.

26. Μὰ κούρ τὲ βίγε Παρίκλητοῖ, χὲ δὸ τοῦ δερφόιγ οὔνε γιούβετ γκᾶ πᾶκᾶτ, ἰστίρτι ἰ σὲ βερτέτεσε χὲ ἐκπορέψετε γκᾶ πᾶκᾶτ) αὐ δὸ τὲ ἄπε μαρτυρὶ πέρ μούα.

27. Ε δὲ γιού ἴπνε μαρτυρὶ, σὲ ψὲ γίνε μὲ μούα χὲ μπὲ τὲ νίσουρε.

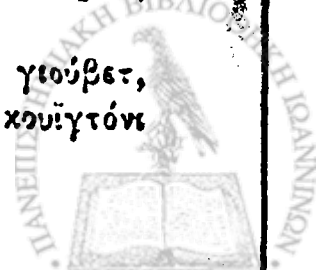
Κρίε Εφιάσῃε μπεδγιέτετε. ις'. 16.

Κετὸ οὐ θάτζε γιούβετ χὲ τὲ μὸς σκανδαλίσει.

2 Δὸ τοῦ ντζγιέρνε γιούβετ γκᾶ συναγώγετε, πὸ ἐ δὲ δὸ τὲ βίγε κόχῃ, χὲ κούτ τοῦ βράσε γιούβετ τὲ ἰεσόγε χὲ κέν ντέρρ Περντίσε.

3. Ε χετὸ δὸ τοῦ ἁ πέγενε γιούβετ, σὲ ψὲ νούχῃ νιόχῃ πᾶπάνε, ἄς μούα.

4. Πὸ χετὸ οὐ ἁ θάτζε γιούβετ, χὲ κούρ τὲ βίγε κόχῃ τὲ κούιγτόνε

ἢ ὥρα, ὅτι ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς. Δὲν εἶπον δὲ ταῦτα πρὸς ἐσᾶς ἐξ ἀρχῆς διότι ἤμην μεθ' ὑμῶν.

5. Τώρα δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν με ἐρωτᾷ, Ποῦ ὑπάγεις;

6. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς ταῦτα, ἡ λύπη ἐγένετο τὴν καρδίαν σας.

7. Ἐγὼ ζυῶς τὴν ἀλήθειαν σᾶς λέγω· συμφέρει εἰς ἐσᾶς· νὰ ἀπέλθω ἐγὼ· διότι, ἐάν δὲν ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος, δὲν θέλει ἐλθεῖ πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἀφοῦ ἀπέλθω, θέλω πέμψει αὐτὸν πρὸς ἐσᾶς.

8. Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος θέλει ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως·

9. Περὶ ἁμαρτίας μὲν, διότι δὲν πιστεύουσιν εἰς ἐμέ·

10. Περὶ δικαιοσύνης δὲ, διότι ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ πλέον δὲν με βλέπετε·

11. Περὶ δὲ κρίσεως, διότι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκρίθη.

12. Ἐτι πολλὰ ἔχω νὰ εἶπω πρὸς ἐσᾶς, δὲν δύνασθε ὁμῶς τώρα νὰ βασιτάζητε αὐτά·

13. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, θέλει σᾶς ὁδηγήσει εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· διότι δὲν θέλει λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἀνακούσῃ θέλει λαλήσει καὶ θέλει σᾶς ἀναγγεῖλει τὰ μέλλοντα.

14. Ἐκεῖνος θέλει δοξάσει ἐμέ, διότι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάθει, καὶ ἀναγγεῖλει πρὸς ἐσᾶς.

15. Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ, ἐμοῦ εἶναι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάθει, καὶ ἀναγγεῖλει πρὸς ἐσᾶς.

ἀπὸ, καὶ οὐ πάτζει θένε γιούβει· μὰ ζετό νοῦκ' οὐ ἀθάτζει γιούβει καὶ περπάρα, σὲ ψὲ φέντεσὲ με γιούβει.

5. Μὰ νταῖτι βέτε τεκ αἶ καὶ με δερφόι, ἐ ντοκίε γκα γιούβ νούζε με πιετ μούα· κού βέτε;

6. Πὸ σὲ ψὲ οὐ θάτζει γιούβει ζε-τό πούνερα, οὐ μπουλιότ ζέμερενε τούαῖγ χέλυι.

7. Μὰ οὖν· οὐ θὸμ γιούβει τὲ βερτέτενε, σὲ ψὲ ἔστ' ἐ βεγίερε μπε γιού καὶ τὲ βέτε οὖνε, σὲ ντὲ μὸς βάφτζια οὖνε Παράκλητὲ δὲ τὲ μὸς βίγε μπε γιού. ἐ ντὲ βάφτζια οὖνε, δὲ τὰ δερφόιγ ἀτὲ μπε γιούβει.

8. Ε πύκε τὲ βίγε αἶ, δὲ τὲ κερτόγε πότενε πέρ φάῖγ, ἐ πέρ τὲ δρέιγτε ἐ πέρ φιούκ.

9. Σὰ πέρ φάῖγ, σὲ ψὲ νούζε πεσὴγενε μπε μούα.

10. Ε πέρ τὲ δρέιγτε, σὲ ψὲ οὖνε βέτε τὲ παπαῖ ἔμ, ἐ νούζε με δίχνι με.

11. Ε πέρ φιούκ πα, σὲ ψὲ ἀρχόντι ἰ ζεσαῖγ δινιάσε, οὐ δεμετούα.

12. Ε δὲ σούμε τεγίερα κάμ πέρ τὲ θένε γιούβει, πὸ νούζε μούντι τὲ μπάῖ νταῖτι.

13. Μὰ κούρ τὲ βίγε αἶ, Σπίρτι ἰ σὲ βερτέτεσε, δὲ τοῦ δερφόγε γιούβει φίθε τὲ βερτέτενε, σὲ ψὲ δὲ τὲ μὸς θύτε γκα βετίου, πὸ δὲ τὲ θύτε φίθ' ἀπὸ καὶ δὲ τὲ διφύγε, ἐ δὲ τοῦ δερφόγε γιούβει φίθ' ἀπὸ καὶ δὲ τὲ βίγενε.

14. Αἶ δὲ τὲ ντερρόγε μούα, σὲ ψὲ γκα ἔμεα δὲ τὲ μάρρε, ἐ δὲ τοῦ δερφόγε γιούβει.

15. Φίθε σὰ κα πακαῖ τὲ μιάτε γιάνε, πρὰ ἀντάῖγ θάτζει καὶ δὲ τὲ μάρρε γκα τὲ μιάτε, ἐ δὲ τοῦ δερφόγε γιούβει.

16. Ὀλίγον ἔτι, καὶ δὲν μὲν βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

17. Τότε τινὲς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὅποιον μᾶς λέγει, Ὀλίγον, καὶ δὲν μὲ βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ· καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα;

18. Ἐλεγον λοιπὸν, Τοῦτο τί εἶναι τὸ ὅποιον λέγει, τὸ ὀλίγον; Δὲν ξηεύρομεν τί λαλεῖ.

19. Ἐνόησε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Περὶ τούτου συζητήσατε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, Ὀλίγον, καὶ δὲν μὲ βλέπετε, καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ;

20. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι σεῖς θέλετε κλαύσει καὶ θρηνησεῖ, ὁ δὲ κόσμος θέλει χαρῆ· καὶ σεῖς θέλετε λυπηθῆ· ἡ λύπη σας ἕως θέλει μεταβληθῆ εἰς χαρὰν.

21. Ἡ γυνὴ ὅταν γεννᾷ λύπην ἔχει, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ἀφ' οὗ ἕως γεννήσῃ τὸ παιδίον, δὲν ἐνθουμείται πλέον τὴν θλίψιν, διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.

22. Καὶ σεῖς λοιπὸν τώρα μὲν ἔχετε λύπην· πάλιν ὁμως θέλω σᾶς ἰδεῖ, καὶ θέλει χαρῆ ἢ καρδία σας, καὶ τὴν χαρὰν σας οὐδεὶς ἀφαιρεῖ ἀπὸ σας.

23. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲν θέλετε ζητήσαι παρ' ἐμοῦ οὐδέν. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ὅσα ἄν αἰτήσετε παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλει σᾶς δώσει.

24. Ἔως τώρα δὲν ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ θέ-

16. Περὶ ἱετζικεζε, ἐ νούχε μὲ σίχνι ἐ πέρ ἱετζικεζε, ἐ δὸ τὲ μὲ σίχνι, σὲ ψὲ οὔνε βέτε τὲ παπαί.

17. Θάνε δὰ τζὰ γὰ μαθητίτ' ἐτίγ ἱέρι μὲ γιάτερνε, τζέστε κεγιὸ κὲ νὰ θόττε νέβετ πέρ ἱετζικεζε ἐ νούχε μὲ σίχνι, ἐ πὰ πέρ ἱετζικεζε ἐ δὸ τὲ μὲ σίχνι· ἐ κὲ οὔνε βέτε τὲ παπαί;

18. Θόσνε δὰ· τζέστε κεγιὸ κὲ θόττε ἱετζικεζε; νούχε κουπετόγεμμε σέτζ θόττε.

19. Εἰ νόησε δὰ Ἰησοῦ κὲ δούαίγνε τὰ πιέτν' αἰε, ἐ οὐ θότ' αἰτούρε, πέρ κέττε κερκόνι ἱέρι μὲ γιάτερνε, σὲ ψὲ οὐ θάττε γιούβετ, πέρ ἱετζικεζε, ἐ νούχε μὲ σίχνι, ἐ πὰ πέρ ἱετζικεζε ἐ δὸ τὲ μὲ σίχνι;

20. Βερετέτ, βερετέτ οὐ θόμ γιούβετ, κὲ γιού δὸ τὲ κίσι ἐ δὸ τὲ μυρολοῦτνι, κόττα δὸ τὲ φεζόνεττε ἐ γιούβετ δὸ τὲ χελμόνενι, πὸ χέλιμι γιούβετ δὸ τὲ κθένενε ντε φεζ'μ.

21. Εἰρούαγια κούρ πγιέτ κὰ χέλιμ, σὲ ψὲ ἐρδι κόχ' ἐσάιγ' πὸ κούρ τὲ πγιέλε δγιάλλενε, νούκ' ἐ κουϊτόνεττε μὲ ὄτρεγγίμνε, γκὰ φεζίμι, σὲ ψὲ οὐ λιὲ ἱερι ντε πόττε.

22. Εἰ δὲ γιού ἀδὰ νταστὶ κίλι χέλιμ, μὰ δὸ τοῦ ὄογ περσερι ἐ δὸ τοῦ φεζόνεττε ζέμερα γιούαίγ, ἐ φεζίμνε τούαίγ δὸ τὲ μὸς ἐ μάρρε ἱερι γκὰ γιού.

23. Εἰ μὰ τὲ δίτε δὸ μὸς μὲ πιέτνι μούα πέρ ντογιέ πούνε, βερετέτ, βερετέτ οὐ θόμ γιούβετ, κὲ τζὸ φάρε πούνε κὲ τί κερκόνι παπαίτ μπε ἕμερ τίμ, δὸ τοῦ ἀ ἄπε γιούβετ.

24. Γγέρα νταστὶ νούχε κερκούατὲ ντογιέ πούνε ντ' ἕμερ τίμ' κερ-

λετε λαμβάνει, διὰ νὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρά σας.

25. Ταῦτα διὰ παροιμιῶν ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ὅτε δὲν θέλω σᾶς λαλήσει πλέον διὰ παροιμιῶν, ἀλλὰ παρρησίᾳ θέλω σᾶς ἀναγγεῖλαι περὶ τοῦ Πατρὸς.

26. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ θέλετε ζητήσῃ ἐν τῷ ὀνόματί μου· καὶ δὲν σᾶς λέγω, ὅτι ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν.

27. Διότι αὐτὸς ὁ Πατὴρ σᾶς ἀγαπᾷ, ἐπειδὴ σεις ἠγαπήσατε ἐμὲ, καὶ ἐπιστεύσατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον.

28. Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἦλθον εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίνω τὸν κόσμον, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

29. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἴδου, τώρα παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ οὐδεμίαν παροιμίαν λέγεις.

30. Τώρα γνωρίζομεν ὅτι ἐξέυρεις πάντα, καὶ δὲν ἔχεις χροίαν νὰ σὲ ἐρωτᾷ τις. Ἐκ τούτου πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες.

31. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τώρα πιστεύετε;

32. Ἴδου ἔρχεται ὥρα καὶ ἤδη ἦλθε, νὰ σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ νὰ ἀφήσετε ἐμὲ μόνον· ἀλλὰ δὲν εἶμαι μόνος, διότι ὁ Πατὴρ εἶναι μετ' ἐμοῦ.

33. Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἔχητε εἰρήνην ἐν ἐμοί. Ἐν τῷ κόσμῳ θέλετε ἔχει θλίψιν· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ ἐνίκησα τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ις'. 17.

ΤΑΥΤΑ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν

κόνι, ἐ δὲ τὲ μίρρι· καὶ τὲ γέτε ξεζίμι γιουαῖγ πλιότ.

25. Κετὸ οὐ θάτζε γιούβετ με παριμίρα, πὸ θγιέν κόχξε καὶ τὲ μὸς οὐ θὸμ με γιούβετ με παριμίρα, πὸ φάκεζα δὸ τοῦ θὸμ γιούβετ πὲρ πάνε.

26. Μπα τὲ δίτε δὸ τὲ ξερχόνι μπ' ἔμερ τιμ, ἐ νοὺκ' οὐ θὸμ γιούβετ σὲ οὐνε δὸ τι λιούτεμ παπάιτ πὲρ γιούβετ.

27. Σὲ ψὲ αἰ παπάι βέτε οὐ δὸ γιούβετ σὲ ψὲ γιούβετ δέστε μούα, ἐ πεσοῦατε, καὶ οὐνε γκα Περντία δόλα.

28. Δόλα γκα παπάι, ἐ ἀρτζε ντέ πότε· ἐ λε περσερι πότενε, ἐ βέτε τὲ παπάι.

29. Ἰ θὸν' ἀτιγ. μαθητίτ' ἐτιγ' γιά, νταστὶ φάκεζα νὰ κουβεντὸν, ἐ ντοῖε παριμι νούξε νὰ θούα.

30. Νταστὶ ἐ νὸχμ καὶ ἰ δι τὲ φίθα, ἐ νοὺξε καὶ χρία καὶ τὲ τὲ πίεςε νιερὶ· πὲρ καὶ τὲ πεσόγεμε καὶ γκα Περντία δόλε.

31. Οὐ περφέιγν ἀτουρε Ἰησοῦ· νταστὶ πεσόνι;

32. Γιά, θγιέν κόχξε, ἐ δὲ νταστὶ ἔρδι, καὶ τὲ περχάπι φίθε κουσ ντέ βεντ τὲ τιγ, ἐ μούα τὲ με λίρι βέτεμε, ἐ νοὺξε γιάμ βέτεμε, σὲ ψὲ παπάι ἔστε με μούα.

33. Κετὸ οὐ θάτζε γιούβετ, καὶ τὲ ζίνι πάιτ μπὲ μούα· ντέ πότε ὅτρεγγιμ δὸ τὲ ζίνι, πὸ κίι θαρὸς, οὐνε ἐ μούντα πότενε.

Κρίε Εἶστατεμ.πεδγιέτετε ις'. 17.

Κετὸ θὰ Ἰησοῦ ἐ γκρίγιτι σίτ' ἐτιγ λιάρτ μπὲ Κίελ, ἐ θὰ παπά, ἔρδι

οὐρανόν, καὶ εἶπε, Πάτερ. ἦλθεν ἡ
ώρα δόξασον τὸν Υἱόν σου, διὰ νὰ
σὲ δοξάσῃ καὶ ὁ Υἱός σου.

2. Καθὼς ἔδωκας εἰς αὐτὸν ἐξου-
σίαν πάσης σαρκός, διὰ νὰ δώσῃ ζω-
ὴν αἰώνιον εἰς πάντας ὅσους ἔδωκας
εἰς αὐτόν.

3. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ αἰώνιος ζωή,
τὸ νὰ γνωρίζωσι σὲ τὸν μόνον ἀλη-
θινὸν Θεόν, καὶ τὸν ὅποιον ἀπέστει-
λας Ἰησοῦν Χριστόν.

4 Ἐγὼ σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς·
τὸ ἔργον ἐτελείωσα τὸ ὅποιον μοὶ
ἔδωκας διὰ νὰ κάμω.

5. Καὶ τώρα δόξασόν με σὺ, Πά-
τερ, πλησίον σου μὲ τὴν δόξαν τὴν
ὁποίαν εἶχον παρὰ σοὶ πρὶν γεῖνη ὁ
κόσμος.

6. Ἐφάνέρωσα τὸ ὄνομά σου εἰς
τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους μοὶ ἔ-
δωκας ἐκ τοῦ κόσμου. Ἰδικοὶ σου
ἦσαν καὶ εἰς ἐμὲ ἔδωκας αὐτούς,
καὶ τὸν λόγον σου ἐφύλαξαν.

7. Τώρα ἐγνώρισαν ὅτι πάντα ὅσα
μοὶ ἔδωκας παρὰ σοῦ εἶναι·

8. Διότι τοὺς λόγους τοὺς ὁποί-
ους μοὶ ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς·
καὶ αὐτοὶ ἐδέχθησαν, καὶ ἐγνώρισαν
ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον· καὶ
ἐπίστευσαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

9. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν παρακαλῶ
δὲν παρακαλῶ περὶ τοῦ κόσμου, ἀλ-
λά περὶ ἐκείνων τοὺς ὁποίους μοὶ ἔ-
δωκας, διότι ἰδικοὶ σου εἶναι.

10. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ εἶναι,
καὶ τὰ σὰ ἐμὰ· καὶ ἐδοξάσθην ἐν
αὐτοῖς.

11. Καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἐν τῷ
κόσμῳ, ἀλλ' οὗτοι εἶναι ἐν τῷ κό-
σμῳ, καὶ ἐγὼ ἔρχομαι πρὸς σέ. Πά-
τερ ἅγιε, φύλαξον αὐτούς ἐν τῷ ὀνό-
ματί σου, τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας

κόχα, ντεβρό πέρρε τέντ, καὶ τὲ τὲ
ντεβρόγγε τὶγ ἐ δὲ πέρρι ἴτ.

2. Σὶ κούντρ' ἰ δὲ ἀτίγ ἐξουσί μπι
φίθῃ νιέρεζ. καὶ τάπε γέτευ' ἐ πὰ σό-
σουρε μπι φίθ' ἀτὰ καὶ ἐ καὶ δένε ἀτίγ.

3. Ε γέτα ἐ πὰ σόσουρε ἔσττε κα-
γιό, καὶ τὲ νιόχενε τὶγ Περντίν' ἐ βερ-
τέτε τὲ θέτεμενε, ἐ δὲ Ἰησοῦνε Κρί-
στίνε καὶ δερφόβε τὶγ.

4. Οὔνε τὲ ντεβρόβχα τὶ μπε δέ-
πουνενε ἐ πέρρα καὶ μὲ πάτε δένε
μούα πέρ τὲ πέρρε.

5. Ε νταῖτι ντεβρόμε μούα τὶ ὦ
παπὰ ἄφερ τέγε, μὲ ἀτὲ ντεβρό καὶ πὰ-
τζε ἄφερ τέγε πὰ καὶ δὲ πότα.

6. Δεφτόβα ἔμερινε τέντ μὰ τὰ
νιέρεζ καὶ μὲ πάτε δένε μούα γὰ πό-
τα· τὲ τούτε κένε, ἐ μὶ δὲ ἀτὰ μούα,
ἐ φγιαλένε τέντε ἐ ρούαϊγτινε.

7. Νταῖτι νιάγνε καὶ φίθ' ἀτὸ καὶ
μὲ πάτε δένε, γὰ τέγε γιάνε.

8. Σὲ ψὲ φγιαλέτε καὶ μὲ δὲ μούα,
οὐ ἂ δάτζε ἀτοῦρε· ἐ ἀτὰ ἰ μούαζρε,
ἐ νιόχνε μὲ τὲ βερτέτε, καὶ γὰ τέγε
δόλα, ἐ πεσοῦανε καὶ τὶ μὶ καὶ δερφού-
αρε.

9. Οὔνε πέρ ἀτὰ τὲ λιούτεμ, πέρ
πότε νούχε τὲ λιούτεμ, πὸ πέρ ἀτὰ
καὶ πάτε δένε μούα, σὲ ψὲ γιάνε τὲ
τούατε.

10. Ε φίθῃ τὲ μιάτε, τὲ τούατε
γιάνε, ἐ τὲ τούατε τὲ μιάτε· ἐ γὰ
ἀτὰ γιάμ ντε βρούαρε.

11. Ε οὔνε νούχε γιάμ. μὲ ντὲ πό-
τε, ἐ κατὰ ντὲ πότε γιάνε, ἐ οὔνε βιγ-
τέκ τέγε· Παπὰ ἰ σενγτερούαρε, ρού-
αϊγ ντὲ ἔμερ τέντ ἀτὰ καὶ πάτε δέ-
νε μούα, καὶ τὲ γένε νιὲ σὶ κούντρε

διὰ τὰ ἦναι ἐν καθὼς ἡμεῖς.

12. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐφύλαττον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· ἐκείνους τοὺς ὁποίους μοι ἔδωκας ἐφύλαξαι, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπωλέσθη, εἰμὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, διὰ τὰ πληρωθῆ ἡ Γραφή.

13. Τώρα δε ἔρχομαι πρὸς σέ, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, διὰ τὰ ἔχουσι τὴν χαρὰν μου πλήρη ἐν ἑαυτοῖς.

14. Ἐγὼ ἔδωκα εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον σου· καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοὺς, διότι δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου.

15. Δὲν παρακαλῶ τὰ σηκώσης αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τὰ φυλάξῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ.

16. Ἐκ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου.

17. Ἀγίζσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ ἰδικός σου εἶναι ἀλήθεια.

18. Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον.

19. Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτὸν, διὰ τὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἁγιασμένοι ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

20. Καὶ δὲν παρακαλῶ μόνον περὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν.

21. Διὰ τὰ ἦναι πάντες ἐν καθὼς σὺ, Πάτερ, εἶσαι ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν σοὶ, τὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν, διὰ τὰ πιστεύσῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.

22. Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν μοι ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτοὺς· διὰ τὰ ἦναι ἐν, καθὼς ἡμεῖς εἴμεθα ἐν

23. Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν

γέμινά.

12. Κούρ γέσσε ντέ πόττε πάσχε με τὰ, οὐν ἰ ρούαγε ἀτὰ ντ' ἔμερ τέντ' ἀτὰ χέ με πάτε δένε ἰ ρούαίγτα. ἔ νιοιέ γκα ἀτὰ νούχε χούμπι, πέρ βέτσε με ἀτίγ πέρριτ σέ χούμπεγεσε. χέ τὲ δάλλε κάρτα ἔ βερτέτε.

13. Ε νταῖτι πὰ βίγ τέκ τι, ἔ χετὸ ἰ θόμ ντέ πόττε χέ τὲ χένε μπέ βέτεχε τὲ τούρι βεζίμενε τιμ. τὲ πλιότε.

14. Οὐν' οὐ πάτσε δέν' ἀτούρε φγιαλένε τέντε, ἔ πότα ἰ οὐρρέου ἀτὰ, σέ ψὲ νούχε γιάνε γκα πότα, σὶ κούντρε σγιάμ. ἄς οὐνε γκα πότα.

15. Νούχε τὲ λιούτεμ. χέ τι γκρέζετ ἀτὰ γκα πότα, πὸ τι ρούατζ ἀτὰ γκα ἰ λίφου.

16. Γκα πότα νούχε γιάνε σὶ κούντρε σγιάμ. ἄς οὐνε γκα πότα.

17. Σενγτερούι ἀτὰ ντέ τὲ βερτέτε τέντε, φγιαλία ὅτε ἔστ' ἔ βερτέτε.

18. Σὶ κούντρε δερφόβε τί μούα ντέ πόττε, αὐτοῦ ἔ δὲ οὐνε ἰ δερφόβα ἀτὰ ντέ πόττε.

19. Ε πέρ ἀτὰ οὐνε σενγτερέιγ βέτεχενε τίμε, χέ τὲ γένε ἔ δὲ ἀτὰ τὲ σενγτερούαρε ντέ τὲ βερτέτε.

20. Οὐ νούχε λιούτετ πέρ χετὰ βέτεμε, πὸ ἔ δὲ πέρ ἀτὰ χέ δὸ τὲ πεσόγενε μπέ μούα με φγιαλέ τὲ κετούρε.

21. Κέ τὲ γένε τὲ φίθε νιέ, σὶ κούντρε γέ τι, πὰπὰ, μπέ μούα, ἔ οὐνε μπέ τι χέ τὲ γένε ἔ δὲ ἀτὰ νιέ μπέ νέβετ, χέ τὲ πεσόγενε κούτα σὲ τι με δερφόβε.

22. Ε οὐνε ντέρρε χέ τι με δὲ μούα, οὐ ἄ δάτζε ἀτούρε χέ τὲ γένε νιέ, σὶ κούντρε γέμινε βέβετ νιέ.

23. Οὐνε μπὰ τὰ, ἔ τι μπέ μούα,

ἐμοί· διὰ νὰ ἦναι τετελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ νὰ γνωρίζῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας, καὶ ἠγάπησας αὐτούς καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας.

24. Πάτερ, ἐκείνους τοὺς ὁπίους μοὶ ἔδωκας, θέλω, ὅπου εἶμαι ἐγὼ, νὰ ἦναι καὶ ἐκεῖνοι μετ' ἐμοῦ· διὰ νὰ θεωρῶσι τὴν δόξαν μου, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκας, διότι μὲ ἠγάπησας πρὸ καταβολῆς κόσμου.

25. Πάτερ δέκτις, καὶ ὁ κόσμος δὲν σὲ ἐγνώρισεν, ἐγὼ δὲ σὲ ἐγνώρισα, καὶ οὗτοι ἐγνώρισαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.

26. Καὶ ἐφανέρωσα εἰς αὐτούς τὸ ὄνομά σου, καὶ θέλω φανερώσει διὰ νὰ ἦναι ἡ ἀγάπη μὲ τὴν ὁποίαν μὲ ἠγάπησας ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦ ιη'. 18.

ΑΦΟΥ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦτο κήπος, εἰς τὸν ὁποῖον εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2. Ἦξευρε δὲ τὸν τόπον καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων αὐτόν· διότι πολλὰκις συνῆλθεν ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

3. Ὁ Ἰούδας λοιπὸν λαβὼν τὸ τάγμα, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται· ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων.

4. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐξέβρων πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, ἐξῆλθε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τίνα ζητεῖτε;

5. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λέγει πρὸς αὐτοῦ· ὁ Ἰησοῦς. Ἐγὼ εἶμι. Ἰσατο δὲ

καὶ τὸ γένε· τελειόσωρε μπε νιέ, καὶ τὸ νιόχε εἰ δὲ πότα, σὲ τί μὲ δερφόβε, εἰ δὲ ἴ δέσε ἀτά, σὲ κούντρε δέσε μούα.

24. Παπά, οὔνε δούα, ἀτά καὶ μὲ δὲ μούα, τὸ γένε εἰ δὲ ἀτά μὲ μούα, ἀτγὲ τέκ γιάμ οὔνε· καὶ τὸ σόχενε ντέρρε τιμ, καὶ μὲ δὲ μούα τί, σὲ ψὲ μὲ καὶ δάσωρε μούα πὰ πένε εἰ δὲ πότα.

25. Παπά ἰδρέιγτε, πότα νούχε τὸ νιόχου τί, μὰ οἱ καὶ νιόχουρε, εἰ δὲ κατὰ εἰ καὶ χουρε καὶ τί μὲ δερφόβε.

26. Εὐ πέρρα, εἰ δὲ τὸ πείγ τὸ νιόχενε ἀτὰ ἐμερινε τέτ, καὶ τὸ γένε μπά τὰ δάσωρε καὶ μὲ τὸ μὲ δέσε μούα, εἰ οὔνε μπά τὰ.

Κρίσ Ετετεμπεδγιέτε ιη'. 18.

Σὶ θὰ κατὸ Ἰησοῦ, δόλι πάσκε μὲ μαθητίτ' ἐτίγ περτέγε γκά πρὸι ἰ Κεδρόνιτ, τέκ καὶ νιέ κόφστε, εἰ μπά τὸ χίρι αἰ, εἰ δὲ μαθητίτ' ἐτίγ.

2. Κατὸ ἐντ εἰ δὲ ἰουδα καὶ δουτίγ τὰ προδὸς ἀτὲ· σὲ ψὲ σούμε χέρε καὶ δάτουρε Ἰησοῦ ἀτγὲ πὰσκε μὲ μαθητίτ' ἐτίγ.

3. Εὐ ἰουδα σὲ μόρρι τρίματε, εἰ δὲ κοπίγ γκά τὸ πάρετ' εἰ πρίφτερετ, εἰ γκά φαρισέιγτε, ἐάτε ἀτγὲ μὲ φανάρε, εἰ μὲ λαμπάδα, εἰ μὲ ἄρμε.

4. Μὰ Ἰησοῦ καὶ ἰ δὲιγ φίθ' ἀτὸ καὶ δὲ τί βίγνε σίπερ, δόλι περπάρα, εἰ οὐθὲ ἀτουρε τζίλινε χερκόν;

5. Γιὸν περφέιγνε ἀτίγ Ἰησοῦνε Ναζαρινόνε· οὐθὲ ἀτουρε Ἰησοῦ· οὔνε γιάμ· εἰ καὶ μὲ ἀτὰ πὰσκε εἰ

μετ' αὐτῶν καὶ Ἰουδας ὁ παραδίδων δὲ Ἰουδα, καὶ ἐ παραδόσθε αὐτὸν.

6. Καθὼς λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι, ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον γαμαί.

7. Πάλιν λοιπὸν ἠρώτησεν αὐτοὺς, Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.

8. Ἀπεκρίθη δὲ Ἰησοῦς, Σὺς εἶπον, ὅτι ἐγὼ εἶμαι. Ἐὰν λοιπὸν ἐμὲ ζητήτε, ἀφήτατε τούτους νὰ ὑπάγωσι.

9. Διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος, τὸν ὁποῖον εἶπεν, Ὅτι ἐξ ἐκείνων τοὺς δούλους μοὶ ἔδωκας, δὲν ἀπώλεσα οὐδένα.

10. Τότε δὲ Σίμων Πέτρος ἔχων μάχαιραν ἔσυρεν αὐτήν, καὶ ἐκτύπησε τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. Ἦτο δὲ τὸ ὄνομα τοῦ δούλου Μάλχος.

11. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Πέτρον, Βάλε τὴν μάχαιραν σου εἰς τὴν θήκην. Τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον μοὶ ἔδωκεν ὁ Πατήρ, δὲν θέλω πίνει αὐτό;

12. Τὸ τάγμα λοιπὸν καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδεσαν αὐτόν,

13. Καὶ ἔφεραν αὐτόν εἰς τὸν Ἄνναν πρῶτον· διότι ἦτο πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου.

14. Ἦτο δὲ ὁ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι συμφέρει νὰ ἀπολεσθῇ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

15. Ἠκολούθει δὲ τὸν Ἰησοῦν ὁ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς· ὁ δὲ μαθητῆς ἐκεῖνος ἦτο γνωστός εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ

6. Ε πόκε οὐ θὰ ἀτοῦρε, σὲ οὔνε γιάμ, οὐ γόικνε μπὲ τὲ πράπε, ἐ ράνε μπὲ δέ.

7. Περσεροὶ πὰ ἰ πιέτι ἀτὰ, τζίλε ξερκόνι; ἐ ἀτὰ ἰ θάνε, Ἰησοῦνε Ναζαρινόνε.

8. Οὐ περφέιφκ Ἰησοῦι· οὐ θάτζε γιούβετ, οὔνε γιάμ, ντὲ ξερκόνι ἀδὰ μούα, λίρι ἔστὰ τὲ βένε.

9. Κὲ τὲ παφούχαστε φγιαλία καὶ θὰ· σὲ γὰ ἀτὰ καὶ μὲ δέ, νούκε γούμπα ντοῖε.

10. Μὰ Σίμων Πέτροα σὶ ζιῶ θήκε, ἐ ντζόρι ἀτὲ γκὰ μίλι, ἐ φοδίτι κοπίλν' ἐ σὲ πάριτ σὲ πρίφτερετ, ἐ ἰ πρέου ἀτιγ βέσν' ἐ δγιαθῆτε· ἐ ἔμερο ἰ κοπίλιτ κὲ Μάλχο.

11. Πὸ Ἰησοῦι ἰ θόττε Πέτροσε· βοῦρρὲ θήκενε τέντε ντὲ μίλ' ποτήρε καὶ μὲ δὰ μούα καπάι; τὲ μὲς ἐ πὶ ἀτέ;

12. Ε τρίματτε, ἐ δὲ Χιλιάρχου ἐ δὲ κοπίγτ' ἐ τζιφούτετ ἐ ζούν Ἰησοῦνε, ἐ ἐ λίδνε.

13. Ε πωτοπάρε ἐ ὀπούνε ἀτὲ τὲ Ἄννα· σὲ ψὲ ἴσotte ἐγιέχερι ἰ Καϊάφσε, ἐ κούγ καὶ μπὰ τὲ μὲτ ἰ Πάρε ἰ πρίφτερετ.

14. Ε Καϊάφα ἴσotte ἀτ καὶ οὐ δὰ τζιφούτετ νασιχὰτ, σὲ ἴσotte πούν' ἐ ἐγιέρε τὲ χουμπάσε νίε νιερί πέρ φίθε λαόνε.

15. Ε Σίμων Πέτροα εἰγ πὰς Ἰησοῦτε, ἐ δὲ τγιατέρι μαθητί· ἐ κούγ μαθητί καὶ ἰ νιόχουρε μὲ τὲ πὰριν' ἐ πρίφτερετ, ἐ ἰρι πάσχε μὲ Ἰησοῦνε ντὲ ἀβλι τὲ σὲ π ὄριτ σὲ πρί-

ἀρχιερέως.

16. Ὁ δὲ Πέτρος ἵστατο ἔξω πλησίον τῆς θύρας. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ μαθητῆς ὁ ἄλλος, ὅστις ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ ὠμίλησεν εἰς τὴν θυρωρὸν καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον.

17. Λέγει λοιπὸν ἡ δούλη ἡ θυρωρὸς πρὸς τὸν Πέτρον, Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος, Δὲν εἶμαι.

18. Ἴσταντο δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ δπηρέται, οἵτινες εἶχον κάμει ἀνθρωπιάν, διότι ἦτο ψύχος, καὶ ἐθερμαίνοντο· καὶ μετ' αὐτῶν ἵστατο ὁ Πέτρος καὶ ἐθερμαίνεται.

19. Ὁ ἀρχιερεὺς λοιπὸν ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.

20. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ παρήρησιά ἐλάλησα εἰς τὸν κόσμον· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδάχην ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται πάντοτε, καὶ ἐν κρυπτῷ δὲν ἐλάλησα οὐδέν.

21. Τί με ἐρωτᾷς; ἐρώτησον τοὺς ἀκούσαντας, τί ἐλάλησα πρὸς αὐτούς· ἰδοὺ οὗτοι ἐξεύρουσιν ὅσα εἶπον ἐγώ.

22. Ὅτε δὲ εἶπε ταῦτα, εἰς τῶν ὑπηρετῶν ἱστάμενος πλησίον ἔδωκε ῥάπισμα εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἰπὼν, Οὕτως ἀποκρίνεσαι πρὸς τὸν ἀρχιερέα;

23. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· ἂν δὲ καλῶς, τί με δέρεις;

24. Εἶχε δὲ ἀποστείλει αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.

25. Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἵστατο καὶ ἐθερμαίνεται· εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθη-

τῶν εἶ;

16. Ἐ Πέτρον κεντρὸν γιάττε ἀφερ πρότεσε· δόλι δὰ μαθητίου τγιάτερ ἀτ κέ κέ ἰ νόγουρε τὲ ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ, ἐ ἰ θὰ πορτάρεσε, ἐ ἐ κάλι Πέτρον πρέντα.

17. Ἐ κοπίλια πορτάρε ἰ θὰ Πέτροσε· μὸς γέ θάλε ἐ δὲ τίγ γκά μαθητίτ' ἐ κέτιγ νερίουτ; ἐ ἀτ οὐ περφέιτκ, νούχε γιάμ.

18. Ἐ ἄερπετόρετε, ἐ δὲ κοπίγτε πίνε πέρρε ζγιάρ, ἐ ῥίγνε, ἐ γκρόχισνε, σὲ ψὲ κέ τὲ φτόχετε· ῥίγ ἐ δὲ Πέτρον με τὰ πάτχε, ἐ γκρόχισίγ.

19. Ἐ πιέτι ἀδὰ ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ Ἰησοῦτε πέρ μαθητίτ' ἐτίγ, ἐ δὲ πέρ διδαχί τὲ τίγ.

20. Ἐ Ἰησοῦι γιοῦ περφέιτκ ἀτίγ· οὔνε φάκεζκ κουβεντόβα ντέ πότε, οὔνε διδάχα κουρδὸ ντέ Συναγουάτγ, ἐ δὲ ντέ ἱερὸ τέκ μπεγίδενε γκά τζὸδ ἀνε τζιφούτε, ἐ ντέ τὲ φσέγουρε νούχε θάτζε ντονιέ φγιάλε.

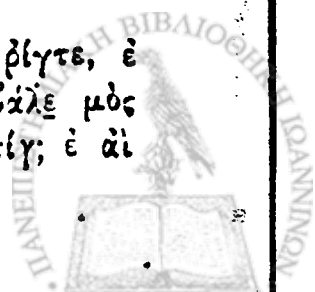
21. Πέρ σὲ με πιέτ μούα; πιέτ κέτὰ κέ διφιούανε σέτζ οὐ θάτζε ἀτοῦρε· γιά, κέτὰ ἐ δίνε σέτζ θάτζε οὔνε.

22. Ἐ σὶ θὰ ἀτ κέτὸ, νιέ γκά ἄερπετόρετε κέ φέντεσινε ἀτγὲ ἰ δὰ νιέ σιουπλιάζε Ἰησοῦιτ, ἐ ἰ θὰ· κέστω περφέιτε ντέ ἰ πάρι ἰ πρίφτερετ;

23. Γιὸν περφέιτκ ἀτίγ Ἰησοῦι· ντέ φόλλια λίκζετε, δεφτόμε τὲ λίφενε, μὰ ντέ φόλλια μίρρε, ψὲ με ῥέχ;

24. Ἐ Ἄννα πὰ ἐ δερφοῦ ἀτέ λίδουρε τὲ Καϊάφα ἰ πάρι ἐ πρίφτερετ.

25. Ἐ Σίμων Πέτρον ῥίγτε, ἐ γκρόχισίγ· ἰ θάνε δὰ ἀτίγ· θάλε μὸς γέ ἐ δὲ τί γκά μαθητίτ' ἐτίγ; ἐ ἀι

τῶν αὐτοῦ εἶσαι; Ἠρνήθη ἐκεῖνος, καὶ εἶπε, Δὲν εἶμαι.

26. Λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, ὅστις ἦτο συγγενὴς ἐκείνου, τοῦ ὁποίου ὁ Πέτρος ἀπέκοψε τὸ ὠτίον, Δὲν σὲ εἶδον ἐγὼ ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;

27. Πάλιν λοιπὸν ἠρνήθη ὁ Πέτρος, καὶ εὐθὺς ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ.

28. Φέρουσι λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καθάρου εἰς τὸ πραιτώριον ἦτο δὲ πρῶτ, καὶ αὐτοὶ δὲν εἰτήληθον εἰς τὸ πραιτώριον, διὰ νὰ μὴ μιανθῶσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ φάγωσι τὸ πάσχα.

29. Ἐξήλθε λοιπὸν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;

30. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἐὰν οὗτος δὲν ἦτο κακοποιεῖς, δὲν ἠθέλομεν σοὶ παραδώσει αὐτόν.

31. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτόν σεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον σας κρίνατε αὐτόν. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ θανατώσωμεν οὐδένα.

32. Διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον εἶπε δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

33. Εἰσῆλθε λοιπὸν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;

34. Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἀπ' ἐαυτοῦ λέγεις σὺ τοῦτο, ἢ ἄλλοι σοὶ εἶπον περὶ ἐμοῦ;

35. Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ἰουδαῖος; τὸ ἔθνος τὸ ἰδικόν σου καὶ οἱ ἀρχιερεῖς σὲ

ἐ ἀρνίσι ἐ θὰ νούχε γιάμ.

26. Θότῃ νιὲ γκά ὀερπετόρετ' ἐ πρίφτιτ σὲ πάρε, κὲ κὲ φερὶ ἰ ἀτίγ κὲ ἰ πρέου θέσνε Πέτρουα' νούχε τὲ πάτζε οὔνε τί μὲ ἀτὲ πάσχε ντὲ κόφστε;

27. Ε Πέτρουα ἐ ἀρνίσι περσερὶ, ἐ ἄτε τζάστ ζεντόλ κοκόσι.

28. Ε πίενε δὰ Ἰησοῦνε γκά Καθάρου ντὲ Πραιτούαρ, ἐ κὲ μεγγές, ἐ ἀτὰ νούχε χίνε ντὲ πραιτούαρ κὲ τὲ μὸς περφέιχνε, πὸ κὲ τὲ χάιγνε πάσχενε.

29. Δόλι ἀδὸ Πιλάτουα γιάστῃ μπὰ τὰ, ἐ οὐ θὰ τζκαλεζὶ ζίνι κόντρε ζετίγ νιερίουτ;

30. Γιουὸ περφέιχνε, ἐ ἰ θὰν' ἀτίγ' τὲ μὸς κὲ κούιγ νιερὶ κὲ πὲν τὲ κέιζ, νούχε τὰ κέσεμ δένε μπὲ δούαρρ τὲ τούα.

31. Οὐ θότ' ἀδὰ ἀτουρε Πιλάτουα, μέρρις ἀτὲ γιούβητ ἐ φουκουε ἀτὲ σὶ κούντρε ζίνι νόμνε τούαίγ' μὰ τζιρούτε ἰ θὰν' ἀτίγ' σέστῃ ντεγιέρε ντὲ νέβητ τὲ βράσεμνε ντονιέ.

32. Κὲ τὲ παγούχαεῖγ φγιαλία κὲ θὰ Ἰησοῦι, κὲ ὀενὸν μετζ φάρε βδέχεγε δούαῖγ τὲ βδὶς.

33. Ε Πιλάτουα χίρι περσερὶ ντὲ πραιτούαρ, ἐ θύρρι Ἰησοῦνε, ἐ ἰ θὰ ἀτίγ' τί γὲ μπρέτι ἰ τζιφούτετ;

34. Γιουὸ περφέιχ ἀτίγ Ἰησοῦι γκά θετίου ἐ θούα τί ζετὲ; ἀ τὲ τγιέρε τὲ θάνε τί πὲρ μούα;

35. Οὐ περφέιχ Πιλάτουα' μὸς γιάμ οὔνε τζιφούτε; φυλία δετε, ἐ δὲ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ τὲ δάνε τιγ.

παρέδωκαν εἰς ἐμέ· τί ἔκαμες;

36. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ἐὰν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ ἦτο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, οἱ ὑπηρέταί μου ἤθελον ἀγωνίζεσθαι, διὰ νὰ μὴ παραδοθῶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους. Τώρα δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐντεῦθεν.

37. Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς αὐτόν, Λοιπὸν βασιλεὺς εἶσαι σύ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεὺς εἶμαι ἐγώ. Ἐγὼ διὰ τοῦτο ἐγεννήθην, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μαρτυρήσω εἰς τὴν ἀλήθειαν. Πᾶς ὅστις εἶναι ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει τὴν φωνὴν μου.

38. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος. Τί εἶναι ἀλήθεια; καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐγὼ δὲν εὐρίσκω οὐδὲν ἐγκλημα ἐν αὐτῷ.

39. Εἶναι δὲ συνήθεια εἰς ἐσᾶς, νὰ σᾶς ἀπολύσω ἓνα ἐν τῷ πάσχα· θέλετε λοιπὸν νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

40. Πάλιν λοιπὸν ἐκράυγασαν πάντες, λέγοντες, Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραβῶᾶν. Ἦτο δὲ ὁ Βαραβῶᾶς ληστής.

Κεφ. ιβ'. 19.

ΤΟΤΕ λοιπὸν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαρτίγωσε.

2. Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν ἱμάτιον πορφυροῦν.

3. Καὶ ἔλεγον, Χαίρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔδιδον εἰς αὐτὸν ἔκπιστατα.

4. Ἐξῆλθε δὲ πάλιν ἔξω ὁ Πιλά-

μπὲ δούαρρ τὲ μία· τζῆρε τί;

36. Οὐ περφέιζκ Ἰησοῦι, μπρετερία ἴμε σέσττε γκὰ ζεγιὸ πότε, τὲ κὲ γκὰ ζεγιὸ πότε μπρετερία ἴμε, τριματ' ἐμι δὸ τὲ λεφτόιγνε κὲ τὲ μὸς κίε ντὲ δούαρρ τὲ τζιφούτετ' πὸ ντα- ὅτι μπρετερία ἴμε σέσττε ζετέγε.

37. Ἰ θότε δὰ ἀτίγ Πιλάτου· μπρετ' ἀδὰ γὲ τί; γιὸν περφέιζκ Ἰησοῦι· τί ἔ θούα κὲ γίμ. οὔνε μπρετ' οὔνε πέρ ζετέ πούνε οὐ λίντζε, ἔ πέρ ζετέ ἄρτζε ντὲ πότε, κὲ τ' ἀπ μαρτυρὶ μπὲ τὲ βερετέτε' αἱ κὲ ἔσττε γκὰ ἔ βερετέτα, διφιδὸν ζένε τίμ.

38. Ἰ θότ' ἀτίγ Πιλάτου· τζέστ' ἔ βερετέτα; ἔ πόκὲ θὰ κετέ, δόλι περσερὶ τὲ φέν τζιφούτε, ἔ οὐ θότ' ἀτοῦρε' οὔνε νούκὲ φέιγ ντονιὲ φαίγ μπὲ τὲ.

39. Νταστὶ ζίνε νιὲ ἀδέτ, κὲ τοῦ λεσόιγ νιὲ νιερὶ ντὲ πάσχα· δόλι ἀδὰ τοῦ λεσόιγ γιούβετ Μπρέτν' ἔ τζιφούτετ;

40. Θύρρὲ πὰ φίθε νιέρι πὰς γιά- τεριτ, ἔ θάνε· γιὸ κετέ, πὸ Βαραβάνε· ἔ Βαραβὰι ἴσ νιὲ κουσάρ.

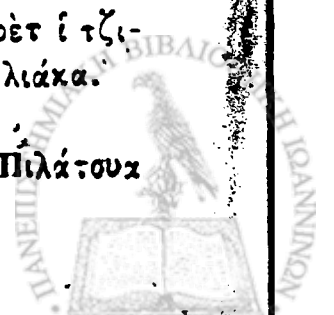
Κρίε Ενεντεμπεδγιέτετε. ιβ'. 19.

Αχίερε ἔ μὸρρι Πιλάτου Ἰησοῦνε, ἔ ἔ ράχου.

2. Ε τρίμzte πλέζνε νιὲ κουρόρε, πρέιγ φέμπαβετ ἔ γιὰ θούνε ντὲ κό- κὲ τὲ τίγ· ἔ δὲ ἰ θέσνε νιὲ ρόπε τὲ κούκε.

3. Ε θόσνε· φέζδ ὦ Μπρέτ ἰ τζιφούτετ, ἔ ἰ ἴπνε ἀτίγ σουπλιάκα.

4. Δόλι δὰ περσερὶ Πιλάτου

τος, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἰδοὺ, σὰς φέρω αὐτὸν ἔξω, διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι οὐδεν ἔγκλημα εὐρίσκω ἐν αὐτῷ.

5. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἴδε ὁ ἄνθρωπος.

6. Ὅτε δὲ εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπερέται, ἐκραύγασαν λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ σταυρώσατε· διότι ἐγὼ δὲν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ ἔγκλημα.

7. Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν πρέπει νὰ ἀποθάνῃ, διότι ἔκαμεν ἑαυτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

8. Ὅτε δὲ ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον μᾶλλον ἐφοβήθη.

9. Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Πόθεν εἶσαι σὺ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρισὶν δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτόν.

10. λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Πρὸς ἐμὲ δὲν λαλεῖς; δὲν ἐξεύρεις ὅτι ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ σταυρώσω, καὶ ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ ἀπολύσω;

11. Ἀπεκρίθη δὲ Ἰησοῦς, Δὲν ἔχεις οὐδεμίαν ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ, ἐάν δὲν σοὶ ᾔτο δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδίδων με εἰς σὲ, ἔχει μεγαλύτεραν ἁμαρτίαν.

12. Ἐκτοτε ἐζήτηε ὁ Πιλάτος νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν· οἱ Ἰουδαῖοι ὁμῶς ἔκραζον λέγοντες, Ἐάν τοῦτον ἀπολύσῃς, δὲν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὅστις κάμνει ἑαυτὸν βασιλέα

περγιάστᾳ, ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· γιά, καὶ οὐ ἄ ντζγιερ ἀτέ γιάσττε γιούβετ, καὶ τὲ κουπετόνι σὲ οὔνε κούλε φέιγ ντοῦνιὲ φάιγ μπὲ τέ:

5. Δόλι δὰ γιάσττε Ἰησοῦι βέσουρε μὲ κουρόρε τὲ φέμπτε, ἐ μὲ ρόπτε τὲ κούκε· ἐ οὐ θότ' ἀτοῦρε· γιάβουα ἡιερίου.

6. Μὰ πόκε ἐ πᾶν' ἀτέ τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, ἐ δὲ κοπίγτε, θύρρε μὲ φήρτ ἐ θάνε· μπερθέε μπὲ Κρούιζ, μπερθέε μπὲ κρούικ· οὐ θότ' ἀτοῦρε Πιλάτουα· μίβριε γιούβετ ἀτέ, ἐ μπερθένιε μπὲ κρούικ· σὲ οὔνε νούλε φέιγ ντοῦνιὲ φάιγ μπὲ τέ.

7. Γιού περφέιγκνε ἀτιγ τζιφούτε· νέβετ ζέμι νόμ, ἐ σὶ κούντρ' ἔστε νόμι ἴνε ἰ· δούγαετ τὲ δδέσε, σὲ κέβρι βέτεχεν' ἐτιγ πέρρι τὲ Περντίσε.

8. Κούρ διφιόι δὰ Πιλάτουα κατέ φγιαλέ, οὐ τρέμπ μὲ τέπερ.

9. Ε χίρι περσερί ντέ πραιτούχε, ἐ ἰθότ' Ἰησοῦιτ' γκά γέ τί; μὰ Ἰησοῦι νούκ' ἰ δὰ ἀτιγ τὲ περφέφουρε.

10. Αντάιγ ἰ θὰ ἀτιγ Πιλάτουα· μούκ νούλε μὲ φλέτ; νούκ' ἐ δὸ καὶ κάμ οὔρδερ τὲ τὲ μπερθέιγ τί μπὲ κρούικ, ἐ δὲ οὔρδερ κάμ. τὲ τὲ λεπτόιγ τί;

11. Γιού περφέιγκ Ἰησοῦι· νούλε δὸ τὲ ζέσε ντοῦνιὲ οὔρδερ μπι μούα, ντέ μὸς κὲ δένε τέκ τέγε λιάρτζι· πρὰ ἀντάιγ αἰ καὶ μὲ δὰ μούα ντέ δούαβρ τὲ τούα, ἔστε φαγετούαρ ντέ φάιγ τὲ μὰδ.

12. Κὲ ἀχίερε ἐ παστάγε κερδὸν Πιλάτουα τὰ λεσιόν· ἀτέ, ἐ τζιφούτε θεβρίσνε, ἐ θόσνε· ντέ λεσόφτζ ζετέ, σγὲ μίκου ἰ Καίσαριτ' σὲ ψὲ τζίλι δὸ καὶ πέν μ πρετ βέτεχεν' ἐτιγ, βέτε

ἀντιλέγει εἰς τὸν Καίσαρα.

13. Ὁ Πιλάτος λοιπὸν ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἔφερον ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ.

14. Ἦτο δὲ παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, καὶ ὥρα περίπου ἕκτη· καὶ λέγει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ἴδου ὁ βασιλεὺς σας.

15. Οἱ δὲ ἐκραύγασιν, Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει πρὸς αὐτούς ὁ Πιλάτος, Τὸν βασιλέα σας νὰ σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, Δὲν ἔχομεν βασιλέα, εἰμὴ Καίσαρα.

16. Τότε λοιπὸν παρέδωκεν αὐτὸν εἰς αὐτούς διὰ νὰ σταυρωθῆ. Καὶ παρέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγαγον.

17. Καὶ βριστάζων τὸν σταυρὸν ἀπὸ τοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὅστις λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ.

18. Ὅπου ἐσταύρωσαν αὐτόν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.

19. Ἐγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἦτο δὲ γεγραμμένον ἸΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

20. Καὶ τοῦτον τὸν τίτλον ἀνέγνωσαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων· διότι ἦτο πλησίον τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦτο γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστὶ.

21. Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς τὸν Πιλάτον οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ γράφῃ, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

κόντρος Καίσαριτι.

13. Σὶ διφίσι δὰ κετὲ φγιαλε Πιλάτου, ἐ ντζόρι γιάστὲ Ἰησοῦνε, ἐ ντένι μπὲ βίμε ντέ βέντ κὲ θούχατε Λιθόστροτο, ἐ Τζιφουτερίστ Γαβαθα.

14. Ε ἰσὲ ἐ Πρέμπτε ἐ πάσχασε, ἐ σαχάτι γγέρα μπὲ φιάστὲ· ἐ οὐ θότε τζιφούτετ, γιά, μπρέτι γιούατγ.

15. Ε ἀτὰ θούρνε, μέρρε μέρρε, μπερθέε ἀτὲ μπὲ κρούικ· οὐ θότ' ἀτοῦρε Πιλάτουα· μπρέτνε τούατγ τὲ μπερθέιγ μπὲ κρούικ; οὐ περφέϊκνε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ, νούκε χέμι μπρέτ πὲρ βέτζε Καίσαριτι.

16. Ατὲ χέρε δὰ, ἐ δὰ ἀτὲ μπὲ δούαρρ τὲ τοῦρε τὲ μπερθένειγ ντέ κρούικ, ἐ ἐμούαρρ Ἰησοῦνε ἐ ἐ σπύγνε.

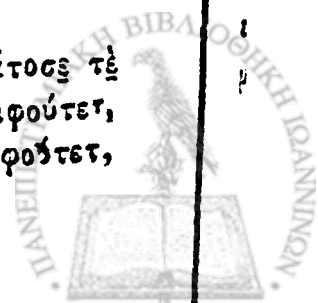
17. Ε μπάτγ κρούικν' ἐτίγ μπὲ κράχῃ ἐ δόλ: τὲ σιγ ντέ βέντ κὲ θούχατε ἰ κρέρεβετ, ἐ τζιφουτερίστ Γολγοθᾶ.

18. Ατγὲ τὲκ ἐ μπερθίενε ἀτὲ μπὲ κρούικ, ἐ δὲ πάσχε με τὲ δι τετγιέρα, νιὲ τέγε, ἐ νιὲ χετέγε, ἐ ντέ μες Ἰησοῦνε.

19. Ε δὲ Πιλάτουα σκροῖ νιὲ κάρτε, ἐ γιά εσορι μπι κρούικ ἐ ἰσὲ σκρούαρρ· ἸΗΣΟΥΙ ΝΑΖΩΡΕΟΥ ΜΠΡΕΤΙ Ι ΤΖΙΦΟΥΤΕΤ.

20. Ε χετὲ κάρτε ἐ διαβίανε σοῦ· με γκὰ τζιφούτε· σὲ ψὲ κὲ ἄφερ γκὰ κιοιτέτι βέντι κὲ οὐ μπερθίε Ἰησοῦ ντέ κρούικ· ἐ ἰσὲ σκρούαρρ Τζιφουτερίστ, Ἑρκίστ, ἐ δὲ Λατινερίστ.

21. Αντάτγ ἰ θόσνε Πιλάτοσε τὲ πάρετ' ἐ πρίφτερετ σὲ Τζιφούτετ, μὸς σκρούατγ Μπρέτι ἰ Τζιφούτετ,

ων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, Βασιλεὺς εἶμαι τῶν Ἰουδαίων.

22. Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Ὁ γέγραφα, γέγραφα.

23. Οἱ στρατιῶται λοιπὸν ἀφοῦ ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔκαμον τέσσαρα μερίδια, εἰς ἕκαστον στρατιώτην ἓν μερίδιον, καὶ τὸν χιτῶνα· ἦτο δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἀπὸ ἄνωθεν ὅλος ὑφαντός.

24. Εἶπον λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους· Ἄς μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλ' ἄς ρίψωμεν λαχὸν περὶ αὐτοῦ, τίνος θέλει εἶσθαι· διὰ τὴν πληρωθῆ ἡ γραφὴ ἢ λέγουσα, « Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἑαυτούς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον. » Οἱ μὲν λοιπὸν στρατιῶται ταῦτα ἔκαμον.

25. Ἰσταντο δὲ πλησίον τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ γυνὴ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ.

26. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ὡς εἶδε τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παριστάμενον τὸν ὁποῖον ἠγάπα, λέγει πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου.

27. Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν μαθητὴν, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

28. Μετὰ τοῦτο γινώσκων ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα ἤδη ἐτελέσθησαν, διὰ τὴν πληρωθῆ ἡ γραφὴ λέγει, Διψῶ.

29. Ἐκείτο δὲ ἐκεῖ ἀγγεῖον πληρὸν ὄξους· καὶ ἐκεῖνοι γεμίσαντες σπόγγον ἀπὸ ὄξους καὶ περιθέσαντες εἰς ὑσσώπον, προσέφεραν εἰς τὸ πτόμα αὐτοῦ.

30. Ὅτε λοιπὸν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Ἐτετέλεσται· καὶ κλίνας

πρὸ καὶ αἰθᾶ, μπρέτι ἰ Τζιφούτετ γιάμ.

22. Οὐ περφέιγκ Πιλάτου· ἀτὲ καὶ σκρόβα, σκρόβα.

23. Ε τρίματε πόκε ε μπερθίενε Ἰησοῦνε ντὲ κρούτζ, μούαρε ρόπατ' ἐτίγ· (εἰ πένε κάτερ πγιέσε, νιὲ πγιέσε πέρ τζδὸ τρίμ.) ε δὲ γιτόνε, ε χιτόνε καὶ πὰ τὲ κέπουρε, πὸ οὔαρε γκά ἄνα ε σίπερμε μπὲ τὲ πόστε.

24. Ε ἀντόγ θάνε νιέρι μὲ γιάτερινε· λὲ τὲ μὸς τὰ τζιέρεμε ἀτὲ, πὸ λὲ τὲ ὀτίεμε ὀύρτ πέρ τὲ, τζίλιτ τὲ πγιέρε· πέρ τὲ δάλλε ε βερτέτε κάρτα καὶ θόσ, νταίγιτινε ρόπατ' ἐμία νιέρι μὲ γιάτερινε, ε ὀτίνε ὀόρτι μπὲ ρόπε τίμε· κατὸ ἀδὰ πένε τρίματε.

25. Ε ἄφερ Κρούκιτ σὲ Ἰησοῦτ βίγν' ε ἔμ.μ' ἐτίγ, ε δὲ μότρ', ε σέμετε τίγ, Μαρία ε Κλοπάιτ, ε δὲ Μαγδαλινὴ Μαρία.

26. Ἰησοῦ ἀδὰ σὶ πὰ μέμενε, ε δὲ Μαθητίν' ε δάσουρε καὶ κὲ μπάνε, ε ὀότε μέμεσε τίγ, φρούα, γιὰ πέρρι ἴτ.

27. Ε παστάγ ε ὀότε μαθητίουτ, γιὰ μέμα ὀτε· ε καὶ ἀτὲ χέρε, ε μόρρι ἀτὲ μαθητίου ντὲ ὀτεπὶ τὲ τίγ.

28. Πὰς κασάιγ σὶ ε νιόχου Ἰησοῦ καὶ ἀχίερε κένε σόσουρε φίθε, καὶ τὲ παφούχαειγ κάρτα, ὀότε, κάμ. ἔτ.

29. Ε καὶ βένε ἀτγὲ νιὲ ἔνε πλιότ· μὲ οὔθουλε· ε ἀτὰ σὶ θουτίανε νιὲ σφογγάρ ντ' οὔθουλε, ε ε τιλίξνε ντὲ κχλάμ, γιὰ προυνε ντὲ φόγε τὲ τίγ.

30. Ε πόκε μόρρι οὔθουλενε Ἰησοῦ, ὀα, οὐ τελειόσνε· ε σὶ οὔγι κὸ-

τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

31. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, διὰ τὴν μὴ μείνωσιν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπειδὴ ἦτο παρασκευὴ, (διότι ἦτο μεγάλη ἐκείνη ἡ ἡμέρα τοῦ σαββάτου) παρεκάλεσαν τὸν Πιλάτον διὰ τὴν συνθλασθῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ τὴν σηκωθῶσιν.

32. Ἦλθον, λοιπὸν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου συνέθλασαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος μετ' αὐτοῦ.

33. Εἰς δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, δὲν συνέθλασαν αὐτοῦ τὰ σκέλη.

34. Ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησε μὲν λόγχην τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ.

35. Καὶ ὁ ἰδὼν μαρτυρεῖ, καὶ ἀληθινὴ εἶναι ἡ μαρτυρία αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνος ἐξεύρει ὅτι ἀλήθειαν λέγει διὰ τὴν πιστεύσητε σεις.

36. Διότι ἔγειναν ταῦτα, διὰ τὴν πληρωθῆναι τὴν γραφὴν, « Ὅστων αὐτοῦ δὲν θέλει συντριφθῆναι ».

37. Καὶ πάλιν ἄλλη γραφὴ λέγει, « Θέλουσιν ἐπιβλέψαι εἰς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐξεκέντησαν. »

38. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Αρριμαθαίας (ὅστις ἦτο μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος ὅμως διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων,) παρεκάλεσε τὸν Πιλάτον τὴν σηκώσῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ὁ Πιλάτος ἔδωκεν ἄδειαν. Ἦλθε λοιπὸν καὶ ἐσήκωσε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

39. Ἦλθε δὲ καὶ ὁ Νικόδημος, (ὅστις εἶχεν ἐλθεῖ πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτὸς κατ' ἄρχας,) φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ἕως ἑκατὸν λίτρας

ἔνευε δὲ Σπίρτινε.

31. Μὰ τζιφούτε, καὶ τὴν μὸς μπέτιονε ντὲ κρούικ κούρματε τὴν Σιτούνε, σὲ ψὲ ἰσ' ἐ Πρέμπτε (σὲ διτ' ἐ ἀσάιγ ἐ Σετούνετ καὶ ἐ μάδε') γιούλιούνε Πιλάτοσε πὲρ τὴν θίερε ἀτουρε κόρσῃτε ἐ τὴν γκρίχενε.

32. Βάνε δὲ τρίματε, εἰ θίενε κόφσῃτε σὲ πάριτ. ἐ δὲ τγιάτεριτ καὶ κὲ μπερθίερε πάσχε μὲ τὴν μπέ κρούιχε.

33. Μὰ πόκε ἐρδε τέκ Ἰησοῦι, σὶ ἐ πάνε ἀτὲ καὶ πὰτ βδέκουρε ἀτὲ χέρε, νοῦκ' ἰ θίεννε ἀτιγ κόφσῃτε.

34. Πὸ νιὲ γκα τρίματε, ἐ γάπι πρίνιεν' ἐτιγ μὲ σιτ' ἐ ἀτὲ τζίστ δόλι φιάκ ἐ δὲ οὔγε.

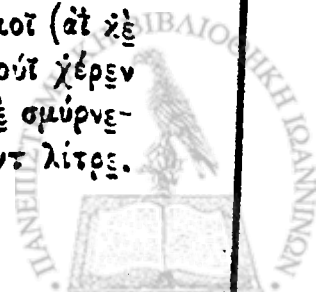
35. Εκοῦσ' ἐ πὰ ἐ δεφτόν' ἐ μαρτυοῖα ἐτιγ ἐστ' ἐ βερτέτε, ἐ ἀτ' ἐ δὲ καὶ θότε τὴν βερτέτενε καὶ τὴν πῶσόνι ἐ δὲ γιούβετ.

36. Σὲ ψὲ κατὸ οὐ πένε, καὶ τὴν δάλλε κάρτα ἐ βερτέτε· δὲ τὴν μὸς θίγετε ντοιὲ γκα ἐστῆρατ' ἐτιγ.

37. Ε πάφενε τγιάτερ κάρτε θότε· δὲ τὴν βεστρόγενε μὰ τὴν καὶ ἐ κάνε σπούαρε.

38. Πὰς κατουρε Ἰωσήφ γκα Ἀρριμαθία (μαθητίου ἰ Ἰησοῦιτ, πὸ ἰ φσέγουρε πὲρ φρίχε τὴν Τζιφούτετ) γιούλιούτ Πιλάτοσε πὲρ τὴν μάρρῃ κούρμιν' ἐ Ἰησοῦιτ. ἐ ἰ δὲ οὔρδερ Πιλάτου· βάτε ἀδὰ ἐ ἐ γκρίτ κούρμιν' ἐ Ἰησοῦιτ.

39. Ερδι ἐ δὲ Νικόδημοι (ἀτ' καὶ πὰτ βάτουρε νάτενε τέκ Ἰησοῦι καὶ χέρεν ἐ πάρε) ἐ πρὸν νιὲ μίγμα τὴν σμύρνε· σὲ ἐτ' ἀλίετ γγέρα μπέ νιὲ κίντ λίτρας.

40. Ἐλαβόν λοιπόν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδεσαν αὐτὸ μὲ σάβανα μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς εἶναι συνήθεια εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἐνταφιάζωσι.

41. Ἦτο δὲ ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἐσαυρώθη, κήπος, καὶ ἐν νῷ κήπῳ μνημεῖον νέον, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἔτι εἶχε τεθῆ.

42. Ἐκεῖ λοιπόν ἔθεσαν τὸν Ἰησοῦν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, διότι ἦτο πλησίον τὸ μνημεῖον.

ΚΕΦ. κ'. 20.

ΤΗΝ δὲ πρώτην τῆς ἐβδομάδος Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον τὸ πρῶτον, ἐνῶ ἔτι ἦτο σκότος, καὶ βλέπει τὸν λίθον σηκωμένον ἐκ τοῦ μνημείου.

2. Τρέχει λοιπόν καὶ ἔρχεται πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν, τὸν ὁποῖον ἠγάπη ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐσήκωσαν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ἔθεσαν αὐτόν.

3. Ἐξῆλθε λοιπόν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.

4. Ἐτρεχόν δὲ οἱ δύο ὁμοῦ καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέτρεξε ταχύτερον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον.

5. Καὶ παρκύψας, βλέπει κείμενα τὰ σάβανα· δὲν εἰσῆλθεν ὅμως.

6. Ἐρχεται λοιπόν ὁ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτόν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ σάβανα κείμενα,

7. Καὶ τὸ σουδάριον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, κείμενον οὐχὶ ὁμοῦ μὲ τὰ σάβανα, ἀλλὰ χωρι-

40. Ε μούαρρῃ ἀδὰ κούρμιν' ἐ Ἰησοῦιτ, ἐ ἐ πεῖτουάλε ἀτέ με τζαρτζάφε πᾶσῃ με μυρουδι, σὶ κούντρε ἐ κάνε ἀδέτνε τζιφούτε τὲ κλάσενε ντὲ θάρρ.

41. Ε ντὲ θέντ κὲ οὐ μπερθίε μπὲ κρούϊκ ἰτ κόφῳτε, ἐ ντὲ κόφῳτε βάρρ ἰ ρί, κὲ ἐ δὲ νούκὲ κὲ θένε ἰνερί μπὲ τέ.

42. Ατγὲ δὲ πὲρ τὲ Πρέμπτε τὲ Τζιφούτετ, ἐ βούνε Ἰησοῦνε, σὲ ψὲ κὲ ἄφερ βάρρ.

Κρίε Ἐνιζέτετε. κ'. 20.

Ἡ τὲ πάρενε δίτε τὲ γιάβεσε Μαγδαλινὴ Μαρία θέτε κὲ μεγγές πᾶ κδίρε· ἐ δὲ ντὲ βάρρ· ἐ ὄεχ κὲ κὲ γκρίγτουρε φούρι γκὰ βάρρ.

2. Οὐ λεῖσούκ δὲ ἐ βάτε τὲ Σίμων Πέτρουκ, ἐ δὲ τὲ τγιάτερι μαθητ κὲ κίσῳ Ἰησοῦι τὲ δάσουρε, ἐ οὐ θότ ἀτουρε· ἐ γκρίγτινε ζιότνε γκὰ θάρρ· ἐ νούκὲ δίμε κού ἐ βούνε ἀτέ.

3. Δόλι δὲ Πέτρουκ, ἐ δὲ τγιάτερι μαθητι, ἐ βίγνε ντὲ βάρρ.

4. Ε βραπετόγινε τὲ δι πᾶσῃ, πὸ ὅτ μαθητίου τγιάτερ βραπετόι με φόρτ σὲ Πέτρουκ, ἐ ἀρρίου με περπάρκ ντὲ θάρρ.

5. Ε σὶ οὐ οὐγ πᾶ τζαρτζάφετε ὄτιρε μπὲ νίνε· πὸ νούκὲ χίρι ντὲ θάρρ.

6. Ερδι δὲ ἐ δὲ Σίμων Πέτρουκ τοῦκ' ἐ ἔτζουρε πᾶς ἀτιγ, ἐ χίρι ντὲ βάρρ, ἐ ὄεχ τζαρτζάφετε μπὲ νίανε.

7. Ε δὲ δεστεμέλε κὲ πᾶτ κένε μπὶ κρίε τὲ τιγ, κὲ νούκὲ κὲ πᾶσῃ με τζαρτζάφε, πὸ πεῖτγέλλτουρε

στά τετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον.

8. Τότε λοιπὸν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς, ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευτε.

9. Διότι δὲν ἐνόουν ἔτι τὴν γραφὴν, ὅτι πρέπει αὐτός, νὰ ἀλασθηθῆ, ἐκ νεκρῶν.

10. Ἀνεχώρησαν λοιπὸν πάλιν εἰς τὰ ἴδια οἱ μαθηταί.

11. Ἡ δὲ Μαρία Ἰστατο πλησίον τοῦ μνημείου κλαίουσα ἔξω· ἐνῶ λοιπὸν ἐκλαίεν, ἐκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον,

12. Καὶ εἶλεται δύο ἀγγέλου με λευκὰ ἱμάτια καθήμενους, ἓνα πρὸς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἓνα πρὸς τοὺς πόδας, ἐκεῖ ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

13. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὴν ἐκεῖνοι, Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει πρὸς αὐτούς, Διότι ἐσκέωσαν τὸν Κύριόν μου, καὶ δὲν ἐξεύρω ποῦ ἔθεσαν αὐτόν.

14. Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἰστάμενον, καὶ δὲν ᾔγνωρεν ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

15. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη νομίζουσα ὅτι εἶναι ὁ κηπουρὸς, λέγει πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐὰν σὺ ἐσκέωσας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθεσας αὐτόν, καὶ ἐγὼ θέλω σηκῶσαι αὐτόν.

16. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Μαρία. Ἐκείνη στραφείσα, λέγει πρὸς αὐτόν, Ραββουνί· τὸ ὅποιον λέγεται, Διδάσκαλε.

17. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Μήμου ἄπτου· διότι δὲν ἀνέβην ἔτι πρὸς τὸν Πατέρα μου· ἀλλ' ὕπαγε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπέ πρὸς αὐτούς, Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ Πατέρα σας, καὶ Θεὸν μου καὶ Θεὸν σας.

ντὲ νιὲ θέντ μπὲ νιάνε.

8. Ἀτὲ χέρε δὰ χίρι ε δὲ τγιάτερι μαθητι χὲ πὰτ ἀρδουρε μὲ περπὰρα ντὲ θάρρ, ἐ πὰ, ἐ πεσοῖ.

9. Σὲ ψὲ σὲ δίγνε ε δὲ κάρτενε, χὲ εἰ δούγαεῖγ τὲ γγιάλεῖγ γκα τὲ βδέκουριτε.

10. Οὐ κθιενε δὰ περσερι μαθητεῖγτε ντὲ ὀτεπί.

11. Ε Μαρίαγια ρίγτε περγιᾶστα θάρρρι, ἐ κιαῖγ. ἐ τέλ κιάντε, εὐγνι κούχενε ντὲ θάρρ.

12. Ε σὲχ δι Ἐγγεῖγ θάδουρε ντὲ τὲ πάρδα, χὲ ρίγνε νιέρι γκα κρέι, τγιάτερι γκα χέμπετε ἀτγὲ τέλ πὰσουρε κένε κούρου· ἰ Ἰησοῦιτ.

13. Ε ἀτὰ ἰ θάνε ἀσαῖγ ὦ φρούα, ψὲ κιάν; οὐ θότ' ἀτουρε σὲ ψὲ γκριγτινε Ζότνε τιμ, ἐ νούχῃ δι σὲ κού ε θούν' ἀτέ.

14. Ε πούχε θὰ χετὸ οὐ κθιε μπὲ τὲ πράπε, ἐ σὲχ Ἰησοῖνε μπὲ χέμπε' κὸ νούχ' ἐ νούχου χὲ κὲ Ἰησοῦι.

15. ἰ θότ' ἀσαῖγ Ἰησοῦι ὦ φρούα, ψὲ κιάν; τζίλε χεροκόντι; ἐ ἀγιό παντέγου σὲ κὲ ζότι ἰ κούφῶτιτ, ἰ θότ' ἀτιγ, Ζότ, ντὲ μάρρε τι ἀτέ, θούαῖγμε κού ε θούρρε ἀτέ, ἐ οὐνε δὸ τὰ γκαρὲ ἀτέ.

16. ἰ θότ' ἀσαῖγ Ἰησοῦι, Μαριε' οὐ κθιε ἀγιό· ἐ ἰ θότ' ἀτιγ Ραβουνι, χὲ δὸ μὲ θένε, Δάσκαλ.

17. ἰ θότ' ἀσαῖγ Ἰησοῦι, μὸς μὲ ζὲ, σὲ ψὲ νούχῃ κὰμ χίπουρε ε δὲ τὲ παπάι ἰμ' πὸ χαιῖγδε ντὲ θελαζερ τὲ μι, ἐ θούαγιου ἀτουρε χίπεῖγ τὲ πακάι ἰμ, ἐ πακάι γιούαῖγ, ἐ τὲ Περντία ἰμ, ἐ Περντία γιούαῖγ.

18. Ἐρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἀπαγγέλλει πρὸς τοὺς μαθητάς, ὅτι εἶδε τὸν Κύριον καὶ ὅτι εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτήν.

19. Τὸ ἑσπέρας λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τῆς πρώτης τῆς ἑβδομάδος, ἐνῶ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, ὅπου οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐστῆκε εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἰρήνη ὑμῖν.

20. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν λοιπὸν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον.

21. Εἶπε δὲ πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Εἰρήνη ὑμῖν καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ πέμπω ἐσᾶς.

22. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεπύθη καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον.

23. Ἄν τινων συγκωρήτητε τὰς ἀμαρτίας, εἶναι συγκωρημένοι εἰς αὐτούς· ἄν τινων κρατῆτε, εἶναι κρατημένοι.

24. Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, δὲν ἦτο μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς.

25. ἔλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ ἄλλοι μαθηταί, Εἶδομεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐάν δὲν ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ θάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ θάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὴν αὐτοῦ, δὲν θέλω πιστεύσει.

26. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτώ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς ἐνῶ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, καὶ

18. Βάτε Μαγδαλινὴ Μαρία, τοῦ ἁερέγε Μαθητίβει, καὶ πὰ Ζόνει, ἐκετό ἰθὺ ἀσάιγ.

19. Ε σὶ οὐ ἔρρ ἀτὲ δίτε τὲ πὰρεν' ἐ γιάθεσε κοῦρ κένε δῖερτε μπῖλτουρε, τὲκ κένε μπεγέδουρε μαθητέιγτε γκα φοίκα ἐ Τζιφούτετ, ἔρδι Ἰησοῦι, ἐ ντένι ντέρεμὲς τὲ τουρε, ἐ οὐ θότ' ἀτουρε. Πάικ μπὲ γιούβετ.

20. Ε σὶ θὰ κατέ, οὐ δεφτόι ἀτουρε δούαρρότε, ἐ δὲ πρίνιεν' ἐτίγ' ἐ οὐ φεζούανε μαθητέιγτε σὶ πάνε Ζόνει.

21. Οὐ θότε δὲ περτερι ἀτουρε Ἰησοῦι πάικ μπὲ γιούβετ' σὶ κούντρε μὲ δεφτόι μοῦα πικαῖ, ἐ δὲ οὐν' οὐ δεφτόιγ γιούβετ.

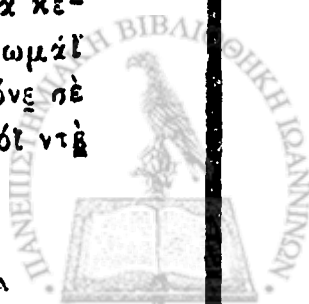
22. Ε σὶ θὰ κατό, φοίγτι μπὲ τὰ, ἐ οὐ θότ' ἀτουρε μέρρι Σπιρτ Σένγτ.

23. Κοῦιγτ τὲ ντεγένι φάγετε. ἰ γιάνε ντεγίερε, ἐ κοῦιγτ τὲ γιά μπάλ, ἰ γιάνε μπάλγτουρε.

24. Ε Θωμάι νιὲ γκα τὲ διμπεδγιέτε καὶ κινύχειγ δίδυμο, νοῦκ' ἴσ μὲ ἀτὰ πὰτὲε κοῦρ ἔρδι Ἰησοῦι.

25. Ε ἰ θότνε ἀτίγ τὲ τγιέρτε μαθητί' πὰμ Ζόνει, μὰ ἀτὲ οὐ θὰ ἀτουρε' ντέ μὸς πὰτζια ντέ δούαρρ τὲ τίγ πλιάφεν' ἐ περόναβετ, ἐ τὲ βὲ φίστινε τίμ ντέ θέντ τὲ περόναβετ, ἐ τὲ θὲ δόρβνε τίμ ντέ πρίνιε τὲ τίγ, νοῦκε πεσειγ.

26. Ε πὰς τέτεδίτετ πάμετα κένε 'μαθητίτε ντέ ὅτεπι, ἐ δὲ Θωμάι πὰτὲε μὲ τὰ βγιέν Ἰησοῦι ντόνε πὲ κένε δῖερρτε μπῖλτουρε, ἐ κεντροῖ ντέ

εστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν, Εἰρήνη ὑμῖν.

27. Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν Θωμᾶν, Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.

28. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.

29. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Ἦπειδὴ μὲ εἶδες, Θωμᾶ, ἐπίστευσας· μακάριοι ὅσοι δὲν εἶδον, καὶ ἐπίστευσαν.

30. Καὶ ἄλλα πολλὰ θύματα ἔκτεμεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὰ ὅποια δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

31. Ταῦτα δὲ ἐγράφησαν, διὰ νὰ πιστεύσῃτε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ πιστεύοντες· νὰ ἔχητε ζωὴν ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Κεφ. κά.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν παλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητὰς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσε δὲ οὕτως·

2. Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναήλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι δύο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

3. Λέγει πρὸς αὐτοὺς Σίμων Πέτρος, Ὑπάγω νὰ ἀλιεύσω. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ. Ἐξῆλθον καὶ ἀνέβησαν εἰς τὴν πλοῖον ἐβόθρῳ, καὶ κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα δὲν ἐπέλασαν οὐδέν.

μὲς, ἐ οὐ θά· πάλι μπε γιοίβετ.

27. Ε παστὰγι ἰ θότῃ Θωμάτ, ἰ γιέρῃ φῖστίνε τέντ χετῶν ἐ σῖχ δού- ἀρότ' ἐμί· ἐ πγίερῃ δόρῃνε τέντε, ἐ βουῖρῃ ντῆ πῶνῖνε τίμε, ἐ μὸς οὐ ἰέν ἰ πᾶ ἰέσε, πῶ πῆσῶ.

28. Ε οὐ περφέτῃκ· Θωμάτ, ἐ ἰ θότ' ἀτίγ· Ζότι ἰμ, ἐ δὲ Περντία ἰμε.

29. ἰ θότ' ἀτίγ ἰησοῦ, σὲ ψῆ μῆ πῆ Θωμᾶ, πῆσῶθε· λιούμ ἀτὰ χῆ νού- χῆ πάνε, ἐ πῆσούανε.

30. Γιάνε ἐ δὲ ὀνόμῃ τῆ τγίερα νῖστῖνε πῆβῖρῃ γὰ ἰησοῦ περπᾶρα μαθητῖβετ σῆ τγ, χῆ σγιάνε ὄκρούα- ρῆ ντῆ χῆτῆ· κῆρτε.

31. Ε χῆτῶ οὐ ὄκρούανε, χῆ τῆ πῆ- σῶνῖ, σὲ ἰησοῦ· ἔϋτε Κρίστῖ ἰ πῆβῖρῖ ἰ Περντίσε· ἐ χῆ σῖ τῆ πῆσῶνῖ ντ' ἔμῆσῶ τῆ τγ, τῆ χῖνῖ γέιε τῆ πᾶ σῆσούρε.

Κρίε Εἰνεζῆτ· εἰνετῆ, κᾶ. 21.

Ἦχ· χῆτῶρε δῆρτόι περσερῖ ἔετῃ- χῆν' ἐτίγ ἰησοῦ ντῆ μαθητῖ τῆ τγ ντῆ δῆτ τῆ Τιβεριάδεσε· ἐ ἐδῆρτόι χῆσῶτού·

2. Κένε φῖθῃ πᾶσῃε Σίμων· Πέ- τρουκ, ἐ δὲ Θωμότ χῆ κῖούχχεῖγ δῖδυ- μο, ἐ δὲ Ναθαναήλη χῆ κῆ γκᾶ Κα- νᾶγια ἐ Γαλιλαίσε, ἐ δὲ πῖγτ' ἐ Ζε- βεδαίσε· ἐ δὲ δῖ. τῆ τγίερῃ γκᾶ μα- θητέγτ' ἐτίγ.

3. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Σίμων Πέτροκ, ἔετῃ τῆ φῖούαγ πῖσῃ· ἰ θόν' ἀτίγ· βῖ- γεμῆ, ἐ δὲ νὰ μῆ· τί πᾶσῃε· δούαλε ἐ χῖπνε μῆ τῆ ὀπέγτα ντῆ βᾶρῃε, ἐ ἀτῆ νᾶτῃ νούχῃ ζοῦνε φῆ φῶρῃε.

4. Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἤδη πρῶτ, ἐστάθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· δὲν ἐγνώριζον ὅμως οἱ μαθηταὶ ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

5. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Παιδιά, μήπως ἔχετε τι προσφάγιον; Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Οὐχί.

6. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ῥίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου, καὶ θέλατε εὐρεῖ. Ἐῤῥύψαν λοιπὸν, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ σύρωσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.

7. Λέγει λοιπὸν πρὸς τὸν Πέτρον ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἠγάπησεν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ Κύριος εἶναι. Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἀκούσας ὅτι εἶναι ὁ Κύριος, ἐζώσθη τὸ ἐπέδυμα, (διότι ἦτο γυμνός,) καὶ ἔῤῥυψεν ἐκυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν.

8. Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ ἦλθον μὲ τὸ πλοῖαριον, (διότι δὲν ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ἕως δικασίας πήγας,) σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

9. Καθὼς λοιπὸν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην, καὶ ὄψαριον ἐπικειμένον, καὶ ἄρτον.

10. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Φέρετε ἀπὸ τῶν ὄψαριων, τὰ ὅποια ἐπιάατε τῷ α.

11. Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ ἔσυρε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, γέμον ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πενήκοντα τριῶν· καὶ ἐνῶ ἦσαν τόσοι, δὲν ἐσχίσθη τὸ δίκτυον.

12. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐλθετε, γευματίσατε. Οὐδεὶς ὅμως τῶν μαθητῶν ἐτόλμα νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸν, Σὺ τίς εἶσαι; ἐξεύροντες ὅτι εἶναι ὁ Κύριος.

4. Ε πόκε οὐ κδι, Ἰησοῦι ρίγ μπάνε τὲ δέτιτ, πὸ μαθητέιγτε νοῦκ' ἐ νόχνε κὲ κὲ Ἰησοῦι.

5. Οὐ θότ' ἀδὰ ἀτοῦρε Ἰησοῦι' ὀγιέλυ, κένη φὲ κάφσε πὲρ τὲ γκρένε; γιού περφέτκνε ἀτίγ, γιό.

6. Ε δὲ αὐτὸν θὰ ἀτοῦρε ὀτίρρι ὀγιέτνε μπάνε τὲ ὀγιάθετε τὲ βάρξεσε, ἐ δὲ τὲ φένη' ἐ ὀτίνε δλ, ἐ νοῦκὲ μούντνε μὲ τὰ χίκνε ἀτὲ γκὰ πίσιτ' ἐ σούμε.

7. Ε μαθητιού κὲ κὲ ἰ δάτοῦρε γκὰ Ἰησοῦι ἰ θόττε Πέτροσε· Ζότι ἔσπε' ἐ Σίμων Πέτρουα, πόκε διφιδίσε Ζότι ἔσπε, βουῤῥρι βάσενε μπε κράχε (σὲ φὲ ἔσ λιακουριζ) ἐ οὐ χιδ ντὲ δέτ.

8. Ε τὲ τγιέρεττε μαθητέιγ ἔρθε μὲ βάρχε (σὲ ὀκένε λιὰσε γκὰ δέου, πὸ γγέρα δικίντ κούτ) ἐ χίκνε ὀγιέτνε κὰσὲ μὲ πίσικ.

9. Ε πόκε δούκλε μπε ρε, ὀόχενε φατὶ θυγγίλλ δέζουρε, ἐ μπι ἀτὸ κὲ βέε νιὲ πίσικ, ἐ δὲ πόύκε.

10. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦι' κίρρι γκὰ πίσικτε κὲ ζούτε νταστί.

11. Χίπι Σίμων Πέτρουα, ἐ γόκι ὀγιέτνε μπε δέ, πλιότ μὲ νιέκίντ ἐ πεσεδγιέττε ἐ τρε πίσικ τὲ μεδίνγ' ἐ ντόνιε σὲκένε κὰκε, νοῦκ' οὐ τζιούαρ ὀγιέτι.

12. Οὐ θότ' ἀτοῦρε Ἰησοῦι' ἔγιανι τὲ δρέκενι' ἐ νοῦκὲ φουζὸν ντονιὲ γκὰ μαθητέιγτε τὰ ξεταζ ἀτὲ, τζίλι γέ τί; σὲ φὲ ἐ δίγνε κὲ κὲ Ζότι.

13. Ἔργεται λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδει εἰς αὐτοὺς, καὶ τὸ ὑπόριον ὁμοίως.

14. Αὕτη ἦτο ἡδὴ τρίτη φορὰ καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς ἐφανερώθη εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἀφοῦ ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν.

15. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐγευματίσεν, λέγει πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με περισσότερον τούτων; λέγει πρὸς αὐτόν, Ναὶ Κύριε, σὺ ἐξεύρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. λέγει πρὸς αὐτόν, Βόσκει τὰ ἀρνία μου.

16. λέγει πρὸς αὐτόν πάλιν δευτέραν φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; λέγει πρὸς αὐτόν, Ναὶ, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. λέγει πρὸς αὐτόν, Ποίμινε τὰ πρόβατά μου.

17. λέγει πρὸς αὐτόν τὴν τρίτην φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπε πρὸς αὐτόν τὴν τρίτην φορὰν, Ἀγαπᾷς με; καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις τὰ πάντα· σὺ γνωρίζεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Βόσκει τὰ πρόβατά μου.

18. Ἀληθῶς, ἀληθῶς τοὶ λέγω, ὅτε ἦτο νεώτερος, ἐξώνυμος στυγρόν, καὶ περιεπάτεισθε ὅπου ἤθελες ἀφοῦ ὁμοῦς γηράσῃς, θέλεις ἐκτείνειν τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος θέλει σὲ ζῶσει, καὶ θέλει σὲ φέρει ὅπου δὲν θέλεις.

19. εἶπε δὲ τοῦτο, δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον μέλλει νὰ δοξασθῇ τὸν Θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθήθει μοι.

20. Στραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος, βλέπει ἀκολουθοῦντα τὸν μαθητὴν, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ὅστις καὶ ἀνίπτεσεν ἐν τῷ δεῖπνῳ ἐπὶ τὸ στῆ-

13. Κιᾶστέ δὲ Ἰησοῦι, ἐ. μέρῳ κούλανε, ἐ οὐ ντάν ἀτοῦρε, αὐτοῦ ἐ δὲ πύθνε.

14. Κεγιδῆστ' ἐ τρέτα χέρε καὶ οὐ δεφτοῦα Ἰησοῦι ντέ μθθητέιγ τῆ τιγ' σι οὐ γγιαλ γατὰ τῆ βδέκουριτε.

15. Ε σὶ οὐ δρέκνε, ἰ θότῃ Ἰησοῦι Σίμων Πέτροσε; Σίμων ἰ πύρρι ἰ Ἰωνάτῃ, με δὲ μούα με τέπερ σὲ χετὰ; ἰ θότ' ἀτιγ, με τῆ βερτέτα ὦ Ζότ' τι ἐ δὲ καὶ τῆ δούα τι ἰ θότ' ἀτιγ' κουλότ' δέντ' ἐμιά.

16. ἰ θότ' ἀτιγ πῆρ σὲ δίτιτ, Σίμων ἰ πύρρι ἰ Ἰωνάτῃ, με δὲ μούα; ἰ θότ' ἀτιγ' με τῆ βερτέτα, ὦ Ζότ' τι ἐ δὲ καὶ τῆ δούα τι ἰ θότ' ἀτιγ' κουλότ' δέντ' ἐμιά.

17. ἰ θότ' ἀτιγ τῆ τρέτενε χέρε, Σίμων ἰ πύρρι Ἰωνάτῃ, με δὲ μούα; οὐ χελαμούα Πέτροσα, σὲ ψὲ ἰ θά ἀτιγ τῆ τρέτενε χέρε, με δὲ μούα; ἐ ἰ θά ἀτιγ' Ζότ, τι ἰ δὲ τῆ γίθῃ, τι ἐ ἕχ καὶ τῆ δούα τι ἰ θότ' ἀτιγ Ἰησοῦι' κουλότ' δέντ' ἐμιά.

18. Βερτέτ, βερτέτ τῆ θόμ τιγ, κουρ γέσε με ἰρρι ἐ γγέσγε βέτεχενε, ἐ ἐτῆγε τέα δόγε' μᾶ κούα τῆ μπλεάκετῆ, δὲ τῆ ντέρτῆ δούαρρε' ἐτοῦα, ἐ δὲ τῆ τῆ γγέσγε τγιατέρ, ἐ δὲ τῆ βετῆ τέα νοῦλε δό.

19. Ε κατῆ γιὰ θά τῆ σενόν μετ' ἄρε βδέλεγε δούατῃ τῆ ντερρόν Περ- ντίνε ἐ σὶ θά κατῆ, ἰ θότ' ἀτιγ, ἔγια πᾶς μέγε.

20. Ε Πέτροσα σὶ οὐ κθίε μπῆ τῆ πράπε δᾶγ καὶ ἰ εἰν πᾶς ἀτ μαθητίου καὶ καὶ ἰ δάσουρε τῆ Ἰησοῦι, ἀὶ καὶ πᾶτ ὄρε μπῆ γιῶτῆ τῆ τιγ, ἐ ἰ πᾶτ θίνε,

θος αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Κύριε, τίς εἶναι ὁ παραδίδων σε;

21. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, οὗτος δὲ τίς;

22. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν αὐτὸν θέλω νὰ μένη ἕωσοῦ ἔλθω, τί πρὸς σέ; σὺ ἀκολούθει μοι.

23. Διεδόθη λοιπὸν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος δὲν ἀποθνήσκει. Ὁ Ἰησοῦς ὁμοίως δὲν εἶπε πρὸς αὐτὸν, ὅτι δὲν ἀποθνήσκει, ἀλλ' Ἐὰν θέλω αὐτὸν νὰ μένη ἕωσοῦ ἔλθω, τί πρὸς σέ;

24. Οὗτος εἶναι ὁ μαθητῆς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦτα καὶ ἐξέδρομεν, ὅτι εἶναι ἀληθῆς ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

25. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, τὰ ὅποια ἂν γραφῶσι καθ' ἓν, οὐδ' αὐτὸς ὁ κόσμος νομίζω θέλει χωρήσει τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.

Ζὸτ, τζίλι ἔστ' αἶ καὶ δὸ τῆ τῆ πα-
ραδόσγει;

21. Σι πα κατε Πέτρονα, ἰθὺτ' Ἰη-
σοῦτ' Ζήτ, περ κατε τζδὸ τῆ γέτε;

22. Ἰθὺτ' ἀτιγ Ἰησοῦι, ντε δάτζια
οῦνε καὶ τῆ μπέτετε αἶ γγέρα σα τῆ
βιγ. τζτε βεγὲν τιγ; τι ἔγια πας μέγε.

23. Αντάιγ οὐ χάπ καγιὸ φγιαλέ
ντε βελάζερ, σε αἶ μαθητι νούκε βδες
ε νούκε θά Ἰησοῦε σε νούκε βδες, πὸ
ντε δάτζια καὶ τῆ μπέτετε αἶ γγέρα
σα τῆ βιγ, τζτε μπρόδουρε καὶ τί;

24. Κοῦιγ ἔστε μαθητίου, καὶ ἔπ
μαρτυρι περ κατε, ε καὶ σκρόλ κατὸ ε
δὲ ε δίμε καὶ ἔστ' ε βερτέτε μαρτυρία
ετίγ.

25. Γιάνε ε δὲ τῆ τγιέρα πούνε-
ρα κέρρε γκα Ἰησοῦι, καὶ τῆ κὲ τῆ
σκρούχισνε νιὲ γκα νιὲ, πεσόλιγ καὶ ἀς
φίθε δέου σμούντ τι ντζιγ κάρτερ καὶ
καὶ δέσνε τῆ σκούχισνε. Βερτέτ.

